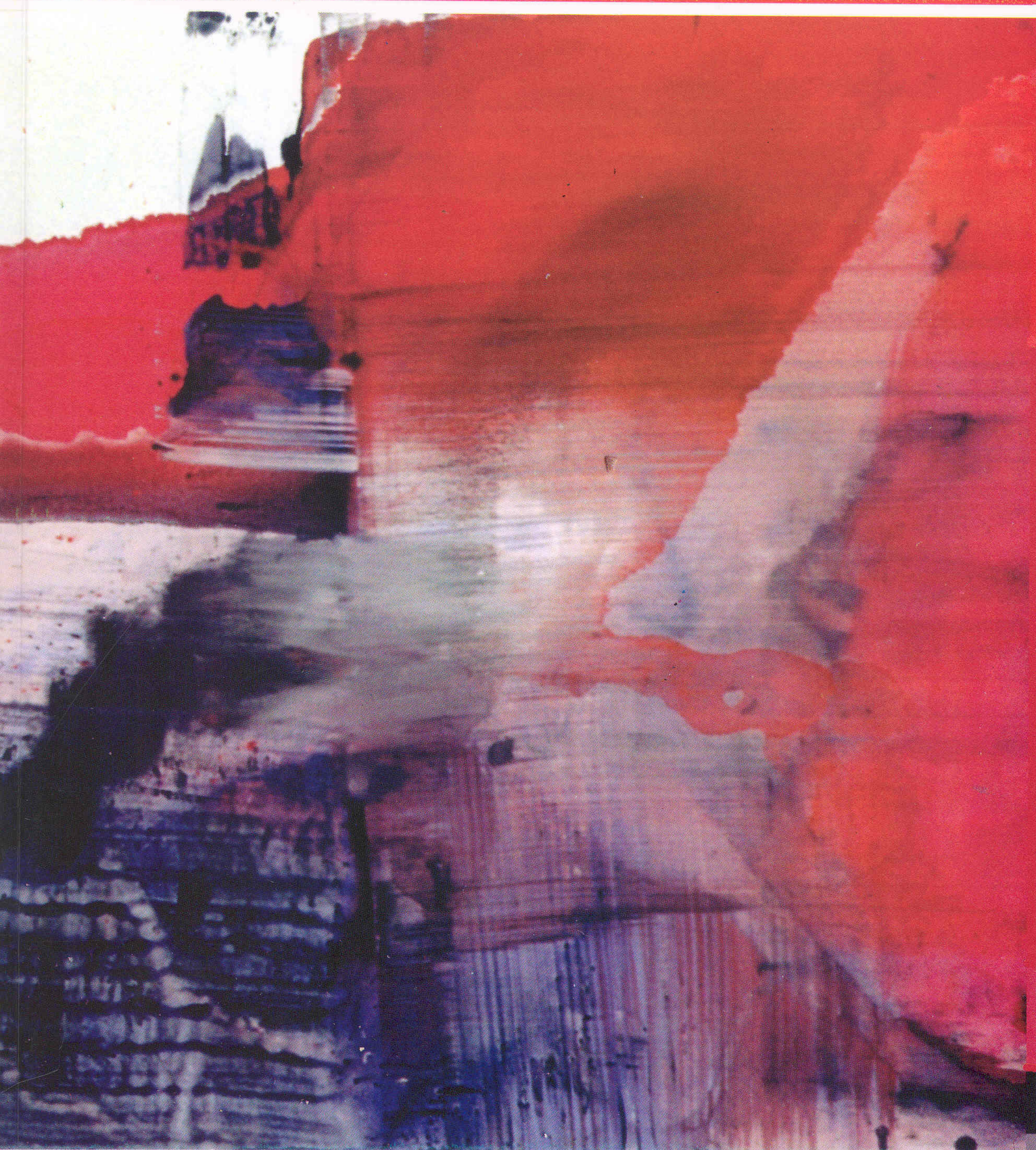
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ MUREȘ

ANA TODEA
FÜLOP MARIA
MONICA AVRAM

OAMENI DE ȘTIINȚĂ MUREȘENI

ANA TODEA FÜLÖP MÁRIA MONICA AVRAM

OAMENI DE ȘTIINȚĂ MUREȘENI

Kedves kollégám Sanyi,

köszönöm a mindenkori segítségét

hálás szeretettel

Fülöp Mari

Mvh., 2005. márc. 8.

CONSILIUL JUDEȚEAN MUREŞ
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ MUREŞ

ANA TODEA FÜLÖP MÁRIA
MONICA AVRAM

OAMENI DE ŞTIINȚĂ MUREŞENI

DICȚIONAR BIOBIBLIOGRAFIC

MEDICINĂ * FARMACIE * BIOLOGIE * BOTANICĂ * ZOOLOGIE * ECONOMIE * MATEMATICĂ * FIZICĂ * CHIMIE * GEOLOGIE * ASTRONOMIE * TEHNICĂ * AGRICULTURĂ

Coordonator şi Cuvânt înainte Dimitrie Poptămaş

Târgu-Mureş
2004

Coperta : Design Brăduț Crişan Suciu * ACUB Advertising
Grafică Bogdana Maria Poptămaş
Coordonator: Dimitrie Poptămaş
Lucrare întocmită în cadrul compartimentului de informare bibliografică a Bibliotecii Județene Mureş
Lectură şi corectură: Mariana Ciurca
Anna Vintilă

Colecția : **Biobibliografii mureşene**, 2.

ISBN 973 – 0 – 03762 - 0

Culegerea textului: Monica Avram, Fülöp Mária
Tehnoredactare: Monica Avram
Scanări fotografii: Alexandru Tcaciuc
Selecție electronică: Melania Suciu

Tipografia MEDIAPRINT SRL
4300 Târgu-Mureş, str. Livezeni, nr. 6
Tel. / Fax 0265 – 255382, e-mail: mediaprint@fx.ro

CUVÂNT ÎNAINTE

Alăturăm publicaţiilor de referinţă o nouă lucrare, *Oameni de ştiinţă mureşeni.* Un dicţionar biobibliografic al personalităţilor care s-au remarcat în domeniul medicinii, al ştiinţelor exacte şi aplicate şi în alte domenii apropiate acestora care sunt supuse cercetării. Cartea mai poate fi numită a ingeniozităţii mureşene. Volumul se înscrie în amplul program de dezvăluire a colecţiilor instituţiei cărţii, principala în judeţ şi una dintre cele notabile din ţară, Biblioteca Judeţeană Mureş. Ca şi altele, lucrarea face parte dintre acelea, care se înscriu în bibliografia locală, domeniu supus atenţiei şi cercetării celor care au ca principală preocupare constituirea colecţiilor şi organizarea lor pe criterii accesibile publicului, de orientare în fluxul şi printre informaţiile acumulate în decursul timpului, prin emiterea de cataloage, bibliografii şi biobibliografii. Exemplificăm aceste preocupări âle noastre cu câteva lucrări pe care le considerăm esenţiale: *Bibliografia publicaţiilor periddice şi Bibliografia cărţilor albumelor şi hărţilor apărute în judeţul Mureş între anii 1989-2000* (4 volume), *Publicaţiile periodice mureşene apărute între anii 1795-1972, Judeţul Mureş în cărţi* (1990-1999), *Scriitori români mureşeni* şi *Catalogul cărţilor tipărite în secolul al 16-lea din Biblioteca Teleki-Bolyai, Tg.-Mureş.*

Volumul *Oameni de ştiinţă mureşeni* face parte din seria de *Biobibliografii mureşene,* a doua de acest fel, mult mai extinsă în timp şi cuprindere. Am avut în vedere preocupările intelectuale ale mureşenilor din actualele graniţe ale judeţului care au contribuit la progresul societăţii. Cei care predomină sunt medicii reprezentaţi în proporţie de aproape jumătate din articolele cuprinse. Este o veche îndeletnicire a unor oameni formaţi în marile universităţi europene, dar şi în cadrul Institutului de Medicină şi Farmacie din Târgu-Mureş cu activitate de peste o jumătate de veac, devenind în zilele noastre o universitate de prim rang în domeniu. Lor le urmează farmaciştii şi, în număr apţoape egal, reprezentanţi ai altor discipline care ţin de domeniile: biologie, botanică, zoologie, economie, matematică, fizică, chimie, geologie, astronomie, tehnică, agricultură etc.

în timp, fără limite, am apelat la acele personalităţi cărora le aparţin începuturile, Petru Maior şi Gheorghe Şincai, promotori ai luminismului, continuând cu cei care s-au consacrat ştiinţelor medicale în special Matyus Istvân, Iosif Viola, Vasile Popp, Pop D. Popa Ioan, descoperitorilor geometriei neeuclidiene Bolyai Farkas şi Jânos, descoperitorul telefoniei multiple Augustin Maior, reputatul botanist Nyârâdy Erasmus Gyula, precursorul astronauticii, Hermann Obert, şi mulţi alţii.

Acestea sunt câteva nume, o selecţie de vârf care justifică o lucrare de referinţă despre acei oameni care şi-au consacrat viaţa binelui omenirii şi care în mod diferenţiat şi inegal, rămân într-o lucrare alcătuită nu numai pe baza colecţiilor noastre, ci şi prin bunăvoinţa unor persoane care au răspuns solicitărilor noastre. Pentru noi, elaborarea dicţionarului a însemnat şi un fericit prilej de completare a colecţiilor prin generozitatea unor persoane inserate în lucrare.

Se cuvine să aducem mulţumiri autorilor, Ana Todea, care a avut iniţiativa unei lucrări de o asemenea anvergură în limitele nepărtinirii care ne caracterizează, Fiilop Mâria, bibliotecară cu experienţă, harnică şi pricepută în colecţionarea şi prelucrarea datelor şi Monicăi Avram, pentru siguranţa cu care a îmbrăţişat profesia de bibliotecar, celorlalte colege şi colegi, care au sprijinit această iniţiativă, precum şi celor care ne-au furnizat date pentru întregirea fişelor biobibliografice.

Dimitrie POPTĂMAŞ
Directorul Bibliotecii Judeţene Mureş

LĂMURIRI

Am conceput şi elaborat acest dicţionar biobibliografic cu intenţia de a realiza un instrument de informare, care să faciliteze o cunoaştere şi o mai bună valorificare a potenţialului creaţiei ştiinţifice şi tehnice, reflectate prin oameni de ştiinţă mureşeni, mai mult sau mai puţin consacraţi, din domeniile: medicină, farmacie, biologie, botanică, zoologie, economie, matematică, astronomie, fizică, chimie, geologie, tehnică şi agricultură.

Ne vine foarte greu să facem distincţia între personalitate şi specialist, fapt pentru care folosim drept criteriu de selecţie publicarea cel puţin a unei cărţi (lucrări) din domeniile amintite. Oricum, selecţia nu a fost uşoară şi nu ne amăgim că ar fi perfectă. Considerăm oameni de ştiinţă mureşeni pe toţi cei născuţi în judeţul Mureş, cei care şi-au desfăşurat aici viaţa şi activitatea, pe cei care, o perioadă a vieţii lor, au învăţat sau au lucrat aici, considerând trecerea lor prin viaţa mureşeană onorantă şi demnă de a fi menţionată. Pentru perioada medievală şi modernă cuprindem şi personalităţi din alte domenii (preoţi, jurişti, istorici) care, prin funcţiile şi atribuţiile lor, au contribuţii importante în domeniul ştiinţei şi tehnicii, publicând lucrări în aceea vreme, astfel încât, îşi au locul binemeritat în această biobibliografie.

Sub aspectul cuprinderii în timp ne-am limitat la acele personalităţi cu preocupări cât mai apropiate de rigorile ştiinţei, apărute în formă tipărită.

Selecţia nu face deosebire de naţionalitate, religie, sex, vârstă, incluzând, alături de personalităţi şi de specialişti consacraţi, persoane mai puţin cunoscute, iar viitorul va decide evoluţia lor valorică.

Prezentăm date pe care le credem esenţiale, fără a emite judecăţi de valoare. Ne-am rezervat dreptul de a selecta şi a interveni în materialele primite în ideea încadrării, sistematizării şi prezentării datelor, conform obiectivelor şi spaţiului de publicare disponibil. Nu folosim fraze elogioase de apreciere impersonală, nepersonalizată, marcate de subiectivitate şi de o prea largă valabilitate; optăm pentru tonul concis, informativ, lăsând opera să vorbească de la sine prin simpla înşiruire.

Fişa de autor are mărimea datelor la care am avut acces, dimensiunile sale nu exprimă nicidecum o judecată de valoare. Prezentarea subiectelor este inegală, întrucât perioadele în care au trăit sunt diferite, iar informaţiile sunt şi ele diferite. Ne-am aflat în faţa unei dileme între a da cât mai multe informaţii şi a ne restrânge la cele esenţiale; este adevărat că selecţia îngustează circulaţia informaţiilor. Bibliograful, neputând abdica de la menirea sa de mediator de informaţii utile, nu poate totuşi realiza o selecţie decât atunci când cunoaşte domeniul respectiv. Am optat, din aceste motive, pentru o soluţie de compromis: să oferim o cât mai bogată informaţie atunci când există din abundenţă, renunţând uneori la principiul unităţii de redactare pentru a furniza utilizatorilor, ori de câte ori este la îndemână, o informaţie semnificativă, absentă în cazul altor autori, incluşi în dicţionar.

Recunoaştem că lucrările de referinţă se elaborează cu dicţionarele pe masă (şi nu doar cu ele), nu prin compilarea datelor acestor surse, ci prin topirea informaţiilor într-o

nouă viziune, potrivit proiectului amănunțit pe care ni l-am propus. Pentru informații despre viața şi activitatea subiecților am consultat lucrări de referință, enciclopedii, dicționare, monografii, tratate, studii, bibliografii ascunse, cataloage de bibliotecă şi alte surse.

În culegerea informațiilor, pentru cei în viață, ne-am folosit de fişe biobibliografice tip chestionar sau de CV-uri, apelând direct la persoana vizată sau, pentru o parte din cei plecați în eternitate, la familiile lor. Precizăm că nu în toate cazurile am reuşit să obținem informațiile solicitate, revenind de nenumărate ori cu adrese însoțite de chestionare; uneori, am recurs la telefoane, vizite, reveniri prin corespondență şi alte forme considerate de noi cele mai potrivite. Am apelat la colaboratori, cunoscători ai domeniilor în care şi-au desfăşurat activitatea pentru a obține documente, informații care să ne ajute la reconstituirea vieții şi activității celor vizați. Tuturor le mulțumim pentru bunăvoința de a ne pune la dispoziție surse de informare pentru dicționar. Intenția noastră a fost să-i cuprindem pe toți, absența unora fiind regretabilă.

Inițial s-a întocmit o bază de date, având drept punct de plecate fişierul ***Personalia***, existent la serviciul bibliografic al Bibliotecii Județene Mureş, grație muncii depuse de colegele Fülóp Mária, Anna Vintilă şi Elena Hodoş. În acest fel am reuşit să punem în lumină personalitățile de mult dispărute.

În redactarea fişelor de autori se respectă, în general, ordinea întrebărilor din chestionar; acestea cuprind două părți: una biografică şi cealaltă bibliografică, cu două secțiuni care includ cărțile publicate şi referințele bibliografice.

În descrierea biografică se menționează: numele şi prenumele, profesia; data şi locul naşterii şi al morții (nu menționăm județul Mureş, doar numele localității; iar pentru alte județe trecem abrevierile convenționale); studiile, titlurile ştiințifice şi academice; activitatea profesională: ocupațiile principale: instituția, oraşul, funcțiile deținute, perioada; activitatea ştiințifică: domeniile de cercetare sau de interes; specializările; țară, an; distincții obținute; societățiile şi asociațiile în care a făcut sau face parte; hobby-uri. Acolo unde ne-au parvenit titlurile tezelor de doctorat le menționăm, întrucât constituie un punct de reper în activitatea celui descris. Din motive obiective (necesitatea unui spațiu tipografic mult mai mare) renunțăm la citarea titlurilor de studii publicate, menționând titlurile revistelor, numărul de articole (când există informația).

Secțiunea a doua a fişei de autor o consacrăm bibliografiei ce cuprinde următoarele părți: bibliografia cărților publicate ca singur autor sau în colaborare (cărți, monografii, tratate, cursuri). Cărțile publicate ca autor singur se separă de cele în colaborare, ambele părți respectând ordinea cronologică a aparițiilor. Până la trei autori, se face descrierea bibliografică completă la numele autorului; la peste trei autori, având intenția de a nu omite nici un autor mureşean, indiferent de gradul său de implicare în elaborarea lucrării (menționați în descriere la locurile patru, cinci etc.) descrierea bibliografică va fi prescurtată (titlul, anul), iar descrierea completă o dăm în ***Bibliografia*** de la sfârşitul lucrării.

Referințele sunt variate: monografii, părți ale unor lucrări, articole, dicționare, lexicoane, bibliografii etc., aşezate în ordine cronologică.

Bibliografia generală de la sfârşitul lucrării indică sursele la care am apelat pentru redactare, precum şi bibliografia cărţilor cu mai mult de trei autori, a căror descriere apare prescurtată în cadrul fişei de autor. Descrierea este făcută la titlu / autori şi este aranjată în ordine alfabetică.

Neputând consulta tot ce au scris şi tot ce s-a scris despre fiecare autor, inevitabil s-au strecurat unele erori, sperăm cât mai puţine. Utilizarea a cât mai multe surse ne-a dat posibilitatea de a le corecta pe altele (de exemplu: trei date de naştere diferite, neconcordanţă între anii de studii, apariţia unor cărţi). Ni s-ar putea reproşa, mai ales la persoanele în viaţă, că ne-a ocupat de unii prea mult, iar de alţii prea puţin; s-ar putea, de asemenea, sublinia absenţa unor personalităţi. N-au fost introduşi autori mureşeni care au cărţi publicate, dar despre care nu avem date biografice. Ne cerem scuze pentru unele lacune sau omisiuni în informaţii. Vom aprecia orice informaţie suplimentară şi toate consideraţiile critice din partea celor care vor dori să le facă.

Fişele de autor din dicţionar sunt semnate cu iniţialele numelor bibliotecarelor-redactori F. M. (Fülóp Mária), M. A. (Monica Avram) şi A. T. (Ana Todea); semnătura dublă apare la acei autori unde, în partea a doua a lucrului s-au adus precizări şi completări.

Anexăm o listă de abrevieri, folosind ca sursă lexicală, cât şi pentru forma cuvintelor ***Dicţionarul explicativ al limbii române***. Ed. a 2-a. – Bucureşti : Editura Univers Enciclopedic, 1996. Abrevierile numelor se fac cu punct după iniţiale; abrevierea denumirilor de instituţii, societăţi, asociaţii, ministere se va face fără punct; titlurile lucrărilor şi numele autorilor sunt scrise cu caractere diferite. Se optează pentru exprimarea „*membru în …*” în locul celei uzuale de „*membru al …*” din raţiuni impuse de spaţiu, acuzativul permiţând prescurtarea cuvintelor.

Adresez cele mai alese cuvinte de mulţumire conducerii Bibliotecii Judeţene Mureş, domnului director Dimitrie Poptămaş pentru interesul şi implicarea în fiecare etapă de elaborare a dicţionarului. Calde mulţumiri colegelor Mariana Ciurca şi Anna Vintilă, care au depus un efort deosebit în corectarea întregului material; Melaniei Suciu, care a realizat selecţia electronică prin trierea bazei de date a bibliotecii; colegului Alexandru Tcaciuc care a scanat materialul fotografic pe care l-a avut la dispoziţie. Mulţumiri adresate, de asemenea, tuturor colegilor de la sălile de lectură şi de la relaţii cu publicul, colegei Demeter Iudit de la Reghin şi Lucia Ţarălungă de la Sighişoara pentru ajutorul acordat în culegerea informaţiilor.

Această biobibliografie a oamenilor de ştiinţă încearcă să eternizeze pe cei cuprinşi în ea, „*căci o viaţă care poate fi trăită oricât, nu merită să fie trăită oricum*”, spunea undeva Montaigne.

Târgu-Mureş, decembrie 2004 Ana Todea

ABREVIERI

AAAS – American Association for Advencement in Science
AAO – Asociația Americană de Ortodonție
AAP – Asociația Artiștilor Plastici.
AB – Alba
ABI – American Biographical Institute
adj. – adjunct
AEP – Asociația Europeană a Psihiatrilor
AFRODA – Asociația Franco-Română de Dezvoltare a Agriculturii
AFT – Academia Forțelor Terestre
AG – Argeș
AGER – Asociația Generală a Economiștilor din România
AGIR – Asociația Generală a Inginerilor din România
agr. – agronom
AGVPSR – Asociația Generală a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din România
AIAA – American Institute of Aeronautics and Astronautics
AMRPR – Asociația Medicilor Rezidenți în Psihiatrie din România
AMVR – Asociația Medicilor Veterinari din România
ANCA – Asociația Națională de Consultanță în Agricultură
ANEP – Asociația Noilor Psihiatrii Europeni
ANEVAR – Asociația Națională a Evaluatorilor din România
ANIP – Asociația Națională de Îngrijire Paleativă
ANRO – Asociația Națională Română de Ortodonție
ANTO – Asociația Națională de Terapie a Obezității
AOȘR – Academia Oamenilor de Știință Români
APLR – Asociația Psihiatrilor Liberi din România
APR – Asociația Psihiatrilor din România
apr. – aprilie
AR – Arad
ARPIA – Asociația Română pentru Propagarea Istoriei Aviației
ARSD – Asociația Română de Studiu a Durerii
ART – Asociația Română de Tribologie
ASAIO – Asociația Americană de Organe Interne Artificiale
AȘAS – Academia de Științe Agricole și Silvice
ASE – Academia de Studii Economice
asist. – asistent
ASIT – Asociația Științifică a Inginerilor și Tehnicienilor din România
ASM – Academia de Științe Maghiară
AȘMR – Academia de Științe Medicale din România
Asoc. – Asociație / Association
AȘR – Academia de Științe din România
ATI – Anestezie-Terapie Intensivă
ATM – Academia Tehnică Militară
ATU – Academia Trupelor de Uscat „Nicolae Bălcescu” Sibiu
Aufg. – Aufgabe (ediție)
aug. – august
BC – Bacău

BCU – Biblioteca Centrală Universitară
BH – Bihor
BJM – Biblioteca Județeană Mureş
BN – Bistrița - Năsăud
BRO – International Brolin Research Organization
BT – Botoşani
BV – Braşov
BZ – Buzău
CAM – Casa Autonomă a Monopolurilor
CAP – Cooperativă Agricolă de Producție
CC al PMR – Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român
CCD – Casa Corpului Didactic
CCPÎTS – Centrul de Cercetări pentru Problemele Învățământului Tehnic Superior
CCSITMUIU – Centrul de Cercetări Științifică şi Inginerie Tehnologică, Ministerul Industriei Uşoare
CDR – Convenția Democratică Română
CDTEF – Centrul de Documentare Tehnică pentru Economia Forestieră
CECCAR – Corpul Experților Contabili şi Contabililor Autorizați din România
CEEPUS – Central European Exchange Program for University Studies
CFR – Căile Ferate Române
CJ – Cluj
CL – Călăraşi
Cls. – clasa / clase
CN – Colegiu Național
CNAM – Comisia Națională de Aprobare a Manualelor
CNAS – Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CNCS – Consiliul Național al Cercetării Științifice
CNCSIS – Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior
CNCSU – Consiliul Național al Cercetării Științifice Universitare
CNFIS – Consiliul Național al Finanțării Învățământului Superior
CNOG – Consiliul Național de Obstetrică şi Ginecologie
Col. – colegiu
col. – coloana
com. – comuna
Com.TS – Comisia de Transfuzie Sanguină
conf. – conferențiar
cons. – consilier
Cons. – Consiliu
CPUN – Comitetul Provizoriu de Uniune Națională
CS – Caraş - Severin
CTS – Centrul de Transfuzie Sanguină
CV – Covasna
DB – Dâmbovița
DEAN – Dean European Association Network
dec. – decembrie
DGFP – Direcția Generală a Finanțelor Publice
DIFRD – Departamentul de Învățământ cu Frecvență Redusă şi la Distanță
Dir. – Direcția

dir. – director
DJ – Dolj
DMC – Dispensar Medical Comunal
doc. – docent
dr. – doctor
drd. – doctorand
DSP – Direcția de Sănătate Publică
EACD – European Academy of Child Disability
EACR – European Association for Cancer Research
Ed. – ediția
EDP – Editura Didactică și Pedagogică
EFES – European Federation of Endocrine Societies
EFPT – Federația Europeană a Rezidenților în Psihiatrie
EHA – Asociația Europeană de Hematologie
EME – Erdélyi Múzeum-Egyesület (Societatea Muzeului Ardelean)
EMKE – Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania)
EMT – Erdélyi Műszaki és Természettudományos Társaság (Societatea Maghiară Tehnico-Științifică din Transilvania)
EOSAO – European Ortodontic Society
EPNS – European Paedriatic Neurology Society
EUREPA – European Academy of Epilepsy
EUROTOX – Societatea Europeană de Toxicologie
ev. – evanghelic, evangélikus
f. – foaie / foi
Fac. – Facultate
facs. – facsimil
farm. – farmacist
febr. – februarie
FESS – Functional Endoscopic Sinus Surgery
fig. – figuri
Ford. – fordítás, fordító, fordította, fordították (traducere, traducător, a tradus / au tradus)
FSN – Frontul Salvării Naționale
GAS – Gospodăria Agricolă de Stat
GJ – Gorj
GL – Galați
gr. – grad
graf. – grafice
h – hartă
HD – Hunedoara
HR – Harghita
I Ped. – Institutul Pedagogic
ian. – ianuarie
IAS – Intreprinderea Agricolă de Stat
IASP – International Association for the Study of Pain
IASTED – Asociația Internațională de Educație în Domeniul Tehnic
IBRO – International Brain Research Organization

ICAS – Institutul de Cercetări şi Amenajări Silvice
ICB – Institutul de Cercetări Biologice
ICCP – Institutul de Cercetare şi Producţie Pomicolă
ICCT – Institutul de Cercetare şi Creştere a Taurinelor
ICECHIM – Institutului Central de Chimie
ICECOM – Institutul de Cercetări pentru Echipamente şi Tehnologii în Construcţii
ICF – Institutul Căi Ferate
ICNA – International Child Neurology Association
ICPCB – Institutul de Cercetare şi Producţie pentru Creşterea Bovinelor
ICPE – Institutul de Cercetări şi Proiectări Electrotehnice
ICSIT – TCI – Institutul de Cercetare pentru Tehnica de Calcul şi Informatică
ICSPS – Institutul de Cercetări, Studii şi Proiectări Silvice
IDT – Institutul de Documentare Tehnică
IGSC – International Gastro-Surgical Club
IIS – Institutul de Învăţământ Superior
il. – ilustraţii, illusztráció
IL – Ialomiţa
ILAE – International League Against Epilepsy
IMF – Institutul de Medicină şi Farmacie
IML – Institutul de Medicină Legală
INCDTIM – Institutul Naţional de Cercetare şi Dezvoltare pentru Tehnologii Izotopice şi Moleculare
INCEF – Institutul de Cercetări şi Experimentări Forestiere
INCERC – Institutul Naţional de Cercetări pentru Construcţii şi Economia Construcţiilor
ing. – inginer
IP – Institutul Politehnic
IPEG – Institutul de Proiectare şi Exploatare Geologică
IRE – Institutul Naţional Român pentru Studiul Amenajării şi Folosirii Surselor de Energie
IRMA – Asocciaţia Internaţională de Reabilitare Medicală
IS – Iaşi
IS End. – International Society of Endocrinology
ISACA – Information Systems Audit and Control Association
ISE – Institutul de Studii Economice
IŞJM – Inspectoratul Şcolar Judeţean Mureş
ISSPD – Asociaţia Internaţională de Studiu a Personalităţii
ISSPD – Societatea Internaţională a Studiului Tulburărilor de Personalitate
iul. – iulie
IUMS – International Union of Microbiological Societies
iun. – iunie
IUPAB – International Union for Pure and Applied Biophisics
IUPS – Intreprinderea de Utilaje şi Piese de Schimb
jud. – judeţ, judeţean
kiad. – kiadás (ediţie)
kir. – királyi (crăiesc, regal)
köt. – kötet (volum)
lb. – limbă
Lic. – liceu
m. – moare

mag. pharm. – magister farmacist
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
MAIA – Ministerul Agriculturii şi Industriei Alimentare
MAN – Marea Adunare Națională
MApN – Ministerul Apărării Naționale
MAPPM – Ministerul Apelor, Pădurilor şi Protecției Mediului
mart. – martie
MEC – Ministerul Educației şi Cercetării
MEÎ – Ministerul Educației şi Învățământului
MEN – Ministerul Educației Naționale
MET – Magyar Egészségügyi Társaság (Societatea Medicală Maghiară)
MFP – Ministerul Finanțelor Publice
MI – Ministerul de Interne
MÎ – Ministerul Învățământului
MÎŞ – Ministerul Învățământului şi Ştiinței
MIU – Ministerul Industriei Uşoare
MJ – Ministerul Justiției
MM – Maramureş
MM – Ministerul Mediului
MMDSZ – Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (Uniunea Studenților Maghiari din Târgu-Mureş)
MMSOS – Ministerul Muncii, Sănătății şi Ocrotirii Sociale
OGYE – Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem
OGYI – Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet
MRT – Magyar Repüléstörténeti Tarsaság
MS – Ministerul Sănătății
MŞ – Mureş
MSF – Ministerul Sănătății şi Familiei
MTA – Magyar Tudományos Akadémia (Academia de Ştiințe Maghiară)
multigr. – multigrafiat
mun. – municipiu
Mv. – Marosvásárhely
n. – se naşte
nov. – noiembrie
NSF – National Science Foundation
NT – Neamț
oct. – octombrie
OJSPA – Oficiul Județean de Studii Pedologice şi Agrochimice
OMIKK – Országos Müszaki Információs Központ és Könyvtár
OMS – Organizația Mondială a Sănătății
ONU – Organizația Națiunilor Unite
ONUDI – Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială
ORL – Otorinolaringologie
OTT – Orvostörténeti Társaság (Societatea de Istorie a Medicinii)
PC – Personal Computer
PCR – Partidul Comunist Român
PD – Partidul Democrat
Ped. – pedagogic
Phd – Philosophiae Doctor

PH – Prahova
PIM – Petőfi Irodalmi Múzeum
pl – planşă
PNR – Partidul Național Român
PNŢCD – Partidul Național Ţărănesc Creştin şi Democrat
postlic. – postliceal
postuniv. – postuniversitar
preş. – preşedinte
PRM – Partidul România Mare
prof. – profesor
PTT – Poştă. Telefon. Telegraf
PUNR – Partidul Unității Naționale Române
RDG – Republica Democrată Germania
red. – redactor
ref. – reformat, református
Reg. – Regală
rep. – republica
reprez. – reprezentant
RFG – Republica Federală Germania
RPR – Republica Populară România
RPU – Republica Populară Ungaria
RSR – Republica Socialistă România
sa – sine anno
SAR – Societatea Academică Română
SB – Sibiu
Şc. Gen. – Şcoala Generală
Şc. Prim. – Şcoala Primară
SCCPM – Stațiunea de Cercetare şi Producție Pomicolă Mureş
SCDA – Stațiunea de Cercetare şi Dezvoltare Agricolă
sch. – scheme
SCPCB – Stațiunea de Cercetare şi Producție pentru Creşterea Bovinelor
SCZ – Stațiunea de Cercetare Zootehnică
sept. – septembrie
SIAR – Societatea Inginerilor de Automobile din România
SIL – Societas Internationalis Limnologiae
sing. – subinginer
SIU – Societatea Internațională de Urologie
SJ – Sălaj
sl – sine loco
SM – Satu-Mare
SMT – Secția de Maşini şi Tractoare
SMURD – Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare şi Descarcerare
sn – sine nomine
SNBC – Societatea Națională de Biologie Celulară
SNOMR – Societatea Națională de Oncologie Medicală Română
SNPCAR – Societatea de Neurologie şi Psihiatrie a Copilului şi Adolescentului din România
soc. – Societate / Society / Societé / Societas

SOCER – Societatea pentru Optimizarea Consumurilor Energetice
SRBBM – Societatea Română de Biochimie şi Biologie Moleculară
SRRO – Societatea Română de Radioterapie-Oncologie
SV – Suceava
tab. – tabel
TCM – Tehnologia Construcțiilor de Maşini
Tg – târg, Târgu
TgM – Târgu-Mureş
TL – Teleorman
TM – Timiş
TV – Televiziune
UAP – Uniunea Artiştilor Plastici
UAT – Universitatea de Artă Teatrală
UBB – Universitatea Babeş – Bolyai
UCDMR – Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România
UDC – Universitatea Dimitrie Cantemir
UDMR – Uniunea Democratică a Maghiarilor din România
UEDC – Universitatea Ecologică Dimitrie Cantemir
UMF – Universitatea de Medicină şi Farmacie
UNAS – Uniunea Națională a Asociațiilor Stomatologice
univ. – universitar
Univ. – Universitate
UP – Universitatea Politehnică
UPE – Universitatea Politehnică şi Economică
UPM – Universitatea „Petru Maior" Târgu-Mureş
URSS – Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste
USAB – Universitatea de Ştiințe Agricole Bucureşti
USAMV – Universitatea de Ştiințe Agricole şi Medicină Veterinară
USSM – Uniunea Societăților de Ştiințe Medicale
UT – Universitatea Tehnică
UTM – Universitatea Tehnică a Moldovei
vicepreş. – vicepreşedinte
VL – Vâlcea
vol. – volum
WAYPT – World Association of Young Psichiatrists
WHMA – Worldwide Hungarian Medical Academy
WPA – World Psichiatric Association

A

ÁBRÁM Zoltán, medic; n. 9 dec. 1963, Seini (MM); Şc. prim. şi gen. la Seini; Lic. Industrial nr. 5 Satu Mare (1978-82); IMF TgM (1989); şcoala de ziaristică la Budapesta (1990-91). A lucrat ca medic stagiar la Spitalul Clinic Municipal TgM (1989-91); preparator univ. (1989-91); asist. univ. (1993-97); şef de lucrări la Disciplina Igienă şi Medicina Muncii, UMF TgM (1997-). Dr. în medicină cu teza: *Studii experimentale privind efectele craniului hexavalent şi observaţii clinico-paraclinice la muncitorii expuşi la această noxă, într-o unitate industrială* (1998). Membru în Cons. Prof. şi în Senatul UMF TgM. Domenii de cercetare: indicatorii apei râului Mureş, calitatea apei izvoarelor, efectele poluării atmosferice asupra aparatului respirator, studii experimentale privind unele metale (crom, mercur, zinc), poluarea sonoră, teme de educaţie pentru sănătate (obiceiuri de viaţă şi alimentaţie, consum de droguri). A participat la sesiuni şi simpozioane ştiinţifice cu peste 30 de lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate: *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1993, 1998); *Neurochemical Research* (1994); *Orvostudományi Értesítő* (1994-2000); *Erdélyi Múzeum* (1995); *Egészségtudomány* (1996-99); *Revista Română de Medicina Muncii* (1996, 1998); *Életmód-egészség* (2000); *Revista Română de Cardiologie* (2000); colaborator la ziare: *24 Ore mureşene, Cuvântul liber, Ecomed, Informaţii ecologice, Krónika, Látlelet, Népújság*. Peste 100 lucrări apărute în rezumate în ţară şi străinătate. Specializări: Ungaria (1992, 1995, 1998, 2000); Anglia (1994). Distincţii obţinute: Premiul „Pro Hygiene", Budapesta (1999) şi Premiul „Dr. Aszalós János", TgM (2000). Membru în EME, Secţia de Ştiinţe Medicale (1991-); Soc. de Igienă şi Sănătate Publică (1991-); The New York Academy of Sciences (1995); Magyar Egészségügyi Társaság (1996-); Corporaţia doctorilor Academiei de Ştiinţe Maghiare (2000-). Hobby-uri: artă fotografică şi jurnalistică.

Lucrări publicate:

- *Magyarok a nagyvilágban*: beszélgetések a megmaradásról. – Székelyudvarhely : Ablak Kiadó, 1995. – 154 p.
- *Zavaros a Nyárád*: Nyárádszereda község múltja és jelene. – Mv : Juventus Kiadó, 1996. – 265 p.
- *Műemlékvédelem és környezetvédelem*. – Mv. : Rhododendron, 1997.
- *Szentegyháza* – Mv. : Juventus, 1998. – 352 p.
- *Dietetika*. – TgM : Lyra, 1999. – 140 p. (Ed. a 2-a în 2000).
- *Táplálkozás és élelmezés*. – Mv.: Juventus, 2001. – 232 p.
- *Egyesült Királyság* : (A szigetország vonzásában). – Mv. : Juventus Kiadó, 2002. – 208 p.
- *A Maros folyó szennyeződése Maros-vásárhely Környékén*. – Mv. : Juventus, 2002. – 127 p.

- în colaborare:

- *Népfőiskola Erdélyben*. – Tg. Secuiesc, sa.
- *Tápértéktáblázatok a táplálkozástudomány dietétika ismeretéhez* / Bedő K., Ábrám Z. – TgM, 1994.
- *Igiena mediului ambiant* : curs litografiat / Ábrám Z., R. Ureche, I. Domahidi. – TgM : UMF, 1995.
- *Communitas Emlékkönyv*. – Mv., 1996.
- *Igiena alimentaţiei* : curs litografiat. – 1996.
- *Bársonyszékek és hangulatok* / Zonda Attila; sajtó alá rendezte Ábrám Z. – Csíkszereda, 1997.
- *In Vivo Orvoskongresszus közleményei*. – 1999.
- *Életmód - egészség*. – Mv., 2000.
- *Misszesek voltunk*. – Mv., 2000.
- *Táplálkozás– és élelmezés–egészségtan* : egyetemi jegyzet / Ábrám Zoltán, Domahidi A. – Mv. : OGYE, 2000. – 130 p.

Referinţe:

- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. – Budapest, 1996.

- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Biographical Center Cambridge,* First Edition, 1999.
- *Who's Who in the World, Marquis*, 16th Edition, 1999.
- *Outstanding People of the 20th Century*.
- *Biographical Center Cambridge*, Second Edition, 2000.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Who's Who in the World*, Marquis, 17th Edition, 2000.
- *Județul Mureș în cărți = Maros Megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

ACKNER, Michael Johann, arheolog, istoric, epigrafist, preot evanghelic; n. 25 ian. 1782, Sighișoara – m. 13 aug. 1862, Gușterița. Studii: Gimnaziul la Sighișoara și Sibiu; studii univ. la Wittenberg (1805) și Göttingen (1806). După terminarea studiilor, împreună cu concetățeanul și colegul său, Severinus, au plecat pe jos la Berlin, Hamburg, Paris, apoi în Elveția și Italia. Cunoștințele acumulate pe parcursul călătoriei de studiu din domeniul arheologiei și al științelor naturii, le-a folosit în lucrările sale de mai târziu. A fost prof. de lingvistică și arheologie timp de 13 ani la Gimnaziul Ev. din Sibiu. A fost numit preot la Gușterița (1821) și la Biertan (1823). Autor al mai multor vol. de geologie, mineralogie și arheologie, specialist de renume în istoria antică a Transilvaniei; a avut preocupări de matematică, astronomie și fizică. Activitatea lui științifică s-a bucurat de o largă apreciere în țară și străinătate. A fost membru în numeroase soc. științifice din Viena, Roma, Cracovia, Jena. A publicat studii și articole în revistele din Transilvania, Viena, Bonn. Biblioteca lui și bogata colecție de minerologie a ajuns în posesia soc. săsești Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften.

Lucrări publicate:

- *Antiqua musei Parisiorum monumenta*. – Cibinii, 1809.
- *Beitrag zur Geognosie und Petrefaktenkunde, vorzüglich der Schichten aus dem Bereich der Hermannstädter Bassin*s. – Bonn : Akademie der Wissenschaften, 1854. – 40 p.
- *Mineralogie Siebebürgens, mit geognostischen Andeutungen* : Eine vom Vereine zur Beförderung der siebenbürgischen Landeskunde gekrönte Preisschrift, mit einer geognostisch-oryktognostischer Karte Siebenbürgens. – Hermannstadt : Druck und Verlag von Theodor Steinhausen, 1855. – XV, 391 p., 8 f. il., h.
- *Die Römischen Alterthümer und deutschen Burgen in Siebenbürgen*. – Wien, 1856.
- *Die Römischen Alterthümer und deutschen Burgen in Siebenbürgen*. – 2. Aufl. – Wien, 1857.
- *Die Colonien und militärischen Stand-Lager der Römer in Dacien, im heutigen Siebenbürgen*. – Wien, 1857.
- *Dacien in den antiken Münzen, eine Quelle der ältern Geschichte Siebenbürgens 101-275. nach Ch*. – Wien, 1862.

- în colaborare:

- *Die römischen Inschriften in Dacien* / Ackner, Michael Johann; Müller, Fr. – Wien, 1865.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aach – Bzenszki. – 1891.
- *Enciclopedia Cugetarea*. – București, 1940.
- *Magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – 1. köt. : A-K. – 1967.
- *Profiluri mureșene*. – TgM, 1973. – Vol. 2. – p. 95.
- *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești* / I. M. Ștefan, Edmond Nicolau. – București : Albatros, 1981. – p. 49-50.
- *Johann Michael Ackner (1782-1862). Leben und Werk* / Volker Wollmann. – Cluj-Napoca : Dacia, 1982.
- *Lexikon der Siebenbürger Sachsen*. – Thaur bei Innsbruck, 1993.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

ÁCS János, medic; n. 13 dec. 1959, TgM. Studii: de medicină la IMF TgM (1985). Stagiar la TgM (1985-87); medic de circumscipție la Suceava (1987-90); rezident la Spitalul Clinic Jud. TgM (1990-91) și tot aici, medic specialist în neurochirurgie (1995-). Domenii de cercetare: bolile arterelor cerebrale, tumorile creierului, epilepsiile etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
- *Az epilepsziás betegségek sebészeti kezelésének összefoglalója*. – Szombathely, 1995.

Referinţe:
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – Nagyvárad , 2000.

(F. M.)

ÁDÁM Ludovic; Lajos, farmacist, prof. univ.; n. 30 aug. 1926, TgM – m. 6 ian. 2000, TgM. Obţine diploma de farmacist la IMF TgM (1951). Dr. în farmacognozie cu teza: *Contribuţii la studiul farmacognostic al plantei Rumex alpinus* (1965) (1974). Preparator la disciplina Botanică farmaceutică (1949-52); asist. univ.; şef de lucrări; conf., respectiv prof. (1980-88); farm. principal la disciplina Tehnologie farmaceutică (1949-88), pe care a condus-o (1970-88); a fost şi decanul Fac. de Farmacie (1976-84). A luat parte la redactarea revistei de farmacie *Értesítő* respectiv *Gyógyszerészeti Értesítő* (1956-57); a publicat şi în *Orvosi Szemle – Revista Medicală*.

Lucrări publicate:
- *Curs de tehnică farmaceutică*. – 2 vol.; facs. 1-2. – TgM : IMF, 1978. – Facs. 1. – VI , 269 p.

- în colaborare:
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Tehnică farmaceutică*. – Bucureşti : EDP, 1969. – 556 p.
- *Tehnică farmaceutică* : Manual / Ádám Ludovic, Stoian Ionescu, V. Ciocănela. – Ed. a 2-a revizuită. – Bucureşti : EDP, 1974. – 744 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Curs de tehnică farmaceutică*. – Vol. 2; facs. 1-2. – TgM : IMF, 1978. – Facs. 1. / Ádám Ludovic, Adriana Popovici, Szántó Eva. – XI, 270 p.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică* / Ádám Ludovic, Csath Stîncel Zamfira, Mihai Giurgiu. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1979. – 120 p.
- *Gyógyszer-technológia* / Ádám Lajos, Szánthó Éva. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.; 4. köt. / Papp József, Ádám Lajos, Popovici Adriana. – 1984. – 239 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 10-a. – 1993.

Referinţe:
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50* éve. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998*. – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(A. T.; F.M.)

ÁDÁM Sára, farmacist; n. 6 apr. 1930, Şoimuş. Studii: IMF, Fac. de Farmacie (1956). Dr. în farmacognozie cu teza: *Studiul farmacodinamic şi chimic al unui extract hepatoprotector obţinut din planta Chelidonium majus* (1979). A fost cecrcetător în domeniul plantelor medicinale la Institutul de Cercetări din TgM al Academiei Române de Ştiinţe (1956-59); cercetător în biochimie la Catedra de Farmacognozie sub conducerea prof. Kopp Elemér (1959-62). Fondatorul şi şeful Laboratorului de Meteorologie al IMF (1962-65); asist. univ., cercetător până la pensionare (1965-87). Publică în *Revista Medicală.* Autoare al mai multor brevete.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1965.
- *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

Referinţe:
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – Nagyvárad, 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

ÁDÁM-MÁTYÁS Sarolta

Vezi: **ÁDÁM Sára**

AGYAGÁSI Károly, medic; n. 19 oct. 1853, Band – m. 7 febr. 1933, TgM. Studii la TgM şi Cluj, unde a obţinut titlul de dr. în medicină (1877). Medic în Miercurea Nirajului, apoi medic prim în TgM (1883-1921). A fost şi scriitor, poet, traducător. Membru în Soc. „Kemény Zsigmond". A scris lucrări de specialitate şi de beletristică: poezii, drame, povestiri: [*Galamb és sas* : Elbeszélő költemény (1918); *A néma* (prezentat în ian. 1924 la TgM); *Tündér Ilona és leánya*; *Hervadt lombok* : Kisebb költemények (1932).] A publicat în periodicele: *Egészség*; *Ellenzék*; *Közegészségügy*; *Marosvidék*; *Székelyföld* etc.

Lucrări publicate:

- *Orvos és közönség. Etika.* – Mv., 1905.
- *Szováta* : Fürdői ismertetés és gyógyító javallatok. – Mv., 1908. – 54 p., 2 tab.

Referințe:

- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest : Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei +József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – Budapest, 1939-1944. – 1. köt. – 1939.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F.
- *Irodalmi bölcsőink Romániában azaz Neves literátoraink születési helye, emlékmúzeuma, emléktáblája, sírhelye vármegyék szerint számbavéve* / Málnási Ferenc. – Szeged, 1997.

(F. M.)

AJTAI András, medic; n. 1672, Aita Medie – m. 1733, Nadeş. Studii: de medicină la Odorhei şi Aiud, obţinând titlul de dr. la Halle (1713). A făcut o călătorie de studii în Franţa, Germania şi Anglia. După întoarcerea în ţară a practicat medicina în Transilvania.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio medicina theoretica de medicinae et doctrinae moralis nexu.* – Halae : typis Christ. Henckelii, 1714. – 2, 54 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aach – Bzenszki. – 1891.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest: Az Athenaeum Irod. és Nyomdai R.T. Könyvnyomdája, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 1. köt. : Aachs- Bálint Rezső. – 1939.

(F. M.)

AJTAI Katalin

Vezi: **AJTAI PUSKÁS Katalin**

AJTAI Sándor, medic pediatru; n. 4 oct. 1929, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1954). Medic pediatru la Cristuru Secuiesc (1954-71); Policlinica din Luduş (1972-73); medic primar la Clinica de Pediatrie din TgM (1973-83); medic primar la Clinica de Pediatrie nr.1 TgM până la pensionare (1983-1992).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Diagnostic diferenţial pediatric* : ghid clinic / Muntean Ioan, Ajtai Sándor, Kiss Éva. – Bucureşti : Editura Medicală, 1987. – 140 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50* éve. – [1995].

(F. M.)

AJTAI PUSKÁS Katalin, medic pediatru; n. 29 ian. 1940, Cluj. Studii: de medicină la IMF TgM (1963). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: „*Citogenetica leucemiilor infantile*" (1975). A fost medic internist la Clinica de Pediatrie TgM (1963-65); asist. univ. IMF (1967-82); medic primar pediatru la Clinica de Pediatrie nr. 2 TgM (1982-). Publică studii şi articole din domeniul pediatriei în reviste: *Revista Medicală –Orvosi Szemle.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de pediatrie* / Ioan Muntean, Ecaterina Ajtay. – TgM : IMF, 1977. – Vol. 3. – 185 p.

• *Gyermekgyógyászat*. – 1980. – 1. köt. – 387 p.; 3. köt. – 155 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. – Budapest, 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
• *Magyar kutatók külföldön*. – Budapest, 1998.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

(F.M.; A. T.)

AJTAY Ecaterina

Vezi: **AJTAI PUSKÁS Katalin**

AJTAY Mihály, farmacist; n. 23 iul. 1907, Zlatna (AB). Studii: în oraşul natal; lic. la Col. Ref. din Cluj (1925); Univ. „Ferdinand I." Cluj, Fac. de Farmacie (1931). Dr. în ştiinţe farmaceutice „summa cum laude" cu teza: *Az anyarozs értékmeghatározása* (1935). A fost practicant farmacist la Cluj (1925-27); farmacist la Cluj (1931-37) şi la Zlatna (1938-39). Se stabileşte la TgM, unde a lucrat la farmacia „Crucea Albă" (1940-47), apoi la farmacia proprietate personală (1947-49); a fost farmacist principal la Farmacia de Stat nr. 1 până la pensionare (1949-80). A predat la Col. Farmaceutic (1956-59) şi la Lic. Agricol (1956-59). Domenii de cercetare: tehnica farmaceutică, plantele medicinale. A colaborat la revista *Értesítő – Gyógyszerészeti Értesítő, Farmacia, Gyógyszerészet, Orvosi Szemle*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Evidenţa şi legislaţia farmaceutică* / Carol Csedő, Horváth Tibor, Ajtay Mihai. – TgM : IMF, 1974. – 111 p.
• *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás* / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – Mv. : OGYI, 1975. – 133 p.
• *Formulae magistralis* / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1978. – 348 p.
• *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás* / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1978. – 165 p.
• *Formulae magistralis* / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1979.
• *Formulae magistralis* / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1982.
• *Formulae magistralis* / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1986.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt. : A-K, 1996.
• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

AJTAY KINCSES Mária

Vezi : **KINCSES AJTAY Mária**

ALBERT István, medic cardiolog; n. 6 ian. 1952, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1977). Medic de circumscripţie la Topliţa (1977-80); medic secundar la Bucureşti şi TgM (1980-83); medic specialist boli interne (1983-90); cardiolog (1991-92); medic primar şef la Covasna (1993-). Cadru didactic la UMF TgM; drd. la Budapesta (1993-). A colaborat la revista Orvostudományi Értesítő (1997, 1999). Membru în Soc. Română de Cardiologie, EME, Secţia de Ştiinţe Medicale; reprezentant al Forumului Vascular din Europa-Centrală.

Lucrări publicate:

• *A kovásznai mofetta hatása a vérnyomásra, kezelt vérnyomásoknál*. – Tg. Jiu, 1984.
• *A kovásznai fürdőkúra hatása a kockázati tényezőkre iszkémiás szívbetegeknél*. – Bukarest, 1987.
• *A kovásznai kezelés hatékony módszer infarktus utáni rehabilitációban*. – Brassó, 1987.
• *Szívinfarktusos betegek követése*. – Buenos Aires, 1996.

Referinţe:

• *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. – Budapest, 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt.: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.; A. T.)

ALBERT Levente, chimist, prof. univ.; n. 9 sept. 1943, TgM. Studii: Lic. „Unirea" TgM (1956-61); UBB Cluj (1966); dr. doc. în științe chimice cu teza *Polarografia esterilor nitrici ai hidroxisteroidelor* (1990). Dr. habilitat: *Chimia formării duramenului roșu la fag (Fagus sylvatica L)* (1999). Preparator (1967-68); asist. univ. stagiar (1968-71); şef de lucrări (1978-87) la IMF TgM. Se mută în Ungaria în 1988. Cercetător, apoi cercetător principal la Institutul de Cercetări al Industriei Chimice Grele (1989-92); cercetător principal MTA (ASM); Institutul de chimie industrială Veszprém (1989-92); doc. univ., Univ. de Silvicultură şi Ştiințe Forestiere Sopron (1992-99); prof. univ., Univ. „Vest-Ungaria", Sopron (1999-). Domenii de cercetare: chimia organică preparativă (compuşi heterociclici, steroizi, peptide); studiul corelațiilor între structura, parametrii chimici şi activitatea biologică a compuşilor heterociclici; chimia şi biochimia proceselor fiziologice ale copacilor; compuşi de extracție din țesuturi lignocelulozice. Specializări: Franța (1997-98, 2002-03); Italia (1997-98); Elveția (2002); Germania (2004). Bursa „Széchenyi" pentru prof. (2000). Premiul: „Apáczai Csere János" (2004). Membru în Comisia Academică de Silvicultură din cadrul ASM; Comisia Academică de Pulp şi Fibre Naturale din cadrul ASM; Comisia Academică de Inginerie Chimică din cadrul ASM; Soc. „Georg August" Göttingen; Soc. „Claude Bernard" Lyon; Soc. „Consorzio Catania Ricerche" Catania; Soc. „Byophy Research SA" Marseille; École Superieure du Bois, Nantes. Participă la congrese, consfătuiri, simpozioane naționale şi internaționale: Arad, Cluj-Napoca, TgM, Amsterdam, Bratislava, Dinard, France, Turku / Abo, Finnland, Riga, Latvia, Viena, Budapest, Sopron, Visegrád etc. A avut o invenție (1979) şi 2 inovații (1967, 1968). Publică în revistele: *Liebigs. Ann. Chem* (1968); *Revista medicală* (1970, 1973, 1976-79, 1984); *Revista de fizică şi chimie* (1977); *Rev. Roum. Chim.* (1980); *Farmacia* (1984); *Erdő-, vad- és fagazdálkodás* (1997); *Soproni Műhely* (1997, 2000); *Acta Biologica Hungarica* (1998); *Faipar* (1998); *Phytochemical Analysis* (1998); *Biomedical Chromatography* (1999-00); *Wood, Holz als Roh- und Werkstoff* (1999, 2003); *Erdőgazda* (2000); *Acta Horticulturae* (2001); *Biochemical Systematics and Ecology* (2001); *Lila zongora* (2001); J. Planar Chromatogr. (2002); *Vivat Academia* (2003-04); *Journal of Planar Chromatography- Modern TLC* (2004); *Journal of Theoretical Biology* (2004); Hobby-uri: scrierea poeziilor, turism.

Lucrări publicate:

- *Általános és szervetlen kémia* : Egyetemi jegyzet – Sopron : Erdészeti és Faipari Egyetem, Kémia Tanszék, 1992. – 111 p.
- *Aminosavak kromatográfiás elválasztása és azonosítása* : Biokémia gyakorlatok. – Sopron : Erdészeti és Faipari Egyetem, Kémia Tanszék, 1993. – 34 p.
- *Szervetlen és szerves kémia* : Egyetemi jegyzet. – Sopron : Lővér Print Nyomda, 1994. – 188 p. (reeditări : 1996, 2000, 2002, 2004).
- *Bencze Gergely (1854 – 1925) élete és munkássága* / Albert Levente. – Sopron : Lővérprint Nyomda, 2001. – 35 p.

- în colaborare:

- *Lucrări practice de chimie organică.* – Bucureşti, TgM : IMF, 1983. – 169 p.
- *Erdő-, vad- és fagazdálkodás* / A. Bondor, R. Solymos (szerk.). – Budapest : MTA Agrártudományok Osztálya, 1997.
- *Szerves kémia gyakorlatok* / Németh, Zs. I., Albert, L. – Sopron : Soproni Egyetem, 1997. – 132 p.

Referințe:

- *Romániai magyar nemzetiség.* – Bukarest, 1981.
- *Genersich Antal emlékkönyv* . / 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – 1995.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt. : A-K. – 1996.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar :* 1948-1998. – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.
- *Who is who Magyarországon*, 2003.
- *Vivat Academia*, nr. 1, 2004.

(F.M.)

ALBON Tibor, medic; n. 2 mart. 1927, Cluj – m. 18 apr. 1992, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. Cluj (1946); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1952); preparator (1949-

52); asist. univ. la Catedra de Anatomie din cadrul IMF TgM; medic de circumscripţie la Bogata de Mureş; revine ca asist. la Catedra de Anatomie (1952-59). Medic de întreprindere la Fabrica de Mobilă „23 August“, până când se retrage din motive de sănătate (1959-75).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

ANDER Zoltán, medic, prof. univ.; n. 21 sept. 1917, Deva – m. 28 nov. 1994, TgM. Studii: Fac. de Medicină, Cluj (1940). Dr. în ştiinţe medicale (1964); a susţinut examenul de medicină legală la Budapesta (1944). Activitate profesională: la începutul carierei a lucrat la Catedra de Anatomie Patologică şi Medicină Legală din cadrul Fac. de Medicină din Cluj ca preparator, apoi asist. univ. şi şef de lucrări (1941-48); medic şef al Spitalului Confesional Cluj; conf. univ. (1949-66); prorector (1952-56); prof. univ. la IMF TgM (1966-); şeful disciplinei şi al Laboratoului de Medicină Legală, IMF TgM; conducător de doctorat (1969-); dr. doc. (1971). A fost rectorul Univ. Populare din TgM (1963-83). Domenii de cercetare: răspunderea juridică şi morală a medicului, traumatologie şi tanatogeneză, toxicologie, psihiatrie legală, istoria, învăţământul şi organizarea medicinei legale. A participat la peste 150 de reuniuni ştiinţifice în ţară şi străinătate. A publicat peste 100 de articole în reviste de specialitate, româneşti şi străine. A colaborat la *Orvosi Szemle* ca şef de rubrică, la *Előre*, *Korunk*, *Művelődés*, *TETT* etc. Membru în Comitetul Suprem de Medicină Legală (1957-83); Academia Internaţională de Medicină Legală din Liège (1966-79); EME, Secţia de Ştiinţe Medicale (1990-); vicepreş., Crucea Roşie din România (1978-83).

Lucrări publicate:

• *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1952.

• *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 366 p.

• *Elemente de deontologie medicală*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1965. – 203 p.

• *Törvényszéki orvostan (tankönyv)*. – Mv. : OGYI, 1968.

• *Anteproiect de cod de deontologie medicală*. – TgM : Intreprinderea Poligrafică, 1968.

• *Amit az alkoholról tudni kell*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1973. – 31 p.

• *Az ember és a sebesség* : (A közlekedés orvostudománya). – Mv. : OGYI, 1973. – 20 p.

• A*z alkoholról - őszintén*. – Mv. : OGYI, 1975. – 16 p.

• *A dohány...méreg*. – Mv., 1976. – 8 p.

• *Orvosi deontológia* : Főiskolai jegyzet. – Mv. : OGYI, 1977. – 130 p.

• *A szocialista orvosi deontológia kérdései*. – Mv. : OGYI, 1978. – 76 p.

• *Amit az alkoholról tudni kell*. – Miercurea Ciuc, [1978]. – 29 p.

• *Ember és egészség*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1986. – 204 p.

• *Elemente de sexologie umană*. – TgM : Tipomur SA, 1992. – 52 p.

• *Vademecum sexuális* : Kalauz a szexuális életre. – Mv. : Impress, 1994. – 160 p.

- în colaborare:

• *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – 1951.

• *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – 2. kiad. – 1954.

• *Toxikológia*. *Méregtan* : Jegyzet / Ander Zoltán, Balogh Éva. – Mv. : OGYI, 1959. – 320 p.

• *Törvényszéki orvostan* / Ander Zoltán, Molnár Vince, Balogh Éva. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1960. – 3 vol. – 1. köt. : 1959. – 303 p.; 2. köt. – 1959. – 372 p.; 3. köt. – 1960. – 279 p.

• *Medicină legală* / Ander Z., I. Beligan, V. Molnar. – Bucureşti : EDP, 1966. – 229 p.
• *Istoria medicinei universale*. – 1970.
• *Curs de medicină legală*. – 1977.
• *Sexualitatea umană*. – 1996.

Referințe:
• *Tett*, 2. sz., 1979.
• *Dialog despre sănătate*. – 1981. – vol. 2.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1.köt. : A-F.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Magyar és nemzetközi ki kicsoda, 1994*. – Budapest, 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt. : A-K. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.; A. T.)

ANDRÁSOFSZKY Tibor; Tiberiu, medic, prof. univ.; n. 31 iul. 1914, Cluj – m. 27 mai 1978, TgM (a fost înmormântat la Cluj). Frecventează cursurile Fac. de Medicină din Bucureşti, apoi din Cluj (-1942). Este numit preparator, apoi asist. univ. (1945) la Clinica de Neurologie din Cluj; şef de lucrări; conf. univ., IMF TgM; şeful Clinicii de Neurologie din TgM (1949-74). În anii 1951-52 îşi desfăşoară activitatea în cadrul Spitalului de Cruce Roşie a României din Coreea. În 1954 este numit prof. univ. cu titlul de dr. doc.; conduce Serviciul şi disciplina Neurochirurgie până la pensionare (1974); dir. de spital; rector al IMF TgM (1953-64); deputat în MAN; director în MS. Activitate de cercetare privind tratamentul operatoriu al chistului hidatic cerebral, aspectele diagnostice şi terapeutice ale discopatiilor lombare, problema proceselor expansive intracraniene, traumatismele cranio-cerebrale, tratamentul chirurgical al unor sindromuri vasculare. A fost redactorul şef al *Revistei Medicale – Orvosi Szemle* (1955-64). A organizat învățământul postuniv. în cadrul disciplinei neurochirurgie; o serie de specialişti din țară au obținut sub îndrumarea sa titlul de dr. în medicină. A fost decorat cu diferite ordine şi medalii; medic emerit.

Lucrări publicate
- în colaborare:
• *Idegkórtan*. – 1958.
• *Neurologia* : manual pentru învățământul medical superior. – 1962.

Referințe:
• *Revista medicală*, nr. 1-2, 1979, p. 190.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F. –
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991)*. – 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Istoria neurochirurgiei române* / Alexandru Vl. Ciurea. – Bucureşti, 1995.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1.köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.; A. T.)

ANDREICUȚ, Silvia, medic, prof. univ.; n. 27 dec. 1934, Beclean (BV). Studii: lic. la Făgăraş: Fac. de Medicină la Iaşi. Dr. în ştiințe medicale. Activitate profesională: medic de

circumscripție, Bălcaciu, com. Jidvei (AB), apoi la Târnăveni; activitate didactică univ. disciplina Biologie celulară şi moleculară, apoi disciplina Histologie din cadrul UMF TgM, parcurgând toate treptele ierarhiei univ. de la asist. la prof. univ. Domenii de cercetare: biologie celulară şi moleculară, histologia. Distinsă cu titlul „Profesor de Onoare" al UMF TgM (2004). Membră şi vicepreş. în Soc. Națională de Biologie Celulară.

Lucrări publicate:
• *Curs de biologie celulară* (pentru uzul studenților). – TgM : IMF, 1981. – 240 p.
• *Biologie celulară şi moleculară* : curs pentru uzul studenților. – TgM : UMF, 1992. – 269 p.

- în colaborare:
• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.
• *Bolile vasculare ale creierului şi măduvei spinării*. – 1982.
• *Bolile vasculare ischemice* / Partea 1. – *Anatomie şi fiziopatologie* / S. Andreicuț, C. Arseni, B. Aşgian. – sl : sn, 1984. – 519 p.

• *Biologie celulară* : îndrumător de lucrări practice şi demonstraţii. – 1985.
• *Biologie celulară*. – 1992.
• *Biologie celulară şi moleculară* : curs pentru uzul studenţilor, fac. de stomatologie / S. Andreicuţ, Anca Sin, Daniela Borda. – TgM : UMF, 1999. – 165 p.

(A. T.)

ANTAL József, ing. agronom; n. 18 mart. 1919, Bogata de Mureş. Studii: Col. Ref. din TgM (1929-37); Institutul de Agronomie din Cluj (1937-41); tot aici a fost practicant şi lector (1944-48). A fost prizonier de război (1944-48). Candidat în ştiinţe agricole (1957) la Budapesta, dr. (1973). Domenii de cercetare: cultura plantelor de câmp în nisip, prelucrarea solului, pedologie etc.

Lucrări publicate:

• *Olajnövények termesztése*. – 1978.
• *Növénytermesztők zsebkönyve*. – 1983.

- în colaborare:

• *Növénytermesztés homokon* / Antal József, Egerszegi. – 1966.

Referinţe:

• *Magyar és nemzetközi ki kicsoda, 1994*. – 1994.

(F. M.)

ANTAL László, medic; n. 27 iun. 1808, TgM – m. 28 dec. 1884, TgM. Studii: lic., de drept şi teologice la TgM; Fac. de Medicină la Viena. Dr. în medicină (1836). A continuat studiile specializându-se în chirurgie şi obstetrică. A lucrat la Aiud (-1849), la TgM, unde devine prim-medic al oraşului (1867); medic şef al spitalului de stat (1875). A fost ales curator al Col. Ref. (1876); cons. regal (1881). A fost membru fondator, protector al unor soc. ştiinţifice şi de cultură.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medicină Pharmacologica de digitali purpurea*. – Vindobonae, 1836.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
• *Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok* európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv. : Mentor, 1998.

(F. M.)

ANTALFFY András, medic; n. 1928, TgM. Studii: lic. la TgM (1946), apoi de medicină la IMF TgM (1952). A lucrat la Catedra de Anatomie patologică (1947-76); şef de lucrări (1965-70); conf. univ. (1970-76) la IMF TgM. S-a stabilit în Germania (1976).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Részletes kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana*. – 1954. – 501 p.
• *Általános kórbonctan*. – Mv., 1956.
• *Részletes kórbonctan*. – Mv., 1957.
• *Általános kórbonctan (Morfopathologia generalis)*. – Mv., 1959.
• *Anatomie patologică* : Manual pentru învăţământul medical superior. – 1962.
• *Anatomie patologică*. – 1964.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

APOR Károly, baron, jurist, fotograf; n. 11 dec. 1815, Turia de Jos – 31 oct. 1885, TgM. Studii: la Baia Mare; Univ. de Drept la Bratislava (1835) şi Viena (1835-36). A fost practicant la Cancelaria Regească din Transilvania (1837) şi din 1838 la Tabla Regească din TgM. A lucrat la Tribunalele din Făgăraş şi Sibiu. Membru în Dieta din Transilvania (1842-48). A lucrat la Făgăraş (1853); referent la tribunalul din TgM (1854). A fost numit preş. al Tribunalului din TgM (1860); preş. al Tablei Regeşti (1861) şi preş. al Curţii de Apel (1869) până la moarte. S-a ocupat cu economia agrară, mai ales cu cultura pomilor şi viilor. Era printre primii fotografi cu atelier din Ungaria (1842-48, 1853 la Făgăraş). A luat parte activă la organizarea Soc. „Kemény Zsigmond”, devenind primul preş. al acesteia (1879). A avut

o colecție bogată de rarități referitoare la revoluția din 1848-49. Biblioteca personală cu peste 12.000 vol. a donat-o Muzeului Transilvan din Cluj.

Lucrări publicate:

• *A zöld takarmány elvermeléséről és eltartásáról*. – Mv., 1883.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

• *Enciclopedia cugetarea*. – 1940.

• *Magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. –1. köt. : A-K. – 1967.

• *Fényképészek és műtermek Erdélyben,* 1839-1916 / Miklósi-Sikes Csaba. – Székelyudvarhely, 2001.

• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1.köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

APOSTOLACHE, Sebastian Vasile, chimist; n. 19 ian. 1929, Ploiești (PH). Studii: gimnaziul la Lic. „Sf. Petru și Pavel”, Ploiești (1940-44); Lic. „N. Iorga”, Ploiești (1944-47); Univ. București, Fac. de Chimie, (1948-52). Prof. gr. I, cercetător științific principal, pensionar (1991-). Dr. în chimie cu teza: *Contribuții asupra studiului coroziunii oțelurilor inoxidabile austenitice de tip 18 / 8 Cr – Ni în absența și în prezența de inhibitori* (1977). Desfășoară activitate profesională ca cercetător chimist, ICECHIM București (1952-54); șef instalație, Uzinele de Sodă Ocna-Mureș (1954-60); șef serviciu Uzinele de Sodă Govora (1960-62); cercetător științific Uzinele de Sodă Ocna-Mureș (1962-65); șef serviciu; șef birou; cercetător principal, Azomureș, TgM (1965-91); prof. gr. I, Grupul Șc. de Chimie Industrială, TgM. Specializări în domeniile: coroziune (1962), ape reziduale (1963), protecția mediului (1967). A publicat lucrări științifice în diferite reviste de specialitate: *Revista de Chimie* (1953-79); *Revista de Coroziune* (1970-72); *Buletin de informare CIA TgM* (1972); *Buletinul Apărării Locale Antiaeriene* (1972); colaborator la *Cuvântul liber*; redactor la publicația *Ambasador*; autor a 24 inovații și 10 invenții. Hobby-uri: sport, turism, publicistică, electronică, informatică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sinteza și utilizarea ioniților*. – București : IDT, 1965.

• *Sinteza, analiza și utilizarea schimbătorilor de ioni*. – Combinatul Chimic Victoria, 1963.

• *Manualul laborantului chimist*. – 1969.

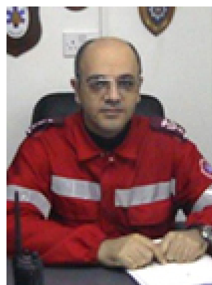
Referințe:

• *Careul cu prieteni*. – 1996. – p. 85-86 : foto.

• *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(A. T.)

ARAFAT, Raed, medic; n. 24 mai 1964, Damasc, Siria. Studii: primare și lic. în Nablus, West Bank; UMF Cluj-Napoca (1982-88). Drd. din 2003 la UMF Cluj-Napoca. Activitate profesională: Spitalul Regional Fribourg, Departamentul de Urgență și Unitatea de Terapie Intensivă Mobilă, Elveția; Arrow Park Hospital, Marea Britanie, Departamentul de Urgență; rezident la Spitalul Clinic Jud. Cluj, Clinica de Chirurgie nr. 1, secția ATI; fondator, cu ajutorul Royal Infirmery of Edinburgh, și coordonator al SMURD bazat pe voluntariat din cadrul Grupului de Pompieri Mureș și al Spitalului Clinic Jud. TgM (1991-); medic șef al Departamentului de Urgență; preș. al Biroului de Asigurare a Calității în Medicina de Urgență, Dir. de Sănătate Publică Mureș; expert tehnic al MS pentru Programul Băncii Mondiale pentru Implementarea și Integrarea Serviciilor Medicale de Urgență; lector în specialitatea medicină de urgență la UMF TgM; coordonator extern al Dispeceratului Integrat 112 din MS; student în programul european de masterat în medicină de catastrofă, Univ. Liberă, Bruxelles. Specializări: cursuri internaționale în colaborare cu: Chicago Memorial Hospital; Brigada de Pompieri din Paris; Univ. din Creitel; Corpul Medical al Armatei Franceze; serviciul de Ambulanță Aeriană din Norvegia; Serviciul Medical al

Armatei Norvegiene; Brigada de Pompieri Strathclyde, Scoţia; curs de medic-şef de urgenţă la Copenhaga, Atena, Graz. Schimb de experienţă cu Spitalul Regal şi Unitatea Mobilă de Terapie Intensivă a Spitalului Ullevat, ambele din Oslo.

Lucrări publicate:

- *Ghidul pentru acordarea primului ajutor*. – TgM : Academos, 2000.

Referinţe:

- *Cuvântul liber*, 5 febr. 2000, p. 1.
- *Cuvântul liber*, 15 mart. 2001, p. 6.
- *Cuvântul liber*, an XVI, nr. 177, 8 sept. 2004, p. 5.

(A. T.)

ARDELEAN, Mihai, medic psihiatru; n. 22 sept. 1947, Cluj. Studii: Lic. „Ioan Slavici" Arad (1958-65); Fac. de Medicină, Cluj-Napoca (1965-72). Dr. în medicină cu teza: *Unele aspecte etnopsihiatrice şi transculturale în psihopatologie* (2000). Medic medicină generală în comuna Straja (1972-74), apoi în com. Vama (1974-76); secundariat la Bucureşti (1976-79); medic psihiatru, Laboratorul de Sănătate Mintală TgM (1980-). Domenii de cercetare şi interes: psihiatria transculturală şi etnopsihiatria. Participă la reuniuni internaţionale la Geneva (Elveţia, 1999); Paris (2000). Specializări: Centre Hospitalier Saint – Joseph et Saint – Luc (mart. – mai 1995), Lyon, Franţa. Membru în APLR (1991-); International Soc. for the Study of Personality Disorders (1997-). Publică 33 de articole în diferite reviste de specialitate: *Neurologie*. *Psihiatrie*. *Neurochirurgie* (1988); *Buletin de psihiatrie integrativă* (1996-97); *Revista de Medicină şi Farmacie* (1998); *Revista Medicală Orădeană* (1999); *Vatra* (2001-02); *Medical Update* (2002); *Psihiatrie* (2002). Hobby-uri: istoria mentalităţilor.

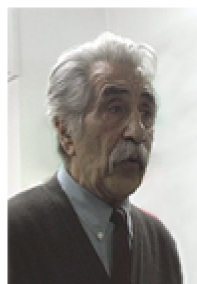
Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sexualitatea umană*. – 1996.
- *International Congress on the Disorders of Personality* (6; 1999; Geneva). – Geneva, 1999.
- *Personalitate normală şi patologică : tulburări anxioase şi de dispoziţie* / Sub redacţia conf. A. Nireştean. – TgM : Prisma, 2001.
- *Personalitate şi profesie* / A. Nireştean, M. Ardelean. – TgM : University Press, 2001. – 184 p.

(A. T.)

AŞGIAN, Berdj - Şant, medic, prof. univ.; n. 27 nov. 1924, Constanţa. Studii: Lic. „Mircea cel Bătrân", Constanţa (1935-43); Fac. de Medicină, Cluj-Napoca (1943-49). Dr. în ştiinţe medicale, specialitatea neurologie, cu teza: *Cercetări clinice, biochimice, radiografice şi EEG în sprijinul interpretării sindromului Barré – Liéou ca o formă de insuficienţă circulatorie vertebro-bazilară prin cervicartroză* (1979). A parcurs toate etapele activităţii spitaliceşti, prin concurs de la extern la medic primar şef de secţie, şi ale învăţământului univ., de la preparator la prof. univ. la Cluj-Napoca (1948-64) şi TgM (1964-); rector al Univ. Populare TgM. Membru titular în AŞMR (1994-). „*Doctor honoris causa*" în Soc. Română de Neurofiziologie (1997). Membru în Cons. Jud. (1992-96) şi Municipal (1996-00). Activitate ştiinţifică desfăşurată în Clinicile de Neurologie, Psihologie şi Neuropsihiatrie Infantilă într-o perioadă de peste 50 de ani. Teme de cercetare: electroencefalografie, electromiografie, patologia sistemului arterial vertebro-bazilar, patologia coloanei cervicale, instalarea morţii cerebrale etc. A participat şi a condus peste 150 de reuniuni ştiinţifice din ţară şi străinătate; a redactat peste 200 de lucrări ştiinţifice publicate în diferite reviste de specialitate din ţară, dintre care 45 de lucrări în reviste din străinătate. Specializări: bursă de perfecţionare în electromiografie la Montpellier – Franţa (1968). Distins cu premiul „Gh. Marinescu" al Academiei Române (1974); „Cetăţean de

onoare" al municipiului TgM (1997-); Diploma de Excelență „Pro Libro Senator" (1999); nominalizat „Omul internațional al anului 2000" de International Biographical Center din Cambridge – Anglia; „Senior" al municipiului TgM (2001); titlul de „Profesor Emeritus" al UMF TgM (2004). Membru în Uniunea Medicală Balcanică (1971-); membru fondator în European Soc. of Study of Sleep (1971-); Psycho-neurological Study of Sleep (1973-); Soc. Română de Neurologie (1991-); Soc. Română de Epilepsie (1991-); Soc. Română de Neuropsihiatrie Infantilă (1991-); Soc. Română de Boli Musculare (1991-). Hobby-uri: muzica preclasică și pictura.

Lucrări publicate:

- *Coma apoplectică*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1974. – 259 p.
- *Despre vise și fenomene paranormale*. – București : Aldomar Parasenzorial, 1999. – 304 p.
- *Arhitectura bisericească armeană din antichitate și Evul Mediu și unele similitudini cu cea românească*. – București : Ararat, 2000. – 95 p.
- *Despre dezvoltarea sănătoasă și armonioasă a copiilor noștri*. – TgM : Ardealul, 2002. – 172 p.
- *Despre STRES pe înțelesul tuturor*. – TgM : Ardealul, 2002. – 80 p.
- *TU și cu MINE. Dificultăți și succese în comunicarea interumană*. – TgM : Academprint, 2002. – 192 p.

- în colaborare:

- *Somnul normal și patologic*. – București : Editura Medicală, 1972. – 406 p.
- *Tratat de neurologie în 5 volume* / B. Așgian, C Arseni. – București : Editura Medicală, 1979.
- *Bolile vasculare cerebrale ale sistemului arterial vertebro-bazilar* / B. Așgian, L. Popoviciu, I. Hăulică. – Iași : Junimea, 1980.
- *Sleep „78"* / B. Așgian, L. Popoviciu, G. Badiu. – Basel : Editura S. Karger, 1980. – 794 p.
- *Electromiografia clinică* / I. Stamatoiu, B. Așgian, C. Vasilescu. – București : Editura Medicală, 1981. – 330 p.
- *Bolile sistemului nervos vegetativ* / B. Așgian, L. Popoviciu, I. Hăulică. – București : Editura Medicală, 1982. – 716 p.
- *Bolile vasculare ischemice* / Partea 1. – *Anatomie și fiziopatologie* / S. Andreicuț, C. Arseni, B. Așgian. – sl : sn, 1984. – 519 p.
- *Epilepsia și convulsiile la copii* / B. Așgian, O. Corfariu. – București : Editura Medicală, 1984. – 167 p.
- *Epilepsiile* / B. Așgian, C Arseni, L. Popoviciu. – București : Editura Științifică și Pedagogică, 1984. – 643 p.
- *Metode de neurofiziologie clinică*. – 1984.
- *Neuropatii periferice* / B. Așgian, I. Stamatoiu. – București : Editura Medicală, 1984. – 413 p.
- *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 2 vol. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
- *Bazele semiologice ale practicii neurologice și neurochirurgicale* / B. Așgian, L. Popoviciu. – București : Editura Medicală, 1991. – Vol 1. – 274 p.
- *Electromiografia musculaturii oculare, extrinseci și a celei velopalatine, faringiene și laringiene* / B. Așgian, F. Fodor, C. Drașoveanu. – București : Editura Academiei Române, 1993. – 240 p.
- *Neurologia* / B. Așgian, L. Popoviciu. – București : EDP, 1993. – 468 p.
- *Enurezia nocturnă* / B. Așgian, L. Popoviciu. – București : Editura Medicală, 1995. – 128 p.

Referințe:

- *Dicționar de anatomiști* / Ionescu M. – 1991. – p. 32.
- *Dicționarul specialiștilor în știința și tehnica românească*. – Vol. I. – 1996. – p. 27-28.
- *Volumul bibliografic al Soc. Române de Psiho-Neuro-Endocrinologie : 60 de ani de contribuții românești*. – București : Metropol, 1996. p. 82-83.
- *Cuvântul liber*, 13 ian, 2001, p. 6.
- *Cuvântul liber*, 8 mai, 2002.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(A. T.)

ÁVÉD Ervin, ing. chimist; n. 26 ian. 1935, TgM. Studii: Gimnaziul Romano - Catolic, TgM (1945-48); Lic. de băieţi nr. 2, TgM (1948-51); IP Timişoara, Fac. de Chimie Industrială (1952-57). Activitate profesională: ing. tehnolog (1957-62); şef serviciu producţie (1962-67); dir. tehnic (1967-98), Fabrica de Zahăr TgM. Cercetări şi studii în domeniul industriei zahărului; participă la numeroase conferinţe şi simpozioane în ţară şi străinătate; publică articole de specialitate în revista *Industria alimentară* (1960-85). Hobby-uri: turismul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndrumător tehnic pentru lucrătorii din fabricile de zahăr* / Ávéd E., Al. Lucian Stroia. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1986. – 195 p.

• *Tehnologii moderne pentru creşterea producţiei şi a valorii de industrializare a sfeclei de zahăr* / V. Popescu, Al. Lucian Stroia, Ávéd E. – Bucureşti : Editura Ceres, 1988. – 204 p.

• *Biochimia şi calitatea tehnologică a sfeclei de zahăr* / Al. Lucian Stroia, Ávéd E., M. Angelescu. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1994. – 240 p.

Referinţe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1996. –1 köt.: A-K.

(A. T.)

AVRIGEANU, D. Veronica, biochimist; n. 28 oct. 1949, com. Pârscov (BZ). Studii: Şc. nr. 14, Braşov (1956-63); Lic. „Andrei Şaguna", Braşov (1963-67); Univ. Bucureşti, Fac. de Chimie, secţia Biochimie (1967-72). Dr. în chimie cu teza *Tereftaldiamide* (1998). Activitate ca biochimist la Laboratorul de Izotopi Activi al disciplinei de Fiziologie (1972-90); asist. univ. disciplina Chimie organică (1990-94); şef de lucrări la UMF TgM (1994-). Contribuţii ştiinţifice: cercetarea mecanismelor patogene ale insuficienţei cardiace prin hipertrofie ventriculară şi posibilitatea influenţării acestora prin mijloace farmacologice; rolul calciului în mecanismele adoptive ale hipertrofiei cardiace experimentale; metoda autohistosodiagrafică cu Ca – 45; sinteza de noi tereftaldiamide cu acţiune analgezică etc. Curs postuniv. de utilizare a izotopilor radioactivi la IFA Bucureşti. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Embriologie* (1978, 1981, 1983-84); *Electrocardiology* (1981, 1983); *Japanese Heart Journal* (1982); *Revista Medicală* (1982, 1984, 1987-88); *Medicina internă* (1984); *Buletinul Soc. Naţionale de Biologie Celulară* (1985, 1987); *Revista de Medicină şi Farmacie* (1994-97, 1999); *Acta Phytoterapica Romanica* (2000); *Revue Roumaine de Biochemie*; *Revue Roumaine de Morphologie et Pathologie*. Membru în Soc. Română de Ştiinţe Farmaceutice (1998-); Soc. Naţională de Biologie Celulară (1990-); Soc. Română de Biochimie şi Biologie moleculară (2001-).

Lucrări publicate:

• *Lucrări practice de chimie organică*: *metode de separare şi purificare a substanţelor organice. Reacţii chimice ale compuşilor organici*. – TgM : UMF, 1992. – Vol. 1. – 120 p.

• *Lucrări practice de chimie organică*: *analiza organică calitativă. Analiza elementară şi funcţională calitativă organică*. – TgM : UMF, 1992. – Vol. 2. – 100 p.

• *Lucrări practice de chimie organică*. – TgM : UMF, 1998. – 200 p.

• *Curs de chimie organică*: *hidrocarburi*. – TgM : UMF, 1999. – Vol. 1. – 200 p.

• *Curs de chimie organică*: *structura şi reacţiile compuşilor organici*. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 2. – 150 p.

• *Compuşi cu funcţiuni mixte* : curs de chimie organică. – TgM : UMF, 2001. – 127 p.

• *Compuşi halogenaţi, hidroxilici, carbonilici, carboxilici şi derivaţi ai acidului corbinic* : curs de chimie organică. – TgM : UMF, 2001.

• *Curs de chimie organică*: *compuşi cu funcțiuni mixte*. – TgM : UMF, 2001. – Vol. 4.– 130 p.
• *Curs de chimie organică*: *compuşi halogenați, hidroxilici, carboxilici şi derivați ai acidului carbonic*. – TgM : UMF, 2001. – Vol. 3. – 200 p.

- în colaborare:

• *Biologie celulară* : îndrumător de lucrări practice şi demonstrații. – 1985.
• *Curs de fiziologie*. – TgM : IMF, 1988. – Vol. 2.
• *Teste de chimie anorganică* / Ediția a 3-a. – 1995.
• *Teste de chimie organică* / Ediția a 4-a. – 1995.
• *Lucrări practice de chimie organică* / V. Avrigeanu, Eleonora Mircia. – TgM : UMF, 2001. – 108 p.

Referințe:

• *Facultatea de Farmacie din TgM 1948 – 1998*. – TgM : Mentor, 1998. – p. 79 – 84.
• *Județul Mureş în cărți = Maros megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(A. T.)

AZAMFIREI, A. Leonard, medic; n. 22 iun. 1967, Botoéani (BT). Studii: Şc. Gen. nr. 5, Botoşani (1973-81); Lic. Sanitar Botoşani (1981-85); UMF TgM (1986-92). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Rațiunea rejecțiilor multiviscerale în tratamentul cancerelor supramezocolice*(1995). Activitate profesională: medic, Spitalul Clinic Jud. TgM (1992-); medic specialist anestezie-terapie intensivă (1998-); redactor al revistei *Viață + Sănătate* (2000-), unde publică peste 20 de articole de educație sanitară. Activitate ştiințifică în domeniile: anestezie, terapie intensivă, medicină preventivă. Comunicări la congrese în SUA, Franța, Olanda, Suedia, Ungaria, Japonia, Brazilia, Egipt, Spania, Turcia, Austria etc. Autor a 86 de lucrări ştiințifice publicate sau comunicate în reviste de specialitate din țară şi străinătate: *Revista de Medicină şi Farmacie* (1994, 1997); *Chirurgia* (1995); *Cercetări experimentale & Medicină Chirurgicală* (1996-97); *Ars Medica Tomitana* (1997, 2000); *Jurnalul Societății Române de ATI* (1997-01); *World Anesthesia* (1998); *Revista Brasiliera de Coloproctologia* (2000). Specializări în Olanda (1995-96); Ungaria (1997); SUA (1998). Distins cu Premiul Senatului UMF TgM (1992); Premiul Soc. Române de Anestezie-Terapie Intensivă (1999); Medalia „Berlin-Chemie Menarini Group" (2000). Membru în Soc. Română de Anestezie-Terapie Intensivă (1997-); Soc. Europeană de Anestezie (2001-); New York Academy of Sciences (2001-). Hobby-uri: computere, literatură, sport.

Lucrări publicate:

• *Start nou*. – TgM : Prisma, 1999.
• *Anestezie clinică*. – Cluj-Napoca : Clusium, 2001.

- în colaborare:

• *Diagnostic diferențial pediatric* : *Ghid clinic* : *Diagnostic şi tratament în pediatrie*. – 1987.
• *Viață din belşug* / Valentin Nădăşan, L. Azamfirei. – Bucureşti : Editura „Viață şi sănătate", 1995. – 64 p.
• *Dietoterapie – Dietoprofilaxie* / V. Nădăşan, L. Azamfirei. – Cluj-Napoca : Idea, 1996. – 128 p.
• *Medicină intensivă*. – 3 vol. - Vol. 2. – 1998; – Vol. 3. – 1999.
• *Chirurgia icterului mecanic*: *cercetări clinice şi experimentale / L.* Azamfirei, D. Marian, Ş. Bancu. – Bucureşti : All, 1999. – 360 p.

(A. T.)

B

BÁBA Zoltán, chimist; n. 3 mart. 1935, Sf. Gheorghe. Studii: Lic. nr. 2 de băieţi TgM (1952); Univ. „Bolyai" Cluj, Fac. de Chimie (1956). A fost prof. de chimie la Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1956-57); Lic. „Unirea" TgM, până la pensionare (1957-93). Membru în EMT. Hobby-uri: fotografia artistică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Szerves kémiai feladatok* / Bába Z., Horváth Gabriella. – Mv. : Mentor, 1993.

• *Szerves kémiai feladatok* / Bába Zoltán, Horváth Gabriella. – Mv. : Mentor, 1997. – 112 p.

Referinţe:

• Baza de date BJM.

(F. M.)

BAGHIU, Maria Despina, medic pediatru; n. 13 apr. 1947, Mediaş (SB). Studii elementare şi lic. la Mediaş (SB) (1954-65); UMF TgM, Fac. de Pediatrie (1965-71). Dr. în medicină, specialitatea pediatrie (1984). Activitate profesională: medic specialist în pediatrie (1977); şef de lucrări (1990); conf. univ., UMF TgM (2000); şef compartiment de oncohematologie pediatrică la Clinica Pediatrie nr. 1 a Spitalului Clinic de Urgenţă Mureş. Domenii de cercetare: hematologie pediatrică, tratamentul durerii la copil; a participat, organizat şi coordonat diferite cursuri de îngrijiri paliative la copii; autor şi coautor a 127 de lucrări ştiinţifice publicate în volumele congreselor, conferinţelor la care a participat şi în diferite reviste de specialitate din ţară şi străinătate. Specializări: România (1985-03); Hanovra (1992); Viena (1996); Budapesta (1996); Debreţin (2001); Salzburg (2001); Varşovia (2001); Sydney (2003); Oslo (2003). Membră în Soc. Română de Hematologie (1990); Soc. Română de Hematooncologie Pediatrică (2000); Asoc. Naţională de Îngrijire Paliativă (2001). Hobby-uri: grădinărit, excursii montane, muzica clasică.

Lucrări publicate:

• *Îngrijiri paliative la copil*. – TgM : University Press, 2004.

• *Terapia suportivă în cancer la copil*. – TgM : University Press, 2004.

- în colaborare:

• *Îndreptar de lucrări practice de puericultură*. – TgM : IMF, 1981.

• *Curs de pediatrie*. – 1984.

• *Diagnostic diferenţial pediatric* : Ghid clinic : Diagnostic şi tratament în pediatrie. – 1987.

• *Curs de pediatrie*. – TgM : IMF. – Vol. 1. – 1988; Vol. 2. – 1989.

• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1989. – 2 vol. –1.köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.

• *Pediatrie* / Sub redacţia prof. dr. Mircea Geormăneanu, prof. dr. Ion Muntean. – Bucureşti : EDP, 1994.

• *Pediatrie* / Sub redacţia prof. dr. Mircea Geormăneanu, prof. dr. Ion Muntean. – Bucureşti : EDP, 1996.

• *Lecţiuni de pediatrie*. – TgM : UMF, 2004. – Vol. 2.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

BAJKÓ Barnabás, medic; n. 28 dec. 1916, Oradea. Studii: obţine diploma de medic la Univ. din Cluj (1942). Asist. la Clinica Obstetrică din TgM (1945-47); medic, apoi medic şef la Spitalul din Miercurea Ciuc(1947-). Domenii de cercetare: prevenirea naşterilor premature, studiul uterului.

Lucrări publicate:

• *Néhány tanács asszonyoknak*. – Csíkszereda, 1948.

- în colaborare:

• *Mi a vetélés és hogyan következik be?* / Vlad Vlasiliu; Ford. és átdolgozta Bajkó Barnabás. – Csíkszereda, 1981. – 15 p.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 1. köt. : A-K. – Csíkszereda, 1996.

(F. M.)

BAKOS János, medic urolog; n. 2 febr. 1938, Timişoara. Studii: Şc. Medie Tehnică Sanitară (1955); IMF TgM, Fac. de Medicină la (1961). Dr. în ştiinţe medicale, cu teza *Limfografia în tumorile urogenitale* (1976). Preparator la IMF TgM (1959-67); medic specialist urolog (1967); asist. univ. la IMF TgM, Catedra de Urologie (1967-72) şi la Catedra de Anatomie (1972-74); medic primar urolog şi şef de lucrări (1991-). Este autorul a peste 100 studii şi articole. A participat la congrese naţionale şi internaţionale (Paris, Atena, Magdeburg, Budapesta, Buenos Aires). Premiat cu medalia „Genersich" (2001). Membru în Soc. Română de Urologie; Soc. Internaţională de Urologie, Soc. Maghiară de Urologie; EME, Secţia de Ştiinţe Medicale.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Urologie.* – 1980.
• *Urológiai jegyzet* / Nicolescu Dorin, Bakos János. – Mv. : OGYI, 1981. – 204 p.
• *Îndreptar de stagiu clinic.* – 1985.
• *Curs de urologie.* – 1989.
• *Urológiai jegyzet egyetemi hallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1990.- 238 p.
• *Urologie.* – Bucureşti: EDP, 1990. – 172 p.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve. Adatok emlékezések.* – Budapest : Teleki László Alapítvány, 1996. – 473 p.
• *Bazele chirurgiei endourologice.* – 2000.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
• *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők.* – Budapest, 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda,* 1997. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
• *Judeţul Mureş în cărţi = Maros megye a könyvekben,* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.; A. T.)

BALÁS Árpád, prof. de geografie; n. 13 aug. 1937, Mediaş (SB). Studii: elementare la Miercurea Nirajului şi la TgM (1942-47); Lic. „Iosif Rangheţ" respectiv „Bolyai Farkas" TgM (1947-54); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Geografie - Geologie (1954-58). Prof. de geografie la Şc. Gen. Păsăreni (1958-59); Şc. Gen. Pănet (1959-98); Lic. „Gh. Şincai" TgM; Şc. Gen. nr. 16, 18 (1998-01); Lic. Ped. TgM (2001-). Activitate ştiinţifică în domeniul toponimiei maghiare; participă la simpozioane la Debreţin, Bucureşti, Sibiu, Cluj, TgM, Oradea, Miercurea Ciuc. Publică 26 de articole din domeniul geografiei (1967-98) în reviste de specialitate: *Vörös Zászló, A Hét, Népújság*. Distincţii: gradul I (1976); „Prof. evidenţiat" (1976); „Prof. emerit" (1997), distincţie oferită de Uniunea Pedagogilor Maghiari din România. Membru în Soc. Naţională de Geografie (1960-). Hobby-uri: călătoriile, sportul (tenis, volei).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Földrajzi Kislexikon* / Balás Á, Tulogdi J, Madarász A. – Bucureşti : Kriterion, 1976. – 452 p.
• *Caiet de lucru. Omul şi mediul înconjurător.* – TgM : Lyra, 1994. – 181 p.
• *Cunoştinţe despre mediu* : pentru elevii din învăţământul preuniversitar / Balás Árpád, Incze Árpád, Hajdu Erzsébet. – TgM, 1994. – 216 p.
• *Marosvásárhelyi útikalauz* / Fodor S, Balás Á. – Mv. : Impress, 1996. –140 p.
• *Maros megye* : Útikönyv. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.
• *Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2.* – 1999.

• *Marosvásárhelyi útikalauz* . - 2. bővített kiad. –Mv. : Impress, 2000. – 224 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 1. köt. : A-F.

• *Romániai magyar ki kicsoda*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*. – 2000.

• *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(A. T.)

BALÁZS Gizella, medic pediatru, n. 3 oct. 1927, Cluj. Studii: Lic. de stat de fete de lb. maghiară (1946); IMF TgM, Fac. de Medicină (1952). Dr. în științe medicale cu teza: *Legături patogenice între toxicoză și pielonefrită sugarilor* (1970). Preparator la Catedra de Marxism-Leninism, apoi la Catedra de Istoria Medicinii (1949-52). Medic pediatru în raionul TgM (1952-55); Policlinica de copii TgM (1955-57); asist. la Clinica de Pediatrie până la pensionare (1957-84). A lucrat la Policlinica cu plată (1984-91). S-a stabilit în Ungaria (sept. 1991), unde și în prezent lucrează ca medic pediatru. Specializări: Praga și Bratislava (1967). A publicat 15 articole și 35-40 studii în colaborare cu Hadnagy Csaba, Ander Zoltán, etc. în: *Orvosi Szemle*, *Revista Medicală*, *Revista de pediatrie* (București). A participat la sesiuni și conferințe științifice în București, Iași, Budapesta, Seghedin, Kiskunhalas etc. Este membră în Camera Medicilor din Ungaria; Children BT.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Megelőző gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1969.

• *Gyermekgyógyászat*. – 1980. –2 köt.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

BALÁZS József, medic; n. 17 ian. 1955, TgM. Studii: de medicină la IMF TgM (1981). Dr. în științe medicale. Medic secundar la Spitalul Clinic Orășenesc TgM (1981-84); practică medicina generală la Sighișoara (1984-88); rezident la Institutul „C. I. Parhon" din București (1988-89); rezident endocrinolog la TgM (1989-91); medic specialist intern (1991); medic primar (1996) la Spitalul Clinic Jud. TgM. A participat cu prelegeri la mai multe consfătuiri științifice din țară și străinătate. Domenii de cercetare: gușa endemică la copii; a colaborat la revista *Orvostudományi Értesítő*.

Lucrări publicate:

• *Pajzsmirigyfundia vizsgálata endémiás golyvában* : Tanulmány. – TgM, 1995.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997. – p. 45.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

(A. T.)

BALÁZSI József, farmacist, n. 1970, Gheogheni. Studii: UMF TgM, Fac. de Farmacie (1994). Dr. în științe farmaceutice (2001). Ocupă prin concurs postul de preparator univ. (1994-97); asist. univ. (1997-2000); șef de lucrări (2000-02) la disciplina Toxicologie generală și industrială în cadrul UMF TgM, Fac. de Farmacie. Șeful Laboratorului de Bioechivalență la Fabrica de Medicamente Terapia, Cluj-Napoca (2002-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *A gyógyszertervezés alapjai*. – 1999.

Referințe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – TgM, 1999.

(F.M.)

BÁLINT Ernő, medic; n. 1938, Brașov. Studii: lic. la Odorheiu Secuiesc; medicină la IMF TgM (1961). Dr. în științe medicale în domeniul regenerării ficatului (1976). A fost preparator; asist. univ. la Catedra de Anatomie IMF TgM (1961-), apoi la Clinica de Chirurgie nr. 1. S-a stabilit în Ungaria. Este autorul a peste 100 studii, mai ales legate de cercetarea bolilor ficatului.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Patologie chirurgicală* / V. E. Bancu. – București : EDP, 1979. – 592 p.
• *Patologie chirurgicală* / V. E. Bancu. – București : EDP, 1983. – 658 p.

Referințe:
• *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș, 1945-1967*. – TgM, 1967.
• *Tett,* 1. sz., 1977.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

BÁLINT Jenő, medic; n. 9 nov. 1926 – m. 23 dec. 2001, Sfântu Gheorghe (CV). Studii de medicină la IMF TgM (1953). Preparator (1950); asist. univ. (1952-57) la IMF TgM. Medic specialist chirurg, urolog (1957-68). Medic primar la Spitalul din Sf. Gheorghe până la pensionare (1968-89). A fost membru în echipa de scrimă a IMF. S-a preocupat de sculptura în lemn, a participat cu lucrările proprii la mai multe expoziții din TgM, Odorheiu Secuiesc, Miercurea Ciuc, Sf. Gheorghe etc. A fost autor sau coautor al mai multor studii de specialitate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti műtéttan*. – 1958.

Referințe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

BÁLINT Ștefan; István, prof. de biologie; n. 3 iun. 1953, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 13 (1964-68), Lic. Teoretic nr. 5 TgM (1965-72); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie-Geografie-Geologie (1975-79); bursa Phd., Univ. de Horticultură și Industrie Alimentară, Budapesta (1995-98); curs de perfecționare pentru profesori consultanți la Univ. de Horticultură și Industrie Alimentară, Budapesta (1995-01); drd. UBB Cluj-Napoca (2003-). Prof. de biologie (1979-91); dir. adj., Lic. Agricol TgM (1990-92); conducător adj. al cercului metodic al prof. de biologie din TgM; metodist delegat al IȘJ Mureș pentru inspecții de grad (1986-); prof. de biologie, șef de catedră (1993-98); dir. Liceul Teoretic „Bolyai Farkas” (1998-); membru în Cons. dir. IȘJ MS (1998-); prof. consultant la secția din Miercurea Niraj, Învățământul la Distanță, Univ. „Szent István”, Budapesta (1993-); șef de lucrări, Fac. de Horticultură, Univ. „Sapientia” (2004-). Domenii de cercetare: sociobiologie, pedagogie aplicată, sistematică și fiziologia plantelor, entomologie, combaterea integrată a dăunătorilor vegetali, faunistica. Specializări: Ungaria (1990, 2001, 2003); Budapesta (1995-00); Ligure (Italia); programul Comenius (2000); TgM (2001); Cluj-Napoca. Publică în *Múzeumi Füzetek* (1995); *Népújság*; *Géniusz* (1999). Participă la sesiunile științifice organizate de EME (1994). Preș., Fundația „Bolyai Collegium” TgM (1999-01); membru în col. de redacție al revistei *Géniusz*, Cluj - Napoca (1999-); Magyar Alkotók és Gondolkodók Szövetsége (2002-). „Diploma de Onoare” acordată de revista *Természet Világa*, Budapesta, pentru cel mai bun prof. îndrumător de lucrări științifice pentru elevi (1996).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Növényrendszertan* : Jegyzet. / Bálint István, Höhn Mária. – Budapest : Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem. Kertészeti Kar Távoktatási Tagozat. Növénytani tanszék, 1996. – 105 p.
• *Növényrendszertan* : Jegyzet / Bálint István, Höhn Mária. – 2. kiad. – Budapest, 1999. – 105 p.
• *Növényrendszertan* : Jegyzet. / Bálint István, Höhn Mária. – 3. kiad. – Budapest, 2001.

Referințe:
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

BÁLINT Zsombor, ing. mecanic, ziarist; n. 13 mai 1961, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1968-80); Univ. Braşov, Fac. TCM (1981-86). Activitate profesională: ing., Întreprinderea Materialelor de Construcţii, Satu-Mare (1986-92); redactor; redactor-şef la Editura Corvin Magazin SNC, Deva (1992-99), a redactat volumul *1848 Képekben-Jubileumi kiadás* (1998-2002); redactor, Impress SRL (*Népújság*) TgM (1999).

Lucrări publicate:

- *Gombáskönyv*. – Deva : Corvin Kiadó, 1999.

- în colaborare:

- *Csillagok újtán* : Csillagászat alapfokon / Redactor Bálint Zsombor. – Deva : Editura Corvin, 1999. – 208 p.
- *În căutarea stelelor* : astronomia pentru toţi / Redactor Bálint Zsombor. – 1999. – 208 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000. – 2000.

(A. T.)

BALOGH Éva, medic, n. 17 ian. 1924, Cluj – m. 1 ian. 2001, TgM. Studii: Gimnaziul Ref. de fete din Cluj (1942); Univ. „Ferenc József" din Cluj, Fac. de Matematică şi Ştiinţe Naturale (1942-44); Univ. „Pázmány Péter" din Budapesta, Fac. de Medicină (1944); îşi întrerupe studiile din cauza războiului şi devine farmacist la Cluj (1946), la TgM (1946-47). A reluat studiile univ. la IMF din TgM (1947-50). A fost preparator la Catedra de Chimie a IMF (1949); asist. univ. la Catedra de Toxicologie (1950-57); şef de lucrări la disciplina Toxicologie până la pensionare (1957-79); şeful filialei din TgM a Laboratorului de Toxicologie a IML „Mina Minovici" din Bucureşti (1957-65). Farmacist principal (1961). Domeniul de cercetare: analize de laborator ale diferitelor elemente toxice, de ex. arsenic, telur, nicotină, calmante, substanţe psihotrope, pesticide etc.

Lucrări publicate:

- *Toxikológia*. – Mv. OGYI, 1977. - 1.köt. : *Általános toxikológia. Gázalakú és illó mérgek.* – 258 p.; 2. köt. : *Ásványi mérgek. Nem illó szerves mérgek.* – 305 p.

- în colaborare:

- *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – 1951.
- *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – 2. kiad. – 1954.
- *Toxikológia*. *Méregtan* : Jegyzet / Ander Zoltán, Balogh Éva. – Mv. : OGYI, 1959. – 320 p.
- *Törvényszéki orvostan* / Ander Zoltán, Molnár Vince, Balogh Éva. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959-1960. – Vol. 1. : 1959. – 303 p.; Vol. 2. – 1959. – 372 p.; Vol. 3. – 1960. – 279 p.
- *Toxikológiai gyakorlatok* / Balogh Éva, Szőcs Józefa. – Mv. : OGYI, 1961. – 162 p.

Referinţe:

- *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából*. – Budapest, Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

BALOGH József, prof. de matematică, călugăr iezuit; n. 31 iul. 1701, Iernut – m. 10 mart. 1756, TgM. Studii: de filozofie la Cluj; a intrat în ordinul iezuiţilor (1723). A fost prof. la Cluj (1724-27), Ungvár, Pécs, Kosice, apoi a devenit stareţul seminarului teologic iezuit din TgM; a fost şeful misiunii, a scris mai multe lucrări de ex. *Speculum praesulum Hungarie de re literaria bene meritorum* (Cassovioe, 1737).

Lucrări publicate:

- *Praerogativa philosophiae, ex naturae et artis testimonio probata et nunc denuo in lucem edita*. – Cassovioe : Typis academics S.J., 1737. – XII, 130 p.

Referinţe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete :* 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – Vol. 1. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *Enciclopedia cugetarea*. – 1940.

(F. M.)

BALOGH József (Szentimrei); Josephus, medic, n. 1750 (?), Eremieni – m. 1781, Guyana. Studii: de medicină şi botanică la Viena; a obţinut diploma de dr. în medicină la Leiden (1779). Cu o bursă olandeză a plecat în Guyana; în Rio de Berbice a desfăşurat cercetări botanice. A fost invitat de regina Maria Tereza la Catedra de Botanică a Academiei din Cluj, dar n-a reuşit să ocupe acest post.

Lucrări publicate:

• *Specimen inaugurale botanico-medicum sistens praecipuas plantas in M. Principatu Transylvaniae sponte et sine cultura provenientes, atque ibidem usu receptas.* – Ludguni Batavorum, 1779. – 37 p.

Referințe:

• *Magyar Hírmondó. Pozsony*. 61, 73. sz. 1780; 13.sz. 1781.
• *Nova Memoria Hungarorum et Provincialium /* scriptis editis notorum qvam excitat Alexius Horányi. – Pestini : typis Matthiae Trattner, 1792. – Pars 1. : A – C. – 1792.
• *Blätter für Geist, Gemüth und Vaterlandsliebe.* – Kronstadt. 17, 1838.
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete :* 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – Vol. 1. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
• *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 97-111.
• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest, 1900.
• *Bibliografia româno*-ungară / Andrei Veress. – Bucureşti : Cartea românească, 1931. – Vol. 1. : *Românii în literatura ungară şi ungurii în literatura română (1473-1780).* – 1931.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 2.köt. : Bálint Sándor- Berényi János. – 1940.
• *Magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. –1. köt. : A-K. – 1967.
• *Magyar utazók lexikona.* – Budapest: Panoráma, 1993.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. –1. köt. : A-Cs. – 2001.
• *Judeţul Mureş în cărţi = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.)

BALOGH László, chimist-fizician; n. 13 mai 1914, Brateş (CV) – m. 26 sept. 1976, TgM. Studii: Univ. Cluj, Fac. de Chimie-Fizică; dr. în ştiinţe chimice (1944); asist. univ. la catedra de fiziologie, apoi biochimie la Univ. Cluj; şef de catedră la Catedra de fizică (mai târziu Catedra de fizică medicală, biofizică); Conf. univ. la IMF TgM (1947-); decanul Fac. de farmacie (1950-53); a predat fizica în limba maghiară la Catedra de farmacie (1952-61) şi biofizica medicală (1948-62); a condus Catedra de fizică (1948-62). Domenii de cercetare: studiul şi analiza radioactivităţii apelor minerale şi a mofetelor.

Lucrări publicate:

• *Fizika orvostanhallgatók részére*. – Mv., 1951. – 102 p.
• *Fizika orvostanhallgatók részére*. – Mv., 1954.

- în colaborare:

• *Fizikai gyakorlati jegyzet* : Orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1954. – 98 p.
• *Mechanika. A testek három halmazállapota. Hangtan* / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1954. –119 p.
• *Hőtan. Molekuláris fizika. Kolloidika.* / Balogh László, Barabás Béla, Rott Lajos. – Mv. : OGYI, 1954. – 115 p.
• *Elektromosságtan orvostanhallgatók részére* / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos. – Mv. : OGYI, 1954. – 128 p.
• *Fizika*. – Mv. : OGYI, 1958. – 1. rész : *Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika*. – 259 p.; 2. rész : *Elektromosságtan. Fénytan*. – 268 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM, 1998.
• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai /* Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

BANCU, Şerban, medic, prof. univ.; n. 28 apr. 1953, Reghin. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină absolvită „summa cum laude” (1972-78). Dr. în chirurgie (1987). Activitate profesională: medic rezident (1977-80); asist. univ. (1980-83); medic specialist în chirurgie (1983); şef de lucrări, în primul Departament de Chirurgie (1983); medic, Spitalul „Saint Antoine” Paris (1984); şef de secţie (1990); şef serviciu, în cadrul celui de al 2-lea Departament de Chirurgie (1996); prof. univ. (1997) UMF TgM; medic, Spitalul Univ. din Iowa, Departamentul de Transplanturi (2000); şeful Clinicii de Chirurgie III în cadrul Spitalului Clinic Jud. TgM (2002-). Membru în col. redacţional al publicaţiei *Journal of Hepatology*. Membru în Soc. Română de Chirurgie; Soc. Română de Gastroenterologie; Soc. Română de Hepatologie; Soc. Română de Chirurgie Laparoscopică; International Soc. of Stoma Care; International Soc. of Surgeons & Gastroenterologists; Balcanic Soc. of Medicine.

Lucrări publicate:

• *Tratamentul chirurgical al hipertensiunii portale*. – Bucureşti : Univ. „Carol Davila”, 2003.

- în colaborare:

• *Patologie chirurgicală* / Sub redacţia V. E. Bancu. – 1983.

• *Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacţia E. Proca. – 1989.

• *Chirurgia cancerului de esofag* / Dorin Zamfir, Şerban Bancu. – TgM : Sedcom Librării Mureş, 1996. – 174 p.

• *Chirurgia icterului mecanic* : cercetări clinice şi experimentale. – 1999.

• *Urgenţe medico – chirurgicale în patologia esofagului* / Dorin Zamfir, Şerban Bancu. – TgM : Veritas, 2000.

• *Chirurgia modernă a splinei* / Cristian Borz, Şerban Bancu. – TgM : Image, 2003.

• *Chirurgia ficatului* / Sub redacţia Irinel Popescu. – Bucureşti : Univ. „Carol Davila”, 2004.

Referinţe:

• Baza de date BJM

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

BANCU, Victor Emilian, medic, prof. univ.; n. 19 nov. 1925, Sărmaş (HR) – m. 14 apr. 1994, TgM. Studii: Lic. Militar „Mihai Viteazul” TgM şi Timişoara (1937-45); Fac. de Medicină, Cluj (1945-51). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Derivaţiile porto-cave în tratamentul chirurgical al hipertensiunii portale* (1969); dr. docent (1975); membru în Academia Română, secţia Ştiinţe Medicale (1993-). Activitate profesională: medic, Spitalul din Reghin (1951-54); medic secundar la Clinica Chirurgicală TgM (1954-57), având ca maeştri pe prof. dr. Mátyás Mátyás şi Pápai Zoltán; medic specialist (1957-); medic primar (1963-); parcurge toate treptele carierei univ. (1954-) până la gradul de prof. univ; prorector (1974-84); rector al IMF TgM (1984-89). A prezentat 250 de lucrări de specialitate la diverse simpozioane şi congrese naţionale şi internaţionale în Germania, Ungaria, Rusia, Franţa; 135 de articole publicate în presa de specialitate română şi străină: *Chirurgia română*; *Lyon Chirurgicale*; *Magyar Sebészet*; *Revista medicală TgM*. A scris şi publicat 7 tratate şi manuale de chirurgie; a îndrumat numeroşi doctoranzi în chirurgie. Distincţii: medalia „Meritul ştiinţific” (1966); „Prof. univ. evidenţiat” (1980); „Evidenţiat în munca medico-sanitară” (de 2 ori); „Ordinul muncii” cls. III (1978); „Cetăţean de Onoare al Mun. TgM” (2003). Specializări: Bucureşti (1968); Moscova (1969); Paris (1978); New York

(1983). Membru în Soc. Internațională a Chirurgilor din România; vicepreș., Soc. Chirurgilor din România. Hobby-uri: muzica, șahul, turismul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Curs de semiologie chirurgicală* / Csizér Zoltán, Csiki Nicolae, V. E. Bancu. – 1972.

• *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.

• *Chirurgia căilor biliare - principale* (1976; TgM). – TgM : Tipografia, 1976. – 185 p.

• *Patologie chirurgicală* : curs / E. V. Bancu, Csizér Zoltán, T. Georgescu. – București : EDP, 1979. – 592 p.

• *Actualități chirurgicale* / Sub redacția E. Proca. – București : Editura Medicală, 1983.

• *Patologie chirurgicală* : curs / E. V. Bancu, Csizér Zoltán, T. Georgescu. – Ed. a 2-a. – București : EDP, 1983. – 695 p.

• *Tratat de patologie chirurgicală* / Vol. 1. : *Semiologie și propedeutică chirurgicală /* Sub redacția prof. dr. Eugen Proca. – București : Editura Medicală, 1989. – 860 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából*. – Budapest – Mv, 1994.

• *Cuvântul Liber*. – An 6, nr. 75 (16 apr. 1994). – p. 2.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – Vol. 2. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Cuvântul Liber*. – An 15, nr. 144 (23 iul. 2004). – p. 5.

• *Magia chirurgiei*: Memorii. Alături de soțul meu, Prof. Victor Emilian Bancu. – TgM : Tipomur, 2004. – 252 p.

(A. T.)

BÁNFFY János, baron, prefectul jud. Târnava, deputat în parlament, agronom; n. 17 sept. 1810, Ciuguzel (AB) – m. 8 dec. 1873, Breaza. Indrumat de prof. Szász Károly a studiat dreptul și a făcut o călătorie de studii în Elveția, Germania, Franța. A luat parte la lucrările parlamentului transilvănean (1834, 1848). A fost numit prefect al jud. Târnava. S-a retras din activitatea publică, a trăit și a muncit pe moșia sa din Breaza. A luat parte la activitatea Soc. Economice Naționale. A publicat articole de economie agrară în periodice transilvănene.

Lucrări publicate:

• *Rövid utasítás egy húsz hold területű váltógazdaság rendezésére kis birtokosok számára.* – 2. kiad. – Kolozsvárott: Az ev. ref. főtanoda betűivel, 1859. – 48 p.

• *Bár a kertem nagyobb volna!* : Néhány szó a tagosításról. – Kolozsvár, 1866.

• *Bár a kertem nagyobb volna!* : Néhány szó a tagosításról. - 2. kiad. – Kolozsvár, 1867.

Referințe:

• *Vasárnapi Újság* 4. sz., 1874.

• *Magyar írók élete és* munkái / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

(F. M.)

BARA Tivadar, medic chirurg; n. 7 mai 1954, Mărtiniș (HR). Studii: Fac. de medicină la IMF TgM (1980). Dr. în științe medicale (1997). A fost medic stagiar la Spitalul Jud. din Miercurea Ciuc (1980-82); asist. univ. la IMF (1982-97) și la Clinica de Chirurgie nr. 1 TgM (1982-96); specialist în chirurgie generală (1986); medic primar (1992); asist. la Clinica Chirurgicală nr. 3 (1996); asist. la Clinica Chirurgicală nr. 2 (1996-); șef de lucrări (1997-2002), conf. univ. (2002). Specializări: Pécs (1993); Budapesta (1996); Strassbourg (1998). Domenii de cercetare: tratamentul chirurgical al tumorilor stromale gastrointestinele, al pancreatitei cronice, operații multiviscerale pentru cancerul gastric etc. Studiile de specialitate au fost publicate în reviste și prezentate la conferințe din țară și Ungaria: *Revista Medicală* (1985, 1987-88); *Chirurgia* (1988, 2001-03); *Magyar Sebészet-Abstracts* (1992); *Magyar Sebészet* (1994, 1998, 2000, 2002); *Revista de Med. și Farm* (1994, 1996, 2001); *Medical Update* (1999); *Surgical and Radiological Anatomy* (1999); *Digestive Surgery* (1999, 2002); *Orvostudományi Értesítő* (1999, 2003); *Sibiul Medical* (2000-02); *Acta*

Medica Transilvanica (2000); *Cercetări experimentale, medico - chirurgicale*, Timişoara (2000); *Revista Medico-Chirurgicală*, Iaşi, (2003-04). Membru în Soc. de Chirurgie Româno-Maghiară.

Lucrări publicate:

• *Kis sebészet*. – Mv. : OGYI, 1999.

Referinţe:

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – Vol. 1. : A-K. – Csíkszereda, 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – Nagyvárad, 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.*
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

BARABÁS Béla, prof. de chimie şi fizică; n. 24 oct. 1911, Stânceni – m. 1979, TgM. Studii: gimnaziale la Col. Ref. TgM; Univ. „Ferdinand I" din Cluj, Fac. de Fizică-Chimie (1935). A fost prof. de lic. la TgM, apoi devine şef de lucrări (1965-); conf. univ. la IMF TgM, Catedra de Farmacie, până la pensionare (1951-73). Domenii de cercetare: oxidarea lecitinei, proprietăţile fizico-chimice ale lipidelor; folosirea apelor minerale radioactive autohtone în terapie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Fizikai gyakorlati jegyzet* : Orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1958. – 98 p.
• *Mechanika. A testek három halmazállapota. Hangtan* / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1954. – 119 p.
• *Hőtan. Molekuláris fizika. Kolloidika.* / Balogh László, Barabás Béla, Rott Lajos. – Mv. : OGYI, 1954. – 115 p.
• *Elektromosságtan orvostanhallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1954. – 128 p.
• *Fizika*. – Mv. : OGYI, 1958. – 1. rész : Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika. – 259 p.; 2. rész : Elektromosságtan. Fénytan. – 268 p.
• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 1. köt. : A-F.
• *Generisch Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – Csíkszereda, 1996. – 1.köt. : A-K. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
• *Judeţul Mureş în cărţi = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.
• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

BARBU Vasile; Krausz László; ing. mecanic; n. 1897, Luduş – m. 28 mart. 1981, Bucureşti. Studii: Şcoala Industrială Superioară la Budapesta (1919). A lucrat ca lăcătuş, mecanic agricol, strungar, turnător. A fost ing. proiectant la Fabrica Dermata din Cluj; la Institutul de Proiectare Industrială din Bucureşti; şef de proiectare la Institutul de Proiectare din Industria Chimică Bucureşti (1948-); şeful secţiei tehnice a Institutului de Cercetări în Construcţii. A publicat studii, cărţi în limba română şi maghiară. A publicat articole şi studii în *A Jövő Társadalma* (1925-27); *Munkásélet*; *TETT*; *A Hét*; *Korunk* (1971).

Lucrări publicate:

• *Calculele strungarului*. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1959. – 368 p.
• *Az esztergályos kézikönyve*. – Bukarest : Technikai Kiadó, 1960. – 256 p.
• *Cartea strungarului*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1960. – 264 p.
• *Cartea strungarului*. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1962. – 268 p.

- în colaborare:

• *Confecţii şi construcţii metalice uşoare* / V. Barbu, Constantin Pesteşi, Ioan Chivu. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1965. – 288 p.
• *Îndrumător pentru ridicarea calificării lăcătuşurilor mecanici de întreţinere şi reparaţii universale* / V. Barbu, Cornel Moldovan, Teodor Petra. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1969. – 2 vol. – Vol. 1. – 199 p.; Vol. 2. – 176 p.
• *A karbantartó géplakatos könyve /* V. Barbu, Cornel Moldovan, Teodor Petra. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1971. – 299 p.

Referinţe:

• *Tett,* 1-2. sz., 1980.
• *Korunk,* 1983.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 3.köt. : Kh-M. – 1994.

(F. M.)

BARBU Zeno, medic, prof. univ; n. 1915, Tinca (BH) – m. 1985, TgM. Studii lic. la Oradea; UMF Cluj. Activitate profesională: dir. Sanatoriului din Geoagiu (HD); prof. univ. la IMF TgM și șeful Clinicii de Ftiziologie TgM (1951-85); dir. Filialei Academiei RSR TgM. Membru corespondent în Academia de Științe Medicale București.

Lucrări publicate:

- *Medicină internă. Manual pentru învățământul medical superior*. – Vol. 2. – București : sn, 1963.
- *Ftiziologie clinică* / Redactor C. Anastasatu. - București : EDP, 1975. – 301 p.
- *Tratat de ftiziologie*. – Cluj-Napoca : sn, 1983.

- în colaborare:

- *Phthysiológiai jegyzetek*. – 1952.
- *Manual de ftiziologie*. – 1962.
- *Medicină internă* : Manual pentru învățămîntul medical superior. – 1963. – Vol. 2.
- *Ftiziologia*. – 1965.
- *Ftiziologia*. – 1966.
- *Cercetări medicale*. – 1968.
- *Ftiziologia* / Ed. a 2-a revăzută și adăugită. – 1969.
- *Phtysiológiai jegyzet* / Barbu Zeno, Jozefovics Ferenc. – Mv.: OGYI, 1977. – 135 p.
- *Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. – Vol. 1. – 1983.

Referințe:

TETT, 1. sz., 1977.

Genersich Antal emlékkönyv. – Budapest – Mv, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.; A. T.)

BARNA, Adriana Gabriela, botanist, algolog, metodist; n. 18 dec. 1942, Sighișoara. Studii: Lic. „G. Coșbuc"; Fac. de Biologie-Geografie, Cluj-Napoca (-1965). Dr. în biologie (1978). Activitate profesională: cercetător științific, ICB Cluj-Napoca (1965-93); biolog principal la Grădina Botanică (1986-87); cercetător, UBB Cluj-Napoca, Catedra de Fiziologia plantelor. Activitate didactică din 1993 la Catedra de Metodică a Fac. de Psihologie și Știința Educației, UBB Cluj-Napoca. A publicat articole în revista *Tribuna învățământului*. Distinsă cu Premiul ICB (1977); Premiu de inovație pentru Instalația de cultivare intensivă și masivă cu circuit închis a algelor (1986).

Lucrări publicate:

- *Tratat de algologie*. – Vol. 1. – București : Editura Academiei RSR, 1976.

- în colaborare:

- *Predarea biologiei în învățământul gimnazial* / Agaftea Moldovan, Irina Pop, Adriana Barna. – București : EDP, 1998. – 119 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

BARTEL György, medic; n. 5 mart. 1917, Cluj – m. 2 ian. 1979, Stânceni. Absolvent al Fac. de Medicină (-1943); a studiat la Viena cu bursă Humboldt. Dr. în medicină. A lucrat la IMF TgM, ocupând numeroase funcții pe linie profesională: medic șef al cabinetului medical PCR Mureș (1945-79). Sub conducerea lui s-a format disciplina și Clinica de Endocrinologie din TgM. Domenii de cercetare: histologie, hematologie; ca șef al Disciplinei endocrinologie îl preocupă transplantul de hipofiză, epidemiologia distrofiei endemice tireopate în MS cu un interes dominant față de factorii etiologici; obezitatea și diabetul zaharat; a introdus tehnicile de determinare a anticorpilor antitiroidieni. A elaborat peste 120 de lucrări științifice care au fost prezentate în ședințe și congrese; unele au fost publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate. I s-au acordat numeroase distincții, printre care și „Ordinul Muncii" cls. a III-a.

Lucrări publicate:

- *Az endémiás golyváról*. – Mv. : OGYI, 1955. – 7 p.

• *Curs de endocrinologie clinică* : pentru studenţii Fac. de Stomatologie. – TgM : IMF, 1978. – 66 p.

- în colaborare:

• *Belgyógyászati előadások*. – Vol. 2. – 1951.

• *Endokrinológiai jegyzetek* / Bartel György, Szabó István, Boér László. – Mv., 1954. – 105 p.

• *Endokrinológia* : Neuro-endokrin kórképek. – Mv. : OGYI, 1976. – 132 p.

Referinţe:

• *Revista medicală*, nr. 1-2, 1979, p. 191.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.; F.M.)

BÁTHI Gábor, gospodar în satul Cinta, com. Gheorghe Doja, de unde trimitea ştiri şi articole la revista clujeană *Erdélyi Gazda* (1873).

Lucrări publicate:

• *Koronás szőlőművelés* : 11 kőmetszetű ábrával. – Kolozsvár : Stein J., 1861. – 27 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete :* 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – Vol. 1. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

(F. M.)

BAUMGARTEN, Johann Christian Gottlob, medic, botanist, filosof; n. 7 apr. 1765, Luckau (Germania) – m. 29 dec. 1843, Sighişoara. Studii: lic. în oraşul natal (1784); medicina la Dresda, Leipzig; devine dr. în filozofie (1790) şi în medicină (1791). S-a mutat la Viena, unde a stat doi ani şi cunoaşte pe Samuel şi Michael Bruckenthal. În urma unei invitaţii făcute de botanistul J. Lerchenfeld se mută la Sibiu (1 oct. 1793). Devine medic la Nocrich (1 oct. 1794-00). Excursiile lui ştiinţifice se desfăşoară în Munţii Făgăraşului şi Bârsei. Cercetează flora din jurul localităţilor Agnita şi Rupea. A fost invitat la Sighişoara unde a practicat medicina până la moarte (1801-07, 1829-41). Între anii 1708-28 s-a dedicat activităţii ştiinţifice, cercetărilor de botanică. Cercetează flora din împrejurimile Sighişoarei, din zona Harghitei, a Munţilor Gurghiului, zona Miercurea Ciuc, Sf. Gheorghe, Câmpia Transilvaniei etc. A compus prima lucrare descriptivă referitoare la flora Transilvaniei, operă monumentală. Ierbarul alcătuit de el, format din două secţiuni: *Herbarium patrium*, format din 2000 specii în 5422 coli şi cel cu plante din străinătate, *Herbarium universale* se află azi în posesia Grădinii Botanice din Cluj. Publică în trei vol. observaţiile sale asupra florei din Transilvania; vol. 4 a fost publicat post-mortem de Michael Fuss (1846). A fost membru în Soc. Linné din Leipzig şi Soc. Medicilor din Pesta.

Lucrări publicate:

• *Epist. gratul. brevis trepani coronati historia*. – Lipsiae, 1789. – 11 p.

• *Sertum Lipsicum seu stirpes omnes praeprimis exoticas circa urbem olim maximeque nuperrime plantas digessit atque descripsit secundum methodum Linneanam*. – Lipsiae, 1790. – 48 p.

• *Flora Lipsiensis, sistens plantas circul. Lips. spont. secundum Systema sexuale revisum emendatumque distributas cum synonymis perpaucis etc*. – Lipsiae, 1790. – 741 p.

• *Dissertatio politico-phys. de arte decoratoria*. – Lipsiae, 1791. – 49 p.

• *Dissertatio inaug. de corticis ulmi campestris natura, viribus usuque medico*. – Lipsiae, 1791. – 36 p.

• *Enumeratio Stirpium Magno Transsilvaniae Principatui praeprimis indigenarum in usum nostrorum botanophilorum conscripta inque ordinem sexuali-naturalem concinnata*. – Vindobonae, 1816-1846. – Tom. 1. – XXVII, 428 p.; Tom. 2. – X, 393 p.; Tom. 3. – VIII, 348 p.; Tom. 4. – Cibinii : typis haeredum nob. de Hochmeister, 1846. – IV, 236 p.

- în colaborare:

• *Enumeratio Stirpium Transsilvanie indigenarum mantissa* / Johann Christian Gottlob Baumgarten; Michaele Fuss. – Cibinii : typis Theod. Steinhausen, 1846. – VIII, 236 p.

• *Enumerationem Stirpium Transilvanicarum curante* / Johann Christian Gottlob Baumgarten;

Michaele Fuss. – Cibinii : s. a. typis haered. M. nob. de Hochmeister. – 112 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete :* 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – Vol. 1. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
• *Bibliografia română-ungară*. – Vol. 2. – 1931.
• *La vie scientifique en Roumanie*. – 2 vol. – Bucarest, 1937. – Vol. 1. : *Sciences pures*. – 1937.
• *Enciclopedia cugetarea*. – 1940.
• *Magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – 1. köt. : A-K. – 1967.
• *Profiluri mureșene*. – Vol. 2. – 1973. – p. 69.
• *Personalități ale științei. Mic dicționar*. – 1977. – p. 26.
• *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii*. – 1982.
• *Istoria științei și tehnicii în România : Date cronologice*. – 1985. – p. 117.
• *Lexikon der Siebenbürger Sachsen*. – Thaur bei Innsbruck : Wort und Welt Verlag, 1993.
• *Istoria biologiei în date* – București, 1996.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1.köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

BĂȚAGĂ, Emil, n. 2 febr. 1938; lector UT TgM; lucrează la IIS din 1960.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Lucrări de laborator. Fizică* / S. Gîju, E. Bățagă. – TgM : UT, 1991-1993. – 2 vol. – Vol. 1. – 1991. – 148 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

BEDŐ Carol; Károly, medic; n. 14 iul. 1924, Brașov. Studii: Lic. Romano-Catolic Brașov (1935-43); Lic. „A. Șaguna" (-1943); Univ. „Ferdinand I", Fac. de Medicină Cluj, Sibiu (1943-45); UBB Cluj; Fac de Medicină TgM (1946-49). Dr. în științe medicale cu teza: *Reducerea duratei determinării indicelui colimetriei în alimente cu ajutorul unui biostimulator chimic* (1968). Activitate profesională: Clinica de Dermatologie; preparator principal (1947); asist. univ., Catedra de microbiologie - igienă (1949-); șef lucrări, Disciplina igiena alimentației (1959-71); conf. univ. (1971-76); prof. univ., Catedra de igienă (1976-91) în cadrul UMF TgM; cercetător la Institutul de Igienă TgM. Domenii de cercetare: alimentația populației, starea de nutriție, metabolismul energetic, metabolismul gazos celular, dezvoltarea organismului tânăr, extracte și izolări de fracțiuni din timusul bovin cu precădere a inhibitorului. Specializări în igiena alimentației (1959), nutriție, dietetică, Germania (1972). Distincții: premiul „V. Babeș" al Academiei Române (1990); titlul de „Profesor Emeritus" al UMF TgM (2004). Membru în: Soc. Științifică de Igienă (1955-91); EME, Secția de Științe Medicale (1990-); membru titular în AȘMR (1992-); Soc. Științifică Medicală Sommelweis Budapest (1992-). Hobby-uri: laboratorul și grădina.

Lucrări publicate:

• *Élelmiszeregészségtan* : Jegyzet. – Mv. : OGYI, 1959. – 304 p.
• *Igiena copilului și adolescentului* : curs. – TgM : IMF, 1974. – 167 p.
• *Alimentația omului* : curs. – TgM : IMF, 1976. – 193 p.
• *Az ember táplálkozása* – Mv. : OGYI, 1976. – 185 p.
• *Pentru sănătatea sistemului osos. Alimente, meniuri*. – TgM : Mentor, 1998.
• *Csontbarát étrend*. – Mv. : Mentor, 1998. – 40 p.

- în colaborare:

• *Lucrări practice de igienă*. – 1952.
• *Curs de igienă specială*. – 1953.
• *Általános és település-közegészségtan* / Horváth Miklós, Steinmetz József, Bedő Károly. – Mv., 1957. – 289 p.
• *Gușa endemică* / Redactor Ștefan Milcu. – București : Editura Academiei RPR, 1957. – Vol. – 1. – 679 p.
• *Îndreptar de lucrări practice de igiena alimentației* / Losonczi V., Bedő C. – TgM : IMF, 1967. – 191 p.

• *Altalános és településegészségtan* / Horváth M., Steinmetz J, Bedő C. – TgM : IMF, 1972.
• *A gyermek- és serdülőkor egészségtana* / Bedő K, Losonczy Ibolya. – Mv. : OGYI, 1977. – 151 p.
• *Manual de igienă*. – 1980.
• *Általános közegészségtan*. – 3. kiad. – 1983.
• *Közegészségtan* : Jegyzet fogorvostan-hallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1984. – 128 p.
• *Tratat de igienă* / Coordonator Bedő C. – Bucureşti : Editura Medicală, 1985. – 2 vol. – Vol. 2. – 785 p.
• *Igiena generală şi comunală* : curs. – 1986.
• *Tápértéktáblázatok. Táplálkozás-tudomány – Dietétika Ismeretéhez* / Bedő C., Ábrám Z. – TgM, 1994.
• *Igiena alimentaţiei* : curs litografiat. – 1996.

Referinţe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon.*. – Bukarest, 1981. - 1.köt. : A-F.
• *Dialog despre sănătate*. – 1981. – vol. 1.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Népújság*, 21 júl. 2004.

(A. T.)

BEDŐHÁZI János, prof. de chimie, fizică, ştiinţe naturale; n. 27 iul. 1853, Veseuş (AB) – m. 23 iun. 1915, TgM. Studii: lic. la Col. Ref. din Cluj (1870); Univ. de Chimie la Budapesta (1870-73); şi-a continuat studiile de chimie, literatură maghiară şi ped. la Cluj (1875-77), obţinând diploma de prof. de chimie şi ştiinţe naturale (1881). A fost numit locţiitor (1879-81) şi apoi prof. la Col. Ref. din TgM. A fost dir. Col. (1887-90); a înfiinţat internatul (convictus) în 1900. A fost ales deputat în parlament (1901-10). A tradus şi a scris poezii *Anakreoni dalok* (1886), *Költemények* (1895), proză *Tréfás történetek* (1896), *Ki a vallásos ember ?* (1903), *1906. március 15. Ünnepi beszéd* (1906), *Beszéd a marosvásárhelyi Kossuth- szobor leleplezése alkalmával*, *Kerékvágások életem útján* (autobiografie în 2 vol. 1914). A redactat ziarul *Marosvásárhely* (1892-93). A publicat articole de zoologie în *Természettudományi Közlöny*, poezii în periodicele locale şi naţionale.

Lucrări publicate:
• *A két Bolyai* : Élet és jellemrajz. – Mv.: Kiadja a mv.-i ev. ref. Kollegium elöljárósága, 1897. – 454 p.

Referinţe:
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. –1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p. 486-487.
• *Bedőházi János emlékezete* / Írta és felolvasta az „Erdélyi Irodalmi Társaság" Kolozsvárott 1916. május 5-én tartott gyülésén dr. Szász Károly. – Mv. : Benkő László kollegiumi könyvnyomdája, [1916]. – 22 p.
• *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest : Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
• *Magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-K. – 1967.
• *Népújság Évkönyv*, 1994.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
• *Judeţul Mureş în cărţi = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.)

BÉLDI Miklós, prof., biolog, ornitolog; n. 9 apr. 1925, Târnăveni. Studii: Col. Ref., azi „Bolyai Farkas", TgM (1936-40); Lic. Piarist Cluj (1940-44); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Biologie (1946-50). Activitate profesională: prof., Şc. Mixtă, Salonta, com. Ghiorac, (1950-53); Şc. de 7 ani, com. Lăzărea (1953-55); Şc. de 7 ani, Mera, com. Viştea (1955-57); Şc. de 7 ani, Suceag, com. Baciu (1957-59); muncitor (1959-64); Şc. de 8 ani, Vişa, com. Gădălin (1964-65); Şc. de 8 ani, Suceag, com. Baciu (1965-85); prof. gr. II (1970) şi gr. I (1978); din 1969 cercetător la Centrul Român de Ornitologie; se pensionează în 1985. Domenii de cercetare: ornitologie; inelarea păsărilor. Participă la numeroase conferinţe în ţară şi străinătate; publică articole în ziare şi reviste de specialitate: *Aquila* (1956, 1960-68, 1973), *Előre*; *Erdélyi Gyopár*; *Igazság*; *Jóbarát*; *A Madártani Intézet Évkönyve*. Colaborator al Centrului Român de Ornitologie. Distincţii obţinute: premiul I pentru expediţia în Munţii

Ciucului (1981); „Prof. Emerit" (1999); Premiul „Ezüstgyopár" (2001). Membru în Soc. Ornitologică din România (1970-).

Lucrări publicate:

• *Ismerjük meg a madarakat*. – Bukarest : Ifjúsági Könivkiadó, 1959. – 196 p.

• *Ismerjük meg a madarakat*. – 2 kiadás. – Bukarest : Ifjúsági Könivkiadó, 1962. – 292 p.

• *Madarász szemmel a Kárpátokban*. – Kolozsvár : Dacia, 1970. – 265 p.

• *Madárhatározó* : România Szocialista Köztársáság madarai. – Kolozsvár - Cluj-Napoca : Dacia, 1980. – 291 p.

• *Élet az erdőben*. – Bucureşti : Kriterion, 1989. – 316 p.

• *Egy esztendő a madarak világában*. – Kolozsvár : Studium, 1995.

• *Európa vízimadarai*. – Bukarest; Kolozsvár : Kriterion, 1999.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1.köt. : A-F.

• *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.; Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig*? – 1. köt. : A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*. – 2000.

• *A madártan története Erdélyben* / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed : „BF" Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(A. T.)

BÉLTEKI NAGY Zsigmond, medic; n. 12 oct. 1786 – m. 29 apr. 1859, TgM. Studii: medicina la Viena (1818). A fost medic la TgM; vice curator al Col. Ref. din TgM (24 aug. 1834 – 29 apr. 1859). A publicat articole de științe naturale în *Vasárnapi Újság* (1857-58) şi vol. *Erdély Historiájának rövid átnézete* (1837).

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica sistens conspectum systematico-practicum aquarum mineralium Magni Principatus Transylvaniae indigenarum*. – Vindobonae : apud Franc. Wimmer, 1818. – X, 88 p.

• *Vetést pusztító rovarok*. – Pest, 1857.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest, 1900.

• *Krónikás Füzetek* / Fodor István, 4. sorozat, sz.

(F. M.)

BENEDEK Imre Sándor, medic cardiolog; n. 26 iun. 1950, Odorheiu Secuiesc. Studii: Lic. „Unirea" şi Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1965-69); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1969-74). Dr. în cardiologie cu teza: *Contribuții personale în diagnosticul şi tratamentul cardiomiopatiilor dilatative* (1993). Activitatea profesională: student intern (1974-75); medic intern la Oficiul Farmaceutic TgM (1975-77); medic de medicină generală la Spitalul din Sighetul Marmației (1977-78); medic secundar de medicină internă (1978-82); medic principal specialitatea interne (1982); medic cercetător științific (1982-84); medic principal specialitatea interne (1984-91); medic primar interne (1991-96); medic primar cardiolog (1996-97) la Dir. Sanitară Jud. Mureş; Spitalul Clinic Jud. TgM; şeful Laboratorului Cateterism Cardiac al Clinicii de Chirurgie Cardiovasculară (1997-99); dir. strategie şi management, DSP Mureş şi dir. general, cons. CAS Mureş (1999); şeful Clinicii de Cardiologie, Spitalul Clinic Jud. de Urgență Mureş (1999); şef lucrări la Catedra de Medicină internă, UMF TgM (1999-00); cons., membru în Comisia de specialitate cardiologie din cadrul MS (2000); dir. general, Institutul Clinic Medical TgM (2001); conf. univ. la UMF TgM (2001-); medic specialist în medicină internă (1981); medic specialist cardiolog (1982); şef de unitate nucleară (1982); medic primar de medicină internă (1991); medic primar cardiolog (1996). Domenii de cercetare: înlocuirea valvelor cardiace cu proteze şi valve biologice,

monitorizarea debitului cardiac, exploatarea valvei tricupse prin metode neinvazive, cercetări privind producerea şi dezvoltarea unor tipuri de valvă tisulară, ameliorarea morbidităţii şi mortalităţii infantile prin tratamentul medico-chirurgical al cardiopatiilor congenitale la sugar şi copil mic, puncţia biopsie pulmunară transvasculară, elaborarea unor metodologii de diagnostic şi tratament precoce în cardiomiopatia dilatativă. A obţinut un brevet de inventator (1988). Studiile au apărut în: *Revista Medicală - Revue Roumaine de Medicine Interne* (1977, 1981); *Orvostudományi Értesítő* (1992-93, 1995-96, 1999, 2001-03); *Revista de medicină şi Farmacie = Orvosi és gyógyszerészeti szemle (*1994-95, 1997-98, 2000-02); *Revista română de cardiologie* (1995-01); *International Angiology* (1997); *Romanian Journal of Internal Medicine* (1998-99); *Revista UMF Timişoara* (1999); *Romanian Journal of Angiology and Vascular Surgery* (1999, 2001); *European Heart Journal* (1999, 2001); *Revista Ligii Studenţilor* (1999); *Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség Szemléje = Revista sesiunii anuale ştiinţifice a studenţilor maghiari, TgM* (2000-01, 2003-04); *The Journal of Coronary Artery Diseases* (2000-01); *Journal of European Congress of Radiology* (2001); *Cardiologia Hungarica* (2001-03); *Revista de economie şi administraţie sanitară, informare profesională şi ştiinţifică* (2001); *Revista Clinică* (2001); *Revista română de aritmii, electrofiziologie cardiacă şi pacing* (2001). A participat la peste 30 congrese internaţionale, la peste 40 congrese naţionale şi locale. Specializări: Bucureşti (1977-82); Cluj-Napoca (1981-82); TgM (1988, 1992); Budapesta (1978, 1990-04); München (1984, 1986, 1988, 1991); Maastricht (2000); Paris (2001-03); Monte-Carlo (2001); Luxor (Egipt, 2001); Leipzig (2002); Viena (2003). Membru în Soc. Europeană de Cardiologie; Soc. Internaţionallă de Angiologie; Echipa Europeană de Cercetare Euro Heart Survey; Soc. Maghiară de Cardiologie; Soc. Balcanică de Angiologie; Soc. Română de Cardiologie; Soc. Română de Angiologie; Comisia de Cardiologie a MS; Soc. Medicală Cardio Med; EME. Disticţii obţinute: „Fellow of the European Society of Cardiology" (2000); „European Cardiologist" (2000); Certificat de competenţă în: Echocardiografie (2000), Electrofiziologie şi stimulatoare cardiace (2000), Cardiologie invazivă şi intervenţională (2000), Premiu acordat de Euro Heart Survey şi de Soc. Română de Cardiologie. Hobby-uri: vânătoare, istoria artei, filmări, înot, polo.

Lucrări publicate:

- *Actualităţi în bolile arteriale obstructive periferice*. – Cluj-Napoca : Editura Gloria, 1997. – 218 p.
- *Biopsia endomiocardică*. – Cluj-Napoca : Editura Interval, 1998. – 57 p.
- *Aportul tehnicilor imagistice în diagnosticul şi tratamentul bolilor arteriale obstructive periferice*. – Cluj-Napoca : Editura Interval, 1999. – 152 p.
- *Belgyógyászati jegyzet*. – Mv., 2000.
- *Belgyógyászati jegyzet* : Fogorvosi kar, 3. - év. – Mv. : OGYE, 2002. – 187 p.

- în colaborare:

- *Coronary Artery Disease*. – Bologna : Editura Monduzzi, 2000.
- *Advences in* Coronary Artery Disease. – Bologna: Editura Monduzzi, 2001.
- *Actualităţi în diagnosticul şi tratamentul arteropatiilor obliturante* / Sub redacţia prof. dr. Mihai Datcu. – Iaşi, 2001.

Referinţe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

BENEDEK István, medic, hematolog.; n. 20 oct. 1948, Odorheiu Secuiesc. Studii: Lic. Unirea TgM (1966), Fac. de medicină IMF TgM (1973). Dr în ştiinţe medicale cu teza: – *Studiu clinic, biologic şi de tratament al neoplasmelor plasmocitare* (1998). Asist. univ. (1984–99), şef de lucrări (1999-2004), conf. univ. (2004 –) la disciplina de medicină internă UMF TgM; şef secţie Clinica Hematologie şi Transplant Medular TgM (1998–), administrator Policlinica CARITSAN TgM (1996–), Consilier municipal TgM, şef al grupului UDMR din consiliul local

(1996 –). Domenii de cercetare: studiu clinico-paraclinic privind etiologia hipoplaziilor medulare pentru aplicarea unor măsuri profilactice şi tratamente diferențiate (1994 – 96), primul transplant de măduvă osoasă în România la un adult (2001), 20 de transplante autologe de măduvă osoasă din care 6 transplante autologe în leucemii acute (primele efectuate în Romania) (2001-). Membru în Consiliul Profesoral al UMF TgM (1995 – 99), conducător a peste 30 lucrări de diplomă (1991 – 2004), redactor al revistei *Orvostudományi Értesítő* (1995 – 96). A participat la o serie de congrese, conferințe, simpozioane în țară şi stăinătate: Montreux (2002), Florenta (2002), Lyon (2003), Istanbul (2003), Barcelona (2004). A publicat articolele în : *Z. Gerontol.* (1983), *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1995, 1996, 1999, 2002), *Revista Română de Medicina Muncii* (1998), *Documenta Hematologica* (1999, 2000, 2001, 2002, 2003), *Revista de Medicină şi Farmacie* (2001, 2002). Specializări : medic secundar interne (1973), medic specialist interne TgM (1982), medic primar hematolog – Bucuresti, Fundeni (1991); curs de hematologie clinica – Clinica de Hematologie Fundeni Bucureşti; schimb de experiență : Universitatea de Medicină Debrețin (1985, 1992), la Institutul Național de Hematologie Budapesta (1994), la clinica de Transplant de Măduvă Osoasă Spitalul Clinic Szent László Budapesta (1997), curs intensiv de hematologie clinica şi transplant de celule Stem Miami, Florida (1998), New Orleans (1999), San Francisco (2000), Innsbruck (2001). Membru în: Soc. de Hematologie şi Transfuziologie din România, Soc. de Hematologie şi Transfuziologie din Ungaria, Soc. Europeană de Transplant de Măduvă Osoasă (2002), Asociația Medicală Romtransplant (2002). Hobby-uri: sport, membru în echipa națională de înot (1970-73), sculptura

Lucrări publicate:

- *Plasmocitomák*. – Mv. : OGYE, 1998.
- *Plasmocitoame*. – TgM : Juventus Kiadó, 1998. – 176 p.

- în colaborare:

- *Belgyógyászati tünettan* : 3. év orvostanhallgatók számára. –3. köt. – 1996. – 365 p.
- *Belgyógyászati tünettan* : Egyetemi jegyzet. – Mv. : OGYI, 1999.
- Belgyógyászati diagnosztika kézikönyve . - 2002

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

BENEDEK József, medic; n. 11 apr. 1904, Căpeni (CV) – m. 23 mart. 1982, TgM. Dr. în ştiințe medicale; conf. univ., IMF TgM; şeful Institutului Bacteriologic (1953-54); dir. Institutului de Igienă, filiala TgM.

Lucrări publicate:

- *Laboratóriumi vizsgálati anyag beküldése* : Gyakorló orvosok részére. – Székelyudvarhely : Közegészségügyi Laboratórium, 1948. – 16 p.
- *Általános bakteriológia*. – Mv. : Közegészségügyi Intézet, 1956. – 80 p.
- *Activitatea ştiințifică a Institutului de Igienă, Filiala Mureş între anii 1949 şi 1957*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1957. – 135 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.; A. T.)

BENEDEK Zoltán, geolog; n. 11 sept. 1927, Miheşu de Câmpie. Studii: Lic. Ref. din Cluj (1946); univ. de geografie la Univ. „Bolyai” din Cluj (1950). Prof. de lic. la Carei (1950-). Prof. gr. I (1970). Publică studii, articole de pedagogie, de popularizarea ştiinței în reviste de specialitate din țară şi din Ungaria: *Földrajzi Közlemények*; *Korunk Évkönyv*; *Korunk*; *Művelődés*; *Natura*; *Studii şi comunicări* etc. A obținut premiul I la concursul Soc. de Geografie din Ungaria (1960); premiul „Berde Áron” (1975). Membru în Soc. de Geografie din România (1955) şi din SUA (1975).

Lucrări publicate:

• *A szőke Szamos földjén*. – Kolozsvár : Dacia, 1973. – 83 p.
• *Az időjárás és előrejelzése*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1977. – 95 p.

• *Vándorló kontinensek, változó tengerek*. – Bucureşti : Tudományos és Enciclopédiai Könyvkiadó, 1977. – 112 p.
• *A szilágyságtól Új-Guineáig* : Bíró Lajos természettudós életútja (1856-1931). – Bucureşti : Kriterion, 1979. – 150 p.
• *Az élet fejlődése a Földön*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1979. – 152 p.
• *A Föld élete [Szakkönyv*]. – Bukarest : Tudományos és Enciclopédiai Könyvkiadó, 1980. – 231 p.
• *Növény – és állatföldrajz*. – Bucureşti : Tudományos és Enciclopédiai Könyvkiadó, 1988. – 216 p.

Referinţe:
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F..
- *Korunk Évkönyv,* 1982.
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt. : A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

(F. M.)

BENGEA, Simona Nicoleta, medic; n. 9 ian. 1972, Câmpina (PH). Studii: UMF TgM, Fac. de Medicină (1997). Activitate profesională: preparator (1998-2001); asist. univ. (2001-) la disciplina Farmacologie a UMF TgM; medic rezident în specialitatea Radiodiagnostic (1999-). Activitatea de cercetare este focalizată în domeniul enzimologiei; specializări în domeniul enzimologiei: Japonia (2001-2002). Membră în Soc. Europeană de Farmacologie Clinică; Soc. Română de Farmacologie, Toxicologie şi Terapeutică.

Lucrări publicate:

• *Curs de farmacologie pentru studenţii anului III de medicină*. – Vol. 1-2. – TgM : UMF, sa.
• *Chimioterapie în stomatologie*. – TgM : University Press, 2000.

Referinţe:
- *Farmacologi şi toxicologi din România*. – 2003.

(A. T.)

BERECZKI Sándor, medic, preot, folclorist; n. 14 iul. 1916, Oradea. Studii: de teologie protestantă la Cluj (1939); Univ. „Bolyai” din Cluj (1951). A fost pastor secundar la Timişoara (1939-42); prof. de religie la Aiud (1942-43); medic specialist la Clinica de Neurologie din TgM (1951-60); neurolog la Policlinica din Şimleu Silvaniei (SJ) (1960-86). Domeniul de cercetare: hipnoza. Preocupări speciale: muzica populară.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Idegkórtan*. – 1958.

Referinţe:
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

(F. M.)

BEREŞ, Gheorghe Marius, ing. zootehnist; n. 1 aug. 1953, Târnăveni. Studii: Şc. Gen. Bahnea (-1968); Lic. „E. Racoviţă” Bahnea (1968-72); Fac. de Zootehnie şi Medicină Veterinară Cluj-Napoca (1974-78); licenţiat şi în informatică. Dr. în genetică şi ameliorarea animalelor cu teza: *Contribuţii la ameliorarea şi consolidarea liniei Marele Alb de Gorneşti* (1998). Activitate profesională: şef fermă CTSP Gorneşti (1978-90); dir. SCPCP Gorneşti (1990-99); administrator unic SC Testsuin SA Gorneşti (1999-); cercetător ştiinţific principal, gr. III (1990); gr. II (2000), în genetică şi ameliorarea animalelor. A participat la peste 20 de simpozioane şi 10 congrese internaţionale; publică în reviste de specialitate: *Sinteze ICPCP*

Periș (1985-89, 1994); *Revista de Zootehnie și Medicină Veterinară* (1987-88); *Magazin ilustrat* (1994); *Lucrări științifice Romsuintest Periș* (1996-98). Specializări: engleză intensivă (1986); informatică (1988). Membru în Soc. Românească de Zootehnie; preș. Asoc. Transilvane a Crescătorilor de Porcine; Cons. Zootehnic Superior din România; Yorkshire Club USA. Hobby-uri: Internetul.

Lucrări publicate:

• *Linia zootehnică specializată „Marele Alb de Gornești" de la creația biologică la producția industrială*. – TgM : Tipomur, 1998.

- în colaborare:

• *Promovarea și afirmarea progresului genetic în creșterea porcinelor* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, I. Lup. – TgM : sn, 1989.

• *Influența selecției după însușirile de reproducție asupra transmiterii în generații succesive a însușirilor de reproducție superioare și a performanțelor de testare la rasa Marele Alb* / I. Bereș, Gh. M. Bereș. – Cluj-Napoca : Univ. Științifică Agrară, 1990.

• *Lucrări științifice* : [studii]. – Periș Romsuintest, 1993, 1996-98.

• *Sesiunea de referate și comunicări științifice a USAB* : [studii]. – 1993, 1994.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, C. Podar. – Vol. 1. – TgM : Tipomur, 1996.

• *Manualul fermierului* : aspecte privind tehnologia de creștere, exploatare sanitar veterinară în microfermele de porcine din sectorul privat; principalele boli ale porcinelor și măsurile generale pentru prevenirea lor. – 1996.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, N. Zeneci. – Vol. 2. – TgM : Tipomur, 1996.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, C. Man. – Vol. 3. – TgM : Transilvania, 1997.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, N. Zeneci. / Ediția a 2-a revizuită și adăugită. – TgM : Tipomur, 1999.

Referințe:

• *Magazin ilustrat*. – TgM : Casa de Editură Mureș, an 2, nr. 3, 1994.

• *Cuvântul liber*, an 9, nr. 116 (18 iun. 1997), p. 3.

(A. T.)

BEREȘ, Ileana, ing. zootehnist; n. 30 iul. 1954, Brăiești (BT). Studii: Șc. Gen. Siret (-1969); Lic. Agricol Rădăuți (1969-73); Fac. de Zootehnie și Medicină Veterinară Cluj-Napoca (1974-78). Dr. în genetică și ameliorarea animalelor cu teza: *Considerații privind eficacitatea diferitelor metode de estimare a valorii de ameliorare a reproducătorilor la porcine* (1998). Activitate profesională: ferma CSTP Gornești (1978-80); șef fermă (1980-81); cercetător științific (1982-); cercetător științific principal gr. III (1990), gr. II (2000) în cadrul SC Testsuin SA. Activitate științifică în genetică și ameliorarea animalelor. Participă la peste 25 de simpozioane și 5 congrese internaționale. Publică în reviste de specialitate din țară: *Sinteze ICPCP Periș* (1985-89, 1994); *Medicină Veterinară* (1987, 1989); *Lucrări științifice Romsuintest Periș* (1993, 1996-98); *Buletinul AMV* (1996); *Revista de Zootehnie și Medicină*. Specializări: genetică-ameliorare (1985-86); engleză intensivă (1986); informatică (1998). Hobby-uri: Internet.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Promovarea și afirmarea progresului genetic în creșterea porcinelor* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, I. Lup. – TgM : Tipografia TgM, 1989.

• *Influența selecției după însușirile de reproducție asupra transmiterii în generații succesive a însușirilor de reproducție superioare și a performanțelor de testare la rasa Marele Alb* / I. Bereș, Gh. M. Bereș. – Cluj-Napoca : Univ. Științifică Agrară, 1990.

• *Manualul fermierului*: aspecte privind tehnologia de creștere, exploatare sanitar veterinară în microfermele de porcine din

sectorul privat; principalele boli ale porcinelor şi măsurile generale pentru prevenirea lor. – 1996.
• *Manualul fermierului* / I. Bereş, Gh. M. Bereş, C. Podar. – Vol. 1. – TgM : Tipomur, 1996.
• *Manualul fermierului* / I. Bereş, Gh. M. Bereş, N. Zeneci. – Vol. 2. – TgM : Tipomur, 1996.
• *Manualul fermierului* / I. Bereş, Gh. M. Bereş, C. Man. – Vol. 3. – TgM : Transilvania, 1997.
• *Simpozionul naţional USAUM Cluj-Napoca* (1998; Cluj-Napoca). – Cluj-Napoca, 1998.
• *Manualul fermierului* / I. Bereş, Gh. M. Bereş, N. Zeneci. / Ediţia a 2-a revizuită şi adăugită. – TgM : Tipomur, 1999.

(A. T.)

BERGER Béla, medic ginecolog, n. 1918 – m. 1 iul. 1992, TgM. Dr. în ştiinţe medicale. A fost asist. univ. IMF TgM, medic primar.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet*. – 1. rész: 1955. – 211 p.; 2. rész: 1954. – 215 p.
• *Szülészeti jegyzet*. – Mv.: OGYI, 1954. - 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet. – 232 p.
• *Szülészeti jegyzet*. – 3. kiad. - Mv.: OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.

Referinţe:
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

BERGER, Gheorghe – Alois; György, prof. de matematică; n. 21 ian. 1932, Lugoj (TM). Studii: Lic. maghiar de băieţi nr. 2, Cluj (1942-50); Univ. Bolyai, Fac. de matematică-fizică (1950-53). Activitate profesională: prof. Lic. din Odorheiul-Secuiesc (1953-58); redactor la EDP, redacţia Cluj-Napoca (1958-75); Lic. nr. 3, Cluj-Napoca; Lic. de Chimie, Cluj-Napoca (1975-79); Lic. Industrial Electromureş, TgM (1979-85); Lic. Agroindustrial, TgM (1985-86). Hoby-uri: probleme de matematică, rebus şi pătrate magice.

Lucrări publicate:
• *Fejtörő játékok, játékos fejtörők*. – Kolozsvár : Dacia, 1975. – 152 p.
• *Bűvös négyzetek*. – Cluj-Napoca: Dacia,1986.

Referinţe:
Baza de date BJM

(A. T.)

BERNÁD Dénes, ing. mecanic, bibliotecar; n. 11 iun. 1964, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1978-82); Univ. Braşov (1983-88). Activitate profesională: redactor la OMIKK,

Budapesta (1989-92); ing. proiectant, Toronto, Canada (1994-04). Cercetări în domeniul istoriei aviaţiei Europei Centrale şi de Est; participă la numeroase simpozioane la Bucureşti, Budapesta, Omaha (SUA); publică studii şi articole în reviste de specialitate din mai multe ţări: *Aero História*; *Aero Magazin*; *Aeronautica*; *AIR Enthusiast*; *AIR International*; *Avions*; *FlyPast*; *Militaria*; *Új Szárnyak*. Distins cu Premiul II al Muzeului Aviaţiei din Bucureşti (1997). Membru fondator în ARPIA; MRT, Budapesta.

Lucrări publicate:
• *Heinkel He 112 In Action* – Carrollton, Texas, USA : Squadron / Signal Publications, 1996. – 50 p.
• *Rumanian Air Force. The Prime Decade,* 1938-1947. – Carrollton, Texas, USA : Squadron / Signal Publications, 1999. – 80 p.
• *Heinkel Hs 129 In Action*. – Carrollton, Texas, USA : Squadron / Signal Publications., 2001. – 50 p.
• *Rumanian Aces of World War 2*. – Oxford, United Kingdom : Osprey Publishing., 2003. – 96 p.

- în colaborare:

• *Horrido. Légicsaták a Keleti Fronton /* Bernád Dénes, Mujzer Péter, Hangya János. – Budapest : OMIKK, 1992. – 136 p.
• *Junkers Ju 87 Stuka – Monograph* / Miroslav Bíly, Stefan Androvic, Dénes Bernád. – Prague:

Republic : MBI Publication, 1992. – 40 p. – Ed. în limba cehă.
• *Junkers Ju 87 Stuka – Monograph* / Miroslav Bíly, Stefan Androvic, Dénes Bernád. – Prague: Republic : MBI Publication, 1992. – 40 p. – Ed. în limba engleză.
• *Henschel Hs 129* – Monograph / Peter Stachura, Dénes Bernád, Dan Haladej – Prague: MBI Publ., 1993. – 56 p.
• *Horrido. Aerial Battles over the Eastern Front* / Ed. 2. – Budapest : OMIKK, 1993. – 136 p.
• *Focke-Wulf Fw 189* – Monograph / Pavel Kucera, Dénes Bernád, Stefan Androvic – Prague : MBI Publ., 1996. – 60 p.
• *Henschel Hs 129* – Monograph. – 2. ed. - / Peter Stachura, Dénes Bernád, Dan Haladej – Prague : MBI Publ., 1996. – 60 p.
• *Le Potez 25* – Monograph. – Outreau (France) : Edition Avions, 1996. – 256 p.
• *Avia B-35* / 135 – Monograph / Miroslav Bíly, Dénes Bernád, Pavel Kucera. – Prague : MBI Publications, 2003.- 88 p.
• *Potez Types 62 et 65*. – Rochemaure, France : Avia Editions, 2003.
• *Balkan Battles Stuka* / Editor Bernád Dénes; autor Ronald Tarnstrom. – US : Trogen Books, 1998.
• *Germany' s First Ally* – Armed Forces of Slovakia / Editor Bernád Dénes; autori Charles Kliment, Bretislav Nakládal. – US : Schiffer, 1998.
• *Ju 87 Stuka* / Editor Bernád Dénes; autor Peter C. Smith. – UK : Crowood, 1998.

Referințe:
Baza de date BJM

(A. T.; F. M.)

BERNÁD Ilona, referent, ziarist, soră medicală; n. 6 nov. 1963, Sîngeorgiu de Pădure. Studii: Lic. Sanitar TgM (1978-82); specializare în obstetrică-ginecologie (1982-83; 1991-92). Activitate profesională: asist. obstetrică-ginecologie la Crăciunești (1982-92); Policlinica CFR TgM (1992-93); Dispensarul Medical nr. 3 TgM (1993-99); referent la Fundația Oasis TgM (2003). Domenii de cercetare: etnomedicină, medicină naturală, metode de păstrare a sănătății; publică articole în *Háromszék* (2001-); *Népújság* (1998-); *Nyugati Jelen* (1998-); *Ökonetvilág* (2003); *Székely Hírmondó* (2001-), *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 10.* (2002). Specializări în masaj, kinetoterapie, energoterapie, radiestezie, medicină tradițională din Tibet, metodele Reiki și Prananadi, etnografie. A colaborat la volumele: *Kőrösi Csoma Sándor és magyar mitoszaink*, *Kőrösi Csoma Sándor és magyar nyelv* (2002). Distinsă cu premii la Conferința Națională a Moașelor din Ungaria (2003). Membră în Asoc. Culturală „Wesselényi Miklós", Ghindari (2000); Asoc. Culturală „Körösi Csoma Sándor", Covasna (2001); Asoc. Etnografică „Kriza János", Cluj-Napoca (2001); Asoc. Ziariștilor Maghiari din România (2001); Magyar Egészségügyi Társaság, Budapesta (2003). Hobby-uri: drumeții în natură, dans popular, filmări, teatru, muzică, fotografie, etnografie.

Lucrări publicate:
• *Egészségünkért*. – Sf. Gheorghe : Urania, 2003. – 251 p.

(A. T.)

BERNÁDY György, farmacist, primar, prefect, deputat; n. 10 apr. 1864, Beclean (BN) – m. 22 oct. 1938, TgM. Studii: elementare la Bistrița și TgM (1882); univ. la Cluj și Budapesta; obține diploma de farmacist (1886) cu titlul de dr. (1889); a terminat și dreptul, obținând titlul de dr. în drept (1896). A fost ales deputat al orașului TgM în parlament (1896-1900). A fost primar al orașului TgM (1900-12, 1926-29). A fost prefect al jud. Mureș-Turda (1912-17), deputat în Parlamentul României (1922-26). A scris studii și articole ca *Kötelességeink* (1914), *Intelmek* (1916), *Nyílt levél* (1920), *Reflexiók Gyárfás Elemér szenátor úrnak „Az első kisérlet" című, a „Magyar Kisebbség" 1937. évi 2-3. számaiban megjelent*

közleményére (1937). De numele lui se leagă organizarea centrului modern al oraşului, construirea Palatului Culturii, a primăriei (azi Prefectura Mureş), a Camerei de comerţ şi industrie, precum şi canalizarea şi electrificarea oraşului. În timpul activităţii sale au fost deschise 117 străzi (toate pavate), a intrat în funcţiune uzina electrică, fabrica de gaz şi de cărămizi, au fost construite o serie de şcoli - de ex. clădirea UMF-ului de azi, a luat fiinţă şcoala de muzică orăşenească, biblioteca orăşenească şi pinacoteca. A fost membru al Soc. „Kemény Zsigmond." A publicat articole de specialitate în *Gyógyszerészeti Közlöny*. În semn de recunoştinţă urmaşii i-au ridicat o statuie în TgM, care a fost dezvelită la 29 oct. 1994.

Lucrări publicate:

- *Az erdélyrészi földgáz kérdésről*. – Mv., 1913.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi községi polgári fiúiskola története* / Írta Nemes Ödön. – Mv. : Nyomtatta Adi Árpád, 1896.
- *Könyv- és irodalmi gyüjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összegyűjtötte Matolcsy Miklós dr., Winkler Lajos dr. egyetemi tanár előszavával. – Budapest, 1910.
- *Erdély vallatása: A magyar egység. Bernády György. Dózsa Endre...* / Ligeti Ernő. – Cluj-Kolozsvár : Lapkiadó rt., 1922.
- *Bernády : Emléksorok 70-ik születésnapjára*. – TgM : Kiadja a Marosvásárhelyi Ref. Kollegium, Tipografia Benkő, 1934. – 46 p.
- *Magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – 1. köt.: A-K. – 1967.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 1.köt. : A-F.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
- *Népújság Évkönyv*, 1994.
- *Bernády György emlékezete* / Nagy Miklós Kund, Keresztes Gyula. – Mv. : Impress, 1999.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
- *Judeţul Mureş în cărţi = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.)

BERWERT, Friedrich Martin, mineralog; n. 16 nov. 1850, Sighişoara – m. 22 sept. 1918, Viena. Studii: Univ. din Viena (1869-71), apoi cea din Graz, unde a obţinut diploma de farmacist; a continuat studiile în domeniul ştiinţelor naturii laHeidelberg şi obţine titlul de dr. în filosofie (1872). A fost şeful cabinetului de mineralogie - petrografie al Muzeului de Ştiinţe Naturale din Viena (1897); prof. agregat (1894) şi prof. titular (1907) la Univ. din Viena. Publică multe studii şi articole în presa de specialitate a vremii.

Lucrări publicate:

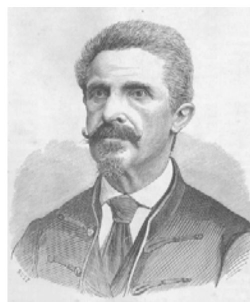
- *Mikroskopische Strukturbilder der Massengesteine*. – Stuttgart, 1895.
- *Der meteorische Eukrit von Peramiho*. – Wien, 1903.
- *Verzeichnis der Meteoriten im k. k. Naturhist. Hofmuseum Ende okt. 1902*. – Wien, 1903.
- *Das Meteoreisen von Quesa*. – Wien, 1909.
- *Fortschritte der Meteoritenkunde seit 1900*. – Göttingen, 1911, 1912, 1913, 1916.
- *Ein natürliches System der Eisenmeteoriten*. – Wien, 1914.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt. : Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.
- *Lexikon der Siebenbürger Sachsen*. – Thaur bei Innsbruck : Wort und Welt Verlag, 1993.

(F. M.)

BETHLEN Farkas, conte, viticultor, politician, deputat în dieta din Transilvania; n. 1813, Sibiu – m. 22 ian. 1870, Pesta. Studii: acasă la bunicul său, apoi la Col. Ref. din Cluj, şi studii de drept (1836). O perioadă a fost copist la Tabla Reg. din TgM. După căsătoria cu contesa Teleki Roza s-a stabilit pe moşia din Bahnea, din jud. Târnava, unde se ocupă de gospodărie şi devine cel mai cunoscut pomolog al vremii. A scris studii de economie, finanţe şi statistică.

Lucrări publicate:

- *Szőlőművelés és borászat körüli tapasztalások*. – Pest : nyomt. az Athenaeum, 1868. – IV, 111 p.

Referinţe:

- *Vasárnapi Újság* 5.sz., 1870.
- *Pesti Napló* 18. sz., 1870.

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1.köt.öt. : A-Cs. – 2001.
• *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – Târgu-Mureș, 2002.

(F. M.)

BETHLEN Gábor, moșier; n. 22 mart. 1910, Gogan – m. ? O perioadă a lucrat la Institutul pedologic din Budapesta, după care s-a reîntors la moșia din Bahnea.

Lucrări publicate:

• *A biharszilágyi Rézhegység északi peremének földtani és őslénytani viszonyai*. – Budapest, 1933.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.

(F. M.)

BEYER MURÁDIN Katalin

Vezi: **MURÁDIN Katalin**

BIA, Cornel Traian, ing. constructor; n. 13 febr. 1935, Lunca Bradului. Studii: lic. la Turda și Cluj; IP Cluj, Fac. de Construcții (1958); dr. (1975). După 1958 devine ing. de șantier și în proiectare; asist. univ., Catedra de Beton Armat, Construcții Metalice și Mecanica Construcțiilor (1965); conf. univ., Catedra de Mecanica Construcțiilor (-1982); prof. univ. (-1990). Membru în Asoc. Ing. Proiectanți de Structuri; Comisia Națională de Atestare a Experților Tehnici.

Lucrări publicate:

• *Rezistența materialelor în aplicații*. – București : Editura Tehnică, 1989. – 384 p.
• *Rezistența materialelor*. – 1989.

- în colaborare:

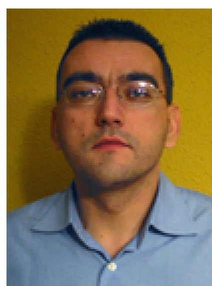
• *Rezistența materialelor și teoria elasticității curs* / C. T. Bia, V. Ille, M. V. Soare. – București : EDP, 1984. – 936 p.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A.T.)

BICĂ, Romeo Dorin, ing.; n. 31 iul. 1970, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM, profil matematică - fizică (1984-88); UT Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică (1989-94); Academia Română de Management, București (1990-93). Dr. cu teza:*Contribuții la optimizarea regimu-rilor de funcționare și stabilitatea de tensiune a sistemelor lectro-energetice* (2003). Activitate profesională: șef lucrări, UPM TgM; titular de curs la disciplinele sisteme electroenergetice, echipamente electrice, bazele electrotehnicii, stații și posturi de transformare. Domenii de cercetare: analiza regimurilor de funcționare a sistemelor electroenergetice, tehnici moderne în transportul energiei electrice, stabilirea sistemelor electroenergetice, sisteme informatice în electroenergetică. Autor și coautor a 3 cursuri și lucrări didactice în domeniul sistemelor și echipamentelor electrice; 37 de articole și lucrări științifice publicate în reviste de specialitate în țară și străinătate; 3 contracte de cercetare în domeniul ing. energetice. Membru în AGIR; IRE; IASTED.

Lucrări publicate:

• *Echipamente electrice. Probleme*. – TgM : UPM TgM, 2000. – 84 p.

(A. T.)

BINDER, Georgius, prof., paroh, episcop; n. 9 mai 1815, Sighișoara – m. 4 apr. 1888, Saschiz. Studii: la Sighișoara, Cluj și de teologie la Berlin (1835-38). A fost prof. la Sighișoara (1840-44); preot la Vulcan (1844-50), la Brădeni (1850-55) și la Saschiz (1855-76). Împreună cu dr. K. Kreil a făcut o călătorie de studii în Turcia și Grecia. A devenit cunoscut prin realizările sale în domeniul științelor naturii, scriind articole de geografie și istorie în publicațiile periodice ale vremii. A fost ales „Dr. honoris causa” al Univ. din Jena (1858).

Lucrări publicate:

• *Leitfaden beim Unterrichte in der Erdbeschreibung in den siebenbürger-deutschen Stadt- und Landschulen*. – Kronstadt, 1842.
• *Uebersicht der gesammten Erdkunde für Schule und Haus*. – Kronstadt, 1844.
• *Die Höhenverhältnisse Sieben-bürgens*. – Wien: Gerold, 1852. – 55 p.

Referinţe:
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. –3. köt.: Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.
• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

BINDER, Johann, prof.; n. 12 febr. 1767, Stejărenii – 12 nov. 1805, Sibiu. Studii la Odorhei şi Sibiu; superioare la Göttingen (1793). A fost prof. în Sibiu şi rector din 1804. A fost ales membru corespondent al Soc. ştiinţifice din Göttingen (1801).

Lucrări publicate :
• *De politia veteris urbis Romae*. – Göttingae, 1791.
• *Methodus inveniendi sinus arcuum n plicium, n numerum seu integrum, seu fractum significante*. – Cibinii : Typis Martini Hochmeister, 1797. – 2, 16 p.

Referinţe:
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete :* 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt.: Aachs – Bzenszki. – 1891.

(F. M.)

BINDER Péter, medic psihiatru; n. 17 mai 1936, Braşov – m. 1 mai 1998, TgM. Studii: medicină la IMF Iaşi. A fost medic de circumscripţie, medic primar la Ineu şi Chişineu-Criş (Arad), Lugoj şi în TgM, la Clinica de psihiatrie.

Lucrări publicate:
• *Nemzeti Pszichiátriai Tanácskozás* (Temesvár, 1977).

Referinţe:
• Baza de date BJM
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

(A. T.)

BIREK László, medic, muzicolog; n. 25 febr. 1918, Beiuş (BH) – m. 1994, TgM. Studii: univ. la Cluj (1942); dr. în ştiinţe medicale (1966). A fost dr. conf. univ., şeful Catedrei de Balneologie la IMF TgM; şeful Clinicii de Balneo- şi Fizioterapie la TgM. A publicat în: *Orvosi Szemle*; *TETT*; *Új Élet*; *Utunk*; *Vörös Zászló* etc.

Lucrări publicate:
- în colaborare:
• *Belgyógyászati előadások*. – 1951. – 1.köt. – 478 p.; 2. köt. – 368 p.; 3. köt. – 316 p.
• *Belgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1951. – 2. rész : 6. *Mozgásszervek betegségei* / Dóczy Pál, Birek László. – 133 p.
• *Belgyógyászat* : Jegyzet. – Mv., 1951-59.
• *Az anaemiák* / Eskenasy Alexandru; ford. Dóczy Pál, Birek László. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó,1953.– 478 p.
• *Sovata* / Birek L., I. Deleanu. – Bucureşti : Editura pentru turism, 1972. – 32, 9 p.
• *Szováta* / Birek L., I. Deleanu. – Bukarest : Turisztikai Könyvkiadó, 1972. – 32, 9 p.
• *Elemente de balneofizioterapie şi recuperare funcţională /* Birek László, Rákosfalvy Zoltán. – TgM : IMF, 1978. – 179 p.
• *A balneo-fizioterápia és az orvosi rehabilitáció elemei* / Birek László, Rákosfalvy Zoltán. – Mv. : OGYI, 1979. – 158 p.
• *Balneofizioterápiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Referinţe:
• *Tett*, 2. sz., 1977.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1.köt. : A-F.

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

BIRIŞ, Sorin Ştefan, ing.; n. 26 dec. 1968, Uila, com. Batoş. Studii: Lic. Electromureş TgM; UP Bucureşti, absolvită cu media 10. Dr. ing. cu calificativul „Magna cum laudae". Asist. univ. UP Bucureşti.

Lucrări publicate:

- *Metoda elementelor finite.* – Bucureşti : Printech, 1999.
- *Dicţionar tehnic poliglot de maşini şi instalaţii pentru agricultură şi industrie alimentară*: *român, englez, francez, german, maghiar*. – Bucureşti : Printech, 2000.
- *Elemente privind calculul şi proiectarea trupiţelor de plug*. – Bucureşti : Editura Matrix Rom, 2002.

Referinţe:

- *Cuvântul liber*, 8 iun. 1999.
- *Cuvântul liber*, 8 aug. 2000.
- *Cuvântul liber*, 8 mai 2002.

(A. T.)

BIRÓ Domokos, fizician; n. 22 oct. 1948, Felicieni (HR). Studii: bacalaureat la Odorheiu Secuiesc (1966); Univ. „Al. Ioan Cuza" Iaşi, Fac. de Fizică, specializare în spectroscopie (1971). Dr. în fizică, „Magna cum Laude" (2001). Asist. univ. la I Ped. de 3 ani TgM (1971-75); fizician cercetător (1975-82); cercetător principal la IIS (1983-97). Şef de lucrări compartiment integrare la UT TgM. (1998-) şi la Catedra de Electotechnică a Univ. Sapientia. Domenii de cercetare: fizica plasmei descărcărilor electrice în gaze rarefiate, obţinerea şi investigarea materialelor metalo-ceramice realizate în structuri nanocompozite prin procedeul fizic al depunerii în plasmă din fază de vapori (metoda PVD), cercetarea microstructurii prin microscopie electronică de transmisie TEM şi XTEM a straturilor subţiri dure obţinute prin procedeul pulverării reactive tip magnetron, obţinerea şi caracterizarea tribologică a straturilor subţiri superdure autolubrefiante. A participat la conferinţe, sesiuni ştiinţifice, simpozioane cu lucrări la Bucureşti-Măgurele (1987); Cluj (1992); Ungaria (1993, 1997); Japonia (1997); Finlanda (1998, 2001); Belgia (1999); Franţa (2003); USA (2003). Publică studii şi articole în reviste de specialitate: *Buletinul Ştiinţific al UT TgM* (1992); *Phys. stat. sol.* (1994); *Applied Surface Science* (1995, 1998); *Tribology Scientific Report* (1999); *Műszaki Szemle* (2000-01); *Surf. and Coat. Technol.* (2002, 2004); *The Annals of „Dunărea de Jos" University of Galaţi* (2003). Membru în EMT (1990-); EU Management Committee Action 516, Bruxelles (1997-2001); EU Management Committee Action 516, Bruxelles (2002-); Asoc. Română de Tribologie (ART) (2002-).

Lucrări publicate:

- *Optică-spectroscopie şi fizică atomică.* – TgM: IP 3 ani, 1977. – 140 p.
- *Raport de cercetare, MEI.* – TgM : UT, 1992.
- *Materiale electronice.* – TgM : UT, 1995. – 100 p.
- *Metrologie aplicată.* – TgM : UT, 1997. – 80 p.
- *Aparatură biomedicală.* – TgM : UT, 1997. – 120 p.
- *Bazele cercetării experimentale.* – TgM : UT, 1998. –150 p.
- *Optică tehnică. Aparate optice.* – TgM : UT, 2003. – 200 p.

- în colaborare:

- *Electrotehnologii* : Lucrări de laborator. – TgM : UPM, 2001.
- *Volume of Scientific Final Report, Directorate-General for Research ERA, Espoo 2000,* VTT Manufacturing Technology VTT Finland. – Brussels, 2001.

Referinţe:

Baza de date BJM

(F. M.)

BÍRÓ Ferenc, medic; m. 24 ian. 1999, Topliţa. A fost asist. univ. la Cat de Anatomie IMF TgM (1952-63).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti műtéttan.* – 1958.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

BIRÓ Gábor, ing. constructor; n. 2 sept. 1919, Cluj. Studii: univ. la Politehnica din Budapesta (1943). Prizonier de război în Franţa (1945-47). A lucrat la secţia de arhitectură a Sfatului popular TgM (1948-53); a fost dir. IPJ până la pensionare (1979); a predat la Lic. de Construcţii. Publică studii şi articole în: *Erdélyi Figyelő*; *Magyar Építőipar* (1988); *Művelődes*; *Népújság* etc.

Lucrări publicate:

• *Sóvidék népi építészete*. – Szentendre : Magyar Népi Építészet Archívumai, 1992.

• *Középkori templomok*. – Mv. : Impress, 1998.

• *Erdélyi magyar népi építészet*. – Mv. : Impress, 1999.

Referinţe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1.köt. : A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

BIRÓ Ilona, prof. de fizică-chimie; n. 5 iul. 1951, Hărănglab. Studii: bacalaureat la Lic. Teoretic nr. 2 Târnăveni (1970); IP 3 ani TgM, Fac. de Fizică-Chimie (1974); UBB Cluj (1980). Prof. la Şc. gen. Sălcud (1974-77); Şc. gen. nr. 16 TgM (1980-85); Gimnaziul de Stat „Mihai Viteazul" TgM (1985-); prof. gr. I (1995).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Fizika* : *munkafüzet VIII osztály* / Biró Ilona, Caloi Teréz, Szász Mária. – Kolozsvár : Stúdium Könyvkiadó, 2003. – 144 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(F. M.)

BÍRÓ József, medic; n. 1915 – m. 10 sept. 1995, TgM. A fost conf. univ. la Catedra de Microbiologie a IMF, respectiv UMF TgM (1945-95); medic la Policlinica nr. 2 TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Inframicrobiologiai jegyzet* / Bíró József, Kerestély János. – Mv. : OGYI, 1952. – 198 p.

• *Mikrobiológia* / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. –3. köt. – 543 p.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából*. – Budapest – Mv, 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

BLAGA, Petruţa, ing. constructor; n. 26 mart. 1966, Luduş. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian", TgM (1972-84); IP Cluj-Napoca, Fac. de Construcţii, secţia Construcţii Civile, Industriale şi Agricole (1984-89). Dr. ing. cu teza: *Cupole din elemente prefabricate de beton armat pentru acoperişuri cu deschideri mari* (1997). Coordonator program Socrates la Fac. de Ştiinţe şi Litere a UPM TgM (1999-); dir. în DIFRD, UPM TgM (2000-); membru în Cons. şi Biroul Cons. Fac. de Ştiinţe şi Litere (2000-02); Senatul şi Biroul Senatului UPM TgM. Participă la 7 conferinţe, congrese, 35 simpozioane cu lucrări şi comunicări din domeniile: studiul învelitorilor subţiri de rotaţie, managementul în construcţii, managementul general şi managementul industrial. Publică studii şi articole în reviste de specialitate: *Analele Univ. „C. Brâncuşi" Tg. Jiu – Ştiinţe Economice* (2000). Specializări în Ungaria, Belgia. Membru AGIR (1997-). Hobby-uri: natură, sport, muzică.

Lucrări publicate:

• *Economia ramurilor*. – TgM : UPM, 1999, 2000, 2001, 2002. – 272 p.

• *Managementul unităţilor de construcţii* : curs. – TgM : UPM, 1999, 2000, 2001, 2002.

• *Managementul unităților de transporturi*. – TgM : UPM, 2000, 2001, 2002. – 234 p.
• *Managementul sistemelor informaționale*. – TgM : UPM, 2001. – 118 p.
• *Management în construcții*. – Cluj-Napoca : Editura „Casa Cărții de Știință”, 2003.

- în colaborare:

• *Geometrie descriptivă. Aplicații*. – TgM, 1992.
• *Grafica pe calculator. Lucrări de laborator* / C. Boloș, P. Blaga – TgM : UPM, 1997. – 101 p.
• *Reprezentări grafice 2D asistate de calculator* / C. Boloș, P. Blaga – TgM : UPM, 1998. – 185 p.
• *Studii de Economie. Lucrările științifice ale cadrelor didactice*. – Vol 3. – Timișoara : Univ. de Vest, 1999.
• *Finanțe - Contabilitate*; *Management - Marketing*. – Vol. 2. – TgM : UPM, 2001.
• *Managementul firmelor de construcții*. – Cluj-Napoca, 2001.
• *Manual de Inginerie Economică*. – Cluj-Napoca, 2002.
• *Management operațional* : optimizarea metodelor de lucru / Liviu Marian, Petruța Blaga, László Hermanovski. – TgM : UPM, 2003.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

BLATT Miklós, medic; n. 1892, Pintic (Cluj). După obținerea diplomei de medic, a făcut studii în clinici de oftalmologie din străinătate, apoi s-a stabilit la TgM.

Lucrări publicate:

• *La prophilaxie de la cécitéen Roumanie*. – Bucarest: Le Moment, 1937. – 62 p.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt. :Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.

(F. M.)

BLAZSEK Vladimir Sándor, biochimist; n. 1 mai 1929, Cluj. Studii: Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie (1949-53), diplomă de merit.

Activitate profesională: preparator principal; șef laborator de virusologie IMF TgM (1953-55); cercetător științific principal; șeful Laboratorului de Biologie Moleculară, IMF TgM (-1988). Domenii de cercetare: biologia moleculară a virusurilor umane, animale și ale plantelor; biologia moleculară a nucleoproteinelor (nucleozomi) din celule animale; studiul histonelor izolate din eucariozi; manipularea genetică a microbilor; biotehnologia enzimelor proteolitice microbiene. Publică lucrări în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Revista Medicală* (1957, 1959, 1961-63, 1970-73, 1975, 1981-84, 1986); *Farmacie* (1958); *Die Naturwissenscaften* (1958); *Biochimica and Biophysica Acta* (1962); *Biuleten naucinoi informatii* (1962); *Medicina Experimentalis* (1963); *Revista Medico-Chirurgicală* (1963); *Studii și cercetări de neurologie* (1963); *Experientia* (1964, 1966); *Experimental Cell Research* (1965); *Fiziologiia i Eksperimentalnaja Terapia* (1966); *Analytical Biochemistry* (1967); *Studii și Cercetări de Inframicrobiologie* (1967); *Revue Roumaine D'Embriologie et de Cytologie* (1971); *Revue Roumaine de Biochemie* (1972); *Aryneimittel Forschung* (1973); *Acta Morphologica Acad. Sci. Hung*. (1975); *Experimental Pathology* (1975); *Morphologie et embriologie* (1975). Specializări: Institutul Cantacuzino, București (1965-66, 1970, 1972); Institutul Pasteur, Paris (1990); International Bio-Syntetics, Bruges (1991). Distincții obținute: Premiul MÎȘ (1968). Membru în European Cell Biology Organisation (1972-); American Assoc. for the Advancement of Science (2001-). Hobby-uri: pescuitul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Biokémiai laboratóriumi vizsgálatok* / Kovács Endre, Blazsek Vladimir, Kerekes Medárd. – Mv. : OGYI, 1956. – 217 p.
• *Comunicările Academiei RPR*. – 1963.
• *Conferinţa republicană de chimie*. / Vol. 3. – Timişoara, 1966.

Referinţe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1.köt. : A-K. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – *2000.*

(A. T.)

BLAZSEK - BODÓ Ágnes

Vezi: **BODÓ Ágnes**

BOARIU, Cornel, n. 17 sept. 1920 – m. ?; din 1961 lucrează la IIS; lector ing. UT TgM (?)

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Electricitate* / C. Boariu, Ioan Lapohos.

Referinţe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

BOCSKAY István, medic stomatolog, prof. univ.; n. 2 aug. 1929, Sighetu Marmaţiei (MM). Studii: Lic. maghiar din Sighetu Marmaţiei (1940-48); IMF TgM, Fac. de Stomatologie (1948-51); Fac. de Stomatologie Cluj (1951-54). Dr. în medicină cu teza: *Contribuţii la studiul histochimiei inflamaţiilor pulpare* (1973). Activitate profesională: prof. univ. (1978-99); prof.consultant; conducător de doctorat (1999-); şef de catedră; decan, Fac. de stomatologie, (1972-73; 1984-86, 1989-90); prodecan, Fac. de medicină generală, UMF TgM (1986-90). Prezintă comunicări din domeniul patologiei orale la congrese în ţară şi străinătate. A colaborat la revistele *Orvostudományi Értesítő* (1992-00); *Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1998); *Fogorvosi Szemle* (1999); *Revista Naţională de Stomatologie* (1999); *Stomatologia Mureşeană* (2001). Membru onorific în Soc. Maghiară de Stomatologie (1996-). A primit placheta memorială „Páriz Pápai Ferenc" (2002); titlul „Profesor de Onoare" al UMF TgM (2004). Hobby-uri: muzica.

Lucrări publicate:
• *Fogbetegségek, fogápolás*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia Könyvkiadó, 1986. – 136 p.
• *Fogbetegségek, fogápolás*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1987. – 110 p.

- în colaborare:

• *Odontológia és paradontológia* / Bocskay István, Monea Alexandru. – Mv. : OGYI, 1979. 1.köt. : *Az egyszerű caries patológiája és klinikuma*. – 142 p.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve* : Adatok, emlékezések. – Budapest, [1995].
• *In Vivo Orvoskongresszus*. – Mv. : VET; Pest Megye Önkormányzata; EME; OGYSZ, 1999. *Fog- és szájbetegségek megelőzése* / Bocskay István, Matekovits György. – Kolozsvár: Erdélyi Múzeum-Egyesület, 1999.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
• *Magyar – román - angol fogorvosi szótár*. – Kolozsvár : Scientia Könyvkiadó, 2003.

Referinţe:
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1.köt. : A-K. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
• *Székelyföld* 1.sz., 2001.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. –2.köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
• *Judeţul Mureş în cărţi = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.)

BOD Sándor, medic ortoped şi traumatolog; n. 29 mart. 1926, Voivodeni – m. 24 nov. 2000, TgM. Studii: lic. la Col. Ref. din TgM (1945); a obținut diploma de medic la IMF TgM (1951). A fost preparator, asist. univ. la Catedra de Anatomie a IMF TgM (1950-57); medic ortoped şi traumatolog la Clinica de Ortopedie TgM (1957-71); medic şef până la pensionare (1971-92). Membru în Soc. Austriacă de Traumatologie (1968-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Embriológia*. – 1951.

• *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1.köt. : A-K. - 1996.

(F. M.)

BÓDI Adorján, medic. Studii: IMF TgM Fac. de Medicină la (1957). A fost medic în Valea Jiului, asist. univ. la Clinica de Neurologie, la Clinica de Boli Interne nr. 1 (1959-), la Clinica de Endocrinologie TgM. S-a stabilit în Ungaria (la începutul anilor 1980).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Endokrinológia* **:** Neuro-endokrin kórképek. – Mv. : OGYI, 1976. – 132 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Județul Mureş în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.)

BODÓ Ágnes, chimist; n. 19 dec. 1929, Gheorgheni (HR). Studii: Lic. Comercial TgM (1945-48); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Chimie (1949-53). Dr. în chimie cu teza: *Utilizarea efectului salin în titrarea potențiometrică acido-bazică în soluții metanolice* (1972). Activitate profesională: asist. univ. (1953-69); şef lucrări IMF TgM, Fac. de Farmacie (1969-87). Domenii de cercetare: controlul medicamentelor. Participă la peste 40 de simpozioane, conferințe, congrese în țară şi străinătate; publică 38 de lucrări în reviste de specialitate: *Farmacia* (1961-62, 1965, 1968, 1974, 1977, 1983, 1985); *Revista Medicală* (1968-69, 1978); *Analytical Chemistry. Anual Reviews* (1971-72); *Revue Roumaine Chimie* (1971-73); *Studia UBB* (1973); *Revista de chimie* (1977); *Igiena* (1981); *Practica Farmaceutică*. Specializări: Institutul de Stat pentru Cercetări Farmaceutice şi Controlul Medicamentelor Bucureşti (1966).

Lucrări publicate:

• *Lucrări practice de chimie analitică cantitativă* : curs. – TgM : IMF, 1966. – 130 p.

• *Metode cantitative de controlul medicamentelor* : curs. – TgM : IMF, 1980. – 238 p.

• *A gyógyszerellenőrzés mennyiségi módszerei*. – Mv. : OGYI, 1986. – 205 p.

- în colaborare:

• *Bevezetés a kémiai analízisbe* / Soós Pál, Blazsek. A, Liviu Vârf. – Mv. : OGYI, 1955-1958. – 1.rész. –1955. – 492 p.; 2.rész. – 1958. – 358 p.

• *Chimie analitică cantitativă* : curs / Soós P, Blazsek. A, L. Vârf. – TgM : IMF, 1956.

• *Chimie analitică cantitativă* : curs / Ed. a 2-a. / Soós P, Blazsek. A, L. Vârf. – TgM : IMF, 1958. – 250 p.

• *Farmacopeea Română* / Ed. a 8 - a. – 1965.

• *Proceedings of the 2nd Conference Applied Physical Chemistry*. (2; 1971; Budapesta). – Vol. 1. – Budapest : Akademiai Kiadó, 1971.

• *Farmacopeea Română*. - Ed. a 9-a. – 1976.

• *Controlul formelor farmaceutice* : curs / Blazsek-Bodó A, Kis I, Józsa J. – TgM : IMF, 1977. – 266 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.

(F. M., T. A.)

BODO, Victor, medic, publicist; n. 14 iul. 1967, TgM. Studii: IMF Cluj-Napoca (1991). Colaborări pe teme de optimizare a funcţionalităţii corpului uman şi medicină alternativă la *Actualitatea clujeană* şi la Radio Cluj. Cursuri de anatomie funcţională la Academia de Muzică.

Lucrări publicate:

- *Curs teoretic şi practic de autocontrol*. Sl : sn, 1995.
- *Ecuaţia umană, ecuaţia divină*. – 1995. *Tehnici de călătorie astrală*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1999. – 104 p.
- *Teste de personalitate*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1999. – 107 p.
- *Prevenirea cancerului pe înţelesul tuturor*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 99 p.
- *Profeţii despre Era Vărsătorului*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 128 p.
- *Teste de inteligenţă*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2001. – 98 p.

- în colaborare:

- *Ghid practic de educaţie a copilului* / Bodo Victor, Sorina Bodo. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 142 p.
- *Educaţia armoniei sexuale* / Bodo Victor, Sorina Bodo. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 208 p.

Referinţe:

- Clujeni ai secolului 20. *Dicţionar esenţial*. *– 2000.*

(A. T.)

BOÉR László, medic bacteriolog; n. 28 mart. 1907, Suatu (CJ) – m. 17 sept. 1972, TgM. Studii: Univ. de Medicină la Cluj (1931); studii de bacteriologie, serologie la Budapesta. A lucrat la Satu-Mare ca medic şef (1939-48). A pus bazele şi a condus Catedra de Epidemiologie din cadrul IMF TgM (1949-72), apoi cea de Microbiologie şi Virusologie (1954-60); dr. doc. (1972). A publicat diferite studii şi articole în: *Acta Microbiologica*; *Microbiologie – Epidemologie – Igienă*; *Revista Medicală – Orvosi Szemle*; *Revista medico-chirurgicală din Iaşi* etc.

Lucrări publicate:

- *Orvosi mikrobiológia*. – Bukarest, 1951.
- *Általános járványtani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953. – 93 p.
- *Részletes járványtani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 221 p.
- *Általános járványtani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1958. – 126 p.
- *Epidemiologie* : manual. – Bucureşti : EDP, 1966. – 179 p.

- în colaborare:

- *Általános járványtani jegyzet és gyakorlati kompendium /* Boér László, Tamás Gizella, Papp Károly. – Mv. : OGYI, 1951. – 296 p.
- *Mikrobiológia és parazitológia /* Boér László, Haranghy László. – Bukarest, 1952.
- *Endokrinológiai jegyzetek* / Bartel György, Szabó István, Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. – 105 p.
- *Mikrobiológia* / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László. – Mv., 1954. –3. köt.- 543 p.
- *Mikrobiológia /* Putnoky Gyula; az új kiad. átdolgozta Boér László – 2., átdolgozott kiad. – Mv.: OGYI, 1957. – 1. köt.: *Általános bakteriológia és immunitástan.* – 300 p.
- *Mikrobiológia /* Putnoky Gyula; az új kiad. átdolgozta Boér László – 3., átdolgozott kiad. – Mv.: OGYI, 1957. – 2. köt. : *Részletes bakteriológia*. – 1957. - 350 p.
- *Guşa endemică* / Redactor Ştefan Milcu. – Bucureşti: Editura Academiei RPR, 1957. – vol. - Vol. 1. – 1957. – 679 p.
- *Bacteriologie medicală /* Redactor N. Nestorescu. – Bucureşti: Editura Medicală, 1961. – 842 p.
- *Epidemiologie* / Sub redacţia I. M. Ivan. – Bucureşti : EDP, 1966. – 179 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1 köt. : A-F. – 1981.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Új magyar életrajzi lexikon.* –1. köt. : A-Cs. – 2001.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2.köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

BOGA Kálmán, medic, prof. univ.; n. 31 mart. 1923, Deva (HD) – m. 16 nov. 1999, TgM. Dr. în ştiinţe medicale. Preparator univ. (1946-), specializat în ginecologie, şeful Clinicii de Obstetrică-Ginecologică (1977-83); prof. dr. la IMF TgM pînă la pensionare (1990).

Lucrări publicate:

- *Nőgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1986. – 112 p.

- în colaborare:

- *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. –1. köt. – 1955. – 211 p.; 2. köt. – 1954. – 215 p.
- *Szülészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 1.füzet. – 172 p.; 2.füzet. – 232 p.
- *Szülészeti jegyzet.* - 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. –1. rész. – 480 p.
- *Obstetrică şi ginecologie* / Redactor E. Aburel. – Bucureşti EDP, 1971. – 547 p.
- *Szülészet.* – Mv. : OGYI, 1980. – 414 p.
- *Tratat de patologie chirurgicală* / Redactor E. Proca. – Bucureşti : Editura Medicală, 1983. – Vol. 7. – 1983. – 720 p.

Referinţe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda 2000.* – 2000. – p. 105.

(F. M.; A. T.)

BOGA Lajos, prof. de ştiinţe naturale, zoologie; n. 30 nov. 1885, TgM – m. 21 febr. 1956, TgM. Studii: şcoala elementară ev. germană din Reghin; Gimnaziul Romano-Catolic din TgM (1904-08); univ. (1914) şi doctorat la Cluj (1918). A fost prof. la Cluj (1920-25); Miercurea Ciuc (1925-35); Odorheiu Secuiesc; dir. Gimnaziul Romano-Catolic (1936-40); dir. custode al secţiei de zoologie a Muzeului Ardelean din Cluj (1945-48). A fost prof. univ. la Catedra de Zoologie a Univ.Bolyai din Cluj (1945-48).

Lucrări publicate:

- *Természetrajz. Növénytan* : A magyar tannyelvű középiskolák 2. osztálya számára. – Kolozsvár, 1926.
- *Az ember bonctana és élettana* : A magyar tannyelvű középiskolák felső osztályai számára. – Kolozsvár, 1933.

- în colaborare:

- *Általános állattan* : Apáthy István az 1908-09. tanév I. felében tartott előadásai után. – Kolozsvár, 1908.
- *Általános fejlődéstan* : Apáthy István az 1906-07. tanév 2. felében tartott előadásai után. – Kolozsvár, 1912.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt.: Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F. – 1981.

(F. M.)

BOGDAN, Florea, ing.; n. 19 mart. 1876, Fărăgău – m. 9 nov. 1965. Îşi începe studiile la Fărăgău, apoi continuă la Şc. Confesională Greco-Catolică din Reghin; Gimnaziul Greco-Catolic din TgM; Gimnaziul Greco-Catolic din Blaj, Năsăud şi la UP Regală din Budapesta, primind titlul de „ing. universal" (1899). A obţinut diplome în matematică, mecanică, geodezie, construcţii de case, poduri, şosele, căi ferate, arhitectură şi etnografie. Lucrează la Serviciul hidrotehnic al oraşului Debreţin, la amenajarea lacului Balaton, la canalizarea râului Lajó. În mart. 1902 îşi deschide un birou tehnic la Reghin, iar în 1903 se stabileşte în oraş. Este primul voluntar ardelean în armata română în anii războiului, făcând parte din Regimentul 22 Honvezi TgM şi participă la campania de eliberare a teritoriului Transilvaniei; îndeplineşte numeroase misiuni de informaţii şi contraspionaj. După război, se implică în viaţa politică, fiind ales în 1919 deputat de Reghin în primul Parlament al României reîntregite; în 1912 a înfiinţat Banca „Cerbul"; în 1920 pune bazele Partidului Poporului, iar în 1926 devine

prefect al jud. MS. Publică diverse articole în *Glasul poporului*. Din 1912 devine membru pe viaţă al Astrei; membru fondator al Reuniunii Învăţătorilor Români (1912); activează şi în Comitetul Naţional al Românilor Emigranţi din Austro-Ungaria.

Lucrări publicate:

- *Planul oraşului Bucureşti*. – Sl : sn, 1915.
- *Harta românilor de pretutindeni*. – Sl : sn, sa.

Referinţe:

- *Gazeta Reghinului*, an 4, nr. 6-7 (29-30), 1993.
- *Gazeta Reghinului*, an 5, nr. 12 (46), dec. 1994.
- *Gazeta Reghinului*, an 6, nr. 11 (58), nov. 1995.
- *Gazeta Reghinului*, an. 7, nr. 3, 1996.
- *Reghinul cultural*: Studii şi articole. – Vol. 2. – 1990.
- *Fărăgău la 647 de ani de atestare documentară a localităţii* : monografie / Corneliu Anca, Vasile T. Suciu. – TgM : Aurora, 2004. (Grigore Ploeşteanu).

(A. T.)

BOGDAN, Marcel, matematician; n. 7 nov. 1972, Reghin. Studii: Şc. Gen. nr. 6 Reghin (1979-83); Lic. Industrial nr. 2 Reghin (1987-91); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1991-96). Drd. în domeniul inegalităţilor variaţionale. Activitate profesională: prof. Grup Şc. Economic TgM (1996-99); asist. univ. UPM TgM (2000-). Specializări: Olanda (2000); Italia (2002). Hobby-uri: minifotbal, baschet, filatelie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Lucrările sesiunii de comunicări ştiinţifice ale UPM TgM* (2000; TgM). – TgM, 2000. – Vol. 8.
- *Teste grilă de matematică* : culegere de probleme. – 2002.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

BOGDÁNFFY István, prof. de ştiinţe naturale; n. 1897, TgM - ? A fost prof. la Budapesta (1920-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Természettan* / Bogdánffy István, Simoncsics Alajos. – Budapest, 1928.
- *Természettan* : A kereskedelmi középiskolák II. Osztálya számára / Bogdánffy István, Strobel Ernő. – Budapest: Athenaeum, 1941. – 142 p.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt. : Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.

(F. M.)

BOITAN, Ion, ing. chimist; n. 26 aug. 1931, Călăraşi (CL) – m. 17 mart. 2003, TgM. Studii: Lic. Teoretic „Ştirbei-Vodă" Călăraşi; IP „Traian Vuia", Timişoara (1953-56); IP Bucureşti (1956-58). Dr. în ştiinţe chimice anorganice cu teza: *Studii în carbura de calciu cu accent pe valorificarea materialelor pulverulente* (1981). Activitate profesională: ing. stagiar; ing. şef secţie; ing. şef uzină, Uzinele de produse sodice Govora (1958-69); ing. specialist, Uzinele de sodă Elmex din Alexandria, Egipt (1969-71); dir. dezvoltare; dir. general, Combinatul Chimic Târnăveni (1971-85); dir. general SC Armedica SA TgM (1985-98). Ca preş. al Cons. Tehnico-Economic din Combinatul Chimic Târnăveni a condus şi avizat proiectarea, realizarea şi funcţionarea instalaţiilor. Cercetări în domeniile: săruri de bariu, săruri de sulf, bicromat de sodiu – 2, cuptor 6 carbid, acid formic şi oxalic, acid fluorhidric. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Revista de chimie* (1968, 1970). Este autorul mai multor invenţii pentru care este medaliat în perioada 1964-85; primeşte „Ordinul Muncii" cls. a III-a 149 / 1974. Hobby-uri: pictura.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Buletinul științific și tehnic al IP „Traian Vuia” Timișoara*. Seria Chimie. – 1977, 1978, 1980.

Referințe:

• *24 Ore mureșene*. – An 3, 25 nov. 1995.

• *Cuvântul liber*, 18 mart. 2003.

(A. T.)

BOIU, Zaharia, pedagog, preot, poet, publicist; n. 1 mart, 1834, Sighișoara – m. 6 nov. 1903, Sibiu. Studii: Șc. primară românească și Gimnaziul ev. lutheran din Sighișoara (1854); Seminarul Teologic din Sibiu (1855-57); studii de filozofie și pedagogie la Univ. din Leipzig (1859-61). Învățător la Săcele (BV) (1854-55). După absolvirea seminarului teologic, lucrează ca prof. suplinitor în secția pedagogică a Institutului teologic din Sibiu (1857-59). La întoarcerea din Leipzig devine prof. titular la secția pedagogică a Institutului Diecezan din Sibiu (1861-70); redactor al ziarului *Telegraful Român* (1863-65); catihet la Lic. de Stat din Sibiu (1865-75); preot-paroh în Sibiu-Cetate (1863); protopresbiter (1867); „assesor consistorial” (cons. eparhial) al Arhiepiscopiei Sibiului (1870-02); secretar I și redactor al revistei Transilvania (1892-95). A publicat mai multe manuale didactice pentru învățământul „poporal” românesc, volume de predici, studii de pedagogie, dizertații la adunările generale ale Astrei, cuvântări, schițe biografice, dări de seamă. Distins cu premiul Academiei Române pentru cuvântările bisericești (1900). Membru onorariu al Reuniunii Învățătorilor Români din dieceza Caransebeșului (1871); membru corespondent în Academia Română (1877-1903), Sinodul Eparhial al Sibiului și în Congresul Național Bisericesc al Mitropoliei Ardealului; Comitetul Central al Astrei Partidul Național Român; Soc. „Petru Maior” din Pesta; „Carmen Sylva” din Graz; „Andrei Șaguna” din Sibiu.

Lucrări publicate:

• *Elemente de geografie pentru școalele populari*. – 1868.

• *Elemente de istorie*. – 1868.

• *Elemente de istoria naturii*. – 1868.

• *Casa română* : (disertație). – 1874.

• *Despre elementul național în educațiune*. – 1884.

Referințe:

• *Enciclopedia cugetarea*. – 1940.

• *Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – 2002.

(A. T.)

BOJA, Mihail Radu, medic, prof. univ.; n. 29 oct. 1946, Arad. Studii: Lic. nr. 2 Arad (1953-64); UMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1965-71). Dr. în medicină cu teza: *Chirurgia percutanată a litiazei renale și ureterale superioare* (1996). Activitate profesională: medic la circumscripția sanitară

rurală Dorna Codrenilor (SV) (1971-73); rezident urologie, Spitalul „T. Burghele”, București (1974-76); medic specialist urolog, Spitalul Jud. Galați (1978-91); parcurge toate treptele carierei univ. până la gradul de prof. univ. (2003-) în cadrul UMF TgM; șeful Clinicii Urologice TgM (2001-); mentorul său în formarea profesională și univ. este prof. Dorin Nicolescu. A efectuat peste 5.000 de intervenții endoscopice pe rinichi și ureter; a efectuat prima nefrolitotomie percutanată din țară, ureteroscopia anterogradă pentru dezvoltarea calculilor ureterali superiori, endopielotomia, tratamentul percutanat al chistelor renale, fenestrația percutanată a chistelor renale solitare, endoureterotomia, uretrotomia otis, uretromie internă optică, TUR pentru cancere vezicale, litotriția vezicală, sfincterotomie etc. Participă cu 164 de lucrări științifice la diverse simpozioane, congrese și conferințe. Publică în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Viața medicală* (1975-76, 1981, 1991); *Revista medicală* (1982, 1984, 1986-87); *Revista de Medicină și Farmacie* (1987, 1989-92, 1995, 1999, 2001); *Morphologie et embriologie* (1988); *Revista Română de Urologie* (1994-96, 1999, 2002);

Endoscopia (2000); *Quo Vadis* (2000, 2003); *Orvostudományi Értesítő* (2001); *Sibiul medical* (2001); *Noutăţi medicale* (2002). Este autor şi coautor la 15 filme ştiinţifice din domeniul chirurgiei endoscopice. Specializări: cursuri postuniv. în urologie (1974), endourologie (1993/1994); Bucureşti (1974-1976); Ungaria (1981); Germania (1985, 1987, 1991); Oradea (1987); Timişoara (1993); competenţă în ecografie (2001). Distincţii: premiul I la Simpozionul de Endourologie, Oradea-Băile Felix (1996) pentru lucrarea „*Endoureterotomia*". Membru în Soc. Română de Urologie; Soc. Europeană de Urologie; Soc. Central Europeană de Urologie; Soc. Internaţională de Urologie; membru fondator şi vicepreş., Asoc. Română de Endourologie (1994-); membru de onoare, Soc. de Chirurgie Pediatrică din România (1997-); membru de onoare, Soc. Moldoveană de Urologie (2002-). Hobby-uri: pescuit.

Lucrări publicate:

- *Chirurgia percutanată reno-uretrală*. – Constanţa : Leda and Muntenia, 2000. – 414 p.
- *Curs de urologie*. – TgM : University Press, 2000. – 213 p.

- în colaborare:

- *Îndreptar de stagiu clinic*. 1985.
- *Curs de urologie*. – 1989
- *Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1990. - 238 p.
- *Urologie*. – 1990.
- *Sexualitatea umană*. – 1996.
- *Bazele chirurgiei endourologice*. – 2000.

(A. T.)

BOJOR, Ovidiu, farmacist, cercetător ştiinţific; n. 1 nov. 1924, Reghin. Studii: Lic „Al. Papiu Ilarian" TgM (-1940); Lic. „C-tin Diaconovici Loga" Timişoara şi Lic. „Traian Doda" Caransebeş (1941-44); IMF Bucureşti, Fac. de Medicină şi Farmacie (-1952). Dr. în farmacie cu teza: *Contribuţii la studiul ciupercii claviceps purpurea* (1968). Activitate profesională: cercetător ştiinţific la Institutul pentru Controlul Medicamentelor şi Cercetării Farmaceutice Bucureşti (1952-54); secretar ştiinţific; expert al ONUDI (1978-); consilier ştiinţific la Centrul de Biotehnologie Bucureşti. Domenii de cercetare: botanică farmaceutică, farmacognozie, fitochimie şi medicină tradiţională; rezultate deosebite în activitatea ştiinţifică: explorarea timp de 25 de ani a florei medicinale din Carpaţi; explorarea, în patru misiuni succesive ONU (1978-85) a florei din Himalaya şi stabilirea limitei superioare de existenţă a vieţii vegetale la 5500 m altitudine în această zonă; integrarea medicinei tradiţionale din ţară şi străinătate în măsurile generale de ocrotire a sănătăţii elaborate de OMS.

Rezultatele activităţii ştiinţifice au fost citate în numeroase lucrări străine de specialitate. Ca expert internaţional, a desfăşurat o bogată activitate ştiinţifică şi tehnică în numeroase ţări din Africa şi Asia. A publicat sau comunicat în ţară şi străinătate peste 1000 de studii şi articole. Autor a peste 40 de brevete de invenţie, peste 25 de lucrări ştiinţifice sub formă de tratate, cărţi de informare generală şi lucrări în 6 reviste de informare în domeniul medicinei şi terapiei naturiste. Distins cu medalia de aur pentru produsul INSUVEG. Specializări: Sofia şi Kazanlîc (1965); Budapesta; Viena (1978-85). Decorat „Pentru merite în munca medico-sanitară" (de 2 ori) „Evidenţiat în munca de Cruce Roşie"; Diploma de onoare a AŞMR (1976). Membru în: Soc. de Ştiinţe Medicale din România; Soc. de Geografie din USA; Soc. Balcanică de Medicină; Soc. de Biologie; Soc. de Medicină Islamică. Hobby-uri: natura şi soţia.

Lucrări publicate:

- *Produse farmaceutice româneşti*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1964, 1970. –
- *Pledoarie pentru viaţă lungă*. – Bucureşti : Paco, 1989. – 250 p.
- *Medicinal Plant Industry*. – CRC Press Inc., 1991.
- *Plantele în elixirele dragostei*. – Bucureşti : Ceres, 1993. – 120 p.

- în colaborare:

• *Farmacopeea română* / Ed. 8 și 9. – 1965, 1976.

• *Plante medicinale* / O. Bojor, D. Gr. Constantinescu. – București : Editura Medicală, 1969. – 184 p.

• *Farmacia naturii* / O. Bojor, M. Alexan, F. Crăciun. – București : Ceres, 1976. - Vol. 1. – 1976. – 368 p.; Vol. 2. – 1977. – 335 p.

• *Plantele medicinale - izvor de sănătate* / O. Bojor, M. Alexan. – București : Ceres, 1981. – 228 p.

• *Fructele și legumele – factori de terapie naturală* / O. Bojor, M. Alexan. – București : Ceres, 1983. – 196 p.

• *Plantele medicinale și aromatice de la A la Z* / O. Bojor, M. Alexan. – București : Recoop, 1983. – 192 p.

• *Medicina pentru familie* / A. Aslan, G. Bungețianu, O. Bojor. – București : Editura Medicală, 1986. – 768 p.

• *Flora medicinală a României* / O. Bojor, M. Alexan, F. Crăciun. – București : Ceres, 1988 - Vol. 1. - 1988. – 224 p.

• *Plantele medicinale și aromatice de la A la Z* / O. Bojor, M. Alexan. – București : Ulpia Traiana, 1994, 1995, 1997. – 255 p.

Referințe:

• *Dialog despre natură și sănătate*. – 1981. – p. 63-64.
• *Gazeta Reghinului*. – An 3, nr. 4, ian. 1992.
• *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 52-53.
• *24 Ore Mureșene,* an 5, nr. 962, 12 aug. 1997, p. 3.
• *Gazeta Reghinului*, an 9, 1997, p. 5.
• *Cuvântul liber*, an 13, nr. 92, 12 mai. 2001.
• *Cuvântul liber*, an 13, nr. 114, 13 iun. 2001.
• *Formula AS*, an 11, nr. 471, iul. 2001.

(A. T.)

BOJORU, Ioan, prof. de geografie și științe naturale; n. 20 mart. 1885, Ardan (Năsăud) – m. 4 iul. 1967, TgM. Studii: Gimnaziul la Năsăud (1904); Fac. de Litere la Cluj, profil Științe Naturale și Geografie (1904-08); obține diploma de prof. de geografie și istorie naturală (1910). A fost prof. la Oradea (1910), Năsăud (1911-); primul dir. al Lic. „Florea Bogdan" (înființat la 6 nov. 1920 și desființat în 1924) din Reghin, azi Lic. „Petru Maior"; în lic. întreține un viguros contact cu lumea satelor, prin organizarea a numeroase șezători și festivaluri culturale; impulsionează promovarea dansurilor

populare vechi, în special călușarii, și purtarea costumelor populare. Activează și în cadrul „Soc. de lectură" care stimulează elevii să culeagă creații populare. A fost prof. de geografie și științe naturale la Lic. „Al. Papiu Ilarian" din TgM (1924-40, 1945-55). A înființat o fundație pentru ajutorarea elevilor săraci. Autor a peste 35 de lucrări din domeniul geografiei, științelor naturale, agricole, istorice, precum și manuale școlare ca *Amintiri din revoluție* (1918) sau *Fondurile grănicierești năsăudene*; a publicat studii în *Anuarul Liceului „Al. Papiu Ilarian"* (1930-31).

Lucrări publicate:

• *Centenarul nașterii, semicentenarul morții neobositului istoriograf Al. Papiu-Ilarian*. – TgM, 1930.

• *Contribuțiuni geografice referitoare la județul Mureș*. – TgM, 1931.

• *Amintirea directorului Ioan Boca (1881-1935)*. – TgM : Librăria „Ardeleana", 1937. – 52 p.

• *Planeta Venus*. – Sl : sn, sa.

• *Cărbunele*. – Sl : sn, sa.

• *Învățământul agricol*. – Sl : sn, sa.

• *Orografia și vegetația județului Mureș*. – Sl : sn, sa.

• *Sovata*. – Sl : sn, sa.

• *Referințele geografice – geologice asupra Călimanilor*. – Sl : sn, sa.

Referințe:

• *Anuarul Liceului Papiu-Ilarian,* 1930-1931. – TgM, 1931.
• *Enciclopedia cugetarea*. – București, 1940.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt. : Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.
• *Anuarul Liceului Papiu-Ilarian Târgu-Mureș*. Semicentenar: 1919-1969. – TgM, 1969.
• *Liceul „Al. Papiu Ilarian"*: La 75 de ani. – 1994.

(A. T.)

BÖLÖNI Ferenc, tehnician constructor, modelist de avioane; n. 15 mart. 1940, TgM – m. 19 mart. 1998, TgM. Studii: lic. la TgM (1958). A fost modelor (1960), antrenor şi instructor (1969-88) la Clubul Voinţa din TgM; modelor la IPJ TgM (1963-).

Lucrări publicate:

• *Építsünk repülő- és hajó- maketteket.* – Bukarest.

Referinţe:

• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.

(F. M.)

BOLOŞ, Codruţa Maria Tereza, ing. mecanic, prof. univ.; n. 3 nov. 1947, Topliţa (HR). Studii: Şc. Gen. nr. 1, Reghin (1954-61); Lic. nr. 2, Reghin (1961-65); IP Cluj-Napoca, Fac. de Mecanică, specialitatea TCM (1965-70); cursuri postuniv. la Bucureşti (1986, 1989, 1993). Dr. cu teza *Contribuţii privind tehnologia de danturare a roţilor melcate spiroide conice* (1995). Activitate profesională: ing. stagiar; ing. documentarist; ing. tehnolog (1970-73); ing. proiectant la Intreprinderea IMATEX TgM (1973-78); asist. univ. (1978-79); şef lucrări (1979-92); conf. univ. (1992-98); şef catedră Inginerie Tehnologică şi Managerială, Fac. de Inginerie din cadrul UT TgM (1995-99); prof. univ. (1998-). Domenii de cercetare: geometrie descriptivă, grafică asistată de calculator, organe de maşini, cinematica şi tehnologia angrenajelor spiroide concretizată prin 2 cărţi de specialitate, 2 cursuri, 8 îndrumătoare, 58 de lucrări ştiinţifice publicate, 2 brevete, 20 contracte de cercetare, 1 grant, 3 recenzii de lucrări monografice; publică studii în reviste de specialitate: *Buletinul ştiinţific al UPM TgM* (1994-95). Stagii de pregătire şi documentare în Franţa, Marea Britanie, Germania, Ungaria, Belgia, Austria. Distincţii: „Lector universitar evidenţiat” acordat de MÎŞ (1988); diploma pentru locul II la „18th Symposium on experimental mechanics of solid jachranka near Warsaw”, Polonia (1998). Membru în ART (1985-); AGIR (1997-); Asoc. Română de Transmisii Mecanice (2001-). Hobby-uri: grafică asistată, poezie, şah.

Lucrări publicate:

• *Geometrie descriptivă şi desen tehnic*. – Vol. 1. – TgM : UT, 1992. – 100 p.

• *Geometrie descriptivă*. – TgM : UPM, 1998. – 187 p.

• *Contribuţii privind tehnologia de danturare a roţilor melcate spiroide conice*. – Cluj-Napoca : UT Cluj-Napoca, 1995. (1995).

- în colaborare:

• *Îndrumător de desen tehnic industrial* / V. Boloş, C. Boloş – TgM : IIS, 1979. – 107 p.

• *Organe de maşini şi mecanisme* / V. Boloş, C. Boloş – TgM : IIS, 1980. – 504 p.

• *Îndrumător de desen tehnic industrial* / V. Boloş, C. Boloş – TgM : IIS, 1990, 1992. – 133 p.

• *Angrenaje melcate spiroide-Metodica de calcul* : pentru uzul studenţilor / V. Boloş, C. Boloş – IIS, 1991. – 26 p.

• *Organe de maşini şi mecanisme. Lucrări de laborator* / V. Boloş, C. Boloş – TgM : IIS, 1991. – 177 p.

• *Geometrie descriptivă*. *Aplicaţii*. – 1992.

• *Mecanisme şi organe de maşini*. *Lucrări de laborator* / V. Boloş, C. Boloş – UT, 1992. – 131 p.

• *Organe de maşini*. *Lucrări de laborator* / V. Boloş, C. Boloş, E. Nuţiu – TgM : UPM, 1995. – 137 p.

• *Grafica pe calculator*. *Lucrări de laborator* / C. Boloş, P. Blaga – TgM : UPM, 1997. – 101 p.

• *Reprezentări grafice 2D asistate de calculator* / C. Boloş, P. Blaga – TgM : UPM, 1998. – 185 p.

• *Calitatea* : norme şi legislaţie / Codruţa Boloş, Leana Crenguţa. – TgM : UPM, 2002. – 220 p.

Referinţe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Who's Who în ştiinţa şi tehnica românească*. – 1996. – p. 54.

• *Dicţionarul specialiştilor* : un „Who's Who” în ştiinţa şi tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 54.

• *Who's Who în România*. – 2002. – p. 68.

(A. T.)

BOLOȘ, Vasile - Grigore, ing. mecanic, prof. univ.; n. 16 nov. 1947, Turda (CJ). Studii: Șc. Gen. nr. 3, Turda (1954-61); Lic. „M. Viteazul" Turda (1961-65); IP Cluj-Napoca, Fac. de Mecanică, specializarea TCM, (1965-70); curs postuniv. la IP Cluj-Napoca (1979-80). Dr. cu teza *Cercetări privind cinematica și tehnologia de realizare a angrenajelor melcate spiroide* (1985). Membru titular în AOȘR. Carieră: ing. tehnolog (1970-71); ing. proiectant (1971-75); adjunct șef atelier de proiectare-cercetare la Intreprinderea IMATEX TgM (1975-76); asist. univ. (1976-79); șef de lucrări (1979-90); șef colectiv TCM (1984-90); șeful catedrei de științe fundamentale și tehnologice la IIS TgM (1990); conf. univ. (1990-92); rector (1990-04); prof. univ. (1992-) UPM TgM; redactor responsabil al *Buletinului științific al UPM TgM*; dir. al Editurii UPM; dir. Centrul de cercetare tip C „Tehnologii avansare de proiectare și fabricare a angrenajelor - TAPFA". Domenii de cercetare: organe de mașini, cinematica și tehnologia angrenajelor melcate, tribologia angrenajelor și a proceselor de așchiere, crează bazele teoretice și experimentale pentru introducerea în România a angrenajelor melcate spiroide. Activitatea științifică se concretizează prin elaborarea unei monografii de specialitate, 14 manuale și cursuri univ., 8 vol. de lucrări de natură tehnică și managerială, 53 de studii și articole (din care 20 la manifestări internaționale), 13 comunicări științifice, 7 granturi de cercetare, 2 brevete de invenții, 2 recenzii de lucrări monografice. Specializări: Franța, Spania, Italia, Marea Britanie, Germania, Ungaria, Belgia, SUA. Distincții: „Lector univ. evidențiat" acordat de MÎȘ (1983); „Om al anului 1998" distincție oferită de ABI și International Biographical Centre Cambridge (Anglia) pentru calitățile de dascăl și contribuțiile științifice realizate în ramura ingineriei mecanice; membru (1985-) și preș. în Asoc. Română de Tribologie; membru AGIR (1997-); Comisia Națională pentru Educație Mecatronică din România (1999-), Asoc. Română de Transmisii Mecanice (2001). Hobby-uri: fotografia, literatura memorialistică.

Lucrări publicate:

• *Angrenaje melcate spiroide-Generarea danturii*. – TgM : UT, 1992. – 92 p.

• *Angrenaje melcate spiroide. Danturarea roților plane*. – TgM : UPM, 1999. – 264 p.

• *De Universitas*. – TgM : UPM, 2001. – 200 p.

• *Merceologie*. – TgM : UPM, 2001. – 130 p.

- în colaborare:

• *Îndrumător de desen tehnic industrial* / V. Boloș, C. Boloș – TgM : IIS, 1979. – 107 p.

• *Organe de mașini și mecanisme* / V. Boloș, C. Boloș. – TgM : IIS, 1980. – 504 p.

• *Angrenaje melcate spiroide-Metodica de calcul* : pentru uzul studenților / V. Boloș, C. Boloș – TgM : IIS, 1991. – 26 p.

• *Organe de mașini și mecanisme. Lucrări de laborator* / V. Boloș, C. Boloș – TgM : IIS, 1991. – 177 p.

• *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Îndrumător de desen tehnic industrial* / V. Boloș, C. Boloș – TgM : IIS, 1990, 1992. – 133 p.

• *Mecanisme și organe de mașini. Lucrări de laborator* / V. Boloș, C. Boloș – TgM : UT, 1992. – 131 p. : fig., tab.

• *Tehnologii. Calitate. Mașini. Materiale* : [studii]. – București : Editura Tehnică, 1996. – Vol. 17.

• *Organe de mașini. Lucrări de laborator* / V. Boloș, C. Boloș, E. Nuțiu. – TgM : UT, 1995.

• *Merceologie. Lucrări de laborator* : pentru uzul studenților / V. Boloș, N. Chirilă. – TgM : UPM, 2001. – 44 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991. – p- 38, 40-43.

• *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 53-54.

• *Who's Who în știința și tehnica românească* / Vol. I. – București, 1996.

- *The International Biographical Center of Cambridge : International Man of the Year,* England, 1997-1998.
- *American Biographical Institute: Man of the Year 1998*, USA, 1998.
- *Dictionary of International Biography, 26th Edition,* The International Biographical Center of Cambridge, England, 1998.
- *International Directory of Distinguished Leadership*, Eight Edition, published by American Biographical Institute, USA, 1998.
- *International Directory of Distinguished Leadership*, Nineth Edition, published by American Biographical Institute, USA, 1999.

(A. T.)

BOLYAI Farkas, matematician, prof. de matematică, fizică, chimie, scriitor; n. 9 febr. 1775, com. Buia (SB) – m. 20 nov. 1856, TgM. Studii: secundare la Aiud (1781-90), apoi împreună cu fiul baronului Kemény Simon la Col. Ref. din Cluj (1790-95); au continuat studiile univ. la Viena, Jena şi Göttingen cu

prof. Kästner, Seiffer (1796-99). S-a împrietenit cu K. Fr. Gauss, renumitul matematician, care era şi el student la Göttingen, cu care a purtat corespondenţă şi în anii următori, până la sfârşitul vieţii. A devenit prof. de matematică şi fizică. Se căsătoreşte cu Árkosi Benkő Zsuzsanna; la 15 dec. 1802 se naşte fiul lor, János. A fost invitat prof. la Col. Ref. din TgM (22 ian. 1804), unde predă matematică, fizică şi chimie până la pensionare (1851). În „epocă“ Bolyai are preocupări de modernizare a instruirii şi educaţiei, face legătura între teorie şi practică în învăţământ prin înfiinţarea cabinetului de fizică şi chimie, prin grădina experimentală a şcolii, predă cunoştinţe de agricultură şi elemente de medicină veterinară. În 1824 s-a recăsătorit, cu Somorjai Nagy Teréz (1797-33); se naşte fiul lor, Gergely (1826-90). Membru corespondent în Academia de Ştiinţe Maghiară, Secţia Matematică (1832). Avea preocupări multiple şi diverse: a construit sobe de teracotă, instrumente muzicale, ţinea lecţii şi prelegeri, traducea (din Pope, Milton, Thomson, Gray, Schiller), scriea piese de teatru, poezii, necroloage în versuri, autobiografie, lucrări de aritmetică, geometrie, fizică şi chiar de etnografie. Avea preocupări lingvistice, de desen şi de teoria muzicii. Pe lângă limba maternă, cunoştea latina, greaca, româna, engleza, franceza, germana.

Lucrări publicate:

- *Öt szomorú játék.* – Szeben, 1817.
- *A párizsi per* : érzékeny játék öt felvonásban. – Mv. : Nyomtatott a Református Kollégiom betűivel Felső-Visti Kali József által, 1818. – 156 p.
- *Pope próbatétele az emberről* : angolból fordítta. Más poétákkal való toldással. – Mv. : Nyomtatott a Református Kollégiom betűivel Felső-Visti Kali József által, 1819. – 132 p.
- *Az aritmethica eleje.* – Mv. : Nyomtatott a Református Kollégiom betűivel Felső-Visti Kali József által, 1830. – XX, 162 p. - A apărut anonim.
- *Az aritmethica eleje*. – 2. bővített kiad. – Mv. : Nyomtatott a Református Kollégiom betűivel Felső-Visti Kali József által, 1843. – XLII, 362 p.
- *Tentamen juventutem studiosam in elementa matheseos purae, elementaris ac sublimioris, methodo intuitiva, evidentiaque huic propria, introducendi* : Cum appendice triplici. – Mv. : Typis Collegii Reformatorum per Josephum. et Simeonem Kali de felső Vist, 1832-1833. – Tom.1. – 1832. – LII, 502, 26, XVI p., 4 tab.; Tom. - 2. – 1833. – XVI, 402 p., 10 tab. – A apărut anonim.
- *Az arithmetikának, geometriának és physikának eleje a` M. Vásárhelyi Kollégyombéli alsóbb tanulók számára* a` helybeli professor által. – Mv. : Nyomtatott a` Maros Vásárhelyi N. Ref. Kollégyom betűivel Felső-Visti Kali Simeon által, 1834. – X, 90 p. - A apărut anonim.
- *A Marosvásárhelyt 1829-be nyomtatott arithmetika elejének részint rövidített, részint bővített, általán jobbitott `s tisztálttabb kiadása / a szerző által.* – Mv. : Nyomúlt az ev. ref.

Kollégyom betűivel Felső-Visti Kali Simeon által, 1843. – XLIV, 386 p. – A apărut anonim.

• *Arithmetika eleje kezdőknek*. – [Mv., 1850]. – 40 p.

• *Ürtan elemei kezdőknek*. – Mv., 1850. – 48 p. – A apărut anonim.

• *Kurzer Grundriss eines Versuches die Arithmetik*:darzustellen *n*ach einem lateinischen Werk von 1829. – Mv., 1851. – 88 p.

• *Szívhangok üdvözletül Ferencz József ő cs. k. apostoli Felségének*. 1852. jul. 21-én. – Mv., 1852.

• *Jelentés* (búcsú és végrendelet). – Mv.,1855-56.

• *Tentamen iuventutem studiosum in elementa matheseos introducendi, cum appendice triplici.* – Ed. 2. Ediderunt Josephus Kürschák, Mauritius Réthy, Béla Tömössy. – Budapest, 1897. – 904 p. (B. Jánossal. 2 köt.)

• *II. Mohammed* : Szomorújáték. 3 felv. – Kiadta Heinrich Gusztáv. – Budapest, 1898.

• *Bolyai Farkas és Gauss Frigyes Károly levelezése /* Szerkesztette, jegyzetekkel és életrajzzal ellátta Schmidt Ferenc és Stäckel Pál. – Budapest, 1899.

• *Tentamen iuventutemstudiosam in elementa matheseos purae elementaris ac sublimioris methodo intuitiva evidentiaque huic propria introducendi, cum appendice triplici.* – Ed. 2. – Tomus 2. : *Elementa geometriae et appendices.* / Mandato Academiae scientiarum Hungaricae suis adnotationibus adiectis ediderunt Josephus Kürschák, Mauritius Réthy, Béla Tőtössy de Zepethnek – Budapest: Magyar Tudományos Akadémia, 1904. – Pars 1. : Textus. – LXIII, 427 p.; Pars 2. : Figurae. – II, 1, LXXXV, VII tab.

• *Erdészeti csonka munkája 1820-ból* : Jegyzetekkel ellátta Kintses József. – Mv., 1911.

• *Geometriai vizsgálatai* : Kiadta, életrajzzal és magyarázattal ellátta Stäckel Pál; magyarra fordította Rados Ignác. – Budapest, 1914. (B. Jánossal. 2 köt.)

• *Bolyai-levelek* / Válogatta, a bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket összeállította Benkő Samu. – Bukarest: Kriterion, 1975. – 316 p.

• *Füzetlen orientál gyöngyök /* Bolyai Farkas aforizmái; szemelgette, egybefűzte, a bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket összeállította Kozma Béla. – Mv. : Mentor, 1994. – 232 p.

• *„Tanár Bolyai Farkas emlékkönyvi levélkéi“ ,* (1795-1799) / Közzéteszi Oláh Anna. – Karcag: Cumania, 1996. – 279 p.

• *Testamentum.* – Karcag, 1996.

• *Drámák* / Bolyai Farkas; Sajtó alá rendezte, a kisérő tanulmányt és a jegyzeteket írta Borbély Szilárd. – Debrecen: Kossuth Egyetemi Könyvkiadó, 1998. – 343 p.

• *Bolyai Farkas drámái* / a szöveget gondozta és szerkesztette Kuti Márta. – Mv. : Mentor, 1999. – 288 p.

Referințe:

• *Bolyai Farkas (+1865. nov. 20.)* / Kőváry László = = *Pesti Napló 495. sz., 1856.*

• *Magyar írók* : Életrajz-gyűjtemény / Gyűjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 1. köt. – 1856.

• *[*Bolyai Farkas*. Jellemrajz.]* / Réthi Lajos = = Ország Tükre. Pest. 27. sz., 1863.

• *[*Bolyai Farkasról : *Egy ismeretlen magyar íróról.]* / Réthi Lajos = = Új Korszak. Pest. 12. sz., 1865.

• Bolyai Farkashoz, apja levele / Réthi Lajos = = Vasárnapi Újság 28. sz., 1870.

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Adatok Bolyai Farkas életrajzához /* Szily Kálmán. – Budapest, 1884.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887.

• *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyüjteménye / Gyüjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. lollegium betűivel, 1896. – p. 271-338, 505-508.

• *A két Bolyai :* Élet és jellemrajz / Bedőházi János – Mv.: Kiadja a mv.-i ev. ref. Kollegium elöljárósága, 1897. – 454 p.

• *Adatok Bolyai Farkas életrajzához = = Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 176-201.

• *Bolyai Farkas és Gauss Frigyes Károly levelezése* / A Magyar Tudományos Akadémia megbizásából

szerkesztették, jegyzetekkel és életrajzzal ellátták Schmidt Ferencz és Stäckel Pál. – Budapest, 1899.

- *Kisfaludy Károly és Bolyai Farkas* / Írta Stefanie József. – Budapest : A szerző saját kiadásában, 1908. – 58 p.
- *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- *Bolyai Farkas és Bolyai János geometriai vizsgálatai* / Stäckel Pál. – Budapest, 1914.
- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *A két Bolyai élete és munkássága /* Dávid Lajos. – Budapest, 1923.
- *Szarvasbika*: [regény] / Tabéry Géza. / Budapest, 1925.
- *Bolyai Farkas = = Az új magyar bélyegsorozat nagyjainak életrtajzai* : Az 1932. évi bélyegsorozat keletkezésének ismertetése / Írta Szalay Gábor; Az életrajzok szerzője Sebestyén Erzsébet. – 2. kiad. – Budapest : A szerző kiadása, 1932. – p. 43-44.
- *A Magyar Tudományos Akadémia ünnepi ülése Bolyai Farkas Tentamene és Bolyai János Appendixe megjelenésének centenáriuma alaklmából.* – Budapest, 1933.
- *A matematika didaktikája Bolyai Farkasnál* / Bujdosó Ernő. – Debrecen, 1934.
- *Domáldi jegenyék* [Regény a Bolyaiakról] / Barabás Gyula. – Budapest, 1936.
- *Bolyai Farkas infinitézimális gondolatai* / Szénássy Barna. – Debrecen, 1937.
- *Bolyai Farkas világnézete és irodalmi munkái* / Némethy Endre. – Celldömölk, 1937.
- *Átöröklés a Bolyaiaknál /* Hints Elek – Budapest : Stephaneum, 1940. – 32 p.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6 köt. – Budapest, 1939-1944. - 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.
- *Bolyai Farkas és Bolyai János = = Magyar feltalálók* / Vajda Pál R. – Budapest : Országos Közművelődési Szövetség, 1943. – p. 38-51, 288.
- *A két Bolyai alakja a szépirodalomban* / Kristóf György. – Kolozsvár: Minerva irodalmi és Nyomdai múintézet R.-T., 1947. – 25 p.
- *Emlékkönyv Bolyai Farkas halálának 100. évfordulója alkalmával.* – Mv., 1957. – 79 p.
- *Bolyai Farkas, a matematika modern didaktikájának előfutára* / Könyves Tóth Kálmán – Budapest, 1959.
- *Három sors* / Livanova Anna. – Budapest, 1960. – 124 p.
- *A két Bolyai* : dráma / Németh László. – Budapest, 1961.
- *Magyar életrajzi lexikon /* Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. Budapest, 1967 – . - 1. köt. : A-K.
- *Bolyai sau aventura geometriilor neeuclidiene /* Florica T. Câmpan. – Bucureşti : Albatros, 1971.
- *Profiluri mureşene /* Ioan Chiorean, Ladislau Kocziány, Valeriu Niţu, Grigore Ploeşteanu. - TgM, 1971-1973. – Vol 1. – 1971.
- *Farkas Bolyai. Omul şi matematicianul* / Weszely Tiberiu. – Bucureşti : sn, 1974.
- *Bolyai Farkas a matematikus /* Weszely Tibor. – Bukarest : Tudományos Könyvkiadó, 1974. – 104 p.
- *A semmiből egy új világot teremtettem* / Neumann Mária, Salló Ervin, Toró Tibor. – Temesvár, 1974.
- *Bolyai levelek.* – Bukarest, 1975.
- *A Bolyaiak zeneelmélete*. Bolyai Farkas zenészeti dolgozata, Bolyai János muszikatona / Benkő András. – Bukarest, 1975.
- *Apa és fiú :* Bolyai tanulmányok / Benkő Samu. – Budapest, 1977.
- *Personalităţi ale ştiinţei*. Mic dicţionar. – 1977.
- *A két Bolyai élete és munkássága* / David Lajos. – Budapest: Gondolat, 1979. – 426 p.
- *Istoria matematicii.* – 1981. – Vol. 2. – p. 188, 784.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1 köt.: A-F.
- *Personalităţi româneşti ale ştiinţelor naturii şi tehnicii. – Bucureşti,* 1982. – p. 61.
- *Istoria ştiinţei şi tehnicii în România : date cronologice*. – 1985.
- *Úton Bolyai Farkas drámáihoz* (Az ember és a dráma jegyzetek a 19. század elejének magyar drámáiról) / Pándi Pál. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1989. – 104 p.
- *Erdély „visszatérő planétái"* : a Bolyaiak / Oláh-Gál Róbert = = Élet és Tudomány, 51. sz., 1990 dec.
- *Magyarok a természettudomány és a technika történeteben*: Életrajzi lexikon A-tól Z-ig / Nagy Ferenc, Weszely Tibor. – Budapest : BME, MMEV, MTA, MTESZ, MUSZ, Országos Műszaki Informaciós Központ és Könyvtár, 1992. – p. 67-70.
- *Erős várunk*: Kollégiumi emlékkönyv. – Mv. : Custos kiadó, 1993. – 232 p. : il., foto, XVIII p.
- *A Bolyai családfa* / Oláh-Gál Róbert = = Természet Világa, 1993. jan.
- Bolyai Farkas. *Füzetlen orientál gyöngyök /* Bolyai Farkas aforizmái: szemelgette, egybefűzte, a bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket összeállította Kozma Béla, borítóterv Haller József. – Mv. : Mentor Kiadó, 1994. – 232 p.
- *Kegyelet – szemfedőt /* Járay Fekete Katalin = = Népújság Évkönyv, 1994.
- *A két Bolyai és a kollégium* / Weszely Tibor = = Erős várunk : Kollégiumi emlékkönyv . – 2., bővített kiadás. – Mv. : Custos Kiadó, 1995. – p. 64-68.
- *A Bolyai utódokról* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 1996. jún. 6.
- *Bolyai Farkas és Bolyai János matematikai tárgyú levelei* / Kiss Elemér = = Korunk, 9.sz., 1998, p. 104-111.
- *„Kebel x" – A Bolyaiak szelleme kísért* / Oláh-Gál Róbert = = Hargita Népe, 1999. jan. 6.
- *Bolyai :* Biográfia – Bibliotéka – Bibliográfia / Szerkeszti Nagy Ferenc. – Budapest: Better, Püski, 2000. – 408 p.
- *Dicţionar de inventatori şi invenţii :* Larousse. – 2001. – p. 183-184.
- *Új magyar életrajzi lexikon..* – Budapest, 2001- . – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
- *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

• *Județul Mureş în cărți = Maros Megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.
• *Apa-fiú kapcsolat a Bolyaiaknál* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2002. febr. 27.
• *A Bolyaiak tárgyi emlékei* / Vakarcs Szilárd = = Népújság, 91.sz., 2002. ápr. 20., p. 6.
• *Arany János, Toldi és a Bolyaiak* / Oláh-Gál Róbert = = Székelyföld, 10. sz., 2002 okt., p. 71-79.
• *„Bólya“ az idők tengerén* / Bodolai Gyöngyi = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 110-112.
• *Képzőművészek a Bolyaiakról* / Nagy Miklós Kund = = *Népújság*, 298.sz., 2002. dec. 21., p. 4.
• *Bolyai :* Biográfia – Bibliotéka – Bibliográfia / Szerkesztette Nagy Ferenc. – Budapest : Bolyai Kiadó – Better, Püski, 2003.
• *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas* : Emlékkötet / Összeállította Gazda István. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2003. – 767 p.
• *Fiú és apa = Son and Father* : Bolyai János és Bolyai Farkas életéből fába metszette = From the lives of János Bolyai and Farkas Bolyai Woodcuts by Piroska M. Makkai; A kisérőszöveget írta = Written by Weszely Tibor. – Budapest: Válasz Könyvkiadó, 2003. – 103 p.
• *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 1. köt. : A-H. – 2003.
• *Adalékok Bolyai Farkas temetésének történetéhez* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság 2003 aug. 14, p. 5.
• *Apa és fia küzdelmei a kórokkal* : [*Bolyai Farkas gyógyászati munkássága* / Oláh Anna; *Bolyai János betegségei* / Vofkori József] / Oláh Anna, Vofkori József. – Mv. : Mentor, 2004. (sub tipar).

(F. M.; A. T.)

BOLYAI János, matematician, ing., unul dintre creatorii geometriei neeuclidiene, gânditor original din domeniul matematicii; n. 15 dec. 1802, Cluj – m. 27 ian. 1860, TgM. Fiul matematicianului Bolyai Farkas, care a avut o grijă deosebită pentru educația lui. Studii: învață matematica acasă, cu cei mai buni elevi aleşi din col. de tatăl său; talentul lui s-a manifestat încă din copilărie; de la 12 ani (1814) a urmat Col. Ref. din TgM, luând bacalaureatul la 15 ani (1817). O influență deosebită asupra lui a avut profesorul său de filozofie, Köteles Sámuel. Datorită rezultatului examenului de admitere la Acad. Tehnică Militară din Viena, s-a înscris direct în anul 4 (1818-22). La academie s-a distins prin talentul său în domeniul matematicii şi al muzicii. A fost un matematician deosebit, un violonist virtuoz, un bun scrimer. Şi-a terminat studiile cu rezultate deosebite (1823). A fost ofițer la Timişoara (1823-25), la Arad, Oradea, la început locotenent, apoi locotenent-major (1827); s-a îmbolnăvit de malarie şi artrită, a fost mutat la Lemberg (1830) şi apoi la Olmütz (1832), unde a fost promovat căpitan de geniu. Din cauza bolii a cerut pensionarea (16 iun. 1833) şi s-a reîntors la tatăl său, în TgM. S-a stabilit la mica lor moşie din Domald (1834), unde, din relația cu Kibédi Orbán Rozalia, s-au născut copiii: Dénes (1837-13) şi Amália (1840-93). În 1846 a construit o casă în TgM şi s-a stabilit definitiv aici. S-a căsătorit cu Orbán Rozalia doar în 18 mai 1849, şi a divorțat în sept. 1852. În ultima perioadă a vieții a trăit izolat de lume, preocupat de bolile de care suferea. Încă din Timişoara s-a ocupat de studiul geometriei neeuclidiene, de problema paralelelor. La 3 nov. 1823 a trimis o scrisoare tatălui său în care scria că a rezolvat problema axiomei paralelelor euclidiene: *„din nimic am creat o altă lume, o lume nouă*“. Lucrarea lui, scrisă în limba latină, a fost publicată de tatăl său şi anexată la scrierea *Tentamen*, la vol. 2 cu titlul: *Appendix* (1832). În *Appendix* a fost elaborat sistemul lui de geometrie, numită geometria absolută, în care a rezolvat definitiv polemica existentă de 2000 de ani, despre postulatul cinci al geometriei euclidiene. A elaborat şi teoria numerelor complexe. În manuscrisele lui se remarcă multiple preocupări în domeniul geometriei, a topologiei; a avut multe idei premergătoare timpului său, cum ar fi teoria numerelor, un sistem general filosofic, dar n-a mai avut timp şi putere să le elaboreze. Recunoaşterea operei sale epocale a început numai în ultimul sfert al veacului al XIX-lea. Un crater de pe Lună şi un asteroid au primit numele lui. Moştenirea manuscriselor celor doi Bolyai este o avere de nepreţuit a Bibliotecii Teleki-Bolyai, respectiv a oraşului TgM.

Lucrări publicate:

• *Appendix, scientiam spatii absolute veram exhibens* : A veritate aut falsitate Axiomatis XI. Euclidei (a priori haud unquam decidenda) independentem; adjecta ad casum falsitatis, quadratura circuli geometrica. – Mv., 1832. – 26 p., 1 tab. – Anexă la *Tentamen* .../ Bolyai Farkas. – Tom. 2.

• *La science absolue de l'espace independente de la verité ou la fausseté de l'axiome XI. D'Euclide, (que l'on ne pourra jamais etablir a priori); suivie de la Quadrature geometrique du Cercle dans le Cas de la Fausseté de l'axiome XI.* / Précédé d'une notice sur la vu et les traveaux de W. Et de J. Bolyai par M. Fr. Schmidt. – Paris : Gauthier-Villars, Imprimeur Libraire, 1868. – 64 p. : fig.

• *Absolute Geometrie nach…/* Bearbeitet von Dr. J. Frischauf Prof. an der Universität Graz. – Leipzig : Gedr. von G.B. Teubner, 1872. – XII, 96 p. – (Conţine biografia celor doi Bolyai.)

• *Scientia spatii absolute vera = A tér abszolut igaz elmélete* / Előszóval, magyar fordítással és magyarázattal Sulák Józseftől; Bolyai János életrajzával Schmidt Ferenctől. – Budapest, 1897.

• *Appendix* : *Scientiam spatii absolute veram exhibens* – Budapest. : 1904.

• *Appendix* : *Scientiam spatii absolute vera exhibens*: A veritate autorităţilor militare falsitate axiomatis XI. Euclidei (a priori haud unquam decidenda) independentem; culis geometrica. – Fascimile editio prima.. – Az 1832. évi kiad. hasonmás kiadása. – Mv.: Typis A. Adi de Szilágyfőkeresztúr, 1907. – 4, 26, 2 p., 1 tab.

• *Appendix* / Kárteszi Ferenc bevezetésével, megjegyzéseivel és kiegészítéseivel. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1952. – 234 p.

• *Appendix*. – Bucureşti : Editura Academiei RPR, 1954. – 214 p.

• *Bolyai-levelek* / Válogatta, A bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket üsszeállította Benkő Samu. – Bukarest: Kriterion, 1975.

• *Appendix a tér tudománya.* Szerkesztette, bevezetéssel, magyarázatokkal, kiegészetésekkel ellátta Kárteszi Ferenc. – Budapest : Akadémiai kiadó, 1978. – 212 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. lollegium betűivel, 1896. – p. 505-508.

• *A két Bolyai :* Élet és jellemrajz / Bedőházi János – Mv.: Kiadja a mv.-i ev. ref. kollegium elöljárósága, 1897. – 454 p.

• *Adatok Bolyai Farkas életrajzához* [Függelék: Bolyai János életrajza] = = *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 196-201.

• *Bolyai János emlékezete :* Az 1903. évi január hó 25-én Marosvásárhelyt tartott jubileumi ünnep alkalmából. – Mv. : Ev. Ref. Collegiumi nyomda (Benkő L.) nyomása, 1903. – 32 p., 5 anexa, 1 facs.

• *Bolyai János születésének századik évfordulója alkalmából a kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetem által 1903. január 15-ikén rendezett emlékünnep.* – Kolozsvár : Ny. Ajtai K. Albert, 1903. – 167 p.

• *Analitika geometrio absoluta* / Cyrillo Vörös. – Budapest: Librovendejo kaj eldonejo de Ludoviko Kókai, 1910-1912. – 1 vol. : La ebeno Bolyai-a. – 1910. – 134 p.; 2. vol. : La spaco Bolyai-a. – 1912 . – 199 p.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *Bolyai Farkas és Bolyai János geometriai vizsgálatai* / Stäckel Pál. – Budapest, 1914.

• *Magyar könyvészet,* 1901-1910 / Petrik Géza. – Budapest: Magyar Könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.

• *Konstans görbületű forgási felületek a Bolyai- féle geometriában /* Vörös Cyrill. – Budapest : Stephaneum nyomda R.T., 1917 . – 25 p.

• *A két Bolyai élete és munkássága /* Dávid Lajos. – Budapest: Németh József Könyvkiadó Vállalata, 1923.

• *A Magyar Tudományos Akadémia ünnepi ülése Bolyai Farkas Tentamene és Bolyai János Appendixe megjelenésének centenáriuma alaklmából.* – Budapest, 1933.

• *Domáldi jegenyék* [Regény a Bolyaiakról] / Barabás Gyula. – Budapest, 1936.

• *Átöröklés a Bolyaiaknál /* Hints Elek – Budapest : Stephaneum, 1940. – 32 p.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – Budapest, 1939-1944. - 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.

• *Bolyai Farkas és Bolyai János* = = *Magyar feltalálók* / Vajda Pál R. – Budapest : Országos Közművelődési Szövetség, 1943. – p. 38-51, 288.

• *Bolyai-geometria az Appendix alapján* / Dávid Lajos. – Kolozsvár, 1944. – 192 p.

• *A két Bolyai alakja a szépirodalomban* / Kristóf György. – Kolozsvár: Minerva irodalmi és Nyomdai múintézet R.-T., 1947. – 25 p.

• *Appendix* / Kárteszi Ferenc bevezetésével, megjegyzéseivel és kiegészítéseivel. – Budapest, 1952.

• *Bolyai János* / Alexits György . – Budapest, 1952.

• *Bolyai János élete és műve*. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1953. – 450 p.
• *János Bolyai:* Viața și opera marelui geometru / Tóth Emeric. – București, 1954.
• *Bolyai János* / Tóth Imre. – Bukarest : Technikai Könyvkiadó, 1955. – 36 p.
• *Johann Bolyai; Leben und Werk des grossen Mathematikers* / Tóth Imre. – Bukarest, 1955.
• *Három sors* / Livanova Anna. – Budapest, 1960. – 124 p.
• *A két Bolyai* : Dráma / Németh László. – Budapest, 1961.
• *Magyar életrajzi lexikon /* Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – 1. köt. : A-K. – 1967.
• *Bolyai János vallomásai /* Benkő Samu. – Bukarest: Irodalmi Könyvkiadó, 1968. – 279 p.
• *Bolyai János vallomásai /* Benkő Samu. – Bukarest: Irodalmi Könyvkiadó, 1968. – 279 p.
• Bolyai János estélye : Monodráma / Kocsis István. – Bukarest, 1970.
• *Bolyai sau aventura geometriilor neeuclidiene /* Florica T. Câmpan. – București : Albatros, 1971. – 140 p.
• *Sorsformáló értelem* / Benkő Samu. – Bukarest, 1971.
• *Profiluri mureșene /* Ioan Chiorean, Ladislau Kocziány, Valeriu Nițu, Grigore Ploeșteanu. - TgM, 1971-1973. – Vol 1. – 1971.
• *Bolyai János vallomásai* / Benkő Samu. – 2. kiad. - Bukarest: Kriterion, 1972. – 279 p.
• *A korona aranyból van. Bolyai János estéje*. Megszámláltatott fák [Drámák] / Kocsis István. – Bukarest : Kriterion, 1972. – 147 p.
• *Cerbul* : roman / Tabery Géza. – București , 1974.
• *A semmiből egy új világot teremtettem /* Neumann Mária, Salló Ervin, Toró Tibor. – Temesvár, 1974.
• *Bolyai levelek.* – Bukarest, 1975.
• *A Bolyai – Lobacsevszky geometria modelljei* / Weszely Tibor. – Cluj-Napoca : Dacia, 1975. – 96 p.
• *A Bolyaiak zeneelmélete*. Bolyai Farkas zenészeti dolgozata, Bolyai János muzsikatona / Benkő András. – Bukarest, 1975.
• *Confesiunile lui Bolyai János.* Monografie / Benkő Samu.; .În românește de Aurora Eugenia Moga – București , 1976.
• *Bolyai János világa /* Alexits György. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1977. – 171 p.
• *Apa és fiú :* Bolyai tanulmányok / Benkő Samu. – Budapest, 1977.
• *Personalități ale științei*. Mic dicționar. – 1977. – p. 40.
• *Bolyai János* / Szénássy Barna. – Budapest, 1978.
• *Bolyai János jel- és közléstana* / Balogh G. Attila = = TETT, 1979.
• *Bolyai János jegyzeteiből. Bolyai János versei, gondolatai* / Összeállította Mandics György, Mandics Veress Zsuzsa. – Budapest, 1979. – 96 p.
• *Bolyai János jegyzeteiből* / Mandics György, Veress Zsuzsánna M. – Bukarest: Kriterion, 1979. – 96 p.
• *A két Bolyai élete és munkássága /* David Lajos. – Budapest, 1979.
• *Bolyai János, matematikai munkássága /* Weszely Tibor. – Bukarest : Kriterion, 1981. – 383 p.
• *Istoria matematicii.* – 1981. – p. 309, 326, 673, 677, 751.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 1. köt.: A-F. – 1981.
• *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești.* – 1981. – p. 50, 59.
• *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii.* – 1982. – p. 62.
• *Bolyai Jánosra emlékezünk!* Születésénel 175. évfordulóján / Összeállította, szerkesztette Staar Gyula. – Budapest, 1985.
• *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice*. – 1985. – p. 113, 125.
• *Istoria descoperirilor științifice*. – 1988. – p. 273, 299.
• *A Bolyai-Lobacsevszkij- féle geometria modellezhetősége* / Oláh-Gál Róbert = = Fizikai Szemle 4. sz., 1988.
• *Nemeuklideszi geometriák elemei* : A Bolyai-Lobacsevszkij-féle geometria és a Riemann- féle (egyszeres és kétszeres) elliptikus geometria vázlatos ismertetése. – Budapest: Tankönyvkiadó, 1989. – 312 p.
• *Erdély „visszatérő planétái“* : a Bolyaiak / Oláh-Gál Róbert = = Élet és Tudomány 51. sz., 1990 dec.
• *Bolyai-geometria az Appendix alapján* / Dávid Lajos. – {Reprint]. - Kolozsvár, 1992. – 192 p.
• *Magyarok a természettudomány és a technika történeteben: eletrajzi lexikon A-tól Z-ig* / Nagy Ferenc, Weszely Tibor. – Budapest : BME, MMEV, MTA, MTESZ, MUSZ, Országos Muszaki Informacios Központ és Könyvtar, 1992. – p. 67-70.
• *A Bolyai családfa* / Oláh-Gál Róbert = = Természet Világa, 1993. jan.
• *Kegyelet – szemfedőt /* Járay Fekete Katalin = = Népújság Évkönyv, 1994.
• *A két Bolyai és a kollégium /* Weszely Tibor = = *Erős várunk* : Kollégiumi emlékkönyv . – 2., bőv1tett kiadás. – Mv. : Custos Kiadó, 1995. – p. 64-68.
• *Bolyai János kézirati hagyatékának legújabb titkai /* Kiss Elemér = = Népújság Évkönyv, 1996, p. 124-126.
• *A Bolyai utódokról* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 1996. jún. 6.
• *Istoria Academiei Române în date (1866-1996)*. – 1997. – p. 335, 410.
• *„Az igazságot ...határtalanul szeretem“ :* Annotált ajánló bibliográfia Bolyai Jánosról. – Budapest: Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola, 1998. – 95 p.
• *175 éves Bolyai János temesvári levele /* Kiss Elemér. = = Népújság, 1998. nov. 3., p. 5.
• *Bolyai Farkas és Bolyai János matematikai tárgyú levelei* / Kiss Elemér = = Korunk, 1998, 9.sz., p. 104-111.
• *János Bolyai* : Der Mozart der Mathematik : Leben und Werk / Annemarie Maeger. – Hamburg, 1999. – 192 p.
• *Matematikai kincsek Bolyai János kéziratos hagyatékából* / Kiss Elemér. – Budapest: Akadémiai Kiadó; Typotex Kft., 1999. – 214 p.
• *Mathematical gems from the Bolyai chests*: János Bolyai\` s discoverie in Number Theory and Algebra as recently deciphered from his manuscripts / by Elemér Kiss. – Budapest: Akadémiai Kiadó; Typotex Kft., 1999. – 200 p.

- *„Kebel x" – A Bolyaiak szelleme kísért* / Oláh-Gál Róbert = = Hargita Népe, 1999. jan. 6.
- *Bolyai :* Biográfia – Bibliotéka – Bibliográfia / Szerkeszti Nagy Ferenc. – Budapest: Better, Püski, 2000. – 408 p.
- *A matézis fáklyája* : Történelmi játék 7 képben a Bolyaiakról = = *Történelmi színjátékok, históriák /* Buksa Éva-Mária. – Székelyudvarhely: Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, 2000. – p. 6-47.
- *Lyukas óra, Szász Károly és Bolyai János* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2000. nov. 2; 2000. nov. 3.
- *Új magyar életrajzi lexikon.*. – Budapest, 2001- . – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
- *Lucrările sesiunii de comunicări ştiinţifice ale Universităţii „Petru Maior"* (2001; TgM).
- *Bolyai János háza* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2001. febr. 8.
- *Bolyai János, avagy Orbán Rozália háza* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2001. márc. 23.
- *Bolyai Jánosék szomszédjai* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2001. jún. 7., p. 5.
- *Bolyai János gyermekei* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2001. júl. 18., p. 5.
- *Hol halt meg Bolyai János?* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 172 .sz., 2001. júl. 26., p. 6.
- *A Bolyai testvérek /* Oláh-Gál Róbert = = Népújság 2001. nov. 1., p. 5.
- *Dicţionar de inventatori şi invenţii* : Larousse. – 2001. – p. 184.
- *Bolyai János ismeretlen arca /* Kiss Elemér, Oláh-Gál Róbert = = Természet Világa, 2001 okt.
- *Bolyai-Emlékkönyv/* Szerkesztette: Puskás Ferenc, Tibád Zoltán. – Kolozsvár: Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság,, 2002.
- *200 éve született Bolyai János = 200 de ani de la naşterea lui János Bolyai =200 Years Since thr Birth of János Bolyai* : Emlékkötet. – Kolozsvár-Cluj: Babeş-Bolyai Tudományegyetem Matematika és Informatika Kar, 2002. – 187 p.
- *Bolyai* : Versantológia. – Kolozsvár: Polis Kiadó, 2002. – 60 p.
- *Bolyai János a bécsi Hadmérnöki Akadémián* / Ács Tibor. – Budapest: Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Egyetemi Kiadó, 2002. – 308 p.
- *Bolyai János :* Az első 200 év / Weszely Tibor. – Budapest: Vince Kiadó, 2002. – 232 p.
- *Bolyai János vallomásai* / Benkő Samu. – 4., bővített kiad. – Budapest: Mundus Magyar Egyetemi Kiadó; Kolozsvár : Kriterion, 2002. – 280 p.
- *Az emlékezés éve.* – Bécs: „Europa" – Club, 2002. – 176, 27 p.
- *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas.* – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2002.
- *Gondolatok Bolyai Jánostól és Bolyai Jánosról* / Oláh-Gál Róbert. – Csíkszereda : Magister Kiadó; Apáczay Csere János Pedagógusok Háza, 2002. – 136 p.
- *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.
- *Nemeuklideszi geometriák elemei* : A Bolyai-Lobacsevszkij-féle geometria és a Riemann- féle (egyszeres és kétszeres) elliptikus geometria vázlatos ismertetése. – 2., kiad. - Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002. – 320 p.
- *A tudomány évezredében*: Az MTA Magyar Tudomány Külföldön, Elnöki Bizottsága csíkszeredai kihelyezett ülése. (2002; Csíkszereda)
- *Judeţul Mureş în cărţi = Maros Megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.
- *200 éve született Bolyai János* / Oláh-Gál Róbert = = Hargita Kalendárium, 2002.
- *Péterffy doktor és Bolyai János* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2002. jan., 24., p. 5.
- *Apa-fiú kapcsolat a Bolyaiaknál* / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2002. febr. 27, p. 5.
- *Bolyai János és az 1848-as forradalom /* Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2002. márc. 15., p. 4.; 2002. márc. 19., p. 5.; 2002. márc. 20., p. 5.
- *Elméleti és gyakorlati forradalom :* A Bolyai János az 1848-as forradalom cikk margójára / Bolyai Gáspár = = Népújság 2002. márc. 26., p. 6.
- *A Bolyaiak tárgyi emlékei /* Vakarcs Szilárd = = Népújság, 91.sz., 2002. ápr. 20., p. 6.
- *Bolyai János ismeretlen munkája* / Oláh-Gál Róbert = = Természet Világa, 5.sz., 2002. máj.; A Hét, 28.sz., 2002. júl. 25, p. 2.
- *„Vitézlő" Bolyai János /* Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2002.aug. 13, p. 8.
- *Gondolatok a Bolyai-emlékév ürügyén /* Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 2002. szept. 25, p. 5.
- *Arany János, Toldi és a Bolyaiak* / Oláh-Gál Róbert = = Székelyföld 6, 10. sz., 2002 okt., p. 71-79.
- *Csillag a magyar tudomány egén* / Benkő Samu = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 10-15.
- *A szellemi tőke újratermelése /* Vizi E. Szilveszter = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 16-17.
- *A temesvári és a nemzetközi Bolyai-kultusz genezistörténetéből* / Toró Tibor = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 18-27.
- *Bolyai János győzelme* / Kolumbán József = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 28-36.
- *A kétszázadik Bolyai-év* / Kása Zoltán = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 37-38.
- *Nem lehet abbahagyni a Bolyai-kutatást* : Beszélgetés Kiss Elemérrel / Bodolai Gyöngyi = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 39-45.
- *A Tér* : Drámai monológ két részben Bolyai János hitéről, küzdelméről és szerelmeiről / Kocsis István = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 55-77.
- *„Bólya" az idők tengerén* / Bodolai Gyöngyi = = Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 110-112.
- *Az első „pénz-ápoló" intézet Erdélyben és az első marosvásárhelyi ügynök* : (Bolyai János egy eredeti kézirata) / Oláh-Gál Róbert = = Népújság, 258.sz., 2002. nov. 5., p. 5.
- *Új világot alkotott, kora mégsem ismerte fel a nagyságát*: Kétszáz éve született Bolyai János, az abszolút geometria

felfedezője / Ágoston Hugó = = Krónika 2002. dec. 14-15., p. 14.
- *Szegény, szegény lángeszű Bolyai János* / Ágoston Hugó = = A Hét, 47. sz, 2002. dec. 19., p. 9-10.
- *Képzőművészek a Bolyaiakról /* Nagy Miklós Kund = = Népújság, 298.sz., 2002. dec. 21., p. 4.
- *Közösek a Bolyaiak iránti tiszteletben és rajongásban :* A legutóbbi évtizedek kutatásai árnyaltabb Bolyai-képet erdményeztek / Ágoston Hugó. = = Krónika 2002. dec. 21-22, p. 14.
- *Bolyai János marosvásárhelyi kéziratai. 1. Fogalmazványok a Tanhoz, illetőleg az Üdvtanhoz /* Ambrus Hedvig Mária, Deé Nagy Anikó, Vakarcs Szilárd közreműködésével szerkesztette és bevezetéssel ellátta Benkő Samu. – Kolozsvár : Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása, 2003. – 307 p.
- *Bolyai János temesvári „új, más világa"* : (1823. nov. 3.) emlékére. – Csíkszereda: Pedagógusok Háza Magiszter Kiadója, 2003.
- *Fiú és apa = Son and Father* : Bolyai János és Bolyai Farkas életéből fába metszette = From the lives of János Bolyai and Farkas Bolyai Woodcuts by Piroska M. Makkai; A kisérőszöveget írta = Written by Weszely Tibor. – Budapest: Válasz Könyvkiadó, 2003. – 103 p.
- *Nemzetközi magyar matematikai versenyek,* 1992-2003. – Debrecen: Stúdium Kiadó, 2003.
- *A tér úttörője* : Bolyai János emlékév (Marosvásárhely, 2002). – Mv.: Mentor, 2003. – 215, 20 p.
- *Bolyai János a családapa* / Oláh-Gál Róbert = = Természet Világa, Bolyai különszám, 2003.
- *Bolyai-évzáró /* Bolyai Gáspár = = Népújság 2003. jan. 8., p. 4.
- *A pszeudoszféra emlékmű* / Oláh-Gál Róbert = = Múzsa, 2003. febr. 1.
- *A Tér* : Drámai monológ két részben Bolyai János hitéről, küzdelméről és szerelmeiről / Kocsis István = = Új Horizont, 1.sz., 2003., p. 29-70.
- *Bolyai János egy kamatszámítási feladata /* Oláh-Gál Róbert = = Matlap 3.sz., 2003. – p. 85-87.
- *Gondolatok a Bolyai János születése utáni 201. évben* / Gál István = = A Hét, 23.sz., 2003. jún. 19., p. 9-10.
- *Bólya és a Bolyaiak* / Oláh-Gál Róbert = = Szabadság, 2003. júl. 4.
- *Emléket állítottak a tudósnak* : Szoboravatás Bólyán [Ion Cândea képzőművész Bolyai János szobra] / Vajda = = Népújság 2003. aug. 19.
- *Nem Bolyait ábrázolja a szobor?*: Eltérően vélekednek a bólyai alkotásról / Szucher Ervin = = Krónika 2003. aug. 29.
- *Bolyai János kolozsvári nagyszüleinek testamentuma /* Oláh-Gál Róbert = = Szabadság 2003. szept. 6., p. 9.
- *Bolyai* – emlékkönyv: Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest: Vince Kiadó, 2004.- 388 p.
- *Bolyai János új arca – a hadi mérnök /* Írta Ács Tibor. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2004. – 633 p.
- *János Bolyai, Non-Euclidean Geometry, and the Nature of Space* / Jeremy J. Gray. – Camridge, Massachusetts: Burndy Library, 2004. – 186, 58 p.
- *Bolyai János, a hadmérnök* / Oláh-Gál Róbert = = Hargita Népe, 2004. márc. 18.
- *Bolyai János kézirata a Sturm-tételről* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27 sz., 2004.
- *Bolyai János kézirata a Sturm-tételről* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27 sz., 2004.
- *Séta a marosvásárhelyi Református temetőben* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27 sz., 2004.
- *Bolyai János kézirata a Sturm-tételről* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27 sz., 2004.
- *Bolya,az idők sodrában* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27. sz., 2004.
- *Apa és fia küzdelmei a kórokkal* : [*Bolyai Farkas gyógyászati munkássága* / Oláh Anna; *Bolyai János betegségei* / Vofkori József] / Oláh Anna, Vofkori József. – Mv. : Mentor, 2004. (sub tipar).

(F. M.)

BORBÁTH Andor, prof. univ., medic; n. 6 iun. 1912, Cluj – m. 21 apr. 2000, Budapesta. A obținut diploma de medic la Cluj și tot acolo și-a început activitatea la maternitate. S-a mutat la TgM, cadru didactic la IMF (1945-); conferențiar (1965); prof. univ.; șef catedră (1970), dr. (1973), prof. consultant la pens. (1977). A fost șeful Clinicii de Ginecologie și Obstetrică (1963-65, 1969-76).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Az öregség és kezelése. A megfiatalítás problémája* / Parhon I. Constantin; Ford. Borbáth Andor. – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 217 p.
- *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p.- 2. füzet.- 1954. - 215 p.
- *Szülészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. - 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet.- 232 p.
- *Ginecologia.* – București : Editura Medicală, 1959. – 927 p.
- *Szülészeti jegyzet.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.
- *Nőgyógyászat.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2. rész. – 210 p.
- *Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. P. Sîrbu. – 1983. – Vol. 7. : *Ginecologie*. – 720 p.

Referințe:
- *Korunk*. 5. sz., 1968.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.)

BORBÉLY Attila, maestru al sportului, conf. univ.; n. 7 mai 1933, Târnăveni – m. 26 ian. 1997, TgM. Studii : elementare şi medii la Liceul Bolyai Farkas (1940-52); absolvent al ICF Bucureşti (1956). A fost component al echipei de baschet Dinamo, repartizat la TgM, apoi la CSU TgM. Obţine rezultate meritorii şi în polo, fotbal, tir, şah. A devenit asist. univ. (1962-74); lector univ. (1974-92); conf. univ. (1992-95); şeful disciplinei (1976-95) la Catedra de Educaţie Fizică IMF TgM. A organizat la TgM o serie de manifestări sportive cu caracter naţional şi 63 întâlniri internaţionale, obţinând rezultate de prestigiu. A fost prezent în activitatea spotivă pe plan judeţean, fiind membru al CJEFS, antrenor al echipelor CSU Medicina şi Comerţul; membru în Comisia jud. de arbitru de baschet.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.

Referinţe:

• *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.
• *Cuvântul Liber*, nr. 17, 28 ian. 1997.

(A.T.)

BORDA, Angela, medic, prof. univ.; n. 16 noi. 1954, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1965-73); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1973-75). Dr. în medicină cu teza: *Valoarea imunohistochimiei şi a citometriei în flux în aprecierea malignităţii carcinoamelor cu celule tranziţionale ale vezicii urinar.* Activitate profesională: stagiar la Spitalul Orăşenesc Târnăveni (1979-83); medic medicină generală adulţi, Spitalul Mun. Sighişoara; Dispensarul Medical Daneş; Spitalul Clinic TgM; Dispensarul Sânpaul şi Sântana de Mureş (1983-88); medic stagiar, Spitalul Clinic Jud., Laboratorul de Anatomie patologică TgM (1988-91); asist. univ. (1991-97); şef de lucrări (1997-00); conf. univ. (2000-03); prof. univ. (2003-), la disciplina Histologie din cadrul UMF TgM. Preocupată de cercetarea ştiinţifică a factorilor implicaţi în invazia tumorală, a factorilor prognostici predictivi ai evoluţiei în tumorile maligne, precum şi de patologia endocrină; autor şi coautor a 50 de lucrări publicate în reviste de specialitate: *Revue Roumaine de Medicine Interne* (1978); *Medicina Internă* (1980); *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1993, 1996, 1998-00); *European Urology Update Series* (1996); *Archives D' Anatomie et de Cytologie Patologique* (1996, 1998); *Revue Française des Laboratoires* (1997); *Jurnalul Român de Patologie* (1998-02); *Sibiul Medical* (1998); *Histopathology* (2002); *Noutatea medicală* (2002, 2004); *Médicin Nucléaire* (2003); *Annales de Pathologie* (2004). Specializări: Austria (1990, 1992); Franţa (1993-98). Distincţii obţinute: „Médicine stagiaire étranger”; „Assistent universitaire étranger”, Lyon (1995). Membră în Soc. Română de Citologie (1992); Diviziunea Română a Academiei Internaţionale de Citologie (1993); Soc. Naţională de Anatomie Patologică din România (1992); Soc. Naţională de Biologie Celulară (1992); Soc. Franceză de Citometrie în Flux, Franţa (1993); Academia Internaţională de Patologie (1997); Soc. Naţională de Hematologie (1999); Soc. Internationale Francophone d' Education Médicale (2003). Hobby-uri: muzica clasică.

Lucrări publicate:

• *Curs de histologie* (pentru stomatologie). – TgM : Litografia UMF, 2000. – 277 p.
• *Îndrumător de lucrări practice*. – TgM : Litografia UMF, 2002. – Vol. 1. – 84 p.
• *Curs de histologie* (pentru medicină). – TgM : Litografia UMF, 2003. – 246 p.
• *Îndrumător de lucrări practice*. – TgM : Litografia UMF, 2003. – Vol. 2. – 103 p.

- în colaborare:

• *Mieux connaître le cancer de la prostate*. – France : Ed. Connaught, 1995. – 195 p.

• *Tumeurs superficielles de la vessie et BCG – therapie*. – France : Ed. Connaught, 1998.

Referințe:

• *Who' s who medical*. – 2004.

(A. T.)

BOROSNYAI Lukács János, medic, prof., naturalist, n. 1767, TgM – m. 15. oct. 1848, TgM. Studii: Col. Ref. din TgM (1786), univ. din Geneva, Berna (1792) şi Göttingen (1793). A fost prof. de ştiințe naturale, geografie, istorie, de limba franceză / germană la Col. Ref. din TgM (9 sept. 1797-44). A elaborat lucrări de ştiințe naturale, botanică şi geografie. A publicat cronica oraşului TgM.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inauguralis medica de febri puerperali*. – Vindobonae : ex typographia viduae Stöckholzer de Hirschfeld, 1828. – 44 p.

• *Rövid természeti história, melyet a tanuló gyermekek számára készített és elméjekhez alkalmaztatva rövid kérdésekben és versekbeli feleletekben foglalva kiadott*. – 3 rész. – Mv, 1836-1839. – 1. szakasz: *a szopó ál*latokról – 1836. – 50 p.; 2. szakasz: *a madarakról*. – 1837. – 56 p.; 3. szakasz: *a kétéltűekről*. – 1837. – 15 p.; 4. szakasz : *a halakról*. – 1839. – 24 p.; 5. szakasz : *a bogarakról*. – 1839. – 56 p.; 6. szakasz : *a nyüvekről*. – 1839. – 15 p.

• *Régi és új Vásárhely*, vagyis Maros-Vásárhely leirása versekben hozzátett világosító és magyarázó jegyzetekkel. – 2 füz. - Mv., 1836-1837. – 1. köt. – 1836. – 40 p.; 2. köt. – 1837. – 64 p.

• *Májusi bokréta*, *vagyis fűvésztudomány*. – Mv., 1837 – 157 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.

• *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyűjteménye / Gyűjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest,1900.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. -3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. - Mv., 1998.

(F. M.)

BOTA, Virgil, chimist, prof. univ.; n. 1 mai 1929. Dr. în chimie cu teza: *Studiul asupra orto-, meta- şi para-amimobenzhidrazidelor în comparație cu orto-, meta- şi para-animobenzsulfanamidelor* (1966). Prof. univ., IMF TgM (1970-89); coordonează activitatea disciplinei Chimie Sanitară (1970-79) şi Biochimie farmaceutică; studiază prezența noxelor în apele reziduale cu elaborarea unei metode spectrofotometrice de dozare a pentaclorfenolatului de sodiu utilizat la dezinfecția apelor circulante industriale şi la stabilirea gradului de poluare a apelor de suprafață.

Lucrări publicate:

• *Curs de chimie sanitară*. – TgM : IMF, 1980. – 434 p : fig.

- în colaborare:

• *Lucrări practice de chimie medico-sanitară* / Mathé J., V. Bota. – TgM : IMF, 1974.

• *Egészségügyi kémia* / Mathé János, V. Bota. – Mv. : OGYI, 1983. – 413 p.

• *Lucrări practice de chimie sanitară* / Mathé J., V. Bota. – TgM : IMF, 1992.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest, Mv., 1994.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998 – 1999.

(A. T.)

BOTH Sámuel, prof. de geografie şi matematică**,** dir. şcolii ev. de fete din Sighişoara.

Lucrări publicate:

• *Lehr-und Lesebuch für Gewebw-Lehrlingssch*. – Hermannstadt, 1896.

- *Wege zur Kunst*. – Hermannstadt, 1906.
- *Reiseerinnerungen aus d. Hohen Tatra*. – Schässburg, 1907.
- *D. Einfache od. Gwerbl. Buchfürhrung*. – 2. kiad. – Schässburg, 1909.
- *Naturkundliches Beobachtungsheft*. – Schässburg, 1909.
- *D. bürgerl. Rechnungsarten*. – Schässburg, 1911-12.
- *D. Rechnen m. gemeinen Brüchen* : Aufgabeheft f. d. 1. Bürgerschulkl. – Schässburg, 1913.
- *D. Rechnen m. gemeinen Brüchen* : Aufgabeheft f. d. 2. Bürgerschulkl. – Schässburg, 1914.
- *Bilder aus d. dtschn. Literaturgesch*. – 2.aufgabe. – Schässbur, 1915.
- *D. Rechnen m. gemeinen Brüchen*. – 2.Aufg. - Schässbur, 1916.
- *D. Rechnen m. Dezimalzahlen u. Gem. Brüchen*. – 2.Aufg. – Schässbur, 1918.

- în colaborare:

- *Lehr- und Lesebuch für Gewebw-Lehrlingssch*. – 2. Aufg. – Hermannstadt, 1902.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.

(F. M.)

BOTZAN, Gheorghe Marcu, ing. agronom, cercetător ştiinţific; n. 30 mart. 1913, Craiova. Absolvent al Academiei de Înalte Studii Agronomice Bucureşti (1936). Dr. în agronomie cu o prezentare a teoriei bilanţului apei solubile irigate şi a modelelor în care se pot încadra tipurile de bilanţ. Membru corespondent în Academia Română (1991); membru titular (1993). Activitate în producţie şi cercetare: asist. la o secţie de fitotehnie, executând lucrări de chimie analitică, de sol şi vegetală (1936-37); prof. la Şcoala Medie de Agricultură Armăşeşti (IL) a CAM; şef de atelier în cadrul soc. de construcţii „Omnia", urmând în paralel doi ani la Fac. de Construcţii a Politehnicii din Bucureşti (1938-40); asist. la Secţia de Geniu Rural din cadrul ICAR, amenajând primele două câmpuri experimentale irigate din ţară, pentru studiul regimului de irigaţie a culturilor de câmp şi furajere la staţiunile Mărculeşti şi Studina; asist. univ. şi şef de lucrări la Staţiunea Sângeorgiu de Mureş (1947-49), unde a realizat o reţea de 8 câmpuri experimentale irigate zonale, elaborând o metodologie de cercetare originală privind tehnica de irigaţie; în cadrul Colectivului Agronomic al Academiei a organizat studiul privind irigarea Bărăganului; în 1966 organizează Institutul de Cercetări pentru Îmbunătăţiri Funciare şi Pedologice; a fundamentat şcoala românească de cercetare ştiinţifică şi de concepţie în domeniul îmbunătăţirilor funciare şi pedologice; a condus acest Institut până în 1969; a deţinut funcţia de dir. adj. ştiinţific la Institutul de Studii şi Cercetări pentru Îmbunătăţiri Funciare şi Gospodărirea Apelor, iar între 1971-73 la Institutul de Cercetări pentru Îmbunătăţiri Funciare; a publicat 122 de lucrări ştiinţifice cu contribuţii la modernizarea şi folosirea raţională a amenajărilor pentru irigaţii, întocmirea de modele în domeniul consumului de apă al culturilor irigate. Premiat de Academia Română cu premiul „Gh. Doja" şi premiul „Ion Ionescu de la Brad". Membru în Soc. Internaţională de Ştiinţa Solului; Soc. Internaţională de Biometrie; Comitetul Naţional Român pentru Irigaţii şi Drenaje; Soc. Română de Ştiinţa Solului; Academia de Ştiinţe Agricole şi Silvice; Comisia de Hidrologie a Academiei; Soc. de Istorie Agrară „Terra Nostra"; Soc. Culturală „Getica."

Lucrări publicate:

- *Culturi irigate*. – Bucureşti : Editura Agrosilvică, 1959. – 275 p.
- *Culturi irigate* / Ediţia a 2-a. – Bucureşti : Editura Agrosilvică, 1962.
- *Culturi irigate. Bazele teoretice şi tehnica irigării culturilor* / Ediţia a 3-a. – Bucureşti : Editura Agrosilvică, 1966. – 328 p.
- *Bilanţul apei în solurile irigate*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1972. – 208 p.
- *Apele în viaţa poporului român*. – Bucureşti : Ceres, 1984. – 411 p.
- *Începuturile hidrotehnicii pe teritoriul României*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1989. – 340 p.

• *Drumuri de apă. Scurt istoric*. – Bucureşti : Editura Sport-Turism, 1990. – 136 p. .

- în colaborare:

• *Probleme de irigații şi desecări ale Câmpiei Bărăganului*. – 1959.

• *Măsuri pentru evitarea sărăturilor şi înmlăştinării terenurilor agricole* / R. Mîndru, N. Petrescu, M. Botzan. – Bucureşti : Editura Agrosilvică, 1964. – 107 p.

• *Mezőgazdaságy teriileteiuk szikesedésenek és elmacs a rasodásánok megakadályozása* / R. Mîndru, N. Petrescu, M. Botzan. – Bukarest : Mezögazdasági és Erdészeti Könyvkiadó, 1965. – 1078 p.

• *Dicționar de îmbunătățiri funciare*. – Vol. 1. – A-M. – 1987.

• *Dicționar de îmbunătățiri funciare*. – Vol. 2. – N-Z. – 1987.

Referințe:

• *Dicționar cronologic al ştiinței şi tehnicii universale*. – 1979.

• *Dicționarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 57.

• *Membrii Academiei Române 1866 – 1999* : Dicționar / Dorina N. Rusu. – 1999.

(A. T.)

BOȚAN, Paul Antoniu Adrian, medic primar, chirurgie plastică; n. 30 aug. 1953, Bucureşti. Studii: Şc. Gen. nr. 46 Bucureşti (1960-68); Lic. „M. Viteazul" Bucureşti (1968-72); Fac. de Medicină Gen. Bucureşti (1972-78); studii postuniv. de chirurgie plastică Bucureşti (1982-85); drd. (2001-). Activitate profesională: medic primar chirurgie plastică şi reparatorie; şeful secției de Chirurgie Plastică şi Reparatorie, Spitalul Clinic TgM, secție pe care a fondat-o (1985); primul chirurg plastician din TgM. Participă la peste 24 de congrese, conferințe şi simpozioane în țară şi străinătate cu lucrări din domeniile: chirurgia mâinii, arsuri, chirurgie cosmetică, microchirurgie reconstructivă. A publicat articole în reviste de specialitate: *Buletinul Soc. Române de Medicină Estetică* (2001); *International Journal of Cosmetic Surgery and Aesthetic Dermatology* (2000,2001); *Pagini Medicale Bârlădene* (2000-2002). Membru al Soc. Române de Chirurgie Plastică (1987-); Academia Europeană de Chirurgie Cosmetică (1997-); membru fondator al Soc. de Chirurgia Mâinii; Soc. Europeană de Chirurgia Mâinii (1998-); Soc. Asiatică de Chirurgie Plastică (1999-). Hobby-uri: pescuit, vânătoare, călătorii, înot.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Principiul urgenței amânate active în tratamentul chirurgical al traumatismelor mâinii*. – 2000.

• *Considerații practice privind utilizarea bureților poliuretanici în chirurgia plastică*. – 2000.

Referințe:

• Baza de date BJM.

(A. T.)

BOȚIANU, Alexandru - Mihail, medic, prof. univ.; n. 10 iun. 1949, Sighişoara. Studii: şcoala elementară şi gimnaziul la Abrud (1956-63); Lic. „Horea, Cloşca şi Crişan" Alba Iulia (1963-64); Lic. „Gh. Barițiu", Cluj-Napoca (-1967); UMF „Iuliu Hațieganu" Cluj-Napoca, Fac. de Medicină Generală (-1973). Dr. în ştiințe medicale cu teza: „*Contribuții la tratamentul medico-chirurgical al supurațiilor toracice*" (1994). Activitate profesională: medic medicină generală, Dispensarul „Oglinzi", Răuceşti, Neamț (1973-74); Dispensarul „Relan" CFS Săvineşti (NT) (1977-81); medic secundar de specialitate chirurgie generală; asist. univ. stagiar (1977-81); medic principal specialist chirurgie generală (1980-81); asist. univ. titular (1981-91); medic primar de specialitate chirurgie toraco-pulmonară (1984); şef de lucrări (1991-96); medic primar chirurgie generală (1991); locțiitor şef secție (1994-2001); medic primar chirurgie toraco-pulmonară (1995); conf. univ. (1996-99); prof. univ. (1999-); conducător de doctorat (2000-); şef al Clinicii de Chirurgie II, UMF TgM (2001-); expert evaluator CNCSIS; expert CNCSU; expert CNFIS; preş. comisiei teritoriale de specialitate chirurgie

toracică pentru trimitere la tratament în străinătate; dir. Editura Medicală Univ., UMF TgM (2000-); dir. Editura Fundaţiei Chirurgicale „Sf. Ioan" TgM; red. şef, *Revista de Medicină şi Farmacie – Orvosi és Gyógyszérészeti Szemle*, UMF TgM; dir. al programului TEMPUS al UMF TgM; dir. Centrul de Educaţie Medicală TgM; red. şef adj., *Jurnalul de Chirurgie Toracică*; reprezentantul UMF TgM în programul ERASMUS. Domenii de cercetare: chirurgie generală, chirurgie toracică, chirurgie de graniţă toraco-abdominală, radiologie, ftiziologie, pneumologie, chirurgie laparoscopică; contribuţii originale în domeniul supuraţiilor toracice, chirurgia diafragmului şi a glandei suprarenale; homeopatie; chirurgie oncologică. Este autorul a peste 164 de filme video de tehnologie chirurgicală; 11600 diapozitive color; peste 6000 de filme radiologice; 4 brevete de invenţii; peste 80 de lucrări ştiinţifice publicate în diferite volume şi reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Revista Chirurgia* (1978); *Revista Medicală* (1978, 1981, 1983-84, 1986-90); *Revista Oncologia* (1986); *Revista Chirurgia* (1990); *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1992, 1996); *Jurnalul de Chirurgie toracică* (1996-2000); *Timişoara Medicală* (1989-); *Revista de Medicină şi Farmacie-Orvosi és gyógyszérészeti Szemle* (1994; 1997-01); *Jurnalul de Chirurgie Toracică – Jounal of Thoracic Surgery* (2002). La 40 de ani de la premiera naţională, tot în TgM, realizează cu succes o operaţie de trahee, în condiţiile în care pe plan naţional se înregistrează doar 11 astfel de intervenţii. Specializări: Bucureşti (anual); Cluj-Napoca; Sibiu; Scoţia (1997); Germania (1995, 2004); Austria (2003); Spania (2004); Franţa (2004). Membru în Soc. Română de Chirurgie; Soc. Română de Gastroenterologie; Soc. Română de Chirurgie Hepato-Bilio-Pancreatică; Soc. Română de Chirurgie Laparoscopică şi Suturi Mecanice; AOŞR; Asoc. Chirurgilor din Moscova; membru fondator, Soc. Română de Chirurgie Toracică „Thorav"; Soc. Română de Chirurgie Oncologică; International Gastro-Surgical Club; American College of Chest Phisicians; Serviciul de Ajutor Maltez din România; membru fondator, Fundaţia Chirurgicală „Sf. Ioan" TgM; Comisia de Invenţii şi Inovaţii, UMF TgM (1990-); Cons. Ştiinţific al UMF TgM (1997-); vicepreş., Comisia Profesională de Chirurgie Toracică din MSF; preş., Comisia Naţională de Chirurgie Toraco-Pulmonară a Colegiului Medicilor din România (2000-); vicepreş., Comisia Naţională de Chirurgie Toraco-Pulmonară a CNAS din România (2000-); col. de redacţie al revistei *Chirurgia*. Distincţii: premiul III „A XIX-a Sesiune a Cercurilor Ştiinţifice Studenţeşti" (1973); Diploma jubiliară „Crucea Roşie Română" (1976); Ordinul Cavalerilor Legiunii Albe Chirurgie; Soc. Română de Chirurgie Constanţa. Distins cu „Diploma jubiliară a Crucii Roşii Române" (1976); „Ordinul Cavalerilor Legiunii Albe Chirurgie" (2000); „Diplomă de excelenţă" pentru activitatea depusă în domeniul Oncologiei (2002); „Diplomă de excelenţă" pentru contribuţia adusă la dezvoltarea chirurgie toracice din România (2004). Hobby-uri: artă, fotografie, vânătoare.

Lucrări publicate:

- *Chistul hidatic toracic*. – Cluj-Napoca : Tipografia UMF, 1995. – 154 p.
- *Curs de chirurgie toracică* : curs univ. şi postuniv. – Vol. 1. – TgM : UMF, 1996. – 329 p. : fig.
- *Urgenţe chirurgicale* : pentru studenţii anului V stomatologie. – TgM : UMF, 1998. – 170 p. multigr.
- *Elemente de chirurgie toraco-pulmonară* : curs facultativ anul V medicină generală. – TgM : UMF, 1999. – 288 p.

-în colaborare:

- *Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacţia Nicolae Angelescu. – Bucureşti : Editura Medicală, sa.
- *Cursul de Patologie Chirurgicală*. – 1978.

• *Cursul de propedeutică chirurgicală* / Conf. dr. C. Pană, A. Boțianu, M. Eşianu. – TgM : IMF, 1989.
• *Cursul de patologie chirurgicală* / Conf. dr. T. Georgescu, A. Boțianu. – TgM : IMF, 1990.
• *Radiologia chirurgicală a chistului hidatic toracic* / Alexandru-Mihail Boțianu, Petre Boțianu, Teofil Muntean. – TgM : Editura Fundației Chirurgicale „Sfântul Ioan" din TgM, 1999. – 185 p.
• *Sutura chirurgicală* / Alexandru-Mihail Boțianu, Petre Boțianu, Teofil Muntean. – Cluj-Napoca : Editura Medicală Univ. „Iuliu Hațieganu", 1999. – 324 p.
• *Chirurgie* / Sub redacția prof. dr. Anton Spânu. – Chişinău : Tipografia Centrală, 2000.
• *ARDS – Sindromul de detresă respiratorie* / Alexandru-Mihail Boțianu, Petre Boțianu. – TgM : Editura Fundației Chirurgicale „Sfântul Ioan", 2001. – 181 p.
• *Patologie chirurgicală pentru admitere în rezidențiat* / Sub redacția prof. dr. Nicolae Angelescu. – Ed. 1. – Bucureşti : Editura Celsius. – Vol. 1. – 1997; Vol. 2. – 2001.

• **Referințe:**
• *Who's Who în România*. – Bucureşti, 2002.
• *Curierul de Mureş*. – An 2, 24 iul. 1977, p. 4.

(A. T.)

BRASSAI Attila Miklós, medic, conf. univ.; n. 22 ian. 1962, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" şi „Unirea" TgM (1980); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1987). Cercetător la Oxford University Department of Pharmacology (1991-92); Hypertension Summer School, Paris (1992); dr. în ştiințe medicale, specialitate farmacologie (2000). A fost preparator la mai multe clinici din TgM şi Cluj-Napoca (1987-91); asist. univ., şef de lucrări, conf. univ. disciplina Farmacologie, UMF TgM (1993-). Cercetător la National Institut of Health Washington USA (2001). Domenii de cercetare: farmacologia neurovasculară, angiologie. A participat la congrese internaționale: Berlin, Köln, Florenza, München, Dubrovnik, Budapest, Portorose etc. A publicat cca. 50 lucrări ştiințifice în: *Neurochemistry International*; *Brain Research Bulletin*; *Brithish Journal of Clinical Pharmacology*; *Orvostudományi Értesítő*. Membru în EME; Worldwide Hungarian Medical Academy (Boston); Soc. de Farmacologie din România; Soc. de Algeziologie din România etc. Hobby-uri: chinologie, schi, concursuri de cultură generală (Vicecampion european Londra, BBC, 1992).

Lucrări publicate:
• *Studiul acțiunilor unor farmaconi vasoactivi asupra hemodinamicii periferice în condiții experimentale şi clinice* : Teză de doctorat. – TgM : UMF, 1999.

- în colaborare:
• *Curs de farmacologie*. – TgM, 1999.
• *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F.M.)

BRASSAI Zoltán Béla, medic, prof. univ; n. 27 mart. 1935, TgM. Studii: Lic. Teoretic „Bolyai Farkas", TgM (1941-52); IMF TgM (1952-58). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Terapia carbogazoasă naturală în arteriopatiile cronice obliterante periferice* (1979). Activitate profesională: dir. Spitalului Raional Fântânele (1959); medic specialist boli interne (1966), Spitalul Raional Reghin; asist. univ.; şef lucrări; conf. univ.; prof. univ. IMF TgM (1966-83); şeful Clinicii Medicale nr. 1; şef de catedră; prodecan al Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1995-00).

Activitate ştiinţifică în domeniul patologiei cardio-vasculare: etiopatologia bolii Buerger, investigaţiile invazive şi non invazive ale circulaţiei periferice, tratamentul hemorheologic în arteriopatii, mecanismul de acţiune a mofetelor şi băilor carbogazoase din Covasna asupra microcirculaţiei etc. A participat la peste 60 de congrese naţionale şi internaţionale. A publicat peste 260 articole în reviste de specialitate: *Studii şi cercetări de neurologie* (1961); *Revista medicală* (1963, 1968-70, 1972, 1976-79, 1982, 1985, 1997-00); *Viaţa medicală* (1965); *Studii şi cercetări de Balneologie şi Fizioterapie* (1967, 1969); *Revue Roumaine de Médicine Interne* (1969, 1986); *American Journal of Geriatrics Society* (1970); *Revista medico-chirurgicală* (1974); *Orvostudományi Értesitő* (1991, 1992, 1994-01); *Revista de medicină şi farmacie* (1992-01); *Romanian Journal of Angiology and Vascular Surgery* (1999-01); *Természet Világa* (2000). Membru al colegiului de redacţie al revistelor: *Journal of Angiology* (1999); *Acta Angiologica* (2000). Este decorat cu „Ordinul Naţional de Merit” în grad de Comandor al Guvernului României pentru Cercetare (2000). Membru în Soc. Medicală Maghiară (1992-); WHMA Boston (1992-); Asoc. Română de Angiologie şi Chirurgie Vasculară (1994-); Asoc. Franceză de Angiologie (1997-); Soc. Europeană de Angiologie, Roma (1997-), Man of Archievement (1997), Academia Maghiară de Ştiinţe (1998-); New York Academy of Sciences (2001-); membru fondator Muzeului Ardelean, EME, Secţia de Ştiinţe Medicale. Hobby-uri: turism, literatură beletristică, pictură.

Lucrări publicate:

• *A vérkeringési zavarok új kezelési lehetőségei* Akadémiai Mühely, Székfoglalók 1995-1998. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1999. – 117 p.

- în colaborare:

• *Adaptability of vascular Wall* / Brassai Z. şi alţii. – Berlin-Heidelberg-New York : Springer Verlag, 1980.

• *Elemente de Policlinică Medicală* : curs / C. Dudea, S. Cotoi, Brassai Z. – TgM : IMF, 1980.

• *Belgyógyászati tünettan :* 3 év. orvostanhallgatók számára / Olosz Egon, Ferencz László, Brassai Zoltán, Kovalszky Péter. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 1981. – 385 p.

• *Curs de medicină internă* : curs / Sub red. Horváth E. – TgM : IMF, 1981.

• *Semiologia medicală* : curs. – 1981.

• *Az alkoholizmus közös gondja* / Sub red. Levendel L.; Brassai Y., Brassai E. – Budapest : OAI Kiadó, 1994.

• *Genresich Antal emlékkönyv.* – Budapest, 1994.

• *Az Erdélyi Múzeum Egyesület bemutatkozás.* – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1995.

• *Belgyógyászati tünettan* : III. éves orvostanhallgatók számára. – TgM : OGYE, . – 1996. - 2. köt. – 374 p. ; 3. köt – 365 p.

• *Az urológia válogatott fejezetei* / Brassai Z., Feszt Gy. – Budapest : Tudomány kiadó, 1996.

• *1000 éves a magyar iskola* : „Az edélyi magyar felsőoktatás évszázadai“ : Emlékkönyv. – Budapest: Bolyai Egyetem Barátainak Egyesülete Bolyai Egyetemért Alapítvány, 1996. – 204 p.

• *Kardiológia és angiológia.* – Budapest: Springer, 1999. – 297 p.

• *Belgyógyászat. Kardiológia* / Szerkesztő dr. Brassai Zoltán. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.

• *Human farmakológia* / Editor Vizi E. Szilvester. – 2., átdolgozott kiad. - Budapest : Medicina Kiadó Rt., 2002.

• *Nephrologia*. – TgM, 2001.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

• *Orvostudományi Értesítő*. – 1996.

• *Man of achievement*. – Cambridge, 1997;

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Népújság,* 1998. júl. 7.

• *Greger Biograf.* – Budapest, 2000;

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000.

• *Cuvântul liber*, 28 sept. 2001.

• *Judeţul Mureş în cărţi = Maros Megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 1. köt. : A-H.

(A. T.; F.M.)

BRATU, Dan Constantin, medic, prof. univ.; n. 23 sept. 1939, Iaşi. Studii: Lic. „L. Rebreanu" Bistrița (1947-56); UMF TgM (1964-70). Dr. în medicină cu teza: *Pregătirea preoperatorie şi urmărirea postoperatorie a bolnavilor valvulari* (1981). Activitate profesională: medic, medicină gen., IBC Sovata (1972-73); asist. univ. stagiar, Clinica de Chirurgie Cardiovasculară (1973-78); asist. univ. titular (1978-986); asist. univ. Clinica Medicală II; şef lucrări (1990-91); conf. (1991-94); prof. univ. UMF TgM (1994-); şef secție (1990-); expert evaluator pentru proiectele finanțate de CNCSIS (1999-). A participat la numeroase conferințe, congrese, simpozioane în țară şi străinătate cu lucrări din domeniile: medicină internă şi cardiologie; a realizat 8 filme ştiințifice; a publicat articole în reviste de specialitate: *Medicina Internă* (1987); *Revista de Medicină şi Farmacie* (1992, 1995-98); *Revista de Cardiologie* (1994). A introdus în țară diagnosticul bidimensional (2D) în ecocardiografie (1980); primele examinări ecocardiografice în flux color din țară (1990); primele examinări transesofagiene în flux color din color (1990); diagnoza ultrasonică. Specializări: Austria, Germania, Japonia, Danemarca. Membru în Soc. Română de Cardiologie (1984-); Soc. Română de Medicină Internă; Comisia de Examinare şi Atestare pentru Obținerea Competenței în Ecocardiografie (1990-); vicepreş., Secția de Ecocardiografie a Soc. Naționale de Cardiologie (1990-); vicepreş., Soc. Română de Ateroscleroză şi Lipidologie (1997-). Hobby-uri: automobilism, schi, muzica simfonică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Archives de L'Union Medicale Balkanique*. – 1975.
- *Recent progress in mitral valve disease* / C. Duran, D. Bratu şi alții. – Londra : Butterwort, 1984. – 475 p.
- *Curs de Semiologie Medicală* / Olosz E., D. Bratu. – TgM : Litografia UMF, 1990. – vol. 1-2. – 370 p.

(A. T.)

BRESTOWSKI Ágost, farmacist, n. 14 nov. 1861, Iernut – m. 1912 ? Studii: gimnaziale şi universitare în Viena, obținând diploma de farmacist în 1887. A activat la Viena. A înființat revista *Pharm. Presse*, în 1891.

Lucrări publicate:

- *D. franz. Sprechende Pharmazeut*.
- *Flores sulfuris*.
- *Pharm. Reisebilder a. d. Orient*.
- *D. neueren und neuesten Arzneimittel*.
- *Handwörterbuch d. Pharmacie*.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942.

(F. M.)

BREZEANU, Ligia, ing.; şef lucrări UT TgM.

Lucrări publicate:

- *Rezistența materialelor* : îndrumar de laborator. – TgM : Univ. TgM, 1995.
- *Rezistența materialelor* : solicitări fundamentale. – TgM : UPM, 1998. – 243 p.
- *Bazele calculului cu elemente finite*. – TgM : UPM, 2000. – 110 p.

- în colaborare:

- *Rezistența materialelor* : culegere de probleme rezolvate / Ligia Brezeanu, Dana Paşcanu. – TgM : UT, 1993. – Vol. 1. – 1993. – 329 p. : fig., tab.
- *Rezistența materialelor* : îndrumar de laborator / Ligia Brezeanu, Dana Paşcanu. – TgM : Univ. TgM, 1995. – 76 p. : fig., tab, gr.

Referințe:

- *Baza de date BJM*
- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991. – p. 40-43.

(A. T.)

BUKARESTI (BOKOR) János, matematician, prof.; n. 1. febr. 1849, TgM - ? Studii: la Col. Ref. din TgM; IP din Budapesta şi cel economic din Debreţin, unde a fost asist. (1872). A fost numit prof. de matematică la institutul economic din Kosice. A redactat revista institutului *Értesítő* (1878) şi revista lunară din Kosice, *Gazdasági Közlöny* (1881-).

Lucrări publicate:

- *Számtan*. – Kassa, 1878.
- *Gazdasági számoló tanuló gyakorló gazdák számára*. – Kassa, 1879.
- *A kassai aratógéppróba*. – Kassa, 1884.
- *Számtan*. – 2. javított. kiad.- Kassa, 1885.
- *A parasztbirtok állapota Abauj-Tornamegyében*. – Budapest, 1885.
- *A kassai gazdasági eszköz és gépkisérleti állomás kisérletei*. – Kassa, 1887.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

(F. M.)

BUKARESTI László, chimist, biochimist, prof. univ.; n. 18 feb. 1927, TgM. Studii: Lic. Col. Ref., TgM (1937-45); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Chimie (1945-49). Dr. în chimie cu teza: *Cercetări privind rolul ficatului în biosinteza glicoproteinelor serice acidosolubile* (1972). Activitate profesională: asist. univ. (1949-53); şef lucrări (1953-77); conf. univ. (1977-90); prof. univ. pînă la pensionare (1990-97); prof. consultant (1997-99) la discilina Biochimie IMF, respectiv UMF TgM; şeful disciplinei (1983-97); cercetător principal cu o jumătate de normă la Baza de Cercetări Ştiinţifice TgM a Academiei (1955-59). Domenii de cercetare: studiul polarografic al proteinelor, al valorii diagnostice a metodei polarografice; localizarea biosintezei unor glicoproteine serice, precum şi rolul lor în unele faze ale hemostazei; punerea în evidenţă a grupărilor tiolice din histone; studiul rolului unor enzime şi altor componente salivare în apariţia cariei dentare şi a paradontitei marginale cronice; cercetarea gradului de poluare a Mureşului Superior. Participă la mai multe simpozioane, conferinţe, congrese de ex. Congresul Naţional de medicină (Bucureşti, 1957), Conferinţele interregionale de hepatită epidemică (Tuşnad, 1957; Sinaia, 1960), A 3-a Conferinţă republicană de chimie (Timişoara, 1966), Al 3-lea Congres naţional de chimie (1988, Bucureşti). Publică articole în reviste de specialitate: *Acta Hepato - Splenologica*; *Analitycal Biochemistry*; *Archiv für Kinderheilkunde*; *Biochimica Biophysica Acta*; *Experientia, Medicina internă*; *Naturwissenschaften*; *Orvosi Hetilap*; *Orvosi Szemle*; *Pediatria*; *Revista medicală*; *Revue Roumaine d'Embriologie* et *de Cytologie*; *Revue Roumaine de Médicine Interne*; *Stomatologia*; *Studii şi cercetări ştiinţifice*; *Zeitschrift für Alternsforschung*; *Zeitschrift für Ärztliche Vorbildung*; *Zeitschrift für innere Medizin und ihre Grenzgebiete*. Unele studii au fost recenzate sau citate în: *Chemical Abstr*., *Referatîvnâi Jurnal, Excerpta Medica, Studii şi cercetări de biochimie*; *Acta biol. med. germ*. (1960), *Deutsche Gesundheitswesen* (1964), *Biochem J*. (1965), *Biochim. Biophys. Acta* (1966); *Ann. Rev. Biochem*. (1969). „Evidenţiat în munca medico-sanitară" de către MS (1954). Membru în USSM (1951-89); Soc. Română de Biochimie (1990-); Muzeului Ardelean, EME, Secţia de Ştiinţe Medicale (1990-); membru în corporaţia doctorilor Academiei de Ştiinţe Maghiare (2003). Hobby-uri: pescuitul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szerves kémiai jegzzet*. – Mv: OGYI, 1952. – 191 p.
- *Biokémia gyakorlatok*. – Mv. : OGYI, 1952. – 76 p.
- *Biokémiai jegyzet*. – Mv.: OGYI, 1953-1956. – 1. köt. – 1953. – 187 p.; 2. köt. – 1956. – 273 p.
- *Szerves kémiai*. – Mv. : OGYI, 1954. – 229 p.
- *Általanos kémia*. – Mv : OGYI, 1955. – 276 p.

- *Kémiai gyakorlatok* / Bukaresti László, Kiss István. – Mv. : OGYI, 1960. – 120 p.
- *Caiet de lucrări practice de chimie biologică*. – TgM : IMF, 1968. – 367 p.
- *Curs de biochimie* / Kovács A., E. Goina, L. Bukaresti. – TgM : IMF, 1976.
- *Biokémiai jegyzet* / Kovács Endre, Bukaresti László, Goina Eugenia. – Mv. : OGYI, 1977. – 435 p.
- *Îndrumător de lucrări practice de biochimie*. – TgM: IMF, 1983. – 209 p.

Referințe:
- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș*, 1945-1967. – TgM, 1967.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest,[1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*. – 2000.

(A. T.)

BUNUȘ, Florin, ing.; n. 9 iun. 1928, Teaca. Studii: Absolvent al Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1947); devine ing. dr. în științe tehnice al IP București și Master of Science (în științe pure-radiochimie), titlu echivalent cu drd. obținut la Univ. Durham (Anglia). Are numeroase lucrări publicate în țară și străinătate. A participat la congrese științifice la Oxford și Viena, a făcut vizite cu caracter științific la Moscova, Budapesta, Paris, Bruxelles și Londra.

Lucrări publicate:
- *Izotopi radioactivi*. – București : Editura Tehnică, 1970. – 256 p.
- *Chimie nucleară*. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1976. – 440 p.
- *Actinidele și aplicațiile lor*. – București : Editura Științifică și Enciclopedică,1981.-400 p.

Referințe:
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – TgM, 1994.

(A. T.)

BÜRGER Dezső, chimist; n. 13 sept. 1891, TgM. – m. 1944, în deportare. Studii: de specialitate în Budapesta și Charlottenburg. A inființat la TgM un laborator de cercetare. Tot la TgM a inițiat o revistă științifică cu titlul *Tudomány és Haladás* (*Știință și progres*) (1925-26), a ținut prelegeri științifice la univ. libere sau la șezătorile Societății „Kemény Zsigmond.” A publicat peste 200 studii și articole în presa vremii. A folosit pseudonimul B. B. Desider.

Lucrări publicate:
- *Spectrum*. – Budapest: Unió, 1932. – 92 p.
- *A gyógyüzlet*. – Mv., 1940.

Referințe:
- *Publicațiile periodice mureșene = Maros megyei időszaki kiadványok bibliográfiája*, 1795-1972 / Dimitrie Poptămaș, Mózes Júlia. . – TgM, 2000.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – 1 köt. : A-F. – 1981.

(F. M.)

BURIAN, Petru Vasile, biolog; n. 2 mart. 1953, TgM. Studii: Univ. București, Fac. de Biologie (1980). Masterat în ecologie și protecția mediului, Univ. București (1981). Dr. în biologie, specialitatea ecologie și protecția mediului (1999). Biolog expert în nomenclatorul MM (1992). Domenii de cercetare: monitorizarea biologică și ecologică a calității mediului în ecosistemele acvatice din cadrul bazinului hidrografic Mureș. Membru SIL (1994).

Lucrări publicate:
- *Lacul de acumulare*. Analiza biologică. – TgM : UMF, 2002. – 254 p.

Referințe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

BURUIAN, Mircea Marian, medic, prof. univ. ; n. 1 feb. 1949, Crăiești. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1963-67); IMF TgM, Fac. de Medicină (1967-73). Dr. în științe medicale cu teza: *Studiul corelativ CT și angiografic al malformațiilor anevrismale arteriale supratentoriale* (1995). Activitate profesională: medic, medicină gen., com. Vânători-Neamț, jud. Neamț (1973-79); medic secundar radiolog (1979-82); medic specialist radiolog (1982-91); medic primar radiolog gr. I, Clinica Radiologică TgM (1991-); prof. univ., IMF TgM. Domenii de cercetare: radiologie; ecografie; ultrasonografie. Participă la numeroase conferințe și congrese naționale și internaționale; publică studii și lucrări științifice în numeroase

reviste de specialitate: *Revista medicală* (1983, 1986); *Radiologia* (1984-1985); *Revista de Medicină şi Farmacie* (1994, 1998-99); *Sibiul Medical* (1995, 1999-01); *Jurnalul de Chirurgie Toracică* (1999); *Acta Medica Transilvanica Sibiu* (2000). Specializări: România (1985, 1989, 1992); Anglia (1991). Membru în Soc. Română de Radiologie şi Imagistică Medicală; Soc. Europeană de Rezonanţă Magnetică în Medicină şi Biologie; Asoc. Europeană de Radiologie. Hobby-uri: automobilism, sport.

Lucrări publicate:

• *Radiologie stomatologică*. – TgM : Litografia UMF, 1996.

• *Radiologie stomatologică*. – Bucureşti : EDP, 1996.

• *Radiologie* – manual practic. – Bucureşti : EDP, 1998.

Referinţe:

• *Eminent People of Today*. – 2002.

• *Cuvântul liber*. – 26 iul. 2002.

(A. T.)

BUTILCĂ, Florin Marius, medic; n. 12 mart. 1966, Târgu-Secuiesc (CV)– m. 25 oct. 2002, Valea Prahovei, înmormântat la TgM. Studii: Şc. Gen. nr. 2, Sf. Gheorghe; Lic. Industrial nr. 2, Sf. Gheorghe (1980-84); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1984-91), absolvită ca şef de promoţie cu nota 10. Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Clinic Municipal TgM; preparator univ. (1992-96); asist. univ. (1996-2000); şef de lucrări (2000-02), Catedra de Anatomie şi Embriologie; medic secundar (1992); medic specialist (1996); medic primar în chirurgie generală (2002); dir. Dir. de Sănătate Publică Mureş (2000-02). A colaborat la principalele teme de cercetare ale catedrei, care s-au finalizat prin comunicări, peste 60 de lucrări ştiinţifice, din care 19 au fost publicate. Domenii de cercetarte: era în faza finală a elaborării tezei de doctorat., a cărei temă abordează vascularizaţia zonei de tranziţie duodeno-pancreatică în corelaţie cu patologia benignă pancreatică; cercetări în domeniul biologiei osoase, embriologiei şi malformaţiilor congenitale. Participă la peste 15 cursuri de pregătire postuniv. în ţară şi străinătate. Membru fondator în Asoc. Anatomiştilor din România (1994); membru în Soc. Română de Chirurgie (1996); Soc. Română de Chirurgie Toracică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Anatomia topografică şi descriptivă a trunchiului* : curs pentru învăţământul stomatologic. – 2002.

• *Anatomie* : generalităţi-membre / C. Enciulescu, Brânzaniuc Klara, Florin Butilcă. – TgM : UMF, 2002. Vol. 1. – 169 p.

Referinţe:

• *Cuvântul liber*. – 29 oct. 2002, p. 3 (Necrolog), foto.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok].

(A. T.)

BUTNARU, Alexandru Jianu, medic, prof. univ.; n. 18 sept. 1926, Iernut. Studii: IMF Cluj, Fac. de Pediatrie, cu diplomă de merit (1952). Dr. în medicină cu teza: *Contribuţii la studiul unor aspecte clinice şi patogenetice ale bolii Bouilland (reumatism cardio-articular)*. Activitate profesională: medic consultant, Spitalul Zalău (1952-54); medic pediatru, Spitalul de Copii, Cluj (1954-59); medic specialist pediatru (1959-70); medic primar pediatru (1970-); şeful Clinicii Pediatrie III, Cluj-Napoca (1971-91); în paralel a desfăşurat activitate didactică univ., din 1978 fiind prof. în cadrul IMF Cluj-Napoca; prorector al IMF Cluj-Napoca (1972-73). Domenii de cercetare: studii epidemiologice asupra reumatismului articular acut la copii; studii clinice şi endocrinologice (T_3, T_4) la copii; depistarea fenilcetonuriei la nou-născuţi; studii clinice, ediopatogenetice şi terapeutice asupra diferitelor forme de distrofie la sugari; tulburările hidroelectrolitice şi acido-bazice la copii; diabetul zaharat infantil; infecţiile urinare; hepatitele cronice; bolile genetice; patologia imunobiologică şi tumorile la vârsta copilăriei; urmările traumatismelor

obstreticale. A publicat peste 160 de articole și studii în reviste de specialitate din țară și străinătate; a participat la peste 130 de conferințe, congrese, simpozioane. Specializări în țară și schimb de experiență în Cehoslovacia (1966, 1968); RDG (1969). Distins cu „Ordinul Muncii" cls. a III-a (1972); medalia comemorativă „75 de ani de la înființarea Fac. de Medicină Cluj" (1984); titlul „Prof. univ. evidențiat" (1989). Secretar și membru în Biroul USSM, filiala Cluj-Napoca; CNOG (1968-72); Comisia pentru Ocrotirea Mamei și Copilului a MS (1987); preș. al Secției de Pediatrie Cluj (1988-91).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
- *Dialog despre sănătate*. – Vol. 1. București, 1981.
- *„Men of Achivement"*. Ed. a 8-a. Cambridge, 1984.
- *Totul despre sănătate* / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – Vol. 1. – 1988.

(A. T.)

BUȚIU, Ovidiu, medic, prof. univ; n. 19 mart. 1929, TgM Studii: Lic „Al. Papiu Ilarian" TgM (-1946); Fac. de Medicină TgM, Fac de Medicină Cluj (1947-53). Dr. în științe medicale cu teza: *Dermatita de bază* (1965). Activitate profesională: medic șef al orașului Timișoara (-1963); șeful Clinicii Dermatologie TgM (1974-). Participă la peste 70 de congrese, conferințe și simpozioane în țară și străinătate; susține peste 260 de comunicări științifice. Publică articole în reviste de specialitate: *Revista Dermato-Venerologia*. Specializat în dermatologie (Halle, 1982). „Evidențiat în munca medico-sanitară" (1974); titlul „Profesor de Onoare" al UMF TgM (2004). Membru în Soc. Română de Dermatologie (1954-); Union Medicale Balcanique (1972-); European Academy of Dermatology and Venerology (2000-). Hobby-uri: literatura.

Lucrări publicate:

- *Patologia feței în bolile gambiere*.
- *Dermatozele condiționate de insuficiența vaselor gambiere* – 1973.
- *Monografia dermatologică din istoria medicinii românești*. – București : Editura Academiei Române, 1989.
- *Istoria bisericii greco-catolice române*: *Unirea spirituală cu Roma*. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2003. – 160 p.
- *Istoria medicinei universale*. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2003. – 159 p.

- în colaborare:

- *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.
- *Curs de dermato-venerologie* / O. Buțiu, Nüszl L., D. Munteanu. – TgM : IMF, 1979. – 279 p.
- *Bőr- és nemigyogyászat* / O. Buțiu, Nüszl L., D. Munteanu. – Mv. : OGYI, 1980. – 342 p.
- *Insuficiența nervoasă periferică. Patogenie și tratament* / O. Buțiu, Ș. Tudor. – București : Editura Academiei RSR, 1988. – 239 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 3 feb. 1995.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Cuvântul liber*, 8 apr. 2000.
- *Cuvântul liber*, nr. 32 , 15 feb. 2002.

(A. T.)

BUZDUGAN, B. Gheorghe, ing., prof. univ., acad.; n. 11 dec. 1916, Sighișoara. Studii: UP București, secția Electromecanică (1940); dr. (1968); dr. doc. în științe (1969). Membru corespondent în Academia Română (1963); membru titular în Academia Română (1990). Activitate didactică univ. la IP București parcurgând toate gradele didactice, până la cel de prof.; șef de catedră (1943-87); prof. consultant ICF (1948-52) apoi la Școala de Subing. București (1941-49); activitate în producție ca ing. la Soc. Astra-Vagoane (1940-46); IMS (1948); activitate în cercetare, fiind colaborator științific la Institutul de Mecanică Aplicată al Academiei; activitate în administrația învățământului și științei, în conducerea IP București (1953-54), în MÎ (1963-69), la CNCS (1969-70). Autor și coautor a 104 volume de tratate, manuale, monografii, îndrumare, culegeri de probleme, dintre care peste 50 legate de rezistența materialelor, despre organe de mașini, calcul de rezistență la solicitări variabile,

vibraţii; a publicat numeroase studii şi articole în reviste din ţară şi străinătate, în volume ale unor reuniuni ştiinţifice interne şi internaţionale; a organizat în 1973-85 două simpozioane cu participare internaţională „Dynamics of Machine Foundations"; a efectuat în scop ştiinţific numeroase vizite la univ. din ţară şi străinătate; a condus doctorate; desfăşoară activităţi în comisii de specialitate – Comisia Superioară de Diplome; organizarea şi conducerea CCPÎTS în cadrul IP Bucureşti; preş. al Secţiei de Ştiinţe Tehnice a Academiei Române; vicepreş., Cons. Naţional de Atestare a Titlurilor, Diplomelor şi Certificatelor Univ.

Lucrări publicate:

- *Maşini pentru încercările mecanice ale materialelor*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1953. – 191 p.
- *Culegere de probleme din rezistenţa materialelor*. – Vol. 1. – Bucureşti, 1954.
- *Calculul de rezistenţă la solicitări variabile*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1955. – 376 p.
- *Gépelemek*. – Bukarest, 1956. – 535 p.
- *Culegere de probleme de mecanică teoretică*. – Bucureşti, 1958.
- *Culegere de probleme din rezistenţa materialelor*. – Bucureşti, 1958.
- *Rezistenţa materialelor* : curs aprobat de MÎC pentru uzul studenţilor institutelor tehnice superioare / Ed. a 2-a. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1958. – Vol. 1. – 432 p.; Vol. 2. – 503 p.
- *Rezistenţa materialelor* / Ed. a 2-a. – Vol. 2. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1960. – 452 p.
- *Calculul de rezistenţă în construcţia de maşini* / Volum îngrijit de Gh. Buzdugan. – Vol. 2. : *Teoria aplicată a elasticităţii. Calculul peste limita de elasticitate. Calculul la fluaj*. – Bucureşti, 1963.
- *Măsurarea vibraţiilor mecanice*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1964. – 256 p.
- *Rezistenţa materialelor*. – Bucureşti : EDP, 1964. – 599 p.
- *Manualul ing*. – Vol. 1. – *Matematică-Fizică*. – Bucureşti, 1965.
- *Dinamica fundaţiilor de maşini*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1968. – 368 p. : fig.
- *Şocuri şi vibraţii* / Vol. 1. – *Bazele teoretice. Măsurători*. – Coordonator Gh. Buzdugan. – Bucureşti, 1968.
- *Şocuri şi vibraţii* / Vol. 3. – Coordonator Gh. Buzdugan. – Bucureşti, 1969.
- *Rezistenţa materialelor* / Ed. a 9-a. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1970. – 712 p.
- *Rezistenţa materialelor* / Ed. a 10-a. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1974. – 732 p.
- *Izolarea antivibratorie a maşinilor*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1980. – 377 p.
- *Rezistenţa materialelor* / Ed. a 11-a. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1980. – 734 p.
- *Rezistenţa materialelor* / Ed. a 12-a. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1986. – 575 p.
- *Izolarea antivibratorie*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1993. – 492 p.
- *Probleme dinamice ale mecanicii solidelor deformabile prezente în şcoala românească*. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 1993. – 27 p.

- în colaborare:

- *Culegere de probleme din rezistenţa materialelor*. – 1955.
- *Organe de maşini. Îndrumător pentru proiectanţi*. – Vol. 1. – *Probleme de bază în legătură cu proiectarea şi construcţia organelor de maşini* / L. Săveanu, S. Lipschutz, Gh. Buzdugan. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1957. – 359 p.
- *Teoria vibraţiilor şi aplicaţiile ei în construcţia maşinilor* / L. Hamburger, Gh. Buzdugan. – Bucureşti, 1958.
- *Culegere de probleme din rezistenţa materialelor* / Gh. Buzdugan, C. Mitescu, R. Voinea. – Vol. 1. – Ed. a 4-a. – Bucureşti : EDP, 1962. – 424 p.
- *Lucrări de laborator de rezistenţa materialelor* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M. – Bucureşti : EDP, 1962. – 174 p.
- *Culegere de probleme din rezistenţa materialelor* / Gh. Buzdugan, C. Mitescu, A. Beleş. – Vol. 2. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : EDP, 1963. – 444 p.

• *Tensometria electrică rezistivă* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1966. – 324 p.
• *Rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M. – Ed. a 4-a. – Bucureşti : EDP, 1967. – 158 p.
• *Rezistența materialelor* : culegere de probleme / Gh. Buzdugan, A. Beleş, C. Mitescu. – Bucureşti : EDP, 1968. – 584 p.
• *Culegere de probleme din rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, A. Beleş, R. Voinea. – Ed. a 6-a. – Bucureşti : EDP, 1972. – 592 p.
• *Manualul ing. mecanic* : tehnologia construcțiilor de maşini / Coordonator Gh. Buzdugan. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1972. – 1072 p.
• *Culegere de probleme din rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, A. Beleş, C. Mitescu. – Ed. a 7-a. – Bucureşti : EDP, 1974. – 599 p.
• *Vibrațiile sistemelor mecanice* / Gh. Buzdugan, Lucia Fetcu, Mircea Radeş. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1975. – 572 p.
• *Calculul de rezistență a pieselor de maşini* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1979. – 352 p.
• *Culegere de probleme din rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M., A. Beleş. – Bucureşti : EDP, 1979. – 696 p.
• *Măsurarea vibrațiilor* / Gh. Buzdugan, Elena Mihăilescu, Mircea Rades. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1979. – 275 p.
• *Vibrații mecanice* : curs / Gh. Buzdugan, L. Fetcu, M. Radeş. – Bucureşti : EDP, 1979. – 360 p.
• *Vibrații mecanice* : curs / Ed. a 2-a. – Gh. Buzdugan, L. Fetcu, M. Radeş. – Bucureşti : EDP, 1982. – 336 p.
• *Vibration measurement* / Gh. Buzdugan, Elena Mihăilescu, Mircea Radeş. – Dordrecht, Boston, Lancaster, 1986. – XIV, 347 p.

Referințe:

• *Scurtă istorie a creației ştiințifice şi tehnice româneşti* / I. M. Ştefan, Edmond Nicolau. – 1981. – p. 75.
• *Istoria ştiinței şi tehnicii în România : date cronologice*. – 1985.
• *Literatorul,* 4, nr. 43, 1994, p. 14.
• *Dicționarul specialiştilor* : un „Who's Who” în ştiința şi tehnica românească. – Bucureşti. Vol. 1, 1996.
• *Istoria Academiei Române în date (1866-1996)* / Dorina N. Rusu. – 1997. – p. 468-470, 504, 518, 528, 538, 557.

(A.T.)

C

CALOI, Teréz, prof.; n. 4 feb. 1943, Armăşeni (HR). Studii: Şc. Gen. Armăşeni (1949-56); Lic. „Unirea" TgM (1956-60); I Ped. de 3 ani TgM (1960-63). Activitate profesională: prof. de fizică-chimie Şc. Gen. Glodeni (1963-74); titularizată în TgM la Şc. Gen. nr. 1 (1974-78), Şc. Gen. nr. 15. Hobby-uri: grădinărit şi excursii.

Lucrări publicate:

• *Fizika feladatgyűjtemény gimnáziumi osztályok részére*. – 1. köt. – Mv. : Mentor Kiadó, 1999. – 148 p.

• *Fizika feladatgyűjtemény*. – 1. köt. – Mv. : Lyra Kiadó, 2000. – 148 p.

• *Fizika feladatgyűjtemény gimnáziumi osztályok részére*. – 2. köt. – Mv. : Mentor Kiadó, 2002. – 146 p.

- în colaborare:

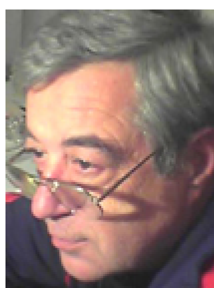
• *Fizika munkafüzet* : VIII osztály / Biró Ilona, Caloi Teréz, Szász Mária. – Kolozsvár : Stúdium Könyvkiadó, 2003. – 144 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CARAŞCA, Emilian, medic, prof. univ.; n. 17 mai 1948, Bucureşti. Studii: gimnaziul la Orăştie (HD) (1955-62); Lic. „A. Vlaicu" Orăştie (1962-66); IMF Timişoara, Fac. de

Medicină Generală (1972). Dr. în medicină cu teza: *Contribuţii privind calea esofagiană în diagnosticul şi tratamentul tulburărilor de ritm* (1993). Activitate profesională: medic Dispensar Medical Beriu (HD); Dispensar Medical Orăştie; medic secundar medicină internă (1977-80); medic specialist Bucureşti (1980); medic secundar de cardiologie, Clinica Cardiologică Cluj-Napoca (1981-82); medic specialist cardiologie (1982); medic primar medicină internă (1992); activitate didactică în cadrul UMF TgM, la Clinicile Medicale nr. 1 şi 3 TgM; asist. univ. stagiar (1977-81); asist. univ. (1981-90) în domeniul cardiologiei; şef de lucrări (1990-96); conf. univ. (1996); prof. univ. (1996-). Domenii de interes: cardiologie, aritmologia şi electrofiziologia; autor şi coautor a 60 de lucrări ştiinţifice; 96 de lucrări publicate în rezumate; 2 brevete de invenţie; membru în col. de redacţie al *Revistei de Farmacie şi Medicină din TgM* (2000-). Distincţie primită din partea Soc. Europene de Cardiologie pentru participarea la studiul Euro Heart Survey on Valvular Heart Disease. Membru în Soc. Română de Cardiologie (1985); Soc. Română de Medicină Internă (2003).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Medicină internă*. – Vol. 1. – *Reumatologie* : curs / Emilian Caraşca, D. Dobreanu, C. Duşa. – TgM : UMF, 1996. – 109 p.

• *Curs de patologie medicală pentru studenţii Fac. de Stomatologie* / G. Dogaru, Emilian Caraşca. – TgM : UMF, 2000. – 229 p.

• *Actualităţi în dispepsia funcţională* / Emilian Caraşca, Daniela E. Dobru. – TgM : University Press, 2002. –122 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CATANĂ, Doina, economist, prof. univ.; n. 2 aug. 1950, Sâncraiu de Mureş. Studii: Lic. Economic TgM (1969); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Studii Economice (1969-73). Dr. în economie cu teza: *Eficienţa folosirii fondurilor fixe – pe exemplul industriei uşoare* (1984). Activitate profesională: economist, Întreprinderea „Tehnofrig" Cluj-Napoca (1973-78); asist. univ.; lector univ., Fac. de Ştiinţe Economice, catedra

de economie politică, Cluj-Napoca (1990-95); conf. univ., UT Cluj-Napoca (1995-98); visiting professor, Western Illinois University (1996); prof., Fac. de Electrotehnică, UT Cluj-Napoca (1998); visiting professor, Southern Connecticut State University (1998). Domenii de cercetare: comportament organizațional şi managerial, cultura organizației, managementul tranziției, marketing. Participă la 34 conferințe, simpozioane, congrese în țară şi străinătate. Publică numeroase studii şi articole în reviste de specialitate: *Buletinul Ştiințific al IP Cluj-Napoca* (1978); *Revista economică* (1979, 1983-89); *Studii şi cercetări economice Cluj* (1980-81, 1984, 1987-88, 1994); *Studii de economie industrială* (1987-88); *Tribuna economică* (1990, 1996); *Economistul* (1993-94, 1996, 1998); *Analele UEDC TgM* (1995-97); *Journal for East European Management Studies* (1999-02). Specializări: USA, Franța, Austria, Germania, Anglia. Distincții obținute: American Biographical Institute, Woman of the Year (1999). Membră în AGER (1990); Fundația GLOBE – SUA (2001). Membru corespondent al bordului editorial al revistei *Journal for Eastern European Management Studies* (*JEEMS*), Rainer Hampp Verlag. Hobby-uri: lectură, teatru, operă.

Lucrări publicate:

- *Economie. Fundamente teoretice* : curs lito. – Cluj-Napoca : UBB, 1993. – 170 p.
- *Management general*. – TgM : Tipomur, 1994. – 316 p.
- *Management general*. – TgM : UDC, 1997. – 184 p.
- *Management* : curs lito. – Cluj-Napoca : UT, 1997. – 264 p.
- *Management. Probleme decizionale*. – Sl : Editura UTPRES, 2002. – 125 p.

- în colaborare:

- *Folosirea pârghiilor financiare şi de credit în conducerea organizației* : [studii]. – Cluj-Napoca : UBB, 1976.
- *Perfecționarea mecanismului economico-financiar, factor al creşterii eficienței economice* : [studii]. – Timişoara : UT, 1979.
- *Pregătirea şi folosirea rațională a forței de muncă* : [studii]. – Galați : UT, 1979.
- *Economie politică. Note de curs*. – 1992.
- *Şapte decenii de învățământ superior economic clujean* / Doina Catană şi alții. – Cluj-Napoca : Fac. de Ştiințe Economice, 1992. – 324 p.
- *Cercetări de marketing* / D. Catană, A. Catană. – TgM : UDC, 1997. – 173 p.
- *Politici de preț* / D. Catană, A. Catană. – Zalău : Editura GIL, 1997. – 127 p
- *Management general. Aplicații* / D. Catană, L. Răhău. – TgM : UDC, 1999. – 65 p.

Referințe:

- *Harvard Business School, European Directory*, 3. Edition, 1994.
- *Harvard Business School, European Directory*, 4. Edition, 1995.
- *Harvard Business School, European Directory*, 5. Edition, 1996.
- *Harvard Business School, European Directory*, 6. Edition, 1997.
- *Anuar Who is Who What is What, Instituții şi Specialişti în Management din România,* FIMAN, 1997.
- *Harvard Business School, European Directory*, 7. Edition, 1998.
- *Harvard Business School, European Directory*, 8. Edition, 1999.
- *Harvard Business School, European Directory*, 9. Edition, 2000.
- *International Who's Who of Professional & Business Women,* Sixth edition, 1999, *ABI.*
- *Harvard Business School, European Directory*, 10. Edition, 2001.
- *Who's Who in Romania*. – 2002.

(A. T.)

CĂLUGĂRU, I. Mihai, medic, prof. univ.; n. 25 oct. 1940, Sighişoara. Studii: şc. gen. şi lic. la Sighişoara (1947-57); IMF Cluj-Napoca, Fac. de Medicină (1957-63); rezidență în oftalmologie la Spitalul de Oftalmologie Oradea (1964-68) Dr. în medicină, specialitatea oftalmologie cu teza: *Corelații patogenetice între glaucomul primar şi cel secundar (uveitic şi prin obstrucție venoasă retiniană).* Activitate didactică univ. în cadrul UMF Cluj-Napoca, parcurgând toate treptele univ. până la cel de prof. univ. (1994); medic primar oftalmolog; şef

al catedrei şi al Clinicii Univ. de Oftalmologie (1996-); conducător de drd. (2000-); preş. al Comisiei de Oftalmologie a MS. Domenii de cercetare: glaucom, obstrucţie venoasă retiniană. A publicat peste 102 lucrări ştiinţifice în ţară şi străinătate în reviste de specialitate: *Oftalmologia* (1968, 1971-92, 1995, 1999-03); *Dermato - venerologia* (1972, 1977); *Clujul Medical* (1974-76, 1987); *Archives de l'Union Medicale Balcanique* (1976); *Die Medizinische Welt* (1979); *Klinische Monatsblätter für Augenheilkunde* (1985, 1989, 1991); *Journal Français d'Ophtalmologie* (1986-87); *Graefe's Archive for Clinical and Experimental Ophtalmology* (1992); *seria The Digests*; *European Journal Of Ophtalmology* (1995); *Orvostudományi Értesitő* (2000-02); a participat la numeroase simpozioane naţionale şi internaţionale. Specializări: Germania (1972-73, 1988, 1993, 1996). Distincţii obţinute: diploma „75 de ani de Învăţământ Medical şi Farmaceutic Românesc în Transilvania" (1994); „Individual Achievement Award" (1998); diploma „80 de ani de Învăţământ Medical şi Farmaceutic Românesc în Transilvania" (1999); Certificat de expert evaluator (2001). Membru în Soc. Română de Oftalmologie. Hobby-uri: muzică, literatură.

Lucrări publicate:

• *Tratat clinic de glaucom.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1998. – 485 p.

• *Oftalmologie.* – Cluj-Napoca : Fundaţia Academică Civică, 2002. – 185 p.

• *Oftalmologie*. - Ed. a 2-a. – Cluj-Napoca : Fundaţia Academică Civică, 2003. – 185 p.

- în colaborare:

• *Glaucoamele primitive* / Editor P. Vancea – Iaşi : Litografia IMF, 1978.

• *Oftalmologie pentru studenţi* / Editor I. Oancea. – Cluj-Napoca : Litografia UMF, 1984.

• *Oftalmologie* / Editor R. Pop. – Cluj-Napoca : Casa Cărţii de Ştiinţă, 1995.

• *Tratat de oftalmologie* / Editor P. Cernea. – Bucureşti : Editura Medicală, 1997.

• *Tratat clinic de melanom malign uveal şi diagnostic diferenţial al leziunilor de masă ale globului ocular* / M. Călugăru, M. Mera, D. Călugăru. – Cluj-Napoca : Fundaţia Academică Civică, 2001. – 700 p.

• *Tratat de oftalmologie* / Editor P. Cernea. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 2002.

• *Ophtalmology* / M. Călugăru, D. Călugăru. – Cluj-Napoca : Todesco, 2004. – 119 p.

Referinţe:

• *Dicţionarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – Vol. 2, 1998.

• *International Who's Who of Twentieth Century Achievement 1998-1999.* – ABI, 1998-1999.

• *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000.

(A. T.)

CĂPÂLNĂ, Emil, medic; n. 13 apr. 1939 Bîrsăul Mare (SJ) – m. 24 apr. 2000 TgM. Studii: IMF Cluj, Fac. de Medicină (1961). Dr. în medicină. Activitate profesională: medic la Clinica Ginecologie I, TgM; parcurge treptele ierarhice devenind medic primar; adj. şef de serviciu la Clinica de Obstetrică – Ginecologie a Spitalului Jud. Mureş. Autor şi coautor a peste 200 de lucrări ştiinţifice de ginecologie comunicate sau publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate. Distins cu „Meritul sanitar"; insigna „Evidenţiat în munca medico-sanitară"; diploma Uniunii Medicale Balcanice.

Lucrări publicate:

• *Urgenţe obstetricale şi ginecologice: diagnostic şi tratament*. – TgM : Tipomur, 1996.

• *Curs de ginecologie*. – TgM : UMF, 1997.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CĂTĂRIG, Alexandru Teofil, ing. constructor; n. 17 sept. 1939, Hodac. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM; IP Cluj-Napoca, Fac. de Construcţii. Dr. din anul 1971. Din 1978 prof. la Catedra de Mecanică a Construcţiilor; prorector (1975-85); şeful catedrei de mecanica

construcțiilor. Membru al Comisiei Naționale de Automatizare a Calculului Construcțiilor.

Lucrări publicate:

• *Statica, stabilitatea și dinamica construcțiilor : calculul practic*. – 2 vol. – Cluj-Napoca : Dacia. – Vol. 1. – 1984. – 324 p.; Vol. 2. – 1985. – 340 p.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 66.

(A. T.)

CEONTEA, Teodor, prof..; n. 10 aug. 1847, Deda – 29 dec. 1906, Arad. Studii: școala românească din Reghin; gimnaziul greco-catolic din Blaj; studii de matematică și fizică la Univ. din Graz și Viena. În timpul studiilor a fost unul din prietenii lui M. Eminescu. A fost prof. al I Ped. din Arad (1878).

Lucrări publicate:

• *Creațiunea și desvoltarea spirituală primitivă a omenimei*. – Arad, 1878.

• *Compendiu de geografie universală*. – Arad, 1880.

• *Compendiu de geografie universală*. – Ed. a 2-a. – Arad, 1884.

• *Aritmetica generală și specială*. – Arad, 1884.

• *Pluralitatea lumilor locuite*. – 1887.

• *Compendiu de geografie universală*. – Ed. a 3-a. – Arad, 1895.

• *Aritmetica generală și specială*. – Ed. a 2-a. – Arad, 1899.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.

• *Enciclopedia cugetarea*. – București, 1940.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6 köt. – 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942.

• *Reghinul cultural*. – Reghin, 2001. – Vol. 5.

(F. M.)

CHEȚIANU, Ambroziu, botanist, canonic mitropolitan; n. 7 apr. 1863, Ercea – m. 22 apr. 1934, Blaj. Studii: primare în com. natală; studii secundare la Col. Romano-Catolic din TgM și cls. superioare la Blaj (-1884); la Univ. din Budapesta, Fac. Teologică Catolică. A studiat teologia și concomitent a urmat și cursurile univ. de geografie și științele naturii; ca bursier la Univ. din Cluj aprofundează cunoștințele despre natură, dar studiază și filozofia; obține titlul de dr. phil. în științe cu teza *Adatok a Ruppia Transilvanica ismeretéhez* (*Date pentru cunoașterea plantei Ruppia Transilvanica*) (1891). Este primul român numit asist. univ. la Univ. din Cluj (1890); apoi a optat pentru a fi prof. la Catedra de Științe Naturale și Geografie la Gimnaziul din Blaj (1891); a fost sfințit preot în 1892; i se încredințează custodia Muzeului de Științe Naturale și Grădina Botanică de pe lîngă lic.; este numit dir. școlii (1910-1918); în 1918 intră în administrația bisericească fiind inspector școlar arhidiecezan până la moarte. Vicar general arhiepiscopal (1929-). Din 1930 devine canonic. A adunat sute de specii de plante, numeroase altele au stat la baza creșterii și sistematizării celor trei colecții ale ierbarului lic.: 1) plantele în poezia populară; 2) plantele medicinale; 3) plantele pe care femeile le întrebuințează la colorat, expuse în 1906 la București și la Blaj în 1911. Autor a numeroase lucrări științifice și de popularizare apărute în diferite publicații periodice ale vremii: *Anuarul lic*. (1891 / 1893); *Budapesti Hírlap* (1902); *Transilvania* (1905, 1911); *Tribuna* (1900); *Unirea* (1902). A fost membru în Secția de Științe din cadrul Astrei, Despărțământul Blaj.

Lucrări publicate:

• *Adatok a Ruppia Transylvanica ismeretéhez*. – Kolozsvár, 1891.

• *Botanica pentru clasa a V-a gimnazială*. – Blaj, 1902.

• *Geografie pentru clasa a I-a gimnazială și reală* / Vol. 1. – Ungaria. – Blaj, 1902.

• *Geografie pentru clasa a II-a gimnazială și reală* / Vol. 2. – Europa, Asia și Africa. – Blaj, 1902.

• *Geografie pentru clasa a III-a gimnazială și reală* / Vol. 3. – America și Australia. Geografia fizică și matematică. – Blaj, 1902.

• *Istoria naturală și Muzeul de la școalele din Blaj*. – Blaj, 1902.

• *Geografia*: pentru clasele gimnaziale și reale. – 3. vol. - Blaj, 1902-1903.

• *Bureții comuni.* – Blaj, 1905.

- *Igena şcolarului.* – 1907.
- *Istoria naturală*: pentru clasele gimnaziale şi reale. – Blaj, 1907.
- *Îngrijirea sănătăţii.* – 1907.
- *Din botanica poporală*. – Blaj, 1908.
- *Florian Porcius Cato ca botanist*. – Blaj, 1908.
- *Cuvântare funebră*. – 1909.
- *Stăpânirea pământului prin muncă şi carte.* – 1911.

Referinţe:
- *Foaie scolastică*, nr. 11-12, 1 iun. 1907.
- *Foaie scolastică*, nr. 9-10, 1909. (Al. Ciurea)
- *Luceafărul*, 1 mai 1909. (O. Tăslăuanu)
- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comşa, T. Seiceanu. – Blaj, 1940. – p. 120-121.
- *Enciclopedia cugetarea* / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6 köt. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz - Czeglédy Rózsika. – 1942.
- ***Bibliografia românească modernă*** / (1831-1918). – Vol. 4 [A-C]. – Bucureşti, 1984.
- *Reghinul cultural*. – Reghin, 1999. – Vol. 4.

(F. M.; A. T.)

CHIOREAN, Livia – Sabina, medic, prof. univ.; n. 4 oct. 1934, Cluj – m. oct. 2004. Studii: Lic. Teoretic de Fete, Cluj (1944-52); Univ. Babeş, Fac. de Biologie (1952-57); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1957-1963). Dr. în medicină, specializare biologie, cu teza: *Modificări citogenetice induse prin unele medicamente psihotrope* (1977). Activitate profesională: preparator; asist. univ.; şef lucrări; conf. univ.; prof. univ., UMF TgM (1964-94). Activitate ştiinţifică în domeniile: citogenetică, genetică clinică, electrofiziologie. A publicat articole în reviste de specialitate: *Medicina et pharmacologia experimentalis* (1967); *Revista de medicină şi farmacie* (1995); *Studii şi cercetări de embriologie şi citologie. Seria Citologie* (1969). Specializări: Bucureşti (1968, 1990, 1996); Cluj-Napoca (1976). Membru în Soc. Naţională de Biologie Celulară. Hobby-uri: muzica de operă, clasică, parapsihologie, tenis.

Lucrări publicate:
- *Genetică medicală* : curs pentru uzul studenţilor. – TgM : IMF, 1991. – XIV, 310 p.

- în colaborare:
- *Genetică medicală. Lucrări practice* / L. Chiorean, Sebe B. – TgM : UMF, 1988.

Referinţe:
- *Népújság*, 2004. okt. 7.

(A. T.)

CHIOREAN, Mircea, medic, prof. univ.; n. 6 mai 1933, Ceanul-Mic (CJ). Studii: Lic. Teoretic „M. Viteazul" Turda (1944-52); Univ. Babeş, Fac. de Biologie (1952-57); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1958-64). Dr. în medicină (1982). Activitate profesională: medic de circumscripţie, Iernut (1964-69); medic specialist secundar; medic primar (1969-90); conf. univ.; prof. univ. (1993-), UMF TgM. Domenii de cercetare: imunologie aplicată şi anestezie terapie intensivă. Specializări: Bucureşti (1979, 1982); Bruxelles (1973). Distincţii: „Omul anului 2001." Membru în WFSA; Soc. Europeană de Anestezie; Soc. Română de Anestezie; Fundaţia „O. Fodor", Cluj-Napoca. Hobby-uri: muzica populară, fotbal, automobilism.

Lucrări publicate:
- *Imunobiologie pentru chirurgi şi anesteziologi*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1983. – 372 p.

- în colaborare:
- *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.
- *Medicina intensivă* / M. Chiorean, E. Cardan, I. Cristea. – TgM : Prisma. – Vol. 1. – 1997; Vol. 2. – 1998; Vol. 3. – 1999.
- *Anestezie clinică* / Sub redacţia I. Acatovski. – Cluj-Napoca : Clusium, 2001.

Referinţe:
- *Who's Who in the World*. – 2001.

(A. T.)

CHIRILĂ, Nicolae, chimist, conf. univ. dr., UPM TgM. Colaborator la *Buletinul Ştiinţific al UPM TgM* (1991, 1995-1996).

Lucrări publicate:
- *Chimie* : curs. – TgM : UPM, 1998. – 114 p.

• *Lucrări de laborator*. – TgM : UPM, 1998. – 47 p.

- în colaborare:

• *Merceologie*. Lucrări de laborator. – 2001.

Referințe:

• *UT din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

CHIRILEANU, Traian, medic, prof. univ. ; n. 16 oct. 1923, TgM – m. 3 noi. 1991, Cluj-Napoca. Studii: lic. la Reghin (lb. germană) TgM, Cluj, București (perioada refugiului), Aiud (1942); Fac. de Medicină la Sibiu, Cluj (1948), absolvă ca șef de promoție; anatomist din școala prof. Papilian. Activitate profesională: lucrează în clinicile chirurgicale din Cluj (1944-49). Scos din funcție pe motive politice, reîncadrat în 1953 la IMF Cluj; prof. univ. la Clinica Chirurgie III (1977-), pe care o conduce până la pensionare (1989). A colaborat la diferite reviste de specialitate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Cancerul gastric* / Sub redacția I Chiricuța. – sl : sn, sa.

• *Anatomie topografică* / Traian Chirileanu, Gh. Corodan. –2. vol. – Cluj, 1950.

• *Lucrări practice de chirurgie* / Traian Chirileanu, E. Cosma, A. Kaufmann. – sl : sn, 1978.

• *Patologie chirurgicală* / Traian Chirileanu și alții. – Vol. 1. – 1980; Vol. 2. – 1981.

• *Gastroenterologie preventivă*. – 1987.

• *Litiaza biliară* / Traian Chirileanu și alții. – București : Academiei RSR, 1989. – 261 p. : pl.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – Cluj-Napoca, 2000, p. 71.

(A. T.)

CIOBANU, Cornelia, ing. agronom, cercetător științific; n. 9 ian. 1948, Sâniacob, com. Bogata de Mureș. Studii: Lic. Teoretic Luduș; Fac. de Zootehnie Cluj (1969-78). Dr. în agronomie cu teza: *Contribuții la studiul biologiei și combaterii speciei Apera spica-venti (L) PB din cultura de grău de toamnă*. Activitate profesională: ing. agronom la SCDA Oradea ocupând diferite funcții: ing. stagiar (1972-78); cercetător (1979-81); cercetător științific (1981-90); cercetător științific principal gr. III (1991-98) și gr. II (1998-2001); gr. I (2001-); șef de lucrări la disciplina Agricultura generală Fac. de Protecția Mediului Oradea (2001). Domenii de cercetare: eficacitatea aplicării noilor erbicide în combaterea buruienilor; fertilizarea culturilor pe solul brun luvic; este autoare a 97 de lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate: *Analele ICCPT* (1980, 1984-86, 1996, 2001); *Probleme de agrofitotehnie teoretică și aplicativă* (1985-86); *Produse vegetale, cereale și plante tehnice* (1985-87); *Analele Univ. din Oradea* (1994, 1996-02); *Analele Univ. de Agronomie și Medicină Veterinară Iași* (1996); *Soils Newsletter* (1999); *Nyiregyhaza* (2000-01); *Journal of Agricultural Sciences, Debrecen* (2002). Membră în Soc. Română pentru Studiul și Combaterea Buruienilor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Contribuții ale cercetării științifice la dezvoltarea agriculturii din zona centrală a Câmpiei de Vest* – 25 de ani de activitate, 1962-1987. – 1988.

• *Cercetări agricole în Crișana /* Gheorghe Ciobanu, Cornel Domuța, Cornelia Ciobanu. – Oradea : Editura Univ. Oradea, 2003.

• *Prognoza apariției bolilor, dăunătorilor și buruienilor principalelor plante de cultură*. – 2003.

• *Tehnologia culturii grâului în nord-vestul României*. – 2003.

• *Tehnologia culturii porumbului în nord-vestul României*. – 2003.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CIOBANU, Gheorghe, ing. agronom, prof. univ.; n. 14 iul. 1949, Cerghizel. Studii: Lic. Teoretic Luduş; Institutul Agronomic Cluj; UBB, Fac. de Economie Agrară (1976). Dr. în agronomie. Activitate profesională: cercetător (1972-78); cercetător ştiinţific (1978-84); cercetător ştiinţific principal gr. III (1984-87); secretar ştiinţific (1987-92); şef de laborator, cercetător ştiinţific principal gr. II, I (1992-98) în cadrul SCDA Oradea; bursier la Agenţia Internaţională pentru Energie Atomică Viena (1992-93); conf. univ. (1995-03); prof. univ., disciplina Agrochimie, Fac. de Protecţia Mediului Oradea (2004-); dir., SCDA Oradea (1998-). Domenii de cercetare: influenţa îngrăşămintelor chimice cu azot, potasiu şi fosfor asupra culturilor în condiţiile solurilor brun luvic, cu aluminiu a solurilor acide din nord-vestul ţării; optimizarea aplicării fertilizatorilor organici şi minerali în vederea ecologizării nutriţiei plantelor; utilizarea izotopilor marcaţi în agricultură; autor a 86 de lucrări ştiinţifice publicate în diferite reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Buletin Ştiinţific Studenţesc* (1972); *Analele ICCPT* (1978-81, 1984, 1989, 1995-96, 1998, 2001); *Produse vegetale, cereale şi plante tehnice* (1979-80, 1984-86); *Analele SCCP Dăbuleni* (1984); *Redacţia de Propagandă Agricolă Bihor – Oradea* (1985-86, 1992, 1995); *Buletin informativ pentru cadrele de conducere din agricultură* (1988); *Soils Newsletter* (1994, 1996-97); *Analele Univ. de Ştiinţe Agricole, Timişoara* (1995); *Analele Univ. din Oradea* (1994-01); *Analele Univ. de Agronomie şi Medicină Veterinară Iaşi* (1996); *Nyiregyhaza* (2000-01); *Journal of Agricultural Sciences, Debrecen* (2002); *Analele ICDA* (2003); dir. a 3 proiecte de contract, 8 tehnologii originale. Membru asociat în Academia de Ştiinţe Agricole şi Silvice; Asoc. Naţională de Ştiinţa Solului; Comitetul Internaţional pentru Îngrăşăminte.

Lucrări publicate:

- *Metode agrochimice de analiză, interpretare şi îmbunătăţire a fertilităţii solului*. – Oradea : Univ. Oradea, 2002.
- *Agrochimie*. – Oradea : Univ. Oradea, 2002.

- în colaborare:

- *20 de ani de activitate ştiinţifică a Staţiunii de Cercetare pentru Combaterea Eroziunii solului Perieni*. – 1975.
- *Contribuţii ale cercetării ştiinţifice la dezvoltarea agriculturii din zona centrală a Câmpiei de Vest* – 25 de ani de activitate, 1962-1987. – 1988.
- *Testarea mijloacelor de protecţie a plantelor*. – 1993.
- *Proceeding CIEC Romanian Academy*. – 2001.
- *Agricultura durabilă pe terenurile arabile în pantă din Bihor*. – 2003.
- *Cercetări agricole în Crişana* / Gheorghe Ciobanu, Cornel Domuţa, Cornelia Ciobanu. – Oradea : Editura Univ. Oradea, 2003.
- *Eroziunea solurilor din Bihor în contextul sistemului de agricultură durabilă* / Gheorghe Ciobanu, C. Domuţa. – Oradea, 2003.
- *Tehnologia culturii grâului în nord-vestul României*. – 2003.
- *Tehnologia culturii porumbului în nord-vestul României*. – 2003.

Referinţe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

CIOBANU, Ioan, botanist; n. 12 apr. 1910, Tirimia – m. 4 aug. 1974, Cluj. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” (-1928); Univ. „V. Babeş“ Cluj. Dr. doc. în biologie (1948-). Activitate didactică la Univ. Cluj, Fac. de Biologie-Geografie şi la I Ped. de 3 ani (1942-1974); prorector (1952-1956; 1970-1973), rector la I Ped. de 3 ani (1960-1974). Colaborează la *Dicţionarul enciclopedic român*, vol. 4. Primul discipol al savantului Emil Pop, creatorul şcolii palinologice române la Cluj. Îşi sfătuieşte elevii să dovedească pasiune pentru ramura de

activitate pe care şi-o aleg, iar pentru reuşită să muncească cu dragoste, cu seriozitate, cu perseverență şi cu efort ştiințific planificat încă din prima zi de şcoală.

Lucrări publicate:

- *Botanica farmaceutică*. – 1948.
- *Morfologia plantelor*. – Bucureşti : EDP, 1965. – 480 p. : fig.
- *Botanica pentru clasa a VIII-a*. – 1967.
- *Botanica pentru liceele agricole*. – 1966.
- *Morfologia plantelor*. – Ediția a 2-a. – Bucureşti : EDP, 1971. – 471 p.

- în colaborare:

- *Compendiu de botanică* / I. Ciobanu, A. Ionică. – Bucureşti : Editura Medicală, 1977. – 263 p.

Referințe:

- *Studia Universitatis Babeş Bolyai* : Index alphabeticus, 1956-1963. – Cluj : BCU Cluj, 1964. – p. 101-102.
- *Studia Universitatis Babeş Bolyai* : Index alphabeticus, 1964-1970. – Cluj : BCU Cluj, 1972. – p. 153-154.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – 1994. – p. 80, 90, 119, 134.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000, p. 73.

(A. T.)

CIOBANU, Ioan, economist, prof. univ.; n. 22 iul. 1950, Căpuşu de Câmpie. Studii: Gimnaziul Lic. Teoretic „Unirea” TgM (1965);

Lic. „Al. Papiu Ilarian”, TgM (1969); Univ. „Al. I. Cuza” Iaşi, Fac. de Ştiințe Economice. Dr. în economia industriei cu teza: *Eficiența economică a introducerii progresului tehnic în industria textilă* (1987). Activitate profesională: asist. univ. (1973-); lector univ. (1979-); conf. univ. (1993-); prof. univ. (1998-), Univ. „Al. Ioan Cuza” Iaşi, Fac. de Ştiințe Economice, Catedra Management-Marketing. Domenii de cercetare: management strategic; management comparat şi teoria economică a inovației. Publică peste 70 de articole şi studii în reviste de specialitate: *Analele Univ. „Al. Ioan Cuza”*; *Anuarul Ştiințific al Fundației Academice „Petre Andrei” Iaşi*; *Industria uşoară*; *Revista Română de Statistică*; *Tribuna economică*. Specializări: Univ. Paris, Univ. Dauphine (1991-92). Distincții: menționat în volumul Univ. din Iaşi, 1960-65 (1986); Premiul Oskar al revistei *Capitol* pentru volumul *Management strategic* (1998); Premiul Univ. „Petre Andrei” Iaşi. Membru în AGER; Asoc. Națională de Contabilitate din Franța. Hobby-uri: sport, muzica simfonică, lectură.

Lucrări publicate:

- *Strategii de management*. – Iaşi : Univ. „Al. I. Cuza” Iaşi, 1994. – p. 210.
- *Management. Studii de caz*. – Focşani : Neuron, 1995. – 186 p.
- *Management strategic*. – Iaşi : Polirom, 1998. – 328 p.

- în colaborare:

- *Planificarea şi prognoza dezvoltării economico-sociale*. – 1979.
- *Probleme ale dezvoltării economice intensive*. – 1989.
- *Managementul firmei*. – 1994.

Referințe:

- *Who's Who în România*. – Bucureşti, 2002. – p. 122.
- *Fundația Internațională de Management. Anuar 1995-1996. Instituții şi specialişti în management din România*. – 1995. – p 87.

(A. T.)

CIORLĂUŞ, Atanasie, ing. agronom, cercetător principal; n. 15 iul. 1924, Almaşu (SJ). Dr. în ştiințe agricole. Activitate profesională: ing. agronom, Stațiunea de Cercetări Zootehnice din TgM. Ca o recunoaştere a competenței profesionale a fost ales în funcția de conducere a Filialei Academiei de Ştiințe Agricole şi Silvice Cluj-Napoca, 2003. Domenii de cercetare: a extins hibrizii de porumb în Transilvania; elaborează noi tehnologii privind utilizarea erbicidelor în combaterea buruienilor din diferite culturi; a extins producția unor specii valoroase de plante furajere (*Lalium italicum*); a obținut trei diplome de inovator; a participat la simpozioane naționale şi internaționale.

Lucrări publicate:

- *Erbicidele. Principiile şi practica combaterii buruienilor*. – Bucureşti : Ceres, 1975. – 327 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

CIOTEA, Florin, sociolog; n. 8 mart. 1948, Săldăbagiul-Mic (BH). Studii: Şc. Gen. Săldăbagiul-Mic (1955-59); Gimnaziul Căpâlna (1959-62); Lic. Real, Tinca (1962-66); Univ. Bucureşti, Fac. de Filosofie (1966-70). Activitate profesională: cercetător ştiinţific, Centrul de Sociologie Bucureşti (1970-74); cercetător ştiinţific, Centrul de Ştiinţe Sociale TgM (1974-80); cercetător ştiinţific principal, gr. II, Centrul de Inventică TgM (1993-99); psiholog principal, Centrul Militar Judeţean (1990); lector univ. asociat, UPM TgM; UDC TgM; UAT TgM (1993-); dir., Agenţia de Resurse Umane a Centrului de Management şi Dezvoltare TgM (2000-). Domenii de cercetare: sociologia dezvoltării sociale, sociologia politicii, sociologia comunicării, managementul resurselor umane, managementul organizaţiilor, psihologia mass-media, psihologie militară, psihologia inovării. Participă la peste 1500 de conferinţe, congrese şi simpozioane. A publicat peste 300 de articole ştiinţifice în reviste de specialitate: *Contemporanul*; *Decurs*; *Revista de filozofie*; *Vatra*; *Viitorul social*; *Tribuna*. Specializare postuniv. în sociologia comunicării: Bucureşti (1982-83). Membru în Asoc. Sociologilor din România (1995-); Asoc. Psihologilor Militari (1999-). Hobby-uri: grădinărit, plimbare, lectură, acţiuni civice.

Lucrări publicate:

- *Ideea de la concept la implementare*. – TgM : Multimedia CNI, 1993. – 120 p.
- *Marketingul şi piaţa ideilor*. – TgM : Multimedia CNI, 1993. – 180 p.
- *Bazele ştiinţei politicii* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 170 p.
- *Managementul resurselor umane* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 210 p.

- în colaborare:

- *Viitorul ne preocupă* / Coordonatori: S. Creţu, A. Tripon, F. Ciotea. – TgM : EFI-ROM, 2002. – 242 p.
- *Inovarea şi sfidările schimbării*. – 1996.
- *Etica şi responsabilitatea managerială*. – 2001.
- *Managementul performant al resurselor umane*. – 2001.
- *Metode de cercetare sociologică*. – 2002.

Referinţe:

- *Dicţionar de sociologie*. – Bucureşti : Institutul Naţional de Sociologie, 1999. – 368 p.

(A. T.)

CIPĂIANU, Gheorghe I., ing. agronom; n. 4 nov. 1878, sat. Chimitelnic, com. Sânger – m. 10 aug. 1957, Bucureşti. Studii: a urmat Şcoala Superioară de Agricultură Herăstrău (1898-99) şi Institutul Agronomic din Leipzig (1906-09), unde a obţinut diploma de dr. (1909). A lucrat la Ministerul Agriculturii (1911-); a fost dir. general al Cooperativelor; prefect de Piatra Neamţ (1917); secretar general la Ministerul Agriculturii (1918-19); dir. general al reformei agrare (1920-22); senator (1922-28); deputat de Turda (1931 şi 1933); subsecretar de Stat la Agr. şi Domenii (1923-30, 1933-34) şi ministru plin la Agr. şi Domenii (1934-); preş. al Casei Rurale (1936-1938) şi al Casei centrale a cooperaţiei şi împroprietăririi (1925-40). Are contribuţii la ameliorarea unor plante agricole: soiurile de grâu „Cipăianu 184“, „Cipăianu 714“ şi porumb „Dinte de cal de Ţigăneşti“.

Lucrări publicate:

- *Exploataţiunile agricole*. – Bucureşti, 1921.
- *Înrâurirea reformei agrare.* – 1921.
- *Viaţa economică a satelor.* – 1927.
- *Desvoltarea agriculturii.* – 1929.
- *Organizarea şi încurajarea agriculturii*. – 1930.
- *Combaterea crizei agricole.* – 1931.

Referinţe:

- *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6 köt. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz - Czeglédy Rózsika. – 1942.

- *Dicționar cronologic al științei și tehnicii universale.* – 1979. – 348 p.
- *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii.* – 1982. – p. 103.
- *Istoria științei și tehnicii în România* : date cronologice. – 1985. – p. 230, 256.

(F. M., A. T.)

CISTELECAN, Lazăr, economist, prof. univ.; n. 21 mai 1938. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1955); Școala Tehnică Postlic. TgM (1957); Institutul de Științe Economice București. Dr. în economie, specialitatea finanțe (1974). A străbătut toate treptele carierei univ. până la prof. univ. (1990) în cadrul Fac. de Științe Economice din Cluj și TgM. Publică 7 cărți, 10 manuale și culegeri de probleme în scop didactic. Specializare în asigurări la Orleans (1999) ca bursier al guvernului francez. Membru în AOȘR și Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați.

Lucrări publicate:

- *Asigurări comerciale.* – Sl : sn, sa.
- *Economia, eficiența și finanțarea investițiilor.* – Sl : sn, sa.
- *Asigurări.* – Sl : sn, sa.
- *Management investițional.* – Sl : sn, sa.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an XV, nr. 76, 18 apr. 2003, p. 6.

(A. T.)

CISTELECAN, Rodica, economist, prof. univ.; n. 3 mart. 1942, Brăteni (BN). Studii: Lic. „Unirea” TgM (1955-59); Fac. de Științe Economice; Univ. „Al. I. Cuza” Iași. Dr. cu teza: „Eficiența utilizării fondurilor” (1984): Activitate profesională: inspector, Banca Națională din Cluj-Napoca; prof. de specialitate, Lic. Economic; Centrul Școlar MIU; Lic. Industrial „Unirea”; conf. univ. (1994-2000); prof. univ., catedra de finanțe-contabilitate (2000-); șef de catedră, UPM TgM. Domenii de cercetare: studierea piețelor interne și externe și bazele marketingului; autor a numeroase studii și lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate și în volumele sesiunilor științifice.

Lucrări publicate:

- *Bazele contabilității.* – TgM : UPM, sa.
- *Contabilitate financiară.* – Sl : sn, sa.
- *Buget și fiscalitate.* – Sl : sn, sa.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 29 dec. 2004, p. 4.

(A. T.)

CIUGUDEAN, Cornel, medic ortoped, prof. univ.; n. 20 iun. 1924, Zetea (CV) – m. 5 sept. 1994, TgM. Studii: primare la Zetea; lic. început la Odorhei și terminat la Alba Iulia; Univ. „Al. Ioan Cuza” Iași, Fac. de Medicină Generală, absolvită la TgM (1949). Dr. în medicină (1972), apoi a primit titlul de dr. doc. (1974). Între anii 1946-1948 lucrează la Clinica de Ginecologie, Chirurgie și Urologie TgM preparator la Clinica Chirurgicală IMF TgM (1949-51); asist. univ. (1951-); medic primar și adj. de șef de secție (1959-74); lucrează în cadrul Clinicii de Ortopedie-Traumatologie a Univ. Westfalia din Münster (1974-90), fiind numit șef de lucrări la secția de ortopedie; revine la UMF TgM ca prof. univ. (1990-92); prof. univ. consultant (1992-94); a fost timp de 20 de ani șeful Clinicii de Ortopedie; 9 ani dir. al Serviciului de Urgență; 6 ani dir. al Policlinicii Speciale cu plată. Autor a sute de lucrări științifice, a numeroase tehnici originale și a unor produse proprii; autor de cursuri univ. și conducător de doctorate. Membru în numeroase soc. științifice din țară și străinătate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : Az áltlános sebészet alapvonalai; 2. rész : Sebészeti propedeutika. – 240-365 p.
- *Transplantări și grefe osoase și cartilaginoase* / Al. Rădulescu, Gh. Niculescu, C. Ciugudeanu. – București: Editura Academiei RSR, 1975. – 305 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 7, nr. 176, 7 sept. 1994, p. 2. (necrolog)
- *Genersich Antal emlékkönyv.*– Budapesta, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Orvostudományi Értesítő*, 1996.

(A.T.; F. M.)

CIURBA, Adriana Daniela, farmacist; n. 12 mai 1968, Reghin. Studii: Şcoala Generală nr. 15 TgM (1974-82); Lic. Sanitar TgM (1982-86); UMF Cluj-Napoca, Fac. de Farmacie (1986-91). Dr. în farmacie cu teza: *Contribuţii la tehnologia formelor farmaceutice cu cedare controlată* (2001). Activitate profesională: farmacist, Institutul de Sănătate Publică şi Cercetări Medicale TgM (1991-93); activitate didactică la disciplina Tehnologie farmaceutică în cadrul UMF TgM: preparator (1993-95); asist. univ. (1995-97); medic specialist (1996); şef de lucrări (1997-03); conf. univ. (2003-); farmacist primar (2002); autor şi coautor a 45 de lucrări ştiinţifice din care 15 publicate în reviste de specialitate; coordonator a 22 de lucrări de diplomă. Specializări: TgM (1993, 2001); Cluj-Napoca (1995); Spania (1996). Membră în Soc. de Ştiinţe Farmaceutice din România; Soc. Naţională de Biologie Celulară; Soc. Română de Cosmetologie; Soc. de Etnomedicină, Viena; referent la Revista de Medicină şi Farmecie TgM; membră în comisii de specialitate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Formular cosmetic* / Adriana Popovici, Adriana Ciurba. – TgM : Tipomur, 1997. – 137 p.

• *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnologie farmaceutică* / Mihai Giurgiu, Adriana Ciurba. – TgM : UMF, 1997. – 109 p.

• *Tehnologie farmaceutică pentru asistenţi de farmacie* / Sipos Emese, Adriana Ciurba. – TgM : University Press, 2003. – 342 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.; F.M.)

CODOIU, Gheorghe Remus, ing. electromecanic; n. 4 mai 1946, TgM. Studii: Şc. Gen. nr. 8 TgM; Şc. Gen. nr. 6, TgM (1953-60); Lic. Teoretic „Bolyai Farkas” TgM (1960-64); IP Braşov, Fac. de Mecanică (1964-69). Dr. în ştiinţe inginereşti - inginerie electrică - cu teza: *Cercetări cu privire la acţionările cu oscilatoare electrice cu mişcare rectilinie* (2000). Activitate profesională: asist. univ., IP Braşov (1970-74); şef lucrări, Univ. Braşov (1975-78); şef lucrări, UT TgM (1978-00); conf. univ., UPM TgM (2001-). Domenii de cercetare: dispozitive electronice pentru comanda motoarelor „pas cu pas”; studiul acţionărilor electrice cu motoare electrice speciale, liniar sau rotativ oscilante; maşini electrice neconvenţionale; modelarea matematică şi optimizarea constructiv funcţională, respectiv dimensional - intensivă a sistemelor de acţionare electrică neconvenţionale; aplicarea industrială a acestora. Munca de cercetare ştiinţifică concretizată prin 27 de lucrări publicate; 15 contracte de cercetare ştiinţifică; 30 prototipuri şi modele de laborator originale; 2 brevete de invenţie. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Buletinul ştiinţific al Univ. din Braşov, seria* A (1973, 1978); *Buletinul Ştiinţific al UPM TgM* (1977, 1993-95, 1997); *Buletinul Ştiinţific al UT TgM* (1991-95, 1998-99); *Buletin Tehn. Ştiinţific al C.J. al Sindicatelor. Comisia Ing. şi Tehn*. (1977); *Revue Roumaine des Sciences Tehniques* (1977); *Studii şi cercetări de energetică şi electrotehnică* (1972). Specializări: Bucureşti (1972, 1982); Iaşi (2001). Distincţii obţinute: „Şef de lucrări evidenţiat” acordat prin ordin MEÎ (1987). Membru AGIR. Hobby-uri: grădinărit, sport.

Lucrări publicate:

• *Integrarea numerică a modelului matematic al unui oscilomotor reactiv bistatoric în contratimp cu diode*. – Bucureşti : ICSCMA, 1972. – 26 p.

• *Noţiuni fundamentale de electrotehnică, matematică şi mecanică aplicate la studiul maşinilor şi acţionărilor electrice* : curs. – TgM : IISM, 1981. – 61 p.

• *Electrotehnică* : curs. – TgM : IIS, 1984. – 66 p.

• *Contribuție la cartea "Vibratoare electrice" de dr. ing. S. Darie*. – București : Editura Tehnică, 1987. – 210 p.
• *Automatizarea acționărilor electrice. Sisteme de reglare automată a acționărilor electrice cu motoare de curent continuu* : curs. TgM : UT, 1991. – Partea 2-a. – 60 p.
• *Sisteme de reglare automană a acționărilor electrice cu motoare de curent continuu*. – TgM : UT, 1991. – 60 p.
• *Îndrumar de proiectare la mașini și acționări electrice*: An. III Ing. : *Automatizări industriale și electroenergetice*. – TgM : UT, 1993. – 92 p.
• *Mașini electrice convenționale* : *probleme de regim staționar.* Culegere de probleme. – TgM : UT, 1993. – 50 p.
• *Mașini și acționări electrice*. Îndrumător de proiectare. – TgM : UT, 1994. - 120p.
• *Mașini electrice* : curs. – TgM : UPM, 1996. – Partea 1. – 169 p.
• *Mașini electrice* : curs. – TgM : UPM, 1998. – 338 p.
• *Mașini electrice* : curs. – TgM : UPM, 1998. – Partea 2. – 46 p.
• *Electrotehnică și mașini electrice* : curs. – TgM : UPM, 1999. – 198 p.
• *Mașini și sisteme electromagnetice de acționare oscilantă* : Sinteză, teorie, optimizări. – TgM : UPM, 2000. – 238 p.

- în colaborare:

• *Acționări electrice*: Îndrumător de laborator. – 1979.
• *Mașini și acționări electrice* (pentru subingineri). – 1982.
• *Mașini și acționări electrice*. *Îndrumar de laborator* / R. Codoiu, S. Pop. – TgM : IIS TgM, 1983. – 250 p.

Referințe:

Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate. – 1991. – p- 42-43.

(A. T.)

COJOCARU Aurel, medic, prof. univ.; n. 10 oct. 1929, Tecuci (GL). Studii: primare la Tecuci; Lic. „D. Sturdza" Tecuci; Lic. „Aurel Vlaicu" Orăștie; Lic. „G. Barițiu" Cluj; Lic. „Radu Negru" Făgăraș (1948); în penultima cl. de lic. (1946-47) frecventează și cursuri ale Univ. din Cluj: Filozofia culturii, de Lucian Blaga și Istoria filozofiei, de D. D. Roșca; Fac. de Medicină din Cluj (1948-54), ca șef de promoție cu media generală 10. Dr. în științe medicale cu teza: *Cercetări experimentale asupra fracțiunilor cromatografice ale globulinelor serice în cursul reacției de adaptare la stimuli nespecifici și antigenici* (1967). Parcurge primele trepte ale ierarhiei univ. la catedra de fiziologie a IMF Cluj; preparator univ. (1952); asist. univ. (1953); șef de lucrări (1962-66); continuă la disciplina fiziopatologie a IMF TgM conf. univ. (1969); prof. univ. (1972-2004); la Catedra de istoria medicinei (1990-2004); a fost secretar (1967-68) și membru în Cons. Științific al IMF TgM; decan (1972-81); medic specialist de explorări funcționale (1961-70); medic primar (1970); șef de secție, Serviciul de explorări funcționale; membru în Cons. Sanitar Jud.; Col. Jud. al Medicilor și Farmaciștilor din TgM. Domenii de cercetare: a demonstrat efectul antianafilactic al clorpromazinei și influența acestui derivat de 10-fenotiazină asupra dinamicii formării anticorpilor; proprietățile imunobiologice ale unor derivați sintetici ai hidrazinei: benzoil-hidrazina, p-metoxi- benzoil-hidrazina, N^1-p-metoxi-benzoil-N^2 –cloracetil-hidrazina, N^1-benzoil-N^2 – cloracetil-hidrazina, N^1-benzoil-N^2 – iodacetil-hidrazina și N^1-p-metoxi-benzoil-N^2 – iodacetil-hidrazina; efectul Levofalanului asupra sintezei splenice de hemolizine. Rezultatele cercetărilor – cca 150 lucrări – sunt publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Curierul medical*; *Buletin științific. Seria de șt. Medicale. Acad. RPR* (1952); *Studii și cercetări științifice* (1955); *Studii și cercetări de fiziologie* (1959); *Studii și cercetări de medicină* (1959); *Clujul medical* (1960); *Acta biologica et medica germanica* (1961); *Revue des Sciences Médicales* (1962); *Revista Medicală* (1966-87); *Allergie und immunologie* (1971); *Medicina internă* (1974); *Allergologia et Immunopathologia* (1976); *Archives de l'Union Médicale Balkanique* (1976); *Revista de Medicină și Farmacie / Orvosi- és Gyógyszerészeti Szemle* (1991-01); a redactat cursuri și lucrări practice de fiziologie și

fiziopatologie; participă la numeroase conferinţe, simpozioane şi congrese naţionale şi internaţionale. Specializări: Cluj (1958, 1969); Bucureşti (1965, 1968); Italia-Florenţa (1970); Berlinul de Vest. Distincţii: „Ordinul Muncii" cls. a III-a; „Steaua RSR" cls. a III-a; „Prof. univ. evidenţiat"; titlul „Profesor de Onoare" al UMF TgM (2004). Fondează filiala din TgM a Soc. de Imunologie (1972); vicepreş., Comisia Naţională de Imunologie a Academiei de Ştiinţe Medicale; membru în Uniunea Soc. de Ştiinţe Medicale (1954); Cons. Soc. de Fiziologie a USSM TgM (1967); Soc. de Fiziologie a USSM (1960); Uniunea Internaţională a Soc. de Imunologie (1972); Uniunea Medicală Balcanică (1971); AOŞR.

Lucrări publicate:

• *Curs de fiziopatologie şi lucrări practice*. – TgM : IMF, 1977. – Vol. 1: 1977; Vol. 2: 1979; Vol. 3: 1980.

• *Istoria medicinei* : pentru uzul studenţilor. – TgM : UMF, 1998. – Vol. 2. Partea 1. – 271 p.– Partea 2. - 432 p. – Vol. 3. Partea 1. – 278 p.

• *Istoria farmaciei*. – TgM, 1999.

- în colaborare:

• *Allergy in the World* / Al. Roth, A. Cojocaru şi alţii. – sl : sn, 1978.

Referinţe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999. – p. 107.

(A. T.)

COMAN, Gheorghe, matematician; n. 24 ian. 1936, Grindeni. Studii: Univ. din Cluj, Fac. de Matematică. Dr. în matematică (1970). Activitate didactică univ. din 1961; prof. univ. la Fac. de Matematică şi Informatică, catedra de calcul numeric şi statistic; prodecan al Fac. de Matematică şi Fizică (1987-1989); decan al Fac. de Matematică şi Informatică. Membru în Soc. Americană de Matematică.

Lucrări publicate:

• *Analiza valorii*. – TgM : UDC, 2000. – 340 p.

• *Economia mediului*. – TgM : UDC, 2000. – 317 p.

• *Managementul cercetării*. – TgM : UDC, 2000. – 288 p.

- în colaborare:

• *Introducere în teoria ecuaţiilor operaţionale*. – 1976.

• *Introducere în informatică* / Gheorghe Coman, M. Frenţiu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1982. – 215 p.

• *Tehnologia fabricaţiei produselor industriale* : curs / Gheorghe Coman, Al.-Bogdan Murgu. – TgM : UDC, 1999. – 214 p.

Referinţe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000. – p. 80.

(A. T.)

COPOTOIU, Constantin, medic, prof. univ.; n. 29 mai 1948, com. Băleşti (GJ). Studii primare în com. natală; Şc. Generală nr. 3 Tg. Jiu; Lic. „Tudor Vladimirescu" Tg. Jiu (1966); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1973). Dr. în medicină cu teza: *Studiul comparativ al complicaţiilor postoperatorii precoce între rezecţiile anterioare şi rezecţiile abdomino-perinealepentru cancer rectal* (1992). Activitate profesională: medic intern, Spitalul Clinic Teritorial nr. 1 TgM); (1972-73); Dir. Sanitară Jud. Mureş (1973-74); Oficiul farmaceutic TgM (1974-75); medic medicină generală, com. Dancs (1975-76); activitate didactică în cadrul IMF TgM, Clinica de Chirurgie I; asist. stagiar (1976-80); asist. univ. titular (1980-90); şef de lucrări (1990-94); conf. univ. (1994-98); prof. univ. (1998-); prorector ştiinţific la UMF TgM (1997); dir., Spitalul Clinic Jud. TgM (2002-04); vicepreş., Col. Medicilor şi Farmaciştilor Mureş; rector UMF TgM (2004-). Domenii de cercetare: chirurgia experimentală oncologică, abdominală, chirurgia de urgenţă şi vasculară (varice), chirurgia splinei, pancreasului, chirurgia cancerului calorectal şi gastric; a introdus în 1994 la Clinica Chirurgicală I TgM chirurgia laparoscopică,

efectuând peste 1500 de intervenții; autor și coautor a peste 130 de lucrări publicate în țară și străinătate. Face parte din col. de redacție al *Revistei de Medicină și Farmacie TgM*, al revistei *Chirurgia* București și al revistei *Cercetări experimentale medico-chirurgicale* Timișoara. Specializări: București (1989); SUA; Olanda (1993); Elveția (1996). Distins cu titlul „Asist. univ. evidențiat în activitatea profesională"; premiul II la Simpozionul Național de Chirurgie, Piatra Neamț (1999). Membru și vicepreș în Soc. Română de Chirurgie; membru fondator în Soc. de Chirurgie Hepato-bilio-pancreatică, Cluj-Napoca; Soc. Franceză de Chirurgie; Asoc. Oamenilor de Știință din România; Asoc. Chirurgilor din Moldova; Liga Internațională a Medicilor de Pretutindeni; Soc. Română de Urgență și Catastrofă; Soc. Română de Chirurgie Laparoscopică și Suturi Mecanice.

Lucrări publicate:

• *Patologie chirurgicală. Urgențe majore* : curs. – TgM : UMF, 1997.

• *Cancerul rectal – actualități și perspective*. – București : EDP, 1998.

- în colaborare:

• *Patologie chirurgicală* / Sub redacția V. E. Bancu. – 1983.

• *Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. E. Proca. – 1984. – Vol. 8. – Partea 1. *Urologie*.

• *Patologie chirurgicală* / Sub redacția E. Proca. – Vol. 5. – 1991.

• *Patologie chirurgicală pentru admiterea la rezidențiat* / Sub redacția prof. dr. Nicolae Angelescu. – 1997.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50*. éve. – [1995].

• *Cuvântul liber*, 17 aug. 2004.

(A. T.)

CORFARIU, Onoriu, medic neurolog; n. 1 iun. 1930, Săcele (BV). Studii: Lic. „A. Șaguna" Brașov (1941-49); IMF Cluj (1949-55). Dr. în medicină cu teza: *Studiul clinic, electroencefalografic și poligrafic al unor manifestări paroxistice diurne neepileptice* (1971). Activitate profesională: medic specialist neurolog (1961-71); medic primar neurolog (1984-92) Spitalul Clinic Jud. TgM; cercetător științific principal, IMF TgM (1971-84); medic primar neurolog expert în electroneurofiziologie clinică, acreditat pe lângă Comisia de Transplant a Centrului de Transplant TgM. Domenii de cercetare: manifestări paroxistice diurne și nocturne neepileptice la copii și adulți; epilepsiile copilului și adultului; cercetări în domeniul somnului normal și patologic; activări medicamentoase în EEG; cercetări EEG și poligrafice în bolile vasculare cerebrale; diagnosticul bioelectric al morții creierului; analiza matematică a activității bioelectrice a creierului în epilepsii și tumori cerebrale. A participat la peste 50 de simpozioane și congrese în țară și străinătate (Germania, Anglia, Scoția, Spania, Franța, Bulgaria, Turcia, Grecia, Ungaria, Italia). A publicat în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Revista medicală* (1965); *Electroenceph. Clin. Neurophysiol* (1966); *Neurologie. Psihiatrie. Neurochirurgie* (1966); *Archives Medicale Balkaniques* (1971-73); *Sleep* (1973, 1975); *Revue Roumaine de Medicine. Neurologie. Psychologie* (1981); *Jurnalul Soc. Române de Anestezie Terapie Intensivă* (2001). Specializări în neurofiziologie clinică, EEG și poligrafie. Distincții obținute: „Evidențiat în munca medico-sanitară" (1969). Membru în Soc. Română de Neurologie (1964-); European Soc. for Research of Sleep (1972-); Uniunea Medicală Balcanică (1972-).

Lucrări publicate:

• *Curs de electroencefalografie*. – TgM : IMF, 1972.

• *Visul*: Probleme de fiziologie, psihologie și patologie. – Cluj-Napoca : Dacia, 1978.

- în colaborare:

• *Epilepsiile*. – 1976.

- *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice* / On. Corfariu, L. Popovici, G. Badiu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1978. – 503 p.
- *Epilepsia şi convulsiile la copii /* B. Aşgian, O. Corfariu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1984. – 167 p.
- *Epilepsiile*. – 1984.
- *Metode de neurofizilogie clinică*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1984.
- *Patologia stărilor de veghe şi somn*. – 1984.
- *Visul: de la medicină psihanaliză, cultură şi filozofie* / O. Corfariu, L. Popoviciu, V. Foişoreanu. – Bucureşti : Universul, 1994. – 408 p.

Referinţe:

- *International Directory of Sleep Researchers and Clinicians. Brain Information Service*. – Los Angeles SUA : University of California, sa.

(A. T.)

COTOI, Simion, medic, prof. univ.; n. 9 mart. 1931, Şimleul Silvaniei (SJ). Studii: lic. la Făgăraş, Deva, Arad (1949); IMF Cluj, Fac. de Medicină (1955). Dr. în medicină cu teza: *Presiunea nervoasă centrală în reanimarea medicală* (1968). Activitate profesională: medic de circumscripţie, com. Berghiu (AB); Spitalul Raional Brad (HD) (1955-59); Spitalul Regional Deva (1959-62); medic cardiolog, Policlinica Deva (1963-66); medic primar interne şi cardiologie (1968); activitate didactică univ. de la gradul de asist. univ. la Clinica I Timişoara (1966-69); şef de lucrări (1972-74); şef de lucrări în cadrul UMF TgM, Clinica Medicală I (1974-81); conf. univ. (1984-90); prof. univ. (1990-); şef de catedră la Clinica Medicală (1982-84; 1999-00); decanul Fac. de Medicină şi Pediatrie (1984-89); prorector al UMF TgM; conducător de doctorate; expert evaluator al MEN şi CNCSIS (1999-). Domenii de cercetare: măsurarea presiunii venoase centrale, microcateterismul flotant al inimii drepte, pericardiocenteza pe sondă, perfuzia arterială pe sondă, arteriografie, cateterism stâng la patul bolnavului, defibrilare electrică externă şi intracavitară, electrostimulare cardiacă endocavitară tranzitorie şi permanentă, recoltarea potenţialului Hiss şi studiul conducerii sino-atriale şi atrio-ventriculare, studiul refractorităţii miocardului atrial şi ventricular, cartografia precordială, metoda de apreciare a conducerii intraatriale, exploarea nodului sinusal (electrostimulare, potenţial nod); autor sau coautor a 232 de lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *British Heart Journal*; *Fiziologia Normală şi Patologică*; *Medicina Internă* (1965, 1968-75, 1977, 1979-80, 1982-86, 1988); *Timişoara Medicală* (1965-66, 1968-69, 1973, 1982, 1985); *Viaţa Medicală* (1966, 1969-70, 1972, 1980, 1982-86, 1990); *Revue Roumaine de Medicine Interne* (1967, 1971-72, 1977-93, 1995-96, 1998); *Cardiologia*, Basel (1969, 1967); *Spitalul* (1969); *Produse farmaceutice* (1970, 1983, 1986); *Giornale Italiano di Cardiologia* (1971-72, 1974-77); *British Heart Journal* (1972-73); *Cardiology,* New York (1972, 1974); *Cor Vasa* (1972-74); *European Journal of Clinical Investigation* (1972); *Experientia*, Basel (1972); *Studii şi Cercetări de Medicină Internă* (1972); *Acta Medica Scandinavica* (1973); *Fiziologia Normală şi Patologică* (1973); *Revista del Seminario de la Catedra de Patologia Medica de Barcelona* (1973-74); *American Heart Journal* (1974-75, 1978-80); *Anesthesiology* (1974); *Cor et Experientia*, Basel (1975); *Acta Cardiologica* (1976-77); *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1976, 1992-95, 1998); *Revista Medicală* (1977-82, 1984-89); *Japan Heart Journal* (1978); *Journal of Electrocardiology* (1978); *Physiology* (1980-81, 1983-88, 1990); *Romanian Journal of Gerontology and Geriatrics* (1981-82, 1986, 1988-89); *Muncitorul sanitar* (1982); *CERMA*, News Letter (1985, 1994); *Revista Medico-Chirurgicală Iaşi* (1985); *Analele Univ. „Ovidius”* Constanţa (1990); *Sibiul Medical* (1991-92); *Infomedica* (1995); *Orvostudomány*

Értesito (1995-97, 1997, 1999); Jurnalul de Chirurgie Toracică (1996); Nefrologia (1996); face parte din col. de redacție al revistelor de specialitate: *Revue Roumaine de Medicine Interne*; *Cerma Italia*; *Revista de Medicină şi Farmacie TgM*. Autor a 6 certificate de inventator şi 12 de inovator. Specializări: Bucureşti (1960, 1968); Suedia (1969-70). Distins cu „Diploma de Excelență" acordată de UMF TgM (2001); Ordinul Național „Serviciul credincios" în grad de cavaler (2002); cetățean de onoare al oraşului TgM, ales cu ocazia „Zilelor mureşene", ediția din 2001. Membru în Soc. Europeană de Cardiologie; AOŞR. Hobby-uri: campion național la săritura în înălțime (1949); membru în lotul național de atletism (1949-53); jucător legitimat la volei, Clubul Corvinul Deva (1958-68).

Lucrări publicate:

• *Elemente de policlinică medicală* / Sub redacția Simion Cotoi. – TgM, 1980.

- în colaborare:

• *Elemente de patologie medicală pentru anul 4 medicină generală şi pediatrie* / Simion Cotoi, Corneliu Dudea, Rona Ladislau. – TgM : IMF, 1978. – 307.

• *Insuficiența cardiacă* / M. Moronescu, S. Cotoi, M. Bichiş. – Bucureşti : Editura Medicală, 1967.

• *Monophasic Action Potentials of the Right Heart*. Suction Electrode method in Clinical Investigation. – 1971.

• *Fiziologia şi fiziopatologia hemodinamicii*. – Vol. 2 / Sub redacția I. Teodorescu-Exarcu. – 1985.

• *Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. – Partea 1. – 1988.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.

(A. T.)

COZLEA, Laurențiu, medic; n. 23 iun. 1951, TgM. Studii: Lic. nr. 5 TgM (1966-70); IMF TgM, Fac. de Medicină (1976). Dr. în medicină cu teza: *Evoluția aritmiilor la bolnavii cu stări critice coronariene. Rolul tratamentului cu xilină* (1993). Activitate profesională: medic inter, Oficiul Farmaceutic TgM (1976-78); medic de medicină generală, Spitalul Orăşenesc Motru (1978-79); activitate didactică în cadrul IMF TgM, Clinica Medicală II (actuală Clinica II): asist. univ. stagiar (1979-83); asist. univ. 1983-94); şef de lucrări, disciplina Medicină

internă II şi Terapie intensivă (1994-); medic primar adj. , şef de secție (2000-); expert în Cons. Național al Cercetării Ştiințifice. Domenii de cercetare: semiologie medicală; autor şi coautor a 130 de lucrări ştiințifice publicate în reviste de specialitate din țară şi străinătate: *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1992, 1994, 1997-02); *Revista Română de Cardiologie* (1994, 1997-00). Membru în Soc. Română de Cardiologie; Grupul de lucru „Cardiopatie Ischemică" al Soc. Române de Cardiologie.

Lucrări publicate:

• *Curs de semiologie medicală*. – TgM : UMF, 2000.

• *Semiologie medicală* : curs pentru studenții Col. Univ. de Medicină. – TgM : UMF, 2002.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

COZOŞ, Andrei, economist; n. 26 nov. 1931, sat Nima, com. Râciu. Studii: Lic. „Al. Papiu-Ilarian" TgM (1945-48); Şc. Medie Tehnică de Comerț TgM (1948-52), ISE Bucureşti, Fac. de Finanțe şi Credit, Secția Contabilitate (1952-56).

Activitate profesională: revizor construcții, Trustul 7 Construcții Petroşani (1956-59); Întreprinderea de Construcții şi Drumuri nr. 2, Deva (1959-61); şef serviciu contabilitate, Fabrica de Zahăr, Luduş (1961-63); contabil şef şi dir. economic, SC Azomureş SA TgM (1963-94). Activitate

ştiinţifică în domeniile: contabilitate, gestiunea calităţii, economia mediului, expertiză contabilă. Participă cu lucrări la 12 congrese şi simpozioane; publică 126 de articole de specialitate: *Analele UEDC TgM* (1995-97); *Revista generală de contabilitate şi expertiză* (1965-67, 1969-70, 1977, 1980-83, 1996-00). Specializări în conducerea întreprinderilor (1970); evaluare (1995); audit financiar (1998). Distins cu „Ordinul muncii clasa III-a" (1972). Hobby-uri: drumeţii.

Lucrări publicate:

• *Gestiunea calităţii produselor*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1986. – 250 p.

• *Cenzorii societăţilor comerciale*. – Bucureşti : Chimimform Data, 1991. – 50 p.

• *Economia mediului* : curs. – TgM : UDC, 1992. – Ediţia 1. – 150 p.

• *Economia mediului* : curs. – TgM : UDC, 1996. – Ediţia 2. – 100 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CRĂCIUN, Ionel, ofiţer de pompieri, ing. constructor; n. 29 mart. 1946, sat Râpa de Jos, com. Vătava. Studii: Şc. Primară Râpa de Jos (1952-56); Şc. Gen. Vătava (1956-59); Şc. Medie „V. Roaită", Topliţa (1959-63); Şc. Militară Superioară de Ofiţeri „N. Bălcescu" Sibiu (1963-67); Institutul de Construcţii Bucureşti, Fac. de Construcţii (1967-70). Obţine doctoratul cu teza: *Protecţia împotriva incendiilor la centralele atomo-electrice* (1999). Grad militar: general de corp de armată (oct. 2000-). Activitate profesională: ofiţer de pompieri; comandant de subunitate la grupul de pompieri al mun. Bucureşti (1967-69); inspector de prevenire a incendiilor; şef secţie şi prim locţiitor al comandantului, Comandamentul Pompierilor, Bucureşti (1970-90); comandant al Corpului Pompierilor Militari, Bucureşti (1991-00); cons. al ministrului de interne (2001-). Domenii de cercetare: prevenirea şi stingerea incendiilor; protecţia civilă. A participat la 12 simpozioane şi reuniuni interne şi internaţionale. A publicat articole în reviste de specialitate: *Buletinul pompierilor sau Buletinul apărării împotriva incendiilor*; *Fire International*; *Paza contra incendiilor sau Pompierii Români*. Specializări: Franţa (1977); SUA (2000). Distincţii: Ordinul „Meritul militar" clasele I, II, III şi medaliile clasele I, II. Membru în Soc. Română de Protecţie Împotriva Incendiilor; Soc. de Medicină de Urgenţă şi Catastrofe din România.

Lucrări publicate:

• *Organizarea activităţii de prevenire şi stingere a incendiilor în industria chimică*. – Editată de Ministerul Industriei Chimice, 1984. – Vol. 1. – 145 p.; Vol. 2. - 265 p.

- în colaborare:

• *Metodologia cercetării cauzelor de incendii*. – 1987.

• *Agenda pompierului* / I. Crăciun, P. Bărbulescu. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1993. – 408 p.

• *Protecţia la foc a obiectivelor nucleare*. – 1998.

• *Stabilirea şi prevenirea cauzelor de incendiu* / I. Crăciun, V. Sencu, S. Calotă. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1993. – 184 p. Reeditată în 1999.

• *Monitorizarea şi mecanizarea armatei române*. – 2000.

• *Pompierii români în pragul mileniului trei* / I. Crăciun, Ş. Bejan. – Bucureşti : Tipoart, 2000.

Referinţe:

• *Dicţionarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 96, 98.

(A. T.)

CREŢU, Augustin, ing. mecanic, prof. univ.; n. 18 dec. 1941, com. Grebenişu de Câmpie. Studii: Şc. Primară Valea Sânpetrului, com. Grebeniş (1947-51); Şc. Elementară Grebenişu de Câmpie (1951-54); Lic. de băieţi „Al. Papiu Ilarian" TgM (1954-57); IP Cluj, Fac. de Mecanică (1957-62). Dr. ing. cu teza:

Contribuții la studiul repartiției tensiunilor tangențiale în elemente solicitate și a influenței lor asupra ruperii materialelor. Activitate profesională: preparator (1962-66); asist. univ. (1966-90); detașat la Univ. de Științe și Tehnologie din Oran, Algeria (1983-85); șef de lucrări; conf. univ. (1990-92); prof. univ. (1992-) UT Cluj-Napoca; conducător științific de doctorate în specialitatea științe tehnice (2001-). Domenii de cercetare: rezistența materialelor; teoria aplicată a elasticității și a plasticității; analiza numerică și experimentală a stărilor de tensiune. Participă la numeroase sesiuni, consfătuiri, simpozioane, conferințe, congrese în țară și străinătate; autor și coautor a 21 de lucrări didactice (cursuri, culegeri de probleme, îndrumătoare de lucrări de laborator); are peste 100 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Buletinul științific al IP Cluj-Napoca* (1967, 1969, 1972, 1974, 1977-79, 1983, 1986); *Standardizarea* (1969); *Buletinul științific al Univ. din Baia Mare* (1991); *Analele Univ. din Oradea* (1992-93); *Revista Căilor Ferate Române* (1992); *Univers ingineresc* (1992); *Revista de tratamente termice și ingineria suprafețelor* (1993-95); *Analele Univ. Tg. Jiu* (1994); *Prelucrări la cald* (1997); *Acta Universitas Cibiensis* (1999); *Metalurgia* (1999); *Buletinul științific al UPM TgM (*2000); 1 invenție; 1 inovație; numeroase protocoale ale unor contracte de cercetare științifică. Specializări: Algeria (1983-85); Portugalia (1993); Germania (1998); Franța (1998-00); Spania (2000). Distincții: „Șef de lucrări evidențiat", MEC (1989). Este membru în AGIR; Asoc. Română de Tensometrie; Soc. Română de Mecanică Teoretică și Aplicată. Hobby-uri: șah, turism, grădinărit.

Lucrări publicate:

- *Inițiere în tensometria electrică rezistivă*. – Cluj-Napoca : Litografia IP, 1971. – 18 p.
- *Rigla de calcul*. – Cluj-Napoca : Litografia IP, 1971. – 36 p.
- *Rigla de calcul*. – București : Editura Tehnică, 1973. – 68 p.
- *Rezistența materialelor*. – Cluj-Napoca : Litografia IP, 1975. – 375 p.
- *Rezistența materialelor*. – Cluj-Napoca : Litografia IP, 1982. – 382 p.
- *L'analise des contraintes UST Oran*. – 1985. – 64 p.
- *Resistance des matériaux* RDM-*6 Oran*. – 1985. – 13 p.
- *Resistance des matériaux. Essais mécaniques (Travaux practiques-TP) UST Oran*. – 1985. – 30 p.
- *Resistance des matériaux. Problèmes (Travaux dirigés-TD) UST Oran*. – 1985. – 85 p.
- *Probleme alese din rezistența metalelor*. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1993. – 222 p.
- *Rezistența materialelor cu elemente de elasticitate și plasticitate*. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1993. – 386 p.

- în colaborare:

- *Lucrări de laborator de rezistența materialelor*. – 1967.
- *Probleme de rezistența materialelor*. – 1968.
- *Lucrări de laborator de rezistența materialelor*. – 1986.
- *Probleme de rezistența materialelor*. – 1986.
- *Îndrumător pentru perfecționarea pregătirii cadrelor didactice din învățământul preuniversitar (ingineri și subingineri)*. –1991.
- *Perfecționarea cadrelor*. – 1996.
- *Formarea continuă a personalului didactic. Puncte de reper*. – 1999.
- *Introducere în ingineria suprafețelor*. – 1999.
- *Studiu privind monitorizarea calității învățământului tehnic universitar*. – 2000.

Referințe:

- *Who's Who in the Balkans*. – Atena : Metron Publications, 1995.
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – Vol. I, 1996. – p. – 96, 99.
- *International Directory of Distinguished Leadership*. – American Biographical Institute, 1998; 2001.
- *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

CRIŞAN, Aurelia, fitopatolog; n. 19 ian. 1930, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1949); Fac. de Ştiinţe Naturale, Cluj (1953). Dr. în biologie (1962). Activitate didactică univ. la UBB Cluj-Napoca, catedra de Biologie-Geografie-Geologie (1953-90). Autor şi coautor la mai multe volume. Participă la seria de Conferinţe Naţionale pentru Protecţia Plantelor (1979-81). Publică lucrări ştiinţifice în periodice de specialitate. Primeşte Premiul „E. Teodorescu” al Academiei Române (1987).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Flora şi vegetaţia munţilor Zarand* / Aurelia Crişan şi alţii. – 1978.
- *Biologia paraziţilor vegetali* : manual / Aurelia Crişan, Eugenia Eliade, Adrian Voicinschi. – Bucureşti : EDP, 1983. – 211 p.
- *Putregaiul alb al plantelor de cultură „Scleratinia sclerotiarum.” Prevenire şi combatere* / Aurelia Crişan, Eugenia Tatiana Şesan. – Bucureşti : Ceres, 1998. – 288 p.

Referinţe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000.

(A. T.)

CSATH STÎNCEL, Zamfira, farmacist; n. 8 martie 1930, Turda – m. 18 nov. 1997 TgM. Studii: bacalaureat la Lic. „Unirea” TgM, (1948); diploma de farmacist la IMF TgM (1953). Dr. în ştiinţe farmaceutice (1973) preparator, asist., şef de lucrări la Catedra galenică a IMF TgM până la pensionare (1953-87). Domenii de cercetare: rolul factorilor care influenţează prepararea medicamentelor, interacţiunea între medicamente şi excipienţi, îmbunătăţierea calităţii emulsiilor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Tehnică farmaceutică*. – Bucureşti : EDP, 1969. – 556 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică* / Ádám Ludovic, Csath Stîncel Zamfira, Mihai Giurgiu. –TgM : IMF, 1979. – Vol. 2. – 120 p.
- *Gyógyszer-technológia* / Csegedi Júlia Jolán, Csath-Stîncel Zamfira. – Mv. : OGYI, 1980. - 1. köt. – 193 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai /* Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

CSATHÓ Gyula, medic; n. 1923 - m. 19 ian. 1992. Asist. univ., şef de lucrări la catedra de histologie a IMF TgM (1946-60); a lucrat şi în Secţia de Patologie a Spitalului Clinic TgM. (1965-82); histopatolog la Spitalul din Reghin până la moarte (1960-92).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szövettani gyakorlatok. Mikroszkópizálás, mikrotechnika, a sejtek vizsgálata* / Gündisch Mihály, Csató Gyula, Kemény György. – Mv. : OGYI, 1956. – 264 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

CSEDŐ Károly; Carol, farmacist, prof. univ.; n. 6 mai 1930, Topliţa (HR). Studii: Fac. de Farmacie, IMF (1953); bursă Humboldt, Germania (1970-72, 1991, 1993). Dr. în ştiinţe farmaceutice cu teza: *Studiul principiilor active din ardeiul iute (Capsici fructus) indigen*.

Activitate didactică univ. din 1953 în cadrul IMF TgM, Fac. de Farmacie, catedra farmacognozie şi fitoterapie, parcurgând toate gradele, până la cel de prof., obţinut în 1991; decan al Fac. de Farmacie, (1990-96); conducător de doctorat; a susţinut cursuri postuniv. pentru medici, farmacişti, biologi, chimişti. Activitate ştiinţifică în domeniile:

urmărirea conținutului de principii active al plantelor medicinale: Popaver somniferum (mac), Capsicum annuum (ardei iute), Atropa belladonna (mătrăgună), Juniperus communis (ienupăr), Ptelea trifoliata, Ruta graveolens (virnanț), Polygonum aviculare (troscot), Lavandula hydryda angustifalia (levănțică); obținerea produselor fitoterapeutice din: Corylus avellanea (alun), Filipendula ulmaria (rețușca), Morus alba et nigra (dud); produse cosmetice pentru revitalizarea pielii cu acțiune tonică, astringentă sau emolientă; a realizat spray-uri deodorante în colaborare cu „Farmec" Cluj-Napoca; a izolat principiile active din Humulus lupulus (hamei), Ptelea trifoliata; a localizat acridonukul în țesuturile de Ruta graveolens (virnanț); a publicat peste 100 de lucrări științifice; deține 11 brevete de invenție. Face parte din colegiul de redacție al revistelor: *Acta phytoterapeutica romanica*; *Farmacia*; *Note botanice*. Distins cu premiul „Emil Racoviță" al Academiei Române (1981); diploma internațională „I. Kabay". Membru în Soc. de Științe Farmaceutice din România; Soc. Internațională pentru Cercetarea Plantelor Medicinale (1977); Soc. de Etnomedicină din Austria (1981); Soc. Farmaciștilor din Ungaria (1984); Soc. de Fitoterapie din România și din Ungaria; Comisia de Cercetare a Plantelor Medicinale a Academiei Române (1987); AOȘR (1991); a colaborat la revistele: *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica* (1999-00); *Acta Phytotherapica Romanica* (1994, 1996); *Gyógyszerészet* (1996); *Note Botanice* (1997-00); *Olaj - Szappan – Kozmetika* (1996); *Orvostudományi Értesítő* (1999); *Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992, 1996-99). Hobby-uri: excursii și recoltarea plantelor medicinale din flora montană.

Lucrări publicate:

- *Farmacognozie* : curs de plante medicinale și aromatice. –TgM, 1970. – Vol. 2. – 157 p.
- *Hargita megye gyógy- és fűszernövényei*. – Csíkszereda, 1980.

- în colaborare:

- *Farmakognózia* : Általános rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 132 p.
- *Farmakognózia* : Részletes rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. — Mv. : OGYI, 1957. – 2 vol. - 1. köt. – 407 p.; 2. köt. – 251 p.
- *Farmakognóziai vizsgálatok* / Rácz-Kotilla E., Csedő K. – Mv. : OGYI, 1958. – 2. köt. – 174 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Farmacognozie – îndrumător de lucrări practice* / Csedő C., Péter H. M., Monea Maria. – TgM : IMF, 1967.
- *Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc*. – Miercurea Ciuc: Consiliul Popular al Județului Harghita, 1968. – 183 p.
- *Farmakognózia* / Rácz Gábor, Csedő Károly – Mv., 1970. – 2. köt. – 1970. – 157 p.
- *Kovászna megye gyógynövényei.* - Árkos, Sepsiszentgyörgy: Mezőgazdasági,Élelmiszer-ipari és Vízügyi Vezérigazgatóság, Kovászna megye, Agronomusok Háza, 1973. – 239 p.
- *Plantele medicinale din județul Harghita*. – TgM, 1973. – 80 p.
- *Evidența și legislația farmaceutică* / Carol Csedő, Horváth Tibor, Ajtay Mihai. – TgM : IMF, 1974. – 111 p.
- *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás* / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – Mv. : OGYI, 1975. – 133 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás* / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1978. – 165 p.
- *Plantele medicinale și condimentare din județul Harghita = Hargita megye gyógy- és fűszernövényei*. – Csíkszereda, 1980. – 711 p.
- *Curs de farmacognozie* / Eșianu Sigrid, Csedő Carol. – TgM : UMF, 1999. – Vol. 1. – 228 p.; Vol. 2. – 220 p.

Referințe:

- *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România*. – București, 1966.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest : Kriterion, 1981-. - 1. köt.: A-F.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv., 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Dicționarul specialiștilor :* un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – 1998.

• *Székelyföld* 1.sz.,1998.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998 – 1999.
• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

CSEGEDI Júlia Jolán, farmacist; n. 15 nov. 1927, Păingeni. Studii: elementare în satul natal (1939); bacalaureatul la Lic. Teoretic de fete maghiar de stat din TgM (1947); a obţinut diploma de farmacist la IMF TgM (1951), şi doctoratul în ştiinţe farmaceutice (1972) cu teza: *Studiul farmacognostic comparativ al unor specii indigene de Thymus.* Preparator la catedra de chimie organică IMF TgM (1950-52); asist. univ.; şef de catedră la catedra de chimie anorganică (1952-62); a fost cercetător principal la Baza Academiei RPR din TgM, secţia de morfologie normală şi patologică (1952-57); şef de lucrări la Catedra tehnică farmaceu-tică până la pensionare (1962-83). Domenii de cercetare: studiul lipoproteidelor, technica farmaceutică etc. A participat cu comunicări la conferinţe, sesiuni ştiinţifice şi a publicat studii şi articole de specialitate în : *Orvosi Szemle Revista Medicală* (1955-62, 1971, 1974); *Studii şi cercetări de chimie. Academia RPR* (1956); *Wiener Medizinische Wochenschrift* (1956); *Magyar Onkológia* (1957, 1958); *Archives Internationales de Pharmacodynamie et de Thérapie* (1958-59); *Die Naturwissenschaften* (1958); *Farmacia* (1963, 1969-70); *Gyógyszerészeti és Gyógyszerterápiás Dokumentációs Szemle*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

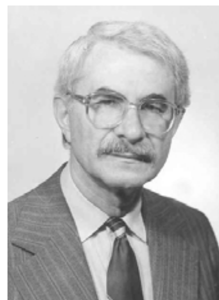
• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
• *Îndrumător pentru lucrări practice de tehncă farmaceutică*. – TgM: IMF, 1979-1981. – Vol. 1. / Papp József, Geréd-Cseged Jolán, Maria Rogoşcă; Vol. 4. – 1981.
• *Gyógyszer-technológia* / Csegedi Júlia Jolán, Csath-Stîncel Zamfira. – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 193 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – Csíkszereda, 1996. . – 1. köt. : A-K. - 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – Nagyvárad, 1997.

(F. M.)

CSEH Zoltán, medic stomatolog; n. 27 mart. 1930, Cluj. Studii: Col. Ref. din Cluj (1948); IMF TgM, Fac. de medicină (1954). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Contribuţii la confecţionarea şi aplicarea protezelor totale cu bază metalică (proteza cu bază de aluminiu)* (1973). A fost medic la Aiton (Turda) (1954-58); specializări: medic stomatolog, la Cluj (1959); medic stomato-log la Ciuc (1959-63); asist. univ. la Fac. de Stomatologie IMF TgM (1963-76); şef de lucrări până la pensionare (1976-90). Are cinci inovaţii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Protetikai fogászati propedeutika* / Ieremia Lucian; Fordította Cseh Zoltán. – Mv. : OGYI, 1979. – 1. köt. – 188 p.
• *Tehnici dentare speciale de protejare totală* / Ieremia, Venera Mocanu-Bardac, Z. Cseh. – Bucureşti : Editura Medicală, 1981. – 250 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

CSÉP Katalin, medic; n. 9 ian. 1970, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1988); UMF TgM, Fac. de Medicină la (1994). Medic rezident în medicina internă; asist. univ. la disciplina genetică UMF TgM (1997-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyógyszeripari biotechnológia és génterápia az ezredfordulón* / Dudutz Gyöngyi, Csép Katalin. – Mv. : Procardia, 1999.

• *Genetică medicală* : note de curs / Dragoş T. Ştefănescu, Ionela Paşcanu, Csép Katalin. – TgM : UMF 2001. – 156 p.

Referințe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

CSIDEY József, medic pediatru; n. 9 mart. 1920, Dej (CJ) – m. 17 iul. 2000, TgM. Studii: bacalureat la Dej (1938); Univ. „Ferenc Ferdinand” din Cluj, Fac. de Medicină la (1944). Şi-a început activitatea de medic la Clinica medicală din Cluj (1944-47); preparator, lector la Clinica de Pediatrie TgM (1947-55); între 1955-56 este şeful Secției de Pediatrie a Spitalului Român din RD Coreea; medic primar la Spitalul Clinic TgM până la pensionare (1957-92); medic consultant cardiolog pediatru la Clinica de Chirurgie Cardio-Vasculară. Distins cu „Ordinul Muncii” cls. a III-a şi titlul de „Medic Emerit”, „Cetățean de Onoare al Mun. TgM” Hobby-uri: muzica clasică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Cuvântul liber*, nr. 142, 20 iul. 2000, p. 10. (necrolog)

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F. M.)

CSIKY Béla, învățător, geograf; n. 17 nov. 1864, Foifalău – m. ? Studii: gimnaziale în TgM, pedagogice la Aiud (1886). A fost numit învățător la Cluj, apoi la Miskolc până la pensionare (1927).

Lucrări publicate:

• *Kolozsvár részletes leírása, Kolozsmegye és az erdélyi részek rövid földrajza*. – Kolozsvár, 1889.

• *Kolozsvár részletes leírása*. – 2. kiad: Átdolgozta László Ferenc. – Kolozsvár, 1896.

• *Kolozsvár részletes leírása*. – 3. átdolgozott kiad. – Kolozsvár : Stein János, 1902. – 63 p.

• *Kolozsvár részletes leírása*. – 4. átdolgozott kiad:– Kolozsvár: Stein János, 1905. – 63 p.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.

• *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar Könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942.

(F. M.)

CSÍKY Csaba, medic; n. 16 febr. 1942, Cluj. Studii: Lic. „Bolyai” TgM (1969); IMF TgM (1965); dr. în ştiințe medicale (1977). A fost asist univ. în cadrul IMF TgM, specializat în neurologie (1967); a lucrat la Clinica de Psihiatrie (1969). Domenii de cercetare: metode de tratare a bolilor psihice. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate şi de ştiință popularizată: *Neurologie-Psihiatrie*; *Revista de Medicină*; *A Hét, TETT* etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Pszihiátria.* – Mv. : IMF, 1981 – 274.

• *A lelki jelenségek kórfolyamatai* / Csíky Kálmán, Csíky Csaba. – Kolozsvár: Dacia, 1982. – 278 p.

Referințe:

• *Tett*, 1978, 1. sz.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F. – 1981.

• *Tett* 1982, 3. sz.

• *Tett* 1983, 3.sz.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv., 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

CSIKY Ferenc, farmacist, n. 1819 – m. 27 iul. 1849, TgM

Lucrări publicate:

• *Rövid vegytan-gyógyszerészi értekezés az ibolóról (Jodium) és a büzanyról (Bromium).* – Pest: nyomt. Landerer és Heckenast, 1841. – 16 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –2. köt. : Caban-Exner. – 1893. *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest, 1900.

(F. M.)

CSIKY János József, medic, n. 1800 – m. 13 mai 1867, TgM.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica sistens functionem organico animalium repentinam suspensionem.* – Vindobonae: typis Ant. Pichler, 1826. – 42 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –2. köt. : Caban-Exner. – 1893.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest, 1900.

(F. M.)

CSIKY József, medic, prof. univ., n. 13 nov. 1881, TgM – m. 26 ian. 1929, Debreţin. Studii univ. în Viena, Berlin şi Budapesta (1904). Ca medic pe vapor a fost în America (1906-08); a obţinut o bursă şi a învăţat la Breslau şi Paris (1908-09).A fost asist. univ. la Budapesta (1916-) şi prof. univ. la Debreţin (1921-).

Lucrări publicate:

• *A belorvostan tankönyve.* - Budapest, 1914.

• *Belorvosi diagnosztika.* - Budapest, 1921.

• *A belorvostan tankönyve.* – 2. javított. kiad. - Budapest, 1923-24.

• *Belorvosi diagnosztika*. – 2. javított és bővített kiad. - Budapest,1926.

Referinţe:

• *A magyar sebészirodalom bibliográfiája* / Összeállította Novák Ernő. – Budapest, [1939].

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. vol. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz-Czeglédy Rózsika. – 1942.

• *Új magyar életrajzi lexikon***.** **-** 6 vol. – Budapest, 2001-. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

CSÍKY Kálmán, medic, prof. univ. ; n. 9 nov. 1914, Albiş (CV) – m. 1990, TgM. Studii: lic. la Târgu Secuiesc şi Braşov; univ. la Cluj. A lucrat la catedra de neurologie şi psihiatrie (1940) sub conducerea prof. Miskolczy Dezső la Cluj şi apoi la TgM. Conduce Clinica de Psihiatrie din TgM (1948-81); conf., apoi prof. univ. la IMF TgM; dr. (1966). Îşi publică rezultatele ştiinţifice în revistele de specialitate din ţară şi străinătate. A fost cel care a descris prima dată în Europa boala răspândită de ţânţari, virusul encefalitis.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Ideg- és elmekortani előadások.* – Mv. : OGYI, 1953. – 1. rész: *Ideggyógyászat.* – 1. füzet. – 310 p.; 2. füzet. – 383 p.; 2. rész : *Elmekortan*. – 175 p.

• *Morfologia sistemului nervos* / red. Ion T. Niculescu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1957. – 787 p.

• *Probleme de psihiatrie*. – Bucureşti: Editura Medicală, 1957. – 460 p.

• *Ideg- és elmekórtani előadások* / Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Mv. : OGYI, 1958. – 2. rész : *Elmekórtan*. – 194 p.

• *Idegkórtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.
• *Pszihiátria*. – Mv. : OGYI, 1981. – 274 p.
• *A lelki jelenségek kórfolyamatai* / Csíky Kálmán, Csíky Csaba. – Kolozsvár : Dacia, 1982. – 278 p.

Referințe:
• *Tett*, 1 sz, 1978.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F. – 1981.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv., 1994.
• *Viharban*. – Mv., 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – Csikszereda, 1996. – 2 vol.- 1. köt.: A-K. – 1996.

(F. M.)

CSINÁDY Gerő, geograf, n. 6 mart. 1902, Miercurea Nirajului – m. ? Studii: lic. la Col. Ref. din TgM; Univ. din Budapesta (1926); dr. phil., doc., specialitatea geografie – științe naturale. A fost prof. la Mezőtúr, Karcag, Debrecen.

Lucrări publicate:
• *Adatok a Plumbaginecae család rendszertani értékeléséhez*. – Szeged, 1927.
• *Pedagógiai törekvések és tanulságok.* – Debrecen, 1937.
• *Fejezetek a biológia történetéből.* – Karcag, 1938.
• *Álatlános földrajz* : [tankönyv]. – Budapest, 1940 [1941].

Referințe:
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz-Czeglédy Rózsika. – 1942.
• *Magyar utazók lexikona*. - Budapest, 1993.
• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

CSINÁDY Jenő, medic fiziolog, prof. univ.; n. 17 apr. 1899, Miercurea Nirajului – m. 14 apr. 1970, Budapesta. Studii: lic. la Col. Ref. din TgM; Univ. din Cluj şi Seghedin, dr. în medicină (1925). A devenit prof. univ. la Seghedin, la Budapesta; dir. Institutului de Medicină Sportivă (1940-44); apoi a lucrat la Seghedin (1946-69); în Ungaria a fost inițiatorul cercetărilor şi studiilor de fiziologie sportivă, de biomecanică-sportivă.

Lucrări publicate:
• *Az emberi izom fáradságának elemzése orgometográf segítségével.* – Budapest, [1934].
• *A m. k. Ferenc József Tudományegyetem élettani intézetének sportorvosi vizsgálati állomásán folytatott munkáról beszámoló.* – Szeged, 1936.
• *Az iskolai testnevelés orvosi vonatkozásai.* – Szeged, 1939.

- în colaborare:
• *Időszerű sportorvosi kérdések.* – Szeged, 1938.

Referințe:
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest : Kiadja a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. - 6 vol. – Budapest, 2001-. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

CSIPKÉS Tibor, medic; n. 17 mart. 1930, Aiud – m. 30 apr. 1976, Baden-Baden (RFG). Studii: lic. la Aiud (1948); univ. de medicină la IMF TgM (1955). Medic de circumscripție la Circ. Sanitară Bogdand (1954-55); preparator la catedra de anatomie (1955-56); asist. univ. la catedra de histologie, anatomie (1956-57); medic specialist intern; medic primar de întreprindere la Fabrica „23 August" şi TCM (1957-71). S-a stabilit în RFG (1971); medic primar la Prien Salzgitter-Bad, Baden-Baden (1972-76).

Lucrări publicate:

- în colaborare:
• *Sebészeti műtéttan.* – Mv. : OGYI, 1958.

Referințe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

CSISZÁR Anna Adrienne, medic oftalmolog, conf. univ.; n. 22 nov. 1941, TgM. Studii: Lic. de fete de lb. magh. nr. 2 la TgM (1959); diploma la Şcoala tehnică sanitară (1962); diploma de medic la IMF TgM (1969); dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Cercetări dectopoligrafice de somn la noi născuţi normali şi în hipoxie* (1978). Medic de circumscripţie la Topliţa şi Subcetate (HR) (1969-70), la Râciu şi Şardul Nirajului (MS) (1971-76); asist. univ. stagiar la catedra de oftalmologie IMF TgM (1976-79); medic specialist (1979); asist. univ. (1979-91); şef de lucrări la Clinica de Oftalmologie TgM (1991-99); medic primar (1992); conf. univ. (1999-). Publică articole în *Oftalmologia*; *Orvostudományi Értesítő* (1994, 1998-99, 2004); *Sibiu Medical*; *Hipocrate* (Budapesta); participă la congrese, conferinţe de specialitate în domeniul oftalmologiei. Specializări: Debreţin (1995), Budapesta (1996). Membru în soc. de oftalmologie din România, Ungaria, Franţa.

Lucrări publicate:

• *Szemészet*. – Mv. : OGYE, 1996.

• *Szemészet* : egyetemi hallgatok számára. – Mv. : OGYE, 1997. – 344 p.

• *Szemészet* : egyetemi hallgatok számára. – Mv. : OGYE, 2004. – 1. köt. – 189 p.; 2. köt. – p. 190-337.

- în colaborare:

• *Oftalmologia* / Francisc Fodor, Pop D. Popa. – Bucureşti : EDP, 1991.

• *Tratat de oftalmologie* / Editor Paul Cernea. – Bucureşti : EDP, 1997.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Oftalmopatia endocrină* : actualităţi / Csiszár Anna Adrienn, Elekes Ella Mária. – TgM : Mentor, 2004. – 147 p.

Referinţe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

CSISZÁR Lajos, constructor, arhitect, publicist, n. 5 febr. 1876, TgM – m. 20 oct. 1963, TgM. Studii: de specialitate la Budapesta, la École des Beaux-Arts din Paris (1897). După o călătorie de studii în Anglia, Franţa, Italia, Germania şi Belgia se stabileşte la TgM, unde are un birou de proiectare şi execuţie din 1902. A fost întreprizătorul la construcţia unor clădiri importante din oraş: primăria, gimnaziul romano-catolic, gimnaziul ref. şi sala de gimnastică, şcoala şi căminul pentru ucenici (1911) la contrucţia cărora a contribuit cu sume importante; clădirea azilului de copii, abatorul comunal, spitalul militar, clădirile uzinei de apă, o parte a castelului Teleki din Dumbrăvioara, etc. După primul război mondial şi-a pierdut averea şi a devenit curator al şcolii de ucenici (1928-44). A proiectat multe clădiri civile în stil secession. A fost redactorul periodicului mureşan *Székely Iparos* (1906-08); a colaborat la ziarul *Vásárhelyi Napló*, *Erdélyi Iparosok Lapja* etc. A fost preşedintele Soc. de Construcţii; Soc. „Kemény Zsigmond."

Lucrări publicate:

• *Az ipar és kereskedelem megerősödésének akadályai Magyarországon*: A Székelyföld iparosítása. – Mv., 1913.

• *Árkartelek és Románia közgazdasága.* – Nagyvárad, 1932.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz-Czeglédy Rózsika. – 1942.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F. – 1981.

• *Magyar életrajzi lexikon* (1978-1991). – Budapest, 1994.

(F. M.)

CSIZÉR Zoltán, medic chirurg; n. 9 febr. 1917, Târgu Lăpuș (MM) – 23 oct. 1996, TgM. Studii: univ. de medicină la Cluj (1940). Dr. în științe medicale (1970). Asist. univ. la Univ. din Cluj (1940-44); a condus secția de chirurgie a spitalului din Odorheiu Secuiesc (1945-50); medic șef chirurg voluntar în Corea de Nord (1951-52). A fost decanul Fac. de Medicină Generală (1950-1953); preș. Centrului de Cruce Roșie – București (1953-56); medic șef chirurg până la pensionare la Clinica de Chirurgie nr. 1 din TgM (1957-80). A publicat peste 90 de studii în țară și străinătate în: *Orvosi Szemle, Chirurgia etc.*

Lucrări publicate:

• *Transplantarea organelor și țesuturilor.* – TgM: IMF, 1967.

• *Sebészeti tünettan.* – Mv. : OGYI, 1974.

• *Sebészeti propedeutika és tünettana.* – Mv. : OGYI, 1978.

- în colaborare:

• *Curs de semiologie chirurgicală* / Csizér Zoltán, Csiki Nicolae, V. E. Bancu. – 1972.

• *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.

• *Patologie chirurgicală* / V. E. Bancu. – București : EDP, 1979. – 592 p.

• *Patologie chirurgicală* / V. E. Bancu. – București : EDP, 1983. – 658 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F. – 1981.

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv., 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

(F. M.)

CSŐGÖR Erzsébet, psiholog; n. 4 nov. 1911, Cluj – m. ? Studii: univ. la Cluj și Paris. A fost prof. la Univ. „Bolyai" din Cluj (1945-49), la IMF TgM (1949-53), la I Ped. TgM până la pensionare (1961-73). Publică articole și studii în: *Orvosi Szemle, Revista Medicală, Revista de pedagogie, Dolgozó Nő* etc.

Lucrări publicate:

• *Gyermeklélektan.* – Kolozsvár, 1948.

• *Probleme de psihiatrie.* – București : Editura Medicală, 1957. – 460 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 1. köt. : A-F. – 1981.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – Csíkszereda, 1996. – 1. köt. : A-K. - 1996.

(F. M.)

CSŐGÖR Lajos, medic stomatolog, prof. univ.; n. 18 mart. 1904, Sărmașu – m. 8 iul. 2003, Budapesta. Studii: Col. Ref. „Bethlen Gábor" Aiud; diploma de medic stomatolog la Univ. din Cluj. A fost medic stomatolog școlar la Col. Ref. „Bethlen Gábor" Aiud (1935-40). A fost unul dintre promotorii înființării Univ. „Bolyai" din Cluj și a IMF din TgM. Asist. univ. la catedra de stomatologie a Univ. „Ferenc József" din Cluj (1940-44), prof. univ. (1944-49), primul rector al Univ. „Bolyai" (1945-48). Condamnat politic (1949), reabilitat (1959). A fost prof. univ., șef de catedră la Fac. de Stomatologie a IMF TgM până la pensionare (1949-78) și primul rector (1945-49, 1964-67). Dr. doc. (1960); membru în Academia Medicală (1969); „Erou al muncii socialiste" (1971); medic emerit (1972). Domenii de cercetare: etica medicală, profilaxia oro-dentară, a realizat prima dată în țară fluorizarea apei potabile în orașul TgM. A colaborat la periodicele *Erdélyi Fiatalok, Falvak Népe, Ellenzéki Közlöny*, a fost redactorul șef al revistei *Orvosi Szemle / Revista medicală* (1964-67). A publicat în reviste de specialitate : *Stomatologie, Fogorvosi Szemle, Orvosi Szemle* etc.

Lucrări publicate:

• *Vigyázz a fogadra! A helyes szájápolás.* – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 32 p.

- în colaborare:

• *Fogászat* : egyetemi jegyzet / Csögör Lajos, Guzner Miklós, Mészáros Géza. – Mv. : OGYI, 1958. – 152 p.

Referinţe:

• *A Hét Évkönyve*, 1978.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 1. köt. : A-F. – 1981.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – Csíkszereda, 1996. – 1. köt. : A-K. - 1996.
• Népújság. 2003. júl. 11.

(F. M.)

CUCUIET, Simona, medic; n. 8 dec. 1969, Miercurea Nirajului. Studii: UMF TgM, Fac. de Medicină (1994). Activitate didactică univ.: preparator (1995-98); asist. univ. (1998-) la disciplina Farmacologie din cadrul UMF TgM; medic specialist medicină generală adulţi, apoi medicină de familie (1999-). A publicat 4 articole în Revista de Medicină şi Farmacie TgM; activitate de cercetare în domeniul algeziologiei; 9 lucrări comunicate. Membră în Soc. Română de Farmacologie, Toxicologie şi Terapeutică; Soc. Europeană de Farmacologie Clinică.

Lucrări publicate:

• *Curs de farmacologie pentru studenţii anului III medicină*. – Vol. 1-2. – TgM : UMF, sa.
• *Chimioterapie în stomatologie*. – TgM : University Press, 2000.

Referinţe:

• *Farmacologi şi toxicologi din România*. – 2003. – p. 5.

(A. T.)

CURTICĂPEAN, Augustin – Vasile, ing. chimist; n. 19 dec. 1965, TgM. Studii: Şc. Gen. nr. 16 TgM (1972-80); Lic. Industrial TgM (1980-84); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Chimie (1985-90). Dr. cu teza: *Criptanzi anorganici din clasa poliohexametaţilor* (1997). Activitate profesională: ing. chimist, SC Azomureş SA (1990); SC Carbochim SA Cluj-Napoca (1990-91); ICRR Cluj-Napoca (1991-98); CS MOBILMET DAS Cluj-Napoca (2000-01); şef de lucrări, UMF TgM (2001-). Domenii de cercetare: combinaţii complexe anorganice, analize cromatografice şi electroforetice; autor şi coautor a 14 articole publicate în reviste de specialitate: *Studia UBB. Chemia* (1994); *Revue Roumaine de Chimie* (1996); *Revista de Chimie* (1996-97); *Revista de Medicină şi Farmacie* (2004); 1 brevet de invenţie şi 5 tehnologii omologate. Specializări: Germania (1994, 1996, 1998); Polonia (2003-04). Membru în Soc. de Chimie din România (1991); Soc. de Ştiinţe Farmaceutice din România (2001). Hobby-uri: sport, computere.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndrumător de lucrări practice de chimie generală şi anorganică* / Marioara Olariu, Augustin Curticăpean. – TgM : Litografia UMF, 2001. – 95 p.

Referinţe:

• *Who's Who în România* (medical) (în curs de apariţie).

(A. T.)

CZAICH Todor Gyula, magister farmacist; n. 1865, Satu Mare – m. ? Studii: diploma de farmacist la Univ. din Budapesta (1892). A fost farmacist la Deda. A publicat articole de specialitate în: *Gyógyszerészi Értesítő*; *Gyógyszerészi Hetilap*; *Gyógyszerészi Közlöny,*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Emlékkönyv a budapesti királyi magyar tudomány egyetem gyógyszerész-hallgatóinak segély- és önképző-egyesületének 25. évi fönnállására.* – Budapest, 1888.

Referinţe:

• *Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összegyűjtötte Matolcsy Miklós dr.; Winkler Lajos dr. egyetemi tanár előszavával. – Budapest, 1910.
• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

CZAKÓ József, medic; n. 4 iun. 1895, Cucuieț – m. 23 dec. 1975, TgM. Studii: diploma de medic la Univ. Budapesta (1926). Medic specialist chirurg la TgM (1926-). A fost dir. - medic şef fondator al Sanatoriului (azi Spitalul ginecologie-obstetrică) din TgM şi dir. - chirurg primar al Spitalului de Stat. Medic de întreprindere la Fabrica de zahăr TgM (1949-51). Medic primar chirurg pînă la moarte (1951-75). A avut colaborare activă cu secția medicală a Soc. EME; a luat parte cu prelegere la al IV-lea Congres de medicină (1939, Cluj).

Lucrări publicate:

• *Szívből eltávolított varrótű esete.* – Kolozsvár, 1939.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - vol. - 1. köt.: A-F. – 1981.

(F. M.)

CZÉGENI József, chimist; n. 1933 Cluj – m. 1989, TgM. Studii: Univ. „Bolyai" Cluj, Fac. de Chimie Organică (1958). A primit repartiția la IMF TgM; preparator la catedra de farmacognozie sub conducerea prof. Kopp Elemér (1958-59); asist. univ. la catedra de chimie organică (!959-80). Studiile lui au apărut în: *Orvosi Szemle*; *Revista de fizică şi chimie*; *Revista Medicală* (1970, 1978); *Tett* (1977). S-a preocupat de popularizarea ştiinței prin conferințe în aceste domenii. A participat la sesiuni ştiințifice din Cluj, TgM, Congresul Național de Farmacie, Bucureşti (1973).

Lucrări publicate:

• *Îndrumător de lucrări practice de chimie organică*. – TgM : IMF, 1967.

- în colaborare:

• *Curs de chimie organică*. – Bucureşti : IMF, 1965. – 331 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

• *Tett* 3. sz., 1977.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998 – 1999.

• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

D

DALI Andrei; Endre, ing. mecanic; n. 1 oct. 1934, Aluniş. Studii: IP Cluj, Fac. de Mecanică, specialitatea TCM (-1960). Dr. cu teza: *Construcții la geometria, cinematica şi calculul de rezistență a angrenajelor cu elemente dințate deformabile* (1982). Activitate didactică univ., parcurgând toate treptele la IP Cluj, Fac. de Mecanică, la catedra de organe de maşini (1960-71), apoi şef de lucrări, conf. univ. la catedra mecanisme şi mecanică fină (1971-2001). Domenii de cercetare: angrenaje armonice, angrenaje cu profile cicloidale şi angrenaje canico-evolventice, geometria şi cinematica angrenajelor, stabilirea uzurilor, îmbunătățirea performanțelor la angrenaje ciclindrice, reductoare şi variatoare dințate. Autor a peste 50 de articole științifice publicate în reviste de specialitate din țară şi străinătate; deținător a 3 brevete de invenție. Membru IFTOMM; Asoc. de Robotică din România.

Lucrări publicate:

- *Organe de maşini. Mecanisme*. – Sl : sn, sa.

Referințe:

- *Dicționarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 154.
- *Româniai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

(A. T.)

DAMIAN, Ioan, prof. de istorie; n. 18 febr. 1933 Boziaş – Târnăveni – m. 18 apr. 2004 Târnăveni. Studii: Fac. de Filologie Bucureşti (1956); Univ. Cluj, Fac. de Istorie şi Filozofie (1962). În anul 1956, în calitate de dir. al Bibliotecii Raionale din Târnăveni, alături de alți intelectuali, a pusbazele Cenaclului literar „Tudor Arghezi", denumit din 1990 „Elena din Ardeal". Colaborează la ziarul Steaua Roşie; a construit o capelă greco-catolică în curtea casei sale cu banii câştigați din vânzarea cărții *Monografia oraşului Târnăveni*.

Lucrări publicate:

- *Spitalul din Târnăveni la a 75-a aniversare*. – 1973
- *Monografia oraşului Târnăveni*. – Cluj-Napoca : Risoprint, 1996.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an XVI, 79, 23 apr. 2004, p. 8. (necrolog)

(A. T.)

DANDEA, Emil Aurel, primar, om politic, avocat; n. 23 ian. 1893 – m. 18 aug. 1969 Bucureşti, înmormântat la TgM. Studii: Fac. de Drept din Cluj şi Academia Comercială din Viena. Chemat sub arme de armata imperială, este rănit; revine la Cluj unde îşi continuă studiile şi desfăşoară activitate politică. Devine preşedinte al Soc. „Tinerimea Română"; se ataşează de PNR; participă la constituirea Senatului Național Român din Ardeal; este ales membru în Comitetul Executiv al Cons. Național Român din Cluj. Participă ca delegat oficial din partea studențimii la MAN de la 1 dec. 1918. Este numit secretar şi cons. şi secretar al Primăriei din Cluj. Participă ca voluntar în campania din Ungaria contra regimului comunist al lui Kun Béla, fiind decorat pentru merite pe câmpul de luptă cu „Coroana României" în grad de cavaler. În 1922 este numit primar al oraşului TgM (1922-26); obține un mandat în Camera Deputaților (1926-30), unde susține discursul „Nemulțumirile Ardealului şi chestiunea minoritară" (1928). Practică avocatura; îndeplineşte funcții în Cons. Jud. a preş. al organizației jud. a PNL obține un nou mandat de primar al TgM (1934-37). După 1940 duce o viață de refugiu, avocat la Bucureşti, din 1946 devine victima hărțuielilor politice; este arestat (1952-53); efectuează o serie de munci neînsemnate prin diferite oraşe din țară; domiciliu forțat la Taşlău (1953-55).Realizări: sfințirea celor două catedrale româneşti; darea în

folosință a Căminului de ucenici; ridicarea monumentelor martirilor Vasile Pop şi Constantin Romanu Vivu, Ostaşul român, Monumentul latinității; inaugurează Muzeul de Istorie şi Arheologie, Pinacoteca oraşului. Publică studii şi articole cu orivire la reforma administrativă în *Mureşul*; *Glasul Mureşului*; *Viitorul Mureşului*; *Înfrățirea*; *Credința* (Reghin); *Patria* (Cluj); *Administrația Română* (Cluj); *Revista Administrativă*; *Monitorul Uniunii Oraşelor Române* (Bucureşti).

Lucrări publicate:

• *Gazul metan, considerând în special oraşul Târgu-Mureş*. – TgM, 1924.

• *Studiul asupra rezolvării prin edificare a crizei de locuințe şi asupra împroprietăririi cu case a funcționarilor şi muncitorilor*. – TgM : Tipografia comunală, 1924. – 81 p.

• *Istoricul oraşului Târgu-Mureş*. – 1925.

• *Chestiunea moților*. – Cluj : Societatea de Mâine, 1926. – 32 p.

• *Mineritul în Munții Apuseni*. – 1926.

• *Pădurile moților*. – 1926.

• *Legile care trebuesc ştiute de toți*. – 1933.

• *Probleme şi realizări edilitare – program şi realizări*. – 1934.

• *Prin Cehoslovacia*. – 1937.

• *Politică şi administrație* : culegere de texte. – TgM : Casa de Editură Mureş, 1996. – 231 p.

Referințe:

• *Un mare român – Emil Dandea* / Maximilian Costin. – TgM : Studio, 1934. – 63 p.

• *Cuvântul liber*, VI, nr. 151, 3 aug. 1994, p. 4.

• *Un om pentru Târgu-Mureş*: *Emil A. Dandea. Comunicări prezentatela sesiunea comemorativă desfăşurată la TgM în data de 18 aug. 1994, la împlinirea unui sfert de veac de la moartea lui Emil A. Dandea*. – TgM : Fundația Culturală „Vasile Netea”, 1995. – 168 p.

• *Politică şi administrație* : culegere de texte. – TgM : Casa de Editură Mureş, 1996. – 231 p.

• *Philobiblon mureşean* / Dimitrie Poptămaş. – TgM, 2003.

(A. T.)

DÁNÉ Károly, matematician; n. 6 feb. 1956, TgM. Studii: Lic. Teoretic „Bolyai Farkas” TgM (1967-75); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1975-80). Drd. la Univ. Debrețin. Activitate profesională: prof. de matematică Lic. „Unirea”; Lic. „Al. Papiu Ilarian”; Lic. „Bolyai Farkas” (1980-97); inspector şcolar, Inspectoratul Şcolar Jud. (1998-02); lector univ., Univ. „Sapientia” (2002-). Domenii de cercetare: pedagogie şi didactica matematicii; istoria matematicii; participă cu lucrări ştiințifice la peste 15 conferințe şi simpozioane naționale şi internaționale; colaborează la reviste de specialitate: *Gazeta matematică* (Bucureşti); *Középiskolai Matematikai Lapok* (Budapesta); *A Matematika Tanítása* (Szeged); *Matlap* (Cluj); *Octogon* (Braşov). Specializări: România, Ungaria. Membru în Soc. de Ştiințe Matematice din România (1980), fiind vicepreş. filialei jud. a acesteia.

Lucrări publicate:

• *Matematika* : Tankönyv a VI. osztály számára. – Craiova : Radical Kiadó, 1998. - 220 p.

• *Matematika* : Tankönyv a VII. osztály számára. – Craiova : Radical Kiadó, 1999.

• *Kisérettségi – nagy siker* : Matematika feladatsorok nyolcadikosoknak. – Székelyudvarhely : Infoprint Kiadó, 2000.

- în colaborare:

• *Olimpiadele de matematică 1990 -1998*: Gimnaziu, clasa a V-a. – Zalău : Editura GIL, 1999. – 160 p.

• *Olimpiadele de matematică 1990 –1998* : Gimnaziu, clasa a VI-a. – Zalău : Editura GIL, 1999. – 150 p.

• *Olimpiadele de matematică 1990 –1998* : Gimnaziu, clasa a VII-a. – Zalău : Editura GIL, 1999. – 160 p.

• *Olimpiadele de matematică 1990 –1998* : Gimnaziu, clasa a VIII-a. – Zalău : Editura GIL, 1999. – 160 p.

• *Matematika* : Kisérleti tankönyv a X. osztály számára / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – Kolozsvár : Ábel Kiadó; Erdélyi Tankönyvtanács, 2001. – 1. köt. – 220 p.; 2. köt. – 98 p.

• *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M1 / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2002. – 301 p.

• *Talá ld ki!* / Dáné Károly, Mátéfi István. – Mv. : Appendix Kiadó, 2002. – 120 p.
• *Kenguru* : játékos verseny – szórakoztató matematika a 2-8. osztályosok számára. – Mv. : Appendix Kiadó; Bukarest: Sigma Kiadó, 2002. – 162 p.
• *Succes la matematică* : teste de matematică / Dáné Károly, Matei Dumitru. – Mv. : Appendix Kiadó, 2002. – 123 p.
• *Kenguru* : játékos verseny – szórakoztató matematika a 2-8. osztályosok zámára. – 2. kiad. – Mv. : Appendix Kiadó; Bukarest : Sigma Kiadó, 2003. – 180 p.
• *Kiséretts égi – nagy siker*: Matematika feladatsorok nyolcadikosoknak / Dáné Károly, Simon József. – Mv. : Appendix Kiadó, 2003. – 132 p.
• *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M1 / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – 3., javított kiad. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2003. – 301 p.

Referinţe:
• *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – TgM : Tipomur, 1994. – 219 p.
• *Népújság* 2004. júl. 6.

(A. T.)

DARVAS István, medic radiolog; n. 6 nov. 1924, Cozmeni (HR). Studii: de medicină la IMF TgM (1951). Dr. în ştiinţe medicale (1972). A lucrat ca preparator la IMF TgM (1949-51); asist. univ. (1951-); medic radiolog, şef de secţie la oncologie; medic primar la Clinica de Radiologie TgM; conf. univ. la UMF (1989-93). Cercetările ştiinţifice sunt prezentate la conferinţe, congrese din ţară şi străinătate, precum în reviste de specialitate. Este preş. Asoc. de Judo a Clinicilor, precum şi a Secţiei de Judo a jud. MŞ.

Lucrări publicate:
• *Radiológiai jegyzet* / Szerkesztette Krepsz Iván; Közreműködtek: Kertész Endre, Darvas István, Szecsei Zoltán. – Mv. : OGYI, 1976. – 365 p.
• *A marosvásárhelyi Röntgenklinika története*. – Budapest, 1996.

Referinţe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.; A. T.)

DAVID, Ioan, ing. constructor, prof. univ; n. 8 sept. 1940, Culpiu. Studii: Şc. Gen. din com. Şincai şi com. Săbed (1950-52); Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1953-57); IP Timişoara, Fac. de Construcţii (1957-63); Univ. Timişoara, Fac. de Matematică (1967-72). Dr. în specialitatea hidraulică teoretică şi aplicată, cu teza: *Modelarea matematică a mişcării fluidelor prin medii poroase* (1974). Activitate profesională: asist. univ. (1964-); şef lucrări (-1980); conf. univ. (1980-89); prof. univ. (1990-), IP Timişoara; visiting profesor la UT Darmstadt, Germania (1993); prof. univ., UT Darmstadt, Germania (1999-). Domenii de cercetare: hidraulica şi mecanica fluidelor (conducător ştiinţific de doctoranzi în acest domeniu); modelarea matematică a mişcării apei şi transportul poluanţilor în acvifere; metode numerice în hidrotehnică. Participă la peste 60 de conferinţe şi congrese în ţară şi străinătate; autor a peste 125 de lucrări ştiinţifice. Specializări: Germania (1976). Premiul MEÎ pentru cercetare (1973); certificat de „Expert evaluator" al MEC (2001). Membru în International Assoc. for Hydraulik Research (1976-); International Soc. for Boundary Elements (1994-); European Geographical Soc. (2000-); Asoc. Hidrotehniştilor din România; Soc. de Ştiinţe Matematice din România; Soc. Oamenilor de Ştiinţă din România.

Lucrări publicate:
• *Grundwasserfassungsanlagen mit Filterrohren*. – T. H. Darmstadt, 1977. – 198 p.
• *Hidraulică*. – Timişoara : Litografia IP, 1982. – Vol. 1. – 294 p.
• *Hidraulică*. – Timişoara : Litografia IP, 1984. – Vol. 2. – 439 p.
• *Hidraulică*. – Timişoara : Litografia IP, 1990. – 636 p.
• *Grundwasserhydraulik*. – Wiesbaden : Verlag Vieweg, 1998. – 200 p.

- în colaborare:

• *Hidraulică teoretică și aplicată* / I. David, P. Boeriu. – Timișoara : Litografia IP, 1977. – 243 p.

• *Probleme actuale în tehnica drenajelor* / I. David, A. Wehry, E. Man. – Timișoara : Facla, 1982. – 85 p.

• *Transportul poluanților inacviferi*. – 1996.

• *Metode numerice în hidrotehnică* / I. David, I. Sumalan. – Mirton : Mirton, 1998. – 188 p.

Referințe:

• *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

• *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária . – 2002.

(A. T.)

DÁVID J. László, ing., prof. univ.; n. 18. iul. 1956. Miercurea-Ciuc (HR). Studii: Liceul „Márton Áron" din Miercurea-Ciuc (1971-75), IP „Traian Vuia" din Timișoara, Fac. de Electrotehnică, secția de Automatizări și Calculatoare, diploma (1981), studii postuniversitare: FORTRAN 77 (1987). Specializări: la Institutul de cercetare „Manfred von Ardenne" Dresda, Germania (1989-90), respectiv la „Tokyo Institute of Technology" (1999). Specialitatea de bază: informatică industrială, calculatoare de proces. Dr. ing. cu teza: *Contribuții la optimizarea procesului de încălzire cu fascicul de electroni accelerați* (1997). Activitate profesională: preparator univ. (student an IV și V) catedra de fizică IPTV Timișoara (1979-81); ing. stagiar; ing. proiectant la IMASA Sf. Gheorghe (1981-86); cercetător științific la ICPE București, Filiala TgM (1986-87); coordonator colectiv cercetare „Aplicații fascicul de electroni", și cercetător științific principal CP III. la ICPE-București Filiala TgM (1988-92); șef Filială ICPE TgM (1992-93); șef lucrări (1993-98); conf. univ. (1998-2001); prodecan Fac. de Ing. (2001-02), prof. univ. (2001-04) la UPM TgM; prof. univ. asociat, șef catedră, Univ. Sapientia-EMTE, Cluj-Napoca, Fac. de Științe Tehnice și Umaniste TgM (2001-); dir. Centrul Cercetare acreditat CNCSIS, în cadrul UPM TgM (2002-); prof. univ. (2004-); prorector, Univ. Sapientia-EMTE, Cluj-Napoca (2004-). Studii și articole publicate în: *Electrotehnică Electronică Automatică-EAA* (1989); *Buletinul Științific Universitatea Tehnică din TgM* (1993); *Buletinul Științific UPM TgM* (1996-97, 1998-99); *Revista TMCM* (2000); *Optimum Technologies, Technologic Systems and Materials in the Machines Bulding Field - TSTM - 4* (2000); *Acta Universitatis Cibiniensis" Scientifical Review*, Univ. „Lucian Blaga" Sibiu (2001); *Surface and Coatings Technology* (2002). Distincții: Premiul pentru Informatică, 2004 (A Magyar Informatikáért - szakmai érem, IHM-2004). Membru în AGIR; EME; EMT; A magyar professzorok világtanácsa; MPV.

Lucrări publicate:

• T*ehnici de optimizare în automatizări* : curs. – TgM : UPM, 1996.

• *Identificarea sistemelor*: Notițe de curs. – TgM : UPM, 1997.

• *Rețele neuronale artificiale*. – TgM : UPM, 1998.

• *Tehnici de optimizare*. – TgM : UPM, 2000.

- în colaborare:

• *Teoria sistemelor și tehnici de optimizări*: Îndrumar de laborator / Dávid L., Márton L. – TgM : UT, 1995. – 80 p.

• *Cercetări operaționale în electroenergetică*. Îndrumător de laborator / Sarchiz D, Dávid L. – TgM : UPM, 1997. – 82 p.

• *Cercetări operaționale în electroenergetică* : îndrumar de lucrări / Dorin Sarchiz, Dávid László. – TgM : UPM, 1998. – 81 p.

• *Millenniumi megemlékezés*. – Mv. : Juventus, 2000.

• *Rețele neuronale artificiale și logica fuzzy în automatizări* / Dávid L, M**á**rton L. – TgM : UPM, 2000.

• *Electrotehnologii* : Lucrări de laborator TgM : UPM, 2001.

Referințe:

• Baza de date BJM.

(F. M.; A. T.)

DĂNESCU, Tatiana, economist; n. 14 mart. 1960, Ibănești. Studii: Lic. Economic TgM (1974-79); Fac. de Științe Economice, Cluj-Napoca (1979-83). Dr. în economie cu teza: *Contribuții anuale – documente de sinteză și raportare contabilă* (1999). Activitate profesională: economist; șef serviciu financiar, IPL TgM și ILEFOR TgM; șef serviciu bilanțuri agenți economici, DGFP TgM; șef serviciu control fiscal, Administrația Financiară Mureș; dir. gen. adj., DGFP Mureș; coordonatorul activității de control fiscal, DCF Mureș; conf. univ., UPM TgM. Activitate științifică în cadrul sesiunilor de comunicări organizate de UPM TgM (1997, 2001) și Univ. din Oradea (2000). A publicat articole în reviste de specialitate: *Analele Univ. din Oradea* (2000); *Revista contabilitatea*, *expertiza și auditul afacerii* (2002). Specializări: expert contabil (1993); evaluator (1993); formator în contabilitate (1993); audit intern (2000); lichidator (2001); formator audit financiar (2002). Membră în Corpul Experților Contabili (1993-); Agenția Națională de Privatizare; Asoc. Națională a Cenzorilor Externi Independenți (1999-); Camera Auditorilor Financiari din România (2000-); Uniunea Națională a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare (2001-). Hobby-uri: înot.

Lucrări publicate:

• *Conducerea afacerilor*. – Cluj-Napoca : Dacia, sa.

• *Gestionarea financiară a afacerilor*. – Cluj-Napoca : Dacia, sa.

• *Conturile anuale*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 262 p.

• *Raportul de gestiune*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 151 p.

• *Metode și tehnici de comerț exterior* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 202 p.

- în colaborare:

• *Etica și responsabilitatea managerială*. – 2001.

• *Fundația de dezvoltare locală PAEM* (TgM). – TgM : SC Chescomp. – Vol. 1. – 250 p.; Vol. 2. – 253 p.

• *Viitorul ne preocupă*. – TgM : Efirom, 2002. – 242 p.

Referințe:

• Baza de date BJM.

(A. T.)

DEAC, Aron, prof. de geografie; n. 1854, Tăureni. Studii: primare la Turda; lic. la TgM și Cluj; teologice la Univ. din Budapesta (1878). Vine la Blaj și obține un post în cancelaria mitropolitană (1879-1881); iar din 1881 până la pensionare, activează ca prof. de istorie, geografie și limba latină la gimnaziu, timp în care scrie un studiu istoric asupra domniei lui „Carol Marele” publicat în anuarul lic., anul școlar 1886-1887.

Lucrări publicate:

• *Geografia politică* (pentru cls. VII). – Blaj, 1891.

• *Antichități romane*. – Sl : sn, sa.

Referințe:

• *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940.

• *Bibliografia românească modernă* / (1831-1918). – Vol. 2 [D-K]. – București, 1986.

(A. T.)

DEAC, Radu, medic, prof. univ.; n. 28 feb. 1940, Zalău (SJ). Studii: Fac. de Medicină Cluj (1962). Dr. în medicină (1977). Activitate profesională: preparator onorific, IMF Cluj (1958-62); stagiar în Clinica Chirurgie I, Cluj; intern IMF TgM (1962-65); medic secundar chirurg, Clinica Chirurgie II TgM (1965-67); asist. univ. (1967-72); asist. clinic onorific la Departamentul de Chirurgie Cardio-Toracică, Univ. Leeds, Anglia; șef de lucrări IMF TgM, Clinica de Chirurgie II și Clinica de Chirurgie Cardiovasculară (1972-87); conf. univ. (1987-91); șef de catedră Chirurgie M8; prof. univ. UMF; șeful Clinicii de Chirurgie Cardiovasculară TgM (1991-); visiting professor la Univ. Harvard, SUA (1986, 2003); Univ.

Pensylvania, SUA (1990-92); Minneapolis Heart Institute, SUA (1992); medic specialist (1968-77); medic şef principal de specialități (1975-); medic primar (1978-); medic practician înregistrat în Marea Britanie; medic primar chirurgie cardiovasculară; organizator şi dir. al Institutului de Boli Cardiovasculare şi Transplant TgM (1995); secretar de stat la MSF (2001-03). Efectuează numeroase operații pe cord la TgM; realizează prima operație de anevrrism ventricula stâng din țară; organizează Stația de Cercetări experimentale de transplantare ortotopică a inimii artificiale de largă utilizare; a publicat peste 180 de lucrări în reviste din țară şi străinătate; a prezentat 115 comunicări la diferite manifestări naționale şi internaționale; autor a 8 invenții; a inventat şi utilizat prima valvă cardiacă biologică din țară; a efectuat 7.000 operații pe cord deschis, 3.000 operații pe cord închis şi vase, 53 transplante experimentale de cord, 50 cardiomioplastii experimentale, 25 transplante clinice de cord USA, Philadelphia, 11 transplante de cord la TgM. Membru în editorial Board al revistei *Romanian Journal of Angiology and Vascular Surgery*; *Journal of Cardiovascular Diseases*. Distincții: „Diploma de Excelență" a Col. Medicilor din Bucureşti (1999); „Diploma de Excelență" a Spitalului de Urgență Bucureşti (2000); „Diploma de Excelență" a Senatului UMF TgM (2000); „Ordinul Cavalerilor Legiunii Albe-Chirurgie" (2000); „Cetățean de Onoare al mun. TgM" (2000); Ordinul „Steaua României", grad de comandor (2000); premiul „Emil Racoviță" al Academiei Române; „Evidențiat în munca medico-sanitară", MS; „Man of Achievement", Cambridge; Fellow of the European Board of Cardiothoracic Surgery (2003). Membru titular în Academia de Ştiințe Medicale din România; Soc. Internațională de Chirurgie (1968); Soc. Internațională de Chirurgie Cardiovasculară (1973); Soc. Internațională de Transplantare a Inimii (1983); Comisia Națională de Cardiologie (1985); preş., Comisia Jud. de Cardiologie (1985-91); Asoc. Internațională de Implante Cardiace Biologice (1986); Asoc. Europeană de Chirurgie Cardiotoracică (1987); Soc. Internațională a Chirurgilor Cardiotoracici – reprez. regional Europa (1988); Soc. Națională de Cardiologie 1990); Asoc. Americană de Chirurgie Toracică (1990); ASAIO (1990); Academia de Ştiințe din New York (1992); Soc. Română de Angiologie şi Chirurgie Vasculară (1992); Comisia de Chirurgie Cardiovasculară a MS (1993); Comisia de Transplantare a MS (preş. 2000-01); ROMTRANSPLANT, vicepreş. (1997); Cons. Ştiințific de Transplantare Cardiacă Pediatrică al Soc. Internaționale de Transplantare a Inimii şi Plămânului (1997); Cons. Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor şi Certificatelor Univ. (1995-97); vicepreş., Soc. Română de Angiologie şi Chirurgie Vasculară (1999); preş. al Comitetului de Bioetică în Cercetare al Col. Jud. al Medicilor..

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Transplantarea țesuturilor şi organelor* / Sub redacția Pop D. Popa. – 1967.
- *Biological Tissue in Heart Valve Replacement*. – 1971.
- *I Trapianti Valvolari Cardiaci Contemporanul Tessuti Biologici*. – 1972.
- *Patologia şi tratamentul afecțiunilor sistemului cav inferior* / Sub redacția Pop D. Popa. – 1973.
- *Patologie chirurgicală* : curs didactic litografiat / Sub redacția conf. dr. doc. C. Pană. – 1978.
- *Cardiovascular Surgery*. – 1980.
- *Progress in Mitral Valve Diseases*. – 1984.
- *Tratamentul bolilor cronice în medicina internă* / Sub redacția M. Belaşcu. – 1988. – Vol. 2. – 402 p.
- *Biomecanica*. – 1989.
- *Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. – Partea 3. – 1994.
- *Adeziunea celulară şi matricea extracelulară*. – 1997.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 12, nr. 72, 2000, p. 4.
- *Cuvântul liber*, an 16, nr. 246, 15 dec. 2004.
- *Cuvântul liber*, an 16, nr. 247, 16 dec. 2004, p. 12.

(A. T.)

DEÁK István, ing. silvic; n. 26 dec. 1934, Baraolt (BV). Studii: Şc. Elementară Baraolt (1941-48); Şc. Tehnică Silvică, Tg. Secuiesc (1948-52); IP Braşov (1957-62). Dr. cu teza: *Ergonomia în exploatarea şi transportul forestier* (1981). Activitate profesională: şef Ocol Silvic Brădeşti, raion Odorhei (1962-67); şef sector, Comitetul regional PCR, Secţia economică TgM (1967-72); dir. comercial, Întreprinderea de Industrie Locală TgM (1972-76); ing. şef, Prodcomplex TgM (1976-81); dir. gen., Întreprinderea de producţie şi prestări TgM (1981-92); dir. gen., SC Murexim SRL, TgM (1992-96). Membru în colectivul de redacţie al revistei *Erdélyi Nimrod* (Odorheiul Secuiesc, 1999 –). Distincţii: „Ordinul Muncii"; „Medalia Muncii"; şase medalii aniversare. Hobby-uri: ocrotirea naturii, vânătoare.

Lucrări publicate:

• *A vágásvezető kézikönyve*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1973. – 231 p.

- în colaborare:

• *Munkavédelem* / Deák István, Kádár Zsombor. – Harghita : Editat de Inspectoratul de Protecţia Muncii jud. HR, 1972. – 304 p.

• *Ergonómiai ismeretek* / Kádár Zs., Deák I. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1975. – 244 p.

Referinţe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?*. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda,* 1997. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(A. T.)

DEBRECZENI László, arhitect; n. 18 dec. 1903, TgM – 20 sept. 1986, Cluj. Studii: Şcoala Tehnică Cluj (1923), iar apoi a studiat arta populară şi istoria arhitecturii. Din însărcinarea Eparhiei Ref. din Transilvania a inventariat, a îngrijit monumentele bisericeşti, a proiectat diverse clădiri bisericeşti (1928-44). A fost prizonier de război (1944-48). Din 1949 a fost dir. tehnic al Institutului Maghiar de Artă, respectiv al Institului de Artă „Ion Andreescu" Cluj. A fost numit şef de lucrări, a predat arta populară, geometria descriptiva şi perspectivă până la pensionare (1955-63). A fost colaboratorul revistei *Erdélyi Fiatalok*. Studiile lui au apărut în: *Ifjú Erdély* (1924); *Szilágysági Reformtus Naptár* (1933-39); *Erdélyi Múzeum* (1942); *Korunk* (1967); *Igaz Szó* (1968).

Lucrări publicate:

• *Erdélyi református templomok és tornyok*. – Kolozsvár, Segesvár, 1929.

• *A magyar művészet problémái*. – Kolozsvár, 1932.

• *A mi művészetünk*. – Kolozsvár, 1940.

- în colaborare:

• *Leselkedő magány* / Dsida Jenő; Il. Debreczeni László. – Kolozsvár, 1928.

• *Tengerszem* / Vajda István; Il. Debreczeni László. – Mv., 1929.

• *Transilvania, Banatul, Crişana, Maramureş,* 1918-1928.

• *Új arcvonal* : Antológia. – Kolozsvár, 1932.

• *Kelemen-emlékkönyv*. – Kolozsvár, 1957.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F.
• *Debreczeni László, az építész és iparművész* / Balogh Ferenc. – Bukarest : Kriterion, 1983.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. - 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F.M.)

DEMETER Károly, prof. de botanică; n. 1852, Cluj – m. 12 mart. 1890, TgM. Studii: la Col. Ref. din Cluj (1870); la Univ. din Viena studiază ştiinţele naturale, chimia, anatomia, histologia etc. (1870-75). A fost preparator la Univ. din Viena (1873-75); a fost invitat la catedra de ştiinţe naturale şi chimie la Col. Ref. din TgM (1877-1890). A obţinut titlul de dr. în filozofie la Univ. din Cluj (1881). Studiază şi

colecționează în special flora de mușchi din Transilvania. A publicat studii și articole în reviste din Viena, TgM, Cluj.

Lucrări publicate:

• *Az Urticaceák szövettanához, különös tekintettel a Boehmeria bilobá-ra* : Tanulmány. – Kolozsvárt, 1881. – 43 p.

• *Puccinia Helianthi Schvein*. – Kolozsvár : sn, sa. – 14 p.

- în colaborare:

• *Grimmieae Tatrenses*. – Kolozsvár, s.a.

Referințe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 1-6 vol. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001. – 1206 p.

(F. M.)

DEMETER, Ștefan; István, ing. electronist; n. 31 aug. 1936, Târnăveni. Studii: Șc. Elementară Târnăveni (1943-50); Șc. Medie de Energie Electrică, Brașov (1950-54); Șc. de ofițeri de radiolocație, București (1955-57); ATM București (1963-69). Dr. în inginerie radioelectronică și radiocomunicații cu teza: *Contribuții la utilizarea prelucrării numerice primare a semnalelor de radiolocații* (1982). Activitate profesională: ofițer tehnic de radiolocație, MApN (1957-63); ofițer student (1963-69); asist. univ.; lector univ.; conf. univ.; prof. univ., ATM București, catedra de radiolocație (-1990); prorector, ATM București (1990-96); conducător de doctorat (1990-); prof. univ.; decan, Fac. de Electronică și Informatică, Univ. Hyperion București (1999-); prof. univ., Academia Forțelor Terestre „N. Bălcescu", Sibiu (2000-01). Domenii de cercetare: radiolocație; sisteme de prelucrare numerică a semnalelor de radiolocație. Autor și coautor a 5 brevete de invenție; 26 inovații; 5 granturi. A participat la peste 150 de conferințe, sesiuni științifice naționale și internaționale; a publicat numeroase articole în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Buletinul Academiei Militare* (1975, 1981-82); *Buletinul Apărării Antiaeriene* (1993); *Digital Signal Processing*; *Haditechnika* (2000); *Informații Științifice, tehnice și tehnologice ICPA* (1991-93); *Revista de Informații Științifice a Institutului „Traian Vuia" Timișoara* (1973); *Revista ATM* (1992-93); *Revista Școlii de Aplicație și Radiolocație* (2000); *Revista Tehnică Militară* (1984, 1986, 1988, 1991, 1994, 1996); *Știință și Tehnică* (1991). Distins cu numeroase premii la concursurile de creație științifică. Membru AGIR (1992-); Institute of Electrical and Electronics Engineers (1993-); Consiliul Cercetării Univ. (1994-96); Armed Forces Communications and Electronics Association (1994-); Academia de Științe din New York (1995-); expert în Cons. de Științe Tehnice; Agenția Națională de Știință, Tehnologie și Inventică; Cons. Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (1997-). Hobby-uri: tenis de masă, schi, șah.

Lucrări publicate:

• *Îndrumar de proiectare a sistemelor de urmărire automată*. – s.l. : Editura Academiei Militare, 1974. – 145 p.

• *Filtre numerice în radiolocație*. – s.l. : Editura Academiei Militare, 1981. – 50 p.

• *Analiza și sinteza circuitelor electronice*. – București : ATM, 1986. – 390 p.

• *Analiza și sinteza semnalelor de radiolocație*. – București : ATM, 1992. – 280 p.

- în colaborare:

• *Descrierea tehnică a INSTM-12*. – 1984.

• *Descrierea tehnică a INSTM-14*. – 1984.

• *Descrierea tehnică a IPIBAR M-1, 2, 4* / Șt. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu. – sl : Editura Întreprinderii de Electronică Industrială, 1986. – 220 p.

• *Descrierea tehnică a IPIBAR M-3* / Șt. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu. – sl : Editura

Întreprinderii de Electronică Industrială, 1986. – 221 p.

• *Descrierea tehnică a INSTM-18*. – 1989.

• *Radiolocaţia de înaltă rezoluţie* / Ş. Demeter, L. Anton, L. Ionescu. – sl : Matrix Rom, 2000. – 335 p.

Referinţe:

• *Dicţionarul specialiştilor : un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească*. – 1996.

• *Who's Who in the World*. – 1998.

• *The Europe 500 Leaders of the New Century Baron 's Who's*. – 2000.

• *A Hét*, 17.sz., 2003. máj. 8.

(A. T.)

DESIDER B. B.

Vezi: **BÜRGER Dezső**

DÉZSI Zoltán, preparator (1946-), asist. univ; şef lucrări la catedra de fiziologie IMF TgM. Dir. la Sanepid din Miercurea Ciuc până la moarte.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az általános kórtan vázlata* / Obál Ferenc, Dézsi Zoltán, Mózes Magda, Vass Jolán. – Mv. : OGYI, 1947. – 118 p.

• *Élettani jegyzet*. – Mv. : MOGYI, 1954-1955. – 1. rész : *A vér élettana. A vérkeringés. A légzés.* – 1954. – 233 p.; 2. rész : *Emésztés. Anyagcsere. Táplálkozás. Kiválasztás* / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – 1955. – 260 p.; 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana.* – 1955. – 480 p.

• *Élettan* / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – [2. újrakiad.] – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. – 284 p.; 3. köt. – 462 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM, 1998.

(F. M.)

DEZSŐ Béla; DESEŐ; biolog, prof.; n. 26 oct. 1851, TgM – 25 febr. 1912, Nagykikinda. Studii: diploma de prof. de ştiinţe naturale la Univ. din Cluj (1876); dr. în filozofie (1877). A fost numit asist. la Univ. din Cluj (1876-82). A făcut o călătorie de studii în Germania, Franţa, după care a devenit prof. la Budapesta (1882), la Kosice (1894), la Nagykikinda (1902-11). A studiat mai ales buretele. A publicat articole de zoologie, de ştiinţe naturale, etnografie, geografie în periodicele din Cluj, Budapesta, Bonn, Leipzig.

Lucrări publicate:

• *Columbus Kristóf vagy Amerika felfedezése*. – Kolozsvár, 1873.

• *A rovarok hátedényéről* : Doktori értekezés. – Kolozsvár, 1877.

• *Több állatországvándorlási vonalairól.* – Kolozsvár, 1879.

• *Die Histologie und Sprossenentwicklung der Thetyen ...* – Bonn, 1879.

• *A magyar tengerpart szivacsfaunája* – Budapest, 1880.

• *A fiumei tengeröböl állatvilágából.* – Budapest, 1880.

• *Spongiologiai tanulmány*. – Kolozsvár, 1880.

• *Növény-gyűjtő* : Mappa a növények gyűjtésére. – Budapest, 1890.

- în colaborare:

• *Jelentés az Oncsásza csontbarlang megvizsgálásáról és összehasonlító tanulmány az ottan gyűjtött Ursus speleus Blumb csontvázáról* / Dezső Béla, Koch Antal. – Kolozsvár, 1877.

• *Magyarország vármegyéi és városai* : 1. Abaúj-Tornavármegye és Kassa. – Budapest, 1896. – p. 89-100.

Referinţe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891; 3. köt. : 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –2. köt. : Caban-Exner. – 1893.

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – Budapest: Kiadja a Kir. Magyar Természettudományi Társulat, 1903. - vol. – 3. köt. – 1903.

- *Die Geschichte der Zoologie in Ungarn* / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 1-6 vol. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

DIACONESCU, Ioan, ing. electronist; n. 21 nov. 1935, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian", TgM (-1953), şef promoție; IP Bucureşti, Fac. de Electronică şi Telecomunicații (-1958). Dr. în ştiințe tehnice cu teza: *Răspunsul circuitelor cu p. v. t. la semnale modulate* (1975). Activitate profesională: şef tură emisie, Centrul Radio Bucureşti (1958-64); ing. principal, Institutul Național de Metrologie Bucureşti (1964-67); cercetător ştiințific principal, Institutul de Cercetări Electronice Bucureşti (1967-69); prof., Şc. Postlic. de Electronişti Bucureşti (1969-78); ing. proiectant principal, TIAB Bucureşti (1978-80); conf. univ., UPM TgM (1980-). Activitate de cercetare în domeniul generatoarelor de ultrasunete. A publicat articole şi studii în reviste de specialitate: *Metrologia aplicată* (1967-68, 1983-86); *EEA-Electrotehnica* (1989); *Buletinul Ştiințific al UT TgM* (1991-99); *Poştă şi telecomunicații* (1973); *Revista transporturilor şi telecomunicațiilor* (1974); *Telecomunicații* (1967-69). Membru corespondent în AOŞR (1992-). Hobby-uri: tenis de masă (campion național de juniori, 1953.).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Voltmetre electronice* / I. Diaconescu, R Boconcios. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1967. – 187 p.
- *Culegere de probleme de radioelectronică* / I. Diaconescu, I. Constantin. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1969. – 439 p.
- *Bazele radiotehnicii* / St. Constantinescu, I. Diaconescu, Fl. Diaconescu. – Bucureşti : EDP, 1970. – 443 p.
- *Bazele radiotehnicii*. – 1977.
- *Lucrări ştiințifice*. – TgM : IIS, 1981. – Vol. 3, Seria D.
- *Aplicații şi probleme de radio şi televiziune*. – 1982.
- *Caiet de lucrări de electrotehnică şi măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – Vol 1. – 44 p.
- *Caiet de lucrări de electrotehnică şi măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 2. – 62 p.
- *Culegere de probleme de electrotehnică* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 1. – 78 p.
- *Analiza şi sinteza circuitelor logice* : aplicații şi probleme pentru uzul studenților / Ioan Diaconescu, Rodica Mihaela Cistelecan. – TgM : UT, 1992. – 93 p.
- *Analiza şi sinteza circuitelor logice* : îndrumător de laborator pentru uzul studenților / Ioan Diaconescu, Haller Piroska, Rodica Mihaela Cistelecan. – TgM : UT, 1993. – 44 p.
- *Probleme de automatizare*. – Bucureşti : Editura Academiei, sa – Vol. 9.
- *Curente digitale. Circuite logice combinaționale* / A. Morar, I. Diaconescu. – TgM : UPM, 2003. – 132 p.
- *Analiza şi sinteza dispozitivelor numerice. Circuite logice combinaționale* / A. Morar, I. Diaconescu. – TgM : Litografia UPM, 2003.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

DIENES Péter, prof. de geografie; n. 21 sept. 1844, Reghin - ? Studii: la Col. Ref. din TgM; dreptul şi filozofia la Cluj, iar teologia, istoria şi lingvistica la Budapesta (1873). A fost educator la o familie, dir. la o şcoală de ucenici în Miskolc (Ungaria) (1878-). A publicat articole cu conținut pedagogic şi social.

Lucrări publicate:

- *Iparos tanulók ismerettára*. – Rimaszombat, 1878.

• *Teendőink a hazai ipar védelme és emelése érdekében*. – Miskolcz, 1880.
• *A magyar-osztrák monarchia földrajza*. – Miskolcz, 1882.
• *A magyar-osztrák monarchia földrajza*. – 2. kiad. – Miskolcz, 1883.
• *Egyetemes földrajz*: polgári iskolák és más hasonminőségű tanintézetek számára. – Miskolcz, 1883.
• *A magyar-osztrák monarchia földrajza*. – 3. kiad. – Miskolcz, 1884.
• *Az öt világrész földrajza*. – Miskolcz, 1884.
• *Magyar olvasókönyv alsófokú kereskedelmi iskolák számára*. – Miskolcz, 1885.
• *Magyar olvasókönyv alsófokú ipariskolák számára*. – 3 köt. – 1888-1889.
• *Az öt világrész földrajza*. – 2. kiad. – Miskolcz, 1888.
• *Ipar- és kereskedelmi oktatásunk szakszerű fejlesztése*. – Budapest, 1890. – Argus álnéven.
• *Egyetemes földrajz*: polgári iskolák és más hasonminőségű tanintézetek számára. – 6. kiad. – Miskolcz, 1890.
• *Az ipari és kereskedelmi szakoktatás szervezése*. – Budapest : Franklin, 1892.
• *Földrajz kereskedelmi tanoncz iskoláknak*. – Budapest : Lampel, 1894.
• *Földrajz a kereskedő-tanonc-iskolák és a női kereskedelmi tanfolyamok számára*. – 4. kiad. – Budapest : Lampel Róbert, 1902. – 66 p.
• *Földrajz a kereskedő-tanonc-iskolák és a női kereskedelmi tanfolyamok számára*. – 5. kiad. – Budapest : Lampel Róbert, 1907. – 66 p.
• *Földrajz a kereskedő-tanonc-iskolák és a női kereskedelmi tanfolyamok számára*. – 6. kiad. – Budapest : Lampel Róbert, 1910. – 66 p.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.
• *Kereskedelmi iskoláink és tanáraik a millennium esztendejében* / Írta dr. Schack Béla. – Budapest, 1896.
• *Magyar könyvészet,* 1901-1910 / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – vol. – 1. köt. : A-K.

(F. M.)

DIENES Sándor Lajos, medic, prof. univ.; n. 3 iul. 1925, Cluj. Studii: Lic. Romano-catolic, Cluj (1936-1944); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Ştiinţe Naturale (1945-48); IMF TgM (1945-51). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Studii experimentale privind efectele cromului hexavalent şi observaţii clinico-paraclinice la muncitorii expuşi la această noxă într-o unitate industrială* (1970). Activitate profesională: asist. univ. (1950-); şef lucrări (1958-); conf. univ. (1970-); prof. univ. (1981), IMF TgM. Iniţiator al secţiei de boli profesionale (1960), fiind şef de clinică. A participat la reuniuni ştiinţifice în ţară şi străinătate. Este autor a numeroase lucrări în domeniul patologiei profesionale; a publicat studii şi articole în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Orvostudományi Értesìtő*; *Tett*. Cercetări privind intoxicaţiile cu plumb, crom, solvenţi organici, modificările patologice imunologice şi enzimatice în intoxicaţii profesionale. Specializări: Academia de Medicina Muncii Berlin, (1970-73). Membru onorific în Soc. Maghiară de Igiena Muncii (1995-). Hobby-uri: scrimă, sportiv de categoria I cu participări internaţionale.

Lucrări publicate:

• *Munkaegészségtan*. – Mv. : OGYI, 1961.
• *Medicina muncii*. – TgM : IMF, 1977.
• *Munkaorvostan*. – Mv. : OGYI, 1981. – 443 p.
• *Munkaorvostan. Foglalkozás, egészég kórtünetek*. – Mv. : Mentor Kiadó, 2001. – 287 p.

- în colaborare:

• *Munkaegészségtan* / Horváth Miklós, Dienes Sándor. – 2. kiad. - Mv., 1961. – 256 p.
• *Általános közegészségtan*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1983. – 281 p.
• *Manual de patologie profesională* / R. Apostolescu, M. Dumitru, Dienes S. – Bucureşti : Editura Medicală, 1985. – Vol. 1. – 664 p.
• *Altalános közegészségtan*. - Mv.: OGYI, 1984. – 128 p.
• *Közegészségtan* : Jegyzet fogorvostan-hallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1984. – 128 p.
• *Igiena generală şi comunală* : curs. – TgM : IMF, 1986.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvűorvos– és gyógyszerészképzés 50 éve : Adatok, emlékezések*. – 1995.

Referinţe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – 1. köt.: A-F. – 1981.
• *Dialog despre sănătate*. – 1981. – Vol.1.
• *Totul despre sănătate* / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – Vol. 1. – 1988.
• *Dienes professzor játékai*. – 1989.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997;
• *Dicţionarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – Vol. 2, 1998. – p. 95-96.
• *Romániai magyar ki kicsoda,* 1997. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Judeţul Mureş în cărţi = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária – Târgu-Mureş, 2002.

(A. T.)

DISSESCU (LANGOŞ), Gabriela, ing. silvic, cercetător ştiinţific; n. 18 mai 1926, TgM – m. 24 ian. 2000, Bucureşti. Studii: Lic. „Unirea", TgM (1937-45); Fac. de Biologie, Cluj (1945-46); Fac. de Silvicultură, Bucureşti (1946-50). Dr. cu teza: *Cercetări asupra biologiei principalelor omizi defo-liatoare ale stejarului*. (1964). Activitate profe-sională: asist. (1950-); cercetător principal (1956-); şef de laborator (1964-); cercetător ştiinţific principal; şeful Colectivului de Protecţia Plantelor (1970-84), Institutul de Cercetări, Amenajări Silvice Bucureşti. Domenii de cercetare: protecţia pădurilor; entomologie forestieră; fundamentarea lucrărilor de depistare şi prognoză a defoliatorilor în funcţie de caracteristicile populaţionale; elaborarea unor procedee rapide de determinare a fecundităţii medii la defoliatori; estimarea mărimii aparatului foliar la quercinee ca sursă de hrană a defoliatorilor şi utilizarea feromonilor sexuali sintetici în protecţia pădurilor. A publicat peste 120 de lucrări în reviste de specialitate: *ICES* (1954); *Studii şi Cercetări* (1955, 1962, 1966, 1971, 1979); *Revista pădurilor* (1961-66); *Zool. Jurnal* (1964); *Thaumatopoea processionea* (1967-68); *Revue Roumaine de Biologie. Serie Zoologie* (1968); *Cercetări de ecologie animală* (1969); *ICSPS* (1971); *Studii şi Cercetări ICAS* (1979); *Bulletin de l' Academie des Sciences Agricoles et Forestieres* (1980); *Buletinul informativ ASAS* (1985, 1988); *Instruc. Min. Silvic* (1985); *Bulletin of the Academy of Agricultural and Forestry Sciences* (1991). A prezentat 23 de lucrări ştiinţifice în ţară şi străinătate; a elaborat recomandări şi instrucţiuni pentru producţie; deţine 5 certificate de inovator şi 3 brevete de invenţii. Distinsă cu Medalia Meritul Ştiinţific. Membră în Uniunea Internaţională a Institutelor de Cercetări Forestiere (1960-85); Asoc. Ştiinţifică a Inginerilor şi Tehnicienilor (1955-85). Hobby-uri: pictură, grafică animalieră.

Lucrări publicate:
• *Determinatorul ipidelor şi buprestidelor după felul vătămării. – Bucureşti* : Editura de Stat, 1952. – 55 p.
• *Gândaci de frunză şi combaterea lor*. – Bucureşti : Editura Agro-Silvică, 1954. – 20 p.
• *Cercetări asupra biologiei principalelor omizi defoliatoare ale stejarului* : autoreferat asupra lucrării de disertaţie pentru obţinerea titlului de candidat în ştiinţe agricole. – Braşov : Fac. de Silvicultură, 1963. – 28 p.
• *Variaţia mărimii aparatului foliar la quercinee în raport cu principalele caracteristici dimensionale ale arborilor*. – Bucureşti : ICAS, 1974.
• *Estimarea cantitativă a biomasei foliare în arborele de quercinee*. – Bucureşti : ICAS, 1977.

- în colaborare:
• *Determinatorul ipidelor şi buprestidelor după felul vătămării* / Gh. Eliescu, Şt. Negru, Gabriela Dissescu. – Bucureşti : Editura de Stat, 1952. – 60 p.
• *Cercetări prind stabilirea unor metode noi de determinare a elementelor de prognoză la cotarii stejarului*. – 1967.
• *Cercetări asupra bioecologiei omizii procesionare a stejarului (Thaumetopea*

processionea L.) / Gabriela Dissescu, Igor Ceianu. – Bucureşti : Institutul de Cercetări Forestiere, 1968. – 120 p.

Referinţe:

- *Istoria Ştiinţelor în România*. – Vol. *Biologie*. – 1975;
- *Dicţionarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – 1996.

(A. T.)

DOBAI Sándor, ing. chimist; n. 3 sept. 1963 TgM. Studii: IP Iaşi, Fac. de Chimie (1989). A fost ing. chimist în Combinatul Chimic Valea Călugărească Ploieşti (1989-91); prof. locţiitor la TgM (1991-94); redactor la Editura Corvin din Deva (1994-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gombáskönyv*. – Deva : Editura Corvin, 1995. – 128 p.
- *Rejtvényfejtők lexikona*. – Deva : Editura Corvin, 1994 - . – 2. köt. – 1995. – 3. köt. : [D-E]. – 1996; 4. köt. : [F]. – 1997.

Referinţe:

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

(F. M.)

DOBREANU, Minodora, medic; n. 14 ian. 1967, TgM. Studii: Şc. Gen. Voiniceni; Lic. de Chimie Industrială TgM (1981-85); UMF TgM, Fac. de Medicină Gen. (1985-91). Dr. în medicină cu teza: *Modificări ale lipidelor plasmatice corelate cu alţi factori de risc cardiovascular în boala coronariană aterosclerotică* (1998). Activitate profesională: preparator univ.; asist. univ.; şef lucrări (1992), UMF TgM; medic primar de medicină de laborator. Domenii de cercetare: studiul disciplinelor şi al factorilor de risc cardiovascular. Autor şi coautor a 14 articole publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Magnesium Research* (1989); *Acta Anatomica* (1996); *Laboratorium Medicina* (1996); *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1996, 1998, 2000); *Sănătate pentru toţi* (1996); *Laborator Clinic – Tehnică Medicală* (1997); *Revue Roumaine de Medicine Interne* (1997); *Sibiul Medical* (1997); *Buletinul Informativ al Fundaţiei de Laborator Clinic „Marcela Zamfirescu Gheorghiu"* (2001). Specializări: SUA (1994-95); Ungaria (1997); Germania (1998); Belgia (2000). Membră în Soc. Naţională de Biologie Celulară (1991-); Soc. Română de Laborator Clinic (1993-); International Federation of Clinical Chemistry (1997-); Asoc. Română de Ateroscleroză şi Lipidologie (1998-); Fundaţia de Laborator Clinic „Marcela Zamfirescu Gheorghiu" (1999-); Soc. Română de Hematologie (2001-). Hobby-uri: lectură, muzică, turism.

Lucrări publicate:

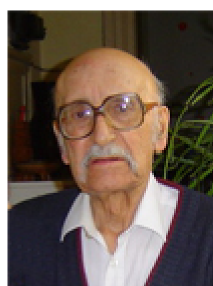
- *Compendiu de lucrări practice* : ghid de valori normale de laborator. – TgM : UMF, 2002. – 154 p.

- în colaborare:

- *Curs de biochimie clinică* / M. Dobreanu, E. Mody. – TgM : UMF, 1999. – 214 p.
- *Biochimie clinică (Patochimie)*. – 2000.

(A. T.)

DÓCZY Pál István, medic internist, prof. univ.; n. 21 apr. 1910, Baia de Criş (HD). Studii: Univ. „Ferdinand I" din Cluj, Fac. de Medicină. Dr. în ştiinţe medicale (1957). Asist. la Univ. din Cluj. Şef de lucrări (1945); şef de catedră (1949); prof. consultant (1976) la IMF TgM. Studiile din domeniul medicinei interne, bolile sângelui, le publică în: *Revista Medicală – Orvosi Szemle*; *Medicina Internă*; *Münchener Medizinische Wochenschrift*. Articole despre educaţia medicală, etica medicală apar în *Korunk*; *Igaz Szó*; *A Hét*; *Forum*; *TETT*. Medic emerit. Membru titular în AŞMR. A primit premiul Academiei de Ştiinţe Maghiare (2002).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati diagnosztika* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Hermann Jenő. – Mv. : OGYI, 1950. – 223 p.
• *Belgyógyászati diagnosztika*: Általános diagnosztikai ismeretek / Dóczy Pál, Horváth Endre. – Mv., 1950. – 214 p.
• *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A mozgásszervek betegségei a belgyógyászati gyakorlatban* / Dóczy Pál, Birek László, Koczka György.; *A szív betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Birek László, Bornemissza Pál. – 478 p.; 2. köt. : *Gyomor, belek és hashártya betegségei*. – 368 p.; 3. köt. : *A tüdőbetegségei* / Dóczy Pál, Birek László, Málnási Géza; *Hematológia* : *A vérképző szervek és a vér betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Bornemissza Pál; *A mérgezések, intoxikációk. Belgyógyászati vénygyűjtemény* / Bornemissza Pál, Dóczy Pál. – 316 p.
• *Belgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1951. – 2. rész : 6. *Mozgásszervek betegségei* / Dóczy Pál, Birek László. – 133 p.
• *Az anaemiák* / Eskenasy Alexandru; Ford. Dóczy Pál, Birek László. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1953. – 478 p.
• *Belgyógyászati diagnosztika*. - Mv.: OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája*. – 416 p.; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai*. – 334 p.
• *Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica.* – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.
• *Belgyógyászati jegyzet* / Dóczy Pál, Horváth Endre, ... – Mv.: OGYI, 1959. – 2. kiad. – 1. köt. : *Emésztőszervek és hashártya betegségei*. – 313 p.; 2. köt. : *A vérképzőrendszer betegségei. Mérgezések. A szív és érrendszer betegségei*. – 473 p.; 3. köt. : *A légzőszervek betegségei. A mozgásszervek betegségei. Vesebetegségek*. – 331 p.
• *Hematologie* / Redactor C.T. Nicolau. – București : Editura Medicală, 1959. – 847 p.
• *Medicină internă* : Manual pentru învățămîntul medical superior. – București : Editura Medicală, 1963. – Vol. 2. – 1963. – 783.
• *Orvoslás a XX. század végén*. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p.

Referințe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Népújság*, 1998. jún. 12.
• Székelyföld 5.sz., 1998.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

(F. M.; A. T.)

DOMJÁNSCHITZ László, medic; n. 29 oct. 1973, TgM – m. 19 mart. 2002, TgM. Studii: lic. la TgM (1992); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1992-98). Medic rezident de ortopedie (1998-99); preparator la catedra de fiziologie (2000-02). Specializări la Budapesta. Membru în Soc. Maghiară de Chirurgia Mâinii; Worldwide Hungarian Medical Academy; EME.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M)

DOMOKOS Lajos, medic; n. 27 mart. 1930, Sovata. Studii: elementare și Lic. sanitar la Sovata (1951); IMF TgM, Fac. de Medicină (1951-53); a continuat la Institutul de Pediatrie din Leningrad (1957). Dr. în științe medicale (1971). A fost preparator și asist. univ. (1957-62); lector (1962-72); șef de lucrări și șef de catedră (1972-80); conf. univ. până la pensionare (1980-2000) la Catedra de microbiologie farmaceutică a IMF TgM. Domenii de cercetare: diarea la sugari, studiul și analiza bacterială a poluării apelor curgătoare, efectul antimicrobic al extractelor de plante medicinale. Membru în

Soc. Română de Microbiologie; EME, Secţia de Ştiinţe Medicale, Soc. „Bolyai.”

Lucrări publicate:

• *Orvosi mikrobiológia.* – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan.* – 1977. – 203 p.; 2. köt.: *Részletes bakteriológia*. – 1976. - 205 p.

• *Mikrobiológia gyógyszerészhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1977. – 265 p.

• *Orvosi mikrobiológia.* – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1988-1990. – 1. köt. : *Általános bakteriológia.* – 1990. – 92 p.; 2. köt.: *Részletes bakteriológia*. – 1988. – 165 p.

• *Mikrobiológia gyógyszerészhallgatók részére.* – 2. kiad. – Mv. : OGYE, 1993. – 252 p.

- în colaborare:

• *Microbiologie medicală.* - Vol 2. : *Microbiologie specială*. – 1976.

• *Lucrări practice de microbiologie* / Péter M., Piros Sanda, Domokos L. – TgM : IMF, 1977. – 222 p.

• *Microbiologie medicală*. – TgM: IMF, 1990. – Vol. 1. : *Microbiologie generală*. – 96 p. ; Vol. 2. : *Bacteriologie specială şi micologie*. – 163 p.

• *Îndreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenţii Fac. de Medicină. – 1994.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.*

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.*

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

DONÁTH Árpád, matematician; n. 19 apr. 1945, Miercurea Niraj. Studii: preuniv., Miercurea Nirajului (1952-63); I Ped., Fac. de Matematică, TgM (1963-66); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1967-72). Activitate profesională: prof. de matematică cu o vechime de 35 de ani, din care 14 ani în funcţii de conducere, la Şc. Gen. nr. 6, TgM; inspector şcolar general adj., Inspectoratul Şcolar Jud. Mureş. Activitate de cercetare în istoria matematicii. Specializări: Academia de vară, Seghedin (1990-92); Academia de vară Bolyai, Sf. Gheorghe (1993-94); Academia de Perfecţionare, Dillingen, Germania (1998; Olanda (1999); Ungaria (2000). Distins cu „Premiul Bardócz Lajos”, acordat de Soc. Maghiară Tehnico - Ştiinţifică din Transilvania (1995); „Diploma de Merit,” acordată de UCDMR (1997). A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Diákévkönyv* (1997); *Matematikai Lapok* (1994). Membru fondator şi copreş. al Soc. Prof. de Matematică din Gimnaziul „Vályi Gyula”, TgM (1995-); UCDMR. Hobby-uri: calculatoare, pipa, grija pentru animale.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyakorló feladatok matematkából*. – 1993.

• *Összefoglaló aritmetikából és algebrából líceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á. – Mv. : Impress, 1994. – 88 p.

• *Aritmetică – Algebră* / A. Şeulean Poliac, Sebestyén J., Donáth Á. – TgM : Impress, 1995. – 88 p.

• *Összefoglaló aritmetikából és algebrából Liceumba Felvételizők zsámára* / Sebestyén J., Donáth Á. – Ediţia 2. – TgM : Impress, 1995. – 91 p.

• *Összefoglaló mértanból líceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á. – TgM : Impress, 1995. – 162 p.

• *Műveltségünk kezdetei* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1996.

• *Az első magyar nyelvű írásos emlékek* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.

• *Az első magyar nyelvű művek* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.

• *Intézmények a magyar tudományos nyelvért* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.

• *Vályi Gyula matematika feladatlap – gyűjtemény* – 1. köt. - 2000.

Referințe:
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997;
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(A. T.)

DÓSA Sándor, din Ghindari, agricultor licențiat; n. 1850 – m. 19. . TgM.

Lucrări publicate:
- *Marostordavármegyei Gazdasági Egyesület monographiája,* 1879-1895. – Mv., 1896.

Referințe:
- *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- Mag*yar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest , 1939-1944. - 6. köt. : Doctor Sándor – Dzurányi László. – 1944.

(F. M.)

DRAŞOVEANU, Constantin, medic, prof. univ.; n. 4 apr. 1938, Sibiu. Studii: Lic. „Gh. Lazăr" Sibiu (-1955); Fac. de Medicină, Cluj (-1961). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări de lectromiografie în afecțiuni ale nervului recurent şi ale faringelui* (1972). Activitate profesională: medic în mediul rural (1961-64); medic, Clinica ORL TgM (1964-); asist. univ.; şef lucrări; conf. univ.; prof. univ. (1991-), UMF TgM; şeful Clinicii ORL TgM. A publicat 62 de articole ştiințifice ca autor şi coautor în reviste de specialitate: *Clujul Medical* (1978); *Otorinolaringologia* (1985-86, 1988, 2000). Activitate ştiințifică în domeniile: chirurgia estetică a nasului şi microchirurgia auriculară. Participă la congrese naționale şi internaționale în Ungaria (1987); Austria (1988). Este membru în Soc. Română de ORL; col. de redacție al revistei de specialitate ORL, Bucureşti.

Lucrări publicate:
- *Patologie ORL* – TgM : University Press, 2000.

- în colaborare:
- *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – TgM : IMF, sa – Ed. 3. – 370 p.
- *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – TgM : IMF, 1974. – Ed. 1.
- *Curs de otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Iaşi : Litografia, 1975.
- *Fül-, orr-, gégegyógyászat* / Mülfay L., Draşoveanu C. – Mv. : OGYI, 1978. – 358 p.
- *Fül-, orr-, gégegyógyászat* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Mv.:OGYI, 1979.– Ed. 3.– 360 p.
- *Otorinolaringologie în limba maghiară* / V. Mulfay, C. Draşoveanu. – TgM : Litografia IMF, 1979. – Ed. 3. – 370 p.
- *Curs de otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Iaşi : Litografia, 1980. – Ed. 2. – 367 p.
- *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – TgM : Litografia IMF, 1980. – Ed. 2. – 340 p.
- *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – TgM : Litografia IMF, 1988. – Ed. 4. – 360 p.
- *Fül-, orr- gégegyógyászat egyetemi hallgatók számára* / Mülfay László, Draşoveanu Constantin. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1990. – 374 p.
- *Electromiografia musculaturii oculare extrinseci şi a celei velopalatine, faringiene şi laringiene* / B. Aşgian, F. Fodor, C. Draşoveanu. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 1993. – 240 p.

Referințe:
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Medici şi farmacişti ai începutului de mileniu.* Elaborat de Fundația „Octavian Fodor". – 2001.
- *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

DRAŞOVEANU, Doina, medic; n. 8 nov. 1946, Braşov. Studii: Lic. Braşov (1960-64); IMF TgM, Secția Pediatrie (1965-71). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Probleme de etiopatogenie şi imunologie în bronşita obstructivă recidivantă la sugar şi copilul mic* (1984). Activitate profesională: medic primar pediatru, Clinica Pediatrie II (1972-);

asist. stagiar; asist. univ.; şef lucrări UMF TgM (1990-). Domenii de cercetare: pneumologie pediatrică, nutriţie. Publică 18 lucrări în reviste de specialitate: *Info-Medica*; *Medicina Modernă*; *Pediatria*; *Revista UMF TgM*. Participă la 75 de simpozioane şi congrese naţionale. Membră în Soc. Română de Pediatrie.

Lucrări publicate:

- *Bronşita obstructivă recidivantă la copil*. – TgM : University Press, 2000.
- *Pneumologie clinică pediatrică*. – Cluj-Napoca : Casa Cărţii de Ştiinţă, 2001.

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.)

DRAUT, Johann Ferdinand; János Ferdinand, medic chirurg; n. 24 dec. 1800, Sighişoara – 15 sau 18 dec.1835, Viena. Studii: de medicină la Viena. A fost medic la Viena.

Lucrări publicate:

- *Die Geschichte der Blattern-Impfung mit dem Impfstoffe von der arabischen Pocke chronologisch-synchronisch und ethnographisch dargestellt*. – Wien : gedruckt bei B. Ph. Bauer, 1829. – X, [11], 78 p.

Referinţe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –2. köt. : Caban – Exner. – 1893.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest,1900.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.
- *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

DUB, Vasile, ing. electronist; n. 23 aug. 1947, Oradea. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" (1958-60); Lic „Bolyai Farkas" TgM (1960-61); Şc. Medie nr. 4 (1961-65); UT Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică (-1970). Dr. în inginerie electrică cu teza: *Contribuţii privind diagnoza predictivă a defectelor în sisteme electromecanice prin metode neuro-fuzzy*. Activitate profesională: ing., Fabrica de Geamuri, Mediaş (1970-74); ing., Electromureş (1974-93); şef lucrări UPM TgM (1993-). Domenii de cercetare: fiabilitatea sistemelor; diagnoza sistemelor electrice. Publică articole în *Buletinul Ştiinţific al UPM TgM* (1996-97, 2000) prezintă comunicări la diferite sesiuni ştiinţifice. Distins cu premiul II la Salonul de grafică satirică TgM (1985). Membru în Soc. de Electrostatică (1996-); AGIR (1997-). Hobby-uri: caricatura.

Lucrări publicate:

- *Fiabilitatea sistemelor*. – TgM : UPM, 2000. – 133 p.
- *Tehnica tensiunilor înalte* : Îndrumător de laborator. – TgM : UPM, 2000. – 91 p.

- în colaborare:

- *Materiale electrotehnice şi electronice*: Îndrumător de laborator / Ágoston K., V. Dub. – TgM : sn, 1994. - 119 p.
- *Maşini electrice şi electronice*: Îndrumător de laborator / Agoston K., V. Dub. – TgM : UPM, 1995. – 70 p.
- *Măsurări electrice şi electronice* : îndrumar de laborator / V. Dub şi alţii. – TgM : UPM, 1995.
- *Reţele de distribuţie electrică*: îndrumător de laborator / I. Vulcu, V. Dub. – TgM : UPM, 1999. – 70 p
- *Transportul şi distribuţia energiei electrice* : *Îndrumător de laborator* / I. Vulcu, V. Dub. – TgM : UPM, 1999. – 78 p.

• *Identificarea și afișarea defectului monofazat* / I. Vulcu, V. Dub, H. Grif. – TgM : UPM, 2002. – 210 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Careul cu prieteni* / Romeo Soare. – TgM : Editura Ambasador, 1996.

• *Népújság*, 1999. márc. 31.

(A. T.)

DUDA, Alexandru-Nicolae, ing. silvic; n. 25 iul. 1931, Gurghiu. Studii: Gimnaziul Romano-catolic, Reghin (1942-44); Gimnaziul „P. Maior", Reghin (1944-48); Lic. nr. 1, TgM (1948-50); Fac. de Silvicultură, Brașov (1951-56), absolvent cu diplomă de merit. Activitate profesională: ing., Ocolul Silvic Sovata (1956-57); asist. univ. (1957-61); șef lucrări, Fac. de Silvicultură, Brașov (1961-66); dir., AGVPS, București (1966-89). Activitate științifică în silvicultură și gospodărirea vânatului. A participat la diferite simpozioane și congrese pe teme de vânătoare în țară și străinătate: Sopron (1961); Budapesta (1968-69); Italia (1971); Franța (1977); Varșovia (1983). A publicat peste 20 de articole în reviste de specialitate: *Vânătorul și Pescarul* (1968); *Vânătorul și Pescarul Sportiv* (1978, 1981,1983). Distins cu Ordinul Muncii (1969); Ordinul „T. Vladimirescu" (1974); Ordinul Muncii II (1982); Medalia jubiliară „60 ani LAT" (1983). Membru în Cons. Internațional de Vânătoare (1968-); Cons. Internațional pentru Protecția Animalelor (1970-). Hobby-uri: vânătoare, filatelie.

Lucrări publicate:

• *Salmonicultură – prelegeri dactilografiate*. – Brașov : Fac. de Silvicultură Brașov, 1964. – 240 p.

• *Călăuza vânătorului*. – București : Ceres, 1967. – 290 .

• *Ghidul examenului de vânător*. – București: Editura AGVPS, 1967, 1969. – 160 p.

• *Vânat și vânător*. – TgM : Tipomur, 1993. – 270 p.

(A. T.)

DUDEA, Corneliu, medic, prof. univ.; n. 21 mart. 1927, Sighetu-Marmației (MM). Studii: Lic. „Dragoș Vodă", Sighet (1937-40); Lic. „Diaconovici Loga", Timișoara (1940-45); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1945-51), absolvent cu diplomă de merit. Dr. în medicină cu teza: *Cordul pulmonar cronic. Contribuții la studiul unor aspecte ale cardiopatiei din CPC* (1967). Activitate profesională: medic consultant, Spital Hațeg (1951-52); Clinica Balneologică Cluj (1952-53); asist. univ. (1953-64); șef de lucrări, Clinica Medicală I, IMF Cluj (1964-67); conf. univ. (1968-70); prof. univ., Clinica Medicală I, IMF TgM (1970-97); decan, Fac. de Medicină Generală, IMF TgM (1981-84). A participat la peste 40 de congrese, simpozioane și consfătuiri din țară și din străinătate. Activitatea științifică cuprinde peste 330 lucrări din domeniul medicinei interne - în special cardiologie, dar și reumatologie - fizioterapie, hematologie, gastroenterologie, biochimie clinică – din care 72 publicate. Specializări: Cluj-Napoca (1962); Praga (1965, 1969). Membru titular în AȘMR. Hobby-uri: istoria picturii.

Lucrări publicate:

• *Electrocardiografie teoretică și practică*. – București : Editura Medicală, 1981. – 942 p.

• *Atlas de electrocardiografie clinică.* – București : Editura Medicală, 1988. – 630 p.

• *Atlas de electrocardiografie clinică* / Ed. 2. – București : Editura Medicală, 1996. – 678 p.

• *Atlas de electrocardiografie clinică* / Ed. 3. – București : Editura Medicală, 1999. – 718 p.

- în colaborare:

• *Ateroscleroza*. – 1963.

• *Manual de medicină internă*. – 1963.

• *Practica consultațiilor în ambulatoriu*. – 1971.

• *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.
• *Propedeutica bolilor cardio-vasculare* / C. Dudea, R. Vlaicu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1976. – 397 p.
• *Elemente de patologie medicală pentru anul 4 medicină generală şi pediatrie* / Simion Cotoi, Corneliu Dudea, Rona Ladislau. – TgM : IMF, 1978. – 307.
• *Diagnosticul bolilor cardio-vasculare* / C. Dudea, R. Vlaicu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1979. – 707 p.
• *Elemente de Policlinică Medicală* : curs / C. Dudea, S. Cotoi, Brassai Z. – TgM : IMF, 1980.
• *Patologia sistemului nervos vegetativ*. – 1982.
• *Curs de patologie medicală*. – Vol. 2. – Boli digestive şi bolile hematologice / Sub redacția prof. dr. Corneliu Dudea şi conf. dr. Rona Ladislau. – TgM : UMF, 1983.
• *Miocardiopatia obstructivă*. – 1983.
• *Tratat de medicină internă*. – 1988.
• *Îndreptar de diagnostic şi tratament al bolilor cardio-vasculare*. – 1989.
• *Tratat de medicină internă*. – 1989.
• *Curs de patologie medicală*. – Vol. 3. – Bolile hematologice / Sub redacția prof. dr. Corneliu Dudea şi prof. dr. Oltean Galafteon. – TgM : UMF, 1994.
• *Tratat de medicină internă*. – 1994.
• *Cardiopatiile valvulare* / C. Dudea, D. Rădulescu, S. Dudea. – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Ştiință, 1995. – 587 p.
• *Sexualitatea umană*. – 1996.

Referințe:
• *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.
• *Județul Mureş în cărți = Maros megye a könyvekben* 1990-1999 / Fülöp Mária. – 2002.

(A. T.)

DUDUTZ Gyöngyi, farmacist: prof. univ.; n. 25 nov. 1943, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Farmacie (1966). Dr în ştiințe farmaceutice cu teza: *Studiul fizico-chimic al interacțiunilor acidului boric cu substanțe polihidroxilate sau tioderivați* (1991). Farmacist principal (1991). Farmacist intern (1965-67); farmacist OFR Târnăveni (1967-68); preparator (1968-74); asist. univ. (1974-80); şef de lucrări (1980-94); şef de disciplină (1983-); conf. univ. (1994-00); prof. univ. (2000-) şi cancelar la catedra de industria medicamentului şi biotehnologiei farmaceutice IMF TgM. Prof. consultant la Univ. Corvinus, Fac. de Horticultură, secția

învățământ la distanță Miercurea-Niraj. Are 135 de lucrări publicate şi comunicate la manifestări ştiințifice naționale şi internaționale. Publică în revistele: *Farmacia, Revista Medicală şi Farmacia – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle*, *Orvostudományi Értesítő*, *Clujul Medical*, *Practica farmaceutică.* Membră în Soc. Europeană de Toxicologie; Soc. de Ştiințe Farmaceutice din România; Soc. Europeană de Toxicologie; Soc. de Ştiințe Farmaceutice din România; AOŞR; EME; Col. Farmaciştilor din România.

Lucrări publicate:
• *Gyógyszeripari technológia*. – Mv. : OGYE, 1994. – 3. köt. : *Néhány gyógyszeralapanyag gyártási technológiájának vázlatos ismertetése* : Egyetemi hallgatók számára – 1994. – 145 p.

- în colaborare:
• *Gyógyszeripari technológia* / Ristea Jan, Dudutz Gy. – Mv. : OGYI, 1981-1982. – 1. köt. : *Alapfogalmak és alapműveletek*. – 1981. – 152 p.; 2. köt. *A gyógyszervegyészetben használatos kémiai alapeljárások*. – 1982.
• *Biokémiai alapismeretek*: Egyetemi jegyzet / Stefanovitsné dr Bányai Éva, dr. Dudutz Gyöngyi, dr Fehér Illés. – Budapest : Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, 1996. –181 p.
• *Biokémia* / Stefanovitsné Bányai Éva, Dudutz Gyöngyi, Fehér Illés. – 2. átdolgozott kiad. – Budapest : Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, 1999. –181 p.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – TgM : Mentor, 1999. – p. 237-243.
• *Gyógyszeripari biotechnológia és génterápia az ezredfordulón* / Dudutz Gyöngyi, Csép Katalin. – Mv. : Procardia, 1999.

• *A gyógyszertervezés alapjai*. – 1999.
Referințe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
(F. M.; A. T.)

DULĂU, Emil, medic; n. 11 sept. 1939, com. Filea de Sus (CJ) – m. 1990 TgM. Studii: Lic. „Ady-Şincai" din Cluj (1956); IMF Cluj (1962). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Cercetări clinice, biochimice şi electromiografice în bolile musculare de diverse etiologii* (1977). Activitate profesională: medic în circumscripțiile sanitare rurale Matei şi Sintereag (BN) şi Ghindari (MŞ); din 1967 ocupă postul de preparator la disciplina de neurologie a IMF TgM; medic specialist (1969-); asist. univ. (1969-90); medic primar neurolog (1990); şef de lucrări (1991-). Activitate de cercetare în domeniul electromiografiei; a elaborat 85 de lucrări ştiințifice, din care, 41 publicate în țară, 7 apărute în străinătate, 37 comunicate la diverse manifestări ştiințifice.

Lucrări publicate:
• *Semiologie neurologică*. – TgM : IMF, 1979.
- în colaborare:
• *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. Éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
• *Neuropatii periferice*. – sa.
• *Metode moderne de neuro-fiziologie clinică*. – sa.
• *Neurologie*. – 1993.
Referințe:
• *Revista de Medicină şi Farmacie = Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle*. Vol. 37, nr. 1-2, 1991, p. 101-102.
(A. T.)

DULĂU, Mircea, ing.; n. 6 dec. 1964, com. Urmeniş (BN). Studii: Şc. Gen. Ulieş, com. Râciu (MŞ) (1971-79); Lic. Industrial nr. 1, TgM (1979-83); IIS, TgM (1986-90); UT TgM, Fac. de Inginerie, specializarea Automatică şi Informatică Industrială (1990-95). Drd. la UT Cluj-Napoca cu teza: *Contribuții la optimizarea procesării cu fascicul de electroni* (teză în pregătire). Activitate profesională: electrician, Azomureş (1983-90); tehnician, UT TgM (1990-95); preparator univ. (1995-97); asist. univ. (1997-00); şef lucrări UPM TgM (2000-). Cercetări în domeniul electrotehnologiilor, în special al prelucrărilor cu fascicul de electroni. Participă la peste 10 conferințe, simpozioane, colocvii. Publică studii şi articole în reviste de specialitate: *Buletinul Ştiințific al* UPM TgM (1994-95, 1998-99); *Revista TMCM* (2000). Membru AGIR (1997-). Hobby-uri: calculatorul, rebusul.
Lucrări publicate:
- în colaborare:
• *Ingineria reglării automate* : *Îndrumător de laborator*. – 1998.
• *Sisteme cu control distribuit* / M. Abrudean, M. Dulău. – TgM : UPM, 1998. – 145 p.
• *Sisteme de control* : curs / M. Abrudean, M. Dulău. – TgM : UPM, 1998. - 146 p.
• *Technologic Systems and Materials in the Machines Building*. – Romanian Academy, Branch Office of Iaşi, 2000.
• *Electrotehnologii* : lucrări de laborator. – 2001.
• *Automatizarea proceselor termice şi chimice* / Mircea Dulău, Mircea Chindriş. – TgM : UPM, 2002. – 138 p.
• *CAD şi Automatică*: *Lucrări de laborator* / M. Dulău, E. Geampănă. – TgM : UPM, 2002. – 80 p.
(A. T.)

DUMBRAVĂ, Partenie, economist, prof. univ; n. 18 noi. 1940, Sânpetru de Câmpie. Studii: Şc. Tehnică Comercială TgM; Fac. de Ştiințe Economice Cluj. Dr. în economie. Din 1966 până în 1975 a fost cadru didactic la Institutul Agronomic din Cluj, apoi la catedra de

contabilitate a Fac. de Ştiinţe Economice din Cluj-Napoca; prof. univ.; expert contabil din 1984.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Contabilitatea de gestiune*. – 1993.
- *Contabilitatea de gestiune în comerţ*. – 1997.
- *Contabilitatea financiară a agenţilor economici din România*. – 1997.

Referinţe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000. – p. 108.

(A. T.)

DUMBRAVĂ, Vasile, prof. şi publicist; n. 11 iul. 1859, Reghinul Săsesc – m. 6 iun. 1911. Studii: lic. la Beiuş; teologia la Oradea şi Strigon şi ştiinţele naturale la Univ. din Cluj. Prof. suplinitor (1884) şi definitiv (1887) şi dir. (1907) al lic. din Beiuş; arhidiacon onorofoc. A fost prof. de ştiinţe naturale, geografie şi, în final, de gimnastică. A colaborat la *Familia*.

Lucrări publicate:

- *Istoria naturală, după H. Szterényi* / Traducători V. Dumbravă şi V. Borlan. – 1889.

Referinţe:

- *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni şi înfăptuiri / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940.

(A. T.)

DUMITRESCU, Ştefan, ing. silvic.; n. 22 feb. 1930 Dudescu-Călmăţui (GL) – m. 6 iul. 1998, TgM. Studii: Lic. „A. Şaguna" Braşov (1942-50); IP Braşov, Fac. de Silvicultură (1950-55). Activitate profesională: Ocolul Silvic Lunca Bradului (1955); Ocolul Silvic Breţcu; ing. şef DREF TgM (1967); dir. şi inspector şef, Inspectoratul Silvic jud. Mureş (1972-91). Participă la reuniuni ştiinţifice internaţionale: CAER (1971). A publicat 23 de articole din domeniul protecţiei mediului şi 83 pe teme de silvicultură în reviste de specialitate: *Vânătorul şi pescarul sportiv* (1998); colaborator la Radio TgM. Specializări: Bucureşti; Braşov. Distins cu „Ordinul Muncii," cls. a II-a (1969). Membru în Asoc. Vânătorilor şi Pescarilor. Hobby-uri: tenis, schi, vânătoare, pescuit.

Lucrări publicate:

- *Vânători de pomină*. – s.l. : s.n., 1995.
- *Vânătoarea între pasiune şi decepţii*. – TgM : Tipomur, 1996. - 236 p.

- în colaborare:

- *Statutul deontologic al inginerului silvic*. – s.a.

Referinţe:

- *Cuvântul liber*, nr. 132 (9 iul. 1998) p. 2.
- *Scriitori români mureşeni* : dicţionar bibliografic. – 2002.

(A. T.)

DUNĂREANU, Ion – Dumitru, filozof, antropolog; n. 24 ian. 1938, Bistreţ (DJ). Studii: Şc. elementară, com. Bistreţ (-1952); Lic. „T. Vladimirescu" Tg. Jiu (-1963); UBB, Fac. de Folozofie (-1969). Dr. în filozofie cu teza: *Dialectica raportului spontan-conştient* (1987). Activitate profesională: cadru didactic univ. la UMF TgM (1969-) şi UDC TgM. Cercetări în domeniul socio-uman, scriind 60 de lucrări susţinute la simpozioane; publică în reviste de specialitate: *Anuarul UEDC TgM* (1997). Hobby-uri: ideograme chinezeşti, civilizaţia japoneză, graiul dac.

Lucrări publicate:

- *Psihologie* : note de curs. – TgM : UMF, sa.
- *Psihologie judiciară* : note de curs. – TgM : UDC, sa.
- *Elemente de antropologia şi sociologia familiei*. – TgM : UDC, 1999. – 168 p.
- *Antropologia şi sociologia familiei*. – TgM : UDC, 2000. – 172 p.
- *Antropologie* : curs. – TgM : UDC, 2000.
- *Elemente de antropologie* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 303 p.
- *Familia şi legea* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 101 p.
- *Familia şi societatea*. – TgM : UDC, 2000. – 113 p.
- *Fondul Monetar Internaţional* : curs. – TgM UDC, 2000. – 194 p.
- *Moartea albă* : studiu interdisciplinar asupra drogurilor. – TgM : Academprint, 2000.
- *Omul şi familia* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 103 p.

• *Omul, mediul şi economia* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 67 p.
• St*udii despre om* : *om, devianță, educație*. – TgM : Academprint, 2000.
• *Antropologia şi sociologia familiei* / Ed. a 2-a. – TgM : Tipomur, 2001.
• *Corupția* : *studiu de psihologie juridică*. – TgM : Tipomur, 2001.
• *Familia românească* : curs. – TgM : UDC, 2001. – 74 p.
• *Om, limbă, comunicare* : curs. – TgM : Tipomur, 2001. – 84 p.
• *Psihologie socială* : note de curs. – TgM : UDC, 2001.
• *Psihologie socială*: studii. – TgM : UPM, 2001. – 116 p.
• *Violența în familie*. – TgM : UPM, 2003.

- în colaborare:

• *Dezvoltarea conştiinței sociale în rândurile studenților* / I. D. Dunăreanu şi alții. – TgM : IMF, 1980.
• *Egalitate, frăție, unitate* / I. D. Dunăreanu şi alții. – TgM : IMF, 1982.
• *Integrarea absolvenților institutelor de medicină în activitatea profesională şi viața socială* / I. D. Dunăreanu şi alții. – TgM : IMF, 1986.

Referințe:
• Baza de date BJM.

(A. T.)

DUŞA, Silvia, chimist, prof. univ.; n. 31 mart. 1939, Sântana de Mureş. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian", TgM (1954-57); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Chimie (1957-62). Dr. în chimie cu teza: *Utilizarea de electrozi de PT – pretratați la indicarea punctului de echivalență în volumetrie* (1979). Activitate profesională: conf. univ. (1962-); şeful disciplinei chimie (1962-); membru în Cons. Prof. (1990-); membru în Senatul UMF TgM (1990-); secretar ştiințific al Cons. Prof. al Fac. de Farmacie (1990-00). Domenii de cercetare: studii privind îmbunătățirea metodelor fizico-chimice aplicate în controlul medicamentelor; valorificarea plantelor medicinale din flora spontană; analiza unor ape minerale, ape reziduale, precum şi a gradului de poluare a râului Mureş. Participă la numeroase conferințe, 10 congrese în țară şi străinătate. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Revista medicală* (1965, 1969); *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Series Chemia* (1973, 1978); *Revista de chimie* (1977); *Farmacia* (1995); *Revista de medicină şi farmacie / Orvosi és. Gyógyszerészeti Szemle* (1996, 1999, 2001). Specializări: Praga, Bratislava (1973). Distincții: Premiul „Congresul Național de Farmacie), 1998. Membră în AOŞR; Soc. de Ştiințe Farmaceutice din România; Soc. de Etnomedicină din Austria.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Analize instrumentale.* Lucrări practice / S. Duşa, Foris I., Ferencz L. – TgM : Litografia UMF, 1994.
• *Teste de chimie anorganică* / Ed. 3-a. – 1995.
• *Teste de chimie organică* / Ed. 4-a. – 1995.
• *Chimie analitică calitativă* : bazele practice / S. Duşa, I. Foris. – TgM : Tipomur, 1998. – 243 p.
• *Îndreptar de lucrări practice de chimie analitică cantitativă* : curs / Silvia Duşa, Brânduşa Mitroi. – TgM : UMF, 2001. – 185 p.

Referințe:
• Baza de date BJM.

(A. T.)

E

ÉGETŐ Árpád Béla, medic ortoped; n. 6 iul. 1923, Braşov. Studii: Facultatea de medicină la IMF Cluj (1948). Asist. univ. la catedra de anatomie (1946-48). A fost medic la Clinica Chirurgicală din TgM (1948-50); medic militar (1950-52); medic specialist ortoped până la pensionare la Clinica de Ortopedie (1952-83).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet*. – Mv.: OGYI, 1953. –2. rész : *Sebészeti propedeutika*. – 240-365 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

EGYED-ZSIGMOND Imre, medic; n. 12 mai 1951, Lueta (HR). Studii: Facultatea de medicină la IMF TgM (1977). Dr. în ştiinţe medicale (1993). Medic de circumscripţie în jud. NT (1977-81); medic secundar patolog la Centrul de cercetare sanitară (1981-85); tot aici, cercetător (1985-90), cercetător principal (1990-91). Asist. univ. (1992), şef de lucrări (1997-) la UMF TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Részletes korbonctan* / Jung János, Ormos Jenő, Egyed Zs. Imre. – Mv. – Szeged, 1991. - 1. rész.: *A szív-érrendszer, a légző-, az emésztőszervek, a vese és a húgyutak pathológiája*. – 285 p.

• *Studii de istoria medicinii* / Sub redacţia I. Jung şi Egyed Zs. I. – TgM : Procardia, 1994. – 107 p.

• *Viharban*. – Mv. : Procardia Kiadó, 1994. – 108 p.

• *Általános pathologia* / J. Jung, Egyed Zs. I. – Mv. : Mentor, 1998. – 288 p.

• *Compendiu de patologie mamară*. – TgM : Mureşul, 2000.

• *Millenniumi megemlékezés*. – Mv. : Juventus, 2000.

Referinţe:

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

ELEK János, tâmplar la TgM, specialist în mobilier artistic.

Lucrări publicate:

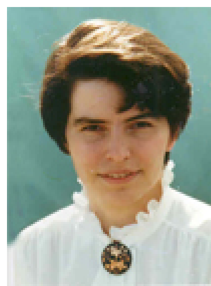
• *Modern bútortervek*. – Kolozsvár, 1828.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál ; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – Budapest, 1990- . - 7. köt. : Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. – 1990.

(F. M.)

ELEKES Ella Mária, medic oftalmolog; n. 3 ian. 1968, TgM. Studii: Facultatea de medicină la UMF TgM (1992). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Actualităţi în oftalmopatia endocrină* (2004). Medic intern la Clinica de Chirurgie nr. 1 TgM (1992-94); rezident la Clinica de Oftalmologie (1994-99). Medic specialist oftalmolog (1999); medic primar la Sovata (1999-04); Optica Optofarm TgM (1997-) şi Optolens TgM (2004-). A colaborat la revista *Orvostudományi Értesítő* (1994-96, 1998-99). Membră în Soci. EME; Magyar Szemorvostársaság; Asoc. Oftalmologilor din România; Magyar Implantológiai és Refraktiv Sebészeti Társaság.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Oftalmopatia endocrină* : actualităţi / Csiszár Anna Adrienn, Elekes Ella Mária. – TgM: Mentor, 2004. – 147 p.

Referințe:
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

ELEKES István, medic chirurg; m. 2004. Studii: Facultatea de medicină la univ. din Cluj (1938). A fost medic secundar la spitalul din TgM.

Lucrări publicate:
- *Contribuțiuni la studiul radiologic al rahitismului*. – Cluj, 1938.

- în colaborare:
- *Sebészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az álatlános sebészet alapvonalai*. – 1. rész : *Általános sebészet pathologia*. – 239 p.

Referințe:
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – Budapest, 1990- . - 7. köt. : Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. – 1990.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

ELEKES Magda, medic ginecolog; n. 1926 – m. 25 mai 2004. Medic la catedra de anatomie patologică IMF TgM (1950-55); medic specialist ginecolog la Clinica de Ginecologie și Obstetrică TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
- *Általános kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1952. – 1. köt. – 1952. – 358 p.
- *Probleme de morfopatologie*. – București : Editura de Stat pentru Literatura Științifică, 1953. – 247 p.
- *Részletes kórbonctani jegyzet /* Elekes Magda, Róna László, Sándor István. – Mv. : OGYI, 1953-1954. – 1. köt. – 487 p.; 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana*. – 1954. – 501 p.
- *Részletes kórbonctan*. – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.

Referințe:
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

ÉLTETŐ József, prof de economie; n. 1885, TgM – m. 30 apr. 1932, Budapesta. Studii: lic. la TgM; Academia de Științe Economice la Cluj. A fost prof. (1907-25) la lic. economice din Kecskemet, Palics, Sárvár, Kehida, aici și dir. de școală (1925-32).

Lucrări publicate:
- *Sajt- és vajgyártás*. – Budapest, [1925].

Referințe:
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – Budapest, 1990- . – 7. köt. : Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. – 1990.

(F. M.)

ENĂCHESCU, Călin, informatician; n. 24 sept. 1958, Reghin. Studii: Lic. Industrial nr. 3, Reghin (1978); UBB, Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1997). Activitate profesională: programator - analist stagiar, Întreprinderea Mecanică Bistrița (1983-84); programator, Intreprinderea Electromureș TgM (1984-90); asist. univ. titular (1990-92); șeful colectivului de informatică (1992-); secretar științific(1996-); prodecan (1998-); decan, UPM TgM, Fac. de Științe și Litere (1999-); dir., Internet RoEdu Net, sucursala TgM; conf. univ. UPM TgM. Publică studii și articole în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UT TgM* (1994). Membru în European Neural Network Soc. (1993-); Soc. Română de Rețele Neuronale (1994-); New York Academy of Sciences (1997-); Comitetul Național de Coordonare al Romanian Education Network. Hobby-uri: excursiile, baschetul, pescuitul.

Lucrări publicate:
- *Elemente de inteligență artificială. Calcul neuronal*. – TgM : UT Cluj-Napoca, 1997.
- *Fundamentele rețelelor neuronale*. – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 1998. – 199 p.
- *Tehnologii avansate. Aplicații în educație*. – TgM : UPM, 1999.

Referințe:

- *Who's Who în România*. – 2002. – p. 220.
- *UT din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991. – p. 54.

(A. T.)

ENCIULESCU, Constantin, anatomist; n. 10 mai 1956, Mocin (CJ). A absolvit Fac. de Medicină în cadrul IMF TgM (1983). Asist. univ. la catedra de anatomie la IMF TgM(1985-); șef de lucrări (1996-); medic secundar obstetrică-ginecologie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sexualitatea umană*. – TgM : Casa de Editură „Mureș", 1996. – p. 16-30, 460-463.
- *Anatomia topografică și descriptivă a trunchiului* : curs pentru învățământul stomatologic. – 2002.
- *Anatomie* : generalități-membre / C. Enciulescu, Brânzaniuc Klara, Florin Butilcă. – TgM : UMF, 2002. Vol. 1. – 169 p.

(A. T.)

ENGEL Gábor, medic.; n. 10 aug. 1852, TgM – 10 iul. 1935, Cluj. Studii: Univ. de Medicină în Leipzig și Budapesta, obținând diploma de medic obstetrician, chirurg (1875). A lucrat la spitalul univ. din Budapesta (1875-81). A fost dr. doc. univ. la Cluj (1881-); dir. spitalului de stat din Cluj (1887-18); prof. univ. agregat (1893-). A colaborat la revista *Orvosi Hetilap* și alte periodice de specialitate din țară și străinătate, cu studii și articole de obstetrică.

Lucrări publicate:

- *Az érzéstelenítés szülészeti műtéteknél.* – Budapest: Pesti Lloyd-Társulat könyvnyomdája, 1906. – 7 p.
- *A Ferenc József Tudomány egyetem klinikák és Karolina országos kórház évi kimutatása* : 1913. – Kolozsvár, 1914.
- *A Ferenc József Tudomány egyetem klinikák és Karolina országos kórház évi kimutatása* : 1914. – Kolozsvár, 1915.
- *A havi vérzés rendellenességei.* – Kolozsvár, 1918.

- în colaborare:

- *A belorvostan tankönyve*. - Budapest, 1914.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –2. köt. : Caban-Exner. – 1893.
- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – Budapest, 1990- . - 7. köt. : Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. – 1990.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

ENGEL József, medic; n. 2 mai 1807, Viena – m. 2 iun. 1870, Cluj. Studii: la Lőcse, Rozsnyó (1823); univ. de filozofie la Budapesta (1823-25). Din motive materiale și-a întrerupt studiile și a fost 3 ani practicant într-o farmacie din TgM (1825-28). Și-a continuat studiile, acum de farmacie și medicină, la Budapesta (1830-36), după care s-a reîntors la TgM, unde a fost medic practicant (1836-57). S-a mutat la Cluj continuând practica medicală până la moarte (1857-70). A fost ales membru corespondent în Academia de Științe Maghiară (16 dec. 1859).

Lucrări publicate:

- *Gyógyszeres értekezés a langról (Alcohol) és az égető hamagról (Lixiva pura)*. – Pest: nyomt. Özv. Patzkó Jozefa, 1829. – 78 p.
- *De morbilis*: Dissertatio inaug. medica. – Pestini: typis Lud. Landerer, 1836. – 23 p.
- *A magyar nyelv gyökérszavai*: A magyar tudományos társaság jutalom- kérdésére előterjeszté. Első rangú pályamunka. - Budapest, 1839.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –2. köt. : Caban – Exner. – 1893.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest,1900.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001.
- *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

EPERJESSY Anna, chimist; n. 20 sept. 1906, Dej – m. 30 sept. 1990, TgM. Studii: lic. la Dej; bacalureat la Marianem din Cluj (1927); Univ. „Ferdinand I." Cluj, Fac. de Chimie la şi Univ. „Mihăileana" Iaşi; diplomă de prof. de fizică-chimie (1937); dr. în ştiințe chimice (1944). Prof. la Dej; chimist în fabrica de medicamente VI-HOR Cluj; asist., şef de lucrări la catedra de chimie medicală la Univ. „Ferenc József" Cluj (1941), respectiv la Univ. „Bolyai"; conf. univ. la catedra de chimie IMF TgM (1948-52); şef de catedră la catedra de biochimie până la pensionare (1952-67). După pensionare, şef al Secției de biochimie la Baza de Cercetări a Academiei (1967-77). Studiile au apărut publicate în : *Hoppe-Seyler`s Zeitschrift für Physologische Chemie* (1942); *Eme Orvostudományi Szakosztályának Éertesítője*; *Orvosi Szemle, Revista Medicală*; *Magyar Onkológia*; *Studii şi Cercetări de Neurologie*; *Die Naturwissenschaften*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Biokémia* / Eperjessy Anna, Nemes László. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. köt. – 151 p.
- *Biochimie medicală* / Redactor I Manta. – Bucureşti : EDP, 1965. – 767 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998 – 1999.

(A. T.; F. M.)

F

FABRITIUS, Josef, medic, n. 18 nov. 1818, Sighişoara – 25 febr. 1901, Braşov. Studii în oraşul natal (1837); de medicină la Viena (1840-47), devenind dr. chirurg şi oftalmolog. A fost medic primar la Braşov până la pensionare (în dec. 1898) şi dir. spitalului oftalmologic (1872-95).

Lucrări publicate:

• *Die Mineral- Quellen zu Zajzon in Siebenbürgen* : Naturhistorisch und medizinisch dargestellt. – Wien : Gerold, 1845. – 30 p.

• *Ist Kronstadt eine ungesund Stadt?* – Kronstadt, 1887.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest,1900.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

• *Lexikon der Siebenbürger Sachsen*. – 1993.

• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(A. T.; F. M.)

FARCZÁDI Gerő, chimist.; n. 10. mart. 1889 – m. ? Studii: gimnaziul unitarian din Cluj (1909); Univ. din Budapesta (1909-12); dr. (1914). A lucrat la Institutul de Chimie din Budapesta.

Lucrări publicate:

• *A radiumemanatio quantitativ meghatáro-zásáról*. – Budapest, 1914.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

(F. M.)

FARKAS, Emeric-Ioan; Imre János, medic; n. 13 nov. 1924, Budapesta – m. 5 feb. 1993, TgM. Studii: Lic. „Dr. Ion Meşota" Braşov (1935-40); Col. Ref. „Székely Mikó", Sf. Gheorghe (1940-43); IMF TgM (1945-51). Dr. cu teza: *Metode pentru studierea eficienței asistenței medicale ambulatorii de specialitate şi căile experimentale de utilizare rațională a acestor instituții* (1967). A fost medic de circumscripție, Pănet (1951-53); medic de circumscripție, Racoş (1953-54); medic şef, raion Ciuc, Miercurea-Ciuc (1954-56); şef laborator IMF TgM, disciplina Organizare Sanitară (1956-57); asist. univ. (1957-65); şef de lucrări; şef de disciplină – Medicină Socială (1965-80); conf. univ., IMF TgM (1980-91). Domenii de cercetare: medicină socială, biostatistică, informatică medicală. A publicat peste 300 de lucrări ştiințifice în reviste de specialitate în țară şi străinătate: *Igaz Szó* (1982); *Orvostudomány Értesítő* (1982, 1991); *Viața medicală* (1982); *Korunk füzetek* (1983); *Emlékek* (1984); *Revista medicală* (1990). Specializări: Germania (1971, 1990). Distins cu Diploma de Onoare „50 Diploma Aureum" (1998). Membru în International Hospital Federation (1966-); Soc. Internationalis Medicinae Generalis (1968-); Biometric Soc. (1970-); Union International Pour Education Sanitaire; American Public Health Assoc.; Operations Research Soc.; Soc. International de Defense Sociale. Hobby-uri: automobilism.

Lucrări publicate:

• *Medicină socială* : curs. – TgM : IMF, 1973. – 384 p.

• *Statistica medicală* : lucrări practice. – TgM : IMF, 1975 – Vol. 1. – 294 p; Vol. 2. – 1978.

- în colaborare:

• *Formulae magistralis*: / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1978. – 348 p.

• *Formulae magistralis /* Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1979.
• *Formulae magistralis /* Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1982.
• *Orvoslás a XX. század végén.* – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p
• *Formulae magistralis* : reţele medicale / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1986. –
• *Vademecum Medici Generalis* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : USSM, 1987. – 701 p.
• *Curs de medicină socială* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : IMF, 1988. – 372 p.
• *Îndreptar de lucrări practice în medicina socială* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : IMF, 1989. – 370 p.

Referinţe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* –1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.; A. T.)

FARKAS Evelyn, medic; n. 18 apr. 1952, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1963-71); UMF TgM (1971-77). Dr. în medicină cu teza: *Adaptarea şi aplicarea diferitelor metode şi modele ale cercetării ştiinţifice (operaţionale) şi sisteme informaţionale în sănătatea publică şi medicina muncii* (1993). Activitatea profesională: medic intern TgM (1977-80); asist. univ. (1980-94); şef de lucrări UMF TgM (1994-); medic principal de specialitate (1983-96); şef disciplină Sănătate Publică şi management sanitar (1991-); medic primar (1996-). Domenii de cercetare: sănătate publică şi managementul sanitar, medicina muncii, psihosomatică, informatică medicală. Autoare a numeroase studii publicate în reviste de specialitate: *Revista „Viaţa Medicală”* (1982); *Korunk Füzetek* (1983); *Revista Medicală* (1983, 1984, 1990); *Igiena, Medicina Muncii şi Medicina Socială* (1989); *Orvostudomány Értesítő* (1991); *Revista de Medicină şi Farmacie* (1991, 1993, 1996, 1999); *Medicus Universalis* (1992); *Clujul Medical – Revista de Medicină şi Farmacie* (1997); *Buletinul informativ al Asoc. „Balint” din România* (1999-2001). Specializări: Germania (1974); Ungaria (1991, 1994). Membră în Soc. Română de Medicina Muncii (1983-); Asoc. Română de Sănătate Publică şi Management Sanitar (1991-); Asoc. „Balint” din România (1996-); Soc. Oamenilor de Ştiinţă din România (1992-99); EME (1999-). Hobby-uri: literatura, muzica, turismul citadin internaţional.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
• *Formulae magistralis.* – TgM : IMF, 1978. – 348 p.
• *Formulae magistralis.* – TgM : IMF, 1979.
• *Formulae magistralis.* – TgM : IMF, 1982.
• *Orvoslás a XX. század végén.* – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p
• *Formulae magistralis*. – TgM : IMF, 1986.
• *Vademecum Medici Generalis* / Farkas Imre János, Farkas Evelyn. – [TgM] : USSM. Filiala Mureş, 1987. – 701 p.
• *Curs de medicină socială* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : IMF, 1988. – 372 p.
• *Îndreptar de lucrări practice în medicina socială* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : IMF, 1989. – 370 p.
• Simpozionul „*Zoonoze*” (1994; TgM). – TgM, 1994.
• *Teste de licenţă.* – 1999. – Vol. 1.
• *Îndreptar de lucrări practice în sănătatea publică. Legislaţie sanitară* / Farkas E., Janovics E. C. – TgM : UMF, 2000. – 230 p.
• *Curs de sănătate publică şi management sanitar* / Farkas E., Roşu A. C. – TgM : UMF, 2001 – 136 p.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve : Adatok, emlékezések.* – 1995.

Referinţe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(A. T.)

FAZAKAS Béla, medic parazitolog, prof. univ; n. 22 iul. 1926, Abrud (AB). Studii: Lic. „Avram Iancu” Abrud; Lic. Unitarian, Cluj; Lic. „Bethlen”, Aiud; IMF TgM. Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Studiul clinic şi experimental în ascaridioză* (1962). Activitate profesională: preparator univ. (1950-52); asist. univ. (1952-57); şef de lucrări (1957-71); conf. univ. (1971-91); prof. univ. (1991-98); prorector UMF TgM (1991-96). Cercetări în domeniul parazitologiei medicale; a publicat peste 150 de studii şi lucrări în reviste de specialitate din ţară şi străinătate. A organizat 10 simpozioane de specialitate la TgM; a făcut harta îmbolnăvirilor cu paraziţi din jud. MS, HR, CV. A publicat studii în: *Revista Medicală – Orvosi Szemle*; *Microbiologie-Parazitologie- Epidemiologie*; *Viaţa Medicală*; *Medicinskaia Parazitologhiia*; *Annales de parasitologie humaine*. Specializări în parazitologie clinică la Bucureşti şi Budapesta. Distincţie obţinută: „*Comembrum Honoris Causa*”. Membru de onoare în AOŞR; Soc. de Parazitologie din Budapesta; vicepreş. în Asoc. Parazitologilor din România; Asoc. Parazitologilor din Ungaria.

Lucrări publicate:

- *Orvosi parazitológia*. – Mv. : OGYI, 1958. – 213 p.
- *Orvosi parazitológia.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1977. – 153 p.

- în colaborare:

- *Parazitologie* : manual pentru învăţămîntul medical superior. – Bucureşti: Editura Medicală, 1962. – 307 p.
- *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.
- *Fertőző betegségek*. – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.
- *Parazitologie medicală*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1981. – 191 p.

Referinţe:

- *Index bibliografic al lucrărilor ştiinţifice medicale şi farmaceutice 1970-1977.*
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. - Bukarest, 1981-. – 1. köt.: A-F. – 1981.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?*. –1. köt. – 1996.
- *Marosvásárhelyi egyetemi tájékoztató*. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F. M.)

FAZAKAS Zita, chimist; n. 16 febr. 1963, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1969-77); Lic. de Chimie nr. 1, TgM (1977-81); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Chimie-Fizică (1981-85). Dr. cu teza: *Influenţa surfactanţilor asupra proprietăţilor termodinamice şi cinetice ale emulsiilor cu lipozomi* (2000). Activitate profesională: prof., Lic. de Chimie, Calafat (DJ) (1985-89); prof., Lic. „Bolyai Farkas”, TgM (1989-90); Şc. Gen. Păingeni, com. Glodeni (1990-92); Şc. Gen. Ungheni (1992-93); şef lucrări, disciplina Biochimie medicală, UMF TgM (1993-). A efectuat cercetări privind prepararea liposomilor fosfolipidici; interacţiunea acestor liposomi fosfolipidici cu detergenţi ca deoxicolatul de sodiu, Triton X-10. A publicat articole în studii şi reviste de specialitate: *Materiale plastice* (1984); *Revista de Medicină şi Farmacie* (1996-97, 1999, 2001); *Revista medicală* (1999); *EME Orvostudomány Értesitő* (2001); *Cellular & Molecular Biology Letters* (2002); *Stomatologia Mureşeană* (2002). Membră în Soc. Naţională de Biologie Celulară; EME; Soc. Română de Biochimie şi Biologie Moleculară. Hobby-uri: aerobic.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Liposomi fosfolipidici – Caracteristici şi interacţiuni cu săruri biliare. Implicaţii biomedicale* / Ş. Hobai, Fazakas Z. – TgM : University Press, 1999. – 143 p.
- *Îndrumător de lucrări practice de biochimie*. – 2000.
- *Biochimie medicală*. – 2001.

Referinţe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

FAZEKAS András, medic; n. 26 oct. 1920, Corneşti (CJ). Studii: a terminat la Col. Ref. din Cluj (1939); Univ. de Medicină la Budapesta (1945). A fost preparator la Institutul de

Anatomie Patologică, IMF TgM (1946-49); asist. univ. (1951-52). Medic de laborator la Spitalul Orăşenesc din Reghin (1952-55), medic secundar la Clinica de interne TgM (1955-57), medic de circumscripţie (1957-59), medic specialist patolog, respectiv medic primar până la pensionare la Spitalul Clinic Judeţean (1959-1989).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Általános kórbonctani jegyzet*. – Mv., 1952. – – 1. köt. – 358 p.; 2. köt. – 341 p.
- *Probleme de morfopatologie*. – Bucureşti: Editura de Stat pentru Literatura Ştiinţifică, 1953. – 247 p.
- *Általános kórbonctan*. – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- *Anatomie patologică* – Bucureşti : EDP, 1964. – 379 p.
- *Részletes kórbonctan*. (Szervpathologia): Egyetemi jegyzet / Hecser László, Jung János, Fazakas András. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. - 258 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt. : A-K. - 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda,* 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda,* 2000.
- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

FĂRCAŞ, Gheorghe, matematician, prof. univ.; n. 10 mai 1933, Chend (SJ). Studii: Şcoala Normală din Gherla (1946-52); Univ. din Cluj, Fac. de Matematică-Fizică (1952-56). Dr. în ştiinţe matematice cu teza: *Contribuţii la dezvoltarea teoriei reticulelor* (1972). Activitate profesională: prof., Lic. nr. 1, Reghin (1956-61); lector la IIS TgM (1961-74); conf. univ. (1974-90); prof. univ., UPM TgM (1990-); şeful Catedrei de Matematică, IIS TgM, apoi la UPM TgM (1964-76; 1985-03); rector al IIS TgM (1976-85). Publică numeroase studii în domeniul algebrei abstracte, lucrări care au fost recenzate şi în reviste de mare prestigiu şi circulaţie mondială: *Studii şi Cercetări de Matematică* (1972); *Studia Universitatis Iaşi. Matematică* (1986). Atât în teza de dr. cât şi în lucrările publicate în diferite periodice aduce contribuţii originale la dezvoltarea algebrei abstracte, în special în domeniul teoriei reticulelor necomutative. Defineşte pentru prima dată 12 cls. speciale de reticule necomutative şi studiază proprietăţile acestora în comparaţie cu teoria clasică a reticulelor. Numeroase participări în comisii de doctorat. Membru în AOŞR.

- **Lucrări publicate:**

- *Algebră*. – Bucureşti : EDP, 1979. – 176 p.
- *Algebră şi geometrie analitică : pentru uzul studenţilor*. – TgM : UT, 1991. – 196 p.
- *Latici necomutative*. – TgM : UPM, 1997. – 196 p.
- *Teoria laticilor :* curs pentru uzul studenţilor. – TgM : UPM, 2001. – 131 p.

- în colaborare:

- *Matematici superioare pentru subingineri*. – 1980.
- Matematika almérnököknek. – Mv., 1981.
- Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate. – 1991.
- Fundamentele matematicii / Fărcaş Gheorghe, Szilágyi Miklós. – TgM : UPM, 1997. – 337 p.

Referinţe:

- *Viharban*. – 1994.
- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Cuvântul liber,* an 15, nr. 31, 14 febr. 2003.
- Profesor Gheorghe Fărcaş la vârsta de 70 de ani / Coordonator Finta Béla. – TgM: UPM, 2004. – 197 p.

(A.T.)

FĂRCAŞ, Valeriu, prof., n. 26 mart. 1938, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1949-55); Academia Naţională de Educaţie Fizică şi Sport Bucureşti (1957-61). Activitate profesională: vicepreş. tehnic, Clubul Sportiv „Mureşul", TgM (1962-64); prof., Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1965-70); dir. adj., Clubul Sportiv „Mureşul" TgM (1971-72); lector univ.; conf. univ., IPed. de 3 ani, TgM, Fac. de Educaţie Fizică şi Sport (1973-83) dir. adj., Lic. Forestier TgM (1984-99). Domenii de cercetare: didactică, kineoterapie, sociologie şi psihologie

sportivă; defectologie; educație fizică și sport. Participă la peste 280 de conferințe și simpozioane; publică studii și lucrări științifice în reviste de specialitate din țară și străinătate: Röplabda (1976); Educație fizică și sport (1989-90); Revista de pedagogie *(1990);* Educație specială *(1993);* Revista română de kinetoterapie *(1995);* Știința sportului *(1997, 1999, 2001). Specializări: București (1997). Membru în Soc. Prof. de Educație Fizică și Sport, preș. Filiala MS și membru în Cons. Național (1995-). Hobby-uri: studiul și cercetarea științifică.*

Lucrări publicate:

- *Cultură fizică medicală* : curs. – TgM : I Ped, 1973. – 377 p.
- *Didactica educației fizice școlare*. – TgM : I Ped, 1978. – Vol. 1-2. – 535 p.
- *Educație fizică în aer liber*. – București : Editura Sport-Turism, 1978. – 244 p.
- *Educația fizică și sportul de masă*. – TgM : I Ped, 1981. – 168 p.
- *Educația fizică și sportul de masă*. – București : Editura Sport-Turism, 1981. – 170 p.
- *Caietul profesorului de educație fizică*. – TgM : CCD, 1995. – 250 p.
- *Didactica educației fizice* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 298 p.
- *Didactica educației fizice*. – TgM : Editura UPM, 2003. – 304 p.
- *Lucrări științifice publicate: 1996-1999*. – TgM : sn, sa. – 39 p.

Referințe:

- *L' enseignement et la pedagogie en Roumaine*. – Paris, Edit. Didactique et Pedagogique, 1980.
- *Bibliografia educației fizice și a sportului*. – București : Editura Sport-Turism, 1983.

(A. T.)

FEKETE Pál, viticultor, a fost prof. ambulant de viticultură în Seuca; inspector de viticultură și vinificație la Târnăveni (1893-97). Articolele lui de economie și mai ales de viticultură au apărut în revistele *Erdélyi Gazda* (1870-); *Borászati Füzetek* (1872-74).

Lucrări publicate:

- *A karikás szőlőmivelés legajánlatosabb rendszere*. – Kolozsvár, 1877.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

(F. M.)

FERENCZ László, medic, prof.univ.; n. 28 iun. 1933, Făget (TM). Studii: la Col. Ref. (1944-48); Lic. maghiar de băieți nr. 2 din Cluj (1948-52); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1952-58). Dr. în științe medicale cu teza *Studiul mecanismelor de adaptare cardiovasculară la vârstnici* (1978). Membru al corporației doctorilor al Acad. Maghiare de Știință. Medic principal de circumscripție la Lisnău, Malnaș Băi, Micfalău (Covasna) (1958-67). Preparator la Clinica medicală nr. 2 din TgM (1967-70); asist. univ. (1970-90); șef de lucrări (1990-92); conf. univ. (1992-98); prof. univ. (1998-2003), până la pensionare (1 oct. 2003.) la IMF respectiv UMF TgM. Medic specialist de med. internă (1970), medic primar (1990). Șeful Clinicii de boli cronice, respectiv Clinica de reabilitare cardiovasculară (1993-2003). Domenii de cercetare: efectul mofetoterapiei și a băilor carbogazoase asupra circulației periferice, investigații cardiovasculare, probleme de geriatrie: adaptare cardiovasculară a vârstnicilor, morbiditatea vârstei a III-a, posibilitățile de tratament și evoluția hipertensiunii arteriale la vârstnici; studii epidemiologice în colectivități. Rezultatele cercetărilor au fost concretizate în peste 130 lucrări comunicate și 62 lucrări publicate: *Revista Medicală* (1965, 1970, 1973, 1980, 1996); *Wiener Med. Wchsr.* (1967); *Ärztliche Praxis* (1969); *Dtsch. Ärtzeblatt*

(1969); *Nutrition Rep. Intern* (1971); *Medicina Internă* (1973, 1977), *Z. Physiother.* (1978); *Forschr. Transfus. Immunhaematol.* (1979); *Orvostudományi Értesítő* (1993-96, 2000, 2004). A participat la multe congrese, simpozione naţionale şi internaţionale de cardiologie, medicină internă, gerontologie din ţară şi străinătate.

Lucrări publicate:

• *Belgyógyászati diagnosztika*. – Mv. : OGYI, 1978.

• *Belgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1983. – 277 p.

• *Általános tünettan*. **-** Kolozsvár **:** Erdélyi Tankönyvtanács, 1998.

• *A légzőszervi betegségek diagnosztikája.* - Kolozsvár **:** Erdélyi Tankönyvtanács, 1999.

• *A mozgásszervi betegségek diagnosztikája.* - Kolozsvár **:** Erdélyi Tankönyvtanács, 1999.

• *A belgyógyászati diagnosztika kézikönyve.* – Mv. : OGYE, 2002- . – 1. köt. – 2002. – 927 p.; 2. köt. – 2003. – 1087 p.; 3. köt. – 2003. – 983 p.

- în colaborare:

• *Belgyógyászati tünettan* : 3. éves orvostanhallgatók számára. – 2. köt. – 1981.

• *Curs de medicină internă* / sub red. Horváth Endre. – TgM : IMF, 1981.

• *Szempontok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* / Monoki I., Ferencz L., Kovalszky P. – Mv. : OGYI, 1982. – 2. köt. – 493 p.

• *Belgyógyászat*. – 1983.

• *Szempontok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* / Monoki I., Ferencz L., Kovalszky P. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1987.

• *Belgyógyászati tünettan* : jegyzet III. éves orvostanhallgatók számára. – TgM : OGYE, 1996. – 2. köt. – 374 p.; 3. köt. – 365 p.

• *Belgyógyászat. Kardiológia /* Szerkesztő dr. Brassai Zoltán. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.

• *Kardiológia és angiológia*. – Budapest : Springer, 1999.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Orvostudományi Értesítő*, 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Népújság* 2002. nov. 19.
• *Székelyföld* 2.sz., 2004. febr.

(F. M.)

FERENCZ László, ing. chimist; n. 14 sept. 1961, Eremitu. Studii: Şc. Gen. nr. 3 TgM; Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1976-80); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Chimie şi Inginerie Chimică (1981-86). Dr. în chimie cu teza: *Noi sulfamide cu nucleu acridinic. Relaţii cantitative structură-activitate în clasa sulfamidelor* (2002). Activitate profesională: ing. chimist, Combinatul Chimic Târnăveni (1986-90); şeful Laboratorului de analize şi încercări de materiale, Plasmaterm (1990-94); lector univ. UMF TgM (1994-). Cercetări în domeniul fluoroboraţilor; analize chimice instrumentale şi încercări de materiale referitoare la oţeluri; implementarea şi utilizarea metodelor ISO şi EN în spectroscopie, poligrafie, potenţiometrie, metode termice, volumetrie, gravimetrie, sinteza medicamentelor, proiectarea medicamentelor asistată pe calculator (CADD), biofarmacie, farmacocinetică, retrometabolism, complecşii de incluziune ai citrodextrinelor. Autor şi coautor a 17 articole publicate în reviste de specialitate: *Revista de Medicină şi Farmacie* (1992, 1996-98, 2002-03); *EME Múz. Füz.* (1993, 1995-99); *Farmacia* (1997, 2003); *Die Pharmazie* (2000); *Revue Roumaine de Chimie*; *Analele Univ. „Al. Ioan Cuza*" Iaşi (2003); *Revue Roumaine de Chimie* (2003). Specializări: Ungaria (1996; 2000-01). Membru în Corporaţia Doctorilor din cadrul Academiei Maghiare de Ştiinţe; Soc. EME. Hobby-uri: calculatoare, electronică, instrumente, maşini, astronomie, construcţia de telescoape, pictură, sculptură.

Lucrări publicate:

• *Sistemul FoxPro pentru farmacişti. Lucrări practice pentru studenți*. – TgM : Litografia UMF, 1996.
• *Prelucrarea datelor experimentale*. – TgM : Litografia UMF, 1997.
• *Utilaj chimic în industria medicamentelor*. – TgM : Litografia UMF, 2003.

- în colaborare:

• *A gyógyszertervezés alapjai*. – 1999.
• *Analize instrumentale. Lucrări practice* / S. Duşa, Foris I., Ferencz L. – TgM : Litografia UMF, 1994.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

FERENCZI Benő, feroviar**,** funcționar; n. 2 iul 1842, Caşinu Nou (HR) - ? Studii: la Şumuleu şi TgM. A fost practicant de administrație (din 1864 la TgM), a fost ales pretor (1867), a devenit controlor general de mişcare la căile ferate de stat (1870-). A publicat articole de specialitate de cale ferată.

Lucrări publicate:

• *Calculator* : Segédtáblázatok általában szorzási-, osztási- és arányszámolási műveletek végrehajtásához, valamint díjak, illetékek és százalék-kiszámításához. – Budapest, 1885.
• *Vasuti földrajz*. – Budapest, 1892.
• *Vasuti földrajz*. – 2. kiad. – Budapest : Pesti könyvnyomda, 1902. – 519 p.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
• *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

(F. M.)

FERENCZI NAGY Gabriella, medic internist, pneumoftiziolog; n. 28 oct. 1918, Peşteana (HD) – m. 26 iul 2002, TgM. Studii: lic. la Cluj (1935); UMF Cluj, Fac. de Medicină (1942). Medic la Cluj (1940-46); asist univ. (1946); medic şef la (1957); medic primar până la pensionare (1959-79) la Clinica de Ftiziologie TgM. A publicat în *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Tüdőgyógyászat*.

Lucrări publicate:

• *Amit a tuberkulózisról mindenkinek tudnia kell*. – Mv. : Tartományi Egészségügyi Nevelési Ház, [1962]. – 16 p.

- în colaborare:

• *Phthysiológiai jegyzetek* – Mv. : OGYI, 1952. – 326 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

FERENCZY Ferenc, prof.de zootehnie; n. 15 sept. 1860, Morăşti – m. ?, Keszthely (Ungaria). Şi-a început activitatea la Mănăştur, Cluj (1885) şi apoi în diferite alte oraşe, stabilindu-se la Keszthely.

Lucrări publicate:

• *Magyarországi parlagi juhok*. – Budapest : Légrády Testvérek könyvnyomdája, 1903. – 13 p.
• *Sertéstenyésztés*. – Keszthely, 1920.

Referințe:

• *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar Könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

(F. M.)

FESZT György, medic radiolog, prof. univ.; n. 13 apr. 1889, Cluj – m. 7 ian. 1952, TgM. Studii: obține diploma de medic la Cluj (1912). A fost asist. univ. la Univ. „Ferenc József" din Cluj (1913-19); medic specialist radiolog la Cluj (1919-41); conf. univ. de radiologie, la Univ. „Ferenc József" din Cluj (1941-45); prof. univ. de radiologie medicală la Univ. Bolyai din Cluj

(1945-48), apoi la IMF TgM (1948-52). A avut un rol deosebit în organizarea învăţământului univ. de medicină la TgM. ca decan al Fac. de Medicină, IMF TgM (1945-49); rector al IMF (1949-52); şeful Clinicii de Radiologie. Domenii de cercetare: radiodiagnosticul tubului gastro-intestinal, căilor biliare şi urinare, radioterapia antiimflamatoare şi antitumorală. Studiile apar în: *Erdélyi Orvosi Lap*; *Magyar Röntgen Közlöny*; *Magyar Nőgyógyászat*; *EME Orvostudományi Értesítő*; *Ardealul Medical*; *Orvosi Szemle* (Kolozsvár).

Lucrări publicate:

- *A röntgensugár*. – Mv. : OGYI, 1946. – 31 p.
- *Orvosi Röntgentan*. – Mv. : OGYI, [1947]. – 1. rész : *Elméleti alapismeretek*. – 251 p.
- *Az orvosi röntgentan elméleti alapismeretei*. – Mv. : OGYI, 1948.

Referinţe:

- *Revista Ştiinţelor Medicale – Medicina Internă*, an. 4., nr. 1, 1952. – p. 60.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. – 1. köt: A-F.
- *Orvostudományi Értesítő* 75, 2002, p. 280-285.
- *Revista de Medicină şi Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* nr. 48, 2002, p. 163-164.

(F. M.)

FESZT György; Gheorghe, medic, prof. univ.; n. 15 sept. 1925, Cluj. Studii: Lic. Ref. de băieţi, Cluj (1936-44); Univ. „Bolyai" Cluj, Fac. de Medicină (1944-46); IMF TgM (1946-50). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Contribuţii la problema participării sistemului nervos în acţiunea unor substanţe medicamentoase şi toxice* (1963). Activitate profesională: extern la catedra de anatomie patologică, Clinica medicală TgM (1946-49); preparator univ. (1949-50); asist. univ. (1950-53); şef de lucrări; lector univ. (1953-64); conf. univ. (1964-72); prof. univ. la disciplina de farmacologie a Fac. de Medicină IMF TgM (1972-95); prof. consultant (1995-); conducător de doctorate.

Activitate ştiinţifică în farmacologia experimentală a sistemului nervos şi cardiovascular; farmacologia termoreglării, durerii şi analgeziei; reglarea metabolismului gazos şi electrolitic. Participă cu lucrări la 18 congrese internaţionale: Praga (1963, 1970); Seghedin (1965); Pécs (1967); Weimar, Drezda (1967); Basel (1969); Budapesta (1974, 1979, 1985, 1991, 1999); Paris (1978); Bucureşti (1981), Leipzig (1990); Munkacevo (1995); Kaposvár (1996); München (1998); Tihany (2003) şi la peste 60 de reuniuni ştiinţifice în ţară. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Acta Physiologica* (1955-67); *Revista Medicală – Orvosi Szemle* (1955-92); *Farmacia* (1958-67); *Comunicările Academiei RPR* (1959-60); *Studii şi Cercetări de Fiziologie* (1959-71); *Biulleten Eksperimentalnoi Biologhii i Mediţinî* (1960); *Biochemical Pharmacology* (1963); *Revue des Sciences Médicales* (1960-63); *Studii şi Cercetări de Endocrinologie* (1960-80); *Fiziologia normală şi patologică* (1961-72); *Revue Roumaine de Physiologie* (1964); *Experientia* (1965); *Medicina et Pharmacologia Experimentalis* (1965); *Endokrinologie* (1977); *Neurologie, psihiatrie, neurochirurgie* (1983), *Experimental and Clinical Endocrinology* (1985); *Pharmacology* (1977); *Viaţa medicală* (1980); *Buletinul Academiei de Ştiinţe Medicale* (1987); *EME Orvostudományi Értesítő* (1992-2004); *Revista de Medicină şi Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992-); *Fundamental and Clinical Pharmacology* (1999); *Durerea acută şi cronică* (1996, 1998), *Neuropsychopharmacologia Hungarica* (2003). Specializări: URSS (1959); Ungaria (1963, 1965). Distins cu „Medalia Muncii" (1965); „Evidenţiat în Munca Medico-Sanitară" (1961); Medalii comemorative (1972, 1974); „Prof. univ. evidenţiat" (1983); „Prof. de onoare" (2002); premiu „Pápai Páriz Ferenc" (2002). Membru în USSM din România (1950-); preş.,

Filiala Jud. Mureş a secției de farmacologie şi terapeutică a USSM (1969-96); vicepreş. pe țară a Soc. Române de Farmacologie, Terapeutică şi Toxicologie Clinică, Filiala Mureş (1991-97, 2001-); International Soc. of Biochemical Pharmacology (1973-); Soc. Națională de Biologie Celulară (1984-); Worldwide Hungarian Medical Academy (1998-); membru (1990-) şi preş. Secției Medicale a EME (1998-02); New York Academy of Sciences (1999-); al corporației doctorilor Academiei de Științe Maghiare (2000-); Soc. Maghiară de Bioetică (2001-), Asoc. de Algeziologie din România (2004). Hobby: bibliofilie.

Lucrări publicate:

- *Gyógyszertan*. – Mv. : OGYI, 1961. – 1. rész. – 1961. – 232 p.
- *Farmacologie* : curs. – TgM : IMF, 1979. - Vol. 1: *Partea generală. Sistemul nervos*. – 1979. – 236 p.; Vol. 2.: *Medicația organelor efectoare, metabolico-tisulară şi antiinfecțioasă*. – 1983. - 306 p.
- *Gyógyszertan*. – Mv. : OGYI, 1979, 1983. – 1. köt. : *Általános rész. Idegrendszerre ható gyógyszerek*. – 1979. – 228 p.; 2. köt. : *Az effektor szervekre, szövetekre és anyagcserére ható gyógyszerek. Az élő kórokozókra ható szerek*. – 1983. – 306 p.

- în colaborare:

- *Gyógyszertani jegyzet* / Obál Ferenc, Feszt György, Kelemn Attiláné. – Mv. : OGYI, 1952. – 446 p.
- *Gyógyszertani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. köt. – 1954. –264 p.; 2. köt. – 1955. – 351 p.; 3. köt. – 1954. – 133 p.
- *Farmacologie*. – Bucureşti : EDP, 1964.
- *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.
- *Aspecte normale şi patologice ale reglărilor neuroendocrine*. – 1985.
- *Îndrumător de lucrări practice de farmacologie*. – 1988.
- *Farmacologie experimentală* / sub redacția Maria T. Dogaru. – 1998.
- *Transparent de farmacologie şi toxicologie*. – Arad : Vasile Goldiş University Press, 1999.
- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. – 1. köt: A-F.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Népújság*, 1998. jún. 12.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Farmacologi şi toxicologi din România*. – 2003.
- *Székelyföld* 5.sz., 2004.

(A. T.; F. M.)

FESZT Tibor, medic, cercetător științific; n. 23 sept. 1929, Cluj. Studii: Lic. Ref. de Băieți, Cluj (1940-48); IMF TgM (1948-54). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Contribuții la studiul modificărilor histometabolice în encefalomielita alergică experimentală* (1971). Activitate profesională: şef de laborator la Catedra de histologie, IMF TgM (1954-58); cercetător ştiințific; şef de sector, Academia Română - Baza de Cercetări TgM (1958-64); cercetător ştiințific principal, AŞMR, Centrul de Cercetări Medicale TgM până la pensionare (1970-90). Domenii de cercetare: morfopatologia experimentală a encefalomielitelor, hepatopatiilor şi aterosclerozei; histochimie; studiul extractelor vegetale cu acțiune asupra metabolismului lipidic. Participă cu lucrări la congrese internaționale de histologie, histochimie, morfopatologie, neurochimie din Paris Varşovia, Sofia, Bruxelles, Budapesta, Bucureşti (1960-76). Are patru inovații, a publicat peste 300 de articole ştiințifice de specialitate apărute în limbile română, maghiară, engleză, rusă, germană, franceză şi (1954-2000). Specializări: URSS (1961); Ungaria (1964). Distins cu „Medalia Muncii" (1965); „Certificat of Merit", London (1971); „Evidențiat în munca medico-sanitară" (1978). Membru în USSM din

România (1954-); Soc. de Pathologie Comparée din Paris (1968-); EME (1990-); al corporației doctorilor Academiei de Științe Maghiare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

• *Az érelmeszesedés kutatása és leküzdése* / Feszt T., Kerekes M. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1976. – 128 p.

• *Ateroscleroza pe înţelesul tuturor* / Kerekes M., Feszt T. – Bucureşti : Editura Medicală, 1977. – 93 p.

• *Ateroscleroza* / Feszt T., Kerekes M. – Bucureşti : Editura Medicală, 1978.

• *Ép testben ép erek. Az érelmeszesedés megelőzése* / Feszt T., Kerekes M. – Bucureşti : Editura Medicală, 1983. – 109 p.

Referinţe:

- *World Who's Who*. – 1968.
- *Man of Achievement* (Cambridge). – 1971.
- *Dictionary of International Biographic*. – 1971.
- *Vörös Zászló* 1971. nov. 27.
- *România pitorească,* oct. 1979.
- *A Hét* 47. sz., 1985. nov. 14.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

FILEP Emőd, fizician; n. 23 dec. 1942, TgM. Studii: Lic. Teoretic „Bolyai Farkas," TgM. (1956-60); UBB Cluj, Fac. de Fizică, secţia Electro-radiofizică. (1960-65); Univ. „Al. I. Cuza", Iaşi, Fac. de Matematică şi Fizică. Dr. în fizică (1984-89). Prof. de fizică la Lic. Teoretic nr. 1. Sighişoara (1966-67); fizician, fizician principal, cercetător principal III. la Centrul de Cercetare şi Inginerie Technologică, Metalotehnica TgM (1967-95); denumirea centrului s-a transformat în PLASMATERM-SA (1993); prof. de fizică la Lic. Teoretic „Bolyai Farkas" TgM (1995-96); lector UBB Cluj-Napoca (1996-02); conf. univ., Fundaţia Sapientia (2002-). Domenii de cercetare: tratamentul termochimic al suprafeţelor de oţel în plasma descărcării luminiscente. A participat la peste 40 conferinţe, simpozioane, autor şi coautor a peste 50 studii şi articole publicate în: *Revista de fizică şi chimie* (1960-67); *Industria uşoară* (1967-72); W WEAR (1972); Surf. Eng. (1984). Distincţii obţinute: medalie de aur la Târgul Internaţional din Leipzig (1982) pentru Instalaţia de nitrurare în plasmă. Membru în EMT (1993). Hobby-uri: pescuit la muscă udă şi la năluci artificiale.

Lucrări publicate:

• *Fizika* : Példatár- Optika. – Cluj-Napoca : Studium, 1996. - 70 p.

- în colaborare:

• *Mechanikai hullámok /* Filep Emőd, Néda Árpád. – Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 1999. – 106 p.

• *Mechanika /* Filep Emőd, Néda Árpád. – Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 2000. – 220 p.

• *Hőtan* / Filep Emöd, Néda Árpád. - Kolozsvár Napoca : Abel, 2000. - 240 p.

Referinţe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- Metalls Handbook, ASM. - 2002.

(F. M)

FILEP Győző; Victor, fizician; n. 8 iul. 1934, TgM. Fizician asist. univ.; şef de lucrări la catedra de biofizică (1958-65) şi la fizică farmaceutică (1962-65); cercetător (1961); cerectător principal. A predat cursul de biofizică în limba maghiară la Fac. de Medicină şi la Fac. de Stomatologie (1974-85) şi la toate trei fac. după 1990; ţine cercuri de biofizică farmaceutică la UMF TgM. (1990-).

Lucrări publicate:

• *Biofizika*. – Mv. : OGYI, 1979. – 162 p.

- în colaborare:

• *Sesiunea anuală de valorificare a cercetării ştiinţifice* (19; 1993; TgM). – TgM : Institutul de Sănătate Publică şi Cercetări Medicale, 1993.

Referinţe:

- *Generisch Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999.

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000. – 2000.*
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Erdélyi gyógyszerészet magyar vonátkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.; A. T.)

FINTA Béla, matematician; n. 13 sept. 1960, Odorheiu-Secuiesc. Studii: Gimnaziul „Tompa László”, Odorheiu-Secuiesc (1967-75); Lic. „Tamasi Áron”, Odorheiu-Secuiesc (1975-79); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1980-84); Univ. Bucureşti, Fac. de Matematică (1984-85). Dr. cu teza: *Contribuții la metodele de rezolvare şi de rezolvare aproximativă a unor probleme de analiză şi ecuații diferențiale* (1999). Activitate profesională: prof., Lic. Pedagogic „Benedek Elek”, Odorheiu-Secuiesc (1985-87); matematician - programator ICPE, filiala TgM (1987-90); asist. univ.; lector univ.,conf. univ. UPM TgM. Domenii de cercetare: analiză, analiză funcțională, metode numerice, teoria operatorilor neliniari. A participat la peste 25 de conferințe, congrese şi simpozioane în țară şi străinătate; a publicat peste 50 de lucrări şi articole ştiințifice în reviste de specialitate: *Buletinul Ştiinţific al UT TgM* (1991-95); *Buletinul Ştiinţific al Univ. Baia Mare* (1993); *Studia Universitas Babeş-Bolyai. Mathematica* (1995, 1997); *Buletinul Ştiinţific al UPM TgM* (1996-99); *Octogon* (1996-98); *Revue d'Analise Numérique et de Théorie de L'Approximation* (1996, 1998); *Mathematics* (1998). Membru în Soc. de Ştiințe Matematice din România (1985-); Soc. de Ştiințe Matematice „Bolyai János” Ungaria (1990). Hobby: călătorii.

Lucrări publicate:
- *Capitole speciale de analiză numerică.* – TgM : UPM, 2002. – 212 p.
- *Teoria probabilităților.* – TgM : UPM, 2004. – 208 p.
- *Analiza numerică.* – TgM : UPM, 2004. – 200 p.

- în colaborare:
- *Algebra* : culegere de probleme / Finta B., Kiss E. – TgM : UT, 1992.
- *Teste grilă de matematică* : culegere de probleme. – 2002.
- *Profesor Gheorghe Fărcaş la vârsta de 70 de ani* / Coordonator Finta Béla. – TgM: UPM, 2004. – 197 p.

Referințe:
Baza de date BJM

(A. T.)

FODOR Ferenc
Vezi: **FODOR S. Francisc**

FODOR József,contabil; n. 1802, - ? Studii: la Col. Unitarian din Cluj; la Georgiconul din Keszthely (1834). A intrat în serviciul contelui Bethlen Leopold din Iernut, fiind contabil de domenii.

Lucrări publicate:
- *Tapasztaláson alapult radnóthi utmutatás a szopó bárányok hasmenése ellen, melyet tulajdon tapasztalásai után öszve szedett és a juhok baráttyainak kiadott.* – Mv. : nyomt. a ref. Kollégyom bet. Felső Visti Kali Simeon, 1839. – 30 p.

Referințe:
- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

(F. M.)

FODOR S. Francisc; Ferenc, medic, prof. univ.; n. 16 sept. 1926, Chileni (HR) – m. 18 oct. 2000, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină (-1953). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Contribuții la studiul morfopatologic al tumorilor intraoculare la copil* (1967). Activitate didactică univ. din 1953 în cadrul IMF TgM la Clinica de Oftalmologie, parcurgând toate gradele până la cel de prof univ. (1976-). Activitate ştiințifică în domeniile: oncologie, anomalii congenitale, diferite aspecte ale patologiei oculare; deține două brevete de invenție. A colaborat la revistele *Orvostudományi Értesítő* (1996, 1998, 2000);

Jurnalul Român de Patologie (1999). Specializări în RFG (1972, 1973). Distins cu premiul Academiei Române (1985); membru în Soc. Română de Oftalmologie; Soc. Maghiară de Oftalmologie; Soc. Medicală Balcanică; SIDUO.

Lucrări publicate:

• *Általános kórbonctan*. – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.

• *Részletes kórbonctan*. – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.

• Ált*alános kórbonctan (Morfopathologia generalis*). – Bukarest : Editura Medicală, 1959. – 370 p.

• *Morfopatologia generală*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1959.

• *Szemészet*. – Mv. : OGYI, 1976. – 297 p.

• *Morfopatologia ochiului*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1980.

• *Electromiografie clinică*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1986. – 330 p.

• *Ultrahangok a biológiaban és medicinabán*. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1986.

• *Ultrasunetele în biologie şi medicină*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1988. – 366 p.

• *Szemészet egyetemi hallgatók számára*. – Mv. : OGYI, 1990. – 240 p.

• *Oftalmologie*. – Bucureşti : EDP, 1991.

• *Kilyénfalva*. – Mv. : Mentor, 1995.

• *Üzenet a látóknak*. – Mv. : Lyra, 1996.

• *A szemgyógyászat évszázadai Erdélyben*. – Mv. : Mentor, 2000.

- în colaborare:

• *Curs de oftalmologie* / Fodor F, Liana Sireteanu. – TgM : Litografia IMF, 1978.

• *Îndreptar de lucrări practice de oftalmologie* / Ferenc Fodor, Doina Pop D. Popa – Ed. a 2-a. – TgM : IMF, 1979. – 225 p.

• *Morfopatologia ochiului şi anexelor sale* / Fodor F., Dinulescu Areti. – Bucureşti : Editura Medicală, 1980. – 530 p.

• *Oftalmologie* / F. Fodor, Liana Sireteanu. – Bucureşti : EDP, 1981. – 204 p.

• *Gyermekünk szeme* / Fodor Ferenc, Mártha Papp Ilona. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1983. – 144 p.

• *Oftalmologia infantilă* / Francisc Fodor, Doina Pop D. Popa – Bucureşti : EDP, 1983. – 360 p.

• *Ultrahangok a biológiában és az orvostudományban* / Fodor Ferenc, Veress Éva. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1985. – 335 p.

• *Îmbătrânirea ochilor* / Fodor F., Fugulyán G. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1989. – 232 p.

• *Az öregedő szem* / Fodor Ferenc, Fugulyán Gergely. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1989. – 233 p.

• *Szemészeti funkcionális viszgálatok* / Fodor F., Péterffy Pál. – Budapest : Medicina Kiadó, 1989. – 210 p.

• *Oftalmologia* / Francisc Fodor, Doina Pop D. Popa – Bucureşti : EDP, 1991. – 316 p.

• *Electromiografia musculaturii oculare extrinseci şi a celei velopalatine, faringiene şi laringiene* / B. Aşgian, F. Fodor, C. Draşoveanu. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 1993. – 240 p.

• *Az artéria temporális strukturális elváltozásai dyslipoproteinemiákban* / Albert Ildikó, Fodor Ferenc, Stolnicu Simona. – Kolozsvár : EME, 1998.

• *Examinarea bolnavului glaucomatos* / Fodor Francisc, Dogan Denislam. – Mv. : Mentor, 1999.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Dicţionarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – 1998.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F. M.)

FODOR Sándor, prof.; n. 12 iun. 1929, Stejăriş. Studii: Şc. gen. Crăciuneşti (1936-41); Lic. Ref. TgM (1941-45); Şc. Pedagogică TgM,

Cristuru Secuiesc, Reghin (1945-50); Univ. „Bolyai" Cluj, Fac. de Filologie (1950-54). Prof. gr. II și gr. I (1977). Prof. – dir. la Șc. Gen. nr. 10 TgM (1954-59); șef de secție învățământ TgM (1959-62); dir. Șc. Gen. nr. 4 TgM (1963-80) și prof. până la pensionare (1980-92); prof. la Șc. de cantori ref. TgM (1992-).

Lucrări publicate:

• *Marosvásárhelyi kis útikalauz*. – Mv. : Difprescar, 2003.

• *Sepsimagyarós*. – Mv. : Impress, 2003.

- în colaborare:

• *Marosvásárhelyi útikalauz* / Fodor Sándor, Balás Árpád. – Mv. : Impress, 1996. – 139 p.

• *Marosvásárhelyi útikalauz* / Fodor Sándor, Balás Árpád. – 2., bővített kiadás. – Mv. : Impress, 2000. – 221 p.

• *Maros megye* : Útikönyv. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.

• *Maros megye* : Útikönyv / Szerkesztette Balás Árpád; [Szerzők: Balás Árpád, Fodor Sándor, Incze Árpád, Jakab Sámuel]. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.

• *Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2*. – 1999.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

(F. M.)

FOGARASI Sámuel, medic; originar din Făgăraș; n. ? – m. 1724, Cluj. Studii: făcute la Aiud, mai ales limba latină, greacă, filozofie și teologie. A fost prof. de școală în TgM (din 18 mai 1696). A continuat studiile, învățând medicina la Franeker. A fost medic la Făgăraș; prin acuzare falsă a fost închis la Cluj, unde a și murit.

Lucrări publicate:

• *Disputatio medica de mania*. – Franekerae, 1700.

• *Dissertatio inaug. medica de scorbuto*. – Franequerae, 1703.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest: Az Athenaeum Irod. és Nyomdai R.T. Könyvnyomdája, 1900.

(F. M.)

FOGARASI PAP József, filozof, prof., preot ref.; n. 26 aug. 1744, Orăștie – m. 17 dec. 1784, TgM. Studii: la Col. din Aiud a învățat ebraică, greacă și latină, arheologie, istorie, geografie și mai ales științe naturale, matematică, teologie, filozofie (1760-69); cu recomandarea contelui Teleki Samuel a studiat filozofia la Basel (1769); a continuat studiile în Frankfurt pe Oder (1770), Gröningen (1771), Franeker (1772) și Utrecht. În Utrecht a început activitatea literară, a fost hirotonit preot, a devenit dr. în filozofie (1774). A fost preot la Orăștie (1774-79). A fost invitat la Col. Ref. din TgM (27 nov. 1779 - 17 dec. 1784), unde a predat filozofie și matematică; prin el col. întră în circuitul științific european. A fost invitat ca prof. la Univ. din Buda (1784), dar s-a stins din viață la TgM. A participat cu succes, cu lucrări la multe concursuri din Olanda, Berlin, a câștigat laude și bani în aur. Lucrările lui premiate au fost tipărite, dar multe au rămas și în manuscris.

Lucrări publicate:

• *Novae Martis et Veneris Syzygiae ac auspicatissimum perihelium*. – sl, 1766.

• *Dissertatio nova de sensumorali.* – Lugduni, 1773.

• *Sitne sensus aliquis homini innatus, quo dirigatur ad dignoscendum et impellatur ad faciendum bonum morale?* – Lugduni Batavorum, 1774.

• *Dissertatio philosophica inauguralis de natura aeternitatis successionis experte, et duratione rerum successiva initium necessario habente, quam* ... pro gradu doctoratus, summisque in philosophia et artibus liberalibus honoribus et privilegiis rite ac egitime consequendis publico examini submittit Josephus Pap de Fogaras... die XX. Junii 1774. – Trajecti ad Rhenum, 1774.

• *Potestne naturae scrutator ex cognitis jam observationibus experimentis consectaria ad disquisitionem causarum hactenus incognitarum*

phenomenorum colligere? Si possit, qua ratione hoc fiat. – Vlissingae, 1775.

- *Dans toute la nature on observ des effets* : il y a des forces. En conséquence on demande: Quelle est la notion distincte de cette force primitive et substantielle, qui lorsqu'elle est déterminée produit l'effet? ou en d'autres termes: quel est le fundamentum virium? ... – Berlin, 1778.
- *Egy tanult orvos doktor, ugymint Tekintetes, Tiszteletes Bruz László úr az orvosi tudományoknak érdemes doktora csudálatos bágyadásának és abból egy nemes Liliomszál, ugymint Tekintetes, Nemes Száraz Mária leányasszony által lett kivánatos meggyógyulásának rövid historiája* : melyet együgyűen leirt az említett doctor urnak egy tisztelője és barátja. – Szeben, 1778.
- *Minden asszonyi nemet megékesítő keresztényi igaz virtusoknak egy tökéletes példánya . . . széki Teleki Eszter, gróf Toroczkai Zsigmond életepárja, kinek kegyességéhez szabott életét és ahhoz hasonló halálát együgyűen, de igazán leirta ...* – Kolozsvár, 1779.
- *Possitre unitas dei ex sola ratione demonstrari?* Fueruntne populi vel philosophi, qui ad ejus cognitionem absque ullo revelationis alicujus auxilio pervenerunt? – Leyden,1780.
- *Dissertatio de vi substantiali, ejus ratione, natura et determinationis legibus*. : (Dissertation sur la Force primitive, qui a remporté le prix proposé par l'Académie Royale des sciences et belles-lettres pour l'anné 1779, écrit en latin par …). – Berolini : chez George Jacques Decker, 1780. – 60 p.
- *Potestne demonstrari, dari providentiam specialem a generali, qua deus secundum leges generales hunc mundum administrat, distinctam?* Si ita, possuntne certi proferri characteres, quorum ope effecta specialis providentiae ab illis generalis providentiae effectibus distingui queant? – Harlem, 1782.
- *Quae est natura moralis libertatis?* Et quomodo omnium optime demonstrari possit, nos esse entia moralia libere agentia? – Harlem, 1782.
- *Quaenam analogiae sint fundamenta et signa?* – Quomodo philosophum ad explorandas physicas et morales veritas ea ut operteat? – Harlem, 1782.
- *Demonstretur, nullum esse in Ethica Christiana praeceptum, quo vel singuli cives in commodis suis sequendis et principes in republica secundum verae politicae leges administranda impediantur /* – Harlem Leyden, 1782.
- *Qua ratione optime demonstrari possit, non esse contra naturam dei perfectissimum effeciasse mundum in quo mala insunt ?* – Harlem, 1783.
- *Disputatio, qua remonstratur, non esse contra naturam Dei perfectissimam, effecisse mundum, in quo mala insunt*: quae die 14. Octobr. 1783. praemium legati Stolpiani reportavit. – Lugduni Batavorum, 1784.

Referinţe:

- *Magyar Hírmondó. Pozsony*. 50.sz., 73.sz., 1782.
- *Pressburger Zeitung* 89. sz., 1783.
- *Magyar Hirmondó* 2. sz., 57. sz., 1784.
- *Magyar Hirmondó* 8.sz., 1785. jan.29, p. 61-62.
- *Charta funebrist /* [Gombási István mező-madarasi ev. ref. pap szerkesztette és adott ki]. - Kolozsvár, 1785.
- *Olcsó érczeket aranynyá változtató magyar alchimista, vagy Fogarasi Pap József élete /* Benkő József. – Kolozsvár, 1785.
- *Magyar Musa.* Bécs. XCIII, 1787.
- *Korunk Tárczája.* Kolozsvár. 5. sz., 1865.
- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyüjteménye / Gyüjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896.
- *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 97-111.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt. : Ótócska – Popea. – 1905.
- *A székely vértanuk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

FOIȘOREANU, Voica Ileana, medic, prof. univ.; n. 12 dec. 1941, Săvădisla (CJ). Studii: Lic. „Unirea" TgM (1959); Fac. de Medicină, Secția Pediatrie, Cluj-Napoca (1966). Dr. în neurologie cu teza: *Cercetări de psihofiziologie și neurofiziologie la subiecți sănătoși și bolnavi cu epilepsie temporali – cu referire specială asupra relațiilor dintre memorie și electrogeneza cerebrală* (1983). Activitate profesională: medic de circumscripție și spital (-1972); asist. univ., UMF TgM; Clinica de Neurologie (1972-85); Clinica de Neuro-Psihiatrie Infantilă TgM (1984-85); medic specialist; medic primar, Spitalul Clinic Jud. (1985-94); medic șef, Clinica de Neuro-Psihiatrie Pediatrică (1994-04); șef de lucrări; titular al cursului de neuro-psihiatrie pediatrică UMF TgM (1998-01); conf. univ. asociat (2001-02); prof. univ. asociat (2002-); Policlinica cu plată „NEURON" (-2004). Domenii de cercetare: somnul, visul, epilepsia, encefalopatiile sechelare infantile, neurologia și psihiatria developmentală, neuroprotecția, cercetare pe introducerea medicamentelor în terapeutica infantilă, EEG computerizat și clasic. Autor și coautor a numeroase lucrări științifice comunicate sau publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate: *Neurochirurgie*; *Neurologie psihiatrică*; *Neurology*; *Revista SNPCAR*; *Sleep*; a editat *Caietele Fundației Culturale „Romulus Guga"*: 44 pe teme de cultură, 14 pe teme medicale; 18 contracte de cercetare, ca șef de contract; 1 invenție (1979). Specializări: București (1975); Baden Baden (2001); Florența (2000); Buenos Aires (2001). Distinsă cu „Diploma de Excelență pentru promovarea calității intelectuale" (1999). Membră în SNPCAR (1975-); vicepreș., SNPCAR (1996-); Liga Română de Sănătate Mintală (1980-); Soc. Română de Studiu a Personalității (2003); Soc. Română Contra Epilepsiei (1988); ILAE (1994); EUREPA (1996); ICNA (1996); EPNS (1998); EACD (2003). Hobby-uri: sculptură în lemn, lectură, turism cultural.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Manual de neurologie* : curs / Sub redacția L. Popovici. – TgM, 1975, 1980.
- *Epilepsiile*. – 1976.
- *Visul – probleme de fiziologie, psihologie și patologie* / Sub redacția L. Popoviciu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1978.
- *Semiologie neurologică* : curs / Sub redacția L. Popovici. – TgM, 1979.
- *Epilepsia de lob temporal* (Diagnostic – Tratament). – 1984.
- *Metode de neurofiziologie clinică* / Sub redacția L. Popoviciu și C. Arseni. – 1984.
- *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
- *Visul*: *de la medicină la psihanaliză, cultură și filozofie* / O. Corfariu, L. Popoviciu, V. Foișoreanu. – București : Universul, 1994. – 408 p.
- *Tehnici de creativitate*. – 1998.

Referințe:

- A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.– [1995].

(A. T.)

FÓRIKA MUSULIN Margit, medic; n. 23 ian. 1934, Bilbor (HR) – m. 11 aug. 2003, TgM. Studii: lic. (1952) și medicina la IMF TgM (1958). Dr. în științe medicale, specialitatea neurofarmacologie (1979). A fost medic pediatru de circumscripție la Brețcu (CV) (1958-60); preparator la catedra de anatomie (1960-63), șef de laborator, asist. univ la catedra de farmacologie IMF TgM (1960-85). Medic primar de explorări funcționale, până la pensionare, la Dispensarul Policlinicii Sportive TgM (1985-89). Domenii de cercetare: acțiunile cardiovasculare ale psihofarmaconilor și ale substanțelor antineoplazice. A prezentat 20 comunicări, a publicat ca autor și coautor 53 de studii și articole în *Newol. Psichiatric neurochir.*; *Revue Medicale*; *Viața medicală*. Membru în EME. Hobby: excursii, lectură, muzică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndrumător de lucrări practice de farmacologie*. – 1988.

Referinţe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Farmacologi şi toxicologi din România*. – 2003.

(F. M.; A. T.)

FORMANEK Gyula, farmacist; n. 29 oct. 1931, Şimleu Silvaniei (SJ). Studii: bacalaureat la Lic. „Ady Endre" din Zalău (1950); diploma de farmacist la IMF TgM (1955). Dr. în ştiinţe medicale (1972). A lucrat în Laboratorul zonal de control al medicamentelor din Satu Mare (1955-56); farmacist şef la Sanislău (SM) (1956-59). A fost asist. univ. la catedra de chimie farmaceutică la IMF TgM (1959-); a condus catedra Organizarea farmaciilor, ca doc. acreditat (1962), conf. univ. (1972). A publicat 50 studii şi articole ştiinţifice în *Orvosi Szemle*. „Conf. univ. emerit" (1989).

Lucrări publicate:

• *Organizarea farmaceutică*. – TgM : IMF, 1977. – 215 p.

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt. : A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – p. 194.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000. – 2000*. – p. 219.

(A. T.)

FRIGY Attila, medic internist şi cardiolog; n. 21 mai 1968, Valea lui Mihai (BH). Studii: Şc. Gen. Valea lui Mihai; Lic. Industrial nr. 5 „Ady Endre", Oradea (1986); UMF TgM (19939. Dr. în ştiinţe medicale (2002). Medic stagiar (1994-95); rezident medicină internă (1995-99); medic specialist medicină internă (2000-02) la Clinica Medicală III, TgM; medic specialist cardiologie (2002-04); medic primar medicină internă (2004-) la Clinica Medicală IV, TgM. Specializări: aritmologie neinvazivă (Anglia, 1998), ecocardiografie (Ungaria, 2000). Publică studii şi articole în *Orvostudományi értesítő* (1995-2004); *Revista de Medicină şi Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1995, 1998-99, 2002-03); *Rev. Roum. Med. Int.* (1996, 1998 - 99): *Clinica*; *Revista Medicală Naţională* (1998); *Jurnalul Român de Diabet şi Boli Metabolice* (2000); *Quelle. Neuropahien im Dialog* (2000); *Romanian Journal of Internal Medicine* (2004); *Medicină Internă* (2004). A prezentat comunicări la simpozioane, conferinţe, congrese naţinale şi internaţionale: TgM, Sf. Gheorghe, Satu Mare, Braşov, Gheorgheni, Odorheiu Secuiesc, Zalău, Sinaia, Timişoara, Bucureşti, Budapesta, Balatonfüred, Miskolc, Istanbul. Distincţii: Medalia „Incze Sándor", locul II (2000). Membru în Soc. Maghiară de Cardiologie; Soc. Română de Cardiologie; Soc. Europeană de Cardiologie; EME; Soc. Română de Medicină Internă. Hobby-uri: medicină, lectură, sport (înot, schi, tenis de masă), muzică, familia.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Dicţionar explicativ de cardiologie român-maghiar = Román – magyar kardiológiai szótár* / Incze Alexandru, Frigy Attila. – Mv. : Impress, 2000. – 96 p.

• *Nephrologia*. – 2001.

Referinţe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

FRITSCH, Carl, medic; n. 1824 – m. 7 ian. 1889, Reghin. Studii: de medicină la Viena (1844). A publicat articole de specialitate în reviste din Viena.

Lucrări publicate:

• *Normaler Blüthen-Kalender von Oesterreich-Ungarn, reducirt auf Wien.* – Wien, 1874. – 44 p.

• *Jährliche Periode der Insectenfauna von Oesterreich-Ungarn*: I. Die Fliegen (Diptera). - Wien, 1875. – 82 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

(F. M.)

FRONIUS, Fanz Friedrich, preot, botanist, folclorist, n. 9 ian. 1829, Nadeș – m. 14 febr. 1886, Agnita (SB). Studii: gimnaziale la Sighișoara (1838-47); univ. la Viena. A fost prof. la gimnaziul din Sighișoara unde a predat religie, limbile germană, greacă, latină și științele naturale (1850-59). A devenit preot la Archita (1859-68) și la Agnita (SB) (1868-86). A publicat articole în reviste de specialitate din Sibiu, Brașov, Sighișoara.

Lucrări publicate:

• *Die Flora von Schäessburg.* – Kronstadt, 1858.

• *Bericht über die 2. Haupt-Versammlung des evang. Hauptvereins der Gustav-Adolph-Stiftung für Siebenbürgen, abgehalten in Grossschenk am 4. und 5. August 1863*: Im Auftrage des Hauptvorstandes zusammengestelt. – Kronstadt, 1863.

• *Beiträge zur Entwicklungs-Geschichte der evang.-sächsischen Gemeide Arkeden* : Festgabe zur Erinnerung an die vierte Jahres-Versammlung des Schässburger Zweigvereins der Gustav-Adolph-Stiftung für Siebenbürgen, in Arkeden, am Feste Pauli und Petri 1866. – Hermannstadt, 1866.

• *Festrede, gehaltan bei der Jahresversammlung des siebenbürgischen Hauptvereins der evang. der Gustav-Adolph-Stiftung in Hermannstadt am 13. August 1871.* – Kronstadt, 1871.

• *D. Siebenbürg. – sächsischer Bauer* : Eine sozial-hist. Skize. - Kronstadt, 1873.

• *Bilder aus dem sächsischen Bauerleben in Siebenbürgen* : Ein Beitrag zur deutschen Culturgeschichte. – Wien, 1879.

• *Bilder aus dem sächsischen Bauerleben in Siebenbürgen* : Ein Beitrag zur deutschen Culturgeschichte. - [2.Aufg.] – Wien, 1883.

• *Bilder aus dem sächsischen Bauerleben in Siebenbürgen* : Ein Beitrag zur deutschen Culturgeschichte. - [3.Aufg.] – Wien, 1885.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 9. köt. : Ferenczy Tibor-Füzy Zoltán. – 1992.

• *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.

(F. M.)

FRONIUS Károly, comerciant în Reghin.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Kereskedők szava a közönséghez /* Fronius Károly, Kosch K. Traugot, Wagner Ede. – Szászrégen, 1906. – Text în lb. magh. și germ.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 9. köt. : Ferenczy Tibor-Füzy Zoltán. – 1992.

(F.M.)

FUGULYÁN Gergely, medic specialist oftalmolog; n. 20 ian. 1920, Mátyásföld – m. 27 mart. 1996, TgM. Dr. în științe medicale (1967). Asist. univ. (1951-); medic primar oftalmolog la Clinica de oftalmologie TgM (1948-60).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Szemészet*. – 2., kiadás. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.

• *Szemészet*. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.

• *Az öregedő szem* / Fodor Ferenc, Fugulyán Gergely. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1989. – 233 p.

• *Îmbătrânirea ochilor /* Fodor F., Fugulyán G. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1989. – 232 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

FUGULYÁN Magda

Vezi: **MÓZES Magda**

FÜLÖP Géza, chimist, informatician; n. 23 nov. 1930, Cluj. Studii: Lic. Ref. Cluj (1941-49); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Chimie (1949-53). Activitate profesională: prof. de chimie, Oradea (1953-55); redactor, Ed. „Tineretului” Cluj (1956-61); şef de laborator, Întreprinderea „Metalo-tehnica” TgM (1961-65); documentarist informatician Azomureş (1965-80); CCSITMUIU (1980-90); dir., Fundaţia Calepinus (1990-). Domenii de cercetare: teoria informaţiei, ştiinţa informaţiei; a participat la peste 20 de conferinţe, congrese, simpozioane; 30 de articole publicate în: *Könyvtári Szemle* (1966-67, 1971-73); *Korunk* (1968, 1983-85); *Művelődés* (1982, 1985); *Tudományos Műszaki Tájékoztatás* (1991); *Könyvtári Figyelő* (1992-99); *Népújság Évkönyv* (1995), *Vajdasági Könyvtári Hírlevél* (2003-4), *Godisniak Biblioteke Matice crpske* (2004). Specializări: curs postuniv. de informatică Cluj (1975-76). Distins cu premiul „Monoki István” al EMKE (1996); medalia Asoc. Bibliotecarilor Maghiari. Membru în EME.

Lucrări publicate:

• *Munkában az enzimek*. – Kolozsár : Dacia, 1973. – 92 p.

• *Ember és információ*. – Bukarest : Kriterion, 1973. – 173 p.

• *Műanyagok ma és 2000-ben*. – Kolozsár-Napoca: Dacia, 1975. – 148 p.

• *Az információ nyomában*. – Bukarest : Kriterion Könyvkiadó, 1978. – 188 p.

• *Ember és információ*. – 2. átdolgozott kiad. – Budapest : Múzsák Kiadó, 1984. – 148 p.

• *Az információ*. – Bukarest : Kriterion, 1990. – 375 p.

• *Az információ*. – 2. kiad. – Budapest: ELTE, 1996. – 180 p.

• *Az információ*. – 3. átdolgozott és bővített kiad. – Kolozsár: EME, 2001. – 243 p.

• *Kemény Zsigmond Társaság*: az újraalakulás tíz éve, 1991-2001. – Mv. : Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság, 2000. – 63 p.

- în colaborare:

• *Az ezerarcú műanyag* / Fülöp Géza, Szabó Lajos. – Bukarest: Ifjúsági Kiadó, 1961. – 176 p.

• *Olvasásfejlesztés iskolában és könyvtárban*. A Magyar Olvasástársaság, a Sárospataki Városi Könyvtár és az MKE Zempléni Könyvtárosok Szervezetének konfaranciája. Sárospatak, 1999. május 28-30. - Sárospatak: Városi Könyvtár, 1999. – 144 p.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. -1. köt.: A-F.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

FÜLÖP Géza, fizician; n. 27 mai 1964, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1978-82); UBB Cluj, Fac. de Fizică (1983-87); Univ. Göteborg (Suedia), Inst. Theoretical Physics (1990-95), obţinând titlul de „Philosophiae doctor” (1995). Activitate profesională: Post-doc. Research Scientist, Institute of Mathematical

Physics, Univ. de São Paolo, Brazil (1996-97); Research Engineer, Ericsson, Suedia (1997-99); manager Radio Design (W-CDMA), Suedia. A publicat în: *Modern Physics Letters A* (1992), *Class. Quantum Grav.* (1994). Hobby-uri: go, baschet.

Lucrări publicate:

• *BRST, Gauge-fixing and Gravity* : Doctoral Thesis for the Degree of Doctor of Philosophy. – Göteborg : Institute of Theoretical Physics Göteborg University, Chalmers University of Technology, 1995. – 81 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

FÜLÖP Jenő, medic; n. 16 oct.1965, Reghin. Studii: diploma de medic la UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1991); medic specialist de boli interne (1998). Cadru didactic la catedra de anatomie (1991-95), apoi la Clinica V de Boli Interne (1995). Domenii de cercetare: angiologia clinică. A publicat numeroase studii în reviste de specialitate din România. Membru în Soc. Română Angiologică şi de Chirurgie Vasculară; Central European Vascular Forum.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

• *Tizenkét év.* : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

FÜLÖP Lajos, farmacist; n. 19 aug.1928, TgM – m. 27 dec. 1998. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1948); diploma de farmacist la IMF TgM (1953). Preparator (1953-54); asist. univ. (1954-58); şef de lucrări (1958-88) la chimie farmaceutică. Cercetător (1988-92). Domeniul de cercetare: determinarea sulfului elementar, determinarea cerimetrică a ceriului, determinarea alcaloizilor în extractum Belladonnae, determinarea complexometrică a hipofosfiților etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.

• *Gyógyszerészeti kémia* : IV. Éves gyógyszerészhallgatók számára. / Fülöp Lajos, Szánthó Klaudia, Veréph József. – Mv. : OGYI, 1980-1984. – 3. köt. : *A központi idegrendszerre ható szerek*. – 1980. – 167 p.; 4. köt. : *A környéki idegekre és az izmokra ható szerek*. – 1984. – 138 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998 – 1999.

• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.; A. T.)

FUNAR, Sabina, economistă; n. 27 mai 1951, Brăteni (BN). Studii: lic. la TgM; UBB Cluj-Napoca, Fac. de Ştiințe Economice. Dr. în management şi marketing în agricultură (1998). Conf. univ. la USAMV Cluj-Napoca. Este autoarea a numeroase lucrări ştiințifice, studii, cărți şi manuale univ. Membră a Corpului Experților Contabili şi Contabililor Autorizați din România; Asoc. Națională de Consultanță în Agricultură; Soc. de Agricultură Ecologică din România; Fundația „Renaşterea"; Asoc. de Prietenie Româno-Chineză; Uniunea „Vatra Românească"; Soc. „Avram Iancu" din România.

Lucrări publicate:

• *Bursa de mărfuri*. – Cluj-Napoca : Ceres, 1998. – 210 p.

• *Marketing agroalimentar*. – 1998.

- în colaborare:

• *Bazele contabilității*. – 1998.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

FÜZI Iosif; József, biolog, prof. univ.; n. 1 ian. 1931, Braşov – m. 1996, TgM. Studii: Univ. Bolyai, Fac. de Biologie (1954); studii postuniv. la IMF Bucureşti (1964, 1985). Dr. în biologie cu teza: *Studiul morfologic şi fito-chimic al speciilor indigene de Heracleum L.* Activitate

didactică univ. din 1954 în cadrul IMF TgM, parcurgând toate gradele până la cel de prof. (1991-97); şeful disciplinelor botanică farmaceutică şi biologia celulară vegetală; dir. Grădinii Botanice din TgM. Activitate de cercetare în domeniile: studiul experimental al plantelor medicinale folosite în folclorul medical românesc; studiul histo-anatomic, fito-chimic şi antibacterian al unor gene de plante medicinale (*Urticaria Lysimachia Heracleum*, *Pencedanum*, *Alchemilla*, *Sanguisorba*, *Sphagnum*); a publicat peste 100 de lucrări ştiinţifice; a prezentat numeroase comunicări la diferite simpozioane, congrese şi reuniuni ştiinţifice în ţară şi străinătate. Specializare în fitoterapie: România (1991). Membru în Soc. de Biologie Celulară; Organizaţia Europeană de Biologie Celulară; Soc. de Etnomedicină din Austria; Soc. de Farmacie.

Lucrări publicate:

• *Gyógyszerészeti növénytan.* – Mv. : OGYI, 1970. – 1. köt. : *Sejttan és szövettan*.

- în colaborare:

• *Ghidul cursului de botanică farmaceutică* / Kisgyörgy Z., Füzi J. – TgM : UMF, 1956.

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

• *Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc*. – Miercurea Ciuc: Consiliul Popular al Jud. Harghita, 1968. – 183 p.

• *Sistematica plantelor* : Ghidul cursului de botanică farmaceutică (Taxonomie) / Füzi J., Kisgyörgy Z. – TgM : UMF, 1971. – 75 p.

• *Kovászna megye gyógynövényei* / Szerk. Rácz Gábor, Fűzi József. – Árkos, Sepsiszentgyörgy : Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Vezérigazgatóság, Kovászna megye, Agronomusok Háza, 1973. – 239 p.

• *Plantele medicinale din judeţul Harghita*. – TgM, 1973. – 80 p.

• *Plantele medicinale şi condimentare din judeţul Harghita = Hargita megye gyógy- és fűszernövényei* / Sub redacţia C. Csedő. – Csíkszereda, 1980. – 711 p.

• *Botanică farmaceutică* / Radu Avram, Ecaterina Andronescu, Iosif Füzi. – Ed. a 2-a revizuită. – Bucureşti: EDP, 1981. – 477 p.

Referinţe:

• *Indexul botaniştilor din Republica Socialistă România*. – Bucureşti, 1966.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Dicţionarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – Bucureşti, Vol. 2, 1998.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999. – p. 39-49 + foto p. 266.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(A. T.)

G

GAÁL Sándor, ing., fizician; n. 4 oct. 1883, Gogan-Varolea – 28 iul 1972, Sfântu Gheorghe (CV). Studii: diploma de ing. la Academia Militară din Viena (1908). A fost ofițer (1908-18), coproprietarul unei întreprinderi tehnice la Deva (1920-40); a făcut călătorii de studii în Marea Britanie, Franța şi Germania (1920-30), unde a cunoscut cele mai moderne cercetări din domeniul fizicii; a trăit la Cernat (CV) (1945-49); a fost prof. şi ing. la întreprinderea de industrie locală Sf. Gheorghe (1949-). A avut preocupări în studiul aşa-numitelor transformări ale lui Lorentz şi independența acestora față de pricipiul relativității, dar studiul lui a rămas în manuscris. A fost primul care a elaborat principiul de funcționare a acceleratorilor în cascadă (1929), identic cu principiul de funcționare a ciclotronului, pentru care primit premiul Nobel E. O. Lawrence (1939). A fost primul care a elaborat principiul teoriei acceleratorii protonului. A avut şi alte preocupări, invenții tehnice.

Lucrări publicate:

• *Gerät zur Aufklärung unsichtbarer Geschütze*. – Berlin, 1915.

Referințe:

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 1-6 vol. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

GÁLFY József, medic; n. 2 dec. 1928, Cheia (CJ) – m. 29 apr. 1984, TgM, înmormântat la Cheia. Studi: Lic. Aiud şi la Lic. unitarian de băieți Cluj (1948); IMF TgM, Fac. de Medicină la (1954). A fost medic la Bogata de Mureş (1954-55); preparator univ.; asist. univ. la catedra de anatomie IMF TgM (1955-57); medic secundar; medic specialist de chirurgie plastică şi reparatorie; medic primar; şef de secție la Clinica Chirurgicală nr. 1 TgM (1957-84). A participat la consfătuiri, simpozioane şi a publicat peste 40 studii şi articole în *Chirurgia* din domeniul chirurgiei plastice şi reparatorii a arsurilor. A ținut cursuri practice pt. studenții IMF şi cursuri la Lic. sanitar TgM. Hobby-uri: arte plastice, pictură, călătorii, turism.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

GÁSPÁR István, medic; n. 30 dec. 1928, Fachert, azi Livada (AR) – m. 7 iun. 2003, Debrețin, înmormântat la TgM. Studii: bacalaureat la Lic. rom. cat. din Arad (1947); Fac. de medicină la IMF TgM (1953). Dr. în ştiințe medicale (1975). A fost medic la Clinica de Neurologie TgM până la pensionare (1953-98). Membru în OTT. Studiile lui au apărut în *Orvosi Szemle*. A participat şi la conferințe ştiințifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Idegkórtan*. – 1958.

• *Sebészeti műtéttan*. – Mv.: OGYI, 1958.

• *Neurologie* : manual pentru învățământul medical superior. – 1962.

• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

• *Epilepsiile*. – 1976.

• *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice*. – Bucureşti: Editura Medicală, 1978. – 502 p.

• *Epilepsiile*. – Bucureşti : EDP, 1984. – 643 p.

• *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.

• *Neurologie*. – Bucureşti : EDP, 1993. – 468 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000. – p. 236.

(F. M.)

GÁSPÁR József, ing. agronom; n. 17 dec. 1854, Pănet – m. ? 1925, TgM. Studii: a urmat Col. Ref. din TgM (1864-75); politehnica din Budapesta (1875-76); institutul economic din Cluj-Mănăştur (1876-79), unde a fost reţinut ca asist. A fost organizatorul (1891) şi dir. al Şcolii Agricole (Kuun Kocsárd Székely Földművesiskola) nou înfiinţate din Geoagiu (HD) (4 apr. 1892-09). A publicat articole de economie agrară în anuarul institutului din Mănăştur, în reviste din Budapesta. A redactat şi a scris anuarul şcolii din Geoagiu (1893-).

Lucrări publicate:

- *Baromfitenyésztés*. – Kolozsvár, 1891.
- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára*. – Kolozsvár, 1894.
- *A legelők és rétek ápolásáról*. – Kolozsvár, 1897.
- *Hunyadvármegye mezőgazdasága*. – 1898.
- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára*. – 2. kiad. – Kolozsvár, 1899.
- *Baromfitenyésztés*. – 4. kiad. – Kolozsvár, 1899.
- *A kisbirtokos gazdálkodása*. – 1900.
- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára*. – 3. jav. kiad. – Kolozsvár, 1901.
- *Baromfitenyésztés*. – 5. kiad. – Kolozsvár, 1901.
- *A legelők és rétek ápolásáról*. – 5. kiad. – Kolozsvár, 1901.
- *Gazdasági vezérfonal kezdő és haladó gazdák számára*. –Budapest : Patria Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvény-Társaság bizománya, 1905-1906. – 1 köt.: *Általános növénytermelés*. – VII, 260 p. ; 2 köt.: *Különleges növénytermelés*. – 1906. – VII, 307 p.
- *Általános és különleges növénytermelés* : Gazd. vezérfonál. – Szászváros, 1905/6. – 1-2. köt.
- *A legelők és rétek ápolásáról*. – 6. javított és bővített kiad. – Kolozsvár, 1906.
- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára*. – 4. javított és bővített kiad. – Kolozsvár, 1907.
- *Az algyógyi... földmíves iskola gazdaságának leírása és üzemtervei*. – Budapest, 1908.
- *Baromfitenyésztés*. – 6. javított kiad. – Kolozsvár, 1908.
- *Baromfitenyésztés*. – 7. bővített kiad. – Kolozsvár, 1909.
- *A búza nemesítése*. – Kolozsvár, 1910. – 46 p.
- *A legelők és rétek ápolásáról*. – 7. bőv. kiad. – Kolosvár, 1910.
- *A lucerna termesztése*. – Kolozsvár, 1910.
- *Általános és különleges növénytermelés* : Gazd. Vezérfonál. – 2. kiad. - Kolozsvár, 1910. – 1. köt. : Általános növénytermelés. – VII, 206 p.; 2. köt. : Különleges növénytermelés. – VII, 305 p.
- *A takarmányrépa termesztése*. – Kolozsvár, 1910. – 56 p.
- *A paszuly (bab) termesztése*. – Kolozsvár, 1911. – 51 p.
- *A tengeri nemesítése*. – Mv., 1911.
- *A rétek felújítása*. – Mv., 1912.
- *A nyári vetésű takarmánynövények termesztése*. – Mv., 1912.
- *A takarmánynövények szárítása és eltartása*. – Mv., 1912.
- *Baromfitenyésztés*. – 8. kiad. – Kolozsvár, 1912.
- *A legelők és rétek ápolásáról*. – 8. kiad. – Kolozsvár, 1912.
- *A tyúkok elhelyezése, takarmányozása és nemesítése*. – Mv., 1912.
- *Rövid útmutató a burgonya termesztésére*. – Kolozsvár, 1914.
- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára*. – 5. kiad. – Kolozsvár, 1914.
- *Rövid útmutató a cukorrépa termesztésére*. – Mv., 1918.
- *Útmutató a méhészet köréből*. – Mv., 1925.
- *Baromfitenyésztés*. – 9. kiad. – Kolozsvár, 1926.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 10. köt. : Gaál Adorján-Gokler Gyula. – 1992.
• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 200.

(F. M.)

GÁSPÁR Mária, farmacist, cercetător; n. 16 iul. 1938, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. de fete TgM (1954); diploma de farmacist la IMF TgM (1959). Dr. în științe medicale (1974). A fost farmacist la Gornești (1959-61). Preparator la catedra de tehnică farmaceutică și la catedra de farmacognozie IMF (1961-67); cercetător farmacist până la pensionare (1967-91). Membru în OTT și în Col. Farmaciștilor (1990-). A publicat studii și articole în *Farmacia*; *Revista medicală*. A participat la sesiuni științifice, consfătuiri.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Korszerű gyógynövényhasználat*. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1982. – 80 p.
• *Plante medicinale în prezent*. – Cluj-Napoca : Korunk, 1983. – 103 p.
• *Korszerű gyógynövényhasználat*. - 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
• *Plante medicinale în prezent*. – Ed. a 2-a. - Cluj-Napoca: Korunk, 1985. – 108 p.

Referințe:

• *Generisch Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1996. – 1. köt. : A-K. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999. – p. 131-154.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000. – p. 236.

(F. M.)

GĂTINA, Vasile, ing. termoenergetician; n. 29 apr. 1947 Doba (SM). Studii: Șc. Gen. Satu-Mare (1954-61); Lic. „M. Eminescu”, Satu-Mare (1961-65); IP București, Fac. de Energetică (1965-70). Activitate profesională: asist. univ., IP București, Fac. de Energetică (1970-72); ing. proiectant, Institutul Jud. de Proiectare Mureș (1972-91); șef de lucrări, UPM TgM (1991-). Domenii de cercetare: termotehnică, termoenergetică, instalații de încălzire, gestiunea și conservarea energiei termice. Participă la peste 25 de conferințe, congrese, simpozioane. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Anale* sau *Buletine Științifice* ale unor univ.; *Utilizarea eficientă a energiei* (1995, 1999); *Instalatorul* (1999). Specializări: Franța (1997). Distincții obținute: „Medalia muncii” (1983). Membru în Soc. Română a Termoenergeticienilor (1992-); AGIR (1997-); Asoc. Ing. de Instalații din România (2000). Hobby: turism.

Lucrări publicate:

• *Termodinamica tehnică. Note de curs*. – TgM : UT, 1993. – 225 p.
• *Termotehnică și mașini termice. Îndrumător pentru lucrări de laborator pentru uzul studenților*. – TgM : UT, 1995. – 160 p.
• *Partea termo și hidro a centralelor electrice. Îndrumător de proiectare*. – TgM : UPM, 1998.
• *Partea termo și hidro a centralelor electrice*. – TgM : UPM, 2000. – 116 p.
• *Energetică generală. Note de curs*. – TgM : Editura UPM, 2001. - 68 p.

- în colaborare:

• *Partea termo și hidro a centralelor electrice. Îndrumător pentru lucrări de laborator* / V. Gătina, C. Saxon. – TgM : UPM, 1999. – 39 p.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

GEAMPĂNĂ, Emil, ing. electronist; n. 7 sept. 1959, Uricari (HD). Studii: Șc. Gen. nr. 4, Hunedoara; Lic. Teoretic nr. 2, Hunedoara; Lic. „E. Racoviță”, Cluj-Napoca; IP Cluj-Napoca,

Fac. de Electronică şi Telecomunicaţii. Drd. cu teza în pregătire *Optimizări în controlul instalaţiilor de electroeroziune*. Activitate profesională: ing. stagiar, Combinatul Siderurgic Hunedoara (1984-87); ing., ICPE, Bucureşti, filiala TgM (1987-93); şef de lucrări, UPM TgM (1993-). Domenii de cercetare: sistemele de comandă a maşinilor de prelucrare prin electroeroziune, utilizarea DSP-urilor la implementarea echipamentelor de automatizare. A participat la sesiunile ştiinţifice organizate de UPM TgM; a publicat în reviste de specialitate: *Buletinul Ştiinţific al UPM TgM* (2000-01). Specializări: Programul Tempus, Franţa (1999). Membru SOCER. Hobby-uri: redarea audio de înaltă calitate, ping-pong.

Lucrări publicate:

• *Echipamente periferice şi interfeţe. Îndrumător de laborator*. – TgM : UPM, 1996.

- în colaborare:

• *Echipament de supravaghere a consumurilor de energie electrică* (1988; Timişoara). – Timişoara : UT, 1988.

• *Utilizarea interferenţei PCL 812 pentru achiziţionarea de date cu calculatoare personale de la un echipament numeron 303* (1994; TgM). – TgM : UPM, 1994.

• *Electrotehnologii* : Lucrări de laborator. – 2001.

• *CAD şi Automatică* : *Lucrări de laborator* / M. Dulău, E. Geampană. – TgM : UPM, 2002. – 80 p.

Referinţe:

Baza de date BJM

(A. T.)

GECSE Dániel, medic; n. 7 mart. 1768, Crişeni (SJ) – m. 23 mai 1824, TgM. Studii: Col. Ref. din TgM (1791); studii de medicină la Pesta (1792-98). În scopul adâncirii cunoştinţelor de specialitate a făcut o călătorie în Italia; după reîntoarcere, s-a stabilit la TgM (1798), unde a fost ales medic al oraşului şi medic şef al spitalului naţional. În timpul epidemiei de holeră a fost trimis în jud. HD pentru stoparea bolii (1807); a fost medic şef al armatei care a luptat contra lui Napoleon

(1809); a fost trimis la stoparea ciumei în părţile Braşovului şi Făgăraşului (1813-14). La sărbătorirea a 100 de ani de la înfiinţarea Col. Ref. din TgM (28 iun. 1818) a făcut o donaţie importantă acestuia, şi a decis înfiinţarea unei fundaţii de binefacere în folosul public, Institutum Philantropicum, în 1820. După moarte toată averea lui a fost donată acestei fundaţii în beneficiul oraşului TgM. Capitalul institutului a fost 10.233 forinţi (1828) şi averea a crescut la peste 78.000 forinţi (1870) în beneficiul bolnavilor mureşeni. Studiile lui au apărut în *Tudományos Gyűjtemény* (1821, 1823).

Lucrări publicate:

• *Azállati mágnességnek négy históriái*. – 1821.

• *A magyar vezetéknévről*. – 1923.

Referinţe:

• *Néhai orvos Gecse Dániel életrajza, ember szereteti intézete és annak rövid felvilágosítása* / [Antal János]. – Mv., 1840. – 56 p.

• *Néhai orvos Gecse Dániel életrajza, emberszereteti intézetének alapszabályai, és az 1870. év deczember hava 29. napján tartotta naggyülésről vezetett jegyzőkönyv* / Bihari Sándor. – Mv.: Ny. Imreh S. Az ev. ref. főtanoda gyorssajtóján, 1871. – XXII, 97 p.

• *Erdélyi Protestáns Közlöny*. – Kolozsvár. 2-4. sz., 1871.

• *Magyarország és a Nagyvilág*, 4.sz., 1872.

• *Vasárnapi Újság* 1. sz., 1874.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p. 677-678.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest, 1900.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *Orvostörténeti adatok:* Getse Dániel Emberszereteti Intézete / Pataki Jenő. – Kolozsvár: Minerva rt., 1921. – 4 p.

• *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája,* 1919-1924. / Összeálította dr. György Lajos. – Cluj-Kolozsvár: Minerva, 1925. – 71 p.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 10. köt. : Gaál Adorján-Gokler Gyula. – 1992.
• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

GELLÉRT Albert, medic, anatomist; n. 5 febr. 1894, Păingeni – m. 6 oct. 1967, Seghedin. Studii: de medicină la Cluj şi Seghedin (1921); dr. în ştiințe medicale (1952). La Seghedin şi-a continuat activitatea ca anatomist (1921-67), prof., dr., decan al Fac. de Medicină. Studii de specializare la Paris, Graz, Viena. A fost membru în Assoc. des Anatomistes (1932). A publicat multe articole de specialitate în reviste din Ungaria, Franța, etc.

Lucrări publicate:

• *A sympathicus viszonya az V., VII., IX., XI., XII. agyideghez*. – Szeged, 1932.
• *A sympathicus viszonya a szemgödör ideghez*. – Szeged, 1932.
• *Az agyideg szerkezete eredésüknél*. – Szeged, 1934.
• *A könnymirigy beidegzése*. – Szeged, 1934.
• *Parafinozott anatómiai készítmények előállítása*. – Szeged, 1935.
• *A ganglion cavernosum praeganglionaris rostjai*. – Budapest, 1942.
• *Anwendung der Paraffintechnik bei der Herstellung anatomoscher Präparate*. – Szeged, 1971.

- în colaborare:

• *Vizsgálatok a madárszem fésűszervén* / Gellért Albert, Bacsich Pál. – Szeged, 1933.
• *A fésűszerv vérkeringése*/ Gellért Albert, Bacsich Pál. – Szeged, 1934.
• *Rendszeres bonctan* / Szerk. Kiss Ferenc, Szentágothai János. - Szeged, 1934.
• *Rendszeres bonctan* / Szerk. Kiss Ferenc, Szentágothai János. – 2. kiad.- Szeged, 1941.
• *Rendszeres bonctan* : Egyet. tankönyv. / Szerk. Kiss Ferenc, Szentágothai János. - 4. kiad. – Budapest, 1951.
• *Rendszeres bonctan* : Egyet. tankönyv. / Szerk. Kiss Ferenc, Szentágothai János. - 9. kiad. – Budapest, 1967.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 10. köt. : Gaál Adorján-Gokler Gyula. – 1992.
• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

GEORGESCU, Lia, medic, prof. univ.; n. 13 nov. 1952, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM; UMF TgM (1971-77). Dr. în medicină cu teza: *Componenta fibromialgică în bolile reumatologice* (1992). Activitate didactică univ. în cadrul UMF TgM, urcând toate treptele ierarhice, până la gradul de prof. univ. (2001-).

Şef al Clinicii de Reumatologie (1992); şef de disciplină (1993-). Domenii de cercetare: reumatologie şi imunopatologie clinică; participă la numeroase conferințe şi congrese naționale şi internaționale. Publică articole în *Revista de Reumatologie*. Specializări în reumatologie şi imunoterapie. Membru şi vicepreş. în Soc. Română de Reumatologie (1999); Col. American al Reumatologilor (2003); Soc. Europeană de Reumatologie. Hobby-uri: schi.

Lucrări publicate:

• *Actualități terapeutice în reumatologie*. – TgM : University Press, 1999.

- în colaborare:

• *Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. – sa.

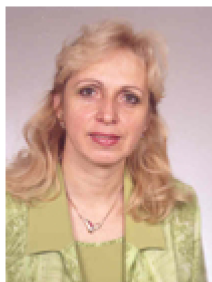
Referințe:

• *Şcoala română de reumatologie* / prof. dr. Şuțianu Ştefan. – Sl : sn, sa.

(A. T.)

GEORGESCU, Maria-Ana, sociolog; n. 24 mart. 1960, Bistrița. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1971-75); Lic. Pedagogic TgM (1975-79); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Filosofie-Istorie (1979-83). Dr. în sociologie cu teza: *Educație şi mobilitate socială* (1998). Activitate profesională: prof. stagiar, Şc. Profesională Agroindustrială, Reghin (1983-86); Lic. nr. 2

TgM (1986-87); dir. adj., Lic. Pedagogic TgM (1987-93); lector univ., (1993-99); conf. univ.; dir. Col. Univ., UPM TgM (1999-). Domenii de cercetare: sociologie, ştiinţa educaţiei şi managementul educaţional. Participă cu peste 40 de comunicări ştiinţifice la congrese şi reuniuni de specialitate. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Forum. Revista învăţământului superior* (1985-86, 1991-92); *Buletinul Ştiinţific al UT TgM* (1992-95); *Studia Universitatis Babeş-Bolyai* (1993-94); *Iniţiativă şi Cultură Studenţească* (1995); *Buletinul Ştiinţific al UPM TgM* (1996-99); *Analele Univ. „C. Brâncuşi”* (1997); *Analele Univ. din Oradea. Seria Psihologie- Pedagogie-Metodică* (1997, 2001); *Analele Univ. „D. Cantemir”. Seria Ştiinţe Socio-Umane* (1998); *Revista de Cercetări Sociale* (1998); *Revista de medicină şi farmacie* (1998); *Analea Universitatis Apulensis. Seria Paedagogica-Psychologica* (2001); *Târnava. Revistă de filosofie de literatură* (2001). Specializări: Anglia (1994); Franţa (1999); SUA (1999). Membră în Asoc. Română de Sociologie (2000); AOŞR (2001). Hobby-uri: educarea şi formarea adolescenţilor, călătorii în ţări şi spaţii culturale diverse.

Lucrări publicate:

• *Probleme de sociologie* : curs. – TgM : UPM, 1995. – 112 p.

• *Economie politică şi politici economice* : curs. – TgM : UPM, 1997. – 62 p.

• *Educaţie şi mobilitate socială*. – TgM : Tipomur, 1998. – 216 p.

• *Economie. Introducere în macroeconomie* : manual. – TgM : UPM, 2000. – 97 p.

• *Economie. Introducere în microeconomie* : manual. – TgM : UPM, 2000. – 90 p.

• *Sociologie* : manual. – TgM : UPM, 2001. – 171 p.

- în colaborare:

• *Volumul Catedrei de Ştiinţe Sociale al IMF TgM* – TgM : IMF, 1986.

• *Studii şi cercetări de psihologie, filozofie*. – TgM : UDC, 1995.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

GERÉD CS. Jolán

Vezi : **CSEGEDI Júlia Jolán**

GERGELY József, medic bacteriolog. Studii: univ. de medicină la Budapesta (1913). A activat ca medic la TgM, se cunoaşte că a fost medic specialist bacteriolog la Inst. de sănătate publică din TgM (1942).

Lucrări publicate:

• *A nemi betegségek és a házasság*. – TgM : Tip. S. Nagy, 1934.

Referinţe:

• *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája,* 1934. év./ Összeállította Valentiny Antal. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Nyomása, 1935.

(F. M.)

GERGELY Lajos, preot, învăţător; n. 30 mart. 1834, Păsăreni – m. ? febr. 1918, Iernuţeni. Studii: la Col. Ref. TgM (1845-55), după care devine învăţător la Teaca; îşi continuă studiile la şcoala normală din Cluj (1856-57). A fost învăţător la Dej (1858), la Reghin (1860); îşi continuă studiile la teologia ref. din Aiud; devine preot (1864) şi învăţător la TgM (1864). A fost ales preot la Iernuţeni (1868-). A scris mai multe vol. de învăţare a gramaticii şi ortografiei maghiare [*A magyar nyelvtan, az elemi tanodák használatára* (1866), *A népiskolák magyar nyelvtan, A magyar nyelvtan elemei* (1867), *A magyar nyelvtan kézikönyve* (1868), *Magyar helyesírástan* (1871, 1889)].

Lucrări publicate:

• *Maros-Tordamegye földrajza* : A maros-tordamegyei tanítótestület által 100 forinttal jutalmazott pályamunka. Kolozsvár, 1871.

• *Új mértékek ismertetése* : tekintettel az erdélyi viszonyokra. – Mv., 1875.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

GERGELY Zsolt, medic; n. 2 iunie 1976, Tinca (BH). Studii: bacalaureat la Lic. Teoretic „Mihai Eminescu", Oradea (1994); diploma de medic la Fac. de Medicină Generală UMF TgM (2002). Membru în EME.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Orvostudományi tanulmányok /* Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

• *Tizenkét év*. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

GERMÁN-SALLÓ Zoltán, ing. electronist; n. 1 iul. 1961, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1972-80); IP Cluj, Fac. de Electrotehnică, secția Electronică şi teleco-municații (1981-86). Ing. stagiar Întreprinderea „Electromureş" (1986-89); asist. univ. (1993-95); şef lucrări la UPM TgM (1995-). Drd. la UT din Cluj (1997-). Domenii de cercetare: prelucrarea numerică a semnalelor, dispozitive şi circuite electronice. A participat la peste 10 conferințe, congrese. Specializări în Franța, Univ. Bordeaux (1998). Hobby-uri: orientare sportivă.

Lucrări publicate:

• *Dispozitive şi circuite electronice* : îndrumător de laborator. – TgM : UPM, 1995.

• *Circuite integrate analogice* : curs. – TgM : UPM, 1999. – 107 p.

• *Dispozitive şi circuite electronice* :curs. – TgM : UPM, 2000. – 140 p.

• *Teoria semnalelor* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 125 p.

- în colaborare:

• *Electronică medicală* : curs / Germán-Salló Zoltán, Buksa Árpád. – TgM : UPM, 2002.

Referințe:

Baza de date BJM

(F. M.)

GHERGARIU, Sabin Ioachim, medic veterinar, prof. univ.; n. 19 ian. 1934, Sighişoara – m. Cluj. Studii: Fac. de Medicină Veterinară Arad (-1957). Dr. în medicină veterinară cu teza: *Cuproze la animale* (1972). „Doctor Honoris Causa" al USAMV din Timişoara. Membru titular în AŞAS (1991). Activitate profesională: medic veterinar la Sf. Gheorghe (1957-63); activitate didactică univ. din 1963, în cadrul Fac. de Medicină Veterinară Cluj, parcurgând toate gradele până la cel de prof. univ., obținut în 1990. Activitate științifică în domeniile: boli interne, neonatale la animale, dismineraloze la animale, cardiologie comparată, oncologia nutrițională şi metabolică; a publicat peste 200 de articole în țară şi străinătate; ca poet, a publicat volumul de poezii *În vraf de foi cuvântul meu adună* (1997); a participat la numeroase congrese şi simpozioane. Distins cu premiul „Traian Săvulescu" al Academiei Române (1981); premiul „Alexandru Locusteanu", cls. I cu medalie de aur (1993). Membru în AMVR (1971). Hobby-uri: beletristică, istorie, muzica clasică, arte vizuale (impresionismul).

Lucrări publicate:

• *Toxicologie şi toxicoză*. – Bucureşti : sn, 1977.

• *Oligominerale şi oligomineraloze*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1980. – 408 p.

• *Patologie şi clinică medicală veterinară*. – Bucureşti : sn, 1981.

• *Bolile alergice şi autoimunopatiile la animale* : monografie. – Bucureşti : Ceres, 1984. – 191 p.

• *Bazele patologiei medicale a animalelor* / Vol. 1-2. – Bucureşti : ALL, 1994.

• *Manual de laborator clinic veterinar*. – Bucureşti : ALL, 1999. – 436 p.

- în colaborare:

• *Bolile interne ale animalelor domestice* : manual pentru licee agricole. Specialitatea veterinară / S. I. Ghergariu, Olimpia Ghergariu. – Bucureşti : Ceres, 1970. – 179 p. : fig.

• *Reţete de uz veterinar* / S. I. Ghergariu, Bogdan Ingeborg. – Bucureşti : Ceres, 1984.
• *Ghid de laborator clinic veterinar* / S. I. Ghergariu, Al. Pop, Kádár László. – Bucureşti : Ceres, 1985. – 247 p. : tab.
• *Urgenţe medico-chirurgicale veterinare*. – Vol. 1. – *Urgenţe medicale* / S. I. Ghergariu, V. Căpăţână. – Bucureşti : Ceres, 1988; Vol. 2. – *Urgenţe chirurgicale* / S. I. Ghergariu, V. Căpăţână, T. Enache. – Bucureşti : Ceres, 1989.
• *Patologia nutriţională şi metabolică a animalelor* / S. I. Ghergariu, I. A. Baba. – 1990. – Vol. 1. – *Cadrul general, implicaţiile stresului, dismetaboliile glucidice şi lipidice*. – 200 p.

Referinţe:
• *Men of Achievement* / Ed. A 16-a, 1995. International Bibliographical Center. – Cambridge, Anglia.
• *Dicţionarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
• *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000.

(A. T.)

GHERGHEL, Mihai, ing. silvic; n. 9 nov. 1941, Toarcla (BV). Studii: Şc. Toarcla (1948-52); Şc. Cincu (1952-55); Lic. „A. Şaguna", Braşov (1955-59); Fac. de Silvicultură Braşov (1965-69). Dr. în pedologie forestieră cu teza în pregătire: *Studiul solurilor şi staţiunilor forestiere din pădurea Mocior*. Activitate profesională: prof. (1969-); dir., Grup Şc. Silvic Ungheni (1976-). Activitate ştiinţifică în domeniul silviculturii şi protecţiei mediului. Participă cu lucrări ştiinţifice la simpozioane în cadrul Fac. de Silvicultură şi Exploatări Forestiere, Braşov şi Fac. de Biologie Bucureşti; Congresul Silvicultorilor din Scandinavia, Suedia. A publicat studii în reviste de specialitate: *Revista pădurilor* (1994). Specializări: Program Phare-Vet, Suedia (1996, 1999).

Lucrări publicate:
• *Dăunători ai pădurilor* : album. – TgM : Tipomur, 1992. – 98 p.
• *Organizare şi legislaţie silvică*. – TgM : Tipomur, 1993. – 168 p.
• *Dăunători ai pădurilor* / Ed. a 2. – TgM : Tipomur, 1995. – 130 p.

- în colaborare:
• *Stabilirea direcţiilor de evoluţie a principalelor tipuri de staţiuni din regiunea de câmpie şi deal şi a măsurilor silvotehnice de sporire a productivităţii acestora.* – 1982.

Referinţe:
Baza de date BJM

(A. T.)

GHIRA, Ioan Valeriu, biolog; n. 2 dec. 1954, Dâmbău. Studii: lic. la Târnăveni (-1973); Fac. de Biologie la Cluj (-1978). Dr. în biologie (1999). Activitate didactică la UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie (-1994). Publică lucrări ştiinţifice în periodice din ţară şi străinătate. Membru în Soc. Europeană de Herpetologie (1991-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:
• *Tiscia – Monograph Series – The Criş / Körös Rivers Valleys*. – 1997.
• *The Someş / Szamos Rivers Valleys*.: A study of the Geography, Hidrobiology and Ecology of the River System and its Environment. – 1999.

Referinţe:
• *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000. – p. 129.

(A. T.)

GHIRCOIAŞIU, Maria, zoofiziolog; n. 19 mai 1919, Voiniceni. Dr. în biologie (1957). Activitate didactică în cadrul Univ. din Cluj, Fac. de Biologie (1956-79); conf univ., catedra de biologie animală a Fac. de Ştiinţe. Autor şi coautor a numeroase lucrări ştiinţifice în domeniul fiziologiei animale, publicate în reviste de specialitate din ţară.

Lucrări publicate:
• *Anatomia şi fiziologia omului cu elemente de igienă şcolară*. – Cluj-Napoca : UBB, 1973.
• *Curs de fiziologie şi biochimie cu aplicaţii la exerciţii fizice*. – 1974.

• *Anatomia comparată a vertebratelor*. – Vol. 1-2. – 1979, 1983.
• *Farul căminului : alimentația științifică normală și dietetică*. – Suceava : SC Velini, 1995. – 216 p.

- în colaborare:

• *Tehnica de lucrări practice de fiziologie animală şi a omului*. – 1958, 1961.
• *Fiziologia și biochimia educației fizice și sportului*. – Bucureşti : Editura Sport-Turism, 1979. – 391 p. : fig.
• *Alimentația rațională. Necesități nutritive în anumite stări fiziologice și patologice* / M. Ghircoiaşu, V. Pogăceanu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1983. – 228 p.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 129.

(A. T.)

GIURGIU, Emil, prof.; n. 12 nov. 1912 Luna (CJ) – m. aug. 1989 Sighişoara. Studii: Fac. de Teologie Blaj (1943); Univ. Cluj, Fac. de Estetică (1949). Activitate profesională: din 1947 prof. de limba și literatura română la lic. „Mircea Eliade" din Sighișoara; dirl al lic. între 1962-73.

Lucrări publicate:

• *Sighişoara. Mic îndreptar turistic*. – Bucureşti : Meridiane, 1965. – 60 p.
• *Sighişoara. Mic îndreptar turistic* / Ed. a 2-a. – Bucureşti : Stadion, 1970. – 54 p.
• *Sighişoara*. – Bucureşti : Editura Sport-Turism, 1982. – 124 p.

(A. T.)

GIURGIU, Mihai, farmacist; n. 3. ian. 1942, Bucureşti. Studii: elementare şi gimnaziul la Brăila (1955): Lic. Teoretic „N. Bălcescu" Brăila (1957) şi la Lic. Teoretic „Al. Papiu Ilarian" TgM (1959); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1965). Dr. în ştiințe farmaceutice (1981). Farmacist în Tulgheş (1965-67); Band (1967-68); asist. univ., IMF TgM (1968-87); farmacist principal Laboratorul galenic TgM (1987-92); şef de lucrări (1992-96); conf. până la pensionare (1996-04) la catedra de tehnologie farmaceutică UMF TgM. Domenii de cercetare: explorarea plantelor medicinale, metode de optimizare a obținerii formelor farmaceutice, studii referitoare la perfecționarea metodologiilor de control al calității medicamentului. A colaborat la revistele: *Farmacia*; *Revista Medicală, Orvosi Szemle*. Membru în USSM (1965-89); Asoc. Oamenilor de Ştiință din cadrul UMF TgM (1992-). Hobbyuri: istoria căilor ferate şi a locomotivelor cu aburi; herpetologia, studiul reptilelor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
• *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică* / Ádám Ludovic, Csath Stîncel Zamfira, Mihai Giurgiu. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1979. – 120 p.
• *Hargita megye gyógy- és fűszernövényei*. – Csíkszereda, 1980. – 711 p.
• *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnologie farmaceutică* / M. Giurgiu, Adriana Ciurba. – TgM : UMF, 1997. – 109 p.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999. – p. 131-154.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999.

(F. M.)

GÎJU, Ion, prof.; n. 24 ian. 1939, com. Glăvile (VL). Studii: Gimnaziul Glăvile; Şc. Medie de Băieți Rm. Vâlcea (1949-51); Şc. Pedagogică Rm. Vâlcea (1952-56); UBB Cluj, Fac. de Geografie (1956-61). Activitate profesională: prof., Şc. Gen. Gălăuțaş (HR) (1961-62); Şc. Gen. Şardul Nirajului (MS)

(1962-64); Comitetul de Cultură Mureş (1964-78); Grup Şc. „Gh. Şincai" (1978-79); Grup Şc. „Avram Iancu" (1979-90); inspector şcolar, Inspectoratul Şcolar Mureş (1990-01); dir. Col. Naţional „Al Papiu Ilarian" TgM (1998-01). Activitate ştiinţifică în domeniul geografiei didactice. A participat la numeroase sesiuni şi simpozioane ştiinţifice. Colaborează la *Steaua roşie* (1972); *Cuvântul liber* (1991, 1996-1997); *24 de ore mureşene* (1998). Distins cu medalia „30 de ani de la 23 August 1944" (1974); medalia „100 de ani de la înfiinţarea Soc. Române de Geografie" (1975); Ordinul Naţional pentru Merit în grad de Cavaler (2000). Membru în Soc. Română de Geografie (1964-); Soc. Etnografică Mureşeană (1990-).

Lucrări publicate:

• *Geografi români*. – TgM : Edipress Tipo, 1997. – 154 p.

- în colaborare:

• *Geografia pe scurt* / Gîju I., D. Voicu. – TgM : Edipress Tipo, 1996. – 159 p.

• *Judeţul Mureş – dicţionar geografic* / Gîju I., D. Voicu. – TgM : Casa de Editură „P. Maior", 1999. – 223 p.

Referinţe:

Baza de date BJM

(A. T.)

GÎJU, Stela Maria, fizician, prof. univ. ; n. 16 iul. 1940, Carei (SM). Studii: Şc. Gen. Teiuş; Lic. Teiuş, jud. Alba (1947-57); UBB, Cluj, Fac. de Fizică-Matematică, secţia Fizică (1957-62). Dr. cu teza: *Studiul distribuţiei temporare şi spaţiale a descărcărilor electrice atmosferice* (1978). Activitate profesională: preparator univ. (1962-); asist. univ.; şef de lucrări; conf. univ.; prof. univ., UPM TgM. Domenii de cercetare: studiul dielectricilor; electricitatea atmosferei; filosofia ştiinţei educaţiei. A publicat lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate: *Revista de Fizică şi Chimie* (1965,1971); *Electro-tehnica* (1970); *Lucrări Ştiinţifice* (1970; 1981); *Studia Universitatis Babeş-Bolyai* (1973; 1976-77); *Buletinul ştiinţific al UPM TgM* (1991-93; 1996-2000); *Revista de Fizică* (1994). A realizat 10 contracte de cercetare ştiinţifică; 177 redresoare în cadrul microproducţiei cu studenţii; a condus 30 de lucrări ştiinţifice studenţeşti; a participat la numeroase conferinţe. Specializări: Polonia (1975). Membră în AOŞR. Hobby-uri: jocuri la calculator.

Lucrări publicate:

• *Optică şi spectroscopie*. – Vol. 1. – TgM : sn, 1976.

• *Curs de optică – Spectroscopie*. – TgM : I Ped de 3 ani, 1978. – Vol. 1. – 225 p.

• *Curs de optică – Spectroscopie*. – TgM : I Ped de 3 ani, 1978. – Vol. 2. – 336 p.

• *Curs de fizică*. – TgM : IIS, 1980. – 222 p.

• *Electricitatea atmosferei*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1984. – 195 p.

• *Curs de electrotehnică şi maşini electrice*. – TgM : Institutul de Subing., 1988. – 154 p.

• *Electricitate, teorie şi probleme*. – TgM : UT, 1991. – 162 p.

• *Curs de fizică*. – TgM : UT, 1993. – Vol. 1. – 160 p.

• *Lucrări de laborator. Fizică*. – TgM : UT, 1993. – Vol. 2. – 110 p.

• *Curs de fizică*. – TgM : UT, 1994. – Vol. 2. – 191 p.

• *Fizică* : *culegere de probleme* . – TgM : UPM, 1996. – 89 p.

• *Optică tehnică*. – TgM : UPM, 1999. – 152 p.

• *Culegere de probleme de fizică*. – TgM : UPM, 2001. – 450 p.

• *Fizica*: *teorie şi probleme*. – TgM : UPM, 2001. – 706 p.

- în colaborare:

• *Caiet de lucrări . Fizică* / S. Gîju, Toth A.I. – TgM : IIS, 1982. – 72 p.

• *Caiet de lucrări de electrotehnică și măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – Vol 1. – 44 p.
• *Caiet de lucrări EME* / S. Gîju, D. Sarchiz. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – 84 p.
• *Caiet de lucrări de electrotehnică și măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 2. – 62 p.
• *Culegere de probleme de electrotehnică* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 1. – 78 p.
• *Lucrări de laborator. Fizică* / S. Gîju, E. Bățagă. – TgM : UT, 1991-1993. – 2 vol. – Vol. 1. – 1991. – 148 p.; Vol. 2. – 1993. – 110 p.

Referințe:
• *Cuvântul liber*, an XV, nr. 249, 19 dec. 2003, p. 6.
• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

GLAVCE, Cristina-Suzana, biolog-antropolog, cercetător științific; n. 14 mai 1939, Gurghiu. Studii: Lic. „I. Creangă” București; Fac. de Biologie, specialitatea Zoologie (1968). Dr. în științe biologice, specialitatea antropologie, cu teza: *Studiul mixt-longitudinal al copiilor preșcolari și școlari provenind din localități cu grade diferite de urbanizare și de altitudine* (1979). Membru corespondent în AȘMR. Activitate profesională: cercetător științific stagiar (1969-70); cercetător științific (1970-89); prof. de biologie, Col. „Kenitra”, Maroc (1970-73); dir., Laboratorul de analize clinice, Spitalul provincial Pemba, Mozambic (1980-83); cercetător științific principal gr. III (1990); gr. II (1992); prof. invitat, Univ. Hamburg (1993) și Univ. Ulm (1992-94); cercetător științific principal gr. I (1994-) în cadrul Centrului de Cercetări Antropologice al Academiei Române; secretar științific al Centrului (1990-97); cadru didactic asociat, Univ. Ecologică București (1993-95); dir., Centrul de Cercetări Antropologice (1968-); cercetător științific principal, Centrul de Cercetări Demografice (1996-98); dir. revistei *Annuaire Roumaine D’ Anthropologie* (2000); conducător de doctorate în antropologie. Domenii de cercetare: antropologia auxologică, antropologia genetică, antropologia populațiilor actuale de pe teritoriul României, antropologia ergonomică. Domenii de interes: intercondiționarea factorilor genetici și mezologici în procesul ontogenetic, posibilitățile de informatizare a cercetărilor biologice; interrelația psihic / biologic. Autor și coautor a peste 100 de articole de specialitate apărute în țară și străinătate; peste 200 de comunicări la manifestări științifice naționale și internaționale; coorganizator al expozițiilor „Rainer – colecții”, „Galeria”, „Catacomba” (2000), și Colecții de antropologie – Rainer, Muzeul de Științe ale Naturii (PH) (2001). Specializări: România (1968-69, 1996-97); Germania (1992-97); Franța (1999). Membră în Comisia de Antropologie a Academiei Române (1972); AOȘR (1990); Soc. Internațională de Biometrie (1992); Asoc. Europeană de Antropologie; Uniunea Medicală Balcanică (1993); Asoc. Internațională a Demografiilor de Limbă Franceză (1996); Grupul Francofon de Antropologie (1997); membru fondator în Asoc. de Antropologie și Ecologie Umană; Asoc. Nonguvernamentală „Adolescentul”; col. de redacție al revistei *Studii și cercetări antropologice*. Hobby-uri: drumeții, flori, muzica clasică, literatură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Elemente de tipologie constituțională* / Cristina Glavce, Emilia Elena Iancu. – Pitești : Bioedit, 2002. – 120 p.
• *Ghid practic de antropologie* : curs / Cristina Glavce, Elena Radu, Liviu Dragomirescu. – Vol. 1. : *Inițiere în antropologie*. – București : Ars Docendi, 2002.

Referințe:
• *Dicționarul specialiștilor :* un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 155.
• *Who’s Who în România*. – București, 2002.

(A. T.)

GOGOLÁK-HRUBECZ Edit, medic; n. 6 sept. 1943, Oradea. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină (1967). Dr. în științe medicale (1979). Medic de circumscripție rurală și urbană în jud. MȘ (1967-69); medic de med. generală la Spitalul unificat teritorial Sighișoara (1969-74);

Medic primar, specialist anestezie şi terapie intensivă (1990); Clinica de Chirurgie buco-facială TgM (1974-86); asist. de urgenţă în serviciile ambulatorii şi în sălile operatorii; Clinica de Obstetrică şi Ginecologie nr. 1; Clinica de Ortopedie-Traumatologie nr. 2. şi Clinica de Chirurgie Pediatrică; asist. univ. (1972-91); şef de lucrări (1991-93); conf. univ. (1994-) la UMF TgM. Autor şi coautor a peste 90 de lucrări de specialitate în domeniul morfologiei şi al medicinei experimentale publicate în reviste naţionale şi internaţionale. Membră în Soc. Anatomiştilor Români; Soc. Anatomiştilor Maghiari; Soc. de Morfologie şi Morfopatologie din România; Soc. de Anesteziologie şi Terapie Intensivă din România; EME. Distincţii: Gradaţie de merit (1994, 2001). Hobby-uri: muzica simfonică, pictură, poezii, excursii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Embriologie generală*. – TgM: UMF, 1993.
- *Általános embriológia* : Embryogenesis / Seres-Sturm Lajos, Gogolák Edit. – Mv. : OGYI, 1994. – 70 p.
- *Embriologie specială*. - TgM: UMF, 1995.
- *Részletes embriológia*. *Organogenesis* / Seres-Sturm Lajos, Gogolák Edit. – TgM : UMF, 1996. – 122 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda* 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda* 2000. – 2000.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar*, 1948-1998. – 1998.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Who's Who în România*. – Bucureşti, 2002.

(F.M.; A. T.)

GOINA, Eugenia, chimist, conf. univ. ; n. 22 sept. 1926, Ocna Sibiului (SB) – m. 1998. Studii: Şc. Primară Daneş (MS); Lic. de Fete, Sighişoara (1938-45); Univ. „Regele Ferdinand", Fac. de Chimie (1945-49); licenţa la Fac. de Chimie, Cluj (1951). Dr. cu teza: *Contribuţii la studiul interacţiunii ionului Zn^{2+} cu unii liganzi cu conţinut de azot şi sulf de*

interes biochimic (1976). Activitate profesională: prof., lic. din Cluj (1949-50); Palatul Pionierilor Bucureşti (1950-51); asist. univ. (1952-53); lector univ., Fac. de Chimie, Cluj (1954-62); conf. univ., IMF TgM (1963-86). Susţine comunicări şi publică articole în reviste de specialitate: *Revista medicală* (1967); *Studii şi Cercetări de Biochimie* (1967-1968, 1974). Distinsă cu „Medalia Muncii" (1965).

Lucrări publicate:

- *Curs de metodica predării chimiei*. – Cluj : UBB, 1961.

- în colaborare:

- *Chimie generală*. – 1956.
- *Caiet de lucrări practice de biochimie*. – 1968.
- *Curs de biochimie* / Kovács A., E. Goina, L. Bukaresti. – TgM : IMF, 1976.
- *Biokémiai jegyzet* / Kovács Endre, Bukaresti László, Goina Eugenia. – Mv. : OGYI, 1977. – 435 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.)

GOINA, Teodor, chimist, prof. univ.; n. 28 oct. 1925, com. Budureasa (BH). Studii: Şc. Primară Budureasa; Şc. Normală de Învăţători (1937-40); Lic. „Samuil Vulcan", Beiuş (1940-45); Univ.„Regele Ferdinand" Cluj, Fac. de Chimie (1945-49);Univ. Bucu-reşti, Fac de Farmacie (în paralel). Dr. cu teza: *Studiul compuşilor chelatici ai aluminiului* (1961). Activitate profesională: preparator univ.; asist. univ., Fac. de Chimie Cluj (-1962); conf. univ. (1962-); prof. univ., IMF TgM (-1988). Sub îndrumarea sa au fost elaborate mai multe lucrări de diplomă. Activitate ştiinţifică: cercetări

fizico-chimice asupra compuşilor chelatici ai unor cationi metalici cu hidroxiacizi, tioacizi, polioli, aminoacizi. Autor şi coautor a 35 de studii şi articole publicate în diferite reviste de specialitate: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Cluj. Chemia* (1965, 1968); *Studii şi Cercetări de Chimie* (1965); *Revista medicală* (1966, 1968-79, 1982-89); *Revue Roumaine de Chimie* (1967, 1970-71); *Revista de Chimie* (1974); *Farmacia* (1976, 1978); *Revista medicală TgM* (1977). Coautor a 4 contracte de cercetare şi o invenție. Specializări: Cehoslovacia (1965); Franța (1975); Germania (1978); Ungaria (1996); Bucureşti (1970). Distins cu „Steaua RSR", cls. IV; „Steaua RSR", cls. V. Hobby: şah.

Lucrări publicate:

• *Studiul compuşilor chelatici ai aluminiului* : teza de doctorat. – Cluj: UBB, 1961.

• *Chimie anorganică*. – TgM : IMF, 1965 – Partea 1; Partea 2: *Nemetale*. – 1968; Partea 3: *Metale*. – 1970.

• *Orientarea în cercetarea ştiințifică* : curs. – TgM : IMF, 1987.

- în colaborare:

• *Farmacognozie*. – Bucureşti: EDP, 1967. – 443 p.

• *Chimie anorganică* / I. Grecu, T. Goina. – Bucureşti : EDP, 1982. – 448 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

(A. T.)

GOLDFINGER Pál, chimist; n. 10 ian. 1905, Reghin – m. ? Studii: lic. la Budapesta şi Elveția; bacalaureatul la Budapesta (1923); studii univ. în Elveția (1923-27), unde a obținut doctoratul (1929). A trăit în Nowytarg (Polonia).

Lucrări publicate:

• *Versuch einer Verallgemeinerung der Stereochimie*. – Budapest, 1929.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor.

(F. M.)

GÖLDNER Károly, farmacist; n. [1815], TgM – m. iul. 1846, TgM. A obținut diploma de magister la Univ. din Budapesta (1836). A condus farmacia Brandecker din TgM.

Lucrări publicate:

• *Gyógyszeres értekezés a horgagról (flores zinci) és a jegesedett eczetsavas rézagról (acetas cupricus crystallisatus*). – Pest : nyomt. Trattner-Károlyi, 1836. - 15 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása* / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest,1900.

• *Könyv- és irodalmi gyüjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összegyűjtötte Matolcsy Miklós dr. – Budapest, 1910.

• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

GÖLDNER Nándor, prof.; n. 11 nov. 1826, TgM – m. 19 iul.1897, TgM. Studii: la Col. Ref. din oraşul natal (1838-46); la Aiud a studiat dreptul (1846-48). A lucrat la perceptoratul din TgM. Prof. de limba germană la Gimnaziul Ref. (1855-69); a fost casier la Banca Comercială şi de Credit, dar a reluat activitatea la col. până la pensionare (1878-92).

Lucrări publicate:

• *Gyakorlati német nyelvtan*. – Mv., 1859-1860. – 1-2. köt.

• *Gyakorlati német nyelvtan.*. – 2. jav. kiad. – Mv., 1884. – 1-2. köt.

- în colaborare:

• *Gauss emlékezete* / W. Sartorius von Waltershausen után németből fordította Göldner Nándor; Sajtó alá rendezte Kintses József. – Breznóbánya, 1903.

• *Gauss emlékezete* / W. Sartorius von Waltershausen után németből fordította Göldner Nándor; Sajtó alá rendezte Kintses József. – 2. új és bőv. kiad. - Breznóbánya, 1911.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – 1896. – p.489-492.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GOMBÁS Tibor, ing. mecanic; n. 1898, Chendu. Studii: univ. la Budapesta (1922).

Lucrări publicate:

• *Géprajz*. – Budapest, 1950.

- în colaborare:

• *Ábrázoló mértan és műszaki rajz* : A gazdasági és műszaki akadémia építőipari tagozatának hallgatói számára / Gombás Tibor, Makk Károly, Városy Pál. – Budapest, 1951.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál ; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GÖNCZI Lajos, botanist; n. 18 apr. 1852, Călimăneşti – 23 nov. 1929, Odorheiu Secuiesc (HR). Studii: gimnaziale la TgM, univ. la Cluj, devenind prof. de ştiinţe naturale şi chimie. Din 1875 a fost prof. la col. din Odorhei şi din 1888 devine dir. al şcolii. A publicat articole de zoologie şi botanică în publicaţiile vremii din Cluj, Odorhei. Redactează anuarul şcolii din Odorhei (1888-).

Lucrări publicate:

• *Emlékbeszéd Kis Gergely felett*. – Székely-Udvarhely, 1887.
• *Vázlat Székely-Udvarhely környékének flórájából*. – Székely-Udvarhely, 1887.
• *Udvarhelymegye flórájának föbb vonásai*. – Kolozsvár, 1890.

Referinţe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

(F. M.)

GÖNCZY Kornél, medic ginecolog la TgM; preparator la Clinica de Obstetrică-Ginecologie (1946-); medic primar la Pol. nr. 2 TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p. – 2. füzet. – 1954. – 215 p.
• *Szülészeti jegyzet*. – Mv.: OGYI, 1954. – 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet. – 232 p.
• *Szülészeti jegyzet*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.
• *Nőgyógyászat*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2 vol. – 2. rész. – 210 p.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

GORAN, Valeriu Sterie, ing. mecanic, prof. univ.; n. 18 mart. 1927, TgM. Studii: Lic. Militar „M. Viteazul" TgM (1937-40); Lic. Militar „M. Viteazul" Timişoara (1940-45); Şc. de ofiţeri de artilerie, Piteşti (1945-47); ATM Bucureşti (1948-53); UT de Construcţii (1974-79). Dr. ing. cu teza: *Contribuţii la creşterea fiabilităţii maşinilor de construcţii* (1979). Activitate profesională: asist. univ.; şef de lucrări, ATM, Bucureşti (-1959); cercetător ştiinţific principal; şef laborator; şef secţie; cons.; dir. ştiinţific INCERC, Bucureşti (1959-95); dir. ştiinţific; dir., ICECOM Bucureşti (1995-); şef lucrări; conf. asociat, UT de Construcţii Bucureşti (1960-92); prof. univ., Univ. „Dunărea de Jos" Galaţi; UT Bucureşti (1992-). Domenii de cercetare: conceperea şi realizarea de noi maşini de construcţii noi tehnologii cu înalt grad de mecanizare şi robotizare pentru execuţia şi realizarea construcţiilor afectate de dezastre naturale, fiabilitatea maşinilor, elasticitate experimentală, prognoza dezvoltării ştiinţei constructilor, managementul şi marketingul construcţiilor. A publicat peste 150 de studii şi articole în reviste

de specialitate în ţară şi străinătate: *Revista Construcțiilor şi Materialelor de Construcții* (1968); *Stroitelstvo* (1968); *Studii şi Cercetări INCERC* (1971, 1974, 1992-93); *Sympomeh* (1971, 1983, 1987); *Antreprenorul* (1992, 1995); *Buletinul ARACO* (1994); *Buletinul AROTEM* (1998-00); *Mecanizarea construcțiilor* (1988). Este posesorul a 6 brevete de invenție. Specializări: Germania (1965); Franța (1970). Membru în Comisia de Acustică a Academiei Române (1980); Centrul Internațional pentru Cercetare în Construcții, Departamentul Mecanizare (1985); Soc. Internațională a Ing. de Mecanizare în Construcții (1986); Asoc. Română pentru Tehnologii, Echipamente şi Mecanizare în Construcții (1994); Comitetul Național de Protecția Mediului Urban (1998). Hobby: filatelie.

Lucrări publicate:

- *Îndrumător pentru mecanici de utilaje de construcții*. – Bucureşti : CDCAS, 1973. – 255 p.
- *Siguranța în funcționare a maşinilor de construcții. Stabilirea performanțelor necesare la concepția maşinilor de construcții*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1984. – 95 p.
- *Utilaje de construcții*. – Bucureşti : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1984. – 255 p.
- *Drăgi refulante. Tehnologii pentru executarea lucrărilor cu maşinile pentru pământ. Încercarea maşinilor pentru lucrări de pământ*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1985. – 181 p.
- *Cartea mecanicului de utilaje grele pentru construcții*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1986. – 332 p.
- *Centrale pentru prepararea betonului şi mortarului. Maşini specializate pentru transportul betonului şi al elementelor componente. Încercarea maşinilor pentru lucrări de beton şi mortar*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1986. – 118 p.
- *Utilaje grele pentru construcții*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1986. – 332 p.
- *Vibratoare pentru compactarea betonului*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1987. – 86 p.
- *Mecanizarea proceselor tehnologice de punere în operă a betoanelor*. Bucureşti : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1992. – 38 p.
- *Prepararea şi livrarea centralizată a betoanelor*. – Bucureşti : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1992. – 33 p.
- *Mecanizarea lucrărilor de pământ*. – Bucureşti : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1994. – 160 p.
- *Marketing* : manual univ. – Bucureşti : Uniteh, 1996. – 95 p.
- *Management* : manual univ. – Bucureşti : Uniteh, 1997. – 510 p.
- *Fiabilitatea maşinilor*. – Bucureşti : Impuls, 1998. – 95 p.
- *Managementul construcțiilor*. – Bucureşti : Impuls, 1998. – 380 p.
- *Managementul deşeurilor* : manual universitar. – Bucureşti : Uniteh, 2000. – 285 p.

- în colaborare:

- *Cartea mecanicului conducător de utilaje grele de construcții* / V. Goran, Constantin Brezoescu. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1966. – 432 p.
- *Îndrumătorul excavatoristului* / V. Goran, Constantin Brezoescu. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1969. – 392 p.
- *Cartea mecanicului conducător de utilaje grele de construcții* / V. Goran, Constantin Brezoescu. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1966. – 432 p.
- *Utilaje grele de construcții* / V. Goran, C. Brezoescu / Ediția 1. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1980. – 431 p.
- *Maşini de construcții*. – Vol. 1. – 1984.; Vol. 3. – 1986.
- *Noul în construcții civile şi industriale* (1986; Bucureşti). – Bucureşti, 1986.
- *Utilaje grele de construcții* / V. Goran, C. Brezoescu / Ediția 2. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1986. – 440 p.
- *Excavatoare* / V. Goran, C. Ecobescu. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1988. – 390 p.
- *Vagonul special pentru transportul cimentului* / V. Goran, C. Sora. – Bucureşti : Centrul de publicații tehnice al Ministerului Transporturilor, 1990. – 154 p.

• *Mecanizarea lucrărilor de finisaj* / V. Goran, M. Ionescu, N. Bogdan. – Bucureşti : Redacţia publicaţiilor pentru construcţii, 1992. – 225 p.
• *Comentarii şi recomandări de utilizare privind reglementările tehnice pentru mecanizarea construcţiilor* / V. Goran, Gh. Aldea, G. Velea. – Bucureşti : Impuls, 1998. – 110 p.

Referinţe:
• *Dicţionarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – Vol. I, 1996.
• *Dicţionarul constructorilor români*. – 2000.

(A. T.)

GRAMA, Lucian-Corneliu, ing. mecanic, prof. univ. ; n. 17 mart. 1946, Odorhei (HR). Studii: Şc. Gen. Odorhei (1952-59); Lic. „Unirea" TgM (1959-63); UP Bucureşti, Fac. TCM (1963-68). Dr. cu teza: *Cercetări privind utilizarea plasmei la prelucrarea prin strunjire a oţelurilor înalt aliate* (1997). Activitate profesională: ing. cercetător ştiinţific ICPAT Braşov (1968-72); prof. ing., Lic. Industrial de Construcţii de Maşini, TgM (1972-78); asist. univ. (1978-); lector univ.; conf. univ.; prof. univ., UPM TgM (2000-); rectorul Univ. Cultural Ştiinţifice (1982-86); dir. al Centrului de Informare şi Consiliere Profesională a UPM TgM (1998-). Domenii de cercetare: inginerie tehnologică, tehnologii neconvenţionale. Publică peste 90 de studii şi articole în reviste de specialitate: *Buletinul Ştiinţific al UT TgM* (1991-92, 1994-95); *Acta Universitas Cibiniensis* (1996); *Buletinul IP Iaşi* (1998). Autor şi coautor a 10 contracte de cercetare ştiinţifică. Specializări: Bucureşti (1981, 1982). Distins cu Diploma şi Medalia „Genices' 96", Budapesta, Salonul Internaţional de Inventică; Diploma şi Medalia de bronz la al 3-lea Salon Internaţional al Invenţiilor, Iaşi, (1996). Membru în Soc. Inventatorilor „Genius" (1996-); AGIR (1997-); AOŞR, filiala Mureş (1999-); membru corespondent în Academia Româno-Americană de Arte şi Ştiinţe. Hobby-uri: istorie, literatură, muzică.

Lucrări publicate:
• *Bazele tehnologiilor de fabricare în construcţia de maşini*. – TgM : Editura UPM, sa – 180 p.
• *Programarea experimentelor în construcţia de maşini*. – TgM : Editura Veritas, sa – 108 p.
• *Curs general de maşini* : îndrumar pentru lucrări de laborator. – TgM : IIS, 1981. – 105 p.
• *Tehnologia fabricării maşinilor* : curs. – TgM : IIS, 1983. – Vol. 1. – 186 p.
• *Tehnologia fabricării maşinilor* : curs. – TgM : IIS, 1984. – Vol. 2. – 267 p.
• *Tehnologia fabricării maşinilor* : îndrumar de laborator. – Institutul de Subing., 1985. – 215 p.
• *Procedeul HoMach*. – TgM : Editura Transilvania, 1998. – 183 p.
• *Tehnologia construcţiei de maşini – Tehnologii de fabricare* : curs. – TgM : UPM, 1998. – 230 p.
• *Tehnologii de fabricare în construcţia de maşini*. – TgM : Editura Veritas, 1999. – 331 p.
• *Bazele tehnologiilor de fabricare în construcţia de maşini*. – TgM : UPM, 2000. – 180 p.

- în colaborare:
• *Electrotehnologii*: Lucrări de laborator. – 2001.

Referinţe:
• *American Biographical Institute*, 1999/2000.
• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

GRECU, Gheorghe, medic, prof. univ. ; n. 20 iul. 1929, Brebi (SJ). Studii: IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (-1961); studii postuniv. la clinicile de psihiatrie ale IMF Cluj (1964) şi Bucureşti (1965). Dr. în medicină cu teza: *Unele aspecte ale stărilor depresive* (1972). Activitate profesională: medic de întreprindere, Industria Sârmei Câmpia Turzii (1961-64); activitate didactică clinică şi ştiinţifică în Clinica de Psihiatrie, TgM; preparator univ. (1964-); asist. univ. (1967-); şef de lucrări (1971-); conf. univ. (1977-); prof. univ. IMF TgM (1978-); şeful

Clinicii de Psihiatrie TgM (1978-). Domenii de cercetare: tulburări de dispoziție de tip depresiv şi interferențele factorilor depresogeni: endogeni, psihogeni şi somatogeni; terapia maladiilor psihice, alcolismul şi drogdependențele, efectele secundare ale terapiei cu neuroleptice, reabilitarea bolnavului psihic, suicidologie, psihoterapie, psiho-igienă, psihoprofilaxie. Autor a peste 400 de lucrări ştiințifice, din care 300 au fost publicate în reviste şi volume de specialitate din țară şi străinătate: *Coordonate actuale ale psihoterapiei* (1977); *Neurologie. Psihiatrie. Neurochirurgie* (1988); *Revista Medicală TgM* (1989). Distins cu titlul „Profesor de Onoare" al UMF TgM (2004). Specializări: Bale (1969). Membru în Soc. Médico-Psychologique de France (1979-); membru corespondent al American Psichiatric Assoc. (1990-); APR; IBRO; membru titular în AOŞR. Hobby-uri: grădinărit, turism, muzică, lectură.

Lucrări publicate:

• *Alcoolismul : implicații bio-psiho-sociale*. – TgM : Intreprinderea Poligrafică, 1977.

• *Coordonate actuale ale psihoterapiei*. – TgM : Intreprinderea Poligrafică, 1977.

• *Conştiința : aspecte psihologice şi psihopatologice*. – TgM : Litografia IMF, 1982.

• *Probleme actuale ale reabilitării bolnavilor psihici*. – TgM : Litografia IMF, 1984.

• *Actualități şi perspective în cunoaşterea şi asistența stprilor depresive*. – TgM : Litografia IMF, 1987.

- în colaborare:

• *Pszihiátria*. – Mv. : OGYI, 1981. – 274 p.

• *Aspecte epidemiologice, clinico-statistice şi de prevenție în suicid şi parasuicid* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Casa de Editură Mureş, 2000.

• *Depresia : aspecte istorice, epidemiologice, clinico-terapeutice şi profilactice* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2000.

• *Depresia în corelație cu evenimentele de viață stresante* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2002.

Referințe:

• *Dicționarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – Vol. I. – 1996.

• *Cuvântul liber*, an 15, 13 feb. 2003, p. 6.

(A. T.)

GRECU GABOS, Iosif, medic; n. 11 sept. 1952, TgM. Studii: Gimnaziul „Bolyai Farkas" TgM (1959-67); Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1967-71); Şc. de Specializare Postlic. TgM (1971-73); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1974-80). Dr. în medicină cu teza: *Aspectele clinico-statistice şi terapeutico-profilactice în tulburările depresive de tip reactiv* (1996). Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Municipal Sighişoara; medic generalist, Spitalul Orăşenesc Moineşti; şef Dispensar Urban nr. 2 Luduş; medic stagiar psihiatru; medic specialist psihiatru; medic primar psihiatru, Spitalul Clinic TgM; şeful Clinicii de Psihiatrie, TgM (1999-); şef lucrări UMF TgM. Domenii de cercetare: tulburări de dispoziție de tip depresiv, suicidologie, schizofrenie, tulburări de personalitate, asistență psihiatrică, drogodependență. A participat la numeroase conferințe şi congrese din țară şi străinătate; a publicat studii şi articole în diferite reviste de specialitate. Specializări: Bucureşti; TgM (1988, 1991, 1993, 2000-01); Olanda (1991). Membru în APR; Asoc. Mondială Psihiatrică; Asoc. „Balint" din România; Asoc. Psihiatrică Maghiară; Comisia de Psihiatrie din MS. Hobby-uri: sport, muzică, grădinărit, arte culinare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Aspectele clinico-statistice şi terapeutico-profilactice în tulburările depresive de tip reactiv* : teza de drd. – Iaşi : UMF, 1995.

• *Aspecte epidemiologice, clinico-statistice şi de prevenție în suicid şi parasuicid* / Gh. Grecu, I.

Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Casa de Editură Mureş, 2000.
• *Depresia* : *aspecte istorice, epidemiologice, clinico-terapeutice şi profilactice* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2000.
• *Depresia în corelaţie cu evenimentele de viaţă stresante* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2002.
• *Drogurile. Aspecte istorice, epidemiologice şi clinico-terapeutice* / I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2002.
Referinţe:
Baza de date BJM

(A. T.)

GRECU GABOS, Marieta, medic; n. 29 iul. 1954, Brebi (SJ). Studii: Şc. Gen. nr. 4, Cluj-Napoca (1961-69); Lic. „Gh. Bariţiu" Cluj-Napoca (1969-73); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1977-83). Dr. în medicină cu teza: *Aspecte epidemiologice clinico-statistice şi de prevenţie în suicid şi parasuicid* (1998). Activitate profesională: medic, Dir. Sanitară Mureş; medic medicină generală adulţi, Spitalul Orăşenesc Reghin, Spitalul Clinic TgM; asist. univ.; şef lucrări UMF TgM; medic specialist psihiatru (1994-). Domenii de cercetare: tulburări de dispoziţie de tip depresiv, suicidologie, schizofrenie, tulburări de personalitate, asistenţă psihiatrică, drogodependenţa. A participat la numeroase simpozioane, conferinţe şi congrese în ţară şi străinătate; a publicat peste 22 de lucrări ca prim autor, 95 în calitate de coautor. Specializări: Bucureşti; TgM (1988, 1991, 1993, 2000-01); Olanda (1991). Membră în APR; Asoc. Mondială Psihiatrică; Asoc. „Balint" din România; Asoc. Psihiatrică Maghiară; Comisia Etică Deontologie şi Drepturile Bolnavului Psihic în cadrul WPA; BRO. Hobby-uri: sport, muzică, turism, lectură.

Lucrări publicate:
- în colaborare:
• *Aspecte epidemiologice, clinico-statistice şi de prevenţie în suicid şi parasuicid* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Casa de Editură Mureş, 2000.
• *Depresia* : *aspecte istorice, epidemiologice, clinico-terapeutice şi profilactice* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2000.
• *Simpozionul Naţional de Psihiatrie* (2001; TgM). – TgM : Prisma, 2001.
• *Drogurile. Aspecte istorice, epidemiologice şi clinico-terapeutice* / I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2002.
Referinţe:
• *Cuvântul liber*, an 15, 13 feb. 2003, p. 6.

(A. T.)

GRÉPÁLY András, medic pediatru; n. 4 apr. 1912, Hălmeag (BV) – m. 27 dec. 1990, Budaörs (Ungaria). Studii: bacalaureat la Sibiu (1930); Univ. „Ferdinand I" din Cluj (1937); obţine titlul de dr. în ştiinţe medicale (1967). Activează în Sanatoriul TBC „Szent László" din Oradea (1937-40); medic de ftiziologie la Clinica din Cluj (1940-44); a fost asist. univ. la Clinica de Tuberculoză a Univ. „Bolyai" din Cluj (1945-46); internist (1946-49); şef al Clinicii de Pneumoftiziologie TgM (1949-51); şeful Secţiei de Tuberculoză a Clinicii de copii până la pensionare (1952-72). Domenii de cercetare: tuberculoza din copilărie. A publicat în: *Magyar Sebészet*; *Orvosi Szemle*; *Fiziologia normală şi patologică*; *Cercetări de fiziologie*; *Immunitars und Allergieforschungen.* A fost membru în EME (1940-49) şi OTT (1949-99).
Lucrări publicate:
• *Tüdőgyógyászati jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1950. – 174 p.
• *Tüdőgyógyászati jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1952.
- în colaborare:
• *Phthysiológiai jegyzetek* – Mv. : OGYI, 1952. – 326 p.
• *Pediatria* : Manual pentru învăţămîntul medical superior. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 1150 p.

• Curs de pediatrie / Grépály András, Puskás György. – TgM : IMF, 1976.
• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 2 köt. – 265 p.
• *Gyermekgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1981.

Referințe:
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Viharban*. – 1994.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 2. köt.: G-Ke. – 1991.
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

(F. M.; A. T.)

GREXA Gusztáv, pompier adjutant voluntar la TgM.

Lucrări publicate:
• *Huszonöt év a marosvásárhelyi Önkéntes Tűzoltóegylet életéből*. – Mv. : Benkő L. könyvnyomda, 1901. – 16 p.

Referințe:
• *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – vol. – 1. köt. : A-K.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál ; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GRIGORIȚA, Pompeius, prof.; n. 7 febr. 1868, Năsăud – m. 26 ian. 1902, Răstolița. Studii: lic. în orașul natal; univ. la Cluj și Budapesta, obținând diploma de prof. de științe naturale și geografie la Cluj (1892). A fost prof. la gimnaziul din Năsăud (1890-1900).

Lucrări publicate:
• *Geografia* : Pentru cl. I. gimn., reală și pentru preparandii. – s.l., 1898.

Referințe:
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GROSS Frigyes, medic; n. ? – m. 1 febr. 1999, Ceuaş. A fost prodecan IMF TgM (1954-55; 1956-57), şef de lucrări la catedra de anatomie (1946-49); medic specialist de chirurgie; şef lucrări la urologie (1963-); a trecut în rețeaua sanitară ca medic chirurg; s-a pensionat în 1983.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
• *Tájanatómia*. – Mv. : OGYI, [1948]. - 2. rész. : Koponyaüreg, központi idegrendszer, mellüreg, hasüreg, medence-gát / Maros Tibor, Gross Frigyes, Zakariás Zoltán. – 156 p.
• *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. - Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.

Referințe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

GUB Jenő, prof. de biologie-geografie; n. 5 martie 1929, Sovata. Studii: UBB Cluj, Fac. de Biologie-Geografie (1960). Prof. cu gr. I (1983). Învățător suplinitor (1950-51); prof. suplinitor (1951-55); prof. și dir. de școală la Săcăreni (1955-56); prof. la Eremitu (1956-64), Sovata (1964-89); se pensionează în 1989. Domenii de cercetare: etnobotanică, etnozoologie, etno-meteorologie, etnografie. Publică în reviste din țară. Membru în: Kriza János Néprajzi Társaság; EMKE; Magyar Néprajzi Társaság. Premiul Soc. „Kriza János” (1991, 1993); Ezüstgyopár-díj (2003), etc.

Lucrări publicate:
• *Erdő-mező növényei a Sóvidéken*: (Fűben-fában orvosság). – Korond : Firtos Művelődési Egylet, 1996. – 102 p.
• *Erdő-mező állatai a Sóvidéken*. – 1996.
• *Kertek, mezők termesztett növényei a Sóvidéken*. – Székelyudvarhely : Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, 2001.
• *Természetismeret és néphagyomány a székely Sóvidéken*. – 2003.

- în colaborare:
• *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve*. – Kolozsvár, 1992- . – 1. köt. – 1992. – 234 p.

• *Műemlékvédelem és környezetvédelem*. – Mv., 1997. – 98 p.

Referinţe:

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

GÜNDISCH Mihály, medic, prof. univ.; n. 20 mart. 1906 – m. 7 mart. 1984. Şef lucrări la catedra de histologie la Univ. Cluj (1940-44); conf. univ.; şef de catedră (1945-); decan al Fac. de stomatologie (1950-51); prof. univ. dr. doc. IMF TgM, dir. al Centrului de Cercetare al Academiei (1964-68).

Lucrări publicate:

• *Szövettani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1947. – 1. rész. – 16 p.

• *Szövettan*. – Mv. : OGYI, 1956. – 2. köt. : *Vér és vérképző szervek*; *Keringés*; *Érzékszervek*; *Kültakaró*; *Belső elválasztású mirigyek*; *Emésztőrendszer*. – 516 p.

- în colaborare:

• *Szövettani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 1. füzet: *A vér szövettana. A vérsejtek fejlődése. A vérképző szervek és szövetek. A lép. A mandulák*. – 1954. – 96 p.

• *Histologie*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1955. – Vol. 2. – 1955. – 555 p.

• *Szövettani gyakorlatok. Mikroszkópizálás, mikrotechnika, a sejtek vizsgálata* / Gündisch Mihály, Csató Gyula, Kemény György. – Mv. : OGYI, 1956. – 264 p.

• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Viharban*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.; A. T.)

GUZNER Miklós, medic stomatolog; prof. univ.; n. 9 iul. 1905, Cluj – m. 18 oct. 1972, TgM. Studii: la Col. Unitarian din Cluj (1922); diploma de medic la Univ. din Cluj (1930). A fost dentist (1930), medic şef la secţia de sănătate a Sfatului popular din Cluj (1945), apoi medic de întreprindere. Carieră univ. la IMF TgM: şeful catedrei de stomatologie (1949); prof. univ. (1968-71); a fost şeful Clinicii de Stomatologie Infantilă; s-a pensionat în 1971. A publicat multe studii în *Revista Dietetica Română*; *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Stomatologia*.

Lucrări publicate:

• *Fogászati anyagok* : Egyetemi jegyzet. – Mv. : OGYI, 1951. – 85 p.

- în colaborare:

• *Stomatológiai jegyzet* / Guzner Miklós, Mészáros Géza. – Mv. : OGYI, 1954. – 142 p.

• *Fogászat*: egyetemi jegyzet / Csőgör Lajos, Guzner Miklós, Mészáros Géza. – Mv., 1958.

Referinţe:

• *A Hét*, 43. sz., 1972.

• *Revista Medicală*, nr. 4, 1972.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . -2 köt.: G-Ke. – 1991.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.; A. T.)

GYÉRESI Árpád, farmacist, prof. univ. ; n. 26 iul. 1941, TgM. Studii: Şc. Gen. nr. 2, TgM (1948-55); Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1955-59); IMF TgM (1959-64). Dr. farmacist cu teza: *Identificarea cromatografică a alcaloizilor cu nucleu tropanic, chinolinic şi izochinolinic din drogurile şi preparatele galenice oficinale în Farmacopeea Română, ediţia a VIII-a*. Activitate profesională: farmacist intern IMF TgM (1964-66); prep. univ. (1967-); asist. univ.

(1971-); șef de lucrări (1977-); conf. univ. (1994-), prof. univ. UMF TgM (1998-). Domenii de cercetare: analiza substanțelor medicamentoase, metode cromatografice (pe hârtie, pe coloană, pe strat subțire de lichide sub presiune), separări chirale. Participă la congrese în țară și străinătate: Ungaria (1992, 1996); Olanda (2000); a publicat peste 50 de studii și articole în reviste de specialitate românești și străine: *Farmacopeea română*; *Revista medicală* (1969, 1973-75, 1978, 1985, 1989); *Die Pharmazie* (1973); *Studii și Cercetări de Biochimie* (1982). *Farmacia* (1986-87, 1997, 1999-2000); *Gyógyszerészet* (1991, 1995-97, 2000); *Revista de Medicină și Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992, 1997-98, 2000); *Orvostudomány Értesítő* (1993-96, 1998-2000); *Journal of Planar Chromatography* (1997, 2000-01); *Acta Pharmaceutica Hungarica* (2000). Specializări: Ungaria, cadru didactic invitat la Univ. din Seghedin. Distins cu medalii comemorative „Schulek Elemér" (1993); „Rozsnyay Mátyás" (1995); Medalia de Argint (2000). A colaborat la revistele: *Orvostudományi Értesítő* (1992-00); *Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992, 1997-98, 2000); *Gyógyszerészet* (1996-97, 2000); *Journal of Planar Chromatography-Modern TLC* (1996); *Farmacia* (1997, 1999-00); *Acta Pharmateutica Hungarica* (2000); *Eur. J. Pharm. Sci.* (2000); Journal of Cromatograraphy (2001). Membru în Col. Farmaciștilor din România (1991-); Soc. Științelor Farmaceutice din România (1992-); EME (1992-); Soc. Română de Istoria Farmaciei (1993-); Soc. Catalană de Istoria Farmaciei (1994-); Soc. Internațională de Istoria Farmaciei (2000-); Soc. Internațională de Separări Planare (1998-). Hobby-uri: istoria farmaciei, istoria artelor, sportul.

Lucrări publicate:

- *Antiseptice și dezinfectante*. – TgM : IMF, 1981. – 234 p.
- *Chimioterapice*: *sulfonamide și antibiotice*. – TgM : IMF, 1983. – 222 p.
- *Gyógyszerészeti kémia*. – Mv. : OGYI, 1981-1983. – 1. köt. – 1981. – 234 p.; 2. köt.- 1983 – 222 p.
- *Vademecum cromatografic*. –TgM. : Mentor, 1997. – 382 p.

- în colaborare:

- *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : curs pentru anul III / Gyéresi Á. și alții. – TgM : IMF, 1973.
- *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : curs pentru anul IV / Gyéresi Á. și alții. – TgM : IMF, 1975. – 249 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Travaux de la Station „Stejarul" ecologie terrestre et génetique*. – 1980.
- *Teste de chimie pentru admitere* / Gyéresi Á. și alții. – TgM : UMF, 1992, ediții anuale.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 10-a. – 1993.
- *Analiza spectrală în infraroșu a substanțelor medicamentoase* : lucrări practice de chimie farmaceutică / Gyéresi Á., Kelemen H., I. Marcu. – TgM : Litografia UMF, 1996. – 232 p.
- *Culegere de analize monografice F.R. X* / Gyéresi Á. și alții. – TgM : UMF, 1996. – 185 p.
- *Culegere de tehnici cromatografice FR X* / Gyéresi Á. și alții. – TgM : UMF, 1996. – 131 p.
- *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : culegere de tehnici cromatografice / Gyéresi Á, Kelemen H. – TgM : Litografia UMF, 1996. – 131 p.
- *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : culegere de tehnici monografice / Gyéresi Á., Kelemen H., I. Marcu. – TgM : Litografia UMF, 1996. – 185 p.
- *Facultatea de Medicină din Târgu-Mureș*. – 1999.
- *Teste pentru examenul de licență* (*Chimie farmaceutică*) / Gyéresi Á. și alții. – TgM : UMF, 1999.
- *Gyógyszervegyületek vékonyrétegkromatog-ráfiás minőségvizsgálata* / Gyéresi Árpád, Kata Mihály. – Budapest : Kontraposzt, 2000.
- *Tehnici cromatografice pe strat subțire pentru analiza calității substanțelor medicamentoase* /

Gyéresi Á., Kata M.. – Budapesta : Formulae Libres, 2001.
• *Chimie farmaceutică* / Gyéresi Á., Kelemen H., Dani T. – TgM : Litografia UMF, 2002. Vol. 1. – *Substanţe medicamentoase anorganice*. – 185 p.
• *Farmacopeea Română* / Gyéresi Á. şi alţii. – Bucureşti : Editura Medicală, 2002. Ediţia X.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. - p. 381-405.
• *Szervetlen gyógyszerészeti kémia* / Kelemen Hajnal, Gyéresi Árpád. – Kolozsvár: Erdélyi Múzeum Egyesület, 2003. – 168 p.

Referinţe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . 2 köt.: G-Ke. – 1991.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
• *Catalogul experţilor. Societatea Academică din România*. – 1997.
• *Dictionary of International Biography*. – 1997; *Romániai magyar irodalmi lexikon* : szépirodalom, közirás, tudományos irodalom, művelődés. – Vol. 2. – 1991.
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.
• *Romániai magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

GYERGYAY Ferenc Pál, medic, patolog, prof. univ.; n. 25 oct. 1922, Cluj. Studii: bacalaureat la Col. Unitarian din Cluj (1940); Univ. „Ferenc József" din Cluj, Fac. de Medicină (1945); dr. în ştiinţe medicale (1957); dr. doc. (1972). Asist. univ.; şef de lucrări la IMF TgM (1945-56); conf. univ. la catedra de anatomie patologică (1956-71); prof. univ. şi conducător de doctorate (1971-77); medic şef al Secţiei de Anatomie patologică a clinicii. S-a stabiblit în Köln, RFG (1977-); s-a pensionat în 1995. Domenii de cercetare: neuropatologia, patologia ficatului, cercetarea tumorilor. Studiile de specialitate au apărut în publicaţiile din ţară şi în cele internaţionale. A publicat 35 lucrări din domeniul oncologiei clinice şi experimentale; 32 lucrări din domeniul regenerării tisulare normale şi patologice; 41 lucrări din domeniul neuropatologiei, în special privind encefalo-mielita experimentală (în cadrul Centrului de cercetări al Academiei de Medicină, condus de prof. acad. Miskolczy Dezső), 44 lucrări din domeniul morfopatologiei, 7 lucrări de metodologie. A participat la toate conferinţele anuale de morfologie-patologie din ţară, la cele organizate de Soc. Europeană de Patologie la Varşovia, Milano, Sofia, Budapesta, la Congresul Internaţional de oncologie în Houston (1970). Specializări: USA (1970); Mannheim (1974); Paris (1974). Premiat cu medalia „Pápai Páriz Ferenc" (2004). Membru în Soc. Naţională de Morfologie; Magyar Pathológus Társaság; International Academy of Pathology (1970); Deutsche Gesellschaft für Patologie (1977); Soc. Europeană de Patologie.

Lucrări publicate:
• *Kórboncolási technika*. – Mv. : OGYI, 1951. – 116 p.
• *Kórboncolási technika*. – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 137 p.
• *A neuro-endocrin rendszer szerepe a daganatos betegségekben*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1957. – 146 p.
• *A kórboncolás módszere*. – 3., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1961. – 133 p.

- în colaborare:
• *Általános kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1952. – 1. köt. – 358 p.; 2. köt. – 341 p.
• *Probleme de morfopatologie*. – Bucureşti : Editura de Stat pentru Literatura Ştiinţifică, 1953. – 247 p.
• *Részletes kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953-1954. – 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana*. – 1954. – 501 p.; 3. köt. / Gyergyay Ferenc, Monoki István, Schuller László. – 1953. – 296 p.
• *Általános kórbonctan*. – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.

• *Morfologia sistemului nervos* / Sub redacția Ion T. Niculescu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1957. – 787 p.
• *Részletes kórbonctan*. – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.
• *Az idült hepatitis*. – Bukarest : Editura Medicală, 1957. – 232 p.
• *Általános kórbonctan (Morfopathologia generalis)*. – Bukarest : Editura Medicală, 1959. – 370 p.
• *Anatomie patologică*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 694 p.
• *Anatomie patologică*. – Bucureşti : EDP, 1964. – 379 p.
• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

Referințe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2 köt.: G-Ke. – 1991.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt. : A-K. - 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*.- 2000.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.; A. T.)

GYÖRFFY Gábor, medic; n. 1925 – m. mart. 1997, Nagykanizsa (Ungaria). Preparator la catedra de farmacie (1950-?); a lucrat la Clinica de Obstetrică şi GinecologieTgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Szülészet*. – Mv., 1980. – 414 p.

Referințe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

GYŐRFI Jenő Eugen, ing., prof. univ. ; n. 9 iun. 1933, Măgherani. Studii: Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Matematică-Fizică (1957); ATM Bucureşti secția Electronică, specialitatea Transmisiuni (1961). Dr. în inginerie cu teza: *Contribuții la studiul şi realizarea codurilor sincronizatoare* (1976). A desfăşurat activitate didactică univ., parcurgând toate gradele, până la cel de prof. univ.; a activat în cadrul MapN; prof. asociat. (1961-94). După pensionare (1994): prof. la Academia Militară şi la Şcoala Superioară de Informatică „Gábor Dénes" Odorheiu Secuiesc. Domenii de cercetare: teoria informației şi a codurilor redundante detectoare şi corectoare de erori; a publicat lucrări ştiințifice în reviste din țară şi străinătate; a prezentat peste 50 de comunicări ştiințifice în cadrul unor reuniuni naționale şi internaționale. Membru în Asoc. Ştiință şi Responsabilitate.

Lucrări publicate:
• *Introducere în sisteme tehnice mari*. – Bucureşti : Editura Militară, 1980. – 368 p.

- în colaborare:

• *Securitatea şi protecția informației în sistemele electronice de calcul* / Ion Angheloiu, Györfi Jenő Eugen, Victor Patriciu. – Bucureşti : Editura Militară, 1986. – 308 p.

Referințe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. -.2 köt.: G-Ke. – 1991.
• *Dicționarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – Vol. 1, 1996.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
• *Székelyföld* 7.sz., 2002. júl.

(A. T.)

GYŐRFI Sándor, biolog; n. 9 ian. 1929, Sighişoara. Studii: bacalaureat la Odorheiu Secuiesc (1948); Univ. „Bolyai" din Cluj, Fac. de Biologie la (1953). Asist. univ. la catedra de zoologie la Univ. „Bolyai" (1953-57); prof. de biologie la Lic. „Ady-Şincai" Cluj (1957-74); prof. la Zalka Máté Kollégium din Budapesta (1974-). Publică în *Aquila* (1956); *Cercetări de biologie*; *Natura*; *Dolgozó Nő*; *Jóbarát*; *Igazság*.

Lucrări publicate:
• *Növénygyűjtés – Állatpreparálás*. – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1962. – 235 p.

- în colaborare:

• *A mi élősarkunk* / Györfi Sándor, Mezei Zoltán. – 1966.

Referințe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. 2 köt.: G-Ke. – 1991.

(F. M.)

GYÖRY György, medic ginecolog; n. 26 febr. 1906, Szekszárd – m. 24 mart. 1994, Budapesta. Studii: aobţinut diploma la Univ. din Budapesta (1931). Dr. în ştiinţe medicale (1952). Şef de lucrări; doc. la Cluj (1941-45); conf. univ. la IMF TgM. (1947-53). Studiile i-au fost publicate în: *Wiener Klinische Wochenschrift*; *Wirchow`s Archiv*; *Frankfurter Zeitschrift für Pathologie*; *Acta* (Kolozsvár, 1941), etc. Membru al Soc. „Deutsche Gesellschaft für Gynaekologie" (1960); Gesellschaft Deutschspprechende Dozenten (1960); Hochschullehrer (1972).

Lucrări publicate:

- *A gerincoszlopferdülés szülészeti jelentősége*. – Budapest, 1942.
- *A drainezés szülészeti és nőgyógyászati vonatkozásban.* – Budapest, 1943.
- *Az emberi vér gyógyító szerepe a szülészetben és nőgyógyászatban.* – Budapest, 1943.
- *A fogóműtét gyakorisága és javallati körének változása*. – Budapest, 1943.
- *Hogyan éljen az állapotos asszony?*- Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 29 p.
- *Szülészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, [1947]. –
- *Szülészeti műtéttan*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, [1949].
- *Hogyan éljen a terhes nő?* – Bukarest, 1949.
- *Nőgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1949.
- *Nőgyógyászat*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1950.
- *A gyakorló orvos nőgyógyászati endokrinológiája*. – Budapest, 1963.
- *Szülészeti és nőgyógyászati műtéttan*. Műtéti eljárások. – Budapest, 1990.

- în colaborare:

- *Szülészeti, nőgyógyászati jegyzetek* / Lőrincz Ernő András, Győry György. – Mv. : OGYI, 1951. - 2. rész. –149 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- .2 köt.: G-Ke. – 1991.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001. - 2. köt. : D-Gy. – 2001

(F. M.)

GYULAI D. István, prof.; n. 17 iun. 1853, Giula (CJ) – m. ? Studii: lic. şi univ. la Cluj. A fost preceptor la familia contelui Teleki György (1879-80); prof. la Aiud (1880-88), la Hódmezővásáhely (1888-92) şi la TgM, începând din 1892, şi preda încă în 1912. A publicat articole de ştiinţe naturale, de pedagogie etc. În manuscris a rămas lucrarea: *A házi állataink ellenségei és betegségei*.

Lucrări publicate:

- *Losonczi Bánffy Dezső br. élete*. – Mv., 1913.
- *Tanulmányút a Zichy-barlanghoz Kolozsvár megismerésével*. – Mv., 1914.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GYULAI Zoltán, fizician, prof. univ.; n. 16 dec. 1887, Pipea – m. 13 iul 1968, Budapesta. Studii: univ. la Cluj (1906-11), obţinând diploma

de prof. de matematică şi fizică (1913); devine dr. în filozofie la Seghedin (1922). Asist. univ. la Institutul de Fizică din Cluj (1912-14). A fost înrolat în armată şi luat prizonier de război în Rusia (1915-22). Asist. la Univ. din Seghedin (1922-24); şef de lucrări (1923-35); prof. univ. (1926-40). A lucrat la Univ. din Göttingen la catedra de fizică cu prof. Robert W. Pohl (1924-26). La Univ. din Cluj a fost prof. la catedra de fizică experimentală; decanul Univ. (1940-46); prof. (1945-47); în această calitate a continuat activitatea la Budapesta (1947-) şi a fost ales membru corespondent în Acad. de Ştiinţe Maghiară (1932), iar membru plin în (1954); membru în International Union of Pure and Applied Physics (1959); Academia de Ştiinţe din Göttingen (1962); a primit premiul „Kossuth" (1953). În amintirea lui s-a înfiinţat premiul „Gyulai Zoltán" (1969), care se acordă anual celor cu rezultate deosebite obţinute în domeniul

fizicii corpurilor solide. A publicat multe articole, studii în țară și străinătate.

Lucrări publicate:

- *Hangulatok a fogságból*, 1915-22. – Debrecen – Budapest, 1938.
- *Ráció és lélek*. – Kolozsvár, 1940.
- *Új látóhatárok a természettudomány és bölcselet határmesgyéjéről*. – Kolozsvár, 1940.
- *A hit eredete* : Hit, vallás, egyház.; Egyház és állam. – Kolozsvár, 1942.
- *Kisérleti fizika* : A 2. éves mérnökhallgatók részére. – Budapest, 1948.
- *Kisérleti fizika* : Az 1. éves mérnökhallgatók részére. – Budapest, 1950.
- *Kisérleti fizika*. – Budapest, 1952.
- *A kristályok világa*. – Budapest, 1954.

- în colaborare:

- *Általános géptan* : Vegyészmérnök hallgatók részére / Gyulai Zoltán, Halász Aurél. – Budapest, 1950.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon* – Bukarest, 1981- . - vol. - 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001-. – 2. köt. : D-GY. – 2001.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 1. köt. : A-H. – 2003.

(F. M.)

H

HADNAGY Csaba Attila, medic, n. 7 dec. 1919, Covasna (CV). Studii: bacalaureat la Col. „Bethlen” din Aiud (1937); diploma de medic la Univ. din Cluj (1945). Dr. în ştiinţe medicale (1948, 1967). Asist. univ. la Institutul de Fiziologie Cluj şi Histologia IMF TgM (1942-49); cercetător principal Centrul de Transfuzia Sângelui din TgM (1949-54); medic primar şi şef de laborator la Clinica de Interne nr. 2. TgM până la pensionare (1954-83). Domenii de cercetare: îmbolnăvirea sângelui, diabetul, gerontologia, imunologia. A publicat în: *Orvosi Szemle*; *Gerontologia Clinica*; *Acta Morphologica Hungarica*; *Pediatrie – Moscova*; *Journal of American Geriatrie*; *Medizinische Monatsschift*; *Archiv für Physiologie und Therapie*; *Magyar Orvosi Archívum*; *Orvosi Hetilap*; *Magyar Onkológia*; *Egészségtudomány*; *Haematologia Hungarica*. Membru în Soc. Germană de Hematologie (1964-); Soc. Americană de Geriatrie (1967-); Soc. Germană de Transfuzie; Soc. Internaţională de Transfuzie; Soc. de Hematologie din Austria, din Ungaria şi din România.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *A vérátömlesztés szövődményei* / Hadnagy Csaba, Szabó István. – Bucureşti: Editura Medicală, 1957. – 319 p.

Referinţe:

- *A Hét*, nr. 32, 1974.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.
- *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. - Budapest, 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F. M.)

HADVIGER Albert, licenţiat în agronomie; n. 1853, Coasta (CJ) – m. 1922 sau 1927, Budapesta. A fost asist. la Academia de Agronomie Mănăştur (1873-74); administrator de moşie la Cetatea de Baltă (AB) (1896); arendaş la Sânpaul (1897-10). S-a mutat la Budapesta (1910).

Lucrări publicate:

• *A nevezetesebb takarmányfélék tenyésztéséről*. – Dicsőszentmárton, 1899.

• *Tanácsadó fiatal gazdák számára*. – 2. kiad. – Kolozsvár, 1907.

Referinţe:

- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.

(F. M.)

HALÁSZ Boriska, bibliotecar; n. 25 ian. 1908, TgM. – m. 19 mai. 1987, TgM. Studii: lic. la TgM; diploma de prof. de filozofie-istorie la Univ. „Bolyai” Cluj (1953). După deportare a fost bibliotecar la IMF TgM şi colaborator - cercetător la catedra de istoria medicinii (cca. 1946-54). Redactor la ziarul local *Vörös Zászló* (1954-56). Dir. la Biblioteca Regională TgM (1957-65). A publicat în: *Orvosi Szemle*; *Vörös Zászló*; *Igazság*; *Szabad Szó*; *Előre*; *Művelődés*; *Igaz Szó*; *Korunk*; *Dolgozó Nő*; *Könyvtári Szemle*.

Lucrări publicate:

• *Din istoria spitalului din TgM*. – Bucureşti, 1957. – 12 p.

- în colaborare:

• *A hazai orvostudomány történetéből*. Bucureşti: Editura Medicală, 1957. – 164 p.

Referințe:
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

HALÁSZ István, medic.; n. în jurul anului 1864 - ? Studii: de medicină la Viena (1889). A fost medic la Râciu (1890-98), la Acățari (1899-16), medic de plasă în multe localități din jud. Mureș-Turda. Scrie articole împotriva alcoolismului.

Lucrări publicate:
- *Az alkohol és család*. – Mv., 1907.

Referințe:
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.

(F. M.)

HALLER István, geolog; n. 7 aug. 1962, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 14 TgM (1973-77); Lic. „Bolyai Farkas” (1977-81); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie, Geografie și Geologie, Secția Geologie (1982-87); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Drept (1999). Geolog la Schela de Foraj Mediaș (1987-90); ziarist, redactor la revista *Erdélyi Figyelő* (1990-96) la săptămînalul *Gazeta de Mureș* TgM (1992-93) și la revista *Altera* TgM (1996-02); tehnoredactor - Custos SRL (1992-96); coordonator program - Liga PRO EUROPA, Biroul pentru Drepturile Omului, TgM (1993-). Domenii de interes: drepturile omului, drepturile minorităților, cu participare la conferințe în România, Ungaria, Slovacia, Cehia, Polonia, Macedonia, Bulgaria, Turcia, Elveția, Serbia, Nepal, Georgia. A publicat studii despre drepturi din diferite domenii de interes local **:** *Drepturile persoanelor deținute și închise în Penitenciarul din Tîrgu-Mureș* (1997), *Unele aspecte privind respectarea drepturilor omului în unitățile militare din Tîrgu-Mureș Respectarea drepturilor copilului în școlile din Tîrgu-Mureș*, *Respectarea drepturilor lingvistice în Tîrgu-Mureș* (1998). Specializări: Germania (1993); SUA (1995); Ungaria (1997); Elveția (1998-99, 2001); Regatul Unit (2000); Franța (2003). Publică în: *Élet és Tudomány* (1992); *Revista 22* (1995); *Press Monitor* (1995); *European Roma Rights Center Newsletter* (1998); *Régió* (1999); *Korunk* (1999); *South East Europe Review* (1999); *Altera* (1996-04).

Lucrări publicate:
- *India*. – Mv. : Custos Kiadó, 1992. – 57 p.
- *Kína*. – Mv. : Custos Kiadó, 1992. – 68 p.

- în colaborare:
- *Csángóföldi tragedia* / Bartha Laszló, Haller István. – Debrecen : Pireman, sa. – 43 p.

Referințe:
Baza de date BJM.

(A. T.; F. M.)

HALLER Piroska, ing. automatizări calculatoare; n. 28 mai. 1963, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas”, profil matematică-fizică TgM (1977-81); IP Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică, specializarea automatizări și calculatoare (1981-86). Dr. cu teza: *Contribuții la implementarea sistemelor multimedia distribuite* (2002). Ing. la Intreprinderea Electromureș, TgM (1986-91); lector univ. UPM TgM (1991-). Domenii de cercetare: rețele de calculatoare, sisteme distribuite. Specializări: Germania (1999). A publicat în *Automation, Computers, Applied Mathematics* (2002); *Studia UBB, informatica* (2003); *Transaction on Automatic Control and Computer Science* (2004).

Lucrări publicate :
- *Arhitectura calculatoarelor* : Note de curs. – TgM : UT, 1995. – 83 p.
- *Arhitectura calculatoarelor*: Îndrumător de laborator. – TgM : UT, 1996. – 36 p.
- *Implementarea aplicațiilor în timp real* : Indrumător de laborator. – TgM : UT, 1998. – 36 p.

- în colaborare:
- *Analiza și sinteza circuitelor logice*: Indrumător de laborator / Cistelecan, R.;

Diaconescu, I.; Haller, P. – TgM : UT, 1993. – 44 p.

• *Standards in Information Technology* / ed. S. Nedevschi, K. Pusztai. – Cluj: Casa Cărţii de Ştiinţă, 2000.

Referinţe:
Baza de date BJM.

(F. M.)

HAMAR Márton, zoolog; n. 5 febr. 1927, Iernut – 25 mart. 1987, Bucureşti. Studii: medii la Col. Ref. din TgM (1947); fac. de biologie la Univ. din Cluj (1947-49); la Univ. din Sverdlovsk (1949-54); aspirantura la Univ. „Lomonosov" din Moscova (1959); dr. doc. (1970). A fost cercetător la Institutul de cercetări agricole, protecţia plantelor din Bucureşti, unde conducea laboratorul de mamifere mici. A publicat numeroase studii şi articole ştiinţifdice şi de popularizare, în ţară şi în străinătate, despre rozătoare, mamifere mici etc.

Lucrări publicate:

• *Napkeleti ösvényeken*. – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1963.

• *Din viaţa rozătoarelor*. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică, 1967. – 175 p.

• *Véget nem érő nappalok* : útikönyv. – Bucureşti : Kriterion, 1971. – 168 p.

• *Viselkedés az állatvilágban*. – Bukarest : Ion Creangă Könyvkiadó, 1982. – 108 p.

- în colaborare:

• *Combaterea rozătoarelor dăunătoare* / M. Hamar, M. Sutova, Al Tuţă. – Bucureşti : Editura Agro-Silvică, 1968. – 124 p.

• *Populaţii de animale* / M. Hamar, Al Tuţă. – Bucureşti : Editura Enciclopedică Română, 1974. – 207 p.

Referinţe:
• *A Hét*, 2 sz., 1977.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
• *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991)*. – 1994.
• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

HÁNER Viktor, fabricant; n. 25 febr. 1877-? A fost prof. al şcolii comerciale din Braşov (1903), Miskolc, Késmárk (1904); la TgM a activat din 1907 şi devine dir. al şcolii în 1917. A emigrat în America (1918 sau 1919); s-a stabilit în Ewewrwtt-Mass (Mass.), unde a înfiinţat o fabrică chimică.

Lucrări publicate:

• *A fajok átalakulása* / Írta Jean Lamarc; ford. Háner Viktor. – Budapest, 1913.

• *1913. VII. havi tanulmányi kirándulás kézikönyve*. – Mv., 1913.

Referinţe:
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.

(F. M.)

HANGEA, Nicolae, fizician; n. 13 dec. 1906, Năsăud. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (-1925); Univ. Bucureşti, Fac. de Fizică şi Chimie. Activitate profesională: Institutul de Aeronautică Experimentală; conf. univ.; decan al Fac. de Fizică şi Chimie din cadrul I Ped Bucureşti.

Lucrări publicate:

• *Fizica* : manual pentru anul I de liceu. – Bucureşti : EDP, 1961, 1967.

• *Lucrări practice de fizică*. Partea 1. – *Mecanică. Fizică moleculară. Căldură*. – Bucureşti : EDP, 1962. – 120 p.

• *Fizica* : manual pentru anii 2 şi 3 de licee de specialitate. – Bucureşti, 1967.

- în colaborare:

• *Fizica tehnică* / Nicolae Hangea, Alexe Vasilescu, Dragoş Botezat. – Vol. 1. Manual pentru şcolile profesionale. – Bucureşti : EDP, 1967. – 336 p.

• *Fizica* : manual pentru anul I licee de specialitate / Nicolae Hangea, N. Stănescu. – Bucureşti : EDP, 1970. – 248 p.

• *Fizica* : manual pentru anul III. Licee Industriale, agricole şi sanitare / Nicolae Hangea, I. Petrea, C. Vicroşanu. – Bucureşti : EDP, 1970. – 148 p.

Referinţe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

HANKÓ Zoltán, farmacist; n. 12 ian. 1910, Cluj – m. 20 iun. 1978, TgM. Studii: Univ. din Bucureşti (1939); a obţinut diploma la Seghedin (1941). A lucrat în laboratorul farmaciei Hygea din Cluj. A fost numit şef al farmaciei IMF din TgM (1945). După înfiinţarea Fac. de Farmacie a fost numit conf. univ. la catedra de galenică, până la pensionare (1948-70). Domenii de cercetare: prepararea soluţiilor perfuzabile şi parenterale. Publică în *Orvosi Szemle*; *Farmacia*; *Értesítő*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Tehnică farmaceutică*. – 1969.
- *Gelenika*. – Mv. : OGYI,1957. – 3. köt.? – 145 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Magyar életrajzi lexikon* (1978-1991). – 1994.
- *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

HARANGHY László, medic specialist în anatomie patologică, medicină legală, prof. univ.; n. 10 aug. 1897, Debreţin – m. 8 dec. 1975, Budapesta. Studii: Univ. din Budapesta; din cauza războiului a terminat abia în 1923, la Debreţin. A început cariera la Univ. din Debreţin ca asist. univ.; devine doc.; prof. agregat (1932) la Univ. din Pécs. Prof.univ.; şef de catedră la catedra de anatomie patologică şi medicină legală la Cluj (1940). Prof. univ. la IMF TgM (1945-52), până la reîntoarcerea în Ungaria, unde şi-a continuat activitatea până la pensionare (1968). Domenii de cercetare: aspecte ale patologiei, biologiei, medicinei legale, gerontologiei, microbiologiei. A publicat peste 200 studii în publicaţii de specialitate de limbă maghiară, română, germană, italiană, engleză ex. *Acta medica* (1942-44); *Ardealul medical* (1948). A activat în mai multe secţii ale Academiei RPR; membru în Academia Maghiară de Ştiinţe.

Lucrări publicate:

- *Általános kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, [1947]. – 154 p.
- *Kórbonctan*. – Mv. : OGYI, 1948. – 1-2 rész. – 132 p.
- *A legkisebb lények és az élet keletkezése*: A korszerű darwinizmus. – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 61 p.
- *A daganat-keletkezés korszerű elmélete*. - Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 68 p.
- *A korszerű darwinizmus úttörői*. – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1950. – 168 p.
- *Concepţia actuală a genezei cancerului*. – Bucureşti : Editura de Stat pentru Literatură Ştiinţifică, 1951. – 87 p.
- *Tymiriazev, Micsurin és követőik*. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1952. – 273 p. – Ed. în lb. rom. în 1953.
- *A daganat-keletkezés korszerű elmélete*. – 2. kiad. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1952. – 80 p.
- *A rák előtti állapotokról általában*.– Bukarest: Állami Tudományos Könyvkiadó, 1953 – 231 p.
- *Stările precanceroase*. – Bucureşti : Editura de Stat pentru Literatură Ştiinţifică, 1953. – 250 p.
- *Általános kórbonctan*. – Budapest : Medicina Könyvkiadó, 1959. – 678 p.

- în colaborare:

- *Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica*. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

- *Népújság*, 1998. jún. 12.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon*.- Budapest, 2001 -. – 3. köt. : H-K. – 2002.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 1. köt. : A-H. – 2003.

(A. T.; F. M.)

HARGITAI Zoltán, botanist; n. 7 aug. 1912, Şamşudul de Câmpie, azi Şincai – m. mart. sau apr. 1945, Passau (Germania). Studii: elementare la Dej, Bobâlna (CJ) Mány (Ungaria); lic. la Nagykörös; univ. de ştiinţe naturale–chimie la Debreţin, obţinând diploma de prof. (1937) şi dr. în botanică (1938). A fost prof. la Sárospatak (1937-41); asist. la Institutul de Botanică al Univ. din Cluj (1941-43), de unde s-a transferat la Grădina Botanică (1944-); a fost doc. univ. A fost înrolat în armată, luat prizonier de război (febr. 1945) la Passau, unde a şi murit. A publicat multe articole, studii de botanică.

Lucrări publicate:

- *Nagykőrös növényvilága*. – Debrecen, 1937.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.
- *Új magyar életrajzi lexikon*.- Budapest, 2001 -. – 3. köt. : H-K. –2002.

(F. M.)

HÁRNIK Heléna, medic, (d-na dr. Lázár Károlyné); n. 1894, Luduş. Studii: de medicină la Budapesta (1913). A profesat ca dermatolog şi cosmetician la Budapesta.

Lucrări publicate:

- *Szépségápolás háziszerekkel*. – Budapest, 1941.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.

(F. M.)

HAUER Eric, prof., fizician; n. 25 mart. 1964, TgM – m. 31 mai 2003, Hunedoara. Studii: Şc. Gen. nr. 6, Hunedoara (1970-78); Lic. de Matematică-Fizică, Hunedoara (1978-82); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Fizică (1983-87). Activitate profesională: prof. Şc. Gen. Baineţ; Şc. Gen. Văscăuţi (SV) (-1989); Lic. Teoretic Ghelar (HD) (1989-94); dir. adj. (1992-94); referent, Biroul Parlamentar UDMR Deva (1994-97); prof. (1997-); dir. adj. Lic. Teoretic „Traian”, Deva (2001-); colaborator la revista *Új Szó*, Timişoara (1997); redactor, revista *Corvin Magazin*, Deva (1997-). Membru şi preş. în Asoc. de Astronomi Amatori din Hunedoara (1999). Hobby-uri: muzică clasică, astronomie, beletristică.

Lucrări publicate:

- *Csillagok újtán* : Csillagászat alapfokon / Redactor Bálint Zsombor. – Deva : Editura Corvin, 1999. – 208 p.
- *Eclipsa*. – Deva : Editura Corvin, 1999. – 52 p.

- în colaborare:

- *În căutarea stelelor* : astronomia pentru toţi / Redactor Bálint Zsombor. – 1999. – 208 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Salonul editurilor hunedorene. Bibliografie*. – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Personalităţi ale judeţului Hunedoara*. – 2000. – p. 219.
- *Im memoriam Hauer Erich* / Kun Kriza Ilona = = *Hunyad Megyei Hírmondó*, 3., 6.sz., 2003 jún., p. 4.

(F. M.)

HĂDĂREANU, Viorel, medic legist; n. 11 febr. 1955, Oraviţa (CS). Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină. Dr. în ştiinţe medicale. Activează ca asist. univ. la disciplina de Medicină Legală în cadrul UMF TgM; medic primar. Autor a 12 lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate: *Update*; *Revista Medicală Română*; *Jurnalul Soc. Române de Anestezie Terapie Intensivă*; *În Familie*. Membru în Soc. de Medicină Legală. Hobby-uri: sport.

Lucrări publicate :

- în colaborare :

- *Medicină legală* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1998. – Vol. 1.
- *Medicină legală* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1998. – Vol. 2.

• *Medicina legală stomatologică* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1999.
• *Medicina legală și drept medical. Noțiuni teoretice* / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 2001.
Referințe:
Baza de date BJM

(A. T.)

HECSER László Loránt, medic; n. 27 oct. 1970, Odorheiul Secuiesc (HR). Studii: Lic. Mixt „P. Groza”, Odorheiul Secuiesc (1954-57); Șc. Tehnică Sanitară Oradea (1958-60); IMF București, Fac. de Medicină (1963-69). Dr. în medicină cu teza: *Moartea subită cardiacă: considerații medico - legale și morfopatologice* (1996). Activitate profesională: medic, com. Dârjiu (HR); medic secundar morfopatolog IMF TgM (1973-77); medic specialist morfopaolog, medicină legală, Spitalul Municipal Odorheiul Secuiesc (1977-79); cercetător științific, IML TgM (1979-92); medic primar medicină legală; medic primar morfopatolog (1991); șef de lucrări; șef de disciplină (1992-97); conf. univ., UMF TgM (1998-); dir., IML TgM (2001-). Domenii de cercetare: medicină legală (drept medical, eutanasie, moartea subită, responsabilitate medicală, suicidul), patologie cardio - vasculară, ateroscleroza. Participă la peste 35 de simpozioane, conferințe și congrese în țară și străinătate, publicând studii și articole în reviste ca: *Dreptul* (2001); *Infomedica* (2001); *Jurnalul Soc. Române de Anestezie Terapie Intensivă* (2001); *Medicina modernă* (2001-02); *Revista de Ortopedie și Traumatologie* (2001); *Revista Medicală Română* (2001); *Update* (2001-02); *Viața medicală* (2002). Membru în Comitetul Dir. al Soc. Naționale de Medicină Legală (1993-); Cons. editorial al revistei *Infomedica*, București (2002). Hobby-uri: muzica simfonică.
Lucrări publicate:
- în colaborare:
• *Îndreptar de lucrări practice de morfopatologie microscopică*. – 1981.
• *Részletes kórbonctan*. (Szervpathológia): Egyetemi jegyzet / Hecser László, Jung János, Fazakas András. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 258 p.
• *Tehnica necropsiei anatomo-patologice*. – 1981.
• *Medicină legală* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1998. – Vol. 1-2.
• *Medicina legală stomatologică* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1999.
• *Medicina legală și drept medical. Noțiuni teoretice* / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 2001.
Referințe:
• *American Bibliographical Institute*, Board Research of Advisors, USA. – 1999.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

HEGEDŰS Attila, inginer mecanic, 12 iul.1939, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1956); IP „Traian Vuia” Timișoara, Fac. de Ing. Mecanică (1961). Tot aici a început cariera didactică și de cercetător (1961- 77); conf. univ. (1977-). Domenii de cercetare: rolul vibrațiilor și al loviturilor în construcția de mașini, fenomene biomecanice. Publică studii și articole în periodice de specialitate din țară și străinătate, participă la congrese și consfătuiri științifice.
Lucrări publicate:
• *Curs de mecanică*. – Timișoara, 1973. – 2 vol.
• *Mecanica și rezistența materialelor*. – Timișoara,1981. – 2 vol.
Referințe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

(F. M.)

HEINRICH Mihály, medic pediatru; n. 27 iul. 1913, Cluj – m. 23 iun. 1986, TgM. Studii:

bacalaureat la Gimnaziul Romano-Catolic din Cluj (1930); diploma de medic la Univ. din Cluj (1937). A început activitatea la clinica de copii din Pécs (Ungaria); a continuat la Clinica de pediatrie din Cluj (1941-); a fost înrolat în armată

(1949). A fost numit şef lucrări la IMF TgM (1949-68); medic primar (1963) lucrând până la pensionare la Clinica de Pediatrie (1968-75). Publică în *Hitel* (1937); *Orvosi Szemle*; *Revista Ştiinţelor medicale*; *Pediatrie*; *Archiv für Kinderheilkunde*; *Gyermekgyógyászat*; *Piong-An-Nam* (Corea).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.

• *Pediatria* : Manual pentru învăţămîntul medical superior. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 1150 p.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F. M.)

HENTER Kálmán, medic; n. 25 sept. 1910, Satu-Mare (SM) – m. 27 mart. 1984, TgM. Studii: Gimnaziul Romano-Catolic din TgM (1928); diploma de medic la Univ. din Cluj (1935). Asist. la clinica de oftalmologie din Cluj (1940-44). Medic oftalmolog, asist. univ. (1945-51); şef lucrări (1951-57) la IMF TgM; medic şef până la pensionare (1957-73) la Clinica de oftalmologie TgM. Publică în: *Értesítő*; *Orvosi Szemle*; *Oftalmologie*; *Szemészet*.

Lucrări publicate:

• *Leziunile oculare în accidentele de muncă*. – Cluj, 1935.

- în colaborare:

• *Szemészet*. – Mv. : OGYI, 1952.

• *Szemészet*. – 2., kiadás. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.

• *Curs de oftalmologie*. – Bucureşti, 1955.

• *Szemészet*. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.

• *Oftalmologia*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1958. – 1079 p.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 2. köt.: G-Ke. – 1991.

(F. M.)

HERBST, Constantin, geograf, prof. univ.; n. 24 apr. 1909, Dărmăneşti (BC) – m. 22 nov. 1979, Bucureşti. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1929); Univ. Cluj, Fac. de Ştiinţe Naturale (1935). Dr. cu teza: „*Geografia industriei municipiului Bucureşti*" (1971). Activitate didactică, ca prof. la diferite şcoli din Adjud, Botoşani, Călăraşi şi Roman (1937-49); conf. univ., Univ. Bucureşti, Fac. de Geologie şi Geografie (1969-); prof. univ., Catedra de Geografie economică; şef de catedră; decan; prorector; dir. al Institutului de Cercetări Geografice (1954-58); şeful secţiei de geografie economică din cadrul Institutului de Geologie şi Geografie al Academiei RS România (1960-68). Activitate ştiinţifică în problemele metodologice ale geografiei economice şi regionale şi generale, geografia populaţiei şi aşezărilor, geografia industriei. Autor de manuale şcolare, hărţi murale, cursuri univ.; a publicat peste 50 de lucrări ştiinţifice şi a susţinut numeroase comunicări în ţară şi străinătate; membru în comitetul de redacţie al revistelor de geografie ale Academiei. Membru în Soc. de Geografie; Cons. Ştiinţific al Univ. Cultural-Ştiinţifice, Bucureşti. Distins cu Ordinul „Steaua RSR"; „Ordinul Muncii", medalii jubiliare, „Diploma de Onoare" şi „Medalia Jubiliară Soc. de Ştiinţe Geografice din RSR – 100 de ani de activitate" (1875-1975).

Lucrări publicate:

• *Studii de sinteză asupra evoluţiei numerice a schimburilor în repartiţia populaţiei urbane*. – 1958.

• *Probleme ale evoluției satului în România*. – 1969.
• *Geografia industriei municipiului București*. – 1971.
• *Regiuni şi grupări industriale din România*. – 1971.
• *Mediul înconjurător, categorie fundamentală în cercetarea geografică*. – 1976.

- în colaborare:

• *Evoluția numerică şi schimbări în repartiția populației urbane din România în perioada 1930-1956*. – 1957.
• *Istoria dezvoltării geografice în România* : *monografia geografică a RPR*. – Vol. 1. *Geografia fizică* / Constantin Herbst, I. Rădulescu. – Bucureşti : Editura Academiei, 1960.
• *Monografia geografică a României*. – 1960.
• *Cercetări privind clasificarea funcțională a oraşelor*. – 1964.
• *Tipuri de concentrare teritorială a industriei din România*. – 1964.
• *Cu privire la conținutul geografiei economice generale şi regionale*. – 1965.
• *Geografia economică ca ramură*. – 1973.
• *Principalele regiuni industriale de pe glob*. – 1973.
• *Resursele energetice ale Pământului* / Constantin Herbst, I. Lețea. – Bucureşti : EDP, 1974. – 88 p.
• *Földünk energiaforrásai* / Constantin Herbst, I. Lețea. – Bukarest : Tudományos és Enciclopediai Könyvkiadó, 1975. – 89 p.
• *Die Energievorräte unsener Erde* / Constantin Herbst, I. Lețea. – Bukarest : Wiesswnschaftlicher und Enzuklopädischer Verlag , 1976. – 96 p.
• *Geografia aşezărilor urbane. Grupul de cercetări complexe „Porțile de Fier”. Seria monografică Geografia* / Constantin Herbst, N. Caloianu. – Bucureşti : Editura Academiei, 1976.
• *Geografia economică a țărilor socialiste* / Constantin Herbst, I. Lețea. – Bucureşti : EDP, 1976.
• *Atlasul României*. – sl : sn, sa.
• *Dicționarul enciclopedic român*. – sl : sn, sa.
• *Geografia văii Dunării româneşti*. – sl : sn, sa.

Referințe:

• *Terra* 3, 1969.
• *Terra* 4, 1979.
• *Geografi români. Dicționar*. – 1997. – p. 62-63.
• *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – 1994.

(A. T.)

HERMANN Jenő, conf. univ. la Clinica de Boli Interne (înainte de 1952) la IMF TgM.

Lucrări publicate:

• *Gyakorlati balneológia* : Balneológia és klimatológia. – Mv. : OGYI, 1953. – 137 p.
• *Balneológia és klimatológia előadásainak vázlatos kivonata*. – Mv., 1956. – 103 p.

- în colaborare:

• *Belgyógyászati diagnosztika* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Hermann Jenő. – Mv.: OGYI, 1950. – 223 p.
• *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A szív ritmuszavarai* / Hermann Jenő – 478 p.; 2. köt. : *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, Hickel Imre. – 368 p.; 3. köt. : *Vesebetegségek* / Hermann Jenő, Olosz Egon. – 316 p.
• *Az idült hepatitis*. – Bukarest: Editura Medicală, 1957. – 232 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

HICKEL IMRE, medic internist; n. 9 febr. 1920, Cluj – m. 28 sept. 1998, TgM. Studii: lic. la Cluj (1926-38); Univ. de Medicină (1938-44). Preparator şi asist. univ. la IMF TgM (1946-52); medic primar la Clinica de medicală nr.II (1952-82).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 3 vol. – 2. köt. : *Bélélősdiek* / Hickel Imre; *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, Hickel Imre; *A hasnyálmirigy betegségei* / Hickel Imre. – 368 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HINTS Elek, medic.; n. 10 apr. 1861, TgM – m. 25 oct. 1919, TgM. Studii: facultatea de medicină la Univ. din Cluj (1885). Dr. în ştiinţe medicale. S-a stabilit la TgM (1888); a fost medic la spitalul naţional; medic şef chirurg (1902) şi dir., şeful Secţiei de Chirurgie (1913-19). El a iniţiat exhumarea celor doi Bolyai şi reînmormântarea lor comună în cimitirul reformat (1911).

Lucrări publicate:

• *Az ízületek szalagszakadásai.* – Budapest, 1900.

• *A mutatóujj tenyéri ficamának esete.* – Budapest, 1900.

• *Az ízületek segítő szalagainak isolált szakadásáról a ligamentum enu collaterale fibulare szakadásának esete kapcsán.* – Budapest, 1900.

• *Az izomműködés által okozott vállizületi ficamodások mechanismusáról.* – Budapest : Pesti Lloyd – Társulat könyvnyomda, 1901. – 54 p.

• *Ízületi segélyszalagok szakadása és azok viszonya a ficamokhoz.* – Budapest, 1902.

• *Scarlatina chirurgica.* – Budapest: Hornyánszky Viktor cs. kir. udv. Könyvnyomdája, 1906. – 29 p.

• *A végtagok endoneurális fájdalom-mentesítéséről.* – 1907. – 37 p.

• *Über endoneural Analgesierung der Extremitäten.* – Brüssel, 1909.

• *Visszapillantása a marosvásárhelyi kórház időkénti elhelyezésére és növekedésére.* – Mv., 1914.

- în colaborare:

• *Dolgozatok Purjesz Zsigmond negyedszázados tanári működésének emlékére* / Szerkesztette Jancsó Miklós, Szabó Dénes. – Budapest, 1906.

Referinţe:

• *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993.

• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. , 2002.

(F. M.)

HINTS Elek, medic; n. 8 febr. 1893, TgM – 21 iul. 1966, Budapesta. Studii: lic. în oraşul natal; univ. de medicină la Cluj şi Basel, diplomă la Budapesta (1920). A fost pe front (1914-18); după demobilizare a lucrat la Seghedin ca asist. de obstetrică şi ginecologie (1921-23); medic chirurg; medic şef ginecolog; prof. doc. de ginecologie şi obstetrică la Univ. din Budapesta (1924-45); dir. al unei maternităţi din Budapesta (1945- până la pensionare). A publicat multe studii de ginecologie, istoria medicinii şi istoria bolilor celor doi Bolyai.

Lucrări publicate:

• *A magyar szülészeti irodalom bibliográfiája 1925-ig.* – Budapest, 1926.

• *A magyar nőgyógyászat bibliográfiája 1925-ig.* – Budapest, 1926.

• *Érdekes szülészeti esetek a vidéki gyakorlatban.* – Budapest, 1936.

• *Mit kell tudni a nőnek a terhességről és szülésről?* – Budapest, 1936.

• *A Madelung-féle kézdeformitásról.* – Budapest, 1936.

• *A spontán törések kórokának maghatározása.* – Budapest, 1936.

• *A szülészeti törvény-javaslat és a pestmegyei szülészeti viszonyok rendezése.* – Budapest, 1936.

• *Az embernek, környezetének és a kórokozóknak kialakulása.* – Budapest, 1939.

• *Az orvostudomány fejlődése az emberiség művelődésében, különös tekintettel a magyar viszonyokra.* – Budapest, 1939. – 1. köt. : *Az őskori és ókori orvostudomány.* – Budapest: Eggenberger, 1939. – 1. köt. – 336 p. – 2. köt. : *A középkori orvostudomány.* – Budapest, 1939. – 429 p.

• *Átöröklés a Bolyaiaknál.* – Budapest: Stephaneum, 1940. – 32 p.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993.

• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

HINTS Zoltán, farmacist; n. 1871 – m. 14 mai 1935, TgM. Studii: univ. la Cluj (1908). Dr. în farmacie. A fost proprietarul farmaciei Cerbul de aur - Aranyszarvas din TgM. A publicat articole de specialitate (1893-1908).

Lucrări publicate:

• *Néhány hivatalos gyümölcs porának mikroskopiumi vizsgálata.* – Kolozsvár, 1908.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993.

(F. M.)

HIRSCH Alice, medic specialist internist, şef de lucrări.; n. 23 nov. 1918, Cluj – m. ? Studii: diploma de medic Cluj (1943). Dr. în ştiințe medicale. Medic specialist (1948); medic primar (1959); preparator; asist. univ. (1945-50) şef lucrări la IMF TgM, Clinica Medicală nr. II. (1950-70). Domenii de cercetare: hepatologie, probleme de urgență. Distincții: „Medalia Muncii" (1965); „Evidențiat pentru munca medico-sanitară" (1968).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati előadások.* – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A véredénybetegségek* / Hirsch Alice. – 478 p.; 2. köt. *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, Hickel Imre. – 368 p.

• *Az idült hepatitis.* – Bukarest : Editura Medicală, 1957. – 232 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HIRSCH Eta, medic ortoped; n. 27 oct. 1925, Dej. Studii: Lic. la Dej (1944); IMF TgM, Fac. de Pediatrie (1951). A fost medic extern (1948-49); intern (1949-50); preparator (1950-51) la catedra de chirurgie; medic la Spitalul clinic secția chirurgie (1951-55) apoi la secția de ortopedie (1955-60); medic specialist ortoped (1958); medic ortoped la Clinica ortopedică, secția de chirurgie infantilă (1960-83). A fost colaborator la elaborarea unor studii apărute în *Revista Medicală* (1955, 1957-58); *Chirurgia* (1976).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953. - 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*; 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HIRSCH József, medic; n. 12 dec. 1848, Cluj - ? A fost medic de plasă la Târnăveni.

Lucrări publicate:

• *Über Cholera mit besonderer Berücksichtigung des Choleratyhoids* : Beobachtungen aus der jüngsten Epidemie Siebenbürgens vom Jahre 1873 : Inaugural-Dissertation. – Berlin, 1875.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 4. köt. : Gyalai – Hyrtl. – 1896.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest,1900.

(F. M.)

HIRSCHFELD János, medic, biochimist; n. 11 apr. 1924, Braşov. Studii: Fac. de Medicină la Univ. din Cluj, respectiv IMF TgM (1950). Dr. în medicină. A fost asist. univ. la catedra de biochimie a IMF TgM; medic specialist endocrinolog a trecut la Laboratorul de Radioizotopi, apoi la Endocrinologie. În anii 80 s-a stabilit în Ungaria.

Lucrări publicate:

• *Klinikai endokrinológiai jegyzet egyetemi hallgatók számára*. – Mv. : OGYI, 1984.

- în colaborare:

• *Endokrinológia* : Neuro-endokrin kórképek. – Mv. : OGYI, 1976. – 132 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

HOBAI, Ştefan - Virgil, biochimist, prof. univ. ; n. 14 oct. 1945, Sighişoara. Studii: Lic. Teoretic nr. 1, Sighişoara (1952-63); Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi, Fac. de Chimie (1963-68); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1977-83). Dr. în chimie cu teza: *Studiul statistic asupra selectivităţii informaţionale a sistemelor pe bază de MLB în funcţie de unii parametri fizico-chimici* (1986). Activitate profesională: prof., Grup Şc. Comercial TgM şi Lic. „Bolyai-Farkas" TgM (1968-72); prep. univ. (1972-75); asist. univ. (1975-90); şef de lucrări (1990-92); conf. univ. (1992-2000); prof. univ., UMF TgM (2001-). Domenii de cercetare: electrozi membrane ion-selectivi, transportul ionilor prin membrane, dozarea calciului şi magneziului în lichide biologice, activitatea lipoproteinlipazei plasmatice în diverse boli, obţinerea şi caracterizarea liposomilor fosfolipidici. Participă la peste 80 de simpozioane, conferinţe, congrese naţionale şi internaţionale publică studii şi articole în reviste de specialitate: *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1973, 1975, 1977-78, 1981, 1983, 1986-87, 1991, 1999); *Farmacia* (1976, 1978); *Revista Medicală* (1979); *Studia UBB. Chemia* (1986); *Magnezium Research* (1989); *Revue Roumaine de Neurologie-Psychiatrie* (1990). Membru în European Cell Biology Organisation (1994-); Soc. Naţională de Biologie Celulară (1991-preş., filiala Mureş); preş., Soc. Română de Biochimie Moleculară, Mureş (2001-); expert evaluator, Cons. Naţional al Cercetătorilor Ştiinţifici din Învăţământul Superior al MEC (1997-01). Hobby-uri: muzica simfonică.

Lucrări publicate:

• *Curs de biochimie*. – TgM : Litografia UMF, 1996. – Vol. 1. – 89 p.

• *Curs de biochimie*. – TgM : Litografia UMF, 1999. – Vol. 2. – 200 p.

- în colaborare:

• *Liposomi fosfolipidici – Caracteristici şi interacţiuni cu săruri biliare. Implicaţii biomedicale* / Ş. Hobai, Fazakas Z. – TgM : University Press, 1999. – 143 p.

• *Îndrumător de lucrări practice de biochimie*. – 2000.

• *Biochimie medicală*. – 2001.

Referinţe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

(A. T.)

HŐHN Mária, biolog, botanist, doc. univ.; n. 27. sept. 1963, Sângeorgiu de Pădure. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1974-82); UBB Cluj Napoca, Fac. de Biologie, Geologie şi Geografie (1982-86); dr. (PhD) cu teza: *Flóra és vegetációkutatások a Kelemen havasok Maros vízgyűjtő területén* (1994). Dr. doc. (1996). Ing. de departament (1991-93); asist. univ. (1993-97); lector (1997-00); doc. la Univ. de Horticultură şi Industrie Alimentară (Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem) Budapesta respectiv Univ. „Szent István." (2000-). Domenii de cercetare: botanica, cercetarea vegetaţiei, ecologie şi ocrotirea naturii, diversitatea la nivel populaţional pe bază moleculară. Publică în *Botanikai Közlemények* (1997); *Horticultural Science* (1997); *Studia Botanica Hungarica* (1996-98); *KÉE Közlemények* (1999); *Kitaibelia* (Debrecen), (2000); *Kanitzia* (Szombathely) (2001); *Magyar Nyelvőr* (2001); *Acta Botanica Hungarica* (2002). A participat la conferinţe

științifice internationale la Budapesta, Eureco (1995), Leuven Belgium. Biodiversitat (1997), Chalkidiki, Greece; Eureco (1999). Diploma de merit de la Rectoratul univ. (1992). Membră în Magyar Biológiai Társaság; ISHS; International Soc. of Horticultural Science.

Lucrări publicate:

• *Flóra és vegetációkutatások a Kelemen havasok Maros vízgyűjtő területén*. – Budapest, 1994.

• *A Kelemen-havasok növényzetéről /* A rajzokat dr. Phamné Gergely Margit készítette; szerkesztette Sárkány Kiss Endre. – Mv. : Mentor, 1998. – 114, 12 p.

- în colaborare:

• *Valori ale rezervației peisagistice* : Defileul Mureșului Toplița-Deda. – TgM, 1996.

Referințe:

• *Új Révai Lexikon*. - 2002.

(F. M.)

HÖHR, Adolf, prof. și teolog; n. 12 mai 1869, Sighișoara – m. 7 nov. 1916, Sighișoara. Studii: gimnaziale la Sighișoara; univ. de teologie, matematică, fizică și pedagogie la Jena, Cluj, Berlin, Tübingen (1887-91). Devine prof. la gimnaziul din Sighișoara.

Lucrări publicate:

• *Elemente der Trigonometrie*. – Segesvár, 1899.

• *Siebenbürgisch-sächsische Kinderreime und Kinderspiele*. – Nagyszeben : Druck von W. Krafft, 1903. – 143 p.

• *Daniel Höhrs Lehrbuch der Arithmetik für Untergymnasien*. – 3. bearbeitet Aufg. – Vol. 1. – 1903; Vol. 2. – 1910.

• *Fuër lank Ewend* : Lastlich Geschichten ä sächsesche Reimen. – Segesvár, 1906.

• *Siebenbürger Sachsen im Weltkrieg* : Feldbriefe und Kriegsskizzen. – Wien, 1916.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. - 14. köt. : Hollitzer Gyula-Hyrtl József. – 1993.

(F. M.)

HÖHR, Daniel, prof.de matematică; n. 10 sept. 1837, Sighișoara – m. 5 iul. 1905, Sighișoara. Studii: gimnaziale la Sighișoara (1856); teologie la Berlin și Jena. A fost angajat prof. la gimnaziul din Sighișoara (1859) și devine dir. al școlii (din 5 apr. 1878-).

Lucrări publicate:

• *Die Decimalbruchechnung und das metrische Mass und Gewicht*. – Hermannschtadt, 1875.

• *Lehrbuch der Arithmetik für Untergymnasien und verwandte Lehranstalten*. – Hermannschtadt, 1876.

• *Rechenbuch für die oberen Klassen der Elementar- oder Volksschulen*. – Hermannschtadt : Krafft W., 1888. – 96 p.

• *Lehrbuch der Arithmetik für Untergymnasien*. – 3. bearbeitet Aufg. – Vol. 1. – 1903; Vol. 2. – 1910.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 4. köt. : Gyulai-Hyrtl. – 1896.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. - 14. köt. : Hollitzer Gyula-Hyrtl József. – 1993.

(F. M.)

HÖHR, Heinrich, prof., ornitolog; n. 1875 – m. 1949. A fost prof. la Gimnazium Bischof Teutsch din Sighișoara. A făcut observații de ornitologie în zona albiilor celor două Târnave. A publicat studii în: *Gross-Kokler Bote,* (1909, 1930, 1935); *Die Karpathen* (1909, 1910, 1912); *Neue Weltanschauung* (1909); *Mitteilungen über die Vogelwelt, Stuttgart* (1910); *Siebenbürgisch-Deutsche Tageblatt* (1911, 1932); *Schässburger Zeitung* (1914); *Verhandlungen und Mitteilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenscheften zu Hermannstadt* (1933-34, 1939-40); *Jagd und Hege* (1935).

Lucrări publicate:

• *Die Vogelwelt der beiden Kokeltaler in Siebenbürgen*. – Hermannstadt, 1940.

Referințe:

• *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 1982. – XVIII, 455-956 p.

• *A madártan története Erdélyben* / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed: „BF“ Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(F. M.)

HOLLANDA Dénes; Dionisie, ing., prof. univ.; n. 28 febr. 1939, Albiş (CV). Studii: IP Braşov (1963). Dr. în ştiinţe tehnice (1973). Activitate profesională: şef laborator; asist. univ. (1970); şef de lucrări (1973); conf. univ. IP Braşov (1977); prof. univ. IIS TgM (1990); conducător de doctorate (1990); şeful catedrei de discipline tehnice (1978-79); decan, Fac. de Învăţământ Tehnic şi Pedagogic (1979-84); conducătorul IIS (1990); decan, Univ. „Petru Maior” TgM (1966-98); a înfiinţat Centrul de cercetare-proiectare-microproducţie în cadrul IIS TgM (1979) şi Fundaţia pentru Promovarea Învăţământului Univ. „Hollanda” (1998); decan, Fac. de Ştiinţe Tehnice şi Umaniste, Univ. „Sapientia” TgM. A publicat peste 50 de lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate şi volumele unor conferinţe naţionale şi internaţionale; a realizat peste 30 de contracte de cercetare ştiinţifică; 4 brevete de invenţie; numeroase cursuri şi îndrumare pentru lucrări de laborator. Membru în AOŞR; AGIR; Soc. Maghiară Tehnico-Ştiinţifică din Transilvania; Soc. „Bolyai” din România; Cons. Mondial al Prof. Maghiari. Distincţii: Diplomele „Lauri ’74” şi „Lauri ’77” pentru realizările ştiinţifice ca inventator; premiul 3, Cons. Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie (1982); Ordinul Naţional „Serviciul Credincios”, în grad de cavaler (2000).

Lucrări publicate:

• *Aşchiere şi scule aşchietoare* : îndrumar de laborator. – TgM : IIS, 1983.

• *Bazele aşchierii şi generării suprafeţelor* : curs. – TgM : UT, 1993. – 2 vol.

• *Bazele aşchierii şi generării suprafeţelor.* – TgM : UPM, 1996. – 206 p.

• *Aşchiere şi scule* : îndrumar de lucrări practice. – TgM : UPM, 1999. – 100 p.

- în colaborare:

• *Universitatea Tehnică din TgM. – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Bazele aşchierii şi generării suprafeţelor* : îndrumar pentru lucrări de laborator / Hollanda Dionisie, Máté Marton. – TgM : UT, 1992. – 123 p.

• *Proiectarea sculelor aşchietoare* : îndrumar de lucrări practice / Hollanda Dionisie, Máté Marton. – TgM : UT, 1993. – 114 p.

• *Lucrările Sesiunii de Comunicări Ştiinţifice a UPM TgM* (2000; TgM). – TgM, 2000.

• Tehnologie mecanică şi maşini unelte / M. Mehedinţeanu, Hollanda Dionisie, Ion Sporea. – sl : sn, sa.

Referinţe:

• *Universitatea Tehnică din TgM. – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

• *Székelyföld*, 3.sz., 2002 márc., p. 53-70.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Who’s Who în România*. – Bucureşti, 2002.

(A. T.)

HORVÁTH Alexandru; Sándor, matematician; n. 13 mart. 1953, TgM. Studii: Şc. Gen. nr 9, TgM (1960-68); Lic. Industrial pentru Construcţii de Maşini TgM (1968-73); Univ. Bucureşti, Fac. de Matematică, (1973-78). Dr. în matematică cu teza: *Singularităţi ale suprafeţelor complexe şi grafuri de rezoluţie* (1999). Prof. de matematică, Şc. Gen. nr. 102 (1978-79); Lic. nr. 33 (maghiar) Bucureşti (1979-83); cercetă-tor ştiinţific, Institu-tul de Tehnică de Calcul, CCAB, Bucureşti (1983-86) şi la ICPE Bucu-reşti, filiala TgM (1986-91); asist., apoi lector univ., UPM TgM (1991-). Domenii de cercetare: teoria singularităţilor, algebra computaţională. A participat la peste 15 conferinţe, congrese, simpozioane. A publicat în: *Mathematica Pannonica* (1996, 2004); *Studia UBB Mathematica* (1999-00); *Buletinul Ştiinţific*

al Univ. Baia Mare, seria B (2000). Specializări: Școala de vară: de Algebre Lie, Constanța (1987), de Grupuri Lie (Iași 1988), K-Teorie (Trento Italia, 1993), de Clase Caracteristice, Sovata (1994), de Geometrie Algebrică (Eger 1996), de Topologii de dimensiune 3 și 4 (Budapesta 1998), de Invarianți în topologii de dimensiune mică (Budapesta 2003). Membru în AMS (USA, 1995-); BJMT (Ungaria, 1996-); Soc. Matematicienilor din Romania (1999-). Hobby-uri: chitara clasică, fotografia artistică, artele plastice, tenis de câmp.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Complex Surface Singularities and Resolution Graphs*: Monographical Booklets in Applied and Computer Mathematics / Edited by F. Fazekas. - Budapest : PAMM-Centre at the Budapest University of Technology and Economics, 2001.
- *Teste grilă de matematică* : culegere de probleme. – 2002.

Referințe:

Baza de date BJM.

(F. M.)

HORVÁTH Emőke, medic; n.. 7 martie 1967, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. „Unirea" TgM. Diploma de medic la UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1996). Medic rezident de patologie (1997-01); medic specialist de patologie și preparator la catedra de morfopatologie UMF (2001-03); asist. univ. (2003-). Domeniul de cercetare: aplicarea în practică a metodelor medicinii moleculare și ale diagnosticii rutine în laboratorul imunhistochimic al Institutului de anatomie patologică și histopatologie al Spitalului Jud. TgM. Autorul și coautorul mai multor publicații în reviste de specialitate românești și străine. Membru în EME; Soc. de Imunologie Română; Magyar Patológus Társaság; Magyar Onkológusok Társasága; International Academy of Pathology; Hungarian division.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de anatomie patologică*. – Ed. a 3-a. – TgM: UMF, 2000. – vol. – Vol. 1. : *Anatomie patologică generală.* – 94 p.
- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

HORVÁTH Endre, medic, prof. univ.; n. 13 nov. 1912, Mineu (SJ) – m. 30 mai 2002, TgM. Studii: Șc. Gen. și lic. la Gimnaziul piariștilor Cluj (1929); Fac. de medicină Univ. I. Ferdinand din Cluj (1937). A lucrat la Clinica Medicală din Cluj (1940-45); odată cu înființarea IMF TgM ocupă postul de șef de lucrări (1945-48); conf. univ. (1948-57); prof. univ. (1957-82). Organizează și conduce prima școală de surori medicale din TgM (1947); a înființat în 1952 Clinica Medicală nr. 2 TgM pe care a condus-o până la pensionare (1982); dr. doc. medic primar; în 1960 este angrenat în inițierea, organizarea și punerea în funcțiune a Spitalului Cardiovascular de Recuperare din Covasna. A introdus pentru prima dată în clinica înființată serviciul de urgență și terapie intensivă coronariană, laboratorul de biochimie și hematologie; a luat parte la înființarea programului național de asistență a bolnavilor cardiaci și recuperare cardiovasculară în orașul Covasna și aplicarea speoloterapiei la mina din Praid; redactor și corector la multiple tratate de diagnoză și tratament medical; autor și coautor a peste 150 de lucrări de specialitate publicate în diferite limbi de circulație internațională. A contribuit la organizarea învățământului medical superior în limba maghiară. Pentru munca depusă a fost recunoscut și decorat. Membru în mai multe soc. medicale ca Soc. Medicilor de Interne din Europa; Soc. Cardiologilor din Europa etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Belgyógyászati diagnosztika* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Hermann Jenő. – Mv. : OGYI, 1950. – 223 p.

• *Belgyógyászati diagnosztika*: Általános diagnosztikai ismeretek / Dóczy Pál, Horváth Endre. – Mv. : OGYI, 1950. – 214 p.
• *Belgyógyászati előadások.* – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A szív betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Birek László, Bornemissza Pál. – 478 p.; 2. köt. *: Gyomor, belek és hashártya betegségei /* Dóczy Pál, Horváth Endre ... – 368 p.; 3. köt. : *Hematológia* : *A vérképző szervek és a vér betegségei /* Dóczy Pál, Horváth Endre, Bornemissza Pál. – 316 p.
• *Orvosi és sebészeti sürgősségi esetek* / Ford. Száva János, Horváth Endre. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1954. – 447 p.
• *Belgyógyászati diagnosztika*. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája*. – 416 p.; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai*. – 334 p.
• *Belgyógyászati jegyzet*. – Mv.: OGYI, 1959. – 2. kiad. – 1. köt. : *Emésztőszervek és hashártya betegségei*. – 313 p.; 2. köt. : *A vérképzőrendszer betegségei*. *Mérgezések*. *A szív és érrendszer betegségei*. – 473 p.; 3. köt. : *A légzőszervek betegségei*. *A mozgásszervek betegségei*. *Vesebetegségek*. – 331 p.
• *Medicină internă* : Manual pentru învăţămîntul medical superior. – Bucureşti : Editura Medicală, 1963. – Vol. 2. – 1963. – 783 p.
• *Curs de medicină internă*. – TgM: IMF, 1981.
• *Belgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1983. – 277 p.

Referinţe:
• *Dialog despre sănătate*. – Vol. 2. – 1981.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Cuvântul liber*. – An 14, 1 iun. 2002 (necrolog).
• *Népújság*. – 2002. jún. 1.

(A. T. ; F. M.)

HORVÁTH Éva, medic; n. 27 martie 1919, Cluj - m 21 sept. 1994, TgM. Studii: şcoala medie şi Fac. de Medicină la Cluj (1943). Dr. în ştiinţe medicale (1970). Preparator (1945-49); medic specialist (1949); medic primar (1959); asist. univ. la Clinica de Boli interne nr. 1 TgM (1949-71); dir. a Şcolii Medii Sanitare (1949-71). Medic şef la Clinica de Boli Interne nr. 2 până la pensionare (1971-77). Publică în *EME Orvosi Értesitője*; *Orvosi Szemle-Revista Medicală*; *Orvosi Hetilap*; *Medicina internă*; *Cardiologia*. Decoraţii: „Medalia Muncii" (1955); „Ordinul Muncii" cls. III (1956),

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 2. köt. : *Gyomor, belek és hashártya betegségei /* ..., Horváth Éva; *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, ... – 368 p.

Referinţe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

HORVÁTH Farkas, ing. geodez; n. 14. iun. 1829, Săcăreni – m. apr. 1903, Gödöllő. Studii: la Col. Ref. din TgM; câte doi ani de studii filozofice şi de drept tot la TgM; a învăţat matematică şi fizică de la Bolyai Farkas. A lucrat la pretură. A fost ing. la cadastru (1851-), apoi a continuat studiile la politehnica din Pesta. A lucrat la Kecskemét, Sopron, Jászberény, Pesta.

Lucrări publicate:

• *A tenger világa* : Honi és külföldi kútfők után. – Pest: nyomt. Emrich Gusztáv, 1867.
• *Egy szó Pest város csatornázásáról*. – Pest, 1872.
• *A szobafűtés elmélete*. – Budapest, 1875.
• *Értekezés az árnyékszék rendszerek felett*. – Budapest, 1876.

Referinţe:
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 4. köt. : Gyulai-Hyrtl. – 1896.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. - 14. köt. : Hollitzer Gyula-Hyrtl József. – 1993.

(F. M.)

HORVÁTH Gábor, medic, microbiolog; n. 26 iul. 1926, TgM. Studii: Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Biologie. Preparator; şef de laborator; asist. univ. la catedra de microbiologie la IMF TgM (1953-64). Biolog, apoi biolog principal (1964); şef al Laboratorului bacteriologic, până la pensionare, în cadrul Spitalului Clinic TgM (1965-93). Domenii de cercetare: fiziologia micro-micetelor. Organizează Laboratorul de Micologie Medicală TgM (1971).

Lucrări publicate:

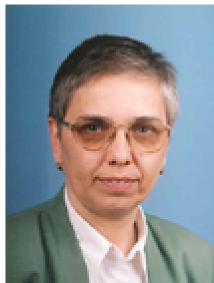
• *Mit kell tudnunk a rühességről ?* – [Mv.] : Maros Megyei Egészségügyi Nevlési Labratórium, [1979]. – 6 p.

Referințe:

• *Genersich Antal Emlékkönyv* / Sub redacția Tankó A., Péter H. M. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

HORVÁTH Gabriella, prof. de chimie; n. 14 apr. 1957, Hida (SJ). Studii: bacalaureat la Lic. de mat. şi fiz. din Zalău (1976); UBB Cluj, Fac. de Chimie (1980). A fost repartizată la TgM., la Lic. Industrial nr. 3 (1980-91); obține catedra de chimie prin concurs la Lic. „Bolyai Farkas” (1991-); dir. la Lic. Teologic Reformat (2000-01); dir. adjunct la Lic. „Bolyai Farkas” (1998-). Organizează în cadrul UCDMR curs de perfecționare pentru prof. de chimie: Academia de vară Bolyai (1998-); concurs memorial de chimie „Takács Csaba“, prin corespondență şi Internet, pentru elevi (1995-). A publicat articole în *Studia UBB, Chemia* (1992); *Revista de fizică şi chimie* (1980, 1991-92); *Firka* (1994-95, 1999-00); *A Kémia Tanítása* (1994); *Közoktatás* (2000); *Magiszter* (2003). Este membru fondator Tehetségpártolók Baráti Köre (Ungaria, 2002). Membră în: UCDMR; EMT. Premiat „Prof. emerit” (1997), Richter Gedeon Rt. a Magyar kémiaoktatásért (Ungaria, 2003).

Lucrări publicate:

• *Általános és szervetlen kémia* : Tesztek. – Mv. : Custos, 1993. – 290 p.
• *50 kémiai rejtvény 1.* – Szolnok : Kiadja Dr. Török Istvánné, 1995. – 80 p.
• *Tudod-e? 500 kérdés kémiából. Megoldások.* – Szolnok : Kiadja Dr. Török Istvánné, 1996. – 90 p.

- în colaborare:

• *Szerves kémiai feladatok* / Bába Zoltán, Horvath Gabriella. – TgM : Mentor, 1997. – 112 p.

Referințe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
• *A Kémia Tanítása* 4. sz., 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
• *Romániai Magyar Szó* 2003. okt.16.
• *Krónika.* – 2003. okt. 17.
• *.Népújság.* – 2003. okt. 23.
• *Richter Hírek* 2003. nov.

(F. M. ; A. T.)

HORVÁTH Karin Ursula, medic-oftalmolog; n. 18 aug.1967, TgM. Studii: Şc.Gen. nr 4, cl I-VIII (1973-81); Lic. de Matematică - Fizică „Gheorghe Şincai” (1981-85) la Baia-Mare; UMF TgM, Fac. de MedicinăGenerală (1985 - 91). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Complicații oculo-orbitare de etiologie rino-sinusala* (2004). Activitate profesională: medic stagiar la Clinica de Oftalmologie, TgM (1991-93); preparator oftalmologie (1993-95); asist. univ. (1995-) UMF TgM; medic specialist oftalmolog

(1998-04); medic primar oftalmolog (2004-) la Clinica de Oftalmologie TgM. Domenii de cercetare: chirurgia cataractei, diagnosticul bolilor retiniene, contactologie, boli oftalmologice de etiologie rino-sinusala.Participări la peste 25 congrese, simpozioane interne şi internaţionale. Articolele, studiile au apărut în *Oftalmologia* (1995, 2000); *Jurnalul român de patologie* (1999); *Revista română de chirurgie rino-sinusală* (2004). Specializări: Germania (1995-96), bursa DAAD; Germania (1997), bursa SOE; Germania (1999), bursa KAAD. Membră în Soc. Română de Oftalmologie (1993); Soc. Română de Ultrasonografie Oculară (1994); Soc. Română de Contactologie (1997); Julius Hirschberg Gesellschaft für Geschichte der Augenheilkunde (2000); Soc. Maghiară de Oftalmologie (2002). Hobby-uri : călătorii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Tudományos dolgozatok* : Erdély-Pestmegye. – Mv., 2000.

• *Mitteilungen der Julius Hirschberg Gesellschaft zur Geschichte der Augenheilkunde* - Wurzburg : Verlag Königshausen & Neumann Gmbh, 2000. – Band 1.

• *Rhino-sinusalis eredetű szemészeti megbetegedések*. – Mv. : OGYE, 2000.

Referinţe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

HORVÁTH Miklós, medic, igenist, prof. univ.; n. 4 mai 1906, Dalnic (CV) – m. 10 ian. 1982, TgM. Studii: de medicină la Budapesta, obţinând diploma de medic (1931) nostrificată la Iaşi (1932). A fost medic la Sfântu Gheorghe (1932-48); conf. la catedra de organizare sanitară IMF TgM (1946-50); dr. doc. (1950); prof. univ. (1957-68, pensionare). Preocupări

în domeniul sănătăţii publice, al igienei muncii. Redactor la *Orvosi Szemle*, *Revista medicală*, *Igiena* etc.

Lucrări publicate:

• *Általános közegészségtan*. – Mv., 1931.

• *Közegészségtan*. – Mv., 1934.

• *Közegészségtan*. - Mv., 1951-1955 . – 1. köt. : *Környezeti hygienia*. – 1951. – 200 p.; 2. köt. : *Részletes közegészségtan*. – 1952. – 410 p.; 3. köt. : *Munkaegészségtan*. – 1955 . – 215 p.

- în colaborare:

• *Általános és település-közegészségtan* / Horváth Miklós, Steinmetz József, Bedő Károly. – Mv. : OGYI, 1957. – 289 p.

• *Munkaegészségtan* / Horváth Miklós, Dienes Sándor. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1961. – 256 p.

• *Igiena generală şi comunală*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 563 p.

• *Igiena generală şi comunală*. – TgM, 1969.

• *Altalános és településegészségtan* / Horváth M., Steinmetz J, Bedő K. – Mv. : OGYI, 1972.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Magyar életrajzi lexikon* (1978-1991). – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

HORVÁTH Pál, medic; n. 23 iun. 1922, Oradea. Studii: Lic. la Oradea (1941); Fac. de Medicină la Cluj, IMF TgM (1950). Preparator (1949-50); asist. univ. (1950-52) la catedra de igienă IMF TgM. Medic specialist la secţia de medicină a muncii a Centrului sanitar şi antiepidemic regional TgM (1950-60); medic primar şef de secţie de medicina muncii şi boli profesionale la Centrul sanitar şi antiepidemic al Jud. Mureş (1960-91). Domenii de cercetare: medicina muncii şi boli profesionale. A participat cu lucrări prezentate la consfătuiri,

conferințe și congrese naționale și internaționale. Studii publicate în: Revista de igienă, microbiologie și epidemiologie (1954); Revista Medicală (1955); Vörös Zászló. Distincții: Ordinul și Medalia „Meritul Sanitar“ cl. III. (1973).

Lucrări publicate:

• *A króm által okozott foglalkozási betegségek megelőzése*. – [Mv., 1956.].

• *Prevenirea și combaterea intoxicațiilor cu substanțe insecto-fungicide*. – TgM, 1960.

Referințe:

• *Tett*, 1. sz., 1977.

• *A Hét* 1985. jan. 17.

• *Tett* 3 . sz, 1989.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

HORVÁTH Tibor, farmacist; n. 2 nov. 1923, Sânmartin (HR). Își începe studiile superioare la Cluj, dar obține diploma de farmacist la Univ. din Seghedin (1946). Dr. în științe farmaceutice (1971). A fost farmacist în farmacii particulare (1946-49). Farmacist principal, șeful Farmaciei nr. 1 din TgM (1949-). Domenii de cercetare: incompatibilitatea medicamentelor. Farmacist emerit (1974). Publică în *Orvosi Szemle*; *Farmacia*; *Gyógyszerészeti Értesítő*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Evidența și legislația farmaceutică* / Carol Csedő, Horváth Tibor, Ajtay Mihai. – TgM : IMF, 1974. – 111 p.

• *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás* / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – Mv. : OGYI, 1975. – 133 p.

• *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás* / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1978. – 165 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt. : A-K. - 1996.

(F. M.)

HOSSU, Iosif, prof. de matematică și fizică, canonic la fundațiunea regească; n. 1850, Milașul Mare (CJ) – m. 1936. Studii: primare la TgM, Năsăud și Bistrița; lic. la Cluj; teologice la Blaj, unde în 1873a fost hirotonit preot. Un an este paroh în Turda; în 1874 este chemat la Blaj și numit prof. „ordinar” calitate în care va preda matematica și fizica; dobândește și alte funcții onorifice școlare și bisericești; devine dir. al lic. de băieți (1892-1909); colaborează la publicații locale. La 28 iun. 1888 este numit în funcție, iar la 24 iul. 1888 este instalat canonic în capitolul mitropolitan din Blaj.

Lucrări publicate:

• *Geometria desemnativă*. – Blaj, 1887.

• *Planimetria constructivă*. – Blaj, 1887.

• *Stereometria desemnativă*. – Blaj, 1888.

• *Fizica* (pentru cls. VII și VIII). – Blaj, sa.

• *Geometria* / Hossu Iosif, E. Viciu. – Blaj, sa.

• *Date statistice referitoare la gimnaziul greco-catolic din Blaj*. – Blaj, sa.

Referințe:

• *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – București, 1940.

• *Bibliografia românească modernă* / (1831-1918). – Vol. 2 [D-K]. – București, 1986.

•

(A. T.)

I

IACOB, Dumitru, geolog-paleontolog, prof. univ., cercetător ştiinţific; n. 17 iul. 1906, Ungheni – m. 23 mai 1957, Cluj. Studii: primare în localitatea natală; Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (-1928); Fac. de Ştiinţe Naturale din Nancy şi Paris (1928-32), şef de promoţie. Dr. doc. „Magna cum laudae" cu teza: *Contribuţii la cunoaşterea cretacicului superior în regiunea Geoagiul de Jos (Hunedoara) şi Valea Vinţii (Alba)* (1945). Reîntors în ţară, în 1932, a fost prof. de lic. la Orăştie, unde fondează o colecţie de mineralogie şi arheologie (-1946); prof. la Seminarul Ped. din Cluj; prof. univ. la Cluj, catedra de geologie a noii Fac. de geologie (1946-59); şef al catedrei de geologie-paleontologie (1946-57); decan al Fac. de Geologie-Geografie (1948-50); geolog şef; inspector în Ministerul Minelor; cons. al Centrului de Gaz Metan Mediaş. Domenii de cercetare: legate de realităţile stratigrafice din Munţii Mureşului; descoperirea a noi resurse miniere; a elaborat numeroase rapoarte privind resursele de gipsuri, argile refractare în bazinul carbonifer din Valea Almaşului, precum şi alimentarea cu apă potabilă a oraşelor Turda şi Aiud.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Studia Universitatis Victor Babeş et Bolyai*. Serie II, Fasciculus 1. Geologia. Geographia. – Cluj, 1957. – p. 225-232.
- *Studia Universitatis Victor Babeş et Bolyai*. Serie II, Fasciculus 1. Geologia. Geographia. – Cluj, 1958.

Referinţe:

- *Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Index Alphabeticus 1956-1963*. – 1964. – p. 76, 91.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994.
- *Ungheni – 735*. – Ungheni, 1999.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000.

(A. T.)

IEREMIA, Ştefan Lucian Anton, medic stomatolog, prof. univ: n. 1 febr. 1929, TgM. Studii: Lic. „Mircea cel Bătrân" (1941-45); Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1945-49); IMF Cluj (1950-56). Dr. în medicină cu teza: *Contribuţii la aplicarea compuşilor macromoleculari acrilici autopolimerizabili în stomatologia ortopedică* (1970).Membru AOŞR. Activitate profesională: medic de medicină generală cu profil stomatologic, Circumscripţia Sanitară Ilia (1956-62); carieră didactică în cadrul IMF TgM; preparator (1962-64); asist. univ. (1964-71); şef de lucrări (1971-74); conf. univ. (1974-80); prof. univ. (1980-), la disciplina şi Clinica de Protetică dentară; conducător de doctorate (1990-). Domenii de cercetare: contribuţii în tehnologia executării de proteze fixe şi adjuncte în protetica dentară fructificate prin 9 inovaţii brevetate; autor a peste 250 de comunicări ştiinţifice susţinute în ţară şi străinătate, din care 93 au fost publicate în reviste de specialitate: *Revista de Stomatologie* (1966-67, 1969-74, 1985); *Revista Medicală TgM* (1968-89, 1991); *Clujul Medical* (1972-73, 1976); *Revista ORL* (1986); *Revista Psihiatrie* (1986); *Revista Stomatologia Mureşeană* (1987-88, 1990-91, 2000-02); *Revista de Medicină şi Farmacie UMF TgM* (1992, 1994-99); a realizat 3 filme didactico-ştiinţifice despre protezare totală imediată, tardivă şi conjunctă, prezentate la congrese naţionale şi internaţionale. Specializări: Franţa (1978). Obţine distincţia „Prof. univ. evidenţiat" (1981); „Om al anului 2000" acordat de către ABI; „Diplomă de onoare" pentru contribuţii deosebite în domeniul proteticii dentare, acordată de International Biographical Centre Cambridge – Anglia (2000); titlul „Profesor de Onoare" al UMF TgM (2004).. Membru în Federaţia Dentară Internaţională (1972); Asoc. Stomatologică Internaţională, Paris (1973); Uniunea Medicală Balcanică (1974); Uniunea Naţională a Asoc. Stomatologilor; comitetul de redacţie al *Revistei Naţionale de Stomatologie* şi al *Revistei Aesculap* Iaşi. Hobby-uri: muzică, literatură, pescuit.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Protetikai fogászati propedeutika* / Ieremia Lucian; Fordította Cseh Zoltán. – Mv. : OGYI, 1979. – vol. – 1. köt. – 188 p.
• *Tehnici dentare speciale de protezare totală* / Lucian Ieremia, Venera Mocanu-Bardac, Cseh Zoltán. – Bucureşti : Editura Medicală, 1981. – 252 p.
• *Culegere de probleme de stomatologie infantilă*. – Bucureşti : USSM, 1983.
• *Culegere de probleme de stomatologie infantilă*. – Bucureşti : USSM, 1984.
• *Culegere de probleme de stomatologie infantilă*. – Bucureşti : USSM, 1985.
• *Funcția şi disfuncția ocluzală* / Lucian Ieremia, Ioniță Dociu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1987. – 304 p.
• *Culegere de probleme de stomatologie infantilă*. – Bucureşti : USSM, 1988.
• *Gerontognaprotetică* / Lucian Ieremia, Mioara Chirilă. – TgM : University Press, 1999. – 355 p.
• *Metodologia de examinare în protetica dentară* / Lucian Ieremia, D. Bratu, Meda Negruțiu. – Timişoara : Signata, 2000.
• *Determinanții funcționali ai sistemului stomatognat. Elemente de ocluzologie, morfofiziologie şi morfopatologie* / D. Bratu, Lucian Ieremia, S. Uram-Țuculescu. – Timişoara : Signata, 2001.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapesta, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.)

IGNAT, Petru, medic chirurg, prof. univ.; n. 21 mart. 1931, Cerghid – m. 31 ian. 2000, Timişoara, înmormântat la Cerghid. Studii: Lic. „Al. Sahia" din Târnăveni (-1949); Fac. de Medicină Generală din Timişoara (-1957); dr. de reputație internațională în flebologie, chirurgie musculară periferică şi chirurgie hepato – bilio - pancreatică. Îşi desfăşoară activitatea profesională în Timişoara, ocupând posturi şi funcții diverse până la medic primar, iar în învățământul medical univ. parcurge toate treptele ierarhice până la prof. univ.; decan al Fac. de Medicină Generală; conducător de doctorate; şeful Clinicii de Chirurgie Timişoara; dir. al Spitalului Jud. Timişoara. Autor a 339 comunicări şi 165 lucrări ştiințifice publicate în reviste de specialitate; 12 filme ştiințifice; 5 videofilme. Răsplătit cu multe distincții profesionale şi cu titlul de „Cetățean de onoare al oraşului Târnăveni" (1995). Membru în Soc. Română de Flebologie.

Lucrări publicate:

• *Ghid terapeutic în bolile cardio-vasculare*. – Timişoara : Facla, 1975.
• *Insuficiența venoasă cronică a membrelor inferioare*. – Timişoara : Facla, 1983. – 232 p.
• *Chirurgia sistemului venos al membrelor inferioare*. – Bucureşti : Editura Academiei, 1985.

- în colaborare:

• *Curs de chirurgie generală* / Sub redacția prof. dr. doc. P. Brânzeu. – Vol. 1-2. – 1975.
• *Angiografia în practica medicală* / P. Ignat, P. Brânzeu, Şt. Gavrilescu. – Timişoara : Facla, 1977.
• *Clinica medicală*. – 1983.
• *Curs de patologie chirurgicală* / Petru Ignat, C. Calaghera, G. Crişan. – Timişoara, 1984.

Referințe:

• *Cuvântul liber*, an XII, nr. 22, 2 febr. 2000, p. 10.
• *Cuvântul liber*, an XIII, nr. 52, 15 mart. 2001, p. 2.
• *Cuvântul liber*, an XIII, nr. 155, 9 aug. 2001, p. 7.

(A. T.)

ILLYÉS Géza, medic urolog, prof. univ.; n. 24 mai 1870, TgM – m. 6 aug. 1951, Budapesta.

Studii: univ. la Budapesta, Berlin, Paris; diploma de dr. medic la Budapesta (1893). S-a specializat în chirurgie (1898). A lucrat a Budapesta ca asist. univ., apoi doc., chirurg urolog, şef de clinică, prof. univ., dir. al Clinicii de Urologie din Budapesta. A fost ales membru corespondent al Academiei Maghiare de Ştiință (1936); academician (1943); preş. al secției V

(1949-51); preş. Soc. Medicilor din Budapesta (1939-42); membru în Soc. Urologică din Franţa (1908), din America (1910), din Argentina (1930), din Germania şi din România (1932) A publicat în limba maghiară şi în limbi străine, peste 100 studii din domeniul chirurgiei rinichiului şi al prostatei în *Orvosi Hetilap, Mathematikai és Természettudományi Értesítő, Orvosképzés etc.*

Lucrări publicate:

• *Ureter-catheterezés és radiographia*. Budapest : Pesti Lloyd – Társulat könyvnyomda, 1901.

• *Az urológia tankönyve*. – Budapest, 1906.

• *Erfahrungen in der Nierenchirurgie*. – Berlin, 1911.

• *A vesekőről*. – Budapest, 1912.

• *A belgyógyászati vesemegbetegedések sebészeti kezeléséről*. – Budapest, 1912.

• *Tapasztalatok a vesesebészet köréből*. – Budapest, 1913.

• *Urológia* : Gyakorló orvosok és orvostanhallgatók számára. – Budapest, 1932.

• *Special Urology*. - London, 1940.

• *Az urogenitális szervek tuberkulózisa*. – Budapest, 1943.

- în colaborare:

• *A sebészeti műtéttan alapvonalai* / Írta Zuckerkandl Ottó; Fordította Illyés Géza. – Budapest : Singer és Wolfner kiadása, 1899. – 397 p.

• *Urológiai jegyzetek* / Illyés Géza előadásai alapján összeállította Bajusz Mihály és Schulcz Ágost. – 2. rész. – Budapest, 1921 / 1923.

• *A Magyar Sebészet 30 éve* / Szerk. Elischer Ernő, Melly Béla; Előszóval ellátta Illyés Géza. – Budapest : Magyar Sebésztársaság, 1937. – 73 p., 25 t.

Referinţe:

• *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993.

• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. – 2002.

• *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 3 vol. – 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.

(F. M.)

IMREH Sándor, tipograf; n. 11 apr. 1830, Aşchileu Mare (CJ) – m. 25 dec. 1895, TgM. A fost angajat de Kali Simon la tipografia Col. Ref. din TgM (1844). A luat parte la revoluţia din 1848-49, după care a lucrat în tipografii din Cluj şi Budapesta. Împreună cu judecătorul Nagy Lajos şi cu Fogarasi Rudolf a înfiinţat o tipografie la TgM (1865). Tipografia a fost cumpărată de Col. Ref. în 1867 şi Imreh a devenit şeful acesteia. A publicat amintirile din revoluţie [*Visszaemlékezések az 1848-49. szabadságharczra Erdélyben*(1880), *Emlékek az 1848-49. évi szabadságharczra Erdélyben* (1882)], o antologie de poezii [*Koszorú felséges királyunk I. Ferencz József és felséges királyasszonyunk Erzsébet ezüst mennyegzője emlékére 1879. ápr. 24.* : Jelesebb költőink műveiből összegyűjtött anthológia], o piesă de teatru [*Akik egymásnak vannak teremtve* (1884)], precum şi studii de specialitate despre munca tipografică.

Lucrări publicate:

• *Gyakorlati utasítások a magyar nyomdász fiatalság számára és kimutatása azon nehézségeknek, amelyekkel úgy a nyomdatulajdonosok, mint segédek küzdenek*. – Mv., 1879.

• *A marosvásárhelyi ev. ref. főtanoda ujonnan berendezett könyvnyomdájának mutatványkönyve*. – Mv., 1880.

• *Mit tettek régi hitfeleink a marosvásárhelyi várbeli ref. templom oronygombjába a XVII. Században*. – Mv., 1885.

• *Miképen lehetne segíteni az általános iparos osztály jelenlegi nyomasztó helyzetén hazánkban?* – Mv., 1885.

• *Mulhatlanul szükséges-edictul a kötjelek használata a szóelválasztásoknál* : Vélemény és indítvány. – Mv., 1889.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 5. köt. : Iczés-Kempner. – 1897.

(F. M.)

INCZE Árpád, geograf, hidrolog; n. 26 oct. 1944, Sf. Gheorghe (CV). Studii: Şc. Gen. Ghidfalău (CV) (1951-58); Şc. Medie nr. 1, Sf. Gheorghe (1958-62); UBB Cluj, Fac. de Biologie-Geografie (1962-67). Activitate profesională: pedolog, Oficiul Jud. de Studii Pedologice şi Agrochimice, TgM (1968-82); hidrolog, Oficiul de Gospodărire a Apelor TgM (1982-90); inspector de mediu, Agenția de protecție a mediului TgM (1990-). Domenii de cercetare: știința solului; științele naturale şi agricole; protecția mediului înconjurător. A publicat peste 25 de articole, majoritatea cu caracter de popularizare, în reviste de specialitate: *A Hét*; *Előre Népújság*; *Erdélyi Gazda*; *Falvak Dolgozó Népe*. Este autorul a 8 studii de specialitate, publicate în Ungaria şi Cehoslovacia; 6 broşuri ocazionale. Studii postuniv. la Timişoara (1986), obținând diploma de hidrolog. Distins cu diplomă de onoare şi medalie, acordate de MAPPM (2000). Membru în Soc. Națională Română de Știința Solului (1968-82). Hobby-uri: lectura, cărțile.

Lucrări publicate:

- *Omul şi mediul înconjurător* : caiet de lucru pentru elevi. – TgM : Lyra, 1994. – 150 p.
- *Rezervația peisagistică. Defileul Mureşului Toplița – Deda* : cerințele comportamentului ecologic în zona protejată. – TgM : Rhododendron, 1996. – 16 p.
- *Valori ale rezervației peisagistice : Defileul Mureşului Toplița – Deda*. – TgM : Rhododendron, 1996. – 16 p.
- *Maros megye* : útikönyv. – Miercurea-Ciuc : Pallas Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.

- în colaborare:

- *Harta pedologică a județului Mureş* / Incze A. şi alții. – 1979.
- *Cunoştințe despre mediu* : pentru elevii din învățământul preuniversitar / Incze Árpád, Hajdu Erzsébet, Bolas Árpád. – TgM : Lyra, 1994. – 216 p.
- *Maros megye* : Útikönyv. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.
- *Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2.* – 1999.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Ki kicsoda* : *Aradtól Csíkszeredáig?* – 1996. – 1. köt.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

INCZE Ferenc, consilier la Curtea de Apel a Scaunului Mureş; n. 1783 – m. 7 mart. 1853, Cluj. A fost membru în Soc. de Mineralogie din Jena şi în Soc. de Botanică din Altenburg.

Lucrări publicate:

- *A mágnes elmélete a mindenségbeli általános vonzerőnek természetéből kimagyarázva a magyar orvosok és természetvizsgálók ötödik nagygyűlésének emlékéül.* – Kolozsvár : nyom. az ev. ref. főoskola könyv- és könyomó betűivel, ifj. Tilsch János, 1845. – 100 p., 1 pl.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr.- Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 5. köt. : Iczés-Kempner. – 1897.

(F. M.)

INCZE Sándor; Alexandru, medic cardiolog; n. 15 aug. 1951, TgM. Studii: IMF TgM (1976). Dr. în științe medicale. Medic la Clinca de Boli Interne nr. 1 (1975-78); medic de circumscripție la Poiana Vadului (AB) (1978-79); asist. univ. (1979-92) la IMF; şef de lucrări (1992-); conf. univ.; prof. univ. la UMF TgM, Clinica de Boli Interne nr. 3, respectiv nr. 4. Domeniul de cercetare: cardiologie. Şi-a publicat studiile în *American Heart Journal*; *Roumanian Journal of Internal Medicine*; *Orvosi Szemle*; *EME Értesítője*; *Revista Română de Medicină Internă* (1992, 1996); *Orvostudományi Értesítő* (1995-03); *Revista de Medicină şi Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1995, 1998-99, 2002-03); *Clinica* (Iaşi, 1997); *Revista Medicală Națională* (1998); *Rev. Roum. Med. Int.* (1998-99); *Jurnalul Român de Diabet şi Boli Metabolice* (2000); *Quelle. Neuropahien im Dialog* (2000); *Romanian Journal of Internal Medicine* (2004); *Medicină Internă* (2004). A

prezentat comunicări la simpozioane, conferinţe, congrese naţionale şi internaţionale: TgM, Sf. Gheorghe, Satu Mare, Braşov, Gheorgheni, Odorheiu Secuiesc, Zalău, Sinaia, Timişoara, Bucureşti, Budapesta, Balatonfüred, Miskolc, Istanbul. Invenţii: aparat pentru măsurarea gradului de ionizare a aerului (1981); aparat Doppler pentru măsurarea circulaţiei periferice (1982). Specializări la Münster (1995). Membru în Soc. Română de Cardiologie; Magyar Kardiológiai Egyesület.

Lucrări publicate:

- *Micropotenţialele cardiace, posibilităţi de detectare neinvazivă, semnificaţie prognostică şi implicaţii terapeutice* : Teză de doctorat. – TgM : UMF, 1993. – 135 p.

- în colaborare:

- *Belgyógyászati útmutató /* Incze Sándor, Boga Ferenc. – TgM : UMF, 1995. – 139 p.
- *Belgyógyászat. Kardiológia* / Szerkesztő dr. Brassai Zoltán. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.
- *Kardiológia és angiológia*. - Budapest: Springer Orvosi Kiadó Kft., 1999.
- *Dicţionar explicativ de cardiologie român-maghiar = Román magyar kardiológiai értelmező szótár* / Incze Alexandru, Frigy Attila. – Mv. : Impress, 2000. – 96 p.
- *Nephrologia*. – 2001.

Referinţe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

INCZEFI Lajos, inginer chimist; n. 16 mart. 1903, Reghin – m. ?, Cluj. A urmat cursurile liceale la Lic. German din Reghin şi a luat bacalaureatul la Col Ref. din TgM. (1922). A obţinut diploma de ing. chimist la IP Budapesta (1927). Ing. la Fabrica de Zahăr Bod (1927-30); ing. şef la Fabrica de ghete Dermata Cluj (1930-45); ing. şef la Fabrica de ghete Braşov (1948-52); ing. la Coop. Chimica Cluj până la pensionare (1952-64). Domeniul de cercetare: tehnologia prelucrării plantelor de condiment. A publicat în *A Hét*; *TETT*.

Lucrări publicate:

- *Izek, zamatok, illatok*: Fűszernövényeink és felhasználásuk. Kolzsvár-Napoca: Dacia, 1975. – 284 p.
- *Vegyészeti barkácsoló*. - Kolzsvár-Napoca: Dacia, 1985. – 232 p

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

(F. M.)

INDIG Bianka, medic pediatru, preparator (1948-51); asist. univ. (1952-62); şef lucrări (1963-68); conf. univ. (1969-77) la IMF şi Clinica de Pediatrie TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.
- *Cum tratăm stările de deshidratare acută la copil* / Gh. Puskás, Bianca Indig. – Bucureşti: Editura Medicală, 1967. – 207 p.
- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 387 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

IONESCU, Mihaela-Liana, medic; n. 7 oct. 1959, Cluj. Studii: Lic. Teoretic „Unirea" TgM (1970-74); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1981-87); Dr. în medicina cu teza: *Literatura de balneo-climatologie din ţinuturile româneşti în secolul al XIX-lea* (1995).

Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Clinic Jud. nr. 1, Craiova (1987-90); medic de medicină generală, com. Bolboşi (GJ) (1990-92); com. Teleşti (GJ) (1991-92); Clinica de Boli Infecţioase nr. 1 TgM (1992-93); medic de medicină generală; medic specialist medicina familiei la Centrul de Referinţă pentru Sănătatea Reproducerii şi Planificare Familială TgM (1994-04). Domenii de interes: planificarea

familială, istoria medicinii, medicina alternativă- reflexoterapia; autor şi coautor a 16 studii ştiinţifice publicate în volumele unor congrese şi conferinţe naţionale şi internaţionale; semnează articole publicate în *Cuvântul Liber*; *24 de Ore Mureşene*; *Recurs* (1998-00); Specializări: TgM (2002); Bucureşti (1997). Hobby-uri: muzică, limbi străine, călătorii.

Lucrări publicate:

• *Literatura românească de balneo - climatologie în secolul al XIX-lea*. – Craiova : Oltenia, 1993. – 68 p.

- în colaborare:

• *Osteologie* / M. Ionescu, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Fac. de Medicină, 1992. – 372 p.

• *Anatomia funcţională a sistemului nervos vegetativ* / M. Ionescu, Mihaela-Liana Ionescu. – Caracal : Fac. de Ecobiotehnologie Medicală şi Chimico-Alimentară, 1994. – 92 p.

• *Embriologie umană şi antropologie*. – 1994.

• *Medici şi medicina caracaleană în secolul al XIX-lea* / Mihaela-Liana Ionescu, M. Ionescu. – Craiova : litografie, 1995. – 70 p.

• *Anatomia umană, idei, fapte, evoluţie*. – Vol. 2. – *Anatomia şi anatomiştii din secolele XVI-XIX* / M. Ionescu, N. Mihail, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Dova, 1996. – 275 p.

• *Istoria ginecologiei şi a sexualităţii feminine* / Anca Pătraşcu, Mihaela-Liana Ionescu. – Bucureşti : Editura Naţional, 1998. – 204 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

IONESCU, Mihai, medic, anatomist, chirurg, iatroistoric, prof. univ; n. 8 apr. 1928, Craiova – m. 28 oct. 1999, Craiova (DJ). Studii: Lic. „Titu Maiorescu" Aiud (1938-46); Fac. de Medicină Cluj (1946-52). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări morfologice şi experimentale în problema transplantării rinichiului* (1967). Membru emerit în AŞMR (1996); membru activ în Academia din New York, SUA (1997). Activitate profesională: preparator univ. (1948-52); asist. univ. (1952-54); şef de lucrări, catedra de anatomie umană, IMF TgM; şef al disciplinei de anatomie topografică şi chirurgie operatorie (1954-60) şi concomitent şeful disciplinei de anatomie la IMF Cluj, Fac. de Farmacie; medic stagiar (1952-60); medic specialist chirurg la Clinica Chirurgicală I Cluj (1960-); Spitalul Unificat din Comăneşti, regiunea Bacău (1960-62); medic primar chirurg (1961-); şef de problemă-chirurgie pentru raionul Moineşti, regiunea Bacău (1965-); asist.

univ.; şef de lucrări; şeful disciplinelor de anatomie şi fiziologie, urgenţe medico-chirurgicale, Fac. de Farmacie şi Fac. de Stomatologie; conf. univ., catedra de anatomie, IMF TgM (1970-72); medic primar chirurg, Clinica Chirurgicală nr. 1 TgM; primul prof. univ., catedra de anatomie umană, Univ. Craiova (1972-); după pensionare, prof. univ. la Fac. de Medicină Naturistă „Victor Gomoiu" Craiova (1991-98); prof. de anatomie la Fac. de Ecobiotehnologie Medicală şi Chimico-Alimentară, Institutul Român de Învăţământ Superior Ecobiotehnologic „Danubius – Romanaţi – Caracal" (1992-96); decan, Fac. de Medicină Naturistă „Victor Gomoiu" Craiova (1997-99). Domenii de cercetare: anatomia, chirurgia experimentală şi clinică, iatroistoriografia; a colaborat la întemeierea Muzeului de Istoria Medicinii şi Farmaciei de la Craiova (1974); a participat la numeroase congrese, reuniuni ştiinţifice naţionale şi internaţionale; autor a peste 120 de lucrări ştiinţifice publicate în volume şi reviste medicale: *Clujul Medical* (1957-60); *Chirurgia* (1958, 1962, 1964, 1966-73); *Revista Medicală TgM* (1958, 1961-62, 1966-71, 1973); *Revista Medico-Chirurgicală Iaşi* (1959, 1962-68, 1972); *Acta Anatomica* (Basel) (1961); *Anatomischen Anzeiger* (1962-63); *Viaţa medicală* (1962, 1965); *Pediatria* (1963); *Lyon Chirurgical* (1964); *Revista de Obstetrică-Ginecologie* (1964); *Orvosi Szemle* (1965-71, 1973); *Acta Urologica Belgica* (1967); *Farmacia* (1968); *Cor et Vasa* (Praga) (1969); *Revista de Morfologie Normală şi Patologică*

(1969, 1971-72); *Revue d' Histoire de la Pharmacie* (1969); *Stomatologia* (1970); *Archivos mexicanos de anatomia* (1972); membru în comitetul redacţional al *Revue Roumaine de Morphologie et du Physiologie*. Specializări şi excursii de studii: Bucureşti (1959); Leningrad (1970); Mexic, Belgia, Franţa, Elveţia, Italia (1971); Bulgaria (1974). Distins cu „Diploma de Merit" la absolvirea IMF Cluj, Fac. de Medicină; Medalia de argint „Andreas Vesalicus" a Soc. Mexicane de Anatomie; „Ordinul Muncii" cls. a III-a (1971); „Diploma pentru merite deosebite în activitatea de Cruce Roşie"; Crucea comemorativă a celui de al II-lea Război Mondial (1992). Întemeietor şi preş. al Secţiei de Morfologie Normală şi Patologică, USSM, DJ; membru de onoare în Soc. Belgiană de Urologie; Soc. Mexicană de Anatomie; Asoc. Panamericană de Anatomie; Soc. Internaţională de Istoria Medicinei (1974-); Soc. Română de Istoria Medicinei (1997); International Commitee on Cadavers for Medical Education; Cons. Naţional al Prof. de Ştiinţe Morfologice, Mexic (1976-); Soc. de Medicină Naturistă „Natura Sanat", Craiova (1990). Hobby-uri: călătorii, sport, muzică clasică.

Lucrări publicate:

- *Întemeietorul anatomiei umane moderne Andreas Vesalius Bruxellensis*. – TgM : Tipografia TgM, 1969. – 65 p.
- *Elemente de patologie şi urgenţe medico-chirurgicale* : curs. – TgM : IMF, 1971. – 141 p.
- *Lecţiunile de anatomia şi fiziologia omului, pentru studenţii Fac. de Farmacie* : curs. – TgM : IMF, 1971. – 126 p.
- *Anatomia topografică* : curs. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1972. – 400 p.
- *Osteologie* : curs. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1972. – 237 p.
- *Căile de conducere ale sistemului nervos central*. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 86 p.
- *Morfologia funcţională a dinţilor*. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 49 p.
- *Osteologie* : curs. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 335 p.
- *Anatomia organelor de simţ şi căile de conducere ale sistemului nervos*. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 315 p.
- *Istoricul anatomiei umane moderne*. – Craiova : Editura Scrisul Românesc, 1974. – 156 p.
- *Anatomie umană, idei, fapte, evoluţie*. – Vol. 1. – *Anatomia şi anatomiştii din Antichitate şi Evul mediu*. – Craiova : Editura Scrisul Românesc, 1987. – 256 p.
- *Dicţionar de anatomişti*. – Craiova : Editura Litera, 1991. – 389 p.

- în colaborare:

- *Curs de chirurgie operatorie*. – 1954.
- *Curs de chirurgie operatorie*. – 1957.
- *Anatomia omului – viscere*. – 1958.
- *Anatomia organelor genitale, embriologie umană şi noţiuni de antropologie* : curs. – 1973.
- *Artrologie* : curs / M. Ionescu, D. Barbu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 114 p.
- *Miologie* : curs. – 1973.
- *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.
- *Anatomia funcţională a sistemului nervos vegetativ* / M. Ionescu, D. Ulmeanu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 83 p.
- *Anatomia măduvei spinării* / M. Ionescu, D. Ulmeanu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 74 p.
- *Anatomia meningelui şi vascularizaţia sistemului nervos central* / M. Ionescu, T. Curcă. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 137 p.
- *Embriologie umană şi noţiuni de antropologie* / M. Ionescu, Şt. Drăgoi. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 250 p.
- *Anatomia organelor genitale şi topografia bazinului şi perineului* / M. Ionescu, M. Şcheau. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1975. – 112 p.
- *Angiologie* / E. Traşcă, M. Ionescu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1975. – 206 p.
- *Curs de artrologie* / M. Ionescu, D. Barbu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1975. – 164 p.

• *Momente din trecutul medicinii*. – 1983.
• *Retrospective medicale* / M. Ionescu şi alții. – Bucureşti : Editura Medicală, 1985.
• *Omagiu Victor Papilian*. – 1988.
• *Anatomia capului* / M. Ionescu, T.G. Cotulbea. – Craiova : Aius, 1992.
• *Osteologie* / M. Ionescu, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Fac. de Medicină, 1992. – 372 p.
• *Anatomia funcțională a sistemului nervos vegetativ* / M. Ionescu, Mihaela-Liana Ionescu. – Caracal : Fac. de Ecobiotehnologie Medicală şi Chimico-Alimentară, 1994. – 92 p.
• *Embriologie umană şi antropologie*. – 1994.
• *Medici şi medicina caracaleană în secolul al XIX-lea* / Mihaela-Liana Ionescu, M. Ionescu. – Craiova : litografie, 1995. – 70 p.
• *Anatomia umană, idei, fapte, evoluție*. – Vol. 2. – *Anatomia şi anatomiştii din secolele XVI-XIX* / M. Ionescu, N. Mihail, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Dova, 1996. – 275 p.

Referințe:
• *Dicționar de anatomişti* / M. Ionescu. – Craiova : Editura Litera, 1991.
• *2000 Outstanding People of the 20th Century*. – Cambridge, England, 1997.
• *Dictionary of International Biography*. – Ediția 26, 1998.
• *Cuvântul Liber*. – An 12, nr. 213 (29 oct. 1999). – p. 13-14. (necrolog)

(A. T.)

IONESCU, Radu, ing. electromecanic; n. 15 febr. 1943. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1961). Dr. cu teza: *Contribuții la studiul antenelor electrice mici şi active* (1981). Din 1969 este ing. electromecanic în specialitatea calculatoare electronice la Centrul de Calcul „Tractorul" din Braşov. În problemele de tehnică a calculatoarelor electronice s-a specializat la Londra şi Paris.

Lucrări publicate:
• *Contribuții la studiul antenelor electrice mici şi active* : teza de dr. – IPB, 1981.

-în colaborare:
• *Proiectare asistată de calculator a sistemelor electronice*. – 1977.
• *Antene active şi adaptive* / Edmond Nicolau, Zaharie Dragoş, Radu Ionescu. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1983.

Referințe:
• *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994. – p. 95, 146 + foto p. 96.

(A. T.)

ISSEKUTZ Hugó, farmacist; n. 19 ian. 1855, Odorheiu Secuiesc – m. 23 iun. 1915, Cluj. Studii: la Sighişoara, TgM, Univ. de medicină la Cluj (1876); dr. farm (1882) şi devine prof. doc. (1892). A fost dr. farmacist în TgM (1876-1914).

Lucrări publicate:
• *Tanulmányok a naphtalinnak többszörös helyettesítés által nyert származékairól*. – Kolozsvár, 1882. – (Teză de doktorat).

- în colaborare:
• *Gyógyszerismeret magyarázó szöveggel a magyar gyógyszerkönyv 2. kiadásához* : Orvos- és gyógyszerésznövendékek használatára a tiszti orvosi vizsgálatra készülők igényeire és a gyógyszertárosok vizsgálatára való tekintettel / Issekutz Hugó, Jakabházy Zsigmond és Nyiredy Géza társaságában; Lőte József egyetemi tanár átnézte és előszót írt. – Kolozsvár, 1895.

Referințe:
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 5. köt. : Iczés-Kempner. – 1897.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993.

(F. M.)

IUŞAN, Vasile, fizician, prof. univ. ; n. 13 aug. 1934 Sâmpetru de Câmpie. Studii: Şc. Gen. Sâmpetru de Câmpie (1942-48); Şc. Gen. Sărmaşu (1948-49); Şc. Ped. Reghin (1949-53); Univ. Babeş Cluj, Fac. de Matematică şi Fizică (1953-57). Dr. cu teza: *Studiul proprietăților magnetice a unor aliaje pe bază de elemente de*

tranziție (1974). Activitate profesională: prof., Lic. din Simeria (HD) (1957-74); asist. univ. (1974-75); lector univ. (1975-77); conf. univ. (1977-90); prof. univ., Univ. Petroșani (1990-). Domenii de cercetare: fluide magnetice, senzori fluidomagnetici, aplicații ale laserelor, analiza spectrală. A prezentat lucrări științifice la 42 de simpozioane, din care 14 cu participare internațională; este autor a 14 brevete de invenție. A publicat articole și studii în reviste de specialitate: *Phys. Stat. Sol.* (1973, 1978); *Physisc Letters* (1974); *Studia Universitatis Babeș-Bolyai* (1974, 1985); *Mine, petrol și gaze* (1977-79, 1985; 1989); *Lucrări științifice ale IMP* (1978-79, 1981-84, 1986, 1989); *Studii și cercetări de fizică* (1981, 1989); *Magnitnaia gidrodinamica* (1982); *Lucrări științifice ale UTP* (1992-94); *Transactions on Magnetics* (1994); *Revista minelor* (1995); *Romanian Reports in Physics* (1995); *Journal of the Magnetic Society of Japan* (1996); *Magnetohydrodynamics* (1997); *Annual of University of Petroșani* (1999); *Journal of Magnetism and Magnetic Materials* (1999). Membru în Soc. Română de Fizică (1990-); Academia de Științe din New-York (1995-); Asoc. Fluide Magnetice Petroșani (1999-). Hobby-uri: excursii, grădinărit.

Lucrări publicate:

• *Fizica* – introducere în studiul sistemelor fizice. – Petroșani : Litografia IMP, 1978. – 250 p.

• *Fizica pentru secțiile de ingineri*. – Petroșani : Litografia IMP, 1978. – 340 p.

• *Metode fizice de studiu al sistemelor materiale*. – Petroșani : Litografia IMP, 1980. – 335 p.

- în colaborare:

• *Fizica* – lucrări de laborator / V. Iușan, V. Vâlcea. – Petroșani : Litografia IMP, 1976. – 126 p.

• *Generalizarea S.I. în minerit* / V. Iușan, I. Constantinescu, Șt. Somlo. – Petroșani : Litografia IMP, 1976. – 40 p.

• *888 de întrebări și probleme rezolvate din mecanică* / V. Iușan, I. Constantinescu. – Deva : CCD, 1978. – 384 p.

• *Fizica în laborator*. – 1981.

• *Mașini hidraulice și hidrodinamică* (1983; Timișoara). – Timișoara, 1983.

• *Fizica* / V. Iușan, I.I. Pop. – București : Editura Didactică și Pedagogică, 1983. – 262 p.

• *Fizica* – curs pentru subingineri. – 1983.

• *Fizică* – probleme. – 1987.

• *365 întrebări din fizică pentru testele grilă la Admiterea 1992* / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci. – Petroșani : Litografia IMP, 1990. – 60 p.

• *Fizică* – teste grilă / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci. – Petroșani : Litografia IMP, 1993. – 140 p.

• *Fizică pentru admiterea la facultate* / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci. – Petroșani : Litografia IMP, 1994. – 138 p.

• *Fizică pentru admiterea 1996*. – 1996.

• *Fizică pentru admiterea 1997*. – 1997.

• *Fizica și viitorii studenți*. – 1998.

• *Fizică – teste pentru admiterea în învățământul superior*. – 1999.

• *Matematică. Fizică* / V. Iușan, A. Stanci, L. Pop. – Petroșani : Universitas, 2001. – 204 p.

Referințe:

• *Dicționarul specialiștilor :* un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – Vol. I, 1996;

• *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

IZSÁK Sámuel, medic, prof. univ.; n. 20 dec. 1915, TgM. Studii: Lic. israelit Timișoara; Fac. de Medicină începută la Bologna, terminată la Cluj. Dr. în medicină (1948). Activitate profesională în cadrul catedrei de istoria medicinei la IMF din Cluj; asist. univ.; șef de lucrări; conf. univ. (1964); prof. univ. (1977-). Începând din 1950 a publicat multe studii, articole în reviste de specialitate din țară și străinătate; a înființat Muzeul de Istoria farmaciei la Cluj (1954). Membru în Soc. Română de Istoria Farmaciei; Academia Internațională de Istoria Farmaciei; membru de onoare în Academia Italiană de Istoria farmaciei; Soc. de Istoria Medicinei Ungare.

Lucrări publicate:

• *Aspecte din trecutul medicinii românești.* – București : Editura Academiei RSR, 1954. – 135 p.
• *Contribuții la istoria medicinii în RPR.* – 1955.
• *Din trecutul legăturilor medicinii române-maghiare.* – București, 1956.
• *Doctorul Iuliu Baraș, un mare popularizator al științelor naturii.* – București, 1956.
• *La collection musée d`Histoire de la pharmacie de Cluj.* – Madrid, 1956.
• *Ștefan Stâncă. Viața și opera lui medicală.* – București, 1956.
• *A hazai orvostudomány történetéből.* – București: Editura Medicală, 1957. – 164 p.
• *Nicolae Kretzulescu, inițiatorul învățământului medical românesc.* – București, 1957.
• *Étudiants roumains de jadis a l`Univeristé Montpélliéraine.* – București, 1958.
• *Studii și cercetări de istoria medicinii și farmaciei din RSR.* – București : Editura Academiei RSR, 1962. – 311 p.
• *Farmacia de-a lungul secolelor.* – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1979. – 423 p.
• *A múlt ösvényein* : orvosművelődési írások. – Cluj-Napoca : Palis Könyvkiadó, 1999. – 157 p.

- în colaborare:

• *Fapte și oameni din trecutul medicinei în patria noastră* / Izsák Sámuel, Valeriu Lucian Bologa. – București : Editura Științifică, 1962. – 271 p.
• *Istoria medicinei românești.* – 1972.
• *Dicționar cronologic de medicină și farmacie.* – 1975.
• *Valeriu Lucian Bologa* : Evocare monografică/ Izsák Sámuel, Sandu Bologa. – Cluj-Napoca : Editura „Miracolul cuvântului", 1995. – 176 p.
• *Polemici hipocratice, discursuri și prelegeri medicale, 1791-1973* / Selectat și comentat Gheorghe Brătescu, S. Izsák. – București : Viața Medicală Românească, 1999. – 230 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 2. köt.: G-Ke. – 1991.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

J

JAKAB Sámuel, pedolog, prof. univ.; n. 19 nov. 1931, Nadeş. Studii: Lic. „Timotei Cipariu”, Dumbrăveni (1943-48); Lic. de băieţi nr. 2, TgM (1948-51); Univ. „V. Babeş” Cluj (1955-60). Dr. în ştiinţe geografice cu teza: *Procese de modelare a versanţilor şi formaţiuni cuaternare în nord-estul Podişului Târnavelor* (1977, Univ. Bucureşti). Activitate profesională: pedolog; şef departament, Oficiul de Studii Pedologice şi Agrochimice; cercetător principal gr. II, Staţiunea de cercetare şi producţie pomicolă TgM (]1982-94); conf. univ, coordonator al Centrului de consultaţii horticole Miercurea-Nirajului (1993-) al Univ. „Corvinus” din Budapesta, Fac. de Ştiinţe Horticole, învăţământ la distanţă. Prof. univ. asociat, UBB Cluj-Napoca (1994-03), cadru didactic asociat al UEDC TgM (1994-01) şi al Univ. „Sapientia” TgM (1994-). Membru în Corporaţia Doctorilor din cadrul Academiei Maghiare de Ştiinţe (2001). Domenii de cercetare: geneza solului, procese de modelare a versanţilor, ameliorarea solurilor, problema solurilor formate pe roci vulcanice, geografia cancerului gastric. Participă la conferinţe, simpozioane, congrese internaţionale. A publicat peste 70 de studii şi articole în reviste de specialitate: *Studii şi Cercetări de Agronomie* (1963); *Ştiinţa solului* (1965, 1967, 1970, 1972); *Analele Institutului de Cercetări şi Îmbunătăţiri Funciare şi Pedologice* (1969); *Journal on Medical Geography* (1971); *Buletinul Soc. Ştiinţifice de Geografie* (1973); *Neoplasma* (1976); *Studii şi Cercetări de Geologie, Geofizică, Geografie* (1979, 1982); *Agrokémia és Talajtan* (1981); *Marisia* (1983); *Tett* (1987); *Studia UBB, Biologia* (1991, 1999); *Lucrări Ştiinţifice ICPP Piteşti* (1991-92); *Tiscia* (1995, 1997, 1999); *Studia UBB, Seria Geographia* (1997, 1999); *Analele UEDC* (1998); *Geografia Medica*; *Honismeret* (2001). Membru în Soc. Naţională de Ştiinţa Solului din România (1962-); Soc. de Geografie (1965-); SocEME (1992-); Soc. Europeană de Conservarea Solului (2000-); Comisia de Pajişti a Academiei Maghiare de Ştiinţe.

Lucrări publicate:

- *Életünk és a termőtalaj*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1985. – 222 p.
- *Talajföldrajz* : curs. – Cluj-Napoca : UBB, 1996. – 174 p.
- *Geografia solurilor cu baze de pedologie* : curs. – TgM : UEDC, 1997. – 185 p.
- *Talaj és környezet*. – Sepsiszentgyörgy: Trisedes Press, 1998. – 199 p.
- *Biogeografie* : curs. – TgM : UEDC, 2000. – 100 p.
- *Termőföldünk az őstelevény*: Talajismertető. – Mv. : Mentor, 2004.- 250 p.

- în colaborare:

- *Studies in Geography in Hungary* – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1974.
- *Ismerjük meg a talajt* / Jakab S., Sebők M.P. – Cluj-Napoca : Erdélyi Gazda, 1995. – 86 p.
- *A táj változásai a Kárpát-medencében*. – Gödöllő, 1999.
- *Maros megye* : Útikönyv. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.
- *Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2*. – 1999.
- *Erdély természeti és történeti földrajza*. – Nyiregyháza, 2000.
- *Millenniumi megemlékezés*. – TgM : Juventus, 2000.
- *Mesél a múlt – Csikjenőfalva 800 éves története* / Szabó M., Jakab S. – sl : sn, 2001. – 71 p.
- *Környezetvédelem – Talaj = Protecţia mediului – Sol* : Többnyelvű fogalomtár = Dicţionar poliglot / Jakab Sámuel, Füleky György. – Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004. – 176 p., anexă CD.

Referinţe:

- *Tett* 1.sz., 1987.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. – 2 köt: G-Ke. – 1991.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?*. –1. köt. : A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Magyar kutatók külföldön*. – Budapest, 1998.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Erdélyi Napló*. – 2003. szept. 2.

(A. T. ; F. M.)

JANCSÓ Gyula, ing. mecanic; n. 11 sept. 1933, Covasna (CV). Studii: bacalaureat la Lic. Ref. „Mikó" Sf. Gheorghe (1952); IP Cluj (1957). Activitate profesională: a lucrat la Metalotehnica TgM (1957-64); Imatex TgM până la pensionare (1964-90); în paralel a fost prof. la Şc. Prof. Metalotehnica TgM (1957-78) şi Institutul de Subing. TgM (1979-80). Preocupări speciale: perfecționarea profesională a personalului muncitor şi tehnic; truse de tehnica măsurării. A publicat articole despre psihologia culorii în *Korunk*, despre perfecționare profesională în ziarele locale *Steaua Roşie* şi *Vörös Zászló*. Hobby-uri: foto şi arte plastice.

Lucrări publicate:

- *Tehnica măsurării* : caiet pentru uzul intern al Întreprinderii Imatex. – TgM, 1974. – 47 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(F. M.)

JINGA, Victor, economist, prof. univ.; n. 12 febr. 1901 Satulung Săcele (BV) – m. 1 iul. 1990 Bucureşti. În 1947 este însărcinat cu verificarea activității contabile a Fabricii de Zahăr din TgM; magaziner şi economist (1954-59) la un Aprozar din Sighişoara, apoi economist la Banca Agricolă Sighişoara.

Lucrări publicate:

- *Moneda şi problemele ei contemporane*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1981. – Vol. 1. – 296 p; Vol. 2. – 252 p.
- *Probleme fundamentale ale Transilvaniei*. – Braşov : Tipocart Braşovia, 1995. – 791 p.

Referințe:

- *Népújság*, 23 febr. 2001, p. 2.

(A. T.)

JOEL, Franz, farmacist, prof. univ.; n. 1508, Seleuşul Mare – ? A fost fiul unui meşter fierar. După terminarea studiilor, a fost farmacist lângă Viena. S-a înscris la Fac. de Medicină din Leipzig şi Wittenberg, unde devine luteran credincios. A lucrat ca medic practicant la Berlin, apoi preia conducerea farmaciei curții din Gustrow. A fost medic practicant la Straslund. A fost numit ca medicul-fizician al oraşului Greifswald. În 1559 a fost chemat prof. la Univ. din Rostock, iar la 1577 a fost ales rectorul acestei univ.

Referințe:

- *Istoricul farmaciei din Ardeal* / Iuliu Orient. – Cluj: „Cartea Românească", 1926.

(F. M.)

JOZEFOVITS Ferenc, medic specialist ftiziolog; n. 19 iul. 1923, Ineu – m. 21 iun. 1997, TgM. Studii: şcoala medie Arad şi Timişoara; diploma de medic la IMF TgM (1949); dr. în ştiințe medicale (1971). Preparator la Clinica Ftiziologică (1949); a organizat Şcoala de Surori Medicale de 2 ani (1952); medic primar; asist. univ. (1959); lector la Clinica TBC TgM. Pensionare (1985). Studiile de specialitate au fost publicate în *Ftiziologie*; *Orvosi Szemle*; *Pediatrie*; *Journal Francais de Medicine et Chirurgie Thoracique*; *Revista Medicală*; *Pneumologie*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Phthysiológiai jegyzetek* – Mv. : OGYI, 1952. - 326 p.
- *Phthysiológiai jegyzet* / Barbu Zeno, Jozefovics Ferenc. – Mv., 1977. – 135 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

(F. M.; A. T.)

JUNG Ioan ; János, medic, prof. univ. ; n. 4 apr. 1940, Cenad (TM). Studii: Şc. Gen. Cenad (1946-53); Lic. „Nikolaus Lenau", Timişoara (1953-56); IMF TgM, Fac. de Medicină (1958-64). Dr. în medicină cu teza: *Contribuţii la patogeneza şi tanatogeneza emboliei amniotice* (1977).

Activitate profesională: asist. univ. (1969-78); şef de lucrări (1978-90); conf. univ. (1990-98); prof. univ. (1998-), UMF TgM, catedra de morfopatologie. Domenii de cercetare: patologia complicaţiilor naşterii, patologia inimii şi patologie tumorală. Participă la peste 30 de conferinţe şi congrese în ţară şi străinătate (Ungaria, Germania, Austria, SUA). Publică peste 100 de studii în reviste de specialitate: *Chirurgia* (1971, 1977); *Morfologie normală şi patologică* (1971-72); *Revista medicală – Orvosi Szemle* (1973, 1976-77, 1979-81, 1983, 1988, 1990); *Viaţa medicală* (1974); *Forensic Science* (1976); *Revista medico-chirurgicală* (1978); *Probleme de medicină legală şi criminalistică* (1977); *Morphologie et Embriologie* (1979, 1986); *Zeitschrift fur Gerontologie* (1983); *Revista de medicină şi farmacie* (1991, 1996, 2000); *Infomed* (1992); *Lege Artis Medicinae* (1992); *Orvostudományi Értesitő* (1992-96, 1998-01); *Pathology International* (1996); *Jurnalul român de patologie* (1998-01); *Revista de medicină şi Chirurgie* (2000); *Debreceni Szemle* (2002). Burse de studiu în Ungaria (1991, 1993), Germania (1994). Distins cu Premiul „Genersich" (1992); Ordinul „Serviciu credincios" în grad de ofiţer (2000). Membru în Soc. de Morfologie (1969-); Soc. EME (1990-); Soc. Patologilor din Ungaria (1995-); Academia Naţională de Patologie (1996-); Soc. de Oncologie din Ungaria (1999-).

Lucrări publicate:

- *Általános kórbonctan. (Morphopathologia generalis)* – Mv. : OGYI, 1978. – 262 p.
- *Részletes korbonctan*. (*Szervpathologia*) – Mv. : OGYI, 1978. – 244 p.

- în colaborare:

- *Curs de medicină legală*. – 1977.
- *Îndreptar de lucrări practice de morfopatologie microscopică*. – 1981.
- *Részletes korbonctan*. (Szervpathologia): Egyetemi jegyzet / Hecser László, Jung János, Fazakas András. – Mv. : OGYI, 1981. – vol. – 2. köt. – 258 p.
- *Tehnica necropsiei anatomopatologice*. – 1981.
- *Részletes kórbonctan* / Jung János, Ormos Jenő, Egyed Zs. Imre. – Mv. – Szeged, 1991. – vol. – 1. rész. : *A szív-érrendszer, a légző-, az emésztőszervek, a vese és a húgyutak pathológiája*. – 285 p.
- *Studii de istoria medicinii* / Sub redacţia I. Jung şi Egyed Zs. I. – TgM : Procardia, 1994. – 107 p.
- *Viharban*. – Mv. : Procardia Kiadó, 1994. – 108 p.
- *Általános pathologia* / Jung J., Egyed Zs. Imre. – Mv. : Mentor, 1998. – 288 p.
- *In Vivo*. – TgM : Lyra, 1999.
- *Compendiu de patologie mamară*. – 2000.
- *Millenniumi megemlékezés*. – Mv. : Juventus, 2000.
- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.
- *A tér úttörője*. – Mv. : Mentor Kiadó, 2003. – 215, 18 p.

Referinţe:

- *Viharban*. – Mv. : Procardia Kiadó, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

K

KACSÓ Ferenc, prof. de matematică; n. 22 febr. 1942, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1960); UBB Cluj, Fac. de Matematică-Mecanică, specialitatea matematică-fizică (1965). Prof., Lic. nr. 2 Reghin (1965-69); Lic. Industrial de Construcţii TgM (1969-80); Lic. Industrial nr. 5 TgM (1980-88); Lic. Teoretic „Bolyai Farkas" (1988-). Prof gr. I (1979). A publicat în *Matematikai Lapok*; *Matlap* (1960-); *Erdélyi Matematikai Lapok* (2000-03); *Octogon* (1998-99).

Lucrări publicate:

• *Matematika a IX. osztály számára*. – Mv. : Appendix Kiadó, 2002. – 217 p.

• *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M3. – Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 2003. – 88 p.

• *Matematika*: Tankönyv a XI. osztály számára : M3. – Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 2003. –90 p.

• *Matematika* : Tankönyv a középiskolák (M3) és a szakiskolák X. osztálya számára. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2004. – 135 p.

- în colaborare:

• *Matematika* : Kisérleti tankönyv a X. osztály számára / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – Kolozsvár : Ábel Kiadó; Erdélyi Tankönyvtanács, 2001. – 2 vol. – 1. köt. – 220p.; 2. köt. – 98 p.

• *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M1 / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2002.– 301 p.

• *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M1 / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – 3., javított kiad. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2003. – 301 p.

(F. M.)

KÁDÁR Zsombor, ing. silvic; n. 31 iul. 1923, Baraolt (CV). Studii: Lic. „Principele Nicolae" Sighişoara (1934-39); Lic. romano-catolic Cluj (1939-42); UPE „József Nádor" Budapesta, Fac. de Silvicultură Sopron (1942-47). Activitate profesională: ing. stagiar, Dir. Silvică Zalaegerszeg (1947-48); ing., IPEIL TgM (1948); prof., Şc. de specialitate, Şc. Medie Tehnică Silvică Tg Secuiesc (1948-54); prof., Şc. Medie Tehnică de Exploatări Forestiere Miercurea-Ciuc (1954-55); ing. şef grupă proiectare, Dir. Silvică TgM (1955-66); inspector de stat, şef grupă protecţia muncii TgM (1966-83). Domenii de cercetare: transporturi forestiere, producţia ambalajelor din lemn, învăţământul silvic în şcolile cu limba de predare maghiară în România, întocmirea dicţionarelor silvice şi de industria lemnului, istoria silviculturii şi a industriei lemnului în secuime. Publică articole în reviste de specialitate: *Revista pădurilor* (1961-63); *Documentare curentă* (1964); *Országos Erdészeti Egyesület* (1993-94, 1999). Specializări : Azuga (1950-52); Curtea de Argeş (1964). Premiat de MEF pentru proiectarea şi executarea elementelor prefabricate din beton armat (1965); premiat de EME Cluj-Napoca pentru lucrarea „*Istoria silviculturii din secuime*" (1993); decoraţia „Pro Universitate Soproniensi" (1994). Membru în EME (1993-). Hobby-uri: lectura, studiul problemelor legate de activitatea profesională.

Lucrări publicate:

• *Erdőbecslés*. – Bucureşti : Editura Agro-Silvică de Stat, 1954. – 203 p.

• *Erdővédelem*. – Bucureşti : Editura Agro-Silvică de Stat, 1956. – 255 p.

• *Erdei és mezei utak*. – Bucureşti : Editura Agro-Silvică de Stat, 1961. – 206 p.

• *Folosirea plăcilor fibrolemnoase a placajului la confecţionarea ambalajelor din lemn. Experienţa unităţilor de industrializare a*

lemnului din Regiunea Mureş Autonomă Maghiară. – Bucureşti : IDT, 1965. – 48 p.
• *Román-magyar erdézseti és faipari szótár = Dicționar forestier român-maghiar*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1973. – 299 p.
• *Magyar-román erdészeti és faipari szótár = Dicționar forestier maghiar-român*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1979. – 431 p.
• *Vigyázat, balesetveszély*. – Bucureşti : Kriterion, 1985. – 275 p.
• *Székelyföldi erdészet – és faipartörténeti jegyzetek*. – Budapest: Országos Erdészeti Egyesület, 1993. – 230 p.
• *A Székelyföld erdészettörténete*: [Rövid áttekintés az 1400-as évektől 1948-ig.]. – Budapest : Országos Erdészeti Egyesület, 1994. – 165 p.
• *Székelyföldi erdészeti arcképcsarnok*. – Budapest : Országos Erdészeti Egyesület, 1999. – 292 p.
• *Erdő és nyelv*. – Budapest : Országos Erdészeti Egyesület, 1999. – 639 p.

- în colaborare:

• *Erdőművelés* / Kádár Zs., Jaszenovics László. – Bucureşti : Editura Agro-Silvică de Stat, 1955. – 279 p.
• *Erdészeti zsebkönyv* / Kádár Zs., Jaszenovics L. şi alții. – Bucureşti : Editura Agro-Silvică de Stat, 1958 –1959. – Vol. 1. – 1958. - 579 p.; Vol. 2. – 1959. – 517 p.
• *Construirea podețelor monolite cu lumina de 2…8 m, pentru drumuri forestiere, prin folosirea elementelor prefabricate din beton armat. Experiența Intreprinderilor Forestiere din Regiunea Mureş Autonomă Maghiară* / Kádár Zs., Kerekes Th., E. Batea. – Bucureşti : IDT, 1964. – 44 p.
• *Munkavédelem* / Kádár Zs., Deák István. – Csíkszereda : Harghita Megyei Munkaügyi Igazgatáság, 1972. – 304 p.
• *Dicționar forestier poliglot* : în şase limbi [lb. maghiară şi germană de Kádár Zs.]. – Bucureşti: Ministerul Economiei Forestiere – Centrul de documentare tehnică pentru economia forestieră, 1965. – 2 vol.
• *Ergonómiai ismeretek* / Kádár Zs., Deák I. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1975. – 244 p.
• *Az egykori Maros-Torda vármegye közbirtokosságai = = A Maros megyei magyarság történetéből*. – Mv. : Mentor, 1997. – p. 214-226.
• *A székelyföldi erdészet és faipar* : Történeti kronológia / Kádár Zs., Pál-Antal S. – Mv. : Mentor, 2002. – 301 p.

Referințe:
• *Tett*, nr. 1, 1987.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. -2. köt.: G-Ke. – 1991.
• *Ki kicsoda* : *Aradtól Csíkszeredáig*. –1 köt.: A-K. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. –2000.
• *Gyökerek és lombok* : Erdészportrék / Szerkesztő riporter Pápai Gábor. – Budapest: Országos Erdészeti Egyesület, 2002. – 2. köt. – p. 247-273.

(A. T.)

KALABÉR László, farmacist, ornitolog, n. 13 febr. 1937, Mărtineni (CV). Studii: bacalaureat la lic. maghiar din Braşov (1954); diploma de asist. farmacist la IMF TgM (1957). Farmacist la Farmacia spitalului din Reghin. Activitatea de ornitolog (1965-) o începe prin excursii de studii în Europa; este posesorul celei mai complexe colecții zoologice din România şi din sud-estul Europei. Studiile le publică în: *Vînătorul şi Pescarul Sportiv* (1970, 1975, 1980); *Studii şi Comunicări Bacău* (1971, 1973-76); *Nymphaea* (1974-75, 1978); *Studii şi Comunicări Muzeul Brukenthal, Aluta* (1976-77); *Ocrotirea Naturii* (1978); *Állattani Közlemények* (1979); *Studii şi Comunicări* Reghin (1980, 1982); *Studii şi cercetări*, Reghin (1982), *Le Gerfaut, Le Heron, Állattani Közlemények, Acta Hargitensia* etc. A participat la multe congrese internaționale de ornitologie, este reprezentantul României în Comitetul Internațional de Ornitologie. Membru în Comitetul Ornitologic Român; Soc. Cinegetică din România; International Special Group for the Research and Management of the Bears (1996-); la inițiativa lui a luat ființă secția reghineană a Soc. Biologilor din România. Fondator şi preş. în Fundația Naturală „Darurile Carpaților" (1998).

Lucrări publicate:

• *Kézdimartonfalvától Új-Zélandig a madarak nyomában*. – Brassó : Fulgur Kiadó, 1997. – 158 p.
• *Despre ecologia, autecologia şi etologia ursului brun (Ursus arctos) în Carpaţii României*. – TgM : Casa de Editură Mureş, 1999. – 128 p.

- în colaborare:

• *Studii şi comunicări*. – Reghin, 1980-1981. – Vol. 1. – 1980.; Vol. 2. – 1981.

Referinţe:

• *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 2. köt.: G-Ke. – 1991.
• *Ki kicsoda* : *Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt.: A-K. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
• *Cuvâtul Liber* 4 iun. 1998.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *A madártan története Erdélyben* / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed: „BF“ Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(F. M.)

KÁLMÁN Ferenc, farmacist; n. 24 aug. 1929, TgM – m. 22 dec. 1986, TgM. Studii: şcoala medie şi studii univ. în oraşul natal. A obţinut diploma de farmacist la IMF (1955). Farmacist principal (1980). Farmacist la Miercurea Ciuc (1955-58); preparator, asist. univ. la catedra de chimie farmaceutică IMF TgM (1958-60); farmacist la Farmacia nr. 103, apoi la Farmacia Publică nr. 5 până la pensionare (1960-86).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referinţe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

KAPUSY Antal, medic; n. 13 apr. 1929, Timişoara – m. 20 iun. 1978, Lunca de Sus (HR). Studii: lic. şi începutul studiilor univ. în oraşul natal (1947); obţine diploma de medic la IMF TgM (1954). A fost preparator la catedra de microbiologie (1954-57); şef de laborator; asist. univ. la catedra de fiziologie din cadrul IMF

TgM (1957-71) până la pensionarea prematură, din cauza agravării bolii de care suferea. S-a mutat la Sângeorgiu de Mureş şi apoi la Lunca de Sus (HR), unde şi-a continuat activitatea ştiinţifică şi de popularizare a ştiinţei. Studiile lui în domeniul medicinei, gerontologiei, biologiei, psihologiei sociale, precum traducerile din limba polonă au apărut în paginile unor volume şi ale revistelor *Korunk*; *A Hét*; *TETT*; *Utunk, Falvak Dolgozó Népe, Hargita, Megyei Tükör*.

Lucrări publicate:

• *Az öregedés tudománya*. – Bukarest : Kriterion, 1974. – 228 p.

Referinţe:

• *Korunk évkönyv* 1980.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 2. köt. : G-Ke. – 1991.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KASZA László, medic specialist boli contagioase, prof. univ.; n. 15 dec. 1914, Cherestur (TM). Studii: bacalaureat la Lic.

Piarist din Timişoara (1932); Univ. Cluj, Fac. de Medicină (1939). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Cercetări polarografice în icterele hepatocelulare şi mecanice* (1960). Preparator (1941); asist. univ. (1943) la Univ. din Cluj. Deportat în URSS (1944-48). Medic de circumscipţie la Mociu (1948-49); şef de lucrări la Clinica de boli

infecţioase (1949-64); conf. univ. (1964-74); prof. univ., şef de catedră la IMF TgM, până la pensionare (1964-83). Domenii de cercetare: hepatitele virale, diagnosticul icterelor. Studiile au apărut în: *Revista Medicală - Orvosi Szemle*; *Viața Medicală*; *Medicina Internă*; *Orvosi Hetilap*; *Acta Hepato-Splenologica* (1961); *Sammlung seltener klinischer Fälle* (Leipzig, 1964). Distins cu titlul de „Professor Emeritus" al UMF TgM (2004).

Lucrări publicate:

• *Fertőző betegségek* / Szerkesztette Kasza László. – Mv. : OGYI, 1979-1980. – 1. köt. : 241 p.; 2. köt. – 242-479 p.

• *Boli infecţioase*. – Mv. : OGYI, 1982.

- în colaborare:

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana*. - Mv. : OGYI, 1951.

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana*. - 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 306 p.

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana*. - 4. kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 390 p.

• *Boli infecţioase*. – Bucureşti, 1960.

• *Fertőző betegségek*. – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.

Referinţe:

• *Tett*, nr. 1, 1977.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.; A. T.)

KAUCSÁR Márton, ing. electronist; n. 6 febr. 1947, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1957-60); Lic. „Unirea" TgM (1960-64); IP Bucureşti, Fac. de Electronică şi Telecomunicaţii (1964-69). Dr. cu teza: *Comanda puterii în curent alternativ prin controlul frecvenţei semiperioadelor de conducţie şi aplicaţii* (1980). Activitate profesională: cercetător, INCDTIM, Cluj-Napoca (1970-89); cercetător ştiinţific principal, gr. III (1989-90); cercetător ştiinţific principal, gr. II (1990-92); cercetător ştiinţific principal, gr. I (1992-); şef laborator, Laboratorul de sisteme de fizică aplicată (2000-). Domenii de cercetare: dezvoltarea aparaturii pentru analize fizico-chimice, dezvoltarea aparaturii ştiinţifice computerizate, sisteme de achiziţie şi prelucrare din domeniul fizico-chimic. A participat la peste 20 de congrese, conferinţe şi simpozioane; a publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Automatica şi electronica* (1971, 1973); *Electronic Engineering* (1975, 1977, 1980); *Műszaki Szemle* (1998); *Romanian Journal of Physics* (1998); *Műszaki Szaktanulmányok* (2002). Distins cu „Diploma de Excelenţă în Cercetare" (2000). Membru în EME (1986-). Hobby-uri: fotografia.

Lucrări publicate:

• *Korszerű elektronicus áramkörök*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1978. – 176 p.

• *A mikroprocesszorok és mikroszámítógépek világa*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1986. – 236 p.

Referinţe:

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

(A. T.)

KELEMEN András, medic, prorector IMF TgM (1950-52); a predat disciplina igiena muncii la IMF TgM (1948).

Lucrări publicate:

• *Educaţia sanitară în şcoală. Bazele igienice. Metodica muzicii educativ-sanitare*. – Bucureşti : EDP, 1968.

- în colaborare:

• *Organizarea ocrotirii sănătăţii*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1956. – 560 p.

• *A hazai orvostudomány történetéből*. Bucureşti : Editura Medicală, 1957. – 164 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.)

KELEMEN Attila, medic, chirurg; n. 7 mai. 1919, TgM – m. 24 iun. 1994, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Ref. TgM (1937); Fac. de Medicină la Univ. Cluj (1944). Specializare în medicina sportivă (Bucureşti, 1949). Dr. în

ştiinţe medicale IMF Bucureşti, specialitatea chirurgie infantilă (1961). Preparator la Clinica de Chirurgie de Urgenţă Cluj (1944-47); asist. univ. (1947-60); şef de lucrări (1966-72); conf. univ., şef de catedră IMF TgM; şef de clinică Chirurgie infantilă TgM (1972-87). Domenii de cercetare: ortopedie infantilă, stenoză gastrică infantilă, malformaţii congenitale ale bazinului, displazia coxo-femurală congenitală etc. A publicat în *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Chirurgia*; *Pediatria*; *Viaţa Medicală*. În tinereţe a fost sportiv: campion naţional la înot, polo pe apă; antrenor, maestru al sportului (1954).

Lucrări publicate:

• *Ortopedia*. – TgM : OGYI, 1977.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az álatlános sebészet alapvonalai*. – 1. rész : *Általános sebészet pathológia*. – 239 p.

• *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KELEMEN Attila, medic veterinar; n. 4 mai 1948, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. „Bolyai Farkas" din TgM (1966); a obţinut diploma dr. medic veterinar la Fac. de Medicină Veterinară Cluj (1971); medic primar (1979); dr. în ştiinţe zootehnice, Bucureşti (2003). A fost medic veterinar de circumscripţie la Pănet (1971-74); medic şef de epizootologie la Dir. Sanitar-Veterinară MS (1974-77); medic primar veterinar la Circumscripţia sanitar-veterinară a com. Pănet (1977-89); medic specialist în chirurgie cabalină New Jersey (USA) (1988-91). Fondatorul şi coproprietarul Cabinetului veterinar particular „Equi-can" TgM (1991-96); deputat în Camera Deputaţilor din Parlamentul României (1996-); liderul grupului parlamentar UDMR (1997-). Vicepreş. Col. Medicilor Veterinari din România (1997-); vicepreş. Cons. Superior Zootehnic (2002-); preş. de onoare al Asoc. Chinologice din România (1997-); preş. Col. de Arbitri al Asoc. Chinologice Române; arbitru internaţional al Federaţiei Chinologice Internaţionale; vicepreş. Federaţiei Ecvestre Române (1997-); preş. Comisiei de Atelaje a Federaţiei Ecvestre Române (1992-); arbitru internaţional în sporturi ecvestre. Colaborator şi consultant la emisiuni de radio şi filme despre animale (cai şi câini) la TVR. Domenii de cercetare: ornitologie, ornitocenologie, etologie, patologia animalelor sălbatice, patologia parazitară a vânatului, chinologie, hipologie, sporturi ecvestre etc. A publicat în: *Comunicări de zoologie* (1968, 1973); *Vînătorul şi Pescarul Sportiv* (1969, 1975, 1980); *Studii şi comunicări,* Sibiu (1972); *Studii şi materiale* TgM (1972); *Nimpheae* Oradea (1975); *Aquila* (1976); *Acta Biologica Debrecina* (1977); *Acta Veterinaria* (Helsinki, 1970); *Marisia*; *Nimród* (1976, 1978); *Madártani Közlemények* (1975-76); *Lovas Nemzet* (1987); *Câinii noştri* (1981-83); *Chronicle of the Horse* (New York, 1989); *Új Élet*; *Vörös Zászló*; *Ifjúmunkás*.

Lucrări publicate:

• *Madaraskönyv*. – Bukarest : Kriterion, 1978. – 311 p.

• *Kutyáskönyv*. – Bukarest : Kriterion, 1986. -

Referinţe:

• *Bibliografia ornitologică română* / Ion Cătuneanu. – Bucureşti,: Comisia Monumentelor Naturii, 1980.

• *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt. : A-K. - 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

KELEMEN Attiláné, n. **Rosskopf Ágnes**, medic; n. 18 iul. 1918, Oradea. Studii: bacalaureat la Lic. Francez „Notre Dame de Sion" Oradea (1926-37); Univ. din Cluj, Fac. de

Medicină (1937-44). Dr. în științe medicale (1970). Medic specialist ginecolog (1947-53) la Spitalul de ginecologie TgM; asist. univ. la catedra de farmacologie (1953-78); şef de lucrări până la pensionare (1978-82), IMF TgM. Domenii de cercetare: acțiunea farmacodinamică a cofeinei, activitatea capsițiinei în organismele animale și umane, problema plantelor medicinale etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyógyszertani jegyzet* / Obál Ferenc, Feszt György, Kelemen Attiláné. – Mv. : OGYI, 1952. – 446 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

KELEMEN Hajnal, farmacist; n. 22 sept. 1960, Miercurea–Nirajului. Studii: Şc. Gen. Valea-Vărgata; Lic. Industrial „Oltul", Sf. Gheorghe (CV); IMF TgM (1985). Dr. în științe farmaceutice, specialitatea tehnologie farmaceutică cu teza: *Forme farmaceutice rectale cu benzodiazepine* (2002). Activitate profesională: farmacist stagiar, Farmacia nr. 1 TgM (1985-88); farmacist, Laboratorul Galenic TgM (1988-92); asist. univ. (1992-97); şef de lucrări, UMF TgM (1992-). Participă cu lucrări de specialitate la numeroase conferințe și simpozioane în țară și străinătate; publică mai multe studii și articole în reviste de specialitate: *Gyógyszerészet* (1995, 1997); *Orvostudományi Értesitő* (1995-01); *Revista de medicină și farmacie* (1996-97, 1999, 2001); *Farmacia* (1997, 2001-02); *Journal of Planar Chromatography* (1997). Membră în Col. Farmaciștilor din România; Soc. de Științe Farmaceutice din România; EME; Soc. Ungară de Sănătate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Analiza spectrală în infraroşu a substanțelor medicamentoase* : lucrări practice de chimie farmaceutică / Gyéresi Á., Kelemen H., I. Marcu. – TgM : UMF, 1996. – 232 p.

• *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : culegere de tehnici cromatografice / Gyéresi Á, Kelemen H. – TgM : UMF, 1996. – 131 p.

• *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : culegere de tehnici monografice / Gyéresi Á., Kelemen H., I. Marcu. – TgM : UMF, 1996. – 185 p.

• *Chimie farmaceutică* / Gyéresi Á., Kelemen H., Dani T. – TgM : UMF, 2002. – Vol. 1. – Substanțe medicamentoase anorganice. – 185 p.

• *Szervetlen gyógyszerészeti kémia /* Kelemen Hajnal, Gyéresi Árpád. – Kolozsvár: Erdélyi Múzeum Egyesület, 2003. – 168 p.

Referințe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

(A. T.)

KELEMEN József, medic.; n. 9 noi. 1934, Reghin. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (-1952); IMF TgM, Fac. de Medicină (1952-58). Dr. în științe medicale (1972). Activitate profesională: medic zonă rurală (1958-62); medic specialist anatomie patologică (1965-); medic primar anatomie patologică (1972-); cercetător științific în neuropatologie (1962-69); cercetător științific principal neurohistopatologie (1969-78); doc. invitat, IMF TgM (1974); şef secție, Spitalul Jud. Miercurea Ciuc (1975-); medic-şef, Serviciul Jud. de Medicină Legală (1977-87). Cercetări: în 1963 descrie pentru prima oară un microganglion vegetativ nervos în rinichiul de iepure (necunoscut până atunci în literatura de specialitate) și inervația tumorilor labiale; publică peste 140 de lucrări științifice în domeniul neurohistologiei, patologiei, neurohistopatologiei în reviste din țară și străinătate; descoperă 10 metode de neurohistologie premiate ca inovații de către Academia Română. Beneficiază de burse academice pentru cercetări histopatologice: Budapesta; Szeged; Pécs (1963-69); bursier Humbold, Max Planck Institute of Psichiatrie, München (1971-72); Berlin (1991-92).

Distincţii: 11 premii pentru inovaţii; medalia „Meritul Sanitar" (1972); medalia „2000 Millenium Medal of Honour", IBA (1999). Membru în Soc. Română de Morfologie Normală şi Patologică; Soc. Internaţională de Neuropatologie; Academia de Ştiinţe din New-York (1998-); Academia de Ştiinţe Maghiară. Hobby-uri: excursii în munţi, fotografie.

Lucrări publicate:

• *A fiatalok alkoholfogyasztása*. – Csíkszereda, 1984. – 14 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Who's Who în România*. – 2002. – p. 340.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

KELEMEN László, medic specialist boli contagioase, prof. univ; n. 27 sept. 1907, TgM – m. 18 iul. 1979, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Ref. TgM (1925); Univ. Cluj, Fac. de Medicină (1932). Dr. în ştiinţe medicale (1969). Preparator la Clinica de Interne Budapesta (1932-36); bursier la Clinica de Interne Paris (1936-37); asist. la Clinica de Interne Cluj (1940-44). Conf. univ. (1945-48); prof. univ.; şef de catedră până la pensionare (1948-74) la catedra de boli contagioase a IMF TgM. Membru al colectivului redacţional al revistei *EME Orvosi Értesítője* 1938-40, 1944-45) şi al *Orvosi Szemle-Revista Medicală* (1966-74); publică în: *Ardealul Medical*; *Medicina Internă*; *Viaţa Medicală*; *Morfologie-Epidemiologie*; *Orvosi Hetilap*; *Magyar Belorvosi Archivum*; *Acta Medica Hungarica*; *Wiener Zeitschrift für Innere Medizin* etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana*. – Mv. : OGYI, 1951. – 216 p.

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1952. – 314 p.

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana*. – 5. kiad. – Mv. : OGYI, 1958. – 383 p.

• *Boli infecţioase*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1960-1961. – Vol. 2. – 1960. – 554 p.; Vol. 3. – 1961. – 775 p.

• *Boli infecţioase*. – Bucureşti : EDP, 1964. – 288 p.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991)*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KELEMEN Piroska, medic; n. 1963, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1981); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1987). Preparator la Timişoara, la Clinica de Boli Interne nr. 2 TgM (1990-91); medic secundar internist (1990-); asist. univ. la disciplina medicină internă a UMF TgM (1991-); medic specialist interne (1995); medic primar (2000).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

Belgyógyászati tünettan : III. éves orvostanhallgatók számára. – TgM : OGYE, . – 1996. - 2. köt. – 374 p.

• *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referinţe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

KEMÉNY György, medic specialist histologie; n. 3 oct. 1925, Oradea – m. 2 dec. 1973, Budapesta. Studii: bacalaureat la Lic. „Kecskemeti Lipot" Oradea (1944); diploma de medic la IMF TgM (1950). Dr. în ştiinţe medicale (1962). Asist. univ. (1959); şef de lucrări (1963); conf. univ. (1970) la catedra de

histologie IMF TgM. Pionier al cercetărilor histochimice în România.

Lucrări publicate

- în colaborare:

• *Szövettani gyakorlatok. Mikroszkópizálás, mikrotechnika, a sejtek vizsgálata* / Gündisch Mihály, Csató Gyula, Kemény György. – Mv.: OGYI, 1956. – 264 p.

• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

KEREKES Medárd, biochimist; n. 9 oct. 1925, Cluj. Studii: Lic. Ref. de băieţi Cluj (1936-44); Univ. Bolyai (1945-49). Dr. în ştiinţe chimice cu teza: *Studiul proteinelor globulare denaturate prin căldură* (1965). Activitate profesională: asist. univ. (1949-58); cercetător ştiinţific principal; secretar ştiinţific, Centrul de Cercetări Medicale TgM (1959-86). Domenii de cercetare: studiul structurii proteinelor, tehnici de laborator pentru dozarea lipidelor din sânge, elaborarea unor preparate medicamentoase pentru terapia aterosclerozei; participă la numeroase simpozioane, congrese; are peste 20 inovaţii; publică peste 210 articole ştiinţifice în ţară şi străinătate: *Naturwissenschaften* (1962-63); *Nature* (1966); *Artery* (1975). Specializări: RDG (1968); Suedia (1969); RFG (1970-71). Distins cu „Medalia Muncii" (1957). Hobby-uri: tir cu arcul (campion naţional al României, 1958-1961), turism.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Biokémiai laboratóriumi vizsgálatok* / Kovács Endre, Blazsek Vladimir, Kerekes Medárd. – Mv. : OGYI, 1956. – 217 p.

• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

• *Az érelmeszesedés kutatása és leküzdése* / Feszt T., Kerekes M. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1976. – 128 p.

• *Ateroscleroza pe înţelesul tuturor* / Kerekes M., Feszt T. – Bucureşti : Editura Medicală, 1977. – 93 p.

• *Ateroscleroza* / Feszt T., Kerekes M. – Bucureşti : Editura Medicală, 1978.

• *Metode curente pentru analize de laborator clinic* / Emil Măgureanu (red.). – Bucureşti : Editura Medicală, 1982. – 307 p.

• *Ép testben ép erek, az érelmeszesedés megelőzése* / Feszt T., Kerekes M. – Bucureşti : Editura Medicală, 1983.

Referinţe:

• Who's Who in the World of Science. – 1967.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

KERESTÉLY János, medic; o perioadă scurtă a fost asist. univ. la catedra de microbiologie, apoi la Clinica de Boli Infecţioase (1953-); dir. al Clinicii de Boli Infecţioase (1957-68); dir. al Clinicii nr. 2. (1973-90).

Lucrări publicate:

• *Általános és részletes orvosi mycologia*. – 2. kiad. / Átdolgozta Konrád Gyula. – Mv. : OGYI, 1957. – 68 p.

- în colaborare:

• *Mikrobiológiai jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 4. köt. : *Orvosi mycologia*. *Általános mycologiai technika és részletse mycologia* / Kerestély János. – 1952. – 70 p.

• *Mikrobiológia* / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. – 3. köt. – 543 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KERESZTES Gyula, ing. arhitect; n. 7 aug. 1921, TgM. Studii: Lic. Ref. TgM (1932-40); UP din Budapesta (1940-44). Activitate profesională: arhitect şef al oraşului TgM (1955-

58); proiectant principal, Institutul de Proiectare al jud. MŞ (1958-81). Activitate ştiinţifică în domeniul momumentelor de arhitectură şi istorice; participă la numeroase simpozioane şi conferinţe; publică cca. 500 de articole în reviste de specialitate. Specializări: restaurator de arhitectură. Distins cu „Diploma de Aur", Budapesta; Diploma „Debreczeni László" a Asoc. „Kelemen Lajos pentru Ocrotirea Monumentelor" (2001). Membru în Col. Arhitecţilor din TgM; Asoc. „Kemény Zsigmond", TgM (1997-); EMKE, TgM; Fundaţia „Kós Károly" (1993-); cetăţean de onoare al mun. TgM (1997-); Elismerő oklevél a Magyar Reformátusok III Világtalálkozója Alkalmával (1996). Hobby-uri: colecţionar de gravuri, monede, bancnote, medalii.

Lucrări publicate:

• *Maros megyei kastélyok és udvarházak.* – Mv. : Impress, 1995. – 167 p.

• *Vásárhelyen vásár tartatik.* – Bukarest : Kriterion, 1996. – 115 p.

• *Marosvásárhely régi épületei.* – Mv. : Difprescar, 1998. – 140 p.

• *Marosvásárhely szecessziós épületei.* – Mv. : Difprescar, 2000. – 196 p.

- în colaborare:

• *Erős várunk kollégiumi emlékkönyv* / Keresztes Gy., Nagy P. – Mv, 1993.

• *Kós Károly Alapítvány.* – Mv., 1993.

• *Az építész Kós Károly* / Keresztes Gy., Finna G. – Mv., 1995.

• *Kós Károly egyetemessége* / Keresztes Gy., Mészáros J. – Mv., 1996.

• *Marosvásárhely műemlékei* / Keresztes Gy., Kiss J. Attila, Ráduly L. – TgM : Lyra, 1996.

• *Bernády György emlékezete* / Szerkesztő Nagy Miklos Kund. – Mv. : Impress, 1999.

• *Millenniumi megemlékezés.* – Mv. : Juventus, 2000.

• *Új világot teremteni a régiben* / Keresztes Gy., Gálfalvi Z. – sl : sn, 2000.

• *A Maros megyei magyarság történetéből* / Pál-Antal S., Szabó M., Keresztes Gy. – sl : sn, 2001.

• *A Nagyernyei iskola törénete* / Hajdó Piroska, Keresztes Gy. – sl : sn, 2001.

Referinţe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – Vol. 1: A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

• *Népújsag* 1998. jún. 5.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A.T.)

KERESZTESSY KOSZTA Árpád, medic; n. 14 sept. 1922, Sopot, Gdansk. Studii: Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Medicină (1948). Dr. în ştiinţe medicale (1972, Bucureşti şi 1992, Budapesta). Medic, practician la Clinica de Chirurgie, Clinica de Ginecologie şi la Clinica ORL Cluj (1946-49). Chirurg în Carei (1951-54) şi în Vişeu de Sus (1954-57). Specializări în chirurgie la Spitalul Colţea din Bucureşti(1957-). La IMF TgM a fost asist. univ. (1958-); şef de lucrări (1975-82); doc. (1982-); conf. univ.; medic principal; şef de clinică până la pensionare (1991). Domenii de cercetare: tratamentul traumelor ficatului, chirurgia abdomenului, tratamentul de urgenţă etc. A publicat ca autor şi coautor peste 80 de studii şi articole ştiinţifice, a participat la conferinţe naţionale şi internaţionale. Hobby-uri: membru al orchestrei filarmonicii univ., adică a medicilor din TgM; participă cu picturi în ulei la expoziţiile medicilor organizate anual la Cluj.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Patologie chirurgicală /* V. E. Bancu . – Bucureşti : EDP, 1979. – 592 p.

• *Patologie chirurgicală /* V. E. Bancu. – Bucureşti : EDP, 1983. – 658 p.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

(F. M.)

KERTÉSZ Endre, medic radiolog; n. 15 nov. 1924, Cluj – m 1 aug. 1985, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Evreiesc din Cluj (1943); IMF TgM, Fac. de Medicină (1949). Dr. în științe medicale (1967). Preparator; asist. univ.; şef de lucrări la Clinica de Radiologie, respectiv la IMF TgM. Publică în: *Orvosi Szemle-Revista Medicală*; *Viața Medicală*; *Orvosi Hetila*; *Minerva Medica*, Torino.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Radiológia, röntgendiagnosztika és sugárterápia* / Krepsz Iván, Kertész Endre, Kovács László. – Mv. : OGYI, 1957. – 400 p.
- *Radiológia, röntgendiagnosztika és sugárterápia* / Krepsz Iván, Kertész Endre, Kovács László. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 400 p.
- *Radiológiai jegyzet* / Szerkesztette Krepsz Iván; Közreműködtek: Kertész Endre, Darvas István, Szecsei Zoltán. – Mv. : OGYI, 1976. – 365 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

KEUL, Martin, biolog, cercetător științific; n. 29 sept. 1939, Sighişoara. Studii: Şc. Gen. nr. 3, Sighişoara (1947-54); Lic. „Joseph Haltrich", Sighişoara (1954-57); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie (1958-63). Dr. în biologie cu teza: *Efectul chimic şi fotodinamic al coloranților vitali asupra curenților protoplasmatici* (1973). Activitate profesională: cercetător științific principal, gr. I (1963-95); dir. științific Institutul de Cercetări Biologice, Cluj-Napoca (1992-). Domenii de cercetare: fiziologia şi citofiziologia plantelor fotobiologice (efect fotodinamic, efect al radiațiilor ultraviolete). Participă la peste 90 de simpozioane în țară şi străinătate; publică peste 150 de studii şi articole în reviste de specialitate: *Protoplasma* (1966-70); *Revue Roumaine de Biologie-Botanique* (1968, 1971-73, 1975, 1986); *Natura* (1970); *Progresele științei* (1970, 1973); *Studia UBB Cluj-Napoca* (1973-74, 1977, 1979, 1982-87, 1990-99); *Contribuții botanice* (1974, 1976, 1979 -81, 1984, 1988-96, 1999-00); *Cytologia* (1975, 1980); *Studii şi cercetări de biologie-biologie vegetală* (1976, 1978-79, 1982, 1984); *Zeitschrift für Pflanzenphysiologie* (1976, 1978); *Revue Roumaine de Biologie-Biologie Végétale* (1977, 1979-84, 1986); *Acta Biologica Hungarica* (1986); *Buletinul SNBC* (1988, 1996-98); *Ziridava* (1988); *Studii economice* (1993); *Analele Univ. Oradea* (1994, 1996-97); *Annals of the Institute of the Public Health Timişoara* (1997); *Romanian Journal of Biological Sciences* (1997); *Studii şi cercetări ale Muzeului Bistrița-Năsăud* (1997, 1999). Specializări: Bursă Humboldt, Germania (1974-75, 1990, 1992, 1995). Membru în Soc. Națională de Biologie Celulară.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Mecanismele mişcării în lumea vie* / M. Keul, C. Wittenberger. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1987. – 174 p.

Referințe:

- *Dicționarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – 1996.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.
- *Dicționarul biologilor români.* – 2000.

(A. T.)

KHEIL, Ottmar, ing. minier de exploatare şi preparare; n. 25 apr. 1929, Târnăveni. Studii: Gimnaziul „Andrei Bârseanu" Târnăveni (1940-43); Lic. „Brukental" Sibiu (1943-44); Lic. „Moise Nicoară" Arad (1945-49); Institutul de minereuri, Brad (1949-52); Institutul de Mine, Bucureşti (1952-54). Dr. cu teza: *Posibilități de mărire a extracțiilor în prepararea prin amalgamare şi flotație a minereurilor cu aur*

liber şi conţinut redus (1979). Activitate profesională: ing.; şef sector; şef secţie; ing. şef adjunct; ing. şef; dir. adjunct, Intreprinderea Minieră Barza (HD) (-1993); prof. asociat, Institutul de Mine Petroşani (1979-80). Domenii de cercetare: prelucrarea minereurilor aurifere; participă la numeroase conferinţe, congrese şi simpozioane în ţară şi străinătate; publică peste 100 de studii şi lucrări în reviste de specialitate: *Revista Mine, Petrol, Gaze* (1988-90); *Revista Minelor* (2000). Distins cu „Medalia Muncii"; „Ordinul Muncii" cls. a III-a; „Diploma de Excelenţă", 2002. Membru ASIT (1964-89); AGIR (1996-97). Hobby-uri: automobilismul, construcţia de utilaje.

Lucrări publicate:

• *Căile folosite în cadrul uzinei de preparare în vederea creşterii extracţiilor*. – sl : sn, 1963. – 31 p.

• *Posibilităţi de îmbunătăţire din instalaţia de ....* – sl : sn, 1964. – 30 p.

• *Realizări şi perspective de modernizarea fluxurilor de preparare*. – sl : sn, 1983. – 19 p.

• *Unele consideraţii privind recuperarea aurului prin metode hidrometalurgice*. – sl : sn, 1991. – 48 p.

• *Nouă tehnologie de extracţie prin amalgamarea aurului liber din minereurile cu conţinut redus*. – sl : sn, 1992. – 12 p.

• *Metale nobile. Conducerea ştiinţifică a tehnologiilor de exploatare, preparare şi cercetare*. – Târgovişte : Editura Univ. „Valahia", 2001.

- în colaborare:

• *Cercetări privind îmbunătăţirea preparării minereurilor aurifere sărace prin preconcentrare gravitaţională* / Kheil O. şi alţii. – sl : sn, 1974. – 27 p.

• *Flotoamalgamarea - un nou procedeu de extragere a aurului liber din minereurile cu conţinut redus* / Kheil O. şi alţii. – sl : sn, 1977. – 29 p.

• *Studiu privind stabilirea tehnologiei de ... a minereurilor Barza* / Kheil O. şi alţii. – sl : sn, 1983. – 24 p.

• *Cercetări privind stabilirea tehnologiei de prelucrare a minereurilor Barza* / Kheil O. şi alţii. – sl : sn, 1992. – 36 p.

• *Cercetări pentru extragerea aurului din concentratele de pirită auriferă Barza prin procedeul CIP* / Kheil O. şi alţii. – sl : sn, 1993. – 36 p.

Referinţe:

• *Dicţionarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – Vol. II. – 1998.

(A. T.)

KINCSES AJTAY Mária Adrienne, farmacist, prof. univ.; n. 23 dec. 1940, TgM Studii: bacalaureat la Lic. de fete nr. 4 TgM. (1957); absolventă a IMF TgM, Fac. de Farmacie (1963). Dr. în toxicologie cu teza: *Studiul chimicotoxicologic al erbicidelor clorfenoxiacetice* (1978, Bucureşti). Activează ca farmacist intern (1963-67), apoi în cadrul IMF TgM la disciplina toxicologie, Fac. de Farmacie, parcurgând toate treptele didactice univ. de la preparator (1967-71); asist. univ. (1971-90); şef de lucrări (1990-93); conf. univ. (1993-97); prof. univ. (1997-). Conducătorul disciplinei toxicologie generală şi industrială, biofarmacie şi farmaco-cinetică (1978-). Domenii de cercetare: toxicologie analitică, studii toxicologice experimentale, studii enzimologice, studii privind interacţiuni substanţă activă-substanţă auxiliară. A colaborat la revistele: *Revista Medicală TgM* (1968-71, 1974-75, 1978, 1982, 1984, 1987, 1991, 1993, 1995-98); *Igiena* (1976-77); *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1993, 1995-00, 2003); *Revista de Medicină şi Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992-96, 1998-02). Specializări: Bucureşti (1970, 1972); Cluj (1978); Budapesta (1991, 1995). Membră în EME; EUROTOX.

Lucrări publicate:

• *Îndrumător de lucrări practice de toxicologie*. – TgM : IMF, 1982-1984. – Vol. 2. – 1986.
• *Mérgező növények*. – Budapest : Kossuth Könyvkiadó, 1993. – 116 p
• *Teste de toxicologie pentru licență*. –TgM : Litografia UMF, 1999. - Vol. 1.
• *Mérgező növények*. – Budapest : Tempo Kiadó, 2003.

- în colaborare:

• *Îndrumător de lucrări practice de toxicologie* / M. Kincses Ajtay, Szőcs J.– TgM : IMF, 1982. – Vol. 1.
• *Curs de toxicologie* / M. Monea, M. Kincses Ajtay. – TgM : IMF, 1987- 1988. – Vol. 1; Vol. 2. - 1988.
• *Toxicologie*. – Bucureşti : EDP, 1991. – 242 p.
• *Toxikológia* / Monea, M., Kincses Ajtay M. – Mv : OGYI, 1992. - 1. köt. –112 p.
• *Facultatea de Farmacie din TgM = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998*. – 1999.
• *Gyógyszertervezés alapjai*. – 1999.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F.M.)

KINN, Gustav Adolf, matematician, prof.; 27 sept. 1868, Sighişoara – m. ? Şi-a început studiile la Sighişoara; învață fizica şi matematica la univ. din Jena, Cluj şi Berlin. În 1894 a fost numit prof. la Gimnaziul Evanghelic din Reghin şi conduce instituția ca dir. (1906-1931). Publică articole şi studii în *Programm des vierklassingen* (1896-97).

Lucrări publicate:

• *Einige Bemerkungen über die Anordnung des mathematischen Lehrstoffes au der Realschule*. – sl : sn, sa.

Referințe:

• *Reghinul cultural* : Studii şi articole. – Vol. 2., 1990.

(A. T.)

KINTSES József, ing. silvic; n. 22 iun. 1863, TgM – m. ? Studii: şc. medie la TgM şi Univ. la Selmecbánya (1881-84). A lucrat în mai multe locuri, de ex. în Ministerul Agriculturii şi Silviculturii la Budapesta, la Sighetu Marmației etc. A publicat articole de specialitate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gauss emlékezete* : Életrajzi vázlat / Írta Sartorius W. Von Waltershausen; Németből fordította Göldner Nándor; sajtó alá rendezte Kintses József. – Breznóbánya, 1903.
• *Bolyai Farkas erdészeti csonka munkája 1820-ból*; jegyzetekkel kiadta Kintses József. – Máramarossziget, 1911.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 16. köt. : Kaál Elek-Kovacevic, Iovan. – 1995.

(F. M.)

KIS Ilona, farmacist; n. 22 mart. 1945, Mugeni (Odorhei) (HR); Studii: IMF TgM, Fac. de Farmacie (1968). Dr. în ştiințe farmaceutice cu teza: *Cercetări farmacognostice în vederea valorificării speciei Angelica Arhangelica L. (cultivată)* (1983). A fost farmacist; asist.univ.; cercetător la disciplina controlul analitic şi biologic al medicamentelor – Fac. de Farmacie IMF TgM (1970-89). A publicat în *Revista Medicală*. S-a stabilit în USA (1990-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
• *Controlul formelor farmaceutice* : curs / Blazsek-Bodó A, Kis Ilona, Józsa J. – TgM : IMF, 1977. – 266 p.

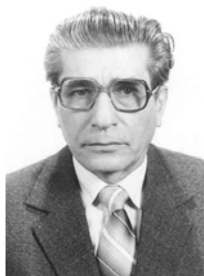
Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KISGYÖRGY Zoltán, biolog; n. 31 mart. 1929, Aita Mare (CV). Studii: Lic. de băieți nr. 1, Sf. Gheorghe (1940-49); Univ. Bolyai Cluj,

Fac. de Biologie (1949-53). Dr. în ştiinţe biologice cu teza: *Dinamica acumulării alcaloizilor la mătrăgună (Atropa belladonna L.)* (1971). Activitate profesională: preparator (1953-54); asist. univ. (1955-74); şef de lucrări (1975-90); conf. univ. (1991-98) IMF TgM, Catedra de botanică farmaceutică (-1999); conf. la catedra de horticultură a Univ. „Sapientia" TgM (2001-). Domenii de cercetare: fitofarmacie, plantele medicinale, ocrotirea naturii. Autor şi coautor a peste 130 de studii şi articole publicate în reviste de specialitate: *Farmacia* (1955, 1961, 1964-65, 1971); *Orvosi Szemle* (1955, 1965); *Revista medicală* (1956-60, 1962-64, 1967-68, 1971-72, 1981, 1983-85); *Acta Pharmaceutica Hungarica* (1958); *Naturwissenschaften* (1958); *Studii şi cercetări de biochimie* (1959); *Die Pharmazie* (1962); *Note botanice* (1965-66, 1968-69, 1974-83,1993,1996); *Comunicări de botanică* (1967); *Korunk* (1970); *Studii şi comunicări* (1982); *Revista de medicină şi farmacie* (1993-97). Specializări: Univ. Bucureşti (1966). Membru în AOŞR; vicepreş. şi preş. în Soc. de Biologie-Geografie, filiala Mureş.

Lucrări publicate:

• *Gyógyszerészeti növénytan*. – Mv. : OGYI, 1979-1991. – 2. köt. : Organográfia. – 1991. – 175 p.

• *Organografia*. – TgM : Litografia UMF, 1991.

• *Botanică farmaceutică. Lucrări practice pentru recunoaşterea plantelor medicinale* : pentru uzul studenţilor. – TgM : UMF, 1993. – 220 p.

• *Recunoaşterea plantelor medicinale*. – TgM : Litografia UMF, 1993.

• *Rendeszertan*. – TgM : Litografia UMF, 1994.

- în colaborare:

• *Ghidul cursului de botanică farmaceutică* / Kisgyörgy Z., Füzi J. – TgM : Litografia UMF, 1956.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

• *Recunoaşterea plantelor medicinale* / Kisgyörgy Z., Márton A. – TgM : IMF, 1965.

• *Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc*. – Miercurea Ciuc: Consiliul Popular al Judeţului Harghita, 1968. – 183 p.

• *Sistematica plantelor* : Ghidul cursului de botanică farmaceutică (Taxonomie) / Füzi J., Kisgyörgy Z. – TgM : Litografia UMF, 1971. – 75 p.

• *Plantele medicinale din judeţul Harghita*. – TgM, 1973. – 80 p.

• *Kovászna megye gyógynövényei.* – Árkos, Sepsiszentgyörgy: Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Vezérigazgatóság, Kovászna megye, Agronomusok Háza, 1973. – 239 p.

• *Gyógyszerészeti növénytan* / Kisgyörgy Zoltán, Márton Aranka. – Mv. : OGYI, 1979. –1. köt.: *Sejttan és szövettan*. – 1979. – 186 p.

• *Sejttan és szövettan* / Kisgyörgy Z., Márton A. – TgM : Litografia UMF, 1979.

• *Plantele medicinale şi condimentare din judeţul Harghita = Hargita megye gyógy- és fűszernövényei*. – Csíkszereda, 1980. – 711 p.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998 – 1999.

Referinţe:

• *Indexul botaniştilor din Republica Socialistă România*. – Bucureşti, 1966.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Ki kicsoda* : *Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

(A. T.)

KISS Árpád, chimist; n. 1 dec. 1911, TgM - m. 15 dec. 1987, TgM Studii: școala medie la TgM (1929); Univ. „Bolyai" Cluj, Fac. de Chimie (1944), obținând diploma de prof. (1948). Dr. în științe chimice (1967). Funcționar de bancă la Iernut și Luduș (1929-32), apoi la Fabrica chimică Bürger Albert TgM (1934-38) și la Fabrica de medicamente VI-HOR Cluj (1938-41). Asist. univ.; lector (1949); conf. univ. (1952); decan al Fac. de Farmacie (1958-62); după pensionare (1977) a devenit prof. consultant. A fost membru al colectivului redacțional al revistei *Farmacia*. Studiile au fost publicate în *Erdélyi Múzeum*; *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Magyar Onkológia*; *Gyógyszerészeti Értesítő*; *Wiener Medizinische Wochenschrift*; *Die Naturwissenschaften*; *Studii și cercetări de chimie*; *Revue Roumaine de Medicine Interne*. A fost preș. Secției de farmacie a Soc. de Medicină (1966-74).

Lucrări publicate:
- *Szerves kémia* I, II. – 1974.
- *Lucrări practice de chimie organică* : curs. – 1975.

- în colaborare:
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Curs de chimie organică*. – București : IMF, 1965. – 331 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Szerves kémia*. – Mv. : OGYI, 1974-1975. – 1-2. köt. – 1974.; 3. köt. – 1975.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.

Referințe:
- *Generisch Antal emlékkönyv*. – Budapest, 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998 – 1999.

(F. M.)

KISS Béla, medic dermatolog, n. 15 febr. 1924, Aiud – m. 13 sept. 2000, TgM. Preparator la Clinica dermato-venerică (1951-55); asist. univ. la IMF TgM (1955-64); medic primar la Policlinica nr. 1 TgM (1964-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:
- *Dermatológia*. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.

Referințe:
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KISS Elemér, matematician, prof. univ. ; n. 25 aug. 1929, Brașov. Studii: Gimnaziul, Miercurea-Ciuc; Lic. Teoretic, Miercurea-Ciuc (1940-48); Univ. Bolyai din Cluj, Fac. de Matematică-Fizică (1948 -51). Dr. cu teza: *Contribuții la teoria semimodulelor* (1973). Membru în Academia de Științe Maghiară. Activitate profesională: prof., Lic. „Bolyai-Farkas" TgM (1951-61); lector univ., I Ped TgM (1961-80); conf. univ., Institutul de Subing. TgM (1980-90); șef catedră; prof. univ., UPM TgM (1990-99). Domenii de cercetare: algebra modernă; geometria elementară; manuscrisele inedite ale lui Bolyai János. Se ocupă și de aplicațiile matematicii în biologie și stomatologie. A obținut rezultate valoroase în teoria ecuațiilor algebrice, teoria inelelor, teoria categoriilor. De asemenea, a generalizat o teoremă a lui Hurwitz referitoare la delimitarea rădăcinilor unei ecuații algebrice cu coeficienți complecși. A participat la numeroase conferințe în țară și străinătate; a publicat peste 120 de articole și lucrări în reviste de specialitate: *Gazeta Matematică și Fizică* (1957-58, 1963, 1965); *Matematikai és Fizikai Lapok* (1957-58, 1960-61); *Művelődes* (1957); *Tanügyi Újság* (1958, 1969); *Stomatologia* (1964); *Buletinul IP Iași* (1966); *Analele Univ. din Timișoara* (1967); *Gazeta învățământului* (1969); *Lucrările Științifice ale IPed TgM* (1969-70); *Studia UBB* (1974); *Igaz Szó Mathematica* (1978, 1988); *Analele Academiei RSR* (1979); *Matematikai*

Lapok (1982, 1995); *Természet Világa* (1986, 1992, 1994, 1996, 1998-99, 2000); *Preprint* (1986, 1988, 1992, 1996); *Buletinul Ştiinţific al UT TgM* (1991-92); *Pi, revistă de matematică* (1991, 1995-96); *Mathematica Pannonica* (1995, 1997); *Népújság Évkönyv* (1996); *Polygon* (1996, 1998); *Korunk* (1998); *Népújság* (1998, 2000), *Octogon* (1998-99); *Acta Physica Hungarica* (1999); *Historica Mathematica* (1999); *Fizikai Szemle* (2000); *Gazeta Matematică* (2000), *Élet és Tudomány* (2001), *Nelinijni Kolavannija* (2004). Distins cu „Ordinul Muncii", cls. III-a (1963); „Conf. univ. evidenţiat" (1981); Premiul Academiei de Ştiinţe Maghiară (2000); Premiul „Bolyai" (2001). Membru în Soc. de Ştiinţe Matematice din România (1954-); Soc. de Matematică „Bolyai János" din Ungaria (1992-). Hobby-uri: muzica clasică, literatură, sporturile de iarnă: schi.

Lucrări publicate:

- *Algebra*. – Mv : IPed, 1976. – 301 p.
- *Haladványok*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1984. – 204 p.
- *On the Algebrical and Number Theoretic Researches of János Bolyai*. – TgM: UPM, 1996. – 46 p. – Titlul pe pagina de titlu şi copertă: „Petru Maior" University of TgM. Departament of Mathematics. Research Seminars: Preprint nr. 5.
- *Matematikai kincsek Bolyai János kéziratos hagyatékából*. – Budapest : Akadémiai Kiadó; Typotex Kft., 1999. – 214 p.
- *Mathematical gems from the Bolyai chests*: János Bolyai` s discoverie in Number Theory and Algebra as recently deciphered from his manuscripts / by Elemér Kiss. – Budapest : Akadémiai Kiadó; Typotex Kft., 1999. – 200 p.

- în colaborare:

- *Matematici superioare pentru subingineri*. – TgM, 1980.
- *Matematika almérnöknek*. – Mv. , 1981.
- *UT din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Algebra* / Finta B., Kiss E. – TgM : UT TgM, 1992. – 128 p.
- *Magyarok szerepe a világ természettudományos és műszaki haladásában* (1992; Budapesta). – Budapesta, 1992.
- *Erős várunk*. – Mv., 1993.
- *Viharban*. – Mv., 1994.
- *Millenniumi megemlékezés*. – Mv. : Juventus, 2000.
- *200 éve született Bolyai János = 200 de ani de la naşterea lui János Bolyai =200 Years Since the Birth of János Bolyai* : Emlékkötet. – Kolozsvár-Cluj, 2002. – 187 p.
- *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas*. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2002.
- *Az emlékezés éve*. – Bécs: „Europa" – Club, 2002. – 176, 27 p.
- *A tudomány évezredében*: Az MTA Magyar Tudomány Külföldön , Elnöki Bizottsága csíkszeredai kihelyezett ülése. (2002; Csíkszereda).
- *Nemzetközi magyar matematikai versenyek,* 1992-2003. – Debrecen : Stúdium Kiadó, 2003.
- *A tér úttörője*. – Mv. : Mentor Kiadó, 2003. – 215, 18 p.
- *Bolyai* – emlékkönyv : Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest : Vince Kiadó, 2004.- 388 p.

Referinţe:

- *A romániai magyar nemzetiség*. – 1981.
- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Magyar Tudomány* 4. sz., 1998.
- *A Hét* 21. sz., 1998. máj. 21.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Élet és Tudomány* 1.sz., 2000.
- *Népújság* 2001. jún. 12.
- *Székelyföld* 11.sz., 2001.
- *Matematikusok és teremtett világuk*: Beszélgetések / Staar Gyula. – Budapest: Vince Kiadó, 2002.
- *A Hét* 18. sz., 2002. máj. 16.
- *Erdélyi Matematikai Lapok* 2.sz., 2002 máj.
- *Korunk* 11. sz., 2002 nov.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Krónika* 25.sz., 2003. febr. 1-2.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 3 vol. – 2. köt. : I-P.

(A. T.; F.M.)

KISS Ervin, medic, grafician; n. 29 apr. 1929, Cristuru Secuiesc. Studii: lic. la Oradea (1948); fac. de medicină IMF TgM (1954); dr. în ştiinţe medicale (1972). Şef de catedră la IMF TgM, catedra de epidemiologie. A publicat în *Revista Medicală-Orvosi Szemle*; *Viaţa Medicală*; *Revista Medico-Chirurgicală*; *Virologie, bacteriologie* etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Bakteriológiai gyakorlatok* / Kiss Ervin, Péter Mihály. – Mv. : OGYI, 1958. – 73 p.

• *Din istoria luptei antiepidemice*.– Bucureşti, 1972.

• *Îndreptar practic de epidemiologie* / Kiss Ervin, Monica Sabău, Ion Cîmpianu. – TgM : IMF, 1977.

• *Általános és részletes járványtani jegyzet* / Kiss Ervin, Sabău Monica. – Mv. : OGYI, 1979. – 147 p.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda* : *Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt. – 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

(F. M.)

KISS Éva, medic pediatru; n. 16 dec. 1943, TgM. Studii: Lic. „Unirea”, TgM; Lic. nr. 4, TgM (1955-62); IMF TgM (1962-68). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări clinice şi de laborator ale proteinurilor în nefropatiile medicale la sugar şi la copil* (1998). Activitate profesională: medic specialist pediatru; medic primar; conf. univ. IMF TgM (2000-). Domenii de cercetare: nefrologie pediatrică. Participă la numeroase sesiuni ştiinţifice, congrese, simpozioane în ţară şi străinătate; publică peste 125 de studii şi articole în reviste de specialitate: *Revista de pediatrie* (1985); *Revista de medicină şi farmacie* (1993, 1998); *Gyermekgyógyászat* (1994, 1997); *Orvostudományi Értesítő* (1996); *Revista de pediatrie prahoveană* (1999); *Revista de nefrologie şi urologie pediatrică* (2003). Specializări: Bucureşti (1981); Timişoara (1986); Seghedin (1990); Budapesta (1992-93, 1995); Belgia (1994); Cluj-Napoca (1999). Membră în Soc. de Nefrologie Adulţi; Soc. de Nefrologie Pediatrică din România; Soc. de Nefrologie Pediatrică Internaţională; Soc. de Sănătate Maghiară. Hobby-uri: muzică clasică, turism.

Lucrări publicate:

• *Tratat elementar de pediatrie*. – Cluj-Napoca : Casa Cărţii de Ştinţă. – 1995. – Vol. 2. – 442 p.

- în colaborare:

• *Diagnostic diferenţial pediatric* : Ghid clinic. – Bucureşti: Editura Medicală, 1987. – 140 p.

• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.

• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1996-1997. – 1. köt. – 1996. – 259 p.; 2. köt. – 1997. – 225 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Külföldi magyar kutatatók* - 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

(A. T.)

KISS Ferenc, medic neurolog; n. 4 mart. 1918, Gălăţeni – m. 11 mart. 1997, TgM. Studii: Şcoala Superioară de Medicină şi Farmacie Iaşi (1940); Univ. „Ferenc József” Cluj, Fac. de medicină (1943). Preparator la Clinica de Boli Interne Cluj (1943-44); serviciul militar, prizonier de război (1944-45); medic la Clinica de Neurologie-Psihiatrie TgM (1945-58); medic de policlinică la TgM până la pensionare (1958-78). Publică în reviste de specialitate din domeniul hemiparchinsonismului, catatoniei mortale.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az ember rendszeres anatómiája* / Mihálik P., Kiss Ferenc, Maros Tibor. – Mv. : OGYI, 1951. – 710 p.

• *Endokrinológia*. – Mv.: OGYI, 1951. – 280 p.

• *Probleme de psihiatrie*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1957. – 460 p.

• *Idegkórtan*. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1958. – 533 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

KISS György, medic hematolog; n. 27 nov. 1923, Gălăţeni – m. 25 ian. 1996, TgM. Studii: Lic. Ref. TgM (1942); asist. univ. la Fac. de Farmacie, catedra de farmacologie a IMF TgM (1948).; dir. al Centrului de transfuzie sanguină TgM (1949-81). Domenii de cercetare: hematologia; publică în revistele de specialitate româneşti şi maghiare *Revista Medicală-Orvosi Szemle*; *Ideggyógyászati Szemle*, precum şi în *A Hét*; *Vörös Zászló* etc.

Lucrări publicate:

• *Ritmusos életjelenségek vizsgálata az élő szervezetben*. – Mv., 1948.

• *A véradók osztályának munkájáról és véradók kiválasztásának jelentőségéről*. – Mv., 1957.

• *Az életmentő vér*. – Mv. : Tartományi Sanepid, 1959. – 22 p.

• *Amit a véradásról és vérátömlesztésről mindenkinek tudnia kell*. – Csíkszereda : Hargita megye Egészségügyi Igazgatósága, 1969. – 75 p.

• *Véreddel mentheted meg az életemet!* – Csíkszereda : Hargita megye Egészségügyi Igazgatósága, [1978]. – 8 p.

• *Unele aspecte ale hematologiei transfuzionale la operaţiile pe cord deschis*. – 1979.

- în colaborare:

• *Probleme de psihiatrie*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1957. – 460 p.

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Ki kicsoda* : *Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt. – 1996.

(F. M.)

KISS Tamás, prof. de şcoală; n. 6 sept. 1862, Aluniş – m. ? Studii: medii la Reghin, TgM; fac. de matematică şi fizică la Budapesta (1884-88). A predat la Col. Ref. din TgM; a fost preceptor la familia contelui Teleki din Gorneşti; s-a reîntors în Col. Ref. din TgM (1902-).

Lucrări publicate:

• *Az elektromos kapacitás számítása és méréséről*. – Mv., 1904.

• *A természeti tünemények viszonyított szemlélete*. – Mv., 1908.

• *Külföldi utam élményeiből*. – Mv., 1913.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. –Új sorozat. – 16. köt. : Kaál Elek-Kovacevic, Iovan. – 1995.

(F. M.)

KISS Zoltán, biolog; n. 4 sept. 1929, Iernuţeni – m. 9 nov. 1992, Cluj. Studii: bacalaureat la Lic. Pedagogic din Reghin (1949); Institutul Agronomic Cluj (1950-52); diplomă de prof. de biologie la Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Biologie (1954). Preparator, asist. univ.; şef lucrări la catedra de biologie a UBB Cluj-Napoca, până la pensionare (1969-1991). Domenii de cercetare: metabolismul zahărului, radiobiologie, biologia auzului, capacitate de muncă şi de încărcare a organismului. A publicat în: *A Hét*; *Tanügyi Újság*; *Művelődés*; *Igazság*; *Megyei Tükör*; *Szabadság*. Are multe invenţii brevetate.

Lucrări publicate:

• *Ember – természet – XX. Század*. – 1976.

• *A magatartás élettani alapjai*. – 1981.

- în colaborare:

• *Ember és egészség* / Kiss Zoltán, Holicska Dezső, Vitályos András. – 1974. – Ed. în lb. Română cu prof. E. A. Pora. – 1978

• *Dicţionarul sănătăţii*. – 1979.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt. : Kh-M. – 1994.

(F. M.)

KISS-DELLY Eszter, chimist; asist. univ. la catedra de chimie analitică a IMF TgM (1959-60), apoi la I Ped de 3 ani TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

KISS-EPERJESSY Anna

Vezi: **EPERJESSY Anna**

KLEIN Dezső, medic stomatolog; n. 25 mai 1902, Ungheni – m. ? Studii: obține diploma de medic la Univ. „Ferdinand I" din Cluj (1927); conf. univ. la IMF TgM; şeful Clinicii Buco-maxilo-faciale TgM (1945-52).

Lucrări publicate:

- *Odontogén gócfertőzés*. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1952. – 57 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KNÖPFLER Vilmos, medic, n. 10 oct. 1815, Băița (HD) – m. 28 sept. 1882, TgM. Studii: gimnaziale la Zlatna şi Cluj (1833);

univ. de medicină la Viena (1834-) şi Budapesta, obținând titlul de dr. oculist, obstetrician. A făcut călătorii de studii în Cehia, Prusia, Saxonia, Bavaria, Italia. A lucrat ca medic primar al jud. Zărand şi HD (1841-48). A făcut călătorii în Belgia, Franța şi Anglia. A luat parte la revoluția din 1848 / 49. Din 1850 a devenit prim-medic al jud. Mureş-Turda; chirurg, oftalmolog şi obstetrician la TgM: dir. spitalului de stat din oraş. A fost membru şi membru corespondent al mai multor soc. ştiințifice şi de medicină din Budapesta, Viena, Cluj, Sibiu; Soc. „Kemény Zsigmond" din TgM. A fost cons. regal, deputat în Parlamentul Ungariei (1880). La inițiativa lui, în 1882, s-a clădit noul spital public din TgM cu 150 locuri. A scris numeroase articole şi studii de popularizare a medicinii şi a serviciului sanitar.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. psych.-medica de influxu musicae in corpus et animam*. – Vindobonae: typis Caroli Ueberreuter, 1840.
- [*Madárkatalógus*]. – 1850.
- *Természettudomány és gyakorlati élet* : A magyar orvosok és természetvizsgálók 1863. szept. 2-án Pesten tartott IX. nagygyülésében előadva. – Pest : nyomt. Kertész József, 1863. – 13 p.
- *Emlékbeszéd boldogult Schmidt Adolf, Láng Ferencz és Ziepser András felett*. – Pest, 1865.
- *Két népszerű természettudományi felolvasás*, melyeket M.-Vásárhelyt a gr. Teleki-könyvtár termében zárt körben nők számára 1866 december 21-én és 1867 január 18-kán tartott Knöpfler Vilmos. – Kolozsvár : nyom. az ev. ref. Főtanoda betűivel, 1867. – 43 p.
- *Az élet és az ember*. – Mv. : nyomt. Imreh Sándor, 1871. – Extras din : Magyar Orvosok és természetvizsgálók Munkálatainak 15. köt.
- *Elnöki megnyitó s zárbeszéde*. – Sepsi-Szentgyörgy, 1875. – Extras din : Magyar Orvosok és természetvizsgálók Előpatakon tartott gyűlése Munkálatainak 18. köt.
- *A marosvásárhelyi országos kórház alapításának és fejlődésének rövid vázlata*. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. Főtanoda betűivel, 1882. – 17 p.

Referințe:

- *Vasárnapi Újság* 35. sz., 1875.
- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *A marosvásárhelyi községi polgári fiuiskola története* / Írta Nemes Ödön. – Mv. : Nyomtatta Adi Árpád, 1896.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 6. köt. : Kende-Kozocsa. – 1899.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : *1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte

Viczián János. –Új sorozat. – vol. – Budapest, 1990-. 16. köt. : Kaál Elek-Kovacevic, Iovan. – 1995.

- *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon* – Budapest, 2001- .- 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

KOCZKA György, medic; n. 30 oct. 1921, Cluj. Studii: bacalaureat la Sf. Gheorghe; diploma de medic la Univ. Cluj; dr. în ştiinţe medicale (Halle an der Saale, 1945). Asist. univ. la IMF TgM; dir. al Policlinicii TgM; şeful Secţiei Interne a Spitalului Jud. Sf. Gheorghe (1956-84). A publicat în *Orvosi Szemle*; *Revista Medicală*; *Farmacia*; *Viaţa Medicală*; *Vörös Zászló*; *Megyei Tükör* etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

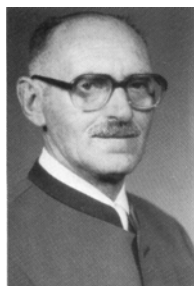
- *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A mozgásszervek betegségei a belgyógyászati gyakorlatban* / Dóczy Pál, Birek László, Koczka György. – 478 p.
- *Forschungsergebnisse des Transfusions und Immunhaematologie*. – Berlin, 1978.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

(F. M.)

KOHL István, preparator ornitolog; n. 30 iul. 1922, Reghin – m. 24 mart. 1998, Reghin. Studii: Şcoala Elementară Evanghelică (1929-33); şi Gimnaziul Ev. din Reghin (1933-37). Învaţă dermoplastia ca ucenic, apoi ca ajutor de maistru la TgM (1937-40). Activitate profesională: preparator, în atelierul tatălui său, Reghin (1942-43); preparator, Muzeul de Vânătoare din Focşani (1949); preparator şi laborant, Şc. Pedagogică Maghiară; Lic. nr. 2, Reghin (1951-82). Fondator al Muzeului de Ştiinţe Naturale din Reghin; colecţia Muzeului şcolii cuprinde 164 mamifere, 1000 cranii de mamifere, peste 2300 păsări, schelete de păsări, peşti, reptile; a organizat fanfara oraşului, fiind şi dirijor. Domenii de cercetare: ornitologia. A comunicat peste 120 de lucrări în mai multe limbi, în ţară şi străinătate: Ungaria, Slovacia, Austria, Germania, Suedia, Slovenia. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Aquila* (1947, 1950, 1954-55, 1957, 1959-60, 1964, 1967-68, 1978, 1993); *Larus* (1957, 1959, 1962, 1967); *Buletinul ornitologic* (1960); *Falke* (1962, 1969); *Vânătoare şi pescuit sportiv* (1962, 1966, 1968-70, 1978); *Natura* (1963, 1967, 1972); *Acta Univ. Lundensis* (1964); *Studii şi cercetări de biologie* (1965); *Studii şi materiale* (1965, 1967, 1972); *Vogelwarte* (1965); *Aluta* (1969-70); *Revista muzeelor* (1969); *Studii şi comunicări ale Muzeului din Bacău* (1973); *Nymphaea* (1974-75, 1978); *Studii şi comunicări ale Muzeului din Cristuru Secuiesc* (1974); *Studii şi comunicări ale Muzeului Brukental* (1975, 1977, 1979-80); *Tibiscus* (1979); *Acta Hargitensia* (1980); *Marmatia* (1980); A*nalele Banatului* (1983), *Marisia* (1983, 1995); *Ziridava* (1988); *Revista pădurilor* (1989); *Publicaţia Soc. Ornitologice Române* (1990-91, 1994, 1997); *Studia UBB* (1990, 1994, 1997); *Analele Banatului* (1995-97). Membru în Soc. Ornitologică Română; observator al Institutului Ornitologic din Ungaria.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 1. – 1980. – XIV, 454 p.; Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.; Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
- *A kárpáti barna medvéről /* Sepsi A., Kohl. I. – Koloszvár : Lyra, 1997. – 99 p.
- *Über die variabilität des schädels Karpatischer braunbären (Ursus Arctos)*

(Mamalia: *Carnivora*: *Ursitae)* / Sepsi A., Kohl. S. – Dresden , 1983.

Referințe:

- *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p. .; Band 3. – 1988.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Múzeumi Füzetek*, 8., 1999, p. 151-157.
- *A madártan története Erdélyben* / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed: „BF“ Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(A. T.; F.M.)

KOLOZSVÁRY Zoltán, ing. mecanic, tratamente termice; n. 28 apr. 1937, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1954); IP București (1959). Dr. ing. cu teza: *Influența tratamentelor de suprafață asupra rezistenței la uzură a organelor de mașini* (1970). Șef serviciu cercetare la Metalotehnica TgM (1965-76); șef Filiala TgM a Institutului de Cercetări mecanică fină București (1976-86); dir. științific MATIRO București (1986-94); dir. general, SC PLASMATERM SA TgM (1994-). Domenii de cercetare: tratamente termice, știința suprafețelor. Are 15 brevete singur sau în colaborare. A participat la peste 50 conferințe, congrese naționale și internaționale, are peste 140 articole și studii de specialitate publicate.A publicat în *Buletinul Ministerului Industriei Ușoare* (1966); *Härtereitechnische Mitteilungen* (1969); *Casting and Forging,* Japonia (1972); *Industria ușoară* (1972-73); *Wear* (1973); *Heat Treatment of Metals, HTM* (1973, 1999); *Iron Age* (1973); *Construcții de mașini* (1979); *J. Heat. Treat.* (1980); *Metaluznautstwo i obreska cioplina* (1981); *Neue Hütte* (1986); *Adv. Materials and Processes Including Metal Progress,* USA (1987); *Surf. Eng.*, Anglia (1988, 1997); *Annual Scientific Report* (1996-98); *Corrosion Science* (1999); *Tratamente termice și ingineria suprafețelor* (2002). Distincții: ordinul „Meritul Științific” (1973); cca. 10 premii naționale și internaționale, 3 medalii de merit, Cavaler al Ordinului „Steaua României“ (2000). Membru în American Soc. for Metals (1968-); International Federation for Heat Treatment and Surface Engineering (preș. în perioada 1998-00, membru în Biroul Executiv din 1995-); Royal Horticultural Soc. (Marea Britanie, 1995-); membru de onoare Asoc. Metalurgiștilor din Rusia (1998-). Hobby-uri: grădinărit, plante.

Lucrări publicate:

- *Procedee noi pentru protecția suprafețelor metalice*. – București : IDT, 1964.
- *Influența tratamentelor de suprafață asupra rezistenței la uzură a pieselor de mașini* : Teză de doctorat. – București : IP, 1968.
- *Tratamente termice moderne pentru piese în construcții de mașini*: Sinteză documentară. – București : Centrul de Documentare și Publicații Tehnice, MIM, 1971.
- *Cercetări legate de influența deformării la semicald asupra cianurării oțelurilor carbon nealiate și slab aliate*. – Cluj : IP, 1973.
- *Alegerea oțelurilor și a tratamentelor termice în construcția utilajelor din industria ușoară*. – București : CDPT-MIU, 1974.

- în colaborare:

- *Cromare dură* / Z. Kolozsváry, V. Glück. – București : IDT, 1963. –260 p.

Referințe:

- *Who is who in the World*. – 1993.
- *Erdélyi ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Who is who in the World of Finance*. – 2001.

(F. M.)

KOLUMBÁN Mózes, medic; n. 4 mai 1904, Racoșul de Sus (CV) – m. 29 mai 1973, Cluj-Napoca. Studii: Șc. Primară., Racoșul de Sus (1910-15); Lic. Unitarian Cluj (1916-24); Fac. de Medicină, anii I-III, Cluj (1924-47); Fac. de Medicină, Institutul Sanitar Militar, anii IV-VI (1927-30). Dr. în medicină cu teza: *Noi contribuțiuni la studiul tratamentului preventiv al accidentelor post-rahianestezice prin injecții intravenoase de lichid cefalo-rahidian* (1930). Activitate profesională: medic militar la unități din Babadag, Băile Herculane, TgM, Botoșani, Satu-Mare, București, Cernăuți (1930-

40); medic de circumscripţie, Tălişoara (1940-46); medic, medicină generală şi stomatologie, Sovata (1946-49); şef de lucrări (1949-54); conf. univ., IMF TgM; locţiitor dir. în cadrul MI (1963-68). Domenii de cercetare: lupta împotriva alcoolismului; problematica anemiilor; bolile dermato-venerice; lupta antituberculoasă la sate; reumatismul infantil; educaţia sanitară a populaţiei; perfecţionarea procesului instructiv al studenţilor în medicină în domeniul organizării sanitare; depistarea precoce a bolii canceroase şi îmbunătăţirea activităţii oncologice. A participat la numeroase conferinţe, simpozioane locale şi naţionale; a publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Revista Sanitară Militară* (1935, 1937-39); *Cernăuţi medical* (1936-37); *Clujul medical* (1936-37); *Informaţia Secţiei Sanitare a RAM* (1956); *Revista medicală* (1956, 1960, 1962-63); *Spitalul* (1961). A obţinut distincţia „Evidenţiat în munca medico-sanitară". Membru în USSM. Hobby-uri: lingvistică, vioară.

Lucrări publicate:

• *Egészségügyi szervezés* : curs. – TgM : IMF, 1951. – 300p.

- în colaborare:

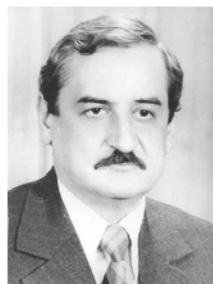
• *Manual de organizare a ocrotirii sănătăţii* / Kolumban M. şi alţii. – Bucureşti : sn, 1956.

Referinţe:

- *Revista Medicală*, nr. 3, 1973, p. 284-285.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.

(A. T.)

KOLUMBÁN Pál, medic; n. 22 oct. 1935 TgM. Studii: Şc. Primară Tălişoara (1942-46); Lic. de băieţi nr. 2, Cluj (1946-53); IMF TgM, Fac. de Medicină (1953-59). Activitate profesională: intern clinic, IMF TgM (1958-60); medic, CTS, TgM; medic secundar (1961-63); medic specialist (1964-91); medic primar (1991-); medic şef de centru (1986-92); dir. al CTS TgM (1998-01); preş. al CTS a MS (1998-01). Domenii de cercetare: dispensarizarea şi tratamentul bolnavilor hemofilici, recoltarea şi conservarea sângelui, donatorul de sânge – mobilizarea la donare şi efectul donării asupra organismului uman, utilizarea raţională a sângelui, prevenirea bolilor transmisibile prin sânge, boala hemolitică a nou-născutului. Participă la numeroase conferinţe, congrese şi simpozioane în ţară şi străinătate cu peste 55 de lucrări comunicate şi alte 56 publicate în reviste de specialitate: *Revista medicală* (1963, 1971); *Documenta hematologica* (1970-73, 1997, 2000); *Korunk* (1983); *Orvostudományi Értesítő* (1994-95, 2000); *Revista de medicină şi farmacie* (1996-97); *Haemophilia* (1998). Specializări: România (1961, 1988, 1995, 2000); Franţa (1990); Ungaria (1992, 1995). A obţinut distincţia „Evidenţiat în munca medico-sanitară" (1967, 1988): „Evidenţiat pentru merite în munca de Cruce Roşie" (1969). Membru în Soc. Naţională de Transfuzie Sanguină din România (1995-); Soc. Internaţională de Transfuzie Sanguină (1996-); Asoc. Medicală Maghiară (2000-). Hobby-uri: muzica (vioară, muzică de cameră, orchestra medicilor din TgM), literatura beletristică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Organizarea ocrotirii sănătăţii*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1956. – 560 p.

Referinţe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig*? – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Orvostudományi Értesítő*, 1996, 68 k.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

KOMJÁTSZEGI Sándor, medic neurochirurg; n. 18 febr. 1922, Cluj. Studii: bacalaureat la Col. Unitarian Cluj (1941); studii de medicină la Univ. „Ferenc József" Cluj, apoi la Budapesta şi la Halle; dr. în ştiinţe medicale la IMF TgM (1947). Asist. la cat. de anatomie patologică (1947-50); asist. Univ. la neurologie

(1950-53); medic specialist neuro-chirurgie

până la pensionare (1953-1992). A publicat în *Revista Științelor Medicale* (1950); *Revista Medicală - Orvosi Szemle*; *Jurnal of Neurosurgery, Studii și Cercetări de Neurologie*; *A Hét*.

Lucrări publicate:

• *Tudat és valóság*. – Bukarest : Kriterion, 1986. – 96 p.

• *Tudat, valóság, hit*. – Kolozsvár : Glória Kiadó, 2000. – 136 p.

- în colaborare:

• *Endokrinológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 280 p.

• *Idegkórtan*. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1958. – 533 p.

Referințe:

TETT 4. sz., 1986

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

Népújság 2002. okt. 10.

• *A Hét*, 41. sz., 2002. okt. 31.

(F. M.)

KOMPÓ István, medic ginecolog; n. 31 mart. 1920, Jibou. Studii: Univ. „Frenc József” Cluj, Fac. de Medicină (1945). Preparator la Cluj (1943-45), apoi la Clinica de Obstetrică TgM (1945-48); medic specialist (1948); asist. univ. la IMF TgM (1948-63); medic principal ginecolog la Spitalul Orășenesc Reghin până la pensionare (1963-83). Domenii de cercetare: probleme de obstetrică, calmarea durerii la naștere, tratarea șocului nașterii. Publică în reviste de specialitate din țară și străinătate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p. 2. füzet. – 1954. – 215 p.

• *Szülészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet.- 232 p.

• *Szülészeti jegyzet*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. - 1. rész. – 480 p.

• *Nőgyógyászat*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2. rész. – 210 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

KONRÁD Gyula, medic secundar la Clinica de Boli Infecțioase (1956-?); a activat ca asist. univ., pentru o scurtă perioadă, la catedra de microbiologie a IMF TgM. A plecat din țară (1977).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

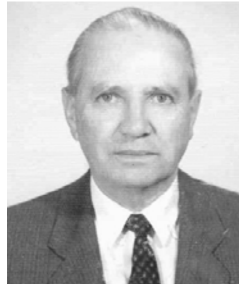
• *Általános és részletes orvosi mycologia*. – 2. kiad. / Átdolgozta Konrád Gyula. – Mv. : OGYI, 1957. – 68 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KÓNYA István, biolog, muzeograf; n. 16 ian. 1926, Gheorgheni (HR) – m. 13 febr. 2003, TgM. Studii : bacalaureat la Lic. comercial TgM (1948); diploma de prof. de științe naturale la Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Biologie (1952). A fost fondatorul secției de științe naturale a Muzeului Regional din TgM, unde a activat ca muzeograf, apoi muzeograf principal până la pensionare (1952-86). Domenii de cercetare: paleontologia, ornitologia, insecticidele. A fost unul dintre organizatorii grupului de ornitologi și

ocrotitori ai naturii, care a funcționat pe lîngă Muzeul Jud. Mureș. A colecționat obiecte de artă populară, dar mai ales, obiecte pentru secția de științe naturale: a preparat animale, păsări, insecte colecționate. A participat la observații ornitologice. A publicat în *A Sepsiszentgyörgyi Tartományi Múzeum Évkönyve* (1954); *Studii și comunicări* (1955);

Ifjúmunkás (1958); *Studii şi materiale* (1965-69, 1972); *Vörös Zászló* (1965-66, 1971, 1975-77, 1981); *Revista Muzeelor* (1971); *Hargita* (1971); *Tibiscus*; *Nimpheae*, Oradea (1975); *Aquila* (1976); *Studii şi comunicări*, Sibiu (1972); *Nymphaea* (1975); *Falvak Dolgozó Népe* (1975); *Aquila* (1976, 1993); *Steaua Roşie* (1981); *Analele Banatului* (1983); *Marisia* (1983, 1995); *Ziridava* (1988); *Aquila* (1993).

Lucrări publicate:

• *Rezervația naturală de la Zau de Cîmpie – A mezőzáhi természetvédelmi terület.* – Mv., 1974.

- în colaborare:

• *Die Ornis siebenbürgens* / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.; Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.

Referințe:

- *Steaua Roşie* 14 iul. 1974.
- *A Hét* 1977. jan. 7.
- *Die Ornis siebenbürgens* / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p. .; Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – Csíkszereda, 1996. – 1. köt. : A-K. - 1996.
- *Erdélyi magyar ki ki*csoda, 2000. – 2000.
- *A madártan története Erdélyben* / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed: „BF“ Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(F. M.)

KOPP Elemér, ing. chimist, prof. univ.; n. 7 aug. 1890, Cluj – m. 19 ian. 1964, TgM. Studii: şc. primară şi lic. la Cluj (1908); IP din Budapesta (1913). Dr. cu o teză consacrată cercetării combinațiilor de azot ale melaselor (1916). Activitate profesională: ing. chimist, Fabrica de acid sulfuric din Braşov (1912); Fabrica de Zahăr din Bod (1913-19); Fabrica de Produse Chimice din Cluj (1919-23); Stațiunea Experimentală de Plante Medicinale din Cluj (1923-31); dir. Stațiunii (1941); concomitent, ține cursuri la Institutul Agronomic. S-a mutat la TgM (1948). Odată cu înființarea Fac. de Farmacie este numit prof. (1949-62); şeful catedrei de farma-cognozie; a înființat la TgM Grădina de Plante medicinale şi aromatice (1949). Domenii de cercetare: răspândirea geografică a speciilor şi recoltarea lor, posibilitatea introducerii acestora în culturi, analiza caracterelor morfologice şi a compoziției chimice, investigații agrotehnice pentru obținerea unor cantități sporite de exemplare şi de principii active; obținerea uleiurilor volatile în România; valorificarea macului alcaloid (1943); stabilirea influenței atacului ciupercilor din genul *Peranospora* asupra conținutului de alcaloizi din frunzele de Hyosciamus niger; cercetări privind fructele de *Capsicum auum* (ardei iute); valorificarea măceşului de pe cursul superior al Mureşului şi numeroase alte cercetări publicate în peste 40 de lucrări ştiințifice originale în limbile română, maghiară germană; a fost primul conducător de doctorate postbelic. Distins cu „Ordinul Muncii” cls. a III-a (1955); insigna „Evidențiat în munca Medico-Sanitară” (1960); Prof. emerit (1962). A activat ca membru în col. de redacție al revistei *Farmacia* (1953-55); membru USSM, filiala Mureş; Comisia de Medicamente Vegetale şi Animale pentru elaborarea Farmacopeei Române.

Lucrări publicate:

• *Magyarországi melaszok nitrogéntartalmú vegyületei*. – Braşov : Magyar Cukorgyárosok Egyesölete, 1916. – 64 p.

• *Farmakognózia.* – Mv. : OGYI, 1953. – 1. : Általános rész. – 104 p.

- în colaborare:

• *Farmakognózia* : Részletes rész / Kopp Elemér ... – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. – 398 p.; 2. köt. – 399-581 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.

• *Farmakognózia* : Általános rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 132 p.
• *Farmakognózia* : Részletes rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. — Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 407 p.; 2. köt. – 251 p.
• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
• *Istoria și activitatea științifico-practică a Institutului Experimental de Cercetare a Plantelor Medicinale din Cluj* : manuscris. – TgM. – 55 p.

Referințe:
• *Revista medicală TgM*, 1964, vol. X, nr. 1, p. 3-4.
• *Practica farmaceutică*, 1973, vol. VI, nr. 1, p. 151-158.
• *Profesorul doctor Elemér Kopp (1890-1964), farmacognost și fitochimist*. – TgM, 1974. – 12 p. (în manuscris).
• *Tradiții ale valorificării plantelor medicinale în România* : teză de doctorat / Baicu Graziella Lygia. – TgM : IMF, 1974. – p. 321-347.
• *Farmacia românească în date* / Vasile I. Lipan. – UNI Druck GmbH, Druckerei Verlag, Braunschweig, 1990.
• *Istoria științelor farmaceutice în România*. – 1994.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Note Botanice*, 23. 1998, p. 34-36.
• *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului*. – Vol. 2. G-O, 2000. – p. 236-238.

(A. T.)

KÓSA Barna, ing. agronom; n. 23 nov. 1918, Câmpulung la Tisa (MM). Studii: Lic. „Bethlen Gabor”, Aiud (1929-37); Institutul de Agronomie, Cluj (1937-42). A fost prof. (1942-58); dir. adj., Lic. Agricol TgM (1946-52); ing. agronom, IR Agrosem TgM (1958-62); CAP Brâncovenești (1962-66); CAP Mureșeni (1966-78). Hobby-uri: filatelie, fotografie.

Lucrări publicate:
• *A zab termesztése*. – București : Editura Științifică Agricolă de Stat, 1952. – 39 p.
• *Az okszerű vetésforgó*. – București : Editura Științifică Agricolă de Stat, 1956. – 160 p.
• *Szénakészítés*. – București : Editura Științifică Agricolă de Stat, 1960. – 89 p.

- în colaborare:
• *Takarmánynövények termesztése* / Támas L., Kósa B. –Bukarest: Ceres, 1981.

Referințe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

(A. T.)

KÓTAY Pál, medic; n. 21 sept. 1910, Halmeu (SM) – m. 25 dec. 1986, TgM. Studii: gimnaziul ref. din Satu Mare (1928); fac. de medicină la Univ. „Pázmány Péter” din Budapesta (1934). Specializare cu o bursă la Helsinki (1938), și la Rostock (1939). A început cariera la Budapesta; a fost asist. chirurg la Univ. din Cluj (1940-45); a devenit șeful Clinicii de Urologie la TgM, când a luat ființă IMF-ul (1946); șef de lucrări; conf. univ. la IMF (1948-71), apoi prof. univ. la catedra de chirurgie-urologie până la pensionare (1976). A fost în călătorie de studii în Finlanda, Germania, la conferințe internaționale de urologie la Budapesta (1962), la Amsterdam (1973). A publicat peste 100 studii de urologie în paginile revistelor de specialitate ca: *Acta Urologica*; *Uro-logia Internationalis*; *Chirurgia*; *Revista Medi-cală – Orvosi Szemle*; *Magyar Urológia* etc. A fost prezent și în paginile revistelor literare: *Erdélyi Helikon*; *Igaz Szó*; *Új Élet*; *Előre* și cu studii de istoria medicinii în *Korunk*; *Communicationes ex Bibliotheca Historiae Hungarica*. A fost membru în Soc. de Istoria Medicinii din Ungaria; Soc. de Urologie din România; Soc. Internațională de Urologie.

Lucrări publicate:
• *Az urológiai sebészet alapvonalai*. – Mv. : OGYI, 1951. – 75 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 2. rész : *Sebészeti propedeutika*. – 240-365 p.
• *Urológiai jegyzet* / Nicolescu Dorin, Bakos János; Fordították : Bakos János, Kótay Pál, Mártha Ivor. – Mv. : OGYI, 1981. – 204 p

Referinţe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv., 1994.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

KOVÁCS Endre, chimist, prof. univ.; n. 12 sept. 1918, Negreni (SJ). Studii: bacalureat la Col. Ref. Cluj (1936); Univ. „Ferdinand I" Cluj, Fac. de Ştiinţe Naturale (1940). Dr. în chimie la Univ. „Ferenc József" din Cluj cu teza: *Új szimmetrikus dialkyl – diaryl – aethylén - származékok szintézise* (1942). Asist. univ. la Cluj (1942); conf. univ. (1948-68); prof. univ. la disciplina biochimie din cadrul IMF TgM (1968-83); şeful disciplinei până la pensionare (1948-83); decan al Fac. de Farmacie (1953-56). Domenii de cercetare: electroforeza proteinelor sangvine, leziuni experimentale ale ficatului şi ale sistemului nervos central. A publicat în *Berichte der deutschen Chemischen Gesellschaft* (1942); *Kisérletes Orvostudomány* (1950); *Studii şi cercetări ştiinţifice* (1954); *Pediatria* (1953); *Zeitrischft für Immunitätsforsch* (1954); *Revista Medicală* (1955, 1957-59, 1961, 1966); *Medicina Internă* (1956); *Zeitschrift f. ges. Inn. Med.* (1956, 1961); *Ideggyógyászati Szemle* (1959); *Studii şi cercetări ştiinţifice*, Iaşi (1963); *Com. Acad. RPR* (1963); *Zeitschrift exptl. Med.* 1963); *Neurologie*, *psihiatrie*, *neurochirurgie* (1963); *Experientia* (1965).

Lucrări publicate:

• *Új szimmetrikus dialkyl – diaryl – aethylén - származékok szintézise*. – Kolozsvár, 1942.

- în colaborare:

• *Biokémiai jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953-1956.– 1. köt. – 1953. - 187 p.; 2. köt. – 1956. – 273 p.
• *Biokémiai laboratóriumi vizsgálatok* / Kovács Endre, Blazsek Vladimir, Kerekes Medárd. – Mv. : OGYI, 1956. – 217 p.
• *Biokémiai jegyzet* / Kovács Endre, Bukaresti László, Goina Eugenia. – Mv. : OGYI, 1957. – 435 p.
• *Lucrările Conferinţei de hepatie şi epidemiologie*. – TgM, 1957. – Vol. 1.
• *Ştiinţa despre originea vieţii*. – Bucureşti: Editura Ştiinţifică, 1957.
• *Biokémia*. – 3., átdolgozott kiad. - Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. - 192 p.; 2. köt. – 248 p.
• *Biochimie medicală* / Redactor I Manta. – Bucureşti : EDP, 1965. – 767 p.
• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.
• *Curs de biochimie* / Kovács A., E. Goina, L. Bukaresti. – TgM : IMF, 1976.
• *Biokémia*. / Kovács A., E. Goina, L. Bukaresti. – Mv.: OGYI, 1977.

Referinţe:

• *Institutul de Medicină şi Farmacie din Tîrgu-Mureş* 1945-1967. – TgM : IMF, 1967.
• *Der Liquor Cerebrospinalis* / R.M. Schmidt. – Berlin, 1968.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv., 1994.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . -3. köt.: Kh-M. – 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar*, 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

KOVÁCS Gizella

Vezi: **TAMÁS Gizella**

KOVÁCS János, prof. de matematică şi fizică; n. 10 dec. 1856, Band – m. 19 apr. 1942,

Budapesta. Studii: lic. la TgM şi Aiud (1874); politehnice la Viena (1874-76); de fizică şi matematică la Cluj (1876-80). A efectuat serviciul militar (1880-81), după care a fost numit prof. de fizică şi chimie la şcoala normală din Buda (1881-). A obținut titlul de dr. în fizică (1883) şi mai târziu în matematică şi chimie.

Lucrări publicate:

- *Az elektolytok polarisatiója*. – Budapest, 1883. – Teza de doctorat.
- *Kémia*: *polgáriiskolák és tanítóképző-intézetek számára*. – Budapest: Méhner Vilmos, 1887. – 144 p.
- *Bevezetés a kémiába*. – Budapest, 1889.
- *Fizika a tanítóképzők és polgáriiskolák számára*. – Budapest, 1890.
- *Kémia*: *tanítóképzők és polgáriiskolák számára*. – 2. kiad. - Budapest, 1894, 1897.
- *Fizikai bevezetés (Laky Dániel* : *Földrajz)*. – Budapest, 1890.
- *Rövid fizika*: polgári és felsőbb leányiskola IV. oszt. számára. – Budapest, 1891.
- *Csillagászati földrajz elemei*: polgári fiú- és leányiskolák s felsőbb leányiskolák IV. osztálya számára. – Budapest, 1891.
- *A felsőnép- és polgáriskolai oktatás* : ezen iskolák monográfiája, a millenniumi kiállítás alkalmára a vallás és közoktatási miniszter megbízásából. - Budapest, 1896.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 6. köt. : Kende-Kozocsa. – 1899.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 3. köt. : H-K. –2002.

(F. M.)

KOVÁCS Júlia Ibolya, chimist; n. 4 martie 1935, Bucureşti – m. 12 noi. 1986, TgM. Studii: lic. la TgM (1952); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie la (1956); dr. în ştiințe chimice (1975). Şef de laborator, Laboratorul de fizică al IMF TgM (1958-60); asist. univ. la catedra de biochimie (1961-77); lector univ. (1977-86). A publicat în *Comunicările Academiei RPR* (1963); *Revue Roumaine de Chimie* (1966, 1973) etc. A participat cu comunicări la sesiuni ştiințifice, conferințe la TgM, Budapesta etc.

Lucrări publicate:

- *Gyakorlati jegyzet gyógyszerészeti biokémiából*. – Mv. : OGYI, 1962.
- *Gyakorlati jegyzet egészségügyi kémiából*. – Mv. : OGYI, 1967.
- *Egészségügyi kémia*. – Mv. : OGYI, 1971.
- *Gyógyszerészeti biokémia*. – Mv. : OGYI, 1979. – 455 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv., 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. -3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KOVÁCS Lóránt, ing. topograf, lector univ.; n. 18 ian. 1962, Miercurea Nirajului. Studii: Bacalaureat la Lic. Ind. nr. 2 Sighişoara

(1980), Fac. de Topografie minieră la Institutul de Mine Petroşani (1990), doctorand (2000-). Ing. topograf la Institutul de Îmbunătățiri Funciare Sângeorgiu de Mureş (1991), profesor de mat. în Liceul din Sângeorgiu de Pădure (1991-93), Şcoala gen. nr. 5, Grup Şcolar Agroindustrial, Lic. de Construcții din TgM (1993-97). Ing. topograf SC Coriz SRL (1998), RA Aquaserv TgM (1999-2003), SC Locativ SA (2004), lector univ. Catedra de mecanică la Univ. Sapientia TgM (2004-).Domenii de cercetare: spații verzi ale castelurilor din Valea Mureşului. A participat la conferințe, congrese internaționale şi naționale HUNGEO (2002, Sopron), (2004, Seghedin), EME (2002, TgM.), EMT (2003, Zalău, Şumuleu-Ciuc), Magyar Földrajzi Konferencia (2004, Seghedin). Membru în : EMT (preşedintele Secției de topografie al Sucursalei jud. Mureş, 2004-). A publicat în : *Térinformatika* (2003),

Hobby-uri: muzica rock, culturism.

Lucrări publicate:

Elemente de topografie generală. – TgM : Editura Academprint, 2000. –130 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(F.M.)

KOVALSZKI Péter, medic internist; n. 14 iun. 1944, Gherla. Studii: Lic. Braşov (1962); IMF TgM (1968). Medic secundar internist la IMF TgM (1968-73); medic specialist (1973); asist. la Clinica Medicală nr. 2, apoi la nr. 3 TgM (1973-85); medic secundar la Spitalul Sinai din Detroit (1987-90); dir. al Spitalului Cămin Fraser Villa ECF şi Evangelical Home ECF (1996-00); medic şef al spitalului St. Joseph Mercy of Macomb Hospital (2000-). Domenii de cercetare: hipertonia, boli vasculare, geriatrie. Publicaţii în *Orvosi Szemle*; *Medicina Internă*; *Romanian Review of Internal Medicine*; *Korunk*; *Transssylvania* (USA). Membru în American Medical Assoc.; American Geriatric Soc.; American Medical Directors Assoc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati tünettan* : III. éves orvostanhallgatók számára / Olosz Egon, Ferencz László, Brassai Zoltán, Kovalszky Péter. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 1981. – 385 p.

• *Szempontok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* / Monoki I., Ferencz L., Kovalszky P. – Mv. : OGYI, 1982. – 2. köt. – 493 p.

• *Belgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1983. – 277 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

KOVÁTS Antal József, medic, obstetrician, n. 1749 – m. 16 ian. 1843, TgM, înmormântat la biserica minoriţilor. A fost medic practician şi prim medic la TgM.

Lucrări publicate:

• *Adsertione veterinario-medicae adnexo tractatu de morbis epizooticis*. – Viennae, 1782.

• *Rövid utasítás a fák betegségeiről, gyógyitásairól és s természet mivoltáról*. – Mv. : : nyom. a ref. koll. betűivel, 1806. – 122 p.

• *Rövid utasítás a fák betegségeiről, gyógyitásairól és a természet mivoltáról*. – 2. kiad. – Mv. : nyom. a ref. koll. betűivel, 1809. – XIV, 160 p.

• *Jegyzés a pestisről*. – Mv., 1829.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 6. köt. : Kende-Kozocsa. – 1899.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : *1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 17. köt. : Pótlás a VXI. kötethez (Kämpfner Árpád-Kerpely Kálmán); Kovács A. Ödön-Lyka Károly. – 1995.

(F. M.)

KOVÁTS Ferenc, medic ftiziolog, grafician; n. 1 mai 1913, Iernut – m. 7 aug. 1997, Balatonvilágos. Studii: fac. de medicină la Univ. din Seghedin (1937). A fost medic şef de lucrări, conf. univ. (1937-51); şef de secţie la clinica TBC Korányi din Budapesta (1951-78). A făcut călătorii de studii, schimb de experienţă în Franţa, Elveţia, Italia etc., în urma cărora a aplicat metode noi în terapia tuberculozei. A fost membru în Soc. Française de la Tuberculose et de Maladies Respiratoire; Trudeau Soc.; Bimedical Optica; International Soc. for Photogrammetry and Remote Senaing. A participat la diferite expoziţii cu grafică, gravuri, acuarele etc.

Lucrări publicate:

• *A gümős mellhártyalob*. – Budapest, 1944.

• *A légzésmorphometriában végzett harminc-éves munka eredményei*. – Budapest : Medicina Thoracalis, 1990.

- în colaborare:

• *A tüdő röntgenanatómiája* / Kováts Ferenc, Zsebők Zoltán. – Budapest, 1959. [trad. în lb. germ., fr., rusă, engl., poloneză].

Referinţe:

• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

KRAUSZ László
Vezi: **BARBU Vasile**

KREPSZ Iván, medic radiolog, prof. univ.; n. 18 sept. 1912, Timişoara – m. nov. 1993, Koblenz (Germania). Studii: lic. la Gimnaziul Piarist din Timişoara (1929); diploma de medic la Univ. „Ferdinand I” din Cluj (1937). Dr. în științe medicale. Asist. la Institutul Central de Radiologie Cluj (1940-45); şef de lucrări (1945-48); conf. univ. (1948); prof. univ. la Institutul de Radiologie al IMF TgM până la pensionare (1968-79). Domenii de cercetare: cancerul. A publicat în *EME Orvostudományi Értesítő*; *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Orvosi Hetilap*; *Anthropológiai Közlöny*; *Oncologia şi Radiologia*; a fost cooptat în colectivul redacțional (1962-).

Lucrări publicate:

• *Radiológia*: Röntgendiagnosztika és sugárterápia. – Mv. : OGYI, 1957. – 459 p.

• *A rákbetegségről.* – Mv. : Tartományi Egészségügyi Nevelési Ház, 1957. – 24 p.

• *111 kérdés és felelet a rákról.* – Mv. : Tartományi Közegészségügyi és Munkavédelmi Állami Felügyelőség, [1964]. / 16 p.

- în colaborare:

• *Röntgentani jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1950. – 2-3. köt. – 100 p.; 4. köt. – 36 p.; 5. köt. – 48 p.; 6. köt. – 54 p.

• *Röntgenatlasz* / Krepsz Iván, Glück László. – Mv. : OGYI, 1955.– 1. köt. : *Tüdő, mellkas, szív, nagyerek, szívburokbetegségek röntgenképei.* – 19 tab.; 2. köt. : *Nyelőcső, gyomor, bélbetegségek röntgenképei.* – 20-42 tab.

• *Radiológia, röntgendiagnosztika és sugárterápia* / Krepsz Iván, Kertész Endre, Kovács László. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 400 p.

• *Radiodiagnostic clinic.* – Bucureşti : Editura Medicală, 1963. – Vol. 1. – 1103 p.

• *Radiológiai jegyzet* / Szerkesztette Krepsz Iván; Közreműködtek: Kertész Endre, Darvas István, Szecsei Zoltán. – Mv. : OGYI, 1976. – 365 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *In memoriam Prof. dr. doc. Krepsz Iván, a Marosvásárhelyi Orvosi Egyetem tanszékvezető tanára és a Röntgenklinika volt vezetője* / Darvas István = = Népújság 2002. dec. 12.

(F. M.)

KROMPECHER István, medic, anatomist, histolog, prof. univ. ; n. 10 aug. 1905, Budapesta – m. 19 aug. 1983, Debrețin. Studii: Gimnaziul Ev. Budapesta, (1924); diploma de medic la Univ. din Budapesta (1929). Doc. la Univ. din Budapesta (1934); conf. la Univ. din Heidelberg (1937-38); colaborator științific al Institutului de Biologie din Tihany (1938-40); prof. univ.; şef de catedră la catedra de histologie şi embriologie la Univ. din Cluj (1940-44), la IMF TgM (1947-49) şi la Univ. din Debrețin (1950- până la pensionare). Membru corespondent în Academia de Științe Maghiară; „Doctor honoris causa” al Univ. „Komensky” din Bratislava. Membru în Academia de Științele Naturale din Halle; Academia de Medicină Milano; Soc. de Anatomie Franceză.

Lucrări publicate:

• *Mesterséges ízületek.* – Budapest, 1939.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *Új magyar életrajzi lexikon.* – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

KUN Imre Zoltán, medic, prof. univ.; n. 15 aug. 1942, Oradea. Studii: Gimnaziul „Weselényi”, Zalău; Şc. Gen. nr. 14, Oradea (1949-56); Lic. Teoretic nr. 3, Oradea (1965-60); IMF TgM., Fac. de Medicină Generală (1960-66); Institutul Teologic Romano-catolic Alba-Iulia, Fac. de Teologie didactică (1990-95). Dr. în științe medicale, specialitatea farmacologie cu teza: *Studiul experimental al*

unor interacţiuni farmacologice ale esterogenilor, cercetarea posibilităţilor de antagonizare: *efectele unor medicamente neuro- şi psihotrope asupra ciclului estral* (1977). Membru în Corporaţia doctorilor Academiei de Ştiinţe Maghiare (2000-). Activitate profesională: intern clinic, IMF TgM la Clinica Medicală I-II; Clinica de Boli infecţioase; Clinica de Pediatrie; Clinica de Obstetrică- Ginecologie; Circumscripţia Sanitară Rurală, Valea Strâmbă (1965-68); asist. stagiar (1968-72); asist. titular (1972-78); medic stagiar endocrinolog (1978-80); şef lucrări (1978-88); medic specialist (1980-90); medic primar (1990-); şeful disciplinei (1998-); şeful Clinicii de Endocrinologie (1998-); conf. univ. (1998-2000); prof. univ. (2001-), UMF TgM. Domenii de cercetare: a studiat experimental reglarea axului hipotalamo-hipofizo-gonadal, urmărind acţiunea unor medicamente neuro- şi psihotrope asupra ciclului estral şi asupra secreţiei gonadotropinelor (FSH, LH) şi a prolactinei; tratamentul hiperesterogenismului şi al mastazelor benigne; relaţia între hipoteroidie şi mastaze; depistarea hipotiroidiei la nou-născut; entităţi endocrine mai rare. A publicat studii şi articole în reviste de specialitate: *Endokrinologie* (1977); *Pharmacology* (1977); *Endocrinologie – Revue Roumaine de Médicine* (1978, 1980, 1984); *Orvostudományi Értesitő* (1996, 1998); *Revista Română de Endocrinologie* (2002). Specializări: Cluj-Napoca (1980, 2002); Bucureşti (1996, 2002); Ungaria (1991, 1993-94, 1998-00); Germania (1999, 2002); Danemarca (2000); Italia (2000); Polonia (2000); Australia (2000). Distins cu diplome pentru lucrări ştiinţifice în Ungaria şi Polonia. Membru în USSM, secţia Farmacologie şi Toxicologie, în prezent Asoc. Medicală Română (1968-); Soc. Naţională de Endocrinologie (1977-); Soc. Europeană de Neurochimie (1984-); Soc. Ungară de Endocrinologie şi Metabolism (1985-); membru fondator în Soc. Română de Psihoneuroendocrinologie (1990-); ISEnd (1990-); EME (1990-); Asoc. Europeană de Neurondocrinologie (1991-); EFES (1999-); ANTO (2001-).

Lucrări publicate:

- *Endocrinologie clinică* : curs. – TgM : Litografia IMF, 1997. – 315 p.
- *Klinikai endokrinológia*. – Kolozsvár : Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2000. – 536 p.

- în colaborare:

- *Aspecte normale şi patologice ale reglărilor neuroendocrine*. – 1985.
- *Îndrumător de lucrări practice de farmacologie*. – 1988.
- *In vivo VI. Orvoskongresszus*. – Mv.,1999. – 110-113.
- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referinţe:

- *Ki kicsoda* : *Aradtól Csíikszeredáig*? – 1 köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Farmacologi şi toxicologi din România* / Ostin C. Mungiu, Victor Cojocaru. – Iaşi : Editura UMF „Gh. T. Popa“, 2003.

(A. T.)

L

LÁDAY Győző, farmacist; n. 1 ian. 1856, Bistriţa – ? Studii: lic. la Gherla, Cluj (1870); univ. la Budapesta (1877). A fost farmacist la Band din 1879. A publicat articole de specialitate în *Gyógyszerészi Hetilap*.

Lucrări publicate:

• *Görgey Arthúr* : Reflexiók Beöthy Ákos : A magyar államiság fejlődése, küzdelmei c. munkának Görgey Arthúrra vonatkozó tanulmányára. – Mv., 1909.

• *Emlékezés két hírneves budapesti egyetemi tanárról*: Dr. Balogh Kálmán és szentmiklósi Szabó József. – Mv., 1909.

• *Emlékezés három hírneves budapesti egyetemi tanárról*: Dr. Jedlik Ányos István, dr. Margó Tivadar és apáti dr. Than Károly. – Mv., 1909.

Referinţe:

• *Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összegyűjtötte Matolcsy Miklós dr. – Budapest, 1910.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 17. köt. : Pótlás a VXI. kötethez (Kämpfner Árpád-Kerpely Kálmán); Kovács A. Ödön-Lyka Károly. – 1995.

(F. M.)

LAKATOS Anna Mária, medic; n. 25 sept. 1937, Făget – m. 26 nov. 2002, Győr. Studii: IMF TgM (1961). Dr. în ştiinţe medicale (1966). Preparator la IMF (1960-63), medic de circumscripţie la Deaj (1964-65); asist. univ. la catedra de histologie a IMF (1966-79); membru fondator şi lector al catedrei de biologie celulară (1979-90); şef de lucrări până la pensionare (1990-94); medic specialist de terapie intensivă (1974-); medic specialist la Clinica de Obstetrică-ginecologie (1994-). Autor sau coautor a 112 studii publicate sau comunicate la diverse conferinţe şi congrese. A fost membră în Soc. Română de Morfologie şi Anatomie Patologică, secţia anesteologie; EME; Soc. „Bolyai" din Cluj; Societatea Medicilor Creştini.

Lucrări publicate:

• *Sejtbiológia* : orvostanhallgatók részére. – Mv. : OGYI, 1984. – 221 p.

- în colaborare:

• *Szövettan egyetemi hallgatók számára*. – Mv. : OGYI, 1981-1984. – 1 köt. – 1981. – 382 p.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

LAKATOS Ottó – Ioan, medic urolog; n. 14 apr. 1933, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1944-52); Şc. Militară de Ofiţeri de Rezervă, Roman (1952-54); IMF TgM, Fac. de Medicină (1955-61). Dr. în medicină cu teza: *Studiul experimental privind caracteristicile reacţiei vasculare şi ale dezechilibrului stroma-parenchin în regenerarea, ciroza şi starea de ischemie a ficatului* (1981). Membru corespondent în AOŞR (1998). Activitate profesională: medic intern preclinic, catedra de morfologie, IMF TgM (1960-63); medic de circumscripţie, com. Deaj (1963-66); preparator univ. (1967-68); medic specialist urolog (1977); medic primar urolog; asist. titular (1969-90); şef de lucrări (1990-91); conf. univ., catedra de anatomie şi embriologie, IMF TgM (1991-). Domenii de cercetare: hepatologie experimentală, uroză experimentală, regenerarea ficatului după hepatectomie subtotală, studierea sindromului ovarian drept, studierea rinichiului polichistic morfopatologic, clinic şi paraclinic, refluxul vezico-uretral, sindromul de joncţiune pielo-uretrală. Participă la peste 150 de reuniuni ştiinţifice naţionale şi internaţionale. Autor şi coautor a peste 200 de lucrări ştiinţifice, publicate în ţară şi străinătate, in extenso şi în rezumate: *Revista de Morfologie Normală şi Patologică* (1963); *Forschung* (1971); *Revue Roumaine de Morphologie* (1974); *Morphologie* (1988); *Acta Anatomica* (1994); *Chain*

Thicamino-Acide Arzneimittel - EME (1999); *Revista de Medicină şi Farmacie* (2001); *Bulletin of Medical Sciences* (2002); a prezentat 24 de lucrări în cadrul unor congrese şi simpozioane interne şi internaționale; deputat pentru raionul Târnăveni (1963-67). Specializări: în urologie la Bucureşti; în chirurgie endourologică la Budapesta (1974); TgM (1989). Primeşte distincția „Asist. emerit” (1984); Diplomă de excelență (2003). Membru în Soc. de Morfologie Normală şi Patologică (1960); Soc. de Urologie (1973); Soc. de Biologie şi Patologie Celulară afiliată la Soc. Europeană ECBO (1982); Soc. de Anatomie (1988); EME (1990); Magyar Egészségügyi Társaság (1996); Soc. Anatomiştilor din RPU (1999). Hobby-uri: filatelie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *International Morphological Sciences – Abstracts Book*. – 2002.
- *Calyx Junction Sciences* – Abstracts Book. – 2002.

Referințe:

- *Institutul de Medicină şi Farmacie din Tîrgu-Mureş,* 1945-1967. – TgM: IMF,1967.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

LAKATOS VEÉR Mária

Vezi: **LAKATOS Anna Mária**

LAPOHOS János, fizician, prof. univ.; n. 11 apr. 1929, Fizeşu Gherlii (CJ). Studii: şcoala medie la Gherla (1948); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Fizică-Matematică (1953). Dr. în ştiințe fizice (1980). Preparator, apoi asist. la catedra de fizică medicală a IMF TgM (1953-57); prof. de fizică la Lic. nr. 4 TgM (1957-59); inspector şcolar de specialitate în Regiunea Autonomă Maghiară (1959-60); prof. univ.; şef de catedră; rector la I Ped TgM şi prof. la Inst de Subing. (1960-88); dir. (1974-81); se pensionează în 1988. Domenii de cercetare: proprietățile electrice ale materialelor izolatoare, studierea experimentală a ionosferei. A elaborat un model original al ionosferei. Studiile au apărut în: *Electrotehnica*; *Studii şi cercetări energetice şi electrotehnice*; *Metrologie aplicată*.

Lucrări publicate:

- *Elektromágnesességtan*. – Mv., 1968.
- *Electronică industrială*. – TgM, 1985.
- *Îndrumător de lucrări de laborator la „Electronica industrială”* : pentru uzul studenților. – TgM : IIS, 1990. – 139 p.

- în colaborare:

- *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Electricitate* / C. Boariu, Ioan Lapohos. – sa.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.

(F. M)

LÁSZLÓ Attila, chimist; membru al catedrei de igienă (1955-61); asist. univ. la catedra de biochimie medicală (1961-) la IMF TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Közegészségtani vizsgáló eljárások* / Steinmetz József, László Attila. – Mv. : OGYI, 1956. – 2. rész: *Élelmiszer*. – 82 p.
- *Közegészségtani vizsgáló eljárások* / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila. – 2., bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 206 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

LÁSZLÓ Gyula, ing. agronom, specialist în viticultură şi enologie; n. 28 sept. 1926, Cuci. Studii: bacalaureat în Col. Ref. TgM (1946); diploma de ing. agronom la Institutul de Agronomie Cluj (1951); dr. la Academia

Timiriazev Moscova (1954). Asist. la Inst. Agronomic Cluj (1951-54); şeful Laboratorului de Microbiologie al Institutului de Cercetări Agricole Bucureşti (1956-59); dir. Institutului de Cercetare Viticolă şi Enologică, Valea Călugărească (1959-75). A emigrat în Africa de Sud (1975), unde a fost cercetător, apoi dir. al Combinatului Vinicol din Stellenbosch. Publică articole în reviste de specialitate româneşti, germane, franceze şi englezeşti.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Borászat* / László Gyula,Csávossy György, Mezei Sándor. – 1963.

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt. : Kh-M. – 1994.

(F. M.)

LÁSZLÓ, Ioan; János, medic, prof. univ.; n. 21 febr. 1925, Teiuş (AB). Studii: Lic. „Bethlen" Aiud (1937-40); Lic. „Rákóczi" Dej (1940-44); IMF TgM, Fac. de Igienă (1945-51). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Cercetări experimentale în hepatita epidemică. Studiul proprietăţiilor morfologice, biologice şi serologice ale virusurilor izolate din cazuri de hepatită epidemică* (1967). Membru titular în AŞMR (1991-). Activitate profesională: preparator univ. (1949-52); asist. univ. (1952-55); şef de lucrări (1955-64); conf. univ. (1964-68); prof. univ. (1970-91); prof. consultant (1991-); prodecan (1976-84); rector (1994-), UMF TgM, catedra de microbiologie; conducător de doctorat. Domenii de cercetare: virusologie şi bacteriologie. Participă la numeroase congrese şi conferinţe naţionale şi internaţionale. Autor şi coautor a peste 100 de studii şi articole publicate în reviste de specialitate: *Orvosi Szemle* (1955, 1958-59, 1961-68, 1970-72, 1977, 1979-80, 1993-95); *Buletinul informativ al USSM* (1956-57); *Studii şi cercetări inframicrobiologice* (1962); *Nature* (1965); *Revue Roumaine d' inframicrobiologie* (1968); *Korunk Évkönyv* (1973); *Revista de medicină* (1981-83). Specializări: Moscova (1966). Distins cu premiul II al MÎŞ (1964); „Ordinul Muncii" cls. III-a (1965); „Ordinul Meritul Ştiinţific" cls. II-a (1979). Membru în col. de redacţie al revistei *Archiv Roumaines de Pathologie Experimentale et de Microbiologie* (1973). Membru în USSM (1951). Hobby-uri: turism.

Lucrări publicate:

- *Általános és részletes vírustan.* – Mv. : OGYI, 1957. – 151 p.
- *Inframicrobiologie generală şi specială* : curs. – TgM : IMF, 1957. – 143 p.
- *Vírustani gyakorlatok és alapfogalmak.* – Mv. : OGYI, 1957. – 107 p.
- *Virusologie medicală* : curs. – TgM : IMF, 1976. – 182 p.
- *Orvosi virológia.* – Mv. : OGYI, 1976. – 182 p.
- *Microbiologie medicală.*– TgM : IMF, 1988. – Vol. 3.: – *Virusologie*. - 98 p.
- *Orvosi mikrobiológia.* – Mv. : OGYI, 1988. – 3. kiad. – 3. köt. : *Vírustan*. – 1988. – 97 p.

- în colaborare:

- *Microbiologie medicală* . - Vol 2. – 1976.
- *Orvosi mikrobiológia.* – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan*. – 1977. – 203 p.; 2. köt.: *Részletes Bakteriológia*. – 1976. – 205 p.
- *Microbiologie medicală.* – Vol 1. – 1977.
- *Az életműködések szabályozása az emberi szervezetben* / Szabó István, László János. – Bukarest : Tudományos Enciklopédiai Kiadó, 1981.
- *Az életműködések szabályozása az emberi szervezetben /* Szabó István, László János. – Bukarest : Tudományos Enciklopédiai Kiadó, 1981.
- *Bacteriologie medicală.* – Bucureşti : Editura Medicală, 1984-1985. – Vol. 1./ László János. – 1984. – 760 p.; Vol. 2. / Péter Mihály. – 1985. – 729 p.

• *Kórokozó mikroorganizmusok* / László János, Péter Mihály. – Cluj-Napoca : Dacia, 1988. – 230 p.

Orvosi mikrobiológia. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1988-1990. – 1. köt. : *Általános bakteriológia*. – 1990. – 92 p.; 2. köt.: *Részletes bakteriológia*. – 1988. - 165 p.

• *Microbiologie medicală*. – Ed. a 2-a. – TgM: IMF, 1990. – Vol. 1: *Bacteriologie generală*. – 1990. – 96 p.; Vol 2.: *Bacteriologie specială şi micologie*. – 1990. – 164 p.; Vol. 3 : *Virusologie*. – 1993. – 83 p.

Referințe:

- *Who / Hepatitis*. – 1963.
- *Elektronmikroskopische Organpath. VEB. Velag*. – 1967.
- *Progress in Liver Deseases*. – 1970.
- *Index bibliografic al lucrărilor ştiinţifice medicale şi farmaceutice 1970*-1977. – 1979.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A.T.)

LÁSZLÓ József; Iosif, medic, prof. univ.; n. 12 febr. 1932, Cuci. Studii: Lic. „Bethlen Gábor” Aiud (AB) (1951); IMF TgM, Fac. de Medicină (1951-52); Fac. de Medicină „Secenov”, Moscova (1957). Dr. în medicină cu teza: *Hidrotermodinamica renală* (1973). Membru în Academia de Ştiinţe Maghiară (2003). Activitate profesională: preparator univ. (1957-60); asist. univ. (1961-77); şef de lucrări (1978-89); conf. univ. (1990-91); prof. univ. până la pensionare (1991-2002), catedra de fiziologie, UMF TgM; prodecan, Fac. de Medicină (1991-92); organizează catedra de electronică şi biocibernetică medicală. Prof. univ. la disciplina fiziologie la Univ. „Sapientia” TgM (2002-) Domenii de cercetare: fiziologia circulaţiei şi a sistemului nervos; autor şi coautor a 10 inovaţii, 3 monografii şi peste 200 de lucrări ştiinţifice publicate în diferite reviste de specialitate: *A Hét*; *A Hét*; *Évkönyve*; *TETT*; membru în col. de redacţie al *Revistei de Fiziologie*. Distins cu medalia „Feher Daniel” pentru rezultate deosebite în cercetare (2001); Medalia de Excelenţă, UMF TgM (2002). Membru în Soc. „Bolyai”; Soc. de Ştiinţe Fiziologice din România; Soc. de Ştiinţe Medicale; Soc. Mondială de Fiziologie; IUPS; EUPS; EME; HMAA; secretar în Soc. Biofizicienilor. Hobby-uri: electronică, radioamatorism, pescuit sportiv.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az életműködések szabályozása az emberi szervezetben* / Szabó I., László J. – Bukarest : Tud. Encikl. Könyvkiadó, 1981.

• *Az emberi szervezet anyagcseréje és energetikája* / Szabó István, László József. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1985. – 280 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 -. - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *ABI*. – 1999.
- *Who's Who în România*. – 2002. – p. 348.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

LÁSZLÓ József, jr., medic; n. 9 oct. 1956, Essentuki (URSS). Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1976); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1982). Dr. în ştiinţe medicale (1999). Medic de circumscripţie la Broşteni (SV) (1982-85); medic specialist ginecolog la Spitalul din Sângeorgiu de Pădure (1985-00); medic primar; şef de secţie la Spitalul din Gheorgheni (HR) (2000-). A publicat în: *EME Értesítő*.

Lucrări publicate:

• *Contribuţii experimentale şi clinice la studiul acţiunilor directe uterine şi secundare extrauterine ale medicamentelor tocomodu-latoare* : Teză de doctorat. – TgM : UMF, 1998.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

LÁZÁR János, preş. guvernamental pentru Transilvania, geograf; n. 1703, Sighişoara – m. 26 nov. 1772, Fântânele. Studii: de filozofie cu prof. Pápai-Páriz Ferenc la Aiud (1716). Depune jurământ guvernului transilvan (1719); îşi continuă studiile la Univ. din Marburg, unde a făcut cunoştinţă cu oameni de ştiinţă ai vremii, cu care a purtat corespondenţă şi după întoarcerea în ţară. Primeşte titlul de baron (1733), şi de conte (1745). Devine asesor la Tabla Regească (1736). A fost trimis ca deputat la Viena (1742, 1749). A fost numit preş. la Tabla Regească şi cons. guvernamental; s-a pensionat în 1771. La moarte elevii Col. Ref. din TgM şi prof. Kovásznai Sándor i-au dedicat poezii de doliu. O parte a operelor rămase în manuscris se păstrează la Biblioteca Teleki-Bolyai din TgM şi la Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia.

Lucrări publicate:

• *Lessus funeralis in tristi obitu illustr. Dni Samuelis Köleséri de Keres-Eer, anno 1732. die 24. Decembris denati, et ejusdem mensis die penultima in tempo Cibiniensium tumulati*. – sl, sa.

• *Oratio inauguralis de intellectus et volluntatis emendatione*. Quam, dum celeberrimum dominum Samuelem R. Szombati, in rectorem et professorem illustris collegii S. P. Marus-Vásárhelyensis introduceret, publice proposuit ... collegii curator suppremus in auditorio die 28. Apr. A. 1735. – Claudiopoli, 1735.

• *Difformitas mulierum, carmine epithalamico in nuptiis dni Francisci T. Tsepregi, ad lyram amicam modulata*. – Claudiopoli, 1737.

• *Versus mnemonici summaria et numeros titulorum operis decreti Tripartiti juris consuetudinarii regni Hungarie et principatus Transilvaniae exhibentes metrum concinnante*. – Cibinii, 1744.

• *Dona et bona corporis, animae, et fortunae*. Nuper in illustr. Dum vivert S. R. I. comite Michaele Teleki de Szék, regii in Transilvania gubernii consiliario, et exactoratus in Transilvania provincialis praeside conspicua; nunc occidua: et carmine amico defleta... 1745. – sl, sa.

• *Okos teremtett állat* : avagy a teremtett dolgoknak szemlélésekből a Teremtő Istenhez való felemelkedése az okos léleknek. (Róm. I. v. 20.) Mellyet teremtésnek rendi szerint hétnapi imádságokban szedett, és a teremtő Istennek dicséretire szentelt ... – Kolozsvár, 1945.

• *Carmen epithalamicum Gabrielis comitis de Bethlen et Josephae com. Edictul Khevenhüller honoribus dicatum*. – Szeben, 1756.

• *Innepnapokra való isteni dicséretek* : melyeket franczi nyelvből fordtott. – Kolozsvár, 1760.

• *Salutus naturae in praematura morte Emerici comitis Lázár,* filii anno 1761. denati, adumbratus et carmine lugubri defletus a patre a. 1761.

• *Musae Transilvanico-Siculae ad fontem acidum Lövetensem ludentes*. – Szeben, 1762.

• *Opera poetica varii argumenti*. – Claudiopoli, 1765.

• *Florinda az az spanyor országnak ezen gróf kis aszszonyon a' Roderig királytól tett erőszak alkalmatosságával a' maurusok által lett el-foglaltatásának rövid históriája* : Magyar versekbe foglaltatva. – Szebenben: Sárdi Sámuel által, 1766. – 180 p.

- în colaborare:

• *Röviden egybe-foglalt gyermekek' geográphiája*, ötven-két részekre, vagy letzkékre osztatva, és ahoz szükséges chartákkal el-készíttetve, francia nyelven iratott Lenglet du Fresnoy apát-ur által : Az-után, az ifjaknak hasznokra németre fordíttatott, újobban meg-vi'sgáltatván, sok részeiben meg-világosíttatott, nem-kevés hasznos toldálékokkal meg-bővíttetett, és kivált a' németek' véle-való élésekre intéztetett. Most pedig, bétsi múlatásában, a' magyar tanuló gyermekek', 's kiváltképen maga fiának jövendő oktattatására nézve, magyar nyelven ki-adatott. – Szebenben : Nyomtt. Sárdi Sámuel által, 1750. – 189 p.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 7. köt. : Köberich-Loysch. – 1900.

• *Bibliografia română-ungară* / Andrei Veress. – 2 vol. – Bucureşti : Cartea românească, 1931. – Vol.1. : Românii în

literatura ungară şi ungurii în literatura română (1473-1780). – 1931.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001-. - 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.)

LÁZÁR Ladislau; László, medic pediatru, anatomist, morfopatolog, embriolog; n. 5 febr. 1925, Lueta (HR). Studii: Lic. Romano-Catolic, Odorheiu Secuiesc (1936-44); Univ. „Erzsébet"din Pécs (1944-45), Fac. de Medicină; Univ.Bolyai Cluj şi IMF TgM (1945-50). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări cu privire la interpretarea morfofuncțională a elementelor de structură aparținând tecii de mielină a fibrelor nervoase periferice (cercetări experimentale).*(1966). Activitate profesională: preparator univ. (1946-50); asist. univ. (1950-57); şef de lucrări (1957-67); conf. univ. (1967-90), IMF TgM; medic primar în morfopatologie; cercetător principal, Baza de cercetări medicale a Academiei, filiala TgM Domenii de cercetare: morfologia experimentală; neuromorfologie; neuropatologie experimentală; embriologie experimentală; teratologie experimentală. A participat la numeroase conferințe şi congrese în țară, publicând peste 95 de studii şi articole în reviste de specialitate: *Revista medicală* (1956); *Acta Morphologica* (1957, 1960, 1962, 1966); *Clujul medical* (1958); *Acta Anatomica* (1959); *Medizin und ihre Grenzgeb* (1960); *Zentralblatt für Neurochirurgie* (1961); *Arhiv Patologii* (1962); *Revue des Sciences Médicales* (1962). Specializări: Germania Federală (1974). Membru în USSM (1966-); Union Medicale Balcanique (1972-); The International Soc. of Neuropathology (1974-); EME (1990-). Hobby-uri: artă plastică, sculptură, istoria artelor.

Lucrări publicate:

- *Általános embriológiai fogalmak.* – Mv. : OGYI, 1979. – 79 p.
- *Noțiuni de embriologie generală.* – TgM : IMF, 1979.

- în colaborare:

- *Embriologie* : curs. – TgM: IMF, 1953.
- *Az ember anatómiája* / Kolesznyikov N.V.; Ford. Zakariás Zoltán, Lázár László. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1955. – 493 p.
- *Fejlődéstan* / Nébel László, Lázár László. – Mv. : OGYI, 1955.
- *Sebészeti műtéttan.* – Mv.: OGYI, 1958. – 473 p.
- *Anatomia chirurgicalăi.* – 1958.
- *Az emberi test rendszeres és tájanatómiája.* – 1960.
- *Az ember leíró anatómiája.* – 1962.
- *Cercetări medicale.* – Bucureşti, 1968.
- *Anatomia descriptivă şi topografică a omului.* – TgM:IMF, 1974-1976. – Vol. ½: *Membrele.* – 1976; Vol.2*: Capul.* – 1975; Vol. 3: *Coloana vertebrală.* – 1975; Vol. 4: *Abdomenul, etroperitoneul, bazinul, perinelul.* – 1974.
- *Az emberi test leíró és tájanatómiája* : Embriológiai adatokkal és gyakorlati vonatkozásokkal / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Mv.: OGYI, 1977. – 4 vol. – 1. / 2. köt. : A végtagok / Seres Sturm Lajos. – 1981. – 269 p.; 2. köt. : A fej. – 1978. – 388 p.; 3. köt. : Gerincoszlop, nyak, mellkas, hát. – 1979. - 240 p.; 4. köt. : Has, retroperitoneum, medence, gát.. – 1977. - 308 p.
- *Anatomia descriptivă şi topografică a omului* / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1978. – 486 p.
- *Bolile vasculare cerebrale din sistemul vertebro-bazilar.* – Iaşi: Editura Junimea, 1980.- 450 p.
- *Bolile vasculare ale creierului şi măduvei spinării.* – Bucureşti: Editura Academiei RSR, 1982. – Vol. 1. - 468 p.
- *Neuroanatómia* / Seres-Sturm Lajos; Az ábrákat tervezte Lázár László. – Mv. : OGYI, 1992. – 296 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Révai Nagy Lexikon*. – 1998.

Tizenkét év. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A.T.; F. M.)

LÁZÁR László, jr., medic ginecolog; n. 31 aug. 1951, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1976). Asist. univ. la Clinica de Ginecologie şi Obstetrică TgM (1976-89). Medic la Budapesta (1989-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szülészet*. – Mv., 1980. – 414 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

LÁZÁR Tibor, ing. mecanic; n. 3 apr. 1929, Daia (HR) – m. 6 ian. 1993, TgM. Studii: lic. la Odorheiul Secuiesc (1948); Fac. de Mecanică, Timişoara (1952). Lucrează la Uzina Metalurgică Medgidia (1953); Trustul de Construcţii TgM (1953-57); ing. şef, şef de secţie Proiectare şi cercetare la Întreprinderea Electromureş până la pensionare (1961-89). Distincţii: „Ordinul Muncii" cl. III-a, pentru merite în domeniul proiectării în construcţii de maşini (1966). Domenii de cercetare: aparatele electrocasnice. Hobby-uri: pictură, ţesătorie manuală cu război propriu.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Repararea aparatelor electrocasnice* / Lázár T., Petre Nicolae, I. Purdea. – Bucureşti, 1967. – 104 p.
- *Elemente încălzitoare electrice în tuburi metalice* / Lázár T., Petre Nicolae. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1982. – 168 p.
- *Villamosság a háztartásban* / Máthé Balázs, Lázár Tibor, Józsa Imre. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1983. – 307 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukares, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

(F. M)

LÁZÁR SZÍNI Karola, filolog; n. 6 ian. 1929, Lăzarea – m. 15 apr. 2000, TgM. Studii: lic. la Gheorgheni (1948); Univ. „Bolyai" Cluj, Fac. de Filologie, limba maghiară (1952); examen de stat (1954). Prof. la Baia Mare (1952-56); la Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1956-57); asist. univ. şi cercetător ştiinţific la catedra de istoria medicinii din cadrul IMF TgM (1957-76); bibliotecar la Bibioteca Jud. Mureş, secţia pentru copii (1976-80); Biblioteca Teleki-Bolyai până la pensionare (1980-84). Domenii de cercetare: lingvistica medicinii, istoria medicinii. A participat la conferinţe, congrese, simpozioane în domeniul istoriei medicinii. Publică în *Orvosi Szemle - Revista Medicală* (1964, 1968-69); *Farmacia*; *Orvostörténeti Közlemények*; *Gyógyszerészet*; *Orvosi Hetilap*; *Pagina di Storia della Medicina*; *Korunk*; *Vörös Zászló*; *Dolgozó Nő*; *Magyar Nyelvőr*; *Művelődés*; *Természet Világa*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Istoria medicinei universale*. – Bucureşti: Editura Medicală, 1970. – 802 p.

Referinţe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 -. - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar*, 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.

(F. M.)

LISZKA Pál, preparator la Clinica de Pediatrie (1948-49); asist. univ. IMF TgM (1950-63).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.
- *Kis egészségügyi útmutató asszonyok számára*

az orvos érkezéséig / Schieb Otto Ioan, Liszka Pál. – Mv. : Maros megyei Egészségügyi Igazgatóság, 1973. – 32 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

LŐRINCZ Ernő András, medic ginecolog, prof. univ.; n. 27 iul. 1900, Cozmeni (HR) – m. 2 febr. 1985, Miercurea Ciuc. Studii: bacalaureat la lic. din Aiud (1918); diploma de medic la Univ. „Pázmány Péter" din Budapesta (1926). A început cariera la Univ. din Debrețin; prof. la Institutul de moaşe Miskolc (1932-40); şef de lucrări la Univ. din Cluj (1940-44); prof. şi dir. al Clinicii de Obstetrică-Ginecologie TgM (1946-63). Domenii de cercetare: transplantarea țesuturilor. Publică în: *Magyar Nőorvosok Lapja* (1942); *Archiv für Gynäcologie* 1943); *Studii şi cercetări ştiințifice* (1952); *Zeitschrift für Geburtshilfe und Gynäcologie* (1960).

Lucrări publicate:

• *Szülészet*. – Mv.: OGYI, [1948]. – 183 p.

• *Nőgyógyászat-szülészet*. – Mv. : OGYI, 1951.

- în colaborare:

• *Szülészeti, nőgyógyászati jegyzetek* / Lőrincz Ernő András, Győry György. – Mv.: OGYI, 1951. - 2. rész. -149 p.

• *Nőgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p. – 2. füzet. – 1954. – 215 p.

• *Szülészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet. – 232 p.

• *Ginecologia*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1959. – 927 p.

• *Szülészeti jegyzet*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. - 480 p.

• *Nőgyógyászat*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2. rész. – 210 p.

• *Obstetrică şi ginecologie* : Manual pentru învățămîntul medical superior. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 878 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

LŐRINCZI Lilla Katalin, medic; n. 26 iun. 1966, Miercurea Ciuc. Studii: Lic. de matematică-fizică din Miercurea Ciuc (1984); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1990). Ph.D., dr. în ştiințe medicale cu teza: *Implicarea unor virusuri în procese neoplazice umane*. Testarea sensibilității in vitro a celulelor tumorale față de citostatice (1998). Medic la Spitalul Jud. Miercurea Ciuc (1990-91); preparator (1991-94), asist. univ. (1994-99); şef de lucrări (1999-) la catedra de microbiologie a UMF TgM; medic specialist de laborator clinic de microbiologie, biochimie, hematologie, parazitologie (1994); medic primar de laborator clinic (1999). Cursuri de perfecționare: Covasna (1995); Bucureşti (1996, 2002); Seghedin (1996); Pécs (1996); TgM (1999, 2002). Domenii de cercetare: implicarea virusurilor HBV şi HPV în neoplazii umane, rezistența la antibiotice a stafilococilor şi a pneumococilor, prezența speciilor de mycoplasma în infecțiile urinare la copii. A publicat în *Revista de Medicină şi Farmacie-Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1993-97); *Orvostudományi Értesítő* (1997-00, 2002, 2004); *Bacteriologia, Virusologia, Parazitologia, Epidemiologia*. (1998-99, 2004). A participat la mai multe simpozioane la TgM, Bucureşti. Membru în EME (1993); Soc. Română de Microbiologie (1995); Soc. Maghiară de Microbiologie (1996).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenții Fac. de Medicină. – 1994.

Referințe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998*. – 1999.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

LŐRINCZI Miklós, ing. în industria alimentară; n. 31 mai 1927, Găieşti. Studii: bacalaureat la Lic. Romano-Catolic Cluj (1946); diploma de ing. la Institutul de Industrii Alimentare Galaţi (1962). A lucrat la Fabrica de Conserve TgM şi Oradea, la Secţia de Tehnologie a Institutului de cercetare-proiectare Cluj (1973-80).

Lucrări publicate:

• *Tápláló mikroorganizmusok.* – Kolozsvár, Dacia Kiadó, 1979.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt. : Kh-M. – 1994.

(F. M.)

LŐRINCZI Zoltán, medic rezident neurochirurg; n. 17 mart. 1964, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1970-82); UMF TgM, Fac. de Medicină (1984-90). Dr. în medicină cu teza: *Histocartografiere neurocircuitelor hipocampale intrinsece* (2000). Activitate profesională: medic stagiar, Miercurea Ciuc, Spitalul Jud. TgM, leagănul de copii (1990-91); bursă - Oxford - Medical Research Council (aug. 1991-aug. 1992); medic, Spitalul Jud. Miercurea Ciuc (1992-93); preparator (1993-94); asist. univ. (1994-01); şef de lucrări la catedra de anatomie UMF TgM (2001-) şi medic rezident la Clinica de Neurochirurgie TgM (2001-). Domenii de cercetare: neurobiologie, în domeniul identificării multidisciplinare ale interneuronilor hippocampali, reconstrucţia morfologică a neuronilor corticocerebelari. A publicat în: *European Journal of Neurosci*. (1993); *Revista medicală - Orvosi Szemle* (1994); *Journal of Electrophysiology* (1994); *Orvostudományi Értesítő* (1996); *Hippocampus* (1996). Specializare în ştiinţele neurale fundamentale în Marea Britanie, la Institutul de Neurofarmacologie Anatomică din cadrul Univ. Oxford (1991-93); Institutul de Neurobiologie Teoretică al Univ. din Antwerpen. Membru în EME.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referinţe:

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

LOSONCZI Ibolya, Viorica, medic; n. 1933 – m. 10 mart. 1994, TgM. Studii: de medicină, pediatrie la IMF TgM (1957). A fost preparator la catedra de medicină legală (1956-60); asist. univ. la catedra de igienă până la pensionare de boală. (1960-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndreptar de lucrări practice de igiena alimentaţiei* / Losonczi V., Bedő C. – TgM : IMF, 1967. – 191 p.

• *A gyermek- és serdülőkor egészségtana* / Bedő K, Losonczy Ibolya. – Mv. : OGYI, 1977. – 151 p.

• *Általános közegészségtan.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1983. – 281 p.

• *Közegészségtan* : Jegyzet fogorvostan-hallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1984. – 128 p.

• *Igiena generală şi comunală* : curs. – 1986.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

LŐRINCZY Éva BALOGH Ödönné
Vezi: **BALOGH Éva**

LUDÁNYI György, medic, prof. univ.; n. 15 aug. 1907, Debreţin – m. 15 aug. 1981, Budapesta. Studii: lic. şi Fac. de Medicină la Viena, Basel, Debreţin (1932). Candidat în ştiinţe medicale (1952), dr.(1973). A început cariera la Institutul de Fiziologie-Patologie la Debreţin (1932-34); a lucrat ca cercetător la

Institutul de cercetări biologice din Tihany (1934-35), apoi la Institutul de Patologie Generală la Budapesta (1936-40); prof. la Univ. din Cluj, dir. al Institutului de Fiziologie (1940-47); şef de Catedra anatomie şi fiziologie la IMF TgM (1947-48). S-a pensionat ca prof. de fiziologie al Univ. de Medicină din Budapesta. Domenii de cercetare: chirurgie experimentală, fiziologia şi patologia gastrică şi intestinală. Publică în: reviste române, maghiare, germane, engleze (peste 200).

Lucrări publicate:

• *Élettan*. – Mv. : OGYI, 1946.

• *Élettan*. – 2. bőv. kiad. – Mv. : OGYI, 1947. – 1 rész. – 190 p.; 2. rész. – 206 p.

- în colaborare:

• *A kisérletes orvostudomány módszerei*. – Budapest, 1964-1958. – 3 köt.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest : Magyar Könyvklub, 2001- . - 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.)

LUKÁCS János (BOROSNYAI)

Vezi: **BOROSNYAI LUKÁCS János**

LUPŞA, Romanța Iridenta, medic; n. 28 sept. 1949, Bucureşti. Studii: Şc. Gen. Sânpaul (1956-63); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1963-67); IMF TgM, Fac. de Medicină (1968-74). Dr. în ştiințe medicale cu teza *Contribuții la studiul farmacologic (experimental şi clinic) al unor substanțe şi asocieri medicamentoase cu efect analgetic* (1997). Activitate profesională: medic intern, Clinica Medicală I TgM (973-76); medic, medicină generală, Voşlobeni (HR) (1976-77); activitate didactică univ. în cadrul UMF TgM: asist. univ (1978-90); şef de lucrări la disciplina farmacologie (1990-98); conf. univ. (1999-); medic secundar în specialitatea oncologie (1978-80); medic specialist oncologie – chimioterapie (1980); medic primar oncologie – chimioterapie (1992); şef al Secției de Oncologie Medicală TgM; specialist în îngrijirea paliativă (2000); membru în Comisia Națională de Cancer a MSF. A efectuat stagii de perfecționare în tratamentul durerii la Institutul Oncologic din Budapesta (1991, 1994); cursuri de algeziologie (1994, 1996, 1998); cursuri avansate de medicină paliativă în Polonia (1995-98, 2001); cursuri de tehnica comunicării şi atitudinea față de bolnavul muribund, Polonia (1995, 1998); Braşov; Cluj-Napoca (1983, 1993); Grecia; autor sau coautor a 22 de studii ştiințifice publicate în țară şi străinătate. Membru în SRRO; cons. de conducere al ARSD; IASP; membru fondator şi vicepreş. în ANIP; EACR; SNOMR.

Lucrări publicate:

• *Oncologie medicală* : curs. – TgM : UMF, 1999.

• *Klinikai onkologiai jegyzet* : curs. – TgM : UMF, 2002.

- în colaborare:

• *Îndrumător de lucrări practice de farmacologie*. – 1988.

• *Tratat de algeziologie* / Sub redacția Ostin C. Mungiu. – 2000.

• *Algeziologie specială* / Sub redacția Ostin C. Mungiu. – 2002.

• *Îngrijirea paliativă în practica medicală* / Lupşa Romanța Iridenta şi alții. – sl : Alutus, 2003.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

LUPŞAN, Valer Ioan, ing. chimist; n. 20 ian. 1920, Sâncraiul de Mureş – m. 26 ian. 2002, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1938); Univ. „Gh. Asachi” din Iaşi (1945). A lucrat 3 ani într-o unitate din TgM; a cunoscut vitregiile perioadei staliniste, fiind închis 5 ani; se pensionează după 44 de ani de muncă (1989). Domenii de interes: istoria şi retrologia agrară a României; pasionat de apicultură; publică 62 de comunicări în volume ale unor simpozioane şi în

cadrul fundațiilor culturale locale: „Vasile Netea”, „Romulus Guga”, „Școala Ardeleană”, revista *Marisia*, *Revista Apicolă*; publică numeroase articole și în presă: *Steaua Roșie*, *Cuvântul liber*; autor a 4 brevete de invenție și descoperiri proprii despre biologia familiei de albine și conservarea mierii. Distins cu „Diploma de Excelență în Apicultură”. Membru în Asoc. Crescătorilor de Albine, Filiala Mureș.

Lucrări publicate:

- *Introducere în istoricul apiculturii românești*. – TgM : EFI-ROM, 2001.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an XIII, nr. 243, 11 dec. 2001, p. 8.
- *Cuvântul liber*, an XIV, nr. 19, 29 ian. 2002, p. 13. (necrolog)
- *Cuvântul liber*, an XIII, nr. 45, 6 mart. 2002, p. 6.

(A. T.)

M

MAIOR, Augustin, fizician, inventator, prof. univ.; n. 21 aug. 1882, Reghin – m. 3 oct. 1963, Cluj. Studii: primare la Reghin (1892-96); Lic. Romano-Catolic din TgM (1896-97); Lic. Piariştilor din Budapesta (1897-00); Şc. Politehnică din Budapesta (-1905). Membru în Academia Română (1934); membru în AOŞR (1937). A audiat cursuri de fizică teoretică şi matematici superioare la München, Viena şi Göttingen (1904-05). Activitate profesională: ing. de poştă şi telegraf la Dir. Generală a Poştelor din Budapesta (1905-) unde a lucrat în laboratorul de cercetări; dir. general al PTT din Transilvania (1919-20); a predat şi cursul de fizică şi tehnologie industrială la Academia Comercială din Cluj (1922-23); expert al Comitetului Tehnic Special din Ministerul Comunicaţiilor (1921), care avea ca obiectiv refacerea şi modernizarea Şcolii Politehnice din Timişoara (1937); decan al Fac. de Ştiinţe din Cluj (1929-30; 1945-46). A fost primul care a introdus în România cursuri distincte de fizică teoretică aplicată la limba română, cursuri pe care le-a şi predat în cadrul Univ. din Cluj (1919-40); este considerat fondator al şcolii de fizică din România; a predat şi cursuri de electricitate şi magnetism, teoria vibraţiilor, acustică şi optică, mecanică cuantică şi statistică cuantică, teoria electronilor şi teoria relativităţii; a înfiinţat la Sibiu prima Şcoală de telefonie şi telegrafie din Transilvania (1919); a participat cu partea de matematică, fizică şi tehnică la redactarea *Enciplopediei Române Minerva*; publică studii şi articole în reviste de specialitate: *Igazgatóság első műszaki értekezletéről*, Budapest (1908); *Phisikalische Zeitschrift*, Leipzig (1908, 1928); *Electrical World* (1909); *Elektrotechnische Zeitschrift*, Berlin (1909, 1912, 1917); *A Magyar Mérnök- és Építész - Egylet Közlönye*, Budapest (1910-13); *The Electrician*, Londra (1911, 1914); *Bulletin de la Société de Sciences de Cluj* (1921-25; 1928-29); *Revue Générale de l' Electricité*, Paris (1921); *Societatea de Mâine* (1924-26, 1930-31); *Ţara Bârsei* (1930); *Patria* (1931); *Bulletin de la Section Scientifique de l' Académie Roumaine* (1941-42; 1944-46); *Elektrotechnika*, Budapest (1972); descoperă telefonia multiplă (1907); a fost preocupat şi de problemele moderne ale fizicii: electrodinamica, relativitatea, cosmologia, termodinamica, teoria cuantelor. Şc. Gen. nr. 5 din Reghin îi poartă numele (din 21 mart. 1994).

Lucrări publicate:

- *Curs de acustică şi optică*. – Cluj : Editura autorului, 1928-1929. – 211 p.
- *Curs de electricitate şi magnetism*. – Cluj : Editura autorului, 1929-1930. – 303 p.
- *Curs de electricitate şi magnetism*. – Cluj : Editura autorului, 1936.
- *Electrostatica şi magnetistica*. – Vol. 1. – Cluj : Editura autorului, 1943.
- *Electromagnetica*. – Vol. 2. – Cluj : Editura autorului, 1943.
- *Problema clasică a atomului (Atomul lui Bohr)*. – Cluj : Editura autorului, 1934. – 144 p.
- *Statistică cuanteră*. – Cluj : Editura autorului, 1933. – 74 p.
- *Teoria electricităţii şi a magnetismului*. – Cluj, 1925-1926.
- *Teoria electronilor şi teoria relativităţii*. – Vol. 3. – Cluj, 1944.
- *Teoria vibraţiilor*. – Cluj, 1926-1927.

- în colaborare:

- *Enciclopedia Română*. – Cluj : Minerva, 1929.
- *Lucrări practice de fizică* / Sub redacţia V. Marian. – Cluj, 1971. – 183 p.

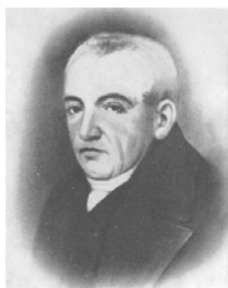
Referinţe:

- *Erdély lexikon* / Osváth Kálmán. – Oradea, 1928. – p. 182.
- *Enciclopedia Română Minerva*. – Cluj, 1929. – p. 641.
- *Activitatea ştiinţifică la Universitatea Regele Ferdinand I din Cluj în primul deceniu 1920-1930* / I. Crăciun. – Cluj : Cartea Românească, 1936. – p. 220.
- *La vie scientifique en Roumanie*. – Bucarest, 1937. – Vol. 1. : *Sciences pures*. – 1937.
- *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940.
- *Focul viu. Pagini din istoria invenţiilor şi descoperirilor româneşti* / Dinu Moroianu, I. M. Ştefan. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică, 1962. – p. 188-189.
- *Dicţionar enciclopedic român*. – Vol. 3. K-P. – Bucureşti : Editura Politică, 1965.

- *Analele Academiei RSR*. Seria IV. Vol. XVI - Anexă. – 1966.
- *Új Élet, IX, nr.* 7, apr. 1966, p. 17.
- *Telecomunicații*, 12, nr. 7, iul. 1968, p. 275-276.
- *Figuri de fizicieni români* / Victor Marian. – București : Editura Enciclopedică Română, 1969. – p. 59-60.
- *Mic dicționar enciclopedic*. – București : Editura Enciclopedică Română, 1972. – p. 1388.
- *Revista căilor ferate, 2 (159), nr.* 10, oct. 1972, p. 613-614.
- *Maeştrii ingeniozității româneşti* / Dinu Moroianu, I. M. Ştefan. – Bucureşti : EDP, 1976. – p. 143-144.
- *Scânteia tineretului*, XXXII, nr. 8572, 13 dec. 1976, p. 2.
- *Vatra*, serie nouă, VII, nr. 10, oct. 1977 + foto.
- *Personalități ale științei. Mic dicționar*. – 1977.
- *Dicționar cronologic al ştiinței şi tehnicii universale*. – 1979.
- *Contribuțiile lui Augustin Maior la telefonia multiplă / Mihai Drăgănescu, Gheorghe Cartianu, Victor Mercea*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1980. – 168 p.
- *Istoria matematicii* / N. Mihăileanu. – 1981. *Personalități româneşti ale ştiințelor naturii şi tehnicii*. – 1982.
- *Istoria ştiinței şi tehnicii în România* : date cronologice. – 1985.
- *Reghinul cultural*. Vol. 2. – p. 158-160.
- *Călători şi exploratori români*. – p. 266-268.
- *Gazeta Reghinului* 5, (39), mai 1994, nr. 12.
- *Gazeta Reghinului* 12, (64), dec. 1994.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 186.
- *Enciclopedia marilor personalități din istoria, ştiința şi cultura românească de-a lungul timpului*. – 2000. – Vol. 2. G-O.
- *Cuvântul liber*, an XVI, nr. 78, 22 apr. 2004, p. 6.

(A. T.)

MAIOR, Petru, scriitor iluminist, istoric, filolog, teolog; n. cca 1754 TgM sau Căpuşul de Câmpie – m. 14 febr. 1821, Budapesta. Studii: Gimnaziul Romano-Catolic din TgM (1769-72); cls. superioare ale Gimnaziului la Blaj. Remarcat de profesori şi oficialități; e călugărit şi trimis la Col. „De Propaganda Fide” din Roma, împreună cu Gheorghe Şincai (1774-1779); continuă la Univ. din Viena (1779-80). Prof. de logică, metafizică şi de drept natural la clasele de filozofie ale Seminarului teologic din Blaj (1780-84). Paroh şi apoi protopop de Reghin (1784-1808); este perioada creării celor cinci volume de predici. Desfăşoară activitate în vederea culturalizării maselor în domeniul pomiculturii, industriei alimentare şi medicinei veterinare prin traducerea anonimă şi publicarea unor lucrări. Cenzor şi corector al cărților româneşti la Tipografia Univ. din Buda (1809-1821); este o epocă fecundă în care scrie şi publică opera pedagogică, istorică, filologică, adaptată, tradusă şi originală din care amintim: *Didahii, adică învățături pentru creşterea fiilor, la îngropăciunea fiilor morți* (1809); *Propovedanii la îngropăciunea oamenilor morți* (1809); *Prediche sau învăţături la toate duminicile şi sărbătorile anului* (1810-1811); *Istoria pentru începutul românilor în Dacia* (1812); *Istoria Besearicei Românilor* (1813); *Dialogu pentru începutul limbei române* (1818); *Ortographia romana sive latino-valachica una cum clavi* (1819); *Lexicon românesc-lătinesc-unguresc-nemțesc* (1825); *Protopopadichia* (1865-66); *Protocanon* (1894). Colaborează la redactarea *Lexiconului de la Buda*.

Lucrări publicate:

- *Învățătură pentru prăsirea pomilor, scrisă de Haintl Franțisc*. – Buda, 1812.
- *Pentru facerea zahărului din mustureață de jugastru* (traducere anonimă după rezumatul latin al lui Paul Kitaibel din Christian Mikan, Uber die Zuckererzeugung aus Ahornsaft). – Buda, 1812.
- *Disertație a lui Ioan Burgher despre zahăr, carele din must de tulei de cucuruz şi de jugastru se face*. – Buda, 1813.
- *Învățătură despre agonisirea viței de vie şi despre măiestria de a face vin, vinars şi oțet, întocmită de autorii Şaptal, Rozier, Parmentier şi Dussieux şi întru acest chip scurtată de abatul Ludovic Mitterpaher*. – Buda, 1813.
- *Învățătură pentru ferirea şi doftoria boalelor celor ce se încing prin țeară şi a celor ce se leagă şi a unor boli sporadice, adică pe ici pe acolo îmblătoare, ale vitelor celor cu coarne, precum şi a cailor, a oilor şi a porcilor*. – Buda, 1813.

Referințe:

- *Viața şi operele lui Petru Maior* / A.t. M. Marienescu. – Bucureşti : Tipografia Academiei, 1883.
- *La o sută de ani după moartea lui Petru Maior* / N. Iorga. – Bucureşti : Cartea Românească, 1921.

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comşa. – Blaj, 1940.
- *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni şi înfăptuiri / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940.
- *Istoria învăţământului românesc din Transilvania până la 1800* / N. Albu. – Blaj, 1944.
- *Limba română*, X, 1961, nr. 2, p. 135-143.
- *Formarea terminologiei ştiinţifice româneşti* / N. A. Ursu. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică, 1962.
- *Literatura română premodernă* / Alexandru Piru. – Bucureşti, 1964.
- *Fragmentarium iluminist* / D. Ghişe, P. Teodor. – Cluj, 1972.
- *Călători şi exploratori români* / V. Borda. – Bucureşti : Editura Sport-Turism, 1985.
- *Pe urmele lui Petru Maior* / Serafim Duicu. – Bucureşti : Editura Sport-Turism, 1990.
- *Scriitori români mureşeni* : dicţionar bibliografic / Ana Cosma. – TgM, 2002.

(A. T.)

MAJOR Andrea, economist, informatician; n. 22 dec. 1970, Covasna. Studii: Lic. „Bolyai-Farkas” TgM (1981-89); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Informatică (1989-94); Master of Arts in Economics în cadrul CEU-ESSEX – Anglia; Budapesta – Ungaria (1995-97); PHD Studies, Univ. „Eotvös Loránd”, Budapesta, Fac. de Informatică (1994-98). Activitate profesională: manager, Pricewaterhouse - coopers, Budapesta (1997-00); manager, Pricewaterhouse - coopers, (2000-). Domenii de cercetare: vizualizarea datelor. Membră în ISACA; EME. Hobby-uri: schi, orientare, excursii, fotografie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Számítástechnikai feladatok*. – 1995.
- *Síkmértan, feladatok és gyakorlatok*. – 2001.

Referinţe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Természet Világa* (2002).

(A. T.)

MAJOR Levente, prof. de matematică; n. 19 oct. 1939, Hărănglab – m. 3 iul. 2002, Zagon (CV). Studii: Fac. de Matematică-Fizică, TgM (1971). Ca prof. a obţinut gradele 1 şi 2. Activitate profesională: lucrează la Combinatul Chimic din Târnăveni (1956-57); prof. de matematică la Şc. Gen. Bahnea (1959-60); proiectant la Fabrica de sticlă Târnăveni (1961-65); prof. de matematică la Hărănglab, Gălăţeni şi Pănet (1965-89); Şc. Gen. nr. 3, TgM până la pensionare (1989-99). A redactat revista şcolară *Hangok* (1992-94). Domenii de cercetare: informatică; probleme de matematică şi informatică. Membru în EME.

Lucrări publicate:

- *A HC-85 kicsi könyve*. – TgM : sn, 1992.
- *A HC-85 grafikája*. – TgM : sn, 1993.
- *Aritmetika és algebra*: Feladatok és gyakorlatok gyűjteménye az általános iskolák V.-VIII. Osztályos tanulói részére. – Mv. : Mentor, 1997. – 348 p.

- în colaborare:

- *Gyakorló feladatok matematikából*. – Mv., 1993.
- *Számítástechnikai feladatok*: Aritmetika, vektorok, mátrixok / Major Andrea, Major Levente. – Mv. : Mentor, 1995. – 272 p.
- *Síkmértan*: Feladatok és gyakorlatok. – / Major Andrea, Major Levente. – Mv. : Mentor, 2001. – 250 p.

Referinţe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Természet Világa*, 2002.

(A. T.)

MAKAI László, chimist; n. 1 ian. 1937, Ploieşti – m. 21 aug. 1974, TgM. Studii: şc. elem. şi lic. la Dej (1954); UBB Cluj, Fac. de Chimie (1959). Şef laborator la catedra de chimie analitică IMF TgM (1959-64); chimist în Laboratorul Fabricii de zahăr TgM (1964-72); Laboratorul de Toxicologie din cadrul

Inspectoratului Veterinar Jud. Mureş (1972-74). Hobby-uri: literatura, cunoaşterea naturii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

MAKKAI Gergely, meteorolog, informatician, prof.; n. 7 apr. 1952, TgM. Studii: UBB Cluj-Napoca, Fac. de Geografie (1975). Activitate profesională: prof. la Valea Largă (1975-76); Direcția. Apelor Mureş-Banat, Secția de meteorologie TgM (1976-80); analist-programator la Oficiul de calcul (1980-96), apoi la Secția de meteorologie (1996-). Paralel, prof. locțiitor la Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1990-91); prof. consultant la catedra de meteorologie a Fac. de Geografie a Centrului de consultații horticole Miercurea-Nirajului, a Univ. „Corvinus" din Budapesta, departamentul de învățământ la distanță (1994-); prof. cu plata cu ora la UEDC TgM (1995-96) şi la catedra de meteorologie a UBB din Cluj-Napoca (1998). Domenii de cercetare: istoria evoluției regiunii Câmpiei Transilvaniei. Membru în Soc. Maghiară de Meteorologie. Publică articole de specialitate în: *Studia UBB*, *Seria Geographia*; *Revista Institutului de Meteorologie şi Hidrologie*; *Egyetemi Meteorológiai Füzetek, A Hét, Vörös Zászló* etc.

Lucrări publicate:

- *A meteorológiai adatok számítógépes feldolgozása*. – Bukarest, 1995.
- *Az erdélyi Mezőség rövid tájökológiai jellemzése*. – Budapest, 1997.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

MAKÓ Katalin, medic; n. 10 febr. 1972, Tg. Secuiesc. Studii: diploma de medic la UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1996). Drd. (1999-). Rezident la Clinica de Boli Interne nr. II TgM (1997-00); asist. univ. (2000-); medic specialist interne (2002). S-a perfecționat în angiologie la Spitalul „Szent Imre" şi la Clinica de Chirurgie Cardio-vasculară din Budapesta şi a participat la cercetările Institutului de Cercetare Medicală a Academiei de Ştiințe Maghiare (1999-00). Domenii de cercetare: angiologia. Autoare sau coautoare a 40 de lucrări. Membru în Central European Vascular Forum; Soc. Română de Angiologie şi Chirurgie Vasculară; Magyar Egészségügyi Társaság; Magyar Belgyógyász Társaság.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

MÁLNÁSI Géza, medic radiolog; n. 1911 – m. 1993, TgM. Studii: Fac. de Medicină la Debrețin (1936). Medic la Debrețin, Cluj. Medic specialist radiolog (1942); medic specialist medicină internă (1944); asist. univ. (1945-48); conf. univ. la IMF TgM, la Clinicile medicale nr. 1 şi 2 TgM. (1948-80).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Röntgentani jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1950. – 2-3. köt. – 100 p.; 4. köt. – 36 p.; 5. köt. – 48 p.; 6. köt. – 54 p.
- *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 2. köt. : *Gyomor, belek és hashártya betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Málnási Géza ... – 368 p.; 3. köt. : *A tüdő betegségei* / Dóczy Pál, Birek László, Málnási Géza. – 316 p.

• *Medicină internă* : Manual pentru învăţămîntul medical superiror. – Bucureşti : Editura Medicală, 1963. – Vol. 2. – 783 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

MAN, Cornel, medic veterinar, prof. univ.; n. 13 sept. 1939, Valea Largă. Studii: elementare, Valea Largă (-1954); Lic. Teoretic „G. Coşbuc”, Cluj (-1957); Fac. de Medicină Veterinară (1964). Dr. în medicină veterinară cu teza: *Cercetări privind factorii nocivi de zooigienă şi acţiunea lor stresantă asupra puilor şi găinilor ouătoare în creşterea de tip industrial* (1972). Activitate profesională: asist. univ. titular; şef de lucrări; conf. univ.; prof. univ. (1992-), Fac. de Medicină Veterinară, Cluj-Napoca; conducător de doctorat în specialitatea zooigienă. Domenii de cercetare: zooigiena; protecţia mediului; legislaţie de mediu; calitatea produselor animaliere; biotehnologii de reciclare a deşeurilor organice. A elaborat peste 365 de lucrări ştiinţifice din care peste 200 au fost publicate în diferite reviste de specialitate: *Recueil de Médicine Veterinaire* (1971); *Revue de Médicine Veterinaire* (1971); *Analele Univ. din Oradea* (1997); *Bioterra* (1999). Specializări: Franţa (1992); Danemarca (1999); Croaţia (2001). Distincţii: „Şef de lucrări evidenţiat”, MEN 1985; „Diploma de Onoare a Uniunii Sindicatelor din Învăţământ, Ştiinţă şi Cultură” (1987). Membru în AMVR (1964-); Soc. Internaţională de Igienă Animală (1975-); Asoc. Bioagricultorilor „Bioterra”; membru în col. de redacţie al revistei „Bioterra”. Hobby-uri: poezia, sportul.

Lucrări publicate:

• *Zooigienă* / Ediţia 1. – Cluj-Napoca : Agronomia, 1985.

• *Lucrări practice la zooigienă* / Ediţiile 1-4 revizuite. – Cluj-Napoca : Agronomia, 1969-1986.

• *Apa - sănătatea şi producţiile animalelor.* – Bucureşti : Ceres, 1989.

• *Zooigienă* / Ediţia a 2-a. – Cluj-Napoca : Agronomia, 1990.

- în colaborare:

• *Curs de igiena, legislaţia şi protecţia muncii. Comisia de analiză.* – 1977.

• *Zooigienă şi protecţia mediului* / D. Popescu, C. Man, E. Crăiniceanu. – Bucureşti : EDP, 1981.

• *Manualul fermierului* / Bereş I., Bereş Gh. M., Man C. – TgM : Transilvania, 1997. – Vol. 3.

• *Strategii în managementul deşeurilor şi reziduurilor* / C. Man, I. Ivan. – Cluj-Napoca : Mesagerul, 1999.

• *Îndrumător pentru agricultura ecologică.* – 2000.

• *Ecologia exploatării taurinelor* / C. Man, C. Podar, I. Ivan. – Cluj-Napoca : Academic Press, 2002.

Referinţe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial.* – 2000.

• *Who's Who în România.* – 2002.

(A. T.)

MÁNYA Adalbert, prof. de matematică; n. 13 sept. 1943, Lunca de Sus (HR). Studii: Şc. Gen nr. 3, TgM (1952-57); Lic. „Bolyai-Farkas” TgM (1961-64); UBB Cluj-Napoca (1964-70). Activitate profesională: prof., Şc. Gen. Ciba Nicoleşti (1964-66); prof., Dumbrăvioara (1966-70); Şc. Gen. nr. 14, TgM (1970-77); Lic. de Chimie, TgM (1977-80); dir. adj., Şc. Gen. nr. 14, TgM (1980-89); inspector şcolar, Inspec-toratul Jud. Mureş (1990); prof. Şc. Gen. nr. 14, TgM (1991-01). A participat la 12 conferinţe şi simpozioane. Distins cu „Diploma de onoare a RMPSz” (2001). Membru în EMT (1994-); EMKE (1992); Soc. „Vályi Gyula” (1992-); RMPSz. (1992-). Hobby-uri: nepoţii.

Lucrări publicate:

• *Változatok egy vizsgára.* – sl : sn, 2000.

- în colaborare:

• *Matematikai gyakorló feladatok*. – 1993.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

(A. T.)

MARCU, Oliviu, prof.; n. 8 aug. 1930, Cisteiu (AB) – m. 27 mai 1997, TgM. Studii: Şc. Elementară Cisteiu; Lic. la Blaj; Univ.Babeş Cluj, Fac. de Biologie - Geografie (1954-58). Activitate profesională: prof., Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM; dir. adj., Lic. „Unirea" TgM; Lic. „Bolyai Farkas" TgM; lector univ.; şef de lucrări; şef de catedră I Ped TgM (1969-72); lector univ., catedra de ecologie-geografie; prodecan, UEDC TgM; s-a implicat în organizarea Fac. de Geografie de la IIS TgM. Activitate ştiinţifică concretizată în cărţi şi lucrări publicate; este autorul a numeroase articole de popularizare a ştiinţei, în special în domeniul geografiei fizice şi bio-geografiei; participă la sesiuni, congrese şi reuniuni ştiinţifice naţionale şi internaţionale. A efectuat numeroase călătorii şi studii turistice în Munţii Alpi, Rodopi, Pădurea Neagră, la cascadele Rinului, Bosfor, Dardanele, mările Marmara, Baltică, Tireniană, Neagră. Specializări: Cluj. Distins cu medalia „Evidenţiat în muncă". Membru în Federaţia Română de Turism-Alpinism (1976).

Lucrări publicate:

• *Judeţul Mureş – ghid turistic*. – TgM : sn, 1972.

• *Judeţul Mureş – ghid turistic*. – Bucureşti : Editura pentru turism, 1974.

• *Judeţul Mureş – ghid turistic*. – Bucureşti : Editura pentru turism, 1986.

- în colaborare:

• *Judeţul Mureş* – monografie / Ion Soneriu, Ion Mac, Oliviu Marcu. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1973. – 177 p.

• *A Gyergyói – havasok* / Oliviu Marcu, Ratz Zoltán, Mircea Borda. – Bukarest : Turisztikai könyvkiadó, 1974. – 104 p.

• *Munţii Giurgeului* : ghid turistic / Oliviu Marcu, Ratz Zoltán, Mircea Borda. – Bucureşti : Editura pentru Turism, 1974. – 92 p.

• *Mureş* : monografie / Oliviu Marcu, Aurel Lupe, Grigore Ploieşteanu. – Bucureşti : Editura Sport – Turism, 1980. – 299 p.

• *Munţii Harghita* : ghid turistic / Oliviu Marcu, Ratz Zoltán, Adrian Cioacă. – Bucureşti : Editura pentru Turism, 1986. – 132 p.

Referinţe:

• Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate. – 1991. – p. 25-26.

• Cuvântul Liber., 30 mai 1997. – p. 5.

(A. T.)

MÁRIALAKI, Carol, medic; n. 2 iun. 1925, Lupeni (HD). Studii: gimnaziul la Lupeni, apoi Gimnaziul „Berthelot", Haţeg (1936-39); Lic. de băieţi „Bethlen", Aiud (1939-43); Lic. Ref., Cluj-Napoca (1943-44); IMF TgM, Fac. de Igienă (1945-51). Activitate profesională: şef laborator, Laboratorul Spitalului Clinic Unificat TgM (1952-53); şef laborator, Laboratorul de Igienă, Odorheiu Secuiesc (1953); medic igienist, MAI (1953-54); medic de laborator, Gospodăria de Partid, CC al PMR (1954-56); medic specialist; medic primar, Sanepidul 10, Serviciul Medical Special de pe lângă ministru şi Centrul Medical Antiepidemic, Bucureşti (1956-80); inspector sanitar şef, Centrul sanitar - antiepidemic, Mureş (1980-88). Autor şi coautor a 18 studii şi articole în domeniul igienei alimentaţiei în reviste de specialitate: *Igiena* (1972). Specializări: Franţa (1971). Distins pentru „Merite în munca medico - sanitară" (1952); „Evidenţiat în munca medico - sanitară (1957); Medalia în cinstea încheierii colectivizării (1962); „Ordinul muncii", cls. a III-a (1964).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Élelmezés és munka* (1954; Vittel). – Vittel, 1954.

• *Románia ásványvíztöltő állomásainak közegészégügyi és munkaegészségügyi vonatkozásai és a higiénikus palackozás alapkövetelményei*. – 1954.

Referinţe:

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

(A. T.)

MARIAN, Dorin, medic; n. 27 aug. 1958, Topliţa (HR). Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian”, TgM (-1977); IMF TgM (-1984) absolvit cu Bursă Republicană şi Diplomă de Merit. Dr. în medicină cu teza: *Contribuţii la chirurgia icterului mecanic* (1997). Activitate profe-sională: medic primar chirurg, Clinica Chirurgicală TgM (1984-); cercetător ştiinţific, Institutul de Sănătate Publică şi Cercetări Medicale, TgM (1990-); asist. univ. (1991-02); şef de lucrări, UMF TgM (2002-). Domenii de cercetare:cancerul gastric, colo-rectal, neoplasmul mamar, chirurgia estetică. A participat la numeroase congrese internaţionale de chirurgie; autor şi coautor a peste 100 de lucrări ştiinţifice comunicate sau publicate în reviste din ţară şi străinătate (Austria, Italia, SUA, Hong-Kong, Brazilia, Japonia): *Surgical Endoscopy* (referent ştiinţific). Membru în Soc. Română de Chirurgie; Asoc. Oamenilor de Ştiinţă din România; IGSC; IACRS; EAES.

Lucrări publicate:

• *Semiologia chirurgicală a abdomenului*. – Slatina : Editura Fundaţiei „Univ. pentru toţi”, 2000.

- în colaborare:

• *Chirurgia icterului mecanic* : cercetări clinice şi experimentale. – 1999.

• *Anatomie patologică generală*. – 2002.

• *Patologia musculaturii striate* / D. Marian, E. Moldovan. – TgM : Editura Tipomur, 2002.

(A. T.)

MARIAN, Onoriu Liviu, ing., prof. univ.; n. 4 apr. 1949, Ocna Mureş (AB). Studii: Şcoala primară în Ocna Mureş (1956-59); Şc. Gen. nr. 4 Mediaş (1960-63); Lic. nr. 1 „Ştefan Ludwigh Roth” Mediaş (1963-67); IP Bucureşti, Fac. TCM (1967-72); curs postuniv. de Inginerie Economică, la IP Bucureşti (1976-78). Dr. cu teza: *Contribuţii la optimizarea programării operative în secţiile de sculărie* (1985). Activitate profesională: ing. (1972-77); şef secţie sculărie (1977-87); şef al Departamentului de Cercetare şi Dezvoltare (1987-90); ing. şef şi membru în Cons. de Administraţie (1990-91) Electromureş SA TgM; conf. univ. (1991-01); prof. univ. (2001-); dir. al Col. Univ. din cadrul UPM TgM (1991-99); şef de catedră la discipline economice, juridice şi manageriale (1999-02); dir. al Centrului de Management şi Dezvoltare, Consorţiu realizat între UPM TgM, organisme locale şi asociaţii de specialitate; prorector (2002-04); rector (2004-); membru al Senatului UPM TgM; manager al Centrului de Instruire şi Perfecţionare al UPM TgM (2002-); dir. al Centrului de Cercetare în Optimizarea Performanţelor Organizaţiilor al UPM TgM; membru în CNCSIS (2003-); responsabil al Departamentului Ştiinţific Management - Ingineria Sistemelor – Marketing; coordonatorul studiilor postuniv. de masterat în Managementul Afacerilor, UPM TgM; administrator la SC Transilvania Mix Trade SRL, soc. mixtă româno-germană de producţie, import, export, consultanţă în management; titular al Centrului de Management şi Dezvoltare Mureş. Domenii de cercetare: conducerea operativă a producţiei; modelarea matematică şi teoria decizională; cultura organizaţională şi etica managerială; gestiunea proiectelor tehnice; riscurile în managementul afacerilor; managementul inovării; calitatea învăţământului superior. Este autorul a numeroase lucrări şi studii ştiinţifice publicate în reviste de specialitate: *Buletinul*

Științific al UT TgM (1991, 1993); *Buletinul Științific al UPM TgM* (1999); *Revista RECENT* (2000); *Revista de Management și Inginerie Economică* (2002); *Journal of Humans Sistems Management* (2003); membru în col. redacțional al publicațiilor *Buletinul Științific al UPM TgM*; *Revista de Management și Ing. Economică*, Cluj-Napoca; este autorul a 4 cursuri univ.; a participat la multe reuniuni, congrese și conferințe științifice în țară și străinătate: Ungaria, Franța, SUA, Olanda, prezentând sau publicând peste 35 de lucrări de specialitate; a realizat 4 contracte de cercetare; 2 granturi finanțate de programe internaționale. A coordonat, pe plan local, programele TEMPUS JEP 11243/96 (1996-99) și TEMPUS IB JEP 14397 (2000-01). Specializări**:** Univ. Bordeaux (1998); Univ. Nova de Lisboa (2001); a efectuat deplasări pentru documentare și specializare în: Elveția, Japonia, Germania, Marea Britanie, Austria, Kuweit, China, Polonia, Rusia, Ungaria, SUA, Franța. Membru în Asoc. Oamenilor de Știință din România; Asoc. Națională a Profesioniștilor în Resurse Umane din România; Asoc. Managerilor și Ing. Economiști din România; AGIR.

Lucrări publicate:

• *Management general și industrial* : curs. – TgM : UPM, 1994. – 255 p.

• *Elemente de Management Industrial*. – TgM : UPM, 2001. – 236 p.

• *Logistică industrială*. – TgM : UPM, 2000.

• *Managementul proiectelor*. – TgM : EFI-ROM, 2001. – 133 p.

• *Strategii manageriale de firmă* : curs. – TgM : UPM, 2001. – 170 p.

• *Management industrial* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 170 p.

• *Managementul producției* : curs. – TgM : UPM, 2003. – 130 p.

- în colaborare:

• *Proceduri de asigurare a calității învățământului superior din România*. – 2000.

• *Etica și responsabilitatea managerială*. – 2001.

• *Ingineria și managementul sistemelor de producție*. – 2002.

• *Manual de Inginerie Economică*. – 2002.

• *Manual de inginerie economică. Management general* / Coordonator Aurelian Simionescu. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 589 p.

• *Tehnologia informației în domeniul managerial* / Coordonator Florin Bușe. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 390 p.

• *Management operațional. Optimizarea metodelor de lucru* / Marian Liviu, Blaga Petruța, Hermanovski Lászlo. – TgM : UPM, 2003. – 187 p.

• *Performanță prin formare continuă* / Marian Liviu, Georges Balaye, Avram Tripon. – TgM : UPM, 2003. – 195 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Anuarul 1995 / 1996. Instituții și specialiști în managementul din România*. – București : Expert, 1995. – p. 117.

• *Instituții și specialiști în management din România*. – FIMAN, 1995, 1996, 1997.

(M. A.)

MARKOVICH Jakab, canonic; n. 30 oct. 1820, Dumbrăveni (SB) – m. 28 nov. 1891, Cluj. Studii: gimnaziale în orașul natal și Odorheiu Secuiesc (1837); a urmat teologia la Alba Iulia (1843). A fost numit prof. la Gimnaziul Regal din TgM (1843-53); apoi a fost numit dir. de școală, preot, canonic la Dumbrăveni (1853-87). După pensionare s-a dedicat științei.

Lucrări publicate:

• *Mértani földrajz elemei*. – Mv., 1848.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.

(F. M.)

MAROS Tiberiu; Tibor, medic, prof. univ.; n. 9 noi. 1923, Hațeg (HD) – m. 24 mart. 2002, Debrețin. Studii: lic. la Deva, Cluj; univ. la Cluj, Budapesta și TgM (1947). Dr. doc. în medicină (1966). Membru corespondent în AȘMR. Își începe cariera univ. la catedra de anatomie a IMF TgM, devenind medic primar chirurg; prof. univ. (1960); șef de catedră; se

stabileşte în Ungaria (1989). Domenii de cercetare: anatomia macro- şi microscopică a ficatului, sistemul nervos central şi periferic, organo-vegetativ, vascularizaţie şi studii de anatomie clinic aplicativă, organizator al învăţământului anatomic şi al Muzeului de anatomie şi embriologie de la TgM; a format multe cadre univ.; a publicat în : *Előre*; *A Hét*; *Korunk*. Este autorul a 23 de cursuri univ. şi 195 de lucrări ştiinţifice. Distins cu diploma „Medic Emerit"; premiile „V. Babeş" şi „Gh. Marinescu" conferite de Academia Română. Membru în Soc. Medicilor din Balcani; Soc. Medicilor Generalişti din Austria; Soc. Internaţională de Neuropatologie; redactor al *Revistei Medicale – Orvosi Szemle*; *Morfologie Normală şi Patologică*; *Revue Roumaine de Morfologie*.

Lucrări publicate:

- *Tájanatómia*. – Mv. : OGYI, [1948]. – 1. rész. : *Perifériás régiók*. – 199 p.
- *Sebészeti műtéttan* : Tájbonctani vonatkozásokkal. – Mv. : OGYI, 1951. – 320 p.
- *Az emberi test tájbonctana.* – 3., átdolgozott, bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1955. – 415 p.
- *Interrelaţiile viscero-viscerale şi neuro-viscerale ale ficatului.* – Bucureşti : Editura Academiei RPR, 1964. – 203 p.

- în colaborare:

- *Tájanatómia*. – Mv. : OGYI, [1948]. - 2. rész. : *Koponyaüreg, központi idegrendszer, mellüreg, hasüreg, medence-gát* / Maros Tibor, Gross Frigyes, Zakariás Zoltán. – 156 p.
- *Az ember rendszeres anatómiája /* Mihálik P., Kiss Ferenc, Maros Tibor. – Mv. : OGYI, 1951. – 710 p.
- *Embriológia.* – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.
- *Az emberi test tájbonctana*. – Mv. : OGYI, 1952. – 508 p.
- *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.
- *Anatomie*. *Angiologia, glandele endocrine, sistemul nervos, organe de simţ.* – Bucureşti : EDP, 1966. – 691 p.
- *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.
- *Regenerarea ficatului* / T. Maros, L. Seres-Sturm. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1969. – 303 p.
- *Az emberi test leíró és tájanatómiája* : Embriológiai adatokkal és gyakorlati vonatkozásokkal / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Mv., 1977. – 1. / 2. köt. : A végtagok / Seres Sturm Lajos. – 1981. – 269 p.; 2. köt. : A fej. – 1978. – 388 p.; 3. köt. : Gerincoszlop, nyak, mellkas, hát. – 1979. - 240 p.; 4. köt. : Has, retroperitoneum, medence, gát.. – 1977. – 308 p.
- *Anatomia descriptivă şi topografică a omului* / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1978. – 486 p.
- *Atlas de anatomie umană*. – Bucureşti: Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983.

Referinţe:

- Institutul de Medicină şi Farmacie din Tîrgu-Mureş 1945-1967. – TgM : IMF, 1967.
- *Művelődés*, nr. 8, 1984.
- *Visszajátszás*, 1984, p. 122-130.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . -3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Cuvântul liber*, 24 mart. 2002 (necrolog).
- *Népújság* 2002. márc. 28.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

MAROSI Pál, geolog, hidrogeolog; n. 12 aug. 1925, TgM – m. 10 mai 1989, Cluj-Napoca. Studii: Col. Ref. TgM (-1944); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Ştiinţe Naturale, dar obţine licenţa la Univ. „Parhon" Bucureşti (1949). Dr. în ştiinţe geologice şi mineralogice (1953) la Univ. din Moscova. Carieră didactică la Fac. de Biologie Geografie-Geologie, UBB Cluj-Napoca (1949-89). A publicat numeroase lucrări ştiinţifice în : *Előre*; *A Hét*; *Igazság*; *Korunk*; *Studia Universitatis*; *Studii Tehnice şi Economice*.

Lucrări publicate:

- *Pe poteci cu bănuţei de piatră* : Ghid geologic al zonei Cluj. – Bucureşti, 1976. – 168 p.

• *Hidrogeologie*. – Cluj-Napoca : Litografia UBB Cluj-Napoca. – Vol. 1. : 1980; Vol. 2. : 1981.

- în colaborare:

• *Hidrogeologie* / I. Preda; Marosi P. – București : EDP, 1971. – 310 p.

• *Geografia apelor României* / Marosi P. și alții. – 1972.

• *A Review of the Evolution of Theories on the Origin of Loess* / Traducător Marosi P. – Strondsburg, 1975.

• *Románia ásványvizei* / Marosi P., Kisgyörgy Z., Kristó A. – 1978.

• *Ásványgyűjtők könyve* / Marosi P., Veress J. – Kiskalauz, 1981.

Referințe:

• *Egy lösz-tanulmány átváltozásai* / Rostás Z. – 1984.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 193-194.

(A. T.)

MAROSVÁSÁRHELYI TŐKE István

Vezi: **TŐKE István (MAROSVÁSÁRHELYI)**

MÁRTHA Ivor, medic urolog; n. 9 sept. 1928, Satu-Mare. Studii: bacalaureat la Lic. „Kölcsey" Satu-Mare (1947); diploma de merit în medicina generală la IMF TgM (1953). Dr. în științe medicale (1978). Medic specialist la Clinica de Urologie; medic primar (1958). Membru în Soc. Urologică Română.

Lucrări publicate:

• *Manual de patologie urinară*. – București, 1990.

- în colaborare:

• *Urológiai jegyzet*. – 1981.

• *Curs de urologie*. – 1989

• *Urológiai jegyzet egyetemi hallgatók részére*. – 1990.

• *Urologie*. – 1990.

Referințe:

• *Generisch Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

MÁRTHA - PAPP Ilona, medic oftalmolog; n. 30 sept. 1935, București. Studii: bacalaureat la Lic. Mixt Maghiar Brașov (1953); diploma de medic la IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1959). Medic la Crăciunești (1959-61); Clinica de Oftalmologie TgM, unde a devenit medic specialist, iar apoi medic primar. Medic specialist - oftalmolog - la Policlinica nr. 2. TgM (1962-80); medic primar la Clinica de Oftalmologie (1980-). Domenii de cercetare: strabism infantil, reabilitarea copiilor cu boli congenitale de ochi. A colaborat la revista *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1995, 1998). Membru în Soc. Europeană Glaucoma.

Lucrări publicate:

• *Congenitalis ezotropia klinikai megjelenési formái* : Klinikai megfigyelések és terápiás lehetőségek a csecsemőkori ezotropia esetében : Doktorátusi referátum. – Mv. : MOGYE, 1991.

• *Ongenitalis retrakciós szindróma tünettana és kezelése* : Doktorátusi referátum. – Mv. : OGYE, 1991.

• *Gyermekünk szeme* / Fodor Ferenc, Mártha Papp Ilona. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1983. – 144 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

MÁRTON Aranka, biolog; n. 1936, Frumoasa (HR) – m. 1985, TgM. Studii: licențiată în științe naturale la Univ. „Bolyai" din Cluj. Asist. univ., șef de laborator la Fac. de Farmacie, catedra de botanicș farmaceutică, IMF TgM, până la moarte (1959-85). Domenii de

cercetare: fitofarmacie, structura histologică a plantelor medicinale, răspândirea plantelor medicinale şi productivitatea lor în jud. CV, HR, BN, SM. Studiile au fost publicate în: *Farmacia*; *Revista Medicală*; *Note botanice*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Recunoaşterea plantelor medicinale* / Kisgyörgy Z., Márton A. – TgM : Litografia IMF, 1965.

• *Gyógyszerészeti növénytan* / Kisgyörgy Zoltán, Márton Aranka. – Mv. : OGYI, 1979. – 186 p.

• *Sejttan és szövettan* / Kisgyörgy Z., Márton A. – Mv. : OGYI, 1979.

Referinţe:

• *Indexul botaniştilor din Republica Socialistă România*. – Bucureşti, 1966.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.

• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

MÁRTON Gergely, medic ginecolog; n. 7 mart. 1919, Zetea (HR) – m. 7 iul. 1992, TgM.

Studii: lic. la Odorhei (1939); Fac. de Medicină la Univ. din Cluj şi Budapesta (1944). Medic la Spitalul Rókus din Budapesta (1944-45); a fost prizonier de război (1945-46); a lucrat la Spitalul din Odorhei (1947-53), apoi la Clinica de obstetrică şi ginecologie în TgM până la pensionare (1953-82).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Szülészeti jegyzet*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.

• *Nőgyógyászat*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2. rész. – 210 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

MARTONFY Ladislau; László, farmacist, prof. univ.; n. 2 iun. 1903, Gherla – m. 20 oct. 1973, TgM. Studii: lic. din Şimleul Silvaniei (1922); Univ. „Ferdinand I" din Cluj, Fac. de Farmacie (1927). Dr. farmacist (1931).

Activitate profesională: preparator, asist. univ., Fac. de Farmacie Cluj (1927-33); farmacist practician la Cluj (1933-49); şef de catedră, prof. univ., fondatorul catedrei de chimie farmaceutică la Fac. de Farmacie IMF TgM (1949-). În activitatea de cercetare a elaborat metode pentru obţinerea de preparate uleioase de contrast (1956); a urmărit posibilitatea conservării trigliceridelor (1957); a pus la punct noi metode de dozare a sulfului elementar, lucrări pentru care i s-a acordat certificat de inovator (1956); a elaborat monografii pentru *Farmacopeea Română*, ediţiile fiind preluate şi de unele farmacopei apărute peste hotare. A fost membru în col. de redacţie al revistei *Farmacia* (Bucureşti).

Lucrări publicate:

• *Szervetlen gyógyszerészeti kémiai jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1950-51. - 227 p.

• *Gyógyszerészeti kémia*. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész : *Szervetlen vegyületek*. – 1959. – 212 p.

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referinţe:

• *Revista medicală*, nr. 4, 1973, p. 401.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001- . – 4. köt. : L-Ő. – 2002.

(F. M.; A. T.)

MATEI, Dumitru, prof., inspector şcolar; n. 18 iun. 1955, Ibăneşti. Studii: Şc. Gen. Ibăneşti Pădure; Lic. Silvic Gurghiu; UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică; cursuri postuniv. de informatică aplicată, UT Cluj-Napoca. Activitate profesională: prof. de matematică; dir. adj. (1985-90); dir., Şc. Gen. Gurghiu (1990-95); inspector şcolar de specialitate, IŞJM (1996-); prof. gr. I (1992); membru în Comisia Centrală a Olimpiadei de Matematică; organizator al Olimpiadei de Matematică TgM (2000); Balcaniadei de Matematică TgM (2002); colaborator la *Gazeta Matematică*; autor de subiecte pentru olimpiade, consursuri de matematică. Distins cu mențiune la faza națională a Conferinței de Matematică a Studenților, Cluj-Napoca (1978). Membru fondator şi vicepreş. în Soc. de Ştiințe Matematice din România, filiala Mureş; Biroul Național al Societății de Ştiințe Matematice din România (2002-). Hobby-uri: şah, tenis de câmp, carte de specialitate (rară).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Succes la matematică* : teste de matematică / Dáné Károly, Matei Dumitru. – Mv. : Appendix Kiadó, 2002. – 123 p.

• *Teste de evaluare pe unități de învățare*. – 2002.

• *Admiterea în învățământul superior 2002 – 2003*. – 2003.

• *BAC 2003 – Pregătire rapidă şi eficientă* : *teste tematice recapitulative IX – XII*. – 2003.

• *Ghid de pregătire pentru examenul de bacalaureat*. – Ed. 1 şi 2. – 2004 şi 2005.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MÁTHÉ Ákos, medic neurochirurg; n. 6 aug. 1920, Livezeni – m. 1 iun. 1997, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. Cluj (1939); Univ. „Ferenc József" din Cluj, Fac. de Medicină (1944). Medic secundar la secția de neurochirurgie la Cluj (1945). Medic, apoi medic primar al Clinicii de Neurochirurgie TgM. A făcut parte din delegația Crucii Roşii din România, care a acordat ajutor umanitar coreenilor după război (1955-56). Şi-a continuat activitatea la Clinica de Neurochirurgie TgM până la pensionare (1983). Domenii de cercetare: metode noi în neurochirurgie, în special tehnica operatorie a discopatiei lombare, tratarea nevralgiei nervului trigemen. Publică în: *Revista Medicală*; *Orvosi Szemle*; *Neurologie*; *Neurochirurgie*; *Psihiatrie*; *Studii şi cercetări de Neurologie*; *Ideggyógyászati Szemle*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Idegkórtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

(F. M.)

MÁTHÉ János, farmacist, biochimist; n. 14 ian. 1937, Deleni. Studii: IMF TgM (1961). Dr. în ştiințe farmaceutice (1975). A lucrat la catedra de biochimie IMF TgM (1961-62); farmacist la Centrofarm din TgM (1963-66); asist. univ. (1967-80); şef de lucrări (1980-90); conf. univ. la catedra de biochimie din cadrul UMF TgM (1991-). Specializări: Ungaria (1993).

Lucrări publicate:

• *Biokémia* : egyetemi jegyzet. – TgM : OGYE, 1996-2000. – 1. köt.. – 12 p. ; 2. köt. – 1997. – 186 p.; 3. köt. – 2000. – 127 p.

- în colaborare:

• *Lucrări practice de chimie medico-sanitară* / Mathé J., V. Bota. – TgM : IMF, 1974.

• *Egészségügyi kémia* / Mathé János, V. Bota. – Mv. : OGYI, 1983. – 413 p.

• *Lucrări practice de chimie sanitară* / Mathé J., V. Bota. – TgM : IMF, 1992. – 215 p.
• *Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice*. – Timişoara, 1998.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998*. – TgM : Mentor, 1998.
• *Îndrumător de lucrări practice de biochimie* / Ştefan Hobai, Máthé Ákos. – TgM : UPM, 2000. – 188 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar*, 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.

(F. M.)

MATINI Márton, medic; n. ? – m. 28 iun. 1800, Sighişoara. A fost prim medic la Sighişoara.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica-practica de daemonomania et ejus variis speciebus*. – Viennae : typis Sonnleithnerianis, 1782. – IV, 73 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.

(F. M.)

MÁTYÁS Mátyás, medic chirurg, prof. univ.; n. 26 febr. 1888, Borsec (HR) – m. 31 dec. 1956, TgM. Studii: Şc. Primară Ditrău; primii ani de lic. la Budapesta, apoi Braşov (1905); Univ. „Ferenc József" din Cluj, Fac. de Medicină (1910). Obţine titlul de dr. (1911); numit preparator la Clinica Dermatologică; asist. univ. la Clinica de Ginecologie şi Obstetrică, apoi la Clinica Chirurgicală Cluj (-1918); în paralel s-a specializat în chirurgie maxilo-facială la Graz (Austria); medic primar chirurg la Spitalul „Karolina-Crucea-albă" din Cluj (1919-23); deschide Sanatoriul „Parc" din Cluj, unde a lucrat ca medic primar şi dir. (1923-48); medic primar chirurg la Spitalul de Stat nr. 4 Urgenţă din Cluj; prof. univ. la catedra de chirurgie, Fac. de Medicină din cadrul IMF TgM, până la sfârşitul vieţii (1948-56). Activitate ştiinţifică bogată în domeniul chirurgiei digestive şi ginecologice. A publicat peste 160 de lucrări ştiinţifice în diferite reviste medicale: *Archiv für Klinische Chirurgie*; *Zentralblatt für Chirurgie*; *Zentralblatt für Gynäkologie*; *Deutsche Medizinische Wachenschrift*; *Wiener Medizinische Wachenschrift*; *Erdélyi Orvosi Lap, Gyógyászat, Tudomány és Haladás, Magyar nőgyógyászat*; *Therápiás közlemények*. Iubitor de literatură a scris şi o piesă de teatru, *Medicul*; era un mare meloman şi un violonist dotat.

Lucrări publicate:

• *Kórházi életkép* : Színmű egy előjátékban és négy felvonásban. – [Kolozsvár] : Ateliere grafice din Cluj, [1948]. – 56 p.
• *Sebészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1950. – 1. köt. – 57 p.
• *A fej, a nyak, mellkas és hasüreg felső részének sebészete*. – Mv. : OGYI, 1950. – 74 p.
• *A rectum sebészeti betegségei*. – Mv. : OGYI, 1950. – 97 p.
• *Általános sebészeti pathologia és saebészeti propedeutika*. – Mv. . OGYI, 1953.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az áltatlános sebészet alapvonalai*. - 1. rész : *Általános sebészet pathologia*. – 239 p.; 2. rész : *Sebészeti propedeutika*. – 240-365 p.
• *Részletes sebészet*. – Mv. : OGYI, 1954. - 2. köt. : *A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete*. – 151 p.; *A mellkas sebészete*. – 147 p.
• *Sebészet*. - Mv. : OGYI, 1956. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete*. – 309 p.

• *Sebészet* : Részletes rész / szerk. Mátyás Mátyás. – Mv. : OGYI, 1957. – 252 p.
• *Chirurgie*. – București : Editura Medicală, 1955-1959. – Vol. 1. – 1955. – 581 p.; Vol.2. – 1956. – 547 p.; Vol. 3. – 1956. – 627 p.; Vol. 4. – 1958. – 476 p.; Vol. 5. – 1959. – 580 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
• *Viharban*. – TgM, 1994.
• *Vieți dedicate omului: personalități medicale clujene*. Vol. 2. – Cluj-Napoca, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – Cluj-Napoca, 2000.

(A. T.; F. M.)

MÁTYÁS-ÁDÁM Sára
VEZI: **ÁDÁM Sára**

MÁTYUS György, medic; n. ? – m. mart. 1821, TgM. Medic practician la Tg.M.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica de haemorrhoide*. – Viennae: typis Antonii de Haykul, 1815. – 60 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
• *Magyarország orvosi bibliographiája* : *1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

(F. M)

MÁTYUS István, medic; n. 1725, Chibed – m. 6 sept. 1802, TgM. Studii: la Col. Ref. din TgM (1743); Univ. la Göttingen, Marburg, Viena și Utrecht, unde a obținut diploma de medic (1756). S-a întors la TgM (1757), a devenit prim-medic al scaunului Mureș și al Târnavei și cons. la Curtea de Apel. A primit titlul de nobil de la împărăteasa Maria Terezia (18 apr. 1765). Autor al mai multor lucrări de medicină, a fost precursor al igienei, unul dintre primii balneologi din Transilvania. A scris prima carte de dietetică în lb. maghiară.S-a preocupat și de educația fizică. A înzestrat prin donație Col. Ref. din TgM cu prima tipografie din oraș (1802) și cu cele 1326 de volume din biblioteca personală.

Lucrări publicate:

• *Positiones medicae inaug. num. LX de irritabilitate et aliis quibusdam mediciane capitibus...* – Trajecti ad Rhen : ex offic. Joan. Bredelet, 1756. – XII, 68 p.
• *Dissertatio medica theoretico-practica de melancholia universali et hypochondriaca*. – Trajecti ad Rhen, 1756. – VIII, 4, 65, 3 p.
• *Diaetetica, az az* : a` jó egészség` megtartásának módját fundamentumosan elé-adó könyv. 2 darab. – Kolo`sváratt : Nyomt. Páldi István által, 1762-1766. – 1. darab. –1762. - XVIII, 519, 13 p.; 2. darab. – 1766. - XLII, 495, 14 p.
• *Vándorló levél*. – Posonyban, 1781.
• *Ó és új diaetetica, az az* : az életnek és egésségnek fenn-tartására és gyámolgatására, Istentől adattatott nevezetesebb természeti eszközöknek a` szerint való elé-számlálása, a` mint azokra reá kaptak, és eleitől fogva mind ez ideig magok károkra vagy hasznokra vélek éltek az emberek. Mellyben, hat darabokra intézve, a` maga elébbi diaeteticájának első darabját bővebben ki-magyarázta; és sok ide tartozó régi szokásokkal `s jeles történetekkel meg-világosította, `s egyszer`smind a` természetnek szentséges hellyeire – is maga feleinek sok hellyeken a` jeget megtörte; úgy hogy, ennyi részben e` munka, természet` historiája gyanánt-is szolgálhasson. – 6 köt. – Pozsony : Füskúti Landerer Mihály` költségeivel és betűivel, 1787-1793. – 1. [köt]. – XXX, 463 p. : 1f. portr.; 2. [köt.] – XLVIII, 489 p.; 3. [köt.] – 1787 – IV, LXXII, 419 p.; 4. [köt.] – 1789. – XII, XXXVI, 499 p.; 5. [köt.] – 1792. – XXIV, 768 p.; 6. [köt.] – 1793. – XXIV, 788 p.

- în colaborare

• *Falusi emberek patikája* : a falun lakó minden keresztény valláson lévő tisztelendő paphoz, melyben a falusi embereknek leg-nevezetesebb nyavalyáinak orvoslások irattak meg. / A parajdi tsászári és királyi tekintetes nemes só – tisztség

mellett lévő királyi seb-orvos benedeki Enyedi ó János által; Az érdemes közönséghez Máttyus István orvos doktor n. Maros Széknek rendes physikussa; Minden rendben lévő ember társimhoz Horváth Máttyás M. T. K. M. Vásárhelyi orvos doktor, és nemes Maros Széknek hütös adfessor; Maurer Samuel, Mauksch Tobiás urnak a M. Vásárhelyi Patikában lévő provisor. – [Kolozsvár] : Nyomtatott a könyv-szerzőnek tulajdon maga költségével, 1801. – 272 p.

Referinţe:

- *Üdvözlő latin vers Mátyus István medicushoz* / Benkő Mihály. – 1757.
- *Memoria Hungarorum et Provincialium* / scriptis editis notorum, qvam excitat Alexius Horányi. – Viennae : Impensis Antonii Loewii, bibliopolae posoniensis, 1776. – 3 vol. – Pars 2. – 1776.
- *Magyar írók* : Életrajz-gyüjtemény / Gyüjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 1. köt. – 1856.; 2. köt. – 1858.
- *Vasárnapi Újság* 33. sz., 1864.
- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar orvostudományi irodalom 1770-ig /* Ismerteti dr. Maizner János tanár. – Kolozsvártt : Nyomtatott a Magyar Polgár Könyvnyomdájában, 1885. – 32 p.
- *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 97-111.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : *1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *Másoknak világítva* : Mátyus István életregénye / Spielmann József. – Bukarest : Ifjúsgi Könyvkiadó, 1969;
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv. : Mentor, 1998.
- *275 éve született Kibédi Mátyus István* : A 2000. július 15-16. Kibéden tartott tudományos emlékgyűlés anyaga / Összeállította dr. Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2001. – 83 p. - (Kis-Küküllő völgye).
- *Másoknak világítva* : Mátyus István életregénye / Spielmann József. – [2. kiad.]. – Székelyudvarhely, 2001. – 181 p. - (Kis-Küküllő völgye).
- *Népújság* 26 szept. 2001.
- *Kibédi Mátyus István halálának 200. évfodulójára /* Összeállította dr. Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2002. – 132 p. - (Kis-Küküllő völgye).
- *Betekintés Kibédi Mátyus István Diaeteticáiba /* Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2002. – 318 p. - (Kis-Küküllő völgye).
- Székelyföld, 9.sz., 2002. szept., p. 92-115.
- *Népújság* 10 szept. 2002.
- *Népújság* 11 szept. 2002.
- *Népújság* 13 szept. 2002.
- *Népújság* 17 szept. 2002.
- *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor . – Piliscsaba – Budapest, 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001- . – 4. köt. : L-Ő. – 2002.

(F. M.)

MAURER I. Gyula, matematician, prof. univ.; n. 18 ian. 1927, Târnăveni. Studii: gimnaziale în limba română la Cluj (1933-36) şi la Arad (1936-37); Col. Ref. din Cluj (1937-40); Col. Ref. din Aiud (1941-43); Gimnaziul Unitarian din Cristuru Secuiesc (1943-45); şi-a luat bacalaureatul la Cluj (1946); diplomat univ. în specialitatea matematică (1950) şi economie (1952) la Univ. „Bolyai” Cluj. Obţine titlul de dr. în matematică (1967), pe baza cercetărilor din domeniul algebrei topologice. Şi-a început cariera la Univ. „Bolyai” ca preparator încă în timpul studenţiei (1947); asist. univ. (1949); lector univ. (1953); în urma evenimentelor din 1956 a fost eliberat din funcţie (1958); îşi continuă activitatea ca cercetător la UBB (1960-63); reprimeşte catedra (1963-83); conf. univ. (1969); apoi prof. univ. A predat şi la I Ped. de 3 ani din TgM (1963-70). Se mută în Ungaria (dec. 1983). Predă la I Ped. din Nyíregyháza; prof. univ. (1985) şi dir. al Institutului de Matematică al Univ. din Miskolc (1985-88); a ieşit la pensie ca prof. univ. (1992) şi ca cercetător extern la Institutul de Cercetări Matematice al Academiei Maghiare (2000). Este co-redactor şef al revistei maghiaro-austriece *Mathematica Pannonica* (1990). Studiile ştiinţifice în limbile română, maghiară, germană, franceză, italiană, engleză, rusă le publică în: *Matematikai és Fizikai Lapok, Studii şi cercetări ştiinşifice Iaşi, Studia Scientiarium Mathematicarum Hungarica, Rendiconti del Circolo Matematico di Palermo, L`insegnamento della Matematica e della Scienze integrate, Mathematica Pannonica, Fuzzy Sets and Systems (USA), Karachi Journal of Mathematica (India)*. Studiile sale de popularizare a ştiinţei apar în : *A Hét,*

Matematikai és Fizikai Lapok, Korunk, Korunk Évkönyv.

Lucrări publicate:

• *Algebra*. – Koloszvár : Bolyai Tudomány egyetem, 1957. – 394 p.

• *Matematikai kislexikon*. – Bukarest : Kriterion, 1983. – 607 p.

- în colaborare:

• *A relatióelmélet elemei* / Maurer Gyula, Virag Imre. – Koloszvár, Cluj : Dacia, 1972. – 80 p.

• *Bevezetés a struktúrák elméletébe* / Maurer Gyula, Virag Imre. – Koloszvár, Cluj : Dacia, 1976. – 316 p.

Referințe:

• *Studia UBB. Index alphabeticus 1964-1970*. –1972.

• *Korunk évkönyv* 1974.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 -. - 3. köt. : Kh-M. – 1994.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

• *Matematikus a XX. század viharaiban* : Maurer Gyula életpályája / Kiss Sándor. – Kolozsvár : Erdélyi Múzeum-Egyesület; Marosvásárhely: Appendix Kiadó, 2003.

(F. M.)

MĂRCULEȚ, Ioan, prof. de matematică; n. 1844, Ceangăul Mare – m. 1895, Grebenişul de Câmpie. Studii lic. la Blaj; teologice la Viena („Sf. Barbara") şi restul la Blaj. Între anii 1869-78 a fost prof. de matematică, limbă greacă şi limbă germană la Blaj; trece Carpații la Bârlad unde continuă să predea. Revine ca preot în Grebenişu de Câmpie, unde va rămâne până la moarte. Colaborează la Foaia scolastică şi bisericească din Blaj; Revista catolică.

Lucrări publicate:

• *Manual de aritmetică pentru clasele inferioare*. – Blaj, 1877.

Referințe:

• *Enciclopedia Română* / C. Diaconovici. – Sibiu, 1904.

• *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940.

• *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni şi înfăptuiri / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940.

• ***Bibliografia românească modernă*** / (1831-1918). – Vol. 3 [L-Q]. – Bucureşti, 1989.

(A. T.)

MENTOVICH Elek, dir. de bancă; n. 1851, Nagykörös (Pesta) – 11 nov. 1899, TgM. Studii: IP din Buda. Contabil la Banca Comercială de Credit a Transilvaniei din TgM, mai târziu devenind dir. al băncii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Teljes gyakorlati számtan*: Kiskereskedők, gyárosok, iparosok számára, ugyszintén a gyakorlati pályára készülők öntanulására és kereskedelmi iskolák használatára . . . – A 2. kiad. után ford. Szász Károly, Mentovich Elek és Szabó Incze. – Pest : nyomt. és kiadja Heckenast Gusztáv, 1872. – XIV, 408 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

(F. M.)

MENTOVICH Ferenc, gânditor materialist, poet, prof.; n. 19 apr. 1819, Dobrie (BN) – m. 15 dec. 1879, TgM. Studii elementare la Năsăud şi Dej, gimnaziale la Aiud (1837). A fost preceptor la familia prof. Szász Károly, unde a găsit o atmosferă prielnică pentru a începe să scrie poezii. A continuat la Aiud cu studii de filozofie şi de drept (1841); de matematică şi științe naturale la Viena şi Berlin (1841-43), unde audia prelegerile prof. Ohm şi Magnus. A fost preceptor la familia baronului Kemény din Galda. S-a căsătorit şi își susținea familia cu lecții particulare la Pesta; a fost invitat prof. la gimnaziul din Nagykörös (1850-56). A fost urmaşul lui Bolyai Farkas la catedra de ştiințe naturale şi matematică a Col. Ref. din TgM timp de 23 ani, până la moarte (1856 - 1879). A fost filozof, pedagog, poet, redactor, publicist, autor de manuale şcolare. A redactat prima revistă de ştiință şi literatură târgumureşeană *Marosvásárhelyi Füzetek* (1858-60); *Napi Közlöny* (1864); a colaborat la cotidianul *Székely Közlöny* 1867-68); a fost

prim-redactor la *Székely Hírlap* (1873-74). A publicat poezii, fragmente de jurnal, studii de ştiinţe naturale, necroloage în periodicele vremii din ţară şi din oraşe germane.

Lucrări publicate:

- *Unio-dalok* : versek. – Kolozsvár, 1847.
- *Száraz lombok* : Természet, szerelem, élet és haza : versek. – Pest, 1854.
- *Halotti bucsú-hangok* : Alkalom szerint írta fölkérésre és összeszedve kiadta. – Kecskemét: Gallia Fülöp. Nyom. Szilády Károlynál, 1856. – 192 p.
- *A természettan elemei* : Népiskolai használatra. – Mv. : Wittlich J., 1865. – 70 p.
- *Új világnézet* : A Moleschott-Vogt- és Büchner-féle materializmus tanairól – Mv. : Wittich József bizománya, 1870. – XVI, 149 p.
- *Az egész és a törtszámokkal való számítás kézikönyve* : Iskolai és magánhasználatra. – Kolozsvár : nyomt. És kiadta Stein János, 1873. – IV, 128 p.
- *A természettan elemei* : Népiskolák használatára. – 2. kiad. – Mv. : Wittich József, 1876. – 70 p.
- *Az új világnézet*. – 1953.

- în colaborare:

- *Magyar emléklapok 1848. és 49-ből /* Irják : A..., Berecz K, ... Mentovich F. – Pest: Landerer és Heckenast sajátja, 1850. – 1. köt. - 1850. – 484 p.
- *A természet könyve, magában foglaló* : természettant, csillagászatot, vegy-, ásvány-, föld-, életmű-, növény- és állattanokat. A természetismeret minden barátainak, különösen a gymnasiumok és feltanodák növendékeinek ajánlva./ Schoedler Frigyes 6. kiadása után magyarrá tették Jánosi Ferencz, Mentovich Ferenc és Szász Károly. – Pest, 1853.
- *Három öszinte szó*: Röpirat / Mentovich Ferenc; Szász Róbert. – Mv., 1870.
- *Teljes gyakorlati számtan* : Kis-kereskedők, gyárosok, iparosok számára, úgyszintén a gyakorlati pályára készülők öntanulására és kereskedelmi iskolák használatára. / Írta Karner János. – A 2. kiad. után fordították Szász Károly, Mentovich Elek és Szabó Incze, Mentovich Ferenc felügyelete alatt. – Pest, 1872. – XIV, 408 p.

Referinţe:

- *Magyar írók : Életrajz-gyüjtemény* / Gyüjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 2 vol. – 1. köt. – 1856.; 2. köt. – 1858.
- *Ország Tükre. Pest. 20. sz., 1863.*
- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Erdélyi Protestáns Közlöny* 51.sz., 1879.; Fővárosi Lapok 289.sz., 1879.
- *Fővárosi Lapok* 291.sz., 1879.
- *Vasárnapi Ujság* 51. sz., 1879.
- *Vasárnapi Ujság* 2.sz., 1880.
- *Az utolsó Istenhozzád* : Halotti beszéd / Írta és Mentovics Ferencz ref. főtanodai tanár ravatalánál 1879. decz. 17-én elmondta Lénárt József tanár. – Mv. : Nyomtatta Imreh S. a ref. főtanoda betűivel, 1880. – 12 p. - Függelékül életrajzi adatok.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.
- *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyüjteménye / Gyüjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p.463-467.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 18. köt. : Maácz János-Myskovszky Viktor. – 1999.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001- . – 4. köt. : L-Ő. – 2002.

(F. M.)

MENTOVICH Ferenc, prof., n. 23 apr. 1859, TgM – m. 28 nov. 1934, Nagykőrös (Ungaria). Studii: de ştiinţe naturale la Cluj; dr. în filozofie (1884); face o călătorie de studii la Paris. Asist. univ. la Univ. din Cluj, la catedra de Ştiinţe Naturale (1885-87); prof. la Gimnaziul din Nagykőrös (1887-23). Publică articole de botanică în reviste de specialitate.

Lucrări publicate:

• *A növénybél szövettanához, különös tekintettel a kétszíkűekre*. – Kolozsvár, 1885.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 18. köt. : Maácz János-Myskovszky Viktor. – 1999.

(F. M.)

MÉSZÁROS Géza, medic stomatolog; n. 1 dec. 1920, Corund – 3 ian. 2004. A fost asist. univ. la IMF TgM (1945-1952); şef lucrări; conf. univ.; prof. univ. până la pensionare (1960-?) la Clinica de Chirurgie buco-maxilo-facială TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Stomatológiai jegyzet* / Guzner Miklós, Mészáros Géza. – Mv. : OGYI, 1954. – 142 p.

• *Fogászat*: egyetemi jegyzet / Csőgör Lajos, Guzner Miklós, Mészáros Géza. – Mv. : OGYI, 1958. – 152 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

METZ István, medic; n. 8 mai 1894, Budapesta – m. 10 mai 1983, TgM. Studii: a obținut diploma de medic la Univ. „Pázmány Péter" Budapesta (1924), apoi la Iaşi (1930). Medic internist la Sanatoriul din TgM, (1928-34); medic la Asigurări Sociale TgM (1940-47); medic şef la Policlinica TgM (1948-49); fondator şi conducător la Catedra de istoria medicinii IMF TgM (1949-52); şeful Policlinicii studențeşti TgM până la pensionare (1954-69).

Lucrări publicate:

• *Blanka* : Novellák. – Mv. : Kosmos Kiadó, 1920. – 77 p.

• *Jánoska*. *A gyárigazgató* Két egyfelvonásos. – Bukarest: Állami Könyvkiadó, 1949. – 71 p.

• *Orvostörténeti előadások*. – Mv. : OGYI, 1950. - 193 p.

• *Orvostörténelmi előadások*. – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 1. köt. : *Az orvostudomány fejlődése a kapitalizmusig*. – 1951. – 124 p.; 2. köt. : *Az orvostudomány a kapitalizmusban és a szocializmusban*. – 1952. – 203 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

METZ Olga, preparator (1953-54); asist. univ. la IMF TgM (1954-83) şi la Clinica de Pediatrie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 2 köt. – 265 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

MICLE, Felician, botanist; n. 9 mart. 1933, TgM. Studii: Lic. „Andrei Şaguna" Braşov (1951); Fac. de Ştiințe Naturale a Univ. din Cluj (-1956). Dr. în ştiințe biologice (1972). Studii documentare în Germania, Elveția şi Franța. Activitate profesională: asist. univ. la catedra de fiziologia plantelor (1956-59); se transferă în 1959 la Grădina Botanică „Al. Borza" a UBB din Cluj-Napoca, unde este dir. între 1997-2000. Publică lucrări ştiințifice şi de popularizare în periodice din țară şi străinătate; alcătuieşte pentru publicul vizitator o diaporamă: „Grădina celor cinci continente" cu diapozitive însoțite de comentarii de specialitate şi muzică adecvată.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Grădina Botanică din Cluj* : ghid. – 1978.

• *Mediul ecologic şi educația contemporană*. – 1979.

• *Le Jardin Botanique „Al. Borza" Cluj-Napoca, Roumanie*. – 1997.

• *Flora şi vegetația rezervației naturale Defileul Crişului Repede*. – sa.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 203.

(A. T.)

MIHAI, Adriana, medic; n. 20 ian. 1969, TgM. Studii: Şc. Gen. nr. 1, TgM; Lic. „Unirea”, TgM; UMF TgM, Fac. de Medicină (1987-93); rezidenţiat în psihiatrie (1996-01). Dr. în psihiatrie cu teza: *Delirium tremens – aspecte etiopatogenetice, clinico-terapeutice şi profi-lactice* (2004). Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Municipal TgM (1994-95); medic, medicină generală, Policlinica Municipală Luduş (1995-96); asist. univ., disciplina psihiatrie, UMF TgM (1996-); medic specialist (2000-). Domenii de cercetare: psihoterapia; depresia; alcoolismul maladiv. A participat la numeroase reuniuni ştiinţifice în ţară şi străinătate: Grecia (1997, 2002); Croaţia (1998); Gent (1998); Tampere (1999); Berlin (2000); Neapole (2001); Spania (2001-02); Praga (2001); Bucureşti (2002); Danemarca (2002); Sinaia (2002); Paris (2003); a realizat 4 postere prezentate la diferite congrese internaţionale. Specializări: România (2000). Distincţii obţinute: Premiul „Petre Brânzei” al APR (2000); Premiul „Award Educational Workshop” al Institutului Lundbeck (2000); Premiul 2 pentru posterul *„Delirium tremens complication of Alcoholism”*, Berlin (2001); bursieră la Al XII-lea Congres al WPA (Japonia, 2002); Şcoala de vară, Berlin (2000, 2002); Al 3-lea Forum Maudsley (Londra, 2003). Membru fondator şi preş. (1999) în AMRPR; APR (2001-); Asoc. Română de Terapie Familială (1997-); Asoc. Română de Studiu al Personalităţii (2000-); AEP (2003-); WPA (1998-); membră şi preş. (2001-2002) EFPT; ANEP (2003-); membru fondator, WAYPT (2003-); ISSPD. Hobby-uri: pictura, călătoriile.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Comportamentul deviant în relaţiile socio-familiale*. – 1998.
- *Coordonatele actuale ale reintegrării bolnavului psihic*. – 2001.
- *Personalitatea normală şi patologică. Tulburări anxioase şi de dispoziţie*. – 2001.
- *Tulburări afective. Comportament autolitic*. – 2002.
- *Depresiile rezistente la tratament. Actualităţi clinico-terapeutice* / A. Nireştean, A. Mihai. – TgM : Editura Chromatic, 2003. – 156 p.

Referinţe:

- *World Who's Who*. – SUA – 2000.

(M. A.)

MIHÁLY Gábor, învăţător; n. 8 aug. 1863, Neaua – m. ? Studii: Gimnaziul Ref. din TgM (1879); şcoala normală de stat din Cristuru Secuiesc (1882). A început activitatea la TgM, după care a fost numit la şcoala de stat din Bistriţa, devine dir. şcolii. A publicat multe articole de pedagogie şcolară. A redactat *Tanügyi Értesítő* (1898-04) şi a fost fondatorul foii săptămânale *Besztercei Magyar Hírlap* (1915).

Lucrări publicate:

- *A beszterce-naszódvármegyei általános tanítóegyesület 10 éves története*. – Beszterce, 1893.
- *Tíz év Beszterce-Naszódvármegye népoktatásának történetéből*. – Beszterce, 1902.
- *Visszapillantás a besztercenaszód-vármegye általános tanítóegyesülete 25 éves múltjára*. – Beszterce, 1908.
- *Jelentés a besztercei Székely Társaság 100 összejöveteléről*. – Beszterce, 1911.
- *Székelyek a költők dalaiban*. – Beszterce, 1908.

- în colaborare:

- *Beszterce-Naszód-vármegye földrajza* / Mihály Gábor, Sebestyén József. – Beszterce : Kiadja a Beszterce-Naszód vármegyei általános tanítóegyesület, 1890.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 18. köt. : Maácz János-Myskovszky Viktor. – 1999.

(F. M.)

MIKÓ István, topograf, geodez; n. 9 iul. 1929, TgM – m. 7 oct. 2001, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM; diploma de topograf la Institutul Agronomic Cluj (1951). Inspector de cadastru al Raionului Salonta (1951-57); raportor de irigație al Gospodăriilor de Stat Jud. Bihor (1957-62); topograf la Hidrocentrala Argeș (1962-66); inspector de irigație în jud. BH (1966-72); Dir. Apelor TgM (1973-83); ing. la Întreprinderea de Ameliorarea Solului TgM (1983-89). S-a stabilit în Ungaria (1990). Studii din domeniul vânătorii apar în: *A Hét*; *Nimrod*; *Erdélyi Tudosítások*.

Lucrări publicate:

- *Vadászkönyv*. – Bukarest : Kriterion, 1984.
- *Ahogy lehetett*... Vadászemlékek Erdélyből. – Budapest : Nimród, 1994. – 190 p.
- *Vár állott, most kőhalom* : Emlékképek, gondolatok az erdélyi magyar földbírtokosok életéről. – Kolozsvár : Erdély Református Egyházkerület, 1996. – 123 p.
- *Vadászkalandok a csodák országában*. – Csíkszereda : Pro-Print, 1997. – 152 p.

- în colaborare:

- *Antologia de vânătoare*. – 1979.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt. : Kh-M. – 1994.
- *Kortárs magyar írók, 1945-1997*. – Budapest : Enciklopédia, 1998-2000. – 2. köt. : K-Z. – 2000.

(F. M.)

MISKOLCZY Dezső, medic, neurochirurg, prof. univ.; n. 12 aug. 1894, Baja – m. 31 dec. 1978, Budapesta. Studii: Lic. la Baja; a început studiile univ. în 1911, dar abia în 1919 a terminat din cauza primului război mondial. Ca bursier al Fundației Rockefeller a continuat studiile și a lucrat ca cercetător la Madrid în Institutul „S. Ramon Y Cajal." A fost numit prof. și dir. la Univ din Seghedin (1930-40); șeful catedrei de neurochirurgie la Univ. Cluj. și dir. Clinicii de boli mintale și neurologie (1940-45). Prof. univ. la Facultatea de Medicină, Univ. „Bolyai" din Tg.M. (1945-47). Unul din fondatorii IMF TgM; prof. univ., predă endocrinologia (1949-53); dir. al Clinicii de Neurologie, Psihiatrie și Neurochirurgie până la reîntoarcere în Ungaria (1947-64); dir. al Centrului de cercetări din TgM al Acad. Române (1954-64). Dir. al secției de neurologie a Institutului de perfecționare a medicilor din Budapesta (1964-69); șef de catedră; prof. univ. la Budapesta. Domeniul principal de cercetare: neuropsihiatrie, neuropatologia. Membru în Academia Română; Academia de Științe Maghiară (1939-49, 1958-78).

Lucrări publicate:

- *A haladottabb kor öröklődő elmebetegségei*. – Budapest : Studium, 1934. – 119 p.
- *Az egyetem és a város. Az egyetem hivatása*. – Mv. : Bolyai Nyomda Kft. Nyomása, 1946. – 19 p.
- *Az egyetem és az egyetemi munka*. – Mv. : Bolyai Nyomda Kft. Nyomása, 1946.

- în colaborare:

- *Histopathologie d. Neurons* / Miskolczy Dezső, Schaffer Károly. – Szeged, 1938.
- *Die klindliche Ruhr und das Nervensystem*. – Budapest, Leipzig, 1940.
- *Endokrinológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 280 p.
- *Ideg- és elmek'rtani előadások* . – Mv. : OGYI, 1953. – 1. rész: *Ideggyógyászat*. – 1. füzet . – 310 p.; 2. füzet. – 383 p.; 2. rész : *Elmekortan*. – 175 p.
- *Ideg- és elmegyógyászat*. – 3. kiad. – 1. rész, 1 füzet. – 360 p.; 2. füzet. – 423 p.
- *Morfologia sistemului nervos* / red. Ion T. Niculescu. – București : Editura Medicală, 1957. – 787 p. – În lb. rusă, 1963.
- *Ideg- és elmekórtani előadások* / Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Mv. : OGYI, 1958. – 2. rész : *Elmekórtan*. – 194 p.
- *Idegkórtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.
- *Neurologia* : manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 866 p.
- *Cercetări medicale*. – 1968.

• *A bel- és ideggyógyászat határterületi kérdései*. – Budapest, 1968. – În lb. germ., 1972.
• *Schaffer Károly*. – Budapest, 1973.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
• *A magyar sebészirodalom bibliográfiája* : A sebészt érdeklő folyóirat-közlemények, 1908-1938; Orvosi könyvek és orvosi monográfiák, 1900-1938 / Összeállította Novák Ernő. – Budapest, [1939].
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991)*. – 1994.
• *Viharban : Száz éve született Miskolczy Dezső* : Tanulmányok a marosvásárhelyi felsőfokú oktatás múltjáról és jelenéről. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 18. köt. : Maácz János-Myskovszky Viktor. – 1999.
• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001. - 4. köt. :L-Ő. – 2002.
• *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.

(F. M.)

MOCAN, Simona Liliana, medic; n. 21 mai 1970, Iernut. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1980-84); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1984-88); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1989-95). Activitate profesională: medic rezident (1996-99); medic specialist (1999-2004); medic primar (2004-) în cadrul Laboratorului de Anatomie Patologică a Spitalului Clinic de Urgenţă TgM. Activitate de cercetare în domeniul patologiei: afecţiunile tumorale şi netumorale ale aparatului digestiv, ale capului şi gâtului, ale aparatului genital şi ale glandei mamare; participă la 32 de simpozioane şi congrese naţionale şi internaţionale. Specializări: Bucureşti (1996, 2000); Cluj-Napoca (1997); TgM (1997, 2000); Istambul (2001); Amsterdam (2002). Distinsă cu menţiune şi premiul II pentru două comunicări susţinute la Iaşi (2000) şi TgM (2003). A publicat studii de specialitate în reviste precum: *Revista de Medicină şi Farmacie* (1998); *Jurnalul Român de Patologie* (1999-02); *Virchovs Archiv* (1999, 2003); *Journal of Medicine and Biochemistry* (2000); *Romanian Journal of Gastroenterology* (2000); *Archives of the Balkan Medical Union* (2002); *Obstretica şi Ginecologia* (2002); *Revista Medico-Chirurgicală* (2002). Membră în Soc. Naţională de Morfologie Normală şi Patologică (1996); Academia Internaţională de Patologie (1996); Working Group-ul European de Patologie Ginecologică (2001); Working Group-ul European de Patologie Cap şi Gât (2002); Working Group-ul European de Patologie Digestivă (2002). Hobby-uri: lecturi, călătorii şi muzică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Atlas color de histopatologie* / S. Stolnicu, D. Rădulescu, S. Mocan. – Iaşi : Polirom, 2001. – 500 p.
• *Patologia colului şi a corpului uterin*. – 2003.

Referinţe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

MOCIAN, Ioan, ing. mecanic; n. 6 ian. 1954, Năoiu (CJ). Studii: Lic. Sărmaş (1968-72); Fac. de Mecanică, Cluj-Napoca (1972-77). Dr. ing. cu teza: *Contribuţii la generarea tehnologică a suprafeţelor neanalitice* (2001). Activitate profesională: ing. mecanic stagiar; ing. mecanic principal; şef de birou, Întreprinderea „Electromureş”, TgM (-1993); lector univ., UPM TgM (1993-). Domenii de cercetare: utilizarea calculatorului în inginerie. Participă la peste 20 de conferinţe, simpozioane; autor şi coautor a numeroase studii şi articole publicate în reviste de specialitate: *Construcţia de maşini* (1986); *Hello Cad Fans* (1997-99);

CAD Report (1998); *Tehnică şi tehnologie* (2002). Specializări: Iugoslavia (1988); Germania (1990); Olanda (1992); Franța (1998); Anglia (2001). Membru AGIR (1997-). Hobby-uri: sport, grădinărit.

Lucrări publicate:

• *Proiectarea tehnologică asistată de calculator în construcția de maşini*. – TgM : UPM, 1999. – 175 p.

• *Modelare spațială* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 85 p.

- în colaborare:

• *Tehnomus '85* (1985; Suceava). – Suceava, 1985.

• *AutoCAD – Desenare plană* / I. Mocianu, A. Pozdîrcă. – TgM : UPM, 2000. – 60 p.

• *AutoCAD – Modelare spațială*. – 2000.

• *AutoCAD – Programare în AutoLISP* / I. Mocianu, A. Pozdîrcă, K. Albert. – TgM : UPM, 2001. – 92 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MÓDY István, medic, neurolog; n. 15 mart. 1957, TgM. Studii: univ. la IMF TgM (1976-78); Univ. of British Columbia, Vancouver (1980-85). A obținut BSc în 1981, PhD 1985 la Univ. British Columbia Vancouver (Canada). A lucrat ca bursier post-doctoral la Institutul de psihiatrie Max Planck (1985-86), la Secția de Neurologie a Spitalului Toronto Western Hospital Playfair (1986-88); Şef de lucrări la catedra de neurologie la Fac. de Medicină a Univ. Stanford (1988-93); Doc. în neurologie şi anesteziologie la Univ. Texas (1993-95); prof. de fiziologie şi neurologie la Univ. California Los Angeles (1995-). Distins cu premiul „John Charles Polanyi" (1988); premiul „Alfred Hauptmann" (1988); Premiul „Michael" (1999); Premiul „Jacob Javits" (2001). Domenii de cercetare: sisteme receptoare în sistemul nervos central. Publică în: *Nature* (1987, 1994, 1998); *Science* (1996); *Nature Neurosci* (2001). Membru în Academia de Ştiințe Maghiară (MTA) (2001-); Soc. de Neurologie (1983); Uniunea Alianța pentru Dezvoltarea Ştiinței (1988); CBR (1989); Soc. Americană de Epilepsie (1992); Soc. de Fiziologie (1996).

Lucrări publicate:

• *A GABAerg rendszer működése a központi idegrendszerben*: – discurs de inaugurare la Academia de Ştiințe Maghiară , 19 martie 2002.

- în colaborare:

• *The Cortical Neuron* . – Oxford : Oxford University Press, 1995.

Referințe:

• *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001. - 4. köt. : L - Ő. – 2002.

• *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.

(F. M.)

MÓDY Jenő; Eugen, medic, biochimist, prof. univ.; n. 22 mai 1927, TgM – m. 30 sept. 1999, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1946); diploma de medic la IMF TgM (1952). Dr. în ştiințe medicale (1966). Asist. univ. la catedra de biochimie la IMF TgM (1953-57); şef de lucrări la catedra de fiziologie şi biologie (1957-62); şef al Institutului de Biochimie şi al Laboratorului Central al Clinicilor (1962); conf. univ.; prof. univ. Domenii de cercetare: fiziologia şi modificările patologice ale proteinelor, glico- şi lipoproteinelor. Peste 150 de articole publicate în: *Orvosi Szemle*; *Medicina internă*; *Viața medicală*; *Fiziologia normală şi patologică*; *Morfologia normală şi patologică*; *Revue Roumaine de medicine interne*; *Nature*; *Strahlentherapie*; *Orvosi Hetilap*; *Kisérletes Orvostudomány* etc.

Lucrări publicate:

• *Anatómiai, élettani jegyzet gyógyszerész-hallgatók számára*. – Mv. : OGYI, 1959.- 146 p.

• *Anatómia, élettan* : gyógyszerészhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1964. – 180 p.

• *Klinikai biokémia*: orvostanhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1969. – 160 p.

• *Klinikai immunológia* : IV. éves orvostanhallgatók részére. – Mv. : OGYI, 1981. – 141 p.

• *Az egészség és a betegség határán*. – Bukarest: Kriterion, 1981. – 293 p.

• *Klinikai biokémia*. – TgM : UMF, 1993. – 90 p.

- *Curs de biochimie clinică* : laborator clinic. – TgM : UMF, 1999. – 214 p.
- *A molekulák és az élet*. – Kolozsvár : Dacia, 1990. – 223 p.
- *Klinikai biokémia* : gyógyszerészhallgatók számára. – Mv. : OGYE, 1994. – 90 p.

- în colaborare:

- *Orvoslás a XX. század végén*. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p
- *Curs de biochimie clinică* / Mody Eugen, Minodora Dobreanu. – TgM : UMF, 1999. – 214 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981.- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt..: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. – 1. füzet. – 1996.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

MOISOIU, Adrian, ing. mecanic; n. 15 ian. 1938, Iaşi. Studii: IP Cluj, Fac. de Mecanică (1961); IP Bucureşti, Fac. Tehnico-Economică (1969). Dr. în ştiinţe tehnice cu teza: *Utilajul şi tehnologia prelucrării la cald*. Activitate profesională: ing. stagiar-şef secţie, Electromureş, TgM (1961-66); dir. adjunct Grupul Şcolar MIU TgM (1966-72); dir. Lic. Industrial pentru Construcţia de Maşini TgM (1972-78); şef lucrări, UPM TgM (1978-00); prof. gr I (1976); manager sistem-calitate MC (certificat ARC) (1999). Autor a 11 cărţi, cursuri şi îndrumare univ.; a scris 18 studii, articole şi comunicări publicate în ţară şi străinătate; 21 contracte de cercetare ştiinţifică; 6 inovaţii; numeroase articole în presa locală şi naţională. Deputat PRM din 2000; membru PRM; preş. Cons. MS (1991); secretar al Comisiei de Buget – Finanţe – Previziuni (1996-22); secretar executiv al PRM pentru relaţia cu sindicatele, patronatul şi ONG-urile (2001-); membru, Cons. MS (1996-00); membru în Comisia de Învăţământ, Tineret şi Sport a CD; membru, prim vicepreş, filiala Mureş, Uniunea „Vatra Românească" (1990-91). Autor a 10 cărţi, cursuri şi îndrumare univ., 18 studii, articole şi comunicări publicate în ţară şi străinătate; a realizat 21 de contracte de cercetare ştiinţifică şi 6 inovaţii. Distins de două ori cu „Medalia Muncii" (1963, 1972); titlul „Şef de lucrări evidenţiat" (1989). Hobby-uri: muzica de operă, şah (candidat de maestru de şah prin corespondenţă).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Culegere selectivă de extrase din standarde de materiale feroase* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1982. – 226 p.
- *Tehnologia materialelor. Îndrumător pentru lucrări de laborator* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1983. – 280 p.
- *Culegere selectivă de extrase din standarde de materiale feroase* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1986. – 116 p.
- *Studiul materialelor. Îndrumar pentru lucrări practice* / T. Socaciu, A. Moisoiu, G. Strnad. – TgM : UPM, 1996. – 99 p.
- *Studiul materialelor* / T. Socaciu, A. Moisoiu, G. Strnad. – TgM : UPM, 1999.
- *Tratamente termice* : curs / T. Socaciu, A. Moisoiu. – TgM : UPM, 1999. – 140 p.
- *Tratamente termice* : îndrumar / T. Socaciu, A. Moisoiu. – TgM : UPM, 1999. – 76 p.
- *Tehnologia materialelor* : curs / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : UPM, 2000. – 350 p.
- *Tehnologia materialelor* : îndrumar / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : UPM, 2000. – 240 p.

Referinţe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994.
- *Who's Who în România*. – 2002. – p. 416.

(A. T.)

MOKOS Kálmánné

Vezi: **VASS Jolán**

MOLDOVAN, Dumitru, medic; n. 26 oct. 1953, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1960-72); Fac. de Medicină, IMF TgM (1972-78); studii postuniv.: Academisch Yiekenbuis Groningen, Olanda (1992, 1995); Cleveland Clinic Foundation SUA (1995); Allergy Research Foundation Los Angeles, SUA (1997). Dr. în medicină cu teza: *Studiul efectelor unor noxe industriale chimice inhalative asupra reactivității bronșice* (1998). Activitate profesională: medic intern (1978-80); medic dispensar rural, Stoenești, Vâlcea; asist. univ., IMF TgM, Clinica Medicală 1, ulterior Clinica Medicală (1981-); medic specialist de medicină internă (1984); medic specialist alergolog (1990-92); medic primar de medicină internă (1992-96); medic primar de alergologie și imunologie clinică (1996-); asist. univ, UMF TgM; șef de lucrări; titular al cursului de alergologie (1995-); coordonatorul compartimentului de Alergologie din cadrul Clinicii Medicale 3 TgM (1966-). Participă la congrese și conferințe naționale și internaționalede alergologie; este autor și coautor a 28 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Medicină internă* (1977-78); *Electrocardiol* (1978); *Revue Roumaine de Medicine Interne* (1978, 1980-82, 1985, 1987, 1995); *Viața medicală* (1980, 1982-83); *Revue Roumaine Medicale* (1988); *Revista de medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1998); redactor la *Revista de Medicină și Farmacie*, TgM. Specializări: Olanda (1992-93); SUA (1995, 1997). A inițiat prima linie telefonică educativă națională pentru pacienții cu astm; a conceput un site pe Internet cu programe educative pentru pacienți și medici în lb. română și maghiară; a conceput și tipărit aprox. 20.000 de pliante educative. Membru fondator al Fundației „Astma San” (1997); membru al comitetului dir. al Fundației „MediCare.”

Lucrări publicate:

• *Alergia*: diagnostic și tratament. – TgM : Prisma, 2000. – 156 p.

• *Klinikai Alergologia*. – TgM : UMF, 2004.

- în colaborare:

• *Breviar de alergologie clinică* / R. J. Radu, D. Moldovan. – TgM, 1996.

• *Curs concis de alergologie* / D. Moldovan, J. R. Vass. – TgM : Imprimeria UMF, 1997, 1998.

• *Urticaria, o provocare de diagnostic și tratament* / D. Moldovan, F. D. Popescu. – TgM : Prisma, 2002.

• *Rinita alergică* / D. Moldovan, F. D. Popescu. – TgM : Prisma, 2003.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MOLDOVAN, Eugenia, medic; n. 19 oct. 1954, Vaidacuta. Studii: Lic. Sanitar TgM (1969-74); IMF TgM, Fac. de Medicină (1974-80). Dr. în științe medicale (2001). Activitate profesională: medic medicină gen., DMS – CEPL Toplița (HR) (1980-91); medic anatomo-patolog, Spitalul Clinic Jud. de Urgență, TgM; medic șef în promovarea sănătății la Institutul de Sănătate Publică și Cercetări Medicale (1999-02); cercetător științific gr. II (1992-). Domenii de cercetare: studiul bolilor musculare, imunitatea, tumorile stromale gastro-intestinale, miastenia gravă; participă cu lucrări de specialitate la diferite simpozioane naționale și internaționale. Publică articole și studii în diferite reviste: *Cuvântul liber* (mart. 2004); *Revista de Medicină și Farmacie* (1995, 1999).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Patologia musculaturii striate* / D. Marian, E. Moldovan. – TgM : Editura Tipomur, 2002.

• *Dr. Petru Musca. Personalitate marcantă a vieții politice și medicale românești din zona Mureș* / E. Moldovan, B. Traian. (?)– Sf. Gheorghe : Carpați, 2000. – 211 p.

Referințe:

Baya de date BJM.

(A. T.)

MOLDOVAN, Iuliu, medic, prof. univ.; n. 15 iul. 1882, Bogata de Mureş – m. 19 iul. 1966, Cluj. Studii: Şc. primară şi lic. la Mediaş; Fac. de Medicină la Viena şi Praga (-1906); în paralel a audiat cursuri la Fac. de Fiziologie, Ştiințe Naturale şi Drept. Membru corespondent în Academia Română (1920); repus în drepturi ca membru corespondent al Academiei Române (30 iul. 1990). Activează ca demonstrator la Institutul Anatomo-Patologic din Praga (1904-06); medic la Spitalul de garnizoană nr. 1 din Viena (1906-08); medic la Laboratorul de Igienă Comunală din Viena (1908-14); asist. la Şc. Superioară Medico-Militară din Viena (1908-15); epidemiolog şef al Armatei 2 austro-ungare (1914-18); dr. doc. patologie generală şi experimentală la Fac. de Medicină din Viena; în 1918 a fost numit secretar general al Resortului Ocrotirii Sociale din cadrul Cons. Dirigent al Transilvaniei (1918-20); inspector gen. sanitar al Transilvaniei; prof. de igienă şi medicină preventivă la Fac. de Medicină din Cluj (1919-47); a ocupat şi diferite funcții de răspundere în domeniul medical: inspector general sanitar central (1923-24); secretar general şi subsecretar de stat la MMSOS (1928-29); între 1932-47 s-a aflat la conducerea Astrei; deputat de Hunedoara şi senator de Arad. S-a numărat printre întemeietorii şcolii de igienă şi sănătate publică din Cluj; s-a preocupat constant de crearea unei vaste rețele igienice şi antiepidemice în mediul rural şi urban, aspecte înscrise în legea sanitară din 1930, inițiată de el, înființând în acest scop Institutul Surorilor de Ocrotire din Cluj; a promovat o concepție etnobiologică de ocrotire a sănătății populației; de numele său se leagă descoperirea, izolarea şi utilizarea terapeutică a reticulinei (1948); publică numeroase lucrări în limbile română, germană şi franceză pe teme de igienă, chimioterapie, microbiologie, biopolitică; a editat revista *Buletin eugenic şi biopolitic* (1927-45). Specializări la Institutul de Medicină Tropicală Hamburg, Institutul Pasteur din Paris, Roma; Neapole. Decorat cu „Meritul Sanitar" cls. I şi „Steaua României" în grad de ofițer. Membru titular al Academiei de Medicină din Bucureşti; membru în Soc. de Biologie din Paris.

Lucrări publicate:

- *Principii generale pentru organizarea sănătății publice în România*. – 1924.
- *Igiena națiunii*. – Cluj : Institutul de Igienă şi Igienă Socială, 1925. – 71 p.
- *Organizarea sanitară rurală în România*. – 1940.
- *Biologia familiei şi etnobiologia*. – 1942.
- *Tratat de sănătate publică*. – 1947.

Referințe:

- *Activitatea ştiințifică la Universitatea „Regele Ferdinand din Cluj în primul deceniu (1920-1930)* / I. Crăciun. – Cluj : Cartea Românească, 1936.
- *Enciclopedia Cugetarea*. – Bucureşti, 1940.
- *Tribuna*. Nr. 1, 1991, p. 3.
- *Tribuna*. Nr. 48, 1991, p. 7.
- *Vieți dedicate omului*: personalități medicale clujene. Vol. 2. – Cluj-Napoca, 1994. – p. 50-58.
- *Membrii Academiei Române 1866 – 1999* : Dicționar. – Bucureşti, 1999. – p. 346-347.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – Cluj-Napoca, 2000. – p. 211.
- *Dicționarul specialiştilor în ştiința şi tehnica românească*. – Bucureşti, 2000.

(A. T.)

MOLDOVAN, Liviu, ing. mecanic, prof. univ.; n. 11 oct. 1961, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" (1972-80); IP Cluj-Napoca (1981-86). Dr. cu teza: *Contribuții la cinematica şi dinamica mecanismelor spațiale cu ghidare în şase puncte de tip III* (1996). Activitate profesională: ing. tehnolog, IUPS, Reghin (1986-89); ing. proiectant, Centrul de Cercetare Ştiințifică şi Ing. Tehnologică pentru Maşini de Industrie Uşoară Metalotehnică TgM (1989-90); asist. univ. (1990-92); şef de lucrări (1992-96); conf. univ. (1996-98); prof.

univ., UPM TgM (1998); secretar științific, Col. Univ. TgM (1996-98); decan, Fac. de Ing., UPM TgM (1998-99). Domenii de cercetare: mecanisme; robotică; managementul calității; vibrații mecanice. A participat la peste 50 de conferințe, simpozioane; autor și coautor a peste 70 de studii și articole publicate în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-95); *Analele Univ. din Oradea. Fascicola mecanică* (1996); *Buletinul Științific al UPM TgM* (1996-97). Specializări: Franța (1996). Membru și preș. în AGIR (1996); Asoc. Română de Robotică (1996). Hobby-uri: călătorii.

Lucrări publicate:

• *Vibrații mecanice. Probleme.* – TgM : UT, 1993. – 181 p.

• *Automatizări în construcția de mașini. Roboți industriali. Conducerea.* – TgM : UT, 1995. – 81 p.

• *Automatizări în construcția de mașini. Roboți industriali. Mecanică.* – TgM : UT, 1995. – 94 p.

• *Vibrații mecanice.* – TgM : UPM, 1996. – 205 p.

• *Vibrații mecanice. Lucrări de laborator.* – TgM : UT, 1996. – 61 p.

• *Mecanica. Cinematica.* – TgM : UPM, 1997. – 144 p.

• *Mecanica. Statica.* – TgM : UPM, 1997. – 208 p.

• *Elemente de dinamica vibrațiilor.* – TgM : UPM, 1998. – 149 p.

• *Mecanica. Dinamica.* – TgM : UPM, 1998. – 177 p.

• *Mecanisme paralele.* – TgM : UPM, 1999. – 133 p.

• *Modelarea robotului paralel 6-TSC.* – TgM : UPM, 1999. – 128 p.

• *Logistică industrială* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 140 p.

• *Managementul calității. Aplicații.* – TgM : UPM, 2000. – 81 p.

• *Managementul calității* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 181 p.

• *Auditul calității.* – TgM : UPM, 2002. – 209 p.

- în colaborare:

• *Geometrie descriptivă. Aplicații.* – 1992.

• *Manual de inginerie economică* / M. Țuturea, L. Moldovan. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 498 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

(A. T.)

MOLDOVAN, Roman, economist, prof. univ.; n. 14 dec. 1911, Daia – m. 17 nov. 1996, București. Studii: Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale București (-1936). Dr. în economie și statistică cu teza: *Formarea și mișcarea capitalurilor în anii 1925-38.* (1940); în 1954 i s-a acordat titlul de dr. doc. Membru corespondent (1963-) și membru titular (1990-) în Academia Română. Activează ca prof. la ISE din București (1959-64); membru în Comitetul de Stat al Planificării (-1965), evoluând de la funcția de cons. până la cea de preș.; dir. al Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române; preș. al Cons. Național al Cercetării științifice și vicepreș. al Cons. de Miniștri (1965); preș. al Comitetului pentru Prețuri (1967-69); preș. al Camerei de Comerț și Industrie a României până la pensionare (1976). În paralel a desfășurat și activitate didactică univ., parcurgând toate treptele ierarhice, până la cea de prof.; a îndeplinit funcția de șef de catedră, îndrumător și conducător de doctorate în specialitatea statistică economică în cadrul Academiei de Înalte Studii Economice, București. Activitate de cercetare concretizată în numeroase studii, lucrări și articole referitoare la mecanismul funcționării economiei naționale; analize conjuncturale, formarea și mișcarea capitalului, circulația cambială în România, mișcarea prețurilor principalelor produse vegetale; după cel de-al doilea război mondial: funcționarea mecanismului economiei naționale, din perspectivă macroeconomică, planificarea economiei naționale pe ramuri și în profil teritorial; perspective și prognoze social-economice; organizarea, îndrumarea și planificarea activității de cercetare științifică. Membru activ și onorific în Centrul European de Coordonare a Cercetării și Documentării în

Ştiinţe Sociale, cu sediul la Viena; membru în Secţia de Ştiinţe Economice, Juridice şi Sociologice a Academiei Române; Cons. Institutului Naţional de Cercetări Economice. Cunoscător al limbilor engleză, franceză, germană.

Lucrări publicate:

• *Mişcarea preţului principalelor produse agricole de origine vegetală în România în perioada 1922-1940*. – 1942.

• *Circulaţia cambială în România*. – 1944.

• *Venitul naţional*. – 1944.

• *Codul legislaţiei preţurilor*. – 1945.

• *Valoare, preţuri şi unele probleme actuale ale statisticii*. – 1958.

• *Planificarea economiei naţionale şi folosirea metodelor matematice*. – 1962.

• *Industria României 1944-1964*. – Bucureşti, 1964.

• *Plan de developpment d' une modèle dans les sciences sociales*. – 1966.

• *Planificare şi sociologie*. – 1972.

• *Studii de istorie economică. Contribuţii la caracterizarea dezvoltării forţelor de producţie din România în perioada dintre cele două războaie mondiale*. – 1983.

- în colaborare:

• *Statistica economică* / Redactor responsabil R. Moldovan. – 1956.

• *Dezvoltarea economică a României în anii 1944-1964* / Redactor responsabil R. Moldovan. – 1964.

Referinţe:

• *Dicţionarul specialiştilor*. – Bucureşti, – Vol. 1, 1996.

• *Membrii Academiei Române 1866 – 1999* / Dorina N. Rusu. – Bucureşti, 1999.

(A. T.)

MOLNÁR Vince / Vincenţiu, medic, prof. univ; n. 25 nov. 1926, Sântana Nirajului. Studii: Şc. Gen. Sântana Nirajului; Lic. Ref. TgM (1947); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1953). Dr. în ştiinţe medicale (1968). Activitate profesională: specialist în genetică medicală, activitate didactică la IMF TgM (1953-); şeful Labora-torului de Medicină Legală TgM (1987-); prof. univ., UDC TgM (1994-). Domenii de cercetare: genetica medico - legală; traumatologie şi alcoologie. Autor a peste 150 de lucrări comunicate sau publicate în: *Revista medicală* (1966-93); *Népújság* (1999-2001). Specializări: Bucureşti (1960); Budapesta (1967, 1988). „Evidenţiat în munca medico-sanitară" (1986). Membru în Academia de Ştiinţe Medicale, Bucureşti. Hobby-uri: pictor amator, membru fondator al AAP Mureş.

Lucrări publicate:

• *Elemente de medicină legală* : curs univ. pentru stomatologi. – TgM : Litografia IMF, 1977.

• *Humángenetika a gyakorlatban*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1984. – 159 p.

• *Medicina legală* : curs pentru studenţii la drept. – TgM : UDC, 1997.

- în colaborare:

• *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1951.

• *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1954. – 366 p.

• *Törvényszéki orvostan* / Ander Zoltán, Molnár Vince, Balogh Éva. – 3. kiad. – Mv., 1959. - 1960. – 1. köt. : 303 p.; 2. köt. – 372 p.; 3. köt. – 279 p.

• *Medicină legală* / Ander Z, I. Beligan, Molnar V. – Bucureşti : EDP, 1966. – 232 p.

• *Curs de medicină legală*. – 1977.

• *Tratat practic de criminalistică*. – Bucureşti : Ministerul de Interne, Inspectoratul general al Miliţiei, Institutul de criminalistică, 1978. – Vol. 2. – 1978. – 432 p.; Vol. 4. – 1982. – 308 p.

• *Tratat complet de criminalistică*. – Bucureşti : Editura MÎ, 1986. – Vol. 2.

• *Medicina legală* : curs pentru medicinişti / V. Molnar, A. Ureche. – TgM: IMF, 1989.

• *Tratat complet de criminalistică*. – Bucureşti : Editura MÎ, 1989. – Vol. 3.

Referinţe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. - 1995.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?*. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A.T., F. M.)

MONEA, Alexandru, medic stomatolog, prof. univ.; n. 25 iulie 1937, Făgăraş (BV). Studii: IMF Cluj, Fac. de Stomatologie (1961). Dr. în ştiinţe medicale (1974). Activitate profesională: preparator (1961-64); asist. univ. (1964-78); şef lucrări (1978-90); conf. univ. (1990-92); prof. univ. (1992-); decan (1991-01), UMF TgM, Fac. de Stomatologie; şeful Clinicii de Odontologie-Parodontologie (1999); medic specialist (1967); medic primar (1978-); cercetător ştiinţific; prof. asist., Univ. of Jawa, SUA (1973). Domenii de cercetare: odontologie şi paradontologie; autor şi coautor a peste 35 de lucrări ştiinţifice publicate şi 120 comunicate cu prilejul unor congrese şi conferinţe; 3 cursuri univ. Specializări: Bucureşti, Budapesta, Bursă Fulbright (SUA). Membru în Uniunea Asoc. Medicilor Stomatologi din România; Balkan Stomatological Soc. Distincţii: „Şef lucrări evidenţiat” (1986); „Evidenţiat în munca medico-sanitară” (1989).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Odontológia és paradontológia* / Bocskay István, Monea Alexandru. – Mv. : OGYI, 1979. – 1. köt. : *Az egyszerű caries patológiája és klinikuma*. – 142 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Who's Who în România*. – 2002. – p. 420.

(A. T.; F. M.)

MONEA, Marioara, farmacist, prof. univ.; n. 8 iun. 1938, Câmpeni (AB). Studii: Şc. Elementară Câmpeni (1945-52); Lic. Teoretic, Baia de Arieş (1952-55); IMF Cluj, Fac. de Farmacie (1956-61). Dr. în ştiinţe farmaceutice cu teza: *Studiu farmacognostic comparativ asupra unor specii de Centaureea* (1972). Activitate profe-sională: farmacist, Oficiul Farmaceutic TgM; farmacist, Izvorul Olt, Ibăneşti (1961-62); preparator univ. (1962-67); asist. univ. (1967-75); şef de lucrări (1975-94); conf. univ. (1994-99); prof. univ., UMF TgM (2000-); şeful disciplinei de Farmacologie, UMF TgM (1994-). Domenii de cercetare: farmacognozie; evidenţă economică; legislaţie farmaceutică; etică şi deontologie farmaceutică; toxicologie; farmaceutică. A condus peste 40 de lucrări de diplomă. A participat la numeroase simpozioane şi consfătuiri în ţară şi străinătate; a susţinut sau publicat în reviste de specialitate peste 100 de studii şi articole. Specializări: Cluj-Napoca (1968); Bucureşti (1969); Moscova (1969); Leningrad (1970); SUA (1973). A primit distincţia „Şef de lucrări evidenţiat” din partea MEÎ (1984). Membră USSM (1962-); Soc. de Farmacologie, Terapeutică şi Toxicologie; Asoc. Oamenilor de Ştiinţă UMF TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacognozie* – îndrumător de lucrări practice / Csedö C., Péter H. M., M. Monea. – TgM : IMF, 1967.
- *Curs de toxicologie* / M. Monea, M. Kincses Ajtay. – TgM : IMF, 1987. - Vol. 1; Vol. 2. – 1988.
- *Korszerű gyógynövényhasználat*. - 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
- *Toxikológia* / Monea, M., Kincses Ajtay M. – Mv : OGYI, 1992. – 1. köt. –112 p.

Referinţe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Facultatea de Medicină din Târgu-Mureş*. – 1999.

(A. T.)

MONOKI István, medic; n. 10 iun. 1925, Cluj. Studii: Lic. Romano-catolic, Cluj (1936-44); Univ. „Pázmány Péter”, Budapesta, Fac. de Medicină (1944-45); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Medicină (1945-50). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Consideraţii diagnostice, anatomo-clinice şi etiopatologice asupra bolilor de colagen* (1963). A fost preparator (1950-53), asist. univ., catedra de anatomie patologică şi Clinica Medicală nr. 2, TgM (1953-69); şef de lucrări, IMF TgM medic primar, (1969-93); medic primar interne, Policlinica privată Carit-San (1993-). Domenii de cercetare: medicina internă; bolile de colagen; gastroscopie; cardiologie; cateterism cardiac; prevenirea aterosclerozei. Membru în USSM (1960-); EME (1990-). Hobby-uri: bridge, pescuit.

Lucrări publicate:

- *Szempontok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* : Jegyzet VI. éves orvostanhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1979. – 1. köt. 1979. – 259 p.
- *Belgyógyászati problémák az általános orvosi gyakorlatban*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1984-1987. – 1 rész. – 1984. – 256 p.; 2. rész. – 1987. – 250 p.

- în colaborare:

- *Általános kórbonctani jegyzet* – Mv. : OGYI, 1952-1953. – 1. köt. – 1952. – 358 p.; 2. köt. – 1952. – 341 p.; 3. köt. – 1953. – 296 p.
- *Probleme de morfopatologie*. – Bucureşti : Editura de Stat pentru Literatura Ştiinţifică, 1953. – 247 p.
- *Részletes kórbonctani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana.* – 1954. – 501 p.; 3. köt. / Írták: Gyergyay Ferenc, Monoki István, Schuller László. – 1953. – 296 p.
- *Általános kórbonctan*. - 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- *Részletes kórbonctan.* – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.
- *Szempontok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* / Monoki I., Ferencz L., Kovalski P. – sl : sn, 1982.

- **Referinţe:**
- *Tett* 1. sz. 1977.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

(F. M.)

MORAR, Alexandru, ing. electromecanic; n. 23 febr. 1953, Sânmărtinul de Câmpie. Studii: Şc. Gen. Sâncraiu de Mureş (1960-68); Lic. Industrial nr. 3 TgM (1968-73); IP Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică (1973-78). Dr. ing. cu teza: *Sisteme electronice de comandă şi alimentare a motoarelor pas cu pas, implementate pe calculatoare personale* (2001). Activitate profesională: ing. „Metalotehnica” TgM (1978-93); şef lucrări UPM TgM (1993-). Domenii de cercetare: electronică şi telecomunicaţii; motoare pas cu pas. Autor şi coautor a peste 30 de comunicări, articole şi studii publicate în reviste de specialitate: *Buletinul ştiinţific al UT TgM* (1992-97); *Buletinul ştiinţific al UPM TgM* (1994-01). Membru în Cons. dir. al AGIR (1996-). Hobby-uri: drumeţie, electronică, prelucrări în lemn.

Lucrări publicate:

- *Echipamente de auto-matizare. Îndrumător de laborator*. – TgM : UPM, 1997. – 114 p.
- *Isel Machine Control with Path Processing, Software Manual. Design and Laboratory Manual*. – TgM : UPM, 1998. – 18 p.
- *Isel Microstep Card MPK1, MPK3, Software Manual. Design and Laboratory Manual*. – TgM : UPM, 1998. – 84 p.

• *Isel Microstep Card MPK 3, Hardware Manual. Design and Laboratory Manual*. – TgM : UPM, 1998. – 18 p.
• *Sel Seting Program MPK3 Ein. Design and Laboratory Manual*. – TgM : UPM, 1998.
• *Analiza şi sinteza dispozitivelor numerice. Circuite logice combinaționale şi secvențiale*. – TgM : Litografia UPM, 1999. – 203 p.
• *Echipamente de comandă a motoarelor pas cu pas implementate pe calculatoare personale*. – TgM : Editura UPM, 2002. – 220 p.
• *PCL – 838 Stepping Motor Control Card*. – TgM : Litografia UPM, 2001. – 139 p.
• *Remote. Logiciel de Pilotage des Machines CNC isel. Manuel d' utilisation*. – TgM : Litografia UPM, 2001. – 35 p.
• *Electronică digitală*. – TgM : Tipomur, 2002. – 207 p.
• *Interferențe avansate de comandă şi control. Comanda inteligentă a motorului pas cu pas*. – TgM : UPM, sa. – 175 p.

- în colaborare:

• *Analiza şi sinteza dispozitivelor numerice. Circuite logice combinaționale* / A. Morar, I. Diaconescu. – TgM : Litografia UPM, 2003.
• *Circuite digitale. Circuite logice combinaționale* / A. Morar, I. Diaconescu. – TgM : UPM, 2003. – 132 p.
• *Mecatronică. Îndrumar de proiectare pentru uzul studenților* / A. Morar, A. Dumitriu. – TgM : UPM, 2003. – 138 p.

Referințe:
• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

MORAR, Roman, medic veterinar, prof. univ.; n. 30 sept. 1939, Daia. Studii: lic. la Sighişoara; Fac. de Medicină Veterinară Bucureşti. Dr. în medicină veterinară (1970). Activitate didactică univ. în cadrul USAMV Cluj-Napoca, parcurgând toate treptele ierarhice până la prof. univ. Publică numeroase lucrări ştiințifice în reviste de specialitate din țară şi străinătate. Autor a 5 invenții. Membru în Cons. Superior Sanitar Veterinar Bucureşti.

Lucrări publicate:

• *Noi produse româneşti de uz veterinar obținute din plante*. – Bucureşti : Ceres, 1989. – 120 p.

- în colaborare:

• *Zootehnie generală şi tehnologia creşterii animalelor* / Roman Morar, Valer Creța, Maria Roman. – Bucureşti : EDP, 1983. – 432 p.
• *Zootehnie generală şi specială* / Roman Morar, Valer Creța, Constantin Ciulea. – Bucureşti : EDP, 1995.

Referințe:
• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – Cluj-Napoca, 2000.

(A. T.)

MÓRITZ Dénes, medic pediatru, prof. univ.; n. 16 iun. 1903, Külsővat (Veszprém, Ungaria) – m. 24 iul. 1991, Kemptville (Canada). A fost prof. la IMF TgM.

Lucrări publicate:

• *A csecsmő helyes táplálása és gondozása*: Útmutató anyák és leendő anyák részére. – Mv. : *A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem gyermek klinikájának kiadás*a, 1947. – 28 p.

Referințe:
• *Internet* : Kanadai Magyarság, 1991/33.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

MÓZES Magda, medic; n. 31 ian. 1923 Arad – m. 16 dec. 1991, Cluj. Studii: bacalaureat la Lic. Ref. de fete din Cluj (1942); diploma de medic la IMF TgM (1948). A lucrat la IMF TgM; şeful catedrei de fiziologie (1958-64); medic şef de laborator (1964-70); conf. univ. până la pensionare (1970-1983). Domenii de cercetare: reflexologie, funcționarea glandelor endocrine, metabolismul substanțelor minerale. Publicații în: *Orvosi Szemle*; *Studii şi Cercetări Ştiințifice*; *Acta Physiologica Hungarica*; *Az Aids*; *Kibernetika*; *Utunk*; *A Hét*; *Brassói Lapok*; *TETT*. Secretar de redacție al revistei *Revista Medicală- Orvosi Szemle*.

Lucrări publicate:

• *Kórélettani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1979-1980. – 1. köt. – 1979. – 279 p.; 2. köt. – 1980. – 218 p.

- în colaborare:

• *Az általános kórtan vázlata* / Obál Ferenc, Dézsi Zoltán, Mózes Magda, Vass Jolán. – Mv. : OGYI, 1947. – 118 p.

• *Kórélettani jegyzet* / Obál Ferenc, Mózes Magda. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Általános, idegrendszer, hőszabályozás, légzéskórélettan*. – 435 p.; 2. köt. : *Vérkeringés kiválasztás, tápcsatorna, anyagcsere*. – 382 p.; 3. köt. : *Tápcsatorna és máj kórélettana, az anyagcsere kórélettana*. – 296 p.

• *Élettan* / Markoszjan A. A.; Oroszból ford. Fugulyán Mózes Magda. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1954. – 362 p.

• *Kórélettani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1955. – 1. köt. : *Az idegrendszer, a hőszabályozás, a légzés*. – 1955. – 247 p.

• *Élettani jegyzet*. – Mv. : MOGYI, 1954-1955. – 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana.* – 1955. – 480 p.

• *Klinikai laboratóriumi vizsgálatok.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 208 p.

• *Patologia sistemului cav inferior.* – Bucureşti: Editura Medicală, 1973. – 436 p.

Referinţe:

- *Tett*, 3 sz., 1983.
- *Tett*, 1 sz., 1986.
- *Generisch Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.

(F. M.)

MÜHLFAY Gheorghe; György, medic; n. 9 mart. 1953, TgM. Studii : clasele primare la Şc. Gen. nr. 4 TgM (1960-64), apoi la Lic. „Bolyai Farkas” din TgM (1964-72); IMF TgM, Fac. de Medicină, secţia medicină generală la (1972-78). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Implicaţiile otorinologice ale traumatismelor cranio –cervico-faciale şi trata-mentul lor* (2004). Medic intern prin examen, la specialităţile chirurgicale (1977-80) şi angajat la Oficiul Farmaceutic din TgM; medic de medicină generală la DMC din Tulgheş (1980-81, timp de 4 luni); medic secundar ORL (1981-84); medic specialist ORL_(1984); asist. univ. stagiar; asist. univ. (1984-91); şef de lucrări, având cursuri în ambele limbi de predare, română şi maghiară (1991-) la disciplina ORL, în cadrul UMF TgM; medic primar ORL (1992); conducător ştiinţific a peste 80 de lucrări de diplomă ale absolvenţilor fac. de medicină şi stomatologie de la UMF TgM. Domenii de cercetare: rinologia şi chirurgia plastică şi reparatorie facială, microchirurgia auriculară, tumori în ORL. A participat la congrese şi conferinţe internaţionale: Budapesta (1990); Graz (1990, 1992); Salonic (1992); Innsbruck (1997); Ulm (2002); Istambul (2004). Are 45 de articole de specialitate şi interdisciplinare ca prim autor, respectiv coautor, în *Revista de Medicină şi Farmacie* (1997); *Revista română de chirurgie rino-sinusală* (2003); *Revista română de ORL* (1994) şi *Arch Otolaryngol Head and Neck Surgery* (USA) (1999); precum şi în numeroase volume de rezumate; 34 de lucrări prezentate ca prim autor, respectiv 71 în calitate de coautor. Cursuri postuniv. şi burse (mai ales în domeniul Rinologiei) : Graz (1990); Budapesta (1991); Cluj-Napoca (1994); Ulm (1996); Pécs (2004). A organizat anual la Clinica ORL TgM, prin Centrul de training STORZ, câte două cursuri postuniv. pe teme de rinologie, în colaborare cu prof. de prestigiu din Ulm (1995-01); din_2002 face parte din grupul lectorilor de la cursul FESS organizat anual la UMF respectiv Clinica ORL din Cluj – Napoca. Membru în comisia de specialitate ORL al MS (2001); membru fondator FESS (2001), respectiv vicepreş. în Soc. Română de Chirurgie Funcţională

Endoscopică Rinosinusală; Comitetul Executiv editorial al Revistei); membru în Soc. Europeană de Rinologie (1999-) şi reprezentant regional al acesteia (2002-); membru plin (2004-); Soc. Română de Chirurgie a Bazei Craniului (1997). Fost sportiv de performanță (tenis) (1967-71). Hobby-uri : colecții şi călătorii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndreptarul de lucrări practice ORL.* – TgM : IMF, 1981.

• *Oto-rino-laringologie*/Constantin Draşoveanu, Gheorghe Mülfay. – TgM : UMF, 1993. – 322 p.

• *Etiopatogenia, profilaxia şi tratamentul otitelor medii* / V. Mülfay, Gh. Mülfay. – Bucureşti : Editura Medicală, 1999. – 150 p.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.

(F. M.)

MÜHLFAY Vasile; **László**, medic, prof. univ.; n. 20 apr. 1923, TgM. Studii: Lic. „Sf. Sava"; Lic. „Sf. Andrei" Bucureşti; Lic. „Bethlen Gabor" Aiud (1936-40); Lic. Romano-Catolic TgM (1940-42); a făcut şi studii aprofundate de canto, pian şi pictură; Fac. de medicină la Univ. Cluj (1942-43); Fac. de Medicină Budapesta (1944-45); Hale an der Saale şi München (1946-48); diploma în medicină TgM (iul. 1948) Dr. în medicină cu teza: *Abordarea transnazală a căilor lacrimale* (1966). Activitate profesională: specialist ORL (1960-), asist. univ., şef de lucrări; şef de disciplină la ORL TgM (1970-71), conf. univ. (1971-82); medic primar ORL gr. I (1976), prof. univ. (1982-); dir., Clinica ORL TgM (1991-); prof. consultant; Membru al Academiei de Ştiințe Maghiare, Budapesta (2001-). Autor şi coautor a peste 300 de studii şi articole în reviste de specialitate din țară şi străinătate: *Buletinul ORL* (1953-55); *Anuarul IMF TgM* (1955); *Revista medicală TgM* (1955-56, 1958, 1960-64, 1966-68, 1973, 1978, 1986, 1990-92); *Oto-rino-laringologie* (1956-61, 1963, 1965-68, 1970, 1972-83, 1985-87, 1989, 1991, 1997-98); *Orvosi Hetilap* (1958); *Orvostudományi Értesítő* (1957); *Viața medicală* (1958); *Chirurgia* (1960); *HNO Berlin-New York* (1960, 1969-70); *Radiologie* (1963); *Oftalmologie* (1964, 1967-70, 1973-74); *Jurnalul medicinei româneşti* (1994); *Almanahul medical* (1998). Membru în comitetul de redacție a *HNO Zenhalblatt* din Berlin (1967-70). A organizat 3 conf. naționale de ORL la TgM, Sovata şi Sfântu Gheorghe. „*Evidențiat în munca medico-sanitară*" (1980). Membru în comitetul de conducere a Soc. Române de ORL.

Lucrări publicate:

• *Profilaxia şi tratamentul ORL.* – Bucureşti : Editura Medicală, 1993. – 168 p.

- în colaborare:

• *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Ed. 3. - TgM : Litografia IMF, sa. – 370 p.

• *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – TgM : Litografia IMF, 1974. –

• *Curs de otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Iaşi : Litografia, 1975.

• *Criterii de expertiză medicală şi recuperarea capacității de muncă în unele afecțiuni ORL.* – Bucureşti : Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Academia de Ştiințe Medicale, 1976.

• *Conferința națională ORL* (1977; Sovata). – Sovata, 1977.

• *Fül-, orr-, gégegyógyászat egyetemi hallgatók számára* / Mülfay L., Draşoveanu C. – Mv. : OGYI, 1978. – 358 p.

• *Fül-, orr-, gégegyógyászat* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Ed. 3. – TgM : UMF, 1979. – 360 p.

• *Otorinolaringologie în limba maghiară* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Ed. 3. - TgM : Litografia IMF, 1979. – 370 p.

• *Curs de otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Ed. 2. – Iaşi : Litografia, 1980. – 367 p.

• *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Ed. 2. - TgM : Litografia IMF, 1980. — 340 p.
• *Metode de neurofiziologie clinică*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1984. – 690 p.
• *Congresul european EUFOS* (1; 1988; Paris). – Paris, 1988.
• *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Draşoveanu. – Ed. 4. – TgM : Litografia IMF, 1988. –360 p.
• *Fül-, orr- gégegyógyászat egyetemi hallgatók számára /* Mülfay László, Draşoveanu Constantin. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1990. – 374 p.
• *Etiopatogenia, profilaxia şi tratamentul otitelor medii* / V. Mülfay, Gh. Mulfay. – Bucureşti : Editura Medicală, 1999. – 150 p.

Referinţe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Külfoldi magyar kutatók…*– 1996.
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

(A. T.)

MÜLLER, Friedrich, pastor protestant şi episcop vicar al bisericii protestante române; n. 28 oct. 1884 – m. ? Studii: a urmat şcoala în satul natal, şcoala secundară din Sibiu (1896-1904); teologia, istoria şi geografia la Univ. din Leipzig, Viena, Cluj, Berlin. Devine prof. secundar în Braşov, dir. seminarului din Sighişoara; cons. şcolar al bisericii protestante (1917-22); paroh al oraşului Sibiu (1828-); episcop vicar de la (1832-).

Lucrări publicate:
• *Lehrbuch* ... - Sibiu, 1932.

Referinţe:
• *Enciclopedia Cugetarea*. – Bucureşti, 1940.

(F. M.)

MÜLLER Mihály József, medic; n. 15 iul. 1796, Sighişoara – m. 6 oct. 1867, Rupea. Studii: de medicină la Univ. din Viena unde primeşte titlul de dr. A fost medic şef la Rupea.

Lucrări publicate:
• *Dissertatio inaug. medica de varioloide vaccina nisitorum*: Pro doctoris medici laurea rite obtinenda, disquisitioni submissa m. Junio 1823. – Vindobonae : excudit J. P. Sollinger, 1823. – 34 p.

Referinţe:
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyarország orvosi bibliographiája* : *1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 9. köt. : Mircse-Oszvaldt. – 1903.

(F. M.)

MURÁDIN-BAYER Katalin, arhitect; n. 5 oct. 1942, TgM. Studii: şcoala medie la TgM, univ. la Institutul de Arhitectură „Ion Mincu" din Bucureşti (1964-70). Dr. în arhitectură (1984). Prof. la catedra de arhitectură de la IP din Cluj-Napoca (1970-83); şef de catedră (1998-); conf. univ. la Institutul de Arhitectură Grenoble (Franţa) (1992). Clădiri proiectate: ansamblul bisericesc din cartierul Donath Cluj-Napoca, biserica ref. din Baciu, parohia ref. din Câmpia Turzii, biserica şi parohia ref. în cart. Între lacuri, Cluj-Napoca etc.

Lucrări publicate:
• *Mobilier de şezut*. – Cluj, 1975.
• *Mobilier pentru dormit*. – Cluj, 1978.
• *Faragott kőszószékek Erdélyben*. –Budapest : METEM; Kolozsvár: Polis, 1994. – 168 p.

Referinţe:
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
• *Erdşlyi magyar ki kicsoa* 2000. – 2000.
• *Judeţul Mureş în cărţi = Maros Megye a Könyvekben, 1990-1999* : Bibliografie – Bibliográfia / Fülöp Mária. – Târgu-Mureş : Biblioteca Judeţeană Mureş, 2002.

(F. M.)

MUREŞANU, Augustin, medic anatomopatolog, prof. univ.; n. 12 iul. 1908, Bogata. Studii: lic. la TgM şi Blaj; Fac. de Medicină din Cluj (-1933). Activitate didactică univ. la disciplina Anatomie patologică, până în 1929 când se transferă la aceeaşi disciplină la Fac. de Medicină Bucureşti; revenit la Cluj (1960) este numit prof. univ.; după pensionare

(1973) a continuat să lucreze la Laboratorul de prosectură Cluj şi la Institutul Oncologic.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Morfologia aparatului cardiovascular*. – 1959.

• *Anatomie patologică. Manual pentru învățământul medical superior*. – 1962.

• *Tehnică histopatologică*. – 1953.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

MURGU, Alexandru – Bogdan, ing.; prof. univ. UT TgM; cons. editorial al Editurii „Dimitrie Cantemir" TgM.

Lucrări publicate:

• *Măsurări în energetică* : manual univ. – TgM : UDC, 1999. – 160 p.

• *Modernizarea centralelor şi stațiilor electrice utilizând tehnologii informaționale*. – TgM : UDC, 1999. – 274 p.

- în colaborare:

• *Bazele informației* / A. B. Murgu, Coman Ioan. – TgM : UDC, 1999. – 186 p.

• *Posibilități de creştere a eficienței în cercetarea materialelor metalice* / A. B. Murgu, Coman Gheorghe. – TgM : UDC, 1999. – 73 p.

• *Tehnologia fabricației produselor industriale* / A. B. Murgu, Coman Gheorghe. – TgM : UDC, 1999. – 214 p.

• *Managementul cercetării* / A. B. Murgu, Coman Ioan. – TgM : UDC, 2000. – 288 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Pro iure*, 1995.

(A. T.)

MURGULESCU, Elena, matematician, prof. univ.; n. 9 dec. 1911, Idicel. Studii: Lic. „Unirea" TgM (-1930); Univ. Cluj (1930-34). Dr. în matematică (1959). Activitate profesională: asist. univ., IP Timişoara (1935-49); şef de lucrări (1949-); prof. univ. IP Bucureşti (1964-). S-a ocupat de geometria analitică şi teoria mişcării conice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Exerciții şi probleme pentru cursul de geometrie analitică în şcolile tehnice superioare* / Elena Murgulescu, Ovidiu Tino, Valeriu Bănărescu. – Bucureşti, 1957.

• *Geometrie analitică şi diferențială* / Elena Murgulescu, O. Flexi, O. Kreindler. – Ed. a 2-a revizuită şi completată. – Bucureşti : EDP, 1965.

• *Culegere de probleme de geometrie analitică şi diferențială. Algebră vectorială şi geometrie analitică plană* / Elena Murgulescu, Nicolae Donciu. – Bucureşti : EDP, 1971.

• *Geometrie analitică şi geometrie diferențială. Culegere şi traduceri* / Elena Murgulescu, Nicolae Donciu, Violeta Popescu. – Bucureşti : EDP, 1974.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MUSCA, Gavril, ing. chimist; n. 2 nov. 1931, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1950); absolvent al IP. Dr. în domeniul chimiei. A îndeplinit funcția de dir. al Rafinăriei Brazi (PH); rector, Institutul de Petrol şi Gaze, Ploieşti; secretar ştiințific al ICECHIM; dir., Institutul de Energetică Chimică şi Biochimică din Bucureşti. Activitate ştiințifică în domeniul bioconversiei, de obținere a combustibililor lichizi (etanol, metanol) sau gaze combustibile (hidrogen, metan din vegetația planetei noastre numită biomasă).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Economia hidrocarburilor* / Părăuşanu Victor, Mihai Corobea, Gavril Musca. – Bucureşti, 1980.

• *Economia hidrocarburilor* / Părăuşanu Victor, Mihai Corobea, Gavril Musca. – Bucureşti : Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1987. – 359 p.

Referințe:

• *Anuarul Liceului Papiu-Ilarian Târgu-Mureş*. Semicentenar: 1919-1969. – TgM, 1969.

• *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994. – p. 98, 140.

(A. T.)

N

NAFTALI Zoltán, medic; n. 22 nov. 1917, Ocna Mureş (AB) – m. 8 nov. 1991, Chicago. Studii: Lic. Greco-Catolic din Blaj (-1934); Fac. de Medicină din Cluj (-1940). Dr. în medicină cu teza: *Toracoplastia osteoplastică cu autografon costal paramediastinal în tratamentul tuberculozei pulmonare cositare*. Activează ca medic secundar la Spitalul evreiesc din Cluj; medic la trei circumscripţii din Ardeal, perioadă în care îşi pierde prima soţie, deportată, el fiind trimis la un detaşament de muncă din Topliţa; se reîntoarce la Cluj în 1944 ca preparator la Clinica de Chirurgie; în 1945 a venit la TgM ca preparator la Clinica Chirurgicală nr. 1; medic specialist chirurg (1948); a făcut parte din delegaţia Crucii Roşii din România, care a dat ajutor umanitar coreenilor după război (1955-56); medic primar (1960); specializare în chirurgie pulmonară la Bucureşti; conf. univ. la Clinica Chirurgicală nr. 2 TgM (1969-83); conf. consultant. Efectuează pentru prima dată pneumonectomia dreaptă cu rezecţie de carenă traheală şi reimplantarea bronhiei primitive stângi în trahee; a publicat peste 200 de lucrări ştiinţifice.

Lucrări publicate:

• *Sebészeti pathologia*. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 411 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet*. – Mv. OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 1. rész : *Általános sebészeti pathologia*. – 239 p.; 2. rész : *Sebészeti propedeutika*. – 240-365 p.

• *Részletes sebészet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 2. köt. : *A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete*. – 151 p.; *A mellkas sebészete*. – 147 p.

• *Chirurgie*. – Bucureşti: Editura Medicală, 1955-59. – Vol. 1. – 1955. – 581 p.; Vol. 2. – 1956. – 547 p.; Vol. 3. – 1956. – 627 p.; Vol. 4. – 1958. – 476 p.; Vol. 5. – 1959. – 580 p.

• *Sebészet*. – Mv. : OGYI, 1956. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete*. – 309 p.

• *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.

• *Patologia sistemului cav inferior*. – Bucureşti: Editura Medicală, 1973. – 436 p.

Referinţe:

• *Revista de medicină şi farmacie= Orvosi és gyógyszerészeti szemle*. Vol. 37, nr. 1-2, 1991, p. 98-99.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

NAGY Attila, medic, poet; n. 19 sept. 1954, Aiud (AB). Studii: Lic. „Bolyai Farkas" din TgM (1969-73); IMF TgM, Fac. de Medicină, secţia medicină generală (1974-80). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Incidenta unor virusuri în boli limfoproliferative maligne* (2001). Medic stagiar la Spitalul Clinic Jud. TgM (1980-83); medic medicină generală, com. Rîşca (SV) (1984); şef de dispensar medical; medic medicină generală, com. Răstoliţa (1984-85); şef de dispensar, medic medicină generală, com. Ogra (1986); medic de întreprindere la Prodcomplex TgM (1986-88); medic secundar laborator clinic şi microbiologie la Spitalul Clinic Jud. TgM, Laboratorul Central (1988-91); medic specialist de laborator clinic şi microbiologie, Laborator Clinic Medical nr. 2 TgM, în cadrul Laboratorului Central (1991-96); şef de laborator; medic primar (1996-); prof. cu plata cu ora la UMF TgM. Domenii de cercetare: virusuri umane oncogene, hemostaza,

hematologie de laborator. Specializări: Ungaria (1992, 1997); SUA (1993); Elveția (1994); România (2003). A participat la 12 conferințe, congrese. A publicat în: *Revista de Medicină şi Farmacie* (1993, 1996, 1999-02); *Documenta Haematologica* (1997, 2000). Membru în Soc. de Medicină de Laborator (1996); Soc. Română de Hematologie (1998). Hobby-uri: literatura beletristică, poezia; muzica.

Lucrări publicate:

- *Mélyűlő ablakok* : Versek. – Székelyudvarhely, 1994.
- *Elhulott jelen*. – Kolozsvár, 1995.
- *Velence harangjai*. – Mv.: Mentor, 1999. – 72 p.
- *A tübingeni asztalos*. – Mv: Mentor, 2002. – 91 p.

- în colaborare:

- *Belgyógyászati tünettan*. – Mv. : OGYE, 1996-1997. – 3. köt. – 365 p.
- *A belgyógyászati diagnosztika kézikönyve* / Ferencz László szerk. – Mv., 2002.
- *EME Orvostudományi és Gyógyszerészeti Szakosztály, XIII. Tudományos ülésszaka* : Kivonatok kiadványa. – Kolozsvár, 2003.

Referințe:

- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. – Budapest, 1996.
- *Magyar kutatók külföldön*. – Budapest, 1998.
- *Erdélyi Szép Szó*. – Csíkszereda: Pro Print, Hargita Kiadóhivatal, 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – 4. köt.: N-R. – 2002.
- *Népújság* 2004. nov. 23.

(F. M.)

NAGY Elemérné
Vezi:**FRENCZI NAGY Gabriella**

NAGY Előd, medic; n. 1967 TgM. Studii: bacalaureat la TgM (1985); diploma de medic la UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1992); dr. în ştiințe medicale (2001). Preparator (1992-). Bursier la Institutul de Cercetare Biologică al Academiei Maghiare de Ştiințe din Seghedin (1992-93). Medic specialist de laborator; şef de lucrări la catedra de biochimie, Clinica UMF TgM. Domenii de cercetare: imunologie clinică. A publicat în reviste de specialitate interne şi externe. Membru în mai multe societăți ştiințifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

NAGY Ferenc, medic: asist. univ. la catedra de anatomie IMF TgM (1950-56); chirurg.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Embriológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.
- *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – vol. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

NAGY Irén, medic balneo-fiziterapie, reumatolog; n. 6 nov. 1939, Odorheiu Secuiesc (HR). Studii: lic. la Odorheiu Secuiesc (1956); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1962). Activitatea profesională: medic stagiar la Băile Herculane (1966-69), medic secundar la Policlinica nr. 2 TgM, medic la Sovata (1969-71), la Policlinica nr. 2 TgM (1971-83) şi la Clinica Balneofizioterapie şi reumatologie TgM până la pensionare (1983-1997); medic primar (1980); specializări în: balneofizioterapie (1968), reumatologie (1986). Membru fondator şi preş. Fundația „Rheum-care", Centrul de prevenire, tratare şi recuperare a bolilor reumatice şi locomotorii TgM (1993-), membru fondator şi preş. Asociației pentru Prevenirea Osteoporozei în România (ASPOR) (1998-). Redactor al revistelor de educație pentru sănătate *Reuma* (1996-97); *Osteo info* (2000-). Peste 50 de lucrări prezentate la diferite reuniuni ştiințifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Balneofizioterápiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

NAGY László, medic pediatru; n. 15 sept. 1928, TgM. Studii: Col. Ref. TgM (1948); IMF TgM, Fac. de Pediatrie la (1954). Dr. în ştiinţe medicale (1970). Asist. univ. la catedra de anatomie-patologică a IMF TgM (1955-58); Clinica de Pediatrie (1958-84); şef de lucrări până la pensionare (1985-91). Domenii de cercetare: distrofia sugarului, bolile tractului gastro-intestinal. Studiile au apărut în: *Revista Medicală*; *Orvosi Szemle*; *Pediatrie*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Általános kórbonctan*. – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.

• *Részletes kórbonctan*. – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.

• *Általános kórbonctan (Morfopathologia generalis)*. – Bukarest : Editura Medicală, 1959. – 370 p.

• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 387 p.

• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Tizenkét év* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

NAGY László, Tokaji

Vezi: **TOKAJI László**

NAGY Levente Zoltán, medic ginecolog; n. 22 sept. 1938 Cluj – m. 25 mart. 2003, Budapesta. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1968). Rezident de medicină internă (1968-70); medic stagiar ginecolog; asist. univ.; şef de lucrări; medic primar ginecolog la Clinica de Obstetrică-ginecologie nr. 2 TgM (1970-2000).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Szülészet*. – Mv., 1980. – 414 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

(F. M.)

NAGY Örs, medic, prof. univ.; n. 18 sept. 1952, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1967-71); IMF TgM (1971-77). Dr. în medicină cu teza: *Reconstrucţii osteoplastice combinate cu endoprotelizare în rezecţiile segmentare dictate de tumori maligne* (1994). Membru în AOŞR (1999-). Activitate profesională: medic intern chirurg (1976-80); activitate didactică univ. parcurgând toate treptele ierarhice: asist. univ. şi medic specialist (1984-91); şef de lucrări; medic primar ortoped traumatolog (1991-95); conf. univ., şeful Clinicii de Ortopedie - Traumatologie (1995-99); prof. univ. (1999-); prorector UMF TgM (2000-). Domenii de cercetare: ortoplastia endoprotetică articulară; chirurgia tumorilor osoase; tratamentul chirurgical în fracturile osteoporotice participă la peste 70 de congrese, conferinţe şi simpozioane; autor a 5 cursuri univ.; autor şi coautor a peste 180 de lucrări

științifice publicate și comunicate în țară și străinătate. Specializări: Ungaria (1991, 1992); Germania (1994); Austria (1999). Distins cu „Ordinul Național pentru Merit” în grad de cavaler (2000). Membru în Soc. Română de Ortopedie și Traumatologie (1990); Soc. Ungară de Traumatologie (1997); Soc. Internațională de Ortopedie și Traumatologie (2000); Soc. Europeană de Ortopedie și Traumatologie (1998); EME (1995). Hobby-uri: pescuit sportiv.

Lucrări publicate:

• *Ortopédia és traumatológia egyetemi hallagatók számára*. – TgM : UMF, 1996.

- în colaborare:

• *Fractura de șold în osteoporoză* / T. Bățagă, Nagy Örs, Seres Sturm Lajos. – TgM : Casa de Editură Mureș,1999.

• *Necroza avasculară a capului femural* / Sorin T. Pop, Nagy Örs, Bálint Andor. – TgM: Casa de Editură Mureș, 1999. – 191 p.

• *Traumatologie osteo-articulară* : curs / Sub redacția Nagy Örs. – TgM : UMF, 2001.

• *Tizenkét év* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. – p. 339-347.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
• *Medici și farmaciști români de seamă ai începutului de mileniu*. – 2001.
• *Tizenkét év* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

NAGY Pál, medic neurochirurg; n. 29 iun. 1920, Arad – m. 6 mart. 1976, TgM. Studii: școala medie în Arad (1939); diploma de medic

și doctoratul. la Univ. Cluj (1944). Preparator extra-bugetar la Clinica Neuro-psihiatrică din Cluj (1944-45), apoi la Clinica Neurochirurgicală din TgM; preparator (1945-49); asist. univ. (1949-52); medic primar neurochirurg (1952-54); a fost trimis de Crucea Roșie a RPR, ca membru al echipei sanitare în RPD Coreeană, unde 13 luni a condus secția de neurochirurgie a spitalului român din orașul Nampho (1954-55). Domenii de cercetare: traumatismele cranio-cerebrale, tratamentul chirurgical al hematoamelor intracerebrale etc. A publicat în: *Revista Medicală-Orvosi Szemle* (1955, 1964); *Acta Med. Scandinav* (1957); *Neurologia*; *Psihiatria*; *Neurochirurgia* (1964); *Studii și cercetări de neurologie* (1964-65); *Medicina internă* (1965). A fost decorat cu „Ordinul Muncii” cls. III și Ordinul „Drapelul Roșu” al RPD Coreene. Hobby-uri: istorie, botanică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

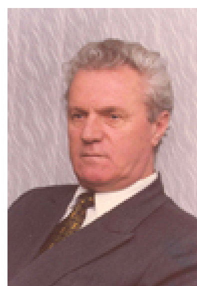
• *Curs de neurologie*. – TgM: IMF, 1951.

• *Idegkórtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

NAN, Gheorghe, economist; n. 20 iul. 1938, Petrilaca. Studii: Șc. Medie de Comerț, TgM (1952-54); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1954-56); Fac. de Economie și Planificare București (1960-65). Activitate profesională: economist, Întreprinderea „Electromureș” TgM (1965-67); ziarist, „Steaua Roșie” TgM (1967-68); redactor, șef secție, Studioul de radio TgM (1968-85); inspector gen., Comitetul de Stat al Planificării, București (1985-89); dir., Agenția de Privatizare MS (1990-91); preș, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură MS (1991-02); redactor, periodicul *Impuls economic* (1991-), redenumit de curând *Panoramic economic* (2002-); contribuie la înființarea și susținerea revistei *Mondo Business*; colaborează la revista *Ambasador*, ziarele jud. de limbă română și maghiară. Specializări: București (1974-76). Membru onorific în Marele Senat al UBB Cluj-Napoca. Hobby-uri: agricultura.

Lucrări publicate:
• *Camera de Comerţ, Industrie şi Agricultură Mureş; trecut, prezent şi* viitor : Monografie. – TgM : Tipomur, 2000. – 183 p.
Referinţe:
• *Studenţi care ne-au făcut cinste / Văleanu. – Bucureşti : ASE, sa.*
• *24 de Ore Mureşene*, 3, nr. 336, 21 febr. 1995, p. 3.
(A. T.)

NĂDĂŞAN, Valentin, medic; n. 17 mai 1964, Reghin. Studii: Şc. Gen nr. 2 Reghin (1970-78); Lic. Sanitar TgM (1978-82); IMF TgM (1983-89). Activitate profesională: medic, Spitalul Orăşenesc Reghin (1990-92); Centrul de Sănătate România (1992-96); editor, Editura Prisma (1996-); redactor; secretar de redacţie revista *Viaţă şi sănătate* (1999-2002). Domenii de cercetare: medicina preventivă; nutriţie; educaţie pentru sănătate. Participă la 10 congrese şi simpozioane; autor a peste 50 de articole publicate în revista *Viaţă şi sănătate* (1999-02). Realizează traduceri după textele lui Tucker J. ex Priscilla. Specializări: SUA (1992-94). Membru în Asoc. „Sănătate şi Temperanţă" (1990). Hobby-uri: muzică simfonică, foto, arte plastice.
Lucrări publicate:
• *Adio, ţigări* : program de renunţare la fumat. – sl : Centrul de Sănătate România, 1994. – 300 p.
• *Opt dimensiuni ale sănătăţii*. – sl : Centrul de Sănătate România, 1994. – 64 p.
• *Reţete culinare vegetariene*. – Cluj-Napoca : Editura Idea, 1994. – Ed. 1.
• *Fitoterapie*. – Cluj-Napoca : Editura Idea, 1995. – Ed. 1.
• *Reţete culinare vegetariene*. – Bucureşti : Editura „Viaţă şi sănătate", 1995. – Ed. a 2-a. – 128 p.
• *Fitoterapie* : 100 de întrebări şi răspunsuri despre plante medicinale. – TgM : Editura Prisma, 1997.
• *Reţete culinare vegetariene*. – Bucureşti : Editura „Viaţă şi sănătate", 1997. – Ed. a 3-a. – 128 p.
• *Fitoterapie*. – Bucureşti : Editura „Viaţă şi sănătate", 1998. – Ed. a 3-a. – 128 p.
• *Fitoterapie*. – Bucureşti : Editura „Viaţă şi sănătate", 1999. – Ed. a 4-a. – 128 p.
- în colaborare:
• *Viaţă din belşug* / Valentin Nădăşan, L. Azamfirei. – Bucureşti : Editura „Viaţă şi sănătate", 1995. – 64 p.
• *Dietoterapie – Dietoprofilaxie* / Nădăşan, V., L. Azamfirei. – Cluj-Napoca : Idea, 1996. – 128 p.
• *Fitoterapie* / Valentin Nădăşan, Liliana Nădăşan. – Bucureşti : Editura „Viaţă şi sănătate", 1996. – Ed. a 2-a. – 128 p.
• *Start nou* : un stil de viaţă pentru mileniul trei. – 1999.
Referinţe:
Baza de date BJM
(A. T.)

NĂSĂUDEAN, Irina, învăţătoare; n. 14 ian. 1958, Ibăneşti. Studii: Şc. Gen. nr. 1 Ibăneşti (1969-73); Lic. Pedagogic TgM (1973-78). Activitate profesională: prof. suplinitor, Şc. Gen. nr. 1, Ibăneşti (1978-79); Şc. Gen. Toaca (1979-80); învăţătoare suplinitoare, Şc. Ajutătoare nr. 2 TgM (1980-81); Preventoriul TBC Gorneşti (1981-82); învăţătoare, Şc. Gen. nr. 1, TgM (1982-16); Şc. Gen. nr. 20 TgM (1986-01). Activitate ştiinţifică: referate şi comunicări prezentate la diferitele ediţii ale simpozionului „Creativitate şi eficienţă în învăţământ", cercuri pedagogice, comisii metodice. Hobby-uri: matematica.
Lucrări publicate:
• *Geometria în ciclul primar* : caiet de muncă independentă. – Bucureşti : EDP, 1995. – 48 p.
- în colaborare:
• *Îndrumător metodic* – în sprijinul predării-învăţării noţiunilor de geometrie la clasele I-IV / Eugenia Someşan, Irina Năsăudean. – TgM : Casa de Editură Mureş, 1997. – 147 p.
• *Matematică. Manual preparator*. – 2002.
Referinţe:
Baza de date BJM
(A. T.)

NÉBEL László, medic; şef de lucrări la catedra de anatomie IMF TgM (1949-60). S-a stabilit în Izrael.

Lucrări publicate:

- *Embryológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. rész: *Általános fejlődéstan vázlata*. – 1951.

- în colaborare:

- *Embriológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.
- *Fejlődéstan* / Nébel László, Lázár László. – Mv. : OGYI, 1955.
- *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

Referințe:

- *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

NEGRUȚIU, Silvia, învățătoare gr. 1.; n. 17 iun. 1957, Şerbeni, com. Urisiu de Jos. Studii: Şc. Gen. Şerbeni (1964-72); Lic. Ped. TgM (1972-77). Activitate profesională: bibliotecar şi dir., Şc. Gen. Şincai-Fânațe (1980-83); învățătoare, Şc. Gen. nr. 9, TgM (1989-91); Col. Național „Unirea” TgM (1998-); coordonează echipajul Col. Național „Unirea” la faza națională Comăneşti a Concursului de Cultură şi Civilizație; participă cu comunicări la diferite simpozioane. Specializări: curs de formatori pentru învăță-mântul primar, Botoşani (2001). Echipajul coordonat primeşte Premiul special pentru cea mai bună interpretare a unui obicei popular, Râmnicu-Vâlcea. Hobby-uri: poezie, folclor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Matematică. Manual preparator*. – 2002.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 5 apr. 2002.

(A. T.)

NEMES István, medic, n. 14 mart. 1928, Ştefăneşti – m. 3 mart. 1985, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1947); IMF TgM, Fac. de Medicină cu diploma de merit (1953). Dr. în ştiințe medicale (1971). Preparator; asist. univ.; şef de lucrări la catedra de anatomie patologică; conf. univ. la catedra de anatomie-fiziologie, Fac. de Farmacie, IMF TgM (1978-85). Domeniul de cercetare : coagularea sângelui şi bolile ficatului, legăturile bolilor cardiovasculare şi a tumorilor. Studiile au apărut în: *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Revista medico-chirurgicală*; *Studii şi cercetări de medicină*; *Spitalul*; *Orvosi Hetilap*; *Acta Physiologica Academiae Scientiarum Hungaricae*; *Biochemical Pharmacology*; *La Medicina dell Laboro*.

Lucrări publicate :

- în colaborare:

- *Klinikai laboratóriumi vizsgálatok*. – Mv. : OGYI, 1955. – 185 p.
- *Kórélettani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1956-1957. – 4 vol.
- *Kórélettan*. – Mv. : OGYI, 1959. – 4 vol.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4. köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

NEMES László, chimist; n. 4 sept. 1931, TgM. Studii: şcoala medie la Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1950); diploma de chimist la Univ. „Bolyai” din Cluj (1954). Dr. în ştiințe chimice (1978). Asist. univ. la catedra de farmacie a IMF TgM (1954-62); lector la catedra de fizică-chimie la I Ped. TgM (1962-83); prof. de chimie la Lic. „Bolyai Farkas” până la pensionare (1983-94). Domenii de cercetare: fotochimie, metode de analiză electrochimice. Publică în reviste de specialitate din Bucureşti şi Moscova: *Studia UBB*; *Revista Medicală*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Biokémia* / Eperjessy Anna, Nemes László. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. köt. - 151 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – Csikszereda : Pallas Akadémia könyvkiadó, 1996. – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

NEMEȘ-NAGY Enikő, medic; n. 3 aug. 1975, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 17, TgM (1981-89); Lic. „Bolyai Farkas", TgM (1989-93); UMF TgM (1993-99). Activi-tate profesională: medic stagiar, Spitalul Jud. Mureș (2000-01); prepa-rator univ., UMF TgM (2000-); medic rezident de laborator clinic, Spitalul Clinic Jud. Mureș (2001-). Domenii de cercetare: rolul speciilor reactive ale oxigenului în patologia umană și efectul terapeutic al substanțelor antioxidante. Participă cu lucrări la 6 conferințe; publică studii și articole în reviste de specialitate: *Orvostudomány Értesítő* (2001). Distincții obținute: Premiul Fundației „Györffy Zoltán" (1993); Premiul Soc. „Bolyai" din Budapesta (1999); Premiul I la secțiunea preclinică la a 4-a Sesiune Științifică a Studenților Maghiari din TgM (1999). Membră în EME (1995); SRBBM (2001-). Hobby-uri: jurnalistică, excursii în munți, desen, sculptură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
- *Current Problems in Cellular and Mollecular Biology*. – 1997.
- *Îndrumător de lucrări practice de biochimie*. – 2000.
- *Biochimie medicală*. – 2001.

Referințe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

NÉMETH János, prof. de biologie, ornitolog; n. 6 ian. 1947, Suseni. Studii: bacalaureat la Reghin (196); UBB Cluj, Fac. de Biologie - Geografie (1970). Prof. la Eremitu (1970-86); prof. de biologie la Lic. de Industria Lemnului din Sovata (1986-90). Preș., UDM din Sovata (1990-). Deputat în Parlamentul României (1992-96). Domenii de cercetare: biologie și etologie. Membru în Soc. Ornitologică Română. Publicații în: *A Hét*; *Korunk*; *Korunk Évkönyv*; *Tett*; *Studia UBB (Biologia) Câinii Noștri*. Este unul dintre inițiatorii mișcării *Pro Natura*.

Lucrări publicate:
- *Viselkedés, magatartás az állatvilágban.* – Kolozsvár : Dacia, 1983.
- *Pro natura*: Természet- és környezetvédelmi útmutató.

Referințe:
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . -4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

NEUSTÄDTER, Michael, medic, n. 7 sept. 1736, Sighișoara – m. 5 iun. 1806, Sibiu. Studii: în orașul natal și la Col. Ref. din TgM; de medicină la Viena (1756), Erlangen (1761). S-a stabilit la Sibiu, unde a fost prim-medic al orașului; medic șef de stat (numit de împăratul Iosif al II-lea în 1784), obținând titlul de cons. sanitar imperial (1792).

Lucrări publicate:
- *Triga casuum medico-chirurgicorum*. – Erlangae : typis D. M. Camerarii acad. Typogr., 1762. – 24 p.
- *Die Pest im Burzenlande 1786* : Nebst einigen vorangeschickten allgemeinen Bemerkungen. – Hermannstadt : Bei Martin Hochmeister kais. kön. privil. dikasterial Buchdrucker und Buchhändler, 1793. – XVI, 122 p.
- *Consignatio speifica omnium plantarum, quae in Magno hocce Principatu (Transsilvaniae) spone sua crescunt*. : Herbae autem sequentes hucadusque ab exteris oris ad nos translatae vel advectae in patria quoque nostra Transsilvania in sufficiente quantitate reperiuntur. Herbae sequentes in Officinalibus hortis coli et curari debent. – Claudiopoli, 1795.

• *Die Pest im Cronstädter Distrikte in Siebenbürgen, im Jahr 1786* : Nebst einigen vorangeschickten Bemerkungen. – Wien : Ben Carl Schaumburg und Comp., 1797. - 4, 121 p.
• *Die Pest im Burzenlande 1786* : Nebst einigen vorangeschickten allgemeinen Bemerkungen. – Hermannstadt : Bei Martin Hochmeister Kaiserl. Königl. privil. Dikasterial. Buchdrucker und Buchhändler, 1798. – 8, 121 p.
• *Kuhpocken-Katechismus oder Anweisung über die Art, die Kuhpocken einzuimpfen.* – Hermannstadt, 1801. – 5 p.
• *Ueber die Kuhpocken-Impfung* : Ein paar Worte zur Beherzigung für alle Familienväter in Siebenbürgen. – Hermannstadt : bei Martin Hochmeister, 1803. – 47 p.
• *Cuvânt pe scurt despre ultuirea vărsatului de vacă spre întărirea inimii pentru toți Părinții din Ardeal*. – Sibii : La Ioann Bart, 1804. – 273 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyarország orvosi bibliographiája* : *1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 9. köt. : Mircse-Oszvaldt. – 1903.
• *Bibliografia română-ungară* / Andrei Veress. – București : Cartea românească, 1931. – Vol. 2. : Românii în literatura ungară și ungurii în literatura română (1781-1836). – 1931.
• *La vie scientifique en Roumanie.* - Bucarest , 1937. – Vol. 1. : *Sciences pures***.** – 1937.
• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.
• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

NICOARĂ, Eugen, medic; n. 6 ian. 1893, Ibănești – m. 9 mai 1985, Reghin. Studii: primare la Școala Maghiară de Stat din Gurghiu (1900-05); gimnaziul la Odorheiul Secuiesc (1905-07) și TgM; Fac. de Medicină Cluj (1913-15) și Univ. Regală din Budapesta (1915-18). Dr. în medicină (1918). Cadru didactic la Fac. de Medicină din Cluj încă de la înființarea acesteia; preparator la Clinica de Chirurgie Cluj (1919-23); preș. al Despărțământului ASTRA Reghin (1923); medic primar, șeful Spitalului de Stat din Reghin (1923-36); înaintat la gradul de inspector sanitar general (1936); prefect al MS (1938); demis din motive politice și arestat în 1940; eliberat în ian. 1941, se stabilește la Brașov, unde conduce Spitalul „Gh. Mârzescu" (1942-43); concentrat la Marele Stat Major al Armatei cu gradul de căpitan (1943-44); medic la Spitalul din Orăștie (1944-45), de unde se reîntoarce la Reghin și activează până la pensionare (1947). Autor al numeroase cărți de popularizare a igienei; colaborează la revistele: *Semănătorul*; *Gazeta Mureșului*; *Glasul Mureșului*; *Progres și cultură*; *Transilvania*; *Viața ilustrată*, *Astra Reghin*. Cu sprijinul său moral și material s-au înălțat monumente închinate eroilor, troițe, școli generale și cămine culturale; construiește spitalul și Palatul Culturii din Reghin (1936-39). A primit numeroase ordine și decorații: Ordinul „Steaua României" în grad de ofițer (1929); Crucea „Meritul Sanitar" cls. I; „Meritul cultural"; premiul „Năsturel Herescu" al Academiei (1934).

Lucrări publicate:

• *Tuberculoza*. – Reghin : sn, sa. – 73 p.
• *Alcoolismul sau bolile venerice*. – Sl : sn, sa.
• *Gripa*. – Sl : sn, sa.
• *Cancerul*. – Sl : sn, sa.
• *10 porunci ale bunelui creştin*. – Sl : sn, sa.
• *Cartea sănătății. Tinerețe – bătrânețe*. – Sl : sn, 1934.
• *Lingoarea și dușmanii omului*. – Sl : sn, sa.
• *Păstrarea sănătății*. – Sl : sn, sa.
• *Prietenii și dușmanii omului* (microbii sau bacteriile, bacilii). – Cluj : sn, sa. – 13 p.

- în colaborare:

• *Figuri mureșene* / Eugen Nicoară, Vasile Netea. – TgM : Tipografia Ardeleana, 1933. – 80 p.
• *Murăș, Murăș, apă lină* : literatura populară din regiunea Murășului de Sus / E. Nicoară, V.

Netea. – Vol. 1. – Reghin : STRA, 1936. – 329 p.

Referinţe:

- *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – 1940.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. –2000.
- *Scriitori români mureşeni* : dicţionar bibliografic. – 2002.
- *Philobiblon mureşean* / Dimitrie Poptămaş. – 2003.
- *Cuvântul Liber*. – An 15, nr. 64 (2 apr. 2003). – p. 5.
- *Cuvântul Liber*. – An 15, nr. 131 (8 iul. 2003). – p. 5.
- *Reghinul cultural* : Studii şi articole. – Vol. 7. – 2004.

(A. T.)

NICOLAESCU, Ioan, biofizician, prof. univ.; n. 21 sept. 1940, Lupeni (HD). Studii: Şcoala Nr. 1 Lupeni (1947-54); Şcoala Medie Mixtă Lupeni (19545-57); Univ. Bucureşti, Fac. de Matematică-Fizică (1957-62). Dr. cu teza: *Contribuţii la studiul permeabilităţii membranelor biologice* (1976). Membru în AOŞR (1987). Activitate profesională: preparator univ. (1962-65); asist. univ. (1965-68); şef de lucrări suplinitor (1968-77); şef de lucrări titular (1977-90); conf. univ. (1990-94); prof. univ. UMF TgM (1994-); membru în Cons. Profesoral şi al Senatului UMF TgM. Domenii de cercetare cu contribuţii originale: biofizica membranelor biologice şi a proceselor de transport transmembranar, biofizica radiaţilor, biomecanica; autor a peste 163 de lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate: *Biophisica et Biochemica Acta*; *Journal of Bioenergy and Biomembranes*; *Revista medicală* (1978); *Romanian Journal of Biopyisics*; este autorul a 8 cursuri univ. şi a 4 îndrumătoare de lucrări practice; a condus 42 lucrări de diplomă şi a făcut parte din numeroase comisii de concurs. Specializări: SUA (1972, 1985); Japonia (1978); Germania (1986); Franţa (1987). Distincţii obţinute: premiul MÎ pentru cercetare (1965); „Şef de lucrări evidenţiat” (1984); „Medalia Muncii” (1985); „Serviciu credincios“ în grad de cavaler (2003). Preş., Soc. Română de Biofizică Pură şi Aplicată (2000); membru în Soc. Naţională de Fizică (2002); Soc. de Ştiinţe Medicale din România (1968); AAAS (1972); IUPAB. Hobby-uri: literatură, sport.

Lucrări publicate:

- *Fundamente de biofizică*. – TgM : University Press, 2000. – 221 p.

Referinţe:

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş :* 1948-1998 – *A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar*. – TgM, 1999.
- *Who's Who în România*. – Bucureşti : Pegasus Press, 2002. – 736 p.
- *Who's Who in the World*. – 2003.
- *Who's Who Medical*. – 2003.

(A. T.)

NICOLESCU, Dorin, medic, prof. univ. ; n. 8 mai 1930, Reghin. Studii: Gimnaziul German, Reghin; Lic. „Seminarul Ped. Univ.”, Cluj; IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (-1955). Dr. în medicină cu teza: *Hipertensiunea renală prin leziuni congenitale şi dobândite ale arterei renale* (1968). Membru titular în AŞMR (1993-). Activitate profesională: preparator principal, Clinica de Ginecologie nr. 1, Cluj-Napoca; asist. univ., IMF Bucureşti; medic specialist chirurg; şef de lucrări IMF Bucureşti; medic primar urolog; şef de secţie, Spitalul Panduri (1973); conf. univ., Clinica Urologică IMF TgM (1977-); şef de secţie, Clinica Urologică TgM (1977); prof. univ; şeful Clinicii Urologice UMF TgM (1990-). Domenii de cercetare: patologia aparatului urinar; litiaza renală; tumorile renale, vezicale şi prostatice; adenomul de prostată; operaţiile plastice ale aparatului urinar; chirurgia oncologică; infecţiile urinare; litotriţia extracorporeală; explorările urodinamice şi urosonografice; activitate ştiinţifică concretizată în peste 500 de lucrări ştiinţifice comunicate şi peste 250 publicate în ţară şi străinătate în diferite reviste de specialitate: *Obstetrică-Ginecologie* (1957, 1960, 1971); *Spitalul* (1962, 1967); *Archives de L' Union Medicale Bakcanique* (1963, 1976); *Chirurgie* (1963, 1969, 1974); *Medicina Internă* (1965); *European Surgical Research* (1967, 1969); *Lyon Chirurgicale* (1967, 1972); *Viaţa medicală* (1969, 1976, 1978); *Revue Medicale*

de L' Academie (1976); *European Urology* (1978); *Revista medicală* (1978-80, 1983-84, 1986-87, 1989-91); *Revista medicală UMF TgM* (1992); *Magyar Urologia* (1994, 1996-97); *Revista de medicină și farmacie* (1994, 1996-99); *Revista Română de Urologie* (1994, 1998-00); *Endoscopia* (2000); *Quo Vadis, Jurnal al Fundației Umanitare Hipocrate „Dialog între Generații"* (2000). Autor a 4 brevete de inventator; a participat cu lucrări la peste 40 de congrese internaționale. Specializări: Paris (1969); Berlin (1973); Budapesta (1974, 1981); Debrețin (1978); Berlin (1989); München (1994). Distincții: „Cetățean de onoare" al mun. TgM (1996-); „Doctor Honoris Causa" al Univ. „Lucian Blaga", Sibiu (1999-); Diploma de Excelență a Senatului UMF TgM (2000-). Membru titular în AȘMR (1993-); preș., Asoc. Română de Endourologie (1991-94); vicepreș. Asoc. Română de Urologie (1990-97); Soc. Internațională de Urologie; Soc. Germană Sud-Estică de Urologie; Soc. Maghiară de Urologie; vicepreș., Soc. Central Europeană de Urologie; Soc. Germană de Urologie; Soc. Europeană de Chirurgie Experimentală; Uniunea Medicală Balcanică. Hobby-uri: istorie, muzică.

Lucrări publicate:

- *Anatomie descriptivă și topografică a extremităților* : curs. – București : IMF, 1970.
- *Curs de urologie*. – TgM : IMF, 1980.

- în colaborare:

- *Anatomia nervilor cerebrali* : curs / D. Nicolescu, A. Ianculescu. – București : IMF, 1969.
- *Manual de urologie*. – 1976.
- *Urológiai jegyzet* / Nicolescu Dorin, Bakos János; Ford.: Bakos János, Kótay Pál, Mártha Ivor. – Mv. : OGYI, 1981. – 204 p
- *Ghid de lucrări practice de urologie*. – 1984.
- *Tratat de patologie chirurgicală*. – 1984. – Vol. 8. – Partea 1.
- *Tratat de patologie chirurgicală*. – 1984. – Vol. 8. – Partea a 2-a.
- *Îndreptar de stagiu clinic*. – 1985.
- *Curs de urologie*. – 1989.
- *Urologie*. – 1990.
- *Manual de patologie urinară*. – 1990.
- *Urológiai jegyzet egyetemi hallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1990. - 238 p.
- *Urologie*. – 1990.
- *Îndreptar de chirurgie endourologică*. – 1991.
- *Urológiai válogatott fejezetek*. – Budapest: Tudományos Könyvkiadó, 1996. – p. 95-96.
- *Bazele chirurgiei endourologice*. – 1997.
- *Litiaza vezicală. Modalități terapeutice actuale* / D. Nicolescu, L. Schwartz. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2000.

Referințe:

- *Dicționar de anatomiști*. – 1991.
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – 1998.
- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

NIREȘTEAN, Aurel Petru, medic, prof. univ; n. 25 iun. 1953, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1972); UMF TgM, Fac. de Medicină (1978); Dr. în medicină cu teza: *Aspecte clinico-evolutive și terapeutice în stările psihopatoide* (1995). Activitate profesională: medic intern (1977-80); medic medicină generală, com. Milaș (BN) (1980-81); medic secundar, Clinica Psihiatrie, IMF TgM (1980-83); medic principal, specialitatea psihiatrie (1983); medic primar psihiatru (1992); activitate didactică în cadrul UMF TgM, disciplina psihiatrie: asist. stagiar (1981-84); asist. univ. titular (1984-90); șef de lucrări (1990-95); conf. univ. (1996-03); prof. univ. (2003-); șeful Clinicii de Psihiatrie nr. 2 TgM; șeful disciplinei Psihiatrie din cadrul UMF TgM; conducător al Cercului Științific de Psihiatrie din cadrul UMF TgM. Autor sau coautor a 142 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate și în volumele unor manifestări științifice naționale și internaționale; membru în col. de redacție al *Revistei Române de Psihiatrie*; a participat la numeroase congrese internaționale: Budapesta (1995, 2002); Amsterdam (1997, 2001); Zagreb (1998);

Sheffield (1999); Geneva (1999, 2004); Paris (2000); Miskolc (2001); Berna (2001); Madrid (2001); Viena (2003); Stockholm (2004). Membru în Cons. Prof. al Fac. de Medicină; Senatul UMF TgM; Cons. de Administraţie al Spitalului Clinic Jud. Mureş. Membru şi vicepreş. în APR; Liga Română de Sănătate Mintală (1992); Comisia Naţională de Psihiatrie a MSF; Asoc. Română de Psihiatrie Socială (1999); Asoc. Română de Psihofarmacologie (1999); AOŞR (1998); ISSPD (1995); WPA (1997); Academia de Ştiinţe Medicale din New York (1999); membru fondator şi preş. în Asoc. Română de Studiu a Personalităţii (2001).

Lucrări publicate:

- *Curs de psihiatrie*. – TgM : UMF, 1995.
- *Curs de psihiatrie pentru uzul studenţilor Fac. de Stomatologie*. – TgM : UMF, 1996. – 107 p.
- *Ghid de stagiu psihiatric*. – TgM : UMF, 1999. – 44 p.
- *Curs de psihiatrie pentru uzul studenţilor Fac. de Medicină Generală*. – TgM : UMF, 2001. – 233 p.

- în colaborare:

- *Sibiul Medical – repere* / Sub redacţia Marius Ghinescu. – Sibiu : Casa de Presă Sibiu, Editura Tribuna, 1999.
- *Coordonatele actuale ale reintegrării bolnavului psihic*. – 2001.
- *Personalitate şi profesie* / A. Nireştean, M. Ardelean. – TgM : University Press, 2001. – 184 p.
- *Personalitatea normală şi patologică. Tulburări anxioase şi de dispoziţie*. – 2001.
- *Tulburări afective. Comportament autolitic* / Sub redacţia prof. dr. Aurel Nireştean. – 2002.
- *Depresiile rezistente la tratament. Actualităţi clinico-terapeutice* / A. Nireştean, A. Mihai. – TgM : Editura Chromatic, 2003. – 156 p.
- *Tulburările personalităţii – repere clinico-evolutive şi terapeutice* / Sub redacţia prof. dr. Aurel Nireştean. – TgM : Casa de Editură Mureş, 2004.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

NISTOR, E. Ioan, economist, prof. univ.; n. 3 apr. 1943, Aţintiş. Studii: Şcoala Generală Aţintiş (1954-57); Lic. Real Luduş (1957-61); ASE Bucureşti, Fac. de Finanţe - Contabilitate (1961-66). Dr. în economie cu teza: *Perfecţionarea evidenţei şi calculul costurilor de producţie în unităţile din agricultură* (1978). Activitate profesională: asist. univ. la Institutul Agronomic Cluj (1969-75); lector univ. (1976-89); conf. univ. (1990-93); prof. univ. UBB Cluj-Napoca (1994-). Domenii de cercetare: financiar-bancar; participă la peste 77 de conferinţe, congrese, simpozioane cu comunicări, publicate în reviste de specialitate precum: *Adevărul economic* (1993); *Studia Oeconomica* (1993); *Tribuna economică* (1994); *Horticultura clujeană* (1997); *Analele UEDC TgM* (1998-00); *Studii şi Cercetări Economice* (1998); *Studia Negotia* (2002). Specializări: Franţa (1994); Italia (1995). Membru în CNCSIS; Camera Auditorilor Financiari; CECCAR. Hobby-uri: şah.

Lucrări publicate:

- *Finanţarea şi creditarea agriculturii*. – Cluj-Napoca : UBB, 1980. – 362 p.
- *Finanţe-credit*. – Cluj-Napoca : UBB, 1982. – 291 p.
- *Finanţarea şi creditarea agriculturii*. – Cluj-Napoca : UBB, 1986. – 160 p.
- *Finanţele firmei*. – TgM : UDC, 2001. – 155 p.
- *Finanţele întreprinderii*. – Cluj-Napoca : Presa Univ. Clujeană, 2002. – 302 p.
- *Teorie şi practică în finanţarea întreprinderilor*. – Cluj-Napoca : Casa Cărţii de Ştiinţă, 2004. – 279 p.

- în colaborare:

- *Lucrări practice de evidenţă economică* / I. Giurgea, I. Nistor, D. Dejeu. – Cluj-Napoca : Institutul Agronomic, 1974. – 130 p.
- *Zonarea producţiei agricole a judeţului Cluj*. – 1976.
- *Finanţarea şi creditarea agriculturii* : curs interuniv. – 1983.
- *Finanţe şi credit*. – 1984.

• *Mecanismul economico-financiar. Studii* / Coordonator A. Negucioiu. – București : Editura Politică, 1984. – 344 p.
• *Teorie și practică financiară* : ghid alfabetic / Coordonatori A. Giurgiu, C. Tulai. – Cluj-Napoca : Dacia, 1985. – 322 p.
• *Finanțele unităților agricole*. – 1989.
• *La gestione dell' impresa agricola rumena nella transizione verso l' economia di mercato* / Coordonator V. Gallerani. – Parma : Novastampa, 1996. – 284 p.
• *Finanțele întreprinderii* : lucrări practice / I. Nistor, A. Georgescu. – Cluj-Napoca : Risoprint, 2000. – 196 p.
• *Finanțele firmei. Aplicații practice* / I. Nistor, L. Popa. – TgM : UDC, 2001. – 110 p.
• *Finanțele întreprinderii* : studii de caz / I. Nistor, V. Lăcătuș, O. Cernea, A. Costea. – București : Viitorul românesc, 2003. – 179 p.

Referințe:
• *File din cronica permanențelor învățământului și culturii economice din Iași*. – Pitatra Neamț : Policromia, 1995.
• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 230.

(A. T.)

NISTOR, L. Ioan, economist, prof. univ.; n. 5 apr. 1936, Ațintiș. Studii: gimnaziale în com. Ațintiș (1944-54); Școala Medie Tehnică de Comerț Turda (1951-55); ASE București, Fac. de Finanțe, Credit și Contabilitate (1955-59). Dr. în economie cu teza: *Căi de creștere a eficienței economice în industria lemnului* (1974). Activitate profesională: inspector de credite, Banca de Investiții Cluj (1959-62); asist. univ., UT Cluj-Napoca, catedra de economie politică (1962-66); lector univ.; conf. univ.; prof. univ., UBB Cluj-Napoca, Fac. de Științe Economice; șef de catedră. Domenii de cercetare: problematica prospectivă a macroeconomiei, eficiența economică, micro și macroeconomică; participă la peste 75 conferințe; publică 65 de articole și studii de specialitate în reviste precum: *Studia UBB. Seria Oeconomica* (1971, 1985, 1990, 1996, 1998-99, 2002); *Revista de statistică* (1973, 1980); *Revista economică* (1977); *Tribuna economică* (1994); *Probleme economice*; *Viața economică* etc. Specializări: România (1970-73). Hobby-uri: operă, concerte simfonice, pictură, sport.

Lucrări publicate:
• *Prognoza macroeconomică*. – Cluj-Napoca : Presa Univ. Clujeană, 1997. – 242 p.
• *Teorie și metodă în prognoza macroeconomică*. – București : EDP, 2000. – 263 p.
• *Bazele prognozei macroeconomice*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 228 p.

- în colaborare:
• *Planificarea și prognoza dezvoltării economico-sociale* : curs. – 1974.
• *Studii de istorie a economiei și gândirii economice românești*. – 1974.
• *Planificarea și prognoza dezvoltării economico-sociale* : curs. – 1980.
• *Mecanismul economico – financiar*. – 1984.
• *Ritmuri și corelații în dezvoltarea economică a României*. – 1986.

Referințe:
• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

NIȚĂ, Petre, ing. petrolist; n. 1 apr. 1930, com. Spanțov (CL). Studii: Gimnaziul din Oltenița (1940-44); Lic. „Regele Mihai I", București (1945-49); Institutul de Petrol și Gaze București (1949-55). Dr. cu teza: *Contribuții la studiul cauzelor și efec-telor afluxului de gaze din strat în cimentul pompat în spațiul inelar al sondei* (1975). Activitate profesională : ing. stagiar; șef de șantier de foraj la Sărmășel, Șoimușul Mic, Teleac; ing. principal, Oficiul de Foraj Mediaș, Dir. Gen. Gaz Metan Mediaș; prof., Lic. de Petrol - Chimie Copșa Mică (1958-61); ing. șef, Schela de Foraj Mediaș (1961-67); dir., Întreprinderea de Foraj Mediaș (1967-71); dir. tehnic, Centrala Gaz Metan Mediaș (1971-90); expert republican (1984-90); dir. gen., Centrala Gaz Metan Mediaș (1990-91); cons., Soc. Națională Romgaz SA; prof. consultant; șeful catedrei Forajul Sondelor, Univ. Sibiu (1991-

94); administrator, SC Danes Izoplast SRL (1994-). Domenii de cercetare: forajul sondelor fără lichid; exploatarea zăcămintelor de gaze cu apă; stingere fără apă a sondelor în erupţie necontrolată; semnalizarea preventivă a alunecărilor de teren în perimetrul sondelor de gaze; acoperirea anticorozivă cu polimer la exterior a conductelor din oţel; a contribuit la descoperirea şi punerea în valoare a multor zăcăminte de gaze din Bazinul Transilvaniei, precum şi dezvoltarea generală a industriei de gaze româneşti a elaborat studii, analize, rapoarte; a condus şi participat la expertize în urma unor accidente şi explozii datorate gazului metan; deţine 11 brevete de invenţie; membru în cons. de conducere al *Revistei Mine, Petrol, Gaze*; a susţinut şi publicat peste 20 de referate în reviste de specialitate: *Revista Mine, Petrol, Gaze* (1981, 1984-86). Specializări: în ţară şi Italia (1976). Distins cu „Medalia Muncii" (1964); „Ordinul Muncii" cls. a III-a (1966); „Ordinul Steaua Republicii" cls a IV-a (1973) şi alte 6 medalii şi premii cu diferite ocazii. Expert ONU pentru Industrie şi Dezvoltare (1985-90); membru în Cons. Tehnico - Economic al Ministerului Petrolului (1971-91).

Lucrări publicate:

- *Experienţa săpării a două sonde de mare adâncime în Depresiunea Transilvaniei*. – sl : Institutul Central de Documentare Tehnică, 1967. – 120 p.

Referinţe:

- *Dicţionarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – 1996.

(A. T.)

NUSSBAUM Oszkár, medic pediatru; n. 1923 – m. 1981. Preparator (1948-50); asist. univ. (1972-81); şef lucrări (1972-81) la IMF TgM. S-a stabilit în Israel.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.
- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 2 köt. – 265 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

NUSSBAUM Vera, medic pediatru; asist. univ. la IMF TgM (1972-81). S-a stabilit în Israel.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 387 p.; 2 köt. – 265 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

NÜSZL László, medic dermatolog; n. 29 iun. 1938, Timişoara – m. 2 martie 1997, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Mixt Maghiar în oraşul natal (1955), diploma de merit; IMF

TgM, Fac. de Medicină Generală (1961). Dr. în ştiinţe medicale (1971). Preparator la catedra de anatomie patologică TgM (1960-68); asist. univ. (1968-75); medic primar dermatolog (1972); şef de lucrări (1975-90); conf. univ. la catedra de dermatologie UMF TgM (1990-97); medic primar la Clinica de Dermatologie şi Boli Venerice TgM (1963-97). Domenii de cercetare: prevenirea şi combaterea dermatozelor profesionale, influenţa melanomei malignum şi a mastocitelor asupra metastazelor, ulcerul de gambă, psoriasis, infecţii micotice, infecţii parazitare intestinale, unele aspecte ale patologiei dermato-venerice. A fost îndrumător ştiinţific la elaborarea a 25 de lucrări de diplomă la IMF. A elaborat peste 160 lucrări ştiinţifice, dintre care peste 70 publicate, peste 80 comunicate. A publicat în: *Orvosi Szemle*; *Viaţa Medicală*; *Dermatologie* etc. A participat la simpozioane, conferinţe, congrese naţionale şi internaţionale. A fost coautor la o inovaţie şi la o invenţie, distinsă cu Menţiune la Salonul de invenţii SIN 1987. A fost unul dintre fondatorii

Policlinicii Carit-San în TgM (1991). Membru în EME.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Curs de dermato-venerologie* / O. Buțiu, Nüszl L., D. Munteanu. – TgM : IMF, 1979. – 279 p.

• *Bőr- és nemigyógyászat* / O. Buțiu, Nüszl L., D. Munteanu. – Mv. : OGYI, 1980. – 342 p.

• *Sexualitatea umană*. – 1996.

Referințe:

• *A Hét* 27.sz., 1986 júl. 3.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Cuvântul liber*, an 9, nr. 46, 8 mart. 1997, p. 2.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

NUȚIU, Emil, ing.; şef de lucrări UT TgM.

Lucrări publicate:

• *Tehnologii de montaj* : curs pentru uzul studenților. – TgM : UPM, 2001. – 138 p.

• *Tribosisteme specifice maşinilor de tricotat rectilinii*. – TgM : UPM, 2001. – 205 p.

- în colaborare:

• *Organe de maşini. Lucrări de laborator* / Boloş, V., Boloş, C., Nuțiu, E. – TgM : UT, 1995. – 137 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

NYÁRÁDY Anton, Antal, botanist, prof. univ.; n. 5 iun. 1920, TgM – m. 21 aug. 1982, Cluj-Napoca. Studii: şcoala medie la Col. Ref. din Cluj (1938); Univ din Cluj. Dr. în științe biologice cu teza: „*Magyarország vadontermő papaverfajai*" (1942). Asist. univ. (1942-43); a fost înrolat în armată, prizonier de război (1943-47); prof. de lic. (1947-49). Prof. univ. dr. doc. la catedra de botanică a Institutului Agronomic „Dr. P. Groza", azi USAMV din Cluj-Napoca (1949-75). Fiul botanistului Nyárády Erasmus Gyula, împreună au lucrat la *Flora RPR-RSR*; a prelucrat 93 de specii de plante, ultimele 2 vol. au apărut redactate de el. A publicat manuale univ. Cercetări în domeniile: sistematică, ecologie, geobotanică, anatomie, morfologie. Studii în: *Acta Geobotanica* (1941); *Acta Botanici Horti Bucuressstensis* (1961-62); *Revue Roumaine de biologie* (1964); *Contribuții botanice* (1967); *Acta Agronomica Acad. Sci. Hungarice* (1969).

Lucrări publicate:

• *Szántóföldi gyomnövények*. – 1952.

• *A méhlegelő és növényei*. – 1958.

- în colaborare:

• *Flora Republicii Populare Române*. – Bucureşti : Editura Academiei RPR, 1952-1972. – Vol. 1. – 1952; Vol.2. – 1953.; Vol. 3. – 1955.; Vol. 4. – 1956.; Vol. 5. – 1957.; Vol. 6. – 1958.; Vol. 7. – 1960.; Vol. 8. – 1961.; Vol. 9. – 1964.; Vol.10. – 1965.; Vol. 11. – 1966.; Vol. 12. – 1972.

• *Botanica agricolă* / Nyárádi Anton, Alexandru Buia, I. Răvăruț. – Bucureşti : sn, 1965. – 2 vol.

• *Dicționar etnobotanic*. – 1968.

• *Botanică* : manual univ. – 1975.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . -4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

NYÁRÁDY Erasmus Gyula; Iuliu, botanist; n. 7 apr. 1881, Ungheni – m. 15 iun. 1966, Budapesta. Studii: Şcoala Primară la Tunelul Cojocnei; Şcoala Secundară la TgM; Şcoala Normală din Cluj; I Ped. Superior din Budapesta (1904). Membru titular activ în Academia Română (1948). A fost prof. la Késmárk (1904), unde a avut ocazia să studieze vegetația din munții Tatra; a explorat din punct de vedere botanic întreaga zonă cuprinsă între Tatra şi Marea Adriatică; paralel, a făcut excursii botanice pe litoralul Adriaticii, în Munții Rodnei, Făgăraşului, Bucegi; cu ajutorul unei subvenții de stat a făcut cercetări pe marea Adriatică şi în Bosnia - Herțegovina (1905). A fost prof. la şcoala de băieți din TgM (1911-14) şi va cerceta flora regiunii; militar (1914-16), apoi prof. la Şcoala Civilă Romano-Catolică TgM (1922); conservator al Muzeului Botanic din Cluj (1922-41). A fost invitat la Univ. din

Cluj, la catedra de ştiinţe naturale şi a condus cabinetul de plante comune al Univ. şi al EME. Activitatea ştiinţifică se concretizează prin introducerea a peste 1200 de specii, varietăţi şi forme vegetale, între care, o specie unică în lume din Pietrosul Broştenilor (*Petronia laevitomentosa*); a descris o serie de genuri şi familii; a publicat mult în reviste de ştiinţe naturale, botanică: *Magyar Botanikai Lapok*; *Flora Romaniae*; *Exiccata*; *Növénytani Lapok* (1908); *Pásztortűz* (1929); *Ocrotirea Naturii* (1955) şi prin buletinul Grădinii Botanice din Cluj. Distins cu numeroase ordine, medalii şi diplome româneşti şi străine; „Om de Ştiinţă Emerit" (1966); „Steaua României" cls. a IV-a; „Ordinul Muncii" cls. a I-a. Fondator al Subcomisiei Regionale a Monumentelor Naturii din Transilvania, cu sediul la Cluj.

Lucrări publicate:

• *A Magas-Tátrában fekvő menguszfalvi-völgy és Omladékvölgy, valamint a vadorzó-hágó magyar oldalának botanikai ismertetése* – Késmárk, 1910.

• *Maros-Vásárhely és környékén élő tavaszi és nyáreleji növények meghatározó könyve.* – Mv., 1914. – 128 p.

• *Növénytan biológiai alapon* : A középfokú iskolák alsóbb osztályai számára. – Kolozsvár, 1922.

• *A Hargita húsevő növényeiről.* – Kolozsvár, 1929.

• *A Gyilkostó (Lacul Roşu) és a Békásszoros (Pasul Bicazului) környékének növényzete.* – Brassó, 1937.

• *Cheile Turzii.* – Cluj : Tip. Lyceum, 1937.

• *A Tordahasadék*. – Kolozsvár, 1937.

• *A Tordahasadék nevezetesebb látnivalóinak ismertetése.* – Kolozsvár, 1938.

• *Flora şi vegetaţia Munţilor Retezat.* – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1958. – 196 p.

- în colaborare:

• *Adatok a Magyar-Horvát Tengerpart, Dalmácia és Isztria flórájához* / Nyárády E. Gyula, Kümmerle J. Béla. – Budapest, 1908.

• *Természetrajz a polgári leányiskolák 1., 2. osztálya számára* / Írta Szterényi Hugó; Átdolgozta Nyárády E. Gyula, Gáspárdy Aladár. – Budapest, 1909.

• *Természetrajz a polgári leányiskolák 1., 2. osztálya számára* / Írta Szterényi Hugó; Átdolgozta Nyárády E. Gyula, Gáspárdy Aladár. – 2. kiad. - Budapest, 1910-11.

• *Természetrajz a polgári leányiskolák 1., 2. osztálya számára* / Írta Szterényi Hugó; Átdolgozta Nyárády E. Gyula, Gáspárdy Aladár. – 2. kiad. - Budapest, 1911.

• *Növény- és állattan a polgári fiúiskolák 1. osztálya számára* / Átdolgozta Nyárády E. Gyula, Gáspárdy Aladár. – Budapest, 1918.

• *Növénytan biológiai alapon a romániai magyar tannyelvű középfoku iskolák alsóbb osztályai számára*. – Cluj : Ardealul kny., 1922. – 224 p.

• *Emlékkönyv a Székely Nemzeti Múeum ötvenéves jubileumára*. – Sepsiszentgyörgy, 1929. – 2 vol.

• *Flora Republicii Populare Române*. – Bucureşti : Editura Academiei RPR, 1952-1972. – Vol. 1. – 1952; Vol.2. – 1953.; Vol. 3. – 1955.; Vol. 4. – 1956.; Vol. 5. – 1957.; Vol. 6. – 1958.; Vol. 7. – 1960.; Vol. 8. – 1961.; Vol. 9. – 1964.; Vol.10. – 1965.; Vol. 11. – 1966.; Vol. 12. – 1972.

• *Kolozsvár és környékének flórája* / Ny. E.Gy., Soó Rezső. – Kolozsvár, 1952-76. – 9 vol.

Referinţe:

• *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája,* 1919-1924. / Összeálította dr. György Lajos. – Cluj-Kolozsvár, 1925.

• *Activitatea ştiinţifică la Univ. „Regele Ferdinand I" din Cluj în primul deceniu 1920*-1930 / I. Crăciun. – Cluj : Cartea Românească, 1936.

• *Indexul botaniştilor din Republica Socialistă România*. – Bucureşti, 1966.

• *Bibliografia mureşeană 1971* / Livia Pop Tofolean, Fülöp Mária. – TgM : Biblioteca Judeţeană Mureş, 1974.

• *Lupta cu imposibilul* / Catinca Muscan. – Bucureşti : Editura Politică, 1975. – p. 150-159.

• *Personalităţi ale ştiinţei.* Mic dicţionar. – 1977.

• *Mic dicţionar enciclopedic.* – Bucureşti, 1978.

• *Scurtă istorie a creaţiei ştiinţifice şi tehnice româneşti*. – 1981.

• *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien:

Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.
• *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii*. – 1982. – p. 279-280.
• *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice*. – 1985. – p. 332.
• *Nyárády Erazmus Gyula a természettudós* / Váczy Kálmán, Bartha Sándor. – Bukarest : Kriterion, 1988.
• *Istoria biologiei în date* – 1996.
• *Membrii Academiei Române 1866 – 1999*. – 1999. – p. 327.
• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.
• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 19. köt. : N. Árpádné-Özséb, P[áter]. – 2002.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001- . - 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.; A. T.)

NYULAS Ferenc, medic, chimist; n. 25 iul. 1758, Mătrici – m. 27 dec. 1808, Cluj. Studii de medicină la Viena, diploma de medic la Pesta (1788). A fost medic practician la Gherla; în timpul epidemiei de ciumă în 1795, a fost însărcinat să se ocupe de bolnavii din 53 de comune; a fost primul care a introdus vaccinul. S-a stabilit la Cluj (1800), unde a fost numit protomedic al Transilvaniei până la moarte (1806-08).

Lucrări publicate:

• *Az erdélyországi orvos vizeknek bontásáról közönségesen*. – 3. köt. – Kolozsváratt : Nyomtt. Hochmeister Márton által, 1800. - 1. köt. : Ajánló levél; Előljáró beszéd; A vizeknek bontásáról közönségesen. – XXXX, 174, 2 p., 2 tábl.; 2. köt.: A Radna vidéki vasas borvizeknek bontásáról. – XVI, 248 p.; 3. köt. : A Radna vidéki vasas borvizeknek orvosi erejéről, hasznairól és vélek élésnek módjáról. – VIII, 203 p.
• *Kolozsvári tehén himlő*. – Kolozsvár : Hochmeister Márton, 1802. – 31 p.
• *A Radna vidéki vasas borvizeknek bontásáról*. – Kolozsvár, 1811. – 2 vol.

Referințe:

• *Magyar írók : Életrajz-gyüjtemény* / Gyüjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856.; 2. köt. – 1858.
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 97-111.
• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 9. köt. : Mircse-Oszvaldt. – 1903.
• *Istoricul farmaciei din Ardeal* / Iuliu Orient. – Cluj: „Cartea Românească“, 1926.
• *Bibliografia română-ungară* / Andrei Veress. – București : Cartea românească, 1931. – Vol. 2. : Românii în literatura ungară și ungurii în literatura română (1781-1836). – 1931.
• *Nyulas Ferenc /* Spielmann József; Soós Pál. – București : Editura Academiei, 1955.
• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.
• *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001- . - 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.)

O

OBÁL Ferenc, medic; n. 28 sept. 1916 Budapesta. A studiat la Univ. „Pázmány Péter" Budapesta, Fac. de Medicină (1936-40), apoi la Heidelberg (1937-38). A lucrat la Institutul de Fiziologie - Biologie al Univ. „Ferenc József" din Cluj (1940-45); a fost şeful Institutului de Fiziologie patologică şi apoi şeful Institutului de Fiziologie şi Farmacie din cadrul IMF TgM (1945-53). S-a întors în Ungaria şi a devenit şeful Institutului Naţional de Neurochirurgie (1953-58); dir. al Institutului de Fiziologie Biologie al Univ. de Medicină din Seghedin; prof. consultant (1986-). A fost ales membru onorific al AŞMR (1995); „Doctor honoris causa" al UMF TgM (1996). Domenii de cercetare: patologia bolilor contagioase, absorbţia în intestin, fiziologia splinei etc. Are peste 280 de studii publicate în limba română, maghiară, germană, engleză.

Lucrări publicate:

• *A központi idegrendszer funkcionális anatómiája*. – Szeged: SZOTE, 1989. – 32, 24 p.

• *A központi idegrendszer funkcionális anatómiája*. – Szeged: SZOTE, 1990. – 32, 22 p.

- în colaborare:

• *Az általános kórtan vázlata* / Obál Ferenc, Dézsi Zoltán, Mózes Magda, Vass Jolán. – Mv. : OGYI, 1947. – 118 p.

• *Gyógyszertani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1950-51. – 10, 82, 40 p.

• *Az idegrendszer kórtana.* – Mv. : OGYI, 1950-1951. – 48 p.

• *Kórélettan.* – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 1. rész: *Általános kórtan*. – 134 p.

• *Gyógyszertani jegyzet* / Obál Ferenc, Feszt György, Kelemn Attiláné. – Mv. : OGYI, 1952. – 446 p.

• *Kórélettani jegyzet* / Obál Ferenc, Mózes Magda. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Általános, idegrendszer, hőszabályozás, légzéskórélettan*. – 435 p.; 2. köt. : *Vérkeringés kiválasztás, tápcsatorna, anyagcsere*. – 382 p.; 3. köt. : *Tápcsatorna és máj kórélettana, az anyagcsere kórélettana*. – 296 p.

• *Results in neurochemistry, neuroendocrinology, neurophysiology and behaviour, neuropharmacology, neuropathology, cybernetics.* - Budapest: Akadémiai Kiadó, 1976. – 286 p.

• *Contributions to thermal physiology.* - Budapest, 1981. – XV, 561 p.

• *Environmental physiology* / Editors F. Obál, G. Benedek. – Budapest, 1981. – XIII, 371 p.

• *Motivation and the neural and neurohumoral factors in regulation of behaviour.* – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1982. – 331 p.

• *Results in neuroanatomy, neurochemistry, neurophysiology and neuropathology.* - Budapest: Akadémiai Kiadó, 1982. – 232 p.

• *Orvosi élettan*. – Budapest: Medicina, 1986. – 1245 p.

• *A Kolozsvári Bolyai Tudományegyetem, 1945-1959 megszüntetésének 40. évfordulóján.* – Budapest: Possum, 1999. – 335 p.

• *Gyógyító évtízed.* – Budapest: Segítő Jobb Egyesület , 2001. – 278 p.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. –Új sorozat. – 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

OBERTH, Hermann, inventator, fizician, matematician; n. 25 iun. 1894, Sibiu – m. 28 dec. 1989, Feucht, Germania. Studii: Şc. Prim. la Sighişoara (1900-04); Gimnaziul „Teutsch" din Sighişoara (1904-12). Orientându-se iniţial spre Fac. de Medicină, întâi din München (1913), apoi din Cluj (1919), a abandonat-o în favoarea celei de fizică, absolvită în 1923 cu teza: *Racheta spre spaţiile interplanetare*, care va fi publicată în acelaşi an şi la München. Membru

post-mortem în Academia Română. Din copilărie este atras de ideea zborului cosmic: la 14 ani a făcut un prim proiect de rachetă; în 1917 a proiectat primul motor-rachetă; în 1920 a găsit soluția rachetei cu mai multe trepte, numite de specialiști „*cele patru trepte ale lui Oberth*.” Reîntors în România după alte studii la Götingen și Heidelberg este numit prof. la Gimnaziul din Sighișoara, apoi prof. de matematică la Mediaș. În 1924 începe o corespondență cu savantul rus K. E. Țiolkovski, alături de care, azi este considerat unul dintre pionierii zborurilor cosmice; colaborează cu Fritz Lang pentru filmul „*Femeia în Lună*”, urmând să construiască o rachetă adevărată cu benzină și oxigen lichid; brevetează trei descoperiri și soluții pentru rachete (1929); descoperă că azotatul de amoniu este un posibil combustibil solid pentru rachete (1934); lansează pentru prima dată la Mediaș o rachetă experimentală cu propergol lichid (1935); concepe o rachetă cu alcool și oxigen lichid (1937). A desfășurat o activitate intensă în cadrul institutelor politehnice din Viena (1938-39) și Dresda (1940-41). De numele său se leagă concepția primelor rachete balistice de mare distanță (1942); a elaborat proiectul unei rachete cu trei trepte pentru exploatarea cosmosului; a preconizat cosmonave propulsate cu energia electrică produsă pe bază de radiații solare; a propus utilizarea radarului pentru determinarea distanței dintre rachetă și Pământ. La Oficiul de Invenții al României a înregistrat invenția 2C („efectul Oberth”, 1931), în același an luând startul prima rachetă cu combustibil lichid construită după concepția sa; a fundamentat construcția și utilizarea motoarelor rachetă în astronautică și în tehnica militară, fiind considerat fondator al astronauticii; a promovat răcirea motoarelor și a pompelor cu ajutorul propergolului lichid, navigația inerțială, deviatorii de jet din grafit, motorul rachetă electrostatic, sateliții artificiali cu rol de centrală electrică solară. După război, în 1945, se stabilește cu familia la Feucht, lângă Nürenberg, unde un muzeu îi poartă numele, apoi pleacă în SUA, unde lucrează împreună cu Werner von Braun; din 1958 se află în Germania; în 1985 se reîntoarce în SUA, ca să asiste la lansarea navetei spațiale de la Cape Canaveral; ultimii ani îi petrece în Germania, la Feucht. În ultima parte a vieții abordează în scrierile sale probleme filozofice și de psihanaliză. Publică în reviste de specialitate: *Die Rakete* (1927); *Natura* (1932); *Flugabwehr und Technik* (1949); *Interavia* (1949-50); *Raumfahrforschung* (1952); *Karpatenrundschau* (1972); *Progresele științei* (1972). Distins cu premiul „REP-Hirsh” din partea aviatorilor francezi Robert Esnault-Pélterie și André Hirch; i se decernează titlul de „Doctor Honoris Causa” al Univ. din Cluj-Napoca; Ordinul „Meritul științific” cls. I; „Medalia Țiolkovski” a Academiei de Științe a URSS; „Doctor Honoris Causa” al Univ. din Graz, Austria; „Marea Cruce de Merit” cu stele, acordată de preș. Germaniei (1985) și alte numeroase onoruri, ordine, decorații ale unor instituții științifice din diverse țări. Membru de onoare în Liga pentru Navigația Spațială din Breslau; Soc. Britanică Interplanetară; Soc. Americană pentru Radiotehnică; Academia Germană de Știință; preș. de onoare în Soc. pentru Exploatarea Spațiului Cosmic din Stutgart.

Lucrări publicate:

- *Racheta spre spațiile interplanetare*. – München : Editura Oldenbourg, 1923.
- *Căile navigației spațiale*. – München : Editura Oldenbourg, 1929.
- *De la racheta cu artificii la nava cosmică. Domeniile de aplicație ale rachetelor*. – Berlin, 1929.
- *Despre optimizarea rachetelor multietajate*. – Peenemünde, 1941.
- *Reglarea vitezei de zbor la rachetele antiaeriene*. – Berna, 1948.
- *Problema ventilelor la rachete*. – Berna, 1948.
- *Mărimea coeficientului de impuls util în camerele de ardere și în ajutajele rachetelor cu propergoli lichizi*. – Berna, 1948.
- *Apărarea împotriva avioanelor inamice cu rachete teleghidate*. – Berna, 1948.
- *Metode de comandă la rachete*. – Berna, 1949.
- *Introducere în teoria rachetelor*. – Berna, 1949.

• *Propuneri pentru construcţia de rachete cu praf de puşcă*. – Berna, 1949.
• *Stabilitatea arderii la suprapresiuni mici*. – Berna, 1949.
• *Despre rachete şi domeniile lor de utilizare*. – Berna, 1949.
• *Istoria tehnicii rachetelor*. – Berna, 1949.
• *De la săgeata cu foc la nava cosmică*. – Berna, 1949.
• *Ce ar trebui modificat azi în cartea Căile navigaţiei spaţiale*. – Berna, 1949.
• *Principalii combustibili pentru rachete. Modul lor de utilizare, avantajele şi dezavantajele lor*. – Berna, 1949.
• *Nava spaţială electrică*. – New York, 1950.
• *Proiectul unei centrale electrice solare pentru irigarea deşerturilor şi desalinizarea apei de mare*. – Feucht, 1953.
• *Oamenii în spaţiul cosmic*. – Düsseldorf : Econ, 1954.
• *Automobilul lunar*. – Düsseldorf : Econ, 1959.
• *Materie şi viaţă*. – Remagen : Otto Reichl, 1959.
• *Centrala electrică eoliană de tip zmeu*. – Nürenberg : Uni, 1977.
• *Oglinda cosmică*. – Bucureşti : Kriterion, 1978.
• *Wàhlerfibel für ein Weltparlament*. – Feucht, 1984.

Referinţe:

• *Constructori de rachete* / W. Brugel. – Leipzig : Hachmeister&Thal, 1933.
• *Visător, cercetător, constructor – Aventura zborului spaţial* . - Düsseldorf : Econ, 1955.
• *Saturday Review*. – 1956.
• *Space Journal*, Vol. 1, nr. 6/7, 1957.
• *Hermann Oberth – pionier al zborului spaţial*. – Hanovra : Oppermann, 1958.
• *Construcţia de rachete şi exploatarea spaţiului* / A. G. Haley. – New Jersey, New York, Londra : D. van Nostrand Company Princeton, 1958.
• *Hermann Oberth – părintele zborului spaţial* / H. Walters. – New York, 1962.
• *Istoria mondială a astronauticii* / W. V. Braun, F. I. Ordway. – Paris : Dunad, 1968.
• *Space World,* Vol. 1, nr. 8, 1969.
• *Profesorul zborului cosmic* / A. Fritz. – Reutlingen : Enssli&Laiblin, 1969.
• *Progresele ştiinţei, nr. 12, 1972.*
• *Astronautik*, Vol. 10, nr. 2, 1973.
• *Astronautik,* Vol. 10, nr. 3, 1973.
• *Astronautik,* Vol. 11, nr. 3-5, 1974.
• *Pionierii construcţiei de rachete* / M. Stoiko. – New York : Wawtrorn Books Inc., 1974.
• *Hermann Oberth* - Titan der Weltraumfahrt [Leben und Werk Wernher von Braun] / H. Barth. – Bukarest : Kriterion, 1974. – 139 p.
• *Hermann Oberth – Titanul navigaţiei spaţiale* / H. Barth. – Bucureşti : Kriterion, 1975.
• *De la Icar la cuceritorii lumii* / F. Zăgănescu. – Bucureşti : Albatros, 1975.
• *Pionierii tehnicii rachetelor*. – Moscova : Ed. Academiei de Ştiinţe a URSS, 1977.
• *Oberth Hermann. Briefwechsel / Herausgegeben von Hans Barth*. – Bukarest: Kriterion, 1979. – 1. *Band*. - 296 p.
• *De la Jonannes Honterus la Hermann Oberth* : Mari oameni de ştiinţă şi inventatori din Transilvania / H. Barth. – Bucureşti : Kriterion, 1979.
• *Dicţionar cronologic al ştiinţei şi tehnicii universale*. – 1979.
• *Das Raumzeitatter. Der Weg in die Enendlichkeit.* / Hans Barth, Mit einem Worwort von Hermann Oberth. – Cluj-Napoca : Dacia, 1981. – 264 p.
• *Istoria matematicii* / N. Mihăileanu. – 1981.
• *Scurtă istorie a creaţiei ştiinţifice şi tehnice româneşti*. – 1981.
• *Personalităţi româneşti ale ştiinţelor naturii şi tehnicii*. – 1982.
• *Hermann Oberth* : Viaţa. Opera. Realizările / H. Barth. – Feucht : Uni, 1985.
• *Istoria ştiinţei şi tehnicii în România : date cronologice*. – 1985.
• *Istoria descoperirilor ştiinţifice*. – 1988.
• *Istoria Academiei Române în date (1866-1996)* / Dorina N. Rusu. – 1997.
• *Personalităţi culturale româneşti din străinătate*. – 1999.
• *Enciclopedia marilor descoperiri, invenţii, teorii şi sisteme : din istoria, ştiinţa şi cultura românească de-a lungul timpului. Volum promoţional*. – 2000.
• *Enciclopedia marilor personalităţi*. – Vol. 2. – 2000.
• *Dicţionar de inventatori şi invenţii* : Larousse. – 2001.

(A. T.)

OLÁH Anna, fizician, n. 31 iul. 1945, Odorhei. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1959-63); licenţiată în fizică la UBB din Cluj, Fac. de Fizică, secţia Electroradiofizică (1964-69), Fac. de Informatică, ELTE TF Budapest (1992-95). Prof. de fizică la TgM (1969-88); colaborator ştiinţific, la Institutul de Cercetări Pedologice al Univ. de Ştiinţe Agricole Debreţin (1989-92); prof. de informatică la Budapesta

(1993-). Domenii de interes: cercetarea testamentului științific-cultural al lui Bolyai Farkas, descifrarea, descrierea, interpretarea manuscriselor tehnice, pedagogice, medicale ale lui Bolyai Farkas. Înființarea fundației Bolyai Pedagógiai Alapítvány (1996), ediția WEBSIT-ului: www.bolyaitestamentum.hu, care conține o bază de date electronice despre viața şi activitatea celor doi Bolyai. Publică în *Korunk* (1983); *A Hét* (1983); *Művelődés* (1984); *Erdélyi Tükör* (Debrecen) (1989); *Öntőde* (1989); *Jászkunság* (Szolnok) (1991); *Látóhatár* (1991); *Erdélyi tükör* (1993); *Pesti Hírlap* (1994); *Erdészettörténeti Közlemények* (1995); Borászati Füzetek (2000). „Diploma de aur" pentru rezultatele obținute în cercetarea vieții şi activității celor doi Bolyai; IV. Öregdiák Világtalálkozó, 2002; premiul 3 al revistei *Természet Világa* (1993) şi al Fundației KLTE Erdélytörténeti Alapítvány**.** Hobby-uri: călătorii, schi.

Lucrări publicate :

- *„Tanár Bolyai Farkas emlékkönyvi levélkéi"* , Karcag : Cumania Kiadó, 1996.

- în colaborare :

- *Tanulmányok a természettudományok, a technika és az orvoslás történetéből.* – . Budapest, 1993.
- *Milleniumi szőlős-boroskönyv*. – Budapest: Agroinform, 2000.
- *Egy halhatatlan erdélyi tudós – Bolyai Farkas*. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 2002.
- *Apa és fia küzdelmei a kórokkal* : [*Bolyai Farkas gyógyászati munkássága* / Oláh Anna; *Bolyai János betegségei* / Vofkori József] / Oláh Anna, Vofkori József. – Mv. : Mentor, 2004. – (sub tipar).

Referinte:

- *Ki kicsoda*? Budapest: OMIKK, 1993.

(F. M.)

OLÁH – GÁL Róbert, matematician; n. 13 iul. 1958, TgM. Studii: Şc. Gen. nr. 9, TgM (1965-73); Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1973-77); Univ. Bucureşti, Fac. de Matematică (1977-82). Dr. în matematică cu teza: *Cercetări de geometrie diferențială asistată de grafică pe calculator* (1993). Activitate profesională: prof., Lic. nr. 3, Miercurea Ciuc; programator, Centrul Teritorial de Calcul, Miercurea Ciuc; lector, UBB Cluj-Napoca. Domenii de cercetare: matematică şi informatică; publică în reviste: *Acta Academiae Pedagogicae Nyíregyházi ensis* (1982); *Korunk* (1983, 1987-89); *Studii şi Cercetări de Matematică* (1983, 1995); *Természet Világa* (1985, 1993, 2001-03); *Fizikai Szemle* (1988); *A Hét* (1988); *Élet és Tudomány* (1990, 1993); *Acta Academiae Pedagogicae Nyíregyháziensis* (1992); *Publ. Math Debrecen* (1995); *Fizika* (1995-96); *Mathematical Reports* (1999); *Matlap* (2003); *Népújság* (1996-97, 2000-04); *Hargita Népe* (1998-99); *Heavy Ion Physics* (1999); *Hargita Kalendárium* (2002); *Székelyfüld* (2002); *Múzsa* (2003), *Szabadság* (2003); *Népújság* (2004); *Műszaki Szemle* (2004); *Historia Scientiarium* (2004). Specializări în informatică Sibiu (1985); Ungaria (1992-94). Membru în Soc. de Matematică „János Bolyai" din Ungaria; EME. Hobby-uri: sculptură, reliefuri în placă de cupru.

Lucrări publicate:

- *Surfaces with constant curvature. Heavy Ion Physics*. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1999.
- *Gondolatok Bolyai Jánostól és Bolyai Jánosról.* – Csíkszereda : Magister Kiadó; Apáczay Csere János Pedagógusok Háza, 2002. – 136 p.

- în colaborare:

- *Bolyai-Emlékkönyv*. – Kolozsvár, 2002.
- *200 éve született Bolyai János = 200 de ani de la naşterea lui János Bolyai =200 Years Since thr Birth of János Bolyai* : Emlékkötet. – Kolozsvár-Cluj, 2002.
- *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas* : Emlékkötet / Összeállította Gazda István. – Budapest, 2003.

• *A tér úttörője*. – Mv. : Mentor Kiadó, 2003. – 215, 18 p.
• *Bolyai* – emlékkönyv: Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest, 2004.
• *Bolyai* – emlékkönyv : Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest : Vince Kiadó, 2004. – 388 p.

Referinţe:

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.; A. T.)

OLARIU, Silviu Petru, medic ginecolog, prof. univ., grafician, caricaturist, pictor, poet; n. 5 mai 1930, Sibiu – m. 5 febr. 2000, TgM. Studii: elementare la Sibiu (1937-41); Lic. „Gh. Lazăr" Sibiu (1949); Fac. de Medicină, Cluj (1949-55). Dr. în medicină. Activitate profesională: medic la Spitalul Unificat Hunedoara (1955-59); medic secundar, Secţia de Obstetrică – Ginecologie din Sibiu (1959-63); medic specialist (1962); medic primar (1965); asist. univ. (1963); şef de lucrări (1977); conf. univ. (1990); prof. univ. (1992); conducător de clinică şi de doctorate.; cadru didactic la Fac. din Conakri din Republica Guineea (1970-72); expert OMS în Burundi (1980-83); a fost şeful Clinicii de Obstetrică – Ginecologie; dir. Spitalului Clinic Jud. Mureş. Autor a peste 250 de lucrări ştiinţifice comunicate sau publicate în ţară şi străinătate; a introdus disciplina de Patologie tropicală în programa de învăţământ medical; a scris literatură sub pseudonimul Liviu de la Brad (1947-50) şi Pulvo – Silare (1968-73); a condus brigada artistică a IMF TgM; a fost preş. cenaclului literar jud. „Liviu Rebreanu", redactând *Pagini mureşene* (1979-80); a participat la 49 expoziţii colective de artă plastică şi personale de pictură. Membru şi primul preş. de onoare în Vatra Românească.

Lucrări publicate:

• *Obstetrică şi ginecologie* : curs. – TgM : UMF, 1995. – Vol. 1. – *Obstetrică*. – 294 p; Vol. 2. – *Ginecologie*. – 199 p.

Referinţe:

• *Careul cu prieteni* / Romeo Soare. – 1996.
• *Cuvântul liber*, an XII, nr. 26, 8 febr. 2000, p. 13.
• *Caricaturişti mureşeni* / Romeo Soare. – sa.

(A. T.)

OLARIU, Titu Traian, ing. zootehnist; n. 31 mai 1950, TgM. Studii: Şc. Gen. nr. 2 (1957-65); Lic. nr. 4 Cluj-Napoca (1965-69); Univ. de Ştiinţe Agricole, Fac. de Zootehnie (1972-77). Dr. cu teza: *Cercetări privind metode biotehnice de reproducţie la nutrie* (1996). Activitate profesională: şef de fermă zootehnică în cadrul agriculturii de stat şi cooperatiste (1977-81); cercetător în domeniul animalelor de blană, Staţiunea de Cercetare şi Producţie Animale pentru Blană TgM (1981-94); executor judecătoresc. Domenii de cercetare: reproducţia şi genetica animalelor de blană şi valorificarea superioară a acestora. A participat la simpozioane; autor al mai multor lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate: *Apicultura în România* (1984); *Ştiinţa în slujba agriculturii* (1986); *Revista IMAIA* (1988); *Revista de Zootehnie şi Medicină veterinară* (1989); *Actualităţi în biologia şi patologia reproducţiei* (1991); *Revista ASAS* (1993). Hobby-uri: literatura, arta, muzica, creşterea câinilor.

Lucrări publicate:

• *Creşterea iepurilor de carne şi a animalelor de blană*. – sl : Redacţia MAIA, 1985.
• *Lupul ca animal de blană*. – sl : Editura Transilvania, 1997.

- în colaborare:

• *Realizări ale cercetării ştiinţifice în jud. Mureş* / Titu Traian Olariu şi alţii. – sl : sn, 1986.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

ÖLLERER József, agro-biolog; n. 2 apr. 1902, Surduc (SJ) – m. 19 mart. 1984, TgM. Studii: lic. la TgM (1920); Şc. Superioară de

agronomie Budapesta. Avea o grădinărie particulară la TgM, cu sere de flori; a luat parte la expoziții florale la București și în Ardeal, organizate de Ministerul Agriculturii, obținând de mai multe ori premiul I. (1920-37). În anii războiului a fost militar, pe urmă și-a reluat activitatea de bază, de horticultor. Grădinăria lui a fost treptat naționalizată. Sub administrația Agrocoop-ului, Cooperativa Partizanul, Sfatul Popular al Orașului TgM a continuat activitatea de cercetare începută de el cu ani în urmă: ameliorarea florilor și legumelor, experimentarea și construirea noilor tipuri de sere. A obținut Certificat de inovator (1957) pentru cercetările din domeniul influenței concentrației bioxidului de carbon din aerul serei asupra legumelor timpurii. A ținut cursuri de perfecționare a colectiviștilor despre cultivarea acestora în sere. A luat parte la Expoziția florală de la Paris (1959); în urma succesului obținut cu specia de *Petunia Superbissima*, ameliorată de el, a avut comenzi din Occident. În Gospodăria colectivă din com. Mitrești a organizat cursuri practice și teoretice de cultivare a garoafelor în sere. Hobby-uri: turism, fotografierea artistică a naturii.

Lucrări publicate:

- *Gyakorlati zöldséghajtatás*. – Bukarest : Mezőgazdasági és Erdészeti Könyvkiadó, 1962. – 140 p.

Referințe:

- Baza de date BJM

(F. M.)

OLOSZ Egon, medic internist, prof. univ.; n. 5 febr. 1920, Chișineu Criș – m. 18 dec. 1995, TgM. Studii: școala medie la Cluj și la Arad; bacalaureat la Lic. „Moise Nicoară” (1938); diploma de medic la Univ. „Ferenc József” Cluj (1944); dr. în științe medicale (1972). Preparator la Clinica de Psihiatrie și Neurologie condusă de Miskolczy Dezső (1945-47), apoi la Clinica de boli interne (1947-50), asist. univ. (1950-), șef de lucrări; conf. univ. (1972); prof. univ. și șeful clinicii până la pensionare (1978-90); câțiva ani prodecan. Domenii de cercetare: patologia și terapia bolilor de rinichi și de inimă, introducerea logicii matematice în diagnosticare. Publică în: *Orvosi Szemle*; *Medicina internă*; *Revue Roumaine de Medicine Interne*; *Új Élet*. Decorat cu „Medalia Muncii” (1955); premiat cu locul 1 la Campionatul de tenis pentru tineret (1937) și la Campionatul de atletism pentru studenți (1941). Membru în Soc. Medicilor Români; Soc. Europeană de Cardiologie și Chirurgie Vasculară.

Lucrări publicate:

- *Belgyógyászati tünettan* : III. éves orvostan-hallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1979. – 228 p.

- în colaborare:

- *Belgyógyászati tünettan* : III. éves orvostan-hallgatók számára / Olosz Egon, Ferencz László, Brassai Zoltán, Kovalszky Péter. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 1981. – 385 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . -4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

OLTEAN, Galafteon, medic, prof. univ.; n. 2 dec. 1951, Idicel. Studii: Șc. Gen Idicel Pădure (1962-65); Șc. Gen. nr 5, Reghin (1965-66); Lic. „Petru Maior” Reghin (1966-70); IMF TgM, Fac. de Medicină (1970-76). Dr. în medicină cu teza: *Modificări ale hemosta-zei și fibrinolozei în hepatite cronice și ciroze hepatice* (1992). Activitate profesională: medic intern, Clinica Medicală nr. 1 TgM (1975-78); medic medici-nă generală, Dispensarul medical com. Corbu (HR) (1978-79); medic secundar Clinica Medicală nr. 1 TgM (1979-82); activitate didactică univ., parcurgând toate

treptele ierarhice: asist. univ. (1979-91); șef de lucrări (1991-98); conf univ. (1998-01); prof. univ. (2001-); medic specialist medicină internă (1982); medic specialist hematologie (1988); medic primar medicină internă, Clinica Medicală nr. 1 TgM (1991); șeful Clinicii Medicale nr. 1 TgM și al compartimentului de hematologie UMF TgM (1997-). Domenii de cercetare: hematologie clinică, gastroenterologie, medicină internă; participă la numeroase congrese și conferințe în țară și străinătate; publică 223 de lucrări științifice în reviste de specialitate: *Viața medicală* (1982, 1986); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1986, 1992-03); *Romanian Journal of Gastroenterology* (1993, 1997, 2000); *Documenta Hematologica* (1997-04); *Jurnalul Român de Patologie* (1998); *The Hematology Journal* (2000-03); *Annals of Hematology* (2001-02); *Gut* (2001); *Leukemia* (2001); *Hemophilia* (2002). Membru în Soc. Română de Hematologie (1988); AOȘR (1996); EHA (2000); Soc. Română de Gastroenterologie și Hepatologie (1998); Federația Mondială de Hemofilie (2000); Soc. Română de Radioterapie și Oncologie (2001); Soc. Română de Medicină Internă (2004).

Lucrări publicate:

- *Aspecte diagnostice și terapeutice în bolile hematologice*. – TgM : Tipomur, 1996. – 232 p.
- *Limfoame maligne cu debut extraganglionar*. – TgM : Veritas, 2001. – 256 p.

- în colaborare:

- *Limfoame maligne* / G. Oltean, G. Simu. – TgM : Veritas, 1997. – 338 p.
- *Curs de patologie medicală*. – Vol. 3. – Bolile hematologice / Sub redacția prof. dr. Corneliu Dudea și prof. dr. Oltean Galafteon. – TgM : UMF, 1994.

Referințe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

ON, Angela, economist; n. 31 oct. 1967, Baia de Arieș (AB). Studii: Lic. Industrial Baia de Arieș (-1986); Fac. de Științe Economice Cluj-Napoca (1988-93). Drd. Activitate profesională: preparator univ. (1993-95); asist. univ. (1995-98); lector. univ. (1998-), UPM TgM. Domenii de cercetare: management; autoare a 20 de articole comunicate și publicate în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UPM TgM* (1998-99). Specializări: Franța (1999). Hobby-uri: muzică, desen.

Lucrări publicate:

- *Management general*. – TgM : UPM, 2001. – 170 p.
- *Managementul serviciilor publice*. – TgM : UPM, 2002 – 88 p.

- în colaborare:

- *Etica și responsabilitatea managerială*. – 2001.
- *Viitorul ne preocupă*. – 2002.

Referințe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

ONEȚ, Emil, medic veterinar, scriitor; n. 24 iul. 1937, Seuca – Gănești. Studii: univ. la Fac. de Medicină Veterinară București. Dr. în științe veterinare (1970). Până în anul 1985 a fost conf. univ. în cadrul USAMV Cluj-Napoca; din 1985 a deținut funcții de conducere în instituții de cercetare din SUA. Este autorul a numeroase lucrări științifice și manuale univ.; autor a patru invenții brevetate. Specializări: Germania cu bursă Humboldt. Distins cu Premiul „Traian Săvulescu" al Academiei Române. Membru în Academia de Științe din New York; Asoc. Mondială de Patologie Veterinară; Academia Româno – Americană de Arte și Științe.

Lucrări publicate:

- *Virusuri și viroze animale*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1982. – 2 vol.
- *Boli neoplazice aviare = Avian Neoplastic Deseases*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1995. – 350 p.

- în colaborare:

- *Diagnosticul de laborator în medicina veterinară / Emil Oneț, Virginia Constantinescu*. – București : Ceres, 1978. – 344 p.
- *Ghid de diagnostic în bolile parazitare la animale de fermă* / Virginia Oneț, Emil Oneț. – București : Ceres, 1983. – 259 p.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

OPREANU, Ion, medic, prof. univ.; n. 30 dec. 1907, TgM – m. 10 mart. 1979, București. Studii: Lic. „Al. Papiu-Ilarian" TgM (1926); Fac. de Medicină, Cluj. Dr. în științe medicale și apoi dr. doc. (1966). Activitate profesională: medic, Spitalul Epidemic Cluj (1932-34); preparator, Clinica de boli interne Cluj (1934-38); concomitent, medic consultant la Casa Asigurărilor Sociale Cluj; prof. la catedra de balneofizioterapie, Centrul de Perfecționare și Specializare a Medicilor și Farmaciștilor, București (1953); dir., Institutul de Balneologie și Fizioterapie, București (1954-59), calitate în care a îndrumat Stațiunea Slănicul Moldovei (1949-53) și activitatea medicală a rețelei de balneologie din țară (1954-59). Activitate de cercetare științifică; în colaborare însumează 230 de lucrări, din care 126 publicate în reviste românești și străine, volume ale congreselor naționale și internaționale. A participat la redactarea unui manual cu caracter didactic; a îndrumat numeroase teze de doctorat în perioada 1967-77. Specializări: Cluj și Iași. Decorat cu „Meritul sanitar". Preș. al Secției de Balneologie, filiala USSM București; membru OMS (1964-65).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Studii și Cercetări ale Institutului de Balneologie și Fizioterapie*. – sa.

Referințe:

• *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994.

• *Enciclopedia de balneoclimatologie a României*. – 1996, 1998.

(A. T.)

ORBÁN István, n. 14 apr. 1904, TgM. – m. 13 iun. 1999, Sárospatak, Ungaria. Studii: gimnaziul la Col. Ref. TgM (1914-22); Univ. „Pázmány Péter" din Budapesta, Fac. de Istorie-Geografie (1929); specializări la Univ. Sorbona, Paris (1926-27). Dr. în științe cu teza: *Geografia orașului TgM* (1943). A fost ales prof. la Col. Ref. din Sárospatak,discursul de inaugurare l-a ținut despre relațiile dintre colegiile reformate din Sárospatak și TgM. A fost prof. de istorie și geografie timp de 36 ani (1930-66). A făcut numeroase călătorii de studii în: Austria, Cehoslovacia, Franța, Italia, Anglia, Spania, Benelux, Polonia. A publicat studii și articole în: Történetfilozófia (1927, 1963), *Sárospataki Kollégiumi Értesítő* (1931); *Mi Utunk* (1934); *Tanügyi Jegyzék* (1938); *Ifjuság és Élet* (1939, 1944, 1959, 1969); *Élet és Tudomány* (1940); *Cél* (1941); *Utiszemle* (1942); *Észak-Magyarország* (1960); *Magyar Nemzet* (1969). Manuscrisele, corespondența lui se păstrează în arhiva Col. Ref. din Sárospatak. Membru în Magyar Földrajzi Társaság; Magyar Történelmi Társulat. Hobby-uri: șah, pian.

Lucrări publicate :

• *A bécsi kongresszus és a versailles-i tanácskozások*. – Mv., 1921.

• *Kemény Zsigmond jellemzése*. – Mv., 1922.

• *Erdély, mint Keleti Svájc*. – Budapest, 1927.

• *Legitimizmus, szabad királyválasztás, köztársaság*. – Budapest, 1927.

• *II. Rákóczi Ferenc fejedelemsége*. – Mv., 1927.

• *A Párizsi-medence földrajza*. – Budapest, 1927.

• *Kollonich Lipót reformtervei*. – Budapest, 1928.

• *A sárospataki és a marosvásárhelyi kollégiumok kapcsolata*. – Sárospatak, 1937.

• *Marosvásárhely földrajza*. – Sárospatak, 1943.

• *Magyarország elbeszélő története*. – Sárospatak, 1946.

• *Az ókor története*. – Sárospatak, 1946.

• *A középkor és az újkor története*. – Sárospatak, 1946.

• *Felvidéki (szlovákiai) városok ismertetése*. – Budapest, 1964.

- în colaborare

• *A Sárospataki Kollégium tanárainak névjegyzéke,* 1531-1931. között. – Sárospatak, 1931.

Referinte:

• *Dr. Orbán István* (1904-1994) : Bibliográfia / Összeállította Halász Magdolna. – Sárospatak, 1994.

• *Patak és Vidéke* 1999. júl. 17.

(F. M.)

ORLIK József, medic dermatolog. A fost medic la TgM (1945-51); asist. univ. la Clinica Dermato-Venerologică (1951-55); şef de lucrări la IMF TgM, până la pensionare (1955-65).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Dermatológia*. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.

Referinţe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

OROIAN, Ioan, ing. zootehnist; n. 1 apr. 1955, Moişa. Studii: Şc. Gen. Moişa (1962-70); Lic. Agricol TgM (1970-74); Fac. de Zootehnie Cluj-Napoca (1975-79). Dr. în ştiinţe agricole cu teza: *Caracterizarea morfo-productivă şi parametri genetici la nutria* (1999). Membru în conducerea AŞAS, filiala Cluj-Napoca (2003). Activitate profesională: cercetător ştiinţific, Staţiunea de Cercetare pentru Porcine Gorneşti (1981-88); dir., Staţiunea de Cercetare Animale de Blană TgM (1990-97); dir., Dir. Agricolă Mureş; dir., Staţiunea de Cercetare pentru Bovine, Sângeorgiu de Mureş; cercetător ştiinţific principal gr. II. A participat la simpozioane naţionale; a publicat 61 de lucrări ştiinţifice în *Analele* Institutului de specialitate din Baloteşti-Bucureşti, *Revista de Zootehnie şi Medicină Veterinară*. Membru în Soc. Română de Zootehnie (1995). Hobby-uri: sport, fotbal.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Monografia SCPCB TgM* / C. Podar, I. Oroian, M. Pogăcean. – TgM : Tipomur, 2000.

• *Modul de ferme de vaci cu 12 capete şi tineretul aferent* / I. Oroian, C. Podar, P. Dan. – TgM : Tipomur, 2001. – 75 p.

• *Reabilitarea creşterii bovinelor prin organizarea microfermelor la vaci de lapte*. – 2001.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

OROIAN, Silvia, botanist, prof. univ.; n. 5 dec. 1952, Sânpaul. Studii: UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie – Geografie, secţia Biologie (-1974). Dr. în biologie, specializarea botanică, cu

teza: *Flora şi vege- taţia Defileului Mureşu- lui între Topliţa şi Deda* (1998). Activitate profesională: prof. de biologie în învăţământul preuniv. (1974-79); muzeograf; şef secţie birou; cercetător ştiinţific principal gr. II la Muzeul Jud. Mureş (1979-98); şef de lucrări; conf. univ.; prof. univ. UMF TgM (1999-04); membră în Cons. Fac. de Farmacie (2004-). Realizări deosebite: semnalarea pentru prima dată în Europa a speciei *Anemone Altaica* (Fisch) Korsh; descrierea unei asociaţii noi pentru ştiinţă *Telekio speciosae-Aruncetum dioici* Oroian (1998) şi descrierea a 7 subasociaţii noi; reorganizarea Grădinii Botanice a Fac. de Farmacie prin inventarierea, revizuirea nomenclaturii plantelor şi introducerea în cultură a unor specii indigene sau exotice. Este autoare a 67 de lucrări ştiinţifice publicate; a realizat un film documentar despre Grădina Botanică târgumureşeană; 2 contracte de cercetare finalizate. Specializări: Bucureşti (1983, 1995, 1997); TgM (2001). Membră în Soc. de Ştiinţe Farmaceutice din România; membru fondator, Asoc. Grădinilor Botanice din România; Asoc. Muzeografilor Naturalişti din România; Federaţia Internaţională de Fitosociologie.

Lucrări publicate:

• *Flora şi vegetaţia Defileului Mureşului între Topliţa şi Deda*. – TgM : Casa de Editură Mureş, 1998. – 426 p.

• *Botanică farmaceutică. Cormobionta*. – TgM : Tipomur, 2000. – 230 p.

• *Botanică farmaceutică* – îndrumător de lucrări practice. – TgM : Litografia UMF, 2001. – Vol. 1. – 135 p.

• *Botanică farmaceutică. Citologie. Histologie. Organografie*. – TgM : University Press, 2002. – 414 p.

• *Botanică farmaceutică. Plante medicinale şi aromatice*. – TgM : University Press, 2004. – 262 p.

Referințe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

OROSZLÁNY István, ing. agronom, prof. univ.; n. 14 iul. 1914, TgM. – m. 21 oct. 1984, Gödöllő. Studii: de agronomie la Politehnica din Budapesta (1938); dr. în științe agricole (1956). A lucrat ca ing. mai ales în domeniul irigațiilor (1939-58); şef de catedră; doc. (1958-64); prof. univ. până la pensionare (1964-75) la Univ. de Agronomie din Gödöllő.

Lucrări publicate:

• *Kertészeti öntözéstan*. – Budapest, 1950.

• *Mezőgazdasági nagyüzemek vízgazdálkodása*. – Budapest, 1952.

• *Szabadföldi öntözőmódszer-kísérletek*. – Budapest, 1952.

• *A nagyüzemi öntözés növénytermesztés bevezetésének feltételei és a hazai tapasztalatok*. – Budapest, 1953.

• *Vízgazdálkodás a mezőgazdaságban*. – Budapest, 1963.

• *Az öntözéstechnika fejlesztését szolgáló kutatások vizsgálata*. – Gödöllő, 1969.

- în colaborare:

• *Öntözés műszaki ismeretei* / Oroszlány István, Szászhelyi Pál. – Budapest, 1952.

• *Az öntözés gépei* / Oroszlány István, Nyuli Gyula, Szász János. – Budapest, 1966.

Referințe:

• *Magyar életrajzi lexikon*, 1978-1991. – Budapest, 1994.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 19. köt. : N. Árpádné-Özséb, P[áter]. – 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon*. - Budapest, 2001- . - 5. köt. : P-S. – 2004

(F. M.)

OŞAN, Alexandrina, farmacist; n. 15 iun. 1945 Cluj. Studii gimnaziale la Beclean (BN); Lic. „Mihai Viteazul” Turda; IMF Cluj, Fac. de Farmacie (1963-68). Dr. cu teza: *Influența unor compuşi fenil propanici şi izoprenoidici asupra enzimelor proteolitice* (1988). Activitate profesională: farmacist, Câmpeni, Turda (1968-77); asis. univ., disciplina biochimie, din cadrul Fac. de Farmacie TgM (1976-80); farmacist cercetător în biochimie (1986-90); şef de lucrări (1990-94); conf. univ. (1994-), disciplina biochimie, Fac. de Farmacie TgM. Efectuează cercetări experimentale şi clinice privind metabolismul fierului, magneziului, cuprului, iodului; studiază modificările biochimice în perioada creşterii, maturizării şi conservării legumelor şi fructelor, modificările biochimice şi histopatologice produse de diclofenac la şobolani, acțiunea hepatoprotectoare a extractelor din *Eupatiorum Cannabinum*, influența poluanților chimici asupra unor sisteme enzimatice, glicarea neenzimatică a proteinelor, conținutul de nitrați şi nitriți în legume, condițiile de calitate ale unor produse alimentare (lapte, margarină, bere, băuturi alcoolice). Autor şi coautor a 130 de lucrări ştiințifice publicate în reviste de specialitate: *Farmacia*; *Igiena*; *Revista de Medicină şi Farmacie*; *Scientia Pharmaceutica* (Austria); *Revista Medico-Chirurgicală a Soc. de Medici şi Naturalişti* (Iaşi); *Clujul Medical*; *Sibiul Medical*; *Cancerul* (Cluj-Napoca). Membră în Soc. de Ştiințe Farmaceutice din România; Soc. Națională de Biologie Celulară; Soc. Europeană de Biologie Celulară; oc. Națională de Biochimie.

Lucrări publicate:

• *Curs de biochimie farmaceutică* : pentru uzul studenților. – TgM : UMF, 1994. – Vol. 1. – 184 p.

• *Biochimie*. – Vol. 2. – Metabolismul glucidic şi lipidic. – TgM : UMF, 2000.

• *Chimia sanitară şi igiena alimentelor*. – TgM : UMF, 2001. – 142 p.

- în colaborare:

• *Biochimie* : lucrări practice / Alexandrina Oşan, Aura Rusu. – TgM : UMF, 1999, 2001.

Referinţe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999.

(A. T.)

OŞAN, Virgil Gheorghe, medic; n. 23 iul. 1941, com. Badon (SJ). Studii: Lic. „Mihai Eminescu”, Satu-Mare (1955-60); Şc. Sanitară Postlic., Satu-Mare (1960-63); IMF Cluj-Napoca, Fac. de Medicină Generală (1963-69). Dr. în medicină cu teza: *Rezecţia transuretrală a adenomului de prostată* (1995). Activitate profesională: medic intern clinic (1969-71); medic angajat civil la Secţia Interne, Spitalul Penitenciar Aiud (1971-73); Dispensarul Medical Iara (CJ) (1973-74); transfer la Secţia de Boli Interne Iara, Spitalul Municipal Turda (1974-76); asist. stagiar la disciplina urologie a IMF TgM (1976-80); medic specialist urolog (1979); asist. univ. (1980-91); medic primar (1991); şef lucrări (1991-03); conf univ., UMF TgM (2003-); dir., Spitalul Clinic Jud. TgM (1997-01); consilier municipal, PNŢCD (2000-). Publică peste 90 de articole, studii în reviste de specialitate din domeniul urologiei: *Revista medicală* (1980, 1982-84, 1986-87, 1989-90); *Revista militară* (1987); *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1994-96, 1999-00); *Revista Română de Urologie* (1994-95, 1998, 2002). Membru în Asoc. Română de Urologie (1976); SIU (1981); Cons. Prof. al UMF TgM, Fac. de Medicină (1992-); Senatul UMF TgM (1992-); Soc. Europeană de Urologie (1996); Asoc. Română de Endourologie.

Lucrări publicate:

• *Urologie* : curs. – TgM : University Press, 2003.

- în colaborare:

• *Îndreptar de stagiu clinic*. – 1985.
• *Curs de urologie*. – 1989.
• *Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1990. – 238 p.
• *Urologie*. – 1990.
• *Îndreptar de chirurgie endourologică*. – 1991.
• *Bazele chirurgiei endourologice*. – 2000.
• *Noutăţi medicale*. – Vol. 8. – Chişinău, 2002.
• *Quo Vadis*. – Vol. 4. – sl, 2002.
• *Quo Vadis*. – Vol. 5. – sl, 2003.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

P

PAKSI Mihály (Szathmári), prof.; n. 1683 sau 1681, Mezőkászony – m. 2 iun. 1744, Sárospatak. Studii: fiind orfan de mic a urmat col. din Alba-Iulia, apoi s-a reîntors în Ungaria, unde a învăţat la Tállya, Kassa (Kosice); şi-a terminat studiile de teologie la Sárospatak (1703); a urmat studii univ. la Franeker şi Utrecht, devenind dr. în filologie (1710). A fost preot la Tokaj (1711). A fost invitat prof. de filozofie şi ştiinţe naturale la col. din Alba Iulia (1716). Şi-a continuat activitatea ca prof. de ştiinţe naturale al elevilor ref. din Sárospatak – Alba Iulia – TgM (din 2 dec.1716-34) la Scola Particula din TgM; rector (1719-34). A fost ales dir. al col. din Sárospatak (sept. 1734) şi protopop în Zemplén, până la moarte.

Lucrări publicate:

- *Gyászbeszéd Bethlen Elek fölött*. – 1717.
- *Physica contracta juxta principia Neotericorum in usus illustr. Collegii s. p. Marosvásárhelyiensis concinnata*. – Claudiopoli: impr. Samuel P. Telegdi, 1719. – VIII, 263 p.
- *Bethlen Judit Kölcséri Sámuelné fölött oratio* . . . – Claudiopoli, 1720.
- *Nemes ajándékok tüköre, tekint. Petki Nagy Sámuel urfi* . . . – Claudiopoli, 1723.
- *Szomorú halotti pompa . . . Kemény Simonnak és fiának Kemény Jánosnak . . . koporsóba tétetésekor* . . . – Claudiopoli, 1724.
- *Isten oskolája . . . Bethlen Julia Wass Lászlóné felett gyászbeszéd* . . . – 1731.
- *Sátán harczain és kisértetein győzedelmeskedő kegyelem . . . Széki Teleki Pál . . . felett gyászbeszéd.* – Claudiopoli, 1732.
- *Lázár Mária . . . Bethlen Samuné felett könyörgés és prédikáció*. – 1732.
- *Tyrocinium emblematico propheticum seu meditationes in S. Jobi cap. XXXVIII.* – Franequerae, 1732.
- *Teleki József felett prédikáció* . . . – 1733.
- *Testi dolgokkal való gazdaságnak hijjába-valósága, mellyről, néhai régi úri törsökű Pongrátz Nagy Mihályi János . . . özvegye, mélt. Széki Teleki Judit gróf asszonynak . . . utolsó megtiszteltetése alkalmatosságával, a gernyeszegi nagyobbik palotán világosan tanított . . . 1733. okt. 11.* – Kolozsvár, 1734.
- *Halotti oratio . . . Weselényi István . . . és neje Bánffi Kata felett 1734. aug. 22 . . . a temető helyen*. – Kolozsvár, 1734.
- *Dissertatio de arbore scientiae boni et mali, seu*: vite ferali, litterali et mystica. – Kolozsvár, 1736.

Referinţe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete*: 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt.: Ótócska- Popea. – 1905.
- *A Marosvásárhelyi Református Kollégium – Bolyai Farkas Líceum 440 éves története*, (1557-1997) / Kozma Béla. – Mv., 1997.

(F. M.)

PALENCSÁR Antal, medic. A fost asist. univ. la IMF TgM şi la Clinica de Boli Infecţioase (1956-); şef de lucrări; şef de catedră la epidemiologie (1983-86).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Fertőző betegségek*. – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

PÁLOSI Dénes, prof.; n. 5 mart. 1863, Ghindari – m. ? Studii: la Col. Ref. din Aiud, unde a primit şi diploma de învăţător; univ. de matematică şi ştiinţe naturale la Budapesta. A fost prof. la Şcoala de Comerţ din Timişoara, Kaposvár.

Lucrări publicate:

- *Az egyszeres könyvvitel elmélete és gyakorlata*. – Temesvár, 1895.

• *Kettős könyvvitel elmélete és gyakorlata*. – Temesvár, 1896.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt.: Ótócska-Popea. – 1905.

• *Kereskedelmi iskoláink és tanáraik a millennium esztendejében* / Írta dr. Schack Béla. – Budapest, 1896.

(F. M.)

PANȚU, Zacharia C., botanist; n. 31 iul. 1866, TgM – m. 19 mart. 1934, București. Studii: șc. prim., secundară și bacalaureatul la Brașov (1885); Univ. de Științe Naturale la București (1890), licențiat în 1891. A fost ajutor naturalist (1890-91); conservator al colecției botanice de la Institutul Botanic al Univ. București (1891-34); prof. agregat al Univ. București, Fac. de Științe (1831-34). A făcut cercetări floristice, sistematice, geobotanice și etnobotanice. Contribuie la dezvoltarea cunoștințelor despre folclorul românesc, fiind autorul primei sinteze de folclor etnobotanic din România (1906-20). Distins cu premiul „Năsturel Herescu" al Academiei Române (1907).

Lucrări publicate:

• *Najas marina și Najas minor în România*. – București, 1901.

• *Plante vasculare din Dobrogea*. – 1902.

• *Aronicum barcense și Goodzera repens în România*. – 1904.

• *Plantele cunoscute de poporul român*: vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane și științifice. – București : Institutul de Arte Grafice și Editură „Minerva", 1906. – 393 p.

• *Vocabular botanic, cuprinzând numirile științifice și populare ale plantelor*. – București : Minerva, 1906. – 398 p.

• *Allisneria spiralis și wolffia arrhiza în România*. – 1906.

• *Contribuții la flora Bucegilor*. – 1907.

• *Contribuții la flora Bucureștilor*. – 4 vol. – 1908-12.

• *Contribuții la flora Ceahlăului*. – 1911.

• *Tei-Legănat poveste*. – Brașov, 1911.

• *Asplenium germanicum și archis gennarii în România*. – București, 1913.

• *Flora Ceahlăului*. – 1913.

• *Orchidaceele din România* : studiu monografic cu 50 de tabele. – București : Librăriile Socec, 1915. – 232 p.

• *Deux plantes nouvelles*. – 1916.

• *Omphalodes scorpioides Scrank en Roumanie*. – 1916.

• *Speciile de Geranium …* – 1920.

• *A. Procopianu-Procopovici*. – 1922.

• *Contribuțiuni la flora Dobrogei Nouă*. – 1925.

• *Despre Silene pontica Brândză*. – 1925.

• *Vieața și operele doctorului Dimitrie Brandza, 1864-1895*. – 1928.

• *Plantele cunoscute de poporul român*: vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane și științifice. – Ed. a 2-a. – București , 1929. – 393 p.

• *Geraniaceele din România*. – 1931.

• *Contribuțiuni nouă la Orhidaceele din România*. – 1934.

• *Contribuțiuni nouă la flora Bucureștilor*. – sa.

- în colaborare:

• *Enciclopedia română publicată din însărcinarea și sub auspiciile* Astra / Nic. Manegut, Zaharie Panțu, Flaviu Șuluțiu. – Sibiu : Editura și tiparul lui W. Kraft, 1898.

• *Contribuțiuni . . .* / Zacharia C. Panțu, A. Procopianu-Procopovici. – 2 vol. – 1901-02.

• *Ophrys Cornuta Stev. forma Banatica Rchb.* / Zacharia C. Panțu, A. Procopianu-Procopovici. – 1901.

• *excursie botanică în jud. Caliacra* / Zacharia C. Panțu, Th. Solacolu. – 1925.

• *Două plante nouă descoperite în România* / Zacharia C. Panțu, Th. Solacolu. – 1925.

• *Das Botanische Institut in Bukarest* / Zacharia C. Panțu, C. Popescu. – Cluj, 1931.

Referințe:

• *Catalogul publicațiunilor Academiei Române, 1867-1937*. – București, 1937.

• *La vie scientifique en Roumanie*. – 2 vol. – Bucarest , 1937. – Vol. 1. : *Sciences pures*. – 1937.

• *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – București, 1940.

• *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii*. – 1982.

• *Istoria științei și tehnicii în România* : *date cronologice*. – 1985.

• *Istoria biologiei în date* – 1996.

• *Scriitori români mureşeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – 2002.

(F. M.; A. T.)

PÁNY Győző-Victor, chimist; n. 19 iul. 1928, Corneşti (CL). Studii: Lic. Romano-Catolic Cluj (1939-44); Lic. de Stat, Dej (1944-47); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Chimie (1948-52). Activitate profesională: ing. (1953-55); şef producție (1956-62), Combinatul Chimic Făgăraş; şef secție îngrăşământ (1962-68); şef serviciu tehnic (1969-89). Domenii de cercetare: îngrăşăminte chimice, aglomerare şi explozivitate, explozivi industriali. Participă la simpozioane; publică articole de specialitate în reviste precum: *Korunk* (1986-87); *Revista de chimie* (1961, 1972); *Revista Paza contra incendiilor* (1974). Specializări: Cehia (1965). Hobby-uri: filatelie, turism, cross-lent, evenimente sportive.

Lucrări publicate:

• *Azotatul de amoniu. – Îngrăşământ.* – Bucureşti : Ceres, 1970. – 380 p.

- în colaborare:

• *Cartea operatorului din industria îngrăşămintelor chimice*. – Partea 1. – 1981.

• *Cartea operatorului din industria amoniacului* / Pány G. V. şi alții. – Partea 3. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1981. – 59 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . -4. köt. – Bukarest.

(A. T.)

PAP Gábor, învățător; n. 3 mai 1854, Lunca Mureşului – m. ? Studii: la Aiud şi la Deva, unde a obținut diploma de învățător (1875). Activitatea a început-o la Sâncraiu de Mureş şi apoi la Stânceni (1878). A scris articole de pomicultură şi apicultură.

Lucrări publicate:

• *A méhészet mint gazdasági tényező a kupos kezelésű rendszer mellett*. – Dicső-Szent-Márton : Kiadja Kis-Küküllő vármegye gazda-bizottsága, 1899.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt. : Ótócska-Popea. – 1905.

(F. M.)

PAP József

Vezi: **FOGARASI PAP József**

PAP Zoltán, medic, prof. univ.; n. 23 sept. 1928, Ghidfalău (CV). Studii: Lic. Ref. Sf. Gheorghe (1939-41); Lic. Ref. Zalău (1942-47); IMF TgM (1947-53). Dr. în medicină cu teza: *Diareea cronică la copii* (1971). Activitate profe-sională: medic pediatru raional, TgM (1955-59); asist. univ. (1959-71); şef de lucrări (1972-81); conf. univ. (1981-90); prof. univ. (1990-98); prof. univ. consultant (1998-), UMF TgM. Domenii de cercetare: gastroenterologie pediatrică; nutriția sugarului şi copilului; autor şi coautor a peste 62 de lucrări ştiințifice publicate în reviste de specialitate: *Pediatrie* (1967, 1978); *Volumul Soc. Muzeului Ardelean* (1991-96, 2000-01), *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1993-95, 1998, 2000). Specializări: Cehoslovacia (1965); Ungaria (1969); RDG (1972); RFG (1974, 1976). Distins cu diploma „Cetățean de onoare al mun. TgM"; membru de onoare în Soc. de Pediatrie; Diplomă de Excelență. Membru în Soc. de Gastroenterologie (1970-); Soc. de Alimentație şi Nutriție (1979-); Soc. de Micoviscidoză (1982-); Soc. Internațională de Nefrologie Pediatrică (1984-); EME Secția Medicină (1991-). Hobby-uri: conducere auto.

Lucrări publicate:

• *Biofizika, teratológia, etológia*. – Budapest, 1979.

• *Gyermekgyógyászati poliklinika*. – Mv. : OGYI, 1981. – 124 p.

• *Kismamák tudnivalói*. – Kolozsvár-Napoca: Dacia, 1983. – 156 p.

• *Puericultură*. – TgM: UMF, 1990. – 225 p.

• *Csecsemő és gyermekgondozás*. - Mv. : Mentor,1998. – 223 p.

• *Csecsemő és gyermekgondozás*. - 2. kiad. – Mv. : Mentor, 2002. – 228 p.

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 387 p.; 3 köt. – 155 p.
• *Gyermekgyógyászati poliklinika*. – Mv. : OGYI, 1981. – 124 p.
• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.
• *Pediatrie* : curs. – TgM : UMF, 1991-1993. – Vol. 2. – 1992.; Vol. 3. – 1993.
• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1996-1997. – 1. köt. – 1996. - 259 p.; 2. köt.- 1997. – 225 p.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

PAP TUKA Piroska, medic. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină, specializare pediatrie (1956). A activat la catedra de histopatologie a IMF TgM (1957-63); a lucrat la Secţia de patologie a Spitalului Clinic Jud. TgM (1963-77). S-a stabilit în Ungaria.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Általános kórbonctan (Morfopathologia generalis)*. – Bukarest : Editura Medicală, 1959. – 370 p.
• *Anatomie patologică* : Manual pentru învăţământul medical superior. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 694 p.
• *Anatomie patologică* – Bucureşti : EDP, 1964. – 379 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

PÁPAI Zoltán, medic chirurg, prof. univ.; n. 24 aug. 1909, m. 18 dec. 2000, Cluj. Studii: şcoala medie la Gimnaziul Piarist Cluj (1927); diploma de medic la Univ. „Ferdinand I." din Cluj (1933); s-a perfecţionat la Viena şi la Berlin. Conf. la Clinica de Chirurgie, IMF TgM (1945-62); prof. univ. (1962-74). Dr. doc. (1972). După pensionare a devenit prof. consultant. Unul dintre fondatorii Soc. Chirurgicale Române; membru în Soc. Internaţională Chirurgicală; Soc. Europeană de Cardiologie şi Chirurgie Vasculară.

Lucrări publicate:

• *A hasfal, hashártya, hasűr és belek megbetegedései*. – Mv. : OGYI, 1950. – 88 p.
• *A mellkas sebészete*. – Mv. : OGYI, 1953. – 147 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet*. – Mv., 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 1. rész : *Általános sebészeti pathológia*. – 239 p.; 2. rész : *Sebészeti propedeutika*. – 240-365 p.
• *Részletes sebészet*. – Mv., 1954. – 2. köt. : *A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete*. – 151 p.; *A mellkas sebészete*. – 147 p.
• *Sebészet*. – Mv. : OGYI, 1956. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete*. – 309 p.
• *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.
• *Patologia sistemului cav inferior*. – Bucureşti: Editura Medicală, 1973. – 436 p.

Referinţe:

• *Viharban*. – TgM, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PAPP József, farmacist; n. 14 aug. 1935, TgM – m. 15 nov. 1994, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" din TgM (1952); studiile univ. le-a început la Univ. „Bolyai" Cluj, Fac. de Matematică - Fizică (1952-53) şi a continuat la IMF TgM, Fac. de Farmacie (1953-57). Dr. în ştiinţe farmaceutice cu teza: *Aspecte ale reacţiunilor intermole-culare din mediul de transport al organismu-lui în prezenţa*

substituenţilor de volum ai plasmei sanguine (1971). A lucrat în farmacii din Deva, Hunedoara, Gorneşti. Preparator (1959-61, 1965-67); şef de laborator (1961-65); asist. cu normă de cercetare (1967-68); asist. univ. (1968-81); şef de lucrări (1981-90); conf. univ. la Catedra galenică a Fac. de Farmacie IMF TgM, respectiv la Disciplina tehnologia farmaceutică (1990-15 nov. 1994). Publică studii în diferite reviste de specialitate din ţară şi din străinătate în lb. română, maghiară, engleză, germană. Membru în Soc. Română de Farmacie; Soc. Internaţională de Biologie Moleculară.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Röntgentani jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1950. – – 2-3. köt. – 100 p.; 4. köt. – 36 p.; 5. köt. – 48 p.; 6. köt. – 54 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

• *Funcţia de transport serumal al albuminei* / Csőgör István. – 1972.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.

• *Îndrumător pentru lucrări practice de tehncă farmaceutcă*. – TgM : MF, 1979-1981. – Vol. 1. / Papp József, Geréd-Cseged Jolán, Maria Rogoşcă. ; Vol. 4. / Papp József, Adriana Popovici, Cseged Jolán, Maria Rogoşcă, Veronica Pop. – 1981.

• *Gyógyszer-technológia* / Ádám Lajos, Szánthó Klára. – 2. köt. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.; 4. köt. / Papp József, Ádám Lajos, Popovici Adriana. – 1984. – 239 p.

• *Gyógyszer-technológia* / Ádám Lajos, Szánthó Klára. – 2. köt. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.; 4. köt. / Papp József, Ádám Lajos, Popovici Adriana. – 1984. – 239 p.

• *Reologia formelor farmaceutice*. – Bucureşti: Editura Medicală, 1985. – 351 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 10-a. – 1993.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PAPP Károly, geograf; n. 16 febr. 1952, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM; UBB Cluj-Napoca, Fac. de Geografie, Biologie, Geologie (1976). A lucrat la IPEG Cluj-Napoca (1976-88), colaborator ştiinţific la OJSPA din TgM (1988-). Publică în: *Studia UBB, Seria Geologia-Geographia* (1980).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Dări de Seamă ale Şedinţelor* : 4. Stratigrafie. – Bucureşti, 1987.

Referinţe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PASCU, Ioan, medic, prof. univ.; n. 31 oct. 1934, Buciumeni (DB). Studii: Col. Naţional „A. Şaguna” Braşov (1948-52); IMF „Iuliu Haţieganu” Cluj (1952-58). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Cercetări privind patogenia bolilor vasculare cerebrale din ateroscleroză* (1970). Activitate profesională: medic intern al Clinicilor Univ. din Cluj (1958-59); medic, Întreprinderea Minieră Lupeni (HD) (1960); medic secundar neurolog, Spitalul de Boli nervoase Braşov (1961-63); medic specialist neurolog, Policlinica Codlea (1964-66); medic primar neurolog (1971); asist. univ. (1967-71) lector univ. (1972-76); conf. univ. (1977-89); prof. univ. (1990-); rector, UMF TgM (1989-00); visiting professor în Department of Neurology, Stroke Research Center, The Bowman Gray School of Medicine, Wake Forest Univ., Winston-Salem SUA (1987). Domenii de cercetare: boli cerebrovasculare, boli

extrapiramidale, boli demielinizate, boli ale joncțiunii neuromusculare; autor şi coautor la peste 200 de lucrări ştiinţifice; participant la 37 simpozioane, conferințe, congrese. Specializări: SUA (1971-72). Distins cu „Diploma de Excelență" UMF TgM (2004). Membru în Soc. Română de Neurologie (1972-); The European Neurological Soc. (1992); AOŞR (1994-); Cons. Naţional de Evaluare şi Acreditate Academică (1994-); The New York Academy of Sciences (1995-); AŞMR (1996-); The Royal Soc. of Medicine, Londra (1999). Hobby-uri: arte plastice, muzică clasică şi de operă, călătorii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Semiologie neurologică* : curs. – TgM, 1969.
- *Somnul normal şi patologic*. – Bucureşti: Editura Medicală, 1972. – 406 p.
- *Curs de neurologie*. – TgM, 1979.
- *Semiologie neurologică* : curs. – Ed. a 2-a. – TgM, 1979.
- *Tratat de neurologie*. – Bucureşti. – Vol. 3. – 1979.
- *Bolile vasculare din sistemul vertebro-bazilar*. – Iaşi, 1980.
- *Curs de fizioterapie*. – TgM, 1980.
- *Tratat de neurologie*. – Bucureşti. – Vol. 5. – 1981.
- *Bolile vasculare ale creierului şi măduvei spinării*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1982. – Vol. 1. - 468 p.
- *Patologia sistemului nervos vegetativ*. – Bucureşti, 1982.
- *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
- *Neurologie*. – Bucureşti: EDP, 1993. – 468 p.
- *Scleroza multiplă* / I. Pascu, Rodica Bălaşa. – TgM : University Press, 1999.
- *Asistența medicală a bolnavilor cu afecțiuni neurologice* / I. Pascu, A. Bârsan, Al. Şchiopu. – TgM : University Press, 2001.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Dicționarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – Bucureşti. – Vol. 1, 1996.

(A. T.)

PÁTER Zoltán, matematician; n. 17 dec. 1929, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1948); diploma de prof. de matematică-fizică la Univ. „Bolyai" Cluj (1951). Dr. în ştiințe matematice (1969). Asist. univ. la Univ. „Bolyai" (1951-52). Din motive politice devine muncitor necalificat la Întreprinderea ILIC Cluj (1952-55); prof. de matematică la Baraolt, Sf. Gheorghe (1955-70); şef de lucrări la I Ped. TgM până la desființarea acestuia (1970-78); prof de lic. la TgM până la pensionare (1978-90); prof. la Şcoala Postlic. de Cantori-Învăţători (1990-94). Domenii de cercetare: algebra vectorială. Studiile sale au apărut în: *Bull. Mathematique de la Soc. des Sciences Mathematique*; *Gazeta Matematică şi Fizică*; *Mathematica*; *Matematikai Lapok*; *Revue Roumaine de Mathematique*; *Studii şi Cercetări de Matematică*; *Mitteilungen der Mathematischen Gesellschaft*; *A Hét*; *Művelődés*.

Lucrări publicate:

- *A matematikai logika alapjai*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia Könyvkiadó, 1978.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – 4. köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PÁVAI Zoltán, medic anatomo-patolog; n. 16 mai 1966, Dej (CJ). Studii: Şc. Gen. nr. 1 Arad (1976-80); Lic. de Matematică-Fizică „I. Slavici" Arad (1980-84); UMF TgM (1985-91). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Considerente cu privire la morfologia şi clinica corpusculului carotidian* (1998). Membru în Corporația Doctorilor Academiei de Ştiințe Maghiare. Activitate profesională: preparator univ. (1992-95); asist. univ. (1995-99); şef de lucrări (1999-03); conf. univ. (2003-), catedra de anatomie şi embriologie, UMF TgM; medic stagiar, Spitalul Jud. TgM (1991-92); medic specialist, anatomie patologică (1995-2003); medic primar, Spitalul Clinic Jud. TgM (2003-). Domenii de cercetare: structura glomusului carotidian, imunohistochimie diagnostică, osteoporoza inducată; participă la numeroase congrese în țară

şi străinătate; publică articole şi studii în reviste de specialitate: *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1998, 2000); *Gyermekgyógyászat* (2000); *Romanian Journal of Anatomy*; *Sibiul Medical* (2000, 2002); *Jurnalul Român de Patologie* (2002); *Orvostudományi Értesitő* (2002); *Revista Română de Anatomie Funcţională şi Clinică, Macro şi Microscopică şi de Antropologie* (2002). Specializări în anatomie patologică (1995); bursier al Academiei Ungare (1996-97). Membru în Secţia Medicală a EME (1993); Asoc. Anatomiştilor din România, membru fondator (1994); Asoc. Patologilor din Ungaria (1996-); Soc. de Morfologie Normală şi Patologică (1998-); Soc. Anatomiştilor din Ungaria (1999-); Academia Internaţională de Patologie, Secţiunea din Ungaria (1999-). Hobby-uri: pescuit, numismatică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Cervico-Oro-Facialis Anatomia* / L. Seres-Sturm, Rácz L., Pávai Z. – TgM : UMF, 1997.

• *Az alsó végtag* : leíró és tájanatómia / Seres-Sturm Lajos, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 129 p.

• *A felső végtag*: leíró és tájanatómia / Seres-Sturm Lajos, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 112 p.

• *Részletes embriológia. Organogenesis* / Seres-Sturm Lajos, Gogolák H. Edit, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 122 p.

• *Anatomia şi fiziologia omului* / Seres – Sturm Ludovic, Pávai Zoltán, Seres-Sturm Magda. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. – Pentru învăţământul farmaceutic. – 184 p.

• *Anatomia corpului şi gâtului* / Pávai Zoltán, Seres – Sturm Ludovic, Klara Brânzaniuc. – TgM : UMF, 2001. – Vol. 1. – 246 p.

• *Anatomia topografică şi descriptivă a trunchiului* : curs pentru învăţământul stomatologic. – 2002.

• *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referinţe:

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – Nagyvárad, 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

PĂCURAR, Mariana, medic stomatolog; n. 1 dec. 1959, Reghin. Studii: Şc. Gen. Aluniş (1970-74); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1974-78); IMF TgM, Fac. de Stomatologie. Dr. în ştiinţe medicale cu tema: *Studii clinico-morfo-histologice privind sigilarea molarilor de 6 ani – metoda cario-profilactică* (1999). Activitate profesională: medic stagiar (1983-86); medic stomatolog, Dispensarul Medical Lunca Tecii (1986-90); medic rezident (1990-92); asist. univ. (1992-96); şef de lucrări (1996-); conf. univ., Fac. de Medicină Dentară; medic specialist (1996); medic primar (1997); medic şef al Clinicii Univ. de Stomatologie Pediatrică, UMF TgM. Cercetări vizând cario-profilaxia la copii şi adolescenţi; participă la congrese naţionale şi internaţionale; publică lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate: *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1996); *Revista Colegiului Edgewise Cluj-Napoca* (1999-00); *Revista de Ortodonţie şi Ortopedie Dento-Facială* (2000); *Revista Medicina Stomatologica a Univ. „V. Goldiş” Arad* (2000); *Revista Stomatologia Mureşeană* (2000). Redactor şef adj. al *Revistei de Ortodonţie Dento-facială*, editată la Iaşi. Specializări: în stomatologie generală şi ortodonţie. Membră în ANRO; EOSAO; AAO. Hobby-uri: teatru, proză, pictură.

Lucrări publicate:

• *Aspecte clinice şi terapeutice ale anomaliilordento – maxilare* : curs. – TgM : Litografia UMF, 2002. – 196 p.

• *Tehnica arcului drept* : analize generale. – Vol. 2. – TgM : Lyra, 2003. – 200 p.

- în colaborare:

• *Introducere în tehnica arcului drept. Analize generale* / M. Păcurar, I. Zetu. – Iaşi : Sedcom Libris, 1998. – 300 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

PENCIUC, Traian, fizician, prof.; n. 18 iun. 1934, Căprești-Soroca, Rep. Moldova. Studii: Drăgășani-Stana (CJ) (1945-50); „August Treboniu Laurian” Botoșani (1950-54); Univ. Babeș Cluj (1954-59). Dr. cu teza: *Studiul rezonanțelor principale ale viorii montate de calitate superioară* (1980). Activitate profesională: prof. matematică-fizică, Șc. Gen. Dărmănești (SV) (1959-61); asist. univ. (1961-70); lector univ., I Ped. de 3 ani, Fac. de Fizică-Chimie TgM (1970-78); prof. de fizică, Lic. Industrial nr. 1 și Lic. Agricol TgM (1978-95). Publică studii și articole în *Lucrări științifice* (I Ped. de 3 ani TgM); *Studia UBB. Seria Mathematica-Physica* (1964-65, 1980); *Revista de Fizică-Chimie* (1976, 1979); *Industria lemnului* (1980); *Studii și Cercetări de Fizică*. A efectuat studii privind proprietățile vibratorii și acustice ale instrumentelor muzicale cu corzi (vioară); a elaborat o metodică de cercetare a viorii normale și acordate, prima de acest fel din România.

Lucrări publicate:

• *Mecanică fizică* : curs litografiat. – TgM : I Ped, 1974. – 267 p.

• *Studiul rezonanțelor principale ale viorii montate de calitate superioară*. – Timișoara : Univ. Timișoara, 1980. – 147 p.

- în colaborare:

• *Lucrări practice de laborator* : curs litografiat / T. Penciuc și alții. – Vol. 1. *Mecanică – Acustică – Căldură și Fizică Moleculară*. – TgM : I Ped, 1970. – 180 p.

• *Lucrări practice de laborator* : curs litografiat / T. Penciuc și alții. – Vol. 2. Mecanică – Acustică – Căldură și Fizică Moleculară. – TgM : I Ped, 1973. – 197 p.

• *Mecanică fizică, acustică și căldură* / T. Penciuc și alții. – București : EDP, 1976. – 337 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

PETELEAN, Emil Adrian, economist; n. 19 apr. 1974, TgM. Studii: Șc. gen. nr. 17 (1980-88); Grupul Școlar de Chimie Industrială (1988-92); UPM TgM, Fac. de Științe și Litere (1993-97). Drd. cu tema: *Managementul conflictelor la români*. Activitate profesională: cons. economic (1997-98); șef serviciu Analize-Prețuri, SC ISECO SA TgM (1998-99); preparator, UDC TgM, Fac. de Științe Economice (1999-02); asist. univ. UPM, Fac. de Științe Economice și Administrative (2002-). Domenii de cercetare: leadership și cultură managerială; managementul conflictelor; managementul comparat. A publicat peste 20 de articole în reviste de specialitate: *Analele UDC* (1999-00); *Analele Univ. din Oradea* (2001); *Annales Universitates Apulensis. Serie Oeconomica* (2001-02); *Buletin Științific*. Univ. de Nord. Baia Mare (2001). Specializări: în cadrul Programului Tempus Phare Jep 11243-96, TgM (1999); Iași (2001). Membru în AGER (2002). Hobby-uri: drumeție.

Lucrări publicate:

• *Elemente de management financiar*. – TgM : Appendix, 2001. – 160 p.

• *Management financiar*. – TgM : UDC, 2001. – 139 p.

• *Management. Aplicații, studii de caz, teste*. – TgM : Appendix, 2002. – 124 p.

• *Managementul resurselor umane* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 234 p.

- în colaborare:

• *Management comparat* / Mirela Popa, Adrian Petelean. – TgM : UDC, 2001. – 372 p.

• *Management general* : curs / Ioan Mihuț, Adrian Petelean. – TgM : UDC, 2001. – 225 p.

• *Managementul performant al resurselor*. – 2001.

• *Managementul resurselor umane* / Liviu Ilieș, Codruța Osoian, Adrian Petelean. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 280 p.

• *Viitorul ne preocupă*. – 2002.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

PÉTER H. Mária, farmacist; n. 9 ian. 1936, Timişoara. Studii: Lic. de Fete nr. 2, Oradea (1949-53); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1953-58). Dr. în farmacie cu teza: *Studiul farmacognostic al unor specii de Agrimonia* (1973). Activitate profesională: farmacist, Farmacia Spitalului Orăşenesc Salonta (1958-59); preparator univ. (1959-61); şef de laborator (1961-63); asist. univ. (1963-85); şef de lucrări (1985-88); cercetător ştiinţific până la pensionare (1988-93) la UMF TgM. Prof. consultant la Univ. Corvinus, Fac. de Horticultură, secţia învăţământului la distanţă din Miercurea Niraj (1995-), Univ. Sapientia TgM, disciplina de cultura plantelor medicinale (2004-). Domenii de cercetare: studiul farmaco-botanic al plantelor medicinale; studiul principiilor active; studiul acţiunii antimicro-biene; valorificarea plantelor medicinale; istoria farmaciei din Ardeal. A participat la conferinţe, congrese naţionale şi internaţionale, publicând peste 70 de lucrări în reviste de specialitate: *Farmacia* (1960, 1963-64, 1968); *Orvosi Szemle* (1962, 1964); *Die Pharmazie* (1962, 1969, 1973-74); *Note botanice* (1966, 1978, 1987, 1989); *Revista Medicală* (1967-68, 1971, 1973, 1982); *Studii şi cercetări biologice* (1970); P*ractica farmaceutică* (1974); *Gyógyszerészet* (1981, 1987, 1997); *Korunk* (1982, 1985); *Herba Hungarica* (1985); *Orvostudomány Értesítő* (1991-97); *Természetgyógyászat* (1991); *Herba Romanica* (1992); *Lege Artis Medicinae* (1992); *Giornale Botanico Italiano* (1993); *Genersich Emlékkönyv* (1994); *Acta Pharmateutica Hungarica* (2000); *Eur. J. Pharm. Sci.* (2000); *Journal of Cromatography* (2001). Distins cu „Medalia Genersich" Ungaria (1998).Membru în USSM, Secţia Farmacie (1959-); EME (1990-); Soc. MET (1993-).

Lucrări publicate:

- *Îndreptar de lucrări practice de farmacognozie*. – Vol. 1. – TgM : IMF, 1984.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai*. – Kolozsvár : EME Kiadása, 2002. – 548 p.

- în colaborare:

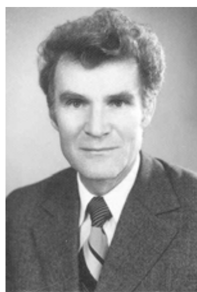
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Farmacognozie* : îndrumător de lucrări practice / Csedö C., Péter H. M., Monea Maria. – TgM : IMF, 1967.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest : Kriterion, 1981- . – 2. köt.: G-Ke. – 1991. – 744 p.; 3. köt.: Kh-M. – 1994. – 715 p.; 4 köt. : N-R. – 2002. – 788 p.
- *Korszerű gyógynövényhasználat*. – Kolozsvár-Napoca: Korunk, 1982. – 80 p.
- *Plante medicinale în prezent*. – Ed. a 2-a. – Cluj-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
- *Korszerű gyógynövényhasználat*. – 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
- *Farmakognózia*. *Gyógynövény ismeret* / Rácz G., Péter H. M. – Mv. : OGYI, 1986-1987. – 1. köt. – 1986; 2. köt. – 1986. – 116 p.; 3. köt. – 1987. – 100 p.
- *Farmacognozie* : curs de plante medicinale / Rácz G., Péter H. M. – TgM : IMF, 1987.
- *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából* : Adatok a romániai magyar orvosok és gyógyszerészek munkásságáról. – Mv.,1994. – 208 p.
- *Viharban*. – Mv., 1994. - 104 p.
- *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve* / Sub redacţia Barabás B., Péter M., Péter H. M. – Budapest : Teleki Alapítvány, 1995. – 475 p.
- *Marosvásárhelyi egyetemi tájékoztató*. – Mv. : MMDSZ, 1996. – 120 p.
- *Maros megyei magyarság történetéből* / Sub redacţia Pál Antal Sándor. – Mv. : Mentor, 2001.

Referinţe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4. – 2002.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
(A. T.; F. M.)

PÉTER Mihály Heinrich, medic, microbiolog, prof. univ.; n. 11 mai 1929, Sărățeni. Studii: Lic. German Reghin (1940-42); Lic. Romano-Catolic TgM (1942-48); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1948-54). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuțiuni la studiul bacteriologic al uretritelor* (1971). Membru exterior în Academia de Științe Maghiară (1998-). A fost medic de circumscripție la Murgeni și Ceuașul de Câmpie (1954-56); preparator (1957-66); asist. univ. (1966-72); șef de lucrări (1972-90); conf. univ. (1990-99)prof.univ.(1999-).

Domenii de cercetare: studiul incidenței patogenității și relațiilor ecologice a unor fungi-condiționat patogene; diagnosticul etiologic al uretritelor și prostatitelor; studii etiologice în hepatitele virale; etiopatogenia cariei dentare și a paradontopatiilor; poluarea microbiană a râului Mureș. A participat la peste 32 simpozioane, conferințe și congrese naționale și internaționale, publicând peste 163 articole în reviste de specialitate: *Revista Medicală* (1958, 1960-74, 1977-80, 1982-84, 1986, 1990-93, 1997-99); *Voprosi Virusologhi* (1963); *Dermato-Venerologie* (1964, 1966-68, 1971, 1976); *Stomatologia* (1964, 1973, 1977); *Microbiologia* (1965, 1968, 1971, 1987, 1998); *Nature* (1965); *Zentralblatt Bakt. Hyg.* (1974); *Dermatologische Monatschrift* (1976); *Igiena* (1981, 1983, 1989, 1990); *Acta Stomatologica Internat.* (1982); *Orvosi Hetilap* (1991, 2002); *Orvostudományi Értesítő* (1991-02); *Zentralblatt Mikrobiologie* (1998). Specializări: Germania (1973); Norvegia (1993). Distins cu „Medalia Muncii” (1974); „Conf. univ. evidențiat” (1983); „Medalia Genersich” (1998); Medalia „Pápai Páriz” (2002); titlul „Prof. de Onoare” al UMF TgM (2004). Membru în Soc. Română de Microbiologie (1956-); Soc. Maghiară de Microbiologie (1992); Asoc. Oamenilor de Știință din România (1992-); membru de onoare în AOȘR (1999-); EME (1990-); MET (1992-). Hobby-uri: istoria medicinei, numismatică.

Lucrări publicate:

• *Orvosi mikrobiológia* : Fogorvostan-hallgatók részére. – Mv. : OGYI, 1979. – 338 p.
• *Orvosi mikrobiológia* : Fogorvostan-hallgatók részére. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1988. – 320 p.
• *Orvosi mikrobiológia* : Fogorvostan-hallgatók részére. – 3. kiad. – Mv. : OGYE, 1996. – 170 p.
• *Microbiologie medicală* : pentru studenții Fac. de Stomatologie. – TgM : IMF, 1978- 1991. – 3 vol. – Vol. 1. – 1978. – 343 p.; Vol. 2. – 1987. – 326 p. – Vol. 3. – 1991. - 332 p.

- în colaborare:

• *Bakteriológiai gyakorlatok.*/ Kiss Ervin, Péter Mihály. – Mv. : OGYI, 1958. – 73 p.
• *Microbiologie medicală*. - Vol. 2. : *Microbiologie specială*. – 1976.
• *Orvosi mikrobiológia*. – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan*. – 1977. – 203 p.; 2. köt.: *Részletes bakteriológia*. – 1976. – 205 p.
• *Lucrări practice de microbiologie* / Péter M., Piros Sanda, Domokos L. – TgM : IMF, 1977. – 222 p.
• *Bacteriologie medicală*. – București: Editura Medicală, 1984-1985. – Vol. 1./ László János. – 1984. – 760 p.; Vol. 2. / Péter Mihály. – 1985. – 729 p.
• *Kórokozó mikroorganizmusok* / László J., Péter M. – Cluj-Napoca : Dacia, 1988. – 230 p.
• *Microbiologie medicală*. – Ed. a 2-a. – TgM: IMF, 1990-1993. – Vol. 1: *Bacteriologie generală*. – 1990. – 96 p. ; Vol 2.: *Bacteriologie specială și micologie.* – 1990. – 164 p. ; Vol. 3 : *Virusologie.* – 1993. – 83 p.
• *Orvosi mikrobiológia*. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1988-1990.– 1. köt. : *Általános bakteriológia.* – 1990. – 92 p. ; 2. köt.: *Részletes bakteriológia.* – 1988. - 165 p.
• *Îndreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenții Fac. de Medicină. – 1994.

• *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából* : Adatok a romániai magyar orvosok és gyógyszerészek munkásságáról. – Mv.,1994. – 208 p.

• *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Marosvásárhelyi egyetemi tájékoztató*. – Mv. : MMDSZ, 1996. – 120 p.

• *Marosvásárhely történetéből*. – Mv. : Mentor, 1999. – 268 p.

• *In Vivo Orvoskongresszus* (4; 1999; Mv.). – Mv. : VET; Pest Megye Önkormányzata; EME; OGYSZ, 1999.

• *Székfoglalók a Magyar Tudományos Akadémián 1995-1998* / Szerkesztette Glatz Ferenc. – Budapest: Magyar Tudományos Akadémia, 2000. – p. 1-16.

• *Maros megyei magyarság történetéből*. – 2001.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Kibédi Mátyus István halálának 200. évfodulójára* / Összeállította dr. Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2002. – p. 76-82.

Referinţe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Man of Achievement*. – Ed. 7. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Gregor Biograf*. – 2000.
- *Magyar Tudományos Akadémia Almanach*. – 2001.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Buarest, 1981 - . - 4. köt.– 2002.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt.: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.

(A. T.; F. M.)

PÉTER Zoltán, medic; n. 7 iul. 1964, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1988). Medic la Clinica de Boli Interne nr. 1 pe lângă IMF TgM (1989), apoi la Spitalul „Szent László” din Budapesta (1990-94); medic specialist (1994-99); şeful Laboratorului Endoscopic (1997-); şef de lucrări (1999-01); medic primar (2001-); şef de secţie (2004-). Specializări: interne (1994); gastroenteriologie (1996); curs de management spitalicesc (1997-98); infectologie (1999); burse în Solingen (Germania) (1997) şi în Nizza (Italia) (1998). Publică lucrări de specialitate în: *Revista Medicală* (1986); *Bacteriologia, Virusologia, Parazitologia, Epidemiologia* (1987); *Zentralbl. Mikrobiol.* (1988); *Archives roumaines de pathologie expérimentale et de microbiologie* (1989); *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1994, 1998); *Orvosi Hetilap* (1991, 1995, 1997, 2000-02); *Endoscopy* (1995); *Z. Gastroenterol* (1996, 2000, 2004); *Bacteriologia* (1998); *Háziorvos Továbbképző Szemle* (1998); *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica* (1999); *Alcohol Reaserch* (2001); *Infektológia és klinikai mikrobiológia* (2001, 2003); *Családorvosi Fórum* (2003); *Nuclear Medicine Review* (2003). A participat la congrese naţionale şi internaţionale, ex. Basel (1992, 1995); Los Angeles (1994); Bolzano (1995). Membru în Soc. de Infectologie; Soc. de Gastroenterologie; Soc. Maghiară a Medicilor Internişti.

Lucrări publicate:

• *Gastro-oesophagealis reflux betegség, peptikus fekély és funkcionális dyspepsia*: Tények és adatok sorozat. – Budapest : Melánia Kft., 1997.

- în colaborare:

• *Gyógyszerismertető könyv* / Szerk. Makara Mihály. – Budapest : Melania Kft., 1993.

• *Pharmindex*: Kompendium / Szerk. Makara Mihály. – Budapest : IMP Kommunikation GmbH, Melania Kft., 1993.

• *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából* : Adatok a romániai magyar orvosok és gyógyszerészek munkásságáról. – Budapest, 1994.

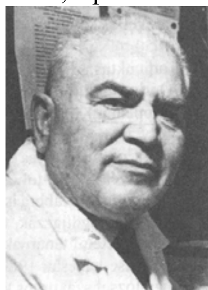
• *Rövidítések az orvosi gyakorlatban*. – Budapest : Melania Kft., 1996.

• *Rövidítések az orvosi gyakorlatban*. – 2., javított, bővített kiad.– Budapest : Melania Kiadói Kft., 1999.
• *MSD Orvosi Kézikönyv*. – 2. magyar kiad. – Budapest : Melania Kiadó Kft., 1999.
• *Az antimicrobás kezelés alapelvei 2000*. – Budapest : EOS Kft., 2000.
• *123 kérdés és felelet az infektológiából*. – Budapest : EOS Kft., 2002.

Referințe:
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt.: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

PÉTERFFY Pál, medic chirurg; n. 10 mai 1904 Vingard (AB) – m. 25 sept. 1984, TgM. Studii: Şcoala medie la Col. „Bethlen” din Aiud, apoi la Lic. Romano-Catolic „Majláth” din Alba Iulia (1922). Diploma de medic la Univ „Ferdinand I” din Cluj (1930). Dr. în ştiințe medicale (1969). Şi-a început cariera la Spitalul „Szent László” din Budapesta, apoi a fost chirurg operator la Debrețin; medic chirurg la Spitalul Ref. din Cluj (1935-41); medic şef la Clinica de Chirurgie şi Urologie din Cluj (1941-45); chirurg (1945-48); conf. la Clinica de Chirurgie nr. 1 a IMF TgM (1948-);dir.al Spitalului din Gheorgheni (1952-) După înființarea Secției de Chirurgie bucală şi Oncologie la TgM, a devenit medic şef al acesteia. Studii apărute în: *Zentralblatt für Chirurgie*; *EME Orvosi Értesítő*; *Magyar Sebészet*; *Orvosi Hetilap*; *Magyar Urologia*; *Orvosui Szemle – Revista Medicală*; *Chirurgia*; *Archiv de l’Union Medicale Balcanique* etc.

Lucrări publicate:
• *A gyomor és nyombél első harmadának betegségei*. – Mv. : OGYI, 1950. – 44 p.

- în colaborare:
• *Szemészeti funkcionális viszgálatok* / Fodor F., Péterffy Pál. – Budapest : Medicina Kiadó, 1989. – 210 p.

Referințe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PÉTERFI Pál, medic; n. 17 febr. 1792, Sărățeni – m. 17 mart. 1861, TgM. Studiază la început în casa părintească, apoi urmează Col. Ref. din TgM (1803-15); Univ. de Medicină la Viena (1815-24). A început activitatea în spitalele din Viena, apoi la Sárospatak (1826-29), la TgM, Odorheiu Secuiesc şi, în sfârşit, s-a stabilit la TgM (1831-61). Aici, o perioadă, a fost medicul prim al oraşului. A avut un rol important în lupta cu epidemia de holeră, care a bântuit în oraş în anii 1831, 1836, 1839. A făcut o donație importantă de bani, precum şi biblioteca lui personală (240 volume) Col. Ref. din TgM. Au rămas în manuscris unele din lucrările sale de medicină.

Lucrări publicate:
• *Dissertatio inaug. medica de diabete*. – Vindobonae: typis J. P. Sollinger, 1824. – VIII, 73 p., 2 f. pl..

Referințe:
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete*: 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyarország orvosi bibliographiája*: *1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt.: Ótócska-Popea. – 1905.
• *A székely vértanuk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
• *Népújság* 2002. jan. 24.

(F. M.)

PETRA, Nicolae D., economist; n. 1932, Ibăneşti – m. dec. 1992, Reghin. Studii: ASE Bucureşti. Dr. în economie (1978). Analist în sisteme informative la ICI Bucureşti; CTCE TgM; fondatorul şi dir. Centrului Teritorial de Informatică Reghin; conducătorul unităților de informatică CEPECA Bucureşti (1986). A publicat lucrări de economia muncii, management şi informatică în reviste de specialitate: *Industria lemnului*; *Marisia*; *Ştiință şi Tehnică*; *Tehnicum*. A redactat studii de statistică; a fost expert în economie; autor de

invenţii, inovaţii, brevete, comunicări ştiinţifice; a publicat şi studii de statistică.

Lucrări publicate:

• *Monografia Centrului Teritorial de Calcul Electronic TgM*. – Sl : sn, sa.

• *Monografia Oficiului Teritorial de Calcul Electronic Reghin. Un secol de prelucrare a lemnului la Reghin 1873-1973*. – 650 p.

Referinţe:

- *Cuvântul Liber*, an 15, nr. 135 (12 iul. 2003). – p. 7.

(A. T.)

PETRA – PETRESCU, Nicolae (pseudonim Moşul), economist, publicist, folclorist, traducător; n. 7 nov. 1848 – m. 5 iun. 1923, Sibiu. Studii: cls. primare la Ibăneşti;

secundare la gimnaziile săseşti din Reghin şi Bistriţa; lic. la Blaj (1869); studii de teologie şi drept la Sibiu (1875). Redactează calendarul *Amicul poporului* (în anii studenţiei); redactor al revistei *Muza* (1871). Funcţionar la Banca Albina (1872-); are funcţii de conducere într-o filială din Braşov a acestei bănci (1882-). Paralel cu activitatea de economist este şi arhivar şi bibliotecar al Bibliotecii Centrale ASTRA din Sibiu (1877-83); dir. la Cordiana din Fofeldea (de lângă Sibiu); membru în Eforia Şcoalelor centrale române greco-ortodoxe din Braşov (1891-96) şi al Comitetului administrativ al fondurilor ungurene (1894-96); membru corespondent al secţiei economice din cadrul ASTREI (1902-). În timpul primului război mondial pribegeşte prin Rusia. În ultima perioadă a vieţii sale trăieşte la Sibiu. Colaborează la *Albina* (Pesta); *Observatorul*; *Telegraful Român*; *Meseriaşul român*; *Economul*; *Albina Carpaţilor*; *Românul*; *Progres şi cultură*; *Poporul Român*. Publică 10 texte de *Cântece poporale* (1970); *Doine poporale din jurul Sibiului*; traduceri şi culegeri de doine; semnează un volum de povestiri (1911); redactează atalogul alfabetic al cărţilor aflate în Biblioteca ASTRA din Sibiu.

Lucrări publicate:

• *Monografia Albinei*. – Sibiu, 1897.

• *Societăţi finanţiare la românii din Ungaria*. – Chişinău, 1918 (Ed. bilingvă- lb. română şi rusă).

Referinţe:

- *Enciclopedia Cugetarea*. – 1940.
- *Profiluri mureşene*. – Vol 1. – 1971.
- *Enciclopedia Cugetarea*. – 1999.
- *Scriitori români mureşeni* / Ana Cosma. – 2000.

(A. T.)

PETRE, Augustin Iuliu, ing. de aeronautică, prof. univ.; n. 13 nov. 1923, Cehu Silvaniei (SJ) – m. 6 ian. 1999, Bucureşti. Studii:

Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (-1942); IP Bucureşti, Fac. de Electromecanică - Aviaţie (1942-47); Univ. Bucureşti, Fac. de Ştiinţe, licenţiat în matematici (1943-47); Univ. Bucureşti, Fac. de Litere şi Filozofie, licenţiat în filozofie (1943-47). Dr. ing. (1966); dr. doc. în ştiinţe (1969). Activitate profesională: asist. univ.; şef de lucrări; conf. univ.; prof. univ., IP Bucureşti (–1999); şeful catedrei de specialitate a Fac. de Aeronave (1971-); şeful Laboratorului de Cercetări în domeniul structurilor de aviaţie al Institutului de Mecanică Aplicată al Academiei Române (1949-60); visiting professor scientist, Univ. Standford, California (1972-75). Membru în conducerea AIAA, SUA cu gr. Ass. Fellow (1972-); expert internaţional în domeniul aeronauticii ICAO-ONU (1975). Domenii de cercetare: rezistenţa materialelor; stabilitate elastică; vibraţii; teoria elasticităţii; bare cu pereţi subţiri; aeroelasticitate; rezultatele cercetărilor efectuate în cadrul unui program al NSF şi DOD (MapN) au fost prezentate la meeting-ul cu titlul SILLABUS, considerate de NASA drept cel mai important eveniment ştiinţific al aeronauticii aeroelasticităţii din anul 1974; a obţinut formule pentru calculul unor

sisteme de bare curbe, însă principalele sale aporturi sunt în domeniul aeroelasticității; a obținut rezultate noi şi în studiul barelor drepte în calculul sarcinilor critice de flambaj, ca şi al barelor cu pereți subțiri; pentru aceste rezultate şi activitatea în domeniul aeroelasticității i s-a acordat titlul de „Ass Fellow". Autor a peste 25 de tratate, monografii, manuale ing.; peste 100 de lucrări ştiințifice publicate în reviste de specialitate în țară şi străinătate: *Revista Metalurgia* (1954); *Revista Transporturilor* (1955, 1960); *Comunicările Academiei RSR* (1956); *Jurnal Prikladnoi Mehaniki* (1956); *Studii şi cercetări de mecanică aplicată* (1956-61, 1963-65, 1967-69, 1990); *Buletinul IP Bucureşti* (1958-63, 1967, 1969, 1978); *Bulletin de L' Académie Polonaise des Sciences* (1959); *Revue de Mécanique Appliquée* (1959-64); *Bulletin Mathématique* (1962); *Revue Roumaine des Sciences Tehcniques. Série de Mécanique Appliquée* (1964, 1967-69, 1979-80); *Buletinul IP Iaşi* (1967); *Journal of Aircraft* (1976). Realizează circa 900-1000 expertize tehnice privind accidente industriale, diferite explozii, accidente în domeniul transportului, accidente de aviație. Distins cu Premiul I acordat de MÎ pentru lucrările privind conductele suspendate (1960); Premiul I pentru Teoria Aeroelasticității (1966); titlul „Cetățean de Onoare" al oraşului TgM (1997). Membru în The National Geographic Soc.; Cons. Ştiințific al Agenției Spațiale Române (1992); AGIR; AIIA, SUA. Hobby-uri: pictură, planorism şi munte.

Lucrări publicate:

- *Culegere de probleme de rezistența materialelor*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1955, 1963, 1991.
- *Rezistența materialelor. Manualul inginerului*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1955, 1964, 1966. – 200 p.
- *Utilizarea materialelor casante pentru determinarea stării de tensiune la corpurile solicitate*. – Bucureşti : EDP, 1960.
- *Aeroelasticitate*. – Bucureşti : EDP, 1962. – 170 p.
- *Teoria aeroelasticității – Statica*. – Bucureşti : Editura Academiei, 1966. – 680 p.
- *Rezistența materialelor. Memoratorul tehnicianului auto*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1969.
- *Teoria aeroelasticității. Fenomene dinamice periodice*. – Bucureşti : Editura Academiei, 1973. – 400 p.
- *Calculul structurilor de aviație*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1984. – 368 p.
- *Fiabilitatea construcțiilor aeronautice. Curs pentru cadrele de specialitate din Institutele de Cercetări de Aviație*. – sl : sn, 1991.
- *Construcția şi proiectarea structurilor de aviație*. – Bucureşti : EDP, 1993. – 640 p.
- *Proiectarea structurilor de aeronave şi astroanave*. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 1999.

- în colaborare:

- *Încercări nedestructive ale materialelor* / A. I. Petre şi alții. – sl : IDT, 1955.
- *Norme tehnice pentru admisibilitatea la zbor a aeronavelor civile din RPR* / A. I. Petre şi alții. – sl : Imprimeria CFR, 1955. – 200 p.
- *Manualul inginerului mecanic* / A. I. Petre şi alții. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1959, 1973. – 250 p.
- *Bare cu pereți subțiri* / A. I. Petre şi alții. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1960. – 200 p.
- *Manualul inginerului* / A. I. Petre şi alții. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1966.
- *Culegere de probleme de rezistența materialelor* / A. I. Petre şi alții. – Bucureşti : EDP, 1968.
- *Culegere de probleme de rezistența materialelor* / A. I. Petre şi alții. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1973.

Referințe:

- *Scurtă istorie a creației ştiințifice şi tehnice româneşti*. – 1981.

(A. T.)

PETRE, Diana Maria, medic; n. 26 aug. 1946, Luduş. Studii: Lic. „Unirea" TgM (1952-61); Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1961-64); IMF TgM (1964-70). Dr. în medicină cu teza: *Studiul acțiunii unor plante medicinale asupra metabolismului lipidic* (1992). Activitate profesională: preparator univ. (1973-77); asist. univ. (1978-94); şef de lucrări (1994-), UMF

TgM. Domenii de cercetare: medicina internă; medicina familiei; gastroenterologia. A elaborat 92 de lucrări ştiinţifice, din care peste 50 publicate in extenso sau în rezumat. Specializări: Bucureşti (1988). Distinsă cu „Diplomă de Merit" la absolvirea studiilor univ. (1970). Membră în Soc. Naţională de Endoscopie Digestivă (1991-). Hobby-uri: tenis de câmp.

Lucrări publicate:

- *Medicină internă ambulatorie* : curs. – TgM : IMF, 1977.
- *Medicina internă ambulatorie*. – TgM : Academos, 1999.
- *Medicina familiei* : curs. – TgM : UMF, 2001.

Referinţe:
Baza de date BJM.

(A. T.)

PETRESCU, Adrian, matematician; n. 29 aug. 1935, Arad. Studii: Fac. de Matematică Timişoara (1968). Activitate profesională:

parcurge treptele univ. până la gradul de conf. univ. la ISS, apoi UT, azi UPM TgM; decanul Fac. de Ing. a UT; şef de catedră, disciplina electrotehnică; prorector al UPM TgM; conducător de doctorate. în domeniul calculatoarelor. Domenii de cercetare: contribuţii la dezvoltarea teoriei cvasigrupurilor; cercetările sale sunt orientate spre elaborarea unei teorii generale a omotopiei în algebra universală, cât şi spre aplicaţile acesteia în diverse domenii: teoria reţelelor algebrice, teoria sistemelor algebrice cu o singură operaţie binară; fundamentarea teoretică a unor reguli standard de proiectare şi implementare a calculatorului virtual (software engineering); a introdus în literatura de specialitate noţiunea de omotopie de algebră universală. Distins cu premiul „Gh. Lazăr" al Academiei RSR; menţiune la a 2-a Balcaniadă a tinerilor cercetători de la Atena (1973).

Lucrări publicate:

- *Calculatoare automate şi programare*. – Bucureşti : EDP, 1973. – 503 p.
- *Microprogramare* : principii şi aplicaţii. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1974. – 164 p.

- în colaborare:

- *Tratat de programarea calculatoarelor. Algoritmi fundamentali*. – 1974.
- *Matematici superioare pentru subing*. – 1980.
- *Matematika almérnököknek*. – Mv., 1981.
- *Microcalculatoarele Felix M 18, M 188, M 118*. – 1984.
- *Calculatoarele electronice din generaţia a cincea* / Editor Adrian Petrescu; autori: Mihai Drăgănescu, Gheorghe Ştefan. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1985. – 182 p.
- *Totul despre calculatorul a Mic*. – 1985.
- *ABC de calculatoare personale ... şi nu doar atât*. – 1990.

Referinţe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Viharban*. – 1994.
- *Universitatea „Petru Maior" Târgu-Mureş*. – 2004.

(A. T.)

PETRI, Karl, prof. de ştiinţe naturale ; n. 17 dec. 1852, Sighişoara – m. ? Studii: gimnaziale la Sighişoara; la Univ. din Jena a studiat teologia şi ştiinţele naturii (1873-76); a urmat studii de zoologie şi botanică la Leipzig (1876-77), unde a devenit dr. în filozofie (1877). S-a reîntors în ţară şi a fost prof. de ştiinţe naturale şi matematică la diferite şcoli din Sighişoara; dir. la şcoala medie. A publicat multe articole de specialitate din domeniul chimiei, biologiei, zoologiei etc.

Lucrări publicate:

- *Die Kopulatiosorgane der Plagiostomen*: Inaugural-Dissertation mit 3 Tafeln. – Leipzig, 1877.

• *Lehr-und Lesebuch für Gewerbe-Lehrlingsschulen*. – Hermannstadt, 1896-97. - 2 vol.

- în colaborare:

• *Lehr-und Lesebuch für Gewerbe-Lehrlingsschulen*. – 2. Aufl. - Hermannstadt, 1902. – 2 vol.

Referințe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése*: [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. – 2. köt.: 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891; 3. köt.: 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt.: Ótócska-Popea. – 1905.

• *Die Geschichte der Zoologie in Ungarn* / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927.

(F. M.)

PÎRLEA, Maria, ing. agronom; n. 1 dec. 1948, Ațintiș. Studii: Lic. Teoretic Luduș (1962-66); Fac. de Agricultură, Cluj-Napoca (1971-76); Fac. de Drept, Cluj-Napoca (1979-83). Dr. în științe agricole cu teza: *Cercetări privind morfologia, bioecologia și combaterea sfredelitorului tulpinilor de coacăz – Synanthedon tipuliformis Clerk* (2001).

Activitate profesională: ing. agronom; șef fermă CAP Ațintiș (1976-86); cercetător științific, SCPPM, Laboratorul Arbuști Fructiferi (1986-98); cercetător științific gr. III; dir., SCPPM (1998-). Domenii de cercetare: sortarea, tehnologia și înmulțirea arbuștilor fructiferi; autoare a peste 20 de articole și lucrări de specialitate publicate în diferite reviste: *Buletin științific* (1996); *Proplant* (1997, 2001); *Analele Univ. din Oradea* (1998); *Revista ASCJ din Transilvania* (1999). Specializări în fermele pomicole (1989), informatică (1988, 1995). Membră în Soc. de Protecția Plantelor (2001-); Soc. Națională a Pomicultorilor din România (1998-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Cum cultivăm și îngrijim plantele pomicole* / Gh. Mladin, P. Mladin, M. Pîrlea. – TgM : Tipomur, 1996.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

PLEȘA, Gheorghe Octavian, medic, cercetător științific; n. 5 febr. 1940, Cluj. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1956); IMF (-1964); ASE – Management (-1991); Academia Cons. Proprietate Industrială (-2001). Dr. în științe economice cu teza: *Managementul promoțional* (1991). Activitate profesională: medic (-1990); dir., Institutul de Cercetare TgM (1990-). Domenii de cercetare: medicină; management; inventică; participă la peste 60 de congrese, simpozioane, conferințe cu lucrări științifice. Autor a 5 broșuri, 3 pliante și 40 de lucrări de specialitate; 42 de brevete de inventator și 7 invenții implementate. Specializări: Elveția (1991); Budapesta (1992, 1994). Distins cu medalii de aur la Saloanele de invenții: Bruxelles, Geneva, Budapesta, Nisa, Iași, Nürnberg etc; medaliile „Henri Coandă” și „Hermann Oberth”; „Omul anului pentru științe” desemnat de Institutul Biografic American pe anii 1994 și 1995. Membru în Soc. Inventatorilor din România (1990); Soc. Genius (1996); Soc. Astra (1998-). Hobby-uri: vânătoare.

Lucrări publicate:

• *Să păstrăm sănătatea cavității bucale*. – sl : sn, sa. – 86 p.

• *Ideea de la concept la implementare*. – TgM : Multimedia, 1983. –7 8 p.

• *Marketingul și piața ideilor*. – TgM : Multimedia, 1983. – 95 p.

• *Ghid de urgență* : pliant cartonat cu desene. – sl : Editura Crucii Roșii, 1984.

• *Curs de anatomie pentru surori de Crucea Roșie*. – sl : Editura Crucii Roșii, 1985. – 125 p.

• *Innovation and the Defiances of Transformation*. – TgM : Multimedia, 1996. – 32 p.

• *Inovarea și sfidările schimbării*. – TgM : Multimedia, 1996. – 273 p.

• *Politici de inovare*. – TgM : Tipomur, 1996. – 163 p.
• *Psihologia publicităţii* : curs. – TgM : UDC, 1997. – 128 p.
• *Publicitatea. Management promoţional*. – TgM, 2001. – 193 p.

- în colaborare:

• *Cavitatea bucală – oglinda sănătăţii* / Gheorghe Octavian Pleşa, Gheorghe Matekovits. – Bucureşti : Editura Medicală, 1982. – 64 p.

Referinţe:

- *Cuvântul liber*, an 6, nr. 214, 29 oct. 1994, p. 2.
- *Cuvântul liber*, an 6, nr. 232, 24 noi. 1994, p. 1, 3.

(A. T.)

PODAR, Cornel, medic veterinar, cercetător ştiinţific; n. 2 apr. 1941, satul Copand, com. Noşlac (AB). Studii: Şc. Gen. Stâna de Mureş (AB) (1949-55); Şc. Profesională Zootehnică TgM (1956-59); Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1963-66); Fac. de Medicină Veterinară, Cluj-Napoca (1966-71); Fac. de Istorie-Filozofie, Cluj-Napoca (1972-77). Dr. în medicină veterinară cu teza: *Cercetări privind influenţa unor factori tehnologici în declanşarea tulburărilor digestive şi pulmonare la viţei şi tinetetul taurin în complexe de tip industrial* (1982). Activitate profesională: agent veterinar şi tehnician veterinar în localităţile Berghia (1959-62); Mădăraşul de Câmpie (1962); Sâncraiul de Mureş (1963-66); medic veterinar şi cercetător ştiinţific gr. III, II, I la SCPCB TgM (1971-). Domenii de cercetare: creşterea şi exploatarea bovinelor, tehnologii de îngrăşare, alimentaţie, fiziologie, rumenologie, ecopatologie, studiul calităţii bovinelor îngrăşate, studiul cărnii, istoria agrară. A participat la peste 170 de simpozioane, congrese şi conferinţe, publicând peste 1500 de lucrări ştiinţifice, articole în reviste de specialitate, precum şi în ziare centrale şi locale: *Méhezet* (1973); *Revista Apicultura* (1973); *Revista de creşterea animalelor* (1977-82, 1984-85, 1987-89); *Taurine. Lucrări ştiinţifice* (1977-78, 1981, 1984-85, 1989, 1993, 1995); *Analele ICCT Taurine* (1981); *Analele ICPCB Taurine* (1985); *Producţia animală* (1987-90); *Revista de zootehnie şi creşterea animalelor* (1988); *Lucrări ştiinţifice ale SCPCB* (1989, 1991-95); *Revista română de medicină veterinară* (1989, 1992); *Marisia* (1993, 1995); *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1997); *Revista de zootehnie şi medicină veterinară*. A dat circa 200 de interviuri la radio şi TV locală şi centrală. Specializări: RDG (1978); Franţa (1980); URSS (1981); Ungaria (1986); Polonia (1989); Germania (1993); Danemarca (1999). Membru în Soc. de Istorie Agrară şi Retrologie; AMVR; SAR, expert în agricultură; Asoc. Parazitologilor din România; Soc. Best Europa; AOŞR, filiala Mureş; Soc. Română de Biologie Celulară. Hobby-uri: istorie, psihologie, parapsihologie, sociologie rurală, culturologie.

Lucrări publicate:

• *Bolile animalelor din gospodăriile populaţiei*. – Bucureşti : Ceres, 1994.
• *Abecedarul crescătorului de vaci de lapte*. – TgM : Tipomur, 2001.

- în colaborare:

• *Modelarea compartimentelor gastrice la viţei şi implicaţii tehnologice* / C. Podar, M. Roman. – Bucureşti : Ceres, 1992. – 191 p.
• *Tratat de creştere a bovinelor*. – Vol. 3. – 1995.
• *Manualul fermierului* / I. Bereş, Gh. M. Bereş, C. Podar. – TgM : Tipomur, 1996. – Vol. 1.
• *Manualul fermierului*: aspecte privind tehnologia de creştere, exploatare sanitar veterinară în microfermele de porcine din sectorul privat; principalele boli ale porcinelor şi măsurile generale pentru prevenirea lor. – 1996.
• *Volumul omagial SCPCB TgM* (1947-1997). Lucrări ştiinţifice. – 1997.
• *Secretele producţiei de carne la bovine* / C. Podar, Szekeres A. – Vol. 1. – TgM : Transilvania, 1998.

• *Zoonoze. Boli transmisibile de la animale la om – pe înțelesul tuturor* / C. Podar, Gh. Radu. – TgM : Tipomur, 1999.
• Creş*terea porcilor în gospodăriile populației* / C. Podar, Szekeres A. – TgM : Tipomur, 2000.
• *Monografia SCPCB TgM* / C. Podar, I. Oroian, M. Pogăcean. – TgM : Tipomur, 2000.
• *Modul de ferme de vaci cu 12 capete şi tineretul aferent* / I. Oroian, C. Podar, P. Dan. – TgM : Tipomur, 2001. – 75 p.
• *Reabilitarea creşterii bovinelor prin organizarea microfermelor la vaci de lapte* / I. Oroian, C. Podar şi alții. – TgM : Tipomur, 2001.
• *Ecologia exploatării taurinelor* / C. Man, C. Podar, I. Ivan. – Cluj-Napoca : Academic Press, 2002.

Referințe:
• *Cuvântul liber*, 20 apr. 2001.
• *Personalități române şi faptele lor*. – 2001.

(A. T.)

POKORNY László, farmacist; n. 9 apr. 1953, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Farmacie (1972-77). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Forme medicamentoase obținute din familiile rosaceae, primulaceae şi polygonaceae* (1996). Activitate profesională: farmacist intern, IMF TgM (1977-80); şef laborator, Laboratorul de Controlul Plantelor Furajere (1980-91); dir., Cămin Spital Brâncoveneşti (1991-). Domenii de cercetare: farmacognozie; managementul instituțiilor de asistență socială pentru copiii handicapați. Participă la peste 10 conferințe internaționale; autor a 2 brevete de invenție. Specializări: Elveția (1992, 1996, 1997, 2001); Norvegia (1993); Germania (1992, 1994); Anglia (1995). Membru în Asoc. Medicilor din România; Camera Farmaciştilor Arad. Hobby-uri: pescuit sportiv.

Lucrări publicate:
• *Gyógyító füvek, fák*. –Mv. : Mentor, 2000. – 240 p.
• *Mérgező növények kézikönyve*. – 2004. – 196 p. + 64 p anexă.

- în colaborare:
• *Növénybiológia* . - 1999.

Referințe:
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Magyar kutatók külföldön*. – 1998.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
• *Cine şi unde în domeniul protecției copilului*. – 2000-2001.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.)

POP, Ioan, matematician; n. 14 iun. 1937, Reghin. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM; Univ. Cluj, Fac. de Matematică şi Fizică (1962). Obține titlul de dr. (1970). Carieră didactică la Fac. de Matematică-Mecanică din Cluj (1962). Prof. univ. la disciplina mecanică teoretică şi mecanica fluidelor. Bursă Humboldt (1973-74). Publică numeroase lucrări științifice în periodice din țară şi străinătate.

Lucrări publicate:
• *Varietăți diferențiale. Culegere de probleme*. – Iaşi : Univ. Iaşi, 1975.
• *Teoria stratului limită laminar nestaționar : rezultate şi metode*. – Bucureşti : Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1983. – 333 p
• *Topologie algebrică*. – Bucureşti : Editura Ştiințifică, 1990. – 359 p.

- în colaborare:
• *Probleme şi exerciții de mecanică teoretică* / Ioan Pop, Petre Brădeanu, Doina Brădeanu. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1979. – 383 p.
• *Topologie algebrică. Exerciții rezolvate* / Ioan Pop, C. Sava, Xu He Zheng. – Iaşi : Univ. Iaşi, 1983.

Referințe:
• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 257.

(A. T.)

POP, Victor, biolog-zoolog, cercetător ştiințific; n. 14 apr. 1936, TgM. Studii: Lic. de

Băieți nr. 2, Cluj (-1954); Fac. de Ştiințe Naturale şi Geografie, secția Biologie (1954-59). Dr. în biologie cu teza: *Lumbricidele din Munții Apuseni. Studiu faunistic, sistematic şi ecologic* (1979). Activitate

profesională: laborant (1959-61); cercetător stagiar (1961-68); cercetător ştiinţific gr. III, II, I (1964-01), în cadrul Filialei Cluj a Academiei RPR, sectorul de pedologie (1959-70); Centrul de Cercetări Biologice, sectorul de ecologie (1970-90); Institutul de Cercetări Biologice Cluj-Napoca, Laboratorul de taxonomie şi ecologie (1990-). Domenii de cercetare: zoologia solului; sistematica şi ecologia lumbricidelor; ecologie; schimbări climatice globale; biotehnologii şi taxonomia oligochetelor acvatice; autor şi coautor a peste 60 de lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate: *Studii şi Cercetări Agricole* (1962-63); *Lito*. *Agronomia* (1966); *Ştiinţa Solului* (1966, 1970); *Publicaţia Soc. Naţionale Române pentru Ştiinţa Solului* (1969, 1972, 1974); *Ocrotirea Naturii* (1972); *Publicaţia Academiei RSR* (1978, 1982); *Studia UBB* (1978, 1985); *Ocrotirea naturii mediului înconjurător* (1980, 1983, 1985); *Agrokemia és Talajtan* (1982); *Pontus Euxinus*. *Studii şi Cercetări* (1982); *Acta Zoologica Hungarica* (1984); *Studii şi Cercetări de Biologie* (1987); *Acta Zoologica Fennica* (1995); *Studii şi Cercetări Bistriţa* (1997); *Carinthia* (2000). Referent la lucrări privind sistematica şi ecologia râmelor pentru reviste de prestigiu ca: *Acta Zoologica Fennica*; *Applied Soil Ecology* (Elsevier); *Pedobiologia* (VEB Gustav Fischer Verlag, Jena); S*oil Biology and Biochemistry* (Pergamon, Elsevier Science Ltd.); brevet de inventator (1969); conducător ştiinţific de doctorate. Specializări: Cluj-Napoca (1970-76, periodic); URSS (1972); Ungaria (1982); Germania (1990, 1994). Distins cu Premiul Academiei „Ion Ionescu de la Brad" (1965) pentru lucrarea „*Ridicări pedologice în partea de nord şi nord-vest a Câmpiei Transilvaniei*." Membru în Soc. Naţională pentru Ştiinţa Solului (1960-); Soc. Naţională Română de Biologie (1968-); International Organization of Oligochaeta Taxonomists, London (1982).

Lucrări publicate:

- *Curs de zoologia vertebratelor*. – Vol. 1. – *Procordatele, caracterele generale ale vertebratelor, peştii şi amfibienii*. – Cluj : Univ. „Victor Babeş", 1957. – 611 p.
- *Zoologia vertebratelor*. – Vol. 2. – *Mamaiferele*. – Bucureşti : EDP, 1962. – 207 p.
- *Zoologia vertebratelor. Manual* / Ed. a 2-a. – Bucureşti, 1967.
- *Zoologia vertebratelor*. – Bucureşti, 1976.
- *Lumbricidele din Munţii Apuseni. Studiu faunistic, sistematic şi ecologic*. – Cluj-Napoca : UBB Cluj-Napoca, 1979. – 200 p.

\- **în colaborare:**

- *Zoologia vertebratelor*. – 1964.
- *Solurile Munţilor Bucegi* / Sub redacţia C. D. Chiriţă. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 1971.
- *Pădurea şi spaţiile verzi în actualitate şi perspectivă* / Sub redacţia V. Preda. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 1977.
- *Actualitate şi perspectivă în biologie. Structuri şi funcţii în ecosisteme terestre şi acvatice* / V. Pop şi alţii. – Cluj-Napoca : Tipo Agronomia, 1985.
- *Parcul Naţional Retezat. Studii ecologice* / Sub redacţia I. Popovici. – Bv : West Side Computers, 1993.

Referinţe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000.
- *Dicţionarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiinţa şi tehnica românească. – 1996.
- *Studia UBB: Index alphabeticus 1956-1963*. – p. 115.
- *Studia UBB: Index alphabeticus 1964-1970*. – p. 177.

(A. T.)

POP D. POPA, Ioan, medic, prof. univ.; n. 6 oct. 1927, Oradea. Studii: Şc. Prim. la Oradea (1934-38); cls. I-II, Lic. „Emanuel Gojdu" Oradea (1938-40); cls. III-VII, Lic. „Samuil Vulcan" Beiuş (1940-44); participant voluntar în spitalul de campanie pe frontul de eliberare din Apuseni (1944), apoi continuă studiile la Lic. „Emanuel Gojdu" Oradea (1945-46); Fac. de Medicină Generală, Cluj (1946-52), absolvită cu diplomă de merit „Magna cum Laudae." Dr. în medicină cu teza: *Cercetări experimentale cu un procedeu personal de transplantare a inimii. Reflectare clinică* (1964); dr. doc. (1968). Membru corespondent în AŞMR (1969);

membru în AŞR (1991). Activitate profesională: preparator la Institutul de Anatomie umană şi chirurgie generală (1949-54); asist. univ., Clinica de Chirurgie I, IMF Cluj (1954-62); se transferă ca şef de lucrări la IMF TgM, Clinica de Chirurgie Gen. (1962); prorector, IMF TgM (1963-74); înființează la IMF TgM Clinica de Chirurgie II şi Chirurgie Cardiovasculară şi baza de cercetări experimentale în chirurgia cardiovasculară a filialei TgM a AŞMR (1966), fiind numit dir.; conf. univ. (1966-68); prof. titular; şef de clinică, Clinica Chirurgie II şi Chirurgie Cardiovasculară a IMF TgM (1968-74); este transferat la Spitalul Fundeni, Bucureşti în postul vacant de prof. (1974); organizează Clinica de Chirurgie Cardiovasculară în clădirea nouă a Spitalului Fundeni. Realizează prima inimă şi primul plămân artificial „CP – 4” din România; efectuează primele circulații extracorporale experimentale şi primele hemodiluții în CEC (1953-54); realizează experimental primele transplante cord-plămân la Cluj (1958); efectuează prima operație pe cord deschis (1973); implantează prima valvă biologică de porc mistreț (1983); concepe primul cardiostimulator românesc (1973); implantează primele 15 valve mecanice „Pop De Popa-Stănescu” (1991); autor a peste 650 de lucrări ştiințifice publicate sau comunicate la diferite congrese naționale şi internaționale; a elaborat cursuri univ.; autor a numeroase inovații brevetate; realizează numeroase instrumente medicale cu aplicații în practica chirurgiei cardiovasculare (1973-87). Specializări: Bucureşti (1960); Moscova (1963); SUA (1970-71). Distins cu diplomă de chirurgie „Mayo-Rochester”, Minnesota, SUA (1983); diploma „Etranger” a Academiei Franceze de Chirurgie (1984); „Medic emerit” (1971); „Prof. emerit” (1987); premiul „Gh. Marinescu” al Academiei Române pentru realizarea valvei biologice „Miva Pop De Popa”; „Dr. Honoris Causa” al UMF TgM (2004). Membru în Academia de Chirurgie din Paris (1983); Academia de Ştiințe din New York (1979); The International Who' s Who of Intellectuals (1983); înființează Soc. de Chirurgie Cardiovasculară a USSM din România (1989).

Lucrări publicate:

• *Transplantarea organelor şi țesuturilor*. – Vol. 1. – TgM : IMF, 1967. – 156 p.

• *Inima. Patologie şi tratament chirurgical*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1975. – 503 p.

- în colaborare:

• *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.

• *Patologie chirurgicală*. – Vol. 4. – 1977.

• *Sistemul arterial aortic. Patologie şi tratament chirurgical* / Sub redacția Ioan Pop De Popa. – Vol. 2. – Bucureşti : Editura Medicală, 1982. – 1415 p.

• *Patologie chirurgicală*. – Vol. 5. – 1991.

Referințe:

• *Iluzia puterii* / Ioan Pop De Popa, Aura Matei Săvulescu. – Bucureşti : Editura „Acvilla din Carpați”, 1992. – 284 p.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.)

POPA, Ioan, economist, prof. univ.; n. 1 apr. 1950, Cuştelnic. Studii: Lic. Economic TgM; Fac. de Ştiințe Economice din Cluj-Napoca. Dr. în economie. Prof. univ. la catedra de contabilitate a Fac. de Ştiințe Economice din Cluj.

Lucrări publicate:

• *Conducerea tehnică şi eficiența comerțului exterior*. – Bucureşti : Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1989. – 515 p.

• *Bursa*. – Bucureşti : Adevărul, 1993. – Vol. 1. – *Organizare, funcții, experiențe*. – 1993. – 297 p.

- în colaborare:

• *Monografie contabilă industrială* / Ioan Popa, Pântea Iacob Petru. – Bucureşti : EDP, 1983. – 592 p.

• *Contabilitatea generală a economiei de piață* / Ioan Popa şi alții. – 1993.

• *Contabilitatea de gestiune* / Ioan Popa şi alții. – 1994.

• *Contabilitatea financiară a agenților economici din România* / Ioan Popa şi alții. – 1995.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 261.

(A. T.)

POPOVICI, Adriana, farmacist, prof. univ.; n. 30 nov. 1935, Chişinău. Studii: Lic. Teoretic „Doamna Stanca" (-1953); Fac. de Farmacie, Cluj (1958). Dr. în ştiinţe farmaceutice cu teza: *Contribuţii la studiul unor noi formule de unguente de penetraţie şi resorbţie cu hormoni şi vitamine* (1969). Membru corespondent în AŞMR (1995-). Activitate profesională: internist în farmacie, Cluj (1958-60); asist. univ. IMF Cluj şi TgM (1960-70); şef de lucrări (1970-); conf. univ. (1974-); prof. titular (1990-); şef de disciplină (1988-), UMF TgM. Domenii de cercetare: realizarea de noi medicamente; cercetări de biodisponibilitate ale medicamentelor; unguente de protecţie cutanată şi dermato-cosmetice; studii asupra interacţiunii dintre susbtanţele medicamentoase şi excipienţi; medicamente vectorizate: liposomi, microsfere, comprimate abrazive, emulsii multiple, capsule, colaboratoare la redactarea a 2 ediţii din *Farmacopeea Română* (1976, 1993); a publicat peste 290 de lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate din ţară şi străinătate; a publicat studii şi articole şi în volumele unor congrese sau simpozioane; 10 brevete OSIM; 2 inovaţii; a condus şi participat la realizarea a 16 contracte de cercetare ştiinţifică. Specializări: Bucureşti (1967); Iaşi (1972); Cluj-Napoca (1986). Distinsă cu „Diplomă Jubiliară" de ICSMCF Bucureşti (1967); certificat de Expert Evaluator de la MEC (2001). Preş. în Soc. de Ştiinţe Farmaceutice, Filila Mureş (1990-); vicepreş., SSF pe ţară (1990); preş., UMB, filiala Mureş (1990); APGI Franţa (1992); Col. Farmaciştilor (1990); Comisia de Acreditare CNEA Bucureşti (1997); col. de redacţie al revistei *Farmacia* (1990). Hobby-uri: muzică, turism, sport.

Lucrări publicate:

- *Urgenţe farmaceutice*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1975. – 329 p.
- *Unguente farmaceutice* / Ed. a 2-a revizuită. – Bucureşti : Editura Medicală, 1980. – 356 p.
- *Dermatologie şi cosmetologie*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1982. – 272 p.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnologie farmaceutică*. – TgM : UMF, 1993-97. – 173 p.
- *Curs de tehnologie farmaceutică* / Ed. a 2-a. – TgM : UMF, 1999.

- în colaborare:

- *Curs de tehnică farmaceutică*. – Vol. 2; facs. 1-2. – TgM : IMF, 1978. – Facs. 1. / Ádám Ludovic, Adriana Popovici, Szántó Eva. – 270 p.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică*: Manual pentru uzul studenţilor / Adriana Popovici, Szántó Éva, Zamfira Csath-Stîncel. – TgM : UMF, 1979-1981. – Vol. 3. – 1980. – 167 p.; Vol. 4. – 1981.
- *Gyógyszer-technológia* / Ádám Lajos, Szánthó Klára. – 2. köt. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.; 4. köt. / Papp József, Ádám Lajos, Popovici Adriana. – 1984. – 239 p.
- *Reologia formelor farmaceutice*. – 1985.
- *Preparate farmaceutice*. – 1987.
- *Supozitoare* / Adriana Popovici, Ioan Ban. – Bucureşti : Editura Medicală, 1988. – 263 p.
- *Formular cosmetic* / Adriana Popovici, Adriana Ciurba. – TgM : Tipomur, 1997. – 137 p.
- *Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice* / Editor Adriana Popovici. – Timişoara: Mirton, 1998. – 700 p.

Referinţe:

- *Dialog despre sănătate* / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – Vol. 2. – 1981.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt.: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

POPOVICI, Ioan, medic veterinar; n. 18 oct. 1931, TgM. Studii liceale la Cluj şi Fac. de Medicină Veterinară la Univ. Arad. Dr. în medicină veterinară. Prof. univ. la USAMV Cluj-Napoca. Autor a numeroase lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate; autor de cursuri şi manuale univ. Membru în AMVR.

Lucrări publicate:

• *Anatomia comparată : osteologia – artrologia – miologia*. – 1994, 1996, 1998
• *Anatomia comparată* : sistemul nervos. – 1994.

Referințe:
• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

POPOVICIU, Liviu, medic, prof. univ.; n. 8 febr. 1927, Bran (BV) – m. 18 iul. 1994, TgM. Studii: Lic. „Andrei Șaguna" Bv (-1946); Fac. de Medicină din Cluj (-1952). Dr. în științe medicale (1966); dr. doc. (1972). Membru titular în AȘMR (1990). Și-a început cariera univ. în 1951 la Cluj și a continuat-o din 1966 la TgM, parcurgând toate treptele univ. până la gr. de prof. univ. (1970-); șef de catedră (1967-1972); prodecan și apoi decan al Fac. de Medicină (1976-85); dir. al Centrului de Cercetări Medicale TgM (1985-); șeful secției de neurologie și al secției de EEG, EMG și neurofiziologie clinică. Domenii de cercetare: boli vasculare cerebrale; patologia stărilor de veghe și de somn; epilepsia; boli neuromusculare; metodologia EEG; scleroza multiplă și alte boli demielinizante, boli genetice și degenerative; informatica în neurologie. A organizat 25 de simpozioane și congrese și a participat la 54 manifestări științifice. Activitatea științifică este concretizată prin 20 de monografii de specialitate și un nr. foarte mare de lucrări științifice comunicate și publicate în țară și străinătate. Specializări: Franța (1967). Distins cu Medalia de Bronz a Academiei Naționale de Medicină din Franța (1984); premiul I pentru 3 lucrări monografice și tratate (Praga, Moscova, 1973, 1983). Membru în Academia Franceză, Paris (1984); vicepreș., Soc. Europeană de Cercetare a Somnului (1972); Soc. Internațională de Cercetare a Magneziului (1982); membru în Comitetul Național al Comisiei de Informatică a Academiei Române; preș., Biroul Uniunii Medicale Balcanice, filiala Mureș (1975). Hobby-uri: literatură, sport, turism, muzică.

Lucrări publicate:

• *Enciclopedie de neurologie și neurochirurgie*. – București : Editura Academiei Române. – 2 vol. – Vol. 1. – 1992. – 415; Vol. 2. – 1994. – 460 p.

- în colaborare:

• *Cercetări medicale*. – București, 1968.
• *Somnul normal și patologic*. – București: Editura Medicală, 1972. – 406 p.
• *Manual de neurologie* : curs / Sub redacția L. Popovici. – TgM, 1975, 1980.
• *Epilepsiile*. – Cluj-Napoca: Dacia, 1976. – 335 p.
• *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice*. – București : Editura Medicală, 1978. – 502 p.
• *Visul – probleme de fiziologie, psihologie și patologie* / Sub redacția L. Popoviciu. – Cluj-Napoca: Dacia, 1978.
• *Semiologie neurologică* : curs / Sub redacția L. Popovici. – TgM, 1979.
• *Bolile vasculare cerebrale ale sistemului arterial vertebro-bazilar*. – Iași : Junimea, 1980. – 450 p.
• *Sleep „78*" / B. Așgian, L. Popoviciu, G. Badiu. – Basel: Editura S. Karger, 1980. – 794 p.
• *Bolile sistemului nervos vegetativ* / B. Așgian, L. Popoviciu, I. Hăulică. – București: Editura Medicală, 1982. – 716 p.
• *Bolile vasculare ale creierului și măduvei spinării*. – București: Editura Academiei RSR, 1982. – vol. – Vol. 1. - 468 p.
• *Patologia sistemului nervos vegetativ*. – 1982.
• *Epilepsia de lob temporal* (Diagnostic – Tratament). – 1984.
• *Epilepsiile* / B. Așgian, C Arseni, L. Popoviciu. – București : Editura Științifică și Pedagogică, 1984. – 643 p.
• *Metode de neurofiziologie clinică*. – 1984.
• *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 2 vol. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
• *Bazele semiologice ale practicii neurologice și neurochirurgicale* / B. Așgian, L. Popoviciu. – Vol I. – București : Editura Medicală, 1991. – 274 p.
• *Neurologia* / B. Așgian, L. Popoviciu. – București : EDP, 1993. – 468 p.

• *Visul*: *de la medicină psihanaliză, cultură şi filozofie* / O. Corfariu, L. Popoviciu, V. Foişoreanu. – Bucureşti : Universul, 1994. – 408 p.
• *Enurezia nocturnă /* B. Aşgian, L. Popoviciu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1995. – 128 p.
• *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice* / On. Corfariu, L. Popovici, G. Badiu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1978. – 503 p. – 503 p.

Referinţe:
• *Cuvântul Liber*. – An 6, nr. XX (19 iul. 1994).
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.; F. M.)

POPP Gheorghe, administrator financiar, cons. regal; n. 11 febr. 1842, Vaidacuta – m. ? Studii: gimnaziale la TgM, Mediaş, Sibiu, Blaj; de drept la Sibiu. A fost practician la administraţia financiară (1867) din Sibiu; s-a mutat la Cluj în funcţia de concepist (1868-75); la Alba Iulia a fost secretar şi şeful organului de stabilire a taxelor (1875-89); la Aiud a îndeplinit funcţia de dir. al administraţiei financiare (1889-94), de unde a fost mutat la Nyiregyháza, devenind cons. regal (1897-).

Lucrări publicate:
• *Îndreptar practic în toate afacerile financiare* ... sl, 1878.
• *Az illeték-egyenérték (equivalens-adó) útmutatója*. – Gyulafehérvár, 1881.
• *A községi illetékkezelés gyakorlati útmutatója az 1881. évi törvények és szabályrendeletek alapján összeállítva és gyakorlati példákkal ellátva községi elöljárók, körjegyzők, városi tanácsosok és magánfelek számára.* – Gyulafehérvár, 1882.
• *Bélyeg és illeték, valamint a községi illetékkezelés útmutatója:* Kézikönyv a jelenleg érvényben lévő törvények és szabályok alapján összeállítva és gyakorlati példákkal és irálymintákkal ellátva. – Gyulafehérvár, 1883.
• *Bélyeg és illetéki szabályok kivonatos gyűjteménye főtekintettel azoknak mikénti csoportosítására.* – Gyulafehérvár, s.a.
• *Az egyes adók ismertetése és a községi adókezelés kézikönyve.* – Nyiregyháza, 1895.
• *Bélyeg és illeték, valamint a községi illetékkezelés útmutatója:* Kézikönyv a jelenleg érvényben lévő törvények és szabályok alapján összeállítva és gyakorlati példákkal és irálymintákkal ellátva. – 2. teljes átdolgozott kiad. – Budapest, 1899.

Referinţe:
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt.: Ótócska-Popea. – 1905.

(F. M.)

POPP, Vasile, medic, folclorist, istoric literar, bibliograf; n. 1789, Chimitelnicul de Câmpie – m. 6 mart. 1842, Zlatna (AB). Studii: gimnaziul catolic din TgM (1801-1807); Lic. piarist din Cluj (1808-1810); Fac. de Filozofie şi de Drept din Cluj; Univ. din Viena pentru studiul filosofiei (1811-1814) şi medicinei (1811-1815). Dr. în filozofie (1814), fiind primul român care a primit această recunoaştere. Dr. în medicină cu teza: „*Dissertatio inauguralis historico-romanorum*" (1817). Medic la Braşov (1817-1828); prof. de filologie şi filozofie şi dir. al Seminarului de la Socola (1820), la invitaţia lui Gheorghe Asachi. Revine la Braşov, după ce călătoreşte în Moldova şi Ţara Românească, cercetând biserici, mănăstiri şi biblioteci particulare în vederea unei lucrări asupra tipografiilor româneşti. A ordonat arhiva Bisericii Sf. Nicolae din Şcheii Braşovului, scriind în latină o istorie a sa, rămasă în manuscris. Medic la Făgăraş (1828-29). Călătoreşte pentru a cunoaşte starea minelor şi viaţa minerilor din părţile Rodnei. Elaborează recomandări pentru organizarea serviciului sanitar; susţina campanii sanitare împotriva bolilor sociale şi profesionale: intoxicaţii, maladii endemice – guşa; combate abuzurile medicilor; pledează pentru colaborarea între medici de diferite specialităţi şi pentru practicarea medicinei preventive; are preocupări constante de medicină vaterinară. Paralel cu avtivitatea de medic colaborează cu studii, eseuri, traduceri, creaţii originale la periodicele de la Braşov: *Foaie pentru minte, inimă şi*

literatură; *Foile duminecii* (1837); *Foaie literară*; *Gazeta de Transilvania* (1838-41). Corespondează cu G. Bariț și Timotei Cipariu.

Lucrări publicate:

- *Elegia de laudibus Medicinae* ... Viena, 1813.
- *Despre apele minerale de la Arpătac, Bodoc și Covasna și despre întrebuințarea acelorași în deschilinite patimi*. – Sibiu, 1821.
- *Disertație despre tipografiile românești în Transilvania și învecinatele țări de la începutul lor până în vremile noastre*. – Sibiu, 1838.

Referințe:

- *Crestomația seau analecte literarie* / Timotei Cipariu. – Blaj, 1858.
- *Transilvania*, 1, 1866, p. 129-135; 161-167.
- *Bibliografia românească veche, 1508-1830* / Ioan Bianu, Nerva Hodoș. – București, 1903. – Tom. 1.
- *Șoimii*, 5, nr. 1-2, 1928, p. 59-65.
- *Începuturile medicinii științifice românești* / V. L. Bologa. – Cluj, 1930.
- *Cea dintâi lucrare medicală în limba română: despre apele minerale de la Arpătac, Bodoc și Covasna de Vasilie Pop* / Sextil Rusu. – Cluj, 1935.
- *Tribuna*, 11, nr. 14, 6 apr. 1967, p. 6.
- *Profiluri mureșene*. – Vol 1. – 1971.
- *Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – TgM, 2002.
- *Philobiblon mureșean* / Dimitrie Poptămaș. – 2003.

(A. T.)

POPȘOR, Sorin Claudiu, medic stomatolog, prof. univ.; n. 29 sept. 1957, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” (1976); IMF TgM, Fac. de Stomatologie (1982), absolvită cu diplomă de merit. Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la cercetarea funcționalității complexului neuromuscular al extremității cefalice la dentați, edentați parțial protezați și neprotezați, prin intermediul electromiografiei* (1998). Activitate profesională: stagiatura la Spitalul Clinic Jud. Mureș (1982-85); medic stomatolog în rețeaua de dispensare com. și de întreprindere ale Spitalului Clinic Jud. Mureș (1985-90); asist. univ. (1990-95); medic principal de specialitate (1991-97); șef de lucrări (1995-00); medic primar stomatolog (1997-); conf univ. (2000-03); prof. univ. (2003-); șeful Clinicii și al disciplinei Protetică dentară și Reabilitate orală; decan al Fac. de Stomatologie, UMF TgM (2000-); membru în Cons. Prof.; Senatul UMF TgM; Comisia de Stomatologie a MSF; expert evaluator în cadrul Cons. Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior. Domenii de cercetare: protetica dentară, implantologia și perfecționarea didactică; a susținut 54 de lucrări, în cadrul unor reuniuni desfășurate în țară și străinătate; autor și coautor a 27 de articole publicate în reviste de specialitate: *Revista de Medicină și Farmacie din TgM* (1992-94, 1997, 1999, 2001); *Medicina Stomatologică* (1998-03); *Orvostudományi Értesitő* (1999); *Stomatologia mureșeană* (2000-01); *Timișoara Medical Journal* (2002). Membru în col. de redacție al *Revistei de Medicină și Farmacie din TgM*; editor al revistei *Stomatologia Mureșeană*; membru în comitetele editoriale ale revistelor: *Medicina Stomatologică*; *Oral Health and Dental Management in the Black Sea Countries*; *Timișoara Medical Journal*. Membru în DEAN; preș., Asoc. Medicilor Stomatologi din Jud. Mureș (1998).

Lucrări publicate:

- *Materiale dentare. Note de curs pentru studenții Fac. de Stomatologie și ai Col. de Tehnică Dentară*. – TgM : Litografia UMF, 1997. – 105 p.
- *Curs de protetică dentară. Clinica și tratamentul edentației totale*. – TgM : Litografia UMF, 1998. – 165 p.
- *Elemente clinice de protezare totală bimaxilară*. – TgM : Tipomur, 2000. – 238 p.
- *Principii esențiale de protezare conjunctă*. – TgM : UDC, 2001. – 191 p.

- în colaborare:

- *Orientări diagnostice și terapeutice în disfuncția craniomandibulară*. – 2002.
- *Elemente de gnatologie. Curs pentru studenții Fac. de Medicină dentară și ai Col. de Tehnică Dentară*. – 2003.
- *Prepararea protetică a dinților în simulator* (fantom). Caiet practic de lucrări pentru studenții anului III. – 2003.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

POPU, Ştefan, pedagog, agronom; n. 1845, Silivaşul de Câmpie (CJ) – m. ? Studii: lic. la TgM, Dumbrăveni (SB), Blaj; pedagogia şi agronomia la Praga. Între 1866-82 activează ca prof. la Blaj. În urma unei mici neînţelegeri cu superiorii pleacă la Bucureşti ca prof. la Seminarul Central, apoi la I Ped „Carol I"; ulterior, dir. la Şcoala de agricultură şi silvicultură de la Herăstrău. Îmbinând activitatea de la catedră cu scrisul, a contribuit prin publicaţiile sale la formarea literaturii noastre pedagogice şi economice; scoate revista *Economul* şi pune bazele *Foii scolastice*.

Lucrări publicate:

- *Legendariu pentru şcoalele poporale*. – Blaj, 1872.
- *Metodul practicării legendarului*. – Blaj, 1872.
- *Măsurile metrice*. – Blaj, 1875.
- *Economia rurală*. – Blaj, 1881.

Referinţe:

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comşa. – Blaj, 1940.

(A. T.)

POZDÎRCĂ, Alexandru, ing. mecanic; n. 24 oct. 1958, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1965-73); Lic. Industrial nr. 3 TgM (1973-78); IP Cluj-Napoca, Fac. de Mecanică (1979-84). Dr. cu teza: *Simularea localizării contractului, cu aplicaţii la angrenajele melcate cilindrice* (1997). Activitate profesională: ing. proiectant, Electromureş TgM (1984-87); analist programator, cercetător, Institutul de Cercetare pentru tehnica de calcul şi informatică, filiala Mureş (1987-91); asist. univ; şef de lucrări; conf. univ, UPM TgM (1991-). Domenii de cercetare: proiectare şi fabricare asistată pe calculator; participant la congrese şi conferinţe naţionale şi internaţionale; publică articole în reviste de specialitate: *Construcţia de maşini* (1986); *Acta Technica Napocensis* (1992). Specializări: Franţa (1997); SUA (2000). Membru AGIR (1997-). Hobby-uri: schi, alpinism.

Lucrări publicate:

- *Curs de mecanisme*. – TgM : UPM, 1998. – 150 p.
- *Proiectarea asistată de calculator a geometriei angrenajelor melcate*. – TgM : UPM, 1998. – 135 p.

- în colaborare:

- *Geometrie descriptivă. Aplicaţii*. - 1992.
- *Bazele AutoLISP-ului*. – 1994.
- *AutoCAD – Desenare plană* / I. Mocianu, A. Pozdîrcă. – TgM : UPM, 2000. – 60 p.
- *AutoCAD – Modelare spaţială*. – 2000.
- *AutoCAD – Programare în AutoLISP* / I. Mocianu, A. Pozdîrcă, K. Albert. – TgM : UPM, 2001. – 92 p.

Referinţe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

PUI, Emanuela Cristina, geograf; n. 5 mart. 1978, Cristuru Secuiesc. Studii: Şc. Gen. nr. 46 TgM (1988-92); Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1992-96); Univ. Bucureşti, Fac. de Geografie (1998-03). Activitate profesională: Şc. Gen. nr. 90 Bucureşti (2000-01); Lic. Economic nr. 5 Bucureşti (2001-02). Participă la Simpozionul Naţional de Geografie din Bucureşti cu lucrările „Studiul geomorfologic în culoarul Topliţa-Deda" şi „Sinteza calităţii apei în bazinul Nera-Cerna". Hobby-uri: sport, lectură, drumeţii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sângeorgiu de Mureş*: studiu geografic / G. I. Opriş, E. C. Pui. – TgM : Ansid, 2003. – 170 p.

(A. T.)

PUIA, Ioan, ing. agronom; n. 4 sept. 1923, Aţintiş. Studii: lic. la Blaj şi Cluj; Institutul Agronomic Bucureşti. Dr. în agronomie (1960). Prof. univ. la USAMU Cluj-Napoca; prorector (1962-74); rector, Institutul Agronomic Cluj-Napoca (1981-91); dir., Centrul de Cercetări

Biologice (1981-91); dir., Stațiunea Didactică Experimentală Cluj-Napoca (1974-84); secretar de redacție al revistei *Studii și cercetări de agronomie* (1955-59); redactor responsabil al publicației *Lucrări științifice* (1961-38) și al publicației *Buletinul Institutului Agronomic* (1983-85). Autor și coautor a numeroase lucrări științifice publicate în diverse reviste din țară și străinătate. Membru în Comitetul executiv al Federației Europene a Pajiștilor (1978-90); preș. al subcomisiei Om-Biosferă a Academiei Române, filiala Cluj; preș., Asoc. Franco-Română de Dezvoltare a Agriculturii (1993-97).

Lucrări publicate:

- *Cultura verzei*. – București : Editura de Stat pentru Literatură Științifică, 1953. – 62 p.
- *Cultura pajiștilor și a plantelor furajere*. – București : EDP, 1991. – 296 p.

- în colaborare:

- *Monografia trifoiului din România*. – 1973.
- *Producerea și păstrarea furajelor* / Ioan Puia, C. Bărbulescu, C. Pavel. – București : EDP, 1976. – 343 p.
- *Agroecosistemele și alimentația omenirii* / Ioan Puia, Viorel Soran. – București : Ceres, 1981. – 136 p.
- *Mediul rural și problema energiei* / Coordonatori Ioan Puia, Lucian Groșanu, Viorel Soran. – Cluj-Napoca : Dacia, 1986. – 254 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 270.

(A. T.)

PUNGUR Gyula, ornitolog, entomolog, preot ref., prof.; n. 24 mai 1843, Sângeru de Pădure – m. 1 mai 1907, Zelenika (Dalmația).

Studii: gimnaziul ref., precum și 2 ani studii de drept la TgM, și teologice la Aiud. A fost învățător la TgM (1865-66). Susține examenul de teologie (1866) și pleacă la studii univ. în Hessen-Marburg; efectuează o călătorie de studii în Franța, Germania de Sud. Instructor particular la familia Ugron din Zau de Câmpie (1868-70), unde a avut ocazia să-l cunoască pe biologul, ornitologul Herman Ottó; la îndemnul acestuia se dedică științelor naturii și ornitologiei. A fost numit preot la Nușfalău (SJ) (1871-77), și învățător la Zalău (1877-96); apoi a devenit colaboratorul lui Herman Ottó la centrul ornitologic din Budapesta până la moarte (1896-07). A publicat studii ornitologice în *Math. Naturwiss. Berichte aus Ungarn*; *Szilágyság Mathematikai Rovartani Lapok* (1886); *Természettudományi Értesítő* (1891); *Aquila*; *Természettudományi Közlöny*; *Természetrajzi Füzetek* (1877) *etc*.

Lucrări publicate:

- *A magyarországi tücsökfélék természetrajza = Histoire naturelle des gryllides de Hongrie*. – Budapest: Kiadta a Kir. Természettudományi Társulat, 1891.
- *A magyar birodalom állatvilága*: *Orthoptera*. – Budapest, 1900.
- *Mutatvány a készülőben levő „Magyar állatnevek szótárából“* : A „rigó“szócsoporthoz tartozó állatnevek és ezek társnevei megtoldva hangértelmezésekkel, mondákkal, hasonlatokkal, közmondásokkal és egyéb szólásokkal. – Budapest : Hornyánszky Viktor cs. és k. udv. Könyvnyomdája, 1905. – 30 p.

Referințe:

- *A magyar állattani irodalom ismertetése*: [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. – 2. köt.: 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.; 3. köt.: 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 11. köt.: Popeszku-Rybay. – 1906.
- *Aquila* 1-4. sz., 1907.
- *Die Geschichte der Zoologie in Ungarn* / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927.
- *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. -Budapest, 2001- . - 5. köt. : P-S. – 2004.

(F. M.)

PUPP Anton; Antal, medic anatomo-patolog, izotopist, radiolog; n. 1 sept. 1925, Jucu de Jos (CJ). Studii: Şc. Normală TgM; examenul de capacitate la Cluj (1945); Fac. de Medicină Generală TgM (1949-55). Activitate profesională: medic de circumscripţie la Zlatna şi Aluniş (1955-58); asist. univ., Institutul de Anatomie Patologică TgM (1958-62); şef de lucrări Clinica Radiologică; Laboratorul de Medicină Nucleară (1962-73); medic radiolog, Policlinica Sportivă până la pensionare (1973-85). Dome-nii de cercetare: patologie, medicină nucleară, radiologie. Autor şi coautor a peste 63 de articole, lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Revista Medicală* (1962, 1964-1971); *Pediatria* (1966); *Revista de Medicină şi Chirurgie* (1966); *Acta Urologica Belgica* (1967); *Chirurgia* (1967); *Morfologie normală şi patologică* (1967); *Stomatologia* (1969). Membru în USSM TgM (1958-85).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Anatomie patologică* : Manual pentru învăţământul medical superior. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 694 p.

• *Testul P-32 radioactiv în diagnosticul tumorilor cutanate şi al dermatozelor precanceroase* / A. Pupp şi alţii. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1965.

Referinţe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.)

PUSKÁS Attila, medic internist; n. 9 apr. 1967, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1988-92); Institutul de Perfecţionare a Medicilor Bucureşti (1993-98); medic specialist medicină internă (1998); competenţa în ecografie (2001); medic primar medicină internă (2003); şef de lucrări (2004). Dr. în ştiinţe medicale (2003). Şef de lucrări la Clinica Medicală II, UMF TgM. Domenii de cercetare: angiologie, bolile vasculare periferice: bolile venelor, arteriopatiile membrelor superioare, micro-circulaţia. A publicat în: *Rev. Med. Farm*., (1993, 1994, 1997, 2002), *Brain Research Bulletin* (1995**),** *Orvostudományi Értesítő* (1997, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003), *Revista Medicală–Orvosi Szemle* (1998), *Fundamental & Clinical Pharmacology* (1999), *Romanian Journal of Angiology and Vascular Surgery* (1999, 2000, 2001**),** Népújság (2004 márc. 31.; 2004 julius 15. ; 2004 julis 28.). Membru în societăţi şi asociaţii ştiinţifice EME, Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság, Magyar Egészségügyi Társaság, Central European Vascular Forum.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászat. Kardiológia /* Szerkesztő dr. Brassai Zoltán. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.

• *Kardiológia és angiológia*. - Budapest: Springer Orvosi Kiadó Kft., 1999.

• *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

• *Urgente medicale in cabinetul de stomatologie:* Curs Litografiat / Naftali G., Puskás A.. – TgM: UMF, 2004.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

PUSKÁS György, medic, prof. univ.; n. 4 iul. 1911, Geoagiu (HD) – m. 11 sept. 2004, TgM, Studii: lic. la Sf. Gheorghe; univ. la Montpellier, Franța; IMF Cluj, Fac. de Medicină (1934). Dr. în medicină. Membru al AȘMR (1990). Carieră de medic la Cluj, apoi la Debrețin ca medic rezident; aici obține specializarea în pediatrie (1939); între 1940-49 lucrează ca asist. univ. la Univ. din Cluj și TgM; conf. univ.; prof. univ.; șef de catedră; șeful Clinicii de Pediatrie; decan (1951-60); prorector (1956-67); rector IMF TgM (1967-76). Domenii de cercetare: formele specifice ale anemiei la sugari, cauzele și tratamentul bolilor pulmonare la copii, stări acute de deshidratare la copii; autor și coautor a numeroase lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate; a fost editorul șef al publicațiilor *Aesculap* și *Revista Medicală* (1967-76). Distins cu premiul „Semmelweis” la Budapesta. Membru și preș. în EME, secția Științe Medicale; Soc. Europeană de Pulmonologie Pediatrică (1976).

Lucrări publicate:
- *Gyermekgyógyászati diagnosztika*. – Mv. : OGYI, 1951. – 64, 57, 14, 21, 30 p.
- *Gyermekgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1951. – 250 p.
- *Csecsemőgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1952. – 2 vol. – 1. rész. – 1952. – 142 p.; 2. rész. – 1953. – 167 p.
- *Gyermekgyógyászat*. – Új, 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – vol. – 1. köt. - 237 p.

- în colaborare:
- *Gyermekgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1951. – 779 p.
- *Gyermekgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1955. – vol. – 1. rész. – 1955. – 400 p.
- *Pediatria*. – București: Editura Medicală, 1960. – vol. – Vol. 2. – 1960. – 944 p.
- *Pediatria* : Manual pentru învățămîntul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 1150 p.
- *Pediatria* : Manual pentru studenții facultăților de stomatologie. – București : EDP, 1965. – 234 p.
- *Cum tratăm stările de deshidratare acută la copil* / Gh. Puskás, Bianca Indig. – București : Editura Medicală, 1967. – 207 p.
- *Curs de pediatrie* / Grépály András, Puskás György. – TgM : IMF, 1976.
- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 3 vol. – 1. köt. – 387 p.; 2 köt. – 265 p.; 3 köt. – 155 p.

Referințe:
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Népújság* 2001.júl. 5., 2001. júl. 10.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Cuvântul liber*, an XVI, nr. 182, 15 sept. 2004, p. 10 (necrolog)
- *Népújság* 2004. szept. 15.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.)

PUTNOKY Gyula, medic bacteriolog microbiolog, prof. univ.; n. 14 nov. 1901, Kremnica (Slovacia) – m. 17 oct. 1985, Budapesta. Studii: școala medie la Lic. Ref. din Miskolc; diploma de medic la Univ. „Pázmány Péter” Budapesta (1925). Medic la Budapesta (1923-25), la Seghedin (1925-27), asist. univ. (1927-42) la Budapesta. A făcut cercetări în spitalele din Berlin, Londra (1932-33). A fost numit prof. univ. la Catedra de patologie și bacteriologie al Univ. din Cluj (1942-44) și dir. Institutului de Patologie și Bacteriologie Cluj. În 1944 a plecat la Budapesta unde a lucrat la Institutul de Oncologie. S-a întors în România și a condus Catedra de Microbiologie ca șef de catedră la

IMF TgM şi dir. Institutului de Sănătate Publică TgM (1947- 1954). Prof. la Inst de Perfecţionare a Medicilor din Budapesta.(1954-) Domenii de cercetare: oncologia experimentală, imunitatea tumorală, anatomia patologică a miocardului, a mucoasei uterine, struma.

Lucrări publicate:

• *A daganatok kór- és gyógytana.* – Budapest, 1937.

• *Általános és részletes bakteriológia és vírustan.* – Mv. : OGYI, [1948]. – 196 p.

• *Parasitológia.* – Mv. : OGYI, [1948]. – 58 p.

• *Bakteriológiai gyakorlati (technikai) jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1951. – 78 p.

• *Mikrobiológiai jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *Általános mikrobiológia*. – 203 p.

• *Bakteriológiai gyakorlati jegyzet.* – 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1953. – 56 p.

- în colaborare:

• *Mikrobiológiai jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1951-1952. - 1. köt. : *Általános mikrobiológia* / Putnoky Gyula. – 1951. - 203 p.; 2. köt. : *Immunitástan* / Putnoky Gyula, Szentkirályi Éva, Bán Zsuzsa ford. – 1951. -185 p.; 3. köt. : *Részletes bakteriológia* / Putnoky Gyula, Szentkirályi Éva, Bán Zsuzsa ford. – 1951. – 340 p.; 4. köt. : *Orvosi mycologia. Általános mykologiai technika és részletse mycologia* / Kerestély János. – 1952. – 70 p.

• *Mikrobiológia* / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. – 3. köt. – 543 p.

• *Mikrobiológia* / Putnoky Gyula, az új kiadást átdolgozta Boér László. – 2., átdolgozott kiad. - Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan* – 1957. – 300 p.

• *Mikrobiológia* / Putnoky Gyula, az új kiadást átdolgozta Boér László. – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. : *Részletes bakteriológia*. – 1957. – 350 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

• *Tizenkét év* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon*. -Budapest, 2001- . - 5. köt. : P-S. – 2004.

(F. M.)

R

RÁCZ Gábor, farmacist, prof. univ.; n. 15 iun. 1928, Arad. Studii: Lic. „Moise Nicoară” Arad (1938-40, 1944-45); Lic. Romano-Catolic Arad (1942-44, 1945-46); Univ. Bolyai Cluj (1946-48); IMF TgM (1948-1950). Dr. în ştiinţe farmaceutice cu teza: *Compuşi fenolici din organele vegetative ale părului* (1958). „Doctor honoris causa” al UMF TgM. Membru titular în AŞMR (1994). Activitate pofesională: în cadrul IMF TgM, parcurgând toate treptele univ. până la gradul de prof. (1948-92); şef de catedră; decan al Fac. de Farmacie (1956-58, 1962-76, 1984-86) IMF TgM; Univ. din Pécs (Ungaria) (1992-); Univ. „Semmelweis” Budapesta (1994-). Domenii de cercetare: botanică farmaceutică, farmacognozie, homeopatie, fitoterapie clinică; a continuat organizarea şi conducerea Grădinii Botanice a UMF TgM; este iniţiatorul publicaţiei *Note botanice*. Autor şi coautor a 22 de cărţi şi peste 560 de lucrări ştiinţifice, articole publicate în diferite reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Farmacia* (1954-87); *Revista Medicală* (1956-89); *Comunicările Academiei* (1957); *Naturwissenschaften* (1958); *Analele Institutului de Cercetări Agronomice* (1959); *Comunicări de botanică* (1959-67); *Studii şi Cercetări de Biochimie* (1959); *Acta Pharmaceutica Hungarica* (1960); *Gyógyszerészet* (1960-82); *Revue d' Histoire de la Pharmacie* (1964-73); *Arzneimittel-Forschung* (1966-68); *Planta Medica* (1968-80); *Plates Médicinales et Phitoterapy* (1968-74); *Aluta* (1970-77); *Herba Hungarica* (1970-85); *Die Pharmazie* (1973-76); *Ocrotirea naturii şi mediului înconjurător* (1975-86); *Ecologie Terrestre et Genetique* 1977-82); *Farmaceutisch Tijdschrift* (1984); *Scientia Pharmaceutica* (1986); *Herba Romanica* (1992). Specializări: Germania (1973). Distins cu „Medalia Muncii” (1955); „Ordinul Muncii” cls. III (1965); Premiul „Augustin” pentru întreaga activitate, Iaşi (1998) şi Budapesta (2001). Membru şi preş. onorific în Soc. de Ştiinţe Farmaceutice, Budapesta (1974); Academia Internaţională de Istoria Farmaciei, Paris (1988); Academia de Ştiinţe din New York (1998-); membru onorific în Asoc. Ungară de Medicină Homeopatică (1994-); preş, Soc. Română de Medicină Naturistă şi Holistică (1990-); Academia de Ştiinţe Maghiară (2002). Hobby-uri: horticultură.

Lucrări publicate:

- *Növényrendszer*. – Mv. : OGYI, 1956. – 26 p.
- *Növényi sejttan, szövettan*. – Mv. : OGYI, 1960. –167 p.
- *Gyógynövények*. – Bucureşti : Ceres, 1972, 1975. – 350 p.
- *Farmakognózia*. – Mv. : OGYI, 1983. – 1. köt. – 1983. – 93 p.

- în colaborare:

- *Általános botanika*. – Mv. : OGYI, 1954. – 1. köt. : *Sejttan és szövettan*. – 168 p. ; 2. köt. : *Vegetatív szervek*. – 210 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Plante medicinale şi aromatice* / Rácz G., E. Coiciu. – Bucureşti : Editura Academiei RPR, 1962. – 682 p.
- *Farmacognozie*. – Bucureşti: EDP, 1967. – 443 p.
- *Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc*. – Miercurea Ciuc: Cons. Popular al HR, 1968. – 183 p.
- *Farmakognózia* / Rácz Gábor, Csedő Károly. – Mv. : OGYI, 1970. - 2. köt. – 1970. – 157 p.
- *Plante medicinale şi aromatice* / Rácz G., A Laza, E. Coiciu. – Bucureşti : Ceres, 1970. – 227 p.
- *Gyógy- és illó olajos növények* / Rácz G., A Laza, E. Coiciu. – Bukarest : Ceres, 1972. – 249 p.
- *Kovászna megye gyógynövényei* / Szerk. Rácz Gábor, Fűzi József; közreműködtek : Féder Zoltán, Csedő Károly, Kisgyörgy Zoltán. –

Árkos, Sepsiszentgyörgy : Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Vezérigazgatóság, Kovászna megye, Agronomusok Háza, 1973. – 239 p.

• *Plantele medicinale din județul Harghita*. – TgM, 1973. – 80 p.

• *Plante medicinale și aromatice* / Laza A., Rácz G. – București : Ceres, 1975. – 272 p.

• *Gyógynövények*. – 2., bővített kiad. - Rácz G., A Laza, E. Coiciu. – Bukarest : Ceres, 1975. – 349 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.

• *Farmacognozie* : curs de plante medicinale / Rácz G., Csedő Carol. – TgM : IMF, 1978. – 157 p.

• *Plantele medicinale și condimentare din județul Harghita = Hargita megye gyógy- és fűszernövényei* / Sub redacția C. Csedő. – [Miercurea Ciuc], 1980. – 711 p.

• *Korszerű gyógynövényhasználat.* – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1982. – 80 p.

• *Gyógynövényismeret* / Rácz G., Rácz K., Laza A. – Bukarest : Ceres, 1984. – 288 p.

• *Korszerű gyógynövényhasználat.* – 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca: Korunk, 1985. – 108 p.

• *Plante medicinale în prezent*. – Ed. a 2-a. - Cluj-Napoca: Korunk, 1985. – 108 p.

• *Farmakognózia. Gyógynövényismeret* / Rácz G., Péter H. M. – Mv. : OGYI, 1986-1987. – 1. köt. – 1986.; 2. köt. – 1986. – 116 p. ; 3. köt. – 1987. – 100 p.

• *Farmacognozie* : curs de plante medicinale / Rácz G., Péter H. M. – TgM : IMF, 1987.

• *Anatomie și fiziologie farmaceutică* : Esențial sinoptic / Seres-Sturm Lajos, Rácz L., Seres-Sturm Magda. – TgM : IMF, 1990. – 126 p.

• *Gyógynövényismeret* : A fitoterápia alapjai / Rácz G., Rácz K., Szabó L. Gy. – Budapest : Sanitas, 1992. – 402 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 10-a. – 1993.

• *Istoria științelor farmaceutice în România*. – 1994.

Referințe:

• *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România*. – București, 1966.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

• *Who's Who in Europe*. – 2002.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Who's Who*

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

RÁCZ Kotilla Erzsebét, farmacistă, prof. univ.; n. 3 iun. 1925, Arad. Studii: Lic. de Fete „Notre Dame” Arad (1936-41); Lic. „Moise Nicoară” Arad (1943-44); Oradea (1944-45); Lic. Romano-Catolic Arad (1945-46); Univ. Bolyai Cluj (1947-48); IMF TgM (1948-50). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Studiul farmacognostic al speciilor de achileea din RPR* (1962). Activitate profesională: preparator; asist. univ; șef de lucrări; conf. univ, IMF TgM (1948-89); șef de disciplină; secretar științific al Senatului IMF TgM (1984-89); Univ. din Pécs (Ungaria) (1992-); Univ. de Perfecționare Budapesta, Pécs (1991-). Domenii de cercetare: farmacognozie; farmacologie; farmacodinamie; farmacocinetică; fitofarmacie; participă cu lucrări la foarte multe simpozioane, congrese naționale și internaționale; publică în reviste de specialitate: *Farmacia* (1953, 1960-61, 1967-68, 1971-72); *Revista Medicală* (1957, 1959-60, 1963-66, 1968); *Pharmazie* (1959-62); *Plantes Medicinales et Phytoperapie* (1973); *Planta Medica* (1974, 1977, 1979-80); *Herba Hungarica* (1975, 1980, 1983); *Note botanice* (1976-80); *Revista de medicină naturistă* (1997-02); *Kanitzia* (2001). Specializări: Austria; Germania (1988, 1996). Distinsă cu Medalia de aur „Kabay János” (1957); „Medalia Muncii” (1971); Conf. emerit IMF TgM (1989); „Jubileum Diploma Auratum” (1999). Membră în Soc. Română de Medicină Holistică și Naturistă (1990-); Soc. de Farmacie, Ungaria (1993-); Soc. Phytathera Pentica Hungarica, membru onorific (1994-); Professional Women

Advisory Board, SUA (2000). Hobby-uri: desen, grafică (macro- şi microscopică).

Lucrări publicate:

- *Farmakodinámia – gyógyszerhatástan*. – Mv. : OGYI, 1977-1984. – [1. köt.] – 1977. – 109 p.; 2. köt. – 1981. – 149 p. ; 3. köt. – 1984. – 105 p.

- în colaborare:

- *Farmakognózia* : Általános rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 132 p.
- *Farmakognózia* : Részletes rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 407 p. ; 2. köt. – 251 p.
- *Farmakognóziai vizsgálatok* / Rácz-Kotilla E., Csedő K. – Mv. : OGYI, 1958. – 2. köt. – 174 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1965. – 945 p.
- *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.
- *Korszerű gyógynövényhasználat*. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1982. – 80 p.
- *Plante medicinale în prezent*. – Cluj-Napoca : Korunk, 1982.
- *Gyógynövényismeret* / Rácz G., Rácz K., Laza A. – Bukarest : Ceres, 1984. – 288 p.
- *Korszerű gyógynövényhasználat*. - 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
- *Plante medicinale în prezent*. – Ed. a 2-a. - Cluj-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
- *Gyógynövényismeret* : A fitoterápia alapjai / Rácz G., Rácz K., Szabó L. Gy. – Budapest : Sanitas, 1992. – 402 p.

Referinţe:

- *Indexul botaniştilor din Republica Socialistă România*. – Bucureşti, 1966.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.
- *American Biographical Institute*. – New York, 2000.
- *Who's Who în Ungaria*. – 2000. – p. 545.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.)

RÁCZ Ludovic Ernest / Lajos, medic; n. 15 ian. 1928, Petroşani (HD) – m. 24 iul. 2002 TgM. Studii: Lic. Romano-Catolic „Majlath", Alba Iulia (1940-48); IMF TgM (1949-55). Dr. în medicină cu teza: *Efectele hipoxiei hipobarice de lungă durată asupra dezvoltării cordului la unele mamifere* (1973). Activitate profesională: medic consultant la SMS Filipeştii de Pădure (PH) (1955-59); şef de laborator; asist. univ.; şef de lucrări; conf. univ., catedra de anatomie a UMF TgM (-1998); prof. suplinitor la catedra de istoria Medicinei şi Farmaciei, secţia maghiară (1998-). Domenii de cercetare: anatomia, embriologia, malformaţii congenitale, aparatul dento-maxilar, corpul adipos al obrazului, variantele anatomice ale nervilor cranieni, geneza malformaţiilor congenitale ale inimii, structura funcţională a dinţilor; participă la numeroase simpozioane, congrese în ţară şi străinătate; publică în diferite reviste de specialitate: *Revista Medicală* (1959, 1963-1964, 1974); *Chirurgia* (1963); *Morfologie Normală şi Patologică* (1963); *Revue Roumaine d' Embriologie et Cytologie. Série Embriologie* (1971); *Revue Roumaine de Morphologyie et Embiologie* (1971); *Revista de Medicina şi Farmacie* 1994, 2000). Distins cu Diploma de Onoare IMF TgM (1955); IMF Bucureşti (1956). Membru fondator în Soc. Anatomiştilor din România; Soc. de Istoria Medicinei (1995-); Soc. Française D' Histoire de la Médicine (Paris, 1994); EME.

Lucrări publicate:

- *Anatomia, fiziologia şi patologie umană curs*. – TgM : IMF, 1987.
- *Anatomia sistematică a omului*. – TgM : Litografia UMF. – 1996-1998. – 5 vol.
- *Noţiuni de anatomie practică şi repere anatomice în anesteziile stomatologice*. – TgM : Litografia UMF, 1998. – 69 p.
- *Az orvostudomány története*. – TgM : Litografia UMF, 2001.

- în colaborare:

- *Szövettan egyetemi hallgatók számára*. – Mv. : OGYI, 1981-1984. – 1 köt. – 1981. – 382 p. ; 2. köt. – 1984. – 239 p.; 3. köt. – 1985. – 180 p.

• *Anatomie și fiziologie farmaceutică* / L. Seres-Sturm, Rácz L., M. Seres-Sturm. – TgM : UMF, 1990.
• *Anatomia és élettan* : Gyógyszerész hallgatók részére / Seres-Sturm L., Rácz L., Seres-Sturm M. – Mv. : IMF, 1995. – 125 p.
• *Cervico-oro-facialis anatomia* / L. Seres-Sturm, Rácz L., Pávai Z. – TgM : UMF, 1997.

Referințe:
• *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș*, 1945-1967. TgM : IMF, 1967.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdelyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
• *Generisch Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Tizenkét év*. – Budapest, 2002. – 2. köt: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

RÁKOSFALVY Lívia, medic; n. 5 iun. 1927, Cluj. Studii: Lic. „Marianeum” Cluj (1946), Facultatea de medicină la IMF TgM (1952). Medic de circumscipție, apoi medic balneolog la Sângeorz Băi (1952-59), la Sanatoriul „1 Mai” Oradea, specialist de fizioterapie (1959-63), asist univ. la catedra de balneo-fizioterapie IMF TgM și la Clinica de fizioterafie TgM (1963-68), medic specialist până la pensionare, la Policlinica nr. 2 TgM (1968-89). Domenii de cercetare: paralizia infantilă, reumatologia, tratamentul de fizioterapie, gastro-enterologia. Autor sau coautor la 20 studii științifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Balneofizioterápiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Referințe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

RÁKOSFALVY Zoltán, medic, balneo-fizioterapeut; n. 7 sept. 1926, Dej. Studii: liceu la Dej, bacalaureat la Cluj (1945), diploma de medic la IMF TgM. Dr. în științe medicale (1967). Medic la Sanatoriul din Sângeorz-Băi (1953-59), la Sanatoriul de copii Băile Felix (1959-1962). Asist. univ. (1962), apoi lector, șef de catedră (1982); conf. până la pensionare (1990-91) la catedra de balneo-fizioterapie. Membru în Corporația Doctorilor Academiei de Științe Maghiare; Soc. Română de Fizioterapie; Soc. Reumatologică; Uniunea Reumatologiștilor Maghiari, Asoc. Internațională de Reabilitare Medicală (IRMA). Domenii de cercetare: criza balneară, producerea proprie a heparinei sub influența stimulilor fizici, imunologia artritei reumatice etc. Studii în: *Orvosi Szemle – Revista Medicală, Laval Medical, Europa Medico-Phisica, Archiv ür Physikalische Therapie.*

Lucrări publicate:

• *Az a bizonyos „Diszkusz“ sérv:* Derék-fájás, lumbágó, farzsába-isiász. – Tg.M. : Maros Megye Egészségügyi Igazgatósága, 1972.- 20 p.

- în colaborare:

• *Elemente de balneofizioterapie și recuperare funcțională /* Birek László, Rákosfalvy Zoltán. – TgM : IMF, 1978. – 179 p.
• *A balneo-fizioterápia és az orvosi rehabilitáció elemei* / Birek László, Rákosfalvy Zoltán. – Mv. : OGYI, 1979. – 158 p.
• *Balneofizioterápiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Referințe:
• *Tett* 2. sz., 1977.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

RÁKOSY László, biolog, zoolog; n. 4 iul. 1956, Sighişoara. Studii: UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie - Geologie şi Geografie (1980). Dr. în biologie (1992). Bursier DAAD în Germania. Activitate profesională: cercetător principal la Institutul de Cercetări Biologice din Cluj-Napoca (1980-); prof. invitat la Univ. din Freiburg (Germania) şi Basel (Elveţia). A organizat două expoziţii tematice: „Fluturii şi mesajul lor" (1996) şi „Fluturii din România" (1998) la Filiala Academiei din Cluj; a publicat numeroase lucrări ştiinţifice. Membru în Soc. Europeană de Lepidoterapie; The Lepidopterists Society SUA. Distins cu premiul „Grigore Antipa" al Academiei Române (1998).

Lucrări publicate:

- *Die Noctuiden Rumäniens*. – Linz, 1996.

Referinţe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000. – p. 275.

(A. T.)

RAŢĂ, Doina-Maria, prof. matematică; n. 5 iun. 1947, Dumbrava. Studii: Şc. Gen. nr. 2, Reghin şi Lic. nr. 2 (1958-65); I Ped de 3 ani TgM; Fac. de Matematică - Fizică (1965-1971); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1976-80). Activitate profesională: prof., Şc. Gen Hodac, Aluniş, Râciu, Voiniceni, Berghia, Poeniţa; Şc. Gen. nr. 3 TgM; dir., Şc. Gen. Poeniţa (1985-89); preş., Organizaţia comunală de pionieri Livezeni (1978-85); inspector şcolar, Inspectoratul Şcolar Jud. Mureş (1991-). Activitate ştiinţifică în cadrul simpozionului de didactică matematică. Membră în Asoc. Prof. de Matematică, Cluj-Napoca. Hobby-uri: sport.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Matematikai képletek emlékeztetője* : V.-VIII. osztályoknak / Iulian Şandru, Doina Raţă. – TgM : Academos, 1997. – 44 p.
- *Carnet de formule matematice clasele V-VIII* / D. M. Raţă, I. Şandru. – TgM : Academos, 1998. – 44 p.
- *Elemente uzuale de matematică* / D. M. Raţă, I. Şandru. – TgM : Academprint, 2000. – 138 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

RAŢIU, Ioan, ceasornicar; n. 1894, Sărmăşel – m. ? descendent dintr-o familie de nobili români. Învaţă meseria de ceasornicar la Luduş; practică la Budapesta, în timp ce îşi completează studiile. După 1918 se stabileşte la Cluj şi conduce, în calitate de preş., Comitetul breslei ceasornicarilor şi bijutierilor. În 1922 editează *Gazeta ceasornicarilor şi bijutierilor*, care şi-a schimbat apoi titlul în *Orologiul*. Membru în direcţiunea Camerei de Industrie şi Comerţ din Cluj. A publicat prima lucrare din domeniul ceasurilor din România. În Cluj, în perioada interbelică, a avut una dintre cele mai renumite ceasornicării în Piaţa Unirii nr. 18.

Lucrări publicate:

- *Tehnica şi arta ceasurilor* : *prima de acest fel din România*. – Sl : sn, sa.

Referinţe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000. – p. 276.

(A. T.)

RĂDOIU, Dumitru, fizician, informatician; n. 23 oct. 1952, Cluj. Studii: Lic. Teoretic nr. 2 Sibiu (1967-71); UBB, Fac. de Fizică (1971-75); studii postuniv., The American Univ. şi Univ. din Misouri (Washington şi Kansas City), SUA (1994-95); Dr. cu teza: *Vizualizarea ştiinţifică a datelor pentru explorare multidimensională* (2000). Activitate profesională: prof. gr. I, Col. Naţional „Al. Papiu Ilarian" TgM (1982-94); Borstow School Kansas, Kansas City SUA (1994-95); drd. cercetător, Univ. din Missouri, Kansas City (1994-95); ing. „electronic sistems associates" New York (1995); conf. univ, UPM TgM (1996-04); visiting professor, National Univ. of Ireland, Galway; National Technical University of Athens, Grecia; Free Univ. of Amsterdam-The Netherlands; Univ. of Valencia, Spania; Univ. de la Mediteranee, Marsilia; Luton Univ., Marea Britanie. Publică peste 100 de lucrări ştiinţifice din domeniul informaticii: *Byte Romania*; *Open It*; *PC Report*; *Research Seminars*; *Studia Universitatis Babeş-Bolyai*; *Tehnologia informaţiei* (1994). Specializări:

bursier Fulbright, SUA (1993). Distins cu premiul „Prof. evidențiat" (1985). Membru în IEEE (2004).

Lucrări publicate:

• *HTML – Web Publishing*. – Sl : Computer Press Agora, 1996. – 272 p.

• *Fundamentals of Computer Science*. – 1998.

• *Programare în Java*. – TgM : UPM, 1998.

• *Digital Signal Processing*. – Cluj-Napoca : UBB, 2000. – 150 p.

• *Vizualizarea științifică a datelor*. – TgM : UPM, 2000. – 168 p.

• *Advanced Educational Technologies*. – TgM : UPM, 2002.

- în colaborare:

• *Tehnologii avansate. Aplicații în educație* : [studii]. – TgM : UPM, 1998.

• *Advanced Educational Technologies*. – TgM : UPM, 1999.

• *Introducere în știința sistemelor de calcul* / TgM : UPM, 1999. – 212 p.

• *Achiziția și prelucrarea digitală a semnalelor* / D. Rădoiu, G. D. Popescu. – Cluj-Napoca : UBB, 2000.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

RĂDOIU, Sandra - Andreea, economist; n. 17 mai 1979, Cluj-Napoca. Studii: Șc. Gen. nr 17, TgM; Col. Național „Al. Papiu Ilarian" TgM (1993-94, 1996-97); Barstow School - Kansas City, Missouri, SUA (1995); UBB, Fac. de Studii Economice, secția Relații economice internaționale (1997-01); master „Strategii organizaționale", Univ. din Tilburg, Olanda (2003); drd., Univ. din Tilburg, Olanda. Membră AIESEC (1997-01).

Lucrări publicate:

• *Growth and Development of It Companies*. – TgM : UPM, 2001. – 112 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

RISTEA OPRICĂ, Ioan, chimist, conf. univ. ; n. 1 dec. 1933, Băilești (DJ) – m. 23 apr. 1983, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1952); Univ. „V. Babeș" Cluj, Fac. de Chimie (1957). Dr. în chimie. Din 1959 a activat în cadrul IMF TgM, parcurgând toate treptele ierarhice până la gradul de conf. univ. șef de catedră la Fac. de Farmacie; șeful disciplinei de industrie a medicamentelor.

Activitate științifică în domeniul chimiei anorganice; publică numeroase lucrări științifice în reviste de specialitate: *Revista Medicală TgM*; *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Cluj-Napoca. Chemia*; *Studii și Cercetări de Chimie București*.

Lucrări publicate:

• *Chimia anorganică* : îndrumător de lucrări practice. – TgM : IMF, 1966.

- în colaborare:

• *Gyógyszeripari technológia*. – Mv. : OGYE, 1994. – 3. köt. : *Néhány gyógyszeralapanyag gyártási technológiájának vázlatos ismertetése* : Egyetemi hallgatók számára – 1994. – 145 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából*. – 1994.

• *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998*. – 1999. – p. 31-36 + foto p. 267.

(A. T.)

RÓBERT Endre, biolog; n. 22 sept.1917, Alba Iulia – m. 30 aug. 1990, Cluj. Studii: bacalaureat la TgM (1934), diploma de prof. de științe naturale la Univ. „Ferdinand I" Cluj (1939). Prof. de lic. la TgM (1940-49); șef de lucrări; conf. univ. la catedra de biologie generală la Univ. „Bolyai", apoi la UBB, până la pensionare (1949-79). Domenii de cercetare: diatomee și în general viața în ape dulci. Studiile sale au apărut în: *Natura*; *Buletinul Institutului de Cercetări Piscicole*; *Studii și Cercetări de Biologie*; *Studia UBB*; *Revue Roumaine de Biologie*; *Contribuții Botanice Cluj*.

Lucrări publicate:
- *Kis könyv a mikroszkópról.* – 1984.

- în colaborare:
- *Tratat de* algologie. – 1976.
- *Dicţionarul Enciclop edic Român*. – 1962.

Referinţe:
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4. köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

ROCSIN, Alexandru Mircea, farmacist; n. 1 ian. 1928, Tileag (BH). Studii: Lic. „Emanoil Gojdu" Oradea; IMF TgM, Fac. de Farmacie (-1950). Dr. în ştiinţe chimico-farmaceutice (1972). Specializare în toxicologie (1990-). Activitate profesională: asist. univ.; şef de lucrări, IMF Timişoara; conf. univ., IMF TgM (1976-89); toxicolog, Sanepid Oradea; conf. univ., Univ. de Vest Oradea; conf. univ., Univ. de Vest „Vasile Goldiş" Arad; visiting proffesor în Algeria (1982-85). Domenii de cercetare: a promovat noi medicamente, după brevete originale cum sunt: devaricid, diureticul mercurial, cartuşul filtrant, antidot-preparatul bioreversibil de magneziu; geluri terapeutice reconfortante. Participă la numeroase congrese şi simpozioane naţionale şi internaţionale în domeniul medicamentelor, biochimiei, fizicii, chimiei farmaceutice, farmacologiei, fiziopatologiei, pediatriei, adaptologiei, ecologiei, chimioterapiei, prezentând numeroase lucrări de specialitate.

Lucrări publicate:
- *Lucrări practice de farmacologie.* – Timişoara : Litografia UMF Timişoara, 1971. – 4 vol.
- *Ghid practic farmaceutic*. – Arad : Ed. „Vasile Goldiş" University Press, 1999.
- *Farmatoxicologie practică*. – Oradea : Editura Imprimeriei de Vest, 2001. – 474 p.

- în colaborare:
- *Cursuri de chimie farmaceutică* / A. M. Rocsin şi alţii. – TgM : UMF, sa.
- *Farmacologie* / A. M. Rocsin şi alţii. – Arad : sn, sa.
- *Gastro-enterologie. Analiza anhidrazei carbonice şi inhibitorii acesteia* / A. M. Rocsin şi alţii. – Timişoara : Helicon, 1994.- 2 vol.
- *Farmacodinamie experimentală* / A. Rocsin, M. Plauchithiu, E. Lazăr. – Arad : Ed. „Vasile Goldiş" University Press, 1997.
- *Transparent de farmacologie şi toxicologie* / Coordonator M. Plauchithiu. – Arad : Ed. „Vasile Goldiş" University Press, 1999.

Referinţe:
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999.

(A. T.)

RÓNA László, medic specialist în boli gastro-intestinale; n. 3 iun. 1925, Oradea. Studii: bacalaureat în Lic. „Kecskeméti Lipót" Oradea (1943); studii superioare la IMF TgM (1951); dr. în ştiinţe medicale (1963). Asist. univ. (1955-79), lector, conf. univ. (1979-86) la Clinica de Boli Interne nr. 1 TgM. În 1973 a organizat secţia gastro-enterologică în cadrul clinicii. S-a stabilit în Békéscsaba (1986). Domenii de cercetare: boli gastro-intestinale, bolile hematologice. Publică în: *Orvosi Szemle – Revista Medicală*, *Medicina Internă*, *Viaţa medicală, Spitalul, Ärztliche Praxis, Internist.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:
- *Törvényszéki orvostani jegyzet* – Mv. : OGYI, 1951. – 359 p.
- *Törvényszéki orvostani jegyzet.* – 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1954. – 366 p.
- *Általános kórbonctani jegyzet* – Mv. : OGYI, 1952-1953. – 2. köt. / Irták: Gyergyay Ferenc, Monoki István, Róna László... – 1952. – 341 p.
- *Probleme de morfopatologie.* – Bucureşti: Editura de Stat pentru Literatura Ştiinţifică, 1953. – 247 p.
- *Részletes kórbonctani jegyzet /* Elekes Magda, Róna László, Sándor István. – Mv. : OGYI, 1953-1954. – 1. köt. – 487 p.; 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana.* – 1954. – 501 p.
- *Általános kórbonctan.* - 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- *Belgyógyászati diagnosztika.* - Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a*

légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája. – 416 p. ; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnzisai.* – 334 p.

• *Az idült hepatitis.* – Bukarest: Editura Medicală, 1957. – 232 p.

• *Részletes kórbonctan.* – 2., részben módosított kiad. - Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p. ; 2. köt. – 573-1100 p.

• *Belgyógyászat*: Cardiológia, gastroenteorológia, haematológia: IV. év általános és gyerekgyógyászok részére / Róna László, Szász Borbála. – Mv. : OGYI, 1978. – 330 p.

• *Elemente de patologie medicală pentru anul IV medicină generală şi pediatrie* / Simion Cotoi, Corneliu Dudea, Rona Ladislau. – Tg.M. : IMF, 1978. – 307.

• *Curs de patologie medicală.* – Tg.M. : IMF, 1983. - Vol. 2. : *Boli digestive şi bolile hematologice* / Sub redacția prof. dr. Corneliu Dudea şi conf. dr. Rona Ladislau..

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

RÓNA Magda

Vezi: **ELEKES Magda**

ROSENFELD, Tibor, medic; n. 2 dec. 1913, Gheorgheni (HR) – m. 30 nov. 1991. Studii: şc. prim. şi lic. în oraşul natal; studii de medicină la univ. din Cluj, Padova. Bologna, diploma de medic la Univ. „Ferenc József" din Cluj (1941). Dr. în ştiințe medicale (1975). Activitate medicală la secția chirurgie, respectiv obstetrică-ginecologie a Spitalului Orăşenesc TgM. În timpul războiului a fost încadrat într-un detaşament de muncă; revine în țară şi este reangajat la secția de obstetrică-ginecologie a Spitalului din TgM; asist. univ. (1945-48), şef de lucrări la Clinica Obstetrică-Ginecologie (1948-76), medic primar, unde lucrează până la pensionare. Decanul Fac. de Pediatrie din cadrul IMF TgM (1951-56). A fost medic la spitalul înființat de Crucea Roşie Română în Coreea de Nord (1956). Activitatea ştiințifică se concretizează în 85 de lucrări de specialitate, publicate în reviste sau comunicate la diferite manifestări ştiințifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p. – 2. füzet. – 1954. - 215 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 1. füzet. – 172 p. ; 2. füzet.- 232 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – 3. kiad. - Mv. : OGYI, 1959.- 1. rész. - 480 p.

• *Nőgyógyászat*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2 vol. – 2. rész. – 210 p.

• *Obstetrică şi ginecologie* – Bucureşti: Editura Medicală, 1962.

Referințe:

• *Revista de Medicină şi Farmacie. Orvosi és gyógyszerészti szemle*. Vol. 37, nr. 1-2, 1991, p. 99-100.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

ROŞIANU, Ştefan, prof., avocat, canonic regesc; n. 1867 Băgău (AG) – m. 1937. Studii primare în satul natal şi la Blaj; secundare la Blaj (1889) unde termină şi teologia (1893). Activează ca subprefect la internatul Vancean de băieți (1893-94), fiind şi învățător suplinitor de limba română. Termină dreptul la Cluj, după care a practicat un an şi o lună la tribunalul din TgM. În 1889 este numit catihet pentru elevii greco-catolici din Cluj; hirotonit ca preot căsătorit (1899); a fost numit capelan la Cluj. Reîntors la Blaj (1904) este numit prof. la Seminarul teologic; ales în 1928 canonic regesc în Blaj. Colaborează la *Cultura creştină* (Blaj); *Unirea*; *Gazeta Transilvaniei*; *Răvaşul*; autor a multor volume bisericeşti precum *Sfaturi pentru țăranişi viața Sf. Izidor după Tousaint* (1907); *Tipicul arhieresc* (1913); *Tipicul bisericesc* (1914, 1932); *Învățăturile de pocăință* (1912); *Exerciții spirituale* (1914).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Alcoolismul* / Ştefan Roşiani, Izidor Marcu. – Blaj, 1907.

Referinţe:

• *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comşa. – Blaj, 1940. – p. 125.

• *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni şi înfăptuiri / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940. – p. 742.

(A. T.)

ROTH György, medic neurochirurg; n. nov. 1928. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1946-52). Dr. în ştiinţe medicale. Asist. univ. la catedra de histologie, la Clinica de Neurologie şi Neurochirurgie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Idegkórtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

• *Neurologia* : manual pentru învăţământul medical superior. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 866 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

ROTH János Péter, medic; n. 18 febr. 1802, Sighişoara – m. 28 mart. 1859, Sighişoara. Studii: gimnaziul în Sibiu; Univ. în Viena. A fost prim-medic timp de 30 ani în Sighişoara.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica de vino*. – Viennae : typis viduae Stöckholzer de Hirschfeld, 1828. – 30 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 11. köt. : Popeszku-Rybay. – 1906.

(F. M.)

ROTH, Martin, preot evangelic luteran, n. 2 iul. 1798, Sighişoara – m. 21 dec. 1854, Şeica Mare (SB). Studii: Institutul Teologic protestant din Viena (1821). A fost prof. suplinitor la Mediaş; preot la Moardăş (Sibiu) (1829-38); la Metiş (Sibiu) (1838-51) şi în sfârşit la Şeica Mare (1851-54), unde moare.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio sistens quaedam de dignitate studii mathematici, quam pro loco inter collegas Gymn. A. C. a. Mediensis legitime reservando conscripsit*... – Cibinii: typis Samuelis Filtsch, 1835. – 24 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 11. köt. : Popeszku-Rybay. – 1906.

(F. M.)

ROTT Lajos, chimist; n. 5 febr. 1928, Ineu. Studii: bacalaureat la Lic. Romano-catolic din Cluj (1943); diploma de chimist la Univ. „Bolya” (1950).

Preparator la Univ. „Bolyai”, Fac. de Chimie (1950-52), cercetător chimist la Institutul de Igienă TgM (1952-60); chimist şef la Sanepid TgM (1960-69); ing. proiectant principal (1969-79); şef atelier proiectant la Institutul Jud. de Proiectări TgM (1979-90); proprietarul şi conducătorul firmei de proiectare SC RAPIDPROIECT SRL TgM (1990-2002); dir. tehnic la aceeaşi firmă (2002-). Domenii de cercetare: tehnologia tratării apei potabile şi industriale, epurarea apelor uzate, staţii de epurare, protecţia mediului. A participat în calitate de şef proiect sau proiectant de specialitate la cca. 500 proiecte de ex.: dezvoltarea alimentării cu apă şi epurarea apelor uzate în oraşele: TgM, Reghin, Sighişoara, Târnăveni, Luduş, Iernut, Miercurea Ciuc, Topliţa, Gheorgheni, Vlahiţa, Tuşnad, Borsec. A publicat în: *Gospodăria Comunală şi Industria Locală* (1955); *Revista Medicală* (1958); *Culegere de lucrări metodologice şi documentare* (1956, 1958, 1960); *Hidrotehnica* (1959, 1960); *Hidrotehnica*; *Gosp. Apelor*;

Meterologia (1965, 1967, 1969); *Studii și cercetări în energetică* (1971); *Stomatologia* (1959); *Hidrobiologia* (1966, 1968); *Meterologia, Hidrologia și Gospodărirea Apelor* (1960, 1962); *Revista Medicală* (1964, 1966, 1967); Igiena (1963). A participat cu prezentare de lucrări la 17 conferințe și simpozioane.

Lucrări publicate:

• *Standardizarea sulfatului de aluminiu întrebuințat la purificarea apei potabile*: *Activitatea științifică a Institutului de igienă TgM*. – București : Editura Medicală, 1957. – 65 p.

- în colaborare:

• *Fizikai gyakorlati jegyzet* : Orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1954. – 98 p.

• *Hőtan. Molekuláris fizika. Kolloidika.* / Balogh László, Barabás Béla, Rott Lajos. – Mv. : OGYI, 1954. – 115 p.

• *Elektromosságtan orvostanhallgatók részére* / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos. – Mv.:OGYI, 1954. – 128 p.

• *Purificarea apelor de suprafață, de mică duritate, la temperaturi joase* / I. Steimetz, L. Rott, A. Dienes, A. Macavei. – București, 1955. – 52 p.

• *Közegészségtani vizsgáló eljárások* / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila. – Mv. : OGYI, 1956. – 1. rész : *Levegő. Talaj. Víz* / Steinmetz J., Rott Lajos . – 123 p

• *Fizika*. – Mv. : OGYI, 1958. – 1. rész : *Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika*. – 259 p. ; 2. rész : *Elektromosságtan. Fénytan*. – 268 p.

• *Közegészségtani vizsgáló eljárások* / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila. – 2., bővített kiad. - Mv. : OGYI, 1959. – 206 p.

Referințe:

- *Referativnîj Jurnal Himia* (1960, 1961,1966)
- *Public Health Engineering Abstracts* (1961)
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Erdélyi magyar ki kicsoda,* 2000. – 2000.

(F. M.)

RUSNAC, Constantin, medic pediatru, prof. univ; n. 6 febr. 1929, Alexandria (TL). Studii: gimnaziul și Lic. „Al. Ion Ghica” Alexandria (1937-48); Fac. de Medicină Cluj, Secția Pediatrie (1949-55). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la studiul suferinței hepatice din glomerulofroza primitivă a copilului (cercetări morfo-funcționale, clinice și experimentale)* (1970). Activitate profesională: medic secundar, Spitalul „Grigore

Alexandrescu” București (1959-63); asist. univ. (1963-71); şef de lucrări (1971-72); conf. univ. (1972-90); prof. univ. (1990-); medic specialist, şef de secție, Clinica Pediatrie 2, TgM (-1972); medic primar, şef de clinică (1972-); cons., MS pentru CV (1974-80). Domenii de cercetare: nefrologie și hematologie, patologie digestivă, urgențe pediatrice. Participă la numeroase conferințe, simpozioane, congrese; comunică și publică peste 285 de lucrări științifice în reviste de specialitate: *Clujul Medical*; *Revista Medicală*; *Pediatria*; *Revista Spitalul*. Distins cu medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii”; „Diploma de Excelență” pentru merite deosebite în activitatea didactică și științifică (2001); titlul „Profesor de Onoare” al UMF TgM (2004). Membru în Asoc. Medicală Română; Soc. Română de Pediatrie; col. de redacție al revistei *Pediatrica* București.

Lucrări publicate:

• *Curs de policlinică pediatrică* (pentru uzul studenților Fac. de Stomatologie). – TgM : Litografia IMF, 1982. – 388 p.

• *Curs de pediatrie* (pentru uzul studenților Fac. de Stomatologie). – TgM : Litografia IMF, 1984. – 259 p.

• *Îndreptar de diagnostic și tratament în pediatrie*. – București : Editura Medicală, 1988. – 208 p.

• *Sindroame în pediatrie*. – Vol. 1. – București : Editura Medicală, 1992. – 343 p.

• *Sindroame în pediatrie*. – Vol. 2. – București : Editura Medicală, 1993. – 343 p.

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1980. – 3. köt. – 387 p.

• *Actualităţi în pediatrie* (Sinteze şi lecţii la problemele de perfecţionare a medicilor şefi de secţii pediatrice). – 1983.

• *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1989. –1. köt. – 238 p. ; 2. köt. – 232 p.

Referinţe:

• *Din istoria pediatriei române*. – 1975.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

RUSU, Ioan, geograf; n. 25 mart. 1811, Habic – m. 4 apr. 1843, Blaj. Studii: secundare la Alba Iulia (1825); lic. la Cluj; la 5 oct. 1827 pleacă să studieze teologia la Viena. În 1831-32 începe activitatea didactică la Blaj, unde predă teologia morală, pastorală şi catehetică, filozofia, istoria universală, cronologia şi geografia. Călătoreşte mult prin Bucovina, Moldova şi Ţara Românească pentru a aduna material pentru cartea sa, întâiul manual de geografie în limba română din Transilvania. Colaborează la publicaţiile *Foaie pentru minte, inimă şi literatură*; *Gazeta Transilvaniei.*

Lucrări publicate:

• *Icoana Pământului sau carte de geografie.*– Blaj, 1842. – 3 vol.

Referinţe:

• *Profiluri mureşene*. – Vol 1. – 1971. – p. 81-90.

• *Dascălii Blajului* / N. Comşa. – Blaj : Tipografia Seminarului, 1940. – p. 69.

• *Enciclopedia Cugetarea*. – 1940.

• *Enciclopedia Cugetarea*. – 1999.

• *Scriitori români mureşen*. – 2002.

• *Geografi români. Dicţionar*. – 1997.

• *Călători şi exploratori români* – 1985. – p. 390-391.

• *Notiţă biografică* / Ioan Raţiu. – Blaj : sn, sa. – p. 48.

• *Folclorul şi folclorişti mureşeni*. – 1983. – p. 15-17.

• *Floarea darurilor* / N. Iorga. – vol. 2. – Bucureşti : Minerva, sa. – p. 80.

(A. T.)

RUSU, Victor, prof. de ştiinţe agricole; n. 28 aug. 1907, Roteni. Studii: primare în satul natal (1912-18); Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1918-27); Fac. de Agronomie din Cluj şi Seminarul pedagogic (1927-31). Predă ştiinţele agricole şi practica agricolă la Şcoala Normală de Învăţători din Blaj (1931-35), apoi la Şcoala Medie Agricolă din Sânnicolaul Mare (TM) (1935-38); dir. al Camerei Agricole a jud. Târnava Mică (1938-46); între 1946-48 revine la Blaj; prof. la Şcoala Elementară din Bazna (SB) (1949-50); Şcoala Elementară din Proştea Mare, jud. Târnava (1950-51); Grupul şcolar agricol din Blaj (1951-55); Şcoala profesională din Sânmiclăuş (AB); Sfatul Popular al Oraşului Târnăveni; din 1957 activează la SMT Târnăveni; Trustul Regional Agricol din Braşov (1958) şi la GAS Sânmiclăuş (1958-62); până la pensionare. Realizări la Şcoala de învăţători din Blaj: a nivelat panta din curtea şcolii; a plantat arbori ornamentali şi trandafiri în faţa şcolii; înfiinţat o stupărie; a plantat duzi pentru creşterea viermilor de mătase; a înfiinţat o pepinieră de pomi fructiferi. Publică articole cu probleme agricole, de popularizare, în Unirea (Alba Iulia); a organizat expoziţii agricole şi zootehnice.

Lucrări publicate:

• *Cultura trandafirilor*. – 1973.

Referinţe:

• *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comşa. – Blaj, 1940.

(A. T.)

S

SABĂU, Marius, medic, prof. univ.; n. 27 iul. 1937, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1947-54); Fac. de Medicină Cluj (1954-60). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Contribuţii la studiul interrelaţiei fenomenelor electrice şi mecanice cardiace cu factorii periferici în afecţiunile valvulare ale inimii stângi* (1973). Activitate profesională: medic de circumscripţie (1960-62); medic specialist în explorări funcţionale (1965); medic primar (1975-); activitate didactică, parcurgând toate treptele univ., de la preparator univ. (1962-66); asist. univ. (1966-75); şef de lucrări (1975-90); conf. univ. (1990-92); prof. univ. (1992-); decan al Fac. de Medicină TgM (1992-00); rector al UMF TgM (2000-04). Domenii de cercetare: electrofiziologie miocardică experimentală, explorarea funcţională a aparatului cardiovascular; participă la peste 30 de congrese naţionale sau internaţionale de fiziologie; publică peste 200 de lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate: *Cor Vasa* (1969); *Neue Ergebnisse der Elektrokardiologie* (1974); *Advances in Electrocardiology* (1976-78, 1980, 1985); *Revista Medicală* (1976, 1978, 1984, 1986, 1988); *Revista Medicală de Chirurgie* (1978, 1980, 1993, 2001); *Revue Roumaine de Psychologie* (1979); *Viaţa medicală* (1984); *Clujul medical* (1986); *Sibiul medical* (1991); *Physiology* (1992, 2001); *Revista de medicină şi farmacie* (1992); *Timişoara medicală*. Specializări: Olanda (1990, 1992). Distins cu premiul MÎ pentru cercetare ştiinţifică (1967); Ordinul Naţional „Serviciul credincios" în gr. de cavaler (2000); Medalia de aur „Albert Schweitzer" (2001). Doctor Honoris Causa al Univ. „Lucian Blaga" Sibiu (2001). Membru în Academia Polonă de Ştiinţe Medicale; Academia Mondială de Medicină „Albert Schweitzer"; Soc. Română de Ştiinţe Fiziologice; Soc. Europeană de Ştiinţe Fiziologice; Soc. Română de Biologie Celulară; Soc. Internaţională de Electrocardiologie (1990); AOŞR; Asoc. Şcolilor de Medicină din Europa; Cons. Naţional al Rectorilor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Îndreptar de lucrări practice de fiziologie* / Vass Eugen, Marius Sabău. – TgM : IMF, 1978.
- *Modern Electrocardiology*. – 1978.
- *Electrocardiology' 81*. – 1982.
- *Electrocardiology' 83*. – 1984.
- *Metode de neurofiziologie clinică*. – 1984.
- *Building Bridges in Electrocardiology*. – 1995.

Referinţe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Who's Who în România*. – 2001.

(A. T.)

SABĂU, Monica, medic, prof. univ.; n. 25 mai 1937, Blaj (AB). Studii: gimnaziul la Blaj (1944-48); Lic. Teoretic nr. 2 Cluj (1948-54); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1954-60). Dr. în medicină cu teza: *Contribuţii privind caracterele de patogenitate ale tulpinilor hemolitice de E. coli izolate de la copiii cu enterocolită acută* (1971). Membru corespondent în AŞMR (1996). Activitate profesională: medic de circumscripţie (1960-62); cadru didactic la IMF TgM; preparator univ. (1962-66); asist. univ. (1966-72); şef de lucrări (1972-90); conf. univ. (1990-92); prof. univ. (1992-). Domenii de cercetare: etiologia bolii diareice acute, epidemiologia hepatitelor virale A, B, C, D, factori poluanţi ai unor bazine naturale; participă la congrese naţionale şi

internaționale; activitate științifică concretizată în peste 200 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate, românești și străine: *Microbiologie. Parazitologie. Epidemiologie* (1966, 1971); *Revista Medicală* (1968, 1976, 1979, 1988); *Revista Medicală de Chirurgie* (1969, 1975, 1979, 1986, 1988); *Revue Roumaine de Médicine et Viriologie* (1976-78, 1983); *Revue Européene des Sciences Médicales et Pharm*. (1981-82); *Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie. Epidemiologie* (1993-94, 2000); *Revista de Medicină și Farmacie* (1996, 1999); *Jurnalul de chirurgie toracică* (1997). Specializări: București; SUA. Membră în Soc. Internațională de Epidemiologie (1974); Soc. Română de Bacteriologie (1980); Soc. Română de Epidemiologie (1991-); vicepreș., AOȘR (1992).

Lucrări publicate:

• *Epidemiologia hepatitei virale B*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1987. – 195 p.

- în colaborare:

• *Microbiologie medicală* / Vol 2. : *Microbiologie specială*. – 1976.

• *Orvosi mikrobiológia.* – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan.* – 1977. – 203 p.*;* 2. köt.: *Részletes bakteriológia.* – 1976. - 205 p.

• *Általános és részletes járványtani jegyzet /* Kiss Ervin, Sabău Monica. – Mv. : OGYI, 1979. – 147 p.

• *Microbiologie medical.* – Vol. 1. : *Microbiologie generală*. – 1990. – 96 p.

• *Microbiologie medicală*. – Vol. 2. : *Bacteriologie specială și micologie*. – 1990.

• *Acut și cronic în infecțiile hepatitice*. – 2001.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Who's Who in the Balkans*. – 1995.
- *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

SAGYEBÓ Ferenc, ing. mecanic, prof. univ.; n. 1 apr. 1922 TgM. Studii: școala generală la TgM (1935); ucenic (1935-42); școala tehnică (1943); diploma de ing. mec. la IP Cluj (1953). Dr. ing. (1971). Activitate profesională: tehnician proiectant la Uzinele Weiss Manfred Csepel (1943-44); referent tehnic la Atelierele CFR TgM (1946-48); asist. univ.; șef de lucrări; conf. univ.; prof. univ. la IP Cluj (1953-87); prodecan la Fac. de Mecanică (1977-84). Domeni de cercetare: mărirea preciziei de prelucrare la mașini unelte**.** Articolele publicate în *Buletinul Stiințific al IP din Cluj*.

Lucrări publicate:

• *Készülékek tervezése ás szerkesztése*. – Kolozsvár, 1969.

• *A készülékek használata és tervezése*. – Kolozsvár, 1974.

• *Útmutató a készülékek tervezéséhez*. – Kolozsvár, 1980. – 2 vol.

Referințe:

- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – Csíkszereda, 1996. – 2. köt.: L-Z. – 1997.

(F. M.)

SALAMON István, ing. agronom; n. 8 oct. 1918, TgM. Studii: Institutul de Agronomie Cluj; Univ. Politehnică și Economie Budapesta, Fac. de Agronomie. Dr. în științe agricole (1955). După seviciul militar de front și prizoneriat în Uniunea Sovietică, devine cercetător științific în Institutul de Cercetare și Creșterea Animalelor (1948-52); aspirant la Moscova (1952-55); șeful secției de creșterea oilor al Institutul de Creșterea Animalelor (1956). În nov. 1956 s-a refugiat în Germania de Vest, apoi a plecat în Australia. Cercetător, prof. univ. la catedra de creșterea animalelor a Fac. de Medicină Veterinară, Univ. din Sidney până la pensionare. Domenii de cercetare: biologia reproducerii animalelor domestice, problemele fecundării artificiale a oilor și caprelor. Studiile științifice au fost publicate în reviste internaționale de renume, cărțile de specialitate scrise ca autor, coautor sau redactor, au apărut în limbile engleză, germană, spaniolă. Membru în Academia de Științe Maghiară (1993). Distins cu „Ordinul de Merit al Australiei" (1994).

Referințe:

- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

(F. M.)

SALAMON József, medic; n. 1831, Apalina – m. 20 sept. 1896, Cluj. Studii: gimnaziul la Cluj; medicina la Pesta. A practicat medicina la diferite spitale din Cluj; a condus spitalul de chirurgie şi anatomie patologică etc.

Lucrări publicate:

• *Kolozsvár népesedésének akadályai és javaslatok ezek elhárítására.* – Kolozsvár, 1880.

• *Milyen levegőben alszunk és milyenben kellene aludni, hogy egészségünkre, nem pedig betegségünkre szolgáljon* : A dr. Oidtmann hasontárgyú röpirata felhasználásával. – Kolozsvár, 1882.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SÁNDOR, Ştefan; István, medic, cercetător ştiinţific; n. 16 mai 1927, Oradea (BH). Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1951). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări asupra rolului reactivităţii organismului infectat în dezvoltarea procesului tuberculos* (1956); dr. doc. în medicină (1974). Membru titular în AŞMR. Activitate didactică univ. la disciplina anatomie patologică în cadrul IMF TgM (1951-53) şi IMF Timişoara (1953-56); activitate în cercetare din 1956, parcurgând toate gradele, până la cercetător ştiinţific principal, gr. I, în cadrul Laboratorului de Embriologie, Baza Academiei, Timişoara; şef de secţie (1964-70); şef laborator (1970-). Domenii de cercetare: embriologie şi teratologie experimentală - dezvoltarea axei embrionare, embrio- şi fetopatia alcoolică, teratogeneza chimică, moartea celulară în dezvoltarea normală şi patologică, microcinematografia în cercetarea embriologică; autor a 5 cărţi; coautor a 7 volume de specialitate publicate în străinătate; 12 filme de cercetare; a prezentat şi publicat peste 120 de lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate. Distins cu „Medalia Muncii” (1953); „Meritul Sanitar” cls. a III-a (1970); Premiul „Victor Babeş” al Academiei Române (1984). Membru în Soc. Internaţională de Biologie a Dezvoltării; prim-vicepreş., Soc. Naţională de Biologie Celulară; membru în conducerea Soc. Europene de Teratologie (1972-74). Hobby-uri: fotografie, literatură beletristică.

Lucrări publicate:

• *Într-o picătură de sânge.* – Bucureşti : sn, 1962. – 27 p.

• *Transplantări de ţesuturi şi organe. File dintr-un jurnal neobişnuit.* – Bucureşti : Editura Ştiinţifică, 1963. – 32 p.

• *Malformaţii şi monştrii. Legendă şi adevăr.* – Bucureşti : Editura Enciclopedică Română, 1970. – 223 p.

• *Viaţa dinaintea naşterii.* – Timişoara : Facla, 1974. – 256 p.

• *Embriologia şi teratologia experimentală a mamiferelor de laborator* / Sandor Ştefan, Maria Checiu, Fazakas-Todea Ileana. – Bucureşti : Editura Academiei, 1984.

- în colaborare:

• *Általános kórbonctani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1952. – 358 p.

• *Probleme de morfopatologie.* – Bucureşti: Editura de Stat pentru Literatura Ştiinţifică, 1953. – 247 p.

• *Általános kórbonctan.* – 2, részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.

• *Részletes kórbonctani jegyzet* / Elekes Magda, Róna László, Sándor István. – Mv. : OGYI, 1953-1954. – 1. köt. – 487 p. 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana.* – 1954. – 501 p.

• *Részletes kórbonctan.* – 2., részben módosított kiadás. - Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.

• *Embrio- şi fetopatia alcoolică.* – 1993.

Referinţe:

• *Dicţionarul specialiştilor* : un „Who’s Who” în ştiinţa şi tehnica românească. – Vol. 2, 1998. – p. 257-258.

(A. T.)

SARCHIZ, Dorin, ing.; n. 12 sept. 1947. Studii: IP Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică (1965-70); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Ştiinţe Economice (1970-75). Dr. în specialitatea discipline electrice. Activitatea profesionala: inginer proiectant (1970-77) ; şef colectiv de

proiectare în cadrul Atelierului de proiectare al IRE TgM (1974-), coordonând peste 40 proiecte în calitate de şef proiect şi un număr şi mai mare în calitate de verificator de proiecte; Întreprinderea de Rețele Electrice TgM, Atelierul de proiectare UT TgM (1977-); asist. univ. (1977-); a urmat apoi toate treptele ierarhiei univ. până la prof. univ. şi şef catedră la disciplina inginerie electrică. Dir. economic al Centrului de Cercetare „Managementul energiei şi electrotehnologiilor" din cadrul UPM TgM; administrator al SC OPTENERG SRL. Conduce peste 280 de proiecte de diplomă; membru în numeroase comisii de doctorat. A publicat peste 80 de lucrări în reviste de specialitate sau în volumele unor congrese: *Bulletin Ştiinţific al UPM TgM* (1995-97); *Bulletin Ştiinţific al UT TgM* (1995); *Ingineria Iluminatului* (1999); *Buletin SOCER* (2004). A condus două granturi de cercetare în calitate de dir. de proiect; a realizat un contract de cercetare – proiectare în calitate de responsabil de contract. Domenii de interes: optimizări în sisteme electroenergetice, inteligența artificială în energetică, eficiența energetică. Membru în Soc. pentru Optimizarea Consumurilor Energetice; Soc. Ing. de Instalatii Electrice şi Automatizări.

Lucrări publicate:

• *Automatizări în termoenergetică* : pentru uzul studenților. – TgM : UT, 1991. – 76 p.

• *Optimizarea automatizărilor în electroenergetică*. – TgM : UT, 1991. – 138 p.

• *Optimizări în electroenergetică. Modele, aplicații, programe*. – TgM : UT, 1993. – 258 p.

- în colaborare:

• *Caiet de lucrări de electrotehnică şi măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – Vol 1. – 44 p.

• *Caiet de lucrări EME* / S. Gîju, D. Sarchiz. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – 84 p.

• *Caiet de lucrări de electrotehnică şi măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 2. – 62 p.

• *Culegere de probleme de electrotehnică* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 1. – 78 p.

• *Automatizări în termoenergetică* / Liviu Manduc, Dorin Sarchuz. – TgM : UT, 1991. – 131 p.

• *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.

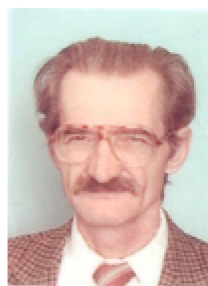
• *Cercetări operaționale în electroenergetică* : îndrumar de lucrări / Dorin Sarchiz, Dávid László. – TgM : UPM, 1998. – 81 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(M. A..)

SÁRKÁNY-KISS Andrei; Endre, biolog, n. 7. iul. 1942, Puini (CJ). Studii: Şcoala Gen. nr. 8 Cluj (1953-1956), Lic. Ady-Şincai Cluj (1956-60), Şc. tehnică sanitară, specialitatea Röntgen (1960-61), Fac. de biologie-geografie şi geologie, specialitatea : biologie-zoologie, UBB Cluj. Dr. în ştiințe biologice cu teza *Ecologia populațiilor de moluşte acvatice din bazinul râului Mureş* (1989). Prof. de biologie la Aluniş (1966-67), la Lic. Nr. 2 din Reghin (1968-75), muzeograf la_Muzeul de ştiințe naturale TgM (1975-91), unde a fost şef de secție (1985-91). Şef de lucrări la Catedra biologie-geologie, secția zoologie (1991-95), la secția ecologie-genetică (1995-99), docent la secția taxonomie şi ecologie (1999-) UBB din Cluj-Napoca. Domenii de cercetare : ecologie, hidrobiologie, malacologie, ocrotirea naturii. A participat la peste 20 congrese şi conferințe internaționale, peste 50 conferințe naționale sau zonale. Publică în :*Aluta* (1977), *Marisia. Stud. Scient. Nat.* (1983, 1989, 1995), *Trav. Mus. Hist. Nat.*

„Grigore Antipa“ (1986, 1997), *Ziridava* (1988), *Bul. S. O. R.* (1990, 1991), *Aquila* (1993), *Anal. Şt. Inst. Delta Dunării* (1995, 1998), *Acta oecologica* (1998, 1999, 2000) *Nachrichtenblatt der Ersten Vorarlberger Malakologischen Gesellschaft* (1998, 1999), *Mauritiana* (1998), *Transylv. Rev. Syst. Ecol. Res.* (1999), *Studii şi Comunicări – Ştiinţele naturii* (2000) *Croatia Chemica Acta* (2002), *European Jurnal* (2003), (Membru în : Unitas Malacologica (1983-), Societa Italiana di Malacologia (1984-), Liga Pro Europa, secţia ecologie; EME (1991), Magyar Ökológusok Tudományos Egyesülete (1999-), membru al Corporaţiei doctorilor Academiei de Ştiinţe Maghiară (2000-). Hobby-uri: vânătoare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *The Maros / Mureş River Valley* : A study of the geography, hydrobiology and ecology of the river and its environment / Editors Hamar, J., Sárkány-Kiss, A. – Szolnok, Szeged, TgM : Tisza Klub, 1995. – 257 p.
- *The Criş / Körös Rivers` Valleys* : A study of the geography, hydrobiology and ecology of the river system and its environment / Editors A. Sárkány-Kiss, J. Hamar. – Szolnok, Szeged, TgM : Tisza Klub, Liga Pro Europa, 1995. – 397 p.
- *Starea ecologică a râului Mureş / A Maros folyó ökológiai állapota* / Sárkány-Kiss Endre, Hamar József, Sîrbu Ioan. – Szolnok, TgM: Lyra Kiadó, 1997. – 194 p.
- *A Körös-medence folyóvölgyeinek természeti állapota / Starea naturală a văilor din Bazinul Crişurilor /* Szerzők = Redactori : Sárkány-Kiss Endre, Sîrbu Ioan, Kalivoda Béla. - Szolnok, TgM : Tisza Klub, Liga Pro Europa, 1999. – 295 p.
- *The Someş / Szamos River Valley :* A study of the geography, hydrobiology and ecology of the river system and its environment / Editors A. Sárkány-Kiss, J. Hamar. - Szolnok, Szeged, TgM : Tisza Klub, Liga Pro Europa, 1999. – 349 p.
- *The Upper Tisa Valley* : Preparatory proposal for Ramsar site designation and an ecological background Hungarian, Romanian, Slovakian and Ukrainian co-operation / Hamar, J., A. Sárkány-Kiss. - Szeged : Tisza Klub, Liga Pro Europa, 1999. – 502 p.
- *Ecological aspects of the Tisa River Basin /* Editors A. Sárkány-Kiss, J. Hamar. – TgM, Szeged, Szolnok: Tisza Klub, Liga Pro Europa, 2002. – 278 p.
- *Contribuţii la cunoaşterea ecologiei râurilor şi zonelor umede din bazinul Tisei.* – TgM : Liga Pro Europa, 2002. – 184 p.

Referinţe:

- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda,* 2000. – 2000.
- *Krónika* 2004. jún. 25-27.

(F. M.)

SARTORIUS, Johann G., medic sas, originar din Transilvania.

Lucrări publicate:

- *Hungarorum magyar betegség, hoc est: de morbo literari, hungarico dicto*. – Bamberg, 1684.

Referinţe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SASS Gyula, medic internist; n. 2 mart. 1924, Sighişoara. Studii: Lic. Honterus Braşov (1943), de medicină IMF TgM (1951). Medic consultant la Clinica de interne nr. 1. TgM (1951-53), asist. univ., medic specialist (1953-73), medic primar, internist la Policlinica Judeţeană până la pensionare (1973-92). Domenii de cercetare: hematologia, oncohematologia. A publicat în: *Orvosi Szemle – Revista Medicală* (1955, 1959, 1960, 1962, 1964, 1966) ; *Medicina internă* (1959, 1960, 1965, 1967), *Münchner*

Medizinische Wochenschrift (1959), *Zeitschrift für Gastroenterologie* (1971), *Medizinische Klinik* (1972), *Documenta Hematologica* (1972), *Aktuelle Ernährungs Medizin* (1979), *Folia haematologica* (1977, 1980), *Onkologie* (1981). Membru în Soc. Germană de Hematologie şi Oncologie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati diagnosztika*. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája*. – 416 p.; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai*. – 334 p.

• *Cardiologia*: Kongresszusi kötet. – Budapest, 1962.

• *Erkrankungen der Mydopoese:* Monografie, 1976.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda,* 2000. – 2000.

(F. M.)

SĂBĂDEANU, Vasile, medic, prof. univ.; n. 7 apr. 1903, Voiniceni – m. 23 oct. 1995, TgM. Studii: cls. I în com. natală; cls. II-IV la Şcoala Romano-Catolică din TgM; şcoala secundară la Lic. Romano-Catolic Maghiar din TgM (1913-21); ultimele clase la Lic. de băieți; Fac. de Medicină din Cluj (1921-26). Dr. doc. în medicină. Activitate profesională: în ultimul an de fac. este numit preparator extrabugetar al Clinicii de Oftalmologie din Cluj; asist. univ. (1930); din 1934 s-a angajat la Ambulanța Policlinicii din TgM; în 1935 se transferă la Casa de Asigurări Sociale, devine dir.; în perioada 1934-58 a avut un cabinet particular la TgM; medic primar oftalmolog la Spitalul din TgM (1940, 1945-48); medic la Policlinica Giuleşti (1940-41); Spitalul din Brăila (1945-48); între 1939-45 a fost de mai multe ori concentrat şi mobilizat în diferite localități din țară. În 1945 este numit prof. la catedra de oftalmologie, la IMF TgM; prof. consultant după pensionare (1973); decan, Fac. de Igienă (1948-50); şef de catedră (1964-74); şeful Clinicii de Oftalmologie (1945-73); viceprimar al mun. TgM (1937-38). Domenii de cercetare: conjunctivitele epidemice, glaucomul, strabismul, tratamentul obstrucțiilor căilor lacrimale, tumorile intraoculare şi leziunile vasculare ale fundului de ochi. Participă la numeroase reuniuni internaționale. Face parte din col. de redacție a revistei *Oftalmologia*; a redactat 3 cursuri, 2 manuale, 1 tratat şi a publicat peste 100 de lucrări științifice în diferite reviste de specialitate: *Clujul Medical*. Membru în AŞMR. Distins cu 3 ordine şi 5 medalii şi a fost veteran de război (medic emerit).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Szemészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1951. – 255.

• *Szemészet*. – 2., kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.

• *Szemészet*. – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.

• *Oftalmologia*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1958. – 1079 p.

• *Oftalmologia*. – 1964.

• *Oftalmologia*. – Ed. a 2-a revizuită. – 1971.

Referințe:

• *Revista Medicală*. An XIX, nr. 1 (I 214), 1973, p. 3-4.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Viharban*. – 1994.

• *Cuvântul liber*, An VII, nr. 209, 25 oct. 1995, p. 2. (Necrolog)

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.; F. M.)

SĂLĂGEANU, Nicolae, botanist, prof. univ. ; n. 12 dec. 1907, Idicel – m. 25 dec. 1988, Bucureşti. Studii: Şcoala Primară la Reghin; Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1926); Univ. Bucureşti, Fac. de Ştiințe, secția Ştiințe Naturale. Dr. cu un studiu asupra nutriției la *Rbynantbaceae* (1933). Membru corespondent în Academia Română (1948); membru titular (1963). Activitate profesională: urcă

toate treptele ierarhiei univ. de la asist. univ. (1938), şef de lucrări (1943) şi până la prof. univ. (1947) în cadrul catedrei de fiziologie vegetală a Fac. de Ştiinţe Naturale Bucureşti (1948-53); prorector (1953-57); rector, Univ. Bucureşti; deputat şi membru al Prezidiului MAN (1953-57); dir., Institutul de Biologie „Traian Săvulescu”. Domenii de cercetare: fiziologia vegetală; procesul de fotosinteză la plante în funcţie de numeroşi factori; respiraţia plantelor; fotoperiodismul la diferite plante de cultură; creşterea algelor în scopuri alimentare şi furajere. Autor şi coautor a peste 70 de lucrări ştiinţifice; redactor responsabil al revistei *Ocrotirea Naturii*. Membru şi preş. în Soc. de Ştiinţe Naturale şi Geografie (1949); preş., Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii (1950).

Lucrări publicate:

• *Fiziologia plantelor*. – Bucureşti : EDP, 1964. – Vol. 1. 355 p.

• *Circulaţia substanţelor în corpul plantei*. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică, 1966. – 80 p.

• *Fotosinteza*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1972. – 243 p.

• *Fotosinteza*. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1981. – 191 p.

- în colaborare:

• *Emil Racoviţă. Opere alese* / Sub redacţia acad. Nicolae Sălăgeanu. – Bucureşti, 1964.

• *Monumente ale naturii în România* / Emil Pop, Nicolae Sălăgeanu. – Bucureşti, 1965.

• *Nature Reserves în Romania* / Emil Pop, Nicolae Sălăgeanu. – Bucharest, 1965.

• *Fiziologia plantelor* / Péterfi St, Nicolae Sălăgeanu. – Bucureşti : EDP, 1972. – 720 p.

Referinţe:

• *Ocrotirea Naturii*. Tom 12, nr. 1, 1968, p. 95-96 : foto.
• *Personalităţi ale ştiinţei. Mic dicţionar*. – 1977.
• *Scurtă istorie a creaţiei ştiinţifice şi tehnice româneşti*. – 1981.
• *Personalităţi româneşti ale ştiinţelor naturii şi tehnicii*. – 1982.
• *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – 1994.
• *Istoria biologiei în date* – 1996.
• *Dicţionarul specialiştilor în ştiinţa şi tehnica românească*. – 2000.

(A. T.)

SĂLCUDEANU, Vasile, prof. de matematică; n. 15 ian. 1932, Grindeni, com. Cheţani. Studii: Univ. V. Babeş Cluj, Fac. de Matematică. Activitate profesională: prof., lic. din Câmpia Turzii; analist programator şi şef de atelier, Industria Sârmei din Câmpia Turzii; şef oficiu de calcul, Intreprinderea Sinteron, Cluj-Napoca. Membru în conducerea organizaţiei munic. şi organizaţiei jud. PNŢCD; vicepreş., Cons. Jud. Cluj (1992-96); cons. jud. şi membru în delegaţia permanentă a Cons. Jud. Cluj; prefect al CJ (1999-00).

Lucrări publicate:

• *Culegere de probleme de geometrie analitică*. – Sl : sn, sa.

Referinţe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000. – p. 290.

(A. T.)

SCHEITZ Pál, chimist; n. 27 ian. 1870, TgM. – m. 12 apr. 1912, Budapesta. Studii: la Univ. Cluj obţine diploma de dr. în filozofie (1896). A fost asist. univ. (1897-1906), şef de lucrări (1906-11) la catedra de chimie a politehnicii din Budapesta. Conf. univ. de chimie analitică (1911-12). A publicat în : *Matematikai és Természettudományi Értesítő* (1909, 1910), *Magyar Chemiai Folyóirat* (1910).

Lucrări publicate:

• *Az aethyliden és benzyliden paraanisidin néhány származékáról*. – Kolozsvár, 1896.

• *A vegytan és eredményei*. – Budapest, 1908.

• *A minőségi kémiai analízis módszerei*. – Budapest, 1911.

Referinţe:

• *Új magyar életrajzi lexikon*. - Budapest, 2001- . 5. köt. : P-S. – 2004

(F. M.)

SCHMID, Johannes Christian, medic, n. 1738 (sau 1739), Sighişoara – m. 10 febr. 1774, Sibiu. Studii: la Jena (1760). A fost medic primar la Sibiu.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica de mixtione corporis humani, quam sub auspiciis summi*

Numinis praeside Ernesto Antonio Nicolai ... pro gradu Doctorisdie 30. Martii 1765. publice defendet Auctor. – Jenae : litteris Felicis Fickelscherii, 1765. – 24 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

SCHMIDT Béla, medic; n. 1881 – m. 1943, TgM. A fost medicul spitalului de stat din TgM, şi al Gimnaziului Romano-Catolic din acest oraş. A luat parte activă la viața oraşului, a redactat revista de igienă sanitară *Magyar Népegészségügyi Szemle*; membru în Soc. „Kemény Zsigmond."

Lucrări publicate:

- *A gyermekek „fölvilágosításá"-ról*. – Kolozsvár : Gombos Ferenc könyvsajtója, 1906. – 8 p.
- *A tüdővész elleni védekezés rationalis útja* : (Szanatorium és dispensaire). – Budapest : Pallas Részvénytársaság Nyomdája, 1908. – 7 p.
- *A Calmette-féle ophthalmoreactióról*. – Budapest : Pallas Részvénytársaság Nyomdája, 1908. – 7 p.
- *Ueber die Calmette'sche Ophtalmo-Reaction*. – Budapest : Községi nyomda, 1908. – 6 p.
- *Tartson-e a körorvos hivatalos rendelő órát?* – Budapest : Pallas Részvénytársaság Nyomdája, 1908. – 7 p.
- *A gyermekek gyakoribb heveny fertőző betegségéről*. – Mv. : Nyomtatott Adi Árpád Könyvnyomdásában, 1908. – 71 p.
- *A körorvosi hivatalos rendelőóra*. – Budapest: Országos Központi Községi Nyomda Részv. – Társ., 1909. – 6 p.
- *Egészségtan a felső kereskedelmi iskolákban*. – Budapest : Márkus Samu Könyvnyomája, 1910. – 7 p.
- *A kézről az egészség szempontjából*. – Mv. : Kalvineum mű – és könyvnyomda, 1910. – 8 p.
- *Ehrlich, Wettenstein és a kollegák: Reflexiók Pók Ödön czikkére*. – Budapest : A Pesti Lloyd-Társulat nyomdája, 1910. – 9 p.
- *A munkás szeme*. – Mv. : Kalvineum műnyomda, 1911. – 8 p.
- *Az élet*. – Mv. : Márványi Arthur Könyvkereskedése, 1912. – 173 p.
- *A prognosisról* : orvostörténelmi vázlat. – Budapest : Pallas Részvénytársaság nyomdája, 1913. – 7 p.
- *Freund emlékei*. – Budapest : A Pesti Lloyd-társulat nyomdája, 1914. – 6 p.
- *Az orvos és a beteg*. – Mv. : Nyomtatott Révész Béla könyvnyomdája, 1914. – 15 p.
- *A háborút kisérő járványok és az ország lakossága*: (a megfigyelő állomásokról). – Budapest : Fejér és Glatter Könyomdája, 1915. – 8 p.
- *Hadsebészeti irányelvek* / Walter Oettinger; fordította dr. Schmidt Béla. – Mv. : Révész Béla kiadása, 1915. – 56 p.
- *Adatok a katonák venereás megbetegedéséhez*. – Budapest : A Pesti Lloyd-Társulat nyomdája, 1916. – 6 p.
- *Pseudovenereás megbetegedések*. – Budapest, 1917. – 10 p.
- *A katonai szolgálat alól való kimenekülés általános orvosi szempontból* : Színlelés és öncsonkítás. – Budapest : Pápai Ernő műintézete, 1917. – 7 p.
- *A transplantatioról*. – Cluj-Kolozsvár : Concordia Könyvnyomda, 1924. – 8 p.
- *A champhor-olaj intravenosus alaklmazása*. – Cluj-Kolozsvár : Concordia Könyvnyomda, 1925. – 7 p.
- *A szív kopogtatásáról*. – Cluj-Kolozsvár : Concordia Könyvnyomda, 1925. – 8 p.
- *A protargol egy új therapiás alkalmazása*. - Cluj-Kolozsvár : Concordia Könyvnyomda, 1925. – 5 p.
- *Az orvos*. – TgM-Mv. : Kiadja Révész Béla Könyvkereskedése, 1926. – 171 p.
- *A theosan készítményekről*. – Budapest : Globus Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1928. – 7 p.
- *Az erdélyi magyar orvosok szervezkedése és magyar orvosi továbbképző tanfolyamok;*

Magyar továbbképző kurzus és kisebbségi orvosszervezkedés. – Timişoara, 1929. – 8 p.

• *Egy érdekes typhus eset*. – Cluj-Kolozsvár : Nyomta Deutscher Bote, 1929. – 7 p.

• *Dollinger Gyula profeszor életének 80 éve (1849-1929)*. – Cluj : Tip. Deutscher Bote, 1929. – 8 p.

• *Arc- és fejsérülés esete* : (A baleset biztosítás köréből). – Cluj : Tip. Deutscher Bote, 1930. – 8 p.

• *Az „Orvosi Minták“ kérdése*. – Cluj : Tip. Deutscher Bote, 1930. – 7 p.

• *Erdély orvosi folyóiratai 1919-től napjainkig*. – Budapest : Centrum Kiadóvállalat, 1930. – 5 p.

• *Az 1930. évi drezdai egészségügyi kiállítás*. – Cluj : Tipografia „Urania“, [1931]. – 45 p.

• *Ajánlás és lebeszélés* : glosszák egy orvosper birói döntéséhez. – Cluj : Tip. „Urania“, 1931. – 7 p.

• *Az élet örök tragédiája*. – Mv. : A Marosvásárhelyi Rom. Kath. Főgimn. Igazgatóságának kiadványa, 1931. – 32 p.

• *A napi lapok orvosi hírei*. – Cluj : Tip. „Victoria“ könyvnyomda, 1933. – 8 p.

• *Semmelweis tragédiája*. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Nyomása, 1938. – 12 p.

• *A vérbaj*. – Braşov-Brassó, Kiadja az ÁGISZ szövetkezet Közművelődési Szakosztálya, 1938. – 2 köt. – 64 p., 1 f. h., 64 p., 1 f. pl.

• *Harc a „betegség“ ellen*. – Mv. : Nagy Samu nyomda, 1942. – 18 p.

• *Az élelmiszerek mint gyógyszerek*. – 6 p.

Referinţe:

• *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1919-1924.* / Összeálította dr. György Lajos. – Cluj-Kolozsvár, 1925.

• *A magyar sebészirodalom bibliográfiája* : A sebészt érdeklő folyóirat-közlemények, 1908-1938; Orvosi könyvek és orvosi monográfiák, 1900-1938 / Összeállította Novák Ernő. – [1939].

• *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

• *Baza de date BJM.*

(F. M.)

SCHUSTER Márton Vilmos, prof.; n. 21 oct. 1840, Sighişoara – m. ? Studii: în oraşul natal, a continuat la Bistriţa şi la Sibiu (1854-61); la Viena a studiat teologia, matematica şi ştiinţele naturii, la Jena (1863) a mai învăţat pedagogie şi psihologie. După reîntoarcere (1864) a fost învăţător, apoi prof., dir. de şcoală la Sibiu; secretar al Soc. de Ştiinţe Naturale (1870-82), a fost custodele Muzeului Brukenthal (1882-1892). A publicat multe articole în periodicele ştiinţifice germane.

Lucrări publicate:

• *Die Ernteergebnisse auf dem ehemalingen Königsboden in den Jahren 1870, 1871, 1873. und 1874. auf Grund amtlicher Erhebungen nebst einer Übersicht über die Bevölkerungsverhältnisse und Auftheilung der Bodenfläche auf die verschiedenen Kulturen*. – Hermannstadt, 1878.

• *Die Rechenabschlüsse der Kreditinstitute in Siebenbürgen am 31. Dezember 1879*. – Hermannstadt, 1879.

• *Das Erdbeben vom 3. Oktober 1880*. – Hermannstadt, 1880.

• *Siebenbürgen in statistischer Beziehun*. – Berlin, 1881.

• *Die Rechnungsabschlüsse der Kreditinstitute in Siebenbürgen am 31. Dezember 1880*. – Hermannstadt, 1882.

• *Das Gewerbemuseum. Vortrag*. – Hermannstadt, 1884.

• *Denkschrift des Hermannstädter Bürger- und Gewerbevereins und des Hermannstädter Handelsgremiums, betreffend die Erneuerung der Zoll- und Handelskonvention mit Rumänien*. – Hermannstadt, 1885.

• *Die Vizinalbahn Hermannstadt - Fogarasch*. – Hermannstadt, 1887.

• *Katalog der ersten Hermannstädter Kunstaustellung im Jahre 1887*. – Hermannstadt, 1887.

• *Das Handelsmuseum in Budapest*. – Hermannstadt, 1888.

• *Katalog über die II. Periodische Ausstellung in Hermannstadt September 1888*. – Hermannstadt, 1888.

• *Das Gewerbemuseum. Vortrag*. - 2. Aufg. – Hermannstadt, 1889.

• *Bericht über die Feier des 50-jährigen Bestandes des Hermannstädter Bürger- und Gewerbevereins*. – Hermannstadt, 1890.
• *Die Eisenbahn Alvincz - Hermannstadt - Roterturm*. – Hermannstadt, 1893.
• *Jahresbericht (23.-ster bis 29.-ster) der Hermannstädter städtischen Gewerbeschule*. – Hermannstadt, 1895-1901.
• *Jahresbericht (1.-ster bis 2.-ster) der Hermannstädter Gremialhandelsschule und der mit derselben ve erbundenen Kontorfachkurse und des weiblichen Handelskurses*. – Herma nnstadt, 1900-1901.
• *Wasserwirtschaft-Talsper*. – Hermannstadt, 1905.

Referințe:
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SCHUSTER, Michael Adolf, preot evanghelic, prof.; n. 21 dec. 1811, Beia (Braşov) - ? Studii: la Sighişoara până 1831, apoi la col. ref. din Cluj; la institutul teologic protestant (1832-34), la politehnică şi Univ. din Viena (1834-36). A fost prof. de matematică şi ştiințe naturale la Sighişoara (1836-1848). A devenit preot la Buneşti (Braşov), la Criț (1857) şi totodată capitul la Sighişoara, decan la Saschiz până la pensionare (1867-1900).

Lucrări publicate:
• *Lehrbuch der Rechenkunst: Zum Behufe seiner öffentlichen Lehrstunden entworfen von ….* – Kronstadt: gedr. bei Joh. Gött., 1842. – IX, 262 p.
• *Statuten des Kiszder Kapitular-, Wittwen- und Waisen-Pensions-Institutes*. – Kronstadt, 1850.
• *Schematismus der evang. Landeschirche A. C., im Grossfürstenthum Siebenbürgen für das Jahr 1856*. – Kronstadt, 1865.
• *Statistisches Jahrbuch der evang. Landesckirche A. B. Im Grossfürstenthum Sioebenbürgen. 1. und 2. Jahrhang*. – Hermannstadt, 1863, 1865.
• *Bericht über die 1867-ger General-Versammlung des Kiszder Kapitular-Wittwen- und Waisen-Pensions-Institutes*. – Kronstadt, 1867.
• *Predigt und Anrede zur Einweihung des neuerbauten Schulhauses der evang.-sächsischen Pfarrgemeide in Deutsch-Kreutz. Gehalten am 20. Okt. 1872*. – Kronstad, 1873.
• *Zwei Jubelpredipten, gehalten zu Deutsch-kreuz am 8. Okt. 1882 und am 29. Aug. 1886*. – Kronstadt, 1887.

Referințe:
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr.- Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SCHWARTZ Ladislau, medic; n. 5 nov. 1955, Oradea. Studii gimnaziale şi lic. la Oradea (1974); Fac. de Medicină Generală Timişoara

(1981). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Stadiul actual al tratamentului litiazei vezicale* (1998). Activitate profesională: medic stagiar la Spitalul Municipal TgM (1981-84); medic, medicină generală, DMC Cizer (SJ); DMC Beica (1984-86); medic secundar (1988-); medic specialist urolog, Clinica Urologică TgM; medic primar urolog (1996-); dir. adjunct cu probleme de reformă la Dir. Sanitară Jud. Mureş (1998-). Domenii de cercetare: urologie, endourologie; participă la numeroase simpozioane, conferințe, congrese naționale şi internaționale; elaborează filme ştiințifice, videofilme şi postere; autor şi coautor a peste 35 de lucrări comunicate şi publicate în reviste de specialitate: *Revista de Medicină şi Farmacie* (1997-00). Specializări: Germania (1994, 1996, 1998); Ungaria (1995). Distincții: „Evidențiat în munca medico-sanitară.” Membru în Asoc. Română de Endourologie (1999); Asoc. Română de Urologie (2000-). Hobby-uri: politică, sport, muzică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
• *Az urológia válogatott fejezetei* / Szerkesztette Tanko A. – Budapest : Tudomány, 1996.
• *Bazele chirurgiei endourologice*. – 1997.

• *Litiaza vezicală :* Modalităţi terapeutice actuale / D. Nicolescu, L. Schwartz. – TgM : Casa de Editură Mureş, 2000.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

SEBE Attila, medic; n. 1976, TgM. Studii: bacalaureat la Liceul „Al. Papiu Ilarian“ (1994), diploma de medic la Facultatea de Medicină Generală UMF TgM (2002). Cursant PhD la Universitatea Semmelweis Budapesta, cercetător la Institutul de Patologie al Universităţii Semmelweis (2002). Domenii de cercetare: transmiterea semnalelor inter celulare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referinţe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

SEBE Béla, biolog; n. 12 iul. 1935, Braşov – m. 27 iun. 1996, TgM. Studii: bacalaureat la Şcoala Medie de Industria textilă Sfântul Gheorghe (1952), diploma de prof. de biologie – chimie la Univ. Bolyai Cluj (1957). Prof. la Şcoala generală Rât (1957-59), funcţionar la Comitetul Orăşenesc UTC TgM (1959-61), biolog, biolog principal, preparator, asist. univ., la Catedra de microbiologie, şef de lucrări la Catedra de biologie IMF TgM. Domenii de cercetare: citogenetică, toxicologie genetică. A publicat în: *Acta Biol. Med. Germ* (1968), *Revista Medicală* (1968), *Archiv für Geschwulstforschung* (1970), *Hepatitis Scientific Memoranda* (1976), *A Hét Évkönyve* (1984).

Lucrări publicate:

• *Biológia-genetika*: jegyzet egyetemi hallgatók részére. – Mv. : OGYI, 1986. – 296 p.

• *Genetica medicinală.* – TgM: IMF, 1988.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – Csíkszereda, 1997. – 2. köt: L-Z. – 1997.

(F.M.)

SEBESTYÉN Júlia, prof.; n. 24 apr. 1944, Ciceu (HR). Studii: Şc. Gen. nr. 11 Bacău (1951-53); Şc. Gen. Izvorul Oltului (1953-58); Lic. Teoretic Miercurea Ciuc (1958-62); I Ped, Fac. de Matematică (1962-63); Şc. Tehnică de Arhitectură (1963-64); I Ped, Fac. de Matematică (1964-66). Activitate profesională: prof. la şcolile nr. 6, 9, 15, 7 TgM (1966-). A experimentat diferite metode de îmbunătăţire a procesului de învăţare; a făcut cercetări în istoria matematicii; activitatea ştiinţifică concretizată în peste 20 de lucrări, publicate în diferite reviste de specialitate: *Gazeta matematică* (1971, 1980-83, 1987, 1989); *Buletin informativ ICPPD* (1975,1977); *Matematikai Lapok* (1977, 1994); *Tanügyi újság* (1988); *Műszaki Szemle* (1999). Specializări: Academia de Vară de la Seghedin (1990, 1991); Academia de Vară „Bolyai” de la Sf. Gheorghe (1994, 1995). Distinsă cu premiul „Bardócz Lajos” (1995); Diploma de merit acordată de Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România (1997). Membru fondator şi vicepreş. în Soc. Prof. de Matematică de Gimnaziu din TgM „Vályi Gyula”; Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România. Hobby-uri: turism, istorie, grija pentru animale.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Culegere de probleme*. – 1985.

• *Culegere de probleme*. – 1986.

• *Gyakorló feladatok matematikából*. – 1993.

• *Összefoglaló aritmetikából és algebrából líceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á.. – Mv. : Impress, 1994. – 88 p.

• *Aritmetică – Algebră* / A. Şeulean Poliac, Sebestyén J., Donáth Á. – TgM : Impress, 1995. – 88 p.
• *Összefoglaló aritmetikából és algebrából liceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á.. – 2. kiad. – Mv. : Impress, 1995. – 91 p.
• *Összefoglaló mértanból liceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á. – Mv. : Impress, 1995. – 162 p.
• *Műveltségünk kezdetei* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1996.
• *Az első magyar nyelvű írásos emlékek* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
• *Az első magyar nyelvű művek* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
• *Intézmények a magyar tudományos nyelvért* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
• *Vályi Gyula matematika feladatlap – gyűjtemény*. – 1. - 2000.

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000. – p. 507.
- *Romániai magyar ki kicsoda 2000*. – 2000. – p. 507.

(A. T.)

SEPSI Árpád, biochimist; n. 7 dec. 1949, Reghin. Studii: Lic. Teoretic nr. 2, Reghin (1956-67); Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi, Fac.de Biologie-Zoologie (1967-72). Activitate profesională: biochimist (1972-99); biolog principal (1982-); citolog (depistarea precoce a cancerului general feminin)(1985-) microbiolog în cadrul Spitalului Municipal „E. Nicoară" Reghin (1999-). Ca rezultat al cercetărilor a publicat 2 cărți şi mai multe articole ştiințifice în: *Erdélyi Nimród*. Székelyudvarhely (2000-02).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Über die variabilität des schädels Karpatischer braunbären (Ursus Arctos) (Mamalia: Carnivora: Ursitae)* / Sepsi Á., Kohl S. – Dresden : sn, sa.
• *A kárpáti barna medvéről* / Sepsi Á., Kohl I. – Kolozsvár, 1997. – 99 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

SERES-STURM Ludovic; Lajos medic, prof. univ.; n. 21 aug. 1931, Brad (HD). Studii: Col. „Bethlen Gábor" Aiud (1942-50); Fac. de Medicină TgM (1950-56). Dr. în ştiințe medicale cu teza: *Cercetări experimentale privind efectele hipoxiei hipobarice asupra structurii funcției şi regenerării ficatului* (1967). Membru în AŞMR (1996-); Corporația Academiei de Ştiințe Maghiare (2000); Worldwide Hungarian Medical Academy (1995). Activitate profesională: medic consultant, Sanatoriul TBC Brad (1956-58); preparator univ.; asist. univ.; şef lucrări; conf. univ. (1953-89); prof. univ., UMF TgM (1989-2001); prof. consultant ştiințific; şef catedră (1985-2001); prorector UMF TgM (1995-2000); membru în Cons. Național de Finanțare a Învățământului Superior Bucureşti (1996-2001); conducător de doctorat (1990-); în paralel, prof. univ. şi şef de catedră la Univ. „Lucian Blaga" Sibiu (1991-98); medic primar Ortopedie-Traumatologie, Clinica Ortopedie TgM (1959-). Domenii de cercetare: anatomie clinică, morfopatologie, hepatologie experimentală, biologie osteoarticulară experimentală şi clinică; participă cu comunicări la peste 154 de congrese naționale şi internaționale; autor şi coautor a peste 310 articole ştiințifice publicate în diferite reviste de specialitate din țară şi străinătate şi în volumele unor congrese; publică 22 de cursuri univ. de anatomie şi embriologie (1970-2003); membru în col. de redacție a revistelor: *Revista Medicală* (1995-2000); *Revista Română de Anatomie* (1992-). Specializări: România (1959, 1963, 1971). Distins cu Premiul „Gheorghe

Marinescu" al Academiei Române (1974) pentru volumul *Regenerarea ficatului* scris în colaborare cu prof. T. Maros; Dr. Honoris Causa al Univ. „Lucian Blaga" Sibiu (1999); Diploma de onoare şi excelenţă, cadru univ. evidenţiat, acordat de MEÎ. Membru în Soc. de Anatomie Germană (1975); Soc. Braziliană de Anatomie (1982); Soc. Portugheză de Anatomie (1984); membru fondator şi primvicepreş., Soc. Anatomiştilor din România (1992-); Soc. Europeană de Anatomie Clinică (1993-); Soc. Panamericană de Anatomie (1998).

Lucrări publicate:

- *Anatomie cervico-oro-facială. Sistematizare şi sinopsă. Sinteze anatomofuncţionale. Relaţii aplicative*. – TgM : IMF, 1980.
- *Anatomie şi fiziologie*. – TgM : Tipomur, 1990. – 126 p.
- *Neuroanatómia* / Seres-Sturm Lajos; Az ábrákat tervezte Lázár László. – Mv. : OGYI, 1992. – 296 p.
- *Neuroanatomia*. – Bucureşti : EDP, 1993. – 163 p.
- *Neuroanatomia*. Ed. a 2-a. – Bucureşti : EDP, 1995. – 163 p.
- *Anatomie cervico-oro-facială*. – Ed. 2, 3. – Timişoara : Orizonturi Univ., 1997, 1999. – 559 p.
- *Anatomie stomatologică*. – Timişoara : Mirton, 1997. – 609 p.
- *Anatomia omului*. – Sibiu : Editura Lucian Blaga, 1997-2000. – 3 vol. - 600 p.
- *Embriologie generală*. – Sibiu : Editura Lucian Blaga, 1999. – 110 p.
- *Anatomia omului. Atlas fotografic* . – Bucureşti: Ed. Mosby şi Ed. Medicală, 2001. – 452 p.

- în colaborare:

- *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.
- *Az emberi test leíró és tájanatómiája* : Embriológiai adatokkal és gyakorlati vonatkozásokkal / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Mv., 1977. – 1. / 2. köt. : *A végtagok* / Seres Sturm Lajos. – 1981. – 269 p.; 2. köt. : *A fej*. – 1978. – 388 p.; 3. köt. : *Gerincoszlop, nyak, mellkas, hát*. – 1979. - 240 p.; 4. köt. : *Has, retroperitoneum, medence, gát*. – 1977. - 308 p.
- *Regenerarea ficatului* / T. Maros, L. Seres-Sturm. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1969. – 303 p.
- *Anatomia descriptivă şi topografică a omului* / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1978. – 486 p.
- *Anatomie şi fiziologie farmaceutică* : Esenţial sinoptic / Seres-Sturm Lajos, Rácz L., Seres-Sturm Magda. – Tg.M. : IMF, 1990. – 126 p.
- *Általános embriológia* : Embryogenesis / Seres-Sturm Lajos, Gogolák Edit. – Mv. : OGYI, 1994. – 70 p.
- *Anatomie cervico-oro-facială* / Seres Sturm Lajos, Virgiliu Niculescu, Madusz Petru L. – Timişoara : Mirton, 1995. – 550 p.
- *Anatomia és élettan* : Gyógyszerészhallgatók részére / Seres-Sturm L., Rácz L., Seres-Sturm M. – Mv. : IMF, 1995. – 125 p.
- *Angiologie şi nevrologie* / Seres Sturm L., V. Niculescu, Madusz Petru L. – Timişoara : Mirton, 1995. – 185 p.
- *Osteoartromiologie* / Seres Sturm L., V. Niculescu, Madusz Petru L. – Timişoara : Mirton, 1995. – 135 p.
- *Cervico-oro-facialis anatomia* / L. Seres-Sturm, Rácz L., Pávai Z. – TgM : UMF, 1997.
- *Anatomia membrului superior* / Ludovic Seres-Sturm, Marcel Costache, Bogdan Solomon. – TgM.: UMF, 1997. – 196 p.
- *Anatomia membrului inferior /* Ludovic Seres-Sturm, Marcel Costache, Bogdan Solomon. – TgM.: UMF, 1998. – 212 p.
- *Az alsó végtag* : leíró és tájanatómia / Seres-Sturm Lajos, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 129 p.
- *A felső végtag*: leíró és tájanatómia / Seres-Sturm Lajos, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 112 p.
- *Részletes embriológia*. Organogenesis / Seres-Sturm Lajos, Gogolák H. Edit, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 122 p.
- *Anatomia toracelui* / Ludovic Seres-Sturm, Marcel Costache. – TgM.: UMF, 1999. – 226 p.

• *Embriologie generală* (embriogeneză) / Ludovic Seres-Sturm, Marcel Costache. – TgM.: UMF, 1999. – 112 p.
• *Fractura de şold în osteoporoză*. – 1999.
• *Anatomia şi fiziologia omului* / Seres – Sturm Ludovic, Pávai Zoltán. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. – *Pentru învățământul farmaceutic*. – 184 p.
• *Bazele anatomice ale explorărilor renale* / Seres Sturm L., Mihalache. – Sibiu : Editura Lucian Blaga, 2000. – 152 p.
• *Anatomia corpului şi gâtului* / Pávai Zoltán, Seres – Sturm Ludovic, Klara Brânzaniuc. – TgM : UMF, 2001. – Vol. 1. – 246 p.
• *Anatomia omului* : Atlas fotografic / Branislav Vidic; Seres Sturm L., Lucian B. Solomon ed. – Bucureşti : Ed. Mosby; Ed. Medicală, 2001.
• *Anatomia topografică şi descriptivă a trunchiului* : curs pentru învățământul stomatologic. – 2002.

Referințe:
• *Institutul de Medicină şi Farmacie din Tîrgu-Mureş,* 1945-1967. – TgM : IMF, 1967.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
• *Dicționarul specialiştilor* : un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
• *Personalități hunedorene. Oameni de cultură, artă, ştiință, tehnică şi sport* (sec. XV-XX) : dicționar. – 2000.
• *Dicționar de anatomişti* / M. Ionescu. – Craiova : Editura Litera, 1991.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

SERES-STURM Magda, medic; n. 10 iul. 1938, Braşov. Studii: IMF TgM (1962). Doctor în ştiințe medicale cu teza: *Morfopatologia căilor biliare intrahepatice* (1979). Medic de circumscripție şi de întreprindere în diferite localități din MS. Asist. univ.; şef de lucrări la Catedra de Anatomie şi Embriologie (1968-91); conf. univ. (1992-); paralel medic specialist şi şef anesteziolog la Clinica de Traumatologie (1973-); medic primar; şef de catedră la Catedra de anatomie-embriologie (2000-). Domenii de cercetare: interacțiunea între ficat şi căile biliare, ciroza experimentală, patologia osteroporozei. Publică studii în limbile română, maghiară, engleză în reviste româneşti şi străine. Membră în Soc. Română de Anatomie; Soc. Română de Morfologie şi Anatomie Patologică; Soc. Română de Anesteziologie şi Terapie Intensivă.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
• *Anatomie şi fiziologie farmaceutică* : Esențial sinoptic / Seres-Sturm Lajos, Rácz L., Seres-Sturm Magda. – TgM : IMF, 1990. – 126 p.
• *Anatómia és élettan* : Gyógyszerészhallgatók részére / Seres-Sturm L., Rácz L., Seres-Sturm M. – Mv. :OGYE, 1995. – 125 p.
• *Anatomia şi fiziologia omului* / Seres – Sturm Ludovic, Pávai Zoltán, Seres-Sturm Magda. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. – Pentru învățământul farmaceutic. – 184 p.
• *Anatomia şi fiziologia omului* / Seres – Sturm Magda, Pávai Zoltán, Brănzaniuc Klara. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. – Pentru învățământul farmaceutic. – 184 p.

Referințe:
• *Genersich Antal Emlékkönyv*. –1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849. – 1998.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda,* 2000.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

SFÂRIAC, Iustin, geograf, geolog, cercetător ştiințific; n. 2 iun. 1927, Coroisânmărtin – m. 12 sept. 1999 TgM. Studii: Lic. „Sf. Vasile" Blaj; Fac. de Geografie şi Geologie Cluj. Activitate profesională: prof., Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1952-63, 1965-67); lector univ., I Ped de 3 ani TgM; cercetător ştiințific la Baza Academiei TgM. Domenii de cercetare: colaborator la întocmirea primelor hărți fizice ale României (după 1945); autor al unor hărți cartografice: Lacul Ursu din Sovata; Lacul din Jabenița; brevet de inovator pentru aparatul de măsurat adâncimea lacurilor. Publică

lucrări ştiinţifice în culegerea de studii a institutului, în revistele *Terra* şi *Buletinul Soc. de Ştiinţe Geografice*. A fost corespondent ştiinţific al Institutului de Geografie Bucureşti. Hobby-uri: drumeţii pe munte, viticultură, muzică (cântatul la chitară), pescuit.

Lucrări publicate:

• *Geografie* : manual pentru acls a III-a. – Bucureşti : EDP, 1976.

• *Curs de meteorologie. Climatologie* : pentru uz intern. – TgM I Ped de 3 ani, 1973.

• *Geografia României* : manual pentru cls. a IV-a. – sl : sn, sa.

• *Hidrologie* : curs. – sl : sn, sa.

• *Climatologie* : curs. – sl : sn, sa.

• *Geografia fizică a României* : curs. – sl : sn, sa.

• *Geografia economică a României* : curs. – sl : sn, sa.

Referinţe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – 1994. – p. 75, 86.

(A. T.)

SIGMOND Dezső, economist; n. 1 aug. 1844, Bogata – m. ? Studii: la Cluj, a urmat lic. la Viena, unde îşi continuă studiile la politehnică. Împreună cu fratele său, a continuat conducerea fabricii de spirt, moştenite de la tatăl lor. A fost preşedintele camerei de comerţ şi industrie din Transilvania; împreună cu baronul Bánffy Ádám a iniţiat desfăşurerea anuală la Cluj a expoziţiei animalelor de prăsilă. A fost deputat în Parlamentul Ungariei (1884-1896).

Lucrări publicate:

• *A szeszmonopolium alkalmazása hazai viszonyainkhoz és az általa elérhető állampénzügyi eredmények*. – Budapest, 1887.

• *Az új szeszadótörvényhez* : Nézetek és javaslatok. – Budapest, 1888.

Referinţe:

• *A magyar ipar úttörői* : Élet- és jellemrajzok. / Írta Gelléri Mór. – Budapest: Dobrowsky és Franke kiadása, 1887. – p. 12-14.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SIGMUND József, medic; n. 19 mart. 1814, Sighişoara – m. 9 sept. 1842, Mediaş. Studii: dr. în medicină (1839). A fost medic la Mediaş.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica exponens tractamen partus et puerperii sub decursu naturali normalique, prout in instituto obstetrico Regiae Scientiarum Universitate Hungaricae Pestiensis locum habet*. – Budae : typis Joan. Gyurián et Mart. Bagó, 1839. – 19 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SIGMUND, Karl Ludwig, medic, prof. univ., n. 27 aug. 1810, Sighişoara – m. 1 aug. 1883, Padova. Studii: gimnaziale în oraşul natal şi la Cluj; de medicină la Viena (1831-36) şi doctorat la Pesta (1837). Din 1842 a fost medic şef chirurg, obstetrician şi prof. univ. la Viena până la 70 ani (1881). A făcut călătorii de studii în Germania, Franţa, Anglia, Belgia, Rusia, Italia şi în America. Activitate ştiinţifică remarcabilă în diferite domenii ale medicinei (epidemiologie, balneologie); a fost membru al mai multor academii şi soc. ştiinţifice. A publicat sute de articole de specialitate.

Lucrări publicate:

• *Füred's Mineralquellen und der Plattensee, für Aerzte und Badegäste nach den vorhandenen Hilfsmitteln und eigenen Untersuchungen dargestellt*. : (Dissertatio inaug. med.). – Pest : typis Lud. Landerer de Füskut., 1837. – XIII, 112 p.

• *Gleichenberg, seine Mineralquellen und der Curort. Aerztliche Mittheilungen*. – Wien : gedr. bei J. P. Sollinger, 1840. – 52 p.

• *Das k. k. chirurgische Operations-Institut in Wien: Darstellung der Geschichte, so wie der innern Einrichtung des Institutes, und Übersicht aller darin bisher gebildenten Operateurs, der hinsichtlich derselben erflossenen Verordnungen und der Vorfälle in der chirurgischen Klinik der Wiener Hochschule während des Operations-Lehrcurses 1839-1841*. – Wien : gedr. bei A. Strauss's sel. Wittwe, 1841. – 48 p.
• *Gleichenberg, seine Mineralquellen und der Curort. Aerztliche Mittheilungen : Mit Bemerkungen über den Gebrauch des versendeten Wassers*. – 2. Aufl. – Wien : gedr. bei C. Ueberreuter, 1846. – 86 p.
• *Zur Pest- und Quarantainefrage*: *Bemerkungen mit Beziehung auf die Schrift (des Max Heine) „Beiträge zur Geschichte d. Orientalischen Pest."* – Wien, 1848. – 32 col.
• *Über die Aufgabe der Heilanstalt und Klinik für syphilitsche Kranke in grossen Städten : Eileitender Vortrag für das Studienjahr 1849-1850*. – Wien : gedr. bei J. P. Sollinger's Wiettwe, 1849. – 8 p.
• *Das von mir geübte Verfahren der Einreibungskur mit grauer Salbe bei der Syphilis*. – Wien : gedr. bei A. Pichler's Wiettwe und Sohn, 1856. – 16 p.
• *Südliche klimatische Curorte, mit besonderer Rücksicht auf Venedig, Nizza, Pisa, Meran und Triest*. – Wien: gedr. bei Josef Stöckholzer v. Hirschfeld, 1857. – IV, 114, 2 p.
• *Südlicheklimatische Curorte, mit besonderer Rücksicht auf Venedig, Nizza, Pisa, Meran und Triest*. – 2. verm. Aufl. - Wien: Wilh. Braumüller, 1859. – 219 p.
• *Das von mir geübte Verfahren der Einreibungskur mit grauer Salbe bei der Syphilis. – 2. verm.und verb. Auflage : Anweisung yur Einreibungskur mit grauer Salbe bei Syphilisformen. Nach eigenen Beobachtungen*. – Wien : Druck von Anton Schweiger, 1859. – VII, 46 p.
• *Syphilisation bei syphilitischen Krankheitsformen*. – Wien : bei A. Pichlers Wittwe und Sohn, 1859. – 4 f.
• *Übersicht der bekanntesten zu Bade- und Trinkeur-Anstalten benützten wässer Siebenbürgens* : Aufnahmen, chemischen Analysen und ämtlichen Erhebungen in den Jahren 1858 und 1859. – Wien : bei Wilh. Braumüller, 1860. – IV, 76 p.
• *Das von mir geübte Verfahren der Einreibungskur mit grauer Salbe bei der Syphilis*. – 3. umgearb. Auflage : Die Einreibungscur mit grauer Quecksilbersalbe bei Syphilisformen. Anleitung nach eigenen Beobachtungen. – Wien : Wilh. Braumüller, 1866. – 92 p.
• *Übersicht der bekanntesten zu Bade- und Trinkeur-Anstalten benützten wässer Siebenbürgens*. – 2. durchgehends umgearbeitete Auflage. – Wien : gedr. bei Jos. Stöckholzer v. Hirschfeld. Wilh. Braumüller, 1868. – VIII, 195 p.
• *A bedörzsölési gyógymód bujakóralakoknál*. – 3. átdolgozott kiadás után magyarra fordítá Gabriely Kálmán. – Buda : nyom. Az egyetemi könyvnyomdában, 1868. – 57 p.
• *Vényminták... tanár bécsi egyetemi kórodájából: A kórodán leggyakrabban rendelt, az előadásokon különösen jelzett vényminták, s a venericus és bujakóri betegek ápolása és kezelésénél követett rendszabályok gyüjteménye. A 3. átdolgozott, bőv. és jav. Kiadás után magyarra ford. Kövér Gábor*. – Pest : nyomt. és kiadja Heckenast Guszt., 1871. – 59 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SILVAȘ, Emil Nicolae, medic veterinar, cercetător științific principal gr. I, expert bio-tehnologie; n. 7 aug. 1930 TgM. Studii: Lic. „Sf. Vasile" Blaj (1940-14); Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1945-49); Fac. de Medicină Veterinară. Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuțiuni la studiul tulburărilor de repro-ducție la junincile din rasa Bălțată Româneas-că* (1972). Membru

titular în AŞAS (1969). Activitate profesională: medic veterinar militar, Oradea (1954-56); medic veterinar şef de circumscripţie, raion, regiune (1956-65); dir., SCZ TgM (1965-90); dir. general al Comisiei Zonei Montane din România (1990-93); cons. al Ministrului Cercetării şi Tehnologiei (1994-97). Cercetări fundamentale şi aplicative privind biotehnologia transferului de embrion la taurine; realizarea în premieră naţională a primilor viţei prin transfer de embrioni (1978) şi a primei bănci de embrioni din România (1980); tehnologiile de exploatare a taurinelor din rasa Bălţata Românească – Simmental; participă la numeroase congrese, simpozioane naţionale şi internaţionale. Autor şi colaborator a peste 215 lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Archive Epr. Vet. Med.* (1982); *Revista de medicină veterinară* (2000). Specializări: Franţa (1966, 1980, 1983); Germania (1974, 1977, 1986); Elveţia (1970, 1975, 1982). Distins cu „Ordinul Muncii" cls. a II-a (1987); medalii pentru progresul medicinei veterinare (1994, 1997); Medalia ACTIM, Franţa (1980). Membru în AMVR (1970); AOŞR, filiala Mureş (1980-); AOŞR (1998-). Hobby-uri: pescuit, foto.

Lucrări publicate:

- *Drumul de la viţel la vacă* : curs. – TgM : sn, 1987. – 70 p.
- *Tehnologia creşterii animalelor*. – Bucureşti : Editura Spiru Haret, 1994. – 120 p.
- *Modernizarea tehnologiilor de creştere a taurinelor*. – Bucureşti : EDP, 1998. – 190 p.

- în colaborare:

- *Bălţata Românească în jud. Mureş* / E. Silvaş şi alţii. – TgM : IP, 1973. – 30 p.
- *Congres de la race Simmental*. – 1986.
- *Tehnologia mulsului mecanic* : curs / E. Silvaş şi alţii. – TgM : IP, 1986. – 160 p.
- *Volum omagial SCZ TgM* (1997; TgM). – TgM, 1997.

Referinţe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994. Cuvântul liber, 10 aug. 2000, p. 3.
- *Cuvântul liber*, 4 aug. 2001, p. 12.
- *Personalităţi mureşene* : schiţe bibliografice. – TgM : Biblioteca Jud. Mureş, 1981.

(A. T.)

SIMON Gábor, biolog; n. 27 iul. 1936, Bucureşti. Studii: Şcoala tehnică sanitară TgM (1949-53), bacalaureat Liceul Bolyai Farkas TgM (1961), Fac. de Ştiinţe Naturale şi Agricole Cluj (1966-70), Fac. de Biologie-Geografie Cluj (1971-74). Doctor în ştiinţe biologice (1996). Felcer-asistent la Circ. Sanitar Borsec (1953-55), asistent laborator la Clinica TgM (1959-74), biolog-şef laborator la Clinica Medicală III (1974-2001). A predat discipline de specialitate la diferite şcoli, licee, cursuri postliceale, UMF TgM (1970-2004). Specializări: la Bucureşti, TgM, bursă la Budapesta (1990). Domenii de cercetare: fiziologie, analiza calculilor urinari. A participat la 15 conferinţe şi congrese ştiinţifice în ţară şi în Ungaria. Membru în Societatea de Labor Clinic „Marcela Zamfirescu" Bucureşti (1990), EME (1991).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de urologie*. – 1989
- *Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1990. - 238 p.
- *Urologie*. – Bucureşti: EDP, 1990. – 172 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

SIMONIS Lajos Vilmos Gottfried, medic; n. 15 febr. 1807, Sighişoara – m. 6 dec. 1888, Sebeş (Alba). Studii: la Sighişoara; Univ.

la Viena. A fost medic practician şi districtual la Sebeş.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inauguralis medica de delirio cum tremore, quam pro Doctoris Med. laurea... in C. R. Universitate Patavina publicae Eruditorum disquisitioni submittit*. – Patavii: typis Val. Crescinii, 1834. - 21 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SIMU, George, medic, prof. univ.; n. 26 dec. 1926, Sighişoara. Studii: Lic. „Timotei Cipariu" Dumbrăveni (1937-45); Fac. de Medicină Cluj (1945-51); specializare în anatomie patologică la IMF Cluj (1955-58). Dr. în științe medicale cu teza: *Sistemul reticulohistiolimfatic în organisme cu tumori maligne* (1970). Membru în AŞMR (1991). Activitate profesională: preparator univ.; asist. univ., IMF Cluj (1948-58); cercetător; şef laborator anatomie patologică, Institutul Oncologic Cluj (1958-78); conf. univ.; prof. univ., disciplina Morfopatologie (1978-97); prorector (1984-86); decan IMF TgM (1989-90); prof. univ, disciplina morfopatologie, Fac. de Medicină Sibiu (1992-); prof. univ., disciplina Histologie şi Morfopatologie, Fac. de Medicină Oradea (1998-). Domenii de cercetare: patologia tumorilor maligne în special a limfoamelor, imunologia tumorală; infecția cu virusul imunodeficienței umane la copii; participă la reuniuni naționale şi internaționale; autor şi coautor a peste 200 de articole şi lucrări ştiințifice publicate în reviste de specialitate: *Oncology* (1965, 1968); *Gynocologie-Obs.* (1969); *Archives Geschwulstforsch* (1970, 1976); *Acta Morphologica Hungarica* (1972); *Annales Otto-Laryngologie* (1972); *Folia Biologica* (1972). Specializări: Franța (1970); Budapesta (1973). Distins cu premiul „Victor Babeş" al Academiei Române (1980); membru de onoare în AOŞR (1995). „Evidențiat în Munca Sanitară" (1975). Membru în Soc. Română de Morfologie (1958); Comisia Națională de Imunologie (1971-); Soc. Română de Biologie şi Patologie Celulară (1982-); Soc. de Patologie Comparată (1984); membru fondator în Soc. Internațională de Biologie Celulară, Paris (1986-); Asoc. Internațională a Patologilor Orali, Londra (1994-). Hobby-uri: studiul istoriei.

Lucrări publicate:

- *Patologia colului uterin*. – TgM, 1969.
- *Imunitate şi cancer*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1978.
- *Curs de morfologie*. – Vol. 1. – *Morfopatologie generală*. – TgM : IMF, 1979. – 312 p.
- *Imunitate şi cancer*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1978. – 295 p.

- în colaborare:

- *Cancerul colului uterin*. – 1972.
- *Diagnosticul citologic şi histologic al adenopatiilor* / I. Macavei, G. Simu. – Cluj : Dacia, 1977.
- *Dicționarul sănătății*. – 1979.
- *Îndreptar de lucrări practice de morfopatologie microscopică*. – 1981.
- *Tehnica necropsiei anatomopatologice*. – 1981.
- *Tratat de patologie chirurgicală* / Vol. 1. : *Semiologie şi propedeutică chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. Eugen Proca. – Bucureşti : Editura Medicală, 1989. – 860 p.
- *Chirurgia parotidei tumorale* / V. Popescu, G. Simu. – Cluj-Napoca : Sincron, 1996.
- *Limfoame maligne* / G. Oltean, G. Simu. – TgM : Veritas, 1997. – 338 p.
- *Probleme ale chirurgiei reconstructive pe țesuturi iradiate* / V. Popescu, G. Simu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1997.
- *Curs de anatomie patologică* / George Simu, Anca Sin. – Ed. A 2-a. – TgM: UMF, 1996. – 2 vol. – Vol. 1. : *Anatomie patologică generală* / În colaborare cu Imre Egyed-Zsigmond, Elena Puşcaşiu, Mihai Turcu. – 250 p.; Vol. 2.: *Anatomia patologică specială*. – 2000. – 286 p.
- *Anatomie patologică generală*. – 2002.

Referințe:
- *Istoria Științelor în România*. – 1975.
- *Dicționarul specialiștilor :* un „Who's Who" în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
- *Who' s who*. – Cluj-Napoca, 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

SIMU, Lia – Maria, medic; n. 23 ian. 1968, TgM. Studii: Col. Național „Unirea" TgM (-1986); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (-1994). Dr. în științe medicale cu teza: *Patologia feței cu infecțiile de focar* (2001). Activitate profesională: asist. univ, disciplina Dermatologie-Venerologie, UMF TgM; medic specialist dermatolog, Clinica de Dermatologie TgM. Domenii de cercetare: dermatologia, venerologia; autor și coautor a peste 50 de comunicări și lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Dermatologie-Venerologie* (1999-02); *Revista de Medicină și Farmacie* (1997, 1999-00). Specializări: Franța (1999). Hobby-uri: literatura.

Lucrări publicate:
- *Patologia feței cu infecțiile de focar*. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2002.

Referințe:
- *Cuvântul liber*, an 14, nr. 80, 24 apr. 2002, p. 1.

(A. T.)

SIN, Ileana Anca, medic, prof. univ.; n. 29 aug. 1955, Cluj. Studii: Șc. Gen. Dumbrăveni (SB) (1964-70); Lic. de Cultură Generală Dumbrăveni (1970-74); IMF TgM, Fac. de Medicină (1974-80). Dr. în științe medicale cu teza: *Studiul transplantului hepatic, noțiuni generale și metode moderne de investigație* (1995). Activitate profesională: asist. univ. (1991); medic Spitalul Clinic Jud. Mureș (1992); șef de lucrări, catedra de anatomie patologică; conf. univ., catedra de biologie celulară și moleculară (2000); prof. univ. (2002), UMF TgM; membru în Cons. Prof. și în Senatul UMF (2000). Domenii de cercetare: transplantul hepatic și cardiopatologie tumorală pulmonară, digestivă, ginecologică; participă la 220 congrese, conferințe și simpozioane naționale și internaționale; publică lucrări în reviste de specialitate: *Assises d' Anatomie Pathologique* - Nice (1995); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1997-03); *Documenta Haematologica* (2001-04); *Chest (The Cardiopulmonary and Critical Care Journal)* (2002-03); *Journal of Thoracic Surgery* (2002); *Revista Română de Hepatologie* (2002-03); *Sibiul Medical* (2003). Specializări: România (1983-86); Franța (1993, 1995-96, 2000); Canada (2004); San Diego (2002); Belgia (2001). Membră în Fellow of the American College of Chest Phisicians (2002); preș., filiala Mureș a Soc. Române de Biologie Celulară și Moleculară (2002); Academia Internațională de Patologie (1994); Soc. Română de Biologie Celulară (1997); Soc. Internațională de Citologie (1997); Soc. Națională de Hematologie (2000); Soc. Internațională Francofonă de Educație Medicală (2003); Clubul Rotary. Cetatea Medievală TgM (2002). Hobby-uri: pictură, literatură.

Lucrări publicate:
- *Curs de anatomie patologică generală*. – Vol. 1. – TgM : UMF,1996.
- *Mic tratat de patologie maxilo-facială* : îndreptar de diagnostic. – TgM : Veritas, 1998.
- *Hepatita cronică C. Tehnici moderne de studiu a leziunilor biliare*. – TgM : Cezara, 1999.
- *Fiziologie și patologie în organele limfoide*. – TgM : Veritas, 2003.

- în colaborare:
- *Acut și cronic în infecțiile hepatitice*. – 2001.
- *Biologie celulară și moleculară* : curs pentru uzul studenților, Fac. de Stomatologie / S. Andreicuț, Anca Sin, Daniela Borda. – TgM : UMF, 1999. – 165 p.

Referințe:
Județul Mureș în cărți=Maros megye a könyvekben, 1990-1999. – TgM, 2002.

(A. T.)

SIPOS Emese, farmacist; n. 24 ian. 1966, TgM. Studii: Școala Generală nr. 12 TgM (1972-80); Lic. „Unirea”, cl. de chimie-biologie (1980-84); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1984-89). Dr. în farmacie, specialitatea Tehnologie farmaceutică cu teza *Formularea și evaluarea acțiunii unor geluri cutanate cu diclofenac* (2001). Farmacist stagiar la Oficiul Farmaceutic Cluj-Napoca (1989-90); farmacist la Spitalul Municipal Sighișoara (1990-92); Farmacia Herba SRL TgM (1992-95); asist. univ. titular prin concurs; doctorand (1995-2001); șef lucrări (1998-2004); conf. univ. titular (2004-) la UMF TgM, disciplina Tehnologie farmaceutică. Domenii de cercetare: hidrogeluri pe bază de polimeri carboxivinilici, formularea unor comprimate retard, complecși de incluziune cu ciclodextrine. A publicat cca. 30 studii și articole în reviste de specialitate: *Orvostudományi Értesítő* (1995-03); *Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1997-98, 2003); *Farmacia* (2000, 2003-04); *Acta Phytoterapica Romanica* (2002); 26 lucrări comunicate la manifestări științifice din țară și străinătate și publicate în volume de rezumate și 7 lucrări comunicate la manifestări științifice. Specializări: Universitatea „Semmelweis” din Budapesta, Fac. de Farmacie (1996); Univ. „Szent-Györgyi Albert” din Seghedin, Institutul de Farmacie (1999-2000, 2003). Membră în Soc. de Științe Farmaceutice din România (1995); EME (1995); Magyar Egészségügyi Társaság (2000). Hobby-uri: excursii, lectură, studiul istoriei.

Lucrări publicate:

- *Kozmetológia*. –Mv. :OGYE, 1998. – 100 p.
- *Bevezetés a gyógyszertechnológiába*. – Mv. : OGYE, 1998. – 87 p.
- *Formularea și evaluarea acțiunii unor geluri cutanate cu diclofenac* : Teză de doctorat. – TgM, 2001.
- *Gyógyszertechnológia*. – Mv. : OGYE, 2003. – 1. köt. – 165 p.

- în colaborare:

- *Tehnologie farmaceutică pentru asistenți de farmacie* / Sipos Emese, Ciurba Adriana. – TgM : Editura University Press, 2003. – 390 p.
- *Curs de tehnologie farmaceutică* / Adriana Ciurba, Sipos Emese. – TgM : UMF, 2003. – Vol. 1.: *Soluții medicamentoase*. – 50 p.

Referințe:

- *Magyar kutatók külföldön*. – 1998
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F.M.)

SIRETEANU CUCUI, Bucura Liana, medic; n. 21 ian. 1944, Câmpulung Moldovenesc – m. 15 aug. 2003 TgM. Studii: Lic. „Petru Maior” Reghin (-1961); IMF TgM (1962-68). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuții la studiul ecografic al afecțiunilor globului ocular și ale orbitei* (1992). Activitate profesională: medic, Circumscripția Sanitară Sâncel de pe lângă Spitalul Teritorial Blaj (AB) (1968-70); medic, Circumscripția Sanitară Voivodeni de pe lângă Spitalul Teritorial Reghin (1970-71); medic secundar Săveni (BT) (1971); medic secundar la Clinica de Oftalmologie TgM (1971-73); curs de specializare în oftalmologie la București, Clinica de Oftalmologie (1973-74); asist. univ. (1974-91); șef de lucrări și medic primar (1991-94); conf. univ., UMF TgM (1994); șef la disciplina și Clinica de Oftalmologie (1991-). Domenii de cercetare: acordarea primului ajutor în cazuri de traumatisme oculare, patologie oftalmologică; a elaborat și publicat peste 15 lucrări științifice în reviste de specialitate: *Spitalul* (1969); *Oftalmologia* (1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1994, 1997); *Revista Medicală* (1976); *Timișoara medicală* (1980); *Jurnalul Român de Medicină de Urgență și Catastrofă* (1993); a făcut parte din col. redacțional al revistei *Oftalmologia*. Specializări: București (1974); Italia (1990-91). Membră în Soc. Română de Oftalmologie; Soc. Europeană de Glaucom –

Amsterdam; Soc. Franceză de Oftalmologie; Soc. Orbis International – New York; membru fondator, Soc. Română de Implantologie şi Chirurgie Refractivă; membru fondator, Soc. Română de Ultrasonografie Oculară. Hobby-uri: literatură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Curs de oftalmologie* / Fodor F, Liana Sireteanu. – TgM : Litografia IMF, 1978.

• *Oftalmologie* / Fodor F., Liana Sireteanu. – Bucureşti : EDP, 1981. – 204 p.

• *Oftalmologie*. – 1991.

• *Tratat de oftalmologie*. – 1997.

• *Atlas de ecografie oculară* / Liana Sireteanu, Corina Tudor, Anda Sireteanu. – TgM : Tipomur, 1998.

Referinţe:

• *Cuvântul liber*, an 10, nr. 230, 24 nov. 1998, p. 4.

(A. T.)

SOCACIU, Teodor, ing. mecanic, prof. univ.; n. 3 febr. 1950, Sf. Gheorghe (CV). Studii: Şc. Gen. nr. 8 TgM (-1965); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1965-69); Univ. din Braşov, Fac. TCM (1969-71); UT Cluj-Napoca, Fac. de Mecanică, specializarea TCM (1971-74). Dr. cu teza: *Cercetări teoretice şi experimentale asupra extrudării la rece a aliajelor neferoase şi oţelurilor utilizând frecarea ca forţă activă* (1996). Activitate profesională: ing. stagiar (1974-77); ing. şef, CTC, Întreprinderea Metalotehnica TgM (1977-78); asist. univ. IIS TgM (1978-83); şef de lucrări IIS, ulterior UPM TgM (1983-97); conf. univ. (1997-99); prof. univ., UPM TgM (1999-). Cercetări în domeniul extrudării la rece a utilajelor neferoase şi oţelurilor utilizând frecarea ca forţă activă; susţine peste 100 de lucrări ştiinţifice, majoritatea publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Buletinul Ştiinţific al UT TgM* (1991-95); *Buletinul Ştiinţific al UT Baia Mare* (1993); *Analele Univ. din Oradea. Secţiunea TCM* (1994, 1998); *Journal of Plastic Deformation* (1995, 1997); *Buletinul Ştiinţific al UPM TgM* (1996-00); *Buletinul Ştiinţific al „Aurel Vlaicu” Arad* (1997); *Buletinul Ştiinţific al UP Timişoara* (1997); *Buletinul IP Iaşi* (1998); este autor şi coautor a 2 invenţii, 13 contracte de cercetare. Specializări: Spania (1999); Franţa (2000). Membru AGIR (1998). Hobby-uri: sport, drumeţii.

Lucrări publicate:

• *Tehnologia presării la rece* : îndrumar pentru lucrări practice. – TgM : IIS, 1989. – 67 p.

• *Tehnologia presării la rece* : curs. – TgM : UPM, 1996. – 315 p.

• *Tehnologia presării la rece* : îndrumar pentru lucrări practice. – TgM : UPM, 1996. – 134 p.

• *Tehnologia presării la rece*. – TgM : UPM, 1997. – 313 p.

• *Extrudarea inversă a metalelor la rece*. – TgM : UPM, 1998. – 185 p.

- în colaborare:

• *Culegere selectivă de extrase din standarde de materiale feroase* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1982. – 226 p.

• *Tehnologia materialelor. Îndrumător pentru lucrări de laborator* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1983. – 280 p.

• *Culegere selectivă de extrase din standarde de materiale feroase* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1986. – 116 p.

• *Studiul materialelor:* Îndrumar pentru lucrări practice / T. Socaciu, A. Moisoiu, G. Strnad. – TgM : UPM, 1996. – 102 p.

• *Utilaje şi echipamente de producţie* / D. Şoaita, T. Socaciu. – Vol. 2. – TgM : UPM, 1998. – 250 p.

• *Utilaje şi echipamente de producţie* : îndrumar / D. Şoaita, T. Socaciu. – Vol. 2. – TgM : UPM, 1998. – 98 p.

• *Studiul materialelor* / T. Socaciu, A. Moisoiu, G. Strnad. – TgM : UPM, 1999. – 178 p.

• *Tratamente termice* : curs / T. Socaciu, A. Moisoiu. – TgM : UPM, 1999. – 140 p.

• *Tratamente termice* : îndrumar de laborator/ T. Socaciu, A. Moisoiu. – TgM : UPM, 1999. – 76 p.

• *Tehnologia materialelor* : curs / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : UPM, 2000. – 350 p.

• *Tehnologia materialelor* : îndrumar / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : UPM, 2000. – 240 p.
• *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / T. Socaciu, D. Șoaită. – Vol. 1. – TgM : UPM, 2000. – 82 p.
• *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / T. Socaciu, D. Șoaita. – Vol. 1. – TgM : UPM, 2003. – 132 p.

Referințe:
• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

SOMEȘAN, Eugenia, prof. de matematică; n. 18 sept. 1951, Baciu (CJ). Studii: Șc. Gen. Suceag, com. Baciu (CJ); Lic. Teoretic nr. 14 Cluj-Napoca; UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică-Mecanică. Activitate profesională: prof. de matematică gr. I; dir., Lic. Pedagogic „Mihai Eminescu” TgM. Membră în Soc. de Științe Matematice (1974-). Hobby-uri: lectura.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
• *Îndrumător metodic – în sprijinul predării-învățării noțiunilor de geometrie la clasele I-IV* / E. Someșan, I. Năsăudean. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1997. – 147 p.
• *Matematică. Manual preparator*. – 2002.

Referințe:
• *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

SOMEȘAN, Laurian, geograf; prof. univ.; n. 10 apr. 1901 Monor – m. 6 febr. 1986 Brașov. Studii: Gimnaziul Civil din Bistrița (1914-18); Lic. Militar Iași (1919-20); Lic. Militar TgM (1920-22); Școala Militară de Ofițeri (1922-23); bacalaureat la Lic. „Gh. Barițiu” din Cluj (1924); Univ. „Regele Ferdinand I” Cluj, Fac. de Științe (1924-28). Dr. în geografie cu dizertația: *Morfologia și viața umană a Munților Călimani* (1934). Membru în Academia de Științe (for desființat în 1948). Activitate profesională: pedagog la Gimnaziul „Dr. C. Angelescu” din Cluj (1924-26); preparator, Institutul de Geografie al Univ. „Regele Ferdinand I” Cluj (în timpul studenției”; asist. univ. (1929-34); șef de lucrări (1934-42), Fac. de Științe a Univ. „Regele Ferdinand I” Cluj; prof. univ. (1941-49), Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale Cluj-Brașov (desființată în 1949); este totodată ultimul rector al acestei instituții, înainte de reforma învățământului din 1948; dir. de secție la Institutul de Cercetări Geografice al Academiei (1946-50); activitatea didactică este întreruptă în anii 1952-54 prin detenție politică, fiind trimis în colonia Midia de la Canal; conf. univ., Institutul de Silvicultură Brașov (1955-57); expert geotehnician la Dir. de Sistematizare, Arhitectură și Proiectarea Construcțiilor Brașov (1957-65); prof., Institutul de Geografie Suceava (1966-71). Domenii de cercetare: geomorfologie, geografie umană, geopolitică, economică. Publică studii și articole în reviste de specialitate: *Societatea de mâine* (1932-33); *Buletinul Soc. Regale Române de Geografie* (1933); *Revue de Transylvanie* (1935-39); *Lucrările Institutului de Geografie al Univ. din Cluj* (1936, 1947); *Revista Geografică Română* (1938, 1942); *Südostdeutsche Forschungen* (1939); *Studii e Documenti Romeni* (1940); *Analele Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*, Cluj-Brașov (1941, 1944-46); *Transilvania* (1941). Specializare la Univ. Humboldt Berlin și Univ. din München (1938-39). Distins cu „Medalia Muncii” (1970). Membru în Soc. Regală Română de Geografie. Hobby: pictură.

Lucrări publicate:
• *Urme glaciare în Munții Călimani*. – 1932.
• *Viața pastorală în Munții Călimani*. – București : sn, 1934.
• V*iața umană în regiunea Munților Călimani*. – Cluj : Tipografia „Cartea Românească“, 1936. – 64 p.

• *Depresiunea Luncii Bradului*. – Cluj : Tipografia Cartea Românească, 1938.
• *La Transylvanie* / Laurian Someşan şi alţii. – Cluj : Institutul de Istorie Naţională, 1938.
• *Die Theissebene eine natürliche Grenze zwischen Rumänen und Magyaren : Geographische und geopolitische Studie. – Sibiu-Hermannstadt* : Druck von Krafft & Drotleff, 1939. – 107 p.
• *Le peuplement de la plaine de la Tisa et ses facteurs géographiques*. – Bucarest : Imprimeria Naţională, 1939. – 33 p.
• *Aşezarea şi hotarele spaţiului transilvan*. – 1940.
• *Răspândirea geografică a românilor carpatici*. – 1941.
• *Vechimea şi evoluţia agriculturii româneşti în Transilvania*. – Braşov : Institutul de Arte Grafice „Astra“, 1941. – 50 p.
• *Alter und Entwicklung der rumänischen Landwirtschaft in Siebenbürgen*. – Bukarest, 1941. – 106 p.
• *L' origine dell' agricultura romena in Transilvania e la sua evoluzione*. – Bucureşti : Dacia, 1943.
• *Rolul factorilor geografici în aşezarea şi în vieaţa economică a satelor din Depresiunea Sibiului*. – Bucureşti : Tipografia „Universul“, 1943. – 19 p.
• *Consideraţii geomorfologice asupra Munţilor Călimani*. – Cluj : Cartea Românească, 1948.
• *Relaţiile între climă şi condiţiile impuse de relief în Ţara Bârsei*. – 1957.
• *Geografie economică generală*. – 1968.
• *Aspecte geografice în cultura materială carpatică*. – Suceava : sn, 1971.
• *Curs de geografie economică regională*. – Suceava : I Ped, 1971.

Referinţe:

• *Geografi români. Dicţionar* / I. Gîju. – 1997. – p. 130-131.

(A. T.)

SOOS Márton, semna şi ca **Sós**, medic; originar din TgM. Studii: de medicină la Pesta. În timpul studenţiei (-1791) s-a născut interesul său pentru teatru; a scris şi piese de teatru. A fost medic practician la Dej (CJ) şi medic şef al jud. Belső-Szolnok.

Lucrări publicate:

• *Megyar Pénelopé, avagy az állhatatos szeretet példája: Víg játék öt fel-vonásokban*. – Pest, 1791.
• *A megszomorított ártatlanság: Avagy az ártatlan Etelka méltatlan szenvedése*: Szomorújáték öt felvonásban. – Pest, 1792. = = A magyar játék-szín. – 2. köt. – Pesten, 1793.
• *Természeti és polgári közönséges geográfia, az újjabb természeti tapasztalásokhoz és a polgári leg-újjabb esett változásához intézve 3 darab*. – Kolosvár, 1803.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SOÓS Pál, chimist, prof. univ.; n. 9 mart. 1920 – m. 20 iun. 1996, TgM. Studii: şcoala medie; bacalaureat la Col. Ref. TgM (1939). Studiile superioare la Univ. „Ferdinand I” la Cluj şi la Univ. „Ferenc József” Cluj. A obţinut titlul de dr. în ştiinţe chimice (1944). Preparator la aceeaşi univ. (1942-44). Prof. de lic. la Col. Ref. TgM (1944-48); asist. univ. la Catedra de Biochimie medicală (1948-49); şeful Laboratorului Institutului de Sănătate Publică (1949-53); şef de lucrări; conf. univ. (1953-72); prof. univ. (1972-85); şef de catedră la Catedra Chimie Analitică, până la pensionare (1967-85). Domenii de cercetare: elaborarea metodelor noi de analiză şi prepararea unor substanţe chimice din materii prime indigene.

Lucrări publicate:

• *Chimie analitică calitativă* : curs. – TgM, 1977. – 268 p.
• *Minőségi analítikai kémia*. – Mv. : OGYI, 1980. – 268 p.

• *Mennyiségi analítikai kémia* : Tömeg szerinti, térfogatos, fizikai és fizikai-kémiai analízisek. – Mv. : OGYI, 1981. – 366 p.

- în colaborare:

• *Szemelvények Nyúlas Ferenc műveiből* / Spielmann József, Soós Pál. – Bukarest: Akadémiai Könyvkiadó, 1955. – 336 p.

• *Bevezetés a kémiai analízisbe* / Soós Pál, Blazsek. A, Liviu Vârf. – Mv. : OGYI, 1955-1958. – 1. rész. – 1955. – 492 p.; 2. rész. – 1958. – 358 p.

• *Gușa endemică* / Redactor Ștefan Milcu. – București : Editura Academiei RPR, 1957. – Vol. – 1. – 679 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8 - a. – București : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.

• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

SPIELMANN József, medic, prof. univ.; n. 9 mai 1917, Răzoare – m. 28 aug. 1986, TgM. Studii: absolvent al Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1934); Univ. Cluj, Fac. de Medicină (1943). Preparator la catedra de istoria medicinii în cadrul Univ. Cluj (1943-44); a fost în lagăr de muncă (1944); colaboratorul prof. Valeriu Bologa la Cluj (1945-50). A fost dr. doc., medic primar, prof. univ. emerit, șeful Catedrei de Istoria Medicinei și Farmaciei la IMF TgM, până la moarte. (1950-78). Domenii de cercetare: istoria medicinii din Transilvania, a studiat legăturile istorice dintre științele naturii și științele umaniste. A publicat peste 120 de studii de specialitate apărute în revistele din țară și de peste hotare. A participat la mai multe congrese internaționale de istoria medicinii și farmaciei la Varșovia (1956), Berlin (1966), Atena (1968). A fost membru în Academia Română; Soc. Română de Istoria Medicinii. A primit mai multe distincții de stat și științifice din România și Ungaria.

Lucrări publicate:

• *Orvostörténelem*. – Mv. : OGYI, 1955. – 122 p.

• *A hazai orvostudomány történetéből*. – Bukarest, 1957.

• *Az orvostudomány története*. – Mv. : OGYI, 1960. – 1. rész : *Általános orvostörténelem*. – 345 p.

• *De la medicina empirică la medicina științifică* . – București, 1961. – 75 p.

• *Másoknak világítva* : Mátyus István életregénye. – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1969. – 228 p.

• *A közjó szolgálatában* : Művelődéstörténeti tanulmányok. – Bukarest : Kriterion, 1976. – 350 p.

• *Az orvostudomány története*. – Mv. : OGYI, 1979-1980. – 223 p.

• *Restituiri istorico-medicale* : Studii de istoria științei și culturii. – București : Kriterion, 1980. – 485 p.

• *Betegség. Orvoslás. Társadalom* : Az orvosi szociológia vázlata. – Bukarest : Kriterion, 1984. – 222 p.

- în colaborare:

• *Szemelvények Nyúlas Ferenc műveiből* / Spielmann József, Soós Pál. – Bukarest : Akadémiai Könyvkiadó, 1955. – 336 p.

• *Lechner Károly* / Balázs Sándor, Spielmann József. – Bukarest : Akadémiai Könyvkiadó, 1956. – 286 p.

• *A hazai orvostudomány történetéből*. – București : Editura Medicală, 1957. – 164 p.

• *Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica*. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.

• *Istoria medicinei*. – București, 1963.

• *Istoria medicinei universale*. – București : Editura Medicală, 1970. – 802 p.

• *Egészségügy és politika* / Babeș Victor; Válogatott írások Spielmann József

gondozásában; Fordította Imreh Piroska, Spielmann József. – Bukarest : Kriterion, 1977. – 264 p.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest : Kriterion, 1981- . - 1. köt.: A-F. – 1981. – 651 p.; 2. köt.: G-Ke. – 1991. – 744 p.

• *Orvoslás a XX. század végén*. – Kolozsvár-Napoca: Korunk, 1983. – 88 p.

Referinţe:

• *Liceul Al. Papiu Ilarian la 75 de ani*. – TgM, 1994.

• *Magyar életrajzi lexikon* (1978-1991). – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.

• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon*. - Budapest, 2001- . - 5. köt. : P-S. – 2004

(F. M.)

STAN, Ana, medic, prof. univ.; n. 16 oct. 1938, Cluj. Studii: gimnaziul în com. Panticeu (CJ) (1948-51); Şcoala Medie nr. 2 Cluj (1951-54); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1954-60). Dr. în medicină cu teza: *Aspecte ale metabolismului eritrocitelor în hemopatii şi stări clinice cu hipoxie* (1980). Activitate profesională: intern preclinic, IMF Cluj (1960-63); medic stagiar, Spitalul Câmpeni (AB) (1963-65); medic, Spitalul Clinic Jud. TgM; medic secundar (1963-68); medic specialist laborator (1968-80); medic primar (1980-); prof. asociat UMF TgM. A participat la numeroase sesiuni, congrese în ţară şi străinătate; a publicat 109 lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate: *Revista Morfologică* (1962); *Revista Medicală TgM* (1990); *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1996, 1999); *Documenta Haematologica. Seria nouă* (1998-01); *Laborator Clinic*. *Tehnica Medicală* (1999-02). Specializări: în ţară (1968, 1970, 1986, 1988, 1992); SUA (2001). Membră în USSM (1960-91); Soc. Română de Hematologie (1975-); Soc. Română de Laborator Clinic (1973-00); Soc. Română de Medicină de Laborator (2001-); Soc. Română de Biologie Moleculară (1982-90).

Lucrări publicate:

• *Hemoglobina şi metabolismul eritrocitar*. – TgM : Tipomur, 1998. – 283 p.

• *Hematologie*. *Laborator*. *Citologie*. – Bucureşti : Editura Medicală, 2004. – 606 p.

- în colaborare:

• *Curs de patologie medicală*. – Vol. 2. – Boli digestive şi bolile hematologice / Sub redacţia prof. dr. Corneliu Dudea şi conf. dr. Rona Ladislau. – TgM : UMF, 1983.

• *Curs de patologie medicală*. – Vol. 3. – Bolile hematologice / Sub redacţia prof. dr. Corneliu Dudea şi prof. dr. Oltean Galafteon. – TgM : UMF, 1994.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

STANCIU, Grigore, medic radiolog, imagistică şi medicină nucleară; n. 23 iun. 1930, Fişer (BV). Studii: primare la Fişer (1936-41); lic. la Sighişoara (1941-48); Fac. de Medicină Cluj (1948-54). Dr. în ştiinţe medicale cu teza:

Cancerul primar de bont gastric după rezecţiile pentru ulcer benign (1970). Membru titular în AOŞR. Activitate profesională: medic de circumscripţie Rodna (BN) (1954-58); medic secundar Iaşi (1959-60); medic specialist radiolog Ineu-Arad (1961-63); asist. univ. (1963); şef de lucrări; conf. univ.; prof. univ., UMF TgM (-2000); şeful Clinicii de Radiologie (1978-00). Domenii de cercetare: radiologie şi medicină nucleară; participă la numeroase congrese, conferinţe şi simpozioane naţionale şi internaţionale; autor şi coautor a peste 100 de articole şi lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate sau în presa locală: *24 Ore mureşene*; *Aurora*; *Cuvântul liber*; *Făclia*; *Jurnal de Radiologie - Paris*; *Medicina preventivă -*

Madrid; *Muncitorul sanitar*; *Revista de Chirurgie*; *Revista de Oncologie - Bucureşti*; *Revista de Osteologie - Helsinborg*; *Revista de Radiologie - Bucureşti*; *Revista de Radiologie - Budapesta*; *Revista Medicală TgM*; *Revista Medico-Chirurgicală - Iaşi*; *Steaua Roşie*; *Târnava*. Specializări: Iaşi (1959-60); Bucureşti (1988); Paris, ca bursier OMS (1972, 1980). Distins cu „Diploma de Merit de Ziua Presei Române" (1963); „Diploma de Merit" acordată de către MÎ (1980); este ales membru de onoare în Soc. de Radiologie din România (1995, 1998); „Omul anului 2002", ales de ABI; „Diploma de Excelență" a Col. Medicilor (2002); „Diplomă de Excelență" a Cons. UMF TgM (2002). Membru în Soc. Română de Radiologie (1961-); membru titular al Soc. Franceze de Radiologie (1983); Uniunea Internațională contra Cancerului (1986). Hobby-uri: amator de sport, de înot.

Lucrări publicate:

- *101 întrebări şi răspunsuri despre cancer*. – TgM : Casa de educație sanitară, 1964.
- *Radiologie medicală* : curs. – TgM : UMF, 1976, 1978, 1999.
- *Curs de radiologie clinică*. – TgM, 1978. – 305 p.
- *Noțiuni de bază din Röntgen. Diagnostic şi imagistică*. – TgM : Ardealul, 2001.

- în colaborare:

- *Biofizică (fizică medicală umanistă)*. – sa.
- *Trepied de anatomie (descriptivă, topografică şi radiologică)*. – sa.
- *Inima patologică şi tratament chirurgical*. – 1976.
- *Anatomie radiologică şi tehnică radiografică*. – 1999.
- *Radiodiagnostic clinic* / Grigore Stanciu, László József. – TgM : Ardealul, 1999. – 182 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

STEIMETZ József medic; n. 1925 – m. 2002. Studii de medicină la IMF TgM (1950). A fost preparator, asist. univ., şef de lucrări, (1950-68), conf. univ., şef de catedră (1968-71) la Catedra de Sănătate Publică a IMF TgM. A predat microbiologia la Fac. de Farmacie. Conducător de doctorate (1970-). A emigrat în Israel (1978).

Lucrări publicate :

- *Lucrări paractice de igienă*. – TgM : IMF, 1951. – 142 p.
- *Közegészségtani gyakorlatok*. – Mv. : OGYI, 1951. – 142 p.
- *Lucrări paractice de igienă*. – TgM: IMF, 1959. – 206 p.
- *Igiena generală şi comunală*. – TgM : IMF, 1976. – 231 p.
- *Az alkalmazkodás határa* . – Bukarest : Kriterion, 1976. – 216 p.

- în colaborare:

- *Közegészségtani vizsgáló eljárások* / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila. – Mv. : OGYI, 1956. – 1. rész : *Levegő. Talaj. Víz* / Steinmetz J., Rott Lajos. – 123 p.; 2. rész: *Élelmiszer* / Steinmetz József, László Attila. – 82 p.
- *Általános és település-közegészségtan* / Horváth Miklós, Steinmetz József, Bedő Károly. – Mv. : OGYI, 1957. – 289 p.
- *Közegészségtani vizsgáló eljárások* / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila. – 2., bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 206 p.
- *Igiena generală şi comunală*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 563 p.
- *Általános és településegészségtan* / Horváth M., Steinmetz J, Bedő C. – Mv. :OGYI, 1972.

Referințe:

- *Tett* 2. sz., 1977.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

STERNHEIM, Karl, medic, n. 5 aug. 1818, Sighişoara (sau Sibiu) – m. 24 ian. 1850,Bucureşti. Studii: univ. de medicină la Viena (1846). A fost medic obstetrician, chirurg în Sighişoara.

Lucrări publicate:

- *Übersicht der Flora Siebenbürgens, den neuesten Forschungen gemäss nach Prof. Endlichers genera plantarum in naturliche*

Familien geordnet: Dissertatio inaug. – Wien : gedruckt bei Karl Ueberreuter, 1846. – 30 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

STOICA, Ion Aurel, ing., om politic; n. 6 mai 1943, Şăulia de Câmpie – m. 5 mai 1994, Bucureşti. Studii: Fac. de Mecanică, Cluj, şef de promoţie (1966). Dr. în mecanisme şi tribologie. Activitate didactică în cadrul IP Cluj, parcurgând toate treptele ierarhice până la gradul de prof. univ.; activist al fostului Comitet Jud. al PCR Cluj; după 1989, membru fondator al FSN; viceprеş. şi teoretician al PD (FSN); ministru al construcţiilor de maşini în guvernul Roman şi ministru secretar de stat responsabil cu calitatea vieţii şi protecţia socială în guvernul rezultat după alegerile din 20 mai 1990; liderul grupului PD din Senat. Domenii de cercetare: mecanismele şi tribologia; publică peste 60 de lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate; autor a peste 300 de eseuri pe teme de filozofie şi filozofia ştiinţei; autor a 12 cărţi din domeniu. Membru în AOŞR.

Lucrări publicate:

• *Interferenţa roţilor dinţate*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1977. – 176 p.

- în colaborare:

• *Introducere în teoria mecanismelor* / Ion Aurel Stoica, Viorel Handra-Luca. – Vol. 1. – Cluj-Napoca : Dacia, 1982. – 432 p; Vol. 2. – *Studiul dinamic al mecanismelor şi maşinilor*. – 1983.

• *Şeveruirea roţilor dinţate* / Ion Aurel Stoica, Gh. Cimoca, Mariana Stoica. – Cluj-Napoca : Dacia, 1987. – 255 p.

Referinţe:

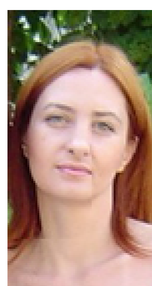
• *Cuvântul liber*, 6, nr. 90, 10 mai 1994, p. 2. (necrolog)

• *Personalităţi publice-politice 1995-1996 : Dicţionar*. – 1996. – p. 429-430.

• *Clujeni ai secolului 200. Dicţionar esenţial*. – 2000. – p. 302.

(A. T.)

STOLNICU, Simona, medic; n. 8 mai 1967, Iaşi. Studii: Lic. „Costache Negruzzi”; Lic. „Mihai Eminescu” Iaşi (1985); IMF Iaşi, Fac. de Medicină Generală (1985-91). Dr. în medicină cu teza: *Contribuţii la studiul histomorfologic al malformaţiilor melanice ale globului ocular* (2001). Activitate profesională: medic stagiar la Clinica de Endocrinologie şi Clinica de Obstetrică-Ginecologie „Elena Doamna”, Iaşi (-1992); medic de medicină generală, Dispensarul com. Lespezi (IS) (1993); preparator univ. (1993-98); asist. univ. (1998-04); şef de lucrări, Catedra de Morfopatologie, UMF TgM (2004-); medic specialist (1997-02); medic primar anatomie patologică (2002-). Domenii de cercetare: patologia glandei mamare; patologia ginecologică; patologie oftalmologică; patologie orală; a elaborat 180 de lucrări ştiinţifice prezentate la diferite congrese naţionale şi internaţionale, publicate în volume şi reviste de specialitate: *Revista Medico-Chirurgicală* (1992, 2002); *Revista de Medicină şi Farmacie* (1996, 2001); *Jurnalul Român de Patologie* (1998-02); *Archives of the Balkan Medical Union* (2000-02); *Journal of Medidine and Biochemistry* (2000); *Oftalmologia* (2000-01); *Histopathology* (2002); *Obstetrica şi Ginecologia* (2002); *Pathologica* (2002); *Orvostudományi Értesítő* (2003). Specializări: România (1993-94, 1996, 1998-99, 2001); Stockholm (1999); Berlin (2001); Amsterdam (2002); Ljubliana (2003). Distinsă cu premiul „Davies Ascana” şi bursă în Italia; menţiune şi premiul II pentru 3 lucrări ştiinţifice. Membru în Soc. Naţională de Morfologie Normală şi Patologică (1994); Academia Internaţională de Patologie (1997); Soc. Europeană de Patologie (2000); Soc. Română de Ginecologie

Oncologică (2001); Working Group-ul European de Patologie Mamară (2001); Working Group-ul European de Patologie Digestivă (2001). Hobby-uri: călătorii, muzică, literatură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az artéria temporális strukturális elváltozásai dyslipoproteinemiákban* / Albert Ildikó, Fodor Ferenc, S. Stolnicu. – Kolozsvár: EME, 1998.

• *Compendiu de patologie mamară*. – 2000.

• *Atlas color de histopatologie* / S. Stolnicu, D. Rădulescu, S. Mocan. – Iaşi : Polirom, 2001. – 500 p.

• *Patologia colului şi a corpului uterin*. – 2003.

Referinţe:

• *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

STRÎMBU, Adela, farmacist; n. 10 oct. 1966 Toplița (HR). Studii: Lic. Industrial nr. 2, profil matematică-fizică, Toplița (1981-85); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1985-90). Activitate profesională: farmacist stagiar, Farmacia Spitalului Clinic Jud. TgM (1990-92); preparator; asist. univ.; şef de lucrări, Fac. de Farmacie, UMF TgM (1992-98); reprezentant medical, Schering Plough MS, HR, BN (1992-98); dir. general SCF „Aesculap" SA TgM (1999-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Teste de chimie anorganică pentru admiterea la UMF TgM*. – 1993.

• *Teste de chimie anorganică* / Ediția a-III-a. – TgM : UMF, 1995.

• *Probleme de chimie anorganică* / Mărioara Olariu, Adela Strîmbu. – TgM : UMF, 1997.

Referinţe:

Judeţul Mureş în cărţi =Maros megye a könyvekben, 1990-1999. – TgM, 2002.

(A. T.)

STUGREN, Bogdan, zoolog, ecolog; n. 9 sept. 1928, Reghin – m. 17 mart. 1993, Cluj-Napoca. Studii: la Vijnița, (Bucovina); Univ. Cluj, Fac. de Ştiinţe Naturale, Secţia Zoologie (1948-); dr. în herpetologie cu teza: *Variabilitatea şi evoluţia unor amfibieni şi reptile din fauna României* (1962). A fost numit preparator la Univ. din Cluj, Fac. de Ştiinţe Naturale, încă înainte de terminarea fac., apoi asist. univ, iar prof. univ. abia în anul 1989 pentru că s-a abţinut să se implice în politică. Activitatea ştiinţifică se concretizează în peste 60 de lucrări ştiinţifice, mai ales în domeniile ecologiei, dar şi a herpetologiei, evoluţionismului; în ultimii ani ai vieţii şi-a împlinit visul de a preda zoologia vertebratelor, scriind un nou curs, în care au fost integrate atât ecologia, paleontologia, zoogeografia, cât şi anatomia comparată; scrie manuale de ecologie pentru elevii cls. VII şi VIII.. Participă la numeroase congrese, conferinţe ştiinţifice în ţară şi străinătate. Distins cu „Meritul Ştiinţific" şi Premiul „Emanoil Teodorescu" al Academiei Române. Membru în Soc. de Herpetologie din Kansas (SUA), şi colaborator pentru România la Uniunea Internaţională pentru Conservarea Naturii.

Lucrări publicate:

• *Ecologie generală*. – Bucureşti : EDP, 1960. – 164 p.

• *Ecologie generală* : cu elemente de ocrotirea naturii. – Bucureşti : EDP, 1965. – 216 p.

• *Ştiinţa evoluţiei* : probleme, dispute, perspective. – Bucureşti : Editura Politică, 1965. – 184 p.

• *Evoluţionismul în secolul 20* : certitudini, divergenţe, idealuri. – Bucureşti : Editura Politică, 1969. – 432 p.

• *Maimuţa înţeleaptă* : eseuri literar ştiinţifice. – Cluj-Napoca : Dacia, 1971. – 124 p.

• *Grundlagen der allgemeinen Ökologie*. – Germania : Editura Fischer-Jena, 1972, 1974, 1978, 1986. (traduse în lb. poloneză – 1976; lb. română – 1982, 1994)

• *Elemente de ecologie generală*. – Bucureşti : EDP, 1975. – 164 p.

• *Bazele ecologiei generale*. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1982, 1986.

• *Ocrotirea naturii*. – 1988.

- în colaborare:

• *Biologie generală, genetică şi ameliorare* / Bogdan Stugren, Dumitru Buican. – Bucureşti : EDP, 1969. – 408 p.
• *Probleme generale şi de tehnologie didactică* / Bogdan Stugren, Killyen Hansgeorg. – Bucureşti : EDP, 1975. – 208 p.
• *Mică enciclopedie de biologie şi medicină* / V. Săhleanu, Bogdan Stugren. – Bucureşti : sn, 1976.
• *Probleme moderne de ecologie* / Coordonator B. Stugren. – 1982.
• *Handbuch der Reptilien und Asmphibien Europas* / B. Stugren şi alţii. – Bonn, Wiesbaden, 1985.
• *Ocrotirea naturii* : culegere de articole / Coordonator Bogdan Stugren. – Cluj : Dacia, 1988. – 176 p.
• *Ecologie* : curs / B. Stugren, M. Dordea. – 1988.
• *Dicţionar enciclopedic* / Bogdan Stugren şi alţii. – Bucureşti : Editura Enciclopedică, 1993. – Vol. 1. – A-C.

Referinţe:
- *Studia UBB: Index alphabeticus 1964-1970*. – 1972.
- *Istoria biologiei în date* – 1996.
- *Reghinul cultural. Studii şi articole*. – 1999. – Vol. 4.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000.

(A. T.)

STURZA, Marius, medic; n. 27 aug. 1876, Şepreus (Arad) – m. ? Studii: dr. în medicină la Viena (1901). A lucrat în mai multe spitale din Viena, Paris, Berlin şi Nancy (1901-1903); medic şef al unui sanatoriu de lângă Viena (1903-); prof. agregat de balneologie şi fizioterapie Univ. Cluj (15 febr. 1931) şi titular (1 mai 1934). Dir. medical al staţiunii Sovata din 1922. Vicepreş. al Soc. Rom. de Balneologie şi Climatologie Medicală. Membru al Societăţilor de balneologie germane şi austriece.

Lucrări publicate:
• *Die Kochsalzwässer romäniens* : balneologisch-balneotherapeutische studie / Mit einem geleitwort von Universitäts-Professor dr. Ludovic Mrazec. – Wien : Druck: Buch- und Kunstdruckerei „Donau“, 1930. – 132 p., 8 f. pl., h.
• *Tratamentul simultan balnear şi climatic al reumatismelor*. – Bucureşti, 1930.

- în colaborare:
• *Erdélyi fürdőkalauz* : gyógyfürdők, ásványvizforrások, üdülőhelyek és szanatóriumok ismertetése / Szerkeszti : dr. Kardos Géza volt igazgató-főorvos, dr. Sturza Marius egészségügyi főfelügyelő, Szováta gyógyfürdő főorvosa előszavával. – Arad : Az Orvosok Lapja kiadása, [192.]. – 336 p.

Referinţe:
• *Enciclopedia cugetarea* : Material românesc oameni şi infăptuiri / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940.

(F. M.)

SUCIU, Gabriela Aurelia, chimist; n. 10 oct. 1943, Ploieşti. Studii: Şcoala nr. 11 Ploieşti (1950-57); Lic. de Fete „A. Toma” Ploieşti (1957-61); Univ. „Al. Ioan Cuza” Iaşi, Fac. de Chimie (1962-67). Dr. în chimie cu teza: *Studiul polarografic al reacţiei unor nitroderivaţi aromatici cu aldehide prin formare de nitrane* (1979). Activitate didactică în cadrul IMF TgM, la disciplina Chimie-fizică: asist. stagiar (1968-71); asist. univ. (1971-90); şef de lucrări (1990-95); conf. univ. (1995-); şef de catedră (1996-98). Activitate ştiinţifică în domeniul electrochimiei (polarografia compuşilor organici); studiul substanţelor tensioactive; autor şi coautor a 60 de comunicări; 32 de lucrări ştiinţifice publicate în ţară şi străinătate: *Farmacia*; *Revista de Chimie*; *Revista de Medicină şi Farmacie TgM*; *Die Pharmazie*. Membră în AOŞR; Soc. de Biologie Celulară din România; Soc. Internaţională de Biologie Celulară.

Lucrări publicate:
• *Curs de chimie fizică*: structura materiei. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. : *Structura atomului*. – 86 p.

• *Chimie coloidală pentru farmaciști.* – TgM : sn, 2004.

- în colaborare:

• *Reologia formelor farmaceutice.* – București : Editura Medicală, 1985. – 351 p.

• *Chimie fizică. Termodinamica chimică* / Gabriela Suciu, Tőkés B. – TgM : UMF, 1994. –53 p.

• *Teste de chimie anorganică* / Ediția a 3-a. – 1995.

• *Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice* / Gabriela Suciu și alții. – Timișoara : Mirton, 1998.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

(A. T.)

SUCIU, Gheorghe, farmacist; n. 3 sept. 1932, Ungheni. Studii: lic. la TgM; Fac. de Farmacie, Cluj (1956). Dr. în farmacie cu teza: *Cercetări farmacognostice asupra câtorva varietăți și forme de Tilia tamentosa Much* (1969). A inițiat la Cluj cursurile de homeopatie și farmacie veterinară (1986), ultimul în premieră în învățământul farmaceutic din România; a condus Catedra de Dermatologie. Cosmetologie. Tehnologia medicamentelor homeopatice și de uz veterinar (1986-97). Prof. univ. la Fac. de Medicină Veterinară, Cluj-Napoca (1995). A colaborat la redactarea *Farmacopeei Române* (1997); autor a 20 de brevete, dintre care unele fabricate și cunoscute în întreaga țară: unguent antiacneic, loțiune antiseptică și antiseborică, Gerodontal etc.

Lucrări publicate:

• *Forme farmaceutice de uz veterinar.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1990. – 263 p.

• *Preparate farmaceutice.* – București : Editura Medicală, 1987.

- în colaborare:

• *Travaux de la XIII- ème Reunion Internationale de la Societé de Pharmacie de la Mediteraneée Latine* (1978; Toulouse). – Toulouse, 1978.

• *Elemente de farmacie veterinară.* – 1984.

• *Îndreptar practic de farmacografie și interacțiuni medicamentoase.* – 1984.

• *Preparate farmaceutice.* – 1987.

• *Îndreptar practic de cosmetologie.* – 1994.

• *Cosmetologie. Îndreptar practic.* – 1996.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 304.

(A. T.)

SUCIU, Ioan, agronom; n. 6 mai 1934, Luduș. Studii: Institutul Agronomic Cluj-Napoca. Dr. în agronomie (1980). Prof. univ. la USAMV, Cluj-Napoca; prodecan, Fac. de Zootehnie (1990-92). Autor a numeroase lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate; autor a 4 invenții brevetate. Distins cu „Medalia Muncii" și cu „Meritul Sportiv."

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Creșterea păsărilor domestice.* – 1974.

• *Tehnologia creșterii păsărilor.* – 1976, 1996.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

SUCIU, Ioan, prof. de fizică; n. 28 mart. 1957, Ocna Mureș (AB). Studii: Șc. Gen. Uioara de Sus, Ocna Mureș (1964-72); Lic. Real-Umanist din Ocna Mureș (1972-76); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Fizică (1977-81); studii academice postuniv. – informatică aplicată și programare în cadrul UT Cluj-Napoca (2000-02). Drd. la UBB Cluj-Napoca. Activitate profesională: prof., Grupul Școlar de Chimie Industrială Târnăveni (1981-99); prof., Lic. Teoretic „Andrei Bârseanu" Târnăveni (1999-) și dir.; expert al Centrului Național de Formare a Personalului Didactic (2001-); redactor corespondent la *Tribuna Învățământului* și la *Zaman*; publică articole și studii de specialitate în periodice precum: *Environment & Progress* (2003); *International Journal of Modern Physics* (nr. 27, 2003); *Studia Universitatis Babeș-Bolyai* (2003). Hobby-uri: tenis de masă și literatură.

Lucrări publicate:

• *Fizică, programe, comentarii, probleme* (mecanică, termodinamică, electricitate). – TgM : Academos, 1998. – 107 p.

Referinţe:

• *Cuvântul liber*, an 11, nr. 10, 1999.

(A. T.)

SUCIU, Mircea, medic; n. 24 dec. 1969, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1976-88); UMF TgM, Fac. de Stomatologie (1989-94). Dr. în medicină cu teza: *Evaluarea diferenţiată a unor metode de supraprotezare aplicate la maxilar şi mandibulă în condiţiile existenţei sau nu a disfuncţiei sistemului stomatognat* (2001). Activitate profesională în cadrul UMF TgM, Fac. de Stomatologie, disciplina de protetică dentară: preparator univ. (1995-98); asist. univ. (1998-01); medic specialist (1998); medic primar (2001); şef de lucrări (2001-). Activitate de cercetare în domeniul evaluării permanente a noilor metode de supraprotezare; autor şi coautor a 13 articole publicate în revista *Stomatologia mureşeană*; participă la 7 congrese naţionale şi este coautor la 3 îndreptare de lucrări practice. Membru în Asoc. Medicilor Stomatologi din jud. Mureş (1999). Hobby-uri: grădinărit şi flori.

Lucrări publicate:

• *Aspecte clinico – tehnice ale protezării totale bimaxilare* : curs. – TgM : Litografia UMF, 2004.

• *Supraprotezarea – alternativă de tratament*. – TgM : Casa de Editură Mureş, 2004.

(A. T.)

SÜKÖSD István, învăţător la Ponor (AB) din 1887.

Lucrări publicate:

• *Maros-Tordamegye földrajza:* Vezérkönyvül …Jutalmazott pályamű. – Mv., 1891.

• *A földrajz alapfogalmai, kapcsolatban Ung vármegye földrajzával* : Az ungmegyei elemi népiskolák III. És IV. osztálya számára. – Ungvár, 1899.

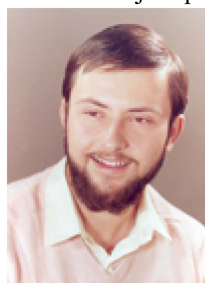
• *Tűzoltó káté*. – Ungvár, 1905.

Referinţe:

Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZABÓ Árpád, inginer electric, economist; 31 mai 1963, TgM. Studii: gimnaziul (1974-78) şi liceul – matematică-fizică la Liceul Bolyai Farkas TgM (1978-1982), diploma de ing. automatizari şi calculatoare la Universitatea Tehnică Cluj-Napoca (1983-88), diploma de economist la Universitatea de Ştiinţe Economice Budapesta (1993-95), master – administrarea afacerilor la Universitatea Faculteiten Sint-Ignatius te Antwerpen (1999-2000), Philosophiae Doctor – management Universitatea Corvinus MBA Budapesta (1997-2004). Ph.D. cu teza *Efectul privatizării asupra comportamentului organizaţional al firmelor româneşti* (2004). Inginer electric stagiar la Oficiul Teritorial de Calcul Electronic, Sighişoara (1988-90), Inginer electric, Centrul Teritorial de Calcul Electronic (Infomures SA), TgM (1990-93), programator economist, Uniunea Democrată a Maghiarilor din România, TgM (1995-97); economist, lector univ. Univ. Creştină Partium, Oradea (1997-2001), lector univ. la Univ. Sapientia Cluj, Fac. de Economie şi Ştiinţe Umaniste Miercurea Ciuc (2001-), prodecan (2004-). Domenii de cercetare: economia tranziţiei, privatizarea, dezvoltarea rurală. Specializări : curs de Ethics of Capitalism ; Internet pentru avansaţi la Univ. Central-Europeană (CEU - Summer University), Budapesta - Varşovia (1998); de Master of Business Administration prin bursa ERASMUS (European Community Action Scheme for the Mobility of University Students) al UE, Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius te

Antwerpen (UFSIA), Belgia (1999), agent de asigurări de viață şi pensii, Oradea (2000). A participat la conferințe, sesiuni ştiințifice: Ştiințe Siófok (Ungaria) (1995), Odorheiu Secuiesc (1995), Cluj (1995, 2003), Oradea (1997, 1998, 2003, 2004), Miercurea Ciuc (2002), Budapesta (2003). Publică în *Pulzus* (1995-2000), *Kontó* (1995), *Udvarhelyszék* (1999, 2000), *Közgazdász Fórum* (2003). Soc. şi asoc. ştiințifice: coordonatorul național pentru România al Grupei de Acțiune pentru Protejarea Pădurilor a Tinerilor Europeni (European Youth Forest Action - EYFA) (1992); membru fondator al Asoc. Pro Economia pentru ştiințe economice şi sociale (Oradea, 1998). Membru în cons. secției economice şi juridice al EME (2001); Uniunea Doctoranzilor şi Tinerilor Cercetători Maghiari din România (RODOSZ) (2003).

Lucrări publicate:

• *Általános menedzsment*: Jegyzet. – Kolozsvár: BBTE, 2004.

- în colaborare:

• *Közeledő régiók a Kárpát-medencében*: Dél-Szlovákia, Erdély és a Vajdaság gazdasági átalakulása / Szerkesztette: Réti Tamás. – Budapest: EÖKiK, 2004.

Referințe:

• Baza de date BJM

(F. M.)

SZABÓ Endre, fizician, chimist; n. 20 iul. 1927, TgM – m. 6 febr. 1997, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Romano-Catolic TgM (1946); Fac. de Chimie-Fizică la Univ. „Bolyai” Cluj (1946-49); Fac. de Farmacie IMF TgM (1950). Doctor în ştiințe chimice cu teza: *Rádióaktív ásvány- és édesvízek tartós fogyasztása valamint a táplálkozás révén létrejövő Ra 226 és Pb 210 felhalmozódása az emberi fogakban* (Budapesta, 1977). Preparator (1950-51), asist. univ., şef de lucrări la Catedra de fizica (1951-62), conf. univ., şef de catedră la biofizică, fizică medicală, fizică farmaceutică (1962-65), şef de secție la Inspectoratul Sanitar, chimist principal la Laboratorul de radiații (1965-1982), chimist principal la Laboratorul de Medicina Nucleară al Spitalului Clinic Unificat până la pensionare (1982-86). Membru în: European Nuclear Med. Soc., Eötvös Loránd Fiz. Társ., Fellowship of International Research in Science and Technology, EMMT. A publicat în: *Orvosi Szemle, Igiena, Izotóp Technika, Fizikai Szemle, Studii şi cecrcetări ştiințifice, Művelődés. Archiv de l'Union Medicale Balcanique*, *Atomtechnikai Tájékoztató*, *Aluta*, *Művelődés*.

Lucrări publicate:

• *Kovászna, a természet ajándéka*: fizikai-kémiai tanulmányok Kovászna megye legfontosabb természetes gyógytényezőiről. – Sepsiszentgyörgy, 1998. – 152 p.

- în colaborare:

• *Fizikai gyakorlati jegyzet* : Orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1954. – 98 p.

• *Mechanika. A testek három halmazállapota. Hangtan* / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1954. – 119 p.

• *Elektromosságtan orvostanhallgatók részére* / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos. – Mv. : OGYI, 1954. – 128 p.

• *Fizika*. – Mv. : OGYI, 1958. – 1. rész : *Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika*. – 259 p.; 2. rész : *Elektromosságtan. Fénytan*. – 268 p.

Referințe:

• *Institutul de Medicină şi Farmacie din Tîrgu-Mureş,*1945-1967. - TgM : IMF, 1967.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 2. köt. : L-Z. – 1997.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar,* 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.

(F. M.)

SZABÓ István, medic, prof. univ.; n. 15 mart. 1921, Cimbrud (AB) – m. 6 oct. 1997, TgM. Studii: lic. la Col. „Bethlen Gábor” Aiud; Fac. de medicină la Bucureşti (1939-40) şi la

Univ. „Ferenc József" din Cluj (1940-44). Dr. în ştiinţe medicale (1967); dr. doc. (1975). A fost preparator la Institutul de Anatomie al Univ. din Cluj (1941-44). Prizonier de război (1944-45). Şef de lucrări (1945-49); conf. univ. (1949-60); şef de catedră (1960-68); prof. univ. până la pensionare (1968-91) la Catedra de fiziologie IMF TgM. A prezentat la conferinţe sau a publicat cca. 220 studii în reviste interne şi internaţionale. Membru în Soc. Română de Anatomie; Soc. Română de Imunologie; Soc. Română de Biologie Celulară; Soc. Franceză de Patologie Comparativă; Soc. Germană de Pneumonologie. A primit premiul MÎ (1967); Genersich (1992).

Lucrări publicate:

• *Élettani jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1951. – 3. rész. – 1951. – 281 p.

• *Élettani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. rész : *A vér élettana. A vérkeringés. A légzés.* – 1954. – 233 p.; 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana.* – 1955. – 480 p.

• *Az életműködés szabályozása az emberi szervezetben.* – Bukarest, 1981.

• *Az emberi szervezet alapvető életműködései* : A vér és a vérkeringés. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1983. – 228 p.

• *Îndrumător de lucrări practice de biochimie.* – 2000.

- în colaborare:

• *Endokrinológiai jegyzetek* / Bartel György, Szabó István, Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. – 105 p

• *Élettani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 2. rész : *Emésztés. Anyagcsere. Táplálkozás. Kiválasztás /* Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – 1955. – 260 p.

• *Élettan* / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – [2. újrakiadás] – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. – 284 p.; 3. köt. – 462 p.

• *A vérátömlesztés szövődményei* / Hadnagy Csaba, Szabó István. – Bucureşti : Editura Medicală, 1957. – 319 p.

• *Cercetări medicale.* – Bucureşti, 1968.

• *Az életműködések szabályozása az emberi szervezetben* / Szabó István, László János. – Bukarest : Tudományos Enciklopédiai Kiadó, 1981. – 280 p.

• *Az emberi szervezet anyagcseréje és energetikája /* Szabó István, László József. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1985. – 280 p.

• *Az ember szexuális életműködései /* Szabó István, Szabó-Adorján Etelka. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1987. – 261 p.

Referinţe:

- *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

SZABÓ László, medic neurolog, n. 1928 – m. oct. 1993, TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Neurologia* : manual pentru învăţământul medical superior. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 866 p.

• *Somnul normal şi patologic*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1972. – 406 p.

• *Epilepsiile*. – Cluj-Napoca: Dacia, 1976. – 335 p.

• *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice.* – Bucureşti : Editura Medicală, 1978. – 502 p.

• *Epilepsiile*. – Bucureşti : EDP, 1984. – 643 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

SZABÓ Pál, medic; n.: 8 nov. 1924, Dej (CJ) – m. 27 sept. 1991, TgM. Studii: Gimnaziul "II. Rákóczi György" – Dej (1945), Fac. de Medicinã Generalã, IMF din TgM (1950). Doctor în ştiinţe medicale cu teza: *Contribuția tracțiunilor vertebrale subacvale în recuperarea funcționalã a bolnavilor de lombosciatică vertebrală - Tracțiunea vertebrală multidirecțională* (1977). A fost preparator, Clinica de boli infecțioase, TgM (1949-51), medic consultant (1951-53), medic principal (1953-54) la Spitalul unificat Târnăveni, medic primar, director, Spitalul Unificat Toplița (1954-57), medic specialist boli interne, director adjunct, Spitalul Unificat Toplița (1957-60), profesor la Şcoala Tehnicã Sanitară TgM (1960-62), medic primar, Spitalul Clinic TgM, Serv. Fizioterapie (1962-). Examene de specializare: boli interne (1958), balneofizioterapie (1962), medic primar (1962). Inovații: o nouă metodă pentru prepararea băilor carbogazoase artificiale (1965). A fost inițiatorul şi membru fondator al policlinicii CARIT-SAN, prima instituție din TgM (după dec.1989), ce oferă posibilitatea de liberă alegere a cadrului medical (funcționează de la 1 apr. 1992). A participat cu comunicări la simpozioane, conferințe naționale: TgM (1964, 1967-89), Bucureşti (1964, 1967, 1971, 1980, 1988), Sibiu (1967), Sovata-Băi (1978), Cluj (1983), Braşov (1985), şi internaționale: Simpozionul jubilar al Institutului ORFI Budapesta (1971).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Balneofizioterápiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.
- *Simpozionul jubilar "25 de ani de fizioterapie la TgM*“ (1987 ; TgM)

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

SZABÓ Sámuel, profesor.; n. 16 mai 1829, Feldioara, azi Războieni-Cetate (Alba) – m. 1 ian. 1905, Cluj. Studii: la Aiud (1836-1848), la Sighişoara pentru însuşirea limbii germane (1839-41). A luat parte la revoluția de la 1848/49, după care a lucrat ca tâmplar la familia Teleki din Gorneşti. A fost educator la familia Teleki, Degenfeld etc.(1851-1853). A făcut studii de chimie, ştiințe naturale şi mineralogie la Heidelberg cu prof. Bunsen, a studiat şi la Paris. A călătorit în Germania, Elveția, Belgia, Franța; a stat mai mult timp la Londra. A fost invitat la coleg. ref. din TgM (1858-1868) unde a predat mineralogie, botanică, chimie, lb. engleză şi franceză, chiar şi lb. maghiară. Din 1868 până la pensionare, în 1897, a fost profesor la Coleg. ref. din Cluj. A redactat: *A Marosvásárhelyi ev. ref. főtanodában tanuló nemes ifjúság... évi közmegvizsgáltatása* (1861-62) şi *Székely Közlöny* (1867-68) din TgM; *Erdélyi Gazda* din Cluj (1869-71) şi *Egyházi és Iskolai Szemle* (1876-81).

Lucrări publicate:

- *A magyar korona országainak rövid földrajza*. – Mv. : nyomtatott az ev. ref. főtanoda betűivel, 1861. – 26 p.
- *Az erdélyi ev. ref. fő- és középtanodák I. és II. Tanári értekezleteinek ismertetése*. – Pest, 1864.
- *A kolozsvári ev. ref. főtanoda régibb és legújabb története*. – Pest, 1876.
- *A székelyudvarhelyi codex* / A magyar tudományos Akadémia nyelvtudományi bizottsága meghagyásából sajtó alá rendezte …- Budapest, 1908.

- în colaborare:

- *Hunyadi Mátyás Király az Igazságos : Emlékkönyv. A nagy király szobrának leleplezése alkalmából 1902. okt. 12-én az ünneplő nemzetnek ajánlja Kolozsvár városa* / Szabó Sámuel; Kovács Dezső. – Pest, 1902.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZABÓ-ADORJÁN Etelka, medic; n. 2 sept. 1924, Torda – m. 6 mai 1986, TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az ember szexuális életműködései* / Szabó István, Szabó-Adorján Etelka. – Bukarest: Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1987. – 261 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

SZAKÁCS Péter, secretarul camerei de comerţ şi industrie din TgM. Publică articole de economie în presa vremii. A redactat publicaţiile periodice din TgM : *Kereskedelmi és Ipari Érdekeink* (1897) şi *Székelység* (1898-1906)

Lucrări publicate:

• *Az iparosok nyugdíjügye*. – Budapest, 1900.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. :Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZAKÁLL Gyula, medic veterinar, prof.; n.8 mai 1872, Bana (Komárom, Ungaria) – m. 3 aug. 1903, Reghin.

Lucrări publicate:

• *Háziszárnyasok boncztana*. – Budapest : Országgyülési Értesítő Kő- és Könyvnyomdája Részvénytársaság, 1897.- 163 p., 1 f. pl.

• *Két rendellenesen fejlődött vese lóból*. – Budapest, 1897.

• *Über den Bau des Urogenitalsystems der Krokodile* : Inauguraldissertation. – Budapest, 1899. – 52 p.

• *Az agyvelő verőerei a háziállatokban : Összehasonlító boncztani tanulmány* : Magántanári értekezés. - Budapest, 1900.

Referinţe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. –3. köt. : 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

• Internet: PIM

(F. M.)

SZAKMÁRY Ferenc, inspector silvic, dir. Şcolii profesionale de pădurari din Gurghiu.

Lucrări publicate:

• *Az erdélyrészi erdőségekben az 1891., 92. és 93. években fellépett apácza gyaponcz (ocneria monacha) elleni védekezés*. – Budapest, 1900.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZÁNTHÓ Éva Emma, farmacist; n. 5 iul. 1928, TgM. Studii: Lic. ref. de fete TgM (1947), Facultatea de Farmacie IMF TgM

(1951). Dr. în ştiinţe farmaceutice cu teza: *Studiul farmacognostic al unor specii şi varietăţi de Datura cultivate în RPR* (Cluj, 1967). Lucrează ca preparator la Catedra de Chimie farmaceutică (1950-52), asist. univ. la Catedra de Chimie biologică (1952-54) şi şef de lucrări, pe post de conf. univ. ,până la pensionare, la Catedra de Tehnică Farmaceutică (1954-85) a Fac. de Farmacie din cadrul IMF TgM Obţine titlul de farmacist principal (1961). Domenii de cercetare: valorificarea raţională a plantelor medicinale, îmbunătăţirea calităţii medicamentelor preparate în farmacii. A participat la sesiuni ştiinţifice, conferinţe, congrese naţionale. Are 59 lucrări comunicate şi publicate în revistele: *Farmacia* (1965,1969, 1970, 1971, 1972, 1974), *Revista Medicală* (1961, 1964, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1978, 1980, 1981, 1982), *Gyógyszerészeti Értesítő* (1956, 1957).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8 - a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

• *Tehnică farmaceutică.* - Bucureşti : EDP, 1969. – 556 p.

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9 -a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1976. – 1005 p.

• *Curs de tehnică farmaceutică.* – Vol. 2; facs. 1-2. – TgM : IMF TgM, 1978. – Facs. 1. / Ádám Ludovic, Adriana Popovici, Szántó Eva. – XI + 270 p.

• *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică* : Manual pentru uzul studenților / Adriana Popovici, Szántó Éva, Zamfira Csath-Stîncel. – TgM : UMF, 1979-1981. – Vol. 3. – 1980. – 167 p.

• *Gyógyszer-technológia* / Ádám Lajos, Szánthó Éva. – 2. köt. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.

Referințe:
• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

SZÁNTHÓ Klaudia, farmacist; asist. univ. UMF TgM (1960-85). Farmacist principal.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.

• *Gyógyszerészeti kémia* : IV. éves gyógyszerészhallgatók számára. / Fülöp Lajos, Szánthó Klaudia, Veréph József. – Mv. : OGYI, 1980-1984. – 3. köt. : *A központi idegrendszerre ható szerek.* – 1980. – 167 p.; 4. köt. : *A környéki idegekre és az izmokra ható szerek.* – 1984. – 138 p.

Referințe:
• *Genersich Antal Emlékkönyv.* – 1994.
• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

(F. M.)

SZÁSZ Károly, jurist, prof.; n. 25 ian. 1798, Ocna Sibiului (SB) – m. 25 oct. 1853, TgM. Studii: la Aiud (1805-1813), la Cluj (1814), cancelist la Tabla Regească din TgM, obținând diploma de avocat (1815-1817). Împreună cu fiii familiilor Zeyk şi Teleki a plecat la studii la Viena (1817), unde a aprofundat studii de matematică, chimie şi ştiințe naturale. A fost prof. la Aiud (1920-), a luat parte la viața culturală şi politică a Transilvaniei. A fost ales cons. la Curtea de Apel jud. Alba de Jos. A fost ales membru al Acad. de Ştiințe Maghiare (10 nov. 1834), secția istorie. Ca deputat, reprezenta Ocna Sibiului în Parlamentul transilvan (1834). S-a reîntors la catedra de fizică şi matematică din Aiud (1837). În 1848 a fost din nou reprezentantul oraşului natal la şedința parlamentului din Cluj şi Pesta, unde a fost numit secretar de stat la ministerul cultelor şi instrucțiunii publice. După revoluție a fost grațiat, reabilitat şi numit profesor la TgM (1851), la catedra de matematică în locul vestitului profesor Bolyai Farkas. A publicat studii şi articole. Baronul Kemény Zsigmond a ținut în amintirea lui discursul comemorativ la Academie (19. dec. 1859).

Lucrări publicate:

• *A derék ember és ritka érdemű tanító képe : Egy beszéd, mellyel Köteles Sámuelnek, a N. Enyedi Fő-Oskolánál a` Bölcselkedés` K. R. Tanitójának, és a` Magyar Tudós Társaság` rendes Tagjának becses emlékezetét tanítványai` szívében megujjította. . . 1831. jún. 27.* – Kolozsvár: A` Nemes Reformátum Kollégyom` betűjivel , 1831. – 34 p.

• *1831. esztendő történetei.* – Kolozsvár, 1832.

• *Sylloge tractatuum aliorumque actorum publicorum historiam et argumenta b. Diplomatis Leopoldini, resolutionis item quae Alvincziana vocatur, illustrantium. –Claudopoli : in commissione apud J. Tilsch et filium bibliopolas,1833.* – 474 p.

• *Latin nyelvtudomány*. – Nagy-Enyed, 1838.
• *Az igeidők formálódásának szabályai*. – Nagy-Enyed, 1838.
• *Magyar nyelv-tudomány : Magyar tanulók és tanítók számára írta*. – Nagy-Enyed, 1839.
• *Parthenon, tanitmányok tára, magyar tanítók számára*. – Nagy-Enyed, 1839.

- în colaborare:

• *Számtan* : 1. rész : Elméleti általános számtan (Algebra) / Szász Károly; ifj. Szász Károly. – Pest : nyomt. Landerer és Heckenast, 1853. – VIII, 215 p.

Referinţe:

• *Magyar írók : Életrajz-gyüjtemény* / Gyüjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 1. köt. – 1856.
• *Szász Károly, idősb., 1798-1853* = = Vasárnapi Újság 1.sz., 1860.
• [*Szász Károly, idősb., 1798-1853*] = = Hazánk s a Külföld 7.sz., 1866.
• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Új magyar athenás : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyüjteménye* / Gyüjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. - 13. köt. :Steiner-Télfy. – 1909.
• *A szemerjai Szász Család* / Írta dr. Vargha Zoltán. – Kolozsvár : Stief Jenő és társa könyvnyomdája, 1912.
• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
• *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

(F. M.)

SZÁSZ Róbert, consilier la Ministerul Comerţului; n. 1831, Aiud (Alba) – m. ? iul. 1906, TgM.

Lucrări publicate:

• *Emlékirat a baróti barna-kőszéntelepről* : Kézirat gyanánt. – Budapest: nyomt. az Athenaeum, 1874. – 21 p.
• *Útmutató a kereskedelmi cégjegyzékek vezetése és a történt bejegyzések kihírdetése tárgyában*. – Budapest, 1894.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. :Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZATHMÁRI Paulus, medic, preot, n. 31 mart. 1743, TgM - m. 16 aug. 1766. Studii în Franeker (1757). A fost medic şi profesor la Sárospatak.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio de simplicium remediorum prae operose concinnatis praestantia*. – Franequerae, 1757. – 52 p.
• *De morte naturali*. – Franequerae, 1758. – 60 p.
• *Dissertatio de simplicium remediorum prae operose concinnatis praestantia*. – Ed. altera. – Claudiopoli : impr. Stephani Páldi, 1760. – VIII, 86, 4 p.
• *De morte naturali*. - Ed. altera. – Claudiopoli : impr. Stephani Páldi, 1760. – 86 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József . - Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. :Steiner-Télfy. – 1909.
• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

SZÁVA Farkas, prof.; 16 sept. 1826, Sânger. Studii: gimnaziale la Cluj, de drept la TgM. A fost vicenotar al scaunului Mureş şi apoi profesor la Alba Iulia şi TgM timp de 22 ani; s-a pensionat în 1884. A fost membru al EME şi Soc. „Kemény Zsigmond". A fost un pomolog renumit. A publicat multe articole de specialitate în publicaţiile din Cluj, din TgM de ex. *Székely Néplap* (1866-67), *Néptanoda* (1870-71), Szék*ely Hírlap* (1873-74), *Székelyföld* (1874), *Marosvidék* (1878, 1881, 1883), *Marosvásárhelyi Füzetek* (1860) etc.

Lucrări publicate:

• *Alapszabályai a marosvásárhelyi jótékony Nőegyletnek*. – Mv., 1860.

• *Jelentés a marosvásárhelyi jótékony Nőegylet 1860-61. és 1861-62. I. és II. évi munkálatjáról.* – Mv. .: Nyomtatott az ev. ref. főtanoda betűivel Kali Simon által, 1862-63. – 20 p.
• *Hullámok*. – Mv, 1866.
• *Gyümölcsészeti levelek*. – Mv. : Kiadta Veszely Károly, nyomt. Imreh S. az ev. ref. főtanoda gyorssajtóján, 1871. – 48 p.
• *A monopolium ellen és mellett*. – Mv., 1890.
• *A visszbiztosítás*. – Mv.: Ny. Gálffy B. a r. kath. Leány iskola betűivel, 1890. – 28 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZÁVA János, medic chirurg ortoped, prof. univ.; n. 19 iul. 1916, Frumoasa (HR) – m. 27 iul. 2001, TgM. Studii: de medicină la Univ. Cluj (1941). Medic operator la Clinica de Chirurgie Cluj (1940-44). Asist. univ. la Cluj (1942); şef de lucrări la IMF TgM (1946-47); chirurg la Gheorgheni şi Zalău (1947-48); dr. doc., şeful Clinicii de Ortopedie (1949-82); prof. univ.; şef de catedră până la pensionare (1968-82); prof. consultant la Clinica Chirurgicală (1982-00). A înfiinţat şi a organizat Clinica de Ortopedie-Traumatologie-Chirurgie Infantilă precum şi Clinica de Ortopedie. Publică în reviste de specialitate române, maghiare şi germane, peste 120 de lucrări, sau le prezintă la congrese şi conferinţe. Profesor emerit. Membru în Soc. Română de Ortopedie; Soc. Traumatologică Română; membru onorific în Soc. Maghiară de Ortopedie.

Lucrări publicate:

• *Mozgásszervek sebészete.* – Mv. : OGYI, 1950. – 200 p.
• *A gyermekkor sebészete*. – Mv. : OGYI, 1962. – 308 p.
• *Ortopédia és traumatológia*. – Mv. : OGYI, 1977. – 150 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. - 1. rész : *Általános sebészetpathhologia.* – 239 p.
• *Részletes sebészet.* – Mv.: OGYI, 1954. – 1. köt. : *A koponya és a koponyaüreg sebészete /* Száva János. – 40 p.; *Az arc lágy részeinek sérülése és gyulladásai.* – 22 p.; *A nyak sebészete.* – 41 p.; 2. köt. : *A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete.* – 151 p.; *A mellkas sebészete*. – 147 p.
• *Orvosi és sebészeti sürgősségi esetek* / Fordította Száva János, Horváth Endre. – Bukarest: Orvosi Könyvkiadó, 1954. – 447 p.
• *Chirurgie.* – Bucureşti: Editura Medicală, 1955-1959. – Vol. 1. – 1955. – 581 p.; Vol.2. – 1956. – 547 p.; Vol. 3. – 1956. – 627 p.; Vol. 4. – 1958. – 476 p.; Vol. 5. – 1959. – 580 p.
• *Sebészet.* - Mv. : OGYI, 1956. – vol. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete*. – 309 p.

Referinţe:

• *Personalităţi mureşene*. – 1981.
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
• *Cuvântul liber*, 3 iul. 2001, p. 16.
• *Népújság* 2001. júl. 31.

(F. M.)

SZÉKELY Károly medic; n. 4 sept. 1913, Joseni – m. 5 oct.1996, TgM. rector al IMF TgM (1950-52).

Lucrări publicate:

• *Zoológia. Parasitológia* : (Comparatív anatómia). – Mv. : OGYI, 1954. – 68 p.
• *Zoológia. Parasitológia* : (Comparatív anatómia). – 2., bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 132 p.

- în colaborare:

• *Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica*. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.
• *Biologie* : Manual pentru învăţămîntul medical superior / Sub redacţia V. Preda. – Bucureşti : Editura Medicală, 1963. – 320 p.

• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.
• *Citológia* : Sejttani alapismeretek. – Mv. : OGYI, 1978. – 172 p.

Referinţe:
• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

SZÉKELY Melinda Gyöngyi, medic stomatolog; n. 6 dec. 1962, TgM. Studii: Lic. „Unirea" TgM, profil chimie-biologie (1981); IMF TgM, Fac. de Stomatologie (1987); studii post-univ. cu burse la: Clinica de Protetică (1995); Clinica de Odontologie a Fac. de Stomatologie, Univ. „Semmelweis" din Budapesta (1996, 2003-04); Institutul de Medicină Experimentală din Budapesta (1997). Alte burse: de la fundaţia Domus Hungarica Scientiarum et Artium, respectiv Worldwide Hungarian Medical Academy pentru elaborarea tezei de doctorat (1998-2001). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Studii comparative privind restaurările coronare fizionomice prin obturaţii şi incrustaţii realizate din răşini compozite* (2003). Funcţii: medic stomatolog stagiar la Policlinica Stomatologică de Adulţi nr. 2 din TgM (1990-91); medic stomatolog secundar (1991); asist. univ. (1991-00); şef de lucrări (2000-04); conf. univ. (2004-) la Disciplina Propedeutică stomatologică a Fac. de Stomatologie a UMF TgM şi la Col. Univ. Medical de Tehnică Dentară (1993-); şef de disciplină (2003-). Domenii de cercetare: restaurările dentare estetice din răşini compozite; prevenirea cariei dentare prin metode de fluorizare; combaterea fumatului şi comunicarea dintre medic şi pacient. A participat la peste 50 de congrese, cursuri de perfecţionare, schimburi de experienţă în ţară (TgM, Timişoara, Bucureşti) şi în străinătate (Ungaria, Anglia, Finlanda). Membră în: UNAS; Soc. Română de Stomatologie; Col. de Medicină Dentară; EME; MET; WHMA; ABI.

Lucrări publicate:
• *A fogak morfológiája és gnatológiai alapfogalmak*. – Kolozsvár : Polis, 1999.

- în colaborare:
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. - p. 373-380.
• *Magyar – román - angol fogorvosi szótár*. – Kolozsvár : Scientia Könyvkiadó, 2003. – 582 p.

Referinţe:
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

SZÉKELY Pál, medic specialist de boli contagioase; n. 24 martie 1924, Roşia Montană. Studii: bacalaureat la Col. Unitarian Cluj (1945); diploma de medic la IMF TgM (1951); diploma la Catedra de Epidemologie IMF TgM (1951-53). Cercetător principal la Secţia de Epidemologie a Institutului de Sănătate Publică (1953-56); asist. la Clinica de Boli Contagioase (1956-61); medic primar; medic şef până la pensionare (1961-94). Medic emerit (1980). Domenii de cercetare: patologia şi terapia bolilor contagioase. Publică în *Microbiologie*; *Epid*.; *Paraz*.; *Orvosi Szemle*; *Viaţa Medicală*.

Lucrări publicate:
• *Járványtani gyakorlati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 80 p.

- în colaborare:
• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana*. – Mv. OGYI, 1956.
• *Guşa endemică* / Redactor Ştefan Milcu. – Bucureşti : Editura Academiei RPR, 1957. – vol. – Vol. – 1. – 679 p.

Referinţe:
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

SZEKERES Árpád Attila, ing. agronom, crescător de animale; n. 31 aug. 1961, TgM. Studii: Institutul de Agronomie Cluj (1985). Dr. în ştiinţe agricole. Activitate profesională: ing. la Ferma Zootehnică de porci Band (1985-); şeful fermei (1986-99); dir. Oficiul Jud. de Expertiză Agricolă (1999-) Domenii de cercetare: reproducerea şi ameliorarea animalelor. Studiile în legătură cu ameliorarea porcilor au apărut în *Pig International*; *Revista de Zootehnie şi Medicina Veterinară*; *Erdélyi Gazda*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Creşterea şi exploatarea bovinelor* / C. Podar, Szekeres A. – TgM : Transilvania, 1998. – Vol. 1.: *Secretele producţiei de carne la bovine.* - 115 p.
- *Creşterea porcilor în gospodăriile populaţiei* / C. Podar, Szekeres A. – TgM : Tipomur, 2000. – 192 p.

Referinţe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

SZENDREY WERES Dávid, preot ref. la Găleşti; cu ajutorul familiei contelui Bethlen a făcut studii univ. în străinătate.

Lucrări publicate:

- *A statistika tárgyainak és tanítása módjának megesmertetésére vezető útmutatás*. – Bécs, 1797.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZENTGYÖRGYI Lajos, învăţător; n. 1853, Solocma – m. ? Studii: gimnaziale la Odorheiu-Secuiesc, la şcoala normală din Cristuru-Secuiesc. A fost învăţător la Văleni (CJ), Sâncraiu (CJ), Huedin, Fehértemplom.

Lucrări publicate:

- *Egy év a délmagyarországi tanítóegyesület fehértemplomi fiókegyletének életéből* : Millenáris emlékfüzet. – Fehértemplom, 1896.

- în colaborare:

- *A földrajz alapfogalmai kapcsolatban Kolozsmegye s környéke rövid földrajzával* / Szentgyörgyi Lajos, Bács György, Boga Károly. – Kolozsvár, 1884.
- *A földrajz alapfogalmai kapcsolatban Kolozsmegye s környéke rövid földrajzával* / Szentgyörgy Lajos, Bács György, Boga Károly. – [2. kiad.]. - Kolozsvár, 1888.
- *Emlékkönyv Halász Ferencz harminczéves tanfelügyelői munkásságának és miniszteri osztálytanácsossá kinevezésének ünnepére* / Szentgyörgyi Lajos, Kozma László. – Budapest, 1900.
- *A földrajz alapfogalmai kapcsolatban Kolozsmegye s környéke rövid földrajzával* / Szentgyörgyi Lajos, Bács György, Boga Károly. – [4. kiad.]. - Bánffyhunyad, 1903.
- *A földrajz alapfogalmai kapcsolatban Kolozsmegye s környéke rövid földrajzával* / Szentgyörgyi Lajos, Bács György, Boga Károly. – [5. kiad.]. – Bánffyhunyad, 1907.

Referinţe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZENTKIRÁLYI Éva, medic; n. 1923 - m. 1978. Şef de lucrări la Catedra de microbiologie la IMF TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Mikrobiológiai jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1951-1952. - 1. köt. : *Általános mikrobiológia* / Putnoky Gyula. – 1951. - 203 p.; 2. köt. : *Immunitástan* / Putnoky Gyula, Szentkirályi Éva, Bán Zsuzsa ford. – 1951. -185 p.; 3. köt. : *Részletes bakteriológia* / Putnoky Gyula, Szentkirályi Éva, Bán Zsuzsa ford. – 1951. - 340 p.
- *Fertőző betegségek.* – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

SZENTKIRÁLYI István, medic pediatru, prof. univ.; n. 28 dec. 1906, Zlatna - m. 6 iul. 1972, TgM. S-a stabilit în TgM (1948), a fost conf. univ. la IMF TgM (1948-68), prof. univ. la Clinica de pediatrie IMF TgM. (1968-72). Domenii de cercetare: diferitele aspecte ale pediatriei, de ex., relaţia dintre atrofia şi pneumonia sugarilor, metode noi de tratare a febrei reumatice.

Lucrări publicate:

• *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1951. – 2. rész. – 188 p.; 3. rész.: *Idegrendszer, emésztőszervek, therápiás rész.*– 188 p.

• *Gyermekgyógyászati előadások.* – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1952. –1. köt. : *Haematológia. A vesebetegségek. A máj, epeutak és hasnyálmirigy betegségei. Reumás infekció. Gyermekkori tuberkulózis. Gyermekkori lues. Gyermekkori malária*. – 283 p.

• *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* – 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1953. – 2 köt. : *A légzőszerv betegségei. A keringési szervek betegségei. A bőr betegségei.* – 187 p.; 3. köt. : V*érbetegségek. A légzőkészülék betegségei. Az idegrendszer betegségei*. – 290 p.

• *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1955-1956. – 2. köt. : *Reumás infekciók. Chronikus polyarthritis. Leus congenita. Keringési szervek betegségei. Vesék betegségei. Tuberculosis.* – 1955. - 322 p.; 3. köt. : *A vérbetegségek. A légzőkészülék betegségei. Az idegrendszer betegségei.* – 1956. – 324 p.

• *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 3. köt. : *A vérbetegségek. A légzőkészülék betegségei. Az idegrendszer betegségei.* – 1957. – 289 p.

• *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 3. köt. : Endokrin betegségek, *vérbetegségek, vérzéses betegségek; A légzőszervek betegségei. Az idegrendszer betegségei.* – 1960. – 319 p.

- în colaborare:

• *Pediatria.* – Bucureşti: Editura Medicală, 1960. – Vol. 2. – 1960. – 944 p.

• *Pediatria* : Manual pentru învăţămîntul medical superior. – Bucureşti: Editura Medicală, 1962. – 1150 p.

• *Pediatria* : Manual pentru studenţii facultăţilor de stomatologie. – Bucureşti: EDP, 1965. – 234 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

SZENTPÉTERY József medic; n. 14 febr. 1921, Cluj. A fost medic primar anatomist, conf. univ. la Catedra de Anatomie IMF TgM.

Lucrări publicate:

• *Belorvosi gyakorlatban használatos idegen szavak etimológiája.* - Mv. : OGYI, 1956. – 88 p.

• *Az ember rendszeres anatómiája.* - Mv. : OGYI, 1960. – 1. rész: *A mozgásszervek rendszeres anatómiája*. – 1960. – 225 p.

• *Az ember rendszeres anatómiája.* – 2. lenyomat. - Mv. : OGYI, 1962. – 1. rész: *A mozgás-szervek rendszeres anatómiája*. – 1960. – 214 p.

- în colaborare:

• *Embriológia.* – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.

• *Anatomie. Angiologia, glandele endocrine, sistemul nervos, organe de simţ.* – Bucureşti: EDP, 1966. – 691 p.

• *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

Referinţe:

• *Institutul de Medicină şi Farmacie din Tîrgu-Mureş ,1945-1967.* – TgM : IMF, 1967.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

(F. M.)

SZERÉMI Lajos, medic chirurg; n. 1918, Satu Mare – m. Satu Mare. Diploma de medic obţinută la Cluj (1945).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet.* – Mv. OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. - 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.

• *Részletes sebészet.* – Mv.: OGYI, 1954. – 1. köt. : *A koponya és a koponyaüreg sebészete* / Száva János. – 40 p.; *Az arc lágy részeinek sérülése és gyulladásai* / Nyírő Csaba. – 22 p.; *A nyak sebészete* / Szerémi Lajos. – 41 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

SZERÉMY Margit, medic oftalmolog; n.18 iul. 1914, Cluj – m. 9 mart. 2002, Satu Mare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Szemészet.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.

• *Szemészet.* – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.

• *Oftalmologia.* – Bucureşti: Editura Medicală, 1958. – 1079 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

(F. M.)

SZILÁGYI Domokos, asist. univ. la IMF TgM, medic la Clinica de boli contagioase TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Élettani jegyzet.* – Mv. : MOGYI, 1954-1955. – 1. rész : *A vér élettana. A vérkeringés. A légzés.* – 1954. – 233 p.; 2. rész : *Emésztés. Anyagcsere. Táplálkozás. Kiválasztás* / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – 1955. – 260 p.; 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana.* – 1955. – 480 p.

• *Élettan* / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – [2. újrakiadás] – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. – 284 p.; 3. köt. – 462 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

(F. M.)

SZILÁGYI János, medic ftiziolog; n. 1 oct. 1866, Ciumbrud (AB) – m. ? A fost medic şef ftiziolog la TgM (1906-1908).

Lucrări publicate:

• *Összefoglaló a „Maros-Vásárhelyi Szövetkezeti Társaskör“ 1906. október hó 6. ülésén.* – Mv.: Benkő László könyvnyomdája, 1906. – 16 p.

• *A tüdővész ellen védekező egyesület feladatai.* – Mv. : Nyomtatott Adi Árpád könyvnyomdájában, 1908. – 12 p.

Referinţe:

• Internet:PIM

(F. M.)

SZILÁGYI Miklós, matematician, prof. univ.; n. 13 oct. 1940, Tăşnad (SM). Studii: Şc. Gen. Tăşnad (1947-54); Lic. „Brassai Sámuel” Cluj (1954-57); UBB Cluj, Fac. de Matematică-Fizică (1957-62). Dr. în matematică cu teza: *Contribuţii la topologizarea structurilor algebrice* (1971). Activitate profesională: preparator (1962-65); asist. univ. (1965-68); lector univ., I Ped, respectiv Institutul de Subing. TgM (1968-77); conf. univ. IIS TgM (1977-84); prof., Lic. „Bolyai Farcas” TgM (1984-90); conf. univ. (1990-92); prof. univ., UPM TgM (1992-). Domenii de cercetare: algebre universale, algebre topologice, ecuaţii operaţionale peste algebre universale; participă la numeroase conferinţe şi congrese naţionale şi internaţionale; autor şi coautor a numeroase lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Analele Univ. „Al. I. Cuza”* (1965); *Studia UBB* (1965-66, 1968, 1973-74); *Publicationes Mathematicae Debrecen* (1967); *Studii şi Cercetări de Matematică* (1967); *Lucrări ştiinţifice IPed* (1969-70); *Publication of the Technical University of Miskolc* (1970); *Analele Univ. din*

Timişoara. Seria Ştiinţe Matematice (1972); *Rendiconti di Matematica* (1972, 1988); *Revue Roumaine de Mathématique Pures et Application* (1972, 1976, 1978); *Buletin Ştiinţific UT TgM* (1991-95); *Mathematica Pannonica* (1995); *Buletin Ştiinţific UPM TgM* (1996-00); *Acta Physica* (2000). Specializări: Cluj-Napoca (1966). Membru în Soc. de Ştiinţe Matematice din România; Soc. „Bolyai János" din Ungaria. Hobby-uri: grădinărit, flori.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Matematici superioare pentru Sing*. – 1980.
- *Fundamentele matematicii* / Fărcaş Gheorghe, Szilágyi Miklós. – TgM : UPM, 1997. – 337 p.
- *Teste-grilă de matematică* : culegere de probleme. – 2002.

Referinţe:

- *Istoria Ştiinţelor în România – Matematică. Mecanică. Astronomie*. – 1981.
- *Cuvântul liber*, 21 nov. 2003.

(A. T.)

SZŐCS Jozefina, chimist, toxicolog; n. 3 mart. 1927. Studii: Bacalaureat la TgM (1945), diploma de chimist toxicolog la Univ. Bolyai Cluj (1949). Profesor de liceu la TgM (1949-55), şef de lucrări la Catedra de Toxicologie IMF TgM până la pensionare (1955-80). Domenii de cercetare: toxicologia medicamentelor şi a chimicalelor utilizate în agricultură.A publicat în: *Revista Medicală.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

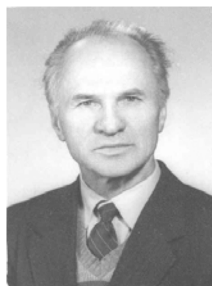
- *Toxikológiai gyakorlatok /* Balogh Éva, Szőcs Józefa. – Mv. : OGYI, 1961. – 162 p.
- *Toxicologie*. – Bucureşti, 1978.
- *Îndrumător de lucrări practice de toxicologie* / M. Kincses Ajtay, Szőcs J. – Vol. 1. – TgM : IMF, 1982.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 2. köt. : L-Z. – Csíkszereda, 1997.

(F. M.)

SZÖLLŐSI Árpád, medic; n. 18 dec. 1924, Glodeni. Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1950); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1950-56). Dr. în medicină cu teza: *Studiul calităţii apei potabile obţinute prin îmbogăţirea artificială a apei freatice cu apă de suprafaţă* (1972). Membru în Corporaţia doctorilor Academiei de Ştiinţe Maghiare (2000-). Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Unificat TgM (1956-57); Vulcan (1957-60); preparator univ. (1960-64); asist. univ. la Catedra de Igienă IMF TgM (1964-85); medic primar inframicrobiolog la Centrul de Medicină Preventivă TgM pînă la pensionare (1985-93). Activitate ştiinţifică: cercetarea iogienico-sanitară a mediului, aerului, apei şi solului; participă la numeroase conferinţe şi congrese naţionale şi internaţionale; publică peste 115 articole ştiinţifice în reviste de specialitate: *Hidrotehnica* (1972); *Revista Medicală* (1974); *Hygiene Medicine Preventive et Sociale* (1976); *Természet, ember, tudomány, technika* (1983). Specializări: Bucureşti (1960, 1970). Membru în International Federation for Hygiene and Preventive Medicine (1968-80); USSM, filiala Mureş. Hobby-uri: apicultura şi grădinăritul.

Lucrări publicate:

- *Îndreptar de lucrări practice de igienă generală*. – TgM : IMF, 1966. – Vol. 1. : *Aer, sol, apă*. – 1966. – 134 p.
- *Lucrări practice de igiena mediului*. – TgM : UMF, 1978. – 290 p.
- *A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem,* 1945-1995. – Mv. : Mentor, 1995. – 188 p.

- în colaborare:

- *Általános közegészségtan*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1983. – 281 p.
- *Közegészségtan* : Jegyzet fogorvostan-hallgatók számára. - Mv.: OGYI, 1984. – 128 p.
- *Igiena generală şi comunală* : curs. – 1986.

• *Viharban.* – Mv. : Procardia, 1994.
• *1000 éves a magyar iskola* : „Az edélyi magyar felsőoktatás évszázadai" : Emlékkönyv. – Budapest: Bolyai Egyetem Barátainak Egyesülete Bolyai Egyetemért Alapítvány, 1996. – 204 p.
• *Póka : Egy mezőségi falu a történelem sodrában, (1323-2000)* : (Rendhagyó monográfia) / Szöllősi Árpád; Tolvaly Ferenc. – Kolozsvár: Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában, 2000. – 236 p., 11 f. pl., 1 f. h. – Bibliogr. p. 224-227.

Referinţe:
• *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
• *Póka* / Szöllősi Árpád; Tolvaly Ferenc. – Kolozsvár, 2000. – Date biografice despre autori. – cop. 4.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(A. T.; F. M.)

SZOMBATH Zoltán restaurator; n. 2 mart. 1944, Săbed. Studii: bacalaureat la Lic. nr. 4 TgM (1968). A participat la cursurile de specializare organizate sub egida Ministerului Culturii respectiv Ministerului Educaţiei Naţionale (1967, 1970, 1975, 1982, 1987). A lucrat ca tapiţer la „IPROFIL 23 aug." TgM (1960-67); militar (1964-66), preparator; conservator; restaurator la Muzeul Judeţean Mureş (1967-). Domenii de cercetare: ornitologia. Este membru în col. de redacţie al revistei *Erdélyi Nimród,* Odorheiu Secuiesc (2000-). A participat la sesiuni, simpozioane, conferinţe ştiinţifice. A publicat articole de ornitologie în: *Marisia*; *Vînătorul şi pescarul sportiv* (1970); *Studii şi comunicări,* Bacău (1971, 1975); *Analele Banatului* (1971, 1983); *Studii şi comunicări,* Sibiu (1972); *Ocrotirea Naturii* (1972); *Studii şi materiale* (1972); *Nimpheae,* Oradea (1975); *Aquila* (1976, 1993); *Marisia* (1983, 1995, 1997); *Buletin de informare al Societăţii Ornitologice Române*, Mediaş (1991); *Múzeumi Füzetek* (2000); *Erdélyi Nimród* (1999-)*; Új Élet* (1979); *Jóbarát* (1974-75); *Vörös Zászló* (1989*)*; *Népújság*; *Romániai Magyar Gazdák Egyesülete: Évkönyv* (1991, 1995, 2000).

Lucrări publicate:
• *Ocrotiţi păsările!* - TgM**:** Comitetul Judeţean pentru Cultură şi Educaţie Socialistă, Muzeul Judeţean, 1973. – 40 p.
• *Védd a madarat!.* – Mv. : Maros Megyei Művelődési és Szocialista Nevelési Bizottság, Megyei Múzeum , 1973. – 43 p.

- în colaborare:
• *Atlasul provizoriu al păsărilor clocitoare din România /* Coautori: C. Aniţă, … L. Kalabér, St. Kohl, I. Kónya, J. Szabó, Z. Szombath …. – Mediaş: Societatea Ornitologică Română, 1994. – 148 p.
• *The Maros/ Mureş River Valley*. – Szolnok; Szeged; TgM : Tisza Klub, 1995. – 257 p.
• *Tabăra de inelare şi observare a păsărilor din M-ţii Gurghiului /* Text Zeitz Róbert, Farkas Sándor; colaboratori Papp Tamás, Szombath Zoltán. – TgM: Grupul Mivus, 1998. – 10 p.
• *Atlasul păsărilor clocitoare din România /* Coautori: C. Aniţă, … L. Kalabér, St. Kohl, I. Kónya, J. Szabó, Z. Szombath …. – Ed. A 2-a. – Cluj-Napoca: Societatea Ornitologică Română, 2002. – 152 p.

Referinţe:
• *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
• *A madártan története Erdélyben /* Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed: „BF" Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 2. köt. : L-Z. – 1997.

(F. M.)

SZOMBATHELYI László, medic chirurg; n. 1917 – 29 ian. 1992. Chirurg la Clinica nr. 1 TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet.* – Mv. OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. - 2. rész : *Sebészeti propedeutika*. – 240-365 p.

• *Sebészet.* - Mv. : OGYI, 1956. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete*. – 309 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

SZOTYORI József, medic, n. 1767 (sau 1766), Aiud – m. 30 oct. 1833, TgM. Studii: Aiud, Viena. A fost medic timp de 32 ani în TgM, unde a fost fondatorul primului spital din oraş. A introdus pentru prima dată în Transilvania vaccinarea antivariolică. Biblioteca personală şi-a donat-o Col. Ref. din TgM.

Lucrări publicate:

• *Diététikai rövid kátékhezis, mellyett az erdélyországi reformatum méltóságos fő-consistorium rendeléséből, a városi alsóbb és falusi oskolák számára, olvasó kézikönyvnek írt*. – Kolozsvár, 1830.

• *Diététikai rövid kátékhezis melyet az Erdély országi reformatum méltóságos fő consistorium rendeléséből, a városi alsóbb és falusi oskolák számára, olvasó kézikönyvnek írt*. – 2. megjobbított kiadás. – Mv.: nyomtattatott a Reform. Kollégyom betűivel Felső Visti Kali József által, 1831. – 72 p.

• *Katekheta az az : „A diététikai rövid kátékhézis" magyarázója; Szülék, tanítók, `s átaljában felnőttek számára, két értekezéssel együtt az életről és savanyú vizekről készítette*. – Mv. : nyomtattatott a` Ns. Ref. Kolégyom betűivel, Felső-Visti Kali József által, 1832. – 162 p.

• *A maros-vásárhelyi országos polgári gyógyintézet eredetének `s felállításának rövid és igaz történetirása*. – Mv. : nyomt. a ref. kollégyom betűivel Felső-Visti Kali József és Simon, 1833. – 34 p.

Referinţe:

• *Magyar Kurir*. Bécs. 49. sz., 1833. II.

• *Erdélyi Híradó* 45.sz., 1833. II.

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. . – Budapest, 1878.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűvel, 1887.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p.678.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

SZÖVÉRFY Angela; Ágnes, medic, anestezie şi terapie intensivă; n. 1 nov. 1932, Bucureşti. Studii: Şcoala medie de 4 ani TgM (1944-48), Şcola Medie tehnică sanitară TgM (1948-52), Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1952-58). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Studiul histochimic şi histoenzimatic al sistemului timo-limfatic în cursul diferitelor reacţii* (1979). Medic stagiar la Spitalul unificat Sfântu-Gheorghe (1958-59), preparator principal (1959-62), şef de laborator (1962-64), asist. univ. (1964-80), şef de lucrări până la pensionare (1980-90) la Disciplina histologie IMF TgM. Cu integrare a fost medic la Disciplina de anatomie patologică (1964-70). Medic principal de

specialitate anestezie şi terapie intensivă, ATI (1977). Domenii de cercetare: morfofiziologia şi patologia mucoasei vezicii urinare, efecte vitaminice, carența de seleniu; studiul morfologic, histochimic şi histoenzimatic al sistemului timo-limfatic; hepato şi nefrotoxicitatea unor ierbicide. A publicat în: *Orvosi Szemle* (1963), *Revista Medicală* (1963, 1965, 1967, 1972, 1975, 1983, 1985, 1986), *Revista Societății de Igienă şi Sănătate Publică* (1965, 1966), *Morfologia normală şi patologică* (1973), *Clujul Medical* (1973), *Morfologie şi embriologie* (1979, 1986)

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Curs de histologie.* – TgM : IMF, 1977. –2 vol.

• *Indrumător de lucrări practice de histologie.* – Cluj-Napoca: IMF, 1975.

• *Szövettan egyetemi hallgatók számára.* – Mv. : OGYI, 1981-1985. – 1 köt. – 1981. – 382 p.; 2. köt. – 1984. – 239 p.; 3. köt. – 1985. – 180 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

SZŰCS Kálmán, medic; n.1926 - m. 27 mart. 2001, TgM. A fost medic primar până la pensionare la Clinica de neurologie TgM şi conferențiar la IMF (1980-1993).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Idegkórtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

SZURKOS Árpád, prof. de chimie; 29 apr.1932, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1950); diploma de chimist la Univ Bolyai Cluj (1950). Dr. în științe chimice (1972). Preparator la Fac. de Chimie a Univ. „Bolyai" Cluj (1954-57); şef de lucrări la IMF TgM (1958-61); conf. univ. la I Ped, respectiv la Institutul de Subing. TgM (1962-81, 1981-90); prof. de chimie la Lic. „Unirea" (1990-). Domenii de cercetare: coloranți cianini sensibilizatori fotografici, analiza polarografică a compuşilor organici. Publică în: *STUBB*; *Revista de Fizică şi Chimie*; *Revue Roumaine de Chemie*; *Proceedings of the 2nd Conference on Applied Physical Chemistry*.

Lucrări publicate :

• *Szerves kémia.* – Mv. , 1969-70. – 2 vol.

• *Kémiai kisérletek és feladatok.* – Mv. , 1974.

- în colaborare:

• *Curs de chimie organică.* – Bucureşti: Facultatea de Farmacie IMF Bucureşti, 1965. – 331 p.

• *Universitatea Tehnică din Tg. Mureş – 30 de ani de activitate*. – TgM, 1991.

Referințe:

• *Personalități mureşene* : schițe bibliografice. – 1981.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Viharban*. – 1994.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

(F. M.)

Ş

ŞANDRU, Iulian, prof. de matematică; n. 2 iun. 1946, Ditrău (HR). Studii: Lic. de Băieţi; Şc. Gen. nr. 1, Dej (1953-60); Lic. Unic Dej (1960-64); I Ped de 3 ani, Cluj. Activitate profesională: prof., Şc. Gen. Fizeşul Gherlii (1967-69); Şc. Gen. Sântioara, com. Ţaga (1969-71); dir. adj.; dir., Şc. Gen. Bobâlna (1971-90); dir., Şc. Gen. Şomcuţul Mic, Dej (1990); Şc. Gen. nr 11, TgM (1990-91); dir., Şc. Gen. nr. 16 TgM (1991-01); Lic. cu Program Sportiv (2001-). Membru în Soc. de Ştiinţe Matematice din România (1971-). Hobby-uri: filatelie şi numismatică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

Matematikai képletek emlékeztetője : V.-VIII. osztályoknak / Iulian Şandru, Doina Raţă. – TgM : Academos, 1997. – 44 p.

Carnet de formule matematice clasele V-VIII / D. M. Raţă, I. Şandru. – TgM : Academos, 1998. – 44 p.

Elemente uzuale de matematică / D. M. Raţă, I. Şandru. – TgM : Academprint, 2000. – 138 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

ŞCHIOPU, Alexandru, medic, prof. univ.; n. 5 dec. 1949, Cetatea de Baltă (AB). Studii: Şc. Gen. Târnăveni (1956-63); Lic. Teoretic Târnăveni (1963-67); IMF TgM, Fac. de Medicină (1967-73). Dr. în medicină cu teza: *Studiul disproteinorahiilor, prin electrofocusare geometrică, la bolnavii cu accidente vasculare* (1995); drd. al Univ. Autonome, Madrid (1992-). Activitate didactică în cadrul IMF TgM, pornind de la asist. stagiar (1976-77); asist. univ. (1977-90); şef de lucrări (1990-98); conf. univ. (1998-2002); prof. univ. (2002-); şeful disciplinei fiziopatologie; intern clinic la Spitalul Clinic Mureş (1972-75); medic specialist interne (1981); medic primar; dir. Col. Univ., UMF TgM (1999-); dir. Editurii University Press (1999-); project manager al unui grant şi coautor al altor 7 granturi; expert evaluator, CNCSIS, CNEAA Bucureşti; membru în Cons. Naţional al Managementului Calităţii în Învăţământul Superior Bucureşti (1998); dir. la 2 contracte de cercetare; autor şi coautor la peste 78 de lucrări ştiinţifice publicate în ţară şi străinătate: *Revista Medicală* (1983-84, 1987); *Buletinul OSIM* (1986, 1998); *Revista de Medicină de Farmacie TgM* (1991-92, 1997-00, 2002); *Sibiul Medical* (1995, 1998); *Acta Medica Transilvanica* (2002); autor a 2 invenţii. Specializări: Bucureşti (1989, 1991, 1997); Timişoara (1997); TgM (1998, 2000-02); Spania (1991-92). Distins cu medalia de aur la un salon internaţional de invenţii. Membru în International Union of Physiological Science; Federation of European Physiological Science; Soc. Română de Ştiinţe Fiziologice; Soc. Europeană de Biologie Celulară; Soc. Română de Biologie Pură şi Aplicată; vicepreş., Soc. Română de Fiziopatologie; Soc. Naţională de Biologie Celulară; Rotary International.

Lucrări publicate:

- *Separarea electroforetică a proteinelor prin electrofocusare geometrică*. – TgM : University Press, 2002.

- în colaborare:

- *Curs de fiziopatologie* / Sub redacţia prof. dr. A. Cojocaru. – 1979.
- *Elemente de fiziopatologie* / Sub redacţia prof. dr. A. Cojocaru. – 1983.
- *Asistenţa medicală a bolnavilor cu afecţiuni neurologice* / I. Bârsan, A. Lazăr, A. Şchiopu. – TgM : University Press, 2001.
- *Etica şi sănătatea* / L. Vulcu, A. Lazăr, A. Şchiopu. – TgM : University Press, 2002.

Referinţe:

- *Who's Who Medical*. – 2003.

(A. T.)

ŞIMON, Adrian, economist; n. 29 sept. 1957, Piteşti (AG). Studii: Şc. Gen. nr. 139, Bucureşti (-1972); Lic. Real-Umanist nr. 15 Bucureşti, secția reală, cu predare în limba spaniolă (actualul Col. Național „Iulia Haşdeu") (1972-76); Şc. Postlic. de Comerț Exterior, Bucureşti (1976-78); ASE Bucureşti, Fac. de Finanțe - Contabilitate (1979-83). Dr. în economie, specializarea Analiză economico-financiară cu teza: *Perfecționarea gestiunii şi analizei activelor circulante (curente) în microeconomie* (apr. 1998). Activitate profesională: economist stagiar IUPS Gheorgheni (1983-87); şef secție Gospodărie-BTT la CJUTC Harghita (1987-90); dir. comercial, SC Bucin SA, Gheorgheni (1991-95); membru în Cons. de Administrație la SC Ghemob SA (fosta Întreprindere de mobilă), Gheorgheni (1992-93) şi în Cons. de Administrație al SC Vinalcool SA Gheorgheni (1994-95); manager economic - comercial (1995-99); dir. economic, SC Bucin SA, Gheorgheni (1999-01). Activitate didactică: prof. asociat, Şc. Tehnică Postlic. – Proiectanți în Industria Construcțiilor de Maşini, Gheorgheni (1990-92); conf. univ. asociat (1999-2001); conf. univ. titular (2001-); cancelar al Fac. de Ştiințe Economice şi Administrative, mandatul 2004-08, UPM TgM. Domenii de cercetare: finanțarea întreprinderilor; burse şi piețe de capital; marketing şi conjunctură; participă activ la simpozioane, sesiuni ştiințifice de comunicări naționale şi internaționale; autor a peste 47 de articole publicate în reviste de specialitate: *Analele Univ. din Oradea*, *Ştiințe economice*, *Tom IX* (2000); *Buletin financiar* (publicație lunară editată de DGFP HR); *Buletin Ştiințific*, *Seria A, Vol. XX Ştiințe Economice* (editat de Univ. de Nord, Baia Mare) (2003); *Revista Finanțe Credit Contabilitate* (editată de MFP); *Tribuna economică*; membru în comitetul de redacție al revistei bilingve *Industria de Morărit şi Panificație – Malom - és Sütőipar* (1998-99) (editată de Asoc. Ştiințifică „Csíky Kert" Gheorgheni); cotidiane din Bucureşti şi jud. HR, CV, BN, MS, AG. Specializări: Bucureşti (1995, 2003); TgM (2001-02). „Cetățean de Onoare al Țării Lăpuşului" (2003). Membru în Soc. Română de Analiză Economico-Financiară (1998-) şi în Liga Internațională a Românilor (2004-); expert tehnic judiciar în MJ (1998-); expert contabil (1999-); auditor financiar (2000-01); arbitru comercial – Camera de Comerț şi Industrie a jud. HR (2001-). Hobby-uri: informația actualizată, călătoriile (sub deviza: „*a călători este cel mai plăcut mod de a-ți cheltui timpul şi banii*"), şofatul (posesor al categoriilor: A, B, C, D, E), sportul (canotaj), psihologia, fenomenele paranormale, promovarea ecologiei, evoluția lumii şi civilizația extraterestră.

Lucrări publicate:

- *Gestionarea stocurilor la nivel microeconomic*. – Bucureşti : Gestiunea, 1999. – 214 p.
- *Marketing - note şi comentarii*. – TgM : Brăduț, 2001. – 113 p.
- *Piețe şi burse de valori*. – TgM : UPM, 2001. – 155 p.
- *Finanțele întreprinderii* : curs univ. litografiat. – TgM : UPM, 2002, 2003, 2004.
- *Marketing* : curs univ. litografiat. – TgM : UPM, 2002, 2003, 2004.
- *Piețe şi burse* : curs univ. litografiat. – TgM : UPM, 2002, 2003, 2004.

- în colaborare:

- *Agenda managerului în marketing* / Avram Tripon, Adrian Şimon, Liviu Ciucan-Rusu. – TgM : UPM, 2003. – 184 p.

Referințe:

- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 295, 5 febr. 1991, p. 1, 3.
- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 923, 11 mart. 1994, p. 1, 3.
- *Hargita Népe*, 11 mart. 1994, p. 1.
- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 1920, 19 mai 1998, p. 1, 3.
- *Românul :* săptămânal independent de opinie şi informație liberă, nr. 20 (422), 25 – 31 mai 1998, p. 2.
- *Răsunetul* : cotidian democrat independent al jud. BN, nr. 2266, 14 nov. 1998, p. 1, 6.
- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 2335, 30 dec. 1999, p. 1, 3.

• *Curierul zilei* : cotidian independent al jud. AG, nr. 1585, 19 nov. 1999, p. 6.
• *Răsunetul* : cotidian democrat independent al jud. BN, 2509, 27 oct. 1999, p. 6.
• *Răsunetul* : cotidian democrat independent al jud. BN, 2514, 3 nov. 1999, p. 6.
• *Recurs* : jurnal mureşean de informaţie şi atitudine, nr. 201, 3 nov. 1999, p. 5.
• *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 3299, 21 oct. 2003, p. 1, 3.
• *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 3331 / 3332, 5 / 6 dec. 2003, p. 1, 2.
• *Curierul zilei* : cotidian independent al jud. AG, nr. 2655, 17 mai, 2003, p. 2.

(A. T.)

ŞINCAI, Gheorghe, istoric, filolog, pedagog şi teolog; n. 28 febr. 1754 Şamşud – m. 2 nov. 1816 Sinea (lângă Casovia, în Cehia). Studii: Săbed, Şamşud, Col. Ref. TgM (1766-68); Seminarul iezuit „Sf. Iosif" din Cluj „în şcoala de gramatică şi clasa de poetică" (1968-72); Gimnaziul piariştilor din Bistriţa (1972-73). Vine la Blaj unde este prof. de retorică şi poetică (1973-74). Este trimis la Roma la Col. „De Propaganda Fide" (1774-79), unde primeşte diploma de doctor în filozofie şi teologie. La întoarcere se opreşte un an la Viena la Col. „Sf. Barbara" şi face studii de drept, canoane şi „metoda de a preda la şcolile de limbă naţională şi de a le conduce"; se întâlneşte cu Samuil Micu şi revizuieşte gramatica acestuia *Elementa lingue daco-romanae sive valahicae*, care apare la Viena în 1780. Revine la Blaj, unde guvernul ardelean îl numeşte catihet al şcolilor nou înfiinţate (9 apr. 1782); apoi este numit dir. al şcolilor române din Ardeal (oct. 1782). Intră în conflict cu episcopul Ioan Bob, e reclamat, anchetat, închis, judecat şi eliberat (1794-95). Părăseşte Blajul (1796) şi devine administratorul nobilului Vass de Ţaga din Sinea şi instructorul copiiilor acestuia (1797-1803). Pleacă la Oradea, apoi la Buda unde ocupă postul de corector la tipografia unde Samuil Micu era cenzor (1804-1808). Trăieşte ca peregrin între Blaj, Oradea şi Sinea. A lăsat o colecţie de izvoare în trei volume; a preconizat înlocuirea în scrierile laice a literelor chirilice cu cele latine; traduce şi manuale şcolare de popularizare a cunoştinţelor ştiinţifice şi broşuri istorice cum sunt: *Elementa linguae daco-romanae sive valachicae; A.B.C. sau Alphavit pentru folosul şi procopseala şcoalelor celor normaliceşti a neamului român* (*1783); Prima principia latinae gramatice ad usum scholarum vlachico-nationalium (1783)*; *Elegie Nobilis Transilvani Georgii Şinkai de Eadem (1804); Istoria naturii sau a firei; Vocabulariu' ce se ţine de istoria naturii*; *Hronica românilor şi a mai multor neamuri.*

Lucrări publicate:

• *Îndreptarea către Aritmetică*. – Blaj, 1785.
• *Povăţuire cătră economia de câmp*. – Buda, 1806.
• *Povăţuirea cătră aritmetică sau învăţătura numerilor*. – Buda, 1806.
• *Învăţătura firească spre surparea superstiţiei nordului*. – Bucureşti, 1964.

Referinţe:

• *Viaţa, operele şi ideele lui Gheorghiu Şincai* / Al. Papiu Ilarian. – Bucureşti, 1869.
• *Directorul de şcoale Şincai* / G. Bariţiu, în *Transilvania*, 16, nr. 5-10, 1885.
• *Prima istorie naturală românească „Istoria naturei sau a firei" de Gh. Şincai* / Al. Borza, în *Transilvania*, 52, nr. 9-12, 1921.
• *Istoria literaturii române* / V. V. Haneş. – 1924. – p. 104.
• *Istoria literaturii române din secolul al XVIII-lea. III. Epoca lui Clain, Şincai şi Maior*. – Iaşi, 1927. – p. 329.
• *Primul dicţionar de ştiinţe naturale românesc „Vocabularium pertinens ad tria Regna Naturae" de Gh. Şincai* / Al. Borza, în *Dacoromania*, vol. 5, 1927-1928.
• *Figuri mureşene* / E. Nicoară, V. Netea. – TgM, 1933. – p. 17-31.
• *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comşa. – Blaj, 1940. – p. 32-34.
• *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni şi înfăptuiri / Lucian Predescu. – Bucureşti, 1940.
• *La Scuola latinista romena (1780-1871)* / Mario Ruffini. – Roma, 1942.
• *Istoria învăţământului românesc din Transilvania până la 1800* / N. Albu. – Blaj, 1944. – p. 248-280.
• *Literatura română premodernă* / Al. Piru. – Bucureşti, 1964. – p. 51-64.
• *Dicţionar enciclopedic român*. – Vol. 4 Q-Z. – Bucureşti, 1966.

• *Gheorghe Șincai – viața și opera* / David Prodan, în *Analele Academiei RSR*, vol. 16, 1966.
• *Originile romantismului românesc. Spiritul public. Mișcarea ideilor și literatura între 1780-1840* / Paul Cornea. – București, 1972.
• *Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – TgM, 2002.

(A. T.)

ȘOAITĂ, Dumitru, ing. mecanic, prof. univ.; n. 12 iun. 1952, com. Saschiz. Studii: Lic. nr. 2 Sighișoara (1967-71); Univ. din Brașov, Fac. TCM, specializare Mașini-Unelte (1971-76). Dr. cu teza: *Studiul stabilității sistemelor electrohidraulice de avans ale mașinilor-unelte neconvenționale* (1995). Activitate profesională: ing. proiectant tehnolog IUPS Reghin (1976-82); carieră didactică, parcurgând toate treptele univ.: asist. univ (1982-87); șef de lucrări (1987-96); conf. univ. (1996-99); prof. univ., UPM TgM (1999-); dir., Departamentul pentru Cooperarea Univ. – Intreprinderi-Organizații, UPM TgM (1999-); decan, Fac. de Ing., UPM TgM. Domenii de cercetare: mașini-unelte și prelucrări prin așchiere; utilaje și echipamente de producție. Autor și coautor a peste 100 de articole științifice tipărite în publicații ale Academiei Române, volumele unor manifestări științifice interne și internaționale sau reviste de specialitate din țară și străinătate; a realizat 7 contracte de cercetare științifică. Specializări: București (1981); Germania (1997, 2000). Membru în Asoc. Română pentru Tehnologii Neconvenționale (2000); AGIR (1999); AGVPSR. Hobby-uri: vânat și pescuit.

Lucrări publicate:

• *Mașini – unelte*: Îndrumar pentru lucrări practice. – TgM : UT, 1991.
• *Mașini-unelte*. – TgM : UT, 1992. – 259.
• *Mașini-unelte* : lucrări practice. – TgM : UPM, 1993. – 143.
• *Bazele optimizării proceselor tehnologice din construcția de mașini*. – TgM : UPM, 1996. – 172.
• *Mașini-unelte și prelucrări prin așchiere* : lucrări de laborator. – TgM : UPM, 1998. – 148 p.
• *Mașini-unelte și prelucrări prin așchiere*. – TgM : UPM, 1998. – 239 p.
• *Utilaje și echipamente de producție* : lucrări de laborator. – TgM : UPM, 1998.
• *Mașini-unelte* : lucrări de laborator. – TgM : UPM, 1999. – 170 p.
• *Mașini-unelte*. – TgM : UPM, 1999. – 305 p.
• *Optimizarea proceselor tehnologice*. – TgM : UPM, 2001. – 204 p.
• *Tehnici și mijloace moderne de control al calității în sistemele de fabricație* : notițe de curs. – TgM : UPM, 2001. – 82.

- în colaborare:

• *Exploatarea mașinilor-unelte* : curs / Kiss D., D. Șoaită. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – 250 p.
• *Utilaje și echipamente de producție* / D. Șoaită, T. Socaciu. – Vol. 2. – TgM : UPM, 1998. – 250 p.
• *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / D. Șoaită, T. Socaciu. – Vol. 2. – TgM : UPM, 1998. – 98 p.
• *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / T. Socaciu, D. Șoaită. – Vol. 1. – TgM : UPM, 2000. – 82 p.
• *Electrotehnologii* : Lucrări de laborator. – 2001.
• *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / T. Socaciu, D. Șoaita. – Vol. 1. – TgM : UPM, 2003. – 132 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

ȘTEFĂNESCU, Ioan, fizician, cercetător științific; n. 17 noi. 1948, Târnăveni. Studii: Lic. nr. 1 Târnăveni (1962-66); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Fizică (1966-71). Dr. în fizică cu teza: *Contribuții asupra comportării procesului de schimb izotopic apă-hidrogen sulfurat în tehnologia de separare a apei grele*"(1998).

Membru corespondent al Academiei Internaţionale de Ştiinţe Energoinformaţionale, Rusia. Activitate profesională: şef de departament, Uzina G, Râmnicu Vâlcea (1971-91); dir. tehnic (1991-94); dir. general, Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice şi Izotopice, Râmnicu-Vâlcea (1994-); prof. univ., Univ. Piteşti (2000-). Domenii de cercetare: distilare izotopică sub vid; sisteme şi instalaţii criogenice şi de separări izotopice; expertizări asupra instalaţiilor de obţinere a apei grele; managementul de siguranţă a sistemelor; apa sărăcită în deuteriu – efecte biologice; metode şi tehnici moderne de creştere a eficienţei economice; inginerie economică; participă la numeroase conferinţe naţionale şi internaţionale; publică peste 135 de lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate: *RMZ – Materials and Geoenvironment* (1998); *Romanian Journal of Physics*; 4 cărţi, 22 de brevete de invenţii, 6 tehnologii omologate. Specializări: Varşovia (1973); Bucureşti (1981-96); Râmnicu-Vâlcea (1996). Distins cu premiul „Dragomir Hurmuzescu" al Academiei Române (1981); diploma privind contribuţia la activitatea meritorie în domeniul nuclear (1996); premiul „Dragomir Punica" (2000); Ordinul Renel pentru contribuţii la punerea în funcţiune a CNE Cernavodă (1996); premiul „Ionel Purica" (2000); Ordinul naţional pentru merit în gr. de cavaler (2000). Membru în Soc. Română de Fizică; Soc. Europeană de Fizică; Asoc. Română de Energie Nucleară; Asoc. Oamenilor de Ştiinţă; Cons. Ştiinţific al Institutului Naţional de Metrologie. Hobby-uri: pescuit, tenis de câmp, muzică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Fizica atomică* / Ioan Ştefănescu, V. Malinovschi. – Râmnicu Vâlcea : Conphys, 2001.
- *Fizica nucleară* / Ioan Ştefănescu, V. Malinovschi. – Râmnicu Vâlcea : Conphys, 2001.
- *Procese de separare a apei grele*. – 2002.

Referinţe:

- *Who's Who în România*. – 2002. – p. 649.

(A. T.)

ŞTEFĂNESCU, Mihai, medic cardiolog; n. 4 ian. 1953, Mediaş (SB). Studii: Lic. „Unirea" TgM (1960-68); Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1968-72), absolvit ca şef de promoţie; IMF TgM, Fac. de Medicină (1972-78), absolvită cu „Diplomă de Merit"; în perioada 2000-04 a urmat la Blaj Fac. de Teologie Pastorală greco-catolică, în cadrul UBB Cluj-Napoca, absolvind cu lucrarea de licenţă: *Conceptul de mortalitate – imortalitate a Fecioarei Maria în cadrul dogmei ridicării Ei la Cer cu trupul şi cu sufletul*. Dr. în medicină cu teza: *Aportul metodelor electrofiziologice în diagnosticul şi tratamentul sindroamelor de prexcitaţie*. Activitate profesională: medic intern, Clinica Medicală nr. 1, TgM (1977-80); medic de medicină generală, Dispensar Medical, com. Ocoliş (AB); activitate didactică univ. în cadrul IMF TgM ca asist. stagiar la Clinica Medicală nr. (1980-); şef de lucrări, disciplina Medicină internă; medic specialist, medicină internă şi cardiologie (1984); medic primar (1994); membru ales în Cons. Prof. al Fac. de Medicină din cadrul UMF TgM (1995-00); Col. Jud. al Medicilor (1996-00). A elaborat şi prezentat la conferinţe şi reuniuni medicale 96 de lucrări ştiinţifice, 64 publicate în volume de rezumate, 16 în reviste naţionale de specialitate: *Electrocardiology*; *Journal Suisse de Medicine*; *Physiology*; *Revista de Medicină şi Farmacie TgM*; *Revista Română de Cardiologie*; *Revue Roumaine de Medicine – Medicine Interne*; *Revue Roumaine de Morphologie, Embriologie and Physiologie*; *Roumanian Journal of Gerontology – Geriatrics*; *Viaţa Medicală*. Membru în Soc. Română de Cardiologie (1989); Asoc. Medicală Română, secretar al Filialei MS (1998).

Lucrări publicate:

• *Sindroamele de prexcitație.* – București : EDP, 1997. – 398 p.
• *Semiologie medicală.* – TgM : Ardealul, 1999. – 231 p.

- în colaborare:

• *Păducelul (Crataegus) în tratamentul bolilor cardio – vasculare* / Maria Ștefănescu, Mihai Ștefănescu. – TgM : Casa de Editură Mureșul, 1999. – 123 p.

(A. T.)

ȘUTEU, Eronim, medic veterinar, poet, eseist; n. 30 nov. 1926, Albești. Studii: lic. la Sighișoara; Fac. de Medicină Veterinară București. Dr. în medicină veterinară cu teza: *Cercetări asupra babesiozelor la taurine în Transilvania* (1970). Activitate profesională: secretar științific al Fac. de Medicină Veterinară (1976-81); prof. univ. la USAMV Cluj-Napoca. Publică numeroase lucrări științifice în periodice de specialitate. Distins cu medalia „Meritul științific"; premiul „Al. Locusteanu", cls. a II-a; premiul „Traian Săvulescu" al Academiei Române pentru vol. *Boli parazitare la ecvine* (1994). Membru de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvice; membru-fondator al Fundației Scientia Parazitologica Pro-Vita; Fundația Medicală „Marius Șuteu".

Lucrări publicate:

• *Prevenirea și combaterea bolilor parazitare la animale.* – București : Ceres, 1982. – 263 p.
• *Boli parazitare la animale.* – Cluj-Napoca : Tipo-Agronomia, 1988.
• *Zooparaziții și mediul înconjurător.* – Vol. 1. – București : Editura Academiei RSR, 1992.
• *Boli parazitare la ecvine.* – București : Ceres, 1994.
• *Zooparaziții și gazdele parazitare.* – Cluj-Napoca : Genesis, 1998.

- în colaborare:

• *Îndrumător practic de parazitologie* : curs lito / N. Vartic, Eronim Șuteu. – Cluj-Napoca : Institutul Agronomic, 1971.
• *Curs de igiena, legislația și protecția muncii. Comisia de analiză.* – 1977.
• *Îndrumător practic de parazitologie și clinica bolilor parazitare* / N. Vartic, Eronim Șuteu. – Cluj-Napoca : Institutul Agronomic, 1979.
• *Boli parazitare la animale* : îndrumător practic / Eronim Șuteu, N. Vartic. – Cluj-Napoca : Institutul Agronomic, 1986.
• *Patologia exotică a animalelor de blană, de vânat și laborator* / Eronim Șuteu, C. Vasiu, R. Nicorici. – Cluj-Napoca, 1986.
• *Diagnosticul și tratamentul parazitozelor la animale* / Eronim Șuteu, Nicolae Vartic, Vasile Cozma. – București : Ceres, 1996. – 267 p.
• *Protozoarele aborigene și neonatale la animale* / Eronim Șuteu, V. Cozma, C. Gherman. – București : Ceres, 1996. – 183 p.
• *Bolile parazitare ale porcinelor și riscul contaminării omului* / Eronim Șuteu, Gheorghe Cristea. – București : Ceres, 1998. – 174 p.
• *Bolile parazitare la animale domestice* / Eronim Șuteu, Vasile Cozma. – București : Ceres, 1998. – 543 p.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 311.

(A. T.)

ȘUTEU, Iuliu, medic militar; n. 26 ian. 1921, Indianapolis SUA – m. 12 aug. 1995, București. Părinții au emigrat în SUA (1913) și s-au întors în România (1927), locuind în Tirimia (MS). Studii: Șc. Prim. Tirimia, com. Cerghid (MS); Lic. Militar TgM; Fac. de Medicină (-1948). Dr. în științe medicale (1968); dr. doc. (1973).

Activitate profesională: preparator univ.; asist. univ., Catedra de Anatomie topografică și Chirurgie, Institutul Medico-Farmaceutic București (1945-72); chirurg (1948-74); colonel, șeful Clinicii de Chirurgie a Spitalului Militar București (1964-72); decan, Școala Militară de Medicină, București (1975-85); general-maior, șeful Clinicii de Chirurgie a Spitalului Militar București (1972-91); prof. univ., Departamentul

de Chirurgie IMF București (1974-91); membru în Senatul IMF București (1975-91); editor al revistei *Chirurgia*. Domenii de cercetare: inițiator a numeroase procedee noi terapeutice și de tehnică chirurgicală; autor a peste 200 de studii și comunicări; adeseori a reprezentat medicina românească peste hotare; cercetări în domeniul fiziopatologiei stării de șoc și găsirea unor procedee terapeutice simple și cu largă aplicabilitate în condiții de pace sau de campanie; controlarea hipertermiei cu aplicații în tratamentul cancerului; dezechilibrul ecologic între izotopi ai nitrogenului și originea cancerului și aterioslerozei. A publicat numeroase studii și articole în reviste de specialitate: *Medical Science Journal* (1952); *Chirurgia* (1955); *Revista Sanitară Militară* (1958, 1965, 1968); *Journal de Chirurgie* (1968); *Surgery and Orthopedics* (1964). Specializări: Franța (1968-69); California (1991). Premiat de *Revista Sanitară Militară* (1958); premiul „Gheorghe Marinescu" al Academiei Române (1975); Medalia de aur a Soc. Naționale Italiene de Urgențe Chirurgicale (1978). Membru în AȘMR; Soc. Internațională de Chirurgie, Basel; Asoc. Franceză de Chirurgie, Paris; Soc. Internațională de Urgențe Chirurgicale, Barcelona; Col. Internațional de Chirurgie Digestică, Bruxelles; Soc. Internațională de Chirurgie Gastro-Enterologică, Copenhaga; Uniunea Balcanică de Medicină, Atena; Soc. Națională Italiană de Urgențe Chirurgicale, Milano; Soc. Națională Bulgară de Chirugie, Sofia; Soc. Națională Română de Chirurgie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Șocul. Nosologie. Elemente și fiziologie. Hormonologie și cibernetică. Hermoreologie. Metabolism. Celula de șoc. Viscerele de șoc. Elemente de terapeutică. Tipuri de șoc* / General maior Iuliu Șuteu, colonel dr. Traian Băndilă, colonel-locotenent Atanasie Cofrită. – București : Editura Militară, 1973. – 446 p.
- *Șocul. Terminologie și clasificări. Celula de șoc. Fiziopatologie și terapeutică* / Iuliu Șuteu, Traian Băndilă, Atanasie Cofrită. – Ed. a 2-a revăzută. – București : Editura Militară, 1980. – 472 p.
- *Sindromul Chilaiditi* / Iuliu Șuteu, Constantin Văideanu, Virgil Constantinescu. – București : Editura Militară, 1979. – 96 p.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

T

TAMÁS Gizella, medic; n. 16 iul. 1921, Săvădisla (CJ) – m. 1 oct. 2004, TgM. Studii: Col. ref. de fete Cluj (1940), Fac. de med. generală Univ. Cluj (1945). Asist. univ. (1945-49), şef de lucrări la Catedra de microbiologie IMF TgM (1949-52), medic microbiolog la Laboratorul de bacteriologie al Spitalului clinic din TgM (1952-69), Laboratorul Pol. nr. 2 TgM (1969-76). Domenii de cercetare: rezistenţa stafilococilor faţă de antibiotice, flora microbiană a faringelui şi boala reumatismală, izolarea serologică a hepatitei virale. Studiile au apărut în: *Dermato-venerologia* (1961), *Revista Medicală* (1962, 1974), *Orvosi Szemle* (1962).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Általános járványtani jegyzet és gyakorlati kompendium* / Boér László, Tamás Gizella, Papp Károly. – Mv. : OGYI, 1951. – 296 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

TAMÁS Ludovic; Lajos ing. agronom; n. 21 ian. 1924, Borşa (CJ). Studii: Col. „Bethlen Gábor" Aiud (1941-44); Lic. de Stat Dej (1948-49); Institutul Agronomic Cluj (1949-53). Dr. în ştiinţe agricole cu teza: *Reducerea lucrărilor de întreţinere la cultura cartofului prin folosirea ierbicidelor* (1973). Activitate profesională: ing. şef; şef de secţie, Gospodăria Agricolă de Stat Cipău (1954-1959); conducătorul fermei didactice, Lic. Agricol TgM (1960-1962); cercetător ştiinţific (1962-1966); cercetător ştiinţific principal (1967-1986). Domenii de cercetare: probleme de fitotehnie în cultura cartofului şi plantelor furajere; autor şi coautor a peste 120 lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Anale. Cartoful* (1970, 1980); *Analele ICCPT* (1977, 1982-1983). Membru în: Asoc. Producătorilor de Furaje (2001), Corporaţia Doctorilor Academiei de Ştiinţe Maghiară (2001).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Takarmánynövények termesztése* / Támas L., Kósa B. – Bucureşti : Ceres, 1981.

Referinţe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
• *Magyar kutatók külföldön*. – 1998.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. –2000.
• *Personalităţi române şi faptele lor*. –2001.
• *Erdélyi Napló* 2003. júl. 29.

(A. T.)

TAMÁS Zoltán, medic ginecolog; n. 26 ian. 1920, Săvădisla (CJ) – m. 30 apr. 2000, Odorheiu Secuiesc. Studii: Col. ref. la Cluj (1938); Fac. de medicină la Cluj (1943). A fost încadrat preparator la catedra de obstetrică şi ginecologie IMF TgM (1945-57), medic ginecolog la Odorheiu Secuiesc până la pensionare (1957-1985).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p.- 2. füzet.- 1954. - 215 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1954. - 1. füzet. – 172 p. ; 2. füzet.- 232 p

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

TELEKI Domokos, conte, scriitor, poet, n. 5 sept. 1773, Dumbrăvioara – m. 16 sept. 1798, TgM. Născut din familie de nobili maghiari, tatăl T. Samuel, cancelar al Transilvaniei. Studii: la TgM (1781), la Aiud, Sibiu (1784), Oradea;

univ. la Viena (1788-1791), Pesta (1792). Din cauza sănătății şubrede a făcut călătorii pentru a-şi restabili sănătatea în stațiunile europene: Karlsbad, în Saxonia, Jena; a vizitat Soc. de

Mineralogie şi a fost ales membru al acesteia şi membru al Soc. din Leipzig. După trei ani de călătorii a fost numit şambelan, asesor la Tabla Regească din TgM. A fost ales preşedinte al societății de mineralogie din Jena (1798). Colecțiile sale de mineralogie le-a donat colegiului ref. din TgM; azi se găsesc la Biblioteca Teleki-Bolyai. În istoria literaturii maghiare este cunoscut ca dramaturg.

Lucrări publicate:

• *Gróf Teleki József elköltözött lelkéhez.* – s.l., s.a. – Poezie în lb. germană.

• *Gróf Rhédey Ádámnak és Teleki Máriának egymással kötött házassági szent szövetségeket örvendetes emlékezetben kivánja tartani ezen versezetek által egy igaz atyafi s hív szivű testvér.* – Bécs, 1795. – În lb. germană.

• *Egynéhány hazai utazások le-irása, Tót- és Horváth országoknak rövid esmertetésével együtt ki adatott G. T. D. által* : képekkel és mappákkal.- Bécs, 1796. – 332 p.

• *Sándor Leopoldnak Ausztriai főhercegnek Magyarország nádorispánjának nevét örökösítő emlékeztető írás . . .* / Deák nyelven Birkenstock Menyhért készített, edictul fordításban pedig magyar nyelvre által tenni próbált. – Bécs, 1796.

• *A vallás és erkölts summás tanítása.* A nevendék ifjúság elméjéhez alkalmazva. – Bécs, 1798. - În lb. germană.

• *Reise durch Ungarn und einige angränzende Länder* : aus dem ungarischen übersetzt durch Ladislaus v. Németh Professor am evang. Gymnasium zu Raab. – Pest, 1805. – 288 p.

Referințe:

• *Magyar írók : Életrajz-gyüjtemény* / Gyüjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 1. köt. – 1856.

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete :* 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

TELEKI Sámuel, geograf, explorator, călător; n.1 nov. 1845, Dumbrăvioara – m.10 mart. 1916, Budapesta. A fost strănepotul contelui Teleki Samuel, cancelarul Transilvaniei,

fondatorul Bibliotecii Teleki din TgM. Studii : la Debrețin. Moşier cu proprietăți în Transilvania şi Maramureş, membru al camerei magnaților. A fost ales membru de onoare al Academiei de ştiințe, secțiile de matematică şi ştiințe naturale (mai 1894), vânător renumit. Împreună cu Höhnel Lajos a făcut o călătorie ca explorator în Africa: Zanzibar, Kenia (1886-88) descoperind două lacuri (denumite Rudolf şi Stefania), un vulcan (Teleki). Colecțiile lui de mineralogie, botanică, zoologie, etnografie şi antropologie au fost dăruite Muzeului Național Maghiar.

Lucrări publicate:

• *A Rudolf és Stefánia tavakhoz* : Teleki Sámuel gróf felfedező útja Kelet-Afrika egyenlítői vidékén 1887-1888-ban / Leírta kisérője Höhnel Lajos. – Budapest: Kiadja Ráth Mór, 1892. - În lb. germană. – Wien, 1890. ; în lb. engl. – London, 1894.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

• *Magyar utazók Afrikában* / Bendefy László. – Budapest, 1934.

• *Öt világrész vándorai* / Halász Gyula. – Budapest, 1936.

• *Teleky Sámuel útja Kelet-Afrikában* / Cholnoky Jenő. – Budapest, 1937.

• *Afrika nyomában – gróf Teleki Samu után még egyszer* / Szabó Árpád Töhötöm = = Korunk, 3. foly., 12, 4. sz., 2001. ápr., p. 3-10.

• *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2003. – 3 vol. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

(F. M.)

TERO, Mircea – Aurel, ing. mecanic; n. 10 iul. 1949, Gurghiu. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1964-67); IP Bucureşti, Fac. TCM, secţia Maşini-Unelte şi Scule (1967-72). Drd. Activitate profesională: ing. proiectant, „Carbochim" Cluj-Napoca (1972-73); „Unirea" Cluj-Napoca (1973); Institutul de Cercetări şi Proictări ICPMUA, Filiala Cluj-Napoca (1973-80); şef lucrări, UPM TgM (1980-). Domenii de cercetare: proiectarea dispozitivelor; materiale compozite; autor şi coautor a 40 de lucrări ştiinţifice publicate şi comunicate la simpozioane naţionale şi internaţionale. Hobby-uri: automobile de epocă, pasionat de desen şi ilustraţii pentru cărţi.

Lucrări publicate:

- *Calibre netede şi filetate. Îndrumar de proiectare* : numai pentru uzul studenţilor. – TgM : UT, 1993. – 99 p.
- *Proiectarea formei* : curs pentru uzul studenţilor. – TgM : UPM, 2001. – 94 p.
- *Proiectarea dispozitivelor*. – TgM : UPM, 2003. – 278 p.

- în colaborare:

- *Dispozitivele de control* / M. Tero, I. Papp. – TgM : UPM, 2002. – 154 p.
- *Dispozitive şi accesorii pentru maşini-unelte* / M. Tero, Opelsz H. – TgM : Ansid, 2002. – 234 p.

Referinţe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

TEUTSCH, Andreas, medic german, teolog, poet, n. 1669, Sighişoara – m. 18 aug. 1730, Sibiu. Studii: în Wittenberg (1688-), Utrecht şi Jena (1693). Stabilit în Sibiu unde a fost notar (1701), consilier orăşenesc (1702), primar (1704), procuror de stat (1710) şi medic. A fost autor al unor studii teologice, juridice şi medicale.

Lucrări publicate:

- *E naturali atque medica scientia positiones miscellaneae.* – Wittenbergae : typis Martini Schultzii, 1690. – 11 p.
- *Dissertatio chymico-medica de tincturis martialibus.* – Trajecti ad Rhenum : ex officina Franc. Halma, 1693. – 26 p.
- *Die Frage:* Was fehlet mir noch? – Hermannstadt, 1705. – A apărut anonim.
- *Übung des wahren Christenthums.* - Hermannstadt, 1706.
- *Davidische Harffen, oder des heiligen Königes und Propheten Davids mehrste Psalmen*. – Hermannstadt, 1707.
- 6. *Kurzer und einfältiger Unterricht, wie man die heilige Schrift lesen solte.* - Hermannstadt, 1707.

Referinţe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

TODEA, Alexandru, economist; n. 18 febr. 1973, Reghin. Studii: Şc. Gen. nr. 5 Reghin (1979-81); Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1981-91);

UBB Cluj-Napoca, Fac. de Ştiinţe Economice (1991-96). Dr. în economie, specialitatea cibernetică şi statistică economică, cu teza: *Estimarea şi gestiunea riscului de piaţă în teoria modernă a portofoliilor* (2002); drd. în economie, specialitatea finanţe, Univ. din Orleans, Franţa, ca bursier al statului francez. Activitate profesională: contabil, SC General Cis Gaz TgM (1995-96); activitate didactică în cadrul UBB Cluj-Napoca, Fac. de Ştiinţe Economice: preparator (1996-98); asist. univ. (1998-02) la Catedra de statistică; lector univ. (2002-) la Catedra de finanţe. Domenii de cercetare: statistică, econometrie, pieţe financiare, gestiunea portofoliilor; autor şi coautor a 24 de lucrări ştiinţifice publicate, din care 13, în reviste de specialitate; *Studia UBB* (2000); 6 lucrări în volume dedicate sesiunilor

științifice, din care 2 în străinătate; dir. de proiect al unui grant de cercetare. Distins cu Premiul Academic al UBB pe anul 2004 pentru cartea *Managementul investițiilor pe piața de capital*. Membru în Laboratorul de Economie din Orleans, Franța (2000-); Asoc. Română de Statistică. Hobby-uri: sport și călătorii.

Lucrări publicate:

- *Managementul investițiilor pe piața de capital*. – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 2003. – 276 p.

- în colaborare:

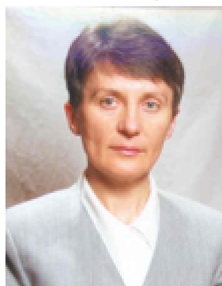
- *Statistică aplicată*. – 2002.
- *Statistică*. – 2003.

Referințe:

Baya de date BJM.

(A. T.)

TODEA Csilla, medic; n. 9 iul. 1950, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 4 TgM (1962-66); Lic. nr. 5 TgM; UMF TgM (1969-75). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări clinice și imunologice în astmul bronșic infantil după tratamentul imunomodulant* (2000). Activitate profesională: medic primar pediatru și șef de lucrări, Clinica Pediatrie I TgM; UMF TgM, Catedra de Pediatrie. Domenii de cercetare: alergologie infantilă, pulmonologie infantilă. Membru în Soc. de Imunologie – Alergologie (2000). Hobby-uri: flori, excursii montane, înot.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p. ; 2. köt. – 232 p.
- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1996-1997. – 1. köt. – 1996. – 259 p.; 2. köt. – 1997. – 225 p.
- *Manual de pediatrie*. – 1996.
- *Curs de pediatrie*. – 2004.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Orvostudománi Értesítő*, 1996, 68 kötet.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

(A. T.)

TODORAN, Gheorghe Ioan, ing., prof. univ.; n. 7 iul. 1950, Cuștelnic. Studii: Fac. de Electrotehnică, Cluj-Napoca (1974). Dr. ing. (1994). Activitate profesională: ing. stagiar, Depoul de Locomotive TgM (1974-75); ing. proiectant, Întreprinderea de Cazane Mici și Arzătoare Cluj-Napoca; asist. univ. (1979-89); șef de lucrări (1989-94); conf. univ. (1994-98); prof. univ. (1998-), UT Cluj-Napoca. Domenii de cercetare: măsurări magnetice, măsurări numerice, prelucrarea datelor de măsurare; autor a 3 cursuri univ.; 2 culegeri de probleme; 5 îndrumătoare de lucrări de laborator; realizează 19 contracte de cercetare, din care 5 în calitate de dir.; 95 de articole publicate în reviste de specialitate, naționale și internaționale; 2 brevete de invenție. Hobby-uri: filozofia religiei, istorie, teatru, matematică.

Lucrări publicate:

- *Măsurări magnetice*. – Cluj-Napoca : Q-Vadis, 1996.
- *Măsurări numerice*. – Cluj-Napoca : UT Press, 1997.
- *Teoria și tactica prelucrării datelor de măsurare*. – Cluj-Napoca : Mediamira, 1998.

Referințe:

- *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

TOGĂNEL, Dionisie, medic; n. 7 oct. 1909, Oravița (CS) – m. 1977. Studii lic. la TgM; Fac. de Medicină la Cluj (1935). Se angajează la Serviciul de Salvare din Cluj; șef serviciu în 1939. Carieră didactică la Clinica Urologică; șef de lucrări. Între 1967-72 a condus Clinica Urologică din Cluj.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Lecțiuni de Urologie* / Sub redacția P. Bruda. – 1950.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

TOKAJI Géza, ing. geometru; n. 1858, de origine din Bogata de Mureș – m. mai 1908,

Cluj. Studii: la Aiud, Cluj; Politehnica la Budapesta.

Lucrări publicate:

• *Tagosítási rendszerünk hiányai.* – Kolozsvár, 1896.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

TOKAJI László, [numele real **Nagy László**] agronom, ziarist; n. 1 ian. 1868, Bogata – m. 3 iul. 1944, Budapesta. Studii: la Aiud şi Cluj, unde a terminat institutul agronomic (1891), specializându-se în viticultură şi vinificaţie. A fost secretarul Soc. Agronomice Transilvănene (1895-20).

Lucrări publicate:

• *A kolozsvári kiállítások programmja, katalógusa és egyéb tudnivalók.* – Kolozsvár, 1903.

• *Székelykiállítás* : Egy 1904. év őszén, vagy 1905 tavaszán rendezendő általános székelykiállítás tervezete. – Kolozsvár, 1904.

• *Erdélyrészi mezőgazdasági kiállítás programmja és katalógusa*. – Kolozsvár, 1905.

• *Az Erdélyrészi Gazdasági Egylet egy éve 1907/08.* – Kolozsvár, 1909.

• *Az Erdélyrészi Gazdasági Egylet 1910-1913.* – Kolozsvár, 1911-1914.

• *Eladó ország* : Az erdélyrészi földbirtok-forgalom utóbbi 10 évi adatai. Az erdélyrészi földbirtok-politika feladatai. Az állam és a társadalom teendői. – Kolozsvár: Gombos F. Lyceum-Könyvnyomda, 1913. – 36, CCXVIII p.

• *Az EMKE munkatervéhez*. – Kolozsvár, 1913.

• *Az erdélyrészi földbirtokpolitika feladatáról.* – Kolozsvár, 1913.

• *Földbirtokpolitikai teendők*. – Kolozsvár, 1913.

• *Kolozsvár sz. K. Város mezőgazdasági birtokainak házikezeléséről*. – Kolozsvár, 1913.

• *Újhonfoglalás Erdélyben*. – Kolozsvár, 1913.

• *A meglévő és a kisegítő mezőgazdasági munkaerők helyes beállítása a folyó évi termés biztosítása szempontjából*. – Kolozsvár, 1916.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál ; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 19. köt. : N. Árpádné-Özséb, P[áter]. – 2002.

(F. M.)

TŐKE István (**MAROSVÁSÁRHELYI**), om de ştiinţă, prof., scriitor, n. 1697, TgM – m. 14 apr. 1768, Aiud. Studii: în Frankfurt/Oder, Utrecht. Prof. de filozofie şi fizică la Aiud (1725-45), cel care a împământenit predarea fizicii experimentale în Transilvania .

Lucrări publicate:

• *Institutiones philosophiae naturalis dogmatico-experimentalis qvibus veritates physicae luculentis observationibus et experimentis illustratae ac confirmatae, nexu scientifico methodice proponuntur* : In usum auditorii adornatae cum figuris aeneis atque indice. – Cibini : Impressit Johannes Barth senior, 1736. – XX, 244, 6 p.

• *Consideratio magnitudinis mundi adspectabilis physico-astronomica, methodo synthetica, geometris familiari, instituta* : nuper admodum publice ventilata. Nunc vero ad conspectum in Coelo singuralis phaenomeni, stellae Martis octuplo majoris in oppositione solis, quam in conjunctione ; postliminio recognita, aucta ; et pro uberiori astrophilorum informatione, opera Typothetae, publici juris facta est a … - N.-Enyedini, 1766. – 20 p.

Referinţe:

• Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. . – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

TŐKÉS Béla, chimist, prof. univ.; n. 29 nov. 1936, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1954); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie (1959). Dr. în chimie cu teza: *Polarografia peroxizilor organici. Cercetări de structură şi mecanism* (1971). Activitate profesională: carieră didactică în cadrul IMF TgM: preparator

(1959-60); asist. univ. (1960-70); şef de lucrări (1970-72); conf. univ. UMF (1972-94); prof. univ. (1994-). Domenii de cercetare: electrochimia (polarografia) combinațiilor organice şi anorganice, analiza instrumentală, proiectare de medicamente; autor şi coautor a cca. 300 de comunicări şi lucrări ştiințifice publicate în reviste de specialitate: *Revista Medicală-Orvosi Szemle – Revista de Medicină şi Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1960-); *Revue Roumaine de Chimie* (1973, 1978, 1980); *Monatshefte für Chemie* (1976); *Chemie* (1979); *Acta Chimica Hungarica* (1981); *EME Természettudományi és Matematikai Szakosztályának Közleményei* (1992, 1995, 1996, 1998-99); *Gyógyszerészet* (1999); *Die Pharmazie* (2000, 2002). Specializări: URSS (1968-69); SUA (1999, 2001). Membru coordonator în asociația interuniv. europeană, MedNatNet (Amsterdam, 2003). Coordonator local (1998-) în rețeaua interuniv. CEEPUS, secția de bioanalitică, cu cca. 20 de univ. participante din 10 țări din Europa Centrală şi de Est. În cadrul acestei activități participă anual la organizarea şi desfăşurarea univ. de vară (2000: Pécs; 2001: Varşovia; 2003: Cluj; 2004: Sofia), la mobilități cu bursa (Pécs: 2002, 2003; Nitra: 2004), respectiv la şedințele anuale ale coordonatorilor (Budapesta: 2002; Bratislava: 2003). Conducător de doctorate în ştiințe farmaceutice, în domeniul Chimia fizică a medicamentului (2001-). Prof. asociat la Univ. „Sapientia" (EMTE) la Fac. de Inginerie din TgM şi Miercurea Ciuc. Expert evaluator al proiectelor de cercetare CNCSIS (1997-). Membru EME, Cluj; International Advisory Board on Retrometabolic Drug Design and Targeting, Florida, USA; Research Board of Advisors of the American Biographical Institute, USA. Hobby-uri: sport, beletristică, muzica clasică.

Lucrări publicate:

- *Îndrumător de lucrări practice de chimie coloidală* : curs. – TgM : IMF, 1965. – 100 p.
- *Îndrumător de lucrări practice de chimie fizică* : curs. – TgM : IMF, 1967. – 160 p.
- *Szervetlen kémia*. – Mv. : OGYI, 1978.-166 p.
- *Fizikai kémia. Kolloidika*. – Mv. : OGYI, 1967. – 210 p.
- *Fizikai kémia. Kémiai termodinamika*. – Mv : OGYI, 1978. – 98 p.
- *Fizikai kémia. Reakciókinetika. Elektrokémia*. – Mv. : OGYI, 1982. – 228 p.
- *Fizikai kémia. Anyagszerkezet*. – Mv. : OGYI, 1985. – 318 p.
- *Fizikai kémia gyógyszerészeknek, orvosoknak és biológusoknak*. – Mv. : Mentor, 2001. – 1-2 köt. - 700 p.

- în colaborare:

- *Reologia formelor farmaceutice*. – Bucureşti : Editura Medicală, 1985. – 351 p
- *Chimie fizică. Termodinamica chimică* / Gabriela Suciu, Tőkés B. – TgM : UMF, 1994. – 53 p.
- *Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice* / Editor Adriana Popovici. – Timişoara : Mirton, 1998. – 700 p.
- *Teste de fizică pentru admiterea la UMF TgM*. – 1998.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar :* 1948-1998 – 1999.
- *Kémia előadások és laboratóriumi gyakorlatok* / Tökés Béla, Donáth-Nagy Gabriella. – Kolozsvár: Sciencia, 2002. – 200 p.

Referințe:

- *A romániai magyar nemzetiség*. – 1981.
- *Dictionary of International Biography*. – 1993.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Dicționarul specialiştilor :* un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Who's who in Romania* / Ed. Vassos Panayiotis. – 2002.

(F. M., A. T.)

TOLVALY Ferenc, economist; n. 1929, Păingeni. Studii: în satul natal, la Col. Ref. din TgM (1940-48); la fără frecvenţă îşi termină studiile la ISE din Bucureşti (1961). Lucrează la Fabrica de pielărie şi mănuşi, ca şef serviciu (1963-74). S-a stabilit în Germania, unde trăieşte şi azi (1974-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Póka* : Egy mezőségi falu a történelem sodrában, (1323-2000) : (Rendhagyó monográfia) / Szöllősi Árpád; Tolvaly Ferenc. – Kolozsvár: Készült az Erdélyi Reformárus Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában, 2000. – 236 p., 11 f. pl.

Referinţe:

• *Póka* / Szöllősi Árpád; Tolvaly Ferenc. – Kolozsvár, 2000. – Date biografice despre autori. – cop. 4.

(F. M.)

TOMA, Felicia, medic; n. 15 ianuarie 1960, TgM. Studii: Şc. Gen. nr. 13 TgM (1967-75); Lic. „Unirea" TgM (1975-79); IMF TgM (1979-85). Dr. în ştiinţe medicale cu teza: *Aportul laboratorului de bacteriologie în diagnosticul şi supravegherea surselor potenţiale de inducere a infecţilor nosocomiale* (1998). Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Orăşenesc Târnăveni (1985-88); medic medicină generală, Spitalul Municipal Roman (1988-99); Spitalul Orăşenesc Luduş (1989-90); medic secundar epidemiologie, Spitalul Orăşenesc Luduş (1990-91); Centrul de Medicină Preventivă-Epidemiologie TgM (1991-93); asist. univ., medic specialist (1993-99); şef de lucrări, medic primar laborator clinic, UMF TgM (1999-); şef al disciplinei de Microbiologie-Virusologie-Parazitologie (2000-); medic medicină de laborator, Clinica de Boli Infecţioase II TgM (1999-). Domenii de cercetare: bacteriologie, farmacorezistenţa bacteriilor implicate în patologia infecţioasă umană, farmacorezistenţa bacteriilor implicate în infecţii nosocomiale, etiologia infecţiilor nosocomiale, etiologia infecţiilor urinare, intestinale, respiratorii la copii şi adulţi; participă la numeroase congrese şi conferinţe; autor şi coautor a peste 50 de lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate: *Buletinul Ştiinţific Studenţesc* (1980); *Revista de Medicină şi Farmacie TgM* (1995-98, 2001); *Orvostudományi Értesítö, Kolozsvár* (1997, 1999); *Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie. Epidemiologie* (1998); *Acta Phytotherapica Romanica* (2000). Specializări: TgM (1993, 1999); Bucureşti (2000). Membru în Asoc. Medicilor din România; Soc. de Microbiologie; IUMS. Hobby-uri: fiica, citit, cusutul goblenului.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenţii Fac. de Medicină. – 1994.

Referinţe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

TOMŞA, Elena, ing. agronom; n. 1 mai 1943, Podeni, (CJ). Studii: Şc. Gen. Podeni; Lic. „Avram Iancu", Aiud; Univ. de Agricultură, Cluj-Napoca. Dr. în agronomie cu teza: *Cercetări privind patogeneza şi combaterea bolilor la mere în timpul depozitării* (1980). Activitate profesională: prof. de specialitate; dir., Lic. Agricol TgM (1990-1993). Domenii de cercetare: horticultura, protecţia plantelor; publică peste 60 de articole ştiinţifice în reviste de specialitate: *Protecţia plantelor*; *Lumina satelor*; *Hortiform*. Membru în Soc. de Protecţia Plantelor; Soc. de Horticultură; Asoc. Amicii rozelor din România. Hobby-uri: protecţia plantelor cu mijloace nepoluante.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Protecţia integrată a pomilor şi arbuştilor fructiferi la începutul mileniului III* / M. I.

Tomşa, E. Tomşa. - Ed. 1: Bucureşti : Geea, 2003. – 162 p.

• *Protecția integrată a pomilor și arbuștilor fructiferi la începutul mileniului III* / M. I. Tomşa, E. Tomşa. - Ed. 2: TgM : Casa de Editură Mureș, 2004. – 258 p.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

TOMŞA, Mihail Ioan, ing. agronom; n. 19 apr. 1939, Reghin. Studii: Şc. Gen. Vătava (1946-52); lic. în orașul Năsăud (1952-56); Univ. de Agronomie, Cluj-Napoca (1957-63). Dr. în agronomie cu teza: *Influența hrănirii extraradiculare asupra creșterii dezvoltării și producției de fructe la principalele specii pomicole, combinată cu tratamente fitosanitare* (1983). Activitate profesională: ing. şef secție, ing., dir. IAS Batoş (1964-75); ing. şef, dir., Trustul IAS Mureş (1975-82); dir., Dir. Fitosanitară Mureș (1982-04). Domenii de cercetare: pomicultura, protecția plantelor pomicole, a culturii de câmp, viței de vie, hameiului; a participat la numeroase congrese, conferințe și simpozioane; publică peste 450 de articole în reviste de specialitate: *Protecția plantelor*; *Lumina satelor*; *Hortiform*; *Sănătatea plantelor*; *Revista de parazitologie*. Specializări: URSS (1966); SUA (1981, 1992); Anglia (1994, 1996); Franța (1997, 2002); Spania (1995); Germania (1987, 1991, 1997); Austria (1976, 1980). Distins cu „Ordinul Muncii” cls. a III-a, „Diploma de onoare și excelență” a Soc. de Horticultură, a Soc. de Protecția Plantelor, a Soc. „Rhodiagri” Franța. Membru în Soc. Națională de Horticultură; Soc. Națională de Protecție a Plantelor; Soc. Rhodiagri Protection Raissane, Franța; Soc. Română de Parazitologie. Hobby-uri: pomicultură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Protecția integrată a pomilor și arbuștilor fructiferi la începutul mileniului III* / M. I. Tomşa, E. Tomşa. – Ed. a 1-a. – Bucureşti : Geea, 2003. – 162 p.

• *Protecția integrată a pomilor și arbuștilor fructiferi la începutul mileniului III* / M. I. Tomşa, E. Tomşa. – Ed. a 2-a. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2004. – 258 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 16, nr. 133, 10 iul. 2003, p. 6.

(A. T.)

TÖMÖSVÁRY Ödön, prof.; n. 12 oct. 1852, Aluniș – m. 15 aug. 1884, Deva. Studii: gimnaziale la colegiul ref. din Cluj (1870), Academia de Silvicultură la Selmecbánya și continuă la Cluj (1880), unde obține diploma de profesor și dr. (1880). A fost prof. suplinitor de științe naturale, biologie la colegiul ref. din TgM (1881), comisar de filloxera, educator la Pui (Hunedoara), a studiat viața muștelor în zona Dunărea de Jos, prof. la Institutul economic din Kosice (1884). A scris multe studii de biologie despre miriapode, etc.

Lucrări publicate:

• *Adatok a hazánkban előforduló Myriopodákról.* – Budapest, 1879.

• *A scutigera coleoptrata L. légzőszervéről* : Tudori értekezés. – Mv.: Nyomtatott Imreh S. a ref. főtan. betűivel, 1881. – 25, 1 p.

• *Jelentés a kolumbácsi légyről.* – Budapest, 1883.

• *Adatok hazánk thysanura faunájához.* – Budapest, 1883.

• *A magyar fauna álskorpiói.* – Budapest, 1883.

• *A hazánkban előforduló Heterognáthák.* – Budapest, 1883.

• *Adatok a Scolopendrellák ismertetéséhez.* – Budapest, 1884.

• *Egy tömegesen tenyésző légyfaj* : (Thalassomya congregata). – Budapest, 1884.

• *A kolumbácsi légy.* – Budapest : Pesti Könyvnyomda-részvény-társaság, 1884. – 24 p.

• *Újabb adatok hazánk thysanura faunájához.* – Budapest, 1884.

Referințe:

- *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom

magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.; 3. köt. : 1891-1900 / Szerkesztette dr. Sziládу Zoltán. – 1903.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *Die Geschichte der Zoologie in Ungarn* / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927.

(F. M.)

TÖRÖK Ferenc, medic; n. 1919 – m. ? Medic specialist ORL, prodecan al Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1955-56).

Lucrări publicate:

- în colaborare:
- *Fül–orr-gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc.– Mv.: OGYI, 1950.– 80 p.
- *Fül–orr-gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc, Vaska Béla – Mv. : OGYI, 1951. – 152 p.
- *Fül–, orr-, gégegyógyászat* / Vendég Vince, Török Ferenc, Zakariás Zoltán. – 4. kiad. - Mv. : OGYI, 1959. – 163 p.

Referinţe:
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

TÖRÖK Imola, medic; n. 1965, TgM. Studii: Bacalaureat la TgM, Facultatea de Medicină Generală UMF TgM, doctor în ştiinţe medicale (2001). Medic primar internist (2000), medic specialist gastroenterologie. Preparator (1991-93), predă la Catedra de boli interne UMF TgM. (1993-). Domenii de cercetare: gastroenterologie. Publică în reviste de specialitate din ţară şi stăinătate. A prezentat lucrări la multe congrese mondiale şi europene. Membră în numeroase societăţi ştiinţifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:
- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referinţe:
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

TÖRÖK János, prof.de geografie; n. 21 iun. 1806, Bădeni (Harghita) – m. 10 mart. 1854, TgM Studii : Colegiul ref. din Odorheiu Secuiesc; la Univ. din Berlin (1834). A fost secretar la episcopie (1836); prof. de teologie la colegiul ref. din TgM (14 ian. 1837-1852). Martir al revoluţiei din 1848/49. În timpul revoluţiei era căpitan; a fost prizioner austriac (5 nov. 1848 – 11 mart. 1849). A funcţionat ca director-profesor (11 iul. 1849-1 nov. 1850; 17 iul. 1851-24 ian.1852), a fost destituit de la catedră şi a fost pus sub acuzare că a avut cunoştinţă de plănuirea unei noi rebeliuni, cunoscute sub denumirea de „complotul Makk“, prin care vroiau să ajute întoarcerea lui Kossuth din exil şi reluarea revoluţiei. Curtea marţială din Sibiu l-a condamnat la moarte pentru crimă de les-majestate şi a fost executat la 10 mart. 1854, împreună cu cei doi tovarăşi ai săi, martiri: Pálffy Mihály şi Horváth Károly. În amintirea lor, târgumureşenii au ridicat un monument (1874), numit Monumentul secuilor martiri.

Lucrări publicate:
- *A histόra haszna, egy rövid beszédben előadva . . . a maros-vásárhelyi ref. collégiumnál k. k. tanító hivataljába 1837. jan. 15-én történt beigtattatásakor..* – Mv., 1838. – 30 p.
- *Római régiségtan.* – Mv., 1840. – 159 p.
- *Közönséges história gyermekek számára.* – Mv., 1840. – 105 p.
- *Geográfia gyermekek számára készíttetett iskolai kézikönyvül* : 1. Erdélyország; 2. Magyarország és ahhoz kapcsolt országok; 3. Ausztria és Olaszország; 4. Németország, Poroszország; Hollandia, Belgium és Schweiz; 6. Muszka birodalom, Krakó köztársaság, Török birodalom, Görögország és a jóniai köztársaság. – Mv., 1844. – 206 p.
- *Közönséges história gyermekek számára.* – 2. kiad. – Mv. : nyomatott az ev. ref. kol. betűivel felsővisti Kali Simon által, 1845. – 105 p.
- *Elemi földrajzi előismertetés és Erdélyország földrajza* : A Geographia I. folyamának – 2. jobbított kiad. – Mv., 1846. – 47 p.

• *Földrajz*. - Hetedik folyam : Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza. – Mv., 1847. – 54 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.

• *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyüjteménye / Gyüjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. lollegium betűivel, 1896. – p. 395-415.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

TÖRÖK Zoltán, geolog, prof. univ.; n. 1893, TgM – m. 2 apr. 1963, Cluj. A fost prof. de liceu la Deva, Sighișoara, Cluj. A devenit prof. la Univ. din Cluj.

Lucrări publicate:

• *Cercetări geologice în județul Târnava-Mare* : Extras din anuarul liceului „Principele Nicolae“ din Sighișoara pe anii 1929/30 – 1932/33. – Sighișoara: Tipografia Miron Neagu, 1933. – 88 p.

Referințe:

• *Magyar életrajzi lexikon*. – 2. köt.

(F. M.)

TÓTFALUSSY Károly, medic ginecolog, n. 1916 TgM. A lucrat la Clinica de ginecologie și obstetrică TgM (1947-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet*. – Mv.: OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p.- 2. füzet.- 1954. - 215 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

TOTOIANU, Ion Gheorghe, medic primar endocrinologie-sexologie, prof. univ.; n. 10 mai 1946, Feneș (AB). Studii: Șc. Gen. Ighiu (AB) (1953-59); Lic. „Horia, Cloșca și Crișan” Alba Iulia (1960-64); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1965-71). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la studiul funcțiilor psiho-senzoriomotorii în hiper și hipotiroidism* (1981). Activitate profesională: medic de medicină generală la Piatra Șoimului (NT) (1971-72); Luduș (MȘ) (1972-76); preparator univ. (1976-79); asist. univ. (1979-89); șef de lucrări (1989-93); conf. univ., UMF TgM (1993-95); prof. univ., Univ. „Lucian Blaga” Sibiu (1995-); prof. invitat la Fac. de Medicină a Univ. Frauche-Comté Besançon; conducător de doctorate la UMF TgM (2001-). Domenii de cercetare: patologia tiroidiană; contribuții la cunoașterea interrelațiilor dintre sistemul nervos și glanda tiroidă; studii privind epidemiologia și profilaxia gușii endemice în MȘ, AG și SB; participă la numeroase reuniuni medicale în țară și străinătate; autor și coautor a peste 150 de lucrări științifice comunicate și publicate în diferite reviste de specialitate sau în volumele unor congrese naționale sau internaționale. Membru în Soc. Națională de Endocrinologie (1990); Soc. Internațională de Endocrinologie (1992); AOȘR (1993); secretar științific al Fac. de Medicină, UMF TgM (1996); coordonator al programului Tempus pentru departamentul Mureș; membru în col. de redacție al revistei *Sibiul Medical*; Comisia de Endocrinologie a MS (1997-); preș., Soc. Națională de Psiho-Neuro-Endocrinologie (1998); Comisia de Endocrinologie a Col. Medicilor din România (1998); Comisia MS „Sănătate Mintală și Neuroendocrinologie” (2000); Asoc. Internațională a Terapeuților Obezității.

Lucrări practice:

• *Fiziologia sistemului endocrin* : curs. – TgM : UMF TgM, 1990.

• *Fiziologia digestiei și metabolismelor* : curs. – TgM : UMF TgM, 1991.

• *Manual de endocrinologie clinică*. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1996. – 220 p.

• *Introducere în fiziologia clinică a sistemului endocrin*. – TgM : Cromatic, 1992. – 250 p.

- în colaborare:

• *Sexualitatea umană*. – 1996.

• *Bolile tiroidei la adult şi copil* / Gh. Vasilescu, I. Gh. Totoianu. – TgM : Cromatic, 1993. – 2 vol. - 700 p.

• *Lupta împotriva guşii endemice* / Mihaela Stanciu, I. Gh. Totoianu. – Sibiu : Tipotrib, 2000. – 50 p.

• *Produits de contraste iodés et tyiroide* / G. Narboni, I. Gh. Totoianu. – Montpelier : Documenta Schering, 1998. – 30 p.

Referinţe:

• *Sibiul Medical-Repere*. – Sibiu : Casa de Presă, Editura Tribuna, 1999.

(A. T.)

TÖVISSI Iosif; József, geograf; n. 13 iun. 1927, Vălureni. Studii: bacalaureat la Lic. Economic TgM; diploma la Univ. „Bolyai" Cluj, Fac. de Geologie-Geografie (1952). Dr. în geografie (1978). Carieră didactică: asist. univ. (1958-89); şef de lucrări (1989-) la Catedra de Geografie fizică a Fac. de Biologie-Geografie-Geologie a UBB Cluj-Napoca (1959-80). A publicat numeroase lucrări ştiinţifice în reviste de specialitate: *Földrajzi Közlemények* (1996); *Múzeumi Füzetek* (1995, 2000); *Studia*; *Korunk*; *A Hét*; *Terra*.

Lucrări publicate:

• *Îndrumător în cercetări de geomorfologie*: Metode sedimentologice. – Cluj, 1970.

• *Ökológiai tanulmányok* / Tövissi J.; ford. Szabó Attila. – Bukarest, 1980.

- în colaborare:

• *Aerofotointerpretare geografică* / Tövissi, I. Donisa. – Iaşi, 1979.

• *Aerofotointerpretare geografică* / . Tövissi, I. Donisa., M. Grigore. – Iaşi, 1980.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest : Kriterion, 1981- . – 1. köt.: A-F. – 1981. – 651 p.; 2. köt.: G-Ke. – 1991. – 744 p.; 3. köt.: Kh-M. – 1994. – 715 p. ; 4 köt. : N-R. – 2002. – 788 p.

• *Gazdasági és népességföldrajz* / Ford. Tövissi J. – Bukarest, 1982.

• *Általános földrajz és földtan* / Ionescu, N., G. Teodorescu, J. Ionaşcu; ford. Tövissi J. – Bukarest, 1983.

• *Általános természeti földrajz* / J. Ionaşcu; ford. Tövissi J. – Bukarest, 1994.

Referinţe:

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 2. köt. : L-Z. – Csíkszereda, 1997.

• *Clujeni ai secolului 20. Dicţionar esenţial*. – 2000. – p. 321.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

TÖVISSI Ludovic, economist, prof. univ.; n. 1927, sat Budiul Mic – m. 2000, înmormântat la Budiul Mic. Studii: Col. Ref. TgM; absolvent al Fac. de Sociologie, apoi de Psihologie a Univ.Bolyai Cluj; continuă studiile în domeniul economiei la Institutul de Planificare din Leningrad, obţinând diploma de merit. Activitate profesională: urcă toate treptele univ., de la asist. până la gr. de prof. univ. în cadrul ASE Bucureşti. Este iniţiatorul multor cursuri şi discipline didactice şi ştiinţifice din ţara noastră: econometria, balanţa legăturilor dintre ramuri, calitatea producţiei, cibernetica economică; autor a peste 30 de lucrări de specialitate, 6 tratate şi dicţionare economice, 11 manuale şi cursuri univ.

Lucrări publicate:

• *Statistica calităţii producţiei industriale* : curs. – Bucureşti, 1965.

- în colaborare:

• *Metode statistice de control al calităţii producţiei industriale* / N. Rancu, Tövissi Ludovic. – Bucureşti, 1957.

• *Analiza statistico-matematică a calităţii producţiei industriale* / Nicolae Rancu, Tövissi Ludovic. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică, 1964. – 451 p.

• *Calitate şi fiabilitate* : *manual practic* : *300 de aplicaţii, exemple, studii de caz – 4 rigle de calcul – 5 standarde – 2000 de teste – întrebări rezolvate*. – 1988.

• *Statistică* / Tövissi Ludovic, Al. Maniu-Isaic. – Bucureşti : ASE, 1989.

• *Statistică teoretică şi economică*. – 1991.

Referințe:
- *Cuvântul Liber*. – An 15, nr. 14, 22 ian. 2003. – p. 4. : foto.

(A. T.)

TRIPON, Avram, ing. mecanic; n. 2 febr. 1959, Călățele (CJ). Studii: Şc. Gen. Huedin (CJ) (1966-74); Lic. Electrotehnic nr. 1 Cluj-Napoca (1974-76); Lic. „Electronica" Bucureşti (1976-78); IP Bucureşti, Fac. de Mecanică Agricolă (1979-84). Dr. ing. cu teza: *Măsurarea şi interpretarea pe calculator a fazelor mulsului mecanic* (1996). Activitate profesională: cercetător ştiințific principal, SCPCB TgM (1985-96); Centrul de Implementare a Invențiilor TgM (1991-93); dir., Incubatorul de Afaceri „EFI-ROM" în cadrul programului de combatere activă a şomajului PAEM (1997); asociat al SC „EFI-ROM" SRL, TgM; manager-administrator al SC „EFI-ROM" SRL; dir., Editura EFI-ROM (1994-); dir., Centrul Regional de Inovare şi Inventică TgM (1997-98); lector univ.; conf. univ., UPM TgM (1999-); preş., Asoc. Club „Şi noi putem reuşi" (2001-); vicepreş., Asoc. Start Expres (2000-); dir., Agenția de Dezvoltare din cadrul Centrului de Management şi Dezvoltare; coordonator al Grupului CREATIV 2001 de la UPM TgM. Domenii de cercetare: biotehnologie şi domenii interdisciplinare, inventică, incubatoare de afaceri, managementul inovării, comunicare în afaceri, comportamentul consumatorului, metode creative originale, organizarea şi funcționarea instituțiilor de management şi dezvoltare. Autor şi coautor a peste 65 de lucrări şi articole prezentate şi publicate în volumele a numeroase conferințe, simpozioane de specialitate, sau presă locală: *Cuvântul liber* (1987-02); *24 Ore Mureşene* (1996-04); *Analele 2001 Oradea. Secțiunea Ştiințe Economice* (2001); 1 invenție; 4 inovații. Specializări: România; Comunitatea Europeană, SUA. Distins cu premiul I de *Revista Ştiințifică şi Tehnică* (1988); Premiul special pentru tineri la Salonul Național de Invenții şi Mărci TgM (1987); Medalia de aur la Salonul Internațional de Inovații Industriale FUTURA, Franța (1929); Medalia de bronz la Salonul Internațional de Invenții şi Tehnici Noi, Iaşi (1992); Diplomă de participare la Bruxelles Eureka '92, al 4-lea Salon Mondial de invenții; nominalizat „Om al anului 1995" de ABI; Diplomă de onoare. Membru în AOŞR (1993); Soc. Inventatorilor Români (1992). Hobby-uri: spiritualitatea, comunicarea holistică, viitorologia.

Lucrări publicate:
- *Să-ți fii stăpân – ghid pentru mileniul trei*. – Bucureşti : Crist, 1999. – 180 p.
- *Şansele României*. – Bucureşti : Crist, 1999. – 193 p.
- *Introducere în managementul inovării*. – TgM : EFI-ROM, 2001. – 160 p.
- *Introducere în comunicarea holistică*. – TgM : EFI-ROM, sa. – 120 p.
- *Managementul inovării. Sinteze şi aplicații*. – TgM : UPM, 2002. – 150 p.
- *Comunicarea în organizații*. – TgM : UPM, 2002. – 150 p.
- *Relații publice, comunicare, protocol*. – TgM : UPM, 2001. – 118 p.
- *Managementul inovării* : sinteze şi aplicații. – TgM : UPM, 2002. – 150 p.

- în colaborare:
- *Şansele noastre* : managementul strategic inovativ / A. Tripon, V. Nisipeanu. – TgM : Tipomur, 2000. – 170 p.
- *Etica şi responsabilitatea managerială*. – 2001.
- *Viitorul ne preocupă* / Coordonatori: S. Crețu, A. Tripon, F. Ciotea. – TgM : EFI-ROM, 2002. – 242 p.
- *Agenda managerului în marketing* / Avram Tripon, Şimon Adrian, Liviu Ciucan – Rusu. – TgM : UPM, 2003. – 184 p.
- *Performanță prin formare continuă* / Marian Liviu, Georges Balaye, Avram Tripon. – TgM : UPM, 2003. – 195 p.

Referințe:
- *Cuvântul liber*, 27 oct. 1999.
- *Instituții şi specialişti în dezvoltarea locală şi dezvoltarea întreprinderilor mici şi mijlocii din România*. – sl : FIMAN, 1999.

(A. T.)

TUDOR, Tiberiu, fizician, prof. univ.; n. 29 iul. 1941, Bacău. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1951-56); Univ. Bucureşti, Fac. de Fizică (1956-61). Dr. în fizică cu teza: *Coerenţa câmpurilor optice multifrecvenţială* (1980). Activitate profesională: asist. univ., IP Braşov (-1977); asist. univ. (1977-89); lector univ. (1990); conf. univ. (1991); prof. univ., Univ. Bucureşti, Fac. de Fizică, (1992-). Domenii de cercetare: laserii, prelucrarea şi transmiterea optică a informaţiei, holografia; autor şi coautor a numeroase lucrări ştiinţifice publicate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate: *Analele Univ. Bucureşti* (1968, 1970-72, 1975, 1977-81); *Revue Roumaine de Physique* (1980-84, 1988, 1990, 1992); *Journal of Optics* (1981, 1983, 1991, 1994); *SPIE* (1989, 1997, 1999, 2002); *Studii şi Cercetări de Fizică* (1991); *Optik* (1995, 1998); *Journal Opt. Soc. Am*. (1997, 2001); *Pure Applications of Optics* (1998); *Applied Optics* (1999); *Journal of Modern Optics* (2001). Specializări: Germania (1980, 1982-90 câte 3 luni pe an, 1994). Membru în European Physical Soc.; The International Soc. for Optical Engineering; Soc. Română de Fizică.

Lucrări publicate:

• *Bazele opticii coerente*. – Bucureşti : Editura Univ. Bucureşti, 1992.

• *Optica coerentă. Lucrări practice de laborator*. – Bucureşti : Editura Univ. Bucureşti, 1992.

• *Istoria dramatică a teritoriilor româneşti ocupate. Tratatul cu Basarabia*. – Bucureşti : Editura Ion Creangă, 2001.

• *Obţinerea şi propagarea fasciculelor laser*. – Bucureşti : Editura Univ. Bucureşti, 2001.

• *Optica coerentă*. – Bucureşti : Editura Academiei, 2002.

- în colaborare:

• *Culegere de probleme de optică*. – Spectroscopie / Ediţia a 1. – 1972.

• *Culegere de probleme de optică*. – Spectroscopie / Ediţia a 2-a. – 1974.

• *Optica. Lucrări practice de laborator*. – 1976.

• *Optica. Exerciţii şi probleme*. – 1986.

• *Generatori cuantici şi optotehnici. Lucrări practice de laborator* / Şt. Levai, T. Tudor, V. Florea. – Bucureşti : Tipografia Univ. Bucureşti, 1987.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

TUKA Piroska

Vezi: **PAP TUKA Piroska**

TURNOWSKY Mór, medic; n. 1859, TgM – m.? Studii: liceale la TgM, univ. la Fac. de Medicină din Cluj, Praga şi Viena, unde obţine doctoratul (1882). S-a stabilit la TgM ca medic practician. A luat parte la viaţa culturală locală. A colaborat la revistele: *Gyógyászat, Természettudományi Közlöny, Wiener Medizinische Wochenschrift*, etc.

Lucrări publicate:

• *A lélekről és egészségtanáról.* – Budapest, 1898.

• *Epilepsiások koloniáiról.* – Budapest, 1900.

• *Visszapillantás tiz egyleti évre* : A maros-tordavármegyei marosvásárhelyi orvos-gyógyszerész-egylet X. rendes közgyűlése elé terjeszti. – Mv. : Grün Vilmos ny., 1900. – 20 p.

• *Iskolás gyermekek fejfájásáról.* – Budapest : Szent-László Könyvnyomda nyomása, 1900. – 24 p.

• *Pseudoparalysis dolorosa transitoria infantum.* – Budapest, 1909. – 19 p.

• *Die Musik als Sprache eines Sonder-Lebens betrachtet.* – Wien und Leipzig : Verlag von Moritz Perles, 1928. – 12 p.

Referinţe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

Ţ

ŢÎRU, Gavril, ing. chimist; n. 17 ian. 1940, Lunca Mureş. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1953-56); IP Timişoara, Fac. de Chimie Industrială (1956-61). Activitate profesională: ing. tehnolog, Combinatul Chimic, Victoria (1961-63); şef instalaţie secţie; şef secţie coordonator, Azomureş TgM (1963-84); dir. general, Combinatul Chimic Arad (1984-90); şef serviciu tehnic şi investiţii, Azomureş (1990-95); prefect al jud. MŞ (1995-96); şef serviciu, dir. investiţii Azomureş (1996-00). Activitate ştiinţifică concretizată în 2 invenţii, numeroase inovaţii, comunicări referitoare la procesul fabricării amoniacului. Specializări: Cehoslovacia (1964); Olanda; Germania; Belgia (1972). Distins cu „Ordinul Muncii" cls. III, medalii jubiliare. Membru în Asoc. Ing. Chimişti din SUA; expert ONUDI, în tehnologia fabricării îngrăşămintelor chimice. Hobby-uri: muzică clasică, munte, istorie, sport.

Lucrări publicate:

- *Cartea operatorului din industria amoniacului*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1981.

Referinţe:

- *Jurnalul de Mureş*, an 3, nr. 141, 31 mart. 2000.

(A. T.)

U

UILĂCAN, Alexandru, teolog, prof.; n. 1846, Harţeu – m. 1927. Studii: lic. la TgM; teologia la Blaj (-1872); ştiinţe naturale la Univ. din Cluj. Este numit prof. de limba şi literatura maghiară şi ştiinţe naturale (1878-1891); materia predilectă este botanica, fiind fondatorul Grădinii Botanice; în 1906 este numit canonic de fundaţie regală la Blaj. A publicat multe articole în *Foaie scolastică*, al cărei redactor a fost în perioada 1887-90; este autor de manuale şcolare după dr. S. Roth, dr. Brosik şi Paszlávszki.

Lucrări publicate:

- *Geografia pentru clasa I.* – Blaj, sa.
- *Geografia pentru clasa II.* – Blaj, sa.
- *Istoria naturală pentru şcolile poporale.* – Blaj, sa.
- *Mineralogia, pentru clasa IV.* – Blaj, sa.
- *Zoologia pentru clasa VI.* – Blaj, sa.

Referinţe:

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comşa. – Blaj : Tipografia Seminarului, 1940. – p. 105-106.

(A. T.)

ÚJVÁRY Imre, medic dermatolog, prof. univ.; m. 1988, TgM.

Activitate profesională: şeful Clinicii de dermatologie şi boli venerice (1952-1975) decan al Fac. de Pediatrie (1955-56), al Fac. de Medicină Generală (1956-65); al Fac. de Stomatologie (1965-72) IMF TgM.

Lucrări publicate:

- *Bőr- és nemibetegségek* – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 2. rész: *A nemi betegségek.* – 1952. – 259 p.
- *Bőr- és nemibetegségek* – Mv. : OGYI, 1953-1955. – 1. rész: *A bőr betegségei.* – 1955. – 430 p.; 2. rész: *Venerológia.* – 1953. – 275 p.
- *Bőr- és nemibetegségek* – 2., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1956-1957. – 1. rész: *A bőr betegségei.* – 1957. – 479 p.; 2. rész: *Venerológia.* – 1956. – 268 p.
- *Bőr- és nemibetegségek* : Venerológia. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1959. – 255 p.

- în colaborare:

- *Bőr- és nemibetegségek* / Veress Ferenc, Újváry Imre. – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 1. rész: *A bőr betegségei.* – 1951. – 382 p.
- *Dermatológia.* – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.
- *Dermatovenerologie.* – Bucureşti: EDP, 1964. – 204 p.

Referinţe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

URECHE, Anghel, medic; n. 31 oct. 1936, com. Ighiu (AB) – m. 8 mai 1991 TgM. Studii: Şc. Prim. în com. natală (1943-50); lic. la Alba Iulia (1950-54); Fac. de Medicină din Cluj-Napoca (1954-60). Lucrează ca medic de medicină generală la Circumscripţia Sanitară din Vinţu de Jos (AB) (1960-64); asist. univ., disciplina Medicină Legală (1964-90); şef de lucrări, IMF TgM (1990-); medic specialist principal (1967); medic primar legist (1991-); şeful disciplinei Medicină Legală (1988-91), IMF TgM. Domenii de cercetare: medicina legală.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de medicină legală.* – 1977.
- *Medicina legală* : curs pentru medicinişti / V. Molnar, A. Ureche. – Litografia IMF, 1989.

Referinţe:

- *Revista de Medicină şi Farmacie. Orvosi és gyógyszerészeti széml*e. Vol. 37, nr. 1-2, 1991, p. 100-101. (dr. L. Hecser)
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

(A. T.)

V

VAIDA, Valeriu P., om de cultură, colecţionar; n. 13 iul. 1922, TgM. Studii: primare la TgM; Gimnaziul Industrial la TgM, Braşov şi Arad; Şcoala Superioară de Arte şi Meserii „Aurel Vlaicu” Arad, secţia sculptură. Între 1940-44 suferă vitregiile refugiului din oraşul natal şi tragedia uciderii a trei membri ai familiei sale: tatăl, mama şi sora. Între 1948-51 este internat forţat în ospiciu, cu domiciliu obligatoriu, pe motive politice; eliberat din închisoare, a lucrat în întreprinderi industriale, în învăţământ ca prof. de specialitate (lutier) la Şcoala Profesională cu profil de construcţie a instrumentelor muzicale (1951-57); colecţionează obiecte şi documente rare, icoane pe sticlă şi lemn, ceramică şi textile ţărăneşti. În calitate de dir. al Centrului Jud. de Creaţie Populară Mureş (1971-86) a militat pentru cercetarea şi valorificarea tezaurului artistic tradiţional; a iniţiat importante reuniuni artistice pentru promovarea jocului bătrânesc, a obiceiurilor comunitare, a produselor artistice ţărăneşti şi a artei plastice de amatori. Distins cu diploma de „Cetăţean de onoare” al mun. TgM (2004). Membru şi preş. în Asoc. Foştilor Deţinuţi Politici până în 1997.

Lucrări publicate:

• *Instrumente muzicale cu coarde şi arcuş*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1958.

• *Dimitrie Ştirbescu*. – Bucureşti : Editura Muzicală, 1967. – 144 p.

• *Mărturii dintr-un veac apus*. – TgM : Fundaţia Culturală „Vasile Netea”, 2001. – 172 p.

Referinţe:

• *Cuvântul liber*, 15 iul. 2000, p. 3.

• *Cuvântul liber*, 13 iul. 2001, p. 1.

• *Monitorul Primăriei TgM*, nr. 5 (22), iulie 2004. – p. 4. : foto.

• *Reghinul cultural*: Studii şi articole. – Vol. 7. – 2004. – p. 313-317 : foto.

(A. T.)

VAJDA Dániel, prof., specialist în vinificaţie; n. iul. 1793, TgM – m. 9 febr. 1860, TgM. Studii: TgM (1808), Viena (1814). A fost prof., educator la familia baronului Kemény Simon (1815), a predat la col. din Aiud (1829-30); din cauza îmbolnăvirii ochilor a părăsit catedra; a trăit la Aiud (-1849), la Cluj, Pesta, Nagy-Kőrös şi TgM (1856). A fost socrul lui Mentovich Ferenc.

Lucrări publicate:

• *Borászati közlemények a magyar pinczegazdászat mezejéről* : Több mint huszonöt éven át tett tapasztalatai s kisérletei után. – Mv. : az ev. ref. főtanoda betűivel nyom. Kali Simon által, 1858. – XVI, 239 p.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. - Budapest, 1878.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

VÁLYI Gyula, matematician, prof. univ.,doc.; n. 25 ian. 1855, TgM – 13 oct. 1913, Cluj. Studii : Fac. de Matematică şi Fizică la Univ. Cluj (1877), dr. în filozofie (1880); cu bursă de stat a continuat studiile în Berlin (1877-79); ales membru corespondent în Academia de Ştiinţe Maghiară (8 mai 1891). A fost prof. docent la univ. din Cluj (1881), prof. agregat de matematică şi fizică (1884), prof. titular de matematică până la pensionare (1887-1911). Domenii de cercetare:

analiza matematică, geometria, teoria numerelor. Are un rol deosebit în popularizarea activității lui Bolyai János. A scris multe articole şi studii din domeniul matematicii, geometriei în reviste de specialitate din țară şi străinătate: *Mathematikai és Természettudományi Értesítő, Monatshefte für Mathematik und Physik.*

Lucrări publicate:

• *A másodrendű partialis differentialis egyenletek elméletéhez* / Írta s a bölcsészettudori czím elnyerése végett a kolozsvári M. Kir. Tudományegyetem mennyiségtan-természettudományi karához benyújtotta V. Gy. Vizsgált tanárjelölt. – Kolozsvár : Nyomtatott Stein János M. K. Egyetemi Nyomdásznál, 1880. – 14 p.

• *Többszörös poláris reciprocitás a síkban*. – Budapest, 1898.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

• *Vályi Gyula* / Weszely Tibor. – Bukarest, 1983.

• *Új magyar életrajzi lexikon*. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

• *Népújság* 2004. jan. 22.

• *Népújság* 2004. júl. 6.

(F. M.)

VÁRADY Károly, medic; n. 1906, Sighetul Marmației. A făcut studii de medicină la Cluj (1932). Medic endocrinolog la TgM. S-a stabilit în Israel.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Endokrinológia.* – Mv.: OGYI, 1951. – 280 p.

• *Belgyógyászati diagnosztika*. - Mv.: OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája.* – 416 p. ; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az edokrin betegségek diagnzisai*. – 334 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

VASASS Jenő, medic dermatolog; n. 20 nov. 1916, Braşov. A obținut diploma de medic în 1944.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Dermatológia.* – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

VASILESCU, Gheorghe, medic, prof. univ.; n. 21 ian. 1933, Oieşti, com. Corbeni (AG) – m. 10 dec. 1999 TgM. Studii: Fac. de Medicină la Cluj (1961). Activează ca medic de circumscripție în com. Sohodol (AB) (1961-64); din 1964 este preparator univ. în cadrul IMF TgM; asist. univ. (1968-75); şef de lucrări (1975-80); conf. univ. (1980-90); prof. univ. (1990-) la Catedra de Endocrinologie, fiind timp de 18 ani şeful Clinicii de Endocrinologie din TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Endokrinológia :* Neuro-endokrin kórképek. – Mv.: OGYI, 1976. – 132 p.

• *Sexualitatea umană*. – Tg. Mureş : Casa de Editură „Mureş”, 1996. – p. 348-350.

• *Bolile tiroidei la adult şi copil* / Gh. Vasilescu, I. Gh. Totoianu. – TgM : : Cromatic, 1993. – 2 vol. - 700 p.

Referințe:

• *Revista medicală*, nr. 1-2, 1979, p. 191.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Cuvântul liber*, an. XI, nr. 243, 11 dec. 1999, p. 10 (necrolog).

(A. T.)

VASKA Béla, medic ORL; n. 1923, Cluj. Studii de medicină la Univ. „Ferdinand I.” din Cluj (1947).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Fül – orr - gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc, Vaska Béla – Mv. : OGYI, 1951. – 152 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

VASLOBAN, Eva, economist; n. 7 ian. 1960, Sângeorgiu de Pădure. Studii: Şc. Gen. nr. 2 TgM (1971-75); Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1975-79); ASE Bucureşti, Fac. de Planificare şi Cibernetică Economică (1979-1983). Drd. cu teza în pregătire. Activitate profesională: economist stagiar, Combinatul de Exploatare şi Prelucrare a Lemnului Topliţa, Fabrica Gălăuţaş (HR) (1983-84); economist, Întreprinderea de Morărit şi Panificaţie TgM (1984-90); contabil şef, Academia de Artă Teatrală TgM (1990-94); lector univ., UPM TgM (1994-00), UDC TgM (2000-). Domenii de cercetare: statistica economică; participă la peste 20 de simpozioane, conferinţe, congrese; publică articole şi studii în diferite volume. Membru corespondent în Academia Româno-Americană de Ştiinţe şi Arte (1998). Hobby-uri: natură, muzică.

Lucrări publicate:

• *Bazele statisticii*. – TgM : UDC, 1999. – 179 p.

• *Statistică economică*. – Vol. 1 şi 2. – TgM : UDC, 2001. – 400 p.

• *Statistică II*. – TgM : UDC, 2001. – 85 p.

- în colaborare:

• *Statistica* / E. Vasloban, G. M. Vasloban. – Vol. 1. – TgM : UPM, 1998. – 215 p.

• *Statistică economică. Aplicaţii* / E. Vosloban, Laura Eleonora Popa. – TgM : UDC, 2002.

Referinţe:

• Baza de date BJM

(A. T.)

VASLOBAN, Gavrilă Mircea, economist; n. 6 mart. 1957, com. Harghita (HR). Studii: Şc. gen. nr. 4, TgM (1968-72); Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1972-76); ASE Bucureşti, Fac. de Planificare şi Cibernetică Economică (1978-82). Drd. cu teza în pregătire. Activitate profesională: economist, Trustul de Instalaţii şi Automatizări, Bucureşti (1982-85); Administraţia Financiară a Jud. MS (1985-90); prof. suplinitor, Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1986-87); şef serviciu; dir. adj. Buget-Contabilitate, Cons. Jud. MŞ (1990-1995); şef, Serviciul de Coordonarea Serviciilor Publice ale Ministerelor, Prefectura jud. MŞ (1995-96); broker, Soc. de Valori Mobiliare SC Romaxa SA, TgM (1996); lector univ., UPM TgM (1996-00), UDC TgM (2000-). Domenii de cercetare: analiza economico-financiară a firmei, metode de marketing, pieţe financiare şi operaţiuni de bursă, previziuni macroeconomice; participă la peste 20 de sesiuni de comunicări naţionale şi internaţionale; publică studii şi articole în reviste de specialitate sau volume ale unor reuniuni de profil. Specializări: Bucureşti (1984, 1995-96); Ungaria (1999). Membru în CECCAR (1987); evaluator, ANEVAR (1999); membru corespondent în Academia Româno-Americană de Ştiinţe şi Arte (1998). Hobby-uri: computerul.

Lucrări publicate:

• *Pieţe financiare şi operaţiuni de bursă* : curs. – TgM : UDC, 2001. – 75 p.

• *Previziuni macroeconomice* : curs. – TgM : UDC, 2002. – 95 p.

- în colaborare:

• *Statistica* / E. Vasloban, G. M. Vasloban. – Vol. 1. – TgM : UPM, 1998. – 215 p.

Referinţe:

• Baza de date BJM

(A. T.)

VASS Jolán, medic endocrinolog ; n. 23 apr. 1922, Dej. Studii: Lic. la Dej (1940), Fac. de

medicină la Budapesta, Cluj (1948). A fost medic specialist endocrinolog, medic primar la Clinica medicală nr. 1, Policlinica nr. 1 TgM (1948-70), după pensionare a lucrat la Policlinica cu plată TgM (1970-89).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az általános kórtan vázlata* / Obál Ferenc, Dézsi Zoltán, Mózes Magda, Vass Jolán. – Mv.: OGYI, 1947. – 118 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

VÉGH Albert, medic; n.1910. Studii de medicină la Univ. Ferdinand I. Cluj (1940).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati diagnosztika*. - Mv.: OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája*. – 416 p. ; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai*. – 334 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

VENDÉG Vince, medic, prof. univ; n. 27 aug. 1903, Chimindia (HD) – m. 7 iul. 1974, TgM. Studii : de medicină la Pécs (Ungaria) (1928). Medic specialist ORL la Univ. din Pécs (1936-40) ; șef de lucrări la Clinica ORL Cluj (1940-46) ; prof. univ. la Clinica ORL pe lângă IMF TgM, până la pensionare (1946-71).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Fül–orr-gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc. – Mv. : OGYI, 1950. – 80 p.

• *Fül–orr-gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc, Vaska Béla – Mv. : OGYI, 1951. – 152 p.

• *Fül–, orr-, gégegyógyászat* / Vendég Vince, Török Ferenc, Zakariás Zoltán. – 4. kiad. - Mv. : OGYI, 1959. – 163 p.

• *Otorinolaringologie*. – București : EDP, 1964. – 216 p.

• *Oto-Rino-Laringologie.* – București: EDP, 1971. – 336 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *Viharban*. – 1994.
• *Magyar életrajzi lexikon*. - Budapest, 1981. - 3. köt. : A-Z.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Átalvető* 2000. jún.

(F. M.)

VERÉPH József, farmacist; n. 23 iul.1932, TgM. Studii: Col. Ref. TgM (1939-51); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1951-56). Farmacist la Toplița (1956-57); preparator; asist. univ. la Fac. de Farmacie, catedra de chimie organică și biochimie din cadrul IMF TgM (1957-80); farmacist principal (1957); cercetător, șeful farmaciei Clinicii până la pensionare (1980-90). Domenii de cercetare: determinarea analitică și instrumentală a substanțelor active din plante medicinale și medicamente. A publicat 18 lucrări din domeniul cerimetriei, spectrofotometriei, microcristaloscopiei. Colaborator la *Hoppe Zeitschrift Phisiologische Medical.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.

• *Gyógyszerészeti kémia* : IV. Éves gyógyszerészhallgatók számára. / Fülöp Lajos, Szánthó Klaudia, Veréph József. – Mv. : OGYI, 1980-1984. – 3. köt. : *A központi idegrendszerre ható szerek*. – 1980. – 167 p. ; 4. köt. : *A környéki idegekre és az izmokra ható szerek*. – 1984. – 138 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – TgM, 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

VERESS Ferenc, medic dermatolog, n.14 mai 1907, Chimindia (HD)- m. 19 ian. 1989, Cluj. A fost prodecan al Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1945-49).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Bőr- és nemibetegségek* / Veress Ferenc, Újváry Imre. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. rész: *A bőr betegségei.* – 1951. – 382 p.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

VESZELY Károly, călugăr, prof. de agronomie; n. 20 oct. 1820, Alba Iulia – 4 nov. 1896, Bărăbanţ (AB). Studii: gimnaziale la Alba Iulia; de filozofie la Cluj şi de teologie la Alba Iulia. A fost hirotonit (1 ian. 1844) şi numit prof. la Sibiu, la Braşov (1845). A fost director-profesor la gimnaziul din Alba Iulia (1854-64), apoi la Baraolt, paroh la TgM 1867-81, apoi arhidiacon, şambelan (1869) şi stareţ. La sfârşitul vieţii a fost paroh la Bărăbanţ (1881-96). La TgM a redactat săptămânalul de ştiinţă *Hargita* (1872-73), a scos revista pedagogică *Néptanoda* (1870-1874) şi a redactat ziarul *Székelyföld* (1873-1874).

Lucrări publicate:

- *Erdélyi tanulók május ünnepi dala*: Négy énekszóra, zongorakisérettel / Szövegét írta Veszely Károly, dallamát szerzé Mátray Gábor. – Buda, 1859.
- *Beköszöntő egyházi beszéd, melyet beigtatása alkalmával elmondott.* – Mv., 1867.
- *A baróti plébánia.* – Brassó, 1868.
- *A kis konyhakertésznő, vagy a konyhavetemények alapvonalai* : A marosvásárhelyi r. kath. leányiskola számára. – Mv. : nyomt. Imreh Sándor, 1869. – 53 p.
- *Veszely, Imets és Kováts utazása Moldva-Oláhországban 1868.* – Mv., 1870.
- *Gyümölcsészeti levelek.* – Mv., 1871. – 48 p.
- *Mit kell tennie a néptanítónak, hogy pályáján mindig előhaladhasson.* – Kolozsvár, 1877.
- *A szentimrei csata* : Hősköltemény. – Kolozsvár, 1879.
- *Érzelemhangok.* – Kolozsvár, 1881.
- *Az erdélyi róm. kath. Püspöki megye autonomiája, vagyis az 1711-től 1892-ig tartott erdélyi róm. kath. Statusgyűlések nevezetesebb tárgyalásainak, felterjesztéseinek és más ezekre vonatkozó okmányainak gyűjteménye.* – Gyulafehérvár, 1893.

Referinţe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete :* 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.
- *A marosvásárhelyi községi polgári fiuiskola története* / Írta Nemes Ödön. – Mv. : Nyomtatta Adi Árpád, 1896.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *Gondolatok a sajtóról* : 200 éves az erdélyi magyar újságírás / Erőss Attila. – Mv., 1996.

(F. M.)

VICIU, Emil, prof., pedagog, publicist; n. 26 aug. 1863, Niraşteu, azi Ungheni – m. ? 1912. Studii: gimnaziale inferioare la TgM, cele superioare la Blaj; a studiat teologia la Univ. din Budapesta terminând în 1886; a audiat cursurile de matematică şi fizică timp de un an şi jumătate la Budapesta, şi a continuat la Univ. din Cluj. Hirotonit preot celib la 27 aug. 1889. A fost numit prof. de matematică şi fizică la gimnaziul din Blaj (1889-); prefect al Internatului Vancean de băieţi (1892-96); rector al Seminarului Junimei (1898-03). S-a pensionat în 1909. A elaborat şi a colaborat la numeroase manuale şcolare; autor a numeroase articole ştiinţifice în publicaţiile blăjene, în special *Unirea*; *Foaia scolastică*. Membru în Exactoratul Arhidiecezan.

Lucrări publicate:

• *Algebra pentru cl. IV-VIII*. – 1896.
• *Chestiunea educațiunei*. – 1903.

- în colaborare:

• *Fizică pentru clasa VII. și VIII. gimn.* / Tradusă în colaborare cu Iosif Hossu dir. gimn. – Blaj, 1898.
• *Fizica poporală* / de Elie Chirilă. – Ed. 2-a. de Emil Viciu. – 1898.
• *Geometria pentru gimnaziul superior* / Tradusă în colaborare cu Iosif Hossu și dr. Ioan Radu, prof. în Brad. – 1900.

Referințe:

• *Emiliu Viciu. Pedagogul și opera sa* : Studiu comemorativ / de Ioan Georgescu. – Sibiu : Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, 1913. – 20 p.
• *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940. – p. 119-120.
• *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – București , 1940.
• *Ungheni – 735* : Caiet documentar. – 1999.

(A.T; F.M.)

VICIU, Emil, medic; n. 17 mai 1909, Ungheni. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian" TgM (1928); Fac. de Medicină Cluj. A condus mai mulți ani Laboratorul de Electrocardiografie al Clinicii Medicale I din Cluj. În timpul războiului a trebuit să se refugieze, lucrând în cadrul Serviciului de Cardiologie al Policlinicii CFR Witting din București; asist. al Clinicii IV Medicale București, Spitalul Colțea. Cercetează și urmărește semnificația clinică a aritmiilor, interpretarea clinică a traseelor electrocardiografice; autor a 7 monografii și tratate, a peste 100 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate; a participat la congrese internaționale de cardiologie.

Lucrări publicate:

• *Tulburările de ritm ale inimii* : clinică, electrocardiografie, tratament. – București : Prometeu, 1942. – 408 p.
• *Cum tratăm insuficiența cardiacă*. – București : Editura Medicală, 1967. – 183 p.

- în colaborare:

• *Cardiologia* / Sub redacția prof. B. Teodorescu. – 1960.
• *Electrocardiografia clinică* / Sub redacția Emil Viciu. – 1962.
• *Arteriopatiile periferice* / Emil Viciu, Eduard Apetrei. – București : Editura Medicală, 1979.

Referințe:

• *Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani*. – 1994. : foto.

(A. T.)

VIOLA, Iosif; József, medic, n. 15 mart.1770, Mătrici sau TgM – m. 23 mart. 1858, Iași. Studii: la TgM, de medicină Pesta și Viena, unde obține doctoratul (1787). A fost medic de regiment (1787-1807). S-a stabilit la Iași, ca medic de casă și postelnic al domnitorului Mihail Sturza și director al Spitalului „Sf. Spiridon". A fost guvernatorul tuturor spitalelor moldovenești (1808-1834). Împreună cu domnitorul a călătorit la Constantinopol, și au vizitat mare parte a Turciei. A avut preocupări și în domeniul folclorului, poeziei populare a ceangăilor, publicând în rev. *Tudománytár* cîntece ceangăiești cu titlul *A moldvai magyar népköltés*. Academia Maghiară de Științe l-a ales între membrii corespondenți (7 sept. 1838). Pentru meritele sale a primit distincții din partea Austriei, Turciei și Rusiei. Prin practica medicală îndelungată a devenit foarte bogat. A donat 500 bani în aur pentru construcția spitalului din TgM (1853).

Lucrări publicate:

• *Diaetetik für einen Regenten*. – Jassy, 1833. – 192 p.
• *Dietetică pentru un domnitor*. – Iași, 1833.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
• *Bibliografia română-ungară* / Andrei Veress. – București : Cartea românească, 1931. – Vol. 2. : Românii în literatura ungară și ungurii în literatura română (1781-1836). – 1931.

• *Városi ispotály és az alapítványt tevő Viola József moldvai főorvos pályafutása* / Fodor Isván = Krónikás füzetek, 2. sorozat, 8.sz, 1937, p. 15-18.
• *Profiluri mureşene* / Ioan Chiorean, Ladislau Kocziány, Valeriu Niţu, Grigore Ploeşteanu. - TgM, 1971-1973. – Vol 1. – 1971.
• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.
• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.
• *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2003. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

(F. M.)

VOFKORI József, medic; n. 28 martie 1936, Braşov – m. 24 dec. 1998, Odorheiu Secuiesc. Studii: bacalaureat la Liceul Teoretic Mixt Maghiar Braşov (1954), diploma de medic la IMF TgM (1960). Doctor în ştiinţe medicale (1978). Medic internist (1960-63), preparator la Catedra de Anatomie IMF Iaşi (1963-65), medic de şcoală la Odorheiu Secuiesc (1966-67), asist. univ. la catedra de anatomie IMF TgM (1967-81), medic şef la Secţia de Urgenţă a Spitalului Municipal Odorheiu Secuiesc(1981-). Domenii de cercetare: morfologia şi fiziologia muşchilor, oncologia experimentală, regenerarea ţesuturilor, anatomia comparativă. A publicat în: *Neoplasma*, *Tanügyi Újság, Rev. Învăţământului Superior, Korunk, Művelődés* etc.A redactat *INFOMED* (1991). Membru al Societăţii Artiştilor Plastici Medici TgM (1971-81). Membru OTT (1960-1991), EME (1991-).

Lucrări publicate:

• *Dicţionar anatomic latin-român.* – Ed. a 2-a. - TgM : IMF, 1975. – 72 p
• *Nomina anatomica parisiensis* : Nomenclatura anatomiei umane cu explicaţii lexicale. – TgM : IMF, 1976. – 321 p.
• *Nomina anatomica parisiensis :* Regiones corpis humani. - TgM : IMF, 1976. – 278 p.
• *Sürgősségi diagnostica és therapia mentőorvosok számára.* – Székelyudvarhely, 1990.– 1. köt. : *Prediagnostica.* – 1990. – 46 p.
• *Az ember bonctana és élettana* : Egészségügyi líceumok tanulói számára. – Székelyudvarhely: Egészségügyi Líceum Székelyudvarhely, Anatómia és Élettani Tanszék, 1990. – 329 p.
• *Az ember bonctana és élettana.* – Székelyudvarhely: Egészségügyi Asszisztensképző Székelyudvarhely, Anatómia és Élettani Tanszék, 1991. – 154 p. – Anexă: Nomina anatomica : Latin-magyar anatómiai szótár.
• *A szív fejlődési rendellenességeinek osztályozása.* – Székelyudvarhely, 1994. – 72 p.

Referinţe:

• *Institutul de Medicină şi Farmacie din Tîrgu-Mureş 1945-1967.* – TgM : IMF, 1967.
• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 2. köt.: L-Z. – Csíkszereda, 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

VOICU, Dumitru, geograf, prof.; n. 15 aug. 1955, Creţeni, jud. Vâlcea. Studii: Şc. Gen. Creţeni; Lic. „Gib Mihăescu" Drăgăşani (1970-1974); Univ. Bucureşti, Fac. de Geografie (1976-1980). Activitate profesională: prof.; dir.; dir. adj., Lic. Agricol TgM (1980-1999(; prof., Grup Şcolar Economic TgM (1999-); dir. (2000-). Membru în diferite comisii de specialitate la nivel naţional sau judeţean: Comisia Naţională de Geografie; CNAM; Comisia Naţională a Olimpiadei de Geografie; membru al Soc. de Geografie din România. Hobby-uri: turism, fotografie (film), PC.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Geografia pe scurt* / Gîju I., D. Voicu. – TgM : Edipress Tipo, 1996. – 159 p.
• *Judeţul Mureş – dicţionar geografic* / Gîju I., D. Voicu. – TgM : Casa de Editură „P. Maior", 1999. - 223 p.

Referinţe:

• Baza de date BJM.

(A. T.)

VULCU, Ioan, ing. Electroenergetician, prof. univ.; n. 22 iul. 1938, Rod (SB). Studii: IP Iași, Fac. de Electrotehnică, secția electroenergetică (1963). Dr. ing. cu teza: *Contribuții privind instalațiile de protecție în automatizări și sistemele de distribuție a energiei electrice la mari consumatori din industria chimică* (1994). Activitate profesională: ing., IRE TgM (1963-67); ing. principal la serviciul de exploatare stații electrice; ing. principal; șef atelier automatizări (1967-80) la Azomureș TgM; ing. șef, Trustul de Instalații și Automatizări București; șantierul TgM (1980-84); expert instructor în cadrul Centrului de Perfecționare al Ministerului Chimiei, filiala TgM (1984-93); ing. principal, Azomureș TgM; UPM TgM, Fac. de Ing. (1993-) prof. univ. la catedra de inginerie electrică. Participă la realizarea unor contracte de cercetare științifică privind acționările cu motoare sincrone și asincrone cu implicații directe asupra proceselor tehnologice din industria chimică; autor a 6 brevete de invenții; publică studii în reviste de specialitate: *Utilizarea Eficientă a Energiei Producerea* (1995); *Transportul și Distribuția Energiei Electrice și Termice* (1996).

Lucrări publicate:

• *Noi metode în mijloace de protecție pentru localizarea defectului monofazat*. – TgM : UPM, 1999. – 217 p.

- în colaborare:

• *Identificarea și afișarea defectului monofazat* / Ioan Vulcu și alții. – TgM : UPM, 2002. – 210 p.

(A. T.)

W

WÄCHTER Josef, medic; n. 16 iun. 1792, Sibiu – 30 ian. 1880, Sighişoara. Studii: gimnaziale la Sibiu, univ. de medicină la Viena (1811-17). A fost medic la Sebeş (Alba) (1818-34), la Sibiu (1835-46), curator şi vicepreşedinte presbiterial al bisericii evanghelice din Sibiu. S-a mutat la Sighişoara (1878). A fost ales membru corespondent în Soc. Medicală Cezaro-Crăiască din Viena (1838).

Lucrări publicate:

• *Gedicht auf den kaiserl.-russischen Generalen Ostermann, als derselbe verwundet aus dem Krieg zurückkehrte 1813.* – Wien.

• *Aufruf an die Sachsen in Siebenbürgen bei ihrem Durchmarsch durch die österreichischen Staaten*: Ein Gedicht...- Wien, 1813.

• *Abhandlung über den Gebrauch der vorzüglichsten Bäder und Trinkwässer*: Die merkwürdigen Schwefelräucherungen des Herrn Dr. Galés in Paris. - Wien, 1817. – XII, 184 p.

• *Abhandlung über den Gebrauch der vorzüglichsten Bäder und Trinkwässer*: Die merkwürdigen Schwefelräucherungen des Herrn Dr. Galés in Paris. Nebst einem Berichte über den medicinischen Werth der Schwefelräucherungen in verschidenen Krankheitsformen des menschenlichen Organismus. - 2. Aufg. - Wien, 1818. – 184 p.

• *Praktische Beobachtungen über die Schwefelräucherungen.* / Aus dem Französischen des Herrn Dr. Jean de Carro übersetzt. – Wien, 1818.

• *Drei Gedichte in den Abendunterhaltungen für den Winter 1816-17.* – Wien.

• *Das evang. Waisenhaus A. C. zu Hermannstadt, seine Gründer und Wohlthäter* : Eine geschichtliche Skizze. – Hermannstadt, 1859.

• *Rechenschafts-Bericht über den Reinertrag der Denkschrift :* „Das Evangel. Waisenhaus zu Hermannstadt" - Hermannstadt, 1860.

Referinţe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete :* 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

WAGNER Rózsa
Vezi: **CSÍKY WAGNER Rózsa**

WAITSUK Pál, medic; n. nov. 1924, TgM. – m. nov.1984, TgM. Studii: Lic. romano-catolic TgM, Fac. de Medicină la IMF TgM (1948). Medic şcolar la TgM, la Institutul de oncologie TgM, medic primar la Clinica de neurologie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Idegkórtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest: Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

• *Cercetări medicale.* – Bucureşti, 1968.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

WELLMANN Oszkár, medic veterinar, prof. univ.; n. 8 oct. 1876, Reghin – m. 4 mai 1943, Budapesta. Studii: Şcoala Superioară de Med. Veterinară (1897), doctor în ştiinţe veterinare (1907). A urmat cursuri şi la Inst. de Agronomie din Viena şi Berlin. În anii 1908-09 a făcut călătorii de studii în Danemarca, Franţa, Olanda, Marea Britanie, Elveţia. Asistent I la Inst. de Fiziologie al Şcolii Sup. de Medicină Veterinară Budapesta (1897-1901), medic veterinar practician la Kaposvár, asist. univ. la Catedra de creşterea animalelor (1907), prof. univ. (1910), rector al Institutului (1931-33), profesor la Fac. de Agronomie şi Medicină Veterinară a Univ. Politehnice Budapesta (1934-) La invitaţia guvernelor Turciei şi Iranului a îndrumat organizarea creşterii moderne a animalelor în aceste ţări. Domenii de cercetare: problemele fiziologice, biochimice, metabolice

ale creşterii animalelor. Membru corespondent al Academiei de Ştiinţe Maghiare (1936), membru plin (1941). Vicepreşedinte al Uniunii Naţionale a Asociaţiilor de Creştere a Bovinelor.

Lucrări publicate:

• *Vizsgálatok a Ca, Mg és P forgalmáról éhező állatokban*. - Budapest, 1907. - În lb. germană Bonn, 1908.

• *A tehéntej és a korrigált lefölözött tej kihasználása*. - Budapest, 1913.

• *Általános állattenyésztéstan*. - Budapest, 1921-28. – 2 vol.

• *Fiatal állatok anyagcseréje és energiaforgalma*. - Budapest, 1925.

Referinţe:

• *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2003. – 3. köt. : R-ZS.

• *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 3. köt. : R-ZS.

(F. M.)

WESZELY Tibor, matematician; n. 16 ian. 1936, Brad (HD). Studii: Lic. „Bolyai Farkas" TgM (1954); Univ. Bucureşti (1954-59). Dr. în ştiinţe matematice cu teza: *Câmpuri de vectori pe varietăţi diferenţiabile compacte* (1971). Prof. la Lic. „Bolyai Farkas" din TgM (1959-63); IIS TgM (1963-75); Licée „Al. Laymoune" din Rabat, Maroc (1975-77); IP TgM (1977-83); Lic. „Bolyai Farkas" până la pensionare (1983-99); conf. univ. la Univ. „Sapientia" TgM (2001-). Domenii de cercetare: geometria diferenţială şi neeuclidiană, istoria matematicii: prelucrarea şi valorificarea operelor matematice ale celor doi Bolyai, viaţa şi activitatea lui Vályi Gyula; participă la mai multe simpozioane, conferinţe: Bucureşti, Piteşti, Bacău, TgM, Cluj, Budapesta, Washington, Toronto; publică peste 50 de articole în diferite reviste de specialitate, ziare: *A hét*; *Analele Ştiinţifice ale Univ. „Al. I. Cuza" din Iaşi* (1964); *Népújság*; *Studii şi cercetări de matematică* (1967, 1969-70); *Revue Roumaine de Mathematiques pure et appliquées* (1968); *Lucrări ştiinţifice TgM* (1969); *Analele Univ. Bucureşti* (1970); *Contemporanul*; *Cuvântul liber*; *Gazeta matematică*; *Igaz Szó*; *Korunk*; *Matematikai lapok* (1980, 1983); *Természet Világa* (1993, 1996-98); *Vatra*. Este membru în col. redacţional al revistei *Természet Világa* (1994-). Distins cu premiul „Bolyai" al revistei *Korunk* (1982); premiul „Beke Mano" (Ungaria, 1984); premiul internaţional SOROS (1988), distincţie acordată de International Biographical Centre (Cambridge, 1988). Membru în Soc. de Matematică din România; Soc. de Matematică „Bolyai János", Ungaria. Hobby-uri: turism.

Lucrări publicate:

• *Farkas Bolyai*: Omul şi matematicianul. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică, 1974. – 104 p.

• *Bolyai Farkas*: A matematikus. – Bukarest : Tudományos könyvkiadó, 1974. – 102 p.

• *A Bolyai – Lobacsevszky geometria modelljei*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1975. – 96 p.

• *Bolyai János, matematikai munkássága*. – Bukarest : Kriterion, 1981. – 383 p.

• *Vályi Gyula élete és munkássága*. – Bukarest : Kriterion, 1983. – 100 p.

• *Bolyai János* : Az első 200 év. - Budapest: Vince Kiadó, 2002. – 232 p.

- în colaborare:

• *Matematici superioare pentru subing*. – 1980.

• *Matematika almérnököknek*. – Mv., 1981.

• Abstracts, János Bolyai Conference on Hiperbolic Geometry (8-12 July, 2002, Budapest). – Budapest, 2002. – 201 p.

• *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas*. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 2002.

• *200 éve született Bolyai János = 200 de ani de la naşterea lui János Bolyai =200 Years Since the Birth of János Bolyai* : Emlékkötet. – Kolozsvár-Cluj, 2002. – 187 p.

• *Fiú és apa = Son and Father* : Bolyai János és Bolyai Farkas életéből fába metszette = From the lives of János Bolyai and Farkas Bolyai Woodcuts by Piroska M. Makkai; A kisérőszöveget írta = Written by Weszely Tibor. – Budapest: Válasz Könyvkiadó, 2003. – 103 p.

• *A tér úttörője*. – Mv. : Mentor Kiadó, 2003. – 215, 18 p.

• *Bolyai* – emlékkönyv: Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest : Vince Kiadó, 2004.- 388 p.

Referinţe:

- *Contemporanul* 23 nov. 1956.
- *Iskolai Matematikai Lapok* 7.sz, 1957.; 3.sz, 1958.; 1.sz., 1960.
- *Gazeta Matematică, seria B.* Nr. 3, 1963.
- *Előre* 1969. máj. 17.
- *Igaz Szó* 3.sz., 1975.;
- *Vörös Zászló* 1970. jún. 3.; 19.sz., 62.sz., 1982.; 282 sz., 1983.
- *Utunk* 7.sz, 1975.
- *Vatra* 20 apr. 1975.
- *Természet Világa* 4.sz., 1975, 1982. ; 2002.
- *TETT* 4.sz., 1981.
- *A Hét* 1978 dec. 28. ; 13.sz., 1982.; 46.sz., 1983.
- *Matematikai Lapok* 3.sz., 1982.
- *Munkásélet* 22.sz., 1982.
- *Népszabadság* 1982. szept. 3.
- *A Korunk* 6.sz., 1983.
- *Man of Achievement*. – Cambridge, 1989.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Cuvântul liber* nr. 128., 2000.
- *Népújság* 169 sz., 2000.; 282. sz., 2002.
- *Nemeuklideszi geometriák elemei* / Kálmán Imre. – Budapest: Nemzeti Kiadó, 2002.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Székelyföld* 10.sz., 2002. okt
- Krónika 2003. máj. 10-11.

(A. T., F. M.)

WIENER Ferenc, prodecan al Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1961-64). S-a stabilit în Suedia.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Cercetări medicale*. – Bucureşti, 1968.

Referinţe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

WOLFF, Joseph, medic dr., n. Sighişoara – m. 1875, probabil la Sighişoara. Studii: gimnaziale la Sighişoara; de medicină la Viena (1826-1833). A fost medic la Dumbrăveni (din 1839) şi din 1846 medic în oraşul natal.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medico-pharmacologica de moscho*. – Vindobonae : typis Congreg. Mechitaristicae, 1833. – 22 p.

Referinţe:

- *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Könyv- és irodalmi gyüjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összegyűjtötte Matolcsy Miklós dr.; Winkler Lajos dr. egyetemi tanár előszavával. – Budapest, 1910.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

WOLFF Károly, dr. în drept, gazetar, fost deputat; n. 1849, Sighişoara – m. ? Studii: în oraşul natal, univ. laViena, dr. în drept. A fost invitat ca redactor al ziarului *Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt* (1873-1885), a fost ales dir. al Casei de Economii din Sibiu, a avut un rol important în viaţa economică şi socială a saşilor. A fost ales deputat (până în 1887). Domenii de cercetare: geometria diferenţială. A publicat sute de articole în ziarele din Viena, Berlin, Ausburg, München şi ziarele locale.

Lucrări publicate:

- *Die Fälle des & 199. des österreichischen Strafgesetzbuches von 1852. und die entsprechenden Bestimmungen des neuen Strafgesetzentwurfes von 1874.* Wien
- *Die direkten Staatssteuern in sächsischen Städten...* – Hermannstadt, 1881.
- *Handfertigkeitsunterricht und Hausindustrie.* – Hermannstadt, 1884.
- *Az Olthajózás és annak fontossága Magyarország és Romániára nézve.* – Szeben, 1893.
- *Emlékirat ipar- és kereskedelmi vállalatoknak Magyarország erdélyi részeiben való alapításáról.* – Szeben, 1899.
- *Az Olthajózás és annak fontossága Magyarország és Romániára nézve.* – Nagyszeben, 1904.

Referinţe:

- *Jegyzéke a kereskedelmi szakoktatás körébe tartozó Magyarországon megjelent műveknek* / Összegyűjtötte és összeállította Zilahi György. – Budapest, 1913.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

Z

ZÁGONI / ZÁGONYI Gábor, medic, dr. la TgM; n.? – m. 1787, Tg.M.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inauguralis medica de inventis huius saeculi in arte salutari novis, partim ex anatomia partim ex chemia et materia medica ac denique ex praxi.* – Traiecti ad Rhenum: ex officina Joh. Broedelet, 1764. – VI, 69 p.

• *Ritka virtusokkal fénylett; de már elenyészett, néhai. . . gróf Széki Teleki Eszter asszonynak ...gróf Torotzkói és Szent-Györgyi Torozkai Zsigmond úr kedves élete párjának halálán való kesergés …* – Kolozsvár, 1779.

Referinţe:

• *Memoria Hungarorum et Provincialium* / scriptis editis notorum, qvam excitat Alexius Horányi. – Viennae : Impensis Antonii Loewii, bibliopolae posoniensis, 1776. – Pars 3. – Posonii, 1777.

• *Ungarische Staats- und Gelehrte Nachrichten*. Pest. 7. sz., 1787.

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

• *A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944 / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

ZAKARIÁS Zoltán, medic ORL; n. 22 mai 1923, Ozun. Studii: bacalaureat la Col. „Miko” din Sf. Gheorghe; diploma de medic la IMF TgM (1950). Dr. în ştiinţe medicale (1972). Serviciul militar, prizoner de război (1942-45); asist. la IMF TgM (1948-57); şef de lucrări la Institutul de Anatomie (1955-57); asist. la Clinica ORL (1964-69); conf. de ORL la secţia română (1964-69); medic şef la Policlinica nr.1 până la pensionare (1969-88); dir. (1974-81).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Tájanatómia*. – Mv. : OGYI, [1948]. – 2. rész. : *Koponyaüreg, központi idegrendszer, mellüreg, hasüreg, medence-gát* / Maros Tibor, Gross Frigyes, Zakariás Zoltán. – 156 p.

• *Embriológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.

• *Az ember anatómiája /* Kolesznyikov N.V. ; Fordította Zakariás Zoltán, Lázár László. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1955. – 493 p.

• *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

• *Fül–, orr-, gégegyógyászat /* Vendég Vince, Török Ferenc, Zakariás Zoltán. – 4. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 163 p.

Referinţe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

ZAMFIR, Dorin Florin Marius, medic chirurg; n. 18 sept. 1954, Reghin. Studii: Şc. Gen. nr. 5 Reghin; Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM; IMF TgM, Fac. de Medicină (1973-80). Dr. în medicină cu teza: *Studiul clinic şi experimental privind posibilităţile tratamentului cancerului de esofag* (1996). Activitate profesională: medic secundar, Spitalul Fundeni, Bucureşti; Clinica Chirurgie nr. 1, TgM (1983-86); medic specialist chirurg, Spitalul Jud. SB (1986-89); obţine şi profesează în cea de a doua specialitate, chirurgia toracică, la spitalele Filaret şi Vitan-Bîrzeşti, Bucureşti; asist univ., Clinica de Chirurgie nr. 1, TgM (1991-95); medic primar chirurg, Clinica Chirurgie nr. 2 TgM (1996-). Domenii de cercetare: chirurgia esofagului. Membru în Soc. Română de Chirurgie (1986).

Lucrări publicate:

• *Urgenţe medico – chirurgicale în patologia esofagului*. – TgM : Veritas, 2000. – 195 p.

- în colaborare:

• *Chirurgia cancerului de esofag* / Dorin Zamfir, Şerban Bancu. – TgM : Sedcom Librării Mureş, 1996. – 174 p.

Referinţe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

ZĂRNESCU, Horațiu, ing., prof. univ.; n. 7 febr. 1937, Zagra (BN). Studii: Lic. „G. Coşbuc" din Năsăud, absolvit cu Diplomă de Merit (1947-54); IP Timişoara (1959). Dr. în electronică (1978). Activitate profesională: ing., Combinatul Chimic Victoria (BV) (1960-); şef de secție centrale, stații şi rețele; şef serviciu energetic la Azomureş (1962-70); ing. principal de cercetare şi proiectare, Institutul de Cercetare şi Proiectare Echipamente Termoenergetice (1976-79); cadru didactic la IIS TgM; conf. univ. (1979-91); prof. univ. (1991-); decan, Fac. de Ing. TgM (1984-90). Domenii de cercetare: automatizări şi optimizări electroenergetice, maşini şi acționări electrice; autor a 3 cărți de specialitate, 5 cursuri, 5 invenții brevetate OSIM, 10 invenții aplicate, 10 contracte de cercetare ştiințifică, 3 produse noi omologate, aplicate şi generalizate, numeroase articole şi studii publicate în reviste de specialitate.

Lucrări publicate:

• *Utilizarea motorului sincron în acționările electrice*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1967. – 296 p.

• *Automatizări industriale*. – TgM : IIS, 1984.

• *Automatizări industriale* : îndrumător pentru lucrări de laborator. – TgM : IIS, 1984.

• *Utilizarea optimală a motorului sincron*. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1984. – 279 p.

• *Instalații Sincropt de optimizare a acționărilor cu motoare sincrone*. – Bucureşti : sn, 1985.

• *Automatizări industriale şi tehnica reglării automate. Notițe de curs*. – TgM : UT, 1995.

• *Ingineria reglării automate II. Notițe de curs*. – TgM : UPM, 1997.

- în colaborare:

• *Ingineria reglării automate* : Îndrumător de laborator. – 1998.

Referințe:

• *Personalități mureşene* : schițe bibliografice. – TgM : Biblioteca Județeană Mureş, 1981.

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate*. – 1991.

• *Cuvântul Liber*. – An 5, nr. 99 (23 mai 2003). – p. 5. : foto.

(A. T.)

ZEYK Dániel, asesor la Tabla Regească, prefectul scaunului Mureş, cons. guvernamental; n. ? – m. 1846.

Lucrări publicate:

• *Jó tanítás a gazdáknak* : A juhok mételyéről. Koronkában, szept. 15, 1831. – s. l. , s. n. , 1831.

• *Jótanács a cholerában*. – Mv.: az ev. ref. kol. betűivel, 1831. – 15 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

ZIEGLER Károly, medic, n. 4 mai 1801, Bistrița – m. 23 oct. 1849, TgM. Studii: de medicină la Viena; dr. în med. (1841). Medic practician în TgM; scriitor.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medico-physiologica de digestione*. – Vindobonae : typis Caroli Ueberreustadt, 1841. – 43 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete* **:** 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Győry Tibor. – Budapest, 1900.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

BIBLIOGRAFIE

A

ABC de calculatoare personale … şi nu doar atât / Adrian Petrescu, Nicolae Ţăpuş, Trandafir Moişa, Nicolae Teodorescu, Gheorghe Rizescu. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1990. – 2 vol.

Activitatea ştiinţifică la Universitatea „Regele Ferdinand din Cluj în primul deceniu (1920-1930) / I. Crăciun. – Cluj : Cartea Românească, 1936.

Actualităţi în pediatrie (Sinteze şi lecţii la problemele de perfecţionare a medicilor şefi de secţii pediatrice) / C. Rusnac … – Timişoara : sn, 1983.

Acţionări electrice. Îndrumător de laborator / C. Saal, R. Codoiu … – Braşov : Univ. Braşov, 1979. – 175 p.

Acut şi cronic în infecţiile hepatitice / Editor Monica Sabău. Autori: Monica Dănilă, Cristina Golea, Felicia Toma Săcărea, Anca Sin. – TgM : University Press, 2001. – 329 p.

Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – 472 p.

Adatok Bolyai Farkas életrajzához / Szily Kálmán. – Budapest, 1884.

Adeziunea celulară şi matricea extracelulară / M. Cruce, R.oxana Cruce, B. Zaharia, D. Simionescu, Agneta Simionescu, R. Deac. – Craiova, 1997. – 198 p.

Admiterea în învăţământul superior 2002 – 2003 / Dumitru Matei … – Zalău : Gill, 2003.

Agricultura durabilă pe terenurile arabile în pantă din *Bihor* / Gheorghe Ciobanu, C. Domuţa, N. C. Sabău, Maria Şandor. – Oradea : sn, 2003.

Algeziologie specială / Sub redacţia Ostin C. Mungiu. – Iaşi : Polirom, 2002.

Általános kórbonctan / Gyergyay Ferenc, Fodor Ferenc, Monoki István, Sándor István, Fazekas András, Róna László, Nagy László, Antalffy András. – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.

Általános kórbonctan *(Morfopathologia generalis)* / Gyergyay Ferenc, Antalffy András, Fodor Ferenc, Nagy László, Pap Tuka Piroska, Schuller László, Vincze Lajos. – Bukarest: Editura Medicală, 1959. – 370 p.

Általános kórbonctani jegyzet – Mv. : OGYI, 1952-1953. – 3 vol. – 1. köt. / Irták : Elekes Magda, Fazakas András, Gyergyay Ferenc, Monoki István, Sándor István. – 1952. - 358 p. ; 2. köt. / Irták : Gyergyay Ferenc, Monoki István, Róna László, Sándor István. – 1952. – 341 p.; 3. köt. / Irták : Gyergyay Ferenc, Monoki István, Schuller László. – 1953. – 296 p.

Általános közegészségtan / Bedő Károly, Dienes Sándor, Losonczy Ibolya, Szöllösi Árpád. – Mv. : OGYI, 1984. – 128 p.

Általános közegészségtan / Bedő Károly, Dienes Sándor, Losonczy Ibolya, Szöllösi Árpád. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1983. – 281 p.

Analiza spectrală în infraroşu a substanţelor medicamentoase / Gyéresi Á…. – TgM : UMF, 1996. – 232 p.

Anatomia chirurgicală / Lázár L. … – TgM : IMF, 1958.

Anatomia descriptivă şi topografică a omului / Lázár L. … – Vol. 1 / 2. – ***Membrele***. – TgM : IMF, 1976.

Anatomia descriptivă şi topografică a omului / Lázár L. … – Vol. 2. – ***Capul***. – TgM : IMF, 1975.

Anatomia descriptivă şi topografică a omului / Lázár L. … – Vol. 3. – ***Coloana vertebrală***. – TgM : IMF, 1975.

Anatomia descriptivă şi topografică a omului / Lázár L. … – Vol. 4. – ***Abdomenul, retroperitoneul, bazinul, perineul***. – TgM : IMF TgM, 1974.

Anatomia omului – viscere / Z. Iagnov, E. Repciuc, Gh. Rusu, M. Ionescu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1958.

Anatomia organelor genitale, embriologie umană şi noțiuni de antropologie : curs / M. Ionescu, Şt. Drăgoi, M. Şcheau, Gh. Lazaraniu. – Craiova : Reprografia Univ., 1973. – 244 p.

Anatomia topografică şi descriptivă a trunchiului : curs pentru învățământul stomatologic / Seres – Sturm Ludovic, Pávai Zoltán, Constantin Enciulescu, Florin Butilcă. – TgM : UMF, 2002. – 228 p.

Anatomie. Angiologia, glandele endocrine, sistemul nervos, organe de simț / Sub redacția E. Repciuc; Autorii : Maros Tibor, Syentpétery József… – Bucureşti : EDP, 1966. – 691 p.

Anatomie patologică : Manual pentru învățământul medical superior / Sub redacția prof. A. Mureşanu. Autori. Dr. A. Antalffy, dr. S. Brătianu, dr. Eugenia Chiriac, Gyergyai Ferenc, Pupp Antal, Schuller László, Tuka Piroska, Vincze László. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 695 p.

Anatomie patologică / Sub redacția prof. C. Crăciun; Autori. dr. A. Antalffy, Fazekas András, Gyergyay Ferenc, Schuller László, Pap Tuka Piroska, Vincze László. – Bucureşti : EDP, 1964. – 379 p.

Anatomie patologică generală / G. Simu, M. Turcu, D. Marian, I. Simu. – TgM : University Press, 2002.

Anatomie radiologică şi tehnică radiografică / G. Stanciu ... – TgM : Ardealul, 1999.

Aplicații şi probleme de radio şi televiziune / I. Constantin, I. Diaconescu, M. Ivanciovici, C. Şerbu. – Bucureşti : EDP, 1982. – 364 p.

Aspecte normale şi patologice ale reglărilor neuroendocrine / Sub redacția I. Haulică, S. Lozneanu / Autori: Kun. I., Feszt Gh. – Iaşi : Litografia IMF, 1985.

Ateroscleroza / Sub redacția acad. A. Moga şi Şt. Hărăguş. – Bucureşti : Editura Academiei RPR, 1963. – 386 p.

Atlas de anatomie umană. / C. Cerbulescu, M. Ifrim, T. Maros, Gh. Niculescu. – Bucureşti : Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1983. – 211 p.

AutoCAD – Modelare spațială / I. Mocianu, A. Pozdîrcă, S. Nicoară, K. Albert. – TgM : UPM, 2000. – 88 p.

B

BAC 2003 – Pregătire rapidă şi eficientă : teste tematice recapitulative IX – XII / Dumitru Matei … – Zalău : Gill, 2003.

Bacteriologie medicală / Redactor N. Nestorescu; [Autor din TgM: Boér László] – Bucureşti : Editura Medicală, 1961. – 842 p.

Bacteriologie medicală / Sub redacția V. Bîlbîe, N. Pozsgi. – Bucureşti : Editura Medicală, 1984-1985. – 2 vol. – Vol. 1. / László János. – 1984. – 760 p.; Vol. 2. / Péter Mihály. – 1985. – 729 p.

Balneofizioterápiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére / Rákosfalvi Zoltán, Birek László, Nagy Irén, Szabó Pál, Rákosfalvy Lívia. – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Bare cu pereți subțiri / A. I. Petre … – Bucureşti : Editura Tehnică, 1960. – 200 p.

Bazele AutoLISP-ului / A. Pozdîrcă … – sl : sn, 1994. – 249 p.

Bazele chirurgiei endourologice / D. Nicolescu, Bakos I., P. Boiborean, R. Boja, P. Drăgan, S. Ghişoiu, I. Ioiart, F. Miclea, V. Oşan, Mihai Imbăruş. – Timişoara : Eurobit, 1997. – 294 p.

Bazele radiotehnicii / St. Constantinescu, I. Diaconescu, Fl. Diaconescu, M. Popescu. – Bucureşti : EDP, 1977. – 426 p.

Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice / Gabriela Suciu … – Timişoara : Mirton, 1998.

Belgyógyászat / Írták : Horváth Endre, Brassai Zoltán, Ferencz László, Kovalszky Péter. – Mv., 1983. – 277 p.

Belgyógyászat. Kardiológia / Szerkesztő dr. Brassai Zoltán; szerzők: Brassai Zoltán, Ferencz László, Incze Sándor, György Piroska Puskás Attila. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.

Belgyógyászati diagnosztika. – Mv. : OGYI, 1957. – 2 vol. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája*. – Dóczy Pál, Horváth Endre, . . . – 416 p.; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai /* Végh Albert, Gáspár Pál, Sass Gyula, Major Béla, Róna László, Huszár Imre, Fall Sándor, Bornemissza Pál, Váradi Károly. – 334 p.

Belgyógyászati előadások. – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 3 vol. – 1. köt. : *A mozgásszervek betegségei a belgyógyászati gyakorlatban /* Dóczy Pál, Birek László, Koczka György.; *A szív betegségei /* Dóczy Pál, Horváth Endre, Birek László, Bornemissza Pál; *A szív ritmuszavarai* / Hermann Jenő; *A véredénybetegségek /* Hirsch Alice. – 478 p.; 2. köt. : *Gyomor, belek és hashártya betegségei /* Dóczy Pál, Horváth Endre, Málnási Géza, Bartel György, Birek László, Horváth Éva; *Bélélősdiek /* Hickel Imre; *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, Hickel Imre; *A hasnyálmirigy betegségei /* Hickel Imre. – 368 p.; 3. köt. : *A tüdőbetegségei /* Dóczy Pál, Birek László, Málnási Géza; *Vesebetegségek /* Hermann Jenő, Olosz Egon; *Hematológia* : *A vérképző szervek és a vér betegségei /* Dóczy Pál, Horváth Endre, Bornemissza Pál; *A mérgezések, intoxikációk. Belgyógyászati vénygyűjtemény /* Bornemissza Pál, Dóczy Pál. – 316 p.

Belgyógyászati jegyzet / Dóczy Pál, Horváth Endre, ... – Mv.: OGYI, 1959. – 2. kiad. - 3 vol. – 1. köt. : *Emésztőszervek és hashártya betegségei*. – 313 p.; 2. köt. : *A vérképzőrendszer betegségei. Mérgezések. A szív és érrendszer betegségei*. – 473 p.; 3. köt. : *A légzőszervek betegségei. A mozgásszervek betegségei. Vesebetegségek*. – 331 p.

Bibliografia română-ungară / Andrei Veress. – 2 vol. – Bucureşti : Cartea românească, 1931. – Vol.1. : ***Românii în literatura ungară şi ungurii în literatura română*** (1473-1780). – 367 p.; Vol. 2. : ***Românii în literatura ungară şi ungurii în literatura română*** (1781-1836). – 397 p.

Bibliografia românească modernă (1831-1918) / Coordonare generală Gabriel Ştrempel. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică. Societatea de Ştiinţe Filologice din Republica Socialistă România, 1984. – Vol. 1.: (A-C). – 912 p.; Vol. 2.: (D-K). – 1986. – 896 p.; Vol. 3: (L-Q). – 1989. – 1112 p.

Biochimie clinică (Patochimie) / Eugen Mody, Ileana Fundue, Ruxandra Alexandrescu, Minodora Dobreanu. – Bucureşti : ALL, 2000. – 574 p.

Biochimie medicală / Redactor I Manta; Autori : Eperjessy Anna, Kovács Endre … – Bucureşti : EDP, 1965. – 767 p.

Biochimie medicală / Sub redacţia Ş. Hobai. Autori: András I., Nemeş-Nagy E., Fazakas Z. – TgM : Veritas, 2001. – 118 p.

Biofizică (fizică medicală umanistă) / G. Stanciu … – TgM : Editura Fundaţiei „Dimitrie Cantemir", sa.

Biokémia gyakorlat / Bukaresti L. … – TgM : IMF, 1952.

Biokémiai jegyzet / Kovács Endre … – Mv. : OGYI, 1953. – vol. – 1. köt. – 187 p.

Biological Tissue in Heart Valve Replacement / M. I. Ionescu, D. N. Ross, G. H. Wooler. – London : Ed. Butterworth, 1971. – 925 p.

Biologie celulară : îndrumător de lucrări practice şi demonstraţii / V. Avrigeanu, S. Andreicuţ, M. Becuş, M. Lakatos. – TgM : IMF, 1985.

Biomecanica / A. Denischi, I. G. Marin, D. Antonescu. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1989.

Boli infecțioase / Sub redacția: M. Voiculescu; Autori: Kelemen L. … – București : Editura Medicală, 1960-1961. – 3 vol. – Vol. 2. – 1960. – 554 p.; Vol. 3. – 1961. – 775 p.

Boli infecțioase. / I. Gavrila, Vl. Bușila, Maria Franache, L. Kelemen, Maria Voiculescu, Silvia Bruckner. – București : EDP, 1964. – 288 p.

Bolile vasculare ale creierului și măduvei spinării / Lázár L., Constantin Arseni, Ion Pascu, Silvia Andreicuț, Liviu Popoviciu ... – București : Editura Academiei, 1982.

Bolile vasculare din sistemul vertebro-bazilar / Lázár L., L. Popoviciu, Gh. Pendefunda, I Pascu. – Iași : Junimea, 1980.

Bolyai-Emlékkönyv / Szerkesztette: Puskás Ferenc és Tibád Zoltán. – Kolozsvár : Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, 2002.

Botanică : manual univ. / Nyárádi Anton, Gh. Anghel, M. Păun, Șt. Grigore. – București : EDP, 1975. – 436 p.

Building Bridges in Electrocardiology / Ed. A. van Oosterom, T. Oostendorp, G. Uijen. – Nijmegen : University Press, 1995.

C

Caiet de lucrări practice de biochimie / E. Goina … – TgM : IMF, 1968.

Călători și exploratori români / Valentin Borda – București : Editura Sport-Turism, 1985.

Calitate și fiabilitate : manual practic : 300 de aplicații, exemple, studii de caz – 4 rigle de calcul – 5 standarde – 2000 de teste – întrebări rezolvate / T. Baron, Al. Isaic-Maniu, Tövissi Ludovic, Mihail Burlacu. – București : Editura Tehnică, 1988. – 2 vol.

Cancerul colului uterin / I. Chiricuță, S. Munteanu, M. Rișca, G. Simu. – Cluj : Dacia, 1972.

Cardiologia / Sub redacția prof. B. Teodorescu; Autori: Al. Gh. Cioplea, C. David, A. Iacob, E. Viciu ... – București : Editura Medicală, 1960. – 883 p.

Cardiovascular Surgery / W. Birks, I. Ostermeyer, M. D. Schulte. – Berlin, Heidelberg, New York, 1980.

Careul cu prieteni / Romeo Soare. – TgM : Editura Ambasadei, 1996.

Cartea operatorului din industria îngrășămintelor chimice / Pány Győző-Victor, Oleg Jelezneac, Alexandru Coman, Iosif Varga. – București : Editura Tehnică, 1981. – Partea 1. - 160 p.

Catalogul experților. ***Societatea Academică din România***. – 1997.

Catalogul publicațiunilor Academiei Române, 1867-1937. – București : Editura Academiei Române, 1937. – 214 p.

Cercetări medicale : [Zece ani de cercetări medicale la Baza de Cercetări Științifice din Tîrgu-Mureș a Academiei RSR] / Sub redacția A. Kreindler, M. Gündisch; [Autori: Silvia Andreicuț, Z. Barbu, T. Becuș, Mirela Becuș-Laurențiu, Livia Chioreanu, Rózsa Csiky Wagner, Ana Eperjessy, B. Fazekas, Gh. Feszt, T. Feszt, Pompilia Furda, St. Gaspar, F. Gyergyay, M. Gündisch, J. Kelemen, G. Kemény, M. Kerekes, A. Kovács, I. Kozma, L. Lázár, T. Maros, Sara Mátyás-Ádám, D Miskolczy, Clara Olosz, L Popoviciu, Elisabeta Rácz-Kotilla, St. Szabó, C. Székely, I. Szentpétery, P. Waitsuk, F. Wiener]. – București : Editura Academiei RSR, 1968. – 465 p.

Cercetări pentru extragerea aurului din concentratele de pirită auriferă Barza prin procedeul C.I.P. / Kheil O. … – sl : sn, 1993. – 36 p.

Cercetări privind îmbunătățirea preparării minereurilor aurifere sărace prin preconcentrare gravitațională. / Kheil O. … – sl : sn, 1974. – 27 p.

Cercetări privind stabilirea tehnologiei de prelucrare a minereurilor Barza / Kheil O. … – sl : sn, 1992. – 36 p.

Cercetări privind stabilirea unor metode noi de determinare a elementelor de prognoză la cotarii stejarului / G. Dissescu, P. Scutăreanu, El. Ştefănescu, N. Nanu. – Bucureşti : Editura CDTEF – INCEF, 1967. – 253 p.

Chimie generală / C. Macarovici, V. Fărcăşan, E. Goina, E. Tarangul. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1957.

Chirurgie / Sub redacţia N. Hortolomei, I. Ţurai; Autori: Mátyás Mátyás, Száva János, Naftali Zoltán... – Bucureşti : Editura Medicală, 1955-1959. – 5 vol. – Vol. 1. – 1955. – 581 p. ; Vol.2. – 1956. – 547 p. ; Vol. 3. – 1956. – 627 p. ; Vol. 4. – 1958. – 476 p. ; Vol. 5. – 1959. – 580 p.

Címtár : A külföldön élő marosvásárhelyiek első telefon és információs könyve. – Budapest : sn, 1997. – 50 p.

Citológia : Sejttani alapismeretek / Roşca V.Gh., Székely Károly, Papilian V.V., Roşca Stela, Gábos Judith. – Mv. : OGYI, 1978. – 172 p.

Clinica medicală / P. Ignat ... – Bucureşti : EDP, 1983.

Clujeni ai secolului 20. ***Dicţionar esenţial***. – Cluj-Napoca : Casa Cărţii de Ştiinţă, 2000.

Communitas Emlékkönyv / Sub redacţia Ábrám Z. – TgM : MMDSZ, 1996.

Compendiu de patologie mamară / J. Jung, Egyed Zs. I., S. Stolnicu, C. Postelnicu. – TgM : Mureşul, 2000. – 253 p.

Comportamentul deviant în relaţiile socio-familiale / Adriana Mihai … – Iaşi : Editura Psihomnia, 1998.

Coordonatele actuale ale reintegrării bolnavului psihic / Aurel Nireştean, Adriana Mihai … – Bacău : Editura Babel, 2001.

Culegere de analize monografice F.R. X / Gyéresi Á. … – TgM : UMF, 1996. – 185 p.

Culegere de probleme / Nicolae Teodorescu, Valeriu Mangu, Constantin Cărbunaru, Alexandrina Dumitru, Adrian Ghioca, Sebestyén J., Ion Cheşcă, Adrian Negru, Mircea Trifu, Laurenţiu Gîrbă. – Bucureşti : SSM, 1985. – 481 p.

Culegere de probleme / Constantin Cărbunaru, Ion Cheşcă, Valeriu Mangu, Adrian Negru, Sebestyén J. – Bucureşti : SSM, 1986. – 512 p.

Culegere de probleme de optică – Spectroscopie / T. Tudor … – Bucureşti : Univ. Bucureşti, 1972.

Culegere de probleme de optică – Spectroscopie / T. Tudor … - Ed. a 2-a.– Bucureşti : Univ. Bucureşti, 1974.

Culegere de probleme de rezistenţa materialelor / A. I. Petre … – Bucureşti : EDP, 1968.

Culegere de probleme de rezistenţa materialelor / A. I. Petre … – Bucureşti : Editura Tehnică, 1973.

Culegere de probleme din rezistenţa materialelor / Gh. Buzdugan … – Bucureşti, 1955.

Culegere de tehnici cromatografice F.R. X / Gyéresi Á. … – TgM : UMF, 1996. – 131 p.

Cunoştiinţe despre mediul înconjurător : caiet de muncă independentă / Rodica Şuvagău, Maria Socobean, Maria Andreşan, Lidia Graţiela Moisoiu. – TgM : Cromatic Tipo, 1994. – 2 vol. – Vol. 1. – 32 p. il. – Vol. 2. – 32 p. il.

Current Problems in Cellular and Mollecular Biology / E. Nagy-Nemeş … – Cluj-Napoca : Editura Risoprint, 1997.

Curs de anatomie patologică / George Simu, Anca Sin. – Ed. a 2-a. – TgM : UMF, 1996. – 2 vol. – Vol. 1. : ***Anatomie patologică generală /*** În colaborare cu Imre Egyed-Zsigmond, Elena Puşcaşiu, Mihai Turcu. – 250 p.; Vol. 2.: ***Anatomia patologică specială*** / Mihai Turcu, George Simu, Cosmin Creangă, Alexandra Bota-Crişu. – 2000. – 286 p.

Curs de anatomie patologică / Mihai Turcu, Liliana Chira, Cosmin Creangă, Emőke Horváth. – Ed. a 3-a. – TgM : UMF, 2000. – vol. – Vol. 1. : ***Anatomie patologică generală***. – 94 p.

Curs de chimie organică / Al. Mavrodin, Kiss Árpád, Szurkos Árpád, Czégeni József … – București : IMF București, Cluj, TgM, 1965. – 331 p.

Curs de chirurgie operatorie / M. Ionescu, A. Deca, T. Dobran, M. Ghibu, V. Mareș, I. Pop D. Popa, M. Simu, Gh. Stern. – Cluj-Napoca : IMF, 1954. – 489 p.

Curs de chirurgie operatorie / M. Ionescu, C. Cosma, C. Deca, A. Groza, Gh. Herman, Gh. Martin, M. Simu. – Cluj-Napoca : IMF, 1957. – 331 p.

Curs de farmacologie / Marioara Monea, Sorina Cucuiețti, Simona Bengea, Brassai Attila. – TgM : UMF, 1999.

Curs de fiziopatologie / Sub redacția prof. dr. A. Cojocaru; Autori: I. Totoianu, A. Șchiopu, M. Dandel. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1979.

Curs de fizioterapie / I. Pascu … – TgM : Litografia IMF, 1980.

Curs de igiena, legislația și protecția muncii. Comisia de analiză / Cornel Man, Eronim Șuteu, Virgil Salauțiu, Ioan Mocanu. – 1977. – 150 p.

Curs de igienă specială / Bedő C. ... – TgM : IMF, 1953.

Curs de medicină legală / I. Jung, V. Molnar, A. Ureche, Ander Z. – TgM : IMF, 1977. – 339 p.

Curs de neurologie / I. Pascu ... – TgM : Litografia IMF, 1979.

Curs de pediatrie / Despina Baghiu ... – TgM : IMF, 1984.

Curs de pediatrie / Todea Csilla ... – TgM : UMF, 2004.

Curs de urologie / D. Nicolescu, Bakos I., R. Boja, Kesz I., Martha I., V. Oșan, G. Simion. – TgM : Litografia IMF, 1989. – 220 p.

Cursul de Patologie Chirurgicală / Conf. dr. C. Pană, conf. dr. Z. Naftali, F. Nagy, A. Boțianu, M. Eșianu și V. Nistor. – TgM : IMF. – 2 vol. – 1978.

Cursuri de chimie farmaceutică / A. M. Rocsin ... – TgM : UMF, sa.

D

Dascălii Blajului : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj : Tipografia Seminarului, 1940. – 151 p.

Dascălii Blajului / Nicolae Comșa, Teodor Seiceanu. – București : Editura Demiurg, 1944.

Dermatológia / Újváry Imre, Orlik József, Vasass Jenő, Kiss Béla.– 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.

Dermatovenerologie / I. Căpușan, Gh. Năstase, Șt. Teodorescu, P. Țirlea, E. Újváry. – București : EDP, 1964. – 204 p.

Descrierea tehnică a INSTM-12 / Ș. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu, A. David. – sl : Editura Întreprinderii de Electronică Industrială, 1984. – 242 p.

Descrierea tehnică a INSTM-14 / Ș. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu, A. David. – sl : Editura Întreprinderii de Electronică Industrială, 1984. – 242 p.

Descrierea tehnică a INSTM-18 / Ș. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu, A. David. – sl : Editura Întreprinderii de Electronică Industrială, 1989. – 231 p.

DEX : Dicționarul explicativ al limbii române . – Ed. a 2-a. – București: Editura Univers Enciclopedic, 1996. – 1196 p.

Dezvoltarea conștiinței sociale în rândurile studenților / I. D. Dunăreanu ... – TgM : IMF, 1980.

Dezvoltarea economică a României în anii 1944-1964 / Redactor responsabil R. Moldovan. – 1964.

Diagnostic diferențial pediatric : Ghid clinic : Diagnostic şi tratament în pediatrie / Conf. dr. Ioan Muntean, dr. Ajtai Alexandru, dr. Baghiu Despina, dr. Kiss Eva. – Bucureşti : Editura Medicală, 1987. – 140 p.

Dialog despre sănătate / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – Bucureşti : Ceres, 1981. – 2 vol. – Vol. 1. – 215 p.; Vol. 2. – 160 p.

Dicționar cronologic al ştiinței şi tehnicii universale. – Bucureşti : Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1979. – 348 p.

Dicționar cronologic de medicină şi farmacie / Izsák Sámuel ... – 1975.

Dicționar de anatomişti / M. Ionescu. – Craiova : Editura Litera, 1991. – 389 p.

Dicționar de îmbunătățiri funciare / Ing. Spiridon Boeriu, ing. Marcu Botzan, ing. Gheorghe Braşoveanu ... – Bucureşti : Ceres, 1987. – Vol. 1. – A-M. – 1987. – 180 p.; Vol. 2. – N-Z. – 239 p.

Dicționar de inventatori şi invenții : Larousse. – Bucureşti : Editura Tehnică, 2001.

Dicționar enciclopedic – Bucureşti : Editura Enciclopedică, 1993. – Vol. 1. – A-C.- 509 p. ; Vol. 2: D-G. – 1996. – 531 p. ; Vol. 3: H-K. – 1999. – 503 p. ; Vol. 4 : L_N. – 2001. – 651 p.

Dicționarul biologilor români / A. Ardelean, Gh. Mohan, H. Tițu. – sl : Mediagraf, 2000.

Dicționarul constructorilor români / Bucureşti : CDCAS, 2000.

Dicționarul sănătății / E. A. Pora, I. Frecuş, A. Holicska, Z. Kiss, G. Simu. – Bucureşti : Albatros, 1979.

Dicționarul specialiştilor : un „Who's Who" în ştiința şi tehnica românească. – Bucureşti : Editura Tehnică. – 2 vol. – Vol. 1, 1996. – 484 p.; Vol. 2, 1998. – 504 p.

Dicționarul specialiştilor în ştiința şi tehnica românească. – Bucureşti : Editura Tehnică, 2000. – 541 p.

Dictionary of International Biography. - Ed. 23. – Cambridge, 1993.

Din istoria pediatriei române / Sub redacția prof. Alfred Rusescu. – Bucureşti : Litera, 1975.

E

Economie politică. Note de curs / Doina Catană ... – Cluj-Napoca : UBB, 1992. – 324 p.

Egalitate, frăție, unitate / I. D. Dunăreanu ... – TgM : IMF, 1982.

Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas : Emlékkötet / Összeállította Gazda István ; [Fodor Ferenc, Gajzágó Mária, Hints Elek, Koós Ferenc, Kozma Béla, Mentovich Ferenc, Molter Károly, Oláh Anna, Oláh-Gál Róbert, Weszely Tibor]. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2002. – 767 p.

Electrocardiografia clinică / Sub redacția Emil Viciu; autori: F. Bratu, Florin Popa, T. Sofirescu, Emil Viciu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 476 p.

Electrocardiology' 81 / Ed. Z. Antaloczi, I. Preda. – Budapest : Akademiai Kiadó, 1982.

Electrocardiology' 83 / Ed. I Ruttkay-Nedecki, P. MacFarlane. – Amsterdam : Excerpta Medica, 1984.

Electromiografia clinică / I. Stamatoiu*,* B. Aşgian, C. Vasilescu, Fodor Ferenc – Bucureşti : Editura Medicală, 1981. – 330 p.

Electrotehnologii : Lucrări de laborator / Mircea Dulău, László David, Lucian Grama, Biró Dominic, Emil Geampănă, Dumitru Şoaită. – TgM : UPM, 2001. – 94 p.

Elektromosságtan orvostanhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos. – Mv., 1954. – 128 p.

Elemente de fiziopatologie / Sub redacția prof. dr. A. Cojocaru; Autori: A. Cojocaru, A. Şchiopu ... – TgM : Litografia IMF, 1983.

Elemente de gnatologie. Curs pentru studenții Fac. de Medicină dentară şi ai Col. de Tehnică Dentară / S. C. Popşor, Carmen Biriş, Lia Coman ... – TgM : Litografia UMF, 2003. – 90 p.

Életmód-egészség / Sub redacția Ábrám Z. – TgM : Preventio, 2000. – 52 p.

Élettani jegyzet. – Mv. : MOGYI, 1954-1955. – 3 vol. – 1. rész : *A vér élettana. A vérkeringés. A légzés.* – 1954. – 233 p. ; 2. rész : *Emésztés. Anyagcsere. Táplálkozás. Kiválasztás /* Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – 1955. – 260 p. ; 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana* / Szerzők: Kovács Péter, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos, Szabó István, Mózes Magda. – 1955. – 480 p.

Az ember leíró anatómiája / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1962.

Az emberi test rendszeres és tájanatómiája / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1960.

Az emberi test tájbonctana / Maros Tibor ... – Mv., 1952. – 508 p.

Embrio- şi fetopatia alcoolică / Sandor Ş., M. Checiu, Fazakas-Todea I., I. Checiu, Z. Gârban. – Bucureşti : Editura Academiei, 1993.

Embriológia / Maros Tibor, Szentpétery József, Bod Sándor, Nagy Ferenc, Nébel László, Zakariás Zoltán. – Mv.: OGYI, 1951. – 97 p.

Embriologie : curs / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1953.

Embriologie umană şi antropologie / M. Ionescu, M. Şcheau, Şt. Drăgoi, T.G. Cotulbea, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Aius, 1994. – 247 p.

Enciclopedia Cugetarea : Material românesc oameni şi înfăptuiri / Lucian Predescu. – Bucureşti : Cugetarea – Georgescu Delafras, 1940. – 960 p.

Enciclopedia de balneoclimatologie a României / Elena Berbescu. – Bucureşti : All. – Ed. 1. – 1996; Ed. a 2-a. – 1998. – 230 p.

Enciclopedia marilor descoperiri, invenții, teorii şi sisteme : din istoria, ştiința şi cultura românească de-a lungul timpului. Volum promoțional. – Bucureşti : Geneze, 2000.

Enciclopedia marilor personalități din istoria, ştiința şi cultura românească de-a lungul timpului. – 2 vol. – Bucureşti : Editura Genese, 2000. – Vol. 1. A-G – 408 p.; Vol. 2. G-O. – 506 p.

Enciclopedia Română. – Cluj : Minerva, 1929.

Enciclopedia Română. Publicată din însărcinarea şi sub auspiciile Asociațiunii pentru literatura ropmânî şi cultura poporului român / Constantin Diaconovich. – Sibiu : Editura şi tiparul lui W. Kraft, 1898. – Vol. 1. – 936 p; Vol. 2. – 1900. – 947 p.; Vol. 3. – 1904. – 1276 p.

Enciclopedia României Cugetarea : Material românesc. Oameni şi înfăptuiri / Lucian Predescu. – Ediție anastatică. – Bucureşti : Editura Saeculum IO; Editura Vestala, 1999. – 960 p.

Endokrinológia / Miskolczy Dezső, Várady Károly, Kiss Ferenc, Strömpel Ilona, Wagner Rózsa, Komjátszeghy Sándor. – Mv.: OGYI, 1951. – 280 p.

Endokrinológia : Neuro-endokrin kórképek / Bartel György, Bódi Adorján, Hirschfeld János, Vasilescu Gheorghe. – Mv.: OGYI, 1976. – 132 p.

Epilepsia de lob temporal (Diagnostic – Tratament) / Sub redacția Liviu Popoviciu. Autori: V. Foişoreanu, C. Arseni, G. Badiu, J. Bagathai, G. Bicher, T. Giurgiuca, L. Popoviciu, V. Roman, M. Tudosie. – Bucureşti : Editura Medicală, 1984. – 268 p.

Epilepsiile / Sub redacția C. Arseni, L. Popoviciu. Autori: V. Foişoreanu, L. Popovici, G. Badiu, On. Corfariu, G. Ştefan, Szabó L., Gáspár L. – Bucureşti: EDP, 1984. – 643 p.

Epilepsiile / Sub redacția L. Popoviciu. Autori: V. Foişoreanu, L. Popovici, G. Badiu, On. Corfariu, G. Ştefan, Szabó L., Gáspár L. – Cluj-Napoca : Dacia, 1976. – 336 p.

Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai / Péter H. Mária. – Kolozsvár : Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása, 2002. – 548 p.

Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1919-1924. / Összeállította dr. György Lajos. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1925. – 71 p.

Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1925. év. / Összeállította dr. György Lajos. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1927. – 26 p.

Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1926. év. / Összeállította dr. Ferenczi Miklós. – Cluj : Lapkiadó Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1928. – 23 p.

Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1927. év. / Összeállította dr. Ferenczi Miklós. – Cluj : Lapkiadó Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1929. – 21 p.

Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1928. év, pótlásokkal az 1919-1928. évekről / Összeállította dr. Ferenczi Miklós. – Cluj-Kolozsvár: Lapkiadó Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1929. –36 p.

Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1931. év. / Összeállította dr. Ferenczi Miklós. – Cluj – Kolozsvár : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1932. – 19 p.

Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1934. év. / Összeállította Valentiny Antal. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Nyomása, 1935. – 20 p.

Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000. – Nagyvárad : Scripta Kiadó R.T., 2000. – 847 p.

Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv : Mentor, 1998. – 610 p.

Erdészeti zsebkönyv / Kádár Z., Jaszenovics L. ... – Bucureşti : Editura Agro-Silvică de Stat, 1958. - Vol. 1. – 579 p.; Vol. 2. – 517 p.

Erős várunk: kollégiumi emlékkönyv / Szerkesztette: Nagy Pál. –Mv: Custos Kiadó, 1993.- 232 p.

Etica şi responsabilitatea managerială / Liviu Marian, Tatiana Dănescu, C. Grosu, C. P. Hodade, Avram Tripon, Radu Neag, Theodor Oană, Florin Ciotea, Angela On. – TgM : EFI-ROM, 2001. – 105 p.

F

***Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureş = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998** – TgM : Mentor, 1999. – 326 p.

Farmacognozie / T. Goina, E. Constantinescu, I. Ciulei, G. Rácz, E. Grigorescu, P. Petcu. – Bucureşti: EDP, 1967. – 443 p.

Farmacologi şi toxicologi din România / Ostin C. Mungiu, Victor Cojocaru. – Iaşi : UMF „Grigore T. Popa”, 2003.

Farmacologie / A. M. Rocsin ... – Arad : sn, sa.

Farmacologie / Sub redacţia Gh. Popovici. – Bucureşti : EDP, 1964. – 376 p.

Farmacologie experimentală / sub redacţia Maria T. Dogaru; Autori : Maria T. Dogaru, Gheorghe Feszt, Camil Eugen Vari, Marius Măruşteri. – TgM : UMF, 1998. – 232 p.

Farmacopeea Română / Kiss Árpád, Mártonfi László, Hankó Zoltán ... – Ed. a 7-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

Farmacopeea Română – Ed. a 8-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

Farmacopeea Română / Gyéresi Á. ... – Ed. a 9-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1976.

Farmacopeea Română / Gyéresi Árpád, Ádám Lajos, Papp József, Rácz Gábor. – Ed. a 10-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 1993. – 1315 p.

Farmacopeea Română / Gyéresi Á. ... – Ed. a 10-a. – Bucureşti : Editura Medicală, 2000. – Supliment 1.

Farmakognózia : Részletes rész / Kopp Elemér ... – Mv. : OGYI, 1953. – 2 vol. – 1. köt.. – 398 p. ; 2. köt. – 399-581 p.

Fejlődéstan / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1955.

Fényképészek és műtermek Erdélyben, 1839-1916 / Miklósi-Sikes Csaba. – Székelyudvarhely, 2001.

A fertőző betegségek kór- és gyógytana / Kelemen László, …– Mv. : OGYI, 1951. – 216 p.

A fertőző betegségek kór- és gyógytana / Kelemen László, … – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1952. – 314 p.

A fertőző betegségek kór- és gyógytana / Kelemen László, … – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 306 p.

A fertőző betegségek kór- és gyógytana / Kelemen László, …– 4. kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 390 p.

Fertőző betegségek / Írták: Kasza László, Negomireanu Toma, Palencsár Antal, Pascu I. Rodica, Szabó Júlia, Szentkirályi Éva, Fazakas Béla. – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.

Finanțarea şi creditarea agriculturii : curs interuniversitar / D. Tudorache, I. Cizmaş, I. Nistor, M. Ianculescu. – Bucureşti : ASE, 1983. – 360 p.

Finanțe şi credit / D. Tudorache, I. Cizmaş, I. Nistor, M. Ianculescu. – Bucureşti : ASE, 1984. – 410 p.

Finanțele unităților agricole / D. Tudorache, I. Nistor, I. Cizmaş, M. Ianculescu. – Bucureşti : EDP, 1989. – 262 p.

Fizica – curs pentru subingineri / V. Iuşan, S. Hadgia, V. Muntean, L. Homorodean. – Petroşani : Litografia IMP, 1983. – 314 p.

Fizica în laborator / V. Iuşan, S. Hadgia, V. Muntean, L Homorodean, I. Stoicoiu. – Petroşani : Litografia IMP, 1981. – 220 p.

Fizica şi viitorii studenți / V. Iuşan, S. Hadgia, A. Stanci, V. Muntean. – Petroşani : Litografia UP, 1998. – 76 p.

Fizică – probleme / V. Iuşan, S. Hadgia, V. Muntean, L Homorodean, I. Stoicoiu, G. Popescu, C. Buioca. – Petroşani : Litografia IMP, 1987. – 346 p.

Fizică – teste pentru admiterea în învățământul superior / V. Iuşan, S. Hadgia, A. Stanci, V. Muntean. – Petroşani : Litografia UP, 1999. – 110 p.

Fizică pentru admiterea 1996 / V. Iuşan, S. Hadgia, A. Stanci, V. Muntean. – Petroşani : Litografia IMP, 1996. – 142 p.

Fizică pentru admiterea 1997 / V. Iuşan, S. Hadgia, A. Stanci, V. Muntean. – Petroşani : Litografia IMP, 1997. – 144 p.

Fizika / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos. – Mv., 1958. – 2 vol. – 1. rész : Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika. – 259 p.; 2. rész : Elektromosságtan. Fénytan. – 268 p.

Fiziologia şi biochimia educației fizice şi sportului / M. Ghircoiaşu, A. Demeter, E. Avramoff, Teodora Răceanu. – Bucureşti : Editura Sport-Turism, 1979. – 391 p.

Fiziologia şi fiziopatologia hemodinamicii. – Vol. 2 / Sub redacția I. Teodorescu-Exarcu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1985.

Flora şi vegetația munților Zarand / Aurelia Crişan ... – 1978.

Flora şi vegetația rezervației naturale Defileul Crişului Repede / Felician Micle ... – sl : sn, sa.

Flotoamalgamarea un nou procedeu de extragere a aurului liber din minereurile cu conținut redus / Kheil O. ... – sl : sn, 1977. – 29 p.

Fogorvosi magyar, román, angol nyelvű szakszótár / Bocskay I., Matekovits György, Székely Melinda, Kurucz Kovács Szilárd. – Kolozsvár : Sapientia, 2003.

Folclorul şi folclorişti mureşeni / Vasile Netea. – TgM, 1983.

Formarea continuă a personalului didactic. Puncte de reper / A. Crețu, N. Jurcău ... – Cluj-Napoca : UT Press, 1999. – 192 p.

Ftiziologia / C. Anastasatu, Z. Barbu, N. Bumbacescu, L. Daniello. – Bucureşti : EDP, 1965. – 142 p.
Ftiziologia / C. Anastasatu, Z. Barbu, N. Bumbacescu, L. Daniello. – Bucureşti : EDP, 1966. – 375 p.
Ftiziologia / C. Anastasatu, N. Bumbacescu, N. Daniello, Z.Barbu. – Ed. a 2-a revăzută şi adăugită. – Bucureşti : EDP, 1969. – 210 p.
Fundaţia Internaţională de Management. Anuar 1995-1996. Instituţii şi specialişti în management din România. – Bucureşti : Expert, 1995.

G

Gastro-enterologie. Analiza anhidrazei carbonice şi inhibitorii acesteia / A. M. Rocsin ... – Timişoara : Helicon, 1994. – 2 vol.

Gastroenterologie preventivă / Sub redacţia prof. dr. D. Dumitraşcu; colectiv de autori: prof. dr. T. Chirileanu, prof. dr. D. Dumitraşcu, prof. dr. N. G. Ionescu ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1987. – 720 p.
Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából : Adatok a romániai magyar orvasok és gyógyszerészek munkásságáról / Szerkesztette : Tankó Attila, Péter Mihály. – Budapest – Mv : Genersich alapítvány – Az Erdélyi Múzeum – Egyesület orvostudományi szakosztálya, 1994. – 208 p.
Geografi români. Dicţionar / I. Gîju. – TgM : Edipress Tipo, 1997. – 154 p.
Geografia apelor României / Marosi P. ... – 1972.
Geografia economică ca ramură / Constantin Herbst ... – Vol. 1. – Bucureşti : Centrul de Multiplicare al Universităţii, 1973.
Geografia pe scurt / Gîju I. ... – TgM : Edipress Tipo, 1996. – 159 p.
Geometrie descriptivă: Aplicaţii / Codruţa Boloş, Petruţa Blaga, Liviu Moldovan, A. Pozdîrcă. – TgM : UT, 1992. – 100 p.
Die Geschichte der Zoologie in Ungarn / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927. – 116 p.
Ghid de lucrări practice de urologie / D. Nicolescu ... – TgM : IMF, 1984.
Ghid de pregătire pentru examenul de bacalaureat / Dumitru Matei ... – Bucureşti : Sigma. – Ed. 1 şi 2. – 2004 şi 2005.
Ginecologia / Redactor E. Aburel; [Autori din TgM : Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor]: – Bucureşti: Editura Medicală, 1959. – 927 p.
Grădina Botanică din Cluj : ghid / Felician Micle ... – sl : sn, 1978.
Guşa endemică / Redactor Ştefan Milcu; [Autori din TgM : Boér László, Bedő Károly, Papp Károly, Székely Pál.] – Bucureşti : Editura Academiei RPR, 1957. – vol. – Vol. – 1. – 679 p.
Gyakorló Feladatok Matematkából / Átyim B., Gagyi E., Kiss A., Kocsis M., Sebestyén M., Donáth Á., Major L., Sebestyén J., Sikó J., Szabó E., Timár I. – TgM : Mentor, 1993. – 164 p.
Gyakorló Feladatok Matematkából / Sebestyén J., Donáth Á., Major L., Sebestyén M., Bálint Z., Kovács E., Kovács K., Mánya B., Petzinger A., Bartha É., Borsos R., Buksa K., Farkas J., Magyarósi K., Mánya I., Oltean T., Rózsa M., Ujj G. – TgM : Mentor, 1993. – 237 p.
Gyermekgyógyászat / Szerkesztette Puskás György. – Mv. OGYI, 1980. – 3 vol. – 1. köt. / Irták: Rusneac Constantin, Indig Bianka, Pap Zoltán, Nagy László, Puskás György, Ajtai Katalin, Nussbaum Vera. – 387 p.; 2. köt. / Szerzők: Puskás György, Grépály András, Nussbaum Oszkár,

Balázs Gizella, Metz Olga, Nussbaum Vera. – 265 p.; 3. köt. / Szerzők : Muntean Ioan, Pap Zoltán, Ajtai Katalin. – 155 p.

Gyermekgyógyászat / Rusnac C., Muntean I., Nagy V., Baghiu Despina, Csenteria A., Draşoveanu Doina, Dunca Iulia, Florişteanu Maria, Ionescu Constanța, Kiss Éva, Kovács Mária, Popescu Ana, Todea B. Csilla. – Mv. : OGYI, 1989. – 2 vol. – 1. köt. – 238 p. ; 2. köt. – 232 p.

Gyermekgyógyászat / Szerkesztő: Pap Zoltán. – Mv. : OGYI, 1996-1997. – 2 vol. – 1. köt./ Szerzők: Pap Zoltán, Kiss Éva, Horváth Adrienne, Todea B. Csilla – 1996. – 259 p.; 2. köt. / Szerzők: Pap Zoltán, Kiss Éva, Horváth Adrienne, Szőcs Teréz. – 1997. – 225 p.

Gyermekgyógyászati jegyzet – Mv. : OGYI, 1955. – vol. – 1. rész. / Puskás György, Csidey József, Liszka Pál, Indig Blanka, Méra Hanna, Nussbaum Oszkár. – 1955. – 400 p.

A gyógyszertervezés alapjai / Ajtay Kincses M., Dudutz G., Ferencz L., Balázsi J. – TgM : Procardia, 1999.

H

Hazai és külföldi folyóiratok magyar tudományos repertóriuma : történelem és segédtudományai / Készítette Szinnyei József. – 2. köt. : Hirlapok 1731-1880. – 1. rész. – Budapest : Az Athenaeum R. Társulat Könyvnyomdája, 1885. – 1648 col.

Histologie / Sub redacția C. Crişan; Gündisch Mihály ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1955. – vol. – Vol. 2. – 1955. – 555 p.

I

Ideggyógyászati alapismeretek : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére / Szerzők: Aşgian B., Dulău E., Foişorean Voica, Gáspár I., Pascu I., Popoviciu L. – Mv. : OGYI, 1985. – 2 vol. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.

Idegkórtan / Szerkesztők: Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán; Munkatársak: Bereczky Sándor, Gáspár István, Kiss Ferenc, Komjátszegi Sándor, Máthé Ákos, Méra Endre, Nagy Pál, Róth György, Simó Ferenc, Szűcs Kálmán, Varga Ferenc, Cs. Wágner Rózsa, Wiatsuk Pál. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1958. – 533 p.

Az idült hepatitis / Hermann Jenő, Gyergyay Ferenc, Hirsch Alice, Róna László. – Bukarest : Editura Medicală, 1957. – 232 p.

Igiena alimentației : curs litografiat / Ábrám Z., R. Ureche, Bedő K.; M. Dănilă, I. Domahidi. – TgM : UMF, 1996. – 134 p.

Igiena generală şi comunală. / Sub red. I. Ardelean; Autori: Horváth Miklós, Steinmetz József ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 563 p.

Igiena generală şi comunală : curs / Bedő C., Dienes S., R. Ureche, Szöllösi A., Losonczi V. – TgM : IMF, 1986. – 285 p.

Index bibliografic al lucrărilor ştiințifice medicale şi farmaceutice 1970-1977. – Bucureşti : Editura Medicală, 1979.

Indexul botaniştilor din Republica Socialistă România. – Bucureşti : Editura de Ştiințe Naturale şi Geografie. – sa.

Ingineria reglării automate : îndrumător de laborator / H. Zărnescu, M. Dulău, P. Moraru, A. Gligor, Brassai Tihamér. – TgM : UPM, 1998. – 96 p.

Ingineria şi managementul sistemelor de producție / Ioan Abrudan, Dan Cândea, Marian Liviu ... – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 837 p.

Inima patologică şi tratament chirurgical / G. Stanciu ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1976.

Inovarea şi sfidările schimbării / O. Pleşa, N. Naum, Florin Ciotea. – TgM : Tipomur, 1996. – 250 p.

Institutul de Medicină şi Farmacie din Tîrgu-Mureş, 1945-1967. – TgM : IMF, 1967. – 254 p.

Instituţii şi specialişti în managementul din România. –Bucureşti:Editura Expert, 1995. – 184 p.

Integrarea absolvenţilor institutelor de medicină în activitatea profesională şi viaţa socială / I. D. Dunăreanu ... – TgM : IMF, 1986.

Introducere în ingineria suprafeţelor / A. Creţu, G. Vermeşan ... – Cluj-Napoca : Dacia, 1999. – 287 p.

Introducere în teoria ecuaţiilor operaţionale / Gheorghe Coman, Garofiţa Pavel, Ileana Rus, Ioan A. Rusu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1976. – 180 p.

Irodalmi bölcsőink Romániában **azaz Neves literátoraink születési helye, emlékmúzeuma, emléktáblája, sírhelye vármegyék szerint számbavéve** / Málnási Ferenc. – Szeged, 1997. – 318 p.

Istoria Academiei Române în date (1866-1996) / Dorina N. Rusu. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 1997.

Istoria biologiei în date – Bucureşti : Editura ALL, 1996. – 760 p.

Istoria descoperirilor ştiinţifice / Alexander Hellemans, Bryan Bunch. – Bucureşti : Editura Orizonturi. Editura Lider, 1988.

Istoria matematicii / N. Mihăileanu. – Bucureşti : Editura Enciclopedică Română, 1981. – 2 vol.

Istoria medicinei româneşti / Izsák Sámuel ... – 1972.

Istoria medicinei universale / [Autori]: Ander Zoltán, Lázár Szini Karola, Spielmann József. – Bucureşti : Editura Medicală, 1970. – 802 p.

Istoria ştiinţei şi tehnicii în România : date cronologice / Ştefan Bălan, Nicolae Mihăilescu, Ştefan Nicolae. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1985.

Istoria ştiinţelor farmaceutice în România / Coordonatori Spielmann Josif, Graziella Braicu. – Bucureşti : Amaltea, 1994. – 284 p.

Istoria Ştiinţelor în România – Matematică. Mecanică. Astronomie / G. Şt. Andonie. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1981.

Istoria Ştiinţelor în România. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1975. – Vol. ***Biologie***.

Istoricul farmaciei din Ardeal / Iuliu Orient. – Cluj : „Cartea Românească“, 1926. – 177 p.

Î

În căutarea stelelor : astronomia pentru toţi / Sub redacţia Bálint Zsombor. – Deva : Editura Corvin, 1999. – 208 p.

Încercări nedestructive ale materialelor / A. I. Petre ... – sl : IDT, 1955.

Îndreptar de chirurgie endourologică / Sub redacţia prof. dr. D. Nicolescu. – Sl : sn, 1991.

Îndreptar de diagnostic şi tratament al bolilor cardio-vasculare / Sub redacţia C. Carp. – Bucureşti : Editura Medicală, 1989.

Îndreptar de lucrări practice de microbiologie : pentru studenţii Fac. de Medicină / Ed. a 3-a. – Péter Mihail, Domokos Ludovic, Felicia Toma, Piros Sanda, Lörinczi Lilla. – TgM : UMF, 1994. – 225 p.

Îndreptar de lucrări practice de morfopatologie microscopică / Sub redacția Conf. dr. G. Simu. Autori: L. Hecser, I. Jung, G. Simu, L. Voith. – TgM : Litografia IMF, 1981. – 242 p.

Îndreptar de stagiu clinic / D. Nicolescu, Bakos I., R. Boja, V. Oşan, C. Stoica. – TgM : Litografia IMF, 1985. – 220 p.

Îndreptar practic de farmacografie şi interacțiuni medicamentoase / Barbu Cuperencu, Liviu Safta, Alexandru Varga, Gheorghe Suciu. – 1984.

Îndrumător de lucrări practice de biochimie / Sub redacția Ş. Hobai, Máthé J. Autori: András I., V. Balogh-Sămărghițan, Fazakas Z., Nemeş-Nagy E., A. Dărăbuş, S. Butilcă, Szabó I. – TgM : Litografia UMF, 2000. – 188 p.

Îndrumător de lucrări practice de farmacologie / Feszt Gh., Kun I., I. R. Lupşa, M. Fórika. – TgM : Litografia IMF, 1988. – 246 p.

Îndrumător pentru agricultura ecologică / C. Man, A. Fițiu, E. Luca, S. Petru. – Cluj-Napoca : Bioterra, 2000.

Îndrumător pentru perfecționarea pregătirii cadrelor didactice din învățământul preuniversitar (ingineri şi subingineri) / N. Jurcău, A. Antal, E. Apahidean, B. Bălan, I. Blebea. A. Crețu. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1991. – 170 p.

Îngrijirea paliativă în practica medicală / Lupşa Romanța Iridenta ... – sl : Alutus, 2003.

J

Le Jardin Botanique „Al. Borza" Cluj-Napoca, Roumanie / Felician Micle ... – Sl : sn, 1997.

Jegyzéke a kereskedelmi szakoktatás körébe tartozó Magyarországon megjelent műveknek / Összegyűjtötte és összeállította Zilahi György. – Budapest : „Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részv.-társ. nyomása, 1913. – 75 p.

Județul Mureş – dicționar geografic / Gîju I., D. Voicu. – TgM : Casa de Editură „P. Maior", 1999. – 223 p.

Județul Mureş în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999 : Bibliografie – Bibliográfia / Fülöp Mária; colaboratori Ferencz Klára, Vintilă Anna; prefață Dimitrie Poptămaş. – TgM : Biblioteca Județeană Mureş, 2002. – 340 p. – (Bibliografii mureşene; 5)

K

Kereskedelmi iskoláink és tanáraik a millennium esztendejében / Írta dr. Schack Béla. – Budapest : Lampelt Róbert, 1896. – 197 p.

Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig? / Szerkesztette : Simon Anita, Tál Mariann. – Csíkszereda : Pallas Akadémia könyvkiadó, 1996. – 2 vol. – 1. köt. : A-K. – 1996. – 344 p.; 2. köt.: L-Z. – 1997. – 270 p.

Kibédi Mátyus István halálának 200. évfodulójára / Összeállította dr. Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2002. – 132 p. – (Kis-Küküllő völgye).

Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica / Haranghy L., Dóczy P., Székely K., Spielmann J. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.

Korszerű gyógynövényhasználat / Rácz Gábor, Rácz-Kotilla Erzsébet, Péter H. Mária, Gáspár Mária. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1982. – 80 p.

Korszerű gyógynövényhasználat / Rácz Gábor, Rácz-Kotilla Erzsébet, Péter H. Mária, Gáspár Mária, Monea Marioara, Rogoşca Maria. – 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.

Könyv- és irodalmi gyüjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909 / Összegyűjtötte Matolcsy Miklós dr.; Winkler Lajos dr. egyetemi tanár előszavával. – Budapest: Stephaneum nyomda R.T., 1910. – 256 p.

Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők. – Budapest : A MTA Kutatásszervezési Intézet, 1996. – vol. – 1. füzet. – 1996. – 89 p.

L

Lexiconul literaturii maghiare din România / Ediția a 2-a. – Bucureşti : Kriterion, 1991.

Lexikon der Siebenbürger Sachsen. – Thaur bei Innsbruck : Wort und Welt Verlag, 1993. – 624 p.

Liceul „Al. Papiu Ilarian": La 75 de ani. – TgM : Tipomur, 1994. – 219 p.

Literatura română premodernă / Alexandru Piru. – Bucureşti : Editura pentru Literatură, 1964.

Litiaza biliară / Traian Chirileanu ... – Bucureşti : Academiei RSR, 1989. – 261 p.

Lucrări de laborator de rezistența materialelor / M. Tripa, I. Păstrav, C, Boancă, G. Gocan, L. Miron, A. Crețu. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1967. – 170 p.

Lucrări de laborator de rezistența materialelor / M. Tripa, I. Păstrav, C, Boancă, L. Miron, A. Crețu, Pethö L., M. Bejan, M. Hărdău, N. Bal, H. Ilea, – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1986. – 106 p.

Lucrări practice de chimie organică / M. Iovu, F. Ispas, C. Chiriță, A. Morait, L. Albert, I. Saramet. – Bucureşti : IMF, 1983. – 169 p.

Lucrări practice de chimie farmaceutică : curs pentru anul III / Gyéresi Á. ... – TgM : IMF, 1973.

Lucrări practice de chimie farmaceutică : curs pentru anul IV / Gyéresi Á. ... – TgM : IMF, 1975. – 249 p.

Lucrări practice de igienă / Bedő C. ... – TgM : IMF, 1952.

M

A madártan története Erdélyben / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed : „BF" Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

A magyar állattani irodalom ismertetése : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest: Kiadja a Kir. Magyar Természettudományi Társulat, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891. – 310 p.; 3. köt. : 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903. – 506 p.

Magyar életrajzi lexikon* (1978-1991*) / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1994. – 995 p.

Magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – 4 vol. – Budapest. Akadémiai Kiadó, 1967- 1981. – 3 vol. – 1. köt. : A-K. – 1967. – 1039 p. ; 3. kiegészítő köt. : A-Z. – 1981. – 900 p.

Magyar és nemzetközi ki kicsoda 1994 : Több mint 12500 kortársunk életrajza. – Budapest : Biográf, 1994. – 1054 p.

Magyar írók : Életrajz-gyüjtemény / Gyüjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest : Emich Gusztáv könyvnyomdája, 1856. – 2 vol. – 1. köt. – 1856 – 641, X p.; 2. köt. – 1858. – 432 p.

Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 14 köt. – Budapest : Kiadja Hornyánszky Viktor Akad. Könzvkereskedése, 1891-1914. – 1. köt. : Aach – Bzenszki. – 1891. -

1440 col.; 2. köt. : Caban – Exner. – 1893.; 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894. – 1582 col.; 4. köt. : Gyalai – Hyrtl. – 1896. –1492 col.; 5. köt. : Iczés-Kempner. – 1897. – 1468 col.; 6. köt. : Kende- Kozocsa. – 1899. – 1456 col.; 7. köt. : Köberich-Loysch. – 1900. – 1440 col.; 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902. – 1446 col.; 9. köt. : Mircse-Oszvaldt. – 1903. – 1450 col.; 10. köt. : Ótócska-Popea. – 1905. – 1440 col.; 11. köt. : Popeszku-Rybay. – 1906. – 1430 col.; 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908. – 1438 col.; 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909. – 1440 col.; 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914. – 1958 col.

Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest : Kiadja a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, 1939-1944. - 1. köt. : Aachs- Bálint Rezső.– 1939. - 864 col.; 2. köt. : Bálint Sándor- Berényi János. – 1940. - 1272 col.; 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941. - 1272 col.; 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942. – 1272 col.; 5. köt. : Czeglédy Sándor – Doctor Linda. – 1943. – 952 p.; 6. köt. : Doctor Sándor – Dzurányi László. – 1944. – 422 p.

Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 7- vol. – Budapest: Kiadja az Argumentum Kiadó és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, 1990-. 7. köt.: Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. - 1990. – 846 col.; 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992. – 940 col.; 9. köt. : Ferenczy Tibor-Füzy Zoltán. – 1992. – 944 col.; 10. köt. : Gaál Adorján-Gokler Gyula. – 994 col.; 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 990 col.; 12. köt. : Haader György-Házyné. – - 1993. - 904 col.; 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993. – 886 col.; 14. köt. : Hollitzer Gyula-Hyrtl József. – 1993. - 858 col.; 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993. – 926 col.; 16. köt. : Kaál Elek-Kovacevic, Iovan. – 1995. – 1132 col.; 17. köt. : Pótlás a XVI. kötethez (Kämpfner Árpád-Kerpely Kálmán); Kovács A. Ödön-Lyka Károly. – 1995. – 1308 col.; 18. köt. : Pótlás a XVII. kötethez (Lamperits Margit; Langer Ignác-Lengyelné); Maácz János-Myskovszky Viktor. – 1999. – 1376 col.; 19. köt. : N. Árpádné-Özséb, P[áter]. – 2002. - 984 col.

Magyar könyvészet, 1901-1910 / Petrik Géza. – Budapest : Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – vol. – 1. köt. : A-K. – 1917. – 757 p.

Magyar kutatók külföldön. – Budapest : Magyar Tudományos Akadémia Elnöki Bizottság, 1998.

***A magyar orvostörténeti irodalom,* 1715-1944** / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István. – Piliscsaba – Budapest : Magyar Tudománytörténeti Intézet; Magyar Orvostörténelmi Társaság, 2002. – 455 p.

Magyar orvostudományi irodalom 1770-ig / Ismerteti dr. Maizner János tanár. – Kolozsvártt : Nyomtatott a Magyar Polgár Könyvnyomdájában, 1885. – 32 p.

Magyar – román - angol fogorvosi szótár / Bocskay I., Matekovits György, Székely Melinda, Kovács- Kuruc J. Szilárd. – Kolozsvár : Scientia Könyvkiadó, 2003. – 582 p.

A magyar sebészirodalom bibliográfiája : A sebészt érdeklő folyóirat-közlemények, 1908-1938; Orvosi könyvek és orvosi monográfiák, 1900-1938 / Összeállította Novák Ernő. – Budapest : Kiadta tagjai számára a Magyar Sebésztársaság, [1939]. – 500 p.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjai / Szerzők : Markó László, Burucs Kornélia, Balogh Margit, Hay Diana. – Budapest: MTA Társadalomkutató Központ – Tudománytár, 2003. – 3 vol. – 1. köt. : A-H. – 560 p. ; 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.; 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

Magyar utazók lexikona. – Budapest : Panoráma, 1993. – 464 p.

Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 : A Magyarországban és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest : Az Athenaeum Irod. és Nyomdai R.T. Könyvnyomdája, 1900. – 252 p.

Magyarország természettudományi és mathematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest : Az Athenaeum R. Társ. Könyvnyomdája, 1878. – 1008 col. – (Bibliotheca Hungarica Historiae Naturalis et Matheseos)

Magyarországi könyvészet : 1887 / Összeállította Horváth Ignácz. – Budapest : Hornyánszky Viktor Nyomdája, 1889. – CXLVIII p.

Magyarországi könyvészet : 1888 / Összeállította Horváth Ignácz. – Budapest : Hornyánszky Viktor Nyomdája, 1890. – 147 p.

Managementul firmei / I. Ciobanu ... – Chişinău : Condor, 1994.

Managementul firmelor de construcţii / Hossu, T.; Axente, N.; Hossu, C.; Blaga, P. – Cluj-Napoca : Editura „Casa Cărţii de Ştiinţă", 2001. – 300 p.

Managementul performant al resurselor umane / F. Ciotea, M. Rus, L. Coşa, P. Cocian, A. Petelean. – TgM : EFI-ROM, 2001. – 290 p.

Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice. / Sub redacşia L. Popoviciu; Autorii : Gáspár István, Szabó László ...– Bucureşti : Editura Medicală, 1978. – 502 p.

Manual de igienă / Straus H, Bedő C. şi colectiv. – Bucureşti : EDP, 1980. – 394 p.

Manual de inginerie economică / Buşe, F.; Bojan, I.; Marian, L.; Blaga, P. ... – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 390 p.

Manual de ftiziologie / C. Anastasatu, Z. Barbu, N. Bumbacescu, C. Daniela, M. Nasta. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 279 p.

Manual de medicină internă / Sub redacţia A. Moga şi P. Teodorescu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1963.

Manual de organizare a ocrotirii sănătăţii / Kolumban M. ... – Bucureşti : sn, 1956.

A Marosvásárhelyi magyar nyelvü orvos és gyógyszerészképzés 50 éve / Szerkesztette : Barabás B, Péter H. M. – Budapesta : Teleki Alapítvány, 1995. – 473 p.

Manual de patologie urinară / Sub redacţia D. Nicolescu. – Bucureşti : EDP, 1990.

Manual de pediatrie / Todea Csilla ... – TgM : UMF, 1996.

Manual de urologie / Sub redaţia V. Neagu. Autori: D. Nicolescu ... – Bucureşti : EDP, 1976.

Manualul fermierului: aspecte privind tehnologia de creştere, exploatare sanitar veterinară în microfermele de porcine din sectorul privat; principalele boili ale porcinelor şi măsurile generale pentru prevenirea lor / Marius Gh. Bereş, C. Podar, Ileana Bereş, Ioan Lung, Nagy Andrei. – TgM : Tipomur, 1996. – 176 p. : il.

Manualul inginerului / A. I. Petre ... – Bucureşti : Editura Tehnică, 1966.

Manualul inginerului mecanic / A. I. Petre ... – Bucureşti : Editura Tehnică, 1959, 1973. – 250 p.

Manualul laborantului chimist / S. V. A; Gh. Vlanţoiu; S. Partenie; Fl. Sântimbreanu; M. Marinescu. – Bucureşti : EDP, 1969. – 528 p; reeditată în 1973.

Maros megye : Útikönyv / Szerkesztette Balás Árpád ; [Szerzők: Balás Árpád, Fodor Sándor, Incze Árpád, Jakab Sámuel]. – Csíkszereda : Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.

Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2 / Balázs Á., Biró D., Fodor S., Incze A., Jakab S. – Miercurea Ciuc : Pallas-Akadémia, 1999. – 342 p.

A Maros Megyei Magyarság Torténetéből / Sub redacţia Pál-Antal Sándor. – Mv.: Mentor, 2001.

Marosvásárhelyi egytemi tájékoztató / Főszerkesztő : Kiss József Attila. – Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség. – Mv. : Lyra, 1996. – 120 p.; 87 pl.; il.

A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.

A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. lollegium betűivel, 1896. – 758 p.

A marosvásárhelyi községi polgári fiuiskola története / Írta Nemes Ödön. – Mv. : Nyomtatta Adi Árpád, 1896. – 171 p.

A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve : Adatok, emlékezések. – Budapest : Teleki László Alapitvány, [1995]. – 475 p.

Maşini de construcţii / Ştefan Mihăescu, Polidor Bratu, Valeriu Goran, Ştefan Aramă. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1984. Vol. 1. ***Probleme specifice ale concepţiei, calculului şi realizării maşinilor de construcţii***. – 1984. – 328 p.; Vol. 3. ***Construcţia, calculul şi încercarea maşinilor pentru lucrări de beton şi mortar***. – 1986. – 243 p.

Maşini şi acţionări electrice (pentru subingineri) / I. Novac, R. Codoiu, ... – Bucureşti : EDP, 1982. – 483 p.

Matematică. Fizică / V. Iuşan, A.Stanci, L. Pop. – Petroşani : Universitas, 2001. – 204 p.

Matematică. Manual preparator / S. Negruțiu, E. Someşan, I. Năsăudean, O. M. Andone, M. Rusu. – Bucureşti : Editura Niculescu, 2002. – 268 p.

Matematici superioare pentru subingineri / Kiss E., Gh. Fărcaş, Szilágyi M., A. Petrescu, Weszely T. – TgM : Institutul de Subing., 1980. – 277 p.

Matematika almérnököknek / Kiss E., Gh. Fărcaş, Szilágyi M., A. Petrescu, Weszely T.. – Mv. Institutul de Subing. TgM, 1981. – 277 p.

Matematikai gyakorló feladatok / Manya A. ... – 1993.

Mecanismul economico – financiar / L. I. Nistor ... – Bucureşti : Editura Politică, 1984. – 344 p.

Medici şi farmacişti ai începutului de mileniu / Elaborat de Fundaţia „Octavian Fodor". – Cluj-Napoca : Editura Medicală Universală „Iuliu Haţieganu", 2001.

Medici şi farmacişti români deseamă ai începutului de mileniu. – Fundaţia Octavian Fodor, 2001.

Medicina internă : Manual pentru învăţămîntul medical superior / Sub redacţia : A. Moga, I. Teodorescu; [Autori din TgM : Horváth Endre, Dóczy Pál, Barbu Zeno, Málnás Géza]. – Bucureşti : Editura Medicală, 1963. – vol. – Vol. 2. – 1963. – 783. p.

Medicină intensivă / Azamfirei, L., Cardan, E., Chiorean, M., Cristea, I. şi alţii / Vol. 2. – TgM : Prisma, 1998.

Medicină intensivă / Azamfirei, L., Cardan, E., Chiorean, M., Cristea, I. şi alţii / Vol. 3. – TgM : Prisma, 1999.

Mediul ecologic şi educaţia contemporană / Felician Micle ... – sl : sn, 1979.

Membrii Academiei Române 1866 – 1999 : Dicţionar / Dorina N. Rusu. – Ed. a 2-a revăzută şi adăugită cu un cuvânt înainte de acad. Eugen Simion. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 1999. – 639 p.

Memoria Hungarorum et Provincialium / scriptis editis notorum, qvam excitat Alexius Horányi. – Viennae : Impensis Antonii Loewii, bibliopolae posoniensis, 1776. – 3 vol. – Pars 2. – 1776. – 719 p.; Pars 3. – Posonii : Impensis Antonii Loewii, bibliopolae, 1777. – 730 p.

Metode de cercetare sociologică / F Ciotea, M. Georgeascu. – TgM : UPM, 2002. – 196 p.

Metode de neurofiziologie clinică / Coordonatori: C. Arseni, L. Popoviciu ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1984. – 699 p.

Metode moderne de neuro-fiziologie clinică / E. Dulău ... – Sl : sn, sa.

Metodologia cercetării cauzelor de incendii / I. Crăciun ... – Editată de Ministerul de Interne, 1987.

Mic dicţionar enciclopedic. – Ed. A 2-a. – Bucureşti: Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1978. – 1853 p.

Mică enciclopedie de biologie şi medicină / V. Săhleanu, Bogdan Stugren. – Bucureşti : sn, 1976.

Microbiologie medicală / László I., Domokos L., Péter M., Piros S., M. Sabău. – TgM : IMF, 1977. – Vol 1. : ***Microbiologie generală*** . - 203 p. ; Vol 2.: ***Microbiologie specială*** . – 1976. – 205 p.

Microbiologie medicală / László I., Domokos L., Péter M., Piros S. – TgM : UMF, 1990. – Vol 1. : ***Microbiologie generală*** . - 96 p.; Vol 2.: ***Bacteriologie specială şi micologie. -*** 163 p.

Microcalculatoarele Felix M 18, M 188, M 118 / Adrian Petrescu, Trandafir Moişa, Nicolae Ţăpuş, Vasile Baltac. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1984. – 2 vol.

Mikrobiológia / Putnoky Gyula; az új kiad. átdolgozta Boér László – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt.: *Általános bakteriológia és immunitástan.* – 300 p.

Mikrobiológia / Putnoky Gyula; az új kiad. átdolgozta Boér László – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. : ***Részletes bakteriológia***. – 1957. - 350 p.

Mikrobiológia / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. –3. köt. – 543 p.

Millenniumi megemlékezés **:** Mit adott az erdélyi magyar kultúra Európának. – Mv. : Juventus, 2000. – 273 p.

Miocardiopatia obstructivă / Sub redacţia M. Moroneanu. – Craiova : s.n., 1983.

Miologie : curs / M. Ionescu, D. Ulmeanu, R. Nemeş, M. Voicu, E. Traşcă. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 208 p.

Misszesek voltunk / Sub redacţia Ábrám Z. – TgM : Juventus, 2000. – 62 p.

Modern Electrocardiology / Ed. Z. Antaloczi. – Budapest : Akademiai Kiadó; Amsterdam : Excerpta Medica, 1978.

Momente din trecutul medicinii / M. Ionescu ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1983.

Monitorizarea şi mecanizarea armatei române / I. Crăciun ... – Bucureşti : Editura Transport Rutier, 2000.

Monografia trifoiului din România / I. Resmeriţă, Ioan Puia, Nicolae Boşcaiu, Ştefan Csűrös. – Bucureşti : Editura Academiei, 1973.

Monophasic Action Potentials of the Right Heart. Suction Electrode method in Clinical Investigation / S. Cotoi ... – Goteborg, 1971.

Morfologia aparatului cardiovascular / Coautori L. Bandu, E. C. Răciun, A. Mureşanu ... – Bucureşti : Editura Academiei RS România, 1959.

N

Népfőiskola Erdélyben / Ábrám Z. ... – Tg Secuiesc : Univ. de Artă Teatrală, sa.

Nephrologia / Sub redacţia prof. dr. Brassai Zoltan ; autori: Incze Sandor, dr. Grigore Dogaru, dr. Frigy Attila, dr. Simon Kinga, dr. Orbán Károly. – TgM : UMF, 2001. – 102 p.

Neurologia – manual pentru învăţămîntul medical superior / Sub redacţia Al. Sofletea; Andrásofszky Tibor, Miskolczy Dezső, Róth György, Szabó László, Gáspár István. – Bucurşti : Editura Medicală, 1962. – 866 p.

Neurologie / E. Dulău ... – Sl : sn, sa.

Neurologie / I. Pascu ... – Bucureşti : EDP, 1993.

Neuropatii periferice / E. Dulău ... – Sl : sn, sa.

Nőgyógyászat / Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor, Rosenfeld Tibor, Gönczy Kornél, Kompó István, Kali István, Márton Gergely, Molnár János. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2 vol. – 2. rész. – 210 p.

Nőgyógyászati jegyzet / Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor, Rosenfeld Tibor, Berger Béla, Boga Kálmán, Gönczy Kornél, Kompó István, Tamás Zoltán., Tótfalusi Károly. – Mv. : OGYI, 1954. – 2 vol. – 1. füzet. – 1955. – 211 p.; 2. füzet. – 254. - 215 p.

Norme tehnice pentru admisibilitatea la zbor a aeronavelor civile din RPR / A. I. Petre ... – sl : Imprimeria CFR, 1955. – 200 p.

Nova Memoria Hungarorum et Provincialium / scriptis editis notorum qvam excitat Alexius Horányi. – Pestini : typis Matthiae Trattner, 1792. – Pars 1. : A – C. – 1792. – 800 p.

O

Obstetrică şi ginecologie / Redactor E. Aburel; Autori din TgM : Lőrincz Ernő András, Rosenfeld Tibor. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 878 p.

Obstetrică şi ginecologie / Redactor E. Aburel. [Autor din TgM : Boga Kálmán] – Bucureşti : EDP, 1971. – 547 p.

Oftalmologia / I. Păcurariu, V. Săbădeanu, P. Vancea, N. Zolog. **–** Bucureşti : EDP, 1964.– 150 p.

Oftalmologia / I. Păcurariu, P. Vancea, N. Zolog, Vasile Săbădeanu. – Ed. a 2-a revizuită. – Bucureşti : EDP, 1971. – 192 p.

Omagiu Victor Papilian / M. Ionescu ... – Cluj-Napoca : Litografia IMF, 1988.

Optica. Lucrări practice de laborator / T. Tudor ... – Bucureşti : Tipografia Univ. Bucureşti, 1976.

Optica. Exerciții şi probleme / T. Tudor ... – Bucureşti : Tipografia Univ. Bucureşti, 1986.

Organizarea ocrotirii sănătății / [Autori din TgM : Kolumbán Mózes, Kelemen András] – Bucureşti : Editura Medicală, 1956. – 560 p.

Orvosi mikrobiológia / László János, Domokos Lajos, Péter Mihály, Piros M. Sanda, Monica Sabău. – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 2 vol. – 1. köt. : ***Általános bakteriológia és immunitástan***. – 1977. – 203 p. ; 2. köt.: ***Részletes bakteriológia***. – 1976. - 205 p.

Orvosi mikrobiológia / László János, Péter Mihály, Domokos Lajos, Piros M. Sanda – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1988-1990. – 3 vol. – 1. köt. : ***Általános bakteriológia***. – 1990. – 92 p. ; 2. köt.: ***Részletes bakteriológia***. – 1988. – 165 p.

Orvoslás a XX. század végén / Spielmann József, Módy Jenő, Farkas Imre János, Dóczy Pál, Farkas Evely. **–** Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p.

Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila; Szerzők : Brassai Attila, Domjánschitz László István, Fülöp Jenő, Gergely Zsolt, Horváth Emőke, Jung János, Kelemn Piroska, Kun Imre, Lőrinczi Zoltán, Makó Katalin, Nagy Előd, Pávai Zoltán, Puskás Attila, Sebe Attila, Szántó Zsuzsanna, Török Imola. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Oto-Rino-Laringologie / Șt. Gîrbea, G. Popovici, N. Constantinescu, I. Tetu, V. Vendég. – Bucureşti : EDP, 1971. – 336 p.

P

Parazitologie : Manual pentru învățămîntul medical superior / Sub redacția E. M. Ungureanu; [Autor din TgM : Fazakas Béla]. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 307 p.

Parazitologie medicală / I. Elias, B. Fazakas …– Bucureşti : Editura Medicală, 1981. – 191 p.

Patologia musculaturii striate / D. Marian, E. Moldovan. – TgM : Editura Tipomur, 2002.

Patologia sistemului cav inferior / Sub red. prof. dr. doc. I. Pop D. Popa. Autori: prof. E.V. Bancu, conf. O.V. Buțiu, dr. V. Cristian, Kótay Éva, Kovács Péter, Mózes Magda, Naftali Zoltán, Pápai Zoltán. – Bucureşti : Editura Medicală, 1973. – 436 p.

Patologia sistemului nervos vegetativ / Sub redacţia L. Popoviciu şi I. Hăulică. – Bucureşti : Editura Medicală, 1982.

Patologia stărilor de veghe şi somn / Sub redacţia C. Arseni, L. Popoviciu. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1984.

Patologia şi tratamentul afecţiunilor sistemului cav inferior / Sub redacţia Pop D. Popa. – Bucureşti : Editura Medicală, 1973. – 435 p.

Patologie chirurgicală / Sub redacţia E. Proca. – Vol. 5. – Bucureşti : Editura Medicală, 1991. – 1600 p.

Patologie chirurgicală / Sub redacţia Th. Burghele. – Vol. 4. – Bucureşti : Editura Medicală, 1977.

Patologie chirurgicală / Traian Chirileanu ... – 2 vol. – Vol. 1. – 1980; Vol. 2. – 1981.

Patologie chirurgicală / Sub redacţia V. E. Bancu; [Autori din Tg.M. : Csizér Zoltán, Keresztessy Koszta Árpád, Bálint Ernő]. – Bucureşti : EDP, 1979. – 592 p.

Patologie chirurgicală / Sub redacţia V. E. Bancu; [Autori din TgM : Csizér Zoltán, Keresztessy Koszta Árpád, Bálint Ernő, Bancu Şerban.] – Bucureşti : EDP, 1983. – Vol. 2. – 658 p.

Patologie chirurgicală : curs didactic litografiat / Sub redacţia conf. dr. doc. C. Pană. – Sl : sn, 1978.

Patologie chirurgicală pentru admiterea la rezidenţiat / Sub redacţia prof. dr. Nicolae Angelescu. – Bucureşti : Celsius, 1997.

Pediatria / I. Nicolau, A. Rusescu, C. Constantinescu, Puskás György, Szentkirályi István. – Bucureşti: Editura Medicală, 1960. – vol. – Vol. 2. – 1960. – 944 p.

Pediatria : Manual pentru învăţămîntul medical superior / Sub red. A. Rusescu; [Autori din Tg.M. : Heinrich Mihály, Grépály András, Puskás György, Szentkirályi István]. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 1150 p.

Pediatria : Manual pentru studenţii facultăţilor de stomatologie / Puskás György, Szentkirályi István... – Bucureşti : EDP, 1965. – 234 p.

Perfecţionarea cadrelor didactice / N. Jurcău, A. Creţu ... – Cluj-Napoca : UT Pres, 1996. – 200 p.

Personalitate şi profesie / Sub red. dr. Aurel Nireştean. – TgM : University Press, 2001. – 184 p.

Personalitatea normală şi patologică. Tulburări anxioase şi de dispoziţie / A. Nireştean, A. Mihai ... – TgM : Prisma, 2001.

Personalităţi ale ştiinţei. Mic dicţionar. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1977.

Personalităţi culturale româneşti din străinătate / Fănuş Băileşteanu. – Bucureşti : România Press, 1999.

Personalităţi hunedorene. Oameni de cultură, artă, ştiinţă, tehnică şi sport (sec. XV-XX) : dicţionar / Maria Razba. – Deva : Bilbioteca Judeţeană „Ovid Densuşianu” Deva, 2000. – 568 + XXIII.

Personalităţi mureşene : schiţe bibliografice. – TgM : Biblioteca Judeţeană Mureş, 1981.

Personalităţi publice-politice 1995-1996 : Dicţionar. – Ed. a 3-a. – Bucureşti : Editura Holding Reporter, 1996.

Personalităţi române şi faptele lor / Constantin Toni Dârţu. – Iaşi : Editura Selectivă, 2001.

Personalităţi româneşti ale ştiinţelor naturii şi tehnicii. – Bucureşti : Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1982.

Philobiblon mureşean / Dimitrie Poptămaş. – TgM : Mediaprint, 2003. – Caiete mureşene, 14. – 346 p.

Phtysiológiai jegyzetek / Barbu Zeno, Jozefovics Ferenc, Hirsch Simon, Grépály András, Ferenczi Gabriella, Voith Béla. – Mv. : OGYI, 1952. - 326 p.

Planificarea şi prognoza dezvoltării economico-sociale / I. Ciobanu ... – Bucureşti : EDP, 1979.

Planificarea şi prognoza dezvoltării economico-sociale : curs / Coordonator L. I. Nistor. – Bucureşti : EDP, 1980. – 396 p.

Planificarea şi prognoza dezvoltării economico-sociale : curs / L. I. Nistor ... – Cluj-Napoca : Litografia UBB, 1974. – 556 p.

Plante medicinale în prezent / Gáspár Mária, Péter H. Mária, Rácz Gábor, Rácz-Kottilla Erzsébet. – Cluj-Napoca: Korunk, 1983. – 103 p.

Plante medicinale în prezent / Gáspár Mária, Péter H. Mária, Rácz Gábor, Rácz-Kottilla Erzsébet. – Ed. a 2-a. - Cluj-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.

Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc / Rácz Gábor, Fűzi József, Kisgyörgy Zoltán, Csedő Károly. – Miercurea Ciuc : Consiliul Popular al Județului Harghita, 1968. – 183 p.

Plantele medicinale din județul Harghita / Füzi J., Csedő K., Kisgyörgy Z., Rácz G. – TgM, 1973. – 80 p.

Plantele medicinale şi condimentare din județul Harghita* = *Hargita megye gyógy- és fűszernövényei / Írták : Csedő Károly, Fűzi József, Giurgiu Mihai, Kisgyörgy Zoltán, Laza Aristid, Rácz Gábor; Sub redacția C. Csedő. – Csíkszereda, 1980. – 711 p.15 f. pl. – Lucrare bilingvă lb. rom. şi lb. magh.

Practica consultațiilor în ambulatoriu / Sub redacția Şt. Hărăguş. – Bucureşti : Editura Medicală, 1971.

Prepararea protetică a dinților în simulator (fantom). Caiet practic de lucrări pentru studenții anului III / S. C. Popşor, Carmen Biriş, Lia Coman ... – TgM : Litografia UMF, 2003. – 94 p.

Preparate farmaceutice / Adriana Popovici, Eliza Gafițanu, Gheorghe Suciu, Raisa Matocescu, Balogh Eniko, Ioana Dumitraşcu, Lucrețea Florea. – Bucureşti : Editura Medicală, 1987. – 712 p.

Probleme ale dezvoltării economice intensive / I. Ciobanu ... – Iaşi : Univ. „Al. I. Cuza", 1989.

Probleme de irigații şi desecări ale Câmpiei Bărăganului / M. Botzan ... – Bucureşti, 1959. – 203 p.

Probleme de morfopatologie / Autorii din Tg.M.: Gyergyay Ferenc, Fazekas Sándor, Monoki István, Sándor István, Róna László, Elekes Magda...– Bucureşti : Editura de Stat pentru Literatura Ştiințifică, 1953. – 247 p.

Probleme de psihiatrie / Redactor C.I. Parhon; [Autori din TgM : Csíky Kálmán, Csíky Wagner Rózsa, Csögör Erzsébet, Gergely Jenő, Kiss Ferenc, Kiss György, Nagy I., Varga Ferenc.] – Bucureşti: Editura Medicală, 1957. – 460 p.

Probleme de rezistența materialelor / M. Tripa, I. Păstrav, C, Boancă, G. Gocan, L. Miron, A. Crețu. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1968. – 538 p.

Probleme de rezistența materialelor / M. Tripa, I. Păstrav, C, Boancă, L. Miron, Pethö L., M. Bejan, M. Hărdău, N. Bal, H. Ilea A. Crețu. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1986. – 526 p.

Proceduri de asigurare a calității învățământului superior din România / Coordonatori Costache Rusu, Mihai Gafițeanu; autori Liviu Marian ... – Vol. 2. – Bucureşti : Editura Economică, 2000.

Procese de separare a apei grele / Dan Trancota, Marius Peculea, Ioan Ştefănescu, Dumitru Steflea, Rodica Traicu, Mihai Varlam. – Râmnicu Vâlcea : Conphys, 2002.

Profiluri mureşene / Ioan Chiorean, Ladislau Kocziány, Valeriu Niţu, Grigore Ploeşteanu. – 2 vol. – TgM, 1971-1973. – Vol 1. – 1971. – 308 p. ; Vol. 2. – 1973. – 288 p.

Prognoza apariţiei bolilor, dăunătorilor şi buruienilor principalelor plante de cultură / N. Csep, E. Bucurean, V. Bara, Cornelia Ciobanu. – Oradea : Editura Univ. Oradea, 2003.

Progress in Liver Deseases / H. Pooper, F. Schaffner. – New York, London : Grune and Stratton, 1970.

Progress in Mitral Valve Diseases / G. Duran, W. Angell, A. Johnson. – London : Butterworths Publ., 1984.

Proiectare asistată de calculator a sistemelor electronice / Edmond Nicolau, Radu Ionescu, A. Mircea, G. Vasilescu. – Bucureşti : Editura Academiei RSR, 1977.

Protecţia la foc a obiectivelor nucleare / I. Crăciun ... – Editată de Ministerul de Interne, 1998. – 110 p.

Pszihiátria / Szerkesztette Csíky Kálmán; Írták : Csíky Kálmán, Csíky Csaba, Grecu Gheorghe, Aşgian Voica. – Mv. : OGYI, 1981. – 274 p.

Publicaţiile periodice mureşene = Maros megyei időszaki kiadványok bibliográfiája, 1795-1972 / Dimitrie Poptămaş, Mózes Júlia. – TgM, 2000. – 371 p.

R

Radiodiagnostic clini / Sub redacţia I. Bîrzu; Autorii: Krepsz Iván… – Bucureşti : Editura Medicală, 1963. – 1103 p.

Reabilitarea creşterii bovinelor prin organizarea microfermelor la vaci de lapte / I. Oroian, C. Podar ... – TgM : Tipomur, 2001.

Realizări ale cercetării ştiinţifice în judeţul Mureş / Titu Traian Olariu ... – Sl : sn, 1986.

Reghinul cultural : Studii şi articole / Coordonatori: Dr. Grigore Ploeşteanu, prof. Marin Şara. – Vol. 2. – Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 1990.

Reghinul cultural : Studii şi articole / Coordonatori: Dr. Grigore Ploeşteanu, prof. Marin Şara. – Vol. 4. – Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 1999.

Reghinul cultural : Studii şi articole / Coordonatori: Dr. Grigore Ploeşteanu, prof. Marin Şara. – Vol. 5. – Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 2001.

Reghinul cultural: Studii şi articole / Coordonatori: Dr. Grigore Ploeşteanu, prof. Marin Şara. – Vol. 7. – Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 2004.

Régi magyar könyvtár : Az 1531-1711. megjelent magyar nyomtatványok könyvészeti kézikönyve / Írta Szabó Károly. – 4 vol. – Budapest: A M. Tud. Akadémia Könyvkiadó Hivatala, 1879-1898. – [1. köt.]. – 1879. – 751 p. ; 2. köt. – 1885. – 755 p. ; 3. köt. / Írták Szabó Károly és Hellebrant Árpád: 1. rész.: 1-2547. sz. (1480-1670). – 1896. – 800 p. ; 3. köt. : 2. rész : 2548-4831. sz. (1671-1711. pótlék.) Névmutatók. – 1898. – 944 p.

Reologia formelor farmaceutice / Coordonator Adriana Popovici; Autorii: A. Popovici, Tőkés Béla, Iosif Papp, Suciu Gabriela. – Bucureşti : Editura Medicală, 1985. – 349 p.

Részletes korbonctan. / Gyergyay Ferenc, Antalffy Endre, Monoki István, Elekes Magda, Róna László, Fodor Ferenc, Sándor István, Nagy László, Schuller László. – Mv. : OGYI, 1957. - 2 vol. –1. köt. – 572 p. ; 2. köt. – 573-1100 p.

Részletes sebészet. – Mv. : OGYI, 1954. – ***Részletes sebészet***. – Mv.: OGYI, 1954. – 2 vol. – 1. köt. : ***A koponya és a koponyaüreg sebészete*** / Száva János. – 40 p. ; ***Az arc lágy részeinek sérülése és gyulladásai*** / Nyírő Csaba. – 22 p. ; ***A nyak sebészete*** / Szerémi Lajos. – 41 p. ; 2. köt. : ***A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete*** / Irták Mátyás Mátyás, Száva János, Naftali Zoltán, Pápai Zoltán. – 151 p.; A mellkas sebészete / Irta Pápai Zoltán. – 147 p.

Retrospective medicale / M. Ionescu ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1985.

Révai Nagy Lexikon. – Sl : sn, 1998.

Ritmuri şi corelații în dezvoltarea economică a României / L. I. Nistor ... – Cluj-Napoca : Dacia, 1986. – 234 p.

Románia magyar irodalmának bibliográfiája, 1935. év./ Összeállította Valentiny Antal. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Nyomása, 1936. – 18 p.

Románia magyar irodalmának bibliográfiája, 1936. év./ Összeállította Valentiny Antal. – Cluj - Kolozsvár : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt., 1937. – 18 p.

Románia magyar irodalmának bibliográfiája, 1937. év./ Összeállította Valentiny Antal. – Cluj – Kolozsvár : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt., 1938. – 22 p.

Romániai magyar irodalmi lexikon : szépirodalom, közírás, tudományos irodalom, művelődés. – Bukarest : Kriterion, 1981- . – vol. – 1. köt.: A-F. – 1981. – 651 p.; 2. köt.: G-Ke. – 1991. – 744 p.; 3. köt.: Kh-M. – 1994. – 715 p. ; 4 köt. : N-R. – 2002. – 788 p.

Romániai magyar ki kicsoda, 1997. – [Nagyvárad] : A Romániai Magyar Demokrata Szővetség és a Scripta Kiadó Közös Kiadványa, 1997. – 750 p.

A romániai magyar nemzetiség. – Bukarest : Kriterion, 1981. – 523 p.

Röntgentani jegyzetek / Málnási Géza, Krepsz Iván, Glück László, Kozma József, Papp J. – Mv. : OGYI, 1950. – vol. – Vol. – 2-3. – 100 p. ; Vol. 4. – 36 p. ; Vol. 5. – 48 p.; Vol. 6. – 54 p.

S

Salonul editurilor hunedorene. Bibliografie. – Hunedoara : Biblioteca Municipală, 1999.

Scriitori români mureşeni : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – TgM : Biblioteca Județeană Mureş, 2002. – 212 p.

Scurtă istorie a creației ştiințifice şi tehnice româneşti / I. M. Ştefan, Edmond Nicolau. – Bucureşti : Albatros, 1981.

Sebészet / Mátyás Mátyás, Pápai Zoltán, Száva János, Szombathelyi László, Gózner Elek, Naftali Zoltán, Darkó Zsigmond. – Mv. : OGYI, 1956. – vol. – 3. köt. : ***A hasüreg sebészete***. – 309 p.

Sebészet / Pápai Zoltán, Nagy Ferenc, Kelemen Attila, Gross Frigyes, Naftali Zoltán. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – vol. – 1. köt. : ***Az általános sebészet alapvonalai***. – 490 p.

Sebészeti jegyzet – Mv., 1953. – vol. – 1. köt. : ***Az általános sebészet alapvonalai***. – 1. rész : ***Általános sebészet pathológia*** / Irták Mátyás Mátyás, Naftali Zoltán, Száva János, Gózner Elek, Elekes István, Kelemen Attila, Izsák Béla. – 239 p. ; 2. rész : ***Sebészeti propedeutika.*** / Írták Mátyás Mátyás, Szombathelyi László, Nyírő Csaba, Hornyák Béla, Égető Béla, Kótay Pál, Csugudean Cornél, Szerémy Lajos, Darkó Zsigmond, Hirsch Eta, Naftali Zoltán, Schapira Tibor, Szabó Márton. – 240-365 p.

Sebészeti műtéttan / Maros Tibor, Albon Tibor, Bálint Jenő, Bíró Ferenc, Bod Sándor, Csipkés Tibor, Gálffy József, Gáspár István, Kelemen József, Lázár László, Nébel László, Seres-Sturm Lajos, Zakariás Zoltán. – Mv. :OGYI, 1958. – 473 p.

Semicentenar. Liceul „Alexandru Papiu Ilarian" Târgu-Mureş, 1919-1969. – TgM, 1969.

Semiologia medicală : curs / Olosz E., Brassai Z., Ferencz L., Kovalszki P. – TgM : IMF, 1981. – Vol. 2.

Semiologie neurologică : curs / I. Pascu ... – / Ed. 1. – TgM : Litografia IMF, 1969.

Semiologie neurologică : curs / I. Pascu ... – / Ed. 2. – TgM : Litografia IMF, 1979.

Sesiunea anuală de valorificare a cercetării ştiințifice (17; 1991; TgM) / Institutul de Sănătate Publică şi Cercetări Medicale. – TgM, 1991.

Sesiunea anuală de valorificare a cercetării ştiințifice (19; 1993; TgM) / Institutul de Sănătate Publică şi Cercetări Medicale. – TgM, 1993.

Sesiunea anuală de valorificare a cercetării ştiinţifice (20; 1994; TgM) / Institutul de Sănătate Publică şi Cercetări Medicale. – TgM, 1994.

Sexualitatea umană / Prof. univ. dr. Ion Gheorghe Totoianu. Colaboratori: prof. dr. Ander Zoltan, dr. Mihai Ardelean, dr. Radu Boja, prof. dr Serafim Duicu, prof. dr. Corneliu Dudea, dr. Constantin Enciulescu, dr. Camelia Gliga, conf. dr. Ladislau Nüszl, pr. Eugen Totoianu, prof. dr. Gheorghe Vasilescu, Rodica Totoianu, Doru Aurelian Totoianu. – TgM : Casa de Editură Mureş, 1996. – 568 p. : fig. – Bibliografie selectivă la sfârşitul capitolelor.

Síkmértan : feladatok és gyakorlatok / A. Major, L. Major ... – TgM : Mentor, 2001.

Sistemul arterial aortic. Patologie şi tratament chirurgical / Sub redacţia Ioan Pop De Popa. – Vol. 2. – Bucureşti : Editura Medicală, 1982. – 1415 p.

The Someş / Szamos Rivers Valleys. A study of the Geography, Hidrobiology and Ecology of the River System and its Environment / I. V. Ghira ... – 1999.

Somnul normal şi patologic / L. Popoviciu, B. Aşgian, I. Pascu, L. Szabó. – Bucureşti : Editura Medicală, 1972. – 406 p.

Stabilirea direcţiilor de evoluţie a principalelor tipuri de staţiuni din regiunea de câmpie şi deal şi a măsurilor silvotehnice de sporire a productivităţii acestora / M. Gherghel ... – Braşov : Fac. de Silvicultură şi Exploatări Forestiere Braşov, 1982. – 30 p.

Start nou : un stil de viaţă pentru mileniul trei / V. Nădăşan ... – Bucureşti : Editura „Viaţă şi sănătate", 1999. – 164 p.

Statistica economică / Redactor responsabil R. Moldovan. – 1956.

Statistică / Anuţa Buiga, Cristian Dragoş, Dorina Lazăr, Ilie Parpucea, Alexandru Todea. – Vol. 1. – Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, 2003. – 310 p.

Statistică aplicată / Ilie Parpucea, Anuţa Buiga, Alexandru Todea, Dorina Lazăr, Cristian Dragoş. – Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, 2002. – 214 p.

Statistică teoretică şi economică / E. Biji, T. Baron, Tövissi Ludovic ... – Bucureşti : EDP, 1991. – 483 p.

Statutul deontologic al inginerului silvic / Ş. Dumitrescu ... – Bucureşti : Editată de Ministerul Culturii, s.a.

Studia UBB: Index alphabeticus 1964-1970. – Cluj : Biblioteca Centrală Universitară, 1972.

Studia Universitatis Babeş-Bolyai: Index alphabeticus 1956-1963. – Cluj : Biblioteca Centrală Universitară, sa.

Studii de istorie a economiei şi gândirii economice româneşti / L. I. Nistor ... – Cluj-Napoca : Litografia UBB, 1974. – 301 p.

Studiu privind monitorizarea calităţii învăţământului tehnic universitar / A. Creţu, M Bălan ... – Cluj-Napoca : TODESCO, 2000. – 86 p.

Studiu privind stabilirea tehnologiei de ... a minereurilor Barza / Kheil O. ... – Sl : sn, 1983. – 24 p.

Számítástechnikai feladatok / A. Major, L. Major ... – TgM : Mentor, 1995.

A székely vértanuk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest : Grill Károly Könyvkiadóvállalata, 1913. – 135 p.

Szemészet / Írták: Săbădeanu Vasile, Fugulyán Gergely, Szerémy Margit, Henter Kálmán. – 2., kiadás. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.

Szemészet / Írták: Săbădeanu Vasile, Fugulyán Gergely, Szerémy Margit, Henter Kálmán. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.

Szerves kémia. Egy jegyzet / Bukaresti L. şi alţii – TgM : IMF, 1952.

Szövettan egyetemi hallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1981-1984. – 2 vol. – 1 köt./ Papilian V. V., Roşca V. Gh., Szövérfy Ágnes, Roşca Stela, Rácz Lajos, Lakatos Mária, Rappert Anna, Bordy

Zsuzsanna. – 1981. – 382 p. ; 2. köt. / Papilian V. V., Roşca V. Gh., Szövérfy Ágnes, Roşca Stela, Rácz Lajos.– 1984. – 239 p. ; 3. köt. / Papilian V. V., Roşca V. Gh., Szövérfy Ágnes, Roşca Stela, Rácz Lajos. – 1985. – 180 p.

Szülészet / Boga Kálmán, Frâncu Ioan, Huszár Ernő, Nagy Levente, Oláh István, Lázár László ifj., Kosztáczky-Markó S., Győrffy Gábor. – Mv., 1980. – 414 p.

Szülészeti jegyzet / Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor, Rosenfeld Tibor, Berger Béla, Boga Kálmán, Gönczy Kornél, Kompó István, Tamás Zoltán. – Mv. : OGYI, 1954. – 2 vol. - 1. füzet. – 172 p. ; 2. füzet.- 232 p.

Szülészeti jegyzet / Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor, Rosenfeld Tibor, Berger Béla, Boga Kálmán, Gönczy Kornél, Kompó István, Márton Gergely. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 2 vol. - 1.rész. – 1959. – 480 p.

Ş

Şapte decenii de învățământ superior economic clujean / Doina Catană ... – Cluj-Napoca : Fac. de Ştiințe Economice, 1992. – 324 p.

T

Tehnica de lucrări practice de fiziologie animală şi a omului / M. Ghircoiaşu ... – 1958, 1961.

Tehnica necropsiei anatomopatologice / Sub redacția I. Jung. Autori: M. Becuş, L. Hecser, J. Jung, G. Simu, L. Voith. – TgM : Litografia IMF, 1981. – 88 p.

Tehnică farmaceutică / Sub redacția V. Ciocănelea; Autori: Hankó Zoltán, Ádám Lajos, Szánthó Éva, Csath Stîncel Zamfira… – Bucureşti : EDP, 1969. – 556 p.

Tehnică histopatologică / Redactată de dr. Gh. Diaconiță, dr. Al. Eskenazy, conf. dr. A. Hagi-Paraschiv, dr. G. Iliescu, conf dr. A. Mureşanu, dr. P. Nicolescu ... – Bucureşti : Editura de Stat pentru Literatură Ştiințifică, 1953. – 402 p.

Tehnici cromatografice pe strat subțire pentru analiza calității substanțelor medicamentoase / Gyéresi Á., Kata M.. – Budapesta : Formulae Libres, 2001.

Tehnici de creativitate / V. Foişoreanu, Ş. Bobancu, R. Cozma, D. Lixăndroiu. – Braşov : Lux Libris, 1998. – 178 p.

Tehnologia culturii grâului în nord-vestul României / Gheorghe Ciobanu, Cornelia Ciobanu ... – Oradea : sn, 2003.

Tehnologia culturii porumbului în nord-vestul României / Gheorghe Ciobanu, Cornelia Ciobanu ... – Oradea : sn, 2003.

Teste de chimie anorganică / V. Avrigeanu, M. Olariu; S. Duşă; G. Suciu; A. Strîmbu / Ediția a 3-a. – TgM : UMF, 1995.

Teste de chimie anorganică pentru admiterea la UMF TgM / Adela Strîmbu ... – TgM : UMF, 1993.

Teste de chimie organică / V. Avrigeanu, S. Duşa; M. Olariu şi alții / Ediția a 4-a. – TgM : UMF, 1995.

Teste de chimie pentru admitere / Gyéresi Á. ... – TgM : UMF, 1992, ed. anuale.

Teste de evaluare pe unități de învățare / Dumitru Matei, Ştefan Someşan, Emil Grama, Ilie Ştefan, Angelica Măscăsau, Elena Petra, Cernica Popa, Ioan Rad, Ioan Săcărea, Dorel Suciu, Dora Şoldea. – Zalău : Gil, 2002. – 360 p.

Teste de fizică pentru admiterea la UMF TgM / Tőkés B. ... – TgM : UMF, 1998. – 125 p.

Teste de licență / Farkas E. ... – TgM : IMF, 1999. – Vol. 1.

Teste grilă de matematică : culegere de probleme / Szilágyi Miklós, Szabó Zsuzsanna, Horváth Alexandru, Finta Béla, Grațiela Laslo, Mona Cristescu, Nicola Oprea, Marcel Bogdan. – TgM : UPM, 2002. – 250 p.

Teste pentru examenul de licență (***Chimie farmaceutică***) / Gyéresi Á. ... – TgM. : UMF, 1999.

Tiscia – Monograph Series – The Criş / Körös Rivers Valleys / I. V. Ghira ... – 1997.

Tizenkét év : Összefoglaló tanulmányok az erdélyi magyar tudományos kutatások 1990-2001 közötti eredményeiről / Szerkesztette Táncos Vilmos, Tőkés Gyöngyvér. – Vol. 1-2. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. – 424 p.

Törvényszéki orvostani jegyzet / Ander Zoltán, Róna László, Salamon Tibor, Balogh Éva, Molnár Vince. – Mv. : OGYI, 1951. – 359 p.

Törvényszéki orvostani jegyzet / Ander Zoltán, Róna László, Salamon Tibor, Balogh Éva, Molnár Vince. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 366 p.

Totul despre calculatorul a Mic / Adrian Petrescu, Gheorghe Rizescu, Iacob Francisc, Vasile Valtac. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1985. – 2 vol.

Totul despre sănătate / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – Bucureşti : Ceres, 1988. – 2 vol. – Vol. 1. – 1988. – 175 p.; Vol. 2. – 1988. – 168 p.

Toxicologie / M. Cotrău, Lidia Pop, T. Stan, Kincses Ajtay Mária. – Bucureşti : EDP, 1991.

Transplantarea țesuturilor şi organelor / Sub redacția Pop D. Popa. – TgM : Ed. USSM şi Secția de Sănătate şi Prevederi Sociale, Reg. Mureş, 1967. – 156 p.

Transportul poluanților inacvîferi / I. David ... – Timişoara : Editura Politehnică, 1996. – 100 p.

La Transylvanie / Laurian Someşan ... – Cluj : Institutul de Istorie Națională, 1938.

I Trapianti Valvolari Cardiaci Contemporanul Tessuti Biologici / Editor Dott M. Ursini. – M. I. Ionescu, D. N. Ross, G. H. Wooler. – Napoli : ESMA, 1972. – Vol. 1-2. – 1104 p.

Tratamentul bolilor cronice în medicina internă / Sub redacția M. Belaşcu. – Cluj : Dacia, 1988. Vol. 2.

Tratat complet de criminalistică / Sub redacția N. Anghelescu. – Bucureşti : Editura MÎ, 1986. – Vol. 2.. - 1986; Vol. 3.- 1989.

Tratat de algeziologie / Sub redacția Ostin C. Mungiu. – Iaşi : Polirom, 2000.

Tratat de creştere a bovinelor / Coordonator Gh. Georgescu. Autori: Gh. Georgescu, V. Temişan, C. Podar, C-tin Velea. – Vol. 3. – Bucureşti : Ceres, 1995.

Tratat de medicină internă / Sub redacția prof. dr. R. Păun. — Bucureşti : Editura Medicală, 1988.- Partea 1. ***Bolile cardio-vasculare***.; Partea 2. - 1989. ; Partea 3. – 1994.; Partea 4. – 1994.

Tratat de neurologie / Sub redacția C. Arseni. – Bucureşti : Editura Medicală. – Vol. 3. – 1979.; Vol. 5. – 1981.

Tratat de oftalmologie / Sub redacția Paul Cernea. – Bucureşti : Editura Medicală, 1997.

Tratat de patologie chirurgicală / Sub redacția E. Proca. – Bucureşti : Editura Medicală, 1989. – 259 p.

Tratat de patologie chirurgicală / Sub redacția prof. dr. P. Sîrbu. Colaboratori: V. Achim, C. Boga, Borbath Andrei ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1983. – Vol. 7. : ***Ginecologie***. – 720 p.

Tratat de patologie chirurgicală / Sub redacția prof. dr. E. Proca. Autori: D. Nicolescu ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1984. – Vol. 8. – Partea 1-2.: ***Urologie***.

Tratat de programarea calculatoarelor. Algoritmi fundamentali / D. E. Knuth; traducători Adrian Davidoviciu, Adrian Petrescu. – Ed. a 2-a. – Bucureşti : Editura Tehnică, 1974. – 676 p.

Tratat practic de criminalistică / Autori : V. Molnár … – Bucureşti : Ministerul de Interne, Inspectoratul General al Miliției, Institutul de criminalistică, 1978. – vol. – Vol. 2. – 1978. – 432 p. ; Vol. 4. – 1982. – 308 p.

Traumatologie osteoarticulară : curs / Bálint Andor, Sorin T. Pop ... – TgM : UMF, 2001. – 258 p.

Trepied de anatomie (descriptivă, topografică şi radiologică) / G. Stanciu ... – TgM : Editura Fundației Dimitrie Cantemir, sa.

Tulburări afective. Comportament autolitic / Sub redacția prof. dr. Aurel Nireştean; Autori: A. Nireştean, A. Mihai ... – Miercurea Ciuc : Editura Status, 2002.

U

Új magyar athenás : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyüjteménye / Gyüjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887. – 612 p., XII p.

Új magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Markó László. – 1-6 vol. – Budapest : Magyar Könyvklub, 2001- . – 1. köt. : A-Cs. – 2001. – 1198 p. ; 2. köt. : D-GY. – 2001. – 1206 p. ; 3. köt. : H-K. – 2002. – 1277 p. ; 4. köt. : L-Ö. – 2002. – 1219 p. ; 5. köt. : P-S. – 2004. – 1333 p.

Ultrasunetele în medicină şi biologie / F. Fodor, ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1984. – 366 p.

Ungheni – 735 : Caiet documentar / Redactor responsabil Dumitru Covrig. – Ungheni : Primăria comunei, 1999.

Universitatea „Petru Maior" Târgu-Mureş. – TgM : UPM, 2004.

Universitatea Tehnică din Târgu-Mureş – 30 de ani de activitate / Coordonator conf. univ. dr. Vasile Boloş. Colaboratori: Lapohos, I., O. Marcu ... – TgM : Infomureş SA, 1991. – 110 p.

Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére / D. Nicolescu, Bakos I., R. Boja, Martha I., V. Oşan, G. Simion. – Mv. : OGYI, 1990. – 238 p.

Urologie / D. Nicolescu, Bakos I., R. Boja, Martha I., V. Oşan, G. Simion. – Bucureşti : EDP, 1990. – 171 p.

Urologie : curs univ. – limba română / D. Nicolescu ... – TgM : IMF, 1990. – 172 p.

V

Valori ale rezervației peisagistice / Höhn Mária, Incze Árpád, Ábrám Peter, Țepeş Gabriela. – TgM: Rhododendron, 1996.- 19 p.

Vályi Gyula matematika feladatlap : Gyűjtemény / Bandi Á., Bencze E., Donáth Á., Gólya J., Imreh Z., Kósa J., Moldován I., Sándor I., Sebestyén J., Szente H., Székely E. – TgM : Impress, 2000. – vol. – 1. köt. – 102 p.

La vie scientifique en Roumanie : Ouvrage publié par la section scientifique de l' Académie Romaine. – 2 vol. - Bucarest : Académie Roumaine, 1937. – Vol. 1. : ***Sciences pures.*** – 373 p. ; Vol. 2. : ***Sciences appliquées***. – 249 p.

Vieți dedicate omului: personalități medicale clujene / Marin Florea. Vol. 2. – Cluj-Napoca : Dacia, 1994.

Viharban : Száz éve született Miskolczy Dezső : Tanulmányok a marosvásárhelyi felsőfokú oktatás múltjáról és jelenéről. – Mv. : Procardia Kiadó, 1994. – 108 p.

Viitorul ne preocupă / Coordonatori S. Crețu, A. Tripon, F. Ciotea. – TgM : Efirom, 2002. – 242 p.

Volumul omagial SCPCB TgM (1947-1997). Lucrări ştiinţifice / M. Roman, C. Podar ... – TgM : Transilvania, 1997.

W

Who / Hepatitis / R. W. Mc Collum. – Geneva, 1963.
Who's Who in the Balkans. – Atena : Metron Publications, 1995.
Who's Who in the World. – 2003.
Who's Who in the World of Science. – 1967.
Who's Who în România. – Bucureşti : Pegasus Press, 2002. – 736 p.
Who's Who Medical. – 2003.
World Who's Who. – 1968.

Z

Zonarea producţiei agricole a judeţului Cluj / E. Jura, A. Benke, B. Sanochis, E. Merce, D. Lazar, I. Nistor, I. Lazar, D. Dejeu, M. Vincze. – Bucureşti : Editura Ex Terra Aurum, 1976, 314 p.
Zoologia vertebratelor / Victor Pop, Z. Feider, Al. V. Gros, Şt. Gyurka. – Bucureşti : EDP, 1964. – 716 p.

CUPRINS

C

D

E

F

G

M

N

O

P

Ț

U

V

W

Z

TODEA ANA

Bibliotecară, n. 17 aprilie 1950, Teleac, comuna Gorneşti, jud. Mureş. Studii: Şcoala Generală în satul natal (1957-1965); Liceul Teoretic Nr.1 din Reghin (1965-1969); Şcoala Tehnică Postliceală de Biblioteconomie, Bucureşti (1969-1971). Specializări în domeniul bibliografiei la cursurile prof. Mircea Ionescu din Bucureşti.

Activitatea profesională: bibliotecară la Biblioteca Orăşenească din Reghin, azi Biblioteca Municipală „Petru Maior" (1971-1981), iar din 1981 este bibliotecară la Biblioteca Județeană Mureş, în cadrul Secției Carte Tehnică, pe care o coordonează între 1992-1999. Între 1999-2005, coordonează Secția de Împrumut pentru Adulți şi desfăşoară activitatea în cadrul Secției de Informare Bibliografică, pe care o coordonează din 2005 până în prezent. S-a implicat în activitatea asociației, fiind preşedinte al ANBBPR, Filiala Mureş (1997-2005); membră în Consiliul Național al ANBBPR, între 1997-2005. Printre activități: organizarea a numeroase expoziții foto în holul Secției Cartea Tehnică; a unor simpozioane ştiințifice (precum Osteoporoza, 2003); a unor lansări de cărți (Dăunătorii pădurii, de M. Gherghel, 1993); cursuri tinute pentru perfecționarea bibliotecarilor şcolari din județul Mureş şi studenților practicanți pe teme ca: Comunicarea colecțiilor, Organizarea şi aşezarea colecțiilor,ş.a.; colaborare cu presa locală publicând articole referitoare la munca de bibliotecă şi semnalând activitatea deosebită a unor colegi de breslă; alcătuirea catalogului pe subiecte pentru grupa Construcții de maşini; participarea cu comunicări la diferite întâlniri profesionale; organizarea unor activități pe linie de asociație: informări periodice despre activitatea ANBBPR; organizarea „Zilei bibliotecarului", „Philobiblon mureşean". A inițiat elaborarea dicționarului „Oameni de ştiință mureşeni", continuând munca de depistare a personalităților locale.

Distincții şi premii primite: Diploma de merit din partea Bibliotecii Municipale „Petru Maior" (2000); Medalia „Meritul Cultural" clasa a III-a, Categoria A – Literatura (2004); Premiul „Traian Brad" – pentru merite deosebite într-un deceniu de activitate, din parte ANBPR (2006).

Lucrări publicate:
Cărți:

- ***Cartea pentru adulți***, în: ***Biblioteca Județeană Mureş: Caiet documentar elaborat cu prilejul împlinirii a 200 de ani de lectură publică la Târgu-Mureş 1802-2002***.- Târgu-Mureş, Biblioteca Județeană Mureş, 2002, p. (colab.)
- ***Oameni de ştiință mureşeni:[Dicționar]*** / Ana Todea, Fülöp Maria, Monica Avram.-Târgu-Mureş: Biblioteca Județeană Mureş, 2004, 477 p.
- ***Biblioteci reghinene: File de istorie. Studii şi articole***.- Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior", 2005, p. (colab.)

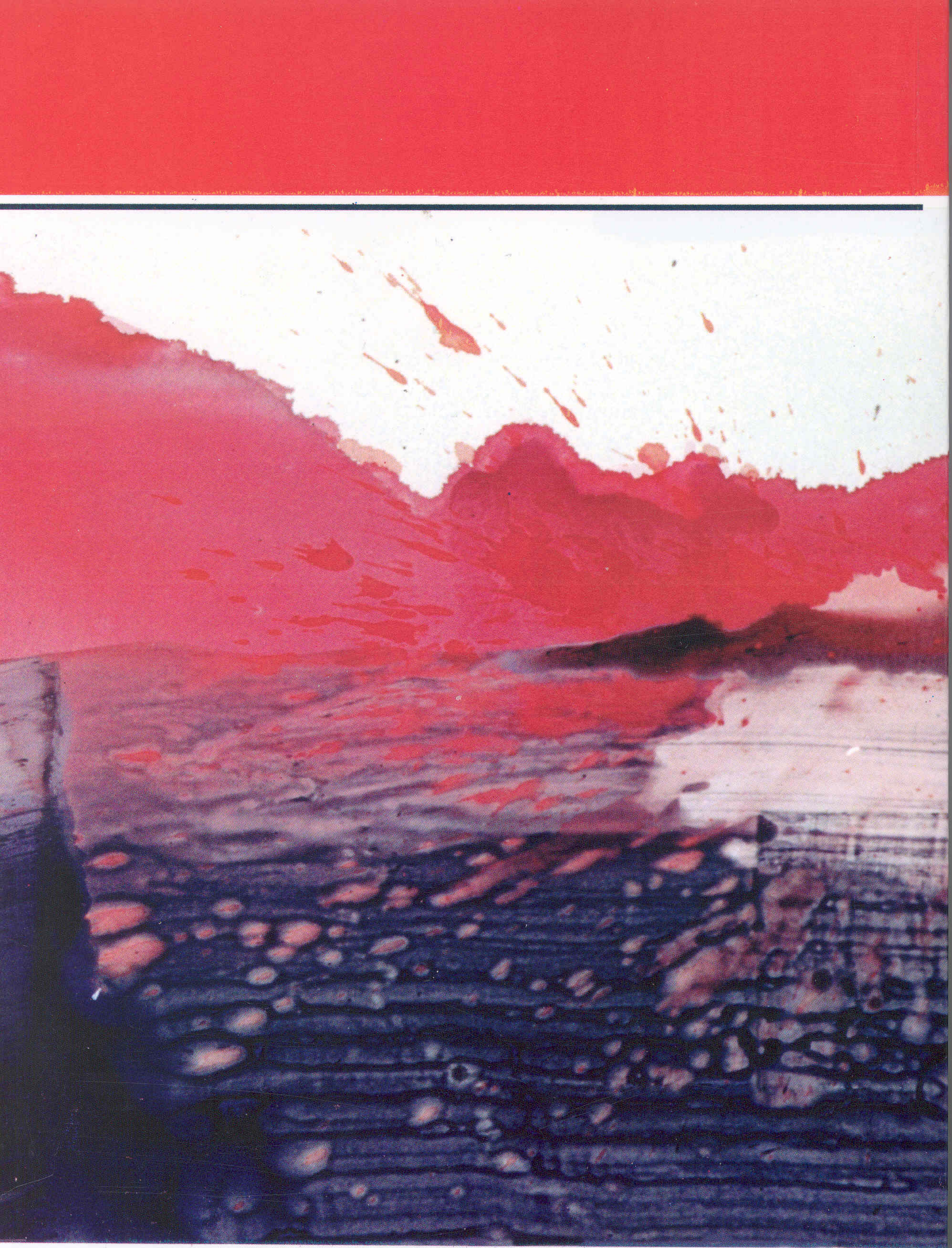
Articole:

- ***Județul Mureş în cărți 1990-1999 [Fülöp Mária, Județul Mureş în cărți – Maros megye a könyvekben, 1990-1999: bibliografie. Târgu-Mureş, Biblioteca Județeană Mureş, 2002***. [Recenzie], în: ***Biblioteca***. Bucureşti, 14, nr.3, 2003, p.92.
- Biblio***grafia cărților, albumelor şi hărților editate în județul Mureş – A Maros megyében kiadott könyvek, albumok, térpékepek bibliográfiája, 1996-2000, Târgu-Mureş, Biblioteca Județeană Mureş, 2003, 252 p***. [Recenzie], în: ***Libraria***, 2 (2003), p.351-352
- ***Criterii folosite în elaborarea dicționarului bio-bibliografic „Oameni de ştiință mureşeni***", în: ***Libraria***, 2 (2003), p.336-348

- ***Fülöp Mária, Județul Mureş în cărți – Maros Megye a könyekben 1990-1999, Târgu-Mureş, Biblioteca Județeană, 2002, 400 p***. [Recenzie[, în: ***Libraria***, 2, 2003, p.350-351.
- ***Bibliotecile publice mureşene reflectate în presa anului 2004. Bibliografie***, în: ***Libraria***, 4 (2005), p.148-168.
- ***Biblioteca Județeană Mureş în presa anului 2003*** / Elena Hodoş, Ana Todea, Anna Vintilă, în: ***Biblioteca Marisiana***, 1, nr.2, 2006, p.50
- ***Biblioteca Județeană Mureş în presa anului 2005***, în: ***Biblioteca Marisiana***, 1, nr.1 (2006), p.53
- ***Aurel Filimon (1891-1946)***, în: ***Biblioteca Marisiana***, 1, nr.2, 2006, p.43
- ***Cardinalul Alexandru Todea (1912-2002): biobliografie***, în: ***Libraria***, 5, 2006, p.203-218
- ***Fülöp Mária, Ferency Klára, Bibliografia locală retrospectivă a județului Mureş – Maros megye retrospektiv helyismereti könyvészete*** [Recenzie[, în: ***Biblioteca Marisiana***, 1, nr.2, 2006, p.46.
- ***Lucia Bălaş, Bódis Ottilia, Oameni de seamă ai Sălajului. Vol. 2: L-Z*** [Recenzie], în: ***Libraria***, 5, 2006, p.271-272.

Referințe:

- „***Philobiblon mureşean***” / Cristescu Alex, în: ***Cuvântul Liber***, 12, nr.243 (9 decembrie 2000), p.12
- ***Decret privind conferirea unor dcorații***, în: ***Monitorul Oficial al României***, 172, nr.1177 (13 decembrie 2004), p.7-9.
- ***Ana Todea, Fülöp Mária, Monica Avram, Oameni de ştiință mureşeni, Târgu-Mureş, 2004, 477 p***./ Corina Teodor, în ***Libraria***, 4, 2005, p.289-290.
- ***Cartea în forul public*** / Monica Avram, în: ***Biblioteca***, Bucureşti, 16, nr.8, 2005, p.227-228
- ***Oameni de ştiință mureşeni, într-o carte*** / Christian Stan, în: ***24 ore mureşene***, 13, nr. 2886 (23 feb. 2005), p.3.
- ***Oameni de ştiință mureşeni. Prezentare la Reghin*** / Marin Şara, în: ***Gazeta Reghinului***, 15, nr.2-3 (feb.-mart. 2005), p.6.
- ***Maros megyei „tudóslexikon”*** / Fülöp Géza, în: ***Népújság***(Múzsa), 57, nr.53 (5 martie 2005), p.2.
- ***Maros megyei tudóslexikon*** (Könyvtári figyellő / Fülöp Géza, în: ***Könyvtári figyelő***, Budapesta (Ungaria), 15, nr.3, 2005, p.604-605.
- ***Oameni de ştiină mureşeni*** / Horia Ioan Avram, în: ***24 ore mureşene***, 13, nr.2896 (9 martie 2005), p.4, 1 foto
- ***Oameni de ştiință mureşeni [2005]*** / Marin Şara, în: ***Cuvântul Liber***, 17, nr.62)30 martie 2005), p.1
- ***Premiile ANBBPR – 2005***, în ***Biblioteca***, Bucureşti, 17, nr.5, 2006, p.141.
- ***Cu recunoştință despre oameni şi cărți***/ Mihail Art. Mircea, în: ***Monitorul Primăriei Tîrgu-Mureş***, nr.16, (mai 2006), p.6.

ISBN 973-0-03762-0